

Stadsfullmäktiges

i

Karlstad

Handlingar

år

1944

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige var från 1863 till och med 1970 det högsta beslutande valda organet i en stad i Sverige. Vid kommunreformen 1971 ersattes stadsfullmäktige i likhet med motsvarande organ i tidigare landskommuner och köpingar, kommunalfullmäktige, av kommunfullmäktige.

Stadsfullmäktige huvudsakliga uppgift är att fatta beslut och fatta politiska beslut för kommunen. Stadsfullmäktige representerar medborgarna och väljs genom allmänna val vart fjärde år.

De viktigaste funktionerna och uppgifterna för stadsfullmäktige inkluderar:

1. Budget och ekonomi: Stadsfullmäktige ansvarar för att fastställa kommunens budget och besluta om kommunens ekonomi, inklusive skatter och avgifter.
2. Politiska beslut: Stadsfullmäktige fattar beslut om viktiga politiska frågor som påverkar kommunen och dess invånare. Det kan handla om allt från skolpolitik och hälso- och sjukvård till stadsplanering och miljöfrågor.
3. Tillsättning av nämnder och styrelser: Stadsfullmäktige tillsätter vanligtvis olika nämnder och styrelser som ansvarar för specifika områden som utbildning, socialtjänst, kultur och teknik. Dessa nämnder är ansvariga för att genomföra beslut och arbeta med att förvalta kommunens verksamheter inom deras respektive områden.
4. Kontroll och granskning: Stadsfullmäktige har en övervakande funktion och ska se till att kommunens förvaltning agerar i enlighet med de politiska beslut som har fattats och att kommunens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt.
5. Representation av medborgarna: Stadsfullmäktige fungerar som en plattform där medborgarna kan få sina röster hörda genom sina valda representanter. Fullmäktigeledamöterna är förtroendevalda som ska företräda medborgarnas intressen och agera på deras vägnar.

Det är viktigt att notera att exakta befogenheter och ansvarsområden för stadsfullmäktige kan variera något beroende på kommunens storlek och lokala regleringar. Men i allmänhet har stadsfullmäktige en central roll som den högsta beslutande församlingen i en kommun.

Publicering

Karlstads Kommunarkiv har beslutat (2023) att digitalisera och publicera en del av stadens fullmäktige- protokoll/handlingar. Publiceringen sker som sökbara pdf-filer.

Dessa görs tillgängliga i kommunarkivets album hos **wermlandsbilder.se**. Filerna är fritt tillgängliga och går att ladda ner.

Protokollen är en utmärkt lokalhistorisk källa. Långt in på 1900-talet beslutade fullmäktige i så pass "små" ärenden att dess protokoll är en ren guldgruva för lokalhistoriker.

[Stadsfullmäktiges i Marksted handlingar
år 1944]

Od(p)
47453
Ref.

REGISTER

till

Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar

år 1944

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
A.				
Affärstid:				
Ansökan om rätt till utsträckt — från:				
Johan E. Andersson	11	20/1	—	—
Herrhagens Frukt- och Konfektyraffär ..	31	20/1	1	23
Tillstånd till utsträckt — meddelat:				
Agnes N. Molinder, Karl G. Karlsson, Ebba M. Edén, och Karl G. Fagrell	9	20/1	—	—
Birger Boström och Svea J. S. Karlsson	39	17/2	—	—
Johan E. Andersson, Mary Collvin och Gustav Johansson	115	20/4	—	—
Yttrande över Mary Collvins besvär beträffande meddelat tillstånd till utsträckt —	263	21/9	10	55
Alsters Strandbad:				
Framställning från I. Tjerneld om ersättning för skada, som förorsakats — genom förorening från stadens kloakvatten	74	16/3	—	—
Ammunitionsfabriken:	260	21/9	10	50
Ang. fullföljande av stadens avtal betr. — vid Zachrisdal	372	21/12	15	63
Annonskampanj:				
Ang. anslag till samhällsundersökning och —	238	21/9	10	6
Arbetslöshetskommittén:				
Ang. anslag till — för dagavgifter till arbetslösa, hänvisade till statliga beredskapsarbeten	93	16/3	3	26
Arbetslöshetsnämnden:				
Framställning från — om anslag för täckande av brist å anslaget till dagavgifter	383	21/12	15	78
Arbetsordning:				
Ang. — för stadsfullmäktige	195	15/6	6	1
Arkivarbete:				
Ang. anslag till arbetsledning för — vid Värmlands Museum	53	17/2	2	23
Arkivfotografering:				
Framställning från magistraten om anslag till —	163	25/5	5	1
Automatinkasseraren:				
Löneförhöjning åt —	357	21/12	15	18

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Avloppsledning:				
Ang. färdigställande av — mellan Haga pumpstation och Hamngatan	316	16/11	12	25
B.				
Badhuset:				
Ändring av stadsfullmäktiges beslut den 17/6 1943, § 231, angående anordnande av prov. lokaler i — för skolläkaren	22	20/1	1	12
Ang. anslag till nybyggnads- och reparationsarbeten i —	172	25/5	5	25
Ang. löneförbättring åt badmästaren	355	21/12	15	14
Ang. löneförbättring åt baderskorna och tvätterskan	356	21/12	15	16
Badhusstyrelsen:				
Ang. anslag till — för reparationsarbeten i badhuset	202	15/6	6	28
Barnavårdsnämnden:				
Ang. anslag till — för genomförande av träfat kollektivavtal, berörande bl. a. personal vid Sandwallska barnhemmet	90	16/3	3	22
Framställning från — om överförande till fattigvårdens kassaexpedition av nämndens kassarörelse	309	16/11	—	—
	353	21/12	15	9
Barnkrubba och barnträdgård:				
Ang. byggande av — i kv. Älgen	116	20/4	4	1
Ang. bestämmande av plats för blivande —	242	21/9	10	20
Begagnade föremål:				
Ansökan från — om tillstånd att försälja:				
Nygren & Ahlin A.-B.	60	17/2	2	35
Singer & Co Symaskins A.-B.	60	17/2	2	35
Karlstads Bilagentur	77	16/3	—	—
Mariebergs Cykel- och Reparationsverkstad	102	16/3	3	51
Hellstens Bildslager	114	20/4	—	—
Karlstads Bilagentur	136	20/4	14	47
Hellstens Bildslager	186	25/5	5	50
Axel Eklund	227	29/6	—	—
Karl Uno Schützer	262	21/9	10	55
Tillstånd att försälja -- meddelat:				
Karl Ludvig Eriksson	38	17/2	—	—
Erik Valdemar Eriksson	38	17/2	—	—
Handelsbolaget Frankes Eftr.	38	17/2	—	—
Nygren & Ahlin A.-B.	115	20/4	—	—
Singer & Co Symaskins A.-B.	115	20/4	—	—
Mariebergs Cykel- och Rep.-verkstad	162	25/5	—	—
Karl Uno Schützer	346	21/12	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Begagnade föremål:				
Per Larssons motion ang. yttranden i ärenden rörande utsträckt affärstid och handel med —	80	16/3	—	—
D:o	135	20/4	4	46
Bekvämlighetsinrättning:				
Ang. anslag till uppförande av — norr om slussvaktmästarebostaden	261	21/9	10	54
D:o	335	16/11	12	47
Bellevueområdet:				
Anslag till ledningar och gator för —	279	19/10	11	9
Belysningsstyrelsen:				
Ang. godkännande av beslut beträffande tjänsteårsberäkning för eldaren Nils Gewert	50	17/2	2	16
Ang. godkännande av beslut att för medel, som avsatts i 1942 års bokslut anlägga transformatorstation i kv. Hyveln	75	16/3	—	—
D:o	131	20/4	4	42
Ang. inrättande av en befattning som bitr. ingenjör å ordinarie stat samt medel för innevarande år för tillsättande av extra ingenjör vid elverket	{ 111 167	{ 20/4 25/5	— 5	— 13
Ang. anslag till transformatorstation för Klaraområdet	{ 112 179	{ 20/4 25/5	— 5	— 38
Ang. anslag till s. k. ekonomiser för Ångcentralen	180	25/5	5	39
Ang. anslag för inköp av en transformator ..	248	21/9	10	27
Ang. elektrisk taxa för Geijers Motoraffär ..	249	21/9	10	29
Ang. elektrisk taxa för Witalis Jansson & Co.	250	21/9	10	31
Ang. anslag för inköp av inventarier	291	19/10	11	31
Ang. ansvarsfrihet för — m. m.	292	19/10	11	32
Lyshållningsförslag för år 1945	336	16/11	12	49
Ang. uppflyttning av en kontoristbefattning i högre lönegrupp	{ 274 358	{ 19/10 21/12	— 15	— 20
Ang. anslag till inköp av en likriktare	377	21/12	15	68
Ang. anslag till elverkets luftskydd	378	21/12	15	70
Beredningsutskottet:				
Instruktion för —	195	15/6	6	1
Val av ledamöter i —	{ 390 391 392	{ 21/12 21/12 21/12	— — —	— — —
Val av suppleanter i —	393	21/12	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Beredskapsarbete:				
Ang. viss ändr. i arbetsplanen för av stadsfullmäktige beslutat stadskommunalt —	203	15/6	6	30
Bergerska fonden:				
Ang. fördelning av räntan från — för år 1943	28	20/1	1	20
Borgen:				
Ang. stadens tecknande av — för byggnadskreditiv beträffande bostadshus med statliga lån	175	25/5	5	30
Ang. subvention från staden i form av — för bostadsbyggnadsföretag med statliga lån	374	21/12	15	65
Ang. tecknande av — för bostadsbyggnadsföretag med statliga lån m. m.	375	21/12	15	66
Ang. tecknande av — för vissa bostadsbyggnadsföretag med statliga lån	376	21/12	15	67
Brandfogden:				
Ang. arvode till —	327	16/11	12	35
Brandförsvaret:				
Ang. bidrag från Städernas Allm. Brandstodsbolag till —	290	19/10	11	30
Brandkåren:				
Ang. lön till brandman Hj. Nilsson under sjukdom	285	19/10	11	22
Ang. fortsatt tjänstledighet för brandmästaren Sven Kylberg	286	19/10	11	24
Ang. ändring av fridygnssystemet för brandpersonalen	360	21/12	15	23
P. A. Nilsson motion ang. full pension till f. brandmästaren M. A. Alsén	361	21/12	15	30
Brandordningen:				
N. O. Hults motion ang. ändring av —	42	17/2	—	—
D:o	215	15/6	6	59
Ang. ändrad lydelse av § 20 i —	299	16/11	—	—
D:o	366	21/12	15	43
Brandstyrelsen:				
Ang. ansvarsfrihet för — ..... (1943)	15	20/1	7	1
Ang. tillsättande av kommitté för utredning av frågan om ny brandstation	32	20/1	1	23
Ang. avskrivning av bokförda värdet å — s bensinförråd	133	20/4	4	44
Ang. anslag för omläggning av elektriska ledningar inom brandstationen	134	20/4	4	45
Ang. anslag för utbildning av vapenfria värnpliktiga i brandtjänst	214	15/6	6	58
D:o	381	21/12	15	75
Ang. brandchefens pensionsförhållanden ..	254	21/9	10	38

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Brandstyrelsen:				
Val av ledamot och suppleant i —	265	21/9	10	56
Ang. anslag till inköp av mekanisk stege ..	333	16/11	12	45
Ang. arvode till — s ordförande	349	21/12	15	1
Ang. anslag för inköp av brandbilspump jämte sugslangar.....	380	21/12	15	73
Byggnadsnämnden:				
Förslag till ny mätn.-taxa för Karlstads stad	208	15/6	6	40
C.				
Civilförsvarsnämnd:				
Skrivelse från länsstyrelsen med anmodan att utse —.....	302	16/11	—	—
Cyklar:				
Herr Zetterlunds motion ang. parkerings- ställ för —	193	15/6	—	—
D.				
Daghem:				
Ang. byggande av — i kv. Älgen	116	20/4	4	1
Ang. bestämmande av plats för blivande —	242	21/9	10	20
Deklarationsbyrå:				
B. Österbergs motion om inrättande av — ..	41	17/2	—	—
D:o	364	21/12	15	37
Drätselkammaren:				
Överskridna anslag å utgiftstiteln 3 C — ..	121	20/4	4	19
Drätselkontoret:				
Ang. inrättande av en kontoristbefattning å —	166	25/5	5	11
E.				
Eget hem:				
Ang. kontant bidrag för E. Nordström till byggnadsplats för —	200	15/6	6	25
D:o för A. Jansson	320	16/11	12	31
Elektrisk energi:				
Utredning ang. debitering av — till Nya Wermlands-Tidningen under åren 1937 och 1938 m. m.	226	29/6	9	12
Elverket:				
G. Bengzons motion ang. utredning av N. W. T:s eltaxor samt de organisatoriska och administrativa förhållandena beträffan- de —	113	20/4	—	—
Elverkets förnyelsefond:				
Ang avsättning till —	181	25/5	5	41

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Eriksbergs gård:				
Ang. anslag till reparationsarbeten å — ..	174	25/5	5	28
Eriksson, Alf:				
Avsägelse av uppdrag i stadsrevisionen	6	20/1	—	—
Exekutionsbiträden:				
Ang. inrättande av en ordinarie befattning som exekutionsbiträde	47	17/2	2	8
Ang. fortsatt förordnande för två extra ..	274	19/10	—	—
D:o	299	16/11	—	—
D:o	352	21/12	15	6
F.				
Fastighetsförsäljning:				
Försäljning till A.-B. Geijers Motoraffär av mark i kv. Tapiren	94	16/3	3	28
Försäljning till K. Gravander av tomt nr 1 i kv. Vävaren	243	21/9	10	20
Försäljning av den s. k. Tullholmstomten till Kooperativa Förbundet	368	21/12	15	47
Fastighetsförvärv:				
Godkännande av avtal med Maria Löfgrens sterbhus om köp och byte av mark	46	17/2	2	7
Inlösen av byggnader å stadsäg. 1055	83	16/3	3	3
Inköp av egendomen Eriksberg	95	15/6	6	21
Inköp av stadsäg. 1906 + 1907 + 1908	173	16/3	3	30
Inköp av Storholmen vid Hammaröns syd- spets	244	25/5	5	27
Inköp av stadsäg. 1940 inom Växnäsområdet	275	21/9	10	22
Inköp av byggnader å stadsäg. nr 1883	318	19/10	11	1
Inköp av byggnader å de s. k. Ämbetsägorna m. m.	319	16/11	12	29
Inköp av byggnader å de s. k. Ämbetsägorna m. m.	319	16/11	12	30
Fastighetstaxering:				
Val av nämnd för 1945 års allmänna — ..	264	21/9	10	56
Fastighetstaxeringsnämnd:				
Arvode till ledamöterna i —	385	21/12	15	82
Fattigvårdsstyrelsen:				
Avsägelse från S. Wennerholm att vara suppleant i —	6	20/1	—	—
Val av suppleant i —	63	17/2	2	37
Anslag för inköp av succébrännare för Stag- nellska sjukhemmet	182	25/5	5	44
Ang. överförande till fattigvårdens kassaex- pedition av barnavårdsnämndens kassa- rörelse, ang. kassakontrollant vid — m. m.	309	16/11	—	—
D:o	353	21/12	15	9

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Flygfältet:				
Ang. godkännande av tilläggsavtal rörande —	224	29/6	9	10
Ang. tilläggsavtal rörande —	278	19/10	11	8
Folkets hus:				
Ang. lån till Föreningen — i Karlstad u. p. a.	223	29/6	9	1
Folkskolestyrelsen:				
Ang. bibehållande av en tjänst som expeditionsvakt och städerska å folkskoleexpeditionen	111	20/4	—	—
D:o	211	15/6	6	50
Ang. reserverande av vissa pensionsbelopp..	171	25/5	5	24
Ang. uppförande av byggnad å Herrhagsskolans gårdsplan	308	16/11	—	—
D:o	370	21/12	15	49
Folkskolorna:				
Ang. reglering av skolläkarens arvode	288	19/10	11	27
Fredriksbergs gård:				
Ang. ersättning till arrendatorn av — för i förtid frånträtt arrende	26	20/1	1	17
G.				
Gator:				
Gatukommitténs förslag ang. ny- och ombyggnad av — och vägar samt öppna platser under år 1945	314	16/11	12	20
Gatuarbeten:				
Anslag till lednings- och gatuarbeten å Wibeligatan och Hertig Carls väg	123	20/4	4	23
Ang. — i Solviksgatan	178	25/5	5	37
Ang. anslag till omläggning och stensättning av viss del av Våxnäsgatan	205	15/6	6	33
Ang. iordningställande av trottoar utefter tomten nr 1 i kv. Trekanten	245	21/9	10	23
Ang. medel till gator och ledningar för Bellevueområdet	279	19/10	11	9
Ang. anslag till vatten- och avloppsledningar samt — i Vänersgatan	367	21/12	15	45
Gatu- och parkförvaltningen:				
Överskridna anslag å — s stat	122	20/4	4	21
H.				
Hamnförordning:				
Infördrat yttrande över betänkande med förslag till —	16	20/1	1	3
Hamnstyrelsen:				
Ang. utfyllande av Tyggårdsviken	277	19/10	11	3
Ang. anslag till inköp av bogserbåt	334	16/11	12	47

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Hamntaxa:				
Ang. förlängd giltighetstid för —	57	17/2	2	31
Hantverkare:				
G. Bengzons motion ang. utredning av lokalbehovet för stadens —	192	15/6	—	—
D:o	240	21/9	10	12
Hemhjälpnsnämnd:				
Val av ledamöter och suppleanter i —	62	17/2	2	36
Ang. arvode till sekreteraren i —	350	21/12	15	2
Hemvårdarinna:				
Ang. inrättande av två hemvårdarinnefattningar	48	17/2	2	11
Ang. ersättning åt — vid sjukdom och semester m. m.	91	16/3	3	23
H. S. B:s Stiftelse Solgårdar:				
Ang. överlåtelse till — av tomterna nr 3, 4 och 5 i kv. Måsen för barnrikehus	118	20/4	4	13
Hälsovårdsområde:				
Ang. utvidgning av stadens —	97	16/3	3	34
Länsstyrelsens fastställelse ang. utvidgning av stadens —	305	16/11	—	—
Hälsovårdsnämnden:				
Ang. anslag för inköp av latrinkärl	58	17/2	2	33
Ang. ersättning till hallmästaren Erik Lundqvist för klassificering av kött	129	20/4	4	37
Ang. införande av fritt läkarval för vissa stadens anställda m. m.	164	25/5	5	3
Förslag till stadga för sopnedkast	280	19/10	11	11
I.				
Idrottstyrelse:				
Motion ang. tillsättande av en —	54	17/2	2	25
Val av ledamöter och suppleanter i —	105	16/3	3	52
Reglemente för —	160	25/5	—	—
D:o	218	15/6	6	62
Ang. anslag till —	256	21/9	10	43
Ang. anslag till — för år 1945	331	16/11	12	42
Instruktion:				
Ang. ny — för beredningsutskottet	195	15/6	6	1
Interpellation:				
J. Berglunds — ang. militär rekvisition av samlingslokaler	65	17/2	—	—
D:o	106	16/3	—	—
C. Alb. Anderssons — ang. huvudledningar till Färjestadsområdet	151	20/4	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Interpellation:				
J. Berglunds — i anledning av drätselkam- marens yttrande över 1941 års utskylds- strecksakkunnigas p. m. med förslag till lag med bestämmelser om allmänna behö- righetsvillkor för vissa kommunala upp- drag	152	20/4	—	—
B. Österbergs — ang. beredskapsåtgärder..	295	19/10	—	—
D:o	338	16/11	—	—
K.				
Karlstads Kaféaktiebolag: Förvaltningsberättelse för	159	25/5	—	—
Karlstads Kommunaltjänstemannaförening: Ang. ändrad tid för tillämpning av s. k. som- martid	210	15/6	6	49
Karlstads Nykterhetsnämnd: Årsberättelse för — år 1943	71	16/3	—	—
Karlstads Orkesterförening: Ang. anslag till —	257	21/9	10	45
Karlstads stads skogar: Tilläggsanslag för indelning av —	363	21/12	15	36
Karlsson, Axel: Avsägelse att vara stadsfullmäktiges v. ord- förande	5	20/1	—	—
Karlsson, Axel: Ang. tillstånd för montören vid vattenverket — att få kvarstå i tjänst	284	19/10	11	21
Kjellenberg, E.: Avsägelse från — att vara ledamot av tra- fiknämnden	36	17/2	—	—
Kylberg, Sven: Ang. fortsatt tjänstledighet för —	286	19/10	11	24
Kommunala Flickskolan: Ang. lönetillskott åt lärarinnorna Gerda Tör- neblad och Sofia Geijer	87	16/3	3	13
Ang. lön till timlärare vid den med — kom- binerade realskolelinjen under tjänstledig- het på grund av havandeskap eller svaghet efter förlossning	169	25/5	5	21
Ang. terminsavgiften för elever på realskole- linjen	255	21/9	10	42
Ang. reglering av arvodet till läkaren vid —	287	19/10	11	25
Ang. ersättning för uträkning av löner och pensioner till befattningshavare vid — ..	329	16/11	12	37
Ang. anslag till utbyte av armatur i —	379	21/12	15	71

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Kommunala kungörelser:				
J. Berglunds framställning om införande av				
— i Nya Värmland	386	21/12	15	83
Ang. stadsfullmäktiges sammanträden	389	21/12	—	—
Kommunalarbetarepensioner:				
Ang. tillägg till —	213	15/6	6	53
Kommunalskatteberedningen:				
Infodratt yttrande över — betänkande med				
förslag till omläggning av den kommunala				
beskattningen m. m.	40	17/2	—	—
D:o	197	15/6	6	19
Konst:				
Elof Larssons motion ang. inköp av —	274	19/10	—	—
Korv, varm:				
Framställning om tillstånd att försälja —				
Johan E. Andersson	61	17/2	2	36
Tillstånd att försälja — meddelat:				
Hilding Höök	78	16/3	—	—
E. Svanberg	78	16/3	—	—
Bror Lundgren	78	16/3	—	—
Knut Agnar Johansson	78	16/3	—	—
Per Olsson	78	16/3	—	—
Krigshjälpsakkunniga:				
Infodratt yttrande över av — utarbetad p.				
m. ang. socialvården under krig	271	19/10	—	—
Kristidsnämnden:				
Anslag till inköp av dokumentskåp	132	20/4	4	43
Val av ledamot i —	188	25/5	5	50
Kroppkärrs gård:				
Anslag till elektriska installationsarbeten	247	21/9	10	26
Kungl. Brev:				
Fastställelse av arbetsordning och lönestat				
för rådhusrätten och magistraten	10	20/1	—	—
Medgivande för staden att teckna borgen för				
byggnadskreditiv intill 1,000,000 kr.	10	20/1	—	—
K. Kommunikationsdepartementets skrivel-				
se med avslag å fastställelse av stadsplan				
och stadsplanebestämmelser för delar av				
stadsdelen Tormestad.....	37	17/2	—	—
Tillstånd till försäljning av donationsjord				
till E. Lidback	70	16/3	—	—
Ang. fastställelse av stadsplan för del av				
stadsdelen Färjestad samt ändring av				
stadsplanen för del av stadsdelen Sundsta	157	25/5	—	—
Ang. pensionsförhållanden, statsbidrag m. m.				
för viss folkskolepersonal	158	25/5	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Kungl. Brev:				
Förordnande för t. f. överkonstapeln J. A. Andersson att vara ord. överkonstapel ..	234	21/9	—	—
Fastställelse av mätningstaxa för staden ..	273	19/10	—	—
Fastställelse av stadsplan för kv. Tapiren ..	303	16/11	—	—
Fastställelse av stadsplan för del av södra landeriområdet	303	16/11	—	—
Tillstånd att upptaga lån för gatu- och ledningsarbeten å Kroppkärr	304	16/11	—	—
Medgivande för staden att teckna borgen för byggnadskreditiv intill 2,000,000 kr.	345	21/12	—	—
Kylanders fond:				
Ränteavkastning	8	20/1	—	—
Användning av räntan	29	20/1	1	21
Källarmursgenombrott:				
Framställning från luftskyddsnämnden om anslag till —	332	16/11	12	44
L.				
Ledningar:				
Anslag till — i Norra Allén	124	20/4	4	25
Anslag till — för egnahemsområdet Kroppkärr	176	25/5	5	32
Anslag till — i Tureborgsgatan	177	25/5	5	36
Ändrat beslut ang. utförande av — i Norra Allén	204	15/6	6	33
Medel till gator och — för Bellevueområdet	279	19/10	11	9
Anslag till färdigställande såsom statskommunalt beredskapsarbete av huvudavloppsledningen mellan Haga Pumpstation och Hamngatan	316	16/11	12	25
Anslag till — för Rosenborgsområdet	317	16/11	12	28
Anslag till utförande av — samt gatuarbeten i Vänersgatan	367	21/12	15	45
Lednings- och gatuarbeten:				
Anslag till — i Webeligatan och Hertig Carls väg	123	20/4	4	23
Lekplats:				
Anordnande av — i Stadsträdgården	117	20/4	4	11
Lindskog, Gunnar:				
Tillstånd för — att med sin tjänst förena uppdraget som ledamot av styrelsen för Karlstads Sparbank	184	25/5	5	47
D:o i Karlstads Teateraktiebolag	216	15/6	6	61
Lokalbehov:				
G. Bengzons motion ang. — för stadens hantverkare	192	15/6	—	—
	240	21/9	10	12

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Lokalbehov:				
K. Hardins m. fl. motion ang. åtgärder för lokalbristens avhjälpande	223	29/6	9	1
Lokalkommitténs utredning över stadens kommunala — samt framställning om anslag till ritningar, ...	313	16/11	12	11
Luftskydds nämnden:				
Framställning om att vissa anslag skola få behandlas som reservationsanslag	24	20/1	1	15
Anslag till källarmursgenombrott	332	16/11	12	44
Lundins Minne:				
Ang. drättselkammarens övertagande av den ekonomiska förvaltningen av —	55	17/2	2	27
D:o	99	16/3	3	39
Ledamöter och suppleanter i styrelsen för —	149	20/4	4	62
Lyshållningsförslag:				
För år 1945	336	16/11	12	49
Lån:				
Ang. upptagande av — med anlitan- dens underställningsfria lånerätt	27	20/1	1	19
Ang. stadens borgen för byggnadskreditiv betr. bostadshus med statliga —	175	25/5	5	30
Ang. — till Fören. Folkets Hus i Karlstad..	223	29/6	9	1
Lånefond:				
Motion av J. W. Sjöstedt och C. Alb. Andersson ang. utredande av frågan om avsättande av en — till lån för insatser i bostadsrättshus	112	20/4	—	—
Läkarval:				
Ang. införande av fritt — för vissa stadens anställda m. m.	164	25/5	5	3
Länsstyrelsen:				
Res. ang. rörligt tillägg till stadens befattningshavare	234	21/9	—	—
Res. ang. fastställelse av stadsfullmäktiges beslut om ändring av 5 § 3 mom. ordningstadgan	235	21/9	—	—
Anmodan från — att utse civilförsvarsnämnd	302	16/11	—	—
Läroverk:				
Anslag till pristävlan för nytt —	126	20/4	4	29
Läroverksstyrelsen:				
Anslag till bokhyllor	382	21/12	15	77
Löfgren, Esther:				
Avsägelse från uppdraget att vara ledamot av folkskolestyrelsen, hemhjälpnämnden och skönhetsrådet	301	16/11	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Lönenämnden:				
Ang. arvode till nämndens ordförande	23	20/1	1	14
K. B:s res. ang. fastställelse av arvode till nämndens ordförande	69	16/3	—	—
Löneärenden:				
Ang. löneförbättring för polismästaren	51	17/2	2	20
Ang. lön till konstaplarna Fritz Carlsson, Stig Ander, Paul Thåström och Lennart Berggren under vistelse vid polis-skolans överkonstapelsklass	84	16/3	3	6
Ang. lön till e. konstaplarna K. V. Jansson och Harry Nilsson under vistelse vid polis-skolan	85	16/3	3	8
Ang. lönetillskott till lärarinnorna vid Kom-munala Flickskolan Gerda Törneblad och Sofia Geijer	87	16/3	3	13
Ang. löneförbättring för badmästaren E. A. Carlström	130	20/4	4	39
Ang. begränsning av det rörliga tillägget på lönerna till stadens befattningshavare . .	209	15/6	6	46
K. B:s res. ang. d:o	234	21/9	—	—
C. Alb. Anderssons motion ang. lönetillägg för eldare vid stadens fastigheter	274	19/10	—	—
Ang. lön till t. f. kriminalkonstapeln Sture Blomberg under vistelse vid polis-skolan . .	282	19/10	11	18
Ang. lönetillägg för gatuförman Enar Wiklund	283	19/10	11	20
Ang. lön till brandmannen Hj. Nilsson under sjukdom	285	19/10	11	22
Ang. utbyte av tjänster å drätselkontoret och Centralförrådet	354	21/12	15	13
Ang. badmästaren E. A. Carlströms löneför-måner	355	21/12	15	14
Ang. löneförbättring för baderskorna och tvätterskan vid badhuset	356	21/12	15	16
Ang. löneförbättring åt automatinkasseraren	357	21/12	15	18
Ang. uppflyttning av en kontoristbefattning å belysningsverken i högre lönegrupp . .	358	21/12	15	20
Ang. löneförbättring åt biblioteksbiträdet Vera Warnqvist-Björk	359	21/12	15	22
M.				
Magistraten:				
Ang. präglande av en stadens egen medalj	156	25/5	—	—
Ang. fotografering av stadens fastighets-böcker	267	21/9	10	57
	163	25/5	5	1

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Magistraten:				
Ang. fortsatt förordnande av två extra exekutionsbiträden	274	19/10	—	—
D:o	299	16/11	—	—
D:o	352	21/12	15	6
Ang. utbyte å stadsfogdekontoret av en kontorsbiträdesbefattning mot en kontoristbefattning	299	16/11	—	—
D:o	351	21/12	15	3
Mantalskrivningsombud:				
Val av —	266	21/9	10	56
Markbyte:				
Ang. godkännande av bytesavtal mellan staden och Herman Johansson	369	21/12	15	48
Markförsäljning: (se Fastighetsförsäljning).				
Markförvärv: (se Fastighetsförvärv).				
Marköverlåtelse:				
Överlåtelse till H. S. B:s i Karlstad stiftelse Solgårdar av tomterna nr:ris 3, 4 och 5 i kv. Måsen	118	20/4	4	13
Medalj:				
Ang. präglande av en stadens egen —	156	25/5	—	—
	267	21/9	10	57
Mellqvistska slöjdstipendiet:				
Ang. tillstånd för folkskolläraren Bo Strinning att övertaga —	183	25/5	5	45
Fördelning av —	219	15/6	6	64
Mellqvistska studiestipendiet:				
Fördelning av —	104	16/3	3	52
Motioner:				
Karin Johanssons och Karl Hardins — ang. anslag för beredande av semester åt mindre bemedlade husmödrar i Karlstad	12	20/1	—	—
D:o	120	20/4	4	18
B. Österbergs — ang. kommitté för utredning av nöjesplatsfrågan samt anslag till kostnaderna härför	13	20/1	—	—
D:o	101	16/3	3	46
E. Lundholms — ang. större enhetlighet och effektivitet i den kommunala planläggningen av stadens styrelse	41	17/2	—	—
Elof Larssons och E. Lundholms såsom — upptagna framställning om förbud mot utthyrande av nöjesplatsen å Växnäs	41	17/2	—	—
B. Österbergs — ang. inrättande av deklara-tionsbyrå	41	17/2	—	—
D:o	364	21/12	15	37

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Motioner:				
N. O. Hults — ang. ändring av 20 § i brandordningen	42	17/2	—	—
D:o	215	15/6	6	59
B. Österbergs, F. Helmers och Andreas Johanssons — om tillsättande av en idrottsstyrelse	54	17/2	2	25
O. Zetterlunds och J. Berglunds — ang. ändring i ordningsstadgan	79	16/3	—	—
D:o	128	20/4	4	33
Per Larssons — ang. yttranden i ärenden betr. handel med begagnade varor	80	16/3	—	—
D:o	135	20/4	4	46
J. W. Sjöstedts — ang. protest mot att stadens nöjesfält förlades till Mariebergsskogen	81	16/3	—	—
Arvid Johanssons — att fullmäktige måtte anföra besvär över länsstyrelsens förordnande av J. A. Andersson till överkonstapel	100	16/3	—	—
Gust. Liljebergs m. fl. — ang. utredning betr. ökning av understöd till f. d. befattningshavare eller deras änkor	111	20/4	—	—
J. W. Sjöstedts och C. Alb. Anderssons — ang. utredning betr. pensionärshem åt stadens f. d. befattningshavare	112	20/4	—	—
J. W. Sjöstedts och C. Alb. Anderssons — ang. lånefond för lån till insatser i bostadsrättshus	112	20/4	—	—
G. Bengzons — ang. utredning av N. W. T:s eltaxor samt organisationsförhållanden m. m. å elverket	113	20/4	—	—
A. Dahlins m. fl. — ang. utredning om ungdomsorganisationernas i staden verksamhet	119	20/4	4	15
G. Bengzons — ang. utredning av lokalbehovet för stadens hantverkare	192	15/6	—	—
D:o	240	21/9	10	12
O. Zetterlunds — ang. parkeringsställ för cyklar	193	15/6	—	—
J. Berglunds och O. Zetterlunds — ang. utredning av frågan vilken årsinkomst som borde vara att anse såsom existensminimum för personer bosatta i Karlstad m. m.	194	15/6	—	—
Karl Hardins m. fl. — ang. åtgärder för lokalbristens i Karlstad snara avhjälpande	223	29/6	9	1
P. A. Nilssons — ang. pension åt brandmästaren M. A. Alsén	236	21/9	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för bestut	N:o	Sida
Motioner:				
D:o	361	21/12	15	30
C. Alb. Anderssons — ang. lönetillägg till eldare vid stadens fastigheter	274	19/10	—	—
Elof Larssons — ang. inköp av konst	274	19/10	—	—
G. Bengzons — ang. förslag till bestämmelser om abonnenters å elström rättigheter och skyldigheter ifråga om efterdebitering, taxeförändring och restitution	274	19/10	—	—
J. W. Sjöstedts och C. Alb. Anderssons — ang. gångtunnel under bangården i Fredsgatans förlängning	274	19/10	—	—
O. Wästlunds — ang. anslag till Värmlands Blåbands Ungdomsförbunds barnkoloni..	306	16/11	—	—
G. Gustavssons — ang. öppethållande av rak- och frisørsalonger	307	16/11	—	—
J. Berglunds — ang. avgiftsfri kommunal bostadsförmedling	307	16/11	—	—
S. Warfäls m. fl. — ang. fri skolmateriel till samtliga barn i stadens folkskolor ..	310	16/11	12	1
F. Helmers m. fl. — ang. utredning om ar- voden till ordförandena i delegationer och nämnder	348	21/12	—	—
J. Berglunds — ang. kommunala kungörel- sens införande i Nya Värmland	386	21/12	15	83
Mätningstaxa:				
Ang. ny — för Karlstads stad	208	15/6	6	40
Kungl. Maj:ts fastställelse av ny —	273	19/10	—	—
N.				
Nilsson, P. A.:				
Framställning om befrielse från samtliga kommunala uppdrag	300	16/11	—	—
Nordling, Sven:				
Befrielse från uppdraget att vara ledamot av trafiknämnden	233	21/9	—	—
Nya Wermlands-Tidningen:				
Ang. debitering av el. energi till —	226	29/6	9	12
Nykterhetsnämnden:				
Årsberättelse för år 1943	71	16/3	—	—
Nöjesplats:				
B. Österbergs motion ang. utseende av kom- mitté för utredning om — m. m.	13	20/1	—	—
D:o	101	16/3	3	46
J. W. Sjöstedts motion ang. protest mot sta- dens nöjesplats förläggande till Marie- bergsskogen	81	16/3	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Nöjesplatskommitté:				
Val av ledamöter i —	150	20/4	4	62
O.				
Olycksfallsförsäkringsfonden:				
Ang. ökad avsättning till —	330	16/11	12	41
Ordföranden och v. ordföranden i delegationer:				
Meddelanden om:				
Val av —	7	20/1	—	—
Val av v. ordf. i stadsfullmäktige för år 1944	43	17/2	—	—
Ordförandearvoden:				
Drätselkammarens ordförande	321	16/11	12	32
Fattigvårdsstyrelsens ordförande	322	16/11	12	32
	23	20/1	1	14
Lönenämndens ordförande	69	16/3	—	—
	323	16/11	12	33
Barnavårdsnämndens ordförande	324	16/11	12	34
Ordförandena i pensionsnämnderna	325	16/11	12	34
Familjebidragsnämndens ordförande	326	16/11	12	35
Ang. arvode till hemhjälpnämndens ordf... ..	328	16/11	12	36
F. Helmers m. fl. motion ang. utredning betr. arvodena till ordförandena i delegationer och nämnder	348	21/12	—	—
Ang. arvode till brandstyrelsens ordf.	349	21/12	15	1
Ordningsstadgan:				
O. Zetterlunds och J. Berglunds motion om ändring i —	79	16/3	—	—
	128	20/4	4	33
Ang. tillägg till § 5 i —	127	20/4	4	30
Länsstyrelsens res. ang. ändring av 5 § 3 mom. i —	235	21/9	—	—
Infordrat yttrande över betänkande med förslag till allmän —	343	21/12	—	—
Orkesterföreningen:				
Anslag till —	257	21/9	10	45
P.				
Pension:				
Ang. reglering av stadens sjuksköterskebefattningar för — i Statens pensionsanstalt	49	17/2	2	13
Ang. — till gårdskarlen Anders G. Andersson	88	16/3	3	16
Ang. full — till sjuksköterskan Mia Andersson	170	25/5	5	22
Ang. tillägg till utgående kommunalarbetsrepensioner	213	15/6	6	53

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Pension:				
P. A. Nilssons motion ang. — till f. brandmästaren M. A. Ahlzén	236	21/9	—	—
D:o	361	21/12	15	30
Ang. brandchefens pensionsförhållanden ..	254	21/9	10	38
Maskinisten vid Vattenverket Axel Karlsons framställning om rätt att i pensions-hänseende få tillgodoräkna sig tjänstetid efter uppnådd pensionsålder	362	21/12	15	35
Pensionsreglementet:				
K. B:s res. med fastställelse av ändring i —	69	16/3	—	—
Pensionärshem:				
J. W. Sjöstedts och C. Alb. Anderssons motion ang. — för stadens befattningshavare	112	20/4	—	—
Ang. uppförande av tre — i kv. Notarien ..	201	15/6	6	26
Pilsnerdricka:				
Ang. tillstånd till utskänkning och försäljning för:				
Elin Berglind	59	17/2	2	34
Karlstads Kaféaktiebolag	76	16/3	—	—
” ”	185	25/5	5	47
” ”	293	19/10	11	35
Hotell Ritz	137	20/4	4	48
Hushållsskolan	138	20/4	4	49
Café Gösta Berling	139	20/4	4	50
Källaren Munken	140	20/4	4	51
Edsgatans Turisthotell	141	20/4	4	52
Nickebo Restaurant	142	20/4	4	53
Erik Andersson	143	20/4	4	54
Ada Jörnmark	144	20/4	4	55
Karlstads Kaféaktiebolag	145	20/4	4	56
Fritiof Gustavsson	146	20/4	4	59
Olle Sundholm	147	20/4	4	60
Olga Widstrand	148	20/4	4	61
Inga Robertsson	388	21/12	15	84
Polisen:				
Anslag för utbildning av personal för trafikövervakning	30	20/1	1	22
Arvid Johanssons motion ang. besvär över länsstyrelsens beslut att utse J. A. Andersson till överkonstapel	100	16/3	3	43
Infordrat yttrande i anledning av kriminalkonstapeln E. Kjellbergs besvär ang. tjänsteårsberäkning	281	19/10	11	14
Polismästaren:				
Ang. löneförbättring för —	51	17/2	2	20

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Polismästarens expedition:				
Ang. rätt för skrivbirädet å — Karin Hyttring till tjänsteårsberäkning	52	17/2	2	22
Polisnämnden:				
Ang. ålderstillägg åt kriminalkonstapeln E. Kjellberg	168	25/5	5	19
Anslag till inköp av polishjälmor	252	21/9	10	34
Polisskola:				
Ang. lön under vistelse vid polisskolan för: Fritz Carlsson, Stig Ander, Paul Thåström och Lennart Berggren	84	16/3	3	6
K. G. Jansson och Harry Nilsson	85	16/3	3	8
K. G. Janssons och Henry Lendrups besvär i ärende ang. lön vid vistelse vid — ..	253	21/9	10	36
Sture Blomberg	282	19/10	11	18
Processlagberedningens betänkande:				
Infordrat yttrande över i — intaget förslag till val av borgmästare och lagfaren rådmän i stad	196	15/6	6	18
R.				
Registerförare:				
Ang. anställande av — å stadsfogdekontoret	86	16/3	3	9
Reklamkampanj:				
Anslag till — för Karlstads stad	238	21/9	10	6
Resereglemente:				
För Karlstads stad	92	16/3	3	24
Reservationer:				
G. Bengzons reservation mot beslut i ärende ang. N. W. T:s eltaxor	229	29/6	—	—
Revisionsberättelse:				
För år 1943	237	21/9	10	1
Rådhuset:				
Ang. påbyggnad av — norra flygel	276	19/10	11	1
S.				
Saluhallsstyrelsen:				
Anslag till reparation av skyddsrum samt inköp av luftskyddsmaterial	96	16/3	3	32
Val av ledamot i —	187	25/5	5	50
Samhällsundersökning:				
Anslag till — och annonskampanj	238	21/9	10	6
Semester:				
Karin Johanssons och Karl Hardins motion ang. anslag för beredande av — åt mindre bemedlade husmödrar i staden	12	20/1	—	—
D:o	120	20/4	4	18

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Sjukförsäkring:				
Infordrat yttrande över socialvårdskommitténs betänkande ang. lag om allmän — ..	258	21/9	10	46
Sjuksköterskebefattningar:				
Ang. reglering av — för pension i Statens Pensionsanstalt	49	17/2	2	13
Sjömanshem:				
Ang. ändring av beslut 19/6 1941 om gåva av tomt till	56	17/2	2	30
Skogsaccis:				
Skattesats för — för år 1944	19	20/1	1	6
Skogsindelning:				
Tilläggsanslag för indelning av stadens skogar	363	21/12	15	36
Skolläkaren:				
Ang. ändrat beslut ang. lokaler i badhuset för —	22	20/1	1	12
Ang. reglering av arvodet till — vid kommunala flickskolan	287	19/10	11	25
Ang. reglering av arvodet till — vid folkskolorna	288	19/10	11	27
Skolmateriel:				
Simon Warfälts m. fl. motion ang. fri skolmateriel	310	16/11	12	1
Skolutredning:				
Infordrat yttrande över 1940 års skolutrednings betänkande	259	21/9	10	48
Skyddsrum:				
Ang. utförande av — vid egnahem för barnrika familjer å Färjestad	199	15/6	6	23
Anslag till — i Saluhallen m. m.	251	21/9	10	33
Sommartid:				
Karlstads Kommunaltjänstemannaförenings framställning om ändrad tid för tillämpning av s. k. —	210	15/6	6	49
Sommarstugor:				
Anslag för flyttning av vissa —	25	20/1	1	16
Sopnedkast:				
Stadga för —	280	19/10	11	11
Sotningsavgifter:				
Ang. återbetalning av uppburna —	14	20/1	1	1
Stadsbiblioteket:				
Ang. löneförbättring åt biblioteksbiträdet Vera Warnqvist-Björk	359	21/12	15	22
Stadsfogdekontoret:				
Anställande av registerförare å —	86	16/3	3	9

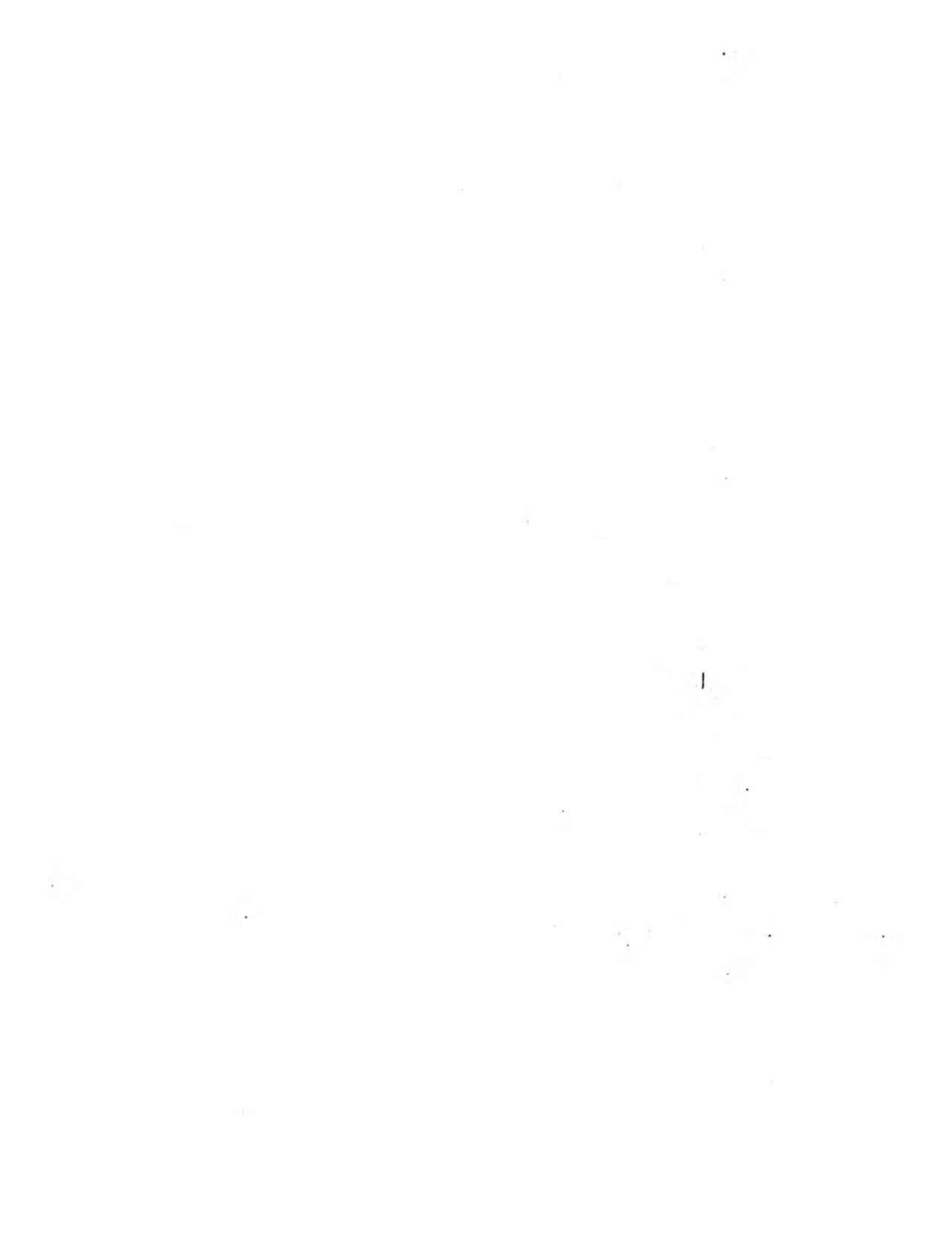
	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Stadsfogdekontoret:				
Ang. utbyte av en extra kontoristbefattning mot en ordinarie kontoristbefattning å ..	299	16/11	—	—
D:o	351	21/12	15	3
Stadsfullmäktige:				
Val av v. ordförande i — för år 1944	43	17/2	—	—
Arbetsordning för —	195	15/6	6	1
Val av ledamot i —	342	21/12	—	—
Val av ordförande i —	395	21/12	—	—
Val av v. ordförande i —	396	21/12	—	—
Stadsläkaretjänsten:				
Ang. andre —	164	25/5	5	3
Stadsombudsmannaexpeditionen:				
Omorganisation å —	165	25/5	5	8
Stadsplan:				
Ang. — och stadsplanebestämmelser för Färjestad samt ändring av stadsplanebestämmelserna för del av Sundsta	44	17/2	2	1
Uppdrag till byggnadsnämnden att inkomma med nytt förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för Kvarnberget	45	17/2	2	5
Förslag till — och stadsplanebestämmelser för del av södra landeriområdet samt ändring av — för delar av Kristinedal och Marieberg	125	20/4	4	26
Kungl. brev ang. fastställelse av — för del av Färjestad och Sundsta	157	25/5	—	—
Ang. — och stadsplanebestämmelser för kv. Tapiren	206	15/6	6	35
Ang. — och stadsplanebestämmelser för del av södra landeriområdet m. m.	207	15/6	6	37
Ang. — och stadsplanebestämmelser för Strand	241	21/9	10	14
Ändring av — och stadsplanebestämmelser för Kvarnberget	311	16/11	12	5
Förslag till — och stadsplanebestämmelser för del av västra landeriområdet	365	21/12	15	40
Stadsplanebestämmelser:				
Ändring av — för kv. Ormen o. Sköldpaddan	312	16/11	12	10
Stadsrevisionen:				
Avsägelse från Alf Eriksson att vara ledamot av —	6	20/1	—	—
Val av inventerings- och besiktningsman i —	64	17/2	2	37
Avsägelse från Erik Bergström att vara ledamot av —	272	19/10	—	—
Ang. myndigheternas indelning i revisionsgrupper	337	16/11	12	57

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Stipendium:				
Tillstånd för folkskolläraren Bo Strinning att övertaga — från Mellqvistska slöjdstipendiet	183	25/5	5	45
Städernas Allmänna Brandstodsbolag:				
Bidrag från — till brandförsvaret	290	19/10	11	30
Svenska Stadsförbundet:				
Meddelande från — ang. skattekonferens ..	73	16/3	—	—
Skrivelse från — ang. tillgodoräknande av befälsutbildning	82	16/3	3	1
Skrivelse från — ang. anlitanande av förbundets revisionsbyrå	274	19/10	—	—
D:o	384	21/12	15	79
Systemaktiebolaget:				
Framställning om oktroj	347	21/12	—	—
Taxeringsassistent: T.				
Anställande av —	20	20/1	1	8
Tengblad, Elof:				
Ang. befrielse fr. uppdraget att vara ledamot av folkskolestyrelsen, biblioteksstyrelsen	301	16/11	—	—
Avsägelse från uppdraget att vara stadsfullmäktig	344	21/12	—	—
Tjänste- och avlöningsreglementet:				
Ang. ändring av § 14 i —	210	15/6	6	49
Tjänster:				
Ang. inrättande av vissa nya — i 8:e lönegruppen	239	21/9	10	10
Ang. inrättande av tjänst vid belysningsverken i 8:e lönegruppen	274	19/10	—	—
Omplacering av tjänster å drätselkontoret och byggnadskontoret	354	21/12	15	13
Ang. inrättande av tjänst som kassakontrollant vid fattigvårdsstyrelsen	353	21/12	15	9
Tomtförsäljning: (se Fastighetsförsäljning).				
Trafiknämnden:				
E. Kjellenbergs avsägelse att vara ledamot av —	36	17/2	—	—
Val av ledamot i —	103	16/3	3	52
N. Nordlings avsägelse att vara ledamot av —	294	19/10	11	36
	233	21/9	—	—
Trafikövervakning:				
Anslag till kostnader för kurs för utbildning av personal för —	30	20/1	1	22
Trådbusstrafik:				
Skrivelse från ingenjörsfirman O. Akerman ang. elektrisk —	161	25/5	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§	Dag för beslut	N:o	Sida
Yttranden:				
Infortrade — över				
Förslag till omläggning m. m. av rikshuvudvägen Karlstad — Kristinehamn, delen Kroppkärr—Skattkärr—Brosäter	17	20/1	1	4
Kommunalskatteberedningens betänkande med förslag till omläggning av den kommunala beskattningen m. m.	40	17/2	—	—
D:o	197	15/6	6	19
1941 års utskyldssakkunnigas promemoria med förslag till lag om bestämmelser om allmänna behörighetsvillkor för vissa kommunala uppdrag	72	16/3	—	—
Processlagsberedningens betänkande med förslag till lag ang. val av borgmästare och lagfaren rådman i stad	196	15/6	6	18
Framställning från kammarkollegium ang. befrielse för vissa städer från ersättningskyldighet, som ålagts dem i samband med stadsbildning eller inkorporering	225	29/6	9	11
Socialvårdskommitténs förslag till lag om allmän sjukförsäkring	258	21/9	10	46
1940 års skolutrednings betänkande och utredningar	259	21/9	10	48
Krigshjälpsakkunnigas promemoria ang. socialvården under krig	271	19/10	—	—
Betänkande med förslag till allmän ordningsstadga	343	21/12	—	—
Förslag från kommissionen för ekonomisk efterkrigsplanering om kontanthjälp åt arbetslösa	373	21/12	15	64
Ä.				
Åkerman, O.:				
Skrivelse från ingenjörfirman — ang. elektrisk trådbustrafik	161	25/5	—	—
Ö.				
Österberg, B.:				
Interpellation ang. planerade beredskapsåtgärder	295	19/10	—	—
Överskriftna anslag:				
Ang. — å utgiftstiteln 3 C Drätselkammaren	121	20/4	4	19
Ang. — på gatu- och parkförvaltningens stat	122	20/4	4	21

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 20 Januari 1944.

N:o 1.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän;
2. Remiss av inkomna ärenden;
3. Förslag angående återbetalning av vissa uppburna sotningsavgifter;
4. Bordlagda ärendet angående ansvarsfrihet för brandstyrelsen;
5. Yttrande över betänkande med förslag till hamnförordning;
6. Yttrande över förslag till omläggning och förbättring av rikshuvudvägen Karlstad—Kristinehamn på delen Kroppkärr—Skattkärr—Brosäter m. m.;
7. Framställning om anslag till stakning för vägföretaget Karlstad—Munkfors på delen Karlstad—Skåre samt Karlstad—Råtorp—Skåre;
8. Fastställande av skattesats för skogsaccis för år 1944;
9. Framställning om medel för anställande av en särskild taxeringsassistent för staden;
10. Framställning om anslag för anskaffande av ett "Reka"-aggregat till värmeanläggning i Norra skolan;
11. Framställning om viss ändring av stadsfullmäktiges beslut angående provisoriska lokaler i badhuset för skolläkaren;
12. Framställning om arvode åt ordföranden i lönenämnden;
13. Framställning att vissa till luftskyddsnämndens förfogande ställda anslag skola få behandlas som reservationsanslag;
14. Framställning om medel till kostnader för flyttning av vissa sommarstugor;
15. Framställning om medel för fullföljande av mellan drätselkammaren och arrendatorn av Fredriksbergs gård Gustav Svensson träffad uppgörelse om frånträde av arrendet;
16. Drätselkammarens förslag angående upptagande av tillfälliga lån och krediter med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt;
17. Fattigvårdsstyrelsens förslag till utdelning av ränteavkastningen från "Bergerska fonden";
18. Folkskolestyrelsens anmälan angående under år 1943 disponerade räntemedel å "P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn";
19. Framställning om anslag till kurs för utbildning av personal för trafikövervakning;
20. Yttrande över Gustav Johanssons ansökan om tillstånd till utsträckt affärstid;
21. Förslag angående utseende av en kommitté med uppdrag att utreda frågan om nybyggnad för brandstationen.

PROTOKOLL

hålet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 20 jan. 1944.

§ 1.

Det antecknades, att enligt behörigen förrättat val följande personer hade att under år 1944 tjänstgöra inom stadsfullmäktige, nämligen: byggmästaren Olof Wästlund, maskinisten Nils O. Hult, skolvaktmästaren Andreas Johansson, stationsförmannen J. W. Sjöstedt, förmannen Arvid Johansson, fattigvårdstillsyningsmannen Per Larsson, banförmannen Axel W. Karlsson, fru Karin Johansson, grovarbetaren Karl Hardin, bankdirektören Bertil Österberg, apotekaren Sven Andersson, överläraren Elof Larsson, sparbanksdirektören Gustav Liljeberg, poliskonstapeln Ivar Fransson, maskinritaren Axel Byström, intendenten P. G. Lundberg, ombudsmannen P. A. Nilsson, grovarbetaren C. Alb. Andersson, köpmannen L. J. Strandlund, chauffören Knut Pallin, lektorn Ernst Lundholm, bankdirektören Anton Dahlin, verkstadsarbetaren Gösta Bengzon, rektorn Elov Tengblad, advokaten Fritz Helmer, konsuln Henning Johnson, redaktören John Berglund, kriminalkonstapeln Erik Andersson, verkstadsarbetaren Birger Sand, leg. läkaren Ingeborg Uddenberg-Hård af Segerstad, metallarbetaren Oskar Zetterlund, handelsarbetaren Gösta Gustavsson, fru Elsa Gerdes, ritaren Per Karlsson, fru Kerstin Kristiansson och maskinisten Einar Tränk.

Det antecknades vidare, att till stadsfullmäktiges sekreterare för år 1944 utsetts bankombudsmannen Sven Roth.

§ 2.

Ordföranden hälsade stadsfullmäktiges ledamöter välkomna till det nya arbetsåret och uttalade den förhoppningen att de frågor, som uppkomme, skulle med ansvars känsla och gott samarbete lösas till stadens bästa.

Ordföranden vände sig därefter särskilt till herr Tränk och hälsade honom välkommen åter i stadsfullmäktige.

§ 3.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av herrar Wästlund, P. A. Nilsson, C. Alb. Andersson och Tengblad samt fru Kristiansson, vilka dock för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 4.

Att jämte ordföranden onsdagen den 26 januari 1944 klockan 14,30 å drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Hardin och Johnson.

§ 5.

Föredrogs och godkändes följande från herr Axel Karlsson inkomna avsägelse att vara stadsfullmäktiges vice ordförande:

”Till Stadsfullmäktige.

Sedan jag valts till ordförande i drätselkammaren, anser jag mig icke böra stå kvar såsom vice ordförande i stadsfullmäktige, varför jag avsäger mig detta senare uppdrag.

Karlstad den 20 januari 1944.

AXEL KARLSSON.”

§ 6.

Föredrogs och godkändes inkomna avsägelse från kassören Sven Wennerholm att vara suppleant i fattigvårdsstyrelsen och från fanjunkaren Alf Ericsson att vara inventerings- och besiktningsman i stadsrevisionen.

Det uppdrogs åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till efterträdare.

§ 7.

Föredrogs och lades utan erinran till handlingarna inkomna meddelanden att för innevarande år utsetts till ordförande resp. vice ordförande: i beredningsutskottet skolvaktmästaren Andreas Johansson och advokaten Fritz Helmer, i drätselkammaren banförmannen Axel Karlsson och byggmästaren Olof Wästlund, i hälsovårdsnämnden borgmästaren Gunnar Lindskog och handelsföreståndaren Alb. Svensson, i byggnadsnämnden härads hövdingen Torsten Nilsson och rådmannen Rolf Mæchel, i brandstyrelsen fängelsedirektören Einar Landtgren och apotekaren Sven Andersson, i kommunala flickskolan läroverksadjunkten Harry Warell och doktorn Hilma Örström, i stadsbiblioteket och föreläsninganstalten rektorn Elov Tengblad och folkskolläraren Nathan Jonsson, i badhusstyrelsen direktören Bertil Österberg och grovarbetaren C. Alb. Andersson, i folkskolestyrelsen redaktören John Sandén och överläraren Elof Larsson, i lönenämnden förmannen Arvid Johansson och maskinritaren Axel Byström, i polisnämnden förmannen Arvid Johansson och fängelsedirektören Einar Landtgren samt i belysningsstyrelsen lektorn Ernst Lundholm och maskinisten Einar Tränk.

§ 8.

Föredrogs och lades till handlingarna utdrag av drätselkammarens protokoll för den 3 januari 1944 med meddelande att 1943 års disponibla räntekastning från "P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn" utgjorde kronor 449: 75.

§ 9.

Till protokollet antecknades, att tillstånd till utsträckt affärstid av Länsstyrelsen meddelats:

Agnes Naemi Molinder beträffande kiosk vid hörnet av Sandbäcksgatan och Kaserngatan för försäljning av s. k. kioskvaror med bibehållen rätt att under vanlig butikstid försälja jämväl tobaksvaror;

Karl Gunnar Karlsson och Ebba Malvina Edén, född Carlman, beträffande försäljningslokaler vid resp. Kroppkärrsvägen 3 och Kvarnbergsgatan 46 för försäljning av s. k. kioskvaror; samt

Karl Gottfrid Fagrell för försäljning av varm korv m. m. i Växnäsparken och glass vid avtagsvägen till Borgmästarholmen.

§ 10.

Till drätselkammaren överlämnades för kännedom inkomna tjänstebestyrtka avskrifter av

Kungl. Maj:ts Brev den 8 januari 1944 med fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 18 november 1943 angående ändring av arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten i Karlstad; samt

Kungl Finansdepartementets ämbetsskrivelse den 31 december 1943 med medgivande för staden att teckna borgen för byggnadskreditiv intill vid varje tillfälle högst 1,000,000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 april 1943.

§ 11.

Till beredningsutskottet överlämnades för yttrande en av Johan E. Andersson gjord ansökan om tillstånd till utsträckt affärstid för försäljning av varm korv.

§ 12.

Till barnavårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet remitterades en av fru Johansson och herr Hardin väckt motion att stadsfullmäktige skulle för innevarande år bevilja ett anslag på 2,000 kronor för att bereda ett antal mindre bemedlade husmödrar i Karlstad välbehövlig semester.

§ 13.

Till drätselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttranden en av herr Österberg väckt motion att stadsfullmäktige måtte utse en kommitté på fem personer för att dels utreda frågan om lämplig nöjesplats i staden dels därefter inkomma med förslag angående det sätt, varpå en dylik nöjesplats bör ordnas, samt bemyndiga kommittén att vid utredningen anlita sakkunnigt biträde ävensom att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag på 1,500 kronor till utredningskostnader.

§ 14.

Företogo stadsfullmäktige till behandling uppkommen fråga om återbetalning av vissa sotningsavgifter, som uppburits av skorstensfejarmästaren Helge Skoog, vilket ärende förehafts av brandstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 1, sid 1.

Till en början föredrogs följande protokoll från beredningsutskottets sammanträde denna dag:

"Protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 20 januari 1944.

§ 21.

Från brandstyrelsen hade inkommit följande skrivelse jämte uppgift:

"Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Utöver vad Brandstyrelsen tidigare utrett (Brandstyrelsebeslut den 6 dec. 1943) har Sotarmästaren den 7 nov. 41 utfått kr. 586:25 för 335 st. extrasotningar å kr. 1:75.

Under eldningsperioden 1 okt 41—30 juni 42 har således Sotarmästaren för extrasotningar utfått kr. 8,587:29.

Sotarmästaren skall således förutom de tidigare nämnda kr 6,009:54 ytterligare återbetala kr. 586:25.

Karlstad den 18 januari 1944.

E. LANDTGREN.

A. A. Engström.

Härmed förklarar jag mig villig att till Karlstads stad ytterligare återbetala kr. 586:25.

Karlstad den 18 januari 1944.

HELGE SKOOG.

Sotarmästare.'

'Avskrift.

UPPGIFT

Å till Skorstensfejarmästare H. Skoog gjorda utbetalningar för utförda extra sotningar.
Ersättning för extra sotningar under tiden 1 okt. 1941—30 juni 1942 ..... 8,001:04
Tillkommer ersättning för 335 st. sotningar av värmeledningspannor med tillhö-
rande skorstenar och kanaler under tiden 1 nov.—7 nov. 1941 ..... 586:25
Kronor 8,587:29

Karlstad i drätselkontoret den 18 januari 1944.

STELLAN WENDT.

Stadskamrer.

Sture Andersson.

Vidimeras:

GUNNAR LARSSON.

GÖSTA MAWE.'

Ur stadsrevisionens berättelse av den 22 juni 1943 antecknades, att brandstyrelsen utanordnat kronor 8,587:29 såsom ersättning till sotarmästaren för extra sotningar. Jämför stadsfullmäktiges handlingar för år 1943 ser. A, N:r 7, sid. 3.

Då sålunda det av brandstyrelsen nu angivna beloppet kronor 8,587:29 överensstämde med stadsrevisionens och stadskamrerarens uppgifter angående de i förevarande fall utanordnade beloppen samt någon anledning till anmärkning gent emot det föreslagna avräkningsbeloppet icke syntes föreligga, beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godtaga av skorstensfejarmästaren Helge Skoog gjorda erbjudanden att till staden återbetala kronor 6,595:79 i anledning av för mycket uppburen ersättning för extra sotning samt uppdraga åt drätselkammaren att med skorstensfejarmästaren träffa överenskommelse om tidpunkten för beloppets återbetalning till staden.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH."

Efter överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att godtaga av skorstensfejarmästaren Helge Skoog gjorda erbjudanden att till staden återbetala kronor 6,595:79 i anledning av för mycket uppburen ersättning för extra sotning samt att uppdraga åt drätselkammaren att med skorstensfejarmästare Skoog träffa överenskommelse om tidpunkten för beloppets återbetalning till staden.

§ 15.

Återföretogo stadsfullmäktige det den 16 september 1943, § 268, bordlagda ärendet angående ansvarsfrihet för brandstyrelsen.

Se ser. A, år 1943, N:o 7, sid. 1.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bevilja brandstyrelsen full ansvarsfrihet för 1942 års räkenskaper och förvaltning.

Herr Andreas Johansson anhöll få till protokollet antecknat, att han icke deltagit i beslutet.

§ 16.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över betänkande med förslag till hamnförordning, som av Kungl. Kommerskollegium avgivits den 12 juni 1943.

Ärendet hade varit föremål för beredning hos hamnstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 1, sid. 3.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att avgiva yttrande i ärendet i enlighet med vad hamnstyrelsen anförde.

§ 17.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över framlagt förslag till omläggning och förbättring av rikshuvudvägen Karlstad—Kristinehamn, delen Kroppkärr—Skattkärr—Brosäter.

Ärendet hade varit föremål för beredning hos byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 1, sid. 4.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att avgiva yttrande i ärendet på sätt byggnadsnämnden anförde ävensom att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja 463 kronor till bestridande av kostnaderna för stakning av den del av ifrågavarande väg, som faller inom Karlstad stads område.

§ 18.

I enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett belopp av 1,500 kronor till bestridande av kostnader för vägföretaget Karlstad—Munkfors på delen Karlstad—Skåre och Karlstad—Råtorp—Skåre.

Se ser. A, N:o 1, sid. 5.

§ 19.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering fastställa den den skattesats, efter vilken skogsaccis skall för år 1944 utgå för inom staden avverkat skattepliktigt virke till 2 kronor 75 öre.

Se ser. A, N:o 1, sid. 6.

§ 20.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i 1944 års stat ställa ett belopp av högst 3,000 kronor till drätselkammarens förfogande för att under innevarande år anställa en särskild taxeringsassistent såsom biträde åt taxeringsnämnderna i staden.

Se ser. A, N:o 1, sid. 8.

§ 21.

På drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta framställning beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i 1944 års stat anslå 2,155 kronor för anskaffande av "Reka" aggregat till värmeanläggningen i Norra skolan.

Se ser. A, N:o 1, sid. 10.

§ 22.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering på så sätt ändra sitt beslut den 17 juni 1943, § 231, angående anordnande av provisoriska lokaler i badhuset för skolläkaren, att bestämmelsen "under förutsättning att Karlstads Simsällskap helt avstode från lokalerna i fråga" borttogs.

I ärendet hade folkskolestyrelsens ekonominämnd, badhusstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 1, sid. 12.

§ 23.

Efter överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag att för år 1944 bevilja lönenämndens ordförande ett arvode på 600 kronor att bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat; och skulle beslutet underställas Länsstyrelsen för fastställelse.

Se ser. A, N:o 1, sid. 14.

§ 24.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla en av luftskydds nämnden gjord framställning, att vissa till nämndens förfogande ställda anslag skulle få behandlas som reservationsanslag.

Framställningen hade tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 1, sid. 15.

§ 25.

Drätselkammaren hade hemställt, att stadsfullmäktige av sina medel till oförutsedda utgifter i 1944 års stat skulle anslå kronor 1.703:98 såsom bidrag till kostnaderna för flyttning av vissa sommarstugor samt att beloppet skulle fördelas i enlighet med tomtkommitterades förslag.

Framställningen hade tillstyrkts av beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 1, sid. 16.

Då nu detta ärende företogs, uppstod överläggning, varunder herr Zetterlund yrkade, att ägarna av ifrågavarande sommarstugor skulle erhålla full gottgörelse för flyttningskostnaderna.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 26.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i 1944 års stat anslå 6,000 kronor såsom ersättning

till arrendatorn Gustaf Svensson för frånträdande i förtid av arrendet av Fredriksbergs gård.

Se ser. A, N:o 1, sid. 17.

§ 27.

På drätselkammarens därom gjorda framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bemyndiga drätselkammaren att intill 1944 års utgång med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt upptaga, på sätt drätselkammaren kunde finna lämpligt, tillfälliga lån och krediter intill ett belopp av kronor 1,651,545: 65.

Se ser. A, N:o 1, sid. 19.

§ 28.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att godkänna fattigvårdsstyrelsens av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkta förslag angående fördelning av räntan å Bergerska fonden för år 1943.

Se ser. A, N:o 1, sid. 20.

§ 29.

Föredrogs och godkändes folkskolestyrelsens från beredningsutskottet utan erinran överlämnade anmälan beträffande användningen under år 1943 av tillgängliga räntemedel från "P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn".

Se ser. A, N:o 1, sid. 21.

§ 30.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att av sina medel till oförutsedda behov i 1944 års stat anslå 650 kronor till bestridande av kostnaderna för tio polismäns deltagande i en kurs för utbildning av personal för trafikövervakning.

I ärendet hade polisnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 1, sid. 22.

§ 31.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att tillstyrka en av Gustav Johansson med firma Herrhagens Frukt- och Konfektyraffär hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att hålla sin affärslokal vid Karlagatan 10 öppen alla dagar till klockan 22 för försäljning av s. k. kioskvaror.

I ärendet hade polismästaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 1, sid. 23.

§ 32.

Efter en av brandstyrelsen gjord framställning, varöver drätselkammaren avgivit yttrande, beslöto stadsfullmäktige utan votering med bifall till beredningsutskottets förslag med av herr Liljeberg nu gjort tilläggsyrkande att tillsätta en kommitté på 5 personer för utredning av uppkommen fråga om nybyggnad för brandstationen samt att bemyndiga drätselkammaren att utse 2 ledamöter, därav den ene såsom sammankallande, och brandstyrelsen 3 ledamöter i denna kommitté ävensom att uppdraga åt den nu ifrågavarande

de kommittén att i ärendet samarbeta med den förut tillsatta kommittén för utredning angående stadens behov av lokalutrymmen för kommunala ändamål.

Se ser. A, N:o 1, sid. 23.

§ 33.

Till protokollet antecknades, att borgmästaren Gunnar Lindskog över-
varit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Justerat den 26 januari 1944.

A. DAHLIN.

KARL HARDIN. H. JOHNSON.

Efter kungörelse offentligen uppläst onsdagen den 26 januari 1944;
betygar

I tjänsten:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 17 Februari 1944.

N:o 2.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän;
2. Remiss av inkomna ärenden;
3. Val av vice ordförande i stadsfullmäktige för återstoden av år 1944;
4. Förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Färjestad med mera;
5. Ifrågasatt ändring av uppgjort och av stadsfullmäktige godkänt förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Kvarnberget;
6. Förslag angående markförvärv för staden från Maria Löfgrens sterbhus med mera;
7. Förslag angående inrättande av en ordinarie exekutionsbiträdesbefattning;
8. Förslag angående inrättande av två nya hemvårdarinnebefattningar;
9. Överenskommelse mellan lönenämnden och Värmlands Sjuksköterskeförbund angående reglering av stadens sjuksköterskebefattningar för pension i statens pensionsanstalt med mera;
10. Förslag angående tjänsteårsberäkning för nuvarande innehavaren av befattningen som eldare vid ångcentralen;
11. Framställning om löneförbättring åt polismästaren;
12. Återremitterade ärendet angående framställning från skrivbiträdet Karin Hyttring om tillgodoräknande av tjänstetid för ålderstillägg;
13. Framställning om anslag till arbetsledning för arkivarbete vid Värmlands Museum;
14. Herr Österbergs m. fl. motion om tillsättande av en särskild idrottsstyrelse för staden;
15. Framställning från Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne, att drättselkammaren skall övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen;
16. Fråga om viss ändring av stadsfullmäktiges beslut den 19 juni 1941 angående gåva av tomt till sjömanshem;
17. Förslag angående förlängning av tiden för nu gällande provisorisk höjning av hamnavgifterna;
18. Framställning om anslag för anskaffande av latrinkärl med mera;

19. Yttrande över Elin Berglinds ansökan om tillstånd att i serveringsbyggnader å travbaneområdet vid Färjestad utskänka pilsnerdricka, klass II;
20. Yttrande över ansökningar från Nygren & Ahlin Aktiebolag och Singer Co. Symaskins Aktiebolag att få idka handel med begagnade föremål;
21. Yttrande över ansökan från Johan E. Andersson om tillstånd till utsträckt affärstid för försäljning av varm korv;
22. Val av suppleant i Karlstads hemhjälpnsnämnd med mera;
23. Val av suppleant i fattigvårdsstyrelsen;
24. Val av inventerings- och besiktningsman i stadsrevisionen, tredje gruppen, jämte suppleant.

PROTOKOLL

hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 17 febr. 1944.

§ 34.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av fru Johansson, herr Sven Andersson, herr P. A. Nilsson och fru Kristiansson, vilka dock för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 35.

Att jämte ordföranden fredagen den 25 februari 1944 klockan 10,30 på drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Lundberg och Berglund.

§ 36.

Av stationsskrivaren E. Kjellenberg gjord avsägelse från uppdraget att vara ledamot av trafiknämnden godkändes; och uppdrogs åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till efterträdare.

§ 37.

Till byggnadsnämnden överlämnades för kännedom till stadsfullmäktige inkommen tjänstebestyrt avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets ämbetsskrivelse av den 28 januari 1944 med meddelande, att Kungl. Maj:t icke fastställt av stadsfullmäktige den 16 september 1943 antaget förslag till ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för delar av stadsdelen Tormestad.

§ 38.

Till protokollet antecknades, att tillstånd till handel med begagnade föremål av Länsstyrelsen meddelats Karl Ludvig Ericsson med affärslokal i fastigheten Attkanten, Erik Valdemar Erixon med affärslokal Hagagatan 14 samt handelsbolaget Frankes Eftr. Boquist & Nordmark med Stig Arne Holger Boquist som föreståndare och affärslokal Västra Torggatan 18 A.

§ 39.

Till protokollet antecknades vidare, att tillstånd till utsträckt affärstid av Länsstyrelsen meddelats Birger Boström och Svea Johanna Sofia Karlsson för försäljning av s. k. kioskvaror, den förre från kiosk vid Färjestadsvägen 3 och den senare från kiosk vid Vikengatan 5.

§ 40.

Stadsfullmäktiges yttrande hade infordrats över kommunalskatteberedningens betänkande med förslag till omläggning av den kommunala beskattningen m. m., del I den kommunala beskattningen och del III den kommunala skatteutjämningen.

Ärendet överlämnades för yttranden till drätselkammaren och beredningsutskottet.

§ 41.

Vidare överlämnades till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden:

dels en av herr Lundholm väckt motion att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt drätselkammaren att efter utredning och med tillkallande av representanter från de delegationer, som kunde anses berörda av ifrågasatt omläggning, snarast möjligt till stadsfullmäktige inkomma med förslag i syfte att åstadkomma större enhetlighet och effektivitet i den ekonomiska planläggningen av stadens styrelse;

dels en av herrar Elof Larsson och Lundholm som motion upptagen framställning från majoren N. F. Bergqvist, redaktören Erik Bergström och häradshövdingen Tord Sandström för 288 personer boende i Klara, att uthyrandet av nöjesplatsen vid Våxnäs till tivolianordningar skulle helt förbjudas och framställningen härom av stadsfullmäktige upptagas till behandling i så god tid att — i händelse av bifall — redan den för instundande sommar planerade uthyrningen förhindras;

dels ock en av herr Österberg väckt motion att för framtiden en deklara-tionsbyrå för stadens innevånare skulle inrättas och drivas på kommunens bekostnad.

§ 42.

Till brandstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttranden en av herr Hult väckt motion, att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt brandstyrelsen att snarast möjligt inkomma med förslag till mera moderna bestämmelser i 20 § av brandordningen för staden.

§ 43.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande under återstoden av år 1944 ut-sågs utan votering förmannen Arvid Johansson.

§ 44.

Med bifall till därom av byggnadsnämnden gjord framställning, över vilken yttranden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, be-slöto stadsfullmäktige utan votering att för sin del godkänna av stads-ingenjören upprättat förslag till *dels* stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Färjestad, *dels* ändring av stadsplanebestämmelserna för del av stadsdelen Sundsta samt att därå söka Kungl. Maj:ts fastställelse.

Se ser. A, N:o 2, sid. 1.

§ 45.

Efter överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering på yrkande av herrar Per Larsson och C. Alb. Andersson att uppdraga åt byggnads-nämnden att inkomma med ändrat förslag till stadsplan och stadsplanebe-stämmelser för stadsdelen Kvarnberget.

I ärendet hade byggnadsnämnden inkommit med en skrivelse, varöver drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 2, sid. 5.

§ 46.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att godkänna ett den 7 februari 1944 mellan drätselkammaren och Maria Löfgrens sterbhus träffat avtal angående köp och byte av vissa markområden; och bestämdes tillika att medel för ändamålet skulle bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Se ser. A, N:o 2, sid. 7.

§ 47.

Efter framställning från magistraten, över vilken framställning drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att i stället för den befattning som exekutionsbiträde, vilken innehafts av exekutionsbiträdet K. J. Nilsson, inrätta från och med den 1 april 1944 en ordinarie exekutionsbiträdesbefattning med placering i tolfte lönegruppen av det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet samt därutöver med rätt till särskild uppboordsprovision i samma omfattning, som enligt avlöningsreglementet tillkommer övriga ordinarie exekutionsbiträden, varvid dock tjänsteinnehavaren skall vara skyldig att beträffande avlöningen godtaga de ändrade bestämmelser angående det rörliga tillägget samt jämväl angående pensionsåldern, som stadsfullmäktige kunna komma att besluta.

Se ser. A, N:o 2, sid. 8.

§ 48.

Efter framställningar från styrelsen för Karlstads stads hemhjälp och lönenämnden, över vilka framställningar drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att från och med den 1 april 1944 inrätta ytterligare två ordinarie hemsysterbefattningar, hädanefter benämnda hemvårdarinnebefattningar, med placering i lönehänseende i 4 lönegruppen 5 löneklassen, att på innevarande år belöpande medel skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat, samt att uppmana förstnämnda styrelse att i största möjliga utsträckning söka bidrag av landstinget och staten.

Se ser. A, N:o 2, sid. 11.

§ 49.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering godkänna, med tillämpning från och med den 1 januari 1944, i lönenämndens protokoll för den 14 oktober 1943 under § 70 återgiven överenskommelse mellan lönenämnden på stadens vägnar och Värmlands Sjuksköterskeförbund angående reglering av stadens sjuksköterskebefattningar för pension i Statens Pensionsanstalt m. m. och bestämdes tillika, att beslutet skulle underställas vederbörande myndigheter.

I ärendet hade efter framställning från sjuksköterskeförbundet yttranden avgivits av lönenämnden, fattigvårdsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 2, sid. 13.

§ 50.

Belysningsstyrelsen hade hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av styrelsens åtgärd att tillerkänna nuvarande innehavaren av befattningen som eldare vid ångcentralen Nils Gewert rätt till tjänsteårsberäkning från och med den 1 januari 1940.

Efter yttranden av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla belysningsstyrelsens framställning.

Se ser. A, N:o 2, sid. 16.

§ 51.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att lämna utan bifall en framställning från polisenämnden om löneförbättring åt polismästaren, över vilken framställning lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 2, sid. 20.

§ 52.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, att skrivbiträdet på polismästarens expedition Karin Hyttring skall äga rätt att i och för ålderstillägg tillgodoräkna sig sin tjänstgöring i stadens tjänst från och med den 1 februari 1938, dock med retroaktiv verkan först från den 1 januari 1944.

Efter av stadsfullmäktige den 17 juni 1943 beslutad återremiss hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit förnyade yttranden i ärendet.

Se ser. A, N:o 2, sid. 22.

§ 53.

På därom av arbetslöshetskommittén gjord framställning, varöver drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att till arbetsledning för det statliga beredskapsarbetet vid Värmlands Museum bevilja *dels* ett belopp av 300 kronor för år 1943, *dels* ett belopp av högst 500 kronor för år 1944 att utgå halvårsvis och efter en beräkningsgrund av 100 kronor för år för varje från staden till ifrågavarande arbete hänvisad person; och bestämdes tillika att medel för ändamålet skola bestridas av i 1944 års stat upptaget anslag på 150,000 kronor till arbeten för lindrande av arbetslösheten.

Se ser. A, N:o 2, sid. 23.

§ 54.

I anledning av motion, som väckts av herrar Österberg, Helmer och Andreas Johansson, beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillsätta en idrottsstyrelse för staden samt därvid bestämma, *dels* att denna styrelse skall bestå av sju ledamöter med lika antal suppleanter, vilka skola utses av stadsfullmäktige efter utlåtande av beredningsutskottet, varvid dock beredningsutskottet, innan det avger sitt utlåtande, skall lämna i staden verk samma, till Svenska Gymnastik- och Idrottsförbundet anslutna organisationer tillfälle att till utskottet inkomma med förslag på ledamöter och suppleanter i styrelsen, *dels* ock att valperioden för såväl ledamöter som supp-

leanter skall utgöra tre år, dock med den inskränkningen att fyllnadsval endast skall avse återstående del av den avgångnes mandattid; ävensom att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamöter och suppleanter i styrelsen.

I ärendet hade drättselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 2, sid. 25.

§ 55.

Styrelsen för Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne hade hemställt, att drättselkammaren skulle övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen. Karlstads församlings kyrkoråd hade i anslutning härtill förklarat, att kyrkorådet ansåg ett sådant förfaringsätt lämpligt. I ärendet hade därjämte yttranden avgivits av drättselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 2, sid. 27.

Då nu detta ärende företogs, uppstod överläggning.

Herr Liljeberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag, med ett därtill fogat förtydligande så att beslutet skulle få den lydelsen, att stadsfullmäktige uppdrogo åt drättselkammaren att övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen, varefter styrelsens befogenheter skulle inskränkas till val av pensionärer i "Minnet" och frågor rörande den inre ordningen därstädes, såvitt de icke vore av den art, att de medförde några utgifter för staden, samt till förslagsrätt jämväl i frågor av ekonomisk art, som styrelsen funne sig alltjämt böra ägna intresse.

Herrar Wästlund och Tengblad instämde med herr Liljeberg.

Herr Österberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag med det tillägget, att stadsfullmäktige därjämte skulle besluta att uppdraga åt drättselkammaren att i samråd med styrelsen för "Minnet" ordna med de frågor, som stode i sammanhang med omläggningen av den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen.

Herr Andreas Johansson instämde med herr Österberg och herr Axel Karlsson yrkade bifall till beredningsutskottets hemställan med tillägg enligt herr Liljebergs eller herr Österbergs förslag.

Herrar C. Alb. Andersson, Lundholm och Helmer yrkade, att ärendet skulle återremitteras.

Herrar Hult och Lundberg yrkade i första hand återremiss och i andra hand bifall till drättselkammarens förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige med 18 röster mot 13 att återremittera ärendet.

§ 56.

Den 19 juni 1941 § 150 beslöto stadsfullmäktige att till Sjömansvårdskretsen i Karlstad som gäva överlämna ett markområde i kvarteret Brage till tomt för ett sjömanshem.

Efter framställning från sjömansvårdskretsen beslöto nu stadsfullmäktige utan votering i enlighet med beredningsutskottets förslag att på så sätt ändra och förtydliga nämnda beslut, att stadsfullmäktige i stället till Stiftelsen Hem och läsrum för sjömän i Karlstad som gäva överlämnade tomten

nr 18 i kvarteret Brage i Karlstad samt uppdrogo åt drätselkammaren att utfärda erforderligt gåvobrev.

Se ser. A, N:o 2, sid. 30.

§ 57.

På därom av hamnstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att avgifterna enligt den av Kungl. Maj:t den 6 februari 1931 fastställda taxan på hamnavgifter i Karlstad skola från och med den 1 maj 1944 till och med den 30 april 1945 fortfarande vara höjda med 50 procent för fartyg och varor i utrikes trafik samt med 25 procent för fartyg och varor i inrikes trafik ävensom att hos Konungen hemställa om fastställelse av ifrågavarande beslut.

Se ser. A, N:o 2, sid. 31.

§ 58.

Med bifall till därom av hälsovårdsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sitt anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 3,338 kronor till anskaffande av 200 latrinkärl och 25 lock med byglar.

Se ser. A, N:o 2, sid. 33.

§ 59.

Sedan Länsstyrelsen genom magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Elin Berglind gjord ansökan om tillstånd att i serveringsbyggnader på travbaneområdet vid Färjestad utskänka pilsnerdricka, klass II, beslöto stadsfullmäktige utan votering, efter yttranden av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet, tillstyrka bifall till ansökningen för innevarande år på av nykterhetsnämnden angivna villkor.

Se ser. A, N:o 2, sid. 34.

§ 60.

Hos Länsstyrelsen hade framställningar om rätt att bedriva handel med begagnade föremål ingivits av Nygren & Ahlin Aktiebolag med affärslokal vid Tingvallagatan 11 och Karl Helmer som föreståndare samt av Singer Co. Symaskins Aktiebolag med affärslokal Tingvallagatan 5 och Johan Ruben Jansson som föreståndare samt Johan Edvard Ansgarius Nilsson som medhjälpare.

Över ansökningarna hade infodrads stadsfullmäktiges yttrande.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka ansökningarna ifråga.

Se ser. A, N:o 2, sid. 35.

§ 61.

Hos Länsstyrelsen hade Johan E. Andersson anhållit om tillstånd att från vagn i nordöstra hörnet av Stora torget få försälja varm korv till klockan 2 natt till sön- och helgdag samt till klockan 1 övriga dagar.

Över ansökningen hade infodrads stadsfullmäktiges yttrande.

I enlighet med av herr Bengzon framställt yrkande beslöto stadsfullmäktige med 18 röster att tillstyrka ansökningsen.

14 röster avgavos till förmån för beredningsutskottets förslag, att framställningen skulle med viss inskränkning tillstyrkas.

Se ser. A, N:o 2, sid. 36.

§ 62.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att ändra den nuvarande benämningen "Styrelsen för Karlstads stads hemhjälp" till "Karlstads hemhjälpsnämnd" samt att utöka den nuvarande mandattiden för suppleanterna från ett till fyra år.

Stadsfullmäktige beslöto därjämte utan votering att till ytterligare suppleant i nämnden utse fru Kerstin Kristiansson samt att på så sätt bestämma den ordning, vari suppleanterna skola inkallas, att distriktsöversköterskan Linnéa Kristensson skall vara suppleant för fru Esther Löfgren, fru Kerstin Kristiansson suppleant för fru Karin Johansson och assistenten Gösta Flood suppleant för sysslomannen Eric Ericson.

Stadsfullmäktige beslöto slutligen, likaledes utan votering, förklara samtliga ledamöter och suppleanter i nämnden valda till den 1 januari 1947.

Se ser. A, N:o 2, sid. 36.

§ 63.

Till suppleant i fattigvårdsstyrelsen efter kassören Sven Wennerholm beslöto stadsfullmäktige utan votering att i enlighet med beredningsutskottets förslag utse fru Jessie Ståhl.

Se ser. A, N:o 2, sid. 37.

§ 64.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att till inventerings- och besiktningsman i stadsrevisionen, tredje gruppen, för år 1944 efter fanjunkaren Alf Eriksson utse kommunalarbetaren Helge Svensson samt till suppleant efter denne för samma tid lagerchefen Tor Bergman.

Se ser. A, N:o 2, sid. 37.

§ 65.

Då föredragningslistan för dagen var genomgången, begärdes ordet av herr Berglund, som anhöll att få framställa en fråga till drätselkammaren.

Sedan stadsfullmäktige utan votering bifallit denna anhållan, uppläste herr Berglund följande skrivelse:

"I januari i fjol såg undertecknad sig föranlåten att rikta en fråga till drätselkammaren, huruvida det icke vore möjligt att från stadens sida framhålla för de militära myndigheterna olämpligheten av att de lokaler, som stode förenigarna i staden till buds som samlingslokaler, användes till militärförläggningar.

DK:s dåvarande ordförande lämnade vid marssammanträdet ett svar på denna fråga, vari han lovade att DK om förhållandena skulle försämrats så skulle åtgärder komma att vidtagas. Då förhållandena under hela vintern och även för närvarande är sämre än i fjol vinter ser jag mig nödsakad att återkomma till frågan om vad som kan

göras för att få en bättre ordning till stånd. Jag ber då att till att börja med få fästa DK:s och fullmäktiges uppmärksamhet på hur läget för närvarande är.

Låt mig då först konstatera att ordenshusen med endast någon dags mellanrum varit ockuperade av militär alltsedan i början av förra året och nu lär militären ha lovat att stanna tills kriget är slut. Under samma tid har så vitt jag har mig bekant icke några andra lokaler, som kunna användas till möteslokaler varit upptagna för detta ändamål. Vare sig hotellens festvåningar, Tennishallen, Vänershov eller de till ett tiotal uppgående religiösa samlingslokalerna har tagits i anspråk. Jag konstaterar icke detta för att jag önskar att dessa lokaler skall drabbas av samma fördömelse som ordenshusen, men det synes dock som om det vore möjligt att fördela bördorna litet rättvisare. Det synes också som om det borde vara möjligt att lösa militärens lokalbehov på ett för dem fördelaktigare sätt och till lägre kostnader.

I svaret på min interpellation i följd uppräknades följande lokaler, som i begränsad utsträckning stod föreningarna till buds: "Klara och Haga ordenshus, Föreningslokalen Östra Torggatan 15, Verkmästareföreningens lokal, Arbetarnas Bildningsförbunds och L. S. lokaler, Tennishallen, Läroverkets aula och Flickläroverkets samlingslokal, hotellens festvåningar och vissa kaféers större lokaler samt de kyrkliga lokalerna."

Tillåt mig i korthet konstatera hur det står till med dessa lokaler.

Haga och Klara ordenshus är som redan har framhållits upptagna av militär.

Aulan upplåtes icke till andra tillställningar än sådana som finner nåd inför Läroverkets Lokalstyrelses ögon. Man är rädd om "rummets helgd". Den är dessutom för stor och för dyr för ett vanligt föreningsmöte.

Teatern — som ju staden är största intressent i — är icke bara för dyr, — den är också ledig endast ett fåtal dagar per år, och då är det i regel teater. Man har också ett sådant kontrakt med Saga-biografen som gör att om man där vill anordna exempelvis ett möte med film på programmet så måste man ha maskineri med sig, trots att sådant finns installerat.

ABF:s studiehem är förutom det att lokalen är lämplig endast för smärre sammankomster ävenledes upptagen alla kvällar i veckan för studiecirkelsammanträden.

Verkmästareföreningens lokal har till följd av en framställning från Karlstads Kommunistiska Arbetarekommun om att få hyra densamma, vilken begäran avslogs, numera också stängts för andra politiska organisationer. Bl. a. kommer socialdemokratiska ungdomsklubben, som hittills fått hyra densamma, att i fortsättningen nekas detta. Härigenom har denna förening gett ett reaktionärt bidrag till att förvärra läget.

Hotellens festvåningar ställer sig för dyra för vanliga medlemsmöten och är dessutom svåra att samla folk till, enär de icke ligger särdeles bekvämt till.

De kyrkliga lokalerna upplåtes icke till "profana" organisationer.

Kaféernas lokaler torde endast vara stora nog för styrelsesammanträden.

Föreningslokalen är likaledes liten och kan knappast sägas vara tilldragande, men det är den enda lokal som praktiskt taget står föreningarna till buds.

Flera fakta torde inte behöva anföras för att vem som helst skall kunna slå fast att lokalfrågan i vår stad, som dock räknar 30,000 invånare, befinner sig i ett skandalöst läge. Man klankar på ungdomen för att den är dådlös och dålig. Det är snarare förvånande att den icke är sämre än den är, så dåligt som man sört för dem. Det finns ju inte en enda hygglig lokal i hela staden där de kan samlas till uppbyggande självverksamhet och ideella strävanden.

Med hänvisning till dessa fakta önskar jag nu fråga:

1. Har DK verkligen, såsom lovades, haft sin uppmärksamhet riktad på förhållandena och vad har den i så fall vidtagit för åtgärder för att avhjälpa de rådande missförhållandena?

2. Har DK redan gjort någon framställning till de militära myndigheterna om att utrymma ordenshusen eller är DK villig att göra en sådan?

3. Anser DK att det föreligger några möjligheter att påverka bestyrelserna för de förefintliga lokalerna för att få dessa att genom en liberalare uthyrningspolitik hjälpa till att lätta det rådande svåra läget, och är DK i så fall villig att företaga en sådan "demarsch"?"

Skrivelsen överlämnades till drätselkammaren för yttrande.

§ 66.

Till protokollet antecknades, att borgmästaren Gunnar Lindskog över-
varit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Justerat den 25 februari 1944.

A. DAHLIN.

G. LUNDBERG. J. BERGLUND.

Efter kungörelse offentligen uppläst fredagen den 25 februari 1944;
betygar

I tjänsten:

S. ROTH.

The first part of the report deals with the general situation in the country. It is noted that the economy is in a state of depression and that the government is facing a serious financial crisis. The report also mentions the political situation and the role of the military.

The second part of the report discusses the economic situation in more detail. It mentions the effects of the depression on the population and the government's efforts to deal with the crisis.

The third part of the report deals with the political situation. It mentions the role of the military and the government's policies.

The fourth part of the report discusses the social situation. It mentions the effects of the depression on the population and the government's efforts to deal with the crisis.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 16 Mars 1944.

N:o 3.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän.
2. Remiss av inkomna ärenden.
3. Skrivelse från Svenska Stadsförbundet angående tillgodoräknande av befälsutbildning.
4. Framställning från drätselkammaren om medel till inlösen av vissa byggnader å stadsågan nr 1055 inom stadsdelen Norrstrand med mera.
5. Framställning om avlöning åt poliskonstaplarna Fritz Carlsson, Paul Thåström, Stig Ander och Lennart Berggren under utbildning vid Statens polisskola.
6. Framställning om avlöning åt extra konstaplarna K. G. Jansson och Harry Nilsson under utbildning vid Statens polisskola.
7. Förslag angående anställande å stadsfogdekontoret på förordnande tillsvidare av en kvinnlig registerförare.
8. Framställning från styrelsen för Kommunala flickskolan om lönetillskott åt lärarinnorna Gerda Lovisa Törneblad och Sofia Geijer.
9. Förslag om pension åt f. gårdskarlen vid Herrhagsskolan Anders Gustaf Andersson.
10. Förslag om understöd åt kommunalarbetaren Albin Nyqvist.
11. Framställning från barnvårdsnämnden om anslag till täckande av kostnaderna för genomförande av med Sv. Sjukhuspersonalförbundet träffat nytt kollektivavtal.
12. Förslag angående ersättning åt hemvårdarinna vid sjukdom med mera.
13. Förslag till resereglemente för Karlstads stad.
14. Framställning från arbetslöshetskommittén om anslag till dagavgifter för till statliga beredskapsarbeten hänvisade arbetslösa.
15. Framställning om godkännande av avtal mellan staden och Aktiebolaget Geijers Motoraffär, Edman & Co.
16. Förslag angående inköp av Eriksbergs egendom.
17. Framställning från saluhallsstyrelsen om anslag till avhjälpande av vissa brister i saluhallens skyddsrum samt för anskaffning av viss luftskyddsmateriel.

18. Förslag angående viss utvidgning av hälsovårdsområdet.
19. Framställning om medel till uppsättande av en vattenkastare vid Muraregatan med mera.
20. Återremitterade ärendet angående framställning från styrelsen för Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne att drätselkammaren skall övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen.
21. Förslag om anförande av besvär över Länsstyrelsens beslut att förordna poliskonstapeln J. A. Andersson till ordinarie överkonstapel.
22. Herr Österbergs motion angående medel till utredning av frågan om lämplig nöjesplats i staden med mera.
23. Yttrande över ansökning från Mariebergs Cykel- & Reparationsverkstad, Olsson & Hagstrand, att få idka handel med begagnade föremål.
24. Beredningsutskottets förslag till ledamot i trafiknämnden.
25. Beredningsutskottets förslag angående fördelning av räntan å Mellqvistska studiestipendiefonden.
26. Beredningsutskottets förslag till ledamöter och suppleanter i Karlstads Idrottsstyrelse med mera.

PROTOKOLL

hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 16 mars 1944.

§ 67.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av herrar Sven Andersson, Liljeberg, P. A. Nilsson och Erik Andersson, vilka dock för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 68.

Att jämte ordföranden tisdagen den 28 mars 1944 klockan 14,30 på drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Andreas Johansson och Fransson.

§ 69.

Till lönenämnden överlämnades för kännedom *dels* Länsstyrelsens resolution den 31 december 1943 med fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 18 november 1943 angående viss ändring av pensionsreglementet för stadens befattningshavare samt befattningshavares efterlevande maka och barn, *dels* Länsstyrelsens resolution den 17 februari 1944 med fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 20 januari 1944 om arvode till lönenämndens ordförande.

§ 70.

Till drätselkammaren överlämnades för kännedom inkommen tjänstebestyrkt avskrift av Kungl. Socialdepartementets ämbetsskrivelse den 3 mars 1944 med meddelande, att Kungl. Maj:t förklarar hinder från Kungl. Maj:ts och kronans sida icke möta för staden att från fastigheten av donationsjords natur Växnäs 1¹⁰ till kaptenen Erik Lidback för en köpeskilling av 500 kronor försälja det i stadsfullmäktiges protokoll den 21 oktober 1943 avsedda området på omkring 730 kvadratmeter.

§ 71.

Föredrogs och skulle i protokollet intagas följande från nykterhetsnämnden inkomna berättelse över nämndens verksamhet under år 1943:

"ARSBERÄTTELSE

för Karlstads nykterhetsnämnd, avseende verksamhetsåret 1943.

Jämlikt bestämmelser i instruktionen för nykterhetsnämnden i Karlstad, får nämnden härmed avgiva sin verksamhetsberättelse för år 1943.

Under året har hållits 12 sammanträden mot 13 föregående år.

Nämndens protokoll upptager 200 §§ och diariet 2,064 ärenden.

Under året har från nämnden expedierats 642 skrivelser av olika slag. För systembolagets räkning har avgivits 255 yttranden av olika slag och i ärende angående försäljning av pilsnerdricka, klass II, 14 yttranden. I ärenden som rört olika personers försökspermission från alkoholistanstalt har yttranden avgivits i 16 fall.

Över ärende rörande försäljning av rödsprit har nämnden yttrat sig i fyra fall. 199 intyg för körkortsansökan hava utfärdats.

Yttranden i anledning av bötesförvandlingsärende hava avgivits i fyra fall.

Ordföranden har deltagit i besiktning av vissa utskänkingslokaler.

Under året hava 4 personer utskrivits från alkoholistanstalt.

Vid årets slut stå fyra personer under övervakning på grund av förordnande därom från de anstalter de utskrivits. En person stod vid årsskiftet under övervakning på grund av nämndens eget förordnande.

Antalet försökspermitterade, som vid samma tidpunkt stodo under nämndens övervakning voro sex stycken. En försökspermitterad står under övervakning å annan ort.

På annan ort stodo därjämte vid årsskiftet tre personer under övervakning. I nio fall har övervakning under året upphört.

En från anstalt försökspermitterad vårdas numera på sinnessjukhus.

I 28 fall har nämnden företagit utredning angående anmälda fall av rusdrycksmissbruk och dylikt.

I 20 fall har nämnden hos länsstyrelsen hemställt om utslag för intagande av alkoholmissbrukare å alkoholistanstalt. I 19 fall hava ansökningarna bifallits och i ett fall har nämnden hos Kungl. Maj:t anfört besvär över länsstyrelsens ogillande av gjord interneringsansökan och fått besvären bifallna. I ett fall har frivillig intagning begärts och fullföljts.

Vid årets slut voro 12 manliga och en kvinnlig i staden hemmahörande personer intagna å alkoholistanstalt.

14 utslag angående intagande å alkoholistanstalt hade icke verkställts vid årsskiftet.

De å alkoholistanstalt intagna fördela sig på följande åldersgrupper:

Födda 1918 och senare (25 år och yngre)	1 st.)*
„ 1908—1917 (26—35 år)	2 „
„ 1898—1907 (36—45 år)	8 „**)
„ 1897 och tidigare (46 år och äldre)	2 „

Tre av länsstyrelsen meddelade beslut om återintagning hava verkställts och fyra sådana beslut hava icke bragts till verkställighet.

För överträdelse av givna permissionsföreskrifter hava tre personer återförts till anstalt under året.

Antalet personer i nämndens register var vid årsskiftet 1,689, vilket innebär en ökning med 282 personer.

Förekomst av illegal spritverksamhet har i två fall behandlats av nämnden. Protokoll hava överlämnats till polismästaren i Karlstad, vilken föranstaltat om åtal. I ett sådant av nämnden behandlat ärende har urhota straff utdömts mot en känd spritlangare (2 månaders fängelse).

Under året har nämnden med stöd av alkoholistlagen meddelat 191 varningar (hjälpåtgärder) mot 136 under föregående år.

De meddelade åtgärderna fördela sig på följande åldersgrupper:

Födda 1918 och senare (25 år och yngre)	40 st.
„ 1908—1917 (26—35 år)	57 „
„ 1898—1907 (36—45 år)	59 „
„ 1897 och tidigare (46 år och äldre)	35 „

*) Beträffande denne bör anmärkas, att han är sjöman till yrket och har icke mindre än 35 gånger fällt till ansvar för fylleri. Vid kortare försökspermission under året ådrog han sig två nya förseelser och måste rött snart återföras på grund av återfall i rusdrycksmissbruk.

***) Av dessa en kvinna.

Socialstyrelsen (genom sekreteraren A. Aman och amanuensen F. Haag) har under året inspekterat nämnden.

Enligt vad som framgår av hos nämnden förda anteckningar hava under år 1943 245 (mot 328 under år 1942) i Karlstad hemmahörande personer blivit bötfällda för fylleri. Av dessa hava 212 blivit bötfällda 1 gång, (motsvarande siffra för år 1942 var 259), 21 personer hava bötfällts 2 gånger (49 år 1942), 10 personer hava bötfällts tre gånger (mot 14 år 1942) och slutligen hava två personer dömts till ansvar för fylleri 4 gånger under året (motsvarande för år 1942 var 4).

Följande tabell återger fördelningen av antalet för fylleri dömda i Karlstad hemmahörande personer på olika åldersgrupper (Motsvarande för år 1942 inom parentes):

	1 gång	2 ggr	3 ggr	4 ggr
Födda år 1918 och senare: (25 år och yngre) ..	49 (55)	4 (8)	1 (2)	— (3)
Födda år 1908—1917: (26—35 år)	75 (86)	6 (16)	6 (5)	— (1)
Födda år 1898—1907: (36—45 år)	49 (60)	5 (11)	3 (4)	1 (—)
Födda år 1897 och tidigare: (över 45 år)	39 (58)	6 (14)	— (3)	1 (—)

Av dessa voro inom varje åldersgrupp efter samma indelning som ovan de bötfällda förstagångsfyllerister 1943 (d. v. s. ej bötfällda tidigare för fylleri) till nedan angivet antal:

	1 gång	2 ggr	3 ggr	4 ggr
Födda år 1918 och senare: (25 år och yngre)	27	2	—	—
Födda år 1908—1917: (26—35 år)	22	1	—	—
Födda år 1898—1907: (36—45 år)	10	—	—	—
Födda år 1897 och tidigare: (över 45 år)	8	1	—	—

Nyssnämnda uppgifter kunna icke läggas till grund för jämförelse med de uppgifter, som erhållits från polismästaren i Karlstad, enär dessa återge antalet här i staden avdömda fylleriförseelser.

Som framgår av ovanstående visar fylleriet en lika kraftig nedgång som uppgång under år 1942. Orsakerna torde vara flera. En torde dock vara den skärpta kontrollen över restauranterna.

För att utröna nykterhetstillståndet å stadens restauranter samt dessas eventuella andel i det ökade fylleriet lät nämnden sin ombudsman redan i början av år 1943 företaga återkommande besök å spritrestauranterna. Dessa besök gävo snart resultat. Det visade sig sålunda att av systembolaget utfärdade restaurantförbud, d. v. s. förbud mot utskänkning av rusdrycker till vissa namngivna för alkoholmissbruk kända personer, icke alltid hindrade dessa personer från att vinna tillträde till och erhålla servering å stadens spritrestauranter. Till övervägande del torde detta förhållande kunna tillskrivas bristande personkännedom från tambur- och serveringspersonalens sida. I ett fall voro dock förhållandena av den art, att nämnden ansåg sig böra anmäla saken till systembolaget. Sedan jämväl länsstyrelsen fått kännedom om av nämnden påtalat förhållande har polisutredning i saken ägt rum. Den av nämnden sålunda på eget initiativ påbörjade inspektionsverksamheten fortsätter alltjämt nu i samverkan med systembolaget och restauratörerna. Syftet med verksamheten sådan den nu bedrivs är främst att biträda restauranternas personal vid uppsikten över att inga restaurantförbjudna personer erhålla servering. Det är nämndens uppfattning, att ifrågakvarande inspektionsverksamhet varit till god nytta och har sin andel i den nedgång i antalet fylleriförseelser, som staden vid årsskiftet kunde uppvisa.

Andra bidragande orsaker torde vara åtgärder, som av restauratörerna vidtagits till förhindrande av spritmissbruk. Å stadskällarens andra och tredje klass har sålunda ut-

skänkningskvantiteten sänkts från 15 till 10 centilliter. Därjämte har ett kontrollsystem införts till förhindrande av att en gäst efter erhållen ranson omedelbart flyttar över till en annan avdelning. Stadshotellet och Grand Hotell hava bland annat tillämpat tidigare stängningstider beträffande sina parkserveringar, varjämte Grand Hotell under sommar-månaderna stängt sin vintermatsal tidigare.

Liksom tidigare har nämnden tillställt stadens försäljare av skattefri sprit uppgift å sådana personer till vilka sådan vara icke får utlämnas. Två skrivelser hava under året tillställts samma försäljare med särskild uppmaning att iakttaga största försiktighet och noggrannhet vid försäljning av sådan sprit, som här nämnts — allt till förhindrande av alla spritmissbrukare skola erhålla berusningsmedel.

Under senare delen av året meddelades bland annat från ledningen för en av landets statsunderstödda alkoholstanzalter att rödspriten syntes intaga en framskjuten roll såsom berusningsmedel för alkoholmissbrukare i Karlstad. Sälunda skulle missbruk av rödsprit ha större spridning i staden än i andra städer av motsvarande storlek. Med anledning härav tillställdes stadens försäljare av sådan sprit särskild skrivelse med anmaning att söka åstadkomma bättring.

Nämnden har också under året till samtliga pilsnerdricksförsäljare utsänt en reviderad förteckning å personer till vilka pilsnerdricka icke får utlämnas. I ett fall hava av nämnden i sådant avseende givna föreskrifter icke följts på ett tillfredsställande sätt — icke ens efter upprepade varningar och lämnade direktiv för rörelsens fortsatta bedrivande. Med anledning härav har nämnden känt sig föranlåten att anmäla missförhållandet till länsstyrelsen, vilken myndighet sedermera återkallat försäljningstillståndet. I ett annat fall har pilsnerförsäljningen handhafts på sådant sätt, att nämnden vid avgivande av yttrande över ansökan om förlängt tillstånd icke kunde förorda bifall till ansökningen ifråga. Ansökan avslogs sedermera av länsstyrelsen. Genom sälunda vidtagna åtgärder har en välbeförlig sanering av pilsnerhandeln inom därav berörda stadsdelar kunnat ske.

I stället för en av de ovan nämnda indragna rättigheterna har Karlstads Kaféaktiebolag efter erhållet tillstånd öppnat försäljning till avhämtning av pilsnerdricka i stadsdelen Haga.

De under föregående år märkbart förbättrade förhållandena ifråga om pilsnerförsäljningen bestå alltjämt. Numera torde det knappast med fog kunna talas om något "pilsnerelände". Det är att hoppas att — om möjligt — ytterligare förbättringar skola kunna uppnås. Kafébolaget synes hittills hava verksamt bidragit till bortelimineringen av tidigare missförhållanden.

Ännu en anledning till det åtminstone siffermässigt förbättrade nykterhetstillståndet i staden torde vara att de större anläggningsarbeten, främst då vid Älvenäs, som under år 1942 voro under utförande i stadens närhet, numera äro slutförda och en hel del av vid dessa anställda arbetare, som voro begivna på rusdrycker, hava avrest till annan ort.

Värmländska ungdomsmötet, som sistlidna sommar, i likhet med vad som var fallet 1942, anordnades i Mariebergsskogen, bidrog denna gång icke nämnvärt till fylleristatistikens försämring. Främsta orsaken härtill torde ha varit, att de egentliga festligheterna förhindrades av regn. Marknader och större torgdagar utgöra dock alltjämt en svart fläck i fylleristatistiken.

Alltjämt synes en omfattande handel med illegal motbokssprit förekomma i staden. Att denna trafik i hög grad bidrager till nykterhetstillståndets försämring är självklart. Jämfört med tidigare år torde få anses att den illegala sprithanteringen ökat. Enligt uppgift lär en liter konjak betalas med ända upp till 60 kronor. Även om detta ockerpris dess bättre hör till sällsyntheterna, synes dock ett så pass väl tilltaget pris som 30 kronor vara vanligt.

Ett gott arbete har nedlagts och nedlägges alltjämt från polisens sida för den illegala sprithanteringens bekämpande. Nämnden vill dock i år liksom föregående år uttala en förhoppning om att stadens kriminalpolis kan beredas sådan personalförstärkning, att den ännu mera än hittills kan ägna tid och krafter åt den illegala spritverksamheten. Bekämpandet av denna verksamhet framstår för nämnden som den ur nykterhetssynpunkt kanske angelägnaste uppgiften för närvarande.

Att den olagliga handeln med motbokssprit florerar mest i slutet av veckan står alltjämt klart. Tidigare har nämnden framhållit önskvärdheten av att systembolaget höll sina utminuteringslokaler stängda å lördagar — åtminstone i nuvarande tidsläge. Detta har emellertid icke vunnit gehör.

Ungdomsfylleriet synes alltjämt inge vissa farhågor. Den propaganda och upplysningsverksamhet, som bedrivits bland ungdomen för en nyktrare livsföring, synes icke hava medfört någon påvisbar förbättring. Som framgår av här ovan intagna tablåer över av nämnden meddelade hjälpåtgärder m. m. med stöd av alkoholistlagen, hava i 40 fall sådana vidtagits mot personer födda 1918 och senare. Nämnda summa överträffar med ett fall antalet vidtagna åtgärder av liknande slag under år 1942. Nämnden har svårt att anvisa några nya vägar för bekämpandet av ungdomsfylleriet. Ungdomens spritkällor torde vara två, nämligen illegal sprit och restaurantsprit. Av dessa torde den förstnämnda vara den mest betydelsefulla. En skärpt kamp mot den illegala sprithanteringens bör därför medföra en god återverkan ifråga om ungdomsfylleriet. Vad beträffar den andra spritkällan fordras för att resultat skall kunna nås att de nykterhetsvårdande organen ha restauratörernas och restaurantfolkets stöd. Någon anmärkning i detta avseende kan knappast framställas här i staden. Restauratörerna hava sålunda frivilligt förbundit sig att icke utskänka sprit till ungdom under 21 år. Stora svårigheter torde dock i praktiken möta vid upprätthållandet av denna gräns.

Den i Karlstad för närvarande så livligt diskuterade nöjesplatsfrågan följes av nämnden med stort intresse. Framförallt torde ungdomsfylleriet ha ett visst samband med denna fråga. Nämnden har nämligen ansett sig kunna konstatera, att nöjeställningar, anordnade under dåliga och otillfredsställande ordningsförhållanden medfört ökat antal fylleriförseelser och framförallt då bland ungdomen. Förutom läget av en sådan nöjesplats, äro sålunda arrangemangen å densamma av stor betydelse ur nykterhetssynpunkt. Ungdomsfylleriet synes ha särskilt god jordmån på platser, som äro avlägset belägna samt dåligt upplysta. Särskilt det sistnämnda anser sig nämnden ha erfarenhet av från en del enklare nöjes- och cafélokaler i staden. En festplats med mindre god belysning, oavsett om det gäller utom- eller inomhustillställning, inbjuder framförallt till förtäring av medförd sprit.

Att nöjesplatsfrågan — även om icke nämnden vill intaga någon bestämd ställning till läget för en stadens nöjesplats — med det snaraste blir på ett tillfredsställande sätt ordnad finner nämnden angeläget. En god lösning på det nu så högaktuella problemet kan säkerligen bidra till nykterhetstillståndets ytterligare förbättrande.

Nämnden har under året med gott resultat samarbetat med systemaktiebolaget, länsnykterhetsnämnden och polismästaren i Karlstad.

Nämnden har för verksamheten år 1942 av Kungl. Socialstyrelsen erhållit ett anslag av statsmedel på 650: — kronor. För verksamheten under år 1943 har nämnden begärt 1,500: — kronor.

Karlstad i februari 1944.

För Karlstads nykterhetsnämnd:
BERTIL GEIJER.

Ordförande.

Carl G. Aslund."

§ 72.

Från Länsstyrelsen hade till stadsfullmäktige med anmodan om yttrande före den 28 mars 1944 inkommit av 1941 års utskyldsstreckssakkunniga avgiven promemoria med förslag till lag med bestämmelser om allmänna behörighetsvillkor för vissa kommunala uppdrag m. m. (Statens offentliga utredningar 1944 : 4.)

Enär stadsfullmäktige på grund av remisstidens korthet icke kunde medhinna att själva besluta yttrande i ärendet, beslöto stadsfullmäktige utan votering att överlämna handlingarna till drätselkammaren med uppdrag och bemyndigande att på stadens vägnar avgiva yttrande över förslaget direkt till Länsstyrelsen.

§ 73.

I inkommen skrivelse hade Svenska stadsförbundet meddelat, att en konferens utsatts att äga rum i Stockholm i senare hälften av instundande april för överläggning om vissa skattefrågor i anledning av kommunalskatteberedningens förslag rörande den kommunala beskattningen och den kommunala skatteutjämningen.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att överlämna skrivelsen till drätselkammaren med uppdrag att utse stadens representanter vid konferensen.

§ 74.

Till hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttranden en skrivelse från disponenten Ivar Tjerneld med yrkande om ersättning för skada, som förorsakats Alsters strandbad genom förorening från stadens kloakvatten.

§ 75.

Till drätselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttranden en framställning från belysningsstyrelsen om stadsfullmäktiges godkännande av styrelsens beslut, att för medel, som avsatts i bokslutet för år 1942, anlägga en transformatorstation i kvarteret Hyveln.

§ 76.

Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet överlämnades för yttranden hos Länsstyrelsen av N. F. Bergqvist för Karlstads Kaféaktiebolag gjorda ansökningar dels om ändrade bestämmelser för rätten till utskänkning av pilsnerdricka och dels om rätt till försäljning av pilsnerdricka till avhämtning inom stadsdelarna Romstad och Viken.

§ 77.

Till beredningsutskottet överlämnades för yttrande hos Länsstyrelsen gjord ansökan av Karlstads Bilagentur, Ljungberg & Larsson, om tillstånd att idka handel med begagnade föremål.

§ 78.

Till protokollet antecknades, att Länsstyrelsen meddelat Hilding Höök, Ernst Svanberg, Bror Lundgren, Knut Agnar Johansson och Per Olsson rätt att försälja varm korv m. m. dag före sön- eller helgdag till klockan 2 påföljande natt och övriga dagar till klockan 1 påföljande natt.

§ 79.

Till trafiknämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttranden en motion av herrar Zetterlund och Berglund, att stadsfullmäktige måtte besluta ändra ordningsstadgan för staden på så sätt, att orden "att inom stadens tätbebyggda område färdas två eller flera i bredd" i § 5 mom. 3 helt bortföle.

§ 80.

Till beredningsutskottet överlämnades för yttrande en motion av herr Per Larsson att stadsfullmäktige skulle överlåta åt beredningsutskottet att å stadsfullmäktiges vägnar avge yttranden i de ärenden, som angivas i 11 § butiksstängningslagen, ävensom, om så lagligen kunde ske, jämväl i ärenden rörande handel med begagnade föremål.

§ 81.

Till den föreslagna nöjesplatskommittén, om en sådan vid dagens sammanträde komme att tillsättas, samt till drätselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttrande en av herr Sjöstedt som motion upptagen framställning från 827 fastighetsägare, lägenhetsägare och hyresgäster i stadsdelarna Marieberg, Kvarnberget och Viken med bestämd protest emot att stadens nöjesfält förlades till Mariebergsskogen.

§ 82.

I anledning av skrivelse från Svenska Stadsförbundet angående tillgodoräknande av befälsutbildning beslöto stadsfullmäktige utan votering i enlighet med beredningsutskottets förslag att, med instämmande i vad i skrivelsen uttalats, uppmana stadens delegationer att i de fall, som kunde förekomma, taga skrivelsens innehåll i beaktande.

Se ser. A, N:o 3, sid. 1.

§ 83.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att staden skall inlösa byggnader på stadsägan nr 1055 med 17,000 kronor samt därutöver till ägaren av byggnaderna betala ett belopp, motsvarande 5 kronor per kvadratmeter för den del av det markområde, som vore ifråga, vilken icke enligt nu gällande stadsplan skall ingå i gata eller utgöra allmän plats; och bestämdes tillika att för ändamålet erforderliga medel skola bestridas ur fastighetsförsäljningsfonden.

Se ser. A, N:o 3, sid. 3.

§ 84.

I skrivelse till stadsfullmäktige hade poliskonstaplarna Fritz Carlsson, Paul Thåström, Stig Ander och Lennart Berggren anhållit att under sin vistelse vid Statens polisskola i Stockholm få behålla dem tillkommande löneförmåner.

Efter yttranden av polisenämnden, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillerkänna poliskonstaplarna Fritz Carlsson, Paul Thåström, Stig Ander och Lennart Berggren för den tid, de genomgått polisskolans överkonstapelsklass, löne-

belopp motsvarande hälften av den avlöning, som skulle hava tillkommit dem, därest de i stället i vanlig ordning tjänstgjort inom Karlstads stads polisdistrikt.

Se ser. A, N:o 3, sid. 6.

§ 85.

I skrivelse till stadsfullmäktige hade extra poliskonstaplarna K. G. Jansson och Harry Nilsson anhållit om viss lön under den tid, de bevistade konstupelsskolan vid Statens polisskola.

Efter yttranden av polisenämnden, lönenämnden, drättselkammaren och beredningsutskottet beslöt stadsfullmäktige utan votering att icke bifalla framställningen.

Se ser. A, N:o 3, sid. 8.

§ 86.

Efter framställning från stadsfogden hade magistraten föreslagit, att en registerförare skulle anställas på stadsfogdekontoret på förordnande tills vidare med tre månaders ömsesidig uppsägning.

I ärendet hade lönenämnden, drättselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 3, sid. 9.

Efter överläggning beslöt stadsfullmäktige utan votering, att en kvinnlig registerförare skall anställas tills vidare på stadsfogdekontoret mot ett arvode av 250 kronor i månaden utan rörligt tillägg och med tre månaders ömsesidig uppsägning samt att på innevarande år belöpande kostnader för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

§ 87.

Med bifall till därom av styrelsen för kommunala flickskolan gjord framställning, över vilken lönenämnden, drättselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöt stadsfullmäktige utan votering att bevilja f. d. lärarinnorna vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor Gerda Lovisa Törneblad ett tillskott av kronor 2,313:85 för tiden den 1 juli 1943—den 30 juni 1944 samt Sofia Geijer ett årligt tillskott av kronor 2,313:85 för tiden den 1 juli 1943—den 30 juni 1947 med skyldighet för fröken Geijer, att under samma tid erlägga sin avgift till stadens pensionskassa; och bestämdes tillika att på innevarande år belöpande medel för nämnda tillskott skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Se ser. A, N:o 3, sid. 13.

§ 88.

Folkskolestyrelsen hade hemställt, att f. d. gårdskarlen vid Herrhagskolan Anders Gustaf Andersson skulle med beräkning från den 1 januari 1944 beviljas en årlig pension på 1,011 kronor jämte rörligt tillägg efter för närvarande 20,7 %.

I ärendet hade lönenämnden, drättselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 3, sid. 16.

Då stadsfullmäktige nu företogo ärendet uppstod överläggning.

Herr Arvid Johansson yrkade med instämmande av herrar Österberg och Elof Larsson bifall till folkskolestyrelsens framställning med den ändringen, att herr Andersson skulle vara skyldig att som avdrag på pensionen erlægga oguldna pensionsavgifter jämte ränta, tillhopa kronor 1,232:43, med en tiondel eller alltså omkring 123 kronor om året, samt med tillägg att för pensionen erforderliga medel under innevarande år skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag i årets stat till oförutsedda utgifter.

Herrar Wästlund, Johnson och Hult yrkade, att herr Andersson skulle tillerkännas ett årligt understöd på 450 kronor jämte rörligt tillägg.

Herr Tränk yrkade, att folkskolestyrelsens framställning skulle bifallas.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla herr Arvid Johanssons yrkande.

§ 89.

I enlighet med av lönenämnden framställt förslag hade drätselkammaren hemställt, att kommunalarbetaren Albin Nyqvist skulle från den 1 januari 1944 tillerkännas ett årligt understöd på 450 kronor jämte rörligt tillägg, för närvarande efter 20,7 %, samt att medel för ändamålet under innevarande år skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag i årets stat till oförutsedda utgifter.

Framställningen hade tillstyrkts av beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 3, sid. 20.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herr Sjöstedt yrkade, att ärendet skulle återremitteras, samt herrar Gustafsson och Axel Karlsson, att stadsfullmäktige skulle bifalla det framlagda förslaget.

Sedan stadsfullmäktige utan votering beslutat att icke återremittera ärendet, beslöto stadsfullmäktige likaledes utan votering att bifalla det framlagda förslaget om årligt understöd åt kommunalarbetaren Albin Nyqvist.

§ 90.

På av barnavårdsnämnden gjord framställning, varöver drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i årets stat ställa ett belopp av 3,000 kronor till barnavårdsnämndens förfogande att användas, i den mån så visade sig erforderligt, för genomförande av mellan lönenämnden och Svenska Sjukhuspersonalförbundet träffat kollektivavtal rörande bl. a. viss personal vid Sandwallska barnhemmet.

Se ser. A, N:o 3, sid. 22.

§ 91.

På drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering, att det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet skall äga giltighet för hemvårdarinna i stadens tjänst med det tillägget, att i fall, då bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpssamhet äro förmånligare, dessa i stället skola tillämpas.

Se ser. A, N:o 3, sid. 23.

§ 92.

Efter överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att godkänna framlagt förslag till resereglemente för Karlstads stad med *dels* den av drätselkammaren föreslagna ändringen, att samtliga, som vore berättigade till resekostnadsersättning, skulle erhålla lika traktamentsersättning, uppgående till för resa inom länet: för dag 12 kronor och för natt 8 kronor, tillhoppa för dygn 20 kronor, samt för resa utom länet: för dag 16 kronor och för natt 9 kronor, tillhoppa för dygn 25 kronor, *dels* den av beredningsutskottet föreslagna ändringen, att bestämmelsen "Kostnad, som för färden betingats, med tillämpning av gällande taxor, där sådana finnas", utgick och ersattes av bestämmelsen: "Resekostnadsersättning i enlighet med bestämmelserna i Statens allmänna resereglemente", *dels* ock följande av borgmästaren nu föreslagna tillägg till stycket 1, att "Traktamente för natt utgår icke för det fall, då ersättning för sovvnagsbiljett utanordnas" samt förtydligandet av stycket 6, att ordet "reskostnader" ändrades till "reskostnads- och traktamentsersättning".

Se ser. A, N:o 3, sid. 24.

§ 93.

Med bifall till därom av stadens arbetslöshetskommitté gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för bestridande av kostnaden för dagavgifter för av kommittén till statliga beredskapsarbeten hänvisade arbetslösa bevilja kommittén ett anslag för innevarande år på 15,000 kronor att bestridas av i årets stat under titeln 16 D Arbetslöshetskommitté uppfört anslag på 150,000 kronor till arbeten för lindrande av arbetslösheten.

Se ser. A, N:o 3, sid. 26.

§ 94.

Efter överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att godkänna ett av drätselkammaren på stadens vägnar den 6 mars 1944 träffat avtal med Aktiebolaget Geijers Motoraffär Edman & Co. angående köp och försäljning av tomtmark i kvarteren Skorpionen och Tapiren samt tillika bestämma att på staden belöpande kostnader för avtalets genomförande skulle bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

I ärendet hade byggnadsnämnden och beredningsutskottet avgivit yttrandet.

Se ser. A, N:o 3, sid. 28.

§ 95.

Drätselkammaren hade hemställt, att stadsfullmäktige skulle av fastighetsförsäljningsfonden bevilja ett anslag på 121,834 kronor 32 öre för inköp av fastigheterna Aspsäter Norra 1⁵ och 1⁶ samt Fintan 1³.

Framställningen hade tillstyrkts av beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 3, sid. 30.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning.

Herr Axel Karlsson yrkade, att framställningen skulle bifallas och det i ärendet upprättade köpekontraktet godkännas med den ändringen, att stycket 3:o) "Köpeskillingen erlägges kontant vid tillträdet" utökades med "i den mån köparen ej föredrager att i avräkning å densamma övertaga i fastigheten in-tecknad gäld".

Herrar Elof Larsson, Strandlund, Helmer och Lundberg yrkade, att ärendet skulle återremitteras.

Sedan stadsfullmäktige med 17 röster mot 15 för återremiss beslutat upptaga ärendet till avgörande denna dag, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla, vad herr Axel Karlsson i ärendet föreslagit.

§ 96.

Med bifall till därom av saluhallsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 2,177 kronor till avhjälpande av brister i saluhallens skyddsrum och anskaffning av viss luftskyddsmateriel.

Se ser. A, N:o 3, sid. 32.

§ 97.

Hälsovårdsnämnden hade föreslagit, att hälsovårdsområdet skulle utsträckas att omfatta jämväl yttre hamnplanet och Kanikenäsholmen samt ytterligare del av Färjestad.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 3, sid. 34.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla den gjorda framställningen.

§ 98.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 2,000 kronor för flyttning av vattenkastare och densammas uppsättande vid Muraregatan.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 3, sid. 37.

§ 99.

Återföretogo stadsfullmäktige det den 17 februari 1944 till drätselkammaren och beredningsutskottet återremitterade ärendet angående framställning från styrelsen för Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne, att drätselkammaren skulle övertaga stiftelsens ekonomiska förvaltning.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit förnyade yttranden.

Se ser. A, N:o 2, sid. 27 och N:o 3, sid. 39 samt ser. B, N:o 2, sid. 7.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning.

Herrar Helmer, Lundberg och Lundholm yrkade bifall till det av herr Lundberg i drätselkammaren framlagda förslaget.

Herrar Axel Karlsson, C. Alb. Andersson, Tengblad, Andreas Johansson och Wästlund yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige med 17 röster mot 13 — vilka avgåvos till förmån för det av herr Lundberg framlagda förslaget — att uppdraga åt drätselkammaren att övertaga den ekono-

miska förvaltningen av stiftelsen, varefter styrelsens uppgifter skulle begränsas till *dels* val av pensionärer i "Minnet", *dels* frågor rörande den inre ordningen i "Minnet", såvitt de icke vore av den art, att de medförde några utgifter för staden, *dels* ock förslagsrätt jämväl i frågor av ekonomisk art, som styrelsen funne sig alltjämt böra ägna intresse.

§ 100.

Herr Arvid Johansson hade föreslagit, att stadsfullmäktige skulle anföra underdåniga besvär över Länsstyrelsens beslut att meddela poliskonstapeln J. A. Andersson förordnande såsom ordinarie överkonstapel vid ordningsavdelningen vid Karlstads polisverk samt i besvären hemställa, att Kungl. Maj:t med undanröjande av Länsstyrelsens förordnande måtte i stället förordna sökanden kriminalkonstapeln Sven Rosenberg eller därest så ej kunde ske, visa ärendet åter till Länsstyrelsen för ny, laglikmätig behandling.

Förslaget hade tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet. Se ser. A, N:o 3, sid. 43.

Då nu detta ärende företogs, uppstod överläggning.

Herr Sjöstedt yrkade, att stadsfullmäktige skulle besluta i enlighet med den av honom i drätselkammaren anförda reservationen.

Herrar Fransson, Bengzon, Tengblad och Lundberg yrkade, att besvär icke skulle anföras.

Herr Helmer yrkade bifall till det av honom i beredningsutskottet framställda yrkandet.

Herr Tränk yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad och ordföranden framställt proposition på samtliga yrkanden, förklarade ordföranden, att enligt hans mening beredningsutskottets förslag bifallits.

Då votering begärdes, förklarade ordföranden, att beredningsutskottets förslag skulle utgöra huvudproposition.

Vid verkställd votering mellan herr Sjöstedts yrkande och yrkandet, att besvär icke skulle anföras, vilken votering ägde rum för fastställande av kontraposition i votering om kontraposition i huvudvoteringen, antogs det sistnämnda yrkandet till sådan kontraposition med 21 röster mot 7, som avgåvos till förmån för det av herr Sjöstedt framställda yrkandet.

Härefter antogs stadsfullmäktige utan votering det sålunda till kontraposition antagna förslaget — framför herr Helmers förslag — till kontraposition i huvudvoteringen.

Vid slutligen verkställd huvudvotering biföllo stadsfullmäktige beredningsutskottets förslag med 17 röster.

12 röster avgåvos till förmån för förslaget, att besvär icke skulle anföras.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat att på sätt herr Arvid Johansson föreslagit anföra besvär över Länsstyrelsens beslut att förordna poliskonstapeln Andersson till ordinarie överkonstapel.

§ 101.

I anslutning till herr Österbergs motion om tillsättande av en nöjesplatskommitté hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige skulle besluta att utse en kommitté på fem personer med uppdrag att utreda frågan om lämplig nöjesplats i staden och att inkomma med förslag till nöjes-

platsens ordnande, samt att stadsfullmäktige skulle bemyndiga nämnda kommitté att anlita sakkunnigt biträde och av sina medel till oförutsedda utgifter i årets stat anslå 1,500 kronor till utredningskostnader.

Beredningsutskottet hade tillstyrkt drätselkammarens förslag och till ledamöter i den blivande kommittén föreslagit bankdirektören Bertil Österberg, kriminalkonstapeln Erik Andersson, maskinisten Einar Tränk, verkstadsarbetaren Gösta Bengzon och ekonomichefen Alfons Gidlund med den förstnämnde som sammankallande.

Se ser. A, N:o 3, sid. 46.

Vid den överläggning, som uppstod vid ärendets företagande, yrkade fru Hård af Segerstad, att kommittén skulle utökas till sex personer och att i densamma jämväl skulle inväljas jur. kand. Marie-Louise Hellsten.

Herrar Zetterlund, C. Alb. Andersson och Strandlund yrkade, att kommittéledamöterna skulle utökas till sju. Herr Zetterlund yrkade därjämte, att i kommittén skulle inväljas herr Berglund, och herr C. Alb. Andersson, att herr Bengt Svensson skulle inväljas i densamma såsom representant för ungdomsföreningarna i staden. Herr Strandlund yrkade, att herr Berglund och fru Hård af Segerstad skulle inväljas i kommittén.

Herrar Hult och Andreas Johansson yrkade att beredningsutskottet skulle erhålla i uppdrag att föreslå de ytterligare medlemmar, som kunde erfordras, om kommittén utökades.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit, med den ändringen, att antalet ledamöter i kommittén utökades till sju.

Stadsfullmäktige beslöto vidare, att till ledamöter i kommittén utse de av beredningsutskottet föreslagna personerna med herr Österberg som sammankallande samt att uppdraga åt utskottet att inkomma med förslag på ytterligare två ledamöter i kommittén.

Stadsfullmäktige uttalade tillika, att kommittén fick träda i funktion omedelbart utan att behöva avvakta valet av de båda ytterligare ledamöterna.

§ 102.

Hos Länsstyrelsen hade Mariebergs Cykel- & Reparationsverkstad, Olsson & Hagstrand, anhållit om tillstånd att bedriva handel med begagnade föremål i affärslokal vid Kvarnbergsgatan 27 och med Janne Tryggve Hagstrand som föreståndare.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se ser. A, N:o 3, sid. 51.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att tillstyrka ansökningen.

§ 103.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att till ledamot av trafiknämnden efter stationsskrivaren Einar Kjellenberg utse stationsinspektoren Sven Nordling.

Se ser. A, N:o 3, sid. 52.

§ 104.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillgängliga räntan, kronor 398: 45, å Mellqvistska studie-stipendiefonden skulle på möjligast lika sätt fördelas mellan studerandena Nils Ragnar Bäckman, Janne Lundgren och Birgit Adolfsson.

Se ser. A, N:o 3, sid. 52.

§ 105.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att i Karlstads Idrottsstyrelse för tiden till den 1 januari 1947 utse till *styrelseledamöter* bankdirektören Bertil Österberg, skolvaktmästaren Andreas Johansson, advokaten Fritz Helmer, kriminalkonstapeln Erik Andersson, typografen Gunnar Olsson, läroverksadjunkten Evert Wadenstein och hallmästaren Erik Lundqvist samt till *styrelsesuppleanter* överkonstapeln C. G. Åslund, köpmannen M. Wallenius, fabrikören O. Hellgren, gymnastikdirektören T. Thunqvist, kontoristen H. Stolpe, bankvaktmästaren P. Strandlund och kassörskan Anna-Lisa Gäfwert ävensom att uppdraga åt herr Österberg att sammankalla styrelsen till dess första sammanträde.

Stadsfullmäktige beslöto vidare utan votering, att idrottsstyrelsen från den 1 januari 1946, då mandattiden för ledamöterna i idrottsplatskommittén (Tingvallastyrelsen) utgår, skall övertaga denna styrelses och badplatskommitténs funktioner samt att idrottsplatskommittén och badplatskommittén skola upphöra med sin verksamhet från och med samma tidpunkt.

Stadsfullmäktige beslöto ävenledes utan votering att uppdraga åt idrottsstyrelsen att inkomma med förslag till instruktion för styrelsens verksamhet.

Se ser. A, N:o 3, sid. 52.

§ 106.

Herr Axel Karlsson besvarade de av herr Berglund vid stadsfullmäktiges februarisammanträde framställda frågorna till drätselkammaren och anförde därvid följande:

"På uppdrag av drätselkammaren får jag härmed besvara den vid föregående sammanträde gjorda interpellationen angående åtgärder för att få de av militären belagda lokalerna i staden fria.

Stadens fastighetsförvaltare har lämnat följande uppgift om de lokaler, som för närvarande disponeras av militären:

"Undertecknad får härmed meddela, att för militära ändamål har följande förenings- och skollokaler rekviderats:

Haga ordenshus: fr. o. m. 1 maj 1943 t. o. m. år 1944. Samtliga lokaler undantagande vaktmästarbostad. Lokalerna äro i ständigt bruk av militärförband.

Klara ordenshus: fr. o. m. 8 juli 1943 tills vidare. Samtliga utrymmen undantagandes vaktmästarebostaden. Lokalerna som varit i bruk för militära ändamål utrymdes den 20 februari (dock tills vidare). Föreningen har i skrivelse till Kungl. Maj:t begärt att bli befriad från militär rekvisition av lokalerna.

Rosenborg: (Karlstads Missionsförsamling) Manbyggnaden har sedan år 1942 använts som ständigt förlägningsplats och torde så länge kriget varar behållas för ändamålet.

Karlstads Folkskolor: Gymnastiksalarna vid Herrhagsskolan och Tjäderskolan disponerades för militära ändamål under hela höstterminen 1943. För närvarande disponeras endast förrådsutrymmen å Tjäderskolans vind.

Vid Råtorps skola är 2 lärosalar upptagna och vid Färjestads skola disponeras skolans andra våning, vind och lärarebostad. Kroppkärrs och Alsters skolor äro helt tagna i bruk för militära ändamål.

Så vitt jag kunnat utröna äro ej andra än de ovannämnda offentliga lokaler för närvarande i bruk för militära ändamål.

Karlstad den 2 mars 1944.

OTTO FELDT.

Enligt för militären gällande bestämmelser skola vid anskaffning av lokaler skolor och kyrkliga lokaler skonas. Att uppföra provisoriska byggnader nu skall undvikas, det är sålunda icke möjligt att förmå militären att genom byggande av baracker skaffa sig lokaler i stället för att belägga de få offentliga möteslokaler, som finnas i staden.

I vad mån folkskoleseminariets och folkskolans lokaler kunna upplåtas till möteslokaler ankommer i första fallet på vederbörande rektor och i det senare på folkskolestyrelsen att besluta om. Men, såsom framgår av fastighetsförvaltarens utredning, tagas även folkskolans lokaler i stor utsträckning i bruk för militära ändamål och de vanliga skolsalarna kunna icke lämpligen användas till möteslokaler.

I församlingshuset upplåtas lokalerna i stor utsträckning för sociala och liknande ändamål. Huruvida de även kunna upplåtas för politiska möten, tillkommer vederbörande kyrkliga myndigheter att besluta om.

Såväl Högre allmänna läroverkets som flickskolans aula upplåtas i viss utsträckning till föreningsmöten.

1. Som svar på interpellantens första fråga vill jag svara, att drätselkammaren verkligen haft sin uppmärksamhet riktad på detta förhållande, men det har icke varit möjligt för kammaren att avhjälpa lokalbristen.

2. Någon officiell sådan framställning har icke gjorts, därför att kammaren erfarit, att då militären icke får bygga provisoriska lokaler kan det icke undvikas, att ordenshusen bli belagda.

3. Jag anser icke, att det föreligger några möjligheter genom påverkan på vederbörande bestyrelser att medverka till att lätta det rådande svåra läget, men är drätselkammaren givetvis villig företaga åtgärder i dylikt syfte, om kammaren finner dylika åtgärder lämpliga och möjliga.

Till sist vill jag tillägga, att det även utan nu förekommande militära förläggningar råder en skriande brist på lämpliga möteslokaler, och att det är hög tid, att denna brist blir avhjälpt. Jag hoppas därför, att alla goda krafter här i staden och icke minst i stadsfullmäktige hjälpas åt, så att den av staden skänkta tomten till samlingslokaler så snart som möjligt blir utnyttjad."

Herr Berglund tackade för svaret.

§ 107.

Till protokollet antecknades, att borgmästaren Gunnar Lindskog över-
varit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Justerat den 28 mars 1944.

A. DAHLIN.

ANDREAS JOHANSSON. IVAR FRANSSON.

Efter kungörelse offentligen uppläst tisdagen den 28 mars 1944; betygar

I tjänsten:

S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 20 April 1944.

N:o 4.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän.
2. Remiss av inkomna ärenden.
3. Förslag angående byggande av ett daghem för barn i förskoleåldern med mera.
4. Framställning angående anordnande av lekplats i Stadsträdgården med mera.
5. Förslag angående överlåtelse utan kontant vederlag till H. S. B:s i Karlstad Stiftelse Solgårdar av tomterna nr:is 3, 4 och 5 i kvarteret Måsen för hyreshus för mindre bemedlade, barnrika familjer.
6. Herr A. Dahlins m. fl. motion angående utredning rörande de i staden befintliga ungdomsorganisationernas verksamhet.
7. Fru Karin Johanssons och Herr Karl Hardins motion angående anslag till semesterbidrag åt husmödrar.
8. Framställning angående godkännande av gjorda överskridanden å utgiftstiteln 3 C Drätselkammare.
9. Framställning angående godkännande av gjorda överskridanden på gatuförvaltningens stat.
10. Framställning från drätselkammaren om anslag till gatu- och ledningsarbeten i Wibeligatan och Hertig Carls Väg.
11. Framställning om anslag till ledningar i Norra Allén.
12. Förslag till stadsplan för del av Södra landeriområdet med mera.
13. Framställning om anslag till pristävlan angående nybyggnad för Karlstads högre allmänna läroverk.
14. Skrivelse från magistraten angående event. införande i stadens ordningsstadga av bestämmelser om skyldighet för ägare av cykel att å cykeln anbringa namnplåt med mera.
15. Herrar Berglunds och Zetterlunds motion om viss ändring av ordningsstadgan för Karlstads stad.
16. Hälsovårdsnämndens framställning angående ersättning till hallmästaren Erik Lundqvist för arbete med klassificering och stämpling av kött.
17. Framställning om löneförhöjning åt badmästaren E. A. Carlström.

18. Framställning från belysningsstyrelsen om anslag till transformatorstation.
19. Framställning från kristidsnämnden om anslag till inköp av dokumentskåp.
20. Framställning om anslag för avskrivning av viss del av värdet på brandstyrelsens bensinförråd.
21. Framställning från brandstyrelsen om anslag till omläggning av elektriska ledningar inom brandstationen med mera.
22. Herr Per Larssons motion om bemyndigande för beredningsutskottet att avgiva yttranden i stadsfullmäktiges ställe i ärenden angående annan affärstid än den vanliga med mera.
23. Ansökan från Karlstads Bilagentur, Ljungberg & Larsson, att få idka handel med begagnade föremål.
24. Albertina Molinders ansökan om tillstånd att på Hotell Ritz få utskänka pilsnerdricka.
25. Gerda Mellqvists ansökan om tillstånd att på Hushållsskolan få utskänka pilsnerdricka.
26. Anna Jacobssons ansökan om tillstånd att i Café Gösta Berling få utskänka pilsnerdricka.
27. Henry Odéns ansökan om tillstånd att på Källaren Munken få utskänka pilsnerdricka.
28. Greta Hedmans ansökan om tillstånd att i Edsgatans Turisthotell få utskänka pilsnerdricka.
29. Helena Kässels ansökan om tillstånd att på Nickebo Restaurant få utskänka pilsnerdricka.
30. Erik Anderssons ansökan om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.
31. Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.
32. N. F. Bergqvists ansökan för Karlstads Kaféaktiebolag om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.
33. Fritiof Gustafsons ansökan om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.
34. Olle Sundholms ansökan om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.
35. Olga Widstrands ansökan om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.
36. Ledamot och suppleant i styrelsen för stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne.
37. Två ledamöter i nöjesplatskommittén.

PROTOKOLL

hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 20 april 1944.

§ 108.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av herrar Sven Andersson, P. A. Nilsson, Gustavsson och Per Karlsson, vilka dock för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 109.

Att jämte ordföranden fredagen den 28 april 1944 klockan 14,30 på drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Hardin och Liljeberg.

§ 110.

I anledning av stadsveterinären Hugo Bergs och filaren Karl Axelssons frånfälle beslöto stadsfullmäktige uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamot i saluhallsstyrelsen efter den förre och till ledamot i kristidsnämnden efter den senare.

§ 111.

Till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet remitterades:

en framställning från folkskolestyrelsen med hemställan, att en nu befintlig tjänst som städerska och expeditivvakt på folkskoleexpeditionen skulle få bibehållas;

en framställning från belysningsstyrelsen, att stadsfullmäktige skulle från och med den 1 april 1944 inrätta en befattning som biträdande ingenjör vid elverket med placering i lönegrupp 15 i avlöningsreglementet för stadens befattningshavare och med ingenjören A. R. Ullenius som förste innehavare av befattningen samt att fullmäktige skulle lämna styrelsen medgivande att för bestridande av kostnaden för extra ingenjörskraft under innevarande år disponera härför erforderligt belopp ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden; ävensom

en motion av herrar Gust. Liljeberg, P. G. Lundberg, Axel Karlsson, J. Berglund och Olof Wästlund, att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt lönenämnden att efter vederbörlig utredning till stadsfullmäktige inkomma med förslag till ökning av de understöd, som utgå till vissa f. d. befattningshavare eller i förekommande fall deras änkor.

§ 112.

Till drätselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttrandan:

en framställning från belysningsstyrelsen om anslag på 21,000 kronor till transformatorstation för Klaraområdet att bestridas av den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden;

en motion av herrar C. Alb. Andersson och J. W. Sjöstedt att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt drätselkammaren att skyndsamt utreda frågan om pensionärshem åt stadens före detta arbetare och befattningshavare och till fullmäktige inkomma med förslag i ärendet; samt

en motion av herrar C. Alb. Andersson och J. W. Sjöstedt, att stadsfullmäktige skulle besluta att avsätta lägst 10,000 kronor till en lånefond, ur vilken personer, som önskade skaffa sig egna lägenheter i bostadsrättshus, kunde erhålla lån till belopp motsvarande halva insatsen, dock högst 800 kronor, och till en räntesats motsvarande stadens egen inlåningsränta med en amorteringstid av tio år.

§ 113.

Till belysningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet be-
slöto stadsfullmäktige efter överläggning remittera

en motion av herr Gösta Bengzon, att stadsfullmäktige skulle förelägga belysningsstyrelsen att utfärda ny räkning å Nya Wermlands-Tidningen för år 1939 på kronor 9,854:27 utöver grundavgift och transformatorsavgift, så att en efterdebitering företoges med kronor 4,182:17 för ifrågavarande år, samt för granskning och ev. justering infordra avskrift av de å Nya Wermlands-Tidningen utfärdade räkningarna för åren 1940—1943 liksom av de kalkyler, som legat till grund för dessa räkningar, ävensom att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt drätselkammaren att verkställa utredning av de organisatoriska och administrativa förhållandena beträffande Karlstads stads elektricitetsverk och inkomma med förslag om sådana ändringar i verkets organisation och förvaltning, vartill utredningen kunde föranleda, samt vidtaga de åtgärder, som vid utredningen uppdragade omständigheter kunde påkalla beträffande samma verks organisation och förvaltning, intill dess eventuellt föreslagen omorganisation kommit till stånd.

§ 114.

Till beredningsutskottet överlämnades för yttrande en ansökan till Länsstyrelsen från Ingrid Hellsten med firma Hellstens Bildelslager att få idka handel med begagnade föremål med upplagsställe på tomten Nygatan 15.

§ 115.

Till protokollet antecknades, att Länsstyrelsen meddelat tillstånd för Nygren & Ahlin Aktiebolag och Singer Co. Symaskins Aktiebolag att idka handel med begagnade föremål samt för Johan Edvin Andersson, Mary Henrietta Collvin och Gustav Johansson till utsträckt affärstid, Andersson för försäljning av varm korv m. m. från vagn vid nordöstra hörnet av Stora Torget och de båda sistnämnda för försäljning av kioskvaror, Collvin med bibehållen rätt att under vanlig butikstid jämväl försälja tobaksvaror.

§ 116.

Efter motioner den 20 maj 1937 av fru Esther Löfgren samt herrar O. W. Karlsson och Axel Svensson samt den 19 oktober 1937 av fru Karin Johansson samt herrar Axel Karlsson och C. Alb. Andersson ävensom verkställd utredning av särskilda kommitterade samt yttranden och framställningar från barnavårdsnämnden, styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning, Föreningen Karlstads Barntrådgård och Föreningen Karlstads

Barnkrubba hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige skulle till nämnda två föreningar kostnadsfritt överlåta å situationsplan angiven tomt inom kvarteret Älgen i Karlstad för uppförande på densamma av erforderliga byggnader för barnkrubba och barnträdgård samt att stadsfullmäktige skulle i princip uttala sig för att staden skulle bidra till ifrågasvarande byggnation med belopp, svarande mot 30 procent av byggnadskostnaderna, motsvarande med nuvarande byggnadskostnader en beräknad utgift för staden på 72,000 kronor, allt under förutsättning att medel till återstående del av kostnaderna erhöles dels från Allmänna arvsfonden dels på annat sätt.

Beredningsutskottet hade hemställt om bifall till drätselkammarens förslag.

Se ser. A, N:o 4, sid. 1.

Då nu detta ärende företogs, uppstod överläggning, varunder herr C. Alb. Andersson yrkade bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen, att i utbyte mot ordet barnkrubba infördes benämningen daghem samt med tillägg, att tomten skulle överlåtas till föreningen på villkor, att skötseln och administrationen av fastigheten överläts på ett utskott, vari stadsfullmäktige skall representeras.

Herr Hult yrkade, att tomten omedelbart skulle kostnadsfritt med äganderätt överlåtas till föreningarna dock med det förbehåll, att gåvan skulle återgå, därest fastigheten icke längre komme att huvudsakligen användas för det nu avsedda ändamålet.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit, med av herrar C. Alb. Andersson och Hult gjorda ändrings- och tilläggsyrkanden.

§ 117.

Med bifall till en framställning från fru Karin Johansson med flera, att en lekplats med lekledare skulle anordnas i Stadsträdgården, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i årets stat anslå 3,000 kronor till ifrågasvarande ändamål samt därvid uttala, att Föreningen Karlstads Barnträdgård, som skulle stå som huvudman för lekverksamheten, ägde rätt att, om den så ansåg lämpligt, låta verksamheten ambulera mellan olika lekplatser.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 4, sid. 11.

§ 118.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrks, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att till H. S. B:s i Karlstad stiftelse Solgårdar, för uppförande av hyreshus för mindre bemedlade, barnrika familjer, utan kontant vederlag överlåta tomterna n:ris 3, 4 och 5 i kvarteret Måsen inom stadsdelen Viken i Karlstad samt att bemyndiga drätselkammaren att ifråga om den föreslagna marköverlåtelsen föreskriva de särskilda villkor, som borde förenas med överlåtelse, ävensom att för utförande av planerade bostadsföretag å tomterna vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunde befinnas

erforderliga, jämväl att hos Konungen göra framställning, att det ifrågavarande området, som var av donationsjords natur, fick användas för angivna ändamål.

Se ser. A, N:o 4, sid. 13.

§ 119.

I anledning av motion om allsidig utredning rörande de i staden befintliga ungdomsorganisationernas verksamhet, i syfte att kunna giva dessa organisationer ett sådant stöd, att det verkade främjande på den uppväxande ungdomens livsföring, hade beredningsutskottet, efter yttranden av folkskolestyrelsen, barnavårdsnämnden och drätselkammaren, hemställt, att stadsfullmäktige skulle för ifrågavarande ändamål tillsätta en kommitté på fem personer samt härtill utse herrar Dahlin, Elov Larsson och Elov Tengblad, fru Gerdes samt herr Bengt Svensson med herr Dahlin som sammankallande.

Se ser. A, N:o 4, sid. 15.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herr Berglund yrkade, att antalet ledamöter i kommittén skulle utökas till sju, samt att jämväl herr Einar Tränk och ombudsman Erik Nordberg skulle inväljas i densamma.

Herr Erik Andersson föreslog typografen Gunnar Olsson till ledamot i kommittén.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att för ändamålet i fråga tillsätta en kommitté på sju personer samt att till ledamöter i densamma, med herr Dahlin som sammankallande, utse herrar Dahlin, Elov Larsson och Elov Tengblad, fru Gerdes, samt herrar Bengt Svensson och Einar Tränk, varjämte stadsfullmäktige till ledamot i kommittén med 18 röster utsåg ombudsmannen Erik Nordberg.

12 röster tillföllo typografen Gunnar Olsson.

§ 120.

Med bifall till därom av fru Johansson och herr Hardin väckt motion, som tillstyrkts av barnavårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering att till semesterbidrag åt mindre bemedlade husmödrar i Karlstad av sina medel till oförutsedda utgifter i årets stat anslå 2,000 kronor för innevarande år att utdelas genom barnavårdsnämndens försorg.

Se ser. A, N:o 4, sid. 18.

§ 121.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, med godkännande av vissa angivna överskridanden å utgiftstiteln 3 C Drätselkammare, att ifrågavarande underskott skola täckas på sätt drätselkammaren föreslagit.

Se ser. A, N:o 4, sid. 19.

§ 122.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, med godkän-

nande av vissa angivna överskridanden på gatu- och parkförvaltningens stat, att ifrågavarande underskott skola täckas på sätt drätselkammaren tillstyrkt.

Se ser. A, N:o 4, sid. 21.

§ 123.

Med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta framställning om anslag till lednings- och gatuarbeten i Wibeligatan och Hertig Carls väg beslöto stadsfullmäktige utan votering att till ändamålet ifråga anslå 29,000 kronor samt, med hänsyn till att de tointer, för vilka ledningarna avses, äro av donationsjords natur, att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om att kostnaden för avloppsledningarna och gatuarbetena, 23,500 kronor, skola få bestridas ur stadens donationsjordsfond, varjämte stadsfullmäktige likaledes utan votering, beslöto, att kostnaden för vattenledningarna, 5,500 kronor, skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Se ser. A, N:o 4, sid. 23.

§ 124.

Drätselkammaren hade hemställt, att stadsfullmäktige skulle bevilja anslag på 31,600 kronor för utförande av vatten- och avloppsledningar i Norra Allén samt uppdraga åt arbetslöshetskommittén att i samråd med drätselkammaren söka statsbidrag för arbetena i fråga, ävensom att stadsfullmäktige skulle besluta, att den del av kostnaderna, vartill statsbidrag icke erhöles, skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Framställningen hade tillstyrkts av beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 4, sid. 25.

Vid ärendets företagande framhöll herr Axel Karlsson, att områdena enligt fastställd stadsplan på ömse sidor om Norra Allén voro bland de områden i staden, som voro särskilt lämpliga att inom närmaste tiden ställas till omedelbart förfogande för bostadsbebyggelse med flerfamiljshus. Det var därför av största vikt för fyllande av bostadsbehovet i staden, att de påbörjade arbetena med avloppsledningar i Norra Allén med det snaraste på avsett sätt kompletterades samt att jämväl vattenledningsrör nedlades å delen mellan Norrstrandsgatan och Kroppkärrsvägen. Denna vattenledning var även avsedd att utgöra och dimensionerad såsom förbindelseledning mellan ledningsnätet på Sundstaområdet och ledningsnätet inom Norrstrandsområdets östra delar och Kroppkärrsområdet och vore jämväl såsom sådan av så stor vikt, att den borde omedelbart komma till utförande för att särskilt ur eldsläckningssynpunkt trygga vattentillförseln och förbättra vattenledningstrycket inom nämnda områden. Herr Karlsson upplyste, att dessa motiv legat till grund för drätselkammarens framställning samt yrkade bifall till densamma med särskild hänvisning till dessa motiv.

Stadsfullmäktige biföllo utan votering det av Herr Karlsson framställda yrkandet.

§ 125.

Med bifall till därom av byggnadsnämnden gjord framställning, varöver drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stads-

fullmäktige utan votering för sin del godkänna av stadsingenjören upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Södra landeriområdet och ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för delar av stadsdelarna Kristinedal och Marieberg, dock med undantag för den del av förslaget, som avsåg område beläget öster om Nya Hammarövägen, samt å förslaget med angivet undantag söka Konungens fastställelse.

Se ser. A, N:o 4, sid. 26.

§ 126.

Med bifall till därom gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå ytterligare 17,500 kronor, utöver tidigare beviljade 7,500 kronor, för anordnande av en offentlig pristävlan angående nybyggnad för Karlstads högre allmänna läroverk ävensom att bemyndiga den för nybyggnaden tillsatta utredningskommittén att vidtaga alla de åtgärder, som kunna erfordras för pristävlingens genomförande.

Se ser. A, N:o 4, sid. 29.

§ 127.

I enlighet med föreskrift från Länsstyrelsen hade magistraten lämnat stadsfullmäktige tillfälle att besluta angående ifrågasatt tillägg till 5 § i ordningsstadgan för staden, avseende namnplåt å cykel med mera.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 4, sid. 30.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att nu ifrågasatta tillägg icke skola införas i ordningsstadgan för Karlstads stad.

§ 128.

I avgiven motion hade herrar Oskar Zetterlund och J. Berglund föreslagit, att stadsfullmäktige skulle besluta sådan ändring av ordningsstadgan för Karlstads stad, att förbudet mot "att inom stadens tätbebyggda område färdas två eller flera i bredd" i 5 § 3 mom. upphävdes.

I ärendet hade trafiknämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 4, sid. 33.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning.

Herrar Zetterlund, Helmer och Lundberg yrkade bifall till motionen.

Herr Johnson yrkade, att densamma icke skulle till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Herr Österberg föreslog, att ordningsstadgan skulle underkastas en allmän översyn.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla motionen.

Stadsfullmäktige hade alltså, genom upphävandet av förbudet mot att inom stadens tätbebyggda område cykla två eller flera i bredd, beslutat,

att 5 § 3 mom. i ordningsstadgan för Karlstads stad skall erhålla följande ändrade lydelse:

”3. Det är cyklande förbjudet:

att onödigtvis eller för övning åka annat än rakt framåt, samt att medföra börda eller last av mera än tre meters längd eller som skjuter mera än en halv meter utanför cykelns sida.”

Stadsfullmäktige beslöto slutligen utan votering att icke bifalla herr Österbergs yrkande om en allmän översyn av ordningsstadgan för staden.

§ 129.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering medgiva, att hallmästaren vid saluhallen Erik Lundqvist såsom ersättning för arbete med klassificering och stämpling av kött skall med beräkning från den 1 januari 1944 få tills vidare tillgodoräkna sig influtna klassificeringsavgifter, sedan staden tillgodoräknat sig 20 öre för varje klassificering.

Efter framställning från hälsovårdsnämnden hade yttranden i ärendet avgivits av saluhallsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 4, sid. 37.

§ 130.

Badhusstyrelsen hade alternativt föreslagit, att badmästaren E. A. Carlström skulle inplaceras i 14 lönegruppen 15 löneklassen av det för stadens tjänstemän gällande tjänste- och avlöningsreglementet.

I ärendet hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 4, sid. 39.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning.

Herrar Arvid Johansson och Axel Karlsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Herr Andreas Johansson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag med tillägg att löneändringen skulle tillämpas från den 1 juli 1944 och för innevarande år för löneökningen erforderligt belopp utgå ur stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Herr Österberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Herr Liljeberg yrkade, att ärendet skulle återremitteras till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering att återremittera ärendet till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.

§ 131.

Med bifall till därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att till anläggande av en transformatorstation i byggnad inom kvarteret Hyveln anslå 5,600 kronor att bestridas av medel, som avsatts i belysningsstyrelsens bokslut för år 1942.

Se ser. A, N:o 4, sid. 42.

§ 132.

Med bifall till därom av kristidsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 1,300 kronor för inköp av ett dokumentskåp, vari skulle förvaras hos kristidsnämndens expedition ineliggande lager av inköpskort för ransonerade varor med mera.

Se ser. A, N:o 4, sid. 43.

§ 133.

Efter framställning från brandstyrelsen samt yttranden av drätselkammaren och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja ett anslag på kronor 4,290:16 för avskrivning av bokförda värdet på brandstyrelsens bensinförråd; och bestämdes tillika att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Se ser. A, N:o 4, sid. 44.

§ 134.

Med bifall till därom av brandstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja ett anslag på högst 1,600 kronor för omläggning av elektriska ledningar med mera inom brandstationen; och bestämdes tillika, att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Se ser. A, N:o 4, sid. 45.

§ 135.

Herr Per Larsson hade i framlagd motion hemställt, att stadsfullmäktige skulle överlåta åt beredningsutskottet att å stadsfullmäktiges vägnar avge yttranden i ärenden angående annan affärstid än den vanliga samt eventuellt även i ärenden rörande handel med begagnade föremål.

I anledning av motionen hade yttrande avgivits av beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 4, sid. 46.

Då nu detta ärende företogs, yrkade herr Lundberg, att detsamma skulle remitteras till instruktionskommittén för yttrande, samt herrar Per Larsson och Andreas Johansson bifall till beredningsutskottets förslag.

Herr Berglund framhöll, att motionen borde bifallas på så sätt, att beredningsutskottets beslut i nu avsedda ärenden skulle gälla som stadsfullmäktiges yttrande, så framt beredningsutskottet varit enigt om beslutet, men att i motsatt fall ärendet skulle hänskjutas till stadsfullmäktige, som själva beslöto om yttrande i detsamma.

Sedan stadsfullmäktige utan votering beslutat avslå herr Lundbergs remissyrkande, beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan votering, att uppdraga åt och befullmäktiga beredningsutskottet att å stadsfullmäktiges vägnar avgiva yttranden över ansökningar om rätt till annan affärstid än den vanliga.

§ 136.

Karlstads Bilagentur, Ljungberg & Larsson, Hamngatan 16, hade hos Länsstyrelsen anhållit om tillstånd att med Karl Gustaf Ljungberg som föreståndare idka handel med begagnade föremål.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka ansökningen.

Se ser. A, N:o 14, sid. 47.

§ 137.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Albertina Molinder hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1944, få i Hotell Ritz idka utskänkning av pilsnerdricka.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna yttranden, att för en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1944, tillstyrka bifall till framställningen på av nykterhetsnämnden föreslagna villkor.

Se ser. A, N:o 4, sid. 48.

§ 138.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Gerda Mellqvist hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1944, få i Hushållsskolan, Hamngatan 18, idka utskänkning av pilsnerdricka.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna yttranden, att tillstyrka bifall till framställningen på av nykterhetsnämnden föreslagna villkor.

Se ser. A, N:o 4, sid. 49.

§ 139.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Anna Jacobsson hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1944, få i Café Gösta Berling, Herrgårdsgatan 13, idka utskänkning av pilsnerdricka.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna yttranden, att tillstyrka bifall till framställningen på av nykterhetsnämnden föreslagna villkor.

Se ser. A, N:o 4, sid. 50.

§ 140.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Henry Odén hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1944, eller den kortare tid, som kunde ifrågakomma, få på Källaren Munken, Västra Torggatan 17, utskänka pilsnerdricka.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, i enlighet med av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna yttranden, att för en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1944, tillstyrka bifall till framställningen på av nykterhetsnämnden föreslagna villkor.

Se ser. A, N:o 4, sid. 51.

§ 141.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Greta Hedman hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1944, få i Edsgatans Turisthotell idka utskänkning av pilsnerdricka.

Över ansökningen hade nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 4, sid. 52.

Efter överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka bifall till framställningen på av nykterhetsnämnden föreslagna villkor.

§ 142.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Helena Kässel hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1944, få i Nickebo Restaurant, Råtorpsvägen 8, idka utskänkning av pilsnerdricka.

Över ansökningen hade yttranden avgivits av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 4, sid. 53.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att avstyrka ansökningen på av nykterhetsnämnden anförda skäl.

§ 143.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Erik Andersson hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1944, få i fastigheten Brogatan 5 till avhämtning försälja pilsnerdricka.

I enlighet med nykterhetsnämndens och beredningsutskottets yttranden i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka bifall till framställningen.

Se ser. A, N:o 4, sid. 54.

§ 144.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Ada Jörnmark hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1944, få i fastigheten Kvarnbergsgatan 46, till avhämtning försälja pilsnerdricka.

I enlighet med nykterhetsnämndens och beredningsutskottets yttranden beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1944.

Se ser. A, N:o 4, sid. 55.

§ 145.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av N. F. Bergqvist för Karlstads Kaféaktiebolag hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att tills vidare från den 1 juli 1944 få till avhämtning försälja pilsnerdricka i lokal vid öppen gata dels inom stadsdelen Romstad och dels inom stadsdelen Viken.

I enlighet med nykterhetsnämndens och beredningsutskottets yttranden beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka bifall till framställningen, i vad densamma avsåg lokal vid öppen gata inom stadsdelen Romstad, men att på av nykterhetsnämnden anfört skäl avstyrka ansökningsen, i vad densamma avsåg lokal vid öppen gata inom stadsdelen Viken.

Se ser. A, N:o 4, sid. 56.

§ 146.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Fritiof Gustafson hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten Våxnäsgatan 54 få till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

I enlighet med nykterhetsnämndens och beredningsutskottets yttranden beslöto stadsfullmäktige utan votering att avstyrka framställningen på av nykterhetsnämnden anfört skäl.

Se ser. A, N:o 4, sid. 59.

§ 147.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Olle Sundholm hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1944 få i fastigheten Herrhagsgatan 39 till avhämtning försälja pilsnerdricka.

I enlighet med nykterhetsnämndens och beredningsutskottets yttranden beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka bifall till framställningen.

Se ser. A, N:o 4, sid. 60.

§ 148.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över en av Olga Widstrand hos Länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1944, få i fastigheten Vänerslundsgatan 2 till avhämtning försälja pilsnerdricka.

I enlighet med nykterhetsnämndens och beredningsutskottets yttranden beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1944.

Se ser. A, N:o 4, sid. 61.

§ 149.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att till ledamot efter grosshandlaren Anders Löfberg i styrelsen för Carl och Anna Lundins Minne för tiden till den 1 januari 1946 utse hypoteksombudsmannen Harry Almqvist och till styrelsesuppleant efter denne för samma tid fru Elsa Lovén.

Se ser. A, N:o 4, sid. 62.

§ 150.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att till ytterligare ledamöter i nöjesplatskommittén utse herr Bengt Svensson och fru Tea Rundberg.

Se ser. A, N:o 4, sid. 62.

§ 151.

Herr C. Alb. Andersson anhöll att få framställa en fråga till drätselkammarens ordförande.

Sedan stadsfullmäktige utan votering medgivit, att frågan fick framställas, erinrade herr C. Alb. Andersson om den av honom och herr P. A. Nilsson i september 1941 framlagda motionen, att huvudledning för vatten och avlopp skulle i erforderlig utsträckning utdragas på Färjestadsområdet samt att avgiften per rum skulle sänkas från 9 till 6 kronor och kopplingsavgiften för obebyggd tomt på Råtorp från 300 till 60 kronor. Herr C. Alb. Andersson frågade, om det vore tänkbart, att motionen, som remitterats till drätselkammaren och beredningsutskottet, kunde komma att behandlas inom en snar framtid.

Drätselkammarens ordförande herr Axel Karlsson svarade omedelbart och framhöll därvid, att de i motionen avsedda frågorna måste ses i sammanhang med andra frågor av liknande art, men att drätselkammaren skulle ägna ärendet all nödig uppmärksamhet och söka få ledningar framdragna till så stora områden som möjligt.

Herr C. Alb. Andersson tackade för svaret.

§ 152.

Herr Berglund anhöll och beviljades av stadsfullmäktige utan votering att få framställa en fråga till drätselkammaren med anledning av kammarens yttrande å stadens vägnar över 1941 års utskyldsstrecksakkunnigas promemoria med förslag till lag med bestämmelser om allmänna behörighetsvillkor för vissa kommunala uppdrag m. m.

Herr Berglund anförde härefter:

"Vid stadsfullmäktiges senaste sammanträde uppdrogs åt drätselkammaren att å stadsfullmäktiges vägnar avgiva yttrande över skattestreckssakkunnigas förslag om uppmjukning av bestämmelserna för behörighet till att inneha kommunala uppdrag. Drätselkammaren har beslutat att avstyrka den av sakkunniga föreslagna uppmjukningen. Härigenom har drätselkammaren å stadens vägnar uttalat en uppfattning, som jag på goda grunder förmodar går stick i stäv mot uppfattningen hos såväl drätselkammarens majoritet, som stadsfullmäktige och även majoriteten av stadens innevälnare. Av denna anledning hade jag tänkt mig att ställa till stadsfullmäktiges diskussion frågan, huruvida det icke ännu finnes någon möjlighet att eventuellt rätta till det beslut, som drätselkammaren å fullmäktiges vägnar fattat, exempelvis genom att stadsfullmäktige vid dagens sammanträde beslutar att godkänna eller förkasta drätselkammarens avgivna yttrande och sedan tillställer Länsstyrelsen, som förmodligen ännu icke avgivit sitt yttrande i ärendet, protokollsutdrag härom. Nu hör jag, att det av tekniska skäl icke är möjligt att företa en sådan omröstning, men då jag under alla förhållanden anser, att det på något sätt borde ges de fullmäktigeledamöter, som icke delar drätselkammarens uppfattning, tillfälle att ge uttryck åt sin avvikande mening, emedan frågan enligt min uppfattning är av mycket stor vikt, ber jag att till drätselkammarens ordförande eller den det vederbör, få rikta frågan, om det ännu finnes någon möjlighet att korrigerat det beslut, som drätselkammaren har fattat."

Herr Axel Karlsson redogjorde för drätselkammarens ståndpunkt i frågan, såväl majoritetens som reservanternas. Drätselkammaren hade icke ansett sig kunna avgiva ett yttrande, som kunde ges den tolkningen, att kammaren icke ansåg det vara nödvändigt, att folk erlade sina skatter. En-

ligt den framlagda statistiken hade någon olägenhet av utskyldsstreckets i det avseende, som här var ifråga, icke förmärkts i Värmland. Yttrandet hade för övrigt redan avlämnats till Länsstyrelsen, som å sin sida expedierat ärendet vidare till vederbörande departement. Det torde därför icke nu kunna åtgöras något mera i saken från stadens sida.

Herr Berglund tackade för svaret.

Efter yttranden av herrar Hult, Österberg, Wästlund, Sjöstedt och Lundberg samt ytterligare yttranden av herrar Berglund och Axel Karlsson avslöts debatten.

§ 153.

Till protokollet antecknades, att borgmästaren Gunnar Lindskog övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Justerat den 28 april 1944.

A. DAHLIN.

KARL HARDIN. GUST. LILJEBERG.

Efter kungörelse offentligen uppläst fredagen den 28 april 1944; betygar

I tjänsten:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 25 Maj 1944.

N:o 5.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän.
2. Remiss av inkomna ärenden.
3. Framställning från magistraten om anslag till arkivfotografering.
4. Förslag angående införande av fritt läkarval för vissa stadens anställda med mera.
5. Förslag angående viss omorganisation å stadsombudsmannaexpeditionen.
6. Förslag angående omändring av en extra kontoristtjänst å drätselkontoret till en ordinarie kontoristtjänst.
7. Framställning från belysningsstyrelsen om inrättande av en ingenjörsbefattning i 15:e lönegruppen med mera.
8. Förslag angående kriminalkonstapeln Erik Magnoff Kjellbergs tjänsteårsberäkning i och för ålderstillägg.
9. Skrivelse från styrelsen för Kommunala flickskolan angående ersättning åt timlärare på realskollinjen vid tjänstledighet på grund av händenskap med mera.
10. Framställning från sjuksköterskan Mia Andersson att få uppbara full pension.
11. Framställning från folkskolestyrelsen om reservering av anslag.
12. Framställning om medel till iordningställande av maskinistbostaden i badhuset med mera.
13. Förslag angående förvärv för staden av Carl Kristiansson tillhöriga stadsågan 1906 + 1907 + 1908 (Wåxnäsområdet).
14. Framställning om anslag till reparationsarbeten å byggnader tillhörande Eriksbergs egendom.
15. Förslag angående borgen av staden till främjande av bostadsverksamheten.
16. Framställning om medel till vatten- och avloppsledningar samt gatuarbeten för ifrågasatt egnaomsområde å Kroppkärr med mera.
17. Drätselkammarens framställning om medel till framdragande av vatten- och avloppsledningar i Tureborgsgatan.

18. Drätselkammarens framställning om medel till utförande av gatuarbete i Solviksgatan.
19. Framställning från belysningsstyrelsen om medel till transformatorstation för Klaraområdet.
20. Framställning från belysningsstyrelsen om anslag till anordnande av "ekonomiser" vid ångcentralen.
21. Framställningar från drätselkammaren och belysningsstyrelsen angående avsättning till dels delcrederekonto dels elverkets förnyelsefond med mera.
22. Framställning från fattigvårdsstyrelsen om medel till inköp och inmontering av en s. k. succésbrännare för Stagnellska sjukhemmet.
23. Framställning från folkskolläraren Bo Strinning att få övertaga annan tilldelat slöjdstipendium från Mellqvistska stipendiefonden.
24. Borgmästaren Gunnar Lindskogs framställning om medgivande att få med tjänsten förena uppdraget som ledamot av styrelsen för Karlstads Sparbank.
25. N. F. Bergqvists ansökan för Karlstads Kaféaktiebolag om ändrade villkor för utskänkning av pilsnerdricka klass II i fastigheterna Västra Torggatan 19 och Östra Kanalgatan 8.
26. Ingrid Hellstens ansökan om tillstånd att försälja begagnade föremål.
27. Val av ledamot i saluhallsstyrelsen.
28. Val av ledamot i kristidsnämnden.

PROTOKOLL

hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 25 maj 1944.

§ 154.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av herrar Sjöstedt, P. A. Nilsson, Tengblad, Johnson, Gustavson och Per Karlsson, vilka dock före utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 155.

Att jämte ordföranden fredagen den 2 juni 1944 klockan 15 på drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Arvid Johansson och Bengzon.

§ 156.

Till drätselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttranden en skrivelse från magistraten med förslag, att staden skulle låta prägla en stadens egen medalj att utdelas, efter prövning av en särskild nämnd, såsom utmärkelse till sådana, vilka arbetat i stadens tjänst som förtroendemän eller anställda under i regel minst trettio år.

§ 157.

Till byggnadsnämnden överlämnades för kännedom inkommen tjänstestyrkt avskrift av Kungl. Maj:ts Brev den 28 april 1944 med meddelande, att Kungl. Maj:t, med undantag av stadsplanebestämmelserna för å kartan med i betecknat område, fastställt det av stadsfullmäktige den 17 februari 1944 antagna förslaget till stadsplan för del av stadsdelen Färjestad och ändring av stadsplanen för del av stadsdelen Sundsta, varjämte Kungl. Maj:t utfärdat förbud mot nybyggnad utan Länsstyrelsens tillstånd beträffande det med i betecknade området.

§ 158.

Till drätselkammaren överlämnades för kännedom inkommen tjänstestyrkt avskrift av Kungl. Finansdepartementets ämbetsskrivelse den 17 mars 1944 med meddelande, att Kungl. Maj:t förklarat den omständigheten, att staden enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 mars 1942 angående reglering av pensionsförhållandena för viss folkskolepersonal bereder lärare vid stadens folkskolor vissa förmåner, icke skall utgöra hinder för staden att utbetomma statsbidrag till avlöning av lärare vid folk- och småskola.

§ 159.

Till drätselkammaren överlämnades vidare för kännedom inkommen avskrift av styrelsens för Karlstads Kaféaktiebolag förvaltningsberättelse för tiden 1 oktober 1942—30 september 1943, vilken jämte avskrift av revisionsberättelsen tillställts stadsfullmäktige med meddelande, att balansräkningen samt styrelsens förslag angående nettovinstens användning godkänts på ordinarie bolagsstämma den 15 innevarande maj.

§ 160.

Till beredningsutskottet överlämnades för yttrande från Karlstads idrottsstyrelse inkommet förslag till reglemente för styrelsen.

§ 161.

Till busstrafikkommittén, belyningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttranden från O. Åkerman ingenjör-firma i Stockholm inkommen skrivelse rörande elektrisk trådbusstrafik.

§ 162.

Föredrogs och lades till handlingarna inkommen tjänstebestyrkt avskrift av Länsstyrelsens resolution den 27 april 1944, varigenom Mariebergs Cykel- & Reparationsverkstad, Olsson & Hagstrand meddelats tillstånd att med Janne Tryggve Hagstrand som föreståndare idka handel med begagnade föremål i affärslokal Kvarnbergsgatan 27.

§ 163.

Med bifall till därom av magistraten gjord framställning, som tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett förslagsanslag på 1,500 kronor för arkivfotografering av fastighetsboken för staden och boken över förlagsinteckningar.

Se ser. A, N:o 5, sid. 1.

§ 164.

Hälsovårdsnämnden hade föreslagit, att stadsfullmäktige skulle besluta om införande av fritt läkarval för sådana personer, som av staden åtnjuta fri läkarvård, samt hemställt om stadsfullmäktiges beslut, huru i samband med införande av fritt läkarval skall förfaras med avseende å andre stads-läkartjänsten.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 3.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herr Axel Karlsson med instämmande av herr Andreas Johansson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag med den ändringen, att fritt läkarval skulle tillämpas från dag, som stadsfullmäktige bestämde, och att i samband härmed bestämmelsen "snarast" skulle utgå.

Herr Helmer yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla beredningsutskottets förslag, att fritt läkarval skall införas för sådana personer, som, utan att erhålla anstaltsvård, av staden åtnjuta fri läkarvård, och att denna bestämmelse skall träda i kraft snarast från dag, som hälsovårdsnämnden har att bestämma, samt att uttala sig i princip för indragning av andre stadsläkartjänsten, vilken sistnämnda fråga dock skulle slutligen avgöras först i samband med frågan om ordnandet av sjukvården på Klaraborg och Stagnellska sjukhemmet, varom hälsovårdsnämnden hade att inkomma med förslag, däri jämväl frågan om jourtjänsten borde behandlas.

§ 165.

Efter från drätselkammaren gjord framställning, varöver lönenämnden och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att kanslistbefattningen på stadsombudsmannens expedition icke skall återbesättas, samt att en ordinarie kontoristtjänst med placering i 6:e lönegruppen av det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet skall inrättas på stadsombudsmannaexpeditionen från och med den 1 juni 1944.

Se ser. A, N:o 5, sid. 8.

§ 166.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att omändra den ena av de extra kontoristbefattningarna på drätselkontorets debiteringsavdelning till en ordinarie kontoristtjänst i 6:e lönegruppen av det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet samt att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta ifrågavarande tjänst vid tidpunkt, som drätselkammaren finner lämpligt, ävensom att på innevarande år belöpande kostnader för den nyinrättade ordinarie befattningen skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat, i den mån medel för ändamålet icke eljest finnas tillgängliga.

Se ser. A, N:o 5, sid. 11.

§ 167.

Efter från belyningsstyrelsen gjord framställning, varöver lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, på yrkanden av herrar Lundberg och Lundholm, dels att från den 1 juni 1944 vid elverket inrätta en befattning som biträdande ingenjör i lönegrupp 15 av det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet att besättas med extra befattningshavaren Axel Robert Ullenius och med skyldighet för biträdande ingenjören vid elverket att underkasta sig den ändring av instruktionen, som stadsfullmäktige eller belyningsstyrelsen kunde komma att bestämma, samt att av stadsfullmäktiges medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bestrida på innevarande år belöpande utgifter för ändamålet, dels ock att bemyndiga belyningsstyrelsen att för bestridande av kostnaderna för anställande vid elverket av extra ingenjörskraft under innevarande år disponera härför erforderligt belopp ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 13.

§ 168.

Polisnämnden hade hemställt, att kriminalkonstapeln Erik Magnoff Kjellberg skulle för erhållande av ålderstillägg få tillgodoräkna sig den tid, han tjänstgjort vid Statens Kriminaltekniska Anstalt.

Över framställningen hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, vari framställningen tillstyrkts på villkor om viss eventuell återbetalningsskyldighet för Kjellberg.

Se ser. A, N:o 5, sid. 19.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herrar Erik Andersson, Helmer och Lundberg yrkade bifall till framställningen utan

den föreslagna tilläggsbestämmelsen samt herr Axel Karlsson bifall till framställningen med tilläggsbestämmelsen i fråga.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige med 16 röster att bifalla framställningen på villkor, att Kjellberg lämnade en förbindelse till staden att återbetala det merbelopp, han komme att erhålla genom bifallet till framställningen, därest han lämnade stadens tjänst inom en tid av tre år, räknat från den 1 februari 1944.

14 röster avgåvos för bifall till framställningen utan villkor om viss eventuell återbetalningsskyldighet för Kjellberg.

§ 169.

Med bifall till därom av styrelsen för kommunala flickskolan och den därmed kombinerade realskollinjen gjord framställning beslöto stadsfullmäktige utan votering, att timlärare på realskollinjen med full tjänstgöring, d. v. s. minst 24 veckotimmar, skall från och med den 1 maj 1944 vid tjänstledighet på grund av havandeskap eller svaghet efter förlossning få åtnjuta $\frac{3}{4}$ av timlärarearvodet under sammanlagt tre månader men för ledighet därutöver få avstå samtliga löneförmåner.

I ärendet hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 21.

§ 170.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att icke bifalla en av sjuksköterskan Mia Andersson gjord framställning att erhålla full pension, fastän hon icke i stadens tjänst kunde komma upp till härför erforderligt antal tjänsteår.

I ärendet hade fattigvårdsstyrelsen, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 22.

§ 171.

Folkskolestyrelsen hade hemställt, att i 1943 års utgiftsstat för folkskola och fortsättningsskola upptagna pensionsbelopp, avseende efter 1 januari 1938 pensionerad lärarpersonal, skulle få reserveras till år 1944.

I enlighet med drätselkammarens och beredningsutskottets tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla framställningen.

Se ser. A, N:o 5, sid. 24.

§ 172.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 3,850 kronor till ombyggnads- och reparationsarbeten i maskinistbostaden i badhuset och vissa därmed sammanhängande arbeten.

I ärendet hade badhusstyrelsen och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 25.

§ 173.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrks, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att för 20,000 kronor inköpa stadsägan 1906 + 1907 + 1908 i Karlstad med undantag av ett markområde på omkring 7,500 kvadratmeter med därå uppförda byggnader; och bestämdes tillika, att medel för ändamålet skulle bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 27.

§ 174.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 15,600 kronor till reparationsarbeten på Eriksbergs gård i huvudsaklig överensstämmelse med av fastighetsförvaltaren upprättat förslag.

Se ser. A, N:o 5, sid. 28.

§ 175.

På av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

dels att giva drätselkammaren fortsatt bemyndigande att för bostadsrättsföreningar och enskilda företagare, som i Karlstad uppföra bostadshus, teckna stadens borgen för byggnadskreditiv under byggnadstiden och intill den dag, då beviljade statliga lån utbetalades, allt för belopp motsvarande av byggnadslånebyrån preliminärt beviljade tertiärlån och tillägglån samt mot säkerhet av inteckning, liggande närmast efter den av byggnadslånebyrån godkända sekundärkrediten och mot fullmakt för staden att uppbära för byggnadsföretaget beviljade statliga lån;

dels att dylik borgen skall få tecknas för ytterligare 1,000,000 kronor, eller alltså för ett sammanlagt belopp vid varje särskild tidpunkt av högst 2,000,000 kronor, gällande längst till 1945 års utgång;

dels att bemyndiga drätselkammaren att fastställa de villkor i avseende på hyres- och byggnadskontroll m. m., som av kammaren kunna anses påkallade vid tecknande av förenämnda borgen;

dels ock att underställa förevarande beslut om tecknande av borgen Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Se ser. A, N:o 5, sid. 30.

§ 176.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

dels att bevilja sammanlagt 248,450 kronor till vatten- och avloppsledningar samt gatuarbeten för ifrågasatt egnaomsområde på Kroppkärr och i samband därmed vatten- och avloppsledningar för 30 stycken äldre tomter inom Kroppkärrsområdet, allt i huvudsaklig överensstämmelse med uppgjorda specifikationer och ritning över vatten- och avloppsledningar samt gatuarbeten för Kroppkärrsområdet;

dels att medel för ändamålet skola bestridas genom upptagande av ett trettioårigt amorteringslån;

dels ock att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om rätt för staden att upptaga lånet i fråga samt befullmäktiga kammaren att jämväl i övrigt vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Se ser. A, N:o 5, sid. 32.

§ 177.

Med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta framställning beslöto stadsfullmäktige utan votering att på av drätselkammaren föreslagna villkor anslå 3,400 kronor till vatten- och avloppsledningar i Tureborgsgatan; och bestämdes tillika, att medel för ändamålet skola utgå ur stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Se ser. A, N:o 5, sid. 36.

§ 178.

Med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta framställning beslöto stadsfullmäktige utan votering att av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett förslagsanslag högst på 10,000 kronor för utförande av i uppgjord kostnadsberäkning närmare angivna gatuarbeten i Solviksgatan från Romstadsvägen till Västerstrandsskolan.

Se ser. A, N:o 5, sid. 37.

§ 179.

Med bifall till därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att till transformatorstation för Klaraområdet anslå 21,000 kronor att bestridas av medel ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 38.

§ 180.

Med bifall till därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att anslå 35,000 kronor till anskaffande av s. k. ekonomiser vid Ångcentralen; och bestämdes tillika, att medel för ändamålet skulle bestridas ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 39.

§ 181.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att i huvudbokslutet för år 1943 av elverkets vinstmedel för samma år avsätta 200,000 kronor till en elverkets förnyelsefond och att till denna fond överföra de i 1942 års bokslut till en konjunkturinvesteringsfond avsatta medlen, i den mån dessa icke förbrukats, samt att medel ur förnyelsefonden skulle få disponeras efter stadsfullmäktiges beslut i varje särskilt fall ävensom att till delcrederekonto i 1943 års bokslut avsätta ytterligare 200,000 kronor.

I ärendet hade belysningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 5, sid. 41.

§ 182.

Med bifall till därom av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i årets stat anslå 2,375 kronor för anskaffande av en s. k. succébrännare till Stagnellska sjukhemmet.

Se ser. A, N:o 5, sid. 44.

§ 183.

Med bifall till därom gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering medgiva folkskolläraren Bo Strinning, som jämte folkskolläraren Gösta Frödin år 1940 tilldelats Mellqvistska slöjdstipendiet, rätt att utan ändring av de honom förelagda villkoren få uppbära jämväl det Frödin tilldelade stipendiet, som denne avstått från till Strinnings förmån.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat, att båda stipendierna nu fick utbetalas till Strinning på förut för honom angivna villkor.

Se ser. A, N:o 5, sid. 45.

§ 184.

Stadsfullmäktiges yttrande hade infordrats över en av borgmästaren Gunnar Lindskog hos Länsstyrelsen gjord framställning om medgivande att med tjänsten få förena uppdraget som ledamot av styrelsen för Karlstads Sparbank.

Efter yttrande av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till framställningen.

Se ser. A, N:o 5, sid. 47.

§ 185.

N. F. Bergqvist hade för Karlstads Kaféaktiebolag hos Länsstyrelsen hemställt, att tiden för utskänkning av pilsnerdricka vid bolagets båda utskänkingsställen skulle få utsträckas till klockan 21 alla dagar utom lördag och dag före helgdag, då utskänkningen borde upphöra klockan 19,30, samt att föreskriften om mattvång på sön- och helgdagar skulle upphävas.

Efter yttranden av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka bifall till framställningen.

Se ser. A, N:o 5, sid. 47.

§ 186.

Hos Länsstyrelsen hade Ingrid Hellsten med firma Hellstens Bildslager anhållit om tillstånd att få idka handel med begagnade föremål med upp-lagsställe på tomten till Nygatan 15.

Efter yttrande av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka ansökningen.

Se ser. A, N:o 5, sid. 50.

§ 187.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering i enlighet med beredningsutskottets förslag att till ledamot av saluhallsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1946 efter stadsveterinären Hugo Berg utse länsveterinären Nils Andersson.

Se ser. A, N:o 5, sid. 50.

§ 188.

Till ledamot av kristidsnämnden efter filaren Karl Axelsson hade beredningsutskottet föreslagit järnsvarvaren Fritz Ståhlbom.

Se ser. A, N:o 5, sid. 50.

Då nu detta ärende företogs, föreslog herr Berglund att i stället skulle utses metallarbetaren Oskar Zetterlund.

Herr Andreas Johansson instämde i herr Berglunds förslag under upplysning, att herr Ståhlbom förklarar sig icke önska ifrågakomma till detta uppdrag.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan votering att till ledamot av kristidsnämnden för tiden till den 1 januari 1945 efter filaren Karl Axelsson utse metallarbetaren Oskar Zetterlund.

§ 189.

Det skulle till protokollet antecknas, att borgmästaren Gunnar Lindskog övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Justerat den 2 juni 1944.

A. DAHLIN.

ARVID JOHANSSON. GÖSTA BENGZON.

Efter kungörelse offentligent uppläst fredagen den 2 juni 1944; betygar

I tjänsten:

S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 15 Juni 1944.

N:o 6.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän.
2. Remiss av inkomna ärenden.
3. Förslag till *dels* arbetsordning för stadsfullmäktige *dels* instruktion för stadsfullmäktiges beredningsutskott.
4. Infordrat yttrande över i processlagberedningens betänkande intaget förslag till lag om val av borgmästare och lagfaren rådman i stad.
5. Infordrat yttrande över av kommunalskatteberedningen avgivna betänkanden med förslag till omläggning av den kommunala beskattningen med mera.
6. Framställning från drätselkammaren om medel till inlösen av vissa byggnader å stadsägan nr 1055 inom stadsdelen Norrstrand med mera.
7. Framställning om medel till utförande av skyddsrum för egnahem för barnrika familjer inom Färjestadsområdet.
8. Framställning om kontant bidrag till byggnadsplats för eget hem för barnrik familj.
9. Förslag angående uppförande av tre nya pensionärshem å tomter i kvarteret Notarien.
10. Framställning från badhusstyrelsen om anslag till reparationer å varmbadhuset.
11. Förslag angående viss ändring i arbetsplanen för av stadsfullmäktige beslutat statskommunalt beredskapsarbete.
12. Förslag om viss ändring av redan fattat beslut om utförande av vatten- och avloppsledningar i Norra Allén.
13. Framställning om anslag för omläggning och stensättning av del av Växnäsgatan.
14. Förslag till ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för kvarteret Tapiren.
15. Förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Södra landeriområdet med mera.
16. Förslag angående antagande av ny mätningstaxa för Karlstads stad.
17. Förslag angående begränsning av det rörliga tillägget på lönerna till stadens befattningshavare för tiden 1/4 1944—31/3 1945.

18. Framställning från Karlstads Kommunaltjänstemannaförening om ändrad tid för tillämpning av s. k. sommartid.
19. Framställning från folkskolestyrelsen angående bibehållande å folkskoleexpeditionen av en tjänst som städerska och expeditionsvakt.
20. Förslag om understöd åt grovarbetaren Alfred Emanuelsson.
21. Förslag angående tillägg till utgående kommunalarbetarepensioner.
22. Framställning om anslag till utbildning i brandtjänst av vapenfria värnpliktiga.
23. Motion av herr Hult om viss ändring i den för staden gällande brandordningen.
24. Borgmästaren Gunnar Lindskogs framställning om medgivande att få med tjänsten förena uppdraget som ledamot av styrelsen för Karlstads Teateraktiebolag.
25. Styrelsens för Karlstads skolor för yrkesundervisning framställning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna.
26. Förslag till reglemente för Karlstads Idrottsstyrelse.
27. Förslag till fördelning av Mellqvistska slöjdstipendiet.

§ 190.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av fru Johansson samt herrar P. A. Nilsson och Gustavsson, vilka dock för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 191.

Att jämte ordföranden torsdagen den 22 juni 1944 klockan 11 på drättselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Lundholm och Tränk.

§ 192.

Till drättselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttranden en motion av herr Bengzon med instämmanden av herrar Lundberg, Sven Andersson, Helmer, Strandlund, Fransson och Byström, att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt drättselkammaren att verkställa utredning om lokalbehovet för stadens hantverkare och mindre industriidkare samt utreda kostnaderna för och finansieringen av en dylik byggnad å lämplig plats och inkomma till stadsfullmäktige med de förslag, vartill denna utredning kunde föranleda.

§ 193.

Till trafikkommittén, drättselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttranden en motion av herr Zetterlund, att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt drättselkammaren att låta utreda, var och i vilken utsträckning parkeringsställ för cyklar äro av behovet påkallade, samt inkomma med de förslag i ärendet, som kunde vara erforderliga.

§ 194.

Till fattigvårdsstyrelsen, drättselkammaren och beredningsutskottet överlämnades för yttranden en motion av herrar Berglund och Zetterlund, att fullmäktige skulle besluta *dels* att låta utreda frågan om vilken årsinkomst, som bör vara att anse som existensminimum för personer boende i Karlstad, *dels* att pensionstagare och andra i lagen om kommunala pensionstillskott nämnda personer, vilka äro berättigade till tillskott och bidrag enligt denna lag och vilka vid prövning befunnits vara i behov av fattigvård, i stället skola erhålla kommunala pensionstillskott eller bidrag, *dels* att som grund för beviljandet av sådana tillskott och bidrag skulle föreskrivas, att de skulle utbetalas till alla enligt lagen därtill berättigade, vilkas inkomster icke uppginge till vad fullmäktige kunde komma att fastställa som erforderligt existensminimum, *dels* att tillskottet eller bidraget skulle utgå med skillnaden mellan å ena sidan, vad som ansåges behövt för att uppnå existensminimum, och å andra sidan pensionstagarens inkomst, *dels* ock att stadsfullmäktige därtill skulle uttala, att om särskilda omständigheter gjorde det nödvändigt, fattigvårdsstyrelsen, efter prövning av behovet i varje särskilt fall, kunde bevilja högre tillskott än vad som motsvarade fastställt belopp för existensminimum.

§ 195.

Företogo stadsfullmäktige frågan om arbetsordning för stadsfullmäktige samt ny instruktion för stadsfullmäktiges beredningsutskott.

I ärendet, som beträffande arbetsordning uppkommit genom en av herr Nils O. Hult väckt motion, hade instruktionskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 6, sid. 1.

Överläggning uppstod, varunder följande yrkanden framställdes i anledning av beredningsutskottets förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige:

Herr Österberg yrkade, att ur 3 § 2 punkten skulle utgå orden "i en följd" och "varvid mandattid före eventuellt avbrott icke medräknas" samt att 14 § 3 punkten skulle helt utgå och i stället införas följande bestämmelse: "Protokoll skall därjämte ange huruvida och mellan vilka yrkanden omröstning företagits. Vid omröstning skall av vice ordföranden eller sekreteraren föras en särskild lista över de röstande med angivande av om de röstat ja eller nej och skall denna lista läggas som bilaga till protokollet, men ej intagas i Stadsfullmäktiges tryck, såvida icke någon ledamot så yrkar";

Herr Andreas Johansson yrkade, att 14 § skulle antagas oförändrad enligt beredningsutskottets förslag.

Herr Pallin yrkade, att 18 § första raden "Vill ledamot till annan ledamot eller till delegation framställa spörsmål" skulle ändras till "Vill ledamot till ledamot i delegation framställa spörsmål".

Herr Berglund yrkade, att bestämmelsen i 18 § 1 stycket "skall spörsmålet - - senast sex dagar" skulle ändras till "skall i regel spörsmålet - - senast sex dagar".

Herr Arvid Johansson yrkade, att 18 § skulle antagas oförändrad enligt beredningsutskottets förslag.

Herr Carl Alb. Andersson anhöll att få till protokollet antecknat, att han ansåg det felaktigt, att tiden för inlämnandet av en interpellation sattes till senast sex dagar före sammanträde. Det borde vara till fyllest med tre dagar, vilket nog också sedermera komme att visa sig i praktiken.

På yrkande av herr Österberg beslöto stadsfullmäktige uttala det önskemålet, att fullmäktiges ledamöter skulle skriftligen underrättas om, att begäran inkommit om rätt att få framställa interpellation, och att därvid skulle meddelas vem som begärt att få framställa frågan och vad densamma komme att avse.

Vid beslut paragraf för paragraf beslöto stadsfullmäktige utan votering att helt antaga av beredningsutskottet framlagda förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige i Karlstad och instruktion för stadsfullmäktiges beredningsutskott, vilka förslag återfinnas på sidorna 13—18 i A-trycket nr 6 för innevarande år.

Stadsfullmäktige beslöto vidare utan votering, att nämnda arbetsordning och instruktion skall träda i tillämpning beträffande ökningen av antalet suppleanter i beredningsutskottet från den 1 januari 1945 och i övrigt från den dag, stadsfullmäktiges beslut i ärendet vunnit laga kraft.

§ 196.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats över det i processlagberedningens betänkande angående lag om införande av nya rättegångsbalken

m. m. intagna förslaget till lag om val av borgmästare och lagfaren rådmän i stad.

I enlighet med drätselkammarens och beredningsutskottets tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige utan votering att förklara sig icke hava något att erinra mot förslaget.

Se ser. A, N:o 6, sid. 18.

§ 197.

På beredningsutskottets tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige utan votering att i enlighet med av drätselkammaren framlagt förslag avgiva yttrande över Kommunalskatteberedningens betänkande med förslag till omläggning av den kommunala beskattningen m. m. del I den kommunala beskattningen och del III den kommunala skatteutjämningen.

Se ser. A, N:o 6, sid. 19.

§ 198.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, i enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta framställning, att staden skall inlösa av kammaren föreslagna byggnader på stadsägan nr 1055 inom stadsdelen Norrstrand med 12,000 kronor samt därutöver till ägaren av byggnaderna betala ett belopp av 3,525 kronor, motsvarande 5 kronor per kvadratmeter för den del av markområdet i fråga, som icke enligt fastställd stadsplan skall ingå i gata eller utgöra allmän plats; och bestämdes tillika att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Se ser. A, N:o 6, sid. 21.

§ 199.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 9,700 kronor till skyddsrum för egna hem för barnrika familjer i Färjestadsområdet.

Se ser. A, N:o 6, sid. 23.

§ 200.

I anledning av framställning till drätselkammaren från muraren Per Edvard Nordström hade kammaren hemställt att staden mot av kammaren angiven revers och säkerhet samt på av kammaren angivna villkor skulle utfärda en förbindelse att kontant utgiva 1,400 kronor motsvarande värdet av en byggnadstomt, som Nordström ämnade förvärva, samt att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se ser. A, N:o 6, sid. 25.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 201.

I enlighet med drätselkammarens förslag, som av beredningsutskottet

tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att låta uppföra tre pensionärshem, ett på en var av tomterna n:ris 1, 5 och 6 i kvarteret Notarien, i huvudsaklig överensstämmelse med ritningarna till de år 1943 av staden uppförda pensionärshemmen i kvarteret Vakten, allt under förutsättning, att staden erhöle författningsenligt statsbidrag och därjämte finge tillstånd att upptaga ett 25-årigt amorteringslån för anskaffande av stadens beräknade andel, 66 procent av byggnadskostnaderna för hemmen ifråga, eller 273,900 kronor; och beslöto stadsfullmäktige likaledes utan votering att bemyndiga drätselkammaren att för uppförande av ifrågavarande pensionärshem vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunna befinnas erforderliga, såsom sökande av statsbidrag och ingivande av underdånig framställning till Konungen om medgivande för staden att upptaga lån för stadens andel av kostnaderna.

Se ser. A, N:o 6, sid. 26.

§ 202.

Med bifall till därom av badhusstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 19,795 kronor för i framställningen angivna ändamål.

Se ser. A, N:o 6, sid. 28.

§ 203.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att under förutsättning av Arbetsmarknadskommisjonen medgivande godkänna av byggnadschefen föreslagen ändring av statskommunala beredskapsarbeten i staden, vilken ändring avsåg, *dels* att utförandet av den till 63,000 kronor kostnadsberäknade delen Elverket—Hamngatan av huvudavloppet mellan Haga pumpstation och Hamngatan skulle uppskjutas för att efter nytt beslut av stadsfullmäktige och nytt medgivande av Arbetsmarknadskommisjonen framdeles åter upptagas när ökad arbetslöshet inträdde, *dels ock* att i stället avloppsledningar i Tyggårdsviken skulle utföras med anslutning vid punkt E på nya avloppsledningen mellan Haga pumpstation och Elverket för en beräknad kostnad av 21,500 kronor, varjämte stadsfullmäktige likaledes utan votering beslöto att för nu angivna arbeten skulle få disponeras av stadsfullmäktige den 16 december 1943, § 391, beviljade anslag på tillhoppa 235,800 kronor för beredskapsarbeten.

Se ser. A, N:o 6, sid. 30.

§ 204.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, beträffande sitt beslut den 20 april 1944, § 124, angående anslag på 31,600 kronor till ledningar i Norra Allén att ändra detsamma på så sätt, att stadsfullmäktige återkallade uppdraget åt arbetslöshetskommittén att söka statsbidrag för nämnda arbeten.

Se ser. A, N:o 6, sid. 33.

§ 205.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att för omläggning och stensätt-

ning av Växnäsgatan mellan Sandbäcksgatan och Malmtorgsgatan anslå 4,760 kronor motsvarande stadens beräknade andel i kostnaden för nämnda arbete; och bestämdes tillika att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 6, sid. 33.

§ 206.

På av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att antaga framlagt förslag till ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för kvarteret Tapiren samt därpå hos Konungen söka fastställelse.

Se ser. A, N:o 6, sid. 35.

§ 207.

Med bifall till därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering för sin del godkänna av stadsingeniören framlagt förnyat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Södra Landeriområdet och ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för delar av stadsdelarna Kristinedal och Marieberg samt därpå hos Konungen söka fastställelse; och upphävdes i samband härmed stadsfullmäktiges beslut den 20 april 1944, § 125, i enahanda ärende.

Se ser. A, N:o 6, sid. 37.

§ 208.

Med bifall till därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att såsom ny mätningstaxa för Karlstads stad antaga den i byggnadsnämndens protokoll för den 5 maj 1944, § 266, intagna, med alternativ 2 betecknade taxan samt att hos Kungl. Maj:t söka fastställelse på stadsfullmäktiges beslut.

Se ser. A, N:o 6, sid. 40.

§ 209.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att godkänna lönenämndens i dess protokoll för den 30 maj 1944, § 501, intagna förslag till begränsning av det rörliga tillägget på lönerna till stadens befattningshavare.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 6, sid. 46.

§ 210.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, att 14 § 1 mom. 3 stycket i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet skall erhålla följande ändrade lydelse: "Under tiden 15 juni—15 augusti må den dagliga tjänstgöringstiden, om och i den mån vederbörande nämnd eller styrelse finner göromålen det medgiva, inskränkas en timme.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 6, sid. 49.

§ 211.

Folkskolestyrelsen hade hemställt, att en på folkskoleexpeditionen befintlig tjänst som städerska och expeditionsvakt skulle få bibehållas.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 6, sid. 50.

Överläggning uppkom, varunder yrkades av herrar Strandlund och Lundberg bifall till drätselkammarens och av herrar Österberg och Andreas Johansson bifall till beredningsutskottets förslag.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla folkskolestyrelsens framställning; och bestämdes tillika, på yrkande av herr Axel Karlsson, att på innevarande år belöpande medel för ändamålet skulle utgå ur stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

§ 212.

Med bifall till därom av lönenämnden framlagt förslag, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att med tillämpning från den 1 januari 1944 tillerkänna grovarbetaren Alfred Emanuelsson ett årligt understöd på 450 kronor jämte rörligt tillägg därå enligt s. k. ramavtalets bestämmelser, för närvarande 20,7 procent; och bestämdes tillika att på innevarande år belöpande medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

Se ser. A, N:o 6, sid. 52.

§ 213.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla av lönenämnden gjord framställning om höjning av pensionerna till av lönenämnden angivna pensionstagare varvid dock, på sätt drätselkammaren föreslagit, avdrag i varje särskilt fall skulle ske med 20 procent av det merbelopp per år, som skulle tillkomma varje särskild pensionstagare enligt kostnadsberäkningarna; och bestämdes tillika att på innevarande år belöpande merkostnader på grund av beslutet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 6, sid. 53.

§ 214.

Med bifall till därom av brandstyrelsen gjord framställning, som tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 605 kronor till utbildning av tolv vapenfria värnpliktiga i brandtjänst vid härvarande brandkår.

Se ser. A, N:o 6, sid. 58.

§ 215.

Efter motion av herr Nils O. Hult företogo stadsfullmäktige frågan om

ändring av den för staden gällande brandordningen. Stadsfullmäktige beslöto utan votering att antaga brandstyrelsens förslag till ändrad lydelse av 20 § i brandordningen; och skulle beslutet underställas Länsstyrelsen med hemställan om fastställelse.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttrandet.

Se ser. A, N:o 6, sid. 59.

§ 216.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering förklara, att stadsfullmäktige icke hade något att erinra emot, att borgmästaren Gunnar Lindskog med tjänsten förenade uppdraget som ledamot av styrelsen för Karlstads Teateraktiebolag.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se ser. A, N:o 6, sid. 61.

§ 217.

På därom av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrks, beslöto stadsfullmäktige utan votering att åtaga sig erforderliga kostnader för lärarens avlöning samt för lokaler och material under tiden den 1 juli 1944—30 juni 1945.

Se ser. A, N:o 6, sid. 61.

§ 218.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att antaga av styrelsen för Karlstads Idrottstyrelse framlagt förslag till reglemente för idrottstyrelsen.

Se ser. A, N:o 6, sid. 62.

§ 219.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering, att tillgängliga räntan, kronor 400:87, på Mellqvistska slöjdstipendiefonden skulle i möjligast lika mån fördelas mellan sökandena folkskollärarna Hans-Olof Silvemark och Karl Tryggve Storm med för vardera skyldighet att vid högre slöjdseminarium genomgå en slöjdkurs på minst 6 veckor samt rätt att uppbära hälften av tilldelat belopp efter styrkt inskrivning vid sådan läroanstalt och återstoden efter fyra veckors undervisning därstädes.

Se ser. A, N:o 6, sid. 64.

§ 220.

Till protokollet antecknades, att borgmästaren Gunnar Lindskog varit närvarande vid sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Justerat den 22 juni 1944.

A. DAHLIN.
ERNST LUNDHOLM. EINAR TRÄNK.

Efter kungörelse offentligen uppläst torsdagen den 22 juni 1944; betygar

I tjänsten:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 29 Juni 1944.

N:o 7.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän;
2. Remiss av inkomna ärenden;
3. Herr Karl Hardins m. fl. motion angående åtgärder för lokalbristens i staden snara avhjälpande.
4. Förslag om godkännande av tilläggsavtal rörande flygfältet.
5. Infordrat yttrande över framställning från Kammarkollegium angående befrielse för vissa städer från ersättningsskyldighet, som ålagts dem i samband med stadsbildning eller inkorporering.
6. Utredning angående debitering av elektrisk energi till Nya Wermlands-Tidningen under åren 1937 och 1938 m. m.
7. Axel Ekelunds ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål.

PROTOKOLL

hålles hos stadsfullmäktige i Karlstad den 29 juni 1944.

§ 221.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av herrar Andreas Johansson, Elof Larsson, P. A. Nilsson, Tengblad och Johnson, vilka dock för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 222.

Att jämte ordföranden måndagen den 3 juli 1944 klockan 11 på drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Hult och Lundberg.

§ 223.

Sedan stadsfullmäktige, med anledning av herr Karl Hardins m. fl. motion om åtgärder för lokalbristens i staden snara avhjälpande, utsett särskilda delegerade att jämte representanter för Folkets Hus- och Hörsalsföreningarna utarbeta förslag till ekonomiska stödåtgärder åt dessa föreningar i sådant syfte, hade kommitterade nu inkommit med förslag till sådan stödåtgärd.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttrandan.

Se ser. A, N:o 9, sid. 1.

Efter överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att till Föreningen Folkets Hus i Karlstad u. p. a. av tillgängliga medel utlämna ett räntefritt lån på 160,000 kronor, mot säkerhet av in-teckning i tomten nr 2 i kvarteret Hyttan i Karlstad med förmånsrätt enligt drätselkammarens förslag, på villkor att mellan staden och Folketshusföreningen träffas hyresavtal på 12 år med rätt för staden att disponera i kommitterades skrivelse närmare angivna lokaler i det blivande medborgarhuset mot en årlig hyra av kronor 13,333: 33, varjämte stadsfullmäktige vidare likaledes utan votering beslöto, att stadens årliga kostnad för hyra för nämnda lokaler tillsvidare skall bestridas medelst uttaxering, samt att ovannämnda räntefria lån skall amorteras under en tid av tolv år genom årlig inbetalning till staden av kronor 13,333: 33 eller samma belopp, som staden har att erlægga i årlig hyra för angivna lokaler i medborgarhuset; och bemyndigades drätselkammaren att vidtaga alla för verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut i ärendet erforderliga åtgärder.

§ 224.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att godkänna upprättat förslag till tilläggsavtal för upplåtande av ytterligare område till flygplats samt att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för beslutets verkställande erforderliga åtgärder.

Se ser. A, N:o 9, sid. 10.

§ 225.

Såsom infordrat yttrande över en underdånig framställning från Kammarkollegium angående befrielse för vissa städer från ersättningsskyldighet, som ålagts dem i samband med stadsbildning eller inkorporering, beslöto stadsfullmäktige utan votering att i enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag förklara, att stadsfullmäktige icke hade något att erinra mot ifrågakvarande framställning från Kammarkollegium.

Se ser. A, N:o 9, sid. 11.

§ 226.

Den 31 juli 1942 beslöto stadsfullmäktige, att en utredning skulle verkställas angående debiteringen av elverkets leveranser av elektrisk energi till Nya Wermlands-Tidningen åren 1937 och 1938. Utredningen anförtrodde åt särskilda kommitterade, herrar Hult, Wästlund, Lundberg och Liljeberg, jämte en teknisk expert, vartill sedermera utsågs civilingeniören Chr. Beck-Friis i Stockholm. Kommitterade avgåvo i skrivelse den 30 maj 1944 yttrande i ärendet, vid vilket yttrande bl. a. fogats av civilingeniör Beck-Friis avgivet utlåtande med redogörelse för den av honom verkställda tekniska utredningen av frågan.

Drätselkammaren, som senast förehade ärendet den 19 juni 1944, beslöt då hos stadsfullmäktige hemställa, att utredningen om efterdebitering för åren 1937 och 1938 icke skulle föranleda till någon stadens vidare åtgärd samt att ej heller någon efterdebitering skulle företagas för åren 1921—1936. Hos drätselkammaren hade nämligen bl. a. framställts yrkande av herr Lundberg om efterdebitering såväl för åren 1937 och 1938 med resp. kronor 6,249:— och 2,884:20 som för åren 1921—1936 med kronor 54,732:—. Drätselkammaren hade därjämte hemställt om anslag till täckande av uppkomna kostnader.

Beredningsutskottet hade hemställt, att stadsfullmäktige skulle besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit. I beredningsutskottet hade därjämte bl. a. framställts yrkande av fru Gerdes, att debitering enligt tillämpliga grunder skulle fr. o. m. år 1944 genomföras för alla abonnentens elektriska anläggningar samt att stadsfullmäktige beträffande debiteringarna t. o. m. år 1943 skulle föreslå Nya Wermlands-Tidningens A.-B. förliknings- eller, alternativt, skiljedomsförfarande med för parterna bindande verkan.

Se ser. A, N:o 9, sid. 12.

Då nu detta ärende företogs, uppstod överläggning, varunder herrar Wästlund, Lundholm och Axel Karlsson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag samt herrar Helmer, Berglund och Lundberg och fru Gerdes förenade sig om det av fru Gerdes i beredningsutskottet framförda yrkandet.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige med 21 röster att bifalla beredningsutskottets förslag.

10 röster avgåvos till förmån för det av fru Gerdes framförda yrkandet.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat, *dels* att utredningen angående efterdebitering av Nya Wermlands-Tidningen för åren 1937 och 1938 samt uppkommen fråga om efterdebitering för åren 1921—1936 icke skulle föranleda till någon stadens vidare åtgärd, *dels ock* att ett anslag på kronor

4,244: 91 till täckande av kostnaderna för den verkställda utredningen skulle beviljas ur stadsfullmäktiges medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Herrar Lundberg, Sven Andersson, Bengzon, Strandlund, Fransson, Byström, Helmer, Berglund och Zetterlund samt fru Gerdes reserverade sig till förmån för det av fru Gerdes framförda yrkandet.

§ 227.

Hos Länsstyrelsen hade Axel Ekelund anhållit om tillstånd att idka handel med begagnade föremål med upplagsställe på tomten till Kroppkärrsvägen 59.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöt stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka framställningen.

§ 228.

Till protokollet antecknades, att borgmästaren Gunnar Lindskog varit närvarande vid sammanträdet.

§ 229.

Det antecknades, att herr Bengzon vid justeringen lämnade följande skriftliga motivering till sin i § 226 här ovan i protokollet antecknade reservation:

"För min reservation till förmån för fru Gerdes i beredningsutskottet framförda yrkande vill jag anföra följande motivering:

Det framgår otvetydigt av det föreliggande materialet att staden förlorar synnerligen stora penningbelopp på att stadsfullmäktige inte kräver att belysningsstyrelsen följer gällande taxebestämmelser även för Nya Wermlands-Tidningen. Då detta material på ett övertygande sätt visar, att stadens anspråk äro välgrundade, skulle ett förliknings- eller skiljedomsförfarande enligt min bestämda åsikt komma att medföra att stadens rätt bleve erkänd.

Redan har ju såsom en följd av ingenjör Rydahls och min aktion rätt så stora belopp efterdebiterats Nya Wermlands-Tidningen för år 1937. Det är sålunda oriktigt, då utredningskommitténs majoritet gör gällande, att utredningen icke givit stöd för uppfattningen, att efterdebiteringar kunna göras. Den borde i varje fall kunnat kosta på sig att säga: **ytterligare** efterdebiteringar. Under år 1938 fick sålunda NWT till stadskassan betala in över 2,200: — kronor i extra elavgifter för år 1937.

Den 6 oktober 1937 uppgick de sammanlagda ackordsbeloppen å NWT till kronor 3,700: —. Den 9 oktober företog elverkschefen en justering av dessa ackord, så att slutsumman fördes upp till kr. 6,025: —. Jag kunde vid frågans behandling i stadsfullmäktige visa, att de nya poster som uppfördes eller de gamla som blevo höjda icke i något fall hade samband med någon entreprenörs försummelse, utan berodde dels på att NWT utan kontroll kunnat öka sin effekt för belysningen, dels på att elverksledningen tidigare helt enkelt undertryckt inlämnade anmälningar. Vidare gällde det värmeapparater, som elverkschefen själv medgivit att NWT haft gratis och som enligt hans egen uppgift förbrukat 9000 kilowattimmar pr år. I några fall äro stadens fordringar så

klara, att jag måste finna det synnerligen märkvärdigt, att utredningskommittén kunnat undgå att påvisa dem. I en uppställning som avser år 1937 meddelar sålunda elverkschefen, att anslutningen för belysningen det året var 7,817 watt. Vid samma tid meddelar också elverkschefen att NWT:s ljusackord är 4: — kr. pr enhet om 10 watt. Denna uppgift bekräftar också NWT i sin skrivelse till utredningskommittén av den 13 maj i år. Avgiften för ljuset var den 6 okt. 1937 986: — kronor och den 9 okt. s. å. 1,920: — kronor. Hur har utredningskommittén kunnat underlåta att påtala, att avgiften skulle ha varit kr. 3,126:80 ($4 \times 781,7$)? I många fall kan man på lika goda grunder göra lika märkliga konstateranden.

I en skrivelse till drätselkammaren den 5 juni i år bad jag få det klarlagt, hur det må förhålla sig med den efterdebitering, som elverkschefen uppgivit att han företagit å NWT för år 1936. Stadskamrern, som fick i uppdrag att utreda denna fråga, meddelar i sin skrivelse av den 19 juni, att elverket vid 1:a uppörden år 1942 efterdebiterat NWT med kr. 613:73 för åren 1937 och 1938, men att räkningarna icke betalats utan låge hos stadsombudsmannen. Under debatten i stadsfullmäktige kunde dock hr Hult meddela, att denna summa nu betalats. Därmed menade man nu min fråga vara tillfyllest besvarad och att ingen grund för anmärkning längre funnes. Det inträffade visar ju i själva verket hur litet kommitterade lyckats tränga in i den föreliggande frågan. När de den 30 maj skrevo under sitt betänkande, vari majoriteten säger att det inte finnes några skäl till efterdebiteringar för åren 1937 och 1938, så ligger en efterräkning på just de åren å kr. 613:73 hos stadsombudsmannen för indrivning! Men jag har ju inte frågat efter någon ytterligare efterdebitering för 1937 eller 1938. Jag hade frågat, om den efterdebitering, som elverkschefen uppgivit företagen för år 1936, influtit i stadskassan. Det framgår av min skrivelse av den 5 juni, att det här rör sig om ett belopp av kr. 684:62. Jag måste fatta stadskamrerns skrivelse av den 19 juni såsom besked om att denna summa icke betalats.

Det föreliggande materialet ger anvisning om att det är en mängd poster, sammanlagt representerande ett betydande belopp, som det återstår för NWT att inbetala och som skiljemän inte hade kunnat undgå att tillhålla företaget att inbetala.

Att stadsfullmäktige kunnat avslå fru Gerdes yrkande i sammanhanget, att den gällande taxan åtminstone från och med år 1944 skulle tillämpas å NWT, förefaller mig slutligen lika beaktansvärt som klandervärt. De förmåner NWT erhållit under dessa senare år, under vilka gällande taxa uppgivits ha varit tillämpad å företaget, äro ju så stora, att ingen annan abonnent kunnat få räkna sig tillgodo ens en bråkdel av dessa förmåner.

I samband med att NWT övergick till industritariffen, som innebär abonnemang av växelström, fick ju elverket vidtaga särskilda anordningar för att tillmötesgå ett ökat behov av likström från denne växelströmsabbonent. Förutsättningar saknades sålunda för att NWT skulle kunna abonnera på industritaxan. Men sedan man till abonnentens fördel pressat in all denna likström under växelströmstaxan, så har man därtill för det första helt enkelt upphävt taxans bestämmelse om vad som skall anses vara den abonnerade effekten, för det andra beslutat, att ingen effektmätning skall äga rum på natten, för det tredje bestämt, att natten på NWT börjar kl. 5 på eftermiddagen och varar till kl. 8 förmiddagen; för det fjärde har man, för att kunna reducera dageffekten, konstruerat fram en abonnemangsgräns, sedan man funnit den förmån otillräcklig, som består i att den abonnerade effekten bestämmas efter medeltalet av 12 månadsavläsningar i stället för, som taxan föreskriver, efter medeltalet av de fyra högsta månadsavläsningarna. I uppgörelsen mellan NWT och elverket finnes det praktiskt taget ingenting kvar av bestämmelserna i taxa E.

Genom beslutet att godkänna detta har stadsfullmäktige också skapat ett prejudikat, och det kan befaras att man som konsekvens härav får införa de för NWT tillämpade

bestämmelserna i den gällande taxan, till förmån för andra likvärdiga abonnenter, vilket skulle medföra ytterligare förluster för staden.

Karlstad den 3 juli 1944.

GÖSTA BENGZON.”

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Justerat den 3 juli 1944.

A. DAHLIN.

NILS O. HULT. G. LUNDBERG.

Efter kungörelse offentligen uppläst måndagen den 3 juli 1944; betygar

I tjänsten:

S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 21 September 1944.

N:o 8.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän.
2. Remiss av inkomna ärenden.
3. Stadsrevisionens berättelse över verkställd granskning av 1943 års räkenskaper och förvaltning.
4. Framställning om anslag till samhällsundersökning och reklamkampanj rörande Karlstad.
5. Förslag angående inrättande av vissa tjänster i 8:e lönegruppen.
6. Herr Gösta Bengzons m. fl. motion med hemställan om utredning angående lokalbehovet för stadens hantverkare och mindre industriidkare.
7. Förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Strand.
8. Förslag angående närmare bestämmande av plats för ett blivande daghem.
9. Förslag angående försäljning av fastigheten nr 1 i kvarteret Vävaren.
10. Förslag angående förvärv av Storholmen vid Hammaröns sydspets.
11. Framställning om anslag till iordningsställande av trottoar utefter tomt nr 1 i kvarteret Trekanten.
12. Framställning om anslag till iordningsställande av en provisorisk väg till ett planerat sommarstugeområde å Kroppkärr.
13. Framställning om anslag till elektriska installationsarbeten å Kroppkärrs gård.
14. Framställning från belysningsstyrelsen om anslag till inköp av en transformator å 5000 kVA.
15. Förslag till specialtaxa för förbrukning av elektrisk energi för Geijers Motoraffär, Edman & C:o A.-B.
16. Förslag till specialtaxa för förbrukning av elektrisk energi för firman Witalis Jansson & C:o.
17. Framställning om anslag till skyddsrum i Saluhallen.
18. Framställning från polisnämnden om anslag till inköp av polishjälm m. m.

19. Infordrat yttrande över av extra konstaplarna K. G. Jansson och Harry Lendrup anförda besvär angående lön under vistelse vid Statens Polisskola.
20. Framställning från brandstyrelsen angående brandchefens pensionsförhållanden.
21. Framställning från styrelsen för Kommunala flickskolan i Karlstad angående terminsavgiften för elever på realskollinjen.
22. Framställning från Karlstads idrottsstyrelse om anslag.
23. Framställning om anslag till Karlstads Orkesterförening för arbetsåret 1944—1945.
24. Infordrat yttrande över socialvårdskommitténs betänkande angående lag om allmän sjukförsäkring.
25. Infordrat yttrande över 1940 års skolutrednings betänkanden och utredningar, Del I—III jämte bilaga III.
26. Framställning från disponenten Ivar Tjerneld om ersättning från staden på grund av förorening av vattnet vid Alsters Strandbad.
27. Framställning om anslag till uppförande av bekvämlighetsinrättning norr om slussvaktarebostaden.
28. Karl Uno Schützers ansökan om rätt att försälja begagnade föremål.
29. Yttrande i anledning av Mary Collvins besvär över meddelat tillstånd till utsträckt affärstid.
30. Val av nämnd för 1945 års allmänna fastighetstaxering.
31. Val av ledamot och suppleant i brandstyrelsen.
32. Val av kommunalombud vid mantalsskrivningen år 1944.
33. Magistratens förslag angående prägling av en stadens egen medalj.

PROTOKOLL

hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 21 sept. 1944.

§ 230.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av herrar Wästlund, Hardin, Liljeberg, P. A. Nilsson, Strandlund, Erik Andersson, Zetterlund och Tränk.

§ 231.

Att jämte ordföranden lördagen den 30 september 1944 klockan 13,30 på drättselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Per Larsson och Johnson.

§ 232.

Anmälde ordföranden, att följande ärenden, vilka icke voro upptagna på föredragningslistan, remitterats sedan stadsfullmäktiges förra sammanträde:

till polisnämnden, lönenämnden, drättselkammaren och beredningsutskottet

kriminalkonstapeln Erik Magnoff Kjellbergs besvär över stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1944, § 168, i löneärende; och

t. f. kriminalkonstapeln Sture Blombergs framställning om lön under vistelse vid polisskolan; samt

till drättselkammaren och beredningsutskottet

framställning från folkskolestyrelsen om reglering av arvodet till skol-läkaren vid folkskolorna till kronor 2: 50 per lärjunge.

§ 233.

Stadsfullmäktige biföllo en framställning från stationsinspektoren Sven Nordling om entledigande från uppdraget som ledamot av trafiknämnden på grund av avflyttning från staden samt uppdrog åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till efterträdare.

§ 234.

Till handlingarna lades:

från Kungl. Socialdepartementet inkommen avskrift av departementets ämbetsskrivelse till Länsstyrelsen den 14 juli 1944 med meddelande, att Kungl. Maj:t fastställt Länsstyrelsens beslut att förordna t. f. överkonstapeln Johan Arvid Andersson till ordinarie överkonstapel vid ordningspolisavdelningen i stadens poliskår; samt

Länsstyrelsens resolution den 1 september 1944 med fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 15 juni 1944, § 209, angående rörligt tillägg till stadens befattningshavare, i vad beslutet avser polispersonalen.

§ 235.

Till protokollet antecknades, att Länsstyrelsen med tillämpning från den 1 oktober 1944 fastställt stadsfullmäktiges beslut den 20 april 1944, § 128, om sådan ändring av ordningsstadgan för staden, att förbudet i 5 § 3 mom. att "inom stadens tätbebyggda område färdas två eller flera i bredd" upphävdes.

Länsstyrelsens resolution skulle överlämnas till polismästaren för kännedom.

§ 236.

Till brandstyrelsen, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet remitterades en av herr P. A. Nilsson väckt motion, att förre brandmästaren M. Ahlzéns pensionsfråga skulle av stadsfullmäktige upptagas till förnyad prövning.

§ 237.

Företogo stadsfullmäktige till behandling stadsrevisionens av magistraten överlämnade berättelse angående verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1943, i vilket ärende beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se ser. A, N:o 10, sid. 1.

Överläggning uppkom, varunder herr Helmer yrkade, att stadsfullmäktige skulle uppskjuta frågan om ansvarsfrihet för belysningsstyrelsen men meddela övriga delegationer ansvarsfrihet.

Herr Andreas Johansson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering att uppskjuta frågan om ansvarsfrihet för belysningsstyrelsen men att i enlighet med revisorernas tillstyrkan bevilja samtliga övriga delegationer full ansvarsfrihet för 1943 års räkenskaper och förvaltning.

§ 238.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja 25,000 kronor till en samhällsundersökning och annonskampanj rörande Karlstad samt att bemyndiga drätselkammaren att fatta närmare beslut angående utförandet av undersökningen och annonskampanjen.

Se ser. A, N:o 10, sid. 6.

§ 239.

Efter tillstyrkan av drätselkammaren, lönenämnden och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att i enlighet med framlagt förslag inrätta nya tjänster i 8:e lönegruppen från och med den 1 oktober 1944, nämligen på polisverket 1, på kronouppbördskontoret 1, på stadsfogdekontoret 1, på stadsombudsmannaexpeditionen 1, på drätselkontoret 3, på stadsingenjörskontoret 1 och på byggnadskontoret 1, varvid motsvarande antal tjänster i 6:e lönegruppen vid respektive verk samtidigt skulle indragas samt de nyinrättade tjänsterna i 8:e lönegruppen få ledigförklarats genom meddelanden på stadens anslagstavla i rådhuset; och bestämdes tillika, att för innevaran-

de år belöpande kostnader för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Se ser. A, N:o 10, sid. 10.

§ 240.

Herr Bengzon hade i motion hemställt, att stadsfullmäktige skulle ge drätselkammaren i uppdrag att verkställa utredning av lokalbehovet för stadens hantverkare och mindre industriidkare samt utreda kostnaderna för och finansieringen av en byggnad på lämplig plats för detta lokalbehovs avhjälpande ävensom inkomma till stadsfullmäktige med de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 10, sid. 12.

Överläggning uppkom, varunder herr Ljungberg yrkade bifall till motionen.

Stadsfullmäktige beslöt härefter utan votering uppdraga åt drätselkammaren att verkställa den i motionen begärda utredningen och inkomma med de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

§ 241.

Med bifall till därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöt stadsfullmäktige utan votering för sin del godkänna av stadsingenjören upprättat omarbetat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Strand samt därå söka Konungens fastställelse.

Se ser. A, N:o 10, sid. 14.

§ 242.

Den 20 april 1944, § 116, beslöt stadsfullmäktige bl. a. att till Föreningen Karlstads Barnträdgård och Föreningen Karlstads Barnkrubba överlåta en tomt i kvarteret Älgen för uppförande av byggnader för daghem och barnträdgård, varvid tomten omedelbart skulle kostnadsfritt med äganderätt överlåtas till föreningen men gåvan återgå, om fastigheten icke längre huvudsakligen användes för det avsedda ändamålet.

Drätselkammaren hade nu hemställt, att stadsfullmäktige i stället skulle för ändamålet överlåta ett område på c:a 2,500 kvm. i kvarteret Tjädern. I ärendet hade beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se ser. A, N:o 10, sid. 20.

Efter överläggning beslöt stadsfullmäktige utan votering på så sätt ändra sitt beslut den 20 april 1944, § 116, att tomten ifråga i stället bestämdes till ett område på c:a 2,500 kvm. i västra delen av kvarteret Tjädern.

§ 243.

Drätselkammaren hade hemställt, att stadsfullmäktige skulle besluta försäljning av fastigheten nr 1 i kvarteret Vävaren för 40,000 kronor på villkor, att köparen, under förutsättning av att arbetstillstånd söktes och erhöles, hade efter tillstånd av byggnadsnämnden och i enlighet med näm-

dens anvisningar uppfört ett kombinerat affärs- och bostadshus på fastigheten till den 1 april 1946.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se ser. A, N:o 10, sid. 20.

Efter överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering på yrkande av herr Lundberg att bifalla drätselkammarens framställning på av kammaren angivet villkor.

§ 244.

Drätselkammaren hade föreslagit, att stadsfullmäktige skulle besluta inköpa den s. k. Storholmen vid sydligaste spetsen av Hammarön för en köpskilling av 11,500 kronor att bestridas ur fastighetsförsäljningsfonden. Framställningen hade tillstyrkts av beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 10, sid. 22.

Efter överläggning, varunder herrar Axel Karlsson, Lundberg och Per Larsson yrkade bifall till framställningen, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 245.

Med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta framställning beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja 3,700 kronor till iordningställande av trottoarerna utanför nybyggnaden på tomten nr 1 i kvarteret Trekanten.

Se ser. A, N:o 10, sid. 23.

§ 246.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 4,100 kronor för iordningställande av en provisorisk väg till ett planerat sommarstugeområde vid Kroppkärr.

Se ser. A, N:o 10, sid. 24.

§ 247.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 1,530 kronor till av fastighetsförvaltaren föreslagna elektriska installationsarbeten å Kroppkärrs gård.

Se ser. A, N:o 10, sid. 26.

§ 248.

På därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, varöver drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för inköp av en transformator om 5000 kVa, 50 kV. med tillbehör bevilja ett anslag på 130,000 kronor att bestridas ur elverkets förnyelsefond.

Se ser. A, N:o 10, sid. 27.

§ 249.

Belysningsstyrelsen hade tillstyrkt av elverkschefen framlagt förslag till separat krafttaxa för Geijers Motoraffär, Edman & C:o, A.-B., samt hemställt, att stadsfullmäktige skulle godkänna detsamma.

Framställningen hade tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 10, sid. 29.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herr Sven Andersson yrkade bifall till det av honom i beredningsutskottet framställda yrkandet.

Herr Lundberg yrkade, att ärendet skulle återremitteras.

Herr Österberg yrkade, med instämmande av herrar Gustafsson och Andreas Johansson, att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt belysningsstyrelsen att träffa avtal med bolaget angående eltaxa.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige med 15 röster att återremittera ärendet.

13 röster avgåvos till förmån för att ärendet skulle omedelbart företagas till avgörande.

§ 250.

Belysningsstyrelsen hade till stadsfullmäktige för avgörande överlämnat av elverkschefen framlagt förslag till separat krafttaxa för firman Witalis Jansson & C:o. Förslaget hade tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 10, sid. 31.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att återremittera ärendet.

§ 251.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå ytterligare 980 kronor till skyddsrum i saluhallen.

Se ser. A, N:o 10, sid. 33.

§ 252.

Med bifall till därom av polisenämnden gjord framställning, som tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering att anslå 1,000 kronor till inköp av 53 st. polishjälmor med emblem och lägermössor; och bestämdes tillika, att medel för ändamålet skulle utgå av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Se ser. A, N:o 10, sid. 34.

§ 253.

Hos Länsstyrelsen hade extra poliskonstaplarna Klas-Georg Jansson och Harry Lendrup anfört besvär över stadsfullmäktiges beslut den 16 mars 1944 att icke tillerkänna dem någon lön under deras vistelse vid Statens polisskola i Stockholm samt i besvärerna yrkat åläggande för staden att till

dem utbetala lön med avdrag av tjänstgöringspengarna för den tid, de be-
vistade polisskolan.

I ärendet hade polisnämnden, lönenämnden, drätselkammaren och be-
redningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 10, sid. 36.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att såsom yttrande i ärendet
hemställa, att Länsstyrelsen måtte lämna de anförda besvären utan av-
seende.

§ 254.

Brandstyrelsen hade hemställt, att innehavaren av befattningen som
brandchef skulle erhålla full pension vid uppnådda 30 tjänsteår och 63
levnadsår.

I ärendet hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet
avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 10, sid. 38.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att, med avslag på den av brand-
styrelsen nu gjorda framställningen, uppdraga åt lönenämnden att verk-
ställa en omarbetning av de för stadens befattningshavare gällande pen-
sionsbestämmelserna.

§ 255.

På framställning från styrelsen för kommunala flickskolan i Karlstad
och den därmed kombinerade realskollinjen beslöto stadsfullmäktige utan
votering att tills vidare fastställa terminsavgiften för fullt betalande elev
på realskollinjen till samma avgift som i kommunala flickskolan, nämligen
70 kronor.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit ytt-
randen.

Se ser. A, N:o 10, sid. 42.

§ 256.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att av sina medel till oförutsedda
utgifter i innevarande års stat ställa 1,000 kronor till Karlstads idrotts-
styrelsens förfogande för i styrelsens protokoll den 5 juni 1944 angivna
ändamål.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit ytt-
randen.

Se ser. A, N:o 10, sid. 43.

§ 257.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bevilja Karlstads Orkester-
förening ett anslag på 1,500 kronor såsom bidrag till föreningens verksam-
het för arbetsåret 1944—1945; och bestämdes tillika, att beloppet skulle
täckas medelst uttaxering.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit ytt-
randen.

Se ser. A, N:o 10, sid. 45.

§ 258.

Stadsfullmäktiges yttrande hade infordrats över socialvårdskommitténs betänkande angående lag om allmän sjukförsäkring.

Ärendet hade förevarit hos fattigvårdsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 10, sid. 46.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att i ärendet avgiva det av drätselkammaren föreslagna yttrandet.

§ 259.

Stadsfullmäktige hade lämnats tillfälle att avgiva yttrande över 1940 års skolutrednings betänkande och utredningar, del I—III jämte bilaga III.

Ärendet hade förevarit hos folkskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 10, sid. 48.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att, med hänsyn till den i förhållande till ärendets omfattning korta remisstiden, avstå från att avgiva yttrande i ärendet.

§ 260.

I skrivelse av den 15 mars 1944 hade disponenten Ivar Tjerneld, Skattkärr, framställt anspråk på ersättning från staden på grund av förorening av vattnet vid Alsters strandbad.

Efter yttranden av hälsovårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering, att framställningen — under hänvisning till hälsovårdsnämndens skrivelse i ärendet — icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Se ser. A, N:o 10, sid. 50.

§ 261.

Drätselkammaren hade hemställt om ett anslag på 3,850 kronor för uppförande av en ny bekvämlighetsinrättning på området väster om kanalen norr om slussvaktbostaden.

Beredningsutskottet hade hemställt, att stadsfullmäktige skulle återremittera ärendet till drätselkammaren och därvid uppdraga åt kammaren att söka erhålla annan plats för uppförandet av bekvämlighetsinrättningen.

Se ser. A, N:o 10, sid. 54.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning.

Herr Axel Karlsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag samt alternativt, om ärendet återremitterades, att det skulle uppdragas åt beredningsutskottet att föreslå annan plats för uppförandet av bekvämlighetsinrättningen.

Herrar Andreas Johansson, Elof Larsson och Lundholm yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Herrar Hult och C. Alb. Andersson yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan voiering att bifalla, vad beredningsutskottet i ärendet föreslagit, men att däremot icke bifalla det av herr Axel Karlsson gjorda tilläggsyrkandet.

§ 262.

Hos Länsstyrelsen hade Karl Uno Schützer anhållit om tillstånd att idka handel med begagnade cyklar och maskiner i fastigheten Fahlgrensgatan 5.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka ansökningen.

Se ser. A, N:o 10, sid. 55.

§ 263.

Mary Collvin hade anfört underdåniga besvär över Länsstyrelsens beslut den 31 december 1943, varigenom hon meddelats tillstånd att från kiosk vid Hamngatan 20 försälja tobaksvaror endast vardagar klockan 9—19. I besvären yrkades rätt att försälja tobaksvaror jämväl under den övriga tid, då kiosken fick hållas öppen.

I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka bifall till besvären.

Se ser. A, N:o 10, sid. 55.

§ 264.

Stadsfullmäktige, som hade att utse tre ledamöter jämte suppleanter i fastighetstaxeringsnämnd för Karlstads stad för 1945 års allmänna fastighetstaxering, beslöto utan votering i enlighet med beredningsutskottets förslag att härtill utse ingenjören Gustaf Gudmundson med byggmästaren Oscar Gustafsson som suppleant, direktören Bertil Österberg med direktören David Haglund som suppleant och byggnadssnickaren Allan Göransson med byggnadssnickaren Eric Eriksson som suppleant.

Se ser. A, N:o 10, sid. 55.

§ 265.

Sedan ingenjören Holger Nilsson på grund av förestående resa till Sydamerika av sagt sig uppdraget som ledamot av brandstyrelsen, beslöto stadsfullmäktige utan votering att med godkännande av avsägelsen utse till ledamot av brandstyrelsen för tiden till den 1 januari 1945 ingenjören Åke Brag och till suppleant efter denne för samma tid ingenjören Gustaf Gudmundson.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se ser. A, N:o 10, sid. 56.

§ 266.

Med bifall till därom av magistraten framställt förslag, över vilket beredningsutskottet avgivit yttrande, beslöto stadsfullmäktige utan votering att till kommunalombud vid mantalsskrivningen innevarande år utse f. poliskonstaplarna Henrik Janzén, Richard Söderlund och K. J. Lindh, automatinkasseraren Otto Skoglund, bokhållaren Eric Pehrsson, försäljaren Gunnar Strid, extra exekutionsbiträdet Allan Svensson och f. polisöverkonstapeln Eric W. Nordin ävensom till suppleant t. f. rådhusvaktmästaren Thorsten Andersson.

Se ser. A, N:o 10, sid. 56.

§ 267.

Magistraten hade i inkommen skrivelse framhållit önskvärdheten av att staden inrättade ett lämpligt utmärkelsetecken för att därmed kunna hedra

avgående tjänstemän och förtroendemän, samt föreslagit, att frågan härom borde utredas genom en särskild kommitté.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 10, sid. 57.

Överläggning uppstod, varunder herr C. Alb. Andersson yrkade avslag på framställningen.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för frågans utredning tillsätta en kommitté på tre personer och att till ledamöter i denna kommitté utse magistratens ordförande borgmästaren Gunnar Lindskog, stadsfullmäktiges ordförande bankdirektören Anton Dahlin och drätselkammarens ordförande banförmannen Axel Karlsson.

§ 268.

Till protokollet antecknades, att borgmästaren Gunnar Lindskog övervarit sammanträdet och deltagit i förhandlingarna.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Justerat den 30 september 1944.

A. DAHLIN.

PER LARSSON. H. JOHNSON.

Efter kungörelse offentlig uppläst lördagen den 30 september 1944;
betygar

I tjänsten:

S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 19 Oktober 1944.

N:o 9.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän.
2. Remiss av inkomna ärenden.
3. Förslag angående inköp från Axel Eriksson och Hilda Lindström av stadsägan nr 1940 inom Våxnäsområdet.
4. Förslag angående påbyggnad av rådhusets norra flygel, med mera.
5. Förslag angående utfyllnad av Tyggårdsviken.
6. Förslag angående tilläggsavtal rörande flygfältet.
7. Framställning angående medel till ledningar och gator för Bellevueområdet.
8. Förslag till stadga för sopnedkast inom Karlstads stad.
9. Infordrad förklaring i anledning av anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 25/5 1944, § 168, angående tjänsteårsberäkning för kriminalkonstapeln Erik Magnof Kjellberg.
10. Framställning från t. f. kriminalkonstapeln Sture Blomberg om avlöning under vistelse vid Statens polisskola.
11. Framställning från gatuförman Enar Wiklund om löneförbättring.
12. Framställning att montören vid Karlstads vattenverk Axel Karlsson skall få kvarstå i tjänst under ytterligare ett år.
13. Framställning om avlöning till brandmannen Hjalmar Nilsson under sjukdom.
14. Framställning från brandmästaren Sven Kylberg om fortsatt tjänstledighet.
15. Förslag angående reglering av arvodet till skolläkaren vid kommunala flickskolan och den därmed förenade realskollinjen.
16. Förslag angående reglering av till skolläkaren vid folkskolorna utgående arvode.

17. Framställning från Värmlands Fornminnes- och Museiförening om *dels* extra anslag för år 1944 *dels* anslag för år 1945.
18. Bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag till kostnaderna för brandförsvaret inom staden.
19. Framställning från belysningsstyrelsen om anslag till inköp av inventarier.
20. Uppskjutna ärendet angående ansvarsfrihet för belysningsstyrelsen med mera.
21. N. F. Bergqvists ansökan för Karlstads Kaféaktiebolag om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.
22. Val av ledamot i trafiknämnden.
23. Framställning från herr Österberg att få interpellera drätselkammaren angående planerade beredskapsåtgärder med mera.

PROTOKOLL

hållet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 19 okt. 1944.

§ 269.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av herrar Hult, Hardin, P. A. Nilsson, Johnson, Berglund, Erik Andersson, Sand och Tränk, vilka dock för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 270.

Att jämte ordföranden måndagen den 30 oktober 1944 klockan 10,30 på drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herr Sjöstedt och fru Gerdes.

§ 271.

Genom remiss av den 16 innevarande oktober hade Länsstyrelsen lämnat stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande över krigshjälpsakkunnigas promemoria angående socialvården under krig.

Då yttrandet inföväntades av Länsstyrelsen före den 10 december 1944 och stadsfullmäktige icke kunde hinna att efter vederbörlig beredning företa ärendet för yttrande inom den angivna tidsfristen, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen, luftskyddsnämnden och drätselkammaren gemensamt att å stadsfullmäktiges vägnar avgiva yttrande över ifrågakvarande promemoria.

§ 272.

Redaktören Erik Bergström hade anhållit om befrielse från uppdraget att vara sakrevisor inom fjärde gruppen av stadsrevisionen.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla framställningen; och uppdrogs åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till efterträdare.

§ 273.

Till protokollet antecknades att från Länsstyrelsen inkommit avskrift av Kungl. Maj:ts Brev den 6 oktober 1944 med meddelande, att Kungl. Maj:t på stadsfullmäktiges ansökan om fastställelse av ett vid stadsfullmäktiges sammanträde den 15 juni 1944 antaget förslag till taxa för stadsingenjörskontoret i staden funnit gott fastställa sådan taxa.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att överlämna avskriften av Kungl. Maj:ts Brev till byggnadsnämnden för kännedom.

§ 274.

Följande ärenden remitterades för yttranden:

till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:

framställning från magistraten att under år 1945 fortfarande finge förordnas två extra exekutionsbiträden med fast lön och indrivningsprovision;

till folkskolestyrelsen, fattigvårdsstyrelsen, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet:

av herr C. Alb. Andersson som motion upptagen framställning från eldare vid stadens fastigheter om lönetillägg retroaktivt från och med år 1940 för det merarbete, som vedeldningen förorsakade;

till skönhetsrådet, drätselkammaren och beredningsutskottet:

av herr Elof Larsson väckt motion, att stadsfullmäktige skulle årligen tills vidare anslå ett belopp av intill 5,000 kronor för inköp för stadens räkning av konst av nu levande utövande värmländska konstnärer, samt att stadsfullmäktige skulle tillsätta en särskild kommitté, förslagsvis benämnd konstkommittén, som skulle få i uppdrag att verkställa inköpen samt besluta om vederbörande konstverks placering;

till instruktionskommittén, belysningsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet:

av herr Bengzon med instämmande av herr Lundberg väckt motion, att stadsfullmäktige skola uppdraga åt belysningsstyrelsen att inkomma med förslag till bestämmelser angående abonnenters å elström rättigheter och skyldigheter i fråga om taxeförändring, restitution och efterdebitering;

till drätselkammaren och beredningsutskottet:

av herrar Sjöstedt och C. Alb. Andersson såsom motion upptagen framställning från herrar Olof Jörnmark och Ivar T. Sandberg, att stadsfullmäktige skola uppdraga åt drätselkammaren att verkställa utredning om kostnaderna för en gångtunnel under bangården ungefär i Fredsgatans förlängning samt att träffa uppgörelse med Statens Järnvägar om villkor därför och i övrigt verkställa alla nödiga förberedelser för att arbetet skall kunna snabbt igångsättas vid lämplig, ej allt för avlägsen tidpunkt; samt

framställning från belysningsstyrelsen att få inrätta från den 1 januari 1945 en tjänst som kontorist vid belysningsverken med placering i 8:e lönegruppen, varvid motsvarande tjänst i 6:e lönegruppen samtidigt skulle indragas; ävensom

till stadsrevisionen, drätselkammaren och beredningsutskottet:

skrivelse från Svenska stadsförbundet med förfrågan, om staden önskade anlita stadsförbundets revisionsavdelning.

§ 275.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för 3,000 kronor ur fastighetsförsäljningsfonden förvärva stadsågan nr 1940 om 31265,95 kvadratmeter.

Se ser. A, N:o 11, sid. 1.

§ 276.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sitt anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 41,000 kronor för påbyggnad av rådhusets norra flygel med mera enligt av stadsarkitekten upprättad plan.

Se ser. A, N:o 11, sid. 1.

§ 277.

Efter framställning från hamnstyrelsen, över vilken framställning drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering,

att bevilja ett anslag på 100,000 kronor för utfyllnad av Tyggårdsviken enligt av hamningeniören uppgjord arbetsplan;

att uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Statens arbetsmarknadskommision hemställa om medgivande till arbetets igångsättande såsom beredskapsarbete under år 1945 med största möjliga statsbidrag och att i övrigt vidtaga alla för arbetets utförande erforderliga åtgärder;

att den del av kostnaderna för utförande av ifrågavarande arbete, som icke kan bestridas av statsmedel, skall täckas medelst uttaxering under en tid av fem år eller den kortare tid, drätselkammaren kunde komma att föreslå; samt

att kostnaderna för arbetena ifråga skola påföras hamnen.

Se ser. A, N:o 11, sid. 3.

§ 278.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att godkänna upprättat förslag till tilläggsavtal rörande flygfältet; och be myndigades drätselkammaren att genom sin ordförande och sekreterare med för staden bindande verkan underteckna avtalet ifråga.

Se ser. A, N:o 11, sid. 8.

§ 279.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja 84,200 kronor till ledningar och gatuarbeten för ett planerat bostadsområde vid Bellevue; och bestämdes tillika, att medel för ändamålet skola förskottas av tillgängliga medel och täckas av till fastighetsförsäljningsfonden inflytande köpeskillingar för av staden försålda tomter.

Se ser. A, N:o 11, sid. 9.

§ 280.

Efter av hälsovårdsnämnden gjord framställning, varöver byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att antaga av hälsovårdsnämnden framlagt förslag till stadga för inrättande av sopnedkast inom Karlstads stad med av drätselkammaren föreslagen ändrad lydelse av 6 § samt att hos Länsstyrelsen anhålla om fastställelse av beslutet.

Se ser. A, N:o 11, sid. 11.

§ 281.

Länsstyrelsen hade infortrat stadsfullmäktiges förklaring i anledning av de besvär kriminalkonstapeln Eric Magnof Kjellberg anfört över stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1944 att endast under viss förutsättning medgiva honom rätt att för ålderstillägg tillgodoräkna tid, under vilken han tjänstgjort vid Statens kriminaltekniska anstalt.

Sedan polisnämnden, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet yttrat sig i anledning av besvären, beslöto stadsfullmäktige utan votering att såsom infortrad förklaring hemställa, att besvären icke måtte föranleda till någon Länsstyrelsens vidare åtgärd.

Se ser. A, N:o 11, sid. 14.

§ 282.

T. f. kriminalkonstapeln Sture Blomberg hade anhållit om full avlöning under den tid från september 1944 till omkring mars 1945, då han bevistade Statens polisskolas överkonstapelsklass.

Efter yttranden av polisenämnden, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering på så sätt bifalla framställningen, att t. f. kriminalkonstapeln Blomberg under den tid, han bevistade Statens polisskolas överkonstapelsklass, tillerkändes hälften av de avlöningsbelopp jämte rörligt tillägg därå, som skulle hava tillkommit honom, om han i stället under tiden tjänstgjort såsom poliskonstapel vid ordningsavdelningen.

Se ser. A, N:o 11, sid. 18.

§ 283.

På därom gjord framställning, varöver lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att från och med den 1 januari 1945 tillerkänna gatuförmannen Enar Viklund ett personligt årligt lönetillägg på 800 kronor utan rörligt tillägg, så länge han innehade sin nuvarande befattning.

Se ser. A, N:o 11, sid. 20.

§ 284.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering medgiva montören vid vattenledningsverket Axel Karlsson rätt att oaktat uppnådd pensionsålder kvarstå i stadens tjänst tillsvidare under ytterligare ett år, räknat från den 1 oktober 1944.

Se ser. A, N:o 11, sid. 21.

§ 285.

På därom av brandstyrelsen gjord framställning, som tillstyrkts av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillerkänna brandmannen Hjalmar Verner Nilsson oavkortad avlöning under tiden den 20—30 mars 1944.

Se ser. A, N:o 11, sid. 22.

§ 286.

På därom av brandstyrelsen gjord framställning, som tillstyrkts av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering att bevilja brandmästaren Sven Kylberg, tjänstledighet under tiden den 1 oktober—31 december 1944 på villkor, att brandmästaren Kylberg under tiden för tjänstledigheten avstod från avlöning och beklädnadsersättning samt erlade på befattningshavaren belöpande del av pensionsavgifterna för samma tid.

Se ser. A, N:o 11, sid. 24.

§ 287.

Styrelsen för Kommunala flickskolan i Karlstad och den därmed förenade realskollinjen hade hemställt, att arvodet till skolläkaren på realskollinjen från och med den 1 juli 1944 skulle utgå med kronor 2: 75 per läsår per elev, räknat efter antalet närvarande elever vid höstterminens början.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 11, sid. 25.

På yrkande av herr Axel Karlsson beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla flickskolestyrelsens framställning med tillägg att på innevarande år belöpande kostnader för arvodeshöjningen skulle utgå av tillgängliga medel å flickskolans stat.

§ 288.

Under förutsättning att statsbidrag erhöles till hälsovården vid stadens folkskolor, hade folkskolestyrelsen hemställt, att arvodet till skolläkaren vid Karlstads folkskolor skulle från och med den 1 juli 1944 utgå med kronor 2: 50 för varje lärjunge, som är inskriven vid folk- och småskolorna inom Karlstads skoldistrikt.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 11, sid. 27.

På yrkande av herr Axel Karlsson beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla folkskolestyrelsens framställning med tillägg, att på innevarande år belöpande kostnader för arvodeshöjningen skulle utgå av tillgängliga medel å folkskolans stat.

§ 289.

Efter framställning från Värmlands Fornminnes- och Museiförening, över vilken framställning drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att för innevarande år bevilja föreningen, såsom bidrag till intendentens och vaktmästarens framtida pensionering, ett extra anslag på 2,800 kronor att täckas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat; samt

att för år 1945 bevilja föreningen dels motsvarande anslag på 2,800 kronor såsom bidrag till intendentens och vaktmästarens pensionering, dels därutöver 4,000 kronor, allt att uppföras i nästkommande års stat.

Se ser. A, N:o 11, sid. 28.

§ 290.

I inkommen skrivelse hade Städernas Allmänna Brandstodsbolag meddelat, att bolaget beslutat till staden överlämna ett belopp på 6,300 kronor såsom bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i staden.

I enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att med tacksamhet emottaga ifrågavarande bidrag till brandförsvaret samt att reservera medlen för brandförvarsändamål, som framdeles komme att av stadsfullmäktige beslutas.

Se ser. A, N:o 11, sid. 30.

§ 291.

Med bifall till därom av belysningsstyrelsen gjord framställning, som tillstyrkts av drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfull-

mäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i årets stat bevilja belyningsstyrelsen ett tilläggsanslag på 2,000 kronor till inköp av inventarier för elverkets behov.

Se ser. A, N:o 11, sid. 31.

§ 292.

Sedan stadsfullmäktige den 21 september 1944, § 237, beslutat uppskjuta frågan om ansvarsfrihet för belyningsstyrelsen, hade förnyat yttrande i ärendet avgivits av stadsrevisionen i anledning av till revisionen översänt protokollsutdrag från belyningsstyrelsen. Ärendet hade därjämte ånyo förehavts av beredningsutskottet.

I sitt yttrande hade stadsrevisionen föreslagit, att stadsfullmäktige — därest ansvarsfrihet för belyningsstyrelsen beviljades — skulle i anslutning härtill uttala,

att övertidsarbete i den betydande omfattning, som i förevarande fall påtalats, icke borde förekomma med hänsyn till risken för minskad effektivitet i det ordinarie arbetet,

att i stället för övertidsersättning borde i första hand jämlikt § 14 i avlöningsreglementet beredas motsvarande ledighet från det ordinarie arbetet, *att* journaler över utfört övertidsarbete skulle föras och månatligen bestyrkas av vederbörande myndighet eller förvaltningschef samt

att övertidsersättning skulle i förekommande fall utbetalas månadsvis.

Beredningsutskottet hade i sitt yttrande hemställt,

att stadsfullmäktige skulle bevilja belyningsstyrelsen full ansvarsfrihet för 1943 års räkenskaper och förvaltning samt

remittera det av stadsrevisionen framställda förslaget om ett särskilt uttalande från stadsfullmäktiges sida till lönenämnden och drätselkammaren för yttranden.

I beredningsutskottet hade herrar Helmer och Elof Larsson yrkat, att utskottet skulle tillstyrka ansvarsfrihet för belyningsstyrelsen men samtidigt hemställa, att stadsfullmäktige i anslutning härtill erinrade om

att övertidsarbete i den betydande omfattning, som i förevarande fall påtalats, icke borde förekomma med hänsyn till risken för minskad effektivitet i det ordinarie arbetet,

att i stället för övertidsersättning borde i första hand, jämlikt § 14 i avlöningsreglementet, beredas motsvarande ledighet från det ordinarie arbetet, och

att övertidsersättning skulle i förekommande fall utbetalas månadsvis, samt

att stadsfullmäktige därjämte skulle framhålla önskvärdheten av

att journaler över utfört övertidsarbete fördes och månatligen bestyrktes av vederbörande myndighet eller förvaltningschef.

Se ser. A, N:o 11, sid. 32.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herrar Helmer och Elof Larsson yrkade, att stadsfullmäktige skulle besluta i enlighet med det av dem i beredningsutskottet framförda yrkandet.

Herr Andreas Johansson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöt stadsfullmäktige till

en början utan votering att bevilja belysningsstyrelsen full ansvarsfrihet för 1943 års räkenskaper och förvaltning.

Härefter beslöto stadsfullmäktige med 15 röster mot 13 — vilka avgavos till förmån för det av herrar Helmer och Elof Larsson gjorda tilläggsyrkandet — att i enlighet med beredningsutskottets tilläggsyrkande remittera det av stadsrevisionen framställda förslaget om ett särskilt uttalande från stadsfullmäktiges sida till lönenämnden och drätselkammaren för yttranden.

§ 293.

Majoren N. F. Bergqvist hade hos Länsstyrelsen anhållit, att det honom meddelade tillståndet att i fastigheten Nygatan 15 till avhämtning försälja pilsnerdricka för Karlstads Kaféaktiebolags räkning skulle i stället avse fastigheten Nygatan 3.

I enlighet med nykterhetsnämndens och beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka framställningen.

Se ser. A, N:o 11, sid. 35.

§ 294.

Till ledamot i trafiknämnden efter stationsinspektoren Sven Nordling beslöto stadsfullmäktige utan votering att i enlighet med herr Sjöstedts förslag utse järnvägstjänstemannen A. B. Ahlström.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se ser. A, N:o 11, sid. 36.

§ 295.

Såsom sista ärende på föredragningslistan hade upptagits framställning från herr Österberg att få interpellera drätselkammaren angående beredskapsåtgärder med mera.

Det antecknades, att interpellationen, skriftligen avfattad med angivande av skälen för densamma, ingivits till fullmäktiges ordförande mer än sex dagar före sammanträdet och att stadsfullmäktiges ledamöter skriftligen underrättats om spørsmålets huvudsakliga innehåll.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, att spørsmålet fick framställas; och skulle herr Österbergs skrivelse överlämnas till drätselkammaren.

§ 296.

Till protokollet antecknades, att borgmästaren Gunnar Lindskog övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Justerat den 30 oktober 1944.

A. DAHLIN.

J. W. SJÖSTEDT. ELSA GERDES.

Efter kungörelse offentligen uppläst måndagen den 30 oktober 1944; betygar

I tjänsten:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 16 November 1944.

N:o 10.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän.
2. Remiss av inkomna ärenden.
3. Motion av herr Simon Warfält m. fl. angående fri skolmateriel för samtliga barn i stadens folkskolor.
4. Förslag till ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Kvarnberget.
5. Förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteren Ormen och Sköldpaddan inom stadsdelen Haga.
6. Av lokalkommittén verkställd utredning över stadens lokalbehov samt framställning om anslag till ritningar.
7. Gatukommitterades förslag angående ny- och ombyggnader av gator, vägar och öppna platser under år 1945.
8. Framställningar om anslag till vatten- och avloppsledningar för stadsdelen Kroppkärr, tredje utbyggnadsetappen.
9. Framställning om anslag till färdigställande såsom statskommunalt beredskapsarbete av huvudavloppsledningen mellan Haga pumpstation och Hamngatan.
10. Framställningar om anslag för vatten- och avloppsledningar till Rosenborgsområdet.
11. Förslag angående inköp av byggnader å staden tillhöriga stadsägan nr 1883.
12. Förslag angående inköp av godsägaren Gustaf Eriksson tillhöriga byggnader å de s. k. Ämbetsägorna.
13. Framställning om kontant bidrag till byggnadstomt för eget hem åt byggnadsarbetaren Sven Arthur Jansson.
14. Arvode till drätselkammarens ordförande.
15. Arvode till fattigvårdsstyrelsens ordförande.
16. Arvode till lönenämndens ordförande.
17. Arvode till barnavårdsnämndens ordförande.

18. Arvode till ordförandena i pensionsnämnderna.
19. Arvode till familjebidragens ordförande.
20. Arvode till brandfogden i Karlstads stads skogsbrandrote.
21. Ifrågasatt arvode till ordförande i Karlstads Hemhjälpnämnd.
22. Förslag angående uträkning av löner och pensioner till kommunala flickskolans befattningshavare m. m.
23. Förslag angående ökad avsättning till stadens olycksfallsförsäkringsfond.
24. Framställning från Karlstads idrottsstyrelse om anslag under nästkommande år.
25. Framställning från luftskyddsnämnden om anslag till källarmursgenombrott.
26. Framställning från brandstyrelsen om anslag till inköp av mekanisk stege.
27. Framställning från hamnstyrelsen om medel för inköp av bogserbåt.
28. Förnyat förslag angående uppförande av bekvämlighetsinrättning å område norr om slussvaktbostaden.
29. Belysningsstyrelsens förslag till utökning och förbättring av gatubelysningen inom staden.
30. Stadsrevisionens förslag angående myndigheternas indelning i revisionsgrupper.

PROTOKOLL

hålet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 16 nov. 1944

§ 297.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av fru Johansson, herrar P. A. Nilsson, Tengblad och Helmer samt fru Hård af Segerstad, vilka dock för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 298.

Att jämte ordföranden tisdagen den 28 november 1944 klockan 14,30 på drättselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Fransson och Gustafsson.

§ 299.

Anmäldes och godkändes, att följande sedan stadsfullmäktiges förra sammanträde inkomna ärenden av ordföranden remitterats:

till lönenämnden, drättselkammaren och beredningsutskottet:

dels från magistraten inkommet förslag till ändring av den framställning, som av stadsfullmäktige remitterats den 19 oktober 1944, angående förordnande under år 1945 av två extra exekutionsbiträden med fast lön och indrivningsprovision,

dels från magistraten inkommen framställning, att i staten för innevarande år under 2 C Exekutionsverk upptagen kontorsbiträdesbefattning med en avlöning på 2,820 kronor om året utan rörligt tillägg skulle från den 1 januari 1945 utbytas mot en ordinarie befattning i 6:e lönegruppen att besättas med extra befattningshavaren Inga-Lisa Ek; samt

till brandstyrelsen, drättselkammaren och beredningsutskottet:

handlingarna till stadsfullmäktiges beslut den 15 juni 1944, § 215, angående ändrad lydelse av 20 § i brandordningen, vilket beslut med anhållan om fastställelse underställts Länsstyrelsen, som med handlingarnas återställande genom remiss lämnat fullmäktige tillfälle att i ärendet fatta det beslut, vartill av riksbrandinspektören avgivet yttrande kunde föranleda.

§ 300.

Föredrogs en skrivelse från ombudsmannen P. A. Nilsson med anhållan om befrielse från samtliga kommunala uppdrag.

Med godkännande av avsägelsen beslöto stadsfullmäktige att hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av efterträdare i den avgäendes ställe samt att i övrigt uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till efterträdare.

§ 301.

Godkändes inkomna avsägelser från rektorn Elov Tengblad att vara ledamot av folkskolestyrelsen och styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsningsanstalten samt från fru Esther Löfgren att från den 1 januari 1945 vara ledamot i folkskolestyrelsen, hemhjälpnämnden och skönhetsrådet.

Det uppdrogs åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till efterträdare.

§ 302.

Föredrogs från Länssyrelsen inkommen skrivelse, vari stadsfullmäktige erinrades, att civilförsvarlagen trädde i kraft den 1 december 1944, samt anmodades att utse civilförsvarnämnd.

Stadsfullmäktige beslöt utan votering att uppdraga åt luftskyddsnämnden att fungera som civilförsvarnämnd, intill dess sådan utsetts, dock högst till den 1 mars 1945.

Därjämte uppdrogs åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamöter och suppleanter i luftförsvarnämnd för staden.

§ 303.

Till byggnadsnämnden överlämnades för kännedom inkomna avskrif-
ter av

dels Kungl. Maj:ts Brev den 27 oktober 1944 med fastställelse av det förslag till stadsplan för kvarteret Tapiren, som av stadsfullmäktige antagits den 15 juni 1944, varvid dock från fastställelsen undantagits tomten nr 8 i kvarteret, beträffande vilken förbud meddelades mot nybyggnad utan Länsstyrelsens tillstånd att gälla till dess nytt förslag till stadsplan för densamma antagits, dock längst till den 1 januari 1949;

dels Kungl. Maj:ts Brev den 2 november 1944 med fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 15 juni 1944 angående stadsplan för del av Södra Landeriområdet m. m., varvid dock från fastställelsen undantagits orden "över omgivande markens plan" i § 4 mom. 1 och 3 av stadsplanebestämmelserna.

§ 304.

Till drätselkammaren överlämnades för kännedom inkommet transumä av Kungl. Finansdepartementets ämbetskrivelse med meddelande, att Kungl. Maj:t medgivit staden rätt att upptaga ett 25-årigt lån på 248,450 kronor för täckande av kostnaderna för vissa den 25 maj 1944 beslutade lednings- och gatuarbeten.

§ 305.

Till hälsovårdsnämnden överlämnades för kännedom Länsstyrelsens resolution den 21 september 1944 med fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 16 mars 1944 om utvidgning av hälsovårdsområdet att jämväl omfatta yttre hamnplanet och Kanikenäsholmen samt viss del av Färjestad.

§ 306.

Till budgetberedningen överlämnades, av herr Wästlund som motion upptagen, framställning från styrelsen för Värmlands Blåbands Ungdomsförbunds barnkoloni om ett anslag på 200 kronor för hjälp till bestridande av omkostnaderna för verksamheten under år 1945.

§ 307.

Till drätselkammaren och beredningsutskottet remitterades
dels av herr Gustavsson som motion upptagen framställning från Svenska

Frisörarbetareförbundet, avdelning 9, Karlstad, att stadsfullmäktige måtte besluta, att rak- och frisørsalonger i Karlstad, däri inbegripet damfrisørsalongerna därstädes, endast finge hållas öppna för allmänheten söcken-dagar klockan 9—18, med undantag för lördagar, då stängningstiden skulle fastställas till klockan 17 samt jul-, nyårs-, påsk-, pingst- och midsommar-afton, då stängningstiden skulle bestämmas till klockan 15;

dels av herr Berglund väckt motion, att stadsfullmäktige måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t enligt lagen om hyresreglering m. m. förordnade om avgiftsfri kommunal bostadsförmedling i staden och om skyldighet för fastighetsägare att lämna uppgifter om hyresledning och hyresavtal.

§ 308.

Till lokalkommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet remitterades en framställning från folkskolestyrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta uppförandet av en byggnad på Herrhagsskolans gårdsplan i huvudsaklig överensstämmelse med av stadsarkitekten upprättat förslag samt bevilja för ändamålet erforderliga medel.

§ 309.

Till stadsrevisionen, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet remitterades en framställning från fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden gemensamt, att stadsfullmäktige måtte besluta

att barnavårdsnämndens kassarörelse från och med den 1 januari 1945 överfördes till fattigvårdens kassaexpedition;

att fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens bokföring, i den omfattning drätselkammaren och fattigvårdsstyrelsen funne lämpligt, skulle utföras av drätselkontoret; samt

att fattigvårdsstyrelsen bemyndigades anställa en särskild kassakontrollant, vilken med hänsyn till de kvalificerade arbetsuppgifter, han finge sig anförtrodda utöver kontrollantskapet, lämpligen borde placeras i 10 lönegruppen i det för staden gällande tjänste- och avlöningsreglementet.

§ 310.

Efter motion av herrar Simon Warfält, Axel Karlsson, C. Alb. Andersson, Per Larsson och Axel Edén samt yttranden av folkskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering, att samtliga barn i stadens folkskolor skulle från och med den 1 januari 1945 erhålla fri skolmateriel i enlighet med av folkskolestyrelsen framlagt förslag samt att för nästkommande år erforderliga kostnader för ändamålet skulle uppföras i 1945 års stat.

Se ser. A, N:o 12, sid. 1.

§ 311.

Efter framställning från byggnadsnämnden, över vilken framställning drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att med upphävande av sitt beslut den 16 september 1943, § 275, antaga av stadsingeniören framlagt ändrat förslag till

stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Kvarnberget samt bemyndiga byggnadsnämnden att hemställa om fastställelse av beslutet.

Se ser. A, N:o 12, sid. 5.

§ 312.

Med bifall till därom av byggnadsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att antaga av stadsingenjören upprättat förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteren Ormen och Sköldpaddan samt bemyndiga byggnadsnämnden att hemställa om fastställelse av beslutet.

Se ser. A, N:o 12, sid. 10.

§ 313.

Med bifall till därom av drätselkammaren, i anslutning till en av lokalkommittén verkställd utredning, gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, på förslag av herr Lundholm, att till ritningar för av lokalkommittén angivna byggnadsföretag anslå 50,000 kronor att bestridas medelst uttaxering år 1945 samt att uppdraga åt drätselkammaren att, sedan ritningar utarbetats, inkomma med närmare förslag angående de olika byggnadsprojektens förverkligande.

Se ser. A, N:o 12, sid. 11.

§ 314.

Med bifall till därom av drätselkammaren framlagt förslag, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att bevilja 178,900 kronor till av byggnadschefen i framlagt kostnads-sammandrag angivna ny- och ombyggnader av gator, vägar och öppna platser under år 1945;

att, då vissa av de kvarter och områden, som berördes av ifrågavarande arbeten, vore av donationsjords natur, bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om att medel till de arbeten, som rörde dessa områden, vilka arbeten beräknats till kronor 68,666:67, skulle få utgå av stadens donationsjordsmedelsfond; samt

att medel till i kostnadsberäkningen upptagna arbeten, vartill bidrag av donationsjordsmedel icke kunde erhållas, skulle bestridas ur fastighetsförsäljningsfonden.

Se ser. A, N:o 12, sid. 20.

§ 315.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att för utförande av det å förteckningen över stadens investeringsarbeten upptagna arbetet: Vatten- och avloppsledningar för stadsdelen Kroppkärr, tredje utbyggnadsetappen, bevilja ett belopp av 406,000 kronor under förutsättning, att staden erhöle dels statsbidrag, dels tillstånd att för bestridande av den del av kostnaderna, vartill statsbidrag icke kunde erhållas, uppdraga ett amorteringslån, förslagsvis på 25 år;

att uppdraga åt drätselkammaren att göra framställning om statsbidrag med största möjliga belopp till nämnda arbetens utförande och att utfärda de förbindelser, som i samband därmed erfordrades, samt att tillika göra

framställning om medgivande för staden att upptaga lån till den del av kostnaden, vartill statsbidrag icke kunde erhållas; samt

att bemyndiga drätselkammaren att å beslutet, såvitt det anginge upplåning, söka vederbörlig fastställelse ävensom att fatta beslut om tidpunkten för utförandet av nämnda tredje etapp av ifrågavarande ledningsarbete.

Se ser. A, N:o 12, sid. 23.

§ 316.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att bevilja ett belopp av 75,000 kronor till färdigställande av huvudavloppsledningen mellan Haga pumpstation och Hamngatan genom utförande av del III, d. v. s. delen mellan elverket och Hamngatan, på villkor att arbetet finge utföras såsom kommunalt beredskapsarbete med statsbidrag;

att den del av kostnaden, vartill statsbidrag icke kunde erhållas, skulle bestridas av i 1945 års stat uppfört anslag till arbetslöshetens bekämpande; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att fatta närmare beslut angående ifrågavarande arbetes utförande ävensom bemyndiga drätselkammaren att utfärda de förbindelser, som erfordrades för erhållande av statsbidrag, vilken fullmakt för drätselkammaren skulle gälla jämväl för delarna I och II av samma företag.

Se ser. A, N:o 12, sid. 25.

§ 317.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att bevilja ett belopp av 56,300 kronor till utförande av vatten- och avloppsledningar till Rosenborgsområdet;

att arbetet skulle få utföras såsom vanligt arbete eller — om arbetslöshet inträdde — såsom kommunalt beredskapsarbete med statsbidrag;

att den del av kostnaderna, vartill statsbidrag icke kunde erhållas, skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla åtgärder och utfärda de förbindelser, som erfordrades i samband med sökande av statsbidrag.

Se ser. A, N:o 12, sid. 28.

§ 318.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 3,000 kronor till inköp av byggnader på stadsägan nr 1883.

Se ser. A, N:o 12, sid. 29.

§ 319.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 4,000 kronor såsom

ersättning till godsägaren Gustaf Eriksson för byggnader på de s. k. Ämbetsägorna samt för höstplöjning och gräsfrösådd.

Se ser. A, N:o 12, sid. 30.

§ 320.

Med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta framställning beslöto stadsfullmäktige utan votering att för av drätselkammaren angivet ändamål samt på sätt och villkor, som av drätselkammaren föreslagits, ställa till byggnadsarbetaren Sven Arthur Janssons förfogande ett belopp av 3,000 kronor att bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Se ser. A, N:o 12, sid. 31.

§ 321.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1945 bevilja drätselkammarens ordförande ett arvode på 3,000 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Se ser. A, N:o 12, sid. 32.

§ 322.

Med bifall till därom av fattigvårdsstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1945 bevilja fattigvårdsstyrelsens ordförande ett arvode på 1,200 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Se ser. A, N:o 12, sid. 32.

§ 323.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1945 bevilja lönenämndens ordförande ett arvode på 600 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Se ser. A, N:o 12, sid. 33.

§ 324.

Med bifall till därom av barnavårdsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1945 bevilja barnavårdsnämndens ordförande ett arvode på 800 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Se ser. A, N:o 12, sid. 34.

§ 325.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1945 bevilja en var av ordförandena i stadens pensionsnämnder ett arvode på 1,000 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Se ser. A, N:o 12, sid. 34.

§ 326.

Med bifall till därom av familjebidragsnämnden gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stads-

fullmäktige utan votering att för år 1945 bevilja ordföranden i familjebidragsnämnden ett arvode på 200 kronor i månaden eller tillhopa 2,400 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Se ser. A, N:o 12, sid. 35.

§ 327.

Med bifall till därom av brandstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att för år 1945 bevilja brandfogden i Karlstads stads skogsbrandrote ett arvode på 200 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Se ser. A, N:o 12, sid. 35.

§ 328.

Hemhjälpnämnden hade anhållit om ett årligt arvode på 300 kronor till nämndens ordförande.

Över framställningen hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 12, sid. 36.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder fru Kristiansson yrkade bifall till hemhjälpnämndens framställning.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering att lämna framställningen utan bifall.

§ 329.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, att det arvodesbelopp på 500 kronor för uträkning av löner och pensioner till kommunala flickskolans befattningshavare, vilket belopp nu såsom inkomst tillgodofördes folkskolestyrelsen, skulle från och med den 1 januari 1945 tills vidare ställas till flickskolestyrelsens förfogande i och för bestridande av kostnaderna för nämnda arbetes utförande.

Efter framställning från folkskolestyrelsen hade yttranden i ärendet avgivits av lönenämnden, flickskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, N:o 12, sid. 37.

§ 330.

Med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering — med upphävande av sitt den 21 september 1939, § 208, fattade beslut — att stadens styrelser, nämnder och delegationer skulle tills vidare från och med år 1945 till stadens olycksfallsförsäkringsfond inbetala hela beloppet av de försäkringsavgifter, som enligt av Riksförsäkringsanstalten lämnade uppgifter belöpte på respektive förvaltningar.

Se ser. A, N:o 12, sid. 41.

§ 331.

I anledning av en framställning från idrottsstyrelsen om anslag för år 1945 på 35,000 kronor hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäk-

tige skulle besluta att utöver vissa angivna anslag i 1945 års stat uppföra ytterligare ett anslag på 10,000 kronor till idrottsändamål på villkor, att idrottsstyrelsen komme in till drätselkammaren med närmare förslag angående anslaget fördelning.

I avgivet yttrande hade beredningsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige skulle besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit med den ändringen, att anslaget höjdes från 10,000 kronor till 15,000 kronor.

Se ser. A, N:o 12, sid. 42.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herr Axel Karlsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag samt herrar Österberg och Johnson bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan, efter avslutad överläggning, ordföranden förklarar beredningsutskottets förslag antaget, begärdes votering, vid vilken på yrkande av herr Österberg skulle antecknas, huru de enskilda ledamöterna röstat.

Vid den verkställda omröstningen bifölls beredningsutskottets förslag med 21 röster, vilka avgavs av herrar Hult, Andreas Johansson, Per Larsson, Hardin, Österberg, Sven Andersson, Elof Larsson, Liljeberg, Fransson, Byström, Strandlund, Pallin, Bengzon, Johnson, Berglund, Erik Andersson, Sand och Zetterlund, fru Gerdes, fru Kristiansson samt herr Tränk.

Till förmån för drätselkammarens förslag avgavs 10 röster, nämligen av herrar Arvid Johansson, Wästlund, Sjöstedt, Axel Karlsson, Lundberg, C. Alb. Andersson, Lundholm, Gustavsson, Per Karlsson och Dahlin.

§ 332.

Efter framställning från luftskyddsnämnden, över vilken framställning drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att för bestridande av stadens beräknade öndel i kostnaderna för källarmursgenombrott ställa till luftskyddsnämndens förfogande ett förslagsanslag på kronor 14,608:34 att täckas medelst uttaxering eller på annat sätt, som drätselkammaren framdeles, då behovet bleve aktuellt, kunde komma att föreslå, och att utanordnas i mån av behov på förslag av luftskyddschefen, samt

att av tillgängliga medel skulle få vid behov förskötteras kronor 25,216:66 motsvarande beräknat statsbidrag för ändamålet i fråga.

Se ser. A, N:o 12, sid. 44.

§ 333.

På därom av brandstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 12,000 kronor till inköp av en mekanisk stege för brandkårens räkning.

Se ser. A, N:o 12, sid. 45.

§ 334.

Med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda

utgifter i årets stat anslå 35,000 kronor till inköp av en bogserbåt för hamnens räkning.

Se ser. A, N:o 12, sid. 47.

§ 335.

Sedan förnyade yttranden inkommit från drätselkammaren och beredningsutskottet företogo stadsfullmäktige på nytt det den 21 september 1944, § 261, återremitterade ärendet angående uppförande av en bekvämlighetsinrättning norr om slussvaktbostaden.

Drätselkammaren hade vidhållit sin hemställan om anslag för att uppföra inrättningen norr om nämnda bostad och sydväst om Hagabron.

I drätselkammaren hade herr Lundberg föreslagit, att inrättningen i stället skulle placeras nordväst om Hagabron.

Beredningsutskottet hade avstyrkt båda de föreslagna platserna.

Se ser. A, N:o 12, sid. 47.

Överläggning uppkom, varunder herr Axel Karlsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag och herr Lundberg bifall till det av honom framförda förslaget.

Sedan stadsfullmäktige till en början med 24 röster mot 7 beslutat att lämna det begärda anslaget för uppförandet av en bekvämlighetsinrättning, beslöt stadsfullmäktige med 20 röster mot 8 — vilka avgavos till förmån för herr Lundbergs förslag — att inrättningen skulle uppställas på den av drätselkammaren föreslagna platsen.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå 3,850 kronor till uppförandet av en bekvämlighetsinrättning på av drätselkammaren föreslagna plats norr om slussvaktbostaden.

§ 336.

På belysningsstyrelsens av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkta förslag till utökning och förbättring av allmänna lyshållningen, vilket förslag av magistraten lämnats utan erinran, beslöt stadsfullmäktige utan votering att med godkännande av förslaget i fråga anvisa för anläggningskostnader ett anslag på 23,290 kronor att bestridas medelst uttaxering år 1945.

Se ser. A, N:o 12, sid. 49.

§ 337.

Med skrivelse av den 27 oktober 1944 hade från stadsrevisionen inkommit förslag rörande stadens myndigheters indelning i revisionsgrupper ävensom rörande antalet revisorer och suppleanter samt inventerings- och besiktningsmän jämte suppleanter i varje grupp, allt avseende 1945 års räkenskaper och förvaltning.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, N:o 12, sid. 57.

Stadsfullmäktige beslöt utan votering att bifalla, vad stadsrevisionen i ärendet föreslagit.

§ 338.

Den 19 oktober 1944, § 295, beslöto stadsfullmäktige, att herr Österberg fick framställa följande skriftligen avfattade spörsmål till drätselkammaren:

"Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 21 oktober 1943 erhöill undertecknad tillstånd att till Drätselkammaren framställa fem frågor bl. a. beträffande de beredskapsåtgärder, vilka av Drätselkammaren voro förberedda och planlagda för att möta de ekonomiska och sociala problem, som med avseende på Karlstad stad kunde väntas uppstå närmast efter kriget. Genom en intressant och uttömmande redogörelse besvarade Drätselkammarens vice ordförande interpellationen vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 16 december 1943.

Det gångna året har än mera aktualiserat frågan om efterkrigsproblemen, och såväl Stadsfullmäktiges ledamöter som stadens medborgare i övrigt skulle med all säkerhet värdesätta om Drätselkammaren även i år ville lämna en redogörelse över förberedda och planerade beredskapsåtgärder, kompletterad med en allmän översikt av stadens ekonomiska läge och utsikter för det närmaste budgetsåret. Enär Fullmäktiges ordinarie decembersammanträde i regel är hårt belastat med arbetsuppgifter, vore det önskligt att denna redogörelse lämnades vid novembersammanträdet, varigenom tiden skulle medgiva diskussion av de intressanta problem, som en dylik redogörelse med all säkerhet kommer att omfatta.

Med stöd av § 16 i för Stadsfullmäktige gällande arbetsordning och under hänvisning till vad jag här ovan anført får undertecknad vördsamt anhålla att till Drätselkammaren få framställa nedanstående interpellation:

1. Vilka beredskapsåtgärder kunna beräknas komma till utförande 1945?
2. Vilka sociala och kulturella projekt äro aktuella?
3. Kan någon större arbetslöshet under det kommande året befaras?
4. Hur är det ekonomiska utgångsläget och hur bedömes den ekonomiska situationen för nästa budgetsår?

Karlstad den 10 oktober 1944.

BERTIL ÖSTERBERG."

Drätselkammarens ordförande herr Axel Karlsson lämnade nu följande svar på herr Österbergs interpellation:

"Svar på herr Österbergs interpellation.

1. *Vilka beredskapsåtgärder kunna beräknas komma till utförande 1945?*

Svaret härpå är beroende av huru stor den arbetslöshet blir, som vi måste räkna med under nästa år. Vi ha vid detta sammanträde beslutat om färdigställande av huvudavloppsledningen mellan Haga pumpstation och Hamngatan samt om ledningsarbete till Rosenborgsområdet. Med hänsyn till redan nu befintlig arbetslöshet torde dessa arbeten bli färdigställda nästa år. I vad mån det också i dag beslutade stora ledningsarbetet i Kroppkärr kan komma till utförande beror alldeles på i vad mån vi få arbetslöshet.

För fullmäktiges ledamöter torde det därför vara av ännu större intresse att få veta, vilka arbeten staden har i beredskap vid en kommande arbetslöshet.

Till statens investeringsutredning äro följande arbeten anmälda:

Råtorpsvägens breddning del 1, kostnad 130,000 kronor, del 2, kostnad 110,000 kronor. Sundstavägens breddning, kostnad 180,000 kronor. Arbetsplaner och kostnadsberäkningar

för dessa arbeten äro insända till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 28/6 1944, först sedan dessa granskats, vilket enligt uppgift beräknats ske före jul, kan ytterligare åtgärder av staden vidtagas. Arbetena kunna icke utföras vintertid och tidigast påbörjas i maj 1945.

Muddring i hamnen och utfyllning i Tyggårdsviken, anslag 100,000 kronor beviljat av stadsfullmäktige, kan påbörjas i maj 1945.

Ledningar inom Färjestad och Råtorp, 150,000 kronor. Reviderade kostnadsberäkningar komma att utföras före jul i år.

Huvudledning för vatten till Rosenborgsområdet 172,200 kronor, varav 56,300 kronor beviljats vid detta sammanträde.

Ny kaj i Karlstads hamn 600,000 kronor avses att igångsättas 1946 eller 1947.

Som lämpliga beredskapsarbeten att utföras 1944—1945 äro vidare anmälda byggnad för daghem för barn och Folkets hus. Dessutom är anmält friluftsbad på Borgmästareholmen.

Vi kunna även räkna med att få en del av de byggnader, till vilka anslag till utredningskostnader beviljats vid dagens sammanträde, utförda såsom beredskapsarbeten vid kommande arbetslöshet, liksom också en del gatuarbeten såsom vägport under järnvägen med tillfartsvägar vid Klaraborg, gator på stadsdelen Kvarnberget m. m.

2. *Vilka sociala och kulturella projekt äro aktuella?*

Vad som framför allt tilldrar sig uppmärksamheten på det sociala området är åtgärder för bostadsbristens avhjälpande. Den av statsmakterna beslutade bostadskvoten för Karlstad i år, 350 lägenheter, är fylld. För nästa år är kvoten fastställd till 450 lägenheter, vilken också ser ut att fyllas. Ledningsarbeten äro nu beslutade och delvis påbörjade till nya bostadsområden. De höga byggnadskostnaderna gör emellertid att man med verkligt bekymmer måste fråga sig, hur det skall bli möjligt för mindre inkomstagare att klara sina bostadskostnader. Drätselkammarens bostadskommitté har också beslutat verkställa utredning om staden själv bör bygga vissa bostäder för att hjälpa i sådana fall, där bostad på annat sätt icke lämpligen kan beredas.

Staden har nu under byggnad trenne pensionärshem av samma storlek, som de år 1943 i kvarteret Vakten uppförda, således med 46 lägenheter förutom gårdskarlshus.

H. S. B. ämnar i kvarteret Måsen uppföra hyreshus för barnrika familjer om 20 lägenheter.

På det sociala området kan vidare nämnas det i kvarteret Tjädern planerade daghemmet, vartill staden i år beslutat lämna byggnadsanslag.

Vidare kan nämnas det i dag fattade beslutet om fri skolmateriel till samtliga folkskolebarn och om den fr. o. m. nästa nyår förbättrade skolläkevärdn.

Jag vill också erinra om den i år utökade hemhjälpsverksamheten, varigenom ökad hjälp kan lämnas behövande hem.

På det kulturella området kan nämnas den beslutade utredningen om nya lokaler för såväl folkskolan som yrkesskolan och för allmänt läroverk.

Frågan om inrättande av en ungdomsgård är likaledes under behandling dels med anledning av ett erbjudande av konsul Odén att för ändamålet vissa fastigheter i kvarteret Almen få övertagas, dels på grund av väckt motion angående stödåtgärder till förbättrande av ungdomens livsföring.

Anskaffande av samlingslokaler är en ständigt aktuell fråga. Genom det i år av stadsfullmäktige beslutade anslaget till Folkets hus byggnad, få vi hoppas att den värsta lokalbristen för föreningarna skall bli avhjälpd så snart arbetstillstånd för Folkets hus kan erhållas.

3. Kan någon större arbetslöshet under det kommande året befaras?

Frågor finnas, som sju vise inte kan besvara. Denna fråga är av detta slag. Vi hoppas alla att kriget snart skall taga slut, men vid övergång från krigs- till fredstid beräknas som bekant, att cirka 400,000 arbetare och tjänstemän i vårt land måste byta verksamhet. Det är givet att detta kommer att förorsaka svårigheter och att det kommer att beröra även vår stad, men när detta kommer att inträffa kan ingen med bestämdhet uttala sig om. Kommer kriget att fortsätta några månader till, få vi enligt auktoritativa uttalanden räkna med brist på viss byggnadsmaterial. Därigenom måste byggnadsverksamheten nedskäras, varav givetvis arbetslöshet inom byggnadsbranschen blir följden. Skulle däremot materialsvårigheterna kunna bemästras, torde de redan nu planerade bostadsbyggena för nästa år komma att bereda en jämförelsevis god arbetstillgång. Av uttalanden i dagspressen framgår, att icke ens vårt lands främsta fackmän på detta område kunna ge ett säkert svar. Vi böra budgetmässigt och genom att ha arbeten i beredskap vara beredda på litet av varje även om läget för dagen är gynnsamt.

4. Hur är det ekonomiska utgångsläget och hur bedömes den ekonomiska situationen för nästa budgetår?

Det ekonomiska utgångsläget är relativt gynnsamt. Efter vissa extra avsättningar i 1943 års bokslut uppstod ett överskott på 424.000 kronor. Detta ha vi således till godo i nästa års budget.

Antalet skattekronor ha ökat med 51,508 till 560,000 skattekronor i runt tal. Ökningen är nära 10 % mot 14 % i Värmlands län. Det är således en vacker ökning, men dock avsevärt mindre än för länet i sin helhet, vilket vi böra komma ihåg, då vi göra jämförelser med socknarna i länet. Dessutom är det först från och med i fjol, som staden kunnat konsolidera sin ekonomi och vad framtiden bär i sitt sköte är ovisst. Vi måste tyvärr räkna med stora svårigheter vid övergång till efterkrigstiden. Få vi en omfattande arbetslöshet, hoppas jag att vi alla äro eniga om, att hjälpåtgärder måste vidtagas. Detta kräver emellertid pengar, och alla dessa utgifter böra icke skjutas på framtiden. Vi måste således skapa reserver att ta till, när krisen bryter in. Vi ha dessutom en mängd kommunala byggnadsfrågor, som måste lösas, vilket ställer stora krav på stadens ekonomi under kommande år. Under de fem år kriget varat har det som bekant varit en allmän strävan, att all byggnadsverksamhet, som icke tjänade försvaret, folkförsörjningen eller bostadsanskaffningen skulle uppskjutas tills efter kriget. Detta har helt enkelt varit en nödvändighet bland annat därför, att arbetskraften icke räckt till för annan byggnadsverksamhet. Här i staden byggde vi Västerstrandsskolan i början av kriget. Därutöver ha endast mindre husbyggnadsarbeten utförts.

Detta nödvändiga uppehåll i vår kommunala byggnadsverksamhet tillsammans med stadens för varje år ökade folkmängd, de ökade födelsetalen och utvecklingen över huvud taget gör, att vår stad har en mängd byggnadsfrågor, som måste lösas inom de närmaste åren. Jag behöver här endast hänvisa till fullmäktiges nyss fattade beslut om anslag till utredningskostnader för kommunala byggnader. Och utöver i nämnda handlingar upptagna byggnader kommer krav på stora anslag till ett centralt friluftsbad, till idrottsplatsen Tingvallas ombyggnad och till ett idrottens hus m. m. Nu är givet, att allt detta icke kan byggas på en gång, men säkert är att största delen av de ifrågasatta byggnadsprojekten behöva lösas, så snart möjlighet därtill föreligger. En del medborgare i vår stad invända att till dessa byggnader skola vi icke uttaxera medel utan de skola upplånas. Detta må vara riktigt, men blivande årliga räntor och amorteringar på dessa lån komma att i många år belasta stadens kanske sjunkande skatteunderlag på ett sådant sätt, att det skulle vara synnerligen tacknämligt om icke alla dessa utgifter behövde skjutas på

framtiden. I varje fall böra vi uttaxera medel till utredningskostnader och även detta belastar vår utgiftsstat. Dessa utredningsarbeten böra också bedrivas så skyndsamt, att vi kunna få igång dessa byggnadsarbeten vid en blivande arbetslöshet. Därigenom få vi även utsikter till statsbidrag i viss utsträckning. Vi ha också framdeles att bekosta nu på grund av bristen på asfalt eftersatt gatuunderhåll till mycket stora belopp.

Frågan gällde den ekonomiska situationen under nästa budgetår, men då man vid budgetarbetet i den mån det är möjligt måste ta hänsyn även till tid, som ligger längre fram än närmaste året, har jag för att få en bättre bild av läget ansett det nödvändigt att påminna om dessa väntade ökade utgifter, som visserligen endast i ringa omfattning belastar nästa års stat, men till vilka man gör klokt i att redan nu ta hänsyn.

Med tanke på den väntade avsevärda upplåning, är det också nödvändigt att uttaxera för sådana ändamål, vilka man tidigare bestritt med lånemedel. Det förekommer, som vi veta, rätt ofta numera bland annat vid flera tillfällen å detta sammanträde, att vi uttaxera till ändamål, vartill vi förut i liknande fall lånat medel.

Även om det ekonomiska utgångsläget för tillfället är rätt gynnsamt, kräver de väntade stora utgifterna och framför allt osäkerheten för framtiden den största uppmärksamhet och omtanke. Få vi en omfattande arbetslöshet medför detta givetvis förutom direkta utgifter till hjälpåtgärder, även ett minskat skatteunderlag och försämrad skattebetalning.

Men för nästkommande budgetår är läget som sagt rätt gynnsamt. Om icke hänsyn behövde tagas till mera än nästa år, kunde mera bestämda uttalanden göras än som nu är möjligt. Vad uttaxeringen blir för nästa år kan jag helt naturligt icke under pågående budgetarbete uttala mig om."

Herr Österberg tackade för svaret, varefter debatten avslöts efter yttranden av herrar Wästlund, Hult, Elof Larsson, Lundholm, Lundberg, Per Larsson och Liljeberg samt ytterligare yttranden av herrar Österberg och Axel Karlsson.

§ 339.

Till protokollet antecknades, att borgmästaren Gunnar Lindskog övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Justerat den 28 november 1944.

A. DAHLIN.

IVAR FRANSSON. GÖSTA GUSTAFSSON.

Efter kungörelse offentligen uppläst tisdagen den 28 november 1944;
betygar:

I tjänsten:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. B.

Den 21 December 1944.

N:o 11.

Föredragningslista.

1. Val av justeringsmän.
2. Remiss av inkomna ärenden.
3. Framställning om arvode till brandstyrelsens ordförande.
4. Framställning om arvode till sekreterare åt Karlstads Hemhjälpnämnd.
5. Framställning angående inrättande av en ordinarie kontoristbefattning å stadsfogdekontoret.
6. Framställning om fortsatt förordnande av två extra exekutionsbiträden samt dessas avlöningsförmåner.
7. Framställning angående bemyndigande för fattigvårdsstyrelsen att anställa en kanslist i 10:e lönegruppen m. m.
8. Drätselkammarens förslag angående omplacering av tjänster.
9. Framställning rörande badmästaren E. A. Carlströms löneförmåner.
10. Förslag angående löneförbättring för baderskorna och tvätterskan vid badhuset.
11. Framställning om löneförbättring åt automatinkasseraren.
12. Framställning från belysningsstyrelsen angående uppflyttning av kontoristbefattningen vid belysningsverken i 8:e lönegruppen.
13. Framställning från biblioteksstyrelsen om löneförbättring för biblioteksbiträdet Vera Warnqvist-Björk.
14. Framställning från brandstyrelsen angående brandmännens fridygnsförhållanden och i samband därmed angående utökning av personalstyrkan med fyra brandmän.
15. Motion av herr P. A. Nilsson samt framställning från brandmästaren M. A. Alsén angående Alséns pensionsförmåner.
16. Framställning från montören vid vattenledningsverket Axel Karlsson att i och för pension få tillgodoräkna sig tjänstgöringstid efter uppnådd pensionsålder.
17. Framställning om tilläggsanslag för indelning av Karlstads stads skogar.
18. Herr Bertil Österbergs motion angående inrättande av deklaraionsbyrå för stadens inneväsnare.
19. Förslag till stadsplan för del av Västra Landeriområdet.
20. Förslag till viss ändring av 20 § brandordningen.
21. Framställning om medel till utförande av vatten- och avloppsledning samt gatuarbeten i Vänermsgatan.
22. Förslag angående försäljning av den s. k. tullhustomten till Kooperativa Förbundet.
23. Framställning angående godkännande av bytesavtal mellan staden och verkstadsarbetaren Herman Johansson.

24. Folkskolestyrelsens framställning angående uppförande av en nybyggnad vid Herrhagsskolan för nya toaletter m. m.
25. Förslag angående uppförande av en nybyggnad för yrkesskolornas räkning.
26. Angående fullföljande av stadens avtal beträffande ammunitionsfabriken vid Zakrisdal.
27. Infordrat yttrande över förslag från kommissionen för ekonomisk efterkrigsplanering angående kontanthjälp åt arbetslösa m. m.
28. Drätselkammarens förslag angående subvention från stadens sida i form av borgen på sekundärlånen för bostadsbyggnadsföretag med stöd av statliga tertiärlån och tillägglån.
29. Drätselkammarens förslag angående tecknande av borgen för bostadsbyggnadsföretag med stöd av statliga lån för den del av tillägglånen, som överstiger avkastningsvärdet.
30. Drätselkammarens förslag angående tecknande av borgen enligt 12 § 2 mom. 2 st. Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tillägglån för vissa bostadsbyggnadsföretag.
31. Framställning från belysningsstyrelsen om medel till inköp av en omformare eller järnlikriktare m. m.
32. Framställning från belysningsstyrelsen om anslag till elverkets luftskydd.
33. Framställning om anslag till utbyte av armatur i flickläroverket.
34. Brandstyrelsens framställning om anslag till inköp av brandbils-pump jämte sugslangar.
35. Brandstyrelsens framställning om anslag till utbildning i brandtjänst av vapenfria värnpliktiga.
36. Framställning från läroverksstyrelsen om anslag till bokhyllor m. m.
37. Framställning från arbetslöshetsnämnden att nämnden till täckande av blivande brist på anslaget till dagavgifter skall få taga i anspråk anslagen för dagunderstöd och för lindrande av arbetslösheten.
38. Skrivelse från Svenska Stadsförbundet angående medverkan "Vid den kommunala revisionen".
39. Förslag angående arvode till ledamöterna i fastighetstaxeringsnämnden.
40. Framställning från herr J. Berglund angående införande av kommunala kungörelser i tidningen Nya Värmland.
41. Förslag till utgifts- och inkomststat för år 1945.
42. Inga Robertsons ansökan om tillstånd att på restaurang Gösta Berling få utskänka pilsnerdricka.
43. Beslut angående kungörelse av stadsfullmäktiges sammanträden under år 1945.
44. Val av sju ledamöter i beredningsutskottet.
45. Val av sju suppleanter i beredningsutskottet.
46. Val till andra kommunala uppdrag, lediga vid innevarande års utgång.
47. Val av ordförande i stadsfullmäktige för år 1945.
48. Val av vice ordförande i stadsfullmäktige för år 1945.

PROTOKOLL

hålet hos stadsfullmäktige i Karlstad den 21 december 1944.

§ 340.

Vid förrättat upprop befunnos närvarande stadsfullmäktiges samtliga ledamöter med undantag av herrar Tengblad och Loodin, vilka dock för utevaron anmält förfall, som av stadsfullmäktige godkändes.

§ 341.

Att jämte ordföranden onsdagen den 3 januari 1945 klockan 14,30 på drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos herrar Wästlund och Axel Karlsson.

§ 342.

Föredrogs och lades till handlingarna utdrag av magistratens protokoll den 11 december 1944, utvisande att till ledamot i stadsfullmäktige efter ombudsmannen P. A. Nilsson utsetts advokaten Thor Loodin.

§ 343.

Anmälades och godkändes, att följande sedan stadsfullmäktiges förra sammanträde inkomna ärende av ordföranden remitterats till hälsovårdsnämnden, byggnadsnämnden och drätselkammaren för gemensamt yttrande direkt till Länsstyrelsen, nämligen av sakkunniga inom Kungl. Socialdepartementet utarbetat Betänkande med förslag till Allmän ordningsstadga m. m., vilket ärende inkommit till ordföranden den 22 sistlidne november och i vilket yttrande skulle avgivas under innevarande december månad.

§ 344.

Föredrogs en skrivelse från rektorn Elov Tengblad med anhållan om befrielse från uppdraget som ledamot av stadsfullmäktige.

Med godkännande av avsägelsen beslöto stadsfullmäktige att hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av efterträdare i den avgåendes ställe.

§ 345.

Till protokollet antecknades, att Kungl. Maj:t enligt inkommen avskrift av Kungl. Finansdepartementets ämbetsskrivelse den 24 november 1944 medgivit, att staden för tiden intill 1945 års utgång fick häfta i borgensansvar för byggnadskreditiv intill ett sammanlagt belopp, som icke vid något tillfälle fick överstiga 2,000,000 kronor.

Meddelande härom skulle lämnas drätselkammaren.

§ 346.

Från Länsstyrelsen inkommet meddelande att tillstånd meddelats Karl Uno Schützer att idka handel med begagnade cyklar och maskiner i handelslokal vid Fahlgrensgatan 5, lades till handlingarna.

§ 347.

Till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet remitterades för yttranden framställning från Systemaktiebolaget i Karlstad om tillstånd till årsutskänkning i staden under tiden den 1 oktober 1945—den 30 september 1949.

§ 348.

Till lönenämnden remitterades för utredning och yttrande samt till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden inkommen motion från herrar Fritz Helmer, Andreas Johansson, Bertil Österberg, Elof Larsson, H. Johnson och Karl Hardin samt fru Karin Johansson, att stadsfullmäktige måtte besluta uppdraga åt lönenämnden att verkställa utredning om arvoden till ordförandena i vissa delegationer och nämnder och därefter till stadsfullmäktige inkomma med eventuella förslag i ärendet.

§ 349.

Hos stadsfullmäktige hade ordföranden i brandstyrelsen anhållit om ett arvode av förslagsvis 500 kronor per år.

Över framställningen hade yttranden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet, varvid beredningsutskottet av hänsyn till att framställningen torde böra avgöras i samband med andra arvodesfrågor, hemställt, att stadsfullmäktige icke skulle bifalla den nu gjorda framställningen.

Se ser. A, N:o 15, sid. 1.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla, vad beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

§ 350.

Efter framställning från hemhjälpnämnden, över vilken framställning drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i 1945 års stat för nämnda år ställa ett belopp av 200 kronor till hemhjälpnämndens förfogande för avlöning av sekreterare, vilket beslut skulle underställas Länsstyrelsen för fastställelse.

Se ser. A, n:o 15, sid. 2.

§ 351.

Efter framställning från magistraten, över vilken framställning lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att den i staten för innevarande år under 2 C. Exekutionsverk upptagna extra kontorsbiträdesbefattningen på stadsfogdekontoret skall från och med den 1 januari 1945 utbytas mot en ordinarie kontoristbefattning i 6:e lönegruppen samt att extra befattningshavaren Inga-Lisa Ek skall förklaras såsom innehavare av denna ordinarie befattning med rätt att från nämnda datum uppbära lön enligt 6:e lönegruppen 7:e löneklassen.

Se ser. A, n:o 15, sid. 3.

§ 352.

I enlighet med därom av magistraten gjord framställning, varöver lönenämnden avgivit yttrande, hade drätselkammaren med instämmande av beredningsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige skulle besluta medgiva att under år 1945 finge fortfarande förordnas två extra exekutionsbiträden med en fast lön motsvarande den kontanta avlöningen enligt lönegrupp 12 löneklass 12 utan rörligt tillägg, alltså 220 kronor i månaden, jämte rätt till provision i likhet med övriga exekutionsbiträden samt att kostnaderna för ändamålet skulle täckas genom uttaxering.

Se ser. A, n:o 15, sid. 6.

Vid ärendets företagande yrkade herr Axel Karlsson bifall till drätselkammarens förslag med det förtydligandet, att lönen skulle utgå utöver uppördsprovisionen och att alltså någon garanterad uppördsprovision icke skulle anses ingå i denna avlöning.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla drätselkammarens förslag med det av herr Axel Karlsson föreslagna förtydligandet.

§ 353.

På därom av fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden gjord framställning, över vilken yttranden avgivits av stadsrevisionen, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att barnavårdsnämndens kassarörelse från och med den 1 januari 1945 överföres till fattigvårdens kassaexpedition;

att fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens bokföring i den omfattning drätselkammaren och fattigvårdsstyrelsen finner lämpligt, utföres av drätselkontoret;

att fattigvårdsstyrelsen bemyndigas anställa en kanslist, tillika kassakontrollant, med placering i 10:e lönegruppen av det för staden gällande tjänste- och avlöningsreglementet; samt

att medel för ändamålet skola täckas medelst uttaxering.

Se ser. A, n:o 15, sid. 9.

§ 354.

Drätselkammaren hade föreslagit, att utbyte skulle äga rum mellan följande tjänster å drätselkontoret och byggnadskontoret, nämligen mellan den av stadsbokhållaren A. W. Forsell nu innehavda stadsbokhållaretjänsten och den tjänst på centralförrådet i 10:e lönegruppen, som nu innehades av förrådsbokhållaren Hugo Holmgren, samt att omplaceringen av dessa båda tjänster skulle äga rum den 1 februari 1945.

I ärendet hade lönenämnden och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 13.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla drätselkammarens förslag.

§ 355.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att badmästarebefattningen från och med den 1 januari 1945 skall placeras i 13:e lönegruppen av det för

stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet och att badmästaren E. A. Carlström från och med nämnda datum skall uppbära avlöning enligt 13:e lönegruppen 15:e löneklassen mot det att den av Carlström innehavda naturaförmånen av fri bostad med värme och lyse indrogs, så att Carlström hade att betala ett belopp av, för det närvarande, 800 kronor för nämnda förmån; och bestämdes tillika att för beslutets genomförande erforderliga medel skulle täckas genom uttaxering.

I ärendet hade yttranden avgivits av lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, n:o 15, sid. 14.

§ 356.

Stadsfullmäktige beslöt utan votering, att baderskorna och tvätterskan vid Karlstads stads varmbadhus skola från och med den 1 januari 1945 placeras i lönegrupp 3 av det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet samt att kostnaderna för ändamålet skola täckas medelst uttaxering.

I ärendet hade badhusstyrelsen, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 16.

§ 357.

På därom av drätselkammaren gjord framställning beslöt stadsfullmäktige utan votering, att den för närvarande av herr Otto Vilhelm Skoglund innehavda automatinkasserarebefattningen skall från och med den 1 januari 1945 uppflyttas i 8:e lönegruppen av det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet samt att kostnaderna för ändamålet skola täckas medelst uttaxering.

I ärendet hade lönenämnden och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 18.

§ 358.

Belysningsstyrelsen hade hemställt, att stadsfullmäktige skulle från och med den 1 januari 1945 inrätta en tjänst som kontorist vid belysningsverken med placering i 8:e lönegruppen, varvid samtidigt motsvarande tjänst i 6:e lönegruppen skulle indragas.

I ärendet hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 20.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herr Tränk yrkade, att belysningsstyrelsens framställning skulle bifallas.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöt stadsfullmäktige med 21 röster mot 13, — vilka avgåvos till förmån för det av herr Tränk gjorda yrkandet — att lämna belysningsstyrelsens förevarande framställning utan bifall.

§ 359.

Stadsfullmäktige beslöt utan votering, att den av biblioteksbiträdet Vera Warnqvist-Björk innehavda befattningen vid stadsbiblioteket skulle från och med den 1 januari 1945 uppflyttas i lönegrupp 3 av det för stadens be-

fattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet samt att fru Björk såsom innehavare av befattningen skulle från och med nämnda dag utfå avlöning enligt lönegrupp 3 löneklass 5; och bestämdes tillika att medel för ändamålet skulle täckas genom uttaxering.

I ärendet hade styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsningssanstalten samt lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 22.

§ 360.

Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelning nr 60, sektion Brandmännen, hade hemställt om sådan ändring av fridygnssystemet för brandpersonalen i Karlstad, att denna erhöll fridygn vart tredje dygn samt dubbelfridygn vart tjugufjärde dygn, för vilken ändring av fridygnsförhållandena skulle erfordras en utökning av brandkåren med fyra man.

Framställningen hade varit föremål för behandling hos brandstyrelsen, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet, därvid drätselkammaren föreslagit, att framställningen för närvarande skulle avslås.

Se ser. A, n:o 15, sid. 23.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning.

Herr Axel Karlsson yrkade med instämmande av herr Tränk att stadsfullmäktige måtte besluta att brandmännen skulle erhålla vart tredje dygn fritt och vart tjugufjärde dygn dubbelfritt samt att brandkårspersonalen för möjliggörande härav skulle utökas med fyra man så att personalstyrkan sammanlagt komme att uppgå till tjugufyra brandmän, ävensom att medel för ändamålet skulle täckas genom uttaxering.

Herr Liljeberg yrkade bifall till drätselkammarens förslag och herr Elof Larsson att ärendet skulle bordläggas för ytterligare utredning.

Sedan stadsfullmäktige utan votering beslutat, att ärendet icke skulle bordläggas, beslöt stadsfullmäktige med 27 röster mot 7 — vilka avgåvos till förmån för drätselkammarens förslag — att bifalla det av herr Axel Karlsson gjorda yrkandet angående utökning av brandmännens fridygnsförhållanden och antal.

Stadsfullmäktige beslöt härefter utan votering att bifalla herr Axel Karlssons förslag angående medelsanskaffningen för ändamålet.

§ 361.

I skrivelse av den 23 maj 1944 hade förre vice brandchefen och brandmästaren M. A. Ahlzén anhållit, att stadsfullmäktige skulle ännu en gång pröva hans pensionsfråga och därvid för pension tillgodoräkna honom hans tjänsteår inom brandyrket även på andra ställen än i Karlstad. I motion av september 1944 hade herr P. A. Nilsson hemställt, att stadsfullmäktige skulle finna anledning bifalla den av brandmästaren Ahlzén gjorda framställningen.

I ärendet hade brandstyrelsen, lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 30.

Vid ärendets företagande yrkade herr Andreas Johansson, att stadsfullmäktige skulle bifalla den av brandmästaren Ahlzén gjorda framställningen.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige utan votering, att brandmästaren M. A. Ahlzéns ifrågavarande framställning samt herr P. A. Nilssons motion i ärendet icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

§ 362.

Efter överläggning beslöto stadsfullmäktige utan votering att lämna utan bifall en av montören vid vattenledningsverket Axel Karlsson gjord framställning att för blivande pension få tillgodoräkna sig den tid, han berättigats kvarstå i stadens tjänst efter uppnådd pensionsålder.

I ärendet hade lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 35.

§ 363.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett tilläggsanslag på 5,000 kronor för indelningen av Karlstads stads skogar.

Se ser. A, n:o 15, sid. 36.

§ 364.

I anledning av en motion av Herr Österberg angående inrättande av deklara-tionsbyrå för stadens innevånare hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt drätselkammaren att såvitt möjligt inrätta deklara-tionskontor i staden på sätt, som föreslagits av en av kam-maren tillsatt kommitté, samt att stadsfullmäktige skulle av sitt anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat bevilja ett belopp av 500 kronor för ändamålet ifråga.

Beredningsutskottet hade tillstyrkt drätselkammarens förslag.

Se ser. A, n:o 15, sid. 37.

Vid ärendets företagande yrkade herr Österberg, att anslaget skulle höjas till 2,000 kronor.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige med 28 röster mot 6 — vilka avgavos till förmån för det av herr Österberg gjorda yrkandet — att bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 365.

Med bifall till därom av byggnadsnämnden gjord framställning över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att antaga av stadsingenjören upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Västra landeriområdet samt att bemyndiga byggnadsnämnden att hemställa om fastställelse av detsamma.

Se ser. A, n:o 15, sid. 40.

§ 366.

Sedan stadsfullmäktige den 15 juni 1944 beslutat antaga upprättat förslag till ändrad lydelse av 20 § i den för staden gällande brandordningen samt beslutet underställts Länsstyrelsen med hemställan om fastställelse.

hade Länsstyrelsen numera överlämnat handlingarna i ärendet till magistraten med anmodan att lämna stadsfullmäktige tillfälle att i ärendet fatta det beslut, vartill av riksbrandinspektören avgivet yttrande kunde föranleda.

Förnyade yttranden i ärendet hade avgivits av brandstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, n:o 15, sid. 43.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att vidhålla sitt den 15 juni 1944, § 215, fattade beslut i ärendet.

§ 367.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att bevilja ett belopp om sammanlagt 41,800 kronor till utförande av vissa angivna lednings- och gatuarbeten i Vänerngatan samt uppdraga åt drätselkammaren att fatta närmare beslut angående tidpunkten för arbetenas utförande;

att, då vissa delar av de områden, som beröras av ifrågavarande arbeten äro av donationsjords natur, bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om att medel till avlopps- och gatuarbeten rörande dessa områden, vilka arbeten beräknats till 19,149:— kronor, skola få utgå av stadens donationsjordsmedelsfond; samt

att medel till i den gjorda kostnadsberäkningen upptagna arbeten, vartill bidrag av donationsjordsmedel icke kunna erhållas, skola bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 45.

§ 368.

Drätselkammaren hade hemställt om godkännande av ett mellan staden och Kooperativa Förbundet den 27 november 1944 upprättat köpekontrakt angående försäljning av den s. k. tullhustomten.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se ser. A, n:o 15, sid. 47.

På yrkande av herr Axel Karlsson beslöto stadsfullmäktige utan votering att bordlägga ärendet.

§ 369.

På därom av drätselkammaren gjord framställning som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att godkänna av drätselkammaren den 29 november 1944 upprättat i handlingarna intaget bytesavtal mellan staden och verkstadsarbetaren Herman Johansson.

Se ser. A, n:o 15, sid. 48.

§ 370.

Efter framställning från folkskolestyrelsen hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige skulle besluta

att för uppförande av en nybyggnad på Herrhagsskolans gårdsplan för nya toaletter m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med uppgjorda ritningar bevilja ett belopp av 290,000 kronor;

att medel till bestridande av kostnaderna skulle utgå av tillgängliga

medel i 1945 års stat eller, om sådana icke finnes, genom upptagande av ett 25-årigt amorteringslån; samt

att frågan om upptagande av lån för ändamålet och om lånebeloppets storlek skulle anstå i avvaktan på närmare förslag av drätselkammaren, sedan bokslutet för år 1944 framlagts och närmare kostnadsberäkningar uppgjorts för ifrågavarande nybyggnad.

I ärendet hade lokalkommittén och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 49.

På yrkande av herrar Elof Larsson och Per Larsson samt efter ytterligare överläggning i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan votering att bifalla drätselkammarens förslag.

§ 371.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering

att för uppförande av en nybyggnad för yrkesskolorna i kvarteret Älgen i huvudsaklig överensstämmelse med framlagda ritningar bevilja ett belopp av 300,000 kronor;

att medel för bestridande av kostnaderna skola utgå av tillgängliga medel i 1945 års stat eller, om sådana icke finnes, genom upptagande av ett 25-årigt amorteringslån; samt

att frågan om upptagande av lån för ändamålet och om lånebeloppets storlek skall anstå i avvaktan på närmare förslag av drätselkammaren, sedan bokslutet för år 1944 framlagts och närmare kostnadsberäkningar uppgjorts för ifrågavarande nybyggnad.

Efter framställningar från styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning hade yttranden i ärendet avgivits av folkskolestyrelsen, drätselkammaren, lokalkommittén och beredningsutskottet.

Se ser. A, n:o 15, sid. 58.

§ 372.

För fullföljande av stadens avtal beträffande ammunitionsfabriken vid Zackrisdal beslöto stadsfullmäktige utan votering med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts,

att i expropriationsersättning bevilja ett belopp av kronor 225,049: 33 att utbetalas till Arméns fortifikationsförvaltning;

att bemyndiga drätselkammaren *dels* att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om att staden fick upptaga ett 25-årigt amorteringslån på kronor 225,049: 33, *dels ock* att göra framställning om att ifrågavarande lån skall få upptagas ur stadens donationsjordsmedelsfond; samt

att likaledes bemyndiga drätselkammaren att med för staden bindande verkan vidtaga alla åtgärder i samband med ifrågavarande expropriation, såsom utfärdande, respektive emottagande av vederbörliga överlåtelsehandlingar rörande de exproprierade markområdena m. m.

Se ser. A, n:o 15, sid. 63.

§ 373.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats före den 28 december 1944 över förslag av kommissionen för ekonomisk efterkrigsplanering angående variering av kontanthjälp åt arbetslösa efter konjunkturerna m. m.

I enlighet med drätselkammarens förslag, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att med hänsyn till den otillräckliga remisstiden avstå från att yttra sig över förevarande förslag av kommissionen för ekonomisk efterkrigsplanering men att samtidigt hemställa, att staden skulle beredas tillfälle att i god tid få yttra sig över det betänkande, som kunde bli en följd av den av kommissionen föreslagna utredningen.

Se ser. A, n:o 15, sid. 64.

§ 374.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att bemyndiga drätselkammaren att, efter prövning från fall till fall, för bostadsföretag i Karlstad med stöd av statliga tertiärlån och tilläggs lån, för vilka slutliga beslut icke förelågo den 1 januari 1945, teckna stadens borgen för belopp liggande mellan 60 och 70 procent av avkastningsvärdet;

att ovannämnda borgen under tiden från och med den 1 januari 1945 till och med 1946 års utgång skall få tecknas intill ett sammanlagt samtidigt belopp av högst 2,000,000 kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa förevarande beslut om tecknande av stadens borgen Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Se ser. A, n:o 15, sid. 65.

§ 375.

Med bifall till därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att jämlikt 14 § sista st. i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggs lån för vissa bostadsbyggnadsföretag bemyndiga drätselkammaren att, efter prövning från fall till fall, beträffande flerfamiljshus teckna stadens borgen för den del av tilläggs lånen för dylika bostadsföretag, som överstiger avkastningsvärdet;

att ovannämnda borgen under tiden från och med den 1 januari 1945 till och med 1946 års utgång skall få tecknas intill ett sammanlagt belopp av högst 500,000 kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa förevarande beslut om tecknande av stadens borgen Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Se ser. A, n:o 15, sid. 66.

§ 376.

På därom av drätselkammaren gjord framställning, som av beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering

att bemyndiga drätselkammaren att, efter prövning från fall till fall, teckna stadens borgen för den förlust, som annorledes än genom avskrivning jämlikt 12 § 2 mom. 2 st. i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggs lån för vissa bostadsbyggnadsföretag, i dess nu gällande lydelse, kunde uppkomma på den räntefria stående delen av tertiärlån till enfamiljshus;

att ovannämnda borgen under tiden från och med den 1 januari 1945 till och med 1946 års utgång finge tecknas intill ett sammanlagt belopp av 100,000: — kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa förevarande beslut om tecknande av stadens borgen Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Se ser. A, n:o 15, sid. 67.

§ 377.

Efter framställning från belysningsstyrelsen hade drätselkammaren med tillstyrkande av beredningsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige skulle ställa ett belopp av 50,000 kronor till belysningsstyrelsens förfogande för inköp av en omformare eller järnlikriktare samt att medel för ändamålet skulle bestridas av elverkets förnyelsefond.

Se ser. A, n:o 15, sid. 68.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla drätselkammarens förslag.

§ 378.

Efter framställning från belysningsstyrelsen, över vilken framställning luftskyddschefen, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat anslå sammanlagt 8,940 kronor till elverkets luftskydd för i belysningsstyrelsens framställning angivna ändamål.

Se ser. A, n:o 15, sid. 70.

§ 379.

Efter framställning från styrelsen för Kommunala flickskolan i Karlstad samt yttranden av stadens elektricitetsverk, drätselkammaren och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett belopp av 2,100 kronor till utbyte av armatur i flickläroverket.

Se ser. A, n:o 15, sid. 71.

§ 380.

Efter av brandstyrelsen gjord framställning, som av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett belopp av 3,176 kronor för inköp av en brandbils-pump jämte sugslangar.

Se ser. A, n:o 15, sid. 73.

§ 381.

På därom av brandstyrelsen gjord framställning, över vilken drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden, beslöto stadsfullmäktige utan votering att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett belopp av 900 kronor för utbildning av fjorton vapenfria värnpliktiga i brandtjänst.

Se ser. A, n:o 15, sid. 75.

§ 382.

Styrelsen för högre allmänna läroverket hade hemställt om ett anslag på 1,305 kronor till bokhyllor m. m. för läroverksbiblioteket.

I ärendet hade yttranden avgivits av drätselkammaren och beredningsutskottet.

Se ser. A, n:o 15, sid. 77.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att bifalla framställningen; och bestämdes tillika att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

§ 383.

Arbetslöshetsnämnden hade i skrivelse till drätselkammaren hemställt, att drätselkammaren ville medgiva eller, därest så befundes erforderligt, hos stadsfullmäktige utverka, att nämnden till täckande av blivande brist å anslaget för dagavgifter fick taga i anspråk vad som resterade å anslagen för dagunderstöd och för lindrande av arbetslösheten.

Drätselkammaren hade, sedan det antecknats, att efter täckande av bristen å anslaget till dagavgifter på av arbetslöshetsnämnden föreslaget sätt, av anslaget för lindrande av arbetslösheten skulle återstå kronor 10,234:95 samt av anslaget för dagunderstöd kronor 12,021:90, beslutat att hos stadsfullmäktige tillstyrka bifall till framställningen. Beredningsutskottet hade i avgivet yttrande hemställt om bifall till framställningen.

Se ser. A, n:o 15, sid. 78.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att upptaga och bifalla arbetslöshetsnämndens ifrågavarande framställning.

§ 384.

I inkommen skrivelse hade Svenska Stadsförbundet framställt förfrågan, huruvida staden önskade stadsförbundets medverkan vid den kommunala revisionen.

I ärendet hade stadsrevisionen, drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 79.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, att ifrågavarande skrivelse från Svenska Stadsförbundet icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

§ 385.

Efter framställning från ledamöterna i stadens fastighetstaxeringsnämnd herrar Allan Göransson, Gust. Gudmundsson och Bertil Österberg samt yttranden av drätselkammaren och beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige utan votering att till en var av ledamöterna i årets fastighetstaxeringsnämnd skall utgå arvode med kronor 5: — per sammanträde om minst två timmar samt kronor 7: 50 per sammanträde om minst tre timmar och tid därutöver.

Se ser. A, n:o 15, sid. 82.

§ 386.

I skrivelse till stadsfullmäktige hade herr Berglund föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta, att kommunala kungörelser från och med den 1 januari 1945 jämväl skulle införas i tidningen Nya Värmland.

I ärendet hade drätselkammaren och beredningsutskottet avgivit yttranden.

Se ser. A, n:o 15, sid. 83.

Då ärendet nu företogs, yrkade herr Berglund bifall till framställningen.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto stadsfullmäktige med 25 röster mot 9 — vilka avgåvos till förmån för bifall till framställningen i dess helhet —, att kungörelse om stadsfullmäktiges sammanträden från och med den 1 januari 1945 skall införas jämväl i tidningen Nya Värmland.

§ 387.

Från magistraten hade till stadsfullmäktige överlämnats av drätselkammaren och budgetberedningen upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för år 1945 jämte tillhörande handlingar.

I ärendet hade beredningsutskottet avgivit yttrande.

Se ser. A, n:o 13, sid. 1, n:o 14, sid. 1 samt n:o 15, sid. 84.

Vid ärendets företagande, varvid varje avdelning av staten för sig behandlades och därvid fattade beslut klubbfastes, beslöto stadsfullmäktige utan votering

dels att godkänna det av magistraten överlämnade förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1945,

dels ock att ävenledes bifalla, vad drätselkammaren därutöver i sin i handlingarna intagna skrivelse av den 29 november 1944 hemställt.

Stadsfullmäktige hade alltså för år 1945 beslutat en uttaxering per skattekrona av för den borgerliga och kyrkliga kommunen tillhoppa 10 kronor.

Stadsfullmäktige beslöto slutligen, likaledes utan votering, att uppbörden av utskylderna för den borgerliga och den kyrkliga kommunen skall ske gemensamt och fördelas på tre uppbördsstämmor.

§ 388.

Stadsfullmäktige hade att yttra sig över en av Inga Robertson hos Länsstyrelsen gjord framställning att få på sig överflyttad den av Anna Jacobson nu innehavda rättigheten att utskänka pilsnerdricka klass II på Restaurang Gösta Berling.

Över ansökningen hade yttranden avgivits av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet.

Se ser. A, n:o 15, sid. 84.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att tillstyrka ifrågavarande framställning.

§ 389.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering, att kungörelse om stadsfullmäktiges sammanträden under år 1945 skall införas i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

I samband härmed erinrades om stadsfullmäktiges beslut tidigare denna dag, § 386, att kungörelsen även skall införas i tidningen Nya Värmland.

§ 390.

Yrkade herr Bengzon, att på föredragningslistan upptagna val av ledamöter och suppleanter i beredningsutskottet skulle företagas enligt den proportionella valmetoden.

Sedan på ordförandens fråga flera ledamöter instämde i herr Bengzons yrkande, förklarade ordföranden, att valen i fråga skulle företagas proportionellt.

§ 391.

Efter upprop företogs val med slutna sedlar av sju ledamöter i beredningsutskottet för åren 1945 och 1946. Därvid avlämnades 34 valsedlar.

Efter valsedlarnas öppnande, ordnades desamma, vilka samtliga voro försedda med partibeteckning, i grupper efter beteckningen. Alla valsedlar förklarades giltiga.

Vid valsedlarnas ordnande i grupper erhöles tre partigrupper med nedan angivna partibeteckningar samt antal sedlar och rösttal:

Partibeteckning:	Antal sedlar och rösttal:
Arbetarepartiet	17
Högern och Folkpartiet	12
Kommunala valföreningen	5

Av valsedlarna med beteckningen Arbetarepartiet upptogs 15 stycken endast följande tre namn i denna ordning: skolvaktmästaren Andreas Johansson, fru Karin Johansson och banförmannen Axel Karlsson. 2 valsedlar upptogs endast namnet redaktör John Berglund. I anledning härav antecknades skolvaktmästaren Andreas Johansson som gruppens första, fru Karin Johansson som gruppens andra, banförmannen Axel Karlsson som gruppens tredje och redaktör John Berglund som gruppens fjärde namn.

Samtliga valsedlar med beteckningen Högern och Folkpartiet upptogs följande två första namn i denna ordning, bankdirektör Bertil Österberg och överlärare Elof Larsson; och antecknades dessa i nämnd ordning som gruppens första och andra namn.

Samtliga valsedlar med beteckningen Kommunala valföreningen upptogs som enda namn advokat Fritz Helmer.

Härefter besattes platserna efter ovan angivna rösttal i följande ordning: första platsen av Arbetarepartiet och dess första namn Andreas Johansson, andra platsen av Högern och Folkpartiet och dess första namn Bertil Österberg, tredje platsen av Arbetarepartiet och dess andra namn Karin Johansson, fjärde platsen av Högern och Folkpartiet och dess andra namn Elof Larsson, femte platsen av Arbetarepartiet och dess tredje namn Axel Karlsson, sjätte platsen av Kommunala valföreningen och dess enda namn Fritz Helmer samt sjunde platsen av Arbetarepartiet och dess fjärde namn John Berglund.

Till ledamöter i beredningsutskottet för åren 1945 och 1946 hade alltså utsetts: skolvaktmästaren Andreas Johansson, bankdirektören Bertil Österberg, fru Karin Johansson, överläraren Elof Larsson, banförmannen Axel Karlsson, advokaten Fritz Helmer och redaktören John Berglund.

§ 392.

Begärdes ordet av Herr Berglund, som avsåg sig uppdraget som ledamot av beredningsutskottet.

Sedan avsägelsen godkänts, beslöto stadsfullmäktige utan votering, på yrkande av herr Arvid Johansson, att i herr Berglunds ställe till ledamot av beredningsutskottet för åren 1945 och 1946 utse konsulin Henning Johnson.

§ 393.

Efter upprop företogs val med slutna sedlar av sju suppleanter i beredningsutskottet för åren 1945 och 1946. Därvid avlämnades 34 valsedlar.

Efter valsedlarnas öppnande ordnades desamma, vilka samtliga voro försedda med partibeteckning, i grupper efter beteckningen. Alla valsedlar förklarades giltiga.

Vid valsedlarnas ordnande erhöles tre partigrupper med nedan angivna partibeteckningar samt antal sedlar och rösttal:

Partibeteckning:	Antal sedlar och rösttal:
Arbetarepartiet	15
Högern och Folkpartiet	12
Kommunala valföreningen	7

Samtliga valsedlar med beteckningen Arbetarepartiet upptogo endast följande tre namn i denna ordning: chauffören Knut Pallin, handelsarbetaren Gösta Gustafsson och metallarbetaren Oskar Zetterlund; och antecknades i följd härav de nu nämnda i angiven ordning såsom gruppens första, andra och tredje namn.

Samtliga valsedlar med beteckningen Högern och Folkpartiet upptogo följande tre första namn i denna ordning: bankdirektör Anton Dahlin, fru Elsa Gerdes och överkonstapel Erik Andersson; och antecknades i följd härav de nu nämnda i angiven ordning såsom gruppens första, andra och tredje namn.

På samtliga sedlar med beteckningen Kommunala valföreningen förekom såsom första namn maskinritaren Axel Byström.

Efter ovan angivna rösttal besattes platserna i följande ordning: första platsen av Arbetarepartiet och dess första namn Knut Pallin, andra platsen av Högern och Folkpartiet och dess första namn Anton Dahlin, tredje platsen av Arbetarepartiet och dess andra namn Gösta Gustafsson, fjärde platsen av Kommunala valföreningen och dess första namn Axel Byström, femte platsen av Högern och Folkpartiet och dess andra namn Elsa Gerdes, sjätte platsen av Arbetarepartiet och dess tredje namn Oskar Zetterlund samt sjunde platsen av Högern och Folkpartiet och dess tredje namn Erik Andersson.

Till suppleanter i beredningsutskottet för åren 1945 och 1946 hade alltså utsetts: chauffören Knut Pallin, bankdirektören Anton Dahlin, handelsarbetaren Gösta Gustafsson, maskinritaren Axel Byström, fru Elsa Gerdes, metallarbetaren Oskar Zetterlund och överkonstapeln Erik Andersson.

§ 394.

Vid härefter företagna val till kommunala uppdrag, lediga vid innevarande års utgång, beslöto stadsfullmäktige, med godkännande av i förekommande fall gjorda avsägelser, att utse

1) i fattigvårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1949 till ledamöter maskinisten Nils O. Hult, distriktssköterskan Anna Jonsson, köpmannen Axel Gröndahl, banvakten Th. Sandell och köpmannen Wenzel Olsson, till

suppleanter gjutaren Johan Nilsson, målaremästaren David Bäcker och fru Jessie Ståhl samt till ordförande maskinisten Nils O. Hult och för tiden till den 1 januari 1947 till suppleant redaktören John Berglund;

2) i hälsovårdsnämnden för tiden till den 1 januari 1946 till ledamot fru Elin Karlsson samt för tiden till den 1 januari 1948 till suppleant fru Vera Kempe;

3) i hamnstyrelsen för tiden till den 1 januari 1948 till ledamot disponenten Simon Wennberg samt för tiden till den 1 januari 1946 till suppleanter fattigvårdstillsyningsmannen Per Larsson, kamreraren Gunnar Hanson och grosshandlaren Alfred Hanes;

4) i brandstyrelsen för tiden till den 1 januari 1948 till ledamöter skolvaktmästaren Andreas Johansson och ingenjören Åke Brag samt för tiden till den 1 januari 1946 till suppleanter maskinisten Einar Tränk och ingenjören Gustaf Gudmundson;

5) i styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning för tiden till den 1 januari 1948 till ledamöter f. d. folkskolläraren Ernst Strandman, plåtslagaren C. A. Westlund och handlanden Petrus Sandberg samt för tiden till den 1 januari 1946 till suppleanter överläraren Karl-Ivar Asplund, folkskolläraren Hjalmar Wiklund och målaremästaren David Bäcker;

6) i styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsninganstalt för tiden till den 1 januari 1946 till ledamot folkskolläraren Arvid Henriksson;

7) i badhusstyrelsen för tiden till den 1 januari 1948 till ledamöter bankdirektören Bertil Österberg och grovarbetaren Carl Alb. Andersson samt för tiden till den 1 januari 1946 till suppleanter järnsvarvaren Robert Dahlén och förste stadsläkaren Erik Hidén;

8) i folkskolestyrelsen för tiden till den 1 januari 1948 till ledamöter folkskolläraren Arne Norsell, elementarlärarinnan Inez Frykberg och målaremästaren David Bäcker samt till suppleant läroverksadjunkten Harry Warell;

9) i barnavårdsnämnden för tiden till den 1 januari 1949 till ledamöter distriktssköterskan Anna Jonsson, komministern Ernst Engström och lasarettsläkaren Gustav Jonsson och till suppleanter fru Elsa Sand och komministern Herbert Holm samt för tiden till den 1 januari 1946 till suppleant lasarettsläkaren Fritz Karlström;

10) i stadens taxeringsnämnder för år 1945:

inom första distriktet: skolvaktmästaren Andreas Johansson med exekutionsvaktmästaren G. Wallentin som suppleant, direktören Herman Dahlenborg med stationskarlen Axel Ahlström som suppleant, banarbetaren F. E. Hane med brandmannen Anders Kraft som suppleant samt byggmästaren Oscar Gustafsson med byggmästaren Knut Hansson som suppleant;

inom andra distriktet: fabrikören Per Eliasson med köpmannen Uno Olson som suppleant, majoren N. F. Bergqvist med löjtnanten Otto Engström som suppleant, svarvaren Viktor Kihlström med ritaren Per Karlsson som suppleant samt byggnadsnickaren Erik Eriksson med fabriksarbetaren Olov Bergqvist som suppleant;

inom tredje distriktet: kaptenen N. G. Mellqvist med poliskonstapeln Henrik Janzén som suppleant, disponenten Simon Wennberg med juveleraren Erik V. Johansson som suppleant, grovarbetaren Carl Alb. Andersson

med guldlisarbetaren Sven Johansson som suppleant samt sågverksarbetaren C. J. Gråås med maskinisten Paul Hall som suppleant;

inom fjärde distriktet: järnsvarvaren Fritz Ståhlbom med montören A. F. Larsson som suppleant, maskinarbetaren Sven Nord med fabrikören Josef Axelsson som suppleant, byggmästaren Alfred Boström med bokhållaren L. G. Larsson som suppleant samt handlanden J. V. Hollsten med köpmannen Axel Gröndahl som suppleant;

inom femte distriktet: köpmannen Frits Johanson med handlanden Otto Hansson som suppleant, kontoristen Gust. E. Johansson med gjutaren Karl Nordström som suppleant, kassören R. Skoglund med fabrikören Karl Jakobsson som suppleant samt glasarbetaren Emil Gustafsson med typografen Gunnar Olsson som suppleant;

inom sjätte distriktet: fabrikören Daniel Larsson med överläraren Karl-Ivar Asplund som suppleant, förmannen Arvid Johansson med byggnadsnickaren Rickard Löfgren som suppleant, snickaren Adolf Karlsson med bokhållaren Filip Karlsson som suppleant, samt handlanden Axel Klarström med gjutaren Konrad Krutmeijer som suppleant;

inom sjunde distriktet: byggmästaren Rickard Olsson med överkonstapeln Erik Andersson som suppleant, lantbrukaren Agne Modén med lantbrukaren Simon Olsson som suppleant, lokföraren David Ekelund med tegelarbetaren Hj. Sundell som suppleant samt fanjunkaren J. Benander med handlanden Karl Larsson som suppleant;

det skulle här antecknas att lokföraren David Ekelund av stadsfullmäktige utsetts att taga särskild befattning med inom sjunde distriktet avgivna virkesdeklarationer;

11) i stadsrevisionen för år 1944:

för andra gruppen: till revisorssuppleant kassören Hilding Axelsson samt till inventerings- och besiktningsman köpmannen John Persson;

för tredje gruppen: till inventerings- och besiktningsman lagerchefen Oscar Starck;

för fjärde gruppen: till revisor disponenten Sven Jansson;

12) i stadsrevisionen för år 1945:

för första gruppen: till revisorer majoren N. F. Bergqvist, bankdirektören Emil Löfgren, folkskolläraren Arne Norsell och handelsföreståndaren David Palmqvist med järnvägstjänstemannen Axel Ahlström och f. d. landsfiskalen Adolf Manby som suppleanter samt till inventerings- och besiktningsmän muraren Fredrik Andersson, järnhandlaren Robert Österberg, direktören Mats Ronge och ingenjören Claes Martin med löjtnanten Ivar Persson som suppleant;

för andra gruppen: till revisorer advokaten Fritz Helmer och bokhållaren Filip Carlsson med konsuln Boo Nyström och kassören Hilding Axelsson som suppleanter samt till inventerings- och besiktningsmän chauffören Henrik Bleckert, köpmannen John Persson och linjemästaren A. Thårlin med fanjunkaren A. G. Bodin som suppleant;

för tredje gruppen: till revisorer kontorschefen Viktor Lindström och ingenjören Philip Rudd med kontoristen G. A. Thorwall och kontoristen Eric Lindbärg som suppleanter samt till inventerings- och besiktningsmän

lagerchefen Oscar Starck, gjutaren Nils Gäard och kommunalarbetaren Helge Svensson med lagerchefen Tor Bergman som suppleant;

för fjärde gruppen: till revisorer bokföraren Oskar Karlsson och disponenten Sven Jansson med hattmakaren Lars Eng och kassören Sven Wennerholm som suppleanter samt till inventerings- och besiktningsmän lagerarbetaren John Andersson, byggmästaren Alfr. Boström, byggmästaren Arvid Strid och typografen Albin Berglund med byggmästaren Knut Hansson som suppleant;

13) till revisor för högre allmänna läroverkets byggnadsfond för år 1945 f. d. landsfiskalen Adolf Manby med fängelsedirektören Einar Landtgren som suppleant;

14) till ledamöter i nämnden för utdelning år 1945 av räntan å fonden "Mæchels gåva" fröken Gertrud Mæchel, fru Helfrid Severin, fru Esther Löfgren, rådmannen Rolf Mæchel och fröken Kerstin Welin;

15) i stadens pensionsnämnder för tiden till den 1 januari 1946: inom första distriktet: till ledamot fröken Karin Alsterlund;

16) i arbetslöshetskommittén för år 1945 till ledamöter handlanden Petrus Lindkvist, grovarbetaren Carl Alb. Andersson, järnarbetaren Karl Rahm, fabrikören Alfred Larsson, svarvaren Axel Pettersson, disponenten Enoch Asplund, fru Alfhild Johansson och chauffören Knut Pallin med direktören Eskil Melcher, ritaren Per Karlsson, f. d. landsfiskalen Adolf Manby och ombudsmannen Erik Nordberg som suppleanter samt till revisorer materialförvaltaren G. W. Forsberg och banktjänstemannen Carl-Erik Carlsson med banktjänstemannen A. Sjöberg och snickaren Bror Johansson som suppleanter;

17) i nykterhetsnämnden för tiden till den 1 januari 1949 till ledamöter folkskolläraren Hjalmar Wiklund, leg. läkaren Ingeborg Uddenberg-Hård af Segerstad och leg. läkaren Erik Tingvall, till suppleant fru Elin Ohman samt till vice ordförande folkskolläraren Hjalmar Wiklund;

18) i lönenämnden för tiden till den 1 januari 1947 till ledamöter förmannen Arvid Johansson, maskinritaren Axel Byström, stationsförmannen J. W. Sjöstedt och byggnadssnickaren Bror Johansson samt till suppleanter folkskolläraren Sigurd Gustavson, kontorschefen Viktor Lindström och verkställaren Thore Sjögren och för tiden till den 1 januari 1946 till suppleant advokaten Thor Loodin;

19) i skönhetsrådet för tiden till den 1 januari 1948 till ledamöter byggnadschefen Erik Björkman, direktören Bror Håkansson, länsarkitekten Conny Nyqvist och fru Maggie Bergqvist samt till suppleanter kontoristen Gustav E. Johansson och folkskolläraren Sigurd Gustavson;

20) till överförmyndare för tiden till den 1 januari 1949 kaptenen Carl Bråberg med f. d. bankkamreraren Frej Timén som suppleant;

21) till huvudmän i Karlstads Sparbank för tiden efter ordinarie års-sammanträdet 1945 t. o. m. års-sammanträdet 1949 redaktören John Sandén, civilingenjören Erik Wästlund och förmannen Arvid Johansson;

22) till fullmäktig i Sveriges kommunalanställdas pensionskassa för tiden efter 1945 års till och med 1946 års fullmäktigesammanträde bankdirektören Bertil Österberg med förmannen Arvid Johansson som suppleant;

23) i lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket för tiden 1/7 1945—30/6 1949 till ledamöter folkskolläraren Arne Norsell och ombudsmannen Erik Nordberg;

24) i polisenämnden för tiden till den 1/1 1947 till ledamot majoren N. F. Bergqvist;

25) till sakkunniga vid brandsyn under år 1945 stadsarkitekten Olle Lagergren och civilingenjören Erik Wästlund med fastighetsförvaltaren Otto Feldt och byggmästaren Oscar Gustafsson som suppleanter;

26) i civilförsvarsnämnden för tiden till den 1 januari 1949 byggmästaren Olof Wästlund med brandchefen A. A. Engström som suppleant, apotekaren Sven Andersson med verkmästaren Thore Sjögren som suppleant, byggnadschefen Erik Björkman med överläraren Karl-Ivar Asplund som suppleant, förmannen Arvid Johansson med glasarbetaren Emil Gustafsson som suppleant, samt fru Kerstin Kristiansson med fru Aina Pettersson som suppleant;

27) i kristidsnämnden för år 1945 till ledamöter handelsföreståndaren Alb. Svensson, grosshandlaren Alfred Hanes, direktören G. Brolin, grovarbetaren Carl Alb. Andersson, köpmannen Uno Olsson, fru Elin Öhman, ombudsmannen Helge Karlsson och metallarbetaren Oskar Zetterlund med fru Hanna Englén, handlanden Claes Gustafsson, lantbrukaren Wilhelm Olsson och fru Alfild Johansson som suppleanter;

28) i vägnämnden för tiden till den 1 januari 1949 till ledamot överlantmätaren Sigvard Bergsjö och till suppleant direktören Bror Håkansson;

29) i Karlstads hemhjälpnsnämnd för tiden till den 1 januari 1947 till ledamot distriktsöversköterskan Linnéa Kristensson och till suppleant barnavårdsmannen Ingrid Hedström;

30) i kommittén angående bussväsendet och busstrafiken i staden till ledamot maskinisten Einar Tränk, vilken samtidigt utsågs att sammankalla kommittén till sammanträde;

31) i Karlstads Kaféaktiebolag för tiden efter 1945 års t. o. m. 1946 års ordinarie bolagsstämma till styrelseledamöter grovarbetaren Carl Alb. Andersson, länsnotarien Bertil Geijer och apotekaren Sven Andersson, till styrelsesuppleanter grovarbetaren Karl Hardin och maskinritaren Axel Byström, till revisorer poliskonstapeln Ivar Fransson och stationsförmannen J. W. Sjöstedt samt till revisorssuppleant banktjänstemannen Sture Modén.

Det antecknades, att samtliga här ovan angivna val företagits med acklamation med undantag för valen till

suppleant i fattigvårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1947, vartill redaktören John Berglund utsågs med 19 röster, under det att ombudsmannen Evert Larsson erhöll 8 röster och fröken Maja Redell 5 röster samt 2 blanka sedlar avgavs;

revisorer i stadsrevisionen, fjärde gruppen, för år 1944, vartill disponenten Sven Jansson utsågs med 16 röster, under det att typografen Carl Carlsson-Frosterud erhöll 15 röster och två valsedlar ogillades; samt

ledamöter i lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket för tiden den 1 juli 1945—den 30 juni 1949.

Vid sistnämnda val erhöll folkskolläraren Arne Norsell 16 röster, om-

budsmannen Erik Nordberg och byggmästaren Olof Wästlund vardera 15 röster samt sparbanksdirektören Gustav Liljeberg 14 röster, varefter herrar Arne Norsell och Erik Nordberg förklarades valda, den sistnämnde efter lottning mellan honom och herr Wästlund. Tre lottsedlar ogillades.

Frågan om val av suppleanter i lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket för samma tid återremitterades till beredningsutskottet för nytt förslag.

§ 395.

Till stadsfullmäktiges ordförande under år 1945 utsågs med acklamation bankdirektören Anton Dahlin.

§ 396.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande under år 1945 utsågs med acklamation förmannen Arvid Johansson.

§ 397.

Ordföranden erinrade om att fullmäktige ännu ett år fått arbeta under fredliga förhållanden. När kriget slutade visste ingen. Säkert vore dock, att ridån nu gått upp för det stora världsdramats sista akt. Stadsfullmäktige hade sökt planera så, att de svårigheter, som vore att vänta, kunde mötas med tillförsikt. Stadens invånare hade i skattesänkningen fått en välkommen julklapp. Ordföranden tackade stadsfullmäktiges ledamöter, de förberedande organen och stadens befattningshavare för deras arbete till stadens bästa under det snart tilländalupna året. Ett särskilt tack riktades till vice ordföranden, sekreteraren och borgmästaren. Ordföranden tillönskade samtliga en god jul och ett gott slut på år 1944.

§ 398.

Vice ordföranden framförde stadsfullmäktiges tack till ordföranden samt tillönskade honom en god jul och ett gott slut på innevarande år.

§ 399.

Till protokollet antecknades, att borgmästaren Gunnar Lindskog övervarit sammanträdet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Justerat den 3 januari 1945.

A. DAHLIN.

OLOF WÄSTLUND. AXEL KARLSSON.

Efter kungörelse offentligen uppläst onsdagen den 3 januari 1945; betygar
I tjänsten:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 20 Januari 1944.

N:o 1.

Förslag angående återbetalning av vissa uppburna sotningsavgifter.

Utdrag av brandstyrelsens i Karlstad protokoll den 6 december 1943.

§ 152.

Uti det i styrelsens protokoll för den 22 november 1943, § 144, förut antecknade ärendet angående åtagande av skorstensfejarmästaren Helge Skoog att till staden återbetala den av honom uppburna merutbetalning för extra sotning av vedeldade värmepannor, som överstege en krona 75 öre per panna, hade från Skoog inkommit uppställning över sotning av sådana pannor under tiden från och med den 1 oktober 1941 till och med den 30 juni 1942.

Ordföranden och brandchefen hade avgivit ett så lydande utlåtande över verkställd granskning av ifrågavarande uppställning:

"Till Brandstyrelsen.

Vid företagen kontroll av Sotarmästarens inlämnade översikt över ordinarie och extrasotningar verkställda under eldningsperioden 1 okt. 41—30 juni 42 har följande iakttagits:

Ordinarie sotningar som verkställts av sotarmästaren enl. översikten:

Hösten 1941	Våren 1942
608 st.	1254 st.

Extra sotningar, som verkställts av sotarmästaren enl. översikten:

Hösten 1941	Våren 1942
563 st.	1184 st.

Summa = 1747 st.

Vid kontrollen har iakttagits att av ordinarie sotningar borde ha verkställts 1217 st. hösten 1941 och 1254 st. våren 1942. Detta visar att 609 st. ordinarie sotningar ej utförts. Fylles denna brist med verkställda extra sotningar så får man fram att 1138 st. (1747—609) extrasotningar böra debiteras.

1138 st. sotningar à 1:75 kr. Sotningen ger en summa av 1,991:50 kr. Sotarmästaren har av stadskassan utfått kr. 8,001:04 för extrasotningar, men skall enl. kontrollen endast debitera kr. 1,991:50. Sotarmästaren bör alltså återbetala kr. 6,009:54.

Karlstad den 3 december 1943.

E. LANDTGREN.

A. A. ENGSTRÖM.
Brandchef."

Efter överläggning i ärendet beslöt styrelsen att, med överlämnande till stadsfullmäktige av uppställningen, såsom yttrande i ärendet åberopa vad ordföranden och brandchefen i sitt utlåtande anfört.

Som ovan.

In fidem:

N. O. KARELL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 10 januari 1944.*

§ 38.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 3 januari 1944, § 23, bordlagda ärendet angående åtagande av skorstensfejarmästaren Helge Skoog att till staden återbetala av honom för mycket uppbyggen ersättning för extra sotning av vedeldade värmepannor.

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 21 oktober 1943, § 303, till bl. a. drätselkammaren för yttrande överlämnat en skrivelse från skorstensfejarmästaren Helge Skoog angående nämnda återbetalning.

I ärendet hade brandstyrelsen avgivit yttrande.

Följande skrivelse av skorstensfejarmästaren Skoog föredrogs:

"Till Brandstyrelsen, Karlstad.

Av stadskassan har jag för extrasotningar under eldningsperioden 1 okt. 41—30 juni 42 erhållit 8,001:04, men skall enligt verkställd kontroll endast utfå 1,991:50 varför jag förklarar mig villig att till Karlstad stad återbetala 6,009:54.

Karlstad den 5 januari 1944.

HELGE SKOOG.

Ovanstående namnteckning bevitnar:

PER WAHLSTRÖM.

ERIC HELGESSON."

Under åberopande av vad brandstyrelsen anfört och med hänvisning till ovanintagna medgivande beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa, att Skoog hade att till staden återbetala ett belopp av kronor 6,009:54, motsvarande av Skoog för mycket uppbyggen ersättning för extra sotning av vedeldade värmepannor.

Tillika beslöt drätselkammaren uttala, att i och med förevarande åtagande frågan om ansvarsfrihet för brandstyrelsens räkenskaper och förvaltning för år 1942 enligt drätselkammarens förmenande borde kunna företagas till avgörande.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.*

§ 3.

I fråga om återbetalning av vissa uppburna sotningsavgifter beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

*att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drät-
selkammaren därom föreslagit.*

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Infordrat yttrande över betänkande med förslag till hamn-
förordning.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i
Karlstad den 21 december 1943.*

§ 74.

Från Hamnförbundet och Handelskammaren samt Stadsfullmäktige hade för hamnstyrelsens yttrande inkommit "Betänkande med förslag till Hamnförordning, avgivet av Kungl. Kommerskollegium".

Efter det förslaget cirkulerat bland hamnstyrelsens ledamöter och överläggning hållits, beslöt hamnstyrelsen meddela, att hamnstyrelsen ej hade något att erinra mot förslaget med undantag för § 9 punkt 6, som i förslaget har följande lydelse: "För fartyg, som endast passera hamnen utan att där lasta eller lossa gods eller ombordtaga eller landsätta passagerare, må hamnavgiften icke överstiga vad enligt taxa skall utgå vid fartygets ankomst till hamnen".

I gällande förordning stadgas beträffande fartyg, som endast passera hamnen utan att där lossa eller lasta, *att hamnavgift må utgå endast på grund av undantagsvis förekommande förhållanden*, § 8 punkt 6.

Enligt hamnstyrelsens förmenande borde förenämnda begränsning alltjämt finnas, då givetvis endast på grund av alldeles särskilda förhållanden hamnavgift bör uttagas för fartyg, som endast passera en hamn och således ha användning av enbart sjöfartsanstalter inom hamnen, vilka mera tillhöra allmän farled.

Hamnstyrelsen delar Sveriges Redareförenings uttalande åsikt — sidan 53 i betänkandet — att genom föreslagna formulering av nämnda paragraf kan möjlighet finnas för hamn att framställa krav på hamnavgifter, som icke borde förekomma eller som icke motsvarar den nytta de passerande fartygen hade av inom hamnen vidtagna anstalter.

Visserligen skall enligt förslaget — § 13 mom. 2 — erforderlig utredning förebringas vid ansökan om fastställelse av hamnavgift i fall som här är i fråga. Dock vill det synas hamnstyrelsen, som om större säkerhet mot framtvingandet av höga avgifter ernås därest förenämnda stadgande i gällande förordning — § 8 punkt 6 — bibehålles.

Som ovan.

In fidem:
MAGNUS BENGZON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 10 januari 1944.*

§ 49.

Drätselkammaren hade att avgiva yttrande över ett av Kungl. Kommerskollegium avgivet Betänkande med förslag till hamnförordning (Statens offentliga utredningar 1943: 32).

I ärendet hade hamnstyrelsen avgivit yttrande, vilket yttrande den 8 januari 1944 inkommit till drätselkammaren.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att avgiva yttrande i ärendet i enlighet med vad hamnstyrelsen anfört.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.*

§ 4.

Stadsfullmäktiges yttrande hade infordrats över framlagt betänkande med förslag till hamnförordning.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadfullmäktige måtte besluta att avgiva yttrande i ärendet i enlighet med vad hamnstyrelsen anfört.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

**Infordrat yttrande angående förslag till omläggning och
förbättring av rikshuvudvägen Karlstad—Kristinehamn
å delen Kroppkärr—Skattkärr—Brosäter, m. m.**

*Utdrag av byggnadsnämndens i Karlstad protokoll
den 17 december 1943.*

§ 558.

Stadsfullmäktige hade till nämnden med anhållan om yttrande överlämnat handlingar angående förslag till omläggning och förbättring av rikshuvudvägen Karlstad—Kristinehamn på delen Kroppkärr—Skattkärr—Brosäter.

Efter överläggning i ärendet beslöt nämnden såsom yttrande i ärendet framhålla önskvärdheten därav, att rikshuvudvägens anslutning i Kroppkärr utformades såsom trafikplats.

Härjämte ville nämnden ifrågasätta, huruvida icke rikshuvudvägen kunde framdragas från vägskälet i Kroppkärr utmed gamla vägen på en

sträcka av cirka två kilometer och därefter anslutas till den föreslagna bron över Alstersån.

Som ovan.

In fidem:
N. O. KARELL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 januari 1944.

§ 6.

Drätselkammaren hade att yttra sig över uppgjort förslag till omläggning och förbättring av rikshuvudvägen Karlstad—Kristinehamn på delen Kroppkärr—Skattkärr—Brosäter.

I ärendet hade byggnadsnämnden avgivit yttrande.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion att till stadsfullmäktige vidarebefordra byggnadsnämndens yttrande såsom kammarens eget förslag till yttrande i ärendet.

Därjämte beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat ville bevilja ett belopp av 463 kronor till bestridande av kostnaderna för stakning av den del av ifrågavarande väg, som faller inom Karlstads stads område.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 5.

I anledning av framlagt förslag till omläggning och förbättring av rikshuvudvägen Karlstad—Kristinehamn delen Kroppkärr—Skattkärr—Brosäter beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta

dels att avgiva yttrande i ärendet på sätt byggnadsnämnden anfört,

dels ock att anslå 463 kronor till stakningskostnader i enlighet med drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om anslag till stakning för vägföretaget Karlstad—Munkfors på delen Karlstad—Skåre samt Karlstad—Råtorp—Skåre.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 januari 1944.

§ 28.

Föredrogs följande från länsstyrelsen inkomna skrivelse angående kost-

nader för "vägföretaget Karlstad—Munkfors på delen Karlstad—Skåre (500 kronor) samt Karlstad—Råtorp—Skåre (1000 kronor)":

"Till Karlstads stads drätselkammare, Karlstad.

Sedan enligt anordningar den 6 mars 1942 och den 28 april 1942 till ingenjören Bernt Wennqvist, Karlstad, utbetalats 1,500 (ettusenfemhundra) kronor, utgörande förskott på icke slutgranskade räkningar, avseende vägföretagen Karlstad—Munkfors på delen Karlstad—Skåre (500 kronor) samt Karlstad—Råtorp—Skåre (1,000 kronor) får länsstyrelsen härigenom anmoda Eder att skyndsamt hit inbetala förenämnda belopp, vilket lämpligen torde insättas å länsstyrelsens postgirokonto nr 35187.

Karlstad i landskontoret den 29 december 1943.

På tjänstens vägnar:

WILHELM DALÉN."

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 20 oktober 1938, § 226, beviljat ett belopp av 1,500 kronor "för utredning angående infartsled Skåre—Karlstad", vilket belopp emellertid, då detsamma icke tagits i anspråk och icke behandlats såsom reservationsanslag, återgått till stadskassan.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till bestridande av ovan närmare angivna kostnader bevilja ett belopp av 1,500 kronor samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 6.

Beträffande anslag till stakning för vägföretaget Karlstad—Munkfors på delen Karlstad—Skåre samt Karlstad—Råtorp—Skåre beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Drätselkammarens förslag angående skattesats för skogsaccis under år 1944.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 januari 1944.

§ 11.

Föredrogs följande skrivelse av stadskamreraren angående skattesatsen för skogsaccis:

"Till Drätselkammaren.

Jämlikt bestämmelserna i lag om skogsaccis den 28 september 1928 skola stadsfullmäktige fastställa den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå för inom staden avverkat skattepliktigt virke.

Ifrågavarande skattesats skall för ett hundra kronor taxerat rotvärde å den avverkade skogen utgöra en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom staden, skolande skattesatsen jämkas till närmast högre femtal ören.

Utdebiteringen pr skattekrona här i staden har för de senaste fem åren utgjort:

För år 1939	Kr. 9:30
” ” 1940	” 10:50
” ” 1941	” 12:50
” ” 1942	” 11:80
” ” 1943	” 10:50

Medeltalet för angivna år utgör ..... Kr. 10:92

och en fjärdedel därav blir Kr. 2:73.

På grund av det anförda, tillåter jag mig föreslå, att drätselkammaren måtte hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige för år 1944 fastställer ifrågavarande skattesats till kronor 2 och 75 öre.

Karlstad i drätselkontoret den 29 december 1943.

STELLAN WENDT."

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta
att för år 1944 fastställa den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå, till 2 kronor 75 öre.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.*

§ 7.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville besluta, att för år 1944 fastställa den skattesatts, efter vilken skogsaccis skall utgå, till kronor 2:75.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om medel för anställande av en särskild taxeringsassistent såsom biträde åt taxeringsnämnderna i staden.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 januari 1944.

§ 36.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 29 november 1943, § 921, bordlagda ärendet angående anställande av en särskild taxeringsassistent såsom biträde åt taxeringsnämnderna i staden.

Det antecknades, att frågan om tillsättande av en taxeringsassistent upptagits till behandling av 1943 års budgetberedning, som emellertid varit av den åsikten, att drätselkammaren borde taga initiativ i ärendet.

Följande skrivelse av stadskamreraren föredrogs:

”Till Drätselkammaren.

Vid beredningen av stattförslagen för de senaste åren har det inom såväl drätselkammaren som budgetberedningen ifrågasatts, om icke staden borde anställa en särskild taxeringsassistent såsom biträde åt taxeringsnämnderna i staden. Man har ansett, att en sådan åtgärd skulle gynnsamt påverka taxeringsresultatet. 1943 års budgetberedning uppförde ett förslagsanslag på 3,000:— kronor i stattförslaget för år 1944. Av formella skäl beslöt beredningen sedermera, att anslaget skulle strykas, enär det borde ankomma på drätselkammaren att framlägga förslag i ärendet, och det ansågs lämpligt, att anslaget i vanlig ordning bleve beslutat av stadsfullmäktige.

Drätselkammaren har därefter överlagt i ärendet och avsett, att förslag skulle ingivas till stadsfullmäktiges januarisammanträde, såvitt icke de väntade ändringarna i vissa delar av taxeringsförordningen skulle ge vid handen, att särskilda anstalter för taxeringsarbetet från stadens sida icke kunna anses motiverade. Sedan Kungl. Maj:ts förordning (n:o 855) den 17 december 1943 om ändring i vissa delar av taxeringsförordningen den 28 september 1928 nu utkommit, får jag på grund av drätselkammarens uppdrag anföra följande.

Den utökning av taxeringsorganisationen, som regleras av återopade förordning, torde väl efter hand komma att påverka taxeringsarbetet i den riktning som statsmakterna avsett. I 145 § av förordningen stadgas emellertid fortfarande bl. a. att av statsmedel bestridas bidrag till kostnader, som kommun åtagit sig för särskilda anstalter för taxeringsarbetet genom tillhandahållande av tjänstemän enligt 15 §, 1 mom., eller annat ledes, därest Kungl. Maj:t finner dessa anstalter äga särskilt värde för det allmänna. Representanter för länsstyrelsen ha vid överläggningar under hand uttalat, att det åtminstone tills vidare måste få anses vara av värde, att staden ställer sådan tjänsteman till förfogande för taxeringsnämnderna. Därvid har också påpekats, att länsstyrelsen i enlighet med kungörelsen kommer att förordna taxeringskonsulenter för visst antal lokala taxeringsdistrikt inom länet, att biträda ordförandena i taxeringsnämnderna, men att det är ovisst om sådana konsulenter komma att förordnas för taxeringsdistrikten i staden. Det arbete som konsulenterna kunna komma att utföra, är emellertid icke jämförligt med det, som en av staden anställd taxeringsassistent kan göra.

Beträffande den ifrågasatte taxeringsassistentens verksamhet kunna f. n. icke några närmare preciserade riktlinjer uppdragas. Detta torde, om anslag ställes till förfogande,

böra bli föremål för överläggningar mellan drätselkammaren, taxeringsnämnderna och taxeringsassistenten efter samråd med länsstyrelsen, men man synes kunna utgå ifrån, att arbetet i stor utsträckning bör läggas såsom kategorigranskning.

Vid de tillfällen då drätselkammaren tidigare har övervägt anställandet av taxeringsassistent, har den största svårigheten varit att få lämplig och kompetent person för uppdraget. Samma svårighet kvarstår fortfarande och kanske i högre grad, emedan länsstyrelserna draga till sig de personer, som äro särskilt utbildade för verksamheten. Med hänvisning till vad som i början av skrivelsen anförts beträffande taxeringsorganisationen och på grund av andra skäl måste man utgå ifrån, att den föreslagna anställningen icke har avsetts bli en heltidstjänst. Denna bör i stället utformas såsom en arvodesbefattning under en viss begränsad tid. Preliminära överläggningar om sådant uppdrag ha förts med den nytillsatte sekreteraren i handelskammaren, vilken förut varit bokföringssakkunnig och taxeringsassistent vid länsstyrelsen i Göteborg och som förklarar sig villig att åtaga sig ett dylikt uppdrag. Dennes ställning som sekreterare i handelskammaren anses icke utgöra ett hinder för godkännande såsom taxeringsassistent.

Jag föreslår därför drätselkammaren att hos stadsfullmäktige anhålla om ett förslagsanslag högst på 3,000:— kronor, att täckas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter, för att till förfogande för taxeringsnämnderna i staden ställa en särskild taxeringsassistent och att uppdraga åt en kommitté att därefter vidtaga alla nödvändiga åtgärder i ärendet.

Karlstad i drätselkontoret den 10 januari 1944.

STELLAN WENDT."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa ett belopp av högst 3,000 kronor till drätselkammarens förfogande för anställande innevarande år av en särskild taxeringsassistent såsom biträde åt taxeringsnämnderna i staden samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

Denna § förklarades omedelbart justerad .

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 8.

Beträffande drätselkammarens framställning om anslag till särskild taxeringsassistent, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning om anslag för anskaffande av ett »Reka»-aggregat till värmeanläggningen i Norra skolan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 december 1943.

§ 995.

Föredrogs följande skrivelse av fastighetsförvaltaren angående övergång från vedeldning till koksstybbeldning i stadens värmeanläggningar:

”Till Drätselkammaren, Karlstad.

Undertecknad får härmed meddela, att frågan om övergång till eldning med koksstybb vid stadens värmeanläggningar har blivit aktuell för utredning i anledning av att Gasverket förfogar över stora kvantiteter stybb, som i första hand, med anledning av ekonomisk fördel, bör komma till användning vid stadens egna anläggningar.

För erhållande av utlåtande i spörsmålet har Mellersta- och Norra Sveriges Angpanneförening tillfrågats, och har föreningen efter gjorda undersökningar, ansett sig kunna tillstyrka användandet av koksstybb, speciellt vid anläggningar med relativt hög bränsleförbrukning och med gott utrymme framför pannorna. För stybbeldning fordras nämligen anskaffandet av speciellt aggregat som monteras framför pannorna.

Offert har infordrats å erforderliga aggregat, och har samtidigt med offerten erhållits driftskalkyler utvisande den ekonomiska fördelen vid övergång till stybbeldning.

Gasverket är i tillfälle tillhandahålla en bränsleblandning som utgöres av 50 % koksstybb och 50 % stybbkoks till ett pris av kr. 58:— pr ton, och har driftskalkylerna, ifråga om nedan nämnda anläggningar baserats på nämnda pris.

DRIFTSKALKYL.

Herrhagsskolan.

Beräknad bränslekostnad avseende bränsleperioden 1943—44 för 699 kbm ved och 815 hl. koks som erhålles mot erhållna licenser utgör ..... Kr. 13,437:20

Omräknas ovanstående bränslekvantiteter till stybbkoks utgör kvantiteten c:a 147,6 ton stybbkoks för att erhålla samma värmemängd som ovanstående bränsletilldelning.

Bränslekostnaden vid användande av stybbkoks blir sålunda c:a .... Kr. 8,560:80

Besparing = (drygt 36 %) ..... Kr. 4,876:40

För anläggningen föreslås anskaffandet av 2 st. aggregat (t. ex. 'Reka'-brännare) med tillbehör dragande en kostnad av kr. 3,300:— pr st. Kr. 6,600:—
Härtill kommer montagekostnader med c:a ..... Kr. 700:—

Anläggningskostnad ..... S:a Kr. 7,300:—

Västerstrandsskolan.

Beräknad bränslekostnad för 389 kbm ved och 454 hl. koks utgör .... Kr. 8,452:42
Ovanstående bränslekvantitet omräknad till stybbkoks (82,17 ton) utgör bränslekostnaden c:a ..... Kr. 4,765:86

Besparing = (c:a 43 %) ..... Kr. 3,686:56

För anläggningen föreslås anskaffandet av 1 st. aggregat ('Reka') till en kostnad av ..... Kr. 3,300:—
Montagekostnad c:a ..... Kr. 400:—

Anläggningskostnad c:a ..... S:a Kr. 3,700:—

Norra skolan.

Värmeanläggningen är en av de mindre, men på grund av att densamma är synnerligen besvärlig att sköta vid användandet av vedbränsle, anses denna anläggning vara lämplig för åtgärd.

Beräknad bränslekostnad för 83 kbm ved och 97 hl. koks utgör	Kr. 1,804:06
Ovanstående bränslekvantitet omräknad till stybbkoks (17,5 ton) utgör kostnaden c:a	Kr. 1,015:—
Besparing = (43,5 %)	Kr. 789:06
För anläggningen föreslås anskaffandet av 1 st. aggregat ('Reka') för en kostnad av	Kr. 1,905:—
Montagekostnad	Kr. 250:—
Anläggningskostnad c:a	Kr. 2,155:—

Till ovan angivna besparing kommer dessutom att arbetskostnadernas höjning för vedeldning bortfaller.

Enligt utlåtande från Angpanneföreningen vitsordas att ovanstående kalkyler är fullt godtagbara. Den besparingen, som i nämnda kalkyler anges, bör givetvis först minskas med ränta och amortering innan den verkliga besparingen erhålles.

Det kan anmärkas att föreslagna aggregat ej äro speciellt avsedda för stybbeldning, utan även kunna användas för såväl s. k. småkoks som småkol och antracit. Dessa bränslen finnas alltid under normala förhållanden vid gasverket, och anses användandet av dyl. bränsle för värmeanläggningar vara synnerligen effektivt, och ur ekonomisk synpunkt fördelaktigt. Med anledning härav torde åtgärder för omläggningen i bränslesort ej behöva räknas som direkt kristidsåtgärd, med kort amorteringstid å därmed sammanhängande anläggningskostnader, utan hänföra densamma till mera normal åtgärd med längre amorteringstid.

Med den sålunda gjorda utredningen tillåter jag mig föreslå att Drätselkammaren tager under övervägande lämpligheten af att övergå till stybbeldning vid föreslagna anläggningar eller ev. vid en anläggning som försök, och om beslut härom fattas, hos stadsfullmäktige söka erforderligt anslag för bestridandet av anläggningskostnader.

A Karlstads stads Fastighetskontor den 17 december 1943.

OTTO FELDT."

Efter yttranden av *herrar Hult och byggnadschefen* beslöt drätselkammaren uttala, att proveldning med koksstybb omedelbart borde påbörjas beträffande Norra skolan och att för ändamålet borde anskaffas ett aggregat av märket "Reka".

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja 2,155 kronor till bestridande av kostnaderna för anskaffande av ett aggregat av märket "Reka" för proveldning med koksstybb i värmeanläggningen å Norra skolan samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

Som ovan,

In fidem:
GUSTAF PALMER.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.*

§ 9.

Beträffande anslag för anskaffande av "Reka"-aggregat till värmeanläggningen i Norra skolan beslöt beredningsutskottet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Framställning om viss ändring av stadsfullmäktiges beslut
den 17 juni 1943, § 231, angående anordnande av
provisoriska lokaler i badhuset för skolläkaren.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 20 december 1943.*

§ 973.

Föredrogs följande från folkskolestyrelsen inkomna protokollsutdrag
angående lokaler i badhuset för skolläkaren:

"Utdrag ur Protokoll vid sammanträde med Karlstads Folk-
skolestyrelses Ekonominämnd den 11 november 1943.

§ 176.

Meddelade Herr Ordföranden, att han tillsammans med folkskolinspektören jämlikt ekonominämndens beslut den 19 oktober 1943, § 152, underhandlat med badhusstyrelsens representant Herr M. Ronge rörande kontrakt avseende till folkskolestyrelsen upplåtna läkarelokaler inom varmbadhuset, men att den förutsättning rörande Karlstads Simsällskaps därvarande lokaldispositioner, under vilken stadsfullmäktige den 17 juni 1943 beviljat anslag för iordningställande av ifrågavarande lokaler, icke blivit iakttagen, vadan kontrakt å upplåtelsen icke kunnat upprättas.

I anledning härav beslöt nämnden att bringa detta förhållande till drätselkammarens kännedom för vidtagande av de åtgärder, drätselkammaren i enlighet med stadsfullmäktiges beslut finner erforderliga.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG."

I ärendet hade badhusstyrelsen avgivit följande yttrande:

"Utdrag ur protokoll, hållet vid Badhusstyrelsens sammanträde den 2 dec. 1943.

§ 58.

Utdrag ur protokoll från Ekonominämndens sammanträde enl. Bil. A. föredrogs, var-
efter badhusföreståndaren meddelade, att underhandlingar förts på badhuset den 22

oktober utan resultat. Något hyreskontrakt ansåg sig folkskolestyrelsens representanter, folkskoleinspektören Axel Rydborg och ekonominämndens ordf., expeditör Bror Eriksson, icke vilja teckna. Vid denna sammankomst närvar även läkarmottagningens sköterska, fru Norsell.

Med anledning av vad som framkommit vid denna sammankomst beslöt styrelsen å sin sida vidhålla sin ståndpunkt, att det icke vore någon större olägenhet av att förena läkarmottagningen med simsällskapets klubblokaler, till dess sådana förhållanden inträda att en ändring kan ske. Detta uttalande var även föranlätet av att styrelsen fått kännedom om ekonominämndens hemställen till Drättselkammaren, att folkskolestyrelsen för sin läkarmottagning finge helt disponera simsällskapets klubbtrum.

Som ovan.

Enligt uppdrag:
MATS RONGE.
Skr.

Justerat:

BERTIL ÖSTERBERG (ordf.)
ERIK HIDÉN. EMELI LAGERGREN.

Rätt utdraget betygar:
M. RONGE."

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 17 juni 1943, § 231, beviljat ett belopp av 3,250 kronor till anordnande av provisoriska lokaler i badhuset för skolläkaren "under förutsättning, att Karlstads Simsällskap helt avstode från lokalerna ifråga".

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder framhölls, att simsällskapet, som hitintills disponerat ifrågavarande lokaler, jämväl i fortsättningen borde få disponera lokalerna på kvällarna. Lokalbristen vore ett faktum och badhusstyrelsen hade otvivelaktigt rätt i sin uppfattning, att det icke vållade några större olägenheter, om simsällskapet emellanåt disponerade lokalerna efter klockan 6 på kvällarna. Drättselkammaren borde därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, att provisoriska lokaler i badhuset för skolläkaren skulle inredas i enlighet med stadsfullmäktiges i juni 1943 fattade beslut — med den ändringen i beslutet, att slutorden "under förutsättning att Karlstads Simsällskap helt avstode från lokalerna ifråga" borttoges.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drättselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville fatta beslut i enlighet med ovan angivna förslag.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.*

§ 10.

Drättselkammaren hade föreslagit, att stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1943, § 231, angående anordnande av provisoriska lokaler i badhuset för skolläkaren skulle ändras på så sätt, att bestämmelsen "under förut-

sättning att Karlstads Simsällskap helt avstode från lokalerna ifråga” borttoges.

Beredningsutskottet beslöt efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående arvode åt ordföranden i lönenämnden.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 10 januari 1944.

§ 37.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 6 december 1943, § 937, bordlagda ärendet angående arvode åt lönenämndens ordförande, m. m.

I den 19 november 1943, § 93, avgivet yttrande hade lönenämnden för sin del föreslagit ett årsarvode åt ordföranden på 600 kronor och därvid bl. a. erinrat om att lönenämndens ansvar och arbetsbörda väsentligt ökats genom tillkomsten av stadsfullmäktiges beslut den 17 december 1942, § 364, med utökad skyldighet för lönenämnden att föra förhandlingar angående löneavtal mellan staden och dess anställda.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1944 bevilja lönenämndens ordförande ett arvode på 600 kronor,

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat, att beslutet skulle underställas länsstyrelsen för fastställande.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 11.

I fråga om arvode åt lönenämndens ordförande beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning att vissa till luftskyddsnämndens förfogande ställda anslag skola få behandlas såsom reservationsanslag.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 december 1943.

§ 996.

Föredrogs följande skrivelse från luftskyddsnämnden med hemställan, att till nämndens förfogande ställda anslag skulle få behandlas såsom reservationsanslag:

"Till drätselkammaren.

På särskilda framställningar av luftskyddsnämnden ställde stadsfullmäktige den 18 mars 1943 av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat till nämndens förfogande dels ett förslaganslag på 10,000:— kronor för att på föredragning av luftskyddschefen kunna utanordnas av nämnden för socialtjänstens behov med mera efter prövning av medelsbehovet från fall till fall (§ 113 i protokollet), dels ock ett belopp av 5,000:— kronor för att på luftskyddschefens föredragning kunna utanordnas för anbefalld besiktning av enskilda skyddsrum (§ 114 i protokollet).

Som inköpen för socialtjänstens behov samt besiktningen av skyddsrummen av olika skäl icke kunnat slutföras under innevarande år samt det synes mindre ändamålsenligt att luftskyddsnämnden skall behöva under 1944 till stadsfullmäktige inkomma med förnyade framställningar om anslag för ifrågakomna ändamål med de belopp, som vid innevarande års utgång icke förbrukats, får luftskyddsnämnden härmed hemställa, att anslagen i fråga måtte som reservationsanslag få utnyttjas även under 1944.

Karlstad den 15 december 1943.

På luftskyddsnämndens vägnar:

OLOF WASTLUND."

Drätselkammaren beslöt för sin del hos stadsfullmäktige tillstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 12.

Luftskyddsnämnden hade hemställt, att vissa till nämndens förfogande ställda anslag skulle få behandlas som reservationsanslag.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla luftskyddsnämndens framställning.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om medel till kostnader för flyttning av vissa sommarstugor.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 december 1943.

§ 971.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 21 juli 1943, § 490, bordlagda ärendet angående framställning från herrar Karl Karlsson, Västra Viken 5, m. fl. ägare av sommarstugor å Grundviken invid ammunitionsfabriken om bidrag till kostnaderna för flyttning av ifrågavarande sommarstugor.

Sedan uppgifter införskaffats å flyttningskostnaderna hade tomtkommitterade avgivit följande yttrande i ärendet:

"Till Drätselkammaren i Karlstad.

Till tomtkommitterade hade remitterats skrivelser från ägarna av de sommarstugor, som varit belägna å den mark, som av staden överlätits till ammunitionsfabrik. Från dessa personer hade, med undantag från Karl Karlsson, inkommit detaljerade kostnadsberäkningar för flyttning av stugorna. Sedan fastighetsförvaltare Feldt upplyst om att stugorna nu vore flyttade, en del till av staden upplåtna tomter och en del till annan plats, beslöt tomtkommitterade föreslå att staden bidrager till flyttningskostnaden med 50 % av de specificerade beloppen samt att till Karl Karlsson utbetalas ett belopp av 100 kr. Bidragen enligt detta förslag skulle sålunda utgöra:

Axel Hane	Kr. 127:—
Harald Johansson	„ 377:—
Erik Johansson	„ 118:75
Hilding Johannesson	„ 105:87
P. Krantz	„ 215:75
Sigvard Karlsson	„ 150:—
Holger Johannesson	„ 309:11
Erik Nilsson	„ 200:50
Karl Karlsson	„ 100:—

Karlstad den 15 december 1943.

Kr. 1,703:98

HADAR GRUDE."

Det antecknades, att drätselkammaren den 23 november 1942, § 830, beslutat att för en tid av fem år kostnadsfritt upplåta markområden till sju närmare angivna ägare till sommarstugor i Grundviken — efter anvisning av stadsingenjören och fastighetsförvaltaren samt på villkor, att några anspråk på staden angående anläggande av väg till området icke framställdes och att staden icke heller åsamkades några övriga särskilda kostnader för upplåtelseerna.

Under åberopande av tomtkommitterades nu föreliggande förslag i ärendet beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom bidrag till ifrågavarande flyttningskostnader bevilja ett belopp av 1,703 kronor 98 öre att fördelas i enlighet med tomtkommitterades förslag samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 13.

I fråga om medel till kostnader för flyttning av sommarstugor beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om medel för fullföljande av mellan drätselkammaren och arrendatorn av Fredriksbergs gård Gustaf Svensson träffad uppgörelse om frånträde av arrendet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 december 1943.

§ 979.

Sedan drätselkammaren den 6 december 1943, § 956, uppdragit åt herrar ordföranden, byggnadschefen och fastighetsförvaltaren att på kammarens vägnar underhandla och träffa uppgörelse med arrendatorn av Fredriksbergs gård Gustaf Svensson om omedelbart avträde av arrendet av nämnda gård, föredrogs nu följande mellan stadens representanter och arrendatorn Svensson träffade avtal:

"AVTAL.

Mellan undertecknad arrendator Gustaf Svensson, Fredriksberg och Karlstads Drätselkammare är följande avtal träffat.

1:o Arrendatorn Gustaf Svensson förbinder sig härmed att omedelbart frånträda arrendet beträffande gården Fredriksberg, mot en av Karlstads Drätselkammare tillerkänd kontant ersättning av Sextusen (6,000:—) kr., för arrendets upphörande i förtid, medförande minskade inkomster, förluster vid realisation av inventarier, ävensom flyttningsomkostnader samt i övrigt på följande villkor;

2:o Flyttningen från gården skall påbörjas omedelbart, och fortskrida så att byggnaderna ställas till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens disposition på följande tider:

Arbetarebostaden om 1 rum och kök	den 8 dec. 1943
Matkällaren	den 9 dec. 1943
Vagnslider och magasin	den 10 dec. 1943
Svinhuset	den 15 dec. 1943
Boningshuset	den 16 dec. 1943

Södra ladan och loge ..... den 18 dec. 1943
 Stallet och ladan närmast ladugården ..... den 10 feb. 1944
 Potatiskällaren, ladugården, vedbodarna och gamla lador senast ..... den 14 mars 1944

3:o) Förutom ovanstående kontanta ersättning tillerkännes arrendatorn följande förmåner:

a) För flyttning av foder och inventarier skall staden kostnadsfritt tillhandahålla arrendatorn fyra kördagsverken med en bil.

b) En i stadens fastighet Viken 67 befintlig hyresledig lägenhet om 1 rum och kök ställes till förfogande, för att, om behov föreligger, uthyras till familj som bebor lägenhet vartill arrendatorn skall flytta.

c) Arrendatorn skall tillförsäkras att ej den elektriska kraften avbrytes under utrymningstiden t. o. m. den 18 december.

d) Arrendeavgiften skall avkortas med kr. 125:— för sista kvartalet.

4:o) Den kontanta ersättningen skall av staden erläggas med 4,000:— kr. den 18 december 1943, dock under villkor att i mom. 2 angivna åtgärder intill samma datum äro fullföljda och resten 2,000:— kr. då alla i detta avtal gällande utfästelser blivit fullföljda.

5:o) Med ovanstående avtal, varav tvenne lika lydande exemplar upprättats och växlats, förklara vi oss å ömse sidor nöjda och förbinda vi oss detsamma, utan några som helst ytterligare krav, till alla delar fullfölja.

Karlstad den 7 dec. 1943.

GUSTAF SVENSSON
 Arrendator.

För Karlstads Drätselkammare:
 OLOF WÄSTLUND
 Ordförande

Otto Feldt.

Egenhändiga namnteckningar bevittna:

NILS TUNEL

A. G. KARLSSON."

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att såsom ersättning till arrendatorn Gustaf Svensson för för tidigt avträdande av arrende av Fredriksbergs gård bevilja ett belopp av 6,000 kronor samt att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

Som ovan.

In fidem:
 GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 14.

Beträffande ersättning till arrendatorn Gustaf Svensson för frånträde av arrendet av Fredriksbergs gård beslöt beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i arrendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
 S. ROTH.

Förslag angående upptagande av tillfälliga lån och krediter med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 december 1943.

§ 982.

Föredrogs följande skrivelse av stadskamreraren angående bemyndigande för drätselkammaren att intill 1944 års utgång med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt upptaga tillfälliga lån och krediter:

"Till Drätselkammaren.

Stadsfullmäktige beslöto den 17 december 1942, § 393, att bemyndiga drätselkammaren att intill 1943 års utgång, med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt upptaga, på sätt drätselkammaren kunde finna lämpligt, tillfälliga lån och krediter intill ett belopp av kronor 1,293,000:—.

Då staden även under år 1944 har behov av tillfällig upplåning i den utsträckning, som den underställningsfria lånerätten medgiver, får jag härmed, med bifogande av uppgift beträffande stadens underställningsfria lånerätt under år 1944, föreslå drätselkammaren att hos stadsfullmäktige anhålla om bemyndigande

att intill 1944 års utgång med anlitande av den underställningsfria lånerätten upptaga, på sätt kammaren kan finna lämpligt, tillfälliga lån och krediter intill ett belopp av kronor 1,651,545: 65.

Karlstad i drätselkontoret den 16 december 1943.

STELLAN WENDT."

Vid skrivelsen hade fogats följande skrivelse angående stadens underställningsfria lånerätt:

UPPGIFT.

beträffande stadens underställningsfria lånerätt under år 1944.

Enligt lag 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, § 74, 2 mom. äger stad utan att Konungens fastställelse å beslutet erfordras, upptaga lån, ställda på högst ett års återbetalningstid, intill ett sammanlagt belopp motsvarande för varje å staden belöpande skattekrone enligt den under nästföregående år fastställda taxeringslängden en uttaxering av fyra kronor, så vitt angår i landsting ej deltagande stad, och en uttaxering av tre kronor såvitt angår annan stad.

Utöver vad i föregående stycke är medgivet, äger stad, utan att Konungens fastställelse å beslut därom erfordras, upptaga lån intill en sammanlagd summa motsvarande för varje skattekrone som nyss sagts en uttaxering av det belopp, varmed uttaxeringen för det löpande året understiger, i stad som omhänderhar folkskoleväsendet tio och i annan stad nio kronor, dock högst tre kronor för varje skattekrone. Lån, som avses i detta stycke, skall vara ställt att återbetalas inom fem år och, därest lånetiden är mer än ett år, att årligen avbetalas, dock må stad vid förvärv av intecknad egendom övertaga betalningsansvar även för sådan i egendomen intecknad gäld, som är ställd att betalas inom längre tid eller i annan ordning.

Antalet skattekronor enligt av kronokassören den 1 november 1943 upprättat sammandrag av taxeringslängderna Kronor 508,167: 89

Lån på högst ett års återbetalningstid	Kr. 1,524,503:87
tre gånger antalet skattekronor.	
Lån på högst 5 års återbetalningstid:	
tio gånger antalet skattekronor.....	5,081,678:90
beslutad uttaxering	4,954,636:92 Kr. 127,041:08
	<hr/>
	Kronor 1,651,545:65

Karlstad i drätselkontoret den 16 december 1943.

STELLAN WENDT."

I enlighet med förslaget beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att intill 1944 års utgång med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt på sätt kammaren kunde finna lämpligt upptaga tillfälliga lån och krediter intill ett belopp av kronor 1,651,545:65.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 15.

I fråga om upptagande av tillfälliga lån och krediter med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt beslöt beredningsutskottet hemställa, *att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.*

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Fattigvårdsstyrelsens förslag till utdelning av ränteavkastningen från »Bergerska fonden».

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 3 januari 1944.

§ 29.

Från fattigvårdsstyrelsen hade inkommit förslag till utdelning av 1943 års disponibla ränteavkastning från "Bergerska fonden", uppgående till kronor 167:20.

Sedan drätselkammaren tagit del av fattigvårdsstyrelsens förslag, beslöt drätselkammaren överlämna förteckningen till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige ville godkänna förslaget ifråga.*)

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*) Fattigvårdsstyrelsens förslag till utdelning av räntemedlen finnes tillgängligt i stadsombudsmannens expedition.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.*

§ 16.

Beträffande utdelning av räntan å Bergerska fonden beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla fattigvårdsstyrelsens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Folkskolestyrelsens anmälan angående under år 1943 disponerade räntemedel å »P. F. Kyllanders fond för behövande folkskolebarn».

Utdrag ur Protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 4 januari 1944.

§ 27.

Enligt testamentsbestämmelserna för "P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn" beslöt folkskolestyrelsen meddela stadsfullmäktige, att under år 1943 å nämnda fond disponerade räntemedel blivit av folkskolestyrelsens stipendienämnd sålunda använda, att genom vederbörande klasslärares försorg kläder och skodon inköpts under vårterminen till ett barn för 10: — kronor samt vid höstterminens slut till 56 barn för belopp mellan 2: 85 och 9: 50 kronor. De under året använda donationsmedlen ha utgjort 535: 35.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen lördagen den 8 januari 1944 klockan 2 e. m.

JOHN SANDÉN.

AXEL EDÉN. DAVID BOMAN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.*

§ 17.

Beredningsutskottet beslöt att utan erinran till stadsfullmäktige överlämna folkskolestyrelsens anmälan beträffande användningen under år 1943 av tillgängliga räntemedel å "P. F. Kylanders fond för behövande folkskolebarn".

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om anslag till kurs för utbildning av personal för trafikövervakning.

Utdrag av protokoll, hållet hos polisnämnden i Karlstad den 4 januari 1944.

§ 6.

Från polismästaren hade angående anslag för bestridande av kostnaderna för tio polismäns deltagande i en kurs för utbildande av besiktningmän för s. k. flygande besiktningar inkommit en så lydande framställning:

”Till Polisnämnden, Karlstad.

I motorfordonsförordningens 11 § 2 mom. finnes stadgat bestämmelser om förordnande av besiktningmän för flygande besiktningar. Sådana förordnas av Länsstyrelserna bland polismän, som genomgått vissa kurser, som hållas av de ordinarie besiktningmännen efter Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens förordnande.

Av Karlstads polismän hava år 1938 åtta polismän genomgått dylik kurs och förordnats.

Dessa polismän hava efter 1938 befordrats till poster, där de icke kunna användas för direkt övervakning av trafiken, överförts till statspolisen eller ock flyttat till annan ort. De äro sålunda nu ej tillgängliga för trafikövervakning. Vidare har efter år 1938 uppställts som krav å besiktningmän kunskap om gengasaggregat och dess funktioner.

Efter 1938 har polisverket gått in för användandet av egna bilar i stor utsträckning. Det är av vikt att så många polismän som möjligt erhålla praktisk och teoretisk utbildning i bilteknik.

Med anledning härav har jag genom Länsstyrelsen utverkat, att bilbesiktningssmannen i Karlstad erhållit Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens förordnande att hålla en kurs om 50 timmar för tio polismän i Karlstad.

Avsikten är även att Karlstads polis skall vara beredd att möta den ökning av bilismen, som kan komma efter krigets slut.

Kursen kostar 650 kronor, och jag hemställer, att Polisnämnden måtte hos Drättselkammaren utverka, att detta belopp måtte få erläggas ur befintliga anslag.

Karlstad i polismästarens expedition den 4 januari 1944.

GUSTAF LJUNGSTRÖM.”

Efter överläggning beslöt nämnden med tillstyrkan till polismästarens framställning hos drättselkammaren hemställa om ett anslag å 650 kronor för ifrågavarande ändamål.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 10 januari 1944.

§ 43.

Enligt protokollsutdrag för den 4 januari 1944, § 6, hade polisenämnden tillstyrkt en framställning från polismästaren om ett anslag på 650 kronor

till bestridande av kostnaderna för tio polismäns deltagande i en kurs för utbildning av personal för trafikövervakning.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till framställningen ävensom föreslå, att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda behov i innevarande års stat.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 18.

Beträffande anslag till kurs för utbildning av personal för trafikövervakning beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Gustav Johanssons ansökan om tillstånd till utsträckt affärstid.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 19.

Hos Länsstyrelsen hade Gustav Johansson med firma Herrhagens Frukt- och Konfektyraffär, hemställt om tillstånd att hålla sin affärslokal vid Karlagatan 10 öppen alla dagar till klockan 22 för försäljning av s. k. kioskvaror.

I ärendet hade polismästaren avgivit yttrande.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningen.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Förslag angående utseende av en kommitté med uppdrag att utreda frågan om nybyggnad för brandstationen.

Utdrag av brandstyrelsens i Karlstad protokoll den 4 november 1943.

§ 138.

Angående nybyggnad för brandstationen hade från brandchefen inkommit ett så lydande utlåtande:

"NY BRANDSTATION I KARLSTAD.

Av brandstyrelsen i Karlstad anmodad inkomma med yttrande över brandstationen Karlstad får jag härmed avgiva följande utlåtande.

Nuvarande brandstationen, vilken den 10 okt. 1908 togs i bruk av brandkåren, inne håller följande bostäder för brandpersonalen:

- 4 lägenheter, om 2 rum och kök med wc och badrum, därav en för vice brandchefen och en för brandmästaren.
- 2 st. lägenheter, 1 rum och kök med wc och badrum.
- 5 st. lägenheter, 1 rum och kök utan wc och badrum.
- 1 st. lägenhet om rum med kokvrå utan wc och badrum samt
- 2 st. logement.

Källarutrymmen i form av matkällare o. dyl. saknas på brandstationen. Vidar finnas brandtelegraf-, vakt- och expeditjonsrum. Av brandstyrkan, 24 man, kunna endas 12 beredas familjebostäder å brandstationen och 50 % måste hänvisas till lägenheter uton stationen.

Redskapshallen, vilken har 3 utryckningsportar åt parken, är 14×14 meter. Till denna kan läggas delar av f. d. stallet som är 9×6 meter. Inom dessa lokaler kan e brandkårens redskap härbärgeras, utan ha andra utrymmen utanför stationen måst taga i anspråk.

Övningsgården, cirka 45×8 meter, motsvarar under inga förhållanden de krav man har rätt att ställa på ett sådant område.

Redan i oktober 1920 hade brandstyrelsen kommit till den uppfattningen, att de nuvarande brandstationen var för liten och otidsenlig och ej motsvarade dåtida krav. Styrelsen hade då låtit utarbeta förslag till en ny brandstation på tomten söder om vattenverket, vilket förslag bilägges.

Det torde icke råda något tvivel om, att denna otidsenliga och ur hälsovårdsynpunkt otillfredsställande förläggning leder till vantrevnad för brandpersonalen och allt fö länge bibehållits. Den naturliga följden därav har icke uteblivit. Men även från disciplinär synpunkt är det utan tvivel bäst, att hela kåren är boende inom brandstationen och sålunda utanför den egentliga tjänstgöring på kortaste tid i regel är att påräkna för utryckning till eldsvåda och tillbud till denna eller ambulanstjänst och dylikt.

Från denna synpunkt visar sig behovet av en ny brandstation verkligt trängande men även från andra synpunkter lämnar nuvarande station mycket övrigt att önska.

Redskapshallen är byggd för de brandförvarsanordningar beträffande redskap, som voro för handen omkring sekelskiftet, men ej för den släckningsmateriel, som till följd av dels den tekniska utveckling, som ägt rum, och dels de förhållanden, som framskapat av de nuvande politiska förhållandena i Europa, nu förefinnes och i sig själv är oersättlig. För att inte tala om allmänna luftskyddets brandtjänst. Vidare saknas gymnastiska anordningar för slangvård äro ytterst primitiva. Någon slangtvättningsanordning ännu än ute på gården finnes knappast. Anordning för snabbtorkning av slang saknas, liksom för provtryckning av slangen efter eldsvåda. Allt nog, utrymmet i den nuvarande brandstationen i för såväl personal som materiel är alldeles otillräckligt. Detta har jag också framhållit i mina redogörelser för stadens brandväsende. I min egenskap av brandchef är jag pliktig att framkomma med förslag för att få dessa olägenheter för brandförsvare avhjälpta.

En ombyggnad av nuvarande brandstation kommer ej att medföra en tillfredsställande lösning, då utrymmena på platsen äro så skarpt avgränsade att någon utveckling ej är tänkbar.

En brandstation bör enligt mitt förmenande vara centralt belägen i förhållande till

respektive stadsdelar. På grund härav är Tingvallastaden den stadsdel, som är lämpligast för en brandstation.

Som plats för en brandstation får jag föreslå den tomt, som är belägen mellan vattenverkets område, älven, Östra Torggatan, Norra Strandgatan och Västra Torggatan. Detta område skulle vilj fylla kravet på lämplighet.

En brandstation kan antingen uppföras med familjebostäder för all personal, eller med familjebostäder för befüll och logementsbostäder för övrig personal. Med de krav, som brandpersonalen uppställer om ökade fridagsförhållanden, kommer det första förslaget med familjebostäder för all personal att medföra sådana konsekvenser, att orimliga förhållanden kunna uppstå, när kåren måste utökas dels till följd av stadens utveckling och dels till följd av vad nyss anförts. Jag får för den skull föreslå familjebostäder för brandbefül och logementsbostäder för övrig personal. Detta är det förhållande, som tillämpats vid de brandstationer, som under de senaste åren ha byggts.

Jag bilägger ritningar av två nya stationer, dels Norrköpings, dels Hälsingborgs brandstation. Av dessa ritningar framgår det vilka utrymmen en tidsenlig brandstation kräver.

Av de anförda omständigheterna synes det vara klart, att ett verkligt behov av en ny brandstation förefinnes, och bör en ny brandstation vara en sådan angelägenhet, att den skyndsammast kommer till utförande.

Med hänvisning till vad jag ovan anförd får jag vördsamt föreslå Brandstyrelsen, att till Stadsfullmäktige ingå med begäran att tillsätta en byggnadskommitté för upprättande av förslag och kostnadsberäkningar för ny brandstation.

Medel för denna kommittés arbete föreslås tagas ur fonden för brandförsvarets förbättrande.

Karlstad den 12 november 1943.

A. A. ENGSTRÖM.
Brandchef."

Vid utlåntandet hade fogats, förutom 1920 års förslag till brandstation, ritningar över brandstationsbyggnaderna i Hälsingborg och Norrköping.

Styrelsen beslöt bordlägga ärendet.

Som ovan.

In fidem:
N. O. KARELL.

Utdrag av brandstyrelsens i Karlstad protokoll den 22 november 1943.

§ 143.

Vid återföretagande av det den 4 innevarande november månad, § 138, bordlagda ärendet angående nybyggnad för brandstationen beslöt styrelsen, under åberopande av vad brandchefen i sitt utlåtande anförd, hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt en kommitté att utreda frågan om nybyggnad för brandstationen.

Som ovan.

In fidem:
N. O. KARELL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 december 1943.

§ 978.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en till stadsfullmäktige ställd

framställning från brandstyrelsen, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt en kommitté att utreda frågan om nybyggnad för brandstationen.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att uppdraga åt drätselkammaren att utse två eller tre ledamöter i en blivande kommitté med uppdrag att jämte representanter för brandstyrelsen utreda frågan om nybyggnad för brandstationen och till stadsfullmäktige inkomma med förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 januari 1944.

§ 20.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta:

att tillsätta en kommitté på 5 personer för utredning av uppkommen fråga om nybyggnad för brandstationen;

att bemyndiga drätselkammaren att utse 2 och brandstyrelsen 3 ledamöter i denna kommitté; samt

att uppdraga åt den nu ifrågavarande kommittén att i ärendet samarbeta med den förut tillsatta kommittén för utredning angående stadens behov av lokalutrymmen för kommunala ändamål.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 17 Februari 1944.

N:o 2.

Förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Färjestad m. m.

Utdrag av byggnadsnämndens i Karlstad protokoll den 17 december 1943.

§ 580.

Jämlikt nämndens beslut den 5 november 1943, § 523, hade ett av stadsingeniören Hadar Grude upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Färjestad hållits för granskning tillgängligt från och med den 11 november till och med den 11 december 1943, därom dels kungörelse blivit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 10 november 1943 och dels markägare, vilkas rätt beröres av förslaget, ävensom drätselkammaren underrättats genom särskilda kallelsebrev, avsända med posten den 19 i samma månad.

Grude företedde den till förslaget hörande kartan ävensom följande beskrivning:

”Beskrivning

Över förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av stadsdelen Färjestad och ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av stadsdelen Sundsta i Karlstad.

Stadsplaneområdet begränsas i väster av Klarälven, i norr av Färjestads barnhems norra gröns, i öster av landsvägen med Skived, Falkgatan och Rudsberget samt i söder av Solhagagatan och Arvidslundsgatan. Området är till största delen styckat och bebyggt före inkorporeringen till staden 1934 och bebyggelsen omfattar huvudsakligen enfamiljshus. Utmed landsvägen mot Skived och öster därom äro på senare tid uppförda ett flertal enfamiljshus i en våning. Området genomlöpes av landsvägen mot Skived, vilken i framtiden torde bli tämligen starkt trafikerad, varför i stadsplanebestämmelserna intagits den bestämmelsen, att utfart till vägen från angränsande tomter icke får äga rum. Inom området är avsatt mark för idrottsändamål. Idrottsplatsen är icke avsedd som tävlingsarena utan endast som träningsplats, varför luktare och liknande byggnader troligen icke kommer att uppföras.

Ändringen av tidigare fastställda stadsplan och stadsplanebestämmelser för Sundsta består endast uti en mindre jämkning av gränserna för det parkområde som är beläget söder om Rudstjärnet. För den del av området, som är beläget inom stadsdelen Sundsta, gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 8 april 1938.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Mom. 1. Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

Mom. 2. Med B betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Därjämte äger byggnadsnämnden medgiva inredning av lokaler för handelsändamål, garage-

ändamål och efter hälsovårdsnämndens hörande för hantverksändamål, dock må å med BF II och BÖ II betecknade områden lokaler för handelsändamål, garageändamål och hantverksändamål icke inredas.

Mom. 3. Med I betecknat område får bebyggas endast för industriellt ändamål. Inom området må bostäder uppföras endast för bevakningspersonal.

Mom. 4. Med Id betecknat område får användas endast för idrottsändamål. Endast byggnader för idrottsändamål får uppföras.

§ 2.

Områden som icke får bebyggas.

Mom. 1. Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

Mom. 2. Med W betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas.

§ 3.

Byggnads läge å tomt.

Mom. 1. Inom med F och Ö betecknade områden få å tomt uppföras endast en huvudbyggnad, dock må byggnadsnämnden inom med F betecknat område kunna medgiva uppförande av ytterligare ett bostadshus om tomtens areal överstiger 1,300 kvm, och tomtens form därtill är lämplig.

Mom. 2. Inom med F betecknat område får å tomt bebyggd före den 1 januari 1930 byggnadsnämnden medgiva uppförande av uthus med den areal, som kan i varje särskilt fall anses skäligen dock högst 20 kvm.

Mom. 3. Inom med F och Ö betecknade områden få byggnad uppföras till högst $\frac{1}{6}$ av tomtens yta. Huvudbyggnad jämte täckta utsprång och uthus där sådana förekomma, få icke uppföras till större sammanlagd areal än 200 kvm.

Mom. 4. Med F betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

Mom. 5. Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående eller två med varandra sammanbygda i gemensam tomträns.

§ 4.

Byggnads höjd och våningsantal.

Mom. 1. Å med I betecknat område äger byggnadsnämnden rätt medgiva, i den mån för industrien oundgängligen erfordras, att för elevatorhus eller dylikt viss del av industribyggnad må uppföras till större höjd, än siffran i romben anger.

Mom. 2. Å med II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan än 7,8 meter samt med högst 2 våningar.

Mom. 3. Å med BF II och BÖ II betecknade områden får byggnad icke uppföras till större höjd än 1 våning och 5,5 meter över omgivande markens plan samt icke innehålla mera än en lägenhet. Vinden får icke inredas till bostadsändamål, dock må byggnadsnämnden kunna medgiva, att ett bostadsrum får inredas å vinden.

Mom. 4. Å med H jämte siffran i rommbetäcknat område får byggnad icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan, än siffran i romben anger.

§ 5.

Taklutning.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Utfart från tomt.

I med korta tvärstreck på ena sidan betecknad gräns får utfart från tomt icke anordnas.

Karlstad den 4 november 1943.

HADAR GRUDE.

Stadsingenjör."

Det antecknades, att under granskningstiden anmärkningar mot förslaget inkommit från*)

dels Carl G. Hellström,

dels J. Aug. Lindberg,

dels J. P. Myrén,

dels Lilly Larsson,

dels Karl Johansson,

dels Greta Pettersson,

dels O. G. Englund,

dels Hedvig Hedman,

dels V. A. Klevskog,

dels Ernfrid Nylander,

dels Viktor Karlberg,

dels K. J. Johansson,

dels Anne Dunér Montelius,

dels Aktiebolaget Wermlandsbryggerier,

dels Färjestad Rud Norrmalms Fastighetsägareförening,

dels J. Benander,

dels Hjalmar Magnusson med flera i skrivelse av den 6 december 1943,

dels Folke Hjalmarsson,

dels Henry Karlsson,

dels Oscar Berndtsson,

dels F. O. Zetterqvist,

och dels Agnes Karlsson.

Grude hade avgivit ett så lydande yttrande över de inkomna anmärkningarna:

"Beträffande anmärkningarna från Carl G. Hellström, J. A. Lindberg, J. P. Myrén, Lilly Larsson, Karl Johansson, Greta Pettersson och O. G. Englund:

Dessa anmärkningar äro icke riktade mot stadsplaneförslaget som sådant utan äro av ekonomisk natur. De ekonomiska konsekvenser, vilka bliva en följd av stadsplanens fastställande, komma emellertid att regleras i enlighet med stadsplanelagens bestämmelser rörande gatumarkensättning.

Beträffande anmärkningarna från Hedvig Hedman och V. A. Klevskog:

Ifrågavarande anmärkningar innebära endast ett påtalande av stadens skyldighet att lösa viss mark, något som staden är skyldig att göra oberoende av dessa anmärkningar. I stadsplaneförslaget har ifrågavarande mark utlagts till park. Att så skett beror på att den genom området gående bäcken icke lämpligen kan ledas genom kulvert och att det icke lönar sig att utfylla den stora bäckravinen för att erhålla ett relativt litet bebyggelsebart område. Avsikten är vidare att å denna parkmark skall framdragas elektrisk högspänningsledning.

*) Anmärkningsskrivelsena finnas tillgängliga å stadsombudsmannens expedition.

Beträffande anmärkningarna från K. J. Johansson och Viktor Karlberg:

Dessa anmärkningar innebära i likhet med Hedvig Hedmans och V. A. Kievskogs anmärkningar endast ett påtalande av stadens skyldighet att lösa viss mark.

Beträffande anmärkningen från Ernfrid Nylander:

Förslaget är säkerligen den enda lämpliga lösningen att få fram en erforderlig gata genom det för närvarande oformliga kvarteret.

Beträffande anmärkningarna från Anne Dunér Montellius och Aktiebolaget Werm-landsbryggerier:

Dessa anmärkningar äro riktade mot den i förslaget upptagna strandpromenaden. Som denna promenad redan finnes upptagen i fastställd stadsplan för den söderut belägna stadsdelen Sundsta är det önskvärt att få en fortsättning av promenaden utefter älven. Dessutom har staden för avsikt, att för den händelse så erfordras, här ordna skyddsvall mot älven i likhet med vad som redan är gjort i stadsdelens södra del.

Mot fastighetsägareföreningens anmärkning, att idrottsplatsen bör flyttas norr om Färjestads gård, vill jag invända, att platsen om möjligt bör ligga centralt, då den endast är avsedd som träningsplan. Ett utläggande av ifrågavarande område till idrottsplats innebär ett effektivt utnyttjande av densamma, enär det i väster gränsar till ett industriområde och för den händelse marken skulle användas för bostadsändamål en större del av marken invid industriområdet i sådant fall måste lämnas obebyggd.

Vad beträffar den i anmärkningen föreslagna platsen för lekplan, så bör denna för närvarande icke intagas i stadsplan, då vederbörande militärmyndigheter ännu icke beslutat huruvida och i vilken utsträckning den i staden förlagda ingenjörs kåren definitivt skall förläggas å nuvarande plats. Byggnadsnämnden är beredd att så snart frågan om ingenjörs kårens markbehov är löst, framlägga förslag till plats för lekplan.

Vad skrivelsen från J. Benander beträffar är denna av fullkomligt ovidkommande art, då den rör tomtindelning av kvarteret Bofinken, vilket är ett spörsmål, som framkommer först då stadsplanen fastställts.

Slutligen har ett flertal anmärkningar gjorts mot dels Karlslundsgatans sträckning i dess norra del och dels mot samma gatas anslutning till Färjestadsvägen.

Vad norra delen beträffar, anser jag ej att denna sträckning bör ändras, då en förflyttning västerut skulle omöjliggöra en eventuell framtida förbindelse med gata å bostadsområdet norr om bäcken. Dessutom skulle tomterna öster om gatan bliva onödigt djupa.

Gatans södra sträckning motiveras av det förhållandet, att Norra Infarten är avsedd till genomfartsled, till vilken utfart från tomter och tvärgator endast bör ske i minsta möjliga utsträckning."

Under åberopande av vad Grude i sitt yttrande anfört fann nämnden de inkomna anmärkningarna icke föranleda ändring i förslaget.

Nämnden beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige ville antaga ifrågavarande förslag till dels stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Färjestad och dels ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för del av stadsdelen Sundsta samt därå hos konungen söka fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
N. O. KARELL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 24 januari 1944.*

§ 61.

Redogjorde stadsingenjören för ett av honom upprättat förslag till stads-

plan och stadsplanebestämmelser för området Färjestad, vilket varit utställt för granskning under tiden 11 november—11 december 1943.

Ett från byggnadsnämnden inkommet protokollsutdrag i ärendet av den 17 december 1943 föredrogs.

Efter att hava tagit del av med anledning av förslaget inkomna anmärkningsskrivelser — vilka vid dagens sammanträde muntligen kommenterades av stadsingenjören — beslöt drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till det föreliggande förslaget till stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Färjestad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 23.

I anledning av framlagt förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Färjestad m. m., beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Ifrågasatt ändring av uppgjort och av stadsfullmäktige godkänt förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Kvarnberget.

Till Stadsfullmäktige.

Den 16 september 1943, § 275, beslöto stadsfullmäktige för sin del godkänna ett av arkitekten Cyrillus Johansson upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Kvarnberget samt att därå söka Konungens fastställelse.

Efter byggnadsnämndens behandling av förslaget hava omständigheter tillkommit, som föranleda, att byggnadsnämnden ifrågasätter, huruvida ej det till stadsfullmäktige överlämnade förslaget i vissa avseenden bör ändras.

Sålunda har generalplaneberedningen, som tagit del av förslaget, uttalat lämpligheten av att å detta centralt belägna område med dess goda grundförhållanden och dess relativt höga exploateringskostnader högre byggnadshöjder än de i förslaget angivna borde tillåtas. Nämnden anser att å de delar, vilka enligt förslaget skulle bebyggas med tvåvåningshus, borde tillåtas hus i tre våningars höjd, samt att i kvarteret Klockan borde tillåtas fyrvåningshus.

Vidare har fråga om reserverandet av tomt för skola å Kvarnberget uppkommit. I skrivelse till drätselkammaren den 29 april 1943 har kommittén för utredning av stadens folk- och fortsättningsskoleväsens byggnads- och reparationsfrågor på anförda skäl hemställt, att drätselkammaren ville i

samråd med folkskoleinspektören anvisa tomt för ny skolbyggnad i nuvarande Tjäderskolans ställe. Drätselkammaren remitterade skrivelsen till kommittén för utredning angående stadens kommunala lokalbehov, som i begärt yttrande hemställt, att drätselkammaren skulle reservera lämpligt tomtområde å Kvarnberget eller i dess omedelbara närhet för ny skolbyggnad i stället för Tjäderskolan. Nämnden ifrågasätter, huruvida å Kvarnberget kan till rimliga kostnader åstadkommas en lämplig tomt för skolbyggnad, men skulle för sin del gärna se, att frågan om bestämmandet av tomt för skolbyggnad snarast löses, så att stadsplanens genomförande icke onödigtvis fördröjes.

Byggnadsnämnden hemställer om besked, huruvida stadsfullmäktige anse, att de omständigheter, som ovan anförts, utgöra skäl för en ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna i berörda avseende samt att, därest så skulle vara fallet, stadsfullmäktige ville uppdraga åt byggnadsnämnden att inkomma med ändrat förslag.

Karlstad den 29 januari 1944.

För byggnadsnämnden:
TORSTEN NILSSON.

Nils Tunel.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 31 januari 1944.

§ 94.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 29 januari 1944 hade byggnadsnämnden på i skrivelsen närmare anförda grunder ifrågasatt ändring i det av stadsfullmäktige den 16 september 1943, § 275, godkända förslaget till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Kvarnberget.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med anledning av vad sålunda förekommit uppdraga åt byggnadsnämnden att inkomma med ändrat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Kvarnberget.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.

§ 24.

Beredningsutskottet beslöt på av byggnadsnämnden anförda skäl hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt byggnadsnämnden att inkomma med ändrat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Kvarnberget.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående markförvärv för staden från Maria Löfgrens sterbhus m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1944.

§ 129.

Föredrogs följande skrivelse av stadsombudsmannen angående avtal om köp och byte rörande bl. a. stadsägan nr 988:

"Till Drätselkammaren.

Efter underhandlingar mellan bankdirektören Erik Dahlberg såsom befullmäktigat ombud för Maria Löfgrens sterbhus, å ena sidan, samt stadsingenjören och undertecknad, å andra sidan, har denna dag träffats avtal om köp och byte av bl. a. stadsägan nr 988. Innebörden av den träffade överenskommelsen framgår närmare av det vid denna skrivelse fogade avtalet.

Då staden genom uppgörelsen kommer i besittning av ett jämförelsevis centralt beläget område, som kan försäljas till byggnadstomter, och då staden omedelbart har behov av en del av nämnda område för framdragande av ledningar i Norra Allén, vartill medel anvisats av stadsfullmäktige den 16 december 1943, samt då köpeskillingen för kvartersmarken icke får anses oskäligen, får jag vördsamt hemställa, att drätselkammaren ville tillstyrka ett godkännande av överenskommelsen. Medel för ändamålet torde bära utgå av fastighetsförsäljningsfonden.

Karlstad den 7 februari 1944.

GUSTAF PALMÉR."

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta
att godkänna ifrågavarande markförvärv och markbyte
samt
att medel för ändamålet skola bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Denna § förklarades omedelbart justerad.
Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

AVTAL.

Emellan Karlstads stad genom dess drätselkammare, här nedan kallad staden, å ena sidan, samt Maria Löfgrens sterbhus genom bankdirektören Erik Dahlberg såsom befullmäktigat ombud, här nedan kallat sterbhuset, å andra sidan, har denna dag under förutsättning av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande följande avtal träffats:

1:o) Sterbhuset överlåter till staden stadsägan nr 988 om cirka 31,201 kvadratmeter, varav enligt den 9 juni 1939 fastställd stadsplan för del av stadsdelen Norrstrand cirka 18,958 kvadratmeter skall utgöra kvartersmark och cirka 12,243 kvadratmeter gatu- och allmän platsmark. För kvartersmarken erlägger staden till sterbhuset en köpeskillning av fyra (4) kronor per kvadratmeter. Den del av nämnda stadsäga, som är avsedd att utgöra gata eller allmän platsmark överlåtes utan ersättning till staden. Ovan avtalade köpeskillning erlägges kontant vid tillträdet.

2:o) Utöver angivna marköverlåtelse skall markbyte äga rum mellan staden och sterbhuset, varigenom sterbhuset till staden överlåter stadsägan nr 1185 A om 1,070 kvadratmeter och staden till sterbhuset stadsägan nr 1184 om 2,573,5 kvadratmeter. Ingen ersättning för 1 punkt 2) angivna marköverlåtelse skall från någondera sidan utgå.

3:o) Tillträde till samtliga överlåtna markområden äger rum den 1 april 1944. Utan hinder härav får framdragandet av vatten- och avloppsledningar i Norra Allén, vartill stadsfullmäktige den 16 december 1943 anvisat medel, omedelbart påbörjas.

4:o) De ifrågavarande markområdena överlåtas gravationsfria.

5:o) Med ifrågavarande förvärv förenade mätningskostnader betalas av staden. Lagfartskostnaderna betalas av respektive markemottagare.

6:o) Skatter och onera, som belöpa på överlåtna fastigheterna för tiden till tillträdesdagen betalas av överlåtaren, för tiden därefter av den, som förvärvat marken.

7:o) Genom nu ifrågavarande avtal upphäves följande mellan parterna träffade avtal, nämligen dels "Överlåtelsehandling" av den 15 december 1932, dels "Bytesavhandling" av den 19 december 1932.

Av detta avtal äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 7 februari 1944.

På drätselkammarens vägnar:

AXEL KARLSSON.

Gustaf Palmér.

För Maria Löfgrens sterbhusdelägare

ALMA LÖFGREN.

JOHN DAHLBERG.

FRITZ DAHLBERG.

genom E. Dahlberg enl. fullmakt.

E. DAHLBERG.

Egenhändiga namnteckningarna bevittna:

LENNART BERG.

A. G. KARLSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 25.

Beträffande framlagt förslag angående markförvärv för staden från Maria Löfgrens sterbhus m. m. beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Förslag angående inrättande av en ordinarie exekutionsbiträdesbefattning.

Till stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige beslöto den 16 december 1943, § 387, att tillerkänna exekutionsbiträdet K. J. Nilsson förtidspension från staden från och med den 1 februari 1944.

Då fråga uppkommit om återbesättande av Nilssons befattning har uppmärksammats, att beslutet om Nilssons anställande i stadens tjänst så utformats, att tvekan kan råda, om magistraten utan vidare kan anses äga att efter Nilssons avgång ur tjänst ledigförklara en ordinarie befattning som exekutionsbiträde. I skrivelse den 19 oktober 1933 hade magistraten under hänvisning till Kungl. Maj:ts brev den 24 mars 1933 angående inkorporering med staden från och med 1934 av bland annat vissa delar av Karlstads landsförsamling anhållit om bemyndigande att från och med den 1 januari 1934 antaga dåvarande fjärdingsmannen i Karlstads socken K. J. Nilsson till exekutionsbiträde i staden med de löneförmåner, som tillkomma sådan tjänsteman. Vid behandling av framställningen i drätselkammaren tillstyrktes densamma men uttalades, att kammaren icke ansåge, att någon ytterligare ordinarie tjänst såsom exekutionsbiträde därigenom skulle inrättas, utan Nilsson allenast erhålla personligt förordnande. Sedan beredningsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit, lämnade stadsfullmäktige den 16 november 1933, § 212, det begärda bemyndigandet.

Stadens fortsatta tillväxt och den starka ökningen av arbetsbördan å stadsfogdekontoret föranledde stadsfullmäktige att, efter hemställan av magistraten, den 19 juni 1941, § 148, medgiva anställande från och med den 1 juli 1941 av ett extra exekutionsbiträde på förordnande tills vidare med tre månaders ömsesidig uppsägning.

På förslag av magistraten beslöto vidare stadsfullmäktige den 19 februari 1942, § 49, att snarast möjligt skulle på förordnande intill den 1 juli 1943 tillsättas två extra exekutionsbiträden, samt medgävo den 20 maj 1943, § 169, att dessa finge fortfarande förordnas för tiden från och med den 1 juli 1943 till och med den 31 december 1944.

I staden ha sedan 1918 funnits fyra ordinarie exekutionsbiträden. Den utökning av antalet till fem, som skedde genom Nilssons anställande från och med 1934, var högeligen av behovet påkallad och underlåtenheten att då inrätta en femte ordinarie befattning framstår — åtminstone i belysningen av den följande utvecklingen — som utslag av väl långt driven försiktighet.

Någon minskning av antalet exekutionsbiträden är för närvarande utesluten. Visserligen kunna ändrade bestämmelser angående skatteuppbörden småningom komma att föranleda minskat behov av antalet anställda, men denna tidpunkt synes dessvärre ej vara nära förestående med hänsyn till den alltjämt dåliga skatteinbetalningen samt bötesindrivningens till följd av stadens tillväxt och tidsförhållandena starkt ökade volym.

Med stöd av det anförda hemställer magistraten, att stadsfullmäktige måtte besluta, att den befattning som exekutionsbiträde, vilken innehafts av Nilsson, skall såsom ordinarie befattning ledigförklaras och tillsättas.

I avbidan på stadsfullmäktiges beslut i ärendet anser sig magistraten med hänsyn till den aktuella situationen å stadsfogdekontoret, vilken ytterligare försvåras genom inkallelser till militärtjänst av vissa exekutionsbiträden, icke kunna underlåta att från och med den 1 februari 1944 tills vidare meddela fortsatt förordnande såsom t. f. exekutionsbiträde åt den, som under Nilssons sjukledighet uppehållit hans befattning.

Erinras må slutligen, att av de nu i tjänst varande exekutionsbiträdena G. Wallentin uppnår pensionsåldern 67 år redan den 6 augusti 1944 och W. Sjöström den 26 januari 1948 samt att eventuellt erforderlig indragning av ordinarie befattning givetvis kan genomföras vid dessa tidpunkter.

Karlstad den 24 januari 1944.

På magistratens vägnar:
GUNNAR LINDSKOG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 31 januari 1944.*

§ 113.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 24 januari 1944 hade magistraten på i skrivelsen närmare anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte fatta beslut om inrättande av en ordinarie exekutionsbiträdesbefattning i stället för den befattning på personligt förordnande, som innehafts av numera pensionerade exekutionsbiträdet K. J. Nilsson.

Med tillstyrkande av bifall till framställningen beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 april 1944 i stället för den av exekutionsbiträdet K. J. Nilsson innehavda befattningen inrätta en ordinarie exekutionsbiträdesbefattning i lönegrupp 12 i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet med en begynnelselönen av 2,640 kronor och en slutlönen av 3,480 kronor jämte rörligt tillägg därå enligt för stadens övriga befattningshavare gällande grunder samt rätt till särskild uppbördsprovision i samma omfattning, som enligt avlöningsreglementet tillkommer övriga ordinarie exekutionsbiträden samt

att tjänsteinnehavaren skall vara skyldig att beträffande avlöningen godtaga de ändrade bestämmelser angående det rörliga tillägget samt jämväl angående pensionsåldern, som stadsfullmäktige härutinnan kunna besluta.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 26.

Beträffande inrättandet av en ordinarie befattning som exekutionsbiträde beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående inrättande av två nya hemvårdarinne- befattningar.

Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads stads hemhjälp den 4 februari 1944.

Närvarande: Ordföranden fru Esther Löfgren, fru Karin Johansson, sysslomannen Eric Ericson, distriktsöversköterskan Linnéa Kristensson samt assistenten Gösta Flood, den senare vid protokollet.

§ 1.

Beslöt styrelsen, med hänsyn till att de för närvarande inom Karlstads stad anställda tvenne hemsystrarna icke kunde tillgodose efterfrågan av hemsysterhjälp, varför många trängande fall måste avvisas, hos Stadsfullmäktige göra framställning om rätt att från och med den 1 april 1944 få anställa ytterligare en hemsyster i Karlstad med placering i lönehänseende i 4 lönegruppen 5 löneklassen.

Som ovan.

In fidem:
GÖSTA FLOOD.

Ovanstående framställning tillstyrkes.

Karlstad den 5 februari 1944.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

NILS O. HULT.

Ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 7 februari 1944.

§ 15.

Lönenämnden hade att yttra sig över en av fattigvårdsstyrelsen tillstyrkt framställning av den 4 januari 1944 från styrelsen för Karlstads stads hemhjälp om anställande från och med den 1 april 1944 av ytterligare en hemsyster "med placering i lönehänseende i 4 lönegruppen 5 löneklassen".

Från Kungl. kungörelsen den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpverksamhet (S. F. nr 947/1943) antecknades ifråga om statsbidrag till hemvårdarinna följande:

"§ 16.

Statsbidrag till avlönande av hemvårdarinna utgår för heltidsanställd befattningshavare med 1,000 kronor om året för tid, under vilken befattningen uppehålls av ordinarie innehavare eller av vikarie med i 15 § angiven kompetens samt för deltidanställd befattningshavare med 2 kronor för hel arbetsdag eller däremot svarande belopp för del av arbetsdag. Därjämte skola stadgade ålderstillägg utgå av statsmedel.

Oavsett vad sålunda stadgas må statsbidrag, oberäknat bidrag till ålderstillägg, ej till någon kommun utgå med högre sammanlagt belopp än som motsvarar, vad angår stad, 25 kronor för varje påbörjat hundratal av stadens folkmängd och, vad angår annan kommun, 50 kronor för varje påbörjat hundratal av kommunens folkmängd. Om synnerliga skäl

därtill äro, må socialstyrelsen medgiva förhöjning av sagda belopp till högst 40 kronor för stad och högst 75 kronor för annan kommun.

Från det sålunda beräknade statsbidraget skola vid utbetalningen frändragas två femtedelar av det belopp, som influtit i avgifter för lämnad hemhjälp under den tid statsbidraget avser."

Under åberopande av ovanintagna bestämmelser angående statsbidrag för angivna ändamål beslöt lönenämnden för sin del tillstyrka bifall till framställningen ifråga men samtidigt ifrågasätta, om icke stadsfullmäktige — med hänsyn till de förhållanden, som vore eller kunde komma att bliva rådande — på en gång borde anställa ytterligare två hemsystrar med avlöningsförmåner enligt styrelsens för Karlstads hemhjälp ovannämnda förslag.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 7 februari 1944.*

§ 126.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från styrelsen för Karlstads hemhjälp om inrättande av ytterligare en hemsysterbefattning från den 1 april 1944.

I avgivet yttrande hade lönenämnden tillstyrkt bifall till framställningen men samtidigt ifrågasatt om icke staden — med hänsyn till föreliggande behov och till det statsbidrag, som kunde påräknas — borde på en gång inrätta två nya hemsysterbefattningar.

Det antecknades, att statsbidrag enligt 17 § i Kungl. kungörelsen den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpsverksamhet utginge endast under förutsättning, att det av landstinget lämnade bidraget uppginge till minst halva statsbidraget, ålderstillägg oberäknat.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 april 1944 inrätta ytterligare två ordinarie hemsysterbefattningar med löneförmåner i enlighet med lönenämndens förslag i ärendet;

att uppmana styrelsen för Karlstads hemhjälp — eller, som den framdeles enligt författningen borde benämnas, Karlstads stads hemhjälpsnämnd — att i största möjliga utsträckning söka bidrag av landstinget och statsbidrag samt

att på innevarande år belöpande medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 27.

I anledning av förslag om inrättande av två nya hemsysterbefattningar, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit, med den ändringen att ifrågavarande tjänster hädanefter skulle benämnas "hemvårdarinnebefattningar" i anslutning till benämningen "hemvårdarinna" i den i handlingarna åberopade kungörelsen.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Överenskommelse mellan lönenämnden och Värmlands
Sjuksköterskeförbund angående reglering av stadens
sjuksköterskebefattningar för pension i statens pen-
sionsanstalt m. m.**

Till Karlstads stads Fattigvårdsstyrelse.

Med åberopande av denna dag insända uppgifter om Värmlands sjuksköterskeförbund tillerkänd förhandlingsrätt för sjuksköterskor får förbundet med anledning av pensionsförmåner för sjuksköterskor, anställda av Karlstads stad anföra följande.

Flertalet svenska städer, som anställa sjuksköterskor, ansluta dessa befattningar till Statens Pensionsanstalt. Detta innebär en fördel för såväl huvudmannen som befattningshavaren. Den förre — huvudmannen — erhåller en synnerligen ekonomiskt fördelaktig pensionsform med möjlighet att i sin tjänst anställa väl meriterad överårig sjuksköterska, som å annat håll intjänat pensionsår. Den senare — befattningshavaren — har större rörelsefrihet och kommer ej att som nu bindas vid en tjänst, där hon av en eller annan anledning ej känner sig böra stanna. Flertalet sjuksköterskor göra sig numera väl underrättade om, huruvida befattningarna äro reglerade för pension i Statens Pensionsanstalt, innan tjänsten sökes. Praktiskt taget alla sjuksköterskebefattningar i riket — mellan 7—8,000 — äro numera anslutna till Statens Pensionsanstalt.

Att denna pensionsform är för huvudmannen fördelaktig framgår av att staten till denna pensionering erlägger c:a 400:— kr. per år, medan huvudmannen betalar 78:— kr. och befattningshavarens avgift är 84:12 kr. per år.

Med denna hemställan är ej meningen att utbryta sjuksköterskorna från den pensionsform, som f. n. är ordnad för dem genom anslutning till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa eller enligt samma grunder men genom att staden för dem iklätt sig självrisk.

Pensionen från Statens Pensionsanstalt utgår med 1,560:— kr. efter 25 tjänsteår och 55 levnadsår. Härtill kommer f. n. ett dyr- och kristillägg på c:a 47 %. Slutlönen för en sjuksköterska, anställd av Karlstads stad

är 2,280:— kr. + f. n. 62 % dyrtidskompensation, d. v. s. 3,693:60 kr. $\frac{2}{3}$ härav utgör 2,462:— kr. Andra städer, vars sjuksköterskebefattningar äro anslutna till Statens Pensionsanstalt såsom Stockholm, Hälsingborg, Örebro m. fl. ha ordnat denna fråga genom ett tillägg till stadens pensionsreglemente av ungefär följande lydelse: "Är pensionstagaren på grund av anställning hos staden berättigad till pension från Statens Pensionsanstalt, skall den honom enligt detta reglemente tillkommande pensionen minskas med beloppet av förstnämnda pension jämte därå belöpande tillägg."

Avgift för retroaktiv tillämpning av anslutning till Statens Pensionsanstalt är ej obligatorisk.

Då det ej gäller att få ändrade slutpensionsförmåner bör givetvis ej denna kombination av pensionsformer förorsaka befattningshavarna ökade avgifter.

Med åberopande av ovanstående får Värmlands sjuksköterskeförbund härmed hemställa om

att med bibehållande av nuvarande anslutning till stadens pensionsreglemente sjuksköterskebefattningar även måtte anslutas till Statens Pensionsanstalt fr. o. m. den 1 januari 1943; samt att förhandling härom måtte äga rum.

Karlstad den 19 december 1942.

Vördsamt

För Värmlands Sjuksköterskeförbund

ELLEN UTTERSTRÖM.

Ordförande

Adr. Lasarettet, Karlstad.

LINNÉA KRISTENSON.

Sekreterare

Adr. Landstingets expedition, Karlstad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 14 oktober 1943.*

§ 70.

I till fattigvårdsstyrelsen ställd skrivelse av den 19 december 1942, vilken skrivelse av fattigvårdsstyrelsen överlämnats till lönenämnden för förhandlingar med vederbörande, hade Värmlands Sjuksköterskeförbund hemställt, att stadens sjuksköterskebefattningar med bibehållande av nuvarande anslutning till stadens pensionsreglemente måtte anslutas till Statens Pensionsanstalt från och med den 1 januari 1943.

Lönenämnden hade dels den 12 mars den 14 oktober 1943 förhandlat med Värmlands Sjuksköterskeförbund angående omreglering av stadens sjuksköterskebefattningar för pension i Statens Pensionsanstalt.

Herr ordföranden meddelade, att de mellan parterna förda förhandlingarna lett till följande överenskommelse:

"Den av sjuksköterskan Maria (Mia) Kristina Andersson innehavda sjuksköterskebefattningen regleras för pension i Statens Pensionsanstalt. Jämväl den av husmodern å Klaraborg Anna Augusta Nyström innehavda

husmodersbefattningen samt den av föreståndarinnan för Sandwallska barnhemmet Bertha Persson innehavda föreståndarinnebefattningen för barnhemmet regleras för pension i Statens Pensionsanstalt. Sjuksköterskan Maria Andersson skall efter inträde i Statens Pensionsanstalt erhålla kommunal fyllnadspension motsvarande skillnaden mellan den pension, som kommer att utbetalas av Statens Pensionsanstalt och den pension, som tillförsäkrats henne av Karlstads stad. För Anderssons efterträdare ordnas den kommunala tilläggspensionen genom S. K. P.

Stadens övriga sjuksköterskebefattningar regleras för pension i Statens Pensionsanstalt, så snart innehavarna av befattningarna fylla medicinalstyrelsens fordringar på sjuksköterskekompetens och befattningarna sålunda kunna regleras för pension i nämnda anstalt.

Framställningarna om reglering av förstnämnda tre befattningar för pension i Statens Pensionsanstalt skola ifråga om sjukskötersketjänsten underställas Kungl. Medicinalstyrelsen för fastställelse och beträffande de övriga båda tjänsterna underställas länsstyrelsen för fastställelse.

I den mån den av staten förutsatta minimilönen — en begynnelselönen på 1,000 och en slutlönen efter nio år av 1,500 kronor samt fri bostad, värme, lyse, kost och tvätt — icke uppnås, skall framhållas, att erforderlig del av det, på grund av att befattningarna i Karlstads stads tjänst äro oregrerade, utgående höga rörliga tillägget normalt bör anses ingå i grundlönen".

Under åberopande av att lönenämnden hade att å stadens vägnar föra förhandlingar angående löneavtal samt underteckna de avtal, varom överenskommelse mellan parterna träffades, allt enligt lönenämndens av stadsfullmäktige den 17 december 1942, § 364, fastställda instruktionen, beslöt lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte fastställa ifrågavarande överenskommelse samt besluta underställa densamma Kungl. Medicinalstyrelsen ifråga om reglering av ovannämnda sjuksköterskebefattning och länsstyrelsen ifråga om reglering av husmodersbefattningen å Klaraborg och befattningen som föreståndarinnan vid Sandwallska barnhemmet.

Lönenämndens protokoll i ärendet med tillhörande handlingar skulle överlämnas till fattigvårdsstyrelsen för yttrande.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Protokoll hållet vid sammanträde med fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 4 januari 1944.

§ 16.

Sedan Värmlands Sjuksköterskeförbund i skrivelse till fattigvårdsstyrelsen den 19 december 1942, vilken skrivelse sedermera överlämnats till lönenämnden för förhandlingar med vederbörande, hemställt, att stadens sjuksköterskebefattningar med bibehållande av nuvarande anslutning till stadens pensionsreglemente måtte anslutas till Statens Pensionsanstalt från och med den 1 januari 1943, hade lönenämnden den 12 mars och den 14 oktober 1943 fört förhandlingar härom med sköterskeförbundet. Förhandlingarna hade lett till överenskommelse, innefattande bland annat att de av sjuksköterskan Maria (Mia) Kristina Andersson, husmodern Anna Nyström och barnhemsföreståndarinnan Bertha Persson innehavda befattningarna skulle regleras för pension i Statens Pensionsanstalt.

Med överlämnande av utdrag av protokoll vid sammanträde den 14 oktober 1943, § 70, enligt vilket lönenämnden beslutat hemställa, att Stadsfullmäktige måtte fastställa ifrågavarande överenskommelse, hade lönenämnden anhållit om fattigvårdsstyrelsens yttrande i ärendet.

Vid övervägande av vad sålunda förekommit beslöt fattigvårdsstyrelsen för sin del tillstyrka fastställelse av den mellan lönenämnden och Värmlands Sjuksköterskeförbund träffade överenskommelsen.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
ERIC CARLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 januari 1944.

§ 85.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en mellan lönenämnden på stadens vägnar och Värmlands Sjuksköterskeförbund den 14 oktober 1943 träffad överenskommelse angående reglering av stadens sjuksköterskebefattningar för pension i Statens Pensionsanstalt, m. m., vilken överenskommelse intagits i lönenämndens protokoll för den 14 oktober 1943, § 70.

I ärendet hade lönenämnden, fattigvårdsstyrelsen avgivit yttranden.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville godkänna den ifrågavarande överenskommelsen att förslagsvis gälla från och med den 1 januari 1944 samt underställa vederbörande myndigheter beslutet i enlighet med lönenämndens förslag.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.

§ 28.

I anledning av träffad överenskommelse mellan lönenämnden och Värmlands Sjuksköterskeförbund angående reglering av stadens sjuksköterskebefattningar för pension beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående tjänsteårsberäkning för nuvarande innehavaren av befattningen som eldare vid ångcentralen.

Till Stadsfullmäktige.

På skäl, som framgå av närslutna utdrag av belysningsstyrelsens protokoll för den 16 oktober 1941, § 109, hemställde belysningsstyrelsen, att befattningen som eldare vid ångcentralen skulle uppföras i förteckningen över stadens befattningshavare enligt tjänste- och avlöningsreglementet med placering i lönegrupp 11 och med rätt för tjänsteinnehavaren att räkna tjänsteår från den 1 januari 1940.

Genom beslut den 19 februari 1942, § 55, biföll stadsfullmäktige styrelsens framställning dock med den av lönenämnden föreslagna ändringen, att tjänsteinnehavaren icke skulle äga rätt till tjänsteårsberäkning förrän från den 1 januari 1942.

Av för styrelsen obekant anledning kom styrelsens framställning icke att inflyta i lönenämndens eller stadsfullmäktiges protokoll i ärendet med påföljd att styrelsens anteckning om att tjänsteinnehavaren enligt styrelsens beslut av den 25 september 1939, § 111, innehåft ifrågavarande ordinarie befattning från den 1 januari 1940 och sålunda redan var berättigad att räkna tjänsteår från denna dag icke beaktades. Före tjänste- och avlöningsreglementets antagande ägde styrelsen rätt att själv bestämma löneförmånerna för bland andra denne befattningshavare.

Befattningshavaren inkom sedermera till styrelsen med en skrivelse, vari han med framhållande av att stadsfullmäktiges beslut vore sakligt oriktigt och för honom medförde i visst avseende minskade löneförmåner begärde att härför erhålla "kompensation i en eller annan form".

På sätt framgår av närslutna protokollsutdrag av den 24 september 1942, § 97, beslöt styrelsen, i anledning av skrivelsen, att befattningshavaren skulle berättigas till tjänsteårsberäkning från och med den 1 januari 1940.

I anledning av förfrågan från stadsrevisorerna har styrelsens sekreterare i ärendet till denne avgivit yttrande, varav avskrift bifogas.

Stadsrevisionen har emellertid meddelat, att revisionen icke ansåge sig kunna godkänna styrelsens den 24 september 1942, § 97, beslutade åtgärd utan förmenade, att styrelsen borde hos stadsfullmäktige söka godkännande av åtgärden.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen härmed hemställa om stadsfullmäktiges formella godkännande av styrelsens i sak fullt motiverade åtgärd att tillerkänna nuvarande innehavaren av befattningen, som eldare vid ångcentralen Nils Gewert rätt till tjänsteårsberäkning från och med den 1 januari 1940.

Karlstad den 17 december 1943.

På belysningsstyrelsens vägnar:

ERNST LUNDHOLM.

Harry Jacobson.

*Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen
i Karlstad den 24 september 1942.*

§ 97.

Från eldaren vid ångcentralen Nils Gewert hade inkommit följande skrivelse:

"Till Belysningsstyrelsen.

Efter anmodan från kontoret medgav jag, "för ernående av likformighet i avlöningshänseende med verkens övriga befattningshavare" att min tjänst finge inrangeras i lönegrupp 11, trots att detta inom kommande decennium beredde mig minskade förmåner, vilket framgår av bifogade uppställning.

Såsom ärendet sedan behandlats i olika instanser och såsom Stadsfullmäktiges beslut blivit formulerat, att jag ej skulle få börja tjänsteårsberäkning förrän 1 januari 1942 kan

jag ej, utan erhållande av kompensation i en eller annan form, godkänna ett utbyte av mina anställningsvillkor mot lönegrupp 11.

Karlstad den 24 september 1942.

N. GEWERT.

Eldare vid ångcentralen."

Härvid fanns fogad denna handling:

"Beträffande Eldare Nils Gewert.

Denne antogs som ordinarie befattningshavare av styrelsen den 28 september 1939 (§ 111) med tillträdande av tjänsten den 1 januari 1940. Fastställda löneförmånerna äro grundlön 2,400:— kronor med tre ålderstillägg å 240:— kronor efter 3, 6 och 9 år. För att ernå överensstämmelse med övriga befattningshavare får jag föreslå att styrelsen beslutar att eldaren vid ångcentralen fr. o. m. den 1 januari 1940 inordnas i lönegrupp 11, som upptager en begynnelselönen av 2,460:— kronor, med summa ålderstillägg 780:— kronor som utgå fullt efter 12 år. Den lilla höjningen i grundlönen elimineras sålunda av den längre tid som ålderstilläggen enligt avlösningsreglementet äro utslagna på.

²⁰/₁—41 K. G. Edström

Enl. nuv.		Enl. reglementet		Enl. Stndsfullm. besl. ¹⁹ / ₂ 1942		Skilln. från anställn. villk.
År				År		
1940	2400:—	2460:—	+ 60:—	1940	2460:—	+ 60:—
1941	2400:—	2460:—	+ 60:—	1941	2460:—	+ 60:—
1942	2400:—	2460:—	+ 60:—	1942	2460:—	+ 60:—
1943	2640:—	2640:—	± 0:—	1943	2460:—	— 180:—
1944	2640:—	2640:—	± 0:—	1944	2460:—	— 180:—
1946	2640:—	2640:—	± 0:—	1945	2640:—	± 0:—
1946	2880:—	2820:—	— 60:—	1946	2640:—	— 240:—
1947	2880:—	2820:—	— 60:—	1947	2640:—	— 240:—
1948	2880:—	2820:—	— 60:—	1948	2820:—	— 60:—
1949	3120:—	3000:—	— 120:—	1949	2820:—	— 300:—
1950	3120:—	3000:—	— 120:—	1950	2820:—	— 300:—
1951	3120:—	3000:—	— 120:—	1951	3000:—	— 120:—
1952	3120:—	3240:—	+ 120:—	1952	3000:—	— 120:—
etc =			etc =	1953	3000:—	— 120:—
				1954	3240:—	+ 120:—
				etc =		etc =

²⁰/₁—41

²¹/₉—42

Karlstad den 24 september 1942.

J. THALÉN."

Efter i ärendet hållen överläggning beslöt styrelsen på tillstyrkan av elverkschefen att eldaren Nils Gewert skulle inordnas i lönegrupp nr 11 med tjänsteårsberäkning från och med den 1 januari 1940.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 16 oktober 1941.

§ 109.

Den 28 september 1939, § 111, besattes befattningen som "eldare vid ångreservstationen" med ny ordinarie innehavare för tiden från och med den

1 januari 1940, varvid löneförmånerna för befattningen bestämdes till årlig grundlön av 2,400 kronor jämte ålderstillägg, ett varjt å 240 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänst.

Det antecknades, att befattningen inrättades vid Ångcentralens tillkomst, att nuvarande innehavaren enligt drätselkammarens beslut den 6 november 1939, § 972, vore medlem i pensionskassan, samt att befattningen icke funnes upptagen i tjänsteförteckningen enligt det för staden gällande avlönings- och tjänstereglementet.

För ernående av likformighet i avlöningshänseende med verkens övriga befattningshavare beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa, att ifrågavarande befattning som "eldare vid ångcentralen" måtte upptagas i tjänsteförteckningen enligt stadens tjänste- och avlöningsreglemente under lönegrupp nr 11 med rätt för nuvarande befattningshavare att räkna tjänsteår från den 1 januari 1940.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 14 januari 1944.

§ 11.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 17 december 1943 hade belysningsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna styrelsens genom beslut den 24 september 1942 vidtagna "åtgärd att tillerkänna nuvarande innehavaren av befattningen som eldare vid ångcentralen Nils Gewert rätt till tjänsteårsberäkning från och med den 1 januari 1940".

Lönenämnden beslöt förklara, att nämnden icke hade något att erinra mot ett godkännande av ovannämnda beslut av belysningsstyrelsen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 24 januari 1944.

§ 75.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från belysningsstyrelsen angående godkännande av styrelsens "åtgärd att tillerkänna nuvarande innehavaren av befattningen som eldare vid ångcentralen Nils Gewert rätt till tjänsteårsberäkning från och med den 1 januari 1940".

I ärendet hade lönenämnden avgivit yttrande.

I likhet med lönenämnden beslöt drätselkammaren förklara, att kam-maren icke hade något att erinra mot ett godkännande av att nuvarande innehavaren av befattningen som eldare vid ångcentralen Nils Gewert finge tillgodoräkna sig tjänstgöring i stadens tjänst från och med den 1 januari 1940.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 29.

Beträffande tjänsteårsberäkning för eldaren vid ångcentralen Nils Gewert beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, belyningsstyrelsens framställning i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om löneförbättring åt polismästaren.

*Utdrag av protokoll, hållet hos polisnämnden
i Karlstad den 2 november 1943.*

§ 7.

Från landsfogden i länet hade angående höjning av polismästarens lön inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Polisnämnden i Karlstad.

Av utredning, som återfinnes i Stadsfullmäktiges protokoll den 16 februari 1943, § 282, framgår, icke blott att polismästarelönen i Karlstad väsentligt understiger samtliga övriga polismästarelöner i riket, utan även att densamma trots den större befogenhet, som är förenad med polismästaretjänsten i Karlstad, är lägre än till och med stadsfiskalslöner i städer med betydligt lägre invånareantal än Karlstad.

I Kristinehamn har stadsfiskalslönen fastställt till 8,850 kronor i grundlön med för närvarande 37 % dyrtidstillägg å hela grundlönen. I Arvika föreligger ett förslag att fastställa stadsfiskalens lön till samma belopp som i Kristinehamn. Förslaget har goda utsikter att bli antaget. Man har således att räkna med den unika situationen, att polismästaren i länsresidensstaden Karlstad med sin högre tjänsteställning och större befogenhet skulle erhålla cirka 1,000 kronor lägre lön om året än stadsfiskalerna i två av länets åklagarestäder, vars innevånareantal till på köpet endast är cirka hälften av Karlstads.

Ett sådant missförhållande kan icke fortvara. Jag anser det vara min tjänsteplikt som länspolischef att påpeka saken för Polisnämnden samt att hemställa, att Polisnämnden måtte hos stadens myndigheter utverka rättelse.

I andra polismästarestäder har lönen till polismästaren oftast jämställts med rådmanslönerna. Enligt min mening bör därför lönen till polismästaren i Karlstad utgå efter samma grunder, som gälla för förste och andre rådmannens löner. Dessutom bör polismästaren, som är skyldig att hålla sig med tjänstedräkt, erhålla beklädnadsersättning med visst kontant bidrag om året.

Karlstad i landsfogdens expedition den 1 november 1943.

ANDERS HOLMSTRÖM."

Efter föredragning härav beslöt nämnden överlämna skrivelsen till stadsfullmäktige med uttalande av att nämnden vidhölle sin tidigare ståndpunkt i frågan angående höjning av polismästarens lön.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 14 januari 1944.

§ 8.

Föredrogs följande från polisnämnden inkomna protokollsutdrag angående höjning av polismästarelönen:

Det antecknades, att lönenämnden den 28 maj 1943, § 39, i likhet med polisnämnden tillstyrkt, att polismästarens grundlön skulle höjas med ett belopp av 1,500 kronor, förslagsvis från den 1 juli 1943 men att stadsfullmäktige den 16 september 1943, § 282, lämnat framställningen om löneförbättring för polismästaren utan bifall.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr ordföranden* med instämmanden av *herrar Byström, Gustaf Karlsson och Sigurd Gustafsson* med hänsyn bl. a. till polismästarelönerna i andra städer yrkade bifall till framställningen om löneförbättring. *Herrar Sjöstedt och Viktor Lindström* yrkade avslag för närvarande på framställningen, bl. a. med hänvisning till nu rådande "lönestopp".

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt lönenämnden med fem röster, mot två för avslag, vidhålla sitt den 28 maj 1943, § 39, fattade beslut att tillstyrka, att polismästarens grundlön höjdes med ett belopp av 1,500 kronor från tidpunkt, stadsfullmäktige kunde vilja bestämma, förslagsvis från den 1 januari 1944.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 7 februari 1944.

§ 120.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 31 januari 1944, § 100, senast bordlagda ärendet angående ifrågasatt höjning av polismästarens lön.

I ärendet hade lönenämnden avgivit yttrande.

Följande sammanställning av löneuppgifter rörande polismästare och stadsfiskaler i andra städer föredrogs:

"Sammanställning*")

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder anfördes skäl såväl för som emot ett bifall till förslaget om en löneförbättring.

Sedan diskussionen avslutats, beslöt drätselkammaren att med vidhållande av sitt den 30 augusti 1943, § 611, fattade beslut angående samma fråga för sin del avstyrka bifall för det närvarande till en löneförbättring för polismästaren.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*) Sammanställningen, som återfinnes i stadsfullmäktiges tryckta handlingar 1943, ser. A, nr 7, sid. 30, finnes tillgänglig på stadsombudsmannens expedition.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 30.

I anledning av framställning om löneförbättring åt polismästaren beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Återremitterade ärendet angående framställning från skrivbitrådet Karin Hyttring om tillgodoräknande av tjänstetid för ålderstillägg.

(Se stadsfullmäktiges tryckta handlingar 1943 Ser. A. nr. 6. sid. 9.)

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 14 januari 1944.*

§ 6.

Återföretogs till behandling av stadsfullmäktige den 17 juni 1943, § 211, återremitterade ärendet angående framställning från skrivbitrådet på polismästarens expedition Karin Hyttring att i och för ålderstillägg få tillgodoräkna sig tjänstgöring hos staden från och med anställningsdagen, vilket ärende av lönenämnden bordlagts den 28 oktober 1943, § 80, i avvaktan på stadsfullmäktiges beslut angående tjänsteårsberäkning i och för ålderstillägg åt polispersonalen.

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 16 december 1943 beslutat att icke godkänna den av lönenämnden på stadens vägnar den 7 april 1943 träffade överenskommelsen med polismännen angående tjänsteårsberäkning i och för ålderstillägg.

Då stadsfullmäktige lämnat utan bifall den från polismännens sida gjorda framställningen om att i och för ålderstillägg få tillgodoräkna sig tjänstgöring från och med anställningsdagen och då Hyttring — ehuru placerad å avlöningsreglementet för stadens befattningshavare — vore anställd vid polisen, ansåg sig lönenämnden icke böra tillstyrka bifall till förevarande framställning från Hyttring om tillgodoräknande av tjänstetid för ålderstillägg.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 24 januari 1944.*

§ 74.

Sedan stadsfullmäktige den 17 juni 1943, § 211, för förnyat yttrande återremitterat ärende angående framställning från skrivbitrådet å polis-

mästarens expedition Karin Hyttring att i och för ålderstillägg få tillgodoräkna sig sin tjänstgöring hos staden från anställningsdagen, företogs nu detta ärende till behandling.

I ärendet hade lönenämnden avgivit yttrande.

Drättselkammaren beslöt efter diskussion att med vidhållande i princip av sitt den 31 maj 1943, § 435, fattade beslut (jämför stadsfullmäktiges handlingar ser. A, n:o 6, sid. 10) hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att skrivbiträdet å polismästarens expedition Karin Hyttring skall äga rätt att i och för ålderstillägg tillgodoräkna sig sin tjänstgöring i stadens tjänst från och med den 1 februari 1938 dock med retroaktiv verkan först från den 1 januari 1944.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.

§ 31.

Beträffande återremitterade ärendet angående tjänsteårsberäkning för skrivbiträdet Karin Hyttring beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning om anslag till arbetsledning för arkivarbete vid Värmlands museum.

Utdrag av protokoll, hållet hos arbetslöshetskommittén i Karlstad den 26 januari 1944.

§ 9.

Angående anslag till arbetsledning för det vid Värmlands museum bedrivna statliga reservarbetet (arkivarbete) hade den 23 december 1943 från ordföranden i Värmlands Fornminnes- och Museiförenings styrelse inkommit följande framställning:

"Till Karlstads stads arbetslöshetskommitté.

I likhet med vad skett de närmast föregående åren får jag härmed från Värmlands Fornminnes- och Museiförening anhålla om ett anslag för det nu tilländagångna året på 600 kr., liksom också för det kommande år 1944 på likaledes 600 kr. till arvode åt arbetsledaren, professor Helge Kjellin, för det statliga reservarbetet (arkivarbete), som dels under året 1943 bedrivits i Värmlands museum med i medeltal 6 arbetskrafter per dag, dels kommer att i samma omfattning, eventuellt utökad i mån av behov på arbetsmarknaden.

äga rum. Till löner åt de på så sätt sysselsatta arbetslösa, av vilka hälften varit interlokalt hänvisade, hälften från Karlstads stad, har Statens Arbetsmarknadskommission lämnat anslag. Värmlands museum har med c:a 600 kr. under 1943 helt bekostat den nödiga arbetsmaterialen.

Karlstad den 22 december 1943.

IVAR VENNERSTRÖM.

Ordf. i Värmlands Fornminnes- och Museiförenings styrelse."

Det antecknades, att under år 1943 genomsnittligt endast tre personer från staden hänvisats till ifrågavarande arbete.

Kommittén, som fann sig kunna vitsorda betydelsen av ifrågavarande arbetsobjekt i arbetslöshetshindrande syfte, ansåg sig icke kunna tillstyrka högre anslag till arbetsledning än 100 kronor för år för varje från staden hänvisad arbetslös.

Efter hållen överläggning beslöt kommittén hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville berättiga kommittén att för arbetsledning vid det statliga beredskapsarbete, som är anordnat vid Värmlands Museum, utanordna dels för år 1943 trehundra kronor och dels för år 1944 ett belopp av högst femhundra kronor att utgå halvårsvis och efter en beräkningsgrund av etthundra kronor för år för varje till ifrågavarande arbete hänvisad person.

Som ovan

In fidem:

HARRY JACOBSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 7 februari 1944.*

§ 119.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning om anslag till arbetsledning för arkivarbete vid Värmlands Museum.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till vad arbetslöshetskommittén i ärendet tillstyrkt och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till ovannämnda, såsom statligt beredskapsarbete anordnade arbete bevilja *dels* ett belopp av 300 kronor för år 1943 *dels* ett belopp av högst 500 kronor för år 1944 att utgå halvårsvis och efter en beräkningsgrund av 100 kronor för år för varje från staden till ifrågavarande arbete hänvisad person samt

att medel för ändamålet skola bestridas av i 1944 års stat upptaget anslag på 150,000 kronor till arbeten för lindrande av arbetslösheten.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskottet den 10 februari 1944.*

§ 32.

Beträffande framställning om anslag till arbetsledning för arkivarbete vid Värmlands Museum, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Herr Österbergs m. fl. motion om tillsättande av en särskild idrottsstyrelse för staden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under årens lopp har idrottsrörelsen fått allt större utbredning och särskilt under de senaste åren med sin propaganda för folkspänst och kroppskultur har denna rörelse blivit av betydande värde i beredskapsarbetet. Att på allt sätt stödja idrottsrörelsen måste därför vara ett samhällsintresse, ty att folket genom ett härdande idrotts- och friluftsliv ökar i fysisk styrka kommer även samhället till godo. Främst bör väl kommunens insats på berörda område vara att ställa lämpliga idrotts- och träningsplatser till förfogande, att sörja för bad- och lekplatser, att iordningsställa skidbackar och skridskobanor, att ordna med sportstugor och klubblokaler, att medverka för åstadkommande av lämpliga byggnader för inomhusidrott och gymnastik etc. Som synes ett omfattande arbetsfält.

Karlstad stad har tidigare visat sitt intresse för en del grenar av idrotten dels genom att utse representanter i Tingvallastyrelsen och dels genom att tillsätta en Badplatskommitté. En allmän önskan bland idrottsfolket i staden torde dock vara att en idrottsstyrelse utses, som skulle få att handlägga alla hithörande frågor och vari Tingvallastyrelsen och Badplatskommittén skulle ingå. Vi anse också att en dylik anordning vore till fördel för såväl idrotten som samhället. Förslagsvis förorda vi en styrelse på sju personer, varav i staden verkande olika idrottsföreningar skulle ha att föreslå fyra ledamöter och stadsfullmäktige skulle bland sina ledamöter utse tre. Enär flera svenska städer redan tillsatt en idrottsstyrelse efter de linjer och med de befohigheter som av oss skisserats torde upplysningar om vunna erfarenheter med lätthet kunna införskaffas från dessa städer.

Med den motivering, som vi här ovan anfört, vilja vi därför föreslå *att Stadsfullmäktige måtte besluta att tillsätta en särskild idrottsstyrelse för staden.*

Karlstad den 20 maj 1943.

BERTIL ÖSTERBERG.

FRITZ HELMER.

ANDREAS JOHANSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 24 januari 1944.*

§ 80.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 10 januari 1944, § 41, senast bordlagda ärendet angående herrar Österbergs m. fl. motion om tillsättande av en idrottsstyrelse för staden.

En sammanställning av från Svenska Stadsförbundet införskaffade uppgifter angående idrottsstyrelser i andra städer föredrogs*).

Drätselkammaren beslöt efter diskussion förklara sig i princip icke hava något att erinra mot motionärernas förslag angående inrättande av en idrottsstyrelse för staden samt föreslå, att en dylik styrelse skulle omfatta sju ledamöter och sju suppleanter, varav tre ledamöter och tre suppleanter borde utses bland representanter för någon av stadens idrottsföreningar.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 33.

Beredningsutskottet beslöt efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige skulle besluta tillsättandet av en idrottsstyrelse för staden samt därvid bestämma,

att denna styrelse skall bestå av sju ledamöter med lika antal suppleanter, vilka skola utses av stadsfullmäktige efter utlåtande av beredningsutskottet, varvid dock beredningsutskottet, innan det avgiver sitt utlåtande, skall lämna i staden verksamma till Svenska Gymnastik- och Idrottsförbundet avslutna organisationer tillfälle att till utskottet inkomma med förslag på ledamöter och suppleanter i styrelsen, samt

att valperioden för såväl ledamöter som suppleanter skall utgöra tre år, dock med den inskränkningsen att fyllnadsval endast skall avse återstående del av den avgångnes mandattid ävensom

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ledamöter och suppleanter i styrelsen.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

*) Uppgifter finnas tillgängliga å stadsombudsmannens expedition.

Framställning från Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne att drätselkammaren skall övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen.

*Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med
styrelsen för stiftelsen "Carl och Anna Lundins
Minne" den 2 augusti 1943.*

§ 23.

Angående den ekonomiska skötseln av stiftelsen ingav herr ordföranden en så lydande skrivelse:

"Till Styrelsen för Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne.

Då det visat sig vara ytterst svårt på grund av olika samverkande orsaker att på ett betryggande sätt kunna förvalta Stiftelsens fastighet, för vilken stiftelse icke redan från början uppgjorts en verklig och bärande ekonomisk plan, får undertecknad vördsamt meddela styrelsen, att jag icke längre anser mig kunna ikläda mig det administrativa och ekonomiska ansvar, som under nuvarande ordning åligger mig såsom ordförande i styrelsen, varför jag hemställer, att styrelsen måtte hos stadens drätselkammare anhålla, att den ville övertaga den ekonomiska skötseln av stiftelsens tillgångar och fastighet, under det att styrelsen allt fortfarande skulle fullgöra övriga uppgifter av mera intern art, vilka kunna åvila densamma.

Karlstad den 2 augusti 1943.

SVEN C:SON SVENÆUS.

Domprost."

Efter hållen överläggning, varunder framhållits att ordförandeskapet i styrelsen ej utövades genom frivilligt åtagande utan berott på testamentsföreskrifter, beslöt styrelsen, under åberopande av i ovannämnda skrivelse andragna skäl, hos drätselkammaren hemställa, att kammaren måtte övertaga den ekonomiska skötseln av stiftelsen.

Övriga uppgifter av mera intern art, vilka kunna åvila styrelsen, skulle styrelsen allt fortfarande fullgöra.

Som ovan..

In fidem:
JOHN WIDING.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Sedan drätselkammaren i Karlstad vid sammanträde den 22 november 1943, § 889, i anledning av framställning från styrelsen för Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne, att Drätselkammaren bl. a. "måtte övertaga den ekonomiska skötseln av Stiftelsen", beslutat förklara, att Drätselkammaren icke önskade övertaga den ekonomiska förvaltningen av Stiftelsen, får undertecknad vördsamt hemställa, att Drätselkammaren måtte till förnyad behandling upptaga nyssnämnda framställning. De skäl, som ligga till grund för denna min hemställan, äro följande.

Det ingår icke i mitt ämbetsåtagande såsom domprost i Karlstad att vara fente ledamot och ordförande i styrelsen för Stiftelsen Carl och Anna Lundins minne utan beror på bestämmelse i enskild donation, som av Stadsfullmäktige i Karlstad mottagits. Kyrkorådet i Karlstad har icke haft annan befattning med ifrågakvarande donation och stiftelse än att den utsett två ledamöter i styrelsen. Till en början ansåg jag det såsom en självklar plikt

och såsom en förmån att få tjänstgöra såsom ordförande. Så småningom blev det mig emellertid klart, att jag saknade kompetens att sköta ordförandeskapet, då det medförde ett vittgående ekonomiskt ansvar, och att jag icke kunde utan vidare ikläda mig detta ansvar.

Vid sammanträde med styrelsen för Stiftelsen den 24 september 1942 meddelade jag styrelsen, att jag av flera skäl icke kunde åtaga mig det ekonomiska ansvaret för Stiftelsen och anförde därvid följande:

”Det synes skäligt, att Drätselkammaren, som har särskild fastighetsförvaltare att tillgå, övertager ansvaret för och skötseln av hela driften beträffande stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne. Detta av följande skäl:

Styrelsen har icke haft det slutgiltiga avgörandet angående fastställande av ritningarna vid hemmets uppförande, ej heller angående entreprenadsummor och övriga ifrågakommande utgifter;

Någon utredning beträffande storleken av driftskostnaderna och plan över vem som skulle bära dessa har icke ställts till styrelsens förfogande, då den började fungera:

Drätselkammaren har redan enligt beslut den 26 juni 1939 övertagit hemmets kassarörelse och uppbär jämväl hyresavgifterna i hemmet;

Lämpligast torde vara, att styrelsen endast har att tillsätta pensionärer och eventuell tjänstepersonal samt att i övrigt vaka över att de för hemmet bestämda ordningarna efterlevas.”

Då frågan ånyo kom till behandling vid styrelsesammanträde den 2 augusti 1943, fattade styrelsen beslut om hemställan till Drätselkammaren, att Kammaren måtte övertaga den ekonomiska skötseln av Stiftelsen, detta med hänsyn till att ordförandeskapet i styrelsen ej utövades genom frivilligt åtagande och i betraktande av att jag förklarat mig icke längre kunna ikläda mig det administrativa och ekonomiska ansvar, som under nuvarande ordning åligger styrelseordföranden.

Den 14 januari 1943 meddelade jag Drätselkammarens dåvarande ordförande den uppfattning, vartill jag efter moget övervägande kommit i denna angelägenhet, och fann förståelse för den synpunkten, att Drätselkammaren borde övertaga den ekonomiska förvaltningen av Stiftelsen. — Det synes icke vara lämpligt att här närmare ingå på orsakerna till att Stiftelsens ekonomi är så dålig. Flera omständigheter spela här in. De legat, som utgå, försvåra i sin mån situationen.

Min värdsamma vädjan är nu denna, att Drätselkammaren vid förnyad behandling av styrelsens framställning i ifrågavarande hänseende ville åtaga sig att från och med nästkommande år övertaga den ekonomiska skötseln av Stiftelsens tillgångar och fastighet, under det att styrelsen allt fortfarande skulle fullgöra uppgifter av mera intern art, vilka kunna åvila densamma. Det är min förvissning, att Drätselkammaren icke vill söka pålägga mig ett ansvar, som jag icke kan och ej heller anser mig böra åtaga mig. Det är för mig såsom präst högst motbjudande att delta i beslut om hyresavtal, höjning av hyror etc. och att vid besök å Stiftelsens hem möta missnöje, vilket i sin mån kan omöjliggöra den insats av andlig art, som jag borde kunna göra vid hemmet, blott jag befrias från skyldighet att delvis fungera såsom fastighetsförvaltare.

Karlstad den 7 december 1943.

SVEN C:SON SVENAEUS.

Domprost.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 7 februari 1944.*

§ 121.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 31 januari 1944, § 101, senast bordlagda ärendet angående framställning från styrelsen för Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne, att drätselkammaren skulle övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen. Den i drätselkammarens protokoll för den 24 januari 1944, § 81, intagna skrivelsen i ärendet av stadsombudsmannen, vilken ånyo föredrogs, hade följande lydelse:

"Till Drätselkammaren.

Sedan Drätselkammaren den 20 december 1943 uppdragit åt undertecknad att utreda, vilka uppgifter, som — under förutsättning att drätselkammaren övertager den ekonomiska förvaltningen av Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne — framdeles böra åvila styrelsen för stiftelsen, får jag anföra följande:

Styrelsen för nämnda stiftelse, representerad av domprosten Sven C:son Svenaeus samt herrar J. A. Håkansson, J. F. Löf, Ernst Strandman och Harry Almquist, har enats om att förklara, att styrelsens uppgifter, om drätselkammaren övertager den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen, böra begränsas till val av pensionärer i "Minnet" samt till att verka för ordning och trevnad inom hemmet. Alla frågor av ekonomisk natur böra avgöras av drätselkammaren. Styrelsen önskar emellertid bevara sin rätt att framkomma med eventuella förslag, som styrelsen finner påkallade.

Donator har i sitt testamente som bekant föreskrivit "att i spetsen för hemmet" — — "skall finnas en styrelse av flera personer, varav två utses av stadsfullmäktige och två av kyrkorådet. Domprosten i Karlstad skall alltid vara självskriven såsom femte ledamot och ordförande i styrelsen". — — "Hela donationen skall förvaltas av stadsfullmäktige och kyrkorådet i Karlstad gemensamt". — — —

Kyrkorådet i Karlstad har i yttrande av den 22 januari 1944 för sin del förklarat sig icke hava något att erinra mot att drätselkammaren övertager den ekonomiska förvaltningen av "Minnet".

Under förutsättning av att jämväl stadsfullmäktige besluta godkänna, att styrelsen överlåter sin beslutanderätt i alla frågor av ekonomisk art på drätselkammaren, torde intet vara att erinra mot att drätselkammaren övertager den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen. Fattas beslut härom, skulle alltså styrelsens befogenheter inskränkas till

- 1) val av pensionärer i "Minnet";
- 2) frågor rörande den inre ordningen i "Minnet", såvitt de icke äro av den art, att de medföra några utgifter för staden samt
- 3) förslagsrätt jämväl i frågor av ekonomisk art, som styrelsen finner sig allttjämt böra ägna intresse åt (exempelvis fråga angående anställande av och avlöning till gårdskarl för "Minnet").

Karlstad den 22 januari 1944.

GUSTAF PALMÉR."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr Lundberg*, yrkade, att drätselkammaren skulle hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att *dels* av drätselkammarens nuvarande ledamöter utse två nya ledamöter i styrelsen för nämnda stiftelse i stället för ledamöterna av styrelsen herrar J. A. Håkansson och Anders Löfberg *dels* uppdraga åt drätselkammaren att framdeles ombesörja stiftelsens bokföring.

Herr Liljeberg föreslog, att drätselkammaren helt skulle övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen, vars styrelse därefter endast skulle hava till uppgift att avgiva förslag å pensionärer i "Minnet".

Sedan diskussionen förklarats avslutad, fattade drätselkammaren med fyra röster — mot tre för bifall till herr Liljebergs förslag — beslut i enlighet med herr Lundbergs yrkande.

Mot detta drätselkammarens beslut reserverade sig herrar ordföranden och Liljeberg till förmån för det av den sistnämnde avgivna förslaget.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med
Karlstads församlings kyrkoråd den 22 januari 1944.*

§ 19.

På förekommen anledning beslöt kyrkorådet meddela drätselkammaren, att kyrkorådet ansåge det lämpligt, att drätselkammaren övertog den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 34.

Styrelsen för Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne hade hemställt, att drätselkammaren skulle övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen.

Beredningsutskottet beslöt efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren
att övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen i fråga.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Fråga om viss ändring av stadsfullmäktiges beslut den 19 juni 1941 angående gåva av tomt till sjömanshem.

§ 35.

Den 19 juni 1941, § 150, beslöto stadsfullmäktige att till Sjömansvårdskretsen i Karlstad som gåva överlämna ett område på omkring 2,600 kvadratmeter i kvarteret Brage i Karlstad, avsett till tomt för ett sjömanshem.

Det antecknades, att det avsedda området numera enligt den 21 oktober 1943 fastställd ändring i tomtindelningen av kvarteret Brage utgjordes av tomten nr 18 om 2,880,7 kvm. i nämnda kvarter.

Det antecknades vidare, att i ärendet inkommit följande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads Sjömansvårds-krets får härmed vördsamt anhålla, att såsom mottagare av det tomtområde — tomten nr 18 inom kvarteret Brage i staden — vilket sjömansvårds-kretsen erhållit såsom gåva av staden för uppförande av ett sjömanshem måtte i gåvobrevet insättas Stiftelsen "Hem och läsrum för sjömän i Karlstad". I stiftelsens stadgar, vilka fastställts av Kungl. Maj:ts Befallningshavande i länet, finnes bland annat angivet, att stiftelsen just har till ändamål att inom Karlstad förvärva fastighet och därstädes inrätta hem och läsrum för sjömän, som besöka Karlstad.

Karlstad den 9 februari 1944.

A Sjömansvårds-kretsens vägnar:

SVEN C:SON SVENAEUS.

Domprost."

I anledning av vad sålunda förekommit, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte på så sätt ändra förenämnda beslut, att stadsfullmäktige i stället till Stiftelsen Hem och läsrum för sjömän i Karlstad som gåva överlämnade tomten nr 18 i kvarteret Brage i Karlstad samt uppdroge åt drätselkammaren att utfärda erforderligt gåvobrev.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående förlängning av tiden för nu gällande provisorisk höjning av hamnavgifterna.

Till Stadsfullmäktige.

Hamnstyrelsen får med stöd av vad här nedan säges föreslå underdånig framställning om att avgifterna enligt den av Kungl. Maj:ten den 6 februari 1931 fastställda taxan å hamnavgifter i Karlstad under tiden 1 maj 1944—30 april 1945 fortfarande får höjas för fartyg och varor i utrikes trafik med 50 procent samt för fartyg och varor i inrikes trafik med 25 procent.

Förenämnda förhöjning av hamnavgifterna har varit medgiven sedan den 10 augusti 1941 och är alltså gällande till den 30 april 1944.

Att ett påtagligt behov av förhöjda hamnavgifter förelegat under de sist förflutna fyra åren torde med all tydlighet framgå av bilagda räkenskaps-sammandrag. Bil. A.

Bortsett från år 1939, som var ett rekordår i trafikhänseende, hava *hamnavgifterna* under tiden 1940—1943 uppgått till i genomsnitt 96,000 kr. per år — avgiftförhöjningen däri inberäknad sedan augusti månad 1941 —. Motsvarande belopp under de fyra närmaste åren före kriget var 160,000 kr.

Sammanlagda hamnintäkterna för år under tidsperioden 1940—1943 hava i medeltal uppgått till 240,000 kr. och omkostnaderna till 265,000 kr.

Motsvarande belopp under de närmaste fyra åren före kriget voro respektive 288,000 kr. och 274,000 kr.

Oaktat förekomsten av medgivna förhöjning av hamnavgifter, vilken förhöjning medfört en inkomstökning under åren 1941, 1942 och 1943 av, i avrundade tal, respektive 13,500, 23,200 och 24,000 kronor, har underskott i hamnrörelsen förefunnits med i genomsnitt 25,000 kronor om året.

På grund av tidsläget torde ökad trafik på hamnen ej vara att förutse under innevarande år. Ej heller kan hamnens drift- och underhållskostnader förväntas bliva lägre under tiden intill maj månad 1945, då någon nedgång i kostnaderna för materiel och personal ej kan påräknas. Likaså förbliva annuitetsutgifterna oförändrade.

Med hänsyn till det anförda prekära läge, vari hamnrörelsen alltjämt befinner sig, hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att avgifterna enligt den av Kungl. Maj:t den 6 februari 1931 fastställda taxan å hamnavgifter i Karlstad fortfarande under tiden 1 maj 1944—30 april 1945 skola utgå med en förhöjning av 50 procent för fartyg och varor i utrikes trafik och för fartyg och varor i inrikes trafik med 25 procent,

att hos Kungl. Maj:t göra framställning om fastställelse av beslutet.

Jämlikt Kungl. förordning den 31 dec. 1907 ang. taxor å hamnavgifter påkallad ekonomisk utredning för sökandet av fastställelse av hamnavgifter biläggas.

Karlstad den 14 januari 1944.

På Hamnstyrelsens vägnar:

J. A. HÅKANSSON.

v. Ordförande.

Magnus Bengzon.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 24 januari 1944.*

§ 78.

Föredrogs från hamnstyrelsen inkommen, till stadsfullmäktige ställd framställning av den 14 januari 1944 om förlängning av tiden för nu gällande provisorisk höjning av hamnavgifterna för tiden $\frac{1}{5}$ 1944— $\frac{30}{4}$ 1945.

Med tillstyrkande av hamnstyrelsens framställning beslöt drätselkammaren, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att avgifterna enligt den av Kungl. Maj:t den 6 februari 1941 fastställda taxan å hamnavgifter i Karlstad fortfarande under tiden 1 maj 1944—30 april 1945 skall utgå med en förhöjning av 50 % för fartyg och varor i utrikes trafik och med 25 % för fartyg och varor i inrikes trafik samt

att underställa ifrågavarande beslut Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 36.

Beträffande förlängning av tiden för den nuvarande provisoriska förhöjningen av hamnavgifterna beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad hamnstyrelsen föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

**Framställning från hälsovårdsnämnden om anslag för
anskaffande av 200 st. latrinkärl, m. m.**

Till stadsfullmäktige.

Karlstads Renhållningsverk förening u. p. a. har, på sätt framgår av bilagda utdrag av hälsovårdsnämndens protokoll för den 8 december 1943, § 373, hos nämnden hemställt, att nämnden ville för föreningens räkning inköpa 200 stycken latrinkärl och 25 stycken lock med byglar.

Maskinfabriks Aktiebolaget Norrbacken har i infordrat anbud offererat 200 stycken latrinkärl till ett pris av 13 kronor 80 öre per styck och 25 stycken lock med byglar till ett pris per sats av 10 kronor 70 öre, exklusive omsättningsskatt och frakt.

På grund härav får nämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag å 3,338 kronor för gäldande av dels köpesumman för 200 stycken latrinkärl och 25 stycken lock med byglar med 3,027 kronor 50 öre, dels omsättningsskatt med 160 kronor 50 öre och dels fraktkostnad, beräknad till 150 kronor.

Karlstad den 20 december 1943.

På hälsovårdsnämndens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

*Utdrag av protokoll, hållets hos drätselkammaren i
Karlstad den 24 januari 1944.*

§ 70.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från hälsovårdsnämnden av den 20 december 1943 om medel för anskaffande av 200 st. latrinkärl samt 25 st. lock med byglar för en beräknad sammanlagd kostnad av 3,338 kronor.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till framställningen ävensom föreslå, att medel för ändamålet, tillhoppa 3,338 kronor, skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 37.

Beträffande anslag för anskaffande av latrinkärl m. m. beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Yttrande över Elin Berglinds ansökan om tillstånd att i serveringsbyggnader å travbaneområdet vid Färjestad utskänka pilsnerdricka, klass II.

Till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Värmlands län, Karlstad.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att under år 1944 de dagar då trav anordnas å Färjestads travbana i Karlstad, få idka utskänkning av pilsnerdricka klass II i samband med smörgåsar inom å travbaneområdet å Färjestad anordnade serveringsbyggnader.

Vid ansökan fogas:

1. Åldersbevis,
2. Konkursbevis,
3. Myndighetsbevis,
4. Intyg om ordentlighet och lämplighet, samt
5. Bevis att sökanden disponerar området.

Karlstad den 24 januari 1944.

ELIN BERGLIND.

*Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med
nykterhetsnämnden i Karlstad den 9 februari 1944.*

§ 24.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av Elin Berglind hos länsstyrelsen gjord ansökan om rätt att under år 1944 de dagar, då travtävlingar anordnas å Färjestads travbana i Karlstad, få idka utskänkning av pilsnerdricka klass II i samband med servering av smörgåsar inom å travbaneområdet anordnade serveringsbyggnader.

Sedan det antecknats, att sökanden innehåft enahanda rättighet under år 1943 utan att nämnden veterligt någon olägenhet i nykterhetskänseende därav försports, beslöt nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen under villkor, att utskänkningen får pågå endast från klockan 13 till klockan 17, att till en och samma person får ut-

skänkas högst $\frac{1}{3}$ liter pilsnerdricka, att pilsnerdricka får utskänkas allenast till person, som samtidigt intager smörgås eller lagad mat till ett pris ej understigande 50 öre, samt att utskänkningslokalerna, innan utskänkningen får börjas, bliva godkända vid besiktning, som på sökandens bekostnad hållits av stadsfiskalen i Karlstad jämte två personer, utsedda, en av nykterhetsnämnden och en av magistraten i staden.

Denna paragraf justerades genast.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

Rätt utdraget, betygar:

GUNNAR FORSBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.

§ 38.

Beredningsutskottet hade att yttra sig över Elin Berglinds ansökan om tillstånd att inom travbaneområdet på Färjestad utskänka pilsnerdricka klass II i därstädes anordnade serveringslokaler.

Utskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Yttrande över ansökningar från Nygren & Ählin Aktiebolag och Singer Co. Symaskins Aktiebolag att få idka handel med begagnade föremål.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.

§ 39.

Hos Länsstyrelsen hade framställningar om rätt att bedriva handel med begagnade föremål ingivits av Nygren & Ählin Aktiebolag med affärslokal vid Tingvallagatan 11 och Karl Helmer som föreståndare samt av Singer Co. Symaskins Aktiebolag med affärslokal Tingvallagatan 5 och Johan Ruben Jansson som föreståndare samt Johan Edvard Ansgarius Nilsson som medhjälpare.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningarna ifråga.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Yttrande över ansökan från Johan E. Andersson om tillstånd till utsträckt affärstid för försäljning av varm korv.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.

§ 40.

Hos Länsstyrelsen hade Johan E. Andersson anhållit om tillstånd att från vagn i nordöstra hörnet av Stora torget få försälja varm korv till klockan 2 natt till sön- och helgdag samt till klockan 1 övriga dagar.

I ärendet hade polismästaren avgivit yttrande.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningen på så sätt att försäljningen finge utsträckas till klockan 2 på natt till sön- och helgdag, till klockan 1 på natt efter sön- och helgdag samt i övrigt till klockan 24.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Val av suppleant i Karlstads hemhjälpnämnd med mera.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.

§ 41.

Enligt Kungl. Kungörelsen den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpverksamhet skall ledningen av kommunal hemhjälpverksamhet utövas av kommunal hemhjälpnämnd bestående av tre eller fem ledamöter jämte suppleanter till lika antal med en mandattid av fyra år. Kommun kan uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara hemhjälpnämnd. Hemhjälpnämnden har bl. a. att anställa och entlediga hemvårdarinnor inom kommunen. En *hemhjälpstyrelse* skall finnas inom varje landstingsområde.

Efter antecknande av förestående beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att ändra den nuvarande benämningen "Styrelsen för Karlstads stads hemhjälp" till "Karlstads hemhjälpnämnd" samt att utöka den nuvarande mandattiden för suppleanterna från ett till fyra år,

att stadsfullmäktige måtte till ytterligare styrelsesuppleant utse fru Kerstin Kristiansson samt på så sätt bestämma den ordning, vari suppleanterna skola inkallas, att distriktsöver-sköterskan Linnéa Kristensson skall vara suppleant för fru Esther Löfgren, fru Kerstin Kristiansson suppleant för fru

Karin Johansson och assistenten Gösta Flood suppleant för
sysslomannen Eric Ericson, ävensom

att stadsfullmäktige måtte tillika förklara, att samtliga äro
valda till den 1 januari 1947.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Val av suppleant i fattigvårdsstyrelsen.

§ 42.

Till suppleant i fattigvårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1945
efter kassören Sven Wennerholm beslöt beredningsutskottet föreslå fru
Jessie Ståhl.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Val av inventerings- och besiktningsman i stadsrevisionen, tredje gruppen, jämte suppleant.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 10 februari 1944.*

§ 43.

Till inventerings- och besiktningsman i stadsrevisionen, tredje gruppen,
för år 1944 efter fanjunkaren Alf Eriksson beslöt beredningsutskottet före-
slå kommunalarbetaren Helge Svensson samt till suppleant efter denne
för samma tid lagerchefen Tor Bergman.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 16 Mars 1944.

N:o 3.

Skrivelse från Svenska Stadsförbundet angående tillgodoräkning av befälsutbildning.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 februari 1944.

§ 161.

Föredrogs följande till drätselkammaren inkomna cirkulärskrivelse angående tillgodoräkning av befälsutbildning:

"Till Svenska stadsförbundets medlemmar.

Angående tillgodoräkning av befälsutbildning.

Vid sitt sammanträde nedanstående dag har Svenska stadsförbundets styrelse beslutat rikta följande uttalande till förbundets medlemmar.

Enligt 1941 års värnpliktslag utgör utbildningstiden för huvuddelen av de värnpliktiga inom alla försvarsgrenar och truppslag 450 dagar. Vissa kategorier av värnpliktiga ha längre utbildningstid (se 27 § 1 mom. B-D värnpliktslagen). Sälunda äro värnpliktiga, som uttagits för utbildning till värnpliktig officer eller underofficer vid armén eller kustartilleriet eller underofficer vid flygvapnet, skyldiga att utöver tjänstgöringstiden om 450 dagar efter första tjänstgöringens slut fullgöra fortsatt tjänstgöring för utbildning till officer under 360 dagar och för utbildning till underofficer under 180 dagar. Lika lång som för de värnpliktiga officerarna är utbildningstiden för reservofficerarna, vilkas utbildning numera löper jämstides med de förras.

De värnpliktiga officerarna och underofficerarna samt reservofficerarna få sälunda sätta till betydligt längre tid än övriga värnpliktiga på sin militära utbildning och detta i en ålder då ett eller ett halvt år betyder särskilt mycket i det civila studie- eller förvärvsarbetet. Om icke särskilda åtgärder vidtagas i utjämning syfte, kunna därför värnpliktiga med kortare utbildningstid få ett obehörigt försprång i sin civila gärning framför dem, som sälunda bringa landets försvar större offer. Om så skulle bli fallet, kan man befara, att befälsutbildningen, till vilken de dugligaste värnpliktiga uttagas, kan komma att betraktas med olust och att härav kunna följa komplikationer av olika slag, som göra utbildningen mindre effektiv och mindre värdefull. Med hänsyn till de befälsutbildades stora betydelse för vår värnpliktsarmé är det av största vikt att sådana komplikationer undvikas.

I främsta rummet måste det anses åligga staten själv att vidtaga åtgärder i detta syfte. Staten utbetalar också förhöjda penningbidrag under den fortsatta värnplikts-tjänstgöringen och särskilda premier till de värnpliktiga, som med godkända vitsord genomgått utbildningen till officer resp. underofficer. Enligt ett nyligen framlagt betänkande skall staten dessutom sörja för att sådana befälsutbildade värnpliktiga, som ilro eller senare bli statsanställda, på olika sätt få tillgodoräkna sig befälsutbildningen för

löneklassplacering samt såsom merit för anställning och befordran. Orsaken härtill är till en del insikten om att nyssnämnda ekonomiska förmåner, om än aldrig så välkomna, dock endast i ringa mån kunna ersätta de uppoffringar som de befälsutbildade få göra. Orsaken är emellertid också, att de befälsutbildade få antagas tillhöra eliten av landets manliga ungdom och att de under utbildningen böra ha förvärvat färdigheter och utvecklat egenskaper, som äro av värde även för civil verksamhet.

Svenska arbetsgivareföreningen och några andra arbetsgivareorganisationer ha redan utfärdat rekommendationer till sina delägare att låta sina anställda resp. personer som aspirera på anställning få tillgodoräkna sig befälsutbildning såsom merit såväl vid anställning eller befordran som vid utmätande av sådana avlöningsförmåner, där tjänstetiden har betydelse.

Då det enligt styrelsens uppfattning är av vikt, att även landets stadssamhällen lämna sin medverkan i samma riktning, får styrelsen på förslag av förbundets lönelegation rekommendera förbundsmedlemmarna att vidtaga följande åtgärder.

Vid tillsättande av tjänstemannabefattningar bör i varje särskilt fall undersökas, huruvida icke befälsutbildningen kan räknas som merit för sökande, som utbildats till värnpliktig officer eller underofficer eller som är reservofficer. Det anförda gäller givetvis vid såväl första anställning som senare befordran.

Befälsutbildningen bör vidare i möjligaste mån få tillgodoräknas såsom tjänstetid hos kommunen vid bestämmande av avlöningsförmåner av olika slag. Ett sådant tillgodoräknande kan tänkas förekomma t. ex. i följande avseenden. För löneklassuppflyttning torde flertalet städer redan nu tillgodoräkna sådan militärtjänstgöring som infaller under anställning i stadens tjänst. Emellertid torde de befälsutbildade icke sällan kunna ha befogade anspråk på att få tillgodoräkna även sådan tjänstgöring som fullgjorts före anställningen. Det synes därför rimligt att i avlöningsreglementena införas en bestämmelse, som ger möjlighet att medge dylikt tillgodoräknande. Enligt vad styrelsen erfarit torde förbundets lönelegation komma att införa en sådan bestämmelse i sitt förslag till normaltjänstereglemente. Det sagda har i viss utsträckning sin tillämpning även på förmånen av pension. I fråga om denna är det önskvärt att införa möjlighet att låta befälsutbildningen tillgodoräknas såsom tjänstetid i sådana fall, där eljest hel pension icke kommer att utgå. På sina håll brukar semester utgå med högre antal dagar efter visst antal års tjänstetid hos kommunen. Även i dylika fall liksom eljest, där avlöningsförmåner eller andra anställningsvillkor äro beroende av tjänstetid, kan det ifrågasättas om ej möjligheter böra öppnas att såsom tjänstetid räkna befälsutbildningen.

För att förebygga framtida missförstånd eller tvister synes det vara lämpligt att frågor om befälsutbildnings tillgodoräknande i olika avseenden avgöras, ifråga om den som redan är anställd, senast då utbildningen avslutas, och ifråga om annan, redan i samband med hans anställning i kommunens tjänst.

Styrelsen hemställer, att fullmäktige måtte för egen del instämma i vad styrelsen här ovan uttalat och överlämna uttalandet till de övriga kommunala organ som ha att ta befatning med de frågor som här berörts.

Stockholm den 17 januari 1944.

Svenska Stadsförbundets Styrelse.

OSCAR LARSSON.

Henning Karlson.

Drätselkammaren beslöt genom utdrag av detta protokoll bringa ovanintagna skrivelse till stadsfullmäktiges kännedom.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.*

§ 46.

I anledning av skrivelse från Svenska Stadsförbundet angående tillgodoräknande av befälsutbildning beslöt beredningsutskottet hemställa,
att stadsfullmäktige, med instämmande i vad i skrivelsen uttalats, ville uppmana stadens delegationer att i de fall, som kunde förekomma, taga skrivelsens innehåll i beaktande.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från drättselkammaren om medel till inlösen av vissa byggnader å stadsägan nr 1055 inom stadsdelen Norrstrand m. m.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i
Karlstad den 21 februari 1944.*

§ 157.

Aterföretogs till behandling av drättselkammaren den 31 januari 1944, § 96, bordlagda ärendet angående ifrågasatt uppsägning av ägaren av å stadsägan nr 1055 inom stadsdelen Norrstrand uppförda byggnader.

Herr ordföranden meddelade, att i samband med förd process mellan Karlstads stad samt E. J. Skogström angående bättre rätt till donationsjord, i vilket mål Kungl. Maj:t avkunnat dom den 23 december 1908, i vederbörlig ordning träffats avtal av den 10 april 1911 mellan staden, å ena samt E. M. Eriksson och J. A. Lindgren, å andra sidan, vilket avtal hade följande lydelse:

”Öfverlåtelsekontrakt.

Vi J. A. Lindgren och E. M. Eriksson öfverlåta till Karlstads stad gravationsfritt med full äganderätt af det i berörda mål omtvistade området en areal af 12,000 kvadratfot eller 1047 $\frac{7}{10}$ kvadratmeter*) af ägofiguren N:o 40 i Sundsta å Karlstads stads område, betecknade med N:o 12 å en af fanjunkaren A. E. Schyllander upprättad karta öfver Hagaborg, hvilket område är af E. J. Skogström genom köpebref den 3 januari 1907 såldt till J. A. Lindgren, E. M. Eriksson och J. P. Sätterström, hvarefter den sistnämndes tredjedel öfverlåtits å mig, J. A. Lindgren, utan ersättning för marken och i öfrigt på följande villkor:

1:o) Till de å området nu befintliga byggnader behålla J. A. Lindgren och E. M. Eriksson tills vidare äganderätten, och få desamma kvarstå å platsen och af Lindgren och Eriksson fritt begagnas, intill dess ett år förflutit efter från Drättselkammarens sida skedd uppsägning, inom hvilken tid Lindgren och Eriksson äro skyldiga att utrymma byggnaderna och frånträda området.

*) Skall enl. fast.-boken vara 1057,7 kvm.

Sedan uppsägning af Drättselkammaren sålunda gjorts och byggnaderna utrymts, betalar staden deras värde med sjuttontusen (17,000) kronor, hvarefter äganderätten till dem öfvergår å staden.

Skulle dessförinnan byggnaderna i sin helhet afbrinna, frånträda Lindgren och Eriksson genast området utan ersättning från stadens sida för byggnader.

Skulle byggnaderna åter delvis drabbas af eldskada, äro ägarne skyldiga att genast därom underrätta Drättselkammaren, som då är berättigad att inom åtta dagar därefter påfordra husens afträdande till staden mot erläggande af ofvannämnda lösesumma minskad med den brandskadeersättning, som tillerkännes ägarne.

2:o) Lindgren och Eriksson äro berättigade att på annan person öfverlåta sina rättigheter och skyldigheter enligt mom. 1:o) här ofvan.

3:o) Staden betalar ensam lagfartskostnaden och är berättigad att söka lagfart på grund af detta kontrakt.

4:o) Därest det nu till staden öfverlätna området skulle komma att i framtiden ingå i stadsplan och staden erhålla vederbörligt tillstånd att afhända sig jord därstädes, förbinder sig staden att till dåvarande ägare af å området uppförda byggnader utan ersättning åter öfverlåta området i fråga, i den mån det icke erfordras för gata eller öppen plats, enligt då antagen stadsplan.

Häraf äro två exemplar upprättade, hvaraf kontrahenterna tagit hvar sitt.

Karlstad den 10 april 1911.

E. M. ERIKSSON.

J. A. LINDGREN.

Karlstads Drättselkammare:

VALDEMAR VENDEL.

Gustaf Braunerhielm.

På en gång närvarande vittnen:

G. ENANDER.

P. A. ZANDER."

Det antecknades, att Karlstads stad den 4 december 1911, § 201, erhållit lagfart å "12,000 kvadratfot eller 1057,7 kvadratmeter av ägofiguren nr 40 i Sundsta på stadens område", varom bevis påtecknats ovannämnda överlåtelsekontrakt.

Vidare antecknades, att den del av ifrågavarande markområde, som enligt fastställd stadsplan skall ingå i gata eller allmän platsmark, utgjorde cirka 375 kvadratmeter samt att de ifrågavarande byggnaderna vore delvis belägna å denna del av området, varför staden hade intresse av att inlösa byggnaderna för rivning, då hinder för rivning av bostadshus icke längre mötte.

Stadsombudsmannen upplyste, att med nuvarande ägaren av de å ifrågavarande markområde uppförda byggnaderna, köpmannen August Igel, Säffle, förts underhandlingar, vilka resulterat i följande erbjudande från Igels sida:

"Till Drättselkammaren i Karlstad.

Undertecknad August Igel är ägare till byggnaderna å det markområde, som å en av fanjunkaren A. E. Schyllander upprättad karta över Hagaborg är betecknad med nr 40 i Sundsta med en areal av 1047 $\frac{7}{10}$ kvm.*).

Genom ett den 10 april 1911 dagtecknat avtal mellan Drättselkammaren i Karlstad, å ena, samt dåvarande ägarne E. M. Eriksson och J. A. Lindgren, å andra sidan, har

*) Skall enl. fast.-boken vara 1057,7 kvm.

Karlstads stad erhållit äganderätt till ifrågavarande markområde med rätt att ett år efter skedd uppsägning inlösa därå befintliga byggnader för 17,000 kronor. I avtalet stadgas tillika, bland annat, att därest marken skulle komma att ingå i stadsplan densamma, därest staden erhöle vederbörligt tillstånd till avhändelsen, skulle kostnadsfritt åter överlåtas till byggnadernas ägare i den mån den icke enligt då gällande stadsplan inginge i öppen plats eller gata.

Staden har hittills ej tagit initiativ till inlösen av byggnaderna. Stadsplan för området är numera fastställd.

Jag tillåter mig härmed göra följande erbjudande:

1:o. Staden inlöser mig tillhöriga byggnader för 17,000 kronor samt

2:o. betalar mig fem kronor per kvadratmeter för den del av marken, som ej enligt fastställd stadsplan skall ingå i allmän plats eller gata.

Säffle den 16 februari 1944.

AUG. IGEL."

För att bringa ifrågavarande överlåtelsekontrakt av den 10 april 1911 med dess för staden icke enbart fördelaktiga formulering (se punkt 4) ur världen — och då anbudet icke syntes oskäligt — beslöt drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till ett antagande av detsamma. Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att staden skall inlösa ovannämnda byggnader för ett belopp av 17,000 kronor samt därutöver till ägaren av byggnaderna betala ett belopp, motsvarande 5 kronor per kvadratmeter för den del av ifrågavarande markområde, som icke enligt nu gällande stadsplan skall ingå i gata eller utgöra allmän platsmark samt

att medel för ändamålet skola bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

KÖPEKONTRAKT.

Emellan Karlstads stad genom dess drätselkammare, här nedan kallad staden, å ena, samt köpmannen August Igel, och hans hustru Elin Igel, här nedan kallade makarna Igel, å andra sidan, har denna dag under förutsättning av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande följande avtal träffats:

1:o) Staden inlöser makarna Igel tillhöriga byggnader å för staden den 4 december 1911, § 201, lagfarna området om 1057,7 kvadratmeter av ägofiguren nr 40 i Sundsta med ett belopp av Sjuttontusen (17,000) kronor. Härutöver betalar staden till makarna Igel ett belopp av 5 kronor per kvadratmeter för den del av ifrågavarande markområde, cirka 682 kvadratmeter, som icke enligt fastställd stadsplan skall utgöra gata eller allmän platsmark.

2:o) Ovannämnda belopp skola erläggas kontant vid tillträdet till byggnaderna, vilket äger rum den 1 april 1944.

3:o) Skatter och onera, som belöpa på de genom detta kontrakt överlåtna byggnaderna för tiden till tillträdesdagen betalas av makarna Igel, för tiden därefter av staden.

4:o) Genom nu ifrågavarande avtal skall till alla delar upphöra att gälla ett den 10 april 1911 upprättat överlåtelsekontrakt mellan, å ena sidan, staden samt, å andra sidan, J. A. Lindgren och E. M. Eriksson, vilka sistnämnda tidigare ägt angivna byggnader.

Av detta avtal äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad och Säffle februari 1944.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL KARLSSON.

AUG. IGEL.

ELIN IGEL.

GUSTAF PALMÉR

Bevittnas:

Bevittnas:

A. G. KARLSSON.

JOHN WIDING.

MARIANNE ENGLUND. JON ENGLUND.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskottet den 9 mars 1944.

§ 47.

Beträffande medel till inlösen av vissa byggnader på stadsägan nr 1055 m. m. beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning om avlöning åt poliskonstaplarna Fritz Carlsson, Paul Thåström, Stig Ander och Lennart Berggren under utbildning vid Statens polisskola.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade poliskonstaplar vid Karlstads Polisverk, som antagits såsom elever vid den överkonstapelsklass i Statens Polisskola i Stockholm, som börjar den 1 september 1943, anhålla härmed vördsamt, att under den tid skolan pågår få behålla oss tillkommande löneförmåner.

Karlstad den 15 maj 1943.

FRITZ CARLSSON.

STIG ANDER.

PAUL THÅSTRÖM.

LENNART BERGGREN.

Till Stadsfullmäktige.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 maj 1943 hava poliskonstaplarna Fritz Carlsson, Paul Thåström, Stig Ander och Lennart Berggren med förmälan, att de antagits såsom elever vid Statens polisskolas överkonstapelsklass, hemställt att under den tid, de vistades vid polisskolan, få behålla dem tillkommande löneförmåner. Kursen skulle taga sin början den 1 september 1943.

Polisnämnden som förehade framställningen till behandling vid sitt sammanträde den 25 maj 1943, fann för sin del skäligt tillstyrka, att förenämnda konstaplar under sin vistelse vid polisskolan erhöle halv lön.

Av oförklarlig anledning har nämndens beslut icke expedierats till stadsfullmäktige.

Med hänvisning till vad ovan sagts hemställer polisnämnden nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja konstaplarna Fritz Carlsson, Paul Thåström, Stig Ander och Lennart Berggren halv lön under den tid, de för genomgående av överkonstapelsklass vistas vid Statens polis-skola.

Karlstad den 19 januari 1944.

För polisnämnden:
ARVID JOHANSSON.

Nils Tunel.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 28 februari 1944.*

§ 199.

I till drätselkammaren den 26 innevarande februari inkommen skrivelse hade polisnämnden tillstyrkt halv lön åt poliskonstaplarna Fritz Carlsson, Paul Thåström, Stig Ander och Lennart Berggren under vistelse vid Statens polisskola för genomgång av polisskolans överkonstapelsklass.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 25 februari 1944.

§ 26.

Lönenämnden hade att yttra sig över en till stadsfullmäktige ställd framställning från polisnämnden av den 19 januari 1944 angående utbetalande av lön till poliskonstaplarna Fritz Carlsson, Paul Thåström, Stig Ander och Lennart Berggren under tiden för genomgång av överkonstapelsklassen vid Statens polisskola. Polisnämnden hade för sin del tillstyrkt halv lön under vistelsen vid polisskolan.

I likhet med polisnämnden beslöt lönenämnden tillstyrka, att ovannämnda poliskonstaplar under den tid, de genomgått polisskolans överkonstapelsklass, skulle tillerkännas belopp motsvarande hälften av lönen jämte rörligt tillägg därå enligt för stadens befattningshavare gällande grunder.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMER."

Med instämmande i lönenämndens förslag beslöt drätselkammaren tillstyrka, att ovannämnda konstaplar under den tid, de genomgått polisskolans överkonstapelsklass tillerkännes lönebelopp, motsvarande hälften av den avlöning, som skulle hava tillkommit dem, därest de i stället i vanlig ordning tjänstgjort inom Karlstads stads polisdistrikt.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMER.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskottet den 9 mars 1944.*

§ 48.

Beträffande avlöning åt poliskonstaplarna Fritz Carlsson, Paul Thåström, Stig Ander och Lennart Berggren under den tid de vistades vid Statens polisskola, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om avlöning åt extra konstaplarna K. G. Jansson och Harry Nilsson under utbildning vid Statens polisskola.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under hänvisning till av Stadsfullmäktige i Karlstad tidigare fattat beslut, angående utbetalning av viss lön till konstaplar som bevista polisskolan, få vi härmed vördsamt anhålla, att bekomma sådan lön under den tid vi genomgå polisskolan.

Karlstad den 7 maj 1943.

K. G. JANSSON.

Extra konstapel.

HARRY NILSSON.

Extra konstapel.

*Utdrag av protokoll, hållet hos polisenämnden i
Karlstad den 24 augusti 1943.*

§ 6.

Föredrogs ett så lydande protokollsutdrag:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 28 maj 1943.

§ 36.

En från extra konstaplarna K. G. Jansson och Harry Nilsson inkommen framställning om 'utbetalning av viss lön till konstaplar, som bevista polisskolan', beslöt lönenämnden överlämna till polisenämnden för yttrande.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR."

Polisenämnden beslöt att tillstyrka halv lön för extra poliskonstaplarna K. G. Jansson och Harry Nilsson under den tid de bevistade polisskola.

Som ovan.

In fidem:
THOR LOODIN.

Rätt utdraget betygar

I tjänsten:
NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 25 februari 1944.

§ 27.

I skrivelse av den 7 maj 1943 hade extra konstaplarna K. G. Jansson och Harry Nilsson hemställt om viss lön under beivrande av konstapelsklassen vid Statens polisskola.

Polisnämnden hade enligt till lönenämnden den 15 januari 1944 inkommet protokollsutdrag för sin del tillstyrkt halv lön för sökandena under den tid, de beivrade polisskolan.

Lönenämnden beslöt under hänvisning till stadsfullmäktiges den 17 december 1942, § 360, fattade beslut rörande en liknande framställning från extra konstapeln Arnold Gullö, att för sin del avstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 28 februari 1944.

§ 200.

Drättselkammaren hade att yttra sig över en framställning från extra konstaplarna K. G. Jansson och Harry Nilsson om viss lön under vistelse vid Statens polisskola för genomgång av dess konstapelsklass.

I ärendet hade polisnämnden och lönenämnden avgivit yttranden.

Drättselkammaren beslöt att i likhet med lönenämnden för sin del avstyrka bifall till framställningen ifråga.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 49.

Beträffande avlöning åt extra konstaplarna K. G. Jansson och Harry Nilsson under den tid de beivrade Statens polisskolas konstapelsklass beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige icke måtte bifalla ifrågavarande framställning.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående anställande å stadsfogdekontoret på förordnande tillsvidare av en kvinnlig registerförare.

Till stadsfullmäktige.

Från stadsfogden har till magistraten inkommit bilagda framställning angående anställande å stadsfogdekontoret på förordnande tills vidare med tre månaders ömsesidig uppsägning av en manlig eller kvinnlig registerförare.

Magistraten har funnit vad stadsfogden anfört vara värt allt beaktande. Skatteindrivningens effektivisering är alltjämt, med hänsyn till härstädes rådande särskilt svåra förhållanden, en angelägenhet som kräver stadsfullmäktiges synnerliga uppmärksamhet, och de kostnader som nedläggas i sådant syfte äro ägnade även att direkt komma staden till godo i form av förbättrat indrivningsresultat beträffande kommunalutskylderna. Magistraten vill därför ansluta sig till stadsfogdens förslag men anser att arvodet till den föreslagna registerföraren, vilken lämpligen torde böra vara kvinnlig, kan begränsas till 300 kronor i månaden utan rörligt tillägg. Det måste betonas, att eftersom allenast förordnande tills vidare är i fråga avlöningen måste sättas högre än till vad som eventuellt skulle ha fastställts för en ordinarie befattningshavare, på det att förordnandet skall i önskvärd utsträckning locka verkligt kompetenta sökande.

Karlstad den 1 februari 1944.

På magistratens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

Till Magistraten i Karlstad.

Skattebetalningen å uppöbdsstämorna i Karlstad hava sedan flera år tillbaka varit och är allt jämt avsevärt sämre än i de flesta andra städer. Av de skattskyldiga har sålunda här i staden 6000 å 7000 personer eller omkring en tredjedel av samtliga årligen uraktlåtit att betala sina skatter på stämmorna och detta gäller i fråga om såväl krono- som kommunalutskylderna. Beträffande värnskatten är förhållandet enahanda.

Karlstad har i runt tal 30,000 innevånare, Jönköping 38,000, Uppsala 42,000 och Linköping 46,000. Restlängderna från senaste uppöbdsstämman i nov. 1943 över kronoutskylder upptager i tusental räknat

i Karlstad	Kr. 710,000:—
i Jönköping	Kr. 593,000:—
i Uppsala	Kr. 740,000:—
i Linköping	Kr. 821,000:—

Något mera av statistik torde icke behöva anföras till bevis för mitt nu gjorda uttalande beträffande skattebetalningen å uppöbdsstämorna här i staden.

En given följd av påtalade förhållandet är, att stadsfogdekontorets arbetsbörda med indrivningen av restförda utskylder blivit helt enkelt oroväckande stor. Den utökning av exekutionsbiträdenas antal, som företagits under de sista åren, nämligen med en ordinarie och två extra exekutionsbiträden, har visat sig synnerligen välbetänkt och nödvändig. De upprepade och ofta återkommande inkallelserna av de yngre exekutionsbiträdena till beredskapstjänstgöring hava emellertid inverkat synnerligen menligt på arbetsresultatet. Att ställa vikarie för exekutionsbiträdena under deras beredskapstjänstgöring stöter på många svårigheter, vartill kommer att en nyanställd person först efter flera månaders praktik kan anses hava inhämtat sådan erfarenhet och kännedom om hithörande lagar och författningar och tillämpningen av desamma att han kan vara till någon verklig nytta som exekutionsbiträde. Även med den sålunda hittills er-

hållna utökningen av personalen kan skatteindrivningen för närvarande icke ske tillräckligt effektivt. Balanserna öka oupphörligt och ytterligare åtgärder måste därför vidtagas för att i görligaste mån nedbringa balanserna eller åtminstone förhindra ytterligare ökning av desamma.

I flera av de större och medelstora städerna har man, för att underlätta skatteindrivningen, på sista tiden uppgjort kortregister över alla restförda skatter. Sålunda föres kortregister över restantier i bl. a. Borås, Linköping, Eskilstuna och Västerås. Uppläggandet av ett dylikt register för Karlstads vidkommande skulle innebära, att ett kort uppgöres för varje i restlängderna förekommande person, upptagande personens ifråga fullständiga namn, födelseår och bostadsadress, numret på och numret i den eller de restlängder, vari personen förekommer jämte skattebeloppet eller skattebeloppen. Å kortets baksida kunde vidare anteckningar få göras om vederbörandes familjeförhållanden m. m. Alla betalningar och avbetalningar måste emellertid såsom hittills antecknas i restlängderna. Allt eftersom en skatt blivit till fullo betald, skulle densamma strykas på kortet. Som förekommande avbetalningar givetvis alltid skola avskrivas på den äldsta skatten, behövde man endast gå till kortet och den äldsta å kortet uppförda restlängden för att när som helst omedelbart kunna konstatera en restförd persons samtliga restantier. I några städer antecknas jämväl förekommande avbetalningar på kortet, men då, såsom förut nämnts, alla betalningar och avbetalningar enligt lag måste antecknas i restlängderna, leder ett dylikt förfaringssätt till dubbelt arbete, något som bör undvikas. Som förhållandet nu är med tre års preskriptionstid för kronoutskylder och värnskatter, måste exekutionsbiträdena arbeta med minst 18 olika restlängder och ofta förekommer samme person i flera av dessa. Framdeles och som preskriptionstiden för såväl krono- och kommunalutskylder nyligen fastställts till 5 år, kommer antalet restlängder i arbete att utökas till minst 30.

De flesta restförda skatter uttagas numera genom införsel i lön eller arbetsinkomst. Det åligger exekutionsbiträdena att uppgöra förslag till införselbeslut, som sedan överlämnas till stadsfogden för granskning och underskrift, varefter delgivning sker med arbetsgivaren. Vid förslagens uppgörande har exekutionsbiträdet att i de olika restlängderna söka reda på och i beslutet sammanföra alla den restskyldiges restantier. Detta är på grund av restlängdernas mångfald ingen lätt sak och om den restskyldige, såsom ofta sker flyttat inom staden och således förefinnes under olika adresser i de olika längderna, leder nuvarande förhållande många gånger till att något eller några av de restförda beloppen icke kommer med på införselbeslutet med påföljd att det sålunda uteglömda skattebeloppet sedan blir för gammalt för att kunna göras till föremål för införsel. Även efter preskriptionstidens förlängning till 5 år gäller, anmärkningsvärt nog, bestämmelsen om att införsel icke får meddelas sedan tre år förflutit från resp. uppboresstämma. Att förebygga uteglömmande av vissa skatter vid uppgörandet av förslag till införselbeslut skulle vara kortregistrets främsta uppgift, samtidigt som genom detsamma skulle åstadkommas stor arbetsbesparing för exekutionsbiträdena. Vidare skulle kortregistret avsevärt öka effektiviteten i själva skatteindrivningen därigenom, att vederbörande restskyldiga kunde fortare nås med införselbeslutet, detta särskilt nu sedan ett anställningsregister finnes tillgängligt å stadsfogdekontoret. De

Magistraten har funnit vad stadsfogden anfört vara värt allt beaktande. Skatteindrivningens effektivisering är alltjämt, med hänsyn till härstädes rådande särskilt svåra förhållanden, en angelägenhet som kräver stadsfullmäktiges synnerliga uppmärksamhet, och de kostnader som nedläggas i sådant syfte äro ägnade även att direkt komma staden till godo i form av förbättrat indrivningsresultat beträffande kommunalutskylderna. Magistraten vill därför ansluta sig till stadsfogdens förslag men anser att arvodet till den föreslagna registerföraren, vilken lämpligen torde böra vara kvinnlig, kan begränsas till 300 kronor i månaden utan rörligt tillägg. Det måste betonas, att eftersom allenast förordnande tills vidare är i fråga avlöningen måste sättas högre än till vad som eventuellt skulle ha fastställts för en ordinarie befattningshavare, på det att förordnandet skall i önskvärd utsträckning locka verkligt kompetenta sökande.

Karlstad den 1 februari 1944.

På magistratens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

Till Magistraten i Karlstad.

Skattebetalningen å uppöbdsstämorna i Karlstad hava sedan flera år tillbaka varit och är allt jämt avsevärt sämre än i de flesta andra städer. Av de skattskyldiga har sålunda här i staden 6000 å 7000 personer eller omkring en tredjedel av samtliga årligen uraktlåtit att betala sina skatter på stämmorna och detta gäller i fråga om såväl krono- som kommunalutskylderna. Beträffande värnsskatten är förhållandet enahanda.

Karlstad har i runt tal 30,000 innevånare, Jönköping 38,000, Uppsala 42,000 och Linköping 46,000. Restlängderna från senaste uppöbdsstämman i nov. 1943 över kronoutskylder upptager i tusental räknat

i Karlstad	Kr. 710,000:—
i Jönköping	Kr. 593,000:—
i Uppsala	Kr. 740,000:—
i Linköping	Kr. 821,000:—

Något mera av statistik torde icke behöva anföras till bevis för mitt nu gjorda uttalande beträffande skattebetalningen å uppöbdsstämorna här i staden.

En given följd av påtalade förhållandet är, att stadsfogdekontorets arbetsbörda med indrivningen av restförda utskylder blivit helt enkelt oroäckande stor. Den utökning av exekutionsbiträdenas antal, som företagits under de sista åren, nämligen med en ordinarie och två extra exekutionsbiträden, har visat sig synnerligen välbetänkt och nödvändig. De upprepade och ofta återkommande inkallelserna av de yngre exekutionsbiträdena till beredskapstjänstgöring hava emellertid inverkat synnerligen menligt på arbetsresultatet. Att ställa vikarie för exekutionsbiträdena under deras beredskapstjänstgöring stöter på många svårigheter, vartill kommer att en nyanställd person först efter flera månaders praktik kan anses hava inhämtat sådan erfarenhet och kännedom om hithörande lagar och författningar och tillämpningen av desamma att han kan vara till någon verklig nytta som exekutionsbiträde. Även med den sålunda hittills er-

hållna utökningen av personalen kan skatteindrivningen för närvarande icke ske tillräckligt effektivt. Balanserna öka oupphörligt och ytterligare åtgärder måste därför vidtagas för att i görligaste mån nedbringa balanserna eller åtminstone förhindra ytterligare ökning av desamma.

I flera av de större och medelstora städerna har man, för att underlätta skatteindrivningen, på sista tiden uppgjort kortregister över alla restfödda skatter. Sålunda föres kortregister över restantier i bl. a. Borås, Linköping, Eskilstuna och Västerås. Uppläggandet av ett dylikt register för Karlstads vidkommande skulle innebära, att ett kort uppgöres för varje i restlängderna förekommande person, upptagande personens ifråga fullständiga namn, födelseår och bostadsadress, numret på och numret i den eller de restlängder, vari personen förekommer jämte skattebeloppet eller skattebeloppen. Å kortets baksida kunde vidare anteckningar få göras om vederbörandes familjeförhållanden m. m. Alla betalningar och avbetalningar måste emellertid såsom hittills antecknas i restlängderna. Allt eftersom en skatt blivit till fullo betald, skulle densamma strykas på kortet. Som förekommande avbetalningar givetvis alltid skola avskrivas på den äldsta skatten, behövde man endast gå till kortet och den äldsta å kortet uppförda restlängden för att när som helst omedelbart kunna konstatera en restförd persons samtliga restantier. I några städer antecknas jämväl förekommande avbetalningar på kortet, men då, såsom förut nämnts, alla betalningar och avbetalningar enligt lag måste antecknas i restlängderna, leder ett dylikt förfaringssätt till dubbelt arbete, något som bör undvikas. Som förhållandet nu är med tre års preskriptionstid för kronoutskylder och värnskatter, måste exekutionsbiträdena arbeta med minst 18 olika restlängder och ofta förekommer samme person i flera av dessa. Framdeles och som preskriptionstiden för såväl krono- och kommunalutskylder nyligen fastställts till 5 år, kommer antalet restlängder i arbete att utökas till minst 30.

De flesta restfödda skatter uttagas numera genom införsel i lön eller arbetsinkomst. Det åligger exekutionsbiträdena att uppgöra förslag till införselbeslut, som sedan överlämnas till stadsfogden för granskning och underskrift, varefter delgivning sker med arbetsgivaren. Vid förslaget uppgörande har exekutionsbiträdet att i de olika restlängderna söka reda på och i beslutet sammanföra alla den restskyldiges restantier. Detta är på grund av restlängdernas mångfald ingen lätt sak och om den restskyldige, såsom ofta sker flyttat inom staden och således förefinnes under olika adresser i de olika längderna, leder nuvarande förhållande många gånger till att något eller några av de restfödda beloppen icke kommer med på införselbeslutet med påföljd att det sålunda uteglömda skattebeloppet sedan blir för gammalt för att kunna göras till föremål för införsel. Även efter preskriptionstidens förlängning till 5 år gäller, anmärkningsvärt nog, bestämmelsen om att införsel icke får meddelas sedan tre år förflutit från resp. uppöbördsstämma. Att förebygga uteglömmande av vissa skatter vid uppgörandet av förslag till införselbeslut skulle vara kortregistrets främsta uppgift, samtidigt som genom detsamma skulle åstadkommas stor arbetsbesparing för exekutionsbiträdena. Vidare skulle kortregistret avsevärt öka effektiviteten i själva skatteindrivningen därigenom, att vederbörande restskyldiga kunde fortare nås med införselbeslutet, detta särskilt nu sedan ett anställningsregister finnes tillgängligt å stadsfogdekontoret. De

båda registren skulle enligt mitt förmenande komma att komplettera varandra på ett för skatteindrivningen mycket gagneligt sätt.

För att ett kortregister av detta slag skall bliva till åsyftad nytta, måste emellertid detsamma föras med allra största noggrannhet. En pålitlig, skrivmaskinskunnig person beräknas få full sysselsättning med registret, åtminstone under lång tid framåt. Förutsättningen för kortregistrets uppläggande är därför att staden vill avlöna en person såsom registerförare. Registerföraren, som kan vara manlig eller kvinnlig person, skulle, i den mån stadsfogden så finner lämpligt, jämväl utöva den närmaste tillsynen av det förut omnämnda anställningsregistret, ävensom, om hans tid så skulle medgiva, efter stadsfogdens anvisningar vara exekutionsbiträdena behjälplig vid upprättandet av vissa balanslängder m. m., som tid efter annan erfordras för stadsfogdens kontroll över indrivningen.

Med stöd av vad sålunda anförts får jag vördsamt hemställa, att Magistraten ville, så snart sig göra låter, utverka stadsfullmäktiges tillstånd till anställandet av en registerförare å exekutionsbiträdenas expedition med åliggande i enlighet med vad ovan anförts. Lämpligast synes mig vara att vederbörande anställas med 3 månaders ömsesidig uppsägning samt att registerföraren i avlöningshänseende hänföres till lönegrupp 12 i gällande tjänste- och avlöningsreglemente för stadens befattningshavare.

Karlstad i stadsfogdens kontor den 31 januari 1944.

A. ELLWÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 25 februari 1944.

§ 21.

Lönenämnden hade att yttra sig över en skrivelse från magistraten av den 1 februari 1944 angående anställande å stadsfogdekontoret på förordnande tillsvidare av en registerförare.

Vid skrivelsen hade fogats stadsfogdens framställning i ärendet daterad den 31 januari 1944.

Lönenämnden beslöt efter diskussion för sin del tillstyrka bifall till förslaget angående anställande å stadsfogdekontoret tillsvidare med tre månaders ömsesidig uppsägning av en registerförare, som jämväl enligt lönenämndens åsikt borde vara kvinnlig. Arvodet borde emellertid enligt majoritetens av lönenämndens åsikt begränsas till 250 kronor i månaden utan rörligt tillägg.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 28 februari 1944.

§ 196.

Företogs till behandling väckt fråga om anställande å stadsfogdekontoret på förordnande tillsvidare av manlig eller kvinnlig registerförare. I ärendet hade lönenämnden avgivit yttrande.

Med instämmande i vad lönenämnden föreslagit beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att en kvinnlig registerförare skall anställas tillsvidare å stadsfogdekontoret mot ett arvode av 250 kronor i månaden utan rörligt tillägg och med tre månaders ömsesidig uppsägning samt

att på innevarande år belöpande kostnader för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 50.

I fråga om anställande av en kvinnlig registerförare på stadsfogdekontoret beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från styrelsen för Kommunala flickskolan om lönetillskott åt lärarinnorna Gerda Lovisa Törneblad och Sofia Geijer.

Till Stadsfullmäktige.

Med anledning av flickläroverkets omorganisation till kommunal flickskola från och med den 1 juli 1943 har enligt Kungl. Maj:ts beslut viss indragning av antalet ordinarie lärartjänster vidtagits. Under iakttagande av Kungl. Maj:ts bestämmelser rörande sådan omorganisation har styrelsen entledigat från den 1 juli 1943 de två äldsta lärarinnorna vid skolan, Gerda Lovisa Törneblad och Sofia Geijer, vilka dessutom enligt läkarutlåtande på grund av sjukdom vore för framtiden oförmögna att tjänstgöra.

Hos Kungl. Maj:t har Törneblad och Geijer anhållit att komma i åtnjutande av ersättning av statsmedel enligt kungl. kungörelsen den 9 oktober 1931 (nr 344) om ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda läroanstalter och jämlikt bestämmelserna i förenämnda kungörelse har Kungl. Maj:t tillerkänt Törneblad ersättning för tiden den 1 juli 1943—den 30 juni 1944 med kronor 2,379:— och Geijer för tiden den 1 juli 1943—den 30 juni 1947 kronor 1,667:— årligen ävensom tilläggsersättning för tiden den 1 juli 1943—den 30 juni 1945 med kronor 712:— årligen, således sammanlagt även för Geijer kronor 2:379:— årligen, dock att Geijer efter utgången av juni 1945 skall göra förnyad framställning om tilläggsanslaget.

Med hänsyn till de båda lärarinnornas långa tjänstetid vid skolan, Törneblads sedan 1923 och Geijers sedan 1914, anser styrelsen i likhet med de statliga myndigheterna det vara skäligt, att de erhålla viss ersättning vid entledigandet. Sådan ersättning skulle dock icke utgå längre än till pensionsålderns inträdande, för Törneblad den 1 juli 1944 och för Geijer den 1 juli 1947, då de erhålla pension enligt givna bestämmelser. Som bifogade tablån utvisar, har deras sjukledighetslön under sista räkenskapsåret utgått med kronor 5,581: 90, varvid stadens tillskott utgjort kronor 2,313: 85. Av de i tablån framlagda alternativen har styrelsen beslutat förorda det billigaste, III:dje alternativet, kronor 2,313: 85, vilket utgör samma belopp, som staden föregående år tillsköt till deras sjukavlöning.

Styrelsen för kommunala flickskolan hemställer således, att stadsfullmäktige måtte bevilja f. d. lärarinnorna vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor Gerda Lovisa Törneblad ett tillskott av kronor 2,313: 85 för tiden den 1 juli 1943—den 30 juni 1944 samt Sofia Geijer ett årligt tillskott av kronor 2,313: 85 för tiden den 1 juli 1943—den 30 juni 1947, med skyldighet för Geijer att under samma tid erlægga sin avgift till stadens pensionskassa. Tillskotten inkludera dyrtidstillägg och kristillägg.

Karlstad den 12 februari 1944.

A styrelsens vägnar:

HARRY WARELL.

Ordförande.

Till Styrelsen för Kommunala flickskolan, Karlstad.

Härmed får jag vördsamt överlämna begärd uppgift angående ersättningar åt ämneslärarinnorna Sofia Geijer och Gerda Törneblad för tiden 1 juli 1943—30 juni 1944, eventuellt även för tiden därefter till dagen för uppnådd pensionsålder för envar av dem. Löneförmånerna äro desamma för båda.

	Total- avlöning för ett år:	Statlig ersätt- ning enl. K. brev ^{19/11} 1943:	Stadens tillskott:
Alt. I. Totalavlöningen = sjukavlöningen	5,581: 90	2,379: —	3,202: 90
Alt. II. Totalavlöningen = $\frac{2}{3}$ av den av- löning, som skulle utgått, om de varit i tjänstgöring	5,441: 20	2,379: —	3,062: 20
Alt. III. Totalavlöningen = den statliga ersättningen enl. K. brevet + stadens tillskott till sjukavlöningen.....	4,692: 85	2,379: —	2,313: 85

Den totala avlöningen till lärarinna i den lönegrad, ovanstående lärarin-
nor tillhöra; utgick, under förutsättning att tjänstledighet inte åtnjutes
under tiden, för räkenskapsåret 1 juli 1942—30 juni 1943 med 8,161: 80
kronor. Av detta belopp utgjorde 5,564: 10 kronor av staten fastställd mini-
miavlöning och 2,597: 70 kronor stadens tillskott (= kommunalt avlönings-
tillägg). Till förenämnda av staten fastställda minimiavlöning erhålles i
statsbidrag endast 4,164: 10 kronor under det staden har att svara för åter-
stående 1,400: — kronor. Stadens verkliga tillskott blir alltså 1,400: —
+ 2,597: 70 = 3,997: 70 kronor.

Av till ovanstående sjuklediga lärarinnor under samma tid utgående avlöning, 5,581:90 kronor, utgjorde 3,268:05 kronor av staten fastställd minimiavlöning och 2,313:85 kronor stadens tillskott. I detta fall erhålles statsbidrag till den statliga minimiavlöningen i full utsträckning.

Samtliga ovan angivna belopp inkludera dyrtidstillägg och kristillägg, vilka sedan den 1 juli 1942 varit procentuellt oförändrade.

Karlstad den 9 februari 1944.

C. G. BJÖRKMAN.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 25 februari 1944.

§ 29.

I till stadsfullmäktige ställd skrivelse av den 12 februari 1944 hade styrelsen för Kommunala flickskolan härstädes hemställt, att stadsfullmäktige måtte bevilja ”f. d. lärarinnorna vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor Gerda Lovisa Törneblad ett tillskott av kronor 2,313:85 för tiden den 1 juli 1943—den 30 juni 1944 samt Sofia Geijer ett årligt tillskott av kronor 2,313:85 för tiden den 1 juli 1943—den 30 juni 1947, med skyldighet för Geijer att under samma tid erlagga sin avgift till stadens pensionskassa”.

Efter antecknande av att tillskotten inkluderade dyrtidstillägg och kristillägg, beslöt lönenämnden under återopande av vad i ovannämnda skrivelse anförts för sin del tillstyrka bifall till styrelsens för Kommunala flickskolan förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 28 februari 1944.

§ 201.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från styrelsen för Kommunala flickskolan härstädes, att stadsfullmäktige måtte bevilja f. d. lärarinnorna vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor Gerda Lovisa Törneblad och Sofia Geijer vissa ”tillskott” med anledning av deras entledigande i samband med omorganisation av flickläroverket till kommunal flickskola från och med den 1 juli 1943.

I ärendet hade lönenämnden avgivit yttrande.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till vad styrelsen för Kommunala flickskolan och lönenämnden i ärendet hemställt ävensom föreslå, att på innevarande år belöpande medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 51.

Beträffande lönetillskott åt lärarinnorna Gerda Lovisa Törneblad och Sofia Geijer beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättskammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag om pension åt f. gårdskarlen vid Herrhagsskolan Anders Gustaf Andersson.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos Karlstads
Folkskolestyrelse den 1 februari 1944.*

§ 34.

Sedan f. d. gårdskarlen vid Herrhagsskolan A. G. Andersson hos folkskolestyrelsen anhållit om att komma i åtnjutande av förtidspension, hade ekonominämnden, som verkställt utredning i ärendet, anfört följande:

Andersson har på grund av sjukdom begärt och erhållit avsked från sin befattning f. o. m. 1 januari 1944. Härigenom har han oavsiktligt frånhänt sig möjligheten av att eventuellt få uppbära sjukavlöning under tre år för att därefter få komma i åtnjutande av pension enligt alt. I i av stadsbokhållaren C. G. Björkman förebrogta utredning i ärendet. Stadsfullmäktige har nämligen i tvenne fall, liknande det nu föreliggande, under nästlidna år beviljat kommunalarbetare tre års sjukavlöning med belopp, motsvarande pensionsbeloppen vid uppnådd pensionsålder.

På grund härav hade ekonominämnden enhälligt beslutat föreslå folkskolestyrelsen att med vitsordande av Anderssons synnerligen plikttrogna arbete under hans långa tjänstetid hos stadsfullmäktige hemställa, att f. d. gårdskarlen A. G. Andersson måtte beviljas pension f. o. m. 1 januari 1944 med belopp enligt alt. II i förenämnda utredning jämte rörligt tillägg men att, då detta pensionsbelopp är avsevärt lägre än enligt alt. I, han måtte befrias från skyldigheten att erlägga förfallna pensionsavgifter jämte ränta å desamma, varvid nämnden förutsatte att vid Anderssons frånfälle hans eventuellt efterlevande maka komme i åtnjutande av änkepension i vanlig ordning.

Folkskolestyrelsen beslöt i enlighet med ekonominämndens i ärendet fattade beslut.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen lördagen den 5 februari 1944 klockan 2 e. m.

JOHN SANDÉN.

R. LÖFGREN.

ELOF LARSSON.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

Avskrift.

Utredning för ifrågasatt förtidspensionering av gårdskarlen vid Herrhagsskolan *Anders Gustaf Andersson*, född 26 september 1881.

Andersson är gift. Hans hustru är född 17 februari 1890.

Anställd hos staden 1 oktober 1920. Ej ansluten till pensionskassan.

Pensionsålder: 67 år. Pensionsmässig 1 oktober 1948.

Tjänsteår vid pensionsålderns inträde: 28 (för erhållande av full pension erfordras 30 tjänsteår).

Avlöning enligt f. o. m. 1 mars 1942 t. o. m. 31 december 1943 gällande kollektivavtal (normalavlöning): 150:— kronor per månad = "anmäld slutlön" jämlikt pensionsreglementets bestämmelser: för år 1,800:— kronor. Härå utgår rörligt tillägg enligt ramavtal med 20,7 %.

Alt. I.

Å ovanstående slutlön beräknat *pensionsunderlag*, reducerat i förhållande till antalet tjänsteår vid pensionsålderns inträde: 2,030:— kronor.

Å ovanstående pensionsunderlag beräknat *pensionsbelopp* för år: 1,218:— kronor, varå rörligt tillägg utgår med f. n. 20,7 % = 252:— kronor.

Förtidspension utgår i regel med samma belopp som befattningshavaren tillkommande pensionsbelopp vid uppnådd pensionsålder. Jämlikt pensionsreglementets bestämmelser måste dock arbetsförmågan ha varit minst tre år, innan sådan förtidspension utgår, stadsfullmäktige dock obetaget att medgiva nedsättning av denna tid.

Alt. II.

Om stadsfullmäktige skulle bevilja förtidspension åt Andersson med dispens från föreskriven tid av tre år med varaktig arbetsförmåga, är det troligt, att förtidspensionen baseras på uppnådda antal tjänsteår vid tidpunkten för denna förtidspensions utgående. Grunderna för pensionsberäkningen bliva då följande.

Tjänsteår den 1 januari 1944: 23¼.

Pensionsunderlag, reducerat i förhållande till förestående antal tjänsteår: 1,685:— kronor.

Å ovanstående pensionsunderlag beräknat *pensionsbelopp* för år: 1,011:— kronor, varå rörligt tillägg utgår med f. n. 20,7 % = 209:— kronor.

Vid bägge alternativen torde Andersson vara skyldig att erlægga förfallna *pensionsavgifter* fr. o. m. 1 januari 1924 med belopp, uppgående för år till 5 % av slutlönen. Härtill kommer ränta å förfallna pensionsavgiftsbelopp, utgående efter en räntesats, som med 1 % överstiger gällande kapitalräkningsränta i bank. Andersson påvilande pensionsavgifter torde uppgå till omkring 1,000 kronor, vartill kommer ränta enligt förenämnda beräkningssätt. Stadsfullmäktige ha tidigare gått med på att förfallna pensionsavgifter jämte ränta i fall, liknande nu föreliggande, fördelats på de första tio åren från dagen för pensioneringen. Pensionsavgifterna för tiden 1 januari 1924 (den dag pensionskassan började) —31 december 1943 utgöra sammanlagt kronor 942:50. Räntan å desamma uppgår till kronor 289:93.

Karlstad den 15 december 1943.

C. G. BJÖRKMAN.

Rätt avskrivet betygar:

AXEL RYDBORG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 28 februari 1944.*

§ 197.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från folkskolestyrelsen om "pension" åt f. gårdskarlen vid Herrhagsskolan Anders Gustaf Andersson.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den
25 februari 1944.

§ 23.

Genom protokollsutdrag för den 1 februari 1944 hade folkskolestyrelsen föreslagit, att f. gårdskarlen vid Herrhagsskolan Anders Gustaf Andersson skulle tillerkännas viss 'pension'. Vid skrivelsen hade fogats en av tjänstemannen hos folkskolestyrelsen C. G. Björkman gjord utredning angående Anderssons personliga förhållanden, utvisande, bl. a. att Andersson vore född den 26 september 1881, att Andersson anställdes hos staden den 1 oktober 1920 och att Andersson icke vore ansluten till pensionskassan.

Lönenämnden beslöt efter diskussion för sin del förorda ett årligt understöd åt Andersson på 450 kronor jämte rörligt tillägg därå enligt det s. k. ramavtalets bestämmelser, för närvarande 20,7 %, vilket understödsbelopp motsvarade det belopp, som stadsfullmäktige den 16 april 1942, § 123, och den 17 september 1942, § 222, beviljat dels f. stenarbetaren vid stadens gatuförvaltning K. J. Gustafsson dels f. trädgårdsarbetaren Carl Johan Brattén.

Tillika beslöt lönenämnden föreslå, att ovannämnda understödsbelopp skulle utgå till Andersson från och med den 1 januari 1944.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR."

Drätselkammaren beslöt hos stadsfullmäktige tillstyrka bifall till lönenämndens ovanintagna förslag i ärendet ävensom föreslå, att medel för ändamålet under innevarande år skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag i årets stat till oförutsedda utgifter.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.*

§ 52.

Folkskolestyrelsen hade anhållit om pension åt f. gårdskarlen vid Herrhagsskolan Anders Gustaf Andersson.

Från Folkskolestyrelsen hade inkommit följande

"Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 7 mars 1944.

§ 56.

Under sammanträdet avlämnades till folkskolestyrelsen följande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Karlstad och dess Beredningsutskott.

Folkskolestyrelsen har föreslagit en årlig pension å kronor 1,011 jämte årligt tillägg därpå å kr. 209 till gårdskarlen Andersson vid Herrhagsskolan. Lönenämnden har i stället

föreslagit en årlig gratifikation å kronor 450 + index 20,7 % och har Drätselkammaren tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Då herr Andersson av sjukdom är förhindrad att upprätthålla sin tjänst, som han i 24 år plikttröget och samvetsgrant skött och då han icke kan bli återställd från sin sjukdom och saknar medel för sitt och sin familjs uppehälle skulle han väl vara värd att komma i åtnjutande av den pension som Folkskolestyrelsen enhälligt föreslagit. Vi våga så mycket hellre hävda vår ståndpunkt, som vi har oss bekant att staden i pensionsfall utlagt och utlägger betydande belopp för att inplacera anställda i pensions-systemet, ja till och med för sådana som inte varit direkt anställda i stadens tjänst.

Vi hoppas att Beredningsutskottet och Stadsfullmäktige kan finna en utväg att lösa berörda pensionsfråga på ett för den pensionssökande fördelaktigare sätt än vad Lönenämnden föreslagit och Drätselkammaren tillstyrkt, eventuellt då genom återremiss till berörda förslagsställande parter.

Karlstad den 7 mars 1944.

BROR ERIKSSON.

Efter överläggning i ärendet beslöt folkskolestyrelsen att med instämmande i de synpunkter, som i föreliggande skrivelse anförts rörande gårdskarlen A. G. Anderssons pensionering bringa dessa före ärendets slutgiltiga behandling till stadsfullmäktiges och dess beredningsutskotts kännedom.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG."

Då nu ärendet företogs, föredrog herr Österberg följande

"P. M.

angående f. d. gårdskarlen vid Herrhagsskolan A. G. Anderssons pensionsfråga.

Folkskolestyrelsen har enhälligt tillstyrkt en årlig pension av 1,011 kronor jämte 20,7 % rörligt tillägg = summa kr. 1,220 enligt i det lägre alternativet (II) i den i frågan förebragta utredningen, dock med befrielse för Andersson att erlægga förfallna pensionsavgifter jämte ränta.

Lönenämnden har med frångående av folkskolestyrelsens förslag förordnat ett understöd åt Andersson med 450 kronor jämte rörligt tillägg = summa 543 kronor. Därvid har åberopats tvenne fall, f. stenarb. vid gatuförvaltningen K. J. Gustafsson och f. trädgårdsarbetaren C. J. Brattén, vilka alltså skulle anses analoga med nu föreliggande pensionsfråga.

Drätselkammaren har tillstyrkt lönenämndens förslag.

Beträffande analogien med de två nämnda fallen kan denna starkt ifrågasättas. Både Gustafsson och Brattén voro ej fast anställda hos staden och hade ej oavbruten tjänstgöring, som berättigade dem att ingå i pensionskassan i enlighet med pensionsreglementets bestämmelser. Gustafsson hade under vintermånaderna arbete hos staden endast varannan vecka och endast under sommarmånaderna full arbetstid. Brattén var i arbete hos staden endast under den årstid arbete pågick i stadens parkanläggningar. Andersson däremot var fast anställd gårdskarll med månadsavlönning och arbete oavbrutet under hela året och var berättigad till inträde i pensionskassan. Det finnes flera fall, som verkligen äro analoga med hans, där stadsfullmäktige beviljat pension åt befattningshavare, som visserligen ej varit med i pensionskassan under sin tjänstetid, men för vilka pensionsbeloppet beräknats efter för pensionskassan gällande grunder. Därvid har förfallna pen-

sionsavgifter jämte rünta delats upp på en tio-årsperiod, såsom föreslagits i drätselkon-
torets utredning i ärendena. Några av dessa pensionsfall äro följande:

F. d. städerskan vid folkskolorna Karin Nordström: Stf § 59/1939;

F. d. baderskan vid folkskolorna Matilda Nilsson: Stf § 60/1939;

F. d. städerskan vid folkskolorna Emma K. Nilsson: Stf § 130/1940;

F. d. städerskan vid folkskolorna Hildur Andersson: Stf § 253/1940.

Det kan här nämnas att städerskorna vid folkskolorna äro anslutna till samma
kollektivavtal som gårdskarlarerna vid folkskolorna.

I ett fall under de senaste åren har stadsfullmäktige beviljat understöd i stället för
pension åt en städerska vid folkskolorna (Anna Brattén, Stf § 61/1939), men i detta fall
har understödet fastställts till högre belopp än pensionsbeloppet skulle utgjort, om detta
beräknats enligt för pensionskassan gällande grunder. Dessa grunder förordades i den i
ärendet förebragta utredningen. Fru Brattén erhöi 480 kr. för år i understöd utan rörligt
tillägg efter 22 års tjänstetid hos staden och en anmäld slutlön av 828 kr. Andersson
skulle enligt lönenämndens och drätselkammarens förslag erhålla ett understöd av 450 kr.
jämte rörligt tillägg = 543 kronor efter en ovanligt väl vitsordad tjänstetid av 23¼ år
och en anmäld slutlön av 1,800 kr. jämte rörligt tillägg kr. 372 = summa 2,172 kronor.
Härtill kommer att Andersson är familjeförsörjare och genom sjukdom oförmögen att
skaffa sig och sin familj büring genom arbete."

Efter överläggning beslöt beredningsutskottet på yrkande av herrar
Österberg och Elof Larsson under framhållande av att det varit på grund
av bristande kännedom om gällande bestämmelser, som Andersson begärt
avsked i stället för sjukledighet,

att stadsfullmäktige måtte besluta att bevilja Anders
Gustaf Andersson pension i enlighet med folkskolestyrelsens
förslag.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag om understöd åt kommunalarbetaren Albin Nyqvist.

Till Drätselkammaren, Karlstad.

Undertecknad, född den 10 mars 1876, som varit anställd i stadens tjänst
såsom grovarbetare i 20 år, anhåller vördsamt att få komma i åtnjutande av
pension eller årligt understöd.

Karlstad den 8 jan. 1944.

ALBIN NYQVIST.

Adr. N:a Karlsholmsgatan 12.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 28 februari 1944.*

§ 198.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från kom-
munalarbetaren Albin Nyqvist om "pension eller årligt understöd".

Följande yttrande av lönenämnden föredrogs:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 25 februari 1944.

§ 25.

I till drätselkammaren ställd skrivelse av den 8 januari 1944 hade stadsarbetaren Albin Nyqvist anhållit att få komma i åtnjutande av 'pension eller årligt understöd'.

I ärendet hade byggnadschefen avgivit följande yttrande:

'Härmed intygas att Albin Nyqvist, som är född 10 mars 1876, sedan 16 februari 1924 varit anställd såsom grovarbetare hos gatuförvaltningen.

Nyqvist har icke tillhört pensionskassan.

Karlstad den 10 februari 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.'

Lönenämnden beslöt för sin del förorda ett årligt understöd åt Nyqvist på 450 kronor jämte rörligt tillägg därå enligt det s. k. ramavtalets bestämmelser, för närvarande 20,7 %, vilket understödsbelopp motsvarade det belopp, som stadsfullmäktige den 16 april 1942, § 123, och den 17 september 1942, § 222, beviljat dels f. stenarbetaren vid stadens gatuförvaltning K. J. Gustafsson dels f. trädgårdsarbetaren Carl Johan Brattén.

Tillika beslöt lönenämnden föreslå, att ovannämnda understödsbelopp skulle utgå till Nyqvist från och med den 1 januari 1944.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR."

Drätselkammaren beslöt hos stadsfullmäktige tillstyrka bifall till lönenämndens ovanintagna förslag i ärendet ävensom föreslå, att medel för ändamålet under innevarande år skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag i årets stat till oförutsedda utgifter.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 53.

Beträffande understöd åt kommunalarbetaren Albin Nyqvist beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning från barnavårdsnämnden om anslag till täckande av kostnaderna för genomförande av med Sv. Sjukhuspersonalförbundet träffat nytt kollektivavtal.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 mars 1944.

§ 215.

Föredrogs följande från barnavårdsnämnden inkomna protokollsutdrag angående åtgärder i anledning av nytt kollektivavtal för innevarande år rörande viss personal vid Sandwallska barnhemmet:

"Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde med barnavårdsnämnden i Karlstad måndagen den 28 februari 1944.

§ 73.

Meddelade sysslomannen, att kollektivavtal mellan lönenämnden i Karlstad och Svenska Sjukhuspersonalförbundet träffats rörande viss personal å Sandwallska barnhemmet att gälla f. o. m. den 1 januari 1944. På grund av avtalets bestämmelser om 48 arbetstimmar per vecka erfordrades anställande av ytterligare tvänne biträden å barnhemmet mot en avlöning, som inklusive dyrtidstillägg, komme att uppgå till kronor 74:83 per månad för varje biträde. Avtalet medförde tillika, att en höjning av förut anställda biträdens avlöningar måste ske med sammanlagt 260 kronor per år. Redan förut rådande brist på personalrum å barnhemmet nödvändiggjorde nu anskaffandet av personalrum utom hemmet. En omöblerad bostadslägenhet om två rum och kök funnes att tillgå hos arrendatorn å Färjestads gård mot en hyressumma av 55 kronor i månaden. Därest förhyrandet av denna lägenhet komme till stånd, erfordrades nödiga möbler till ett beräknat pris av 500 å 600 kronor.

Med anledning av sysslomannens uttalande beslöt nämnden dels att f. o. m. den 1 mars 1944 å Sandwallska barnhemmet anställa ytterligare två biträden, dels att f. o. m. den 1 mars 1944 förhyra förut omnämnda bostadslägenhet för ett belopp av 55 kronor per månad, dels uppdraga åt sysslomannen att inköpa erforderliga möbler till ett pris icke överstigande 600 kronor.

Då nämnden i sin stat för år 1944 saknade anslag till angivna utgifter, beslöt nämnden ingå till Stadsfullmäktige med begäran om ett extra anslag för år 1944 å 3000 kronor.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GÖSTA FLOOD."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion för sin del tillstyrka bifall till barnavårdsnämndens förslag och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa ett belopp av 3,000 kronor till barnavårdsnämndens förfogande att användas i den mån så visade sig erforderligt för genomförandet av ovannämnda, den 28 januari 1944 mellan lönenämnden i Karlstad och Svenska Sjukhuspersonalförbundet träffade kollektivavtal rörande bl. a. viss personal vid Sandwallska barnhemmet samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 54.

Beträffande ett anslag på 3,000 kronor till barnavårdsnämnden beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående ersättning åt hemvårdarinna vid sjukdom m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 mars 1944.

§ 222.

Erinrade herr ordföranden om att enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1943 (S. F. nr 947) om statsbidrag till social hemhjälpssverksamhet hemvårdarinna hade rätt till lön under sjukdom samt till semester på sätt, som avveke från det för stadens övriga befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet. Bestämmelserna härom vore intagna i 12 § 2 och 3 mom. i ovannämnda kungörelse. Heltidsanställd hemvårdarinna hade sålunda rätt till årlig *semester* under minst 20 dagar intill det år, varunder hon fyller 40 år, därefter under minst 30 dagar. *Oavkortad lön* skulle av hemvårdarinna vid styrkt sjukdom åtnjutas under minst trettio dagar, två tredjedelar av lönen under ytterligare minst sextio dagar samt halva lönen under därpå följande minst etthundratjugo dagar under ett och samma kalenderår.

Drätselkammaren beslöt under åberopande av vad ovan anförts föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet skall äga giltighet för hemvårdarinna i stadens tjänst med det tillägget, att i fall, då bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpssverksamhet äro förmånligare dessa i stället skola tillämpas.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.*

§ 55.

I fråga om ersättning åt hemvårdarinnan vid sjukdom m. m. beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag till resereglemente för Karlstads stad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i
Karlstad den 28 februari 1944.*

§ 175.

Föredrogs följande av särskilda kommitterade utarbetade förslag till resereglemente för Karlstads stad:

"RESEREGLEMENTE

för

Karlstads stad.

Ledamot av stadsfullmäktige samt annan kommunal förtroendemän ävensom å fast lönestat anställd kommunal befattningshavare är berättigad till ersättning för de kostnader, som äro förenade med resa till annan ort i och för fullgörande av kommunalt uppdrag eller tjänst enligt följande grunder.

1. Ersättningen uppdelas uti traktamente samt kostnad för resa.

Resekostnads- och traktamentsersättning åtnjutes enligt Klass A eller Klass B med följande belopp:

<i>Resekostnadsersättning:</i>	Klass A.	Klass B.
vid färd med järnväg ..	Avgift för II klass samt därutöver för sovvagnsbiljett, då resa ägt rum nattetid och sovvagn använts.	Avgift för III klass samt därutöver för sovvagnsbiljett, då resa ägt rum nattetid och sovvagn använts.
vid färd med fartyg	Avgift för hyttplats.	Avgift för hyttplats.
vid färd med automobil, omnibus eller annat forskaffningsmedel, förut icke nämnt	Kostnad, som för färden betingats, med tillämpning av gällande taxor, där sådana finnas.	

Vid resa å järnväg utgår dock endast avgift för biljett i tredje klass, då väglängden icke uppgår till 120 kilometer.

<i>Traktamentsersättning:</i>	Klass A.	Klass B.
för dag	16 kronor	12 kronor
för natt	9 "	8 "
tillhoppa för dygn	25 kronor	20 kronor

Dygnet räknas från kl. 0.

Med dag avses i detta reglemente tiden mellan kl. 6 och 24, med natt den övriga delen av dygnet.

Traktamentsersättning må icke åtnjutas för förrättning, som utföres på avstånd ej överstigande 10 kilometer från stadsgränsen. Traktamentsersättning utgår icke för dag eller natt, varav högst 1 timme använts för resa och förrättning. För dag, varav mer än 1 timme men högst 6 timmar tagits i anspråk, utgår traktamentsersättning med hälften av här ovan angivna belopp.

2. Till K l a s s A hänföres förtroendemän samt befattningshavare, tillhörande lönegrupp 21 eller högre lönegrupp i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet samt till K l a s s B övriga stadens ordinarie befattningshavare.

3. Förtroendeman gottgöres utöver vad ovan angivits för av bortovaron föranledd påvisad förlust av arbetsförtjänst, beräknad efter högst 10 kronor per dag.

4. Kommunalt uppdrag, som föranlett resa, skall vara givet av stadsfullmäktige eller annan kommunal styrelse, nämnd eller kommitté.

5. Resa i tjänst skall vara beslutad av vederbörande styrelse, nämnd eller kommitté eller anbefalld av ordförande i sådan styrelse, nämnd eller kommitté eller ock av vederbörande förvaltningschef.

6. Bidrag till resekostnader i andra fall än ovan avses, såsom för beivrande av kongresser, föreningsmöten och dylikt, må kunna utgivas enligt beslut av den kommunala myndighet, under vilken befattningshavaren lyder.

7. Därest vid resa eller förrättning avväg tages eller uppehåll sker för enskild angelägenhet, skall resekostnads- och traktamentsersättning beräknas, såsom hade resan eller förrättningen utan avbrott fortgått. Inträffar under resa eller förrättning uppehåll genom naturhinder, styrkt sjukdom eller av annan giltig anledning må traktamentsersättning utgå även för tid, varunder uppehållet ägt rum, dock under högst fjorton dygn.

8. Ersättning må ej avse längre tid än som för uppdragets fullgörande är nödvändigt. Resa bör genomföras så, att den med nödig hänsyn till uppdragets fullgörande för staden medför lägsta möjliga kostnad. Resekostnad skall täckas av i staten för ändamålet upptaget belopp eller av anslag till oförutsedda utgifter.

9. För reseutgifternas bestridande må i mån av behov förskott utgivas.

10. I reseräkning skall uppgivas:

resans ändamål;

beslut eller annan omständighet, som påkallat resan;

tiden för avresan och återkomst samt de dagar, under vilka förrättning och resor företagits;

det för varje del av resan använda fortskaffningsmedlet, den vagnklass å tåg eller plats å fartyg, i vilken resan företagits;

eventuellt uppburet förskott till reseutgifternas bestridande.

11. För resa utom riket utgår ersättning enligt grunder, som för varje fall bestämmes av stadsfullmäktige eller av vederbörande styrelse eller nämnd, som fattat beslut om resan.

12. Vid resa företagen av tjänsteförrättande vikarie, skola ovanstående bestämmelser i tillämpliga delar vara gällande.

13. Frågor rörande tolkningen och tillämpningen av detta reglemente avgöras av drätselkammaren."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion tillstyrka bifall till förslaget med den ändringen, att samtliga, som vore berättigade till resekostnadsersättning, skulle erhålla lika traktamentsersättning, uppgående till *för resa inom länet*: för dag 12 kronor och för natt 8 kronor, tillhoppa för dygn 20 kronor samt *för resa utom länet*: för dag 16 kronor och för natt 9 kronor, tillhoppa för dygn 25 kronor.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsskott den 9 mars 1944.

§ 56.

Beträffande resereglemente för Karlstads stad beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte antaga det framlagda förslaget med dels den av drätselkammaren föreslagna ändringen dels därjämte den ändringen, att bestämmelsen "Kostnad, som för färden betingats, med tillämpning av gällande taxor, där sådana finnas" skulle utgå, och att i dess ställe skulle införas en bestämmelse av följande innehåll: "Resekostnadsersättning i enlighet med bestämmelserna i Statens allmänna resereglemente."

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från arbetslöshetskommittén om anslag till dagavgifter för till statliga beredskapsarbeten hänvisade arbetslösa.

Till Stadsfullmäktige.

Med hänsyn till rådande arbetsmarknadsläge i staden har Statens arbetsmarknadskommission i olika hänvisningsbrev medgivit arbetslöshetskommittén rätt att vid det i Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens regi bedrivna statliga reservarbetet "Karlstads flygplats" hänvisa ett avsevärt antal arbetslösa. Sålunda äro för närvarande där sysselsatta omkring sextiofem arbetslösa.

Som framgår av härvid i avskrift fogade skrivelse*) har arbetsmarknadskommissionen icke ansett sig kunna förlänga den under 1943 staden medgivna befrielsen från erläggande av så kallad dagavgift för till statliga beredskapsarbeten hänvisade arbetslösa.

Dagavgiften utgår för närvarande med kr. 2:35 för dag och arbetare. Vid uppgörandet av 1944 års stat hade kommittén icke anledning antaga att den under 1943 medgivna befrielsen från erläggande av dagavgift icke

*) Skrivelsen finnes tillgänglig å stadsombudsmannens expedition.

skulle medgivas även under 1944, varför kommittén icke i staten upptagit något anslag för ifrågasvarande ändamål. Med hänsyn till avgiftens karaktär av dagunderstöd torde det kunna ifrågasättas att påföra kostnaden för dagavgifter anslaget för dagunderstöd. Antalet dagunderstöd minskas nämligen i relation till antalet i statliga beredskapsarbeten sysselsätta. Att det ur alla synpunkter är förmånligare att erhålla sysselsättning för de arbetslösa än att bereda dem hjälp i form av kontantunderstöd torde vara uppenbart. Då kommittén måste räkna med att åtminstone för de närmaste månaderna minst femtio av stadens arbetslösa komma att vara sysselsatta i statligt reservarbete, kommer kostnaden för dagavgifter att bli så avsevärd, att anslaget för dagunderstöd, kr. 20,000:—, icke kommer att förslå att täcka både denna kostnad och kostnaden för dagunderstödsverksamheten. Dagavgiftskostnaden för sextiofem statliga beredskapsarbetare utgör för en vecka kr. 916: 50.

Kommittén anser emellertid som ovan antytts för sin del lämpligare att kostnaden för dagavgifter icke påföras anslaget för dagunderstöd.

Att beräkna storleken av kostnaden för dagavgifterna låter sig icke göra då kommittén icke har möjlighet att bedöma, huruvida för närvarande rådande arbetsmarknadsläge kommer, som kommittén emellertid hoppas, att snart undergå förändring till det bättre.

På grund av det anförda anser sig kommittén böra hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville för bestridande av kostnaden för dagavgifter för av kommittén till statliga beredskapsarbeten hänvisade arbetslösa bevilja kommittén ett anslag för innevarande år av kr. 15,000:—.

Karlstad den 26 februari 1944.

för Karlstads stads arbetslöshetskommitté:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 mars 1944.

§ 212.

I skrivelse av den 26 februari 1944 hade Karlstads stads arbetslöshetskommitté på i skrivelsen närmare anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville ställa ett belopp av 15,000 kronor till kommitténs förfogande för bestridande av kostnaden för dagavgifter för av kommittén till statliga beredskapsarbeten hänvisade arbetslösa.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till framställningen ävensom föreslå, att medel för ändamålet skulle bestridas av i årets stat under titeln 16 D. Arbetslöshetskommitté uppfört anslag på 150,000 kronor till "arbeten för lindrande av arbetslösheten".

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.*

§ 57.

Beträffande anslag till dagavgifter för arbetslösa, hänvisade till statliga beredskapsarbeten, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Framställning om godkännande av avtal mellan staden
och Aktiebolaget Geijers Motoraffär, Edman & Co.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 6 mars 1944.*

§ 206.

I skrivelse av den 3 februari 1944 hade Aktiebolaget Geijers Motoraffär Edman & Co. hemställt att få inköpa viss tomtmark i kvarteret Tapiren för serviceanläggning och samtidigt förklarat sig villigt att till staden avyttra bolaget tillhöriga tomten nr 1 i kvarteret Skorpionen.

I ärendet hade byggnadsnämnden och tomtkommittéer avgivit följande yttranden:

"Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 4 februari 1944.

§ 74.

Byggnadsnämnden hade att yttra sig över en av Aktiebolaget Geijers Motoraffär till drättselkammaren gjord framställning att för serviceanläggning för motorfordon få inköpa tomterna nr 1 och 7 i kvarteret Tapiren.

Bolaget hade förklarat sig villigt att i utbyte mot nämnda tomter avstå bolaget tillhöriga tomten nr 1 i kvarteret Skorpionen.

Ett förläggande av en serviceanläggning å tomterna nr 1 och 7 i kvarteret Tapiren krävde en ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för sistnämnda kvarter.

Efter överläggning beslöt nämnden meddela drättselkammaren, att nämnden icke hade något att erinra emot en förändring i sådant avseende av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för kvarteret Tapiren.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL."

"Tomtkommittéer tillstyrker försäljning av ifrågavarande mark till ett pris av kr. 50 per kvm. samt 12,000 kr. för å marken befintlig byggnad. Tomtmarken utgör c:a 2,440 kvm. I byte förvärvar staden tomten nr 1 i kv. Skorpionen om 2,819,26 kvm. till ett pris av kr. 10: — per kvm.

Karlstad den 3 mars 1944.

HADAR GRUDE."

En från bolaget till drätselkammarens sammanträde denna dag inkommen skrivelse angående viss justering av de av tomtkommitterade föreslagna å-priserna föredrogs därjämte.

Efter antecknande av att på stadsfullmäktiges prövning beroende överenskommelse träffats mellan staden och bolaget beslöt drätselkammaren med tillstyrkan till stadsfullmäktige för godkännande överlämna av parterna undertecknat avtal i enlighet härmed ävensom föreslå, att på staden belöpande kostnader för avtalets genomförande skulle bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

AVTAL.

Emellan Karlstads stad genom dess drätselkammare, här nedan kallad staden, å ena, samt Aktiebolaget Geijers Motoraffär, Edman & Co., här nedan kallat bolaget, å andra sidan, har denna dag under förutsättning av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande träffats följande avtal:

1:o Staden överlåter till bolaget cirka 2440 kvadratmeter tomtmark i kvarteret Tapiren till ett pris av Femtio (50) kronor per kvadratmeter. Därutöver betalar bolaget till staden ett belopp av Tolv tusen (12,000) kronor för å angivna tomtmark befintliga byggnader.

2:o Bolaget överlåter till staden tomten nr 1 i kvarteret Skorpionen om 2619,26 kvadratmeter till ett pris av Tolv (12) kronor per kvadratmeter.

3:o Å ömse sidor avtalade köpeskillingar erläggas kontant vid köpebrevs utfärdande, då jämväl tillträde sker.

4:o Fastigheterna överlåtas fria från penninginteckningar.

5:o Med köpet förenade lagfartskostnader betalas av respektive markemottagare.

6:o Skatter och onera, som belöpa på överlåtna fastigheterna för tiden till tillträdesdagen betalas av överlåtare, för tiden därefter av den som förvärvat fastigheten.

7:o Bolaget medger, att staden tillsviðare — och under en tid av högst fem år från den 1 april 1944 — får för bostadsändamål förhyra staden nu tillhöriga å angivna tomtmark befintliga byggnader till samma hyra, 2,200 kronor årligen, som staden för det närvarande uppbär för nämnda byggnader.

8:o Såsom förutsättning för detta avtals bestånd gäller, att sådan ändring av gällande stadsplan kommer till stånd, att serviceanläggning får uppföras å den ifråga varande tomtmarken i kvarteret Tapiren.

Av detta avtal äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 6 mars 1944.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL KARLSSON.

GUSTAF PALMÉR

AKTIEBOLAGET GEIJERS MOTORAFFÄR

Edman & Co.

Gösta Edman.

Egenhändiga namnteckningarna bevitna:

A. G. KARLSSON.

GERHARD KINDSTRAND.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.*

§ 58.

Beträffande markbyte m. m. mellan staden och Aktiebolaget Geijers Motoraffär Edman & Co. beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående inköp av Eriksbergs egendom.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 19 februari 1944.*

§ 136.

Meddelade *herr ordföranden*, att han kallat drätselkammaren till extra sammanträde innevarande dag för behandling av fråga om inköp av egendomen Eriksberg. Herr ordföranden erinrade om att drätselkammaren den 20 december 1943, § 988, i anledning av väckt förslag att en planerad skola för den lägre lantbruksundervisningen skulle förläggas inom stadens område erbjudit "erforderligt område väster om egendomarna Lugnet och Fredricelund och söder om västra vägen". Den kommitté, som tillsatts för ordnandet av lantbruksundervisningen inom länet med landshövdingen såsom ordförande, önskade måndagen den 21 februari på ort och ställe i Karlstad bese det område, staden kunde erbjuda. Det vore därför nödvändigt, att drätselkammaren för sin del toge ståndpunkt till frågan om inköp av egendomen Eriksberg redan vid dagens sammanträde och att drätselkammaren utsåge representanter att företräda staden och kammaren vid kommitténs besök på platsen.

Det antecknades, att den ifrågasatt egendomen 229 öre 18,²⁴ penningar skatt Aspsäter Norra 1⁵ och 1⁰, 343 öre 16,³² penningar skatt Fintan 1³, numera åsatt registerbeteckningen stadsägan nr 2019, omfattande cirka 207,¹⁶ hektar och att hela egendomen (omfattande jämväl Eriksbergs villaområde, vilket sistnämnda område icke skulle ingå i det ifrågasatta köpet) vore taxerad till 86,000 kronor. Egendomen graverades av inteckningar på tillhoppa 80,000 kronor och vore enligt uppgift belånad för 56,000 kronor.

Ett av jägmästaren Eric Darle upprättat värderingsinstrument över fastigheten föredrogs. Därjämte föredrogs upprättat förslag till köpekontrakt, vilket undertecknats av lagfarna ägaren till fastigheten, fru Axeline Carlberg.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder i anslutning till vad jägmästare Darle anfört angående byggnadernas kvalitet av *herr vice ordföranden* framhölls, att staden måste räkna med en utgift, utöver köpeskillingen, på cirka 45,000 kronor för iståndsättande av byggnaderna å egendomen i och för utarrendering. I övrigt framhölls under diskussionen, att egendomen borde förvärvas oavsett om den ifrågasatt

lantmannaskolan komme att förläggas till Karlstad eller ej. Det borde nämligen vara ett intresse för stadens framtida utvecklingsmöjligheter att staden förvärvade egendomen.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren — under meddelande, att drätselkammaren framdeles önskade inkomma till stadsfullmäktige med framställning om anslag till egendomens iståndsättande, om och när dylikt anslag visade sig behövt — hos stadsfullmäktige tillstyrka inköp av ovannämnda egendom och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av sammanlagt 121,834 kronor 32 öre för inköp av fastigheten 229 öre 18,₂₄ penningar skatt Aspsäter Norra 1⁵ och 1⁶, 343 öre 16,₃₂ penningar skatt Fintan 1³ å tillhopa cirka 207,₁₆ hektar;

att medel för angivna ändamål skola bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

K Ö P E K O N T R A K T .

Emellan Karlstads stad genom dess drätselkammare, här nedan kallad staden, å ena, samt fru Axeline Carlborg, här nedan kallad säljaren, å andra sidan, har denna dag under förutsättning av stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande träffats följande avtal:

1:o Säljaren överlåter till staden fastigheten 229 öre 18,₂₄ penningar skatt Aspsäter Norra 1⁵ och 1⁶, 343 öre 16,₃₂ penningar skatt Fintan 1³, numera åsatt registerbeteckningen stadsågan nr 2019, å tillhopa cirka 207,₁₆ hektar för en köpeskilling av Etthundra-tjugotusen (120,000) kronor och i övrigt på nedan angivna villkor.

2:o Tillträde äger rum den 1 april 1944.

3:o Köpeskillingen erlägges kontant vid tillträdet.

4:o Staden övertager säljarens andelar i dels Karlstadsortens Mejeriförening dels Värmlands Andelsslakteriförening å respektive kronor 1,500:— och kronor 334:32. Därjämte övertager staden betalningsansvaret för på ovannämnda fastigheter belöpande delaktighet i ett för utförande av företaget "Henstad m. fl. hemmans torrlägningsföretag år 1935" från statens avdikningsfond beviljat lån, årligen åren 1943—1967 för Aspsäter Norra 1⁵ kronor 22:06 och för Aspsäter Norra 1⁶ kronor 20:01 samt för år 1968 för Aspsäter Norra 1⁵ kronor 20:06 och för Aspsäter Norra 1⁶ kronor 18:20.

5:o Staden förbinder sig att respektera med sammanlagt elva sommarstugeägare träffade överenskommelser angående upplåtelse av mark för sommarstugor för tid, som säljaren själv är bunden av nämnda överenskommelser. Vidare förbinder sig staden att respektera med Kronan träffad överenskommelse angående utarrendering av cirka 6800 kvadratmeter skogsmark, varå Kronan för närvarande har uppfört tre förråds-magasin (två magasin utefter stora landsvägen och ett magasin i närheten av gården invid vägen från uthusen till stora landsvägen).

6:o Fastigheten överlåtes fri från penninginteckningar med undantag av i Värmlands Hypoteksförening belånade in-teckningar.

7:o Med köpet förenade lagfartskostnader betalas av staden.

3:o) Skatter och onera, som belöpa på överlätna fastigheten för tiden till tillträdesdagen betalas av säljaren, för tiden därefter av staden.

Av detta avtal äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 19 februari 1944.

På drätselkammarens vägnar:

AXEL KARLSSON.

AXELINE CARLBORG.

Gustaf Palmér.

Egenhändliga namnteckningarna bevitna:

NILS TUNEL.

A. G. KARLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 59.

Beträffande förslag om inköp av Eriksbergs egendom beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning från saluhallsstyrelsen om anslag till avhjälpande av vissa brister i saluhallens skyddsrum samt för anskaffning av viss luftskyddsmateriel.

Utdrag av protokoll, hållet hos saluhallsstyrelsen i Karlstad den 25 februari 1944.

§ 9.

Föredrogs följande från fastighetsförvaltaren inkommen skrivelse, åtföljd av ritning och anbud, ang. luftskyddschefens anmodan, att saluhallsstyrelsen ofördröjligen måtte avhjälpa i besiktningensprotokoll angivna brister å saluhallens skyddsrum:

"Till Saluhallsstyrelsen i Karlstad.

Anmodat att uppgöra kostnadsförslag å diverse inredningar och åtgärder betr. skyddsrummet i Saluhallen i anledning av Luftskyddschefens anmärkningar av den 4 dec. 1943 får undertecknad härmed avlämna följande kostnadsberäkning:

Följande verktyg bör finnas tillgängliga:

1 sats brandsläckningsredskap	Kr. 35:—
1 spett, 1 kofot, 1 jordhacka, 1 slaghammare, 1 mejsel, 1 yxa, 1 fogsvans, 1 hovtång, 1 spade	" 55:—
Reservbelysning. 1 st. handlykta U 13 med nife batteri	Kr. 34:—
4 st. handlykter med torrbatteri	" 30:— " 64:—
Torrklosetter. 6 st. latrinkärl med trälock	" 202:—

Vattenbehållare. 1 st. 50 lit. transportflaska m. kran	„	56:—
Diverse tätningsmaterial: A torrt ställe förvaras 10 kg. gips, 1 säck cement, tegelstenar och 2 hl. sand	„	15:—
		Kr. 427:—

Luftreningsaggregat: Enligt erhållen offert från Enköpings Verkstäder föreslås 3 st. aggregat. Då skyddsrummen utan luftrenare rymma c:a 100 personer torde det vara tillräckligt att förse skyddsrummen med ett aggregat. Lämpligen bör aggregatet placeras i den gemensamma korridoren invid brandmuren med jämförelsevis enkel åtgärd för erhållande av friskluftsintag. Med öppna dörrar mot de övriga skyddsrummen torde tillräcklig luftmängd erhållas.

Alt. I.

1 st. 'Bahco' Luftreningsaggregat för handdrift komplett och avsett för 100 personer kostar kr. 725:— ./. 10 %.

Alt. II.

1 st. 'Bahco' Luftreningsaggregat lika föregående men för komb. motor och handdrift och golvmontage kr. 900:— ./. 5 %. Härtill kommer kostnad för elektr. montage med c:a 100 kronor.

Förutom ovanstående erfordras ytterligare sittbänkar som torde lämpligen utföras med bockar och plankor. 3 st. klosetter med dörrar uppsättes. Bänkar, klosetter och bord för vattenbehållare jämte håltagningar för friskluftsintaget för luftrenaren inklusive rör komma att medföra en kostnad av Kr. c:a 500:—.

För den händelse ovan nämnda arbeten skola utföras torde i samband därmed vissa påtalade uppsnygningsåtgärder beträffande 4 st. lagerkällare (varav 3 st. utgöra skyddsrum) utföras, vilket skulle omfatta lagning av trasig puts m. m. samt kalkning av väggar och tak, dragande en kostnad av Kr. 550:—.

Sammandrag.

Div. inventarier i skyddsrum	Kr.	427:—
1 st. Luftreningsaggregat för handdrift inkl. montage enl. Alt. I	„	700:—
Byggnadsarbete	„	1,050:—
		Summa Kr. 2,177:—

För den händelse luftreningsaggregat med komb. hand- och elektr. drift önskas ökas kostnaderna med c:a 300 kronor.

Karlstad den 23 februari 1944.

OTTO FELDT."

Det antecknades att medel för ovan angivna ändamål icke finnas disponibla i saluhallsstyrelsens stat.

Efter överläggning beslöt saluhallsstyrelsen

att godkänna i fastighetsförvaltarens skrivelse framlagt förslag till byggnadsarbete och nyanskaffning av luftskyddsmateriel samt inköp av luftreningsaggregat enl. alt. I,

att hos stadsfullmäktige hemställa om extra anslag å sammanlagt kr. 2,177:— till ovan angivna ändamål.

Som ovan.

In fidem:
STURE ANDERSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 6 mars 1944.*

§ 213.

Genom protokollsutdrag för den 25 februari 1944 hade saluhallsstyrelsen hemställt om ett anslag på sammanlagt 2,177 kronor till avhjälpande av brister i saluhallens skyddsrum samt till anskaffande av viss luftskyddsmateriel.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till framställningen ävensom föreslå, att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.*

§ 60.

Beträffande framställning om anslag för avhjälpande av vissa brister i saluhallens skyddsrum och anskaffning av viss luftskyddsmateriel beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Förslag angående viss utvidgning av hälsovårdsområdet.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden
i Karlstad den 13 januari 1943.*

§ 18.

Sedan nämnden genom beslut den 11 november 1942, § 467, uppdragit åt förste stadsläkaren och sekreteraren att verkställa utredning, huruvida icke en utvidgning av det område, som med avseende å den allmänna hälsovården betraktas såsom planlagt, vore påkallad, samt att till nämnden inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning, hade från förste stadsläkaren och sekreteraren inkommit ett så lydande yttrande:

"Till hälsovårdsnämnden.

Sedan nämnden genom beslut den 11 november 1942, § 467, uppdragit åt undertecknade att verkställa utredning, huruvida icke en utvidgning av det område, som med avseende å den allmänna hälsovården betraktas såsom planlagt, vore påkallad, samt att till nämnden inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning, få vi härmed avgiva följande yttrande.

Enligt 15 § renhållningsstadgan för staden gäller stadgan för stadens planlagda om-

råde samt för det område, som med avseende å den allmänna hälsovården skall betraktas såsom planlagt.

Länsstyrelsen har på framställning av stadsfullmäktige genom resolution den 28 februari 1934 förordnat, att av stadens icke planlagda område skall i avseende å den allmänna hälsovården såsom planlagt betraktas det område, som jämte det planlagda området blivit å resolutionen bilagd karta på visst sätt inramat.

Det mellan nämnden och entreprenören för renhållningen i staden, Karlstads renhållningsverk förening u. p. a., gällande avtalet rörande renhållningen avser renhållningsstadgans giltighetsområde, sådant detsamma blivit av länsstyrelsen genom förenämnda resolution fastställt.

Sedan det nuvarande hälsovårdsområdet blivit fastställt, har genom den livliga bostadsbyggnadsverksamheten under senare hälften av 1930-talet inom norra och östra delarna av området Färjestad tillkommit en omfattande bostadsbebyggelse, som gör, att jämväl dessa delar av området böra ingå i hälsovårdsområdet.

Det nuvarande hälsovårdsområdet omfattar ej heller yttre hamnplanet och Kanikenäsholmen. Det yttre hamnplanet gränsar mot det planlagda området, och såväl detta hamnplan som Kanikenäsholmen har en del äldre bostadsbebyggelse, varför det icke torde finnas något skäl, varför icke i detta sammanhang jämväl dessa områden införlivas med hälsovårdsområdet.

Härjämte bör det nuvarande hälsovårdsområdets gräns utmed östra delen av området Färjestad flyttas så, att gränsen kommer att gå öster om de fastigheter, över vilka den nu är dragen.

På grund av vad sålunda anförts få vi såsom vår uppfattning uttala, att hälsovårdsområdet bör utvidgas att omfatta de områden, som å en detta yttrande bifogad karta inramats med blå linje.

Karlstad den 12 januari 1943.

ERIK HIDÉN. N. O. KARELL."

Vid yttrandet hade fogats en karta.

Efter överläggning i ärendet beslöt nämnden föreslå stadsfullmäktige besluta, att i enlighet med det framlagda förslaget, av stadens icke planlagda område skulle i avseende å den allmänna hälsovården såsom planlagda betraktas de delar, som å förslaget bilagd karta inramats med blå linje, samt hos länsstyrelsen anhålla om fastställelse å beslutet.

Som ovan.

In fidem:
N. O. KARELL.

*Utdrag av hälsovårdsnämndens i Karlstad protokoll
den 8 september 1943.*

§ 199.

Uti det i nämndens protokoll för den 10 mars 1943, § 79, senast antecknade ärendet angående utvidgning av det område, som med avseende å den allmänna hälsovården betraktas såsom planlagt, hade från förste stadsläkaren och sekreteraren inkommit ett så lydande yttrande:

"Till hälsovårdsnämnden.

Med anledning av drätselkammarens beslut den 8 februari 1943, § 110, i anledning av nämndens beslut den 13 januari 1943, § 18, gjorda framställning om utvidgning av det område, som med avseende å den allmänna hälsovården betraktas såsom planlagt, få vi anföra följande.

Den bebyggda del av området Färjestad, som är belägen öster om norra infarten, har planerad bebyggelse med förstadskaraktär, och för denna del gälla bestämmelserna i 1 kap. hälsovårdsstadgan. Den del av området Färjestad, som är belägen väster om infarten och omfattar, bland annat, småstugeområdet söder om Färjestads gård, har enahanda bebyggelse, och även för denna del gälla bestämmelserna i 1 kap. hälsovårdsstadgan. Det torde därför vara lämpligt, att samma hälsovårdsföreskrifter komma att gälla även för det med blå linje inramade området öster om infarten.

Enligt förevarande förslag till utvidgning av hälsovårdsområdet kommer hämtningsskyldighet att uppstå för staden beträffande ungefär femton latrinkärl och femton sopkärl.

Gränserna för det område, som med avseende å den allmänna hälsovården föreslagits skola betraktas såsom planlagt, har å den karta, som bifogats utdrag av nämndens protokoll för den 13 januari 1943, § 18, av förbiseende kommit att omfatta större del av området Färjestad än som var avsett, varför gränserna för detta område ändrats på sätt framgår av bilagda karta.

Karlstad den 7 september 1943.

ERIK HIDÉN.

N. O. KARELL."

Det antecknades, att nämnden icke hade sig bekant, att av drätselkammaren angiven kompostering av sopor förekomme inom småstugeområdet söder om Färjestads gård.

Under hänvisning till vad sålunda i ärendet förekommit beslöt nämnden vidhålla sitt den 13 januari 1943, § 18, fattade beslut i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

N. O. KARELL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 24 januari 1944.*

§ 89.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 3 januari 1944, § 22, senast bordlagda ärendet angående förslag från hälsovårdsnämnden om utvidgning av det område, som med avseende å den allmänna hälsovården betraktas såsom planlagt.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder anfördes, att kostnaden för nyanskaffning av sopkärl för närvarande vore väsentligt högre än under normala förhållanden. Det vore därför lämpligt, att den utvidgning av hälsovårdsområdet, som nu ifrågasattes, icke komme till stånd under nu rådande förhållanden. Vidare framhölls lämpligheten av att vid nyanskaffning av sopkärl kärl anskaffades av sådan typ, att de lämpade sig jämväl för kärlytessystem för den händelse detta system framdeles komme att införas i staden.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren för sin del i princip tillstyrka den nu ifrågasatta utvidgningen av hälsovårdsområdet men samtidigt uttala, att den ifrågasatta utvidgningen lämpligen borde komma till stånd först vid den framtida tidpunkt, som stadsfullmäktige med hänsyn till rådande förhållanden kunde vilja bestämma.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.*

§ 61.

Hälsovårdsnämnden hade framlagt förslag om viss utvidgning av det område, som med avseende på den allmänna hälsovården skall betraktas såsom planlagt.

Beredningsutskottet, som nu återföretog ärendet, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta att bifalla, vad hälsovårdsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning om medel till uppsättande av en vattenkastare vid Muraregatan m. m.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 28 februari 1944.*

§ 176.

Föredrogs följande till drätselkammaren inkomna framställning från herr Bror Andersson m. fl. angående uppsättande av vattenkastare:

"Till Drätselkammaren i Karlstad.

I framställning till Kammaren av 7 juni f. å. anhöllo undertecknade fastighetsägare att staden måtte uppsätta en allmän vattenkastare vid Muraregatan på Kvarnberget.

Drätselkammaren beslöt i anledning av framställningen den 16 augusti f. å. att 'hänvisa sökandena underhandla med vattenverket angående lämpligaste sättet för installation av ledningar inom de dem tillhöriga fastigheterna'.

Vi tillåta oss emellertid härmed en vördsam anhållan att Kammaren ville taga frågan till förnyad prövning, under framhållande av bl. a.

Samtliga tomter äro oreglerade, varför eventuella anläggningar endast kunna bli av provisorisk natur.

Alla våra tomter ligga så till i förhållande till huvudavloppet i Muraregatan att med hänsyn till höjdförhållandena det icke går att få fall till huvudavloppet.

Grunden utgöres av berg och eventuella vattenledningar skulle bli så långa och kostbara att kostnaderna för dessa icke stå i rimlig proportion till fastigheternas värde. Dessutom skulle ledningarna få dragas i berg över granntomterna. En del fastigheter skola framdeles efter reglering av området ha ledningar till Timmermansgatan där ledningar f. n. icke finnas.

Som vi tidigare nämnt är vi hänvisade till de båda allmänna vattenkastarna vid vattentornet. Emellertid är, särskilt vintertid, väglaget oftast livsfarligt. Dagvattnet från tornområdet rinner nämligen nedför berget och in på våra tomter och s. k. 'svallis' råder nästan jämt. Under sådana förhållanden går det helt enkelt inte att hålla gångbar väg. Detta dagvatten vållar oss även inne på tomterna betydlig olägenhet. Även slaskvattnet måste vi bära denna långa och svåra väg.

En gemensam 'privat' kastare, som byggnadschefen föreslår, kan, om kostnaderna ska bli rimliga, endast placeras uppe vid Muraregatan och då på stadens mark. Den torde då icke kunna skyddas enbart för oss utan måste då få karaktären av 'allmän'. Om en sådan kastare jämte spillbrunn anordnas kan större delen av dagvattnet från tornområdet ledas till denna brunn och skulle vi då bli av med den olägenheten som detta vatten orsakar oss.

Ett förslag, som synes oss rimligt vore, att den ena kastaren vid vattentornet flyttas till Muraregatan, vilket torde kunna ske utan olägenhet för vattenförsörjningen därstädes.

Med stöd av vad ovan sagts anhålla vi vördsamt att Kammaren ännu en gång ville pröva vår begäran.

Karlstad den 24 januari 1944.

BROR ANDERSSON.
Muraregatan 12 A, Stadsägan 425.

GÖSTA BERGSTRÖM.

Muraregatan 14.

ERIK NYQVIST.

Vikengatan 33 A.

GUSSIE PETTERSSON.
Muraregatan 12 A, Stadsägan 425.

KARL BOSTRÖM.

Muraregatan 14 A.

ANNA PETTERSSON.

Vikengatan 33."

I ärendet hade byggnadschefen avgivit följande yttrande:

"Efter å platsen tillsammans med 1:ste stadsläkaren företagen besiktning rörande vattenförsörjningen och spillvattenuppsamlingen för de omkring vattentornet på Kvarnberget liggande oreglerade byggnadskvarteren och äldre byggnader, som sakna vatten- och avloppsledningar, får jag härmed, med hänvisning till bilagda situationsplan, föreslå:

att den allmänna vattenkastaren, som nu är placerad vid vattentornet, å kartan betecknad med 2, flyttas till å kartan markerade platsen 3 vid Muraregatan, å stadens mark, mitt för tomt nr 14.

att denna vattenkastare med vid densamma anordnad spillvattenbrunn därefter får komma till användning som vattenhämtningsplats och slaskvattentömning för de med blå färg markerade fastigheterna.

att en äldre vattenkastare, å kartan markerad med 1, och som under senare år varit stängd, åter öppnas för att tjänstgöra såsom vattenhämtningsplats och slaskvattentömning för de med grönt markerade fastigheterna sydväst och norr om vattentornet.

Ägaren av fastigheten Muraregatan 12 A, Bror Andersson, har förklarat sig villig tillse den blivande vattenkastaren vid pkt 3. Innan densamma öppnas för sitt ändamål bör med vattenverket avtal träffas. För vattenkastarens placering vid pkt 3 erfordras framsprängning och förlängning av huvudledningen i Muraregatan c:a 10 m. samt dessutom servisleddning in till vattenkastaren.

Kostnaden härför beräknas till Kr. 2,000:—.

Karlstad den 15 februari 1944.

Karlstads Vattenledningsverk.

ERIK BJÖRKMAN."

Den i byggnadschefens skrivelse åberopade situationsplanen företeddes. Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till byggnadschefens ovanintagna förslag ävensom föreslå, att medel för angivna ändamål, 2,000 kronor, skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskottet den 9 mars 1944.*

§ 62.

Beträffande framställning om medel till uppsättande av en vattenkastare vid Muraregatan m. m. beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Återremitterade ärendet angående framställning från styrelsen för Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne att drättselkammaren skall övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i
Karlstad den 28 februari 1944.*

§ 202.

Sedan stadsfullmäktige den 17 februari 1944 till drättselkammaren för förnyat yttrande återremitterat ärendet angående framställning från styrelsen för Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne, att drättselkammaren skulle övertaga den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen, företogs nu detta ärende ånyo till behandling.

Det antecknades, att ledamoten av kammaren, herr P. G. Lundberg, den 21 februari 1944 erhållit drättselkammarens uppdrag att informera ordföranden i styrelsen för stiftelsen, domprosten Sven C:son Svenaeus, om vad som i ärendet förekommit vid stadsfullmäktiges sammanträde den 17 februari 1944 och att med domprosten närmare dryfta ärendet samt att därefter inkomma till drättselkammaren med redogörelse för samtalet med domprosten.

Från herr Lundberg hade till dagens sammanträde inkommit denna skrivelse med därå tecknat yttrande av domprosten:

"Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne.

Vid besök hos Domprosten av Drättselkammarens representant överenskomms att 'Drättselkammaren ombesörjer dels utarbetandet av en ekonomisk tablå för tiden fram till innevarande dato, och dels en driftskalkyl för den fortsatta driften med förslag till de åtgärder, som äro nödvändiga' avsedda att föreläggas fullmäktige.

För fullmäktiges godkännande föreslås, beträffande stiftelsens styrelse,

'Av styrelsens fem ledamöter utser stadsfullmäktige två st. Dessa skola utses bland drättselkammarens ordinarie ledamöter, varigenom styrelsen nppnår ett intimt samarbete med drättselkammaren. Styrelsen väljer inom sig en ekonomnämnd, som har det ekono-

miska ansvaret för stiftelsen, och skall denna nämnd bestå av tre ledamöter, exempelvis stadsfullmäktiges två och en av kyrkorådets representanter. Domprosten, som är självskriven ordförande i styrelsen, är ej skyldig tillhöra ekonominämnden.

Stadens fastighetsförvaltare skall vara förvaltare för stiftelsens fastighet och föredragande i ekonominämnden för ärenden rörande fastigheten.

Karlstad den 22 februari 1944.

G. LUNDBERG.

I ovanstående förslag instämmer:

SVEN C:SON SVENAEUS."

Vid skrivelsen hade fogats följande av herr Lundberg uppgjorda tablå rörande "Minnet" för åren 1933—1943 samt driftskalkyl:

"Carl och Anna Lundins Minne.

Åren 1933—43.

Av stadsfullmäktiges tryckta handlingar och drätselkontorets bokföring har nedanstående uppgifter inhämtats.

Donationen, som överlämnades till fullmäktige år 1933 uppgick då, sedan arvs- skatt utgått, till	283,041:59
Härtill kom räntor under året med	834:34
	<u>Kronor 284,775:93</u>

och avgick, sista kvartalets legat ($\frac{1}{4}$ av 4,400:—), ...	1,100:—
varför behållningen pr 31 december 1933 var	283,675:93

Under åren 1934—1940 ökades fonden till pr 31 december 1940	Kronor 296,869:57
---	-------------------

(I beloppet ingår de till fontän å stora torget ursprungligen avsedda Kr. 25,000:—).

Ökningen skedde genom tillagda räntor, med avdrag för legat som utgingo

åren 1934—1936 med Kr. 4,400:— per år,

åren 1937—1940 med Kr. 3,200:— per år.

Under åren 1938—1939 uppfördes fastigheten 'Minnet'. Kostnaden för den- samma uppgick, enligt räkenskaperna per 31 december 1940, till	255,542:17
Vid samma tidpunkt, 31 december 1940, utgjorde fondens kontanta behållning	41,327:40
	<u>Kronor 296,869:57</u>

Därefter har fonden minskats med:

Driftsförluster å fastigheten:		Utgående legat:	
1940 balanserad	3,091:15		
1941	9,914:76	3,200:—	
1942	4,880:07	3,200:—	
1943	1,829:61	3,200:—	
		9,600:—	
Avgår ränteinkomster	1941—43	4,770:64	
	<u>19,715:59</u>	<u>4,829:36</u>	<u>= ./ 24,544:95</u>
således pr 31 december 1943		Kronor	272,324:62
som redovisas i: fastigheten		256,112:36	
kontant behållning		16,212:26	272,324:62

Karlstad den 25 februari 1944.

G. LUNDBERG."

"Driftskalkyl för fastigheten.

För specifikationer hänvisas till stadsarkitektens och fastighetsförvaltarens tablåer för åren 1940—42.

Driftsförlust år 1943	1,829: 61
Hyresökningen från 1 okt. 1943, (60 % å 5,100:— = 3,060:— pr år) kommer i fortsättningen att förbättra resultatet jämfört med 1943 med ($\frac{3}{4}$ av 3,060:—)	2,295:—
Om stiftelsen erhåller samma el-taxor som tillämpas för stadens delegationer (enl. uppställning av el-verket 24 febr. 1944) för- bättras årsresultatet med ytterligare	655:— 2,950:—

(Ett överskott skulle t. o. m. eventuellt uppstå å Kr. 1,120:—).

Enligt denna beräkning skulle fastigheten bära sig.

Den avsevärt minskade driftsförlusten för 1943, Kr. 1,829: 61, beror i första hand på minskade bränslekostnader till c:a 3,100:— mot för 1940 4,200:—, 1941 8,800:—, 1942 5,800:—.

Det kan diskuteras om stiftelsen skall anhålla hos belysningsstyrelsen om restitution för åren 1940—43 med Kr. 650:—/600:— $\times$ 4 år = Kr. 2,400:—, vilket belopp skulle utgöra en reserv för fastighetens drift.

Legaten, som f. n. utgå med till:

Martin Hardin, född 3 april 1857 .....
 2,000:— |

Ingrid Gullbrandsson, född 6 december 1881 .....
 1,200:— 3,200:— pr år |

debiteras fondens kontanta behållning, som pr den 31 dec. 1943 uppgick

till .....
 16,212: 26 |

Om en räntekostnad beräknas därå efter 3,5 % till c:a 500:— skulle

behållningen nedgå på 2 år med ($2 \times 3,200:—$ $\cdot$ $\frac{1}{2}$ $\times$ 500:—) c:a ....
 5,400:— och |

pr den 31 dec. 1945 vara .....
 10,800:— c:a |

Då i testamentet är föreskrivet att 'För hemmets framtida underhåll bör avsättas ett belopp av Kr. 10,000:— varå räntan och överskott av hyresmedel även torde reserveras för samma ändamål', bör stadsfullmäktige i slutet av år 1945 taga ställning till denna föreskrifts uppfyllande. Skulle ett legat eller båda legaten dessförinnan upphöra kan den situationen uppstå att stiftelsen finansierar sig själv.

Karlstad den 25 februari 1944.

G. LUNDBERG."

Herr ordföranden erinrade om att vid stadsfullmäktiges sammanträde den 17 februari 1944 muntligen framförda uppgifter angående stiftelsens ekonomiska ställning redan dessförinnan varit tillgängliga för drätselkammarens ledamöter. En ekonomisk tablå, som varit utsänd till drätselkammareledamöterna, hade sålunda intagits i drätselkammarens protokoll för den 30 augusti 1943, ehuru densamma icke intagits i stadsfullmäktige-trycket*).

Det antecknades, att belysningsstyrelsen den 25 november 1943 uttalat, att styrelsen — under förutsättning av att drätselkammaren övertog den ekonomiska skötseln av stiftelsen — icke hade något att erinra mot att stiftelsen lämnades samma kraftrabatt som stadens övriga anläggningar och fastigheter.

Härefter uppstod diskussion, varunder *herr Lundberg* tillstyrkte bifall

*) Tablåen finns tillgänglig å stadsombudsmannens expedition.

till sitt ovanintagna förslag till ordnandet av stiftelsens angelägenheter för framtiden, i vilket förslag domprosten instämt.

Herr Liljeberg yrkade, att drätselkammaren skulle tillstyrka det av *Liljeberg* tidigare framlagda förslaget angående drätselkammarens övertagande av den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen med av *Liljeberg* vid stadsfullmäktiges sammanträde den 17 februari 1944 gjorda tillägg nämligen, att styrelsens uppgifter efter drätselkammarens övertagande av den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen skulle begränsas till *dels* val av pensionärer i "Minnet" *dels* frågor rörande den inre ordningen i "Minnet", såvitt de icke vore av den art, att de medförde några utgifter för staden *dels* ock förslagsrätt jämväl i frågor av ekonomisk art, som styrelsen funne sig alltjämt böra ägna intresse.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, fattade drätselkammaren med fyra röster — mot tre för bifall till herr *Lundbergs* förslag — beslut i enlighet med herr *Liljebergs* yrkande.

Mot detta drätselkammarens beslut reserverade sig herr *Lundberg* till förmån för det av honom avgivna förslaget i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Transumt av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 25 november 1943.

§ 140.

Angående kraftrabatt för stiftelsen "Carl och Anna Lundins Minne" förelåg följande från drätselkammaren inkomna protokollsutdrag:

Efter i ärendet hållen överläggning beslöt styrelsen meddela, att styrelsen — under förutsättning av att drätselkammaren övertog den ekonomiska skötseln av stiftelsen — icke hade något att erinra mot att stiftelsen lämnades samma kraftrabatt som stadens övriga anläggningar och fastigheter.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 63.

Företog beredningsutskottet till förnyad behandling fråga om drätselkammarens övertagande av den ekonomiska förvaltningen av stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne.

Beredningsutskottet beslöt efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Förslag om anförande av besvär över länsstyrelsens beslut att förordna poliskonstapeln J. A. Andersson till ordinarie överkonstapel.

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE I VÄRMLANDS LÄN.

Gör *veterligt*: att Kungl. Maj:ts Befallningshavande meddelat Johan Arvid Andersson ständigt förordnande såsom ordinarie överkonstapel vid ordningspolisavdelningen i Karlstads stads poliskår.

Karlstad i landskansliet den 1 mars 1944.

IVAR VENNERSTRÖM.

R. SUNDELIUS.

Till stadsfullmäktige.

Länsstyrelsen i Värmlands län har den 28 februari 1944 förordnat poliskonstapeln J. A. Andersson att från och med den 1 mars 1944 vara ordinarie överkonstapel vid ordningspolisavdelningen i Karlstads stads poliskår.

Förordnandet är märkligt redan så till vida, som länsstyrelsens val fallit på en sökande som om blott cirka två månader uppnår pensionsgränsen 55 år och som dessutom vid ett flertal tidigare befordringstillfällen fått stå tillbaka för i tjänsten yngre medsökande.

Än märkligare är emellertid förordnandet ur andra synpunkter, som kräva stadsfullmäktiges särskilda uppmärksamhet. I den av stadsfullmäktige den 15 februari 1940 antagna, av länsstyrelsen utan erinran lämnade personalstaten för Karlstads polisverk upptages för tjänstgöring inom staden under A. *Ordningsavdelningen* fem överkonstaplar, därav en å ordonnansavdelningen och fyra å bevakningsavdelningen samt under C. *Luftskyddsbyrån* en överkonstapel. Vidare upptager planen för tjänstgöring vid statspolisavdelningen en kriminalöverkonstapel och en polisöverkonstapel. Tidigare förslag till personalstat hade upptagit endast sex överkonstapelsbefattningar, men sedan länsstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 22 juni 1939 framhållit, att behov syntes göra sig gällande av ytterligare en överkonstapel, *avsedd för tjänstgöring å luftskyddsbyrån*, utökades personalstaten enligt stadsfullmäktiges beslut med en sådan befattningshavare. Ett senare stadsfullmäktigebeslut, av den 18 februari 1943, angående polisverkets personalorganisation har icke innefattat ändring med avseende å överkonstapelsbefattningarna.

Det ifrågavarande befordringsärendet har uppkommit genom avgång av en år 1933, alltså långt före nu gällande personalstats antagande, vid ordningspolisavdelningen förordnad överkonstapel (Kinberg), som särskilt utbildats för tjänstgöring å luftskyddsbyrån samt alltsedan personalstatens antagande — och jämväl dessförinnan — tjänstgjort å luftskyddsbyrån i den mån icke militär tjänstgöring (Kinberg var reservofficer) lagt hinder i vägen. I övrigt funnos vid Kinbergs avgång — och finnas alltjämt — sex av länsstyrelsen förordnade överkonstaplar å ordningsavdelningen (Finnström, Malmby, Sköld, Ohlsson, Örthberg och Åslund), varav en (Malmby), förordnad 1936, kommenderats till tjänstgöring vid statspolisavdelningen. Någon vakans å överkonstapelsbefattning vid ordningsavdelningen uppkom

alltså icke vid Kinbergs avgång utan den tjänst som efter honom skulle be-
sättas måste vara *tjänsten å luftskyddsbyrån*. Ledigförklarande skedde
också av en överkonstapelsbefattning "vid Karlstads polisverk" (riktigare
hade givetvis varit "å luftskyddsbyrån vid Karlstads polisverk"), icke, så-
som i tidigare kungörelser, av en dylik befattning "å ordningspolisen" vid
polisverket.

Befattningen söktes av fyra sökande, av vilka en (Rosenberg) har full-
god kompetens beträffande luftskydd, under det att de övriga helt sakna
meritering härutinnan, såvitt handlingarna utvisa. Länsstyrelsens beslut
att avvisa den kompetente sökanden och i stället förordna Andersson måste
innebära att länsstyrelsen — utan att i vederbörlig ordning ha hört polis-
distriktet — med frångående av fastställd personalstat utökat antalet över-
konstapelsbefattningar å ordningspolisavdelningen från fem till sex. Stads-
fullmäktige ha icke anslagit medel till avlönande av mera än fem överkon-
staplar å ordningsavdelningen men ha däremot med tillbörligt beaktande
av luftskyddets legitima intressen bestämt att *en ordinarie överkonstapel
skall finnas anställd för luftskyddsarbetet*. Eftersom det på grund av
bristande kompetens beträffande luftskydd hos tidigare förordnade över-
konstaplar är uteslutet att någon av dem skulle kunna fullgöra å luft-
skyddsöverkonstapel ankommande göromål, innebär länsstyrelsens beslut,
förutom att staden påtvingas en icke i vederbörlig ordning beslutad över-
konstapelsbefattning, att stadens luftskydd förmenas förmånen att i led-
ningen för luftskyddsarbetet får stå *en ordinarie överkonstapel*.

Det förbises icke att mot det anförda möjligen kan riktas den invänd-
ningen att den i luftskyddsarbete välmeriterade Rosenberg kan alltjämt,
såsom t. f. överkonstapel, kommenderas till tjänstgöring å luftskyddsbyrån
på grund av att en av överkonstaplarna å ordningsavdelningen f. n. är
tjänstledig, sannolikt för längre tid, och en annan avstängd från tjänstgö-
ring, men denna invändning rubbar icke den principiella hållfastheten i
vad ovan anförts, vilket visar sig redan om man gör det helt naturliga an-
tagandet att berörda tjänstledighet och avstängning upphöra.

Enligt min mening böra stadsfullmäktige genom besvär underställa
Kungl. Maj:ts prövning länsstyrelsens ifrågakomna beslut till utrönande
av om staden verkligen kan anses lagligen skyldig att vidkännas de olägen-
heter och de ökade kostnader, som kunna komma att föranledas av att be-
slutet blir stående. Det torde vara nödvändigt att besvär anföras av stads-
fullmäktige redan av det skäl, att underlåtenhet härutinnan torde mot
eventuellt av Rosenberg eller annan anförda besvär kunna åberopas såsom
bevis för att staden tyst godkänt den ändring av personalorganisationen,
som svarar mot det påtalade beslutet.

Med stöd av vad som ovan anförts tillåter jag mig föreslå stadsfullmäk-
tige besluta

*att hos Kungl. Maj:t i underdånighet anföras besvär över
länsstyrelsens i Värmlands län beslut den 28 februari 1944 att
meddela poliskonstapeln J. A. Andersson förordnande såsom
ordinarie överkonstapel vid ordningspolisavdelningen vid Karl-
stads polisverk, med hemställan, att Kungl. Maj:t med undan-
röjande av länsstyrelsens förordnande måtte i stället förordna
sökanden kriminalkonstapeln Sven Rosenberg eller, därest så*

ej kan ske, visa ärendet åter till länsstyrelsen för ny, laglig-
mätig behandling.

Karlstad den 3 mars 1944.

ARVID JOHANSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 6 mars 1944.*

§ 226.

Sedan stadsfullmäktiges ordförande till bl. a. drätselkammaren för be-
handling remitterat en — av herr Arvid Johansson såsom egen motion upp-
tagen — skrivelse med hemställan, att stadsfullmäktige skulle anföra be-
svär över länsstyrelsens i Värmlands län beslut den 28 februari 1944 att
meddela poliskonstapeln Johan Arvid Andersson ständigt förordnande så-
som ordinarie överkonstapel vid ordningspolisavdelningen i Karlstads stads
poliskår, företogs nu detta ärende till behandling.

Härunder uppstod diskussion, varunder *herr Sjöstedt* anförde, att staden
icke borde lägga sig i personvalet. Förhölle det sig emellertid så, att för-
ordnandet av en ny överkonstapel vid ordningspolisavdelningen medförde
en utökning av antalet överkonstaplar vid polisverket jämfört med vad
stadsfullmäktige fattat beslut om den 21 januari 1943, § 27, ville herr Sjö-
stedt icke motsätta sig, att staden anförde besvär över beslutet ifråga.

Herr Lundberg instämde i vad herr Sjöstedt anført och framhöll, att
polisnämnden rätteligen borde hava yttrat sig i frågan om besvär skulle
anföras eller icke.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren med
fem röster — mot två för avslag — för sin del tillstyrka, att besvär anfördes
över ifrågavarande beslut av länsstyrelsen på sätt, motionären herr Arvid
Johansson i sin ovannämnda skrivelse föreslagit.

Mot detta beslut reserverade sig herrar Sjöstedt och Lundberg, herr Sjö-
stedt med följande skriftliga motivering:

"Undertecknad, som vid sammanträde med Drätselkammaren den 6 mars 1944 reser-
verade sig mot beslut att tillstyrka av Herr Arvid Johansson framställt yrkande om
överklagande till Kungl. Maj:t av Länsstyrelsens i Värmlands län utnämning av t. f.
överkonstapeln J. A. Andersson till ordinarie överkonstapel i Karlstad, får härmed såsom
närmare motivering till min reservation anföra följande:

Därest utnämningen skulle innebära en utökning av antalet överkonstaplar i Karlstad,
instämmer jag i överklagandet, men om detsamma skulle avse att Stadsfullmäktige där-
med toge ställning till ett personval, vill jag icke biträda en sådan mening då jag anser,
att detta bör närmast beröra de medsökande till befattningen och ankomma på dem att
överklaga beslutet, därest de anse sig mera meriterade för tjänsten.

Karlstad den 7 mars 1944.

J. W. SJÖSTEDT."

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.*

§ 64.

Förehade beredningsutskottet till behandling framlagt förslag om anförande av besvär över Länsstyrelsens beslut att förordna poliskonstapeln J. A. Andersson till ordinarie överkonstapel.

Herr Helmer yrkade bifall till förslaget med den ändringen att orden "i stället förordna sökanden kriminalkonstapeln Sven Rosenberg eller, därest så ej kan ske" samt "laglikmätig" skulle utgå ur sista meningen ävensom att därjämte ytterligare skulle understrykas, att konstapeln Andersson endast hade omkring två månader kvar till pensionsåldern.

Sedan överläggningen avslutats, beslöt beredningsutskottet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte, på sätt drätselkammaren tillstyrkt, anföra besvär över Länsstyrelsens ifrågavarande beslut.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Herr Österbergs motion angående medel till utredning
av frågan om lämplig nöjesplats i staden, m. m.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 16 december 1943 hade Drätselkammaren begärt ett anslag å kronor 1,500:— till utredningskostnader i och för uppgörande av förslag angående festplats vid Mariebergsskogen. Kvalificerad majoritet för anslaget uppnåddes ej, vilket på sina håll tolkats så, att de som röstade emot anslaget velat sätta krokben för den ifrågasatta utredningen. En sådan tolkning är felaktig, ty ingen objektiv bedömare av ärendets behandling i Stadsfullmäktige kan misstaga sig på, att enighet råder om att få nöjesfrågan i staden utredd. Men däremot äro meningarna delade om lämpligheten av att binda denna utredning endast vid platsen intill Mariebergsskogen, vilken meningsskiljaktighet icke minst kom till uttryck i tidningspressen i samband med Stadsfullmäktiges behandling av frågan.

Om en sakkunnig utredning skall göras, bör väl denna omfatta alla tänkbara projekt och bliva helt förutsättningslös. Sakkunskap finnes att tillgå i landet, och då frågan onekligen är av vital betydelse för vår stad, bör även medel till en allsidig utredning ställas till förfogande.

En nöjesplats behöver alls icke bliva ett tillhåll för buselement och slodder, ty det är av flera kommuner bevisat, att en nöjesplats kan hållas på ett högt plan. Den kan bli en angenäm tillflyktsort för både gamla och unga och med teknikens hjälp kan den också ordnas så, att den ej blir störande för stadens innevånare. Om en permanent festplats ordnas med fasta arrangemang och under kommunens kontroll, böra ej heller allvarligt betonade Karlstadsbor ha något att invända emot att ungdomen beredes tillfälle till nöjen under hyfsade och värdiga former.

Enär Stadsfullmäktiges beslut vid decembersammanträdet icke bör avklippa en allsidig utredning av frågan, anser jag att densamma bör upptagas på nytt, i vilket sammanhang det kanske kan bliva lämpligt att vid

ett offentligt möte låta allmänhetens uppfattning i frågan komma till uttryck.

Undertecknad tillåter sig därför föreslå

att Stadsfullmäktige måtte utse en kommitté på fem personer för att dels utreda frågan om lämplig nöjesplats i staden och dels därefter inkomma med förslag på det sätt, varpå en dylik nöjesplats bör ordnas samt

att bemyndiga kommittén att vid utredningen anlita sakkunnigt biträde samt

att bevilja ett anslag å kronor 1,500: — till utredningskostnader.

Karlstad den 20 januari 1944.

BERTIL ÖSTERBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 21 februari 1944.*

§ 162.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en av bankdirektören Bertil Österberg vid stadsfullmäktiges sammanträde den 20 januari 1944 väckt motion angående utredning av frågan om lämplig nöjesplats i staden m. m. samt beviljande av medel för ändamålet.

Samtidigt med herr Österbergs skrivelse föredrogs dels en från vissa ungdomsföreningar inkommen skrivelse av den 17 februari 1944 angående nöjesplatsfrågan dels en från 288 "Klarabor" inkommen skrivelse rörande förbud mot anordnande av tivolinöjen å Våxnäs, vilka skrivelser voro av följande lydelse:

"Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Politiska-, nykterhets-, idrotts- och övriga ungdomsföreningar var måndagen den 14 februari samlade till diskussion över nöjesplatsfrågan i Karlstad.

Enighet rådde om att nöjeslivet borde förbättras och att första förutsättningen därfor var en snygg och ändamålsenlig festplats. Det tillsattes en kommitté på 9 personer, som fick i uppdrag att hos stadsfullmäktige framföra de synpunkter, som i huvudsak framkommit, och de förslag varom kommittén kunde enas.

Kommittén har vid sammanträde den 16 februari beslutat att till stadsfullmäktige framföra följande önskemål:

att instämma i motionen om förutsättningslös utredning för nöjesplatsens förläggande.

att nöjesplatsen bör drivas i kommunal ledning, och att en del av det ekonomiska överskottet tillfaller de olika föreningarna proportionsvis som gottgörelse för att de inte i fortsättningen kan avhålla fester med ekonomisk vinst till stöd för deras verksamhet.

att även representanter från ungdomsorganisationerna måtte beredas tillfälle att delta i utformningen av nöjesplatsen.

att staden måtte lämna betydande anslag för anläggning av en ny festplats så att densamma redan från början sättes i sådant skick och förses med sådana anordningar, som dels tillfredsställer den stora allmänhetens anspråk, icke verka direkt utmanande och då inte minst viktigt kunna hålla entré- och andra avgifter på en normal standard.

Karlstad den 17 februari 1944.

Kommitterade:

BENGT SVENSSON.
ERIK LUNDQVIST.
EDVARD ERICSSON.
ROBERT MAGNUSSON.

M. WALLENIOUS.
STURE MODÉN.
NISSE JACOBSSON.
RUNE ZANDER.

Underskrives med anmälan om att jag icke deltagit i utformningen av punkt 2 härövan. Jag anser att Karlstads stad icke bör uppträda som nöjesdirektion utan att en ekonomisk förening eller annan sammanslutning, med intressenter från staden och från berörda föreningar bör omhänderhava skötseln av event. ny nöjesplats.

BROR ERIKSSON."

"Till stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknade invånare i Klara få härmed erinra om, att vi förliden sommar till drätselkammaren ingåvo en framställning om att åtgärder skulle vidtagas mot de missförhållanden, som åstadkommas genom att till tivolianordningar uthyra den s. k. nöjesplatsen vid Växnäs. För att utreda frågan om lämpligt ordnande av stadens nöjesplatsfråga tillsatte kammaren en kommitté. Vår förhoppning hade varit att frågan skulle ha blivit löst till innevarande sommar men på grund av kända förhållanden har beslut i ärendet ännu icke fattats. Med anledning härav har drätselkammaren beslutat att även för instundande sommar låta uthyra nöjesplatsen för tivolianordningar.

I avvaktan på nu pågående utredning skulle alltså invånarna i Klara nödgas genomlida samma pina som förut. Det kan emellertid icke framdragas några rättvisa skäl för att en stadsdels befolkning skall behandlas på detta styvmoderliga sätt. Som bofasta och skattedragande medborgare i samhället ha vi rätt att fodra att hänsyn toges till billiga och berättigade krav på lugn och ro. Nöjesplatsen i Växnäs är belägen på det mest olämpliga stället i hela staden. Det erkännes även allmänt att de där anordnade tivolianordningarna med sina störande och högljudda arrangemang beteckna ett bottenrekord i fråga om osunt nöjesliv. Det är därför även en samhällsfråga av vikt att en upprensning sker. Möjligheten att dessa nöjesanordningar förflyttas utom stadens gränser får ej vara utslagsgivande. Även om staden får vissa belopp i nöjesskatt får detta ej ske på bekostnad av trevnaden i en hel stadsdel. Med god vilja torde staden intermistiskt kunna fatta sådant beslut att de arrangerande föreningarna få sina berättigade önskemål tillfredsställda.

På grund av vad vi sålunda anført hemställa vi vördsamt

att stadsfullmäktige måtte besluta att helt förbjuda uthyrandet av nöjesplatsen vid Växnäs till tivolianordningar.

ERIK BERGSTRÖM.

Redaktör.

Norra Klaragatan 12, m. fl."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr Hardin* erinrade om att han såsom ordförande i den hittillsvarande festplatskommittén jämte övriga kommitterade lyckats åstadkomma en preliminär överenskommelse med Mariebergsskogensnämnden angående utredning av frågan om festplats vid Mariebergsskogen. Genom vissa stadsfullmäktigaledamöters åtgärder att rösta mot kommitterades hemställan om medel till nämnda utredning hade lösandet av festplatsfrågan fördröjts, så att frågan om åstadkommande av annan festplats än Växnäs knappast torde kunna lösas till instundande sommar. Herr Hardin önskade på grund av vad sålunda förekommit och med hänsyn till att han — jämte medkommitterade — måste anses hava gjort vad på honom ankommit för att bringa frågan till en lösning, icke ingå i den i herr Österbergs motion omnämnda kommitté, som stadsfullmäktige kunde komma tillsätta.

Stadskamreraren framhöll, att det vore önskvärt, att drätselkammaren fattade beslut redan innevarande dag angående uthyrning av festplatsen å

Våxnäs till de olika intressenter från vilka framställningar föreläge, allt under förutsättning, att drätselkammaren alls ämnade uthyra ifrågavarande festplats för tivolinöjen instundande sommar. I samband härmed föredrogs följande av stadskamreraren upprättade förslag till uthyrning av festplatsen å Våxnäs:

”P. M.

beträffande framställning att få hyra festplatsen på Våxnäs.

Framställningar att få hyra plats för nöjestillställningar ha ursprungligen ingivits av Karlstads Tennisklubb, Karlstads Boll- och Idrottsklubb och Idrottsföreningen Göta för tiden $\frac{9}{5}$ — $\frac{20}{6}$, logen Ägir, logen Arbetaren, S. G. U. avd. 23 Fred för tiden $\frac{12}{5}$ — $\frac{21}{6}$ (ev. $\frac{9}{5}$ — $\frac{18}{6}$), Brottarklubben Orion och Karlstadspolisens I. F. för tiden $\frac{13}{5}$ — $\frac{4}{6}$. Orienteringsklubben Tyr, Idrottsföreningen Kamraterna för tiden $\frac{27}{5}$ — $\frac{4}{6}$, Idrottsföreningen Helton för tiden $\frac{4}{8}$ — $\frac{20}{8}$ och Färjestads B. K. för tiden $\frac{1}{6}$ — $\frac{10}{6}$. Dessutom har cirkus Mijares-Schreiber, cirkus Scott och Cirkus Altenburg anhållit att få hyra cirkusplats under tiden resp. $\frac{8}{4}$ — $\frac{10}{5}$, $\frac{15}{6}$ — $\frac{25}{6}$ och $\frac{20}{5}$ — $\frac{20}{5}$. Barnens dagsföreningen har meddelat, att Barnens Dagsfestligheter torde komma att avhållas under tiden 1—4 juni. Sedermera ha samtliga angivna idrottsföreningar sammanslutit sig för att gemensamt anordna nöjestillställningar och därför återtagit de ursprungliga framställningarna. Föreningarna anhålla i stället få hyra plats under tiden $\frac{15}{5}$ — $\frac{20}{5}$ och $\frac{11}{8}$ — $\frac{17}{9}$. Därjämte kvarstår framställningar från logen Ägir, logen Arbetaren och S. G. U. avd. 23 Fred för tiden $\frac{12}{5}$ — $\frac{21}{5}$ ev. $\frac{9}{5}$ — $\frac{18}{5}$.

Det hade ur olika synpunkter varit bäst, om nykterhetsföreningarna också hade sammanslutit sig med idrottsföreningarna, men de ha förklarat sig helst icke vilja detta.

Man kan tänka sig olika lösningar: nykterhetsföreningarna får hyra under tiden $\frac{9}{5}$ — $\frac{18}{5}$; tiden för deras nöjesanordningar flyttas till hösten; eller drätselkammaren anmodar föreningarna att sammansluta sig med idrottsföreningarna. Syftet med sammanslutningarna har varit att inskränka tiden för nöjesanordningar på Våxnäs. Nykterhetsföreningarna vilja av naturliga skäl helst få behålla tiden i början av maj.

Om drätselkammaren beslutar att uthyra plats för nöjestillställningar under år 1944 föreslår jag drätselkammaren följande alternativ:

1. Nöjesplatsen å Våxnäs uthyres:
till idrottsföreningarna under tiden $\frac{12}{5}$ — $\frac{20}{5}$ och $\frac{25}{8}$ — $\frac{17}{9}$ till logerna Ägir, Arbetaren och S. G. U. avd. 23 Fred under tiden $\frac{4}{8}$ — $\frac{20}{8}$.
2. Platsen uthyres:
till logerna Ägir, Arbetaren och S. G. U. avd. 23 Fred under tiden $\frac{9}{5}$ — $\frac{18}{5}$,
till idrottsföreningarna under tiden $\frac{10}{5}$ — $\frac{11}{6}$, dock med uppehåll för den tid som Barnens Dagsfestligheter pågå, och $\frac{4}{8}$ — $\frac{17}{9}$.
Platsen bör uthyras på villkor:
att högtalaremusik eller annan störande musik ej får förekomma efter kl. 22,
att festligheterna icke får utgöras endast av tivolianordningar,
att program för festligheterna ingives till och godkännes av drätselkammaren,
att smärre förskjutningar av tiderna för de olika festerna få göras efter överenskommelse med stadskamreraren och
att platshyran skall utgöra 50:— kronor för varje dag, som nöjestillställningar äro anordnade.

Beträffande plats för cirkusar anhåller jag få föreslå tiden då ärendet ifråga om övriga nöjestillställningar avgjorts.

Ansökningar om att få hyra fältplats för utomhusmöten på Sundsta ha ingivits från Baptistförsamlingen Saron för tiden $20/6-2/7$ och från Filadelfiaförsamlingen för tiden $1/6-12/6$, vilket drätselkammaren tidigare i princip bifallit.

Karlstad i drätselkontoret den 22 februari 1944.

STELLAN WENDT."

Herr Lundberg instämde i motionärens yrkande att en ny kommitté för utredning av festplatsfrågan skulle tillsättas och förordade, att drätselkammaren såsom ledamöter i den nya kommitté, som stadsfullmäktige kunde komma att utse, skulle förslå de tre tidigare festplatskommitterade, vilkas erfarenhet borde utnyttjas.

Herr Sjöstedt ifrågasatte, att Kanikenäset borde utarrenderas såsom festplats för de festarrangörer, som kunde önska avhålla sina fester där.

Härtill genmälades av *byggnadschefen*, att tillräckligt stor öppen plats icke finnes å Kanikenäset. Gräsmattan i Stadsträdgården närmast Tullholmen ginge emellertid att använda till festplats men staden hade tidigare av sociala och nykterhetspolitiska skäl icke reflekterat på uthyrning av detta område.

Herr Wästlund anförde, att stadens representanter givetvis hade att taga hänsyn till protestskrivelsen från Våxnäsbornas sida. Wästlund ifrågasatte dock om någon annan plats än festplatsområdet i Våxnäs kunde i tid för instundande sommar bliva iordningställd såsom festplatsområde. Någon tid måste förlöpa för att fastställa, var den blivande festplatsen skulle ligga och sedan toge det icke ringa tid att iordningställa det ifrågavarande området till festplats.

Herr Byström framhöll, att staden genom hänvändelse till vederbörande myndigheter borde åstadkomma, att högtalaremusik och annat oväsen icke finge förekomma efter förslagsvis klockan 10 på kvällen.

Herr Gidlund förklarade, att man icke helt enkelt kunde förbjuda alla utomhusnöjen i avvaktan på att en lämplig festplats skulle iordningställas. Ungdomen hade ett legitimt behov att hava någonstans att roa sig. Det borde emellertid åligga vederbörande myndigheter att i görligaste mån tillse att nöjenas kvalitet förbättrades och att icke en ekonomisk utsugning av ungdomarna ägde rum.

Herr Ståhl yrkade, att drätselkammaren skulle till stadsfullmäktige vidarebefodra samtliga tre skrivelser i ärendet och därvid omtala, att det för närvarande icke finnes något annat område, som vore iordningställt till festplats än det ifrågavarande området vid Våxnäs. Då den av fullmäktige fällda Mariebergsskogsutredningen vore att betrakta icke endast såsom de särskilda kommitterades utan såsom hela drätselkammarens förslag, yrkade herr Ståhl, att kammaren nu, i motsats till Herr Lundbergs förslag, icke skulle föreslå ledamöter av den kommitté, som kunde komma att utses. Samtidigt borde framhållas, att därest festplatsen vid Våxnäs måste tagas i anspråk även innevarande sommar, åtgärder borde vidtagas för att högtalaremusik och andra störande ljud icke finge förekomma efter viss tid på kvällen.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren att med instämmande i herr Österbergs motion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att utse en kommitté på fem personer med uppdrag att utreda frågan om lämplig nöjesplats i staden och att inkomma med förslag till nöjesplatsens ordnande;

att bemyndiga ovannämnda kommitté att anlita sakkunnigt biträde;

att bevilja ett belopp av 1,500 kronor till utredningskostnader samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Därjämte beslöt drätselkammaren att genom utdrag av detta protokoll bringa de ovanintagna skrivelserna angående festplatsfrågan till stadsfullmäktiges kännedom, vilka skrivelser borde tillställas den utredningskommitté, som stadsfullmäktige komme att tillsätta, för iakttagande och förslag. Tillika beslöt drätselkammaren under åberopande av vad som under diskussionen i drätselkammaren denna dag anförts för sin del och i brist på annat disponibelt område tillstyrka, att festplatsen å Våxnäs upplätes i enlighet med alternativ 2) i stadskamrerarens ovanintagna förslag under förutsättning av att åtgärder vidtoges för att begränsa högtalaremusiken och andra störande oljud vid de tillfällena, då festplatsen vore uthyrd.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 65.

Beträffande medel till utredning av frågan om lämplig nöjesplats i staden beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit och tillstyrkt, samt att stadsfullmäktige till ledamöter i kommittén för ifrågavarande ändamål måtte utse herrar Bertil Österberg, Erik Andersson, Einar Tränk, Gösta Bengzon och Alfons Gidlund med herr Österberg som sammankallande.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Yttrande över ansökning från Mariebergs Cykel- & Reparationsverkstad, Olsson & Hagstrand, att få idka handel med begagnade föremål.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 66.

Hos Länsstyrelsen hade Mariebergs Cykel- & Reparationsverkstad, Olsson & Hagstrand, anhållit om tillstånd att bedriva handel med begagnade

föremål i affärslokal vid Kvarnbergsgatan 27 och med Janne Tryggve Hagstrand som föreståndare.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningen.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Beredningsutskottets förslag till ledamot i trafiknämnden.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 67.

Till ledamot av trafiknämnden efter stationsskrivaren Einar Kjellenberg beslöt beredningsutskottet föreslå stationsinspektoren Sven Nordling.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Beredningsutskottets förslag angående fördelning av räntan å Mellqvistska studiestipendiefonden.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 68.

Beredningsutskottet hade att avgiva förslag till utdelning av Mellqvistska studiestipendiet, vartill nio ansökningar inom behörig tid inkommit.

Utskottet beslöt efter överläggning föreslå,

att räntan å stipendiefonden för år 1943, kronor 398:45, skall möjligast lika fördelas mellan studerandena Nils Ragnar Bäckman, Janne Lundgren och Birgit Adolfsson.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Beredningsutskottets förslag till ledamöter och suppleanter i Karlstads Idrottsstyrelse m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 mars 1944.

§ 69.

Vid sammanträdet förelåg följande protokollsutdrag:

"Utdrag ur protokoll, fört vid sammanträde mellan till Riks- idrottsförbundet anslutna idrottsföreningar i Karlstad, anordnat av Karlstads Idrottsföreningars samarbetskommitté onsdagen den 22 mars 1944 å Hushållsskolan, Karlstad.

§ 6.

Mötet beslöt till Stadsfullmäktiges beredningsutskott föreslå, att Karlstads Idrotts- och Friluftsstyrelse skulle bestå av följande 7 ledamöter: Bertil Österberg, Andreas Johansson, Fritz Helmer, Erik Andersson, Gunnar Olson, Evert Wadenstein, Erik Lundqvist. Förslaget bifölls med acklamation.

§ 7.

Mötet beslöt till suppleanter föreslå i nu nämnd ordning: C. G. Åslund, M. Wallenius, O. Hellgren, T. Thunqvist, H. Stolpe, P. Strandlund, A.-L. Gäfwert. Även detta förslag bifölls med acklamation.

Vid protokollet:

ERIK BOIJE.

Justeras:

A. GUNNAR OLSON.”

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige i Karlstads Idrottsstyrelse för tiden till den 1 januari 1947 måtte utse:

till *styrelseledamöter* bankdirektören Bertil Österberg, skolvaktmästaren Andreas Johansson, advokaten Fritz Helmer, kriminalkonstapeln Erik Andersson, typografen Gunnar Olson, läroverksadjunkten Evert Wadenstein och hallmästaren Erik Lundqvist; samt

till *styrelsesuppleanter*: överkonstapeln C. G. Åslund, köpmannen M. Wallenius, fabrikören O. Hellgren, gymnastikdirektören T. Thunqvist, kontoristen H. Stolpe, bankvaktmästaren P. Strandlund och kassörskan Anna-Lisa Gäfwert,

samt därjämte uppdraga åt herr Österberg att sammankalla styrelsen till dess första sammanträde.

Beredningsutskottet beslöt vidare föreslå,

att stadsfullmäktige därjämte måtte besluta, att idrottsstyrelsen från den 1 januari 1946, då mandattiden för ledamöterna i idrottsplatskommittén (Tingvallastyrelsen) utginge, skall övertaga denna styrelses och badplatskommitténs funktioner samt att idrottsplatskommittén och badplatskommittén skola upphöra med sin verksamhet från och med samma tidpunkt.

Beredningsutskottet beslöt ävenledes föreslå,

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt idrottsstyrelsen att inkomma med förslag till instruktion för styrelsens verksamhet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 20 April 1944.

N:o 4.

Förslag angående byggande av ett daghem för barn i förskoleåldern m. m.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då en ny- eller ombyggnad av Karlstads Barnkrubba nu aktualiserats synes det böra vara staden, som anslagsgivande part, angeläget, att verksamheten om möjligt ordnas så, att den största nyttan i förhållande till kostnaden utvinnes.

Den med krubban sidoordnade Barnträdgården synes vara i enahanda läge som barnkrubban, ehuru frågan där ej framförts. En sammanslagning av dessa verksamhetsgrenar torde ur ekonomisk synpunkt vara att föredraga samtidigt som den skulle borteliminera den hos allmänheten gängse uppfattningen, att barnkrubbans verksamhet är en form av fattigvård, under det barnträdgården anses vara mera lyxbetonad.

Det verkliga behovet av stöd åt familjerna genom att ge lek-, vård- och fostringsmöjligheter där föräldrarna ej råår med detta, synes vara avsevärt större än det som omfattas av barnträdgårdens och barnkrubbans verksamhet för närvarande. I häfte 12 Sociala meddelanden årg. 1936 återges en av 1:ste stadsläkaren i Karlstad, på initiativ av barnavårdsnämnden verkställd undersökning om behovet av barnkrubbevård för barn i förskoleåldern och där antalet anges till över 300.

Föreståndarinnan för Fröbelinstitutet i Norrköping, Fröken Ellen Moberg, som undersökt förhållandena i detta hänseende på ett flertal platser anser denna siffra för hög, om det gäller enbart heldagsvård men anser att barnträdgård för detta antal bör kunna ifrågasättas.

Motionärerna ifrågasätta även om ej verksamheten borde med fördel för staden kunna utbyggas så att barn för kortare tidsrymd även kunde mottagas för vård under natten.

En undersökning av dessa frågor borde kunna ge besked om huruvida en samorganisation, som den här ifrågasatta är möjlig och önskvärd samt om det även i fortsättningen är möjligt uppbära dessa intressen under frivillighetens ram. Då, såvitt det är oss bekant, bidrag från arvsfonden i stor utsträckning kan påräknas till byggnader för ifrågavarande ändamål bör den föreslagna undersökningen utsträckas att omfatta även denna möjlighet.

Vi våga därför föreslå,

att stadsfullmäktige måtte besluta om en snar och grundlig undersökning om möjligheten för ett rationellt ordnande och utbyggande av den verksamhet, som bedrivs av barnkrubban och barnträdgården samt om lämpligheten av uppförande av en för ändamålet avsedd byggnad, ävensom att besluta överlåta undersökningen åt en kommitté på exempelvis fem personer.

Karlstad den 19 oktober 1937.

KARIN JOHANSSON. AXEL KARLSSON. C. ALB. ANDERSSON.

Till Stadsfullmäktige.

Undertecknad ber härmed vördsamt att få föreslå Stadsfullmäktige att i kvarteret Älgen (gamla seminariets tomt) reservera tomt för byggande av en barnkrubba med plats för 30 heldags- och 45 barnträdgårdsbarn, avsedd för de västra delarna av staden.

Då den hittillsvarande barnkrubban, Hagagatan 35 (bildad 1882) med sina 20 platser, helt naturligt till största delen besökes av barn från de östra delarna av staden, förefaller det undertecknad synnerligen önskvärt att de västra stadsdelarna på detta sätt kunde tillgodose. Den undersökning som år 1935 gjordes av Barnavårdsnämnden om behovet av barnkrubbeplatser kom till det resultatet att 349 barn kunde vara i behov av barnkrubbevård. Denna utredning tyckes ju tillfullo motivera att ytterligare 30 platser ordnas.

Ansökan om bidrag från Arvsfonden för uppförande av ovannämnda byggnad inlämnas av Samarbetskommittén för Karlstads Barnkrubba och Barnträdgård.

Genom att förlägga en barnkrubba av modern typ (med barnträdgårdsundervisning) till gamla seminariets tomt, vunnas även möjligheten till praktisk undervisning vid hemvårdsämnena (barnavård och uppfostran) inom Yrkes- och lärlingsskolans nyinrättade avdelning för kvinnlig ungdom.

Karlstad den 20 maj 1937.

ESTHER LÖFGREN. O. W. KARLSSON. AXEL SVENSSON.

Utdrag av protokollet, hållet hos Barnavårdsnämnden i Karlstad den 16 augusti 1937.

§ 121.

Från Stadsfullmäktige hade till Barnavårdsnämnden för yttrande remitterats en av fru Esther Löfgren samt herrar O. W. Karlsson och Axel Svensson i Stadsfullmäktige väckt motion om reserverande av tomt, motsvarande gamla seminariet, inom kvarteret Älgen härstädes för byggande av en barnkrubba med plats för 30 heldags- och 45 barnträdgårdsbarn, avsedd för västra delarna av staden.

Efter tagen del av motionens innehåll beslöt Barnavårdsnämnden, som fann motionens ändamål behjärtansvärt, tillstyrka, att lämplig tomt ställdes till vederbörandes förfogande för det avsedda ändamålet.

Som ovan.

In fidem:

ROLF MÆCHEL.

Utdrag ur protokollet vid sammanträde i styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning den 7 oktober 1937.

§ 5.

Från Stadsfullmäktige hade till styrelsen för yttrande remitterats en av fru Esther Löfgren, herrar O. W. Karlsson och Axel Svensson väckt mo-

tion om reserverande av tomt i kvarteret Älgen (gamla seminariets tomt) för byggande av en barnkrubba, avsedd för de västra delarna av staden. Styrelsen beslöt att tillstyrka motionen.

Karlstad som ovan.

In fidem:

HJ. BYSTEDT.

Justeras:

ERNST STRANDMAN.

Till Stadsfullmäktige.

Undertecknade kommitterade av Stadsfullmäktige tillsatta med anledning av en av fru Karin Johansson, herrar Axel Karlsson och C. Alb. Andersson väckt motion om snar och grundlig utredning av möjligheterna för ett rationellt ordnande och utbyggande av den verksamhet, som föreningarna Karlstads Barnkrubba och Karlstads Barnträdgård bedriva i staden få härmed avgiva följande utlåtande.

Kommitterade ha i sin utredning beaktat de synpunkter, motionärerna framför. Även en av fru Esther Löfgren, herrar O. W. Karlsson och Axel Svensson den 20 maj 1937 framförd motion i samma syfte samt yttrande och framställningar, som avlämnats från styrelserna för föreningarna Barnkrubban och Barnträdgården, vilka alla utmytna i behov av förbättrade lokaliteter för föreningarnas verksamhet samt med framställning om stadens medverkan härtill.

Barnkrubbeverksamheten i vår stad är ingen ny inrättning. Redan 1882 ansågs att behov förelåg av att få ett hem, där ensamstående mödrar finge lämna sina barn för vård under de dagar, de voro ute i förvärvsarbete.

Det var Doktorinnan Ramström, som på sin tid tog initiativet och bildade föreningen Karlstads Barnkrubba. Lokal förhyrdes i fastigheten N:o 9 Drottninggatan, där verksamheten bedrevs flera år. Sedermera flyttades Krubban till särskild byggnad å Spritbolagets tomt vid Västra Torggatan. Det visade sig snart vara behov av ytterligare en Krubba varför tomt inköptes i Haga, där en särskild byggnad för ändamålet uppfördes för tillgodoseende av behovet i stadens östra delar. Byggnaden togs i bruk 1909. Småningom minskades frekvensen vid krubborna. Kanske beroende på inträdda bättre konjunkturer men och i anledning av otillfredsställande lokaliteter (och svårigheter att under kristiden erhålla mjölk för barnen), särskilt vid den västra krubban, varför föreningen lade ner verksamheten där 1921. Vid barnkrubban i Haga fortsattes verksamheten till januari 1938, då den även där måste inställas på grund av inkommen anmärkning mot lokalerna såsom varande olämpliga och ohygieniska för sitt ändamål. En ombyggnad av huset ansågs bli för dyrbart varför föreningen beslöt sälja fastigheten, lokal förhyrdes därefter i privat lägenhet.

Verksamheten har huvudsakligast uppehållits genom frivilliga bidrag och donationer men och på senare åren anslag från staden och barnens dags fond.

Barnträdgårdsverksamheten i vår stad är av långt senare datum. Den upptogs av Karlstads Husmodersförening år 1924 och förlades först till K. F. U. M:s lokal för att redan samma höst flytta till förhyrd egen lokal vid Östra Torggatan 16. Här förblev barnträdgården till hösten 1938. Även där måste ombyte av lokal göras och lokal förhyrdes i Drottninggatan 38.

Barnantalet har hela tiden varit uppdelat på två avdelningar; för dagen med en genomsnittssiffra av cirka 20 barn för varje avdelning.

Redan år 1925 lämnade Husmodersföreningen friplatser till mindre be- medlade. Antalet friplatser har varierat mellan 4 upp till 27 platser per år. Verksamheten har uppehållits genom ekonomiskt bidrag från Husmoders- föreningen, genom avgifter från barnens föräldrar samt anslag från Stads- fullmäktige och från Barnens Dags fond. För innevarande år ha stads- fullmäktige beviljat 1,000 kronor med anledning av fördyrade hyresutgifter för de nya lokalerna.

I arbetet vid Barnträdgården har från hösten 1937 elever från Sjölns förlossningshem och Karlstads Yrkes- och lärlingsskolas hushållskurs del- tagit. I barnträdgården mottages såväl gossar som flickor från alla sam- hällsklasser i ålder 4—6 år.

Barnträdgårdens uppgift är bl. a. att intressera barnen för och lära dem enklare handarbeten, lekar, sång och friluftsliv. Ledningen och undervis- ningen handhaves av för ändamålet utbildad lärarinna.

Att Barnkrubbans och Barnträdgårdens verksamhet varit och fortfaran- de är till stort gagn för såväl barnen som för mödrarna, som där får lämna sina barn under god omvårdnad är uppenbart.

Av erhållna upplysningar har krubban årligen kunnat anteckna 3 å 4,000 värddagar intill år 1938, varefter frekvensen minskades på grund av flytt- ning och andra mellankommande hinder. Numera torde dock icke Barn- krubban ha samma uppgift att fylla som i dess begynnelse; i betydligt färre fall förekommer det nu, att mödrar anlita krubban för vård av deras barn under förvärvsarbete. Snarare frekventeras barnkrubban av barn från hem där trångboddhet råder eller från hem, där föräldrar av sjukdom eller an- nan anledning ej kan hava vårdnad och tillsyn av barnen i hemmen under dagen.

Barnträdgården fyller sin uppgift genom att omhändertar barn för för- ströelse och fostran och avlasta hemmens bekymmer för barnen under da- gen, då det oftast är svårt, nästan omöjligt att erhålla hemhjälp.

Vid undersökning av i vilken utsträckning och under vilka former lik- nande verksamhet bedrivs på andra håll, hava vi funnit, att nästan i varje stad har åtgärder vidtagits för sådan hjälpverksamhet, som avses. Särskilt i de större städerna bedrivs den i stor omfattning under olika benämningar såsom barnkrubba, spädbarnskrubba, barnträdgård, småbarnsskola, skol- hem, barnhem, barnasyl, barnpensionat o. s. v. Alla ha de till uppgift att omhändertar barn före skolåldern. Såväl enskilda sammanslutningar som kommunerna behjärta livligt saken och bevilja anslag i många fall med stora belopp. Enligt uppgift bidrog Uppsala stad år 1936 med 13,000 kro- nor för driften, de större städerna med betydligt större belopp. I ett flertal städer har de senare åren uppförts byggnader med rymliga lekplaner för barnavårdsverksamhet; så har varit fallet i Malmö, Ystad, Norrköping, Kristianstad, Eslöv, Halmstad och Borås m. fl.

I detta sammanhang kan nämnas, att befolkningskommissionen i sitt be- tänkande lagt stor vikt vid denna form av barnuppfostran och föreslagit, att staten bör träda emellan med ekonomiskt stöd. Motion har i Riksdagen även väckts i enahanda syfte. Man har följaktligen anledning förvänta, att staten kommer att lämna bidrag till ifrågakvarande ändamål.

I likhet med Befolkningskommissionen anse kommitterade att denna hjälpverksamhet fortfarande bör handhavas av privata sammanslutningar churu med kommunala och statliga bidrag.

Vad som i första hand erfordras för verksamhetens rationella bedrivande är lämpliga lokaler. Det är självfallet i flera avseenden olämpligt, att som hittills barnkrubban och barnträdgården skall behöva bedriva sin verksamhet i bristfälliga och otidsenliga lokaler, vilka senare måst utbytas mot tillfälligt förhyrda rum i privata bostäder.

Motionärerna ha i sin motion till stadsfullmäktige framhållit som ett önskemål, att barnkrubban och barnträdgården ville sammanslå sin verksamhet till en. Kommitterade ha dock efter gjorda framställningar till respektive föreningar fått den upplysningen, att detta av flera skäl ej *nu* kan genomföras. Däremot ansåg man lämpligt att båda finge lokaler i en och samma byggnad med delvis gemensamma lokaler. I varje fall alltså ett intimt samarbete.

I detta sammanhang vill kommitterade framhålla vad Befolkningskommissionen i sitt betänkande skriver "Barnkrubban har främst fått sin karaktär bestämd såsom en nödhjälpsinstitution medan lekskolan (barnträdgården) oftare uppstått såsom ett privatföretag av skolliknande form. Numera kvarstår i stort sett den skillnaden mellan de båda nämnda huvudformerna av hithörande föranstaltningar, att medan barnkrubbans huvuduppgift ligger på vårdnadsområdet barnträdgården däremot väsentligen ser som sin uppgift att bereda hjälp med barnens fostran samt utvecklingsbefrämjande sysselsättning och kamratsamvaro. Barnkrubban övertager i mån av behov en stor del av hemmens funktion; barnträdgården endast utfyller hemmens fostran då så erfordras. Befolkningskommissionen är även angelägen att redan från början framhålla, att det numera bör vara praktiskt möjligt och sakligt ändamålsenligt att samla större delen av dagvårdsinstitutionerna under en social helhetssynpunkt. I denna utvecklingsriktning önskar kommissionen verka genom sina framlagda förslag. Det föreligger här i stort sett ett samhällsproblem av både barnavårdande och barnafostrande innebörd, och detta problem måste lösas i ett planmässigt grepp."

Det är emellertid lokalbehovet som i första hand bör tillgodoses här i staden och då föreningarna icke äga härför erforderligt kapital, behöves stadens medverkan. Föreningarna räkna med att de, i likhet med vad som skett på andra håll, skola få anslag till byggnaden ur arvsfonden. Ett villkor härför är att kommunen gör sin insats; i första hand innebärande upplåtelse av fri tomt och därtill kontanta bidrag. Föreningarna disponera visserligen över ett litet kapital om tillsammans c:a 45,850 kronor som de förklarar sig villiga lägga ner i byggnaden men härutöver erfordras ett betydande belopp.

Kommitterade anser nödvändigt att tomt för bebyggelse för detta ändamål bör vara någorlunda centralt belägen, helst till att börja med i västra delen av staden, förslagsvis å gamla seminariets tomt eller å Sjötullsborgsområdet vid järnvägen för att, sedermera, om så kommer att visa sig behövt förlägga en liknande i östra stadsdelarna t. ex. i Haga. Tomtområdet bör vara rymligt så att det ger tillgång till lekplatser och planteringar.

Beträffande lokalbehovets omfattning hava vi funnit att en byggnad för ändamålet bör ge utrymme för 30 å 40 barn i barnkrubban och för 40 å

50 barn i barnträdgården. Härför erfordras förslagsvis följande lokaliteter. För barnkrubban 2 större och 2 mindre lokaler, ett sovrum, ett kök, ett mindre isoleringsrum, rum för föreståndarinnan samt nödiga mindre utrymmen och bekvämligheter. För barnträdgården 1 större och 2 mindre rum, mottagningsrum, en leksal, 1 kök m. fl. nödiga mindre utrymmen och sanitära bekvämligheter. För spädbarnskrubba, om sådan ifrågakommer, 2 mindre rum, 1 sovrum, 1 mindre kök, lägenhet för sköterska och biträden. Kommitterade kan ej ange storleken av byggnadskostnaden, då inga ritningar föreligga men torde den komma upp i 150 à 170,000 kronor.

Under förutsättning av att möjligheter förefinnas till åstadkommande av en byggnad av detta slag ha kommitterade i samråd med delegerade från barnkrubban och barnträdgården enats om att föreslå tillsättande av ett byggnadsutskott bestående av tre ledamöter, en från vardera föreningarna och en från stadsfullmäktige, vilket utskott då skulle taga hand om byggnadsfrågan och även i framtiden handha fastighetens förvaltning.

Motionärerna föreslå, att utredningen även skall omfatta möjlighet för barn att erhålla vård även under natten för kortare tid. Kommitterade anser det som ett behjärtansvärt önskemål och väl motiverat. Det är dock tvivelaktigt om det av flera skäl kan förenas med någon av här behandlade verksamhetsgrenar. Skulle ej hinder möta att samma lokal användes härför som för barnkrubban, kan sådan hjälpverksamhet där upptagas (eljest böra särskilda lokaler reserveras*).

Kommittén har kommit till den övertygelsen att barnkrubban och barnträdgårdsverksamheten är till stort gagn värd att stödjas, varför den vill föreslå

att stadsfullmäktige ville besluta om kostnadsfritt upplåtande av tomt för verksamheten, förslagsvis vid gamla seminariet eller området vid Sjö-tullsborg vid järnvägen;

att ett kontant belopp av 10,000 kronor ställes till förfogande, som får uppbäras under förutsättning, att bidrag erhöles ur arvsfonden till sådan storlek, som möjliggör bebyggelsen; samt

att tomten överlåtes med full äganderätt till föreningarna Barnkrubban och Barnträdgården med villkor likväl att föreningarna överlåta skötseln och administrationen av fastigheten till ett utskott, i vilket utskott fullmäktige skall representeras.

Karlstad den 14 mars 1939.

ANNA LUNDBLAD.	REINH. TERNQVIST.
ERIC ERICSON.	KARIN JOHANSSON.
C. ALB. ANDERSSON.	HILMA ÖRSTRÖM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 6 mars 1944.*

§ 219.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 20 april 1942, § 293, senast bordlagda ärendet angående undersökning av möjligheterna "för ett rationellt ordnande av utbyggnad av den verksamhet, som bedrivs

*) Tillägget är gjort av C. Alb. Andersson och Karin Johansson.

av barnkrubban och barnträdgården samt om lämpligheten av uppförande av en för ändamålet avsedd byggnad”.

Det antecknades, att fru Esther Löfgren samt herrar O. W. Karlsson och Axel Svensson den 20 maj 1937, § 97, väckt motion om reserverande av tomt för barnkrubba, vilken motion samma dag remitterats till barnavårdsnämnden, yrkes- och lärlingsskolan, drätselkammaren samt heredningsutskottet för yttrande.

Vidare antecknades, att stadsfullmäktige den 17 mars 1938, § 72, utsett en kommitté, som behandlat ovannämnda motioner och i skrivelse av den 14 mars 1939 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att *dels* kostnadsfritt upplåta tomt för barnkrubbans och barnträdgårdens verksamhet, förslagsvis vid Gamla seminariet eller området vid Sjötullsborg vid järnvägen *dels* ställa ett belopp på 10,000 kronor till förfogande för angivna ändamål under förutsättning, att bidrag erhöles ur arvsfonden med sådant belopp, att erforderlig nybyggnad för barnkrubbans och barnträdgårdens verksamhet kunde komma till utförande.

Följande till dagens sammanträde från Föreningen Karlstads Barnträdgård och Föreningen Karlstads Barnkrubba inkomna, av situationsplan åtföljda, skrivelse föredrogs:

”Till Drätselkammaren i Karlstad.

Sedan år 1937 vilar hos Drätselkammaren en av fru Esther Löfgren m. fl. väckt motion om upplåtande av tomt inom kvarteret Älgen till ett planerat bygge för den inom staden bedrivna allmänna daghemsverksamheten (barnkrubba och barnträdgård).

I slutet av år 1939 ingingo undertecknade föreningar till Kungl. Maj:t med en underdånig framställning om bidrag ur allmänna arvsfonden till ifrågavarande bygge. Denna framställning är ännu ej avgjord beroende främst på att Kungl. Maj:t först önskar erhålla klarhet i huru bygget skulle finansieras, om eventuellt bidrag ur arvsfonden ej försloge till byggnadskostnaderna, samt huruvida Karlstads stad ställde kostnadsfri tomt till förfogande.

I slutet av föregående år erhöilo undertecknade föreningar en påminnelse från Socialdepartementet att snarast möjligt fullfölja förenämnda framställning eller också återkalla ärendet. Då antalet ansökningar om bidrag ur allmänna arvsfonden, enligt vad vi erfarit, under senare tid varit stort men tillgångarna äro begränsade, torde ett återkallande av framställningen leda till att bidrag ur arvsfonden icke kan påräknas på flera år. Vi finner det därför angeläget, att byggnadsfrågan bringas till en snar lösning.

Enligt vad vi erfarit av stadsarkitekten Olle Lagergren skulle den i ovannämnda motion föreslagna tomten inom kvarteret Älgen vara att tillgå för här ifrågavarande ändamål. Tomtens areal och belägenhet inom kvarteret framgår närmare av den situationsplan, som av stadsarkitekten ingivits till Drätselkammaren. Byggnadskostnaderna hava av stadsarkitekten med nuvarande prisläge preliminärt beräknats till 240,000 kronor. Av detta belopp räkna vi för närvarande med att själva kunna tillskjuta 20 %. Från allmänna arvsfonden anse vi oss ha förhoppningar på ett bidrag om 50 %. För att ett bygge skulle kunna komma till stånd, skulle sålunda erfordras ett bidrag från stadens sida av omkring 30 % av byggnadskostnaderna.

I fråga om behovet av det nu planerade bygget bedja vi få hänvisa till den genom stadsfullmäktiges föranstaltande verkställda utredningen rörande daghemsverksamhetens ordnande här i staden. Vi anse oss även böra meddela, att stadens inspektör för fattigvård och barnavård, byråchefen Ali Berggren, vid upprepade tillfällen för oss framhållit vikten av att ett modernt daghem för barn i förskoleåldern komme till stånd här i staden.

På grund av det anförda våga vi vördsamt anhålla, att Drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige måtte dels till undertecknade föreningar för byggande av ett daghem för barn i förskoleåldern upplåta tomt inom kvarteret Älgen på sätt närmare utmärkts på en av stadsarkitekten till Drätselkammaren ingiven situationsplan dels ock bevilja undertecknade föreningar anslag till bygget med belopp svarande mot 30 % av byggnadskostnaderna.

Karlstad den 15 februari 1944.

För Föreningen Karlstads Barnträdgård:

ANNA LUNDBLAD.

För Föreningen Karlstads Barnkrubba:

ESTHER LÖFGREN.

Bertil Geijer."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till Föreningen Karlstads Barnträdgård och Föreningen Karlstads Barnkrubba kostnadsfritt överlåta å ovannämnda situationsplan närmare angivna tomt inom kvarteret Älgen härstädes för uppförande å densamma av erforderliga byggnader för barnkrubba och barnträdgård samt

att i princip uttala sig för att staden skall bidra till ifrågavarande byggnation med belopp, svarande mot 30 procent av byggnadskostnaderna, motsvarande med nuvarande byggnadskostnader en beräknad utgift för staden av 72,000 kronor, allt under förutsättning att medel till återstående del av kostnaderna erhöles dels från allmänna arvsfonden dels på annat sätt.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

"Till Drätselkammaren i Karlstad.

Till ytterligare stöd för vår i skrivelse den 14 februari 1944 till Drätselkammaren gjorda framställning om bidrag från Karlstads stad till ett planerat byggnadsföretag för den av oss bedrivna daghemsverksamheten få vi vördsamt anförda följande.

Den av oss bedrivna verksamheten betecknas numera officiellt halvöppen barnavård. Denna beteckning har bildats i analogi med benämningarna slutna och öppna barnavård och åsyftar den barnavård, där barnen endast under en del av dygnet mottagas i institutioner för vård, fostran eller eftersyn, varemot de under den övriga delen av dygnet vistas i sina hem.

Vi tillåta oss att av vad Socialstyrelsen i publikationen Råd och anvisningar i socialvårdsfrågor, nr 3 1944, anfört angående den halvöppna barnavården citera följande:

'Olika behov ha medverkat till uppkomsten och utvecklingen av institutionerna inom den halvöppna barnavården. I tätorterna tvinga hostads- och trafikförhållandena många föräldrar att låta småbarnen vistas på gårdar och bakgator, där barnen under okontrollerat inflytande av äldre kamrater ofta grundlägg mindre goda vanor. Det måste vara ett behov och ett samhällsintresse att bereda dessa barn tillfälle till lämplig verk-

samhet. Likaså är det av stor vikt att i synnerhet ensam barn under gemensam lek med jämnåriga få orientera sig i en större krets och så småningom tränas i samlivets och samarbetets svåra konst.

För de förvärvsarbetande mödrarna, som under hela eller större delen av dagen vistas borta och som ej ha råd eller möjlighet att anställa hembiträde, är det ett behov att barnen omhändertagas under mödrarnas bortovaro. Det måste också ur befolkningspolitisk synpunkt vara angeläget, att åtgärder vidtagas, som för den enskilde lindra de bekymmer och besvär som barnens ankomst och uppfostran föra med sig. Ej heller kan man bortse från att arbetsmarknadens krav på kvinnlig arbetskraft ökar behovet av institutioner för halvöppen barnavård.'

Föreningen Karlstads Barntädgård bedriver sin verksamhet i förhyrda lokaler i fastigheten med adressnummer 38 vid Drottninggatan här i staden. Lokalerna äro icke ändamålsenliga och hava endast med tvekan godkänts av förste provinsialläkaren. För föreningen är det därför synnerligen angeläget att snarast möjligt få sin lokalfråga löst. Barntädgårdsverksamheten har under de senaste åren kunnat glädja sig åt en allt större uppskattning och anslutning från alla samhällslager. Anslutningen har sålunda under de senaste två åren varit så stor att en del barn måst avvisas. År 1942 avvisades sålunda 20 barn och 1943 15 barn. Till belysning av barntädgårdens utveckling kan förtjäna framhållas, att år 1938 mottogos 92 barn, 1942 162 barn och 1943 197 barn. I fråga om driftskostnaderna hänvisas till bilagda budgetförslag för år 1944. (Bilaga A*).

Föreningen Karlstads Barnkrubba bedrev ursprungligen sin verksamhet i egen fastighet belägen i stadsdelen Haga. Då lokalerna icke fyllde de krav, som numera måste ställas på en barnkrubba såg sig föreningen 1938 nödsakad att sälja fastigheten. Numera bedrivs verksamheten i förhyrda lokaler i fastigheten med adressnummer 19 B vid Vasagatan. Mot de nuvarande lokalernas beskaffenhet torde några berättigade anmärkningar icke kunna framställas. Barnkrubban kan emellertid endast tillgodose Herrhagens och närliggande stadsdelars behov. Det synes oss synnerligen önskvärt att en barnkrubba, som kan tillgodose de västra stadsdelarnas behov av heldagsvård för barn kommer till stånd. Ifråga om Barnkrubbans nuvarande verksamhet hänvisas i övrigt till bilagda tablåer. (Bil. B och C*).

Till vinnande av upplysningar, huru den halvöppna barnavården är ordnad på andra håll, har undertecknad Geijer varit i förbindelse med Socialstyrelsens expert ifråga om den halvöppna barnavården, riksdagsmannen B. F. Elmgren, ävensom med ledande personer inom den halvöppna barnavården i Södertälje, Västerås, Eskilstuna, Uppsala och Vänersborg.

Riksdagsman Elmgren uppgav, bland annat, att verksamheten inom den halvöppna barnavården för närvarande vore synnerligen livlig och stadd i rask utveckling. Kommunerna började visa allt större intresse för denna verksamhet, vilken nu på många håll vore föremål för utredning. Byggen för den halvöppna barnavården planerades flerstades.

I Södertälje omhänderhaves daghemsverksamheten av Barnavårdsföreningen Sancta Ragnhildshemmet. Staden har till denna förening upplåtit en tidigare för sjukvårdsändamål nyttjad byggnad, vilken föreningen låtit grundligt restaurera. Till kostnaderna härför; vilka uppgått till 60,000 kronor, har bidrag erhållits från allmänna arvsfonden med 40,000 kronor och från staden med 20,000 kronor. I daghemmet drives nu spädbarnskrubba, krubba för barn över spädbarnsåldern, barntädgård och eftermiddagshem för barn i skolåldern. Till driften av hemmet lämnar staden ett årligt utslag av 6,000 kronor, varjämte staden därutöver erlägger avgifter för medellösa barn.

Under år 1943 tillsattes i Eskilstuna en kommitté med uppdrag att utreda behovet av olika dagvårdsinstitutioner. Kommittén konstaterade därvid, bland annat, att utöver

*) Finnas tillgängliga å stadsombudsmannens expedition.

då verksamma två barnträdgårdar behov av ytterligare tre barnträdgårdar föreläge samt att de redan verksamma barnträdgårdarna borde erhålla kommunens hjälp till mera ändamålsenliga lokaler. Till ordnande av den halvöppna barnavården i enlighet med kommitterades förslag har i 1944 års stat upptagits ett anslag om 50,000 kronor.

Aven i Vänersborg är en kommitté tillsatt för utredning av här förevarande spörsmål. Kommittén har nu i dagarna framlagt en plan till nybygge för den halvöppna barnavården. Nybygget har kostnadsberäknats till 200,000 kronor, varav staden beräknas skola bidraga med 50 procent.

I Västerås finnas 5 barnträdgårdar och ett eftermiddagshem för skolbarn. Samtliga barnträdgårdar bedriver sin verksamhet i förhyrda lokaler. I eftermiddagshemmet erhålla barnen ett middagsmål. Avgifterna för barnträdgårdarna är 3:—, 5:— eller 10:— kronor per månad. I dagarna har drätselkammaren i Västerås tillstyrkt ett anslag på 25,000 kronor för inköp av en s. k. småstuga för barnträdgårdsverksamhet och fritidsklubbar för skolbarn. Dessutom planeras ett nybygge för vilket tomt finnes avsatt. Denna institution skall jämväl omfatta barnkrubba. Vid samtliga barnträdgårdar ha föräldramöten anordnats. Dessutom anordnades i oktober 1943 ett gemensamt upplysningsmöte för samtliga föräldrar i Folkets hus, då orientering lämnades om barnträdgårdarnas mål, arbetssätt m. m. Föreståndarinnan för barnträdgårdsverksamheten har uppgivit, att denna verksamhet blivit mycket populär och vunnit allmän anslutning från alla samhällslager.

Uppsala torde vara den landsortsstad, som kommit längst ifråga om ordnandet av den halvöppna barnavården. I staden finnes sålunda två barnkrubbor, fyra eftermiddagshem och åtta barnträdgårdar fördelade på olika stadsdelar. Stadens anslag till verksamheten, som drives helt i kommunal regi, uppgår för år 1944 till i det närmaste 105,000 kronor.

Av det ovan anförda torde framgå, att den halvöppna barnavården är stadd i snabb utveckling samt att kommunerna mångenstädes lämna betydande bidrag till verksamheten.

Karlstad den 1 april 1944.

För Föreningen Karlstads Barnträdgård:

ANNA LUNDBLAD.
Ordförande.

För Föreningen Karlstads Barnkrubba:

ESTHER LÖFGREN.
Ordförande.

/ Bertil Geijer."

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 71.

I fråga om överlåtelse av tomt och anslag för dess bebyggande till Föreningen Karlstads Barnträdgård och Föreningen Karlstads Barnkrubba beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning angående anordnande av lekplats i Stadssträdgården, m. m.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Att skaffa lämplig verksamhet för städernas barn i förskoleåldern är ett ur flera synpunkter viktigt samhälleligt problem.

Redan i 3—4-årsåldern har barnet ej längre samma behov av ständig anknytning till modern och hemmet som tidigare. Dess verksamhetslust kräver större utrymme än den ofta trånga bostaden förmår skänka. I städerna tvinga bostads- och trafikförhållandena många föräldrar att låta småbarnens verksamhetslust huvudsakligen utvecklas på bakgator och gårdar, där barnen under okontrollerat inflytande av äldre kamrater ofta lära odygd och grundlägga mindre goda vanor.

I hem, där modern är nödsakad vistas borta hela eller större delen av dagen och där inkomsterna ej äro så stora, att de tillåta familjen att anställa lämplig ersättare för modern i hemmet, måste barnen omhändertagas på annat sätt. Även när det gäller hem, där modern vistas hemma större delen av dagen, är möjligheten att under betryggande vård kunna lämna bort barnen några timmar dagligen av oskattbart värde. Detta är ju förhållandet särskilt nu, då bristen på hemhjälp är så uttalad.

Lekverksamheten i parker har till syfte att samla barn i förskoleåldern till lek i någon lämplig park i avsikt att giva dem tillfälle till stärkande utvistelse och väcka initiativ till självverksamhet. För att övervaka och inspirera barnen och igångsätta och ordna lekar är anställd en eller flera lekledare. Föräldrarna få under den tid på dagen verksamheten pågår när som helst överlämna och hämta barnen vid lekplatsen.

Lekplatserna äro utrustade med lämpliga lekredskap, förvaringsskjul för dessa samt en barntolett.

Karlstad saknar helt en verksamhet av ovan antytt slag, dock synes behovet av en sådan i staden vara starkt uttalat.

Undertecknade, medlemmar av Karlstads stads Barnavårdsnämnd, ha av denna utsetts att utarbeta ett förslag till en lekplatsverksamhet i staden för sommaren 1944 samt att hos Stadsfullmäktige anhålla om att en dylik verksamhet måtte inrättas, få härmed avgiva följande förslag:

1. Under sommaren från 1 juni till 30 september 1944 inrättas en lekplatsverksamhet i Karlstad. Verksamheten är avsedd endast för barn från 3 till 7 års ålder.

2. Platsen för verksamheten förlägges till gräsplanen söder om restauranten i Stadsträdgården. Denna plats har följande fördelar: Platsen är tillräckligt stor för ändamålet, den är väl solbelyst och ingen störande eller riskabel gatutrafik förekommer i närheten. Genom platsens avskilda belägenhet i parken torde verksamheten ej i nämnvärd grad störa vuxna parkbesökare.

3. Lekplatsen förses genom byggnadskontorets försorg med lämpliga lekredskap samt förvaringsskjul för dessa. Även underhållet av dessa anordningar ålägges byggnadskontoret. Kostnadsberäkning, som uppgjorts i samråd med byggnadschefen Björkman, bifogas.

Genom tillmötesgående av direktören för Stadsträdgårdens restaurant kan toalettfrågan för barnen ordnas genom att dessa få använda en av restaurangens 3 utetoaletter, såvida staden åtager sig att sköta nämnda toalett.

4. En lekledare anställs för tiden 1 juni—30 september. Kostnaden för henne under nämnda 4 månader beräknas till Kr. 1,000:—. Huvudmannskapet för lekledaren bör tilldelas styrelsen för Karlstads barnträdgård, som genom bifogade förbindelse åtagit sig detta.

Karlstad den 9 mars 1944.

ERIC CARLSSON.

KARIN JOHANSSON.

Länsnotarie. Ordf. i Barnavårdsnämnden. Fru. Ledamot av stadsfullmäktige.

FRITZ KARLSTRÖM.

Las.-lik. vid Centrallasarettets barnavdelning.

KOSTNADSBERÄKNING

för anskaffning och underhåll av lekredskap samt för lekledare vid lekplatsverksamheten i Stadsträdgården (uppgjord i samråd med byggnadschefen Björkman).

Klätterdjungel	400:—
Rutschbana	150:—
Kuber (2 satser à 5 st.)	200:—
Materialbod med regnskydd	600:—
Flyttning av de nu i Stadsträdgården befintliga lekredskapen till den planerade lekplatsen	480:—
Diverse samt underhåll år 1944	170:—
	<hr/>
	2,000:—
För lekledare år 1944	1,000:—
	<hr/>
	Summa Kronor 3,000:—

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 mars 1944.

§ 257.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en av ordföranden i barnavårdsnämnden, länsnotarien Eric Carlsson, fru Karin Johansson och lasarettsläkaren Fritz Karlström hos stadsfullmäktige gjord framställning om anslag för anordnande av lekplats med lekledare i Stadsträdgården.

Enligt en av förslagsställarna i samråd med byggnadschefen uppgjord kostnadsberäkning uppginge kostnaderna för anskaffning och underhåll av i bifogad förteckning närmare angiven lekredskap samt arvode till lekledare under ett verksamhetsår till sammanlagt 3,000 kronor.

Det antecknades, att Föreningen Karlstads barnträdgård förklarat sig villig att ställa sig såsom huvudman för eventuell lekplatsverksamhet i staden under förutsättning, att föreningen icke behövde ikläda sig några kostnader för verksamheten ifråga.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr Lundberg* erinrade om att den föreslagna platsen i Stadsträdgården vore lämplig ur lekplatssynpunkt men olämplig i så måtto, att stadsdelen omkring hade få invånare. En lekplats å Herrhagen skulle säkert bliva livligare frekventerad.

Byggnadschefen ansåg, att ett försök med verksamhet av ifrågavarande slag borde göras. Stadsträdgården låge dock för avlägset från de folkrika stadsdelarna. Verksamheten borde lämpligare förläggas till den stora lekplatsen i Herrhagsparken. Materialboden kunde dock flyttas mellan de olika lekplatserna, därest man så önskade och lekredskapen kunde flyttas mellan olika lekplatser under säsongen.

Herr Hult föreslog med instämmande av *herr Ståhl*, att verksamheten gjordes ambulerande. Alla de anordningar, som föreslagits, behövde icke utföras i Stadsträdgården. En del av anslaget kunde användas till komplettering av utrustningar vid redan befintliga lekplatser.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen samt föreslå, att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Drätselkammaren beslöt därvid uttala det önskemålet, att verksamheten gjordes ambulerande, så att lekledaren omväxlande finge tjänstgöra på de större lekplatserna.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 72.

Fru Johansson med flera hade inkommit med framställning, att en lekplats med lekledare skulle anordnas i Stadsträdgården.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning. Herr Österberg upplyste under densamma, att ifrågavarande del av Stadsträdgården ingick i ett av de områden, vars lämplighet som blivande nöjesplats för närvarande undersöktes.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla den gjorda framställningen och av sina medel till oförutsedda utgifter i årets stat anslå 3,000 kronor till ifrågavarande ändamål samt därvid uttala, att Föreningen Karlstads Barntädgård, som komme att stå som huvudman för lekverksamheten, ägde rätt att, om den så ansåg lämpligt, låta verksamheten ambulera mellan olika lekplatser.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Förslag angående överlåtelse utan kontant vederlag till
H. S. B:s i Karlstad Stiftelse Solgårdar av tomterna
n:ris 3, 4 och 5 i kvarteret Måsen för hyreshus för
mindre bemedlade, barnrika familjer.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 6 mars 1944.*

§ 221.

Föredrogs följande till drätselkammaren inkomna skrivelse angående tomter för bostadshus för barnrika familjer med därå tecknat yttrande av tomtkommittéer:

"Till Drätselkammaren i Karlstad.

Sedan drätselkammaren uppdragit åt herr N. O. Hult och undertecknad att föreslå lämpliga tomter för uppförande av bostadshus för barnrika familjer, ha vi, efter gjord undersökning, funnit de lämpligaste tomterna för berörda ändamål vara nr 3, 4 och 5 i kvarteret Måsen inom stadsdelen Viken, vilka äro belägna omedelbart invid i stadsplanen upptagen lekplan.

Karlstad den 29 februari 1944.

HADAR GRUDE.

Tomtkommitterade tillstyrker upplåtande till H. S. B. av ovannämnda tomter i enlighet med villkoren i Kungl. förordning rörande barnrikehus.

Karlstad den 3 mars 1944.

HADAR GRUDE."

Det antecknades, att nämnda tomter i kvarteret Måsen, som vore av donationsjords natur, innehölle i areal tomten nr 3: 829,3 kvadratmeter, tomten nr 4: 638,2 kvadratmeter och tomten nr 5: 687,5 kvadratmeter och att desamma vore värderade till 15 kronor per kvadratmeter brutto våningsyta eller tillhopa 27,210 kronor.

Vidare antecknades, att stadsfullmäktige den 19 september 1935, § 145, beslutat förmedla lån jämlikt kungl. kungörelsen den 4 september 1935 om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer (S. F. nr 512). Kungörelsens rubrik hade sedermera (S. F. nr 246/1938) ändrats till att avse "lån och bidrag av statsmedel för beredande av hyresbostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer".

Enligt 9 § i 1935 års förordning erfordrades för statsbidrag, att kommunen förbunde sig att *dels* i den mån så erfordras, tillhandahålla företaget den del av fastighetskapitalet, som överskjuter det genom lån av statsmedel erhållna, utan rätt att å sålunda tillskjutet kapitalbelopp åtnjuta ränta och amortering i vidare mån än som av byggnadslånebyrån prövas skäligt *dels* fritt ställa tomt till förfogande eller på annat sätt utan kostnad för företaget svara för den del av fastighetskapitalet, som motsvarar tomtens värde, *dels* ock gent emot staten ansvara för den förlust, som kan uppkomma genom försummad hyresbetalning.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till H. S. B:s i Karlstad Stiftelse Solgårdar för uppförande av hyreshus för mindre bemedlade, barnrika familjer utan kontant vederlag överlåta tomterna nr:ris 3, 4 och 5 i kvarteret Måsen inom stadsdelen Viken härstädes;

att bemyndiga drätselkammaren att ifråga om den föreslagna marköverlåtelsen föreskriva de särskilda villkor, som borde förenas med överlåtelserna ävensom att för utförande av planerade bostadsföretag å tomterna vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunde finnas erforderliga, jämväl att hos Konungen göra framställning om att den ifrågavarande donationsjorden finge användas för ovan angivna ändamål.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 73.

Beträffande överlåtelse av tomterna n:ris 3, 4 och 5 i kvarteret Måsen till H. S. B:s i Karlstad Stiftelse Solgårdar beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Herr A. Dahlins m. fl. motion angående utredning rörande de i staden befintliga ungdomsorganisationernas verksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Samhällets egenart såsom miljöfaktor för den växande ungdomen har under senaste kvartsseket genomgått en betydelsefull förändring. Traditionsbundenheten, som i hög grad varit utmärkande för äldre tider, är nu bruten. Samhället har därtill under uppbyggande av en mångfald förträffliga välfärdsanordningar på ett i ögonfallande sätt kommit att stå värnlost gentemot profitintressen, som utan hänsyn till samhällets bästa slå mynt av snart sagt alla andliga såväl som materiella behov. Detta är särskilt framträdande inom fritidslivet. Och eftersom ungdomen, driven av en naturlig livshunger, utgör den kategori medborgare, som mest intensivt söker fylla fritiden med innehåll, uppstår här betydelsefulla, ja ofta ödesdigra problemställningar.

Ungdomen har nu i jämförelse med förr gott om tid, den har efter sina förhållanden ofta rikligt med pengar, den har uppsjö på obrukad och poc-kande kraft, och den har till allt detta i allmänhet obegränsad frihet att handla som den själv finner för gott. Men dess livserfarenhet och förmåga att välja med urskilning är inte tillfyllest, varför den ofta blir missledd av den suggestiva reklam och propaganda, som möter redan innanför hemmets tröskel och som därutanför i mångfald skepnad strömmar till mötes i överväldigande mäktighet. Så blir ungdomen lätt offer för lika intensivt och skickligt som ansvarslost verkande pekunjära syften.

Detta synes vara en i det historiska skeendet ny företeelse, kännetecknande nutidslivets avigsidor, som samhället ännu inte hunnit effektivt anpassa sig emot. Här verkar en nedbrytande asocial kraft inom ungdomsvärlden. Hemmet förmår föga häremot, skolan släpper ungdomen i och med avgångsbetyget, och samhället befattar sig ännu så länge föga med den skolfria ungdomen, såvida denna inte givit vika för de växande frestelserna och sparat ur.

Läget skulle vara än mera oroande om inte frivilliga krafter stodo ungdomen till hjälp och råds. Främst må här nämnas ungdomsrörelsernas organisationer, som varit av oskattbart värde, när det gäller ungdomens

självuppföstran till goda medborgare. I de fria ungdomsrörelserna har ungdomen själv tagit upp kampen mot svårigheterna, inte för att tillkämpa sig själv fördelar utan för att råda bot på samhällsliga missförhållanden eller för att på annat sätt verka berikande i samhällslivet. Där skolan slutar sin undervisning och föstran ta ungdomsrörelserna vid och verka tillsammans antagna som en medborgarskola av yppersta beskaffenhet.

Men ungdomsorganisationerna arbeta i allmänhet under tryckande ekonomiska förhållanden. De äro i stor utsträckning hänvisade till att söka finansiera verksamheten genom inkomster från festligheter av olika slag. Härigenom råka de i ojämnhet kamp med den hänsynslöst verkande och kapitalstarka nöjesindustrien, som förleder dem att ofta sänka sin standard på ett sätt som föga är förenligt med respektive organisationers ideella syften. Föreningarnas lokalsvårigheter äro i flertalet fall brännande. Men därjämte är givet, att i samma mån ungdomsproblemen bli mer krävande och trycket gentemot ungdomen blir starkare, behovet av ledare i ungdomsverksamheten också blir allt mer brännande. Med ledare avse vi inte endast tekniska organisatörer och instruktörer i det dagliga föreningsarbetet utan även djärva och framsynta idégivare. Detta är i stor utsträckning ett utbildningsspörsmål men därvid även det en ekonomisk fråga.

Ungdomsrörelsernas verksamhet är såsom här framhållits av största betydelse inom samhället, och det synes ofrånkomligt att samhället på ett klokt och effektivt sätt givar de i uppbyggande och samhällsstärkande ungdomsorganisationerna sitt stöd. Vi vilja därför hemställa,

att stadsfullmäktige måtte verkställa en allsidig utredning rörande de i staden befintliga ungdomsorganisationernas verksamhet i syfte att kunna giva dessa organisationer ett sådant stöd att det verkar främjande på den växande ungdomens livsföring.

Karlstad den 16 december 1943.

A. DAHLIN.

OLOF WÄSTLUND.

ELOV TENGBLAD.

ERIK ANDERSSON.

ELOF LARSSON.

ELSA GERDES.

H. JOHNSON.

GUST. LILJEBERG.

INGEBORG HÅRD AF SEGERSTAD.

BERTIL ÖSTERBERG.

ERNST LUNDHOLM.

*Utdrag ur protokoll vid sammanträde hos Karlstads
Folkskolestyrelse den 1 februari 1944.*

§ 36.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 16 december 1943 beslutat att till bland annat folkskolestyrelsen för yttrande överlämna en i fullmäktige framlagd motion om att stadsfullmäktige skulle verkställa en allsidig utredning rörande de i staden befintliga ungdomsorganisationernas verksamhet i syfte att kunna giva dessa organisationer ett sådant stöd, att det verkade främjande på den uppväxande ungdomens livsföring, beslöt nu folkskolestyrelsen att hos stadsfullmäktige tillstyrka att den i ifrågavarande motion föreslagna utredningen verkställas, varvid styrelsen dock ville som

sin mening framhålla, att stadens ungdomsorganisationer måtte beredas tillfälle att deltaga i det kommande utredningsarbetet, samt att folkskolestyrelsen kom att få del av den i ärendet gjorda utredningen.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde med barnavårdsnämnden i Karlstad den 28 februari 1944.

§ 60.

Sedan Stadsfullmäktige hos nämnden anhållit om yttrande över en i Stadsfullmäktige av A. Dahlin med flera framställd motion om att Stadsfullmäktige måtte verkställa en allsidig utredning rörande i staden befintliga ungdomsorganisationers verksamhet i syfte att kunna giva dessa organisationer ett sådant stöd, att det verkade främjande på den uppväxande ungdomens livsföring, beslöt nu nämnden tillstyrka verkställandet av en sådan utredning ävensom förorda, att stadens ungdomsorganisationer därvid bereddades tillfälle deltaga i det kommande utredningsarbetet.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GÖSTA FLOOD.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 mars 1944.

§ 235.

Företogs till behandling en av herr A. Dahlin m. fl. vid stadsfullmäktiges sammanträde den 16 december 1943, § 375, väckt motion angående allsidig utredning rörande de i staden befintliga ungdomsorganisationernas verksamhet i syfte att kunna giva dessa organisationer ett sådant stöd, att det verkade främjande på den växande ungdomens livsföring.

Det antecknades, att folkskolestyrelsen den 1 februari 1944 samt barnavårdsnämnden den 28 februari 1944 avgivit yttranden i ärendet.

Drätselkammaren beslöt tillstyrka motionärernas förslag samt föreslå, att beredningsutskottet ville utse kommitté för verkställande av den föreslagna utredningen.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 74.

I anledning av motion om allsidig utredning rörande de i staden befintliga ungdomsorganisationernas verksamhet i syfte att kunna giva dessa

organisationer ett sådant stöd, att det verkade främjande på den uppväxande ungdomens livsföring, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för ifrågavarande ändamål tillsätta en kommitté på fem personer samt härtill utse herrar Dahlin, Elov Larsson och Elov Tengblad, fru Gerdes och herr Bengt Svensson med herr Dahlin som sammankallande.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Fru Karin Johanssons och herr Karl Hardins motion angående anslag till semesterbidrag åt husmödrar.

Till Stadsfullmäktige.

Under föregående år kunde ett antal mindre bemedlade husmödrar från Karlstad få en välbehövlig semester genom det anslag för ändamålet, som stadsfullmäktige beviljade.

Då det vore önskvärt att denna sociala hjälpverksamhet kunde fortsätta och ytterligare utvidgas, vill undertecknade härmed vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för innevarande år bevilja ett anslag å kronor tvåtusen (2,000:—) för ovan angivna ändamål, att i likhet med föregående år utdelas genom barnavårdsnämndens försorg.

Karlstad den 20 januari 1944.

KARIN JOHANSSON.

KARL HARDIN.

Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde med barnavårdsnämnden i Karlstad den 28 februari 1944.

---

§ 63.

Stadsfullmäktige hade hos barnavårdsnämnden anhållit om yttrande över en av fru Karin Johansson och herr Karl Hardin hos Stadsfullmäktige framlagd motion om anslag å 2,000 kronor att användas för att bereda ett antal mindre bemedlade husmödrar i Karlstad välbehövlig semester, vilka medel enligt motionärernas förslag skulle utdelas genom barnavårdsnämnden i Karlstad.

Nämnden, som ansåg behov av semester föreligga för husmödrar av nämnd kategori, beslöt tillstyrka motionen. Vidare beslöt nämnden åtaga sig utdelningen av här ifrågavarande anslagsmedel.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GÖSTA FLOOD.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 20 mars 1944.*

§ 244.

Företogs till behandling en av fru Karin Johansson och herr Karl Hardin vid stadsfullmäktiges sammanträde den 20 januari 1944 väckt motion om beviljande av ett anslag på 2,000 kronor till semesterbidrag åt husmödrar. I ärendet hade barnavårdsnämnden avgivit yttrande.

Drätselkammaren beslöt att hos stadsfullmäktige hemställa om bifall till framställningen samt att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 75.

Beträffande fru Johanssons och herr Hardins motion om anslag till semesterbidrag åt husmödrar, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen och av sina medel till oförutsedda utgifter i årets stat för ändamålet anslå 2,000 kronor.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning angående godkännande av gjorda överskridanden å utgiftstiteln 3 C Drätselkammare.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 20 mars 1944.*

§ 264.

Föredrogs följande skrivelse av stadskamreraren angående överskridande av anslag i specialstaten 3 C Drätselkammare:

"Till Drätselkammaren.

I samband med en redogörelse beträffande rapporten över utgifter och inkomster t. o. m. december månad 1943 anmälde jag, att specialstaten 3 C Drätselkammaren kommer att överskridas. Enligt rapporten för december månad jämte utgift- och inkomster har specialstaten överskridits med sammanlagt kronor 7,247:96, vilken siffra dock kommer att något minskas genom vissa balanser i bokslutet. Ifråga om personalkostnaderna anmärktes, att vikariatsarvoden m. m. på grund av militärinkallelser och dyllkt uppgått till kronor 14,839:08 mot beräknade 2,600:— kronor, varför anslaget således överskridits med kronor 12,239:08. På anslaget till avlöningar enligt lönestaten har emellertid uppstått ett motsvarande överskott med kronor 12,614:33. Kostnaderna för kontorsutensilier ha utgjort kronor 4,921:— mot beräknade kronor 1,000:—. Genom

övergång från duplicering med stenciler och karbonpapper till ormigkopiering orsakades en rubbning i inköpen av kontorsutensilier, så att f. n. finnes ett lager av karbonpapper m. m., vilket först efter hand förbrukas eller överlätes till annan förvaltning. Likaså finnes lager av adremaplåtar för kronor 850:— avsedda för kompletteringar och nyuppläggningar. Anslaget till trycksaker har överskridits med kronor 5,233:38, varvid emellertid det finnes dupliceringsmaterial i lager för cirka 1,000:— kronor, vilket likaså förbrukas först efter hand eller överlätes till andra förvaltningar. I kostnaderna ingå även bindning av verifikationer och räkenskapsböcker, vilka tidigare påförts resp. specialstater, men nu hänförts till drätselkammarens specialstat. Kostnaderna för annonsering ha uppgått till kronor 5,557:82 mot beräknade kronor 3,000:—. Anledningen till överskridandet är att annonseringen för kommunaluppbörderna enligt drätselkammarens beslut väsentligt utökats. I samband härmed erinras om, att framställningar till tidningarna om rabatter på annonser hittills icke givit något resultat. Ärendet har varit föremål för Svenska Stadsförbundets uppmärksamhet, och från förbundet erhöles den 16 mars 1944 en sammanställning av svar från olika städer beträffande annonsrabatter. Ärendet kommer nu att återigen behandlas. På anslaget till telefon, telegram och porto har uppstått ett överskott på kronor 1,378:45, under det att anslaget till utredningskostnader och resekostnader överskridits med kronor 462:30 resp. 121:40. Anslaget till förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera ha givit ett överskott på kronor 667:42. Inkassering och utbärning av räkningar har dragit en kostnad av kronor 2,554:86 mot beräknade 2,000:— kronor, under det att ersättning till bankerna för uppbörd understigit den beräknade kostnaden med kronor 1,712:94. Övriga överskridanden eller överskott äro icke av någon betydelse.

Samtidigt meddelas, att av drätselkammarens anslag till oförutsedda utgifter för år 1943 återstår kronor 22,809:82.

Jag föreslår drätselkammaren besluta, att godkänna överskridandena och hos stadsfullmäktige hemställa, att överskridandena måtte få tackas av tillgängliga medel i 1943 års bokslut.

Karlstad i drätselkontoret den 18 mars 1944.

STELLAN WENDT."

Drätselkammaren beslöt med godkännande av överskridandena hos stadsfullmäktige hemställa, att överskridandena måtte tackas av tillgängliga medel i 1943 års bokslut.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 76.

Beträffande överskridanden å utgiftstiteln 3 C Drätselkammaren beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige med godkännande av ifrågavarande överskridanden måtte besluta, att förevarande underskott skola tackas på sätt drätselkammaren föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning angående godkännande av gjorda överskridanden på gatuförvaltningens stat.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 mars 1944.

§ 263.

Föredrogs följande skrivelse av byggnadschefen och stadskamreraren angående överskridna anslag:

”Till Drätselkammaren.

Drätselkammaren uppdrog den 29 november 1943, § 930, åt byggnadschefen och stadskamreraren att i samband med uppgörande av bokslutet till drätselkammaren inkomma med förslag angående medelstäckning för anslagsöverskridandena på gatuförvaltningens stat.

Byggnadschefen hade genom skrivelse den 29 november 1943 anfört 'att utgiftsstaten även i år liksom under åren 1941 och 1942 kommer att överskridas. Beloppet blir beroende av väderleken, men torde kunna uppskattas till 65,000:— å 70,000:— kronor, d. v. s. omkring 15 % av det i staten beräknade beloppet'.

Överskridandena skulle bero delvis på ökade kostnader för körslor som under året höjts med cirka 15 %, och delvis på ovanligt rikligt snöfall, men dock till största delen på att staten — i likhet med som var fallet åren 1941—1942 — varit avsevärt underbudgeterad.

Rapporter över utgifter och inkomster t. o. m. december 1943 jämte utgifts- och inkomstrester på gatu- och parkförvaltningen visa nu, att det uppstått ett underskott på sammanlagt 78,943:32 kronor för hela specialstaten, fördelad på utgiftsgrupper på sätt, som bifogade sammandrag utvisar. Överskridandet av anslag till personalkostnader hänför sig till ökade sjuk- och olycksfallsersättningar, vilka uppgått till kronor 13,596:58 mot beräknade kronor 6,100:—. Det statsbidragsberättigade underhållet av gator, vägar och broar har uppgått till kronor 99,864:17 mot beräknade kronor 77,600:—. Det icke statsberättigade underhållet har uppgått till kronor 77,329:37 mot beräknade kronor 54,300:—. Planteringsars vård och underhåll har kostat kronor 54,874:96 mot beräknade 46,900:— kronor.

Slutligen ha kostnaderna för snöplöjning uppgått till kronor 33,226:— mot beräknade 12,000:— kronor och de för övrigt vinterunderhåll (sandning, ishackning, snöplöjning m. m.) ha stigit till 62,783:28 mot beräknade 45,000:— kronor.

I bidrag av automobilskattemedel ha, såsom byggnadschefen tidigare meddelat, däremot influtit 17,200:— kronor mera, än vad som upptagits i staten. Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen har vid bestämmandet av bidragets storlek tagit hänsyn till, att de i budgeten upptagna anslagen till gatu- och vägunderhållet varit för låga, och ej motsvarat de normala kostnaderna.

Genom skrivelse den 4 maj 1943 erinrade byggnadschefen om att stadsfullmäktige den 18 december 1941, § 346, upplävt sitt beslut den 19 september 1940, § 161, att bestrida vissa kostnader för gatu- och vägarbeten med ett anslag av 35,500:— kronor av uttaxerade medel, varigenom ett belopp av kronor 35,500:— fanns tillgängligt. Drätselkammaren tillstyrkte att det omnämnda beloppet skulle överföras till år 1943 att tagas i anspråk för ev. överskridanden mot detta års stat för gatuförvaltningen, och framställningen bifölls av stadsfullmäktige den 20 maj 1943, § 171.

De preliminära siffrorna i vattenverkets och avloppsverkets bokslut för år 1943 visa, att de båda verken tillsammans komma att redovisa ett överskott mot budgeten på omkring 60,000:— kronor.

Vi föreslå därför, att drätselkammaren med godkännande av överskridaudena ville besluta tillstyrka att det på gatuförvaltningens stat uppkomna underskottet måtte täckas genom ianspråktagande av dels 20,000:— kronor av det omförmälda anslaget på 35,500:— kronor och dels tillgängliga överskottsmedel i 1943 års bokslut.

Karlstad den 17 mars 1944.

ERIK BJÖRKMAN. STELLAN WENDT."

Vid skrivelsen fanns fogad en så lydande tablå:

"SAMMANDRAG

av Rapport över utgifter och inkomster, som beröra uttaxeringen t. o. m. december månad år 1943, jämte utgifts- och inkomstresten beträffande gatu- och parkförvaltningen.

Verkliga utgifter:

	Littera	Enligt stat och anslag	Inkomster	Utgifter	Resterade anslag CR=överskridande
Personalkostnader	A	102,361: 69	—	107,035: 33	4,673: 64 CR
Kontorskostnader	B	1,550: —	—	1,308: 23	241: 77
Omkostnader	D	2,958: 31	—	2,630: 67	327: 64
Underhåll av inv.	E 4	—	—	37: 46	37: 46 CR
Statsbidr.-ber. underhåll .	E 6	77,600: —	—	99,864: 17	22,264: 17 CR
Ej „	E 7	54,300: —	—	77,329: 37	23,029: 37 CR
Planteringar	E 8	46,900: —	—	54,874: 96	7,974: 96 CR
Övrigt underhåll	E 10—21	17,675: —	—	19,049: 62	1,374: 62 CR
Driftskostnader	G	3,650: —	—	3,386: 14	263: 86
Allmän renhållning	I	189,218: 50	—	232,485: 08	43,266: 58 CR
Annuiteter m. m.	O—P	11,922: 94	—	11,922: 94	—
		508,136: 44	—	609,923: 97	101,787: 53 CR

Verkliga inkomster:

Automobilskattemedel ..	102 A	57,000: —	74,200: —	—	17,200: —
Gatuamorteringar	125	2,903: 59	2,903: 59	—	—
Vägavgifter	157	800: —	1,205: 50	—	405: 50
Bidrag ur donationsjordsfonden till strandskoningar		—	5,238: 71	—	5,238: 71
		60,703: 59	83,547: 80	—	22,844: 21
					78,943: 32 CR

Karlstad i drätselkontoret den 7 mars 1944.

STELLAN WENDT."

Drätselkammaren beslöt med godkännande av överskridaudena tillstyrka, att det uppkomna underskottet skulle täckas på av byggnadschefen och stadskamreraren föreslaget sätt.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 77.

Beträffande gjorda överskridaudena på gatuförvaltningens stat beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige med godkännande av ifrågavarande överskridanden måtte besluta, att förevarande underskott skall täckas på sätt drätselkammaren tillstyrkt.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från drätselkammaren om anslag till gatu- och ledningsarbeten i Wibeligatan och Hertig Carls Väg.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1944.

§ 290.

I skrivelse av den 11 mars 1944 hade byggmästaren Algot Andersson, Attkantsgatan 8, Karlstad, hemställt att få inköpa tomten nr 4 i kvarteret Flygfisken härstädes för uppförande å densamma till den 1 oktober 1944 av ett bostadshus innehållande cirka 20 rum.

I ärendet hade byggnadschefen och tomtkommittéerade avgivit följande yttranden:

"För denna tomt, liksom för tomterna 5, 6 och 7 i Flygfisken samt 8, 9, 10 och 11 i Delfinen finnes icke ledningar eller gata. För att drätselkammaren skall kunna sälja dessa tomter så måste dels hos Stadsfullmäktige begäras anslag till lednings- och gatuarbetena, dels tillstånd hos Arbetsmarknads- och Industrikommissionen inhämtas innan arbetet får påbörjas.

Kostnadsberäkning å ledningar och gatuarbete för ovan nämnda kvarter bifogas.

Karlstad den 16 mars 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman."

"Tomtkommittéerade tillstyrker försäljning till ett pris av kr. 10,740 motsvarande 400 kvm. brutto vän.-yta å 30 kr. jämte avdrag för tomtens utfyllning med 420 kbm. Fri gatumark.

Karlstad den 18 mars 1944.

HADAR GRUDE."

Följande av byggnadschefen ingivna kostnadsberäkning föredrogs:

"KOSTNADSBERÄKNING

å vatten- och avloppsledningar samt gatuarbete i Wibeligatan och Hertig Carls väg, som erfordras för att kunna bebygga tomterna 8—12 i kv. Delfinen samt 3—7 i kv. Flygfisken.

Ritning litt. B 346.

Gatuarbetet utföres å med rött markerade ytor.

Gatorna utföres som grusväg på samma sätt som förut använts i trakten samt utan trottoarer.

Avloppsledning.

Schaktning och återfyllning i Wibeligatan, 170 lm. à 6:—.....	1,020:—	
Ledning av 9" stengodsrör, 170 lm. à 6:—	1,020:—	
Inspektionsbrunnar	450:—	
Arbetsledning, diverse och oförutsett.....	210:—	2,700:—

Vattenledning.

Schaktning och återfyllning i Wibeligatan, rörgrav gemensam med avlopp, 170 lm. à 4:—	680:—	
Schaktning och återfyllning för vattenledning i Hertig Carls väg, 70 lm. à 8:—	560:—	
Rörledning i Wibeligatan, 6" gjutna järnrör, 170 lm. à 12: 50.....	2,125:—	
Rörledning i Hertig Carls väg, 4" gjutna järnrör, 70 lm. à 9:— ..	630:—	
Brandposter och avstängningsluckor	950:—	
Arbetsledning, diverse och oförutsett	555:—	5,500:—

Gatuarbete.

Matjordsavtagning, inkl. transport, 2,600 m ² à 0: 80	2,080:—	
Fyllning, 800 m ³ à 5:—	4,000:—	
Hårdkörning och grusning av 6 m. körbana, 1,800 m ² à 6:—	10,800:—	
Hårdkörning och grusning av vägrenarne (gångbaneläggning), 800 m ² à 2:—	1,600:—	
Dagvattenbrunnar med servisledningar	450:—	
Arbetsledning, diverse och oförutsett, c:a 10 %	1,870:—	20,800:—

Summa Kronor 29,000:—

Karlstad den 16 mars 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman."

Efter antecknande av att ifrågavarande lednings- och gatuarbeten vore nödvändiga för att staden skulle kunna tillhandahålla lämpliga tomter för bostadsbebyggelse till avhjälpande av den rådande allvarliga bostadsbristen, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att bevilja ett belopp av 29,000 kronor till utförande av de i ovanintagna kostnadsberäkning angivna lednings- och gatuarbetena i Wibeligatan och Hertig Carls väg;

att, då de tomter, för vilka ledningarna vore avsedda, äro av donationsjords natur, bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om att medel för de angivna avloppsledningarna och gatuarbetena, tillhoppa 23,500 kronor, skola få utgå av stadens donationsjordsmedelsfond; samt

att medel till de i byggnadschefens kostnadsberäkning angivna vattenledningarna, 5,500 kronor, skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 78.

Beträffande anslag till gatu- och ledningsarbeten i Wibeligatan och Hertig Carls Väg beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om anslag till ledningar i Norra Allén.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 3 april 1944.*

§ 344.

Företogs till behandling frågan om utförande av ännu icke framdragna avlopps- och vattenledningar i Norra Allén. Vatten- och avloppsledningarna i Norra Allén vore upptagna i följande kostnadssammandrag:

"KOSTNADSSAMMANDRAG

för utförande av avlopps- och vattenledningar till Norra Allén å Norra stadsområdet för kv. Skolmästaren, Borgmästaren, Registratören och Häradshövdingen, enl. ritn. litt. B 335.

Avloppsledningar:	Arbetslöner	Materiel o. körslor	S:ma	
Sträckan A—B—C	14,375:—	10,225:—	24,600:—	
" C—D	14,025:—	9,175:—	23,200:—	
" C—G	5,585:—	2,715:—	8,300:—	56,100:—
Vattenledningar:				
Sträckan A—B	670:—	530:—	1,200:—	
" B—C	1,730:—	1,370:—	3,100:—	
" C—E	4,100:—	6,400:—	10,500:—	
" C—G—H	2,520:—	5,980:—	8,500:—	23,300:—
			<u>Summa Kronor</u>	<u>79,400:—</u>

Vattenledningarna kunna icke utföras förrän gjutna vattenledningsrör bliva tillgängliga och böra utföras på sommaren. Detsamma gäller för den relativt grunt liggande avloppsledningen å sträckan C—G.

Avloppsledningarna å sträckorna A—B—C och C—D kunna däremot med fördel utföras vintertid, för beredande av arbete bl. a. åt uppsagda kommunalarbetare, och till desamma utförande kräves ett anslag av:

för arbetslöner	28,400:—
för materiel, körslor m. m.	19,400:—
	<u>Summa Kronor</u> 47,800:—

Karlstad den 29 november 1943.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman."

Det antecknades, att de ledningsarbeten, som ännu icke kommit till utförande vore i sammandraget omnämnda *dels* avloppsledning å sträckan C—G för 8,300 kronor *dels* samtliga vattenledningar för beräknade 23,300 kronor.

Från arbetslöshetskommitténs rapport för mars månad 1944 över arbetslösheten i Karlstad antecknades vidare, att antalet hjälpsökande arbetslösa uppginge till 205, varav sammanlagt 183 erhållit arbete.

Under framhållande av att det här vore fråga om en fortsättning av de i ovanintagna kostnadsberäkning närmare angivna ledningsarbetena, vartill stadsfullmäktige den 16 december 1943, § 391, beviljat medel, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja sammanlagt 31,600 kronor för utförande av ovan närmare angivna ledningsarbeten och uppdraga åt arbetslöshetskommittén att i samråd med drätselkammaren söka statsbidrag för arbetena ifråga; samt

att den del av kostnaderna, vartill statsbidrag icke erhålles, skall bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 79.

Beträffande anslag till ledningar i Norra Allén beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag till stadsplan för del av Södra landeriområdet m. m.

Utdrag av protokoll, hållet vid byggnadsnämndens i Karlstad sammanträde den 31 mars 1944.

§ 163.

Jämlikt nämndens beslut den 4 februari 1944, § 64, hade ett av stadsingeniören Hadar Grude upprättat förslag till *dels* stadsplan och stadsplanebestämmelser för Södra landeriområdet och *dels* ändring i stadsplan och stadsplanebestämmelser för delar av stadsdelarna Kristinedal och Marieberg hållits för granskning tillgängligt från och med den 21 februari till och med den 21 mars 1944, därom *dels* kungörelse blivit införd i Nya Werm-lands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad den 19 februari 1944 och *dels* markägare, vilkas rätt berördes av förslaget, ävensom

drätselkammaren underrättats genom särskilda kallelsebrev, avsända med posten den 22 i samma månad.

Stadsingenjören Hadar Grude företedde den till förslaget hörande kartan ävensom följande beskrivning:

"BESKRIVNING

över förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Södra Landeriområdet och ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för delar av stadsdelarna

Kristinedal och Marieberg i Karlstad.

Stadsplaneområdet begränsas i väster av Klarälven, i norr av lasarettområdet, i öster av Nya Hammarövägen och Jakobsbergsskogen samt i söder av den s. k. Biskopsingen. Den södra delen av området, Sommarro, är till större delen bebyggd och bebyggelsen omfattar huvudsakligen en- och tvåfamiljshus. Marken söder om området är reserverad för flygfält. Till detta går tre stycken vägar. Gamla Hammarövägen, Nya Hammarövägen och Sommarrovägen. Den senare vägen är i avstyckningsplanen för Sommarro upptagen till en bredd av 18 meter, beroende på att den då var avsedd som huvudväg för de till bostadsområden avsedda egendomarna Fredriksberg, Bjeffsen, Sjövik och Heddenäs, som numera utgöra flygfält. Då vägen sålunda endast i framtiden i huvudsak kommer att utgöra vanlig bostadsgata har bredden föreslagits minskad till 12 meter.

Ändringen av den av Kungl. Maj:t den 11 december 1931 fastställda stadsplanen för Kvarnberget och lasarettområdet (Kristinedal) består endast i prickning av ett 30 meter brett markbälte utmed lasarettområdets södra gräns för att åstadkomma ett från bebyggelse fritt område mellan eventuella byggnader å lasarettområdet och det söder därom tilltänkta bostadsområdet. Ändringen av den av Kungl. Maj:t den 1 mars 1929 fastställda stadsplanen för stadsdelen Marieberg består därunder, att Rosenborgsgatans förlängning från Hööksgatan söderut är ändrad att sammanfalla med nuvarande Nya Hammarövägen. Då den för detta område gällande stadsplanen upprättades, var avsikten den att Rosenborgsgatans fortsättning från Hööksgatan söderut skulle utgöra en från nuvarande vägen skild huvudinfartsled från Skoghäll och Hammarön. Sedan flygfältet utbyggs i enlighet med föreliggande förslag, kommer, enligt generalplanen för Karlstad, förbindelsen med ovannämnda samhällen att givas helt annan sträckning och nuvarande vägen endast få betydelse som tillfartsväg till flygfältet.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

M o m. 1. Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

M o m. 2. Med BF betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Därjämte äger byggnadsnämnden medgiva inredning av lokaler för handelsändamål, garageändamål och efter hälsovårdsnämndens hörande för hantverksändamål, dock må å med BF II 1 betecknade områden lokaler för handelsändamål, garageändamål och hantverksändamål icke inredas.

§ 2.

Områden, som icke får bebyggas.

M o m. 1. Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

M o m. 2. Med W betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas.

§ 3.

Byggnads läge å tomt.

M o m. 1. Inom med BF betecknat område får å tomt uppföras endast en huvudbyggnad, dock må byggnadsnämnden kunna medgiva uppförande av ytterligare ett bostadshus om tomtens areal överstiger 1300 kvm. och tomtens form därtill är lämplig.

M o m. 2. Inom med BF betecknat område får å tomt bebyggd före den 1 januari 1930 byggnadsnämnden medgiva uppförande av uthus med den areal, som kan i varje särskilt fall anses skälig, dock högst 20 kvm.

M o m. 3. Inom med BF betecknat område får byggnad uppföras till högst $\frac{1}{6}$ -del av tomtens yta. Huvudbyggnad jämte täckta utsprång och uthus där sådana förekomma, få icke uppföras till större sammanlagd areal än 200 kvm.

M o m. 4. Inom med BF betecknat område får endast fristående byggnader uppföras.

§ 4.

Byggnads höjd och våningsantal.

M o m. 1. A med BF II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan än 7,8 meter samt med högst 2 våningar.

M o m. 2. A med BF II 1 betecknat område får byggnad icke innehålla mer än en lägenhet.

M o m. 3. A med H jämte siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan, än siffran i romben anger.

§ 5.

Taklutning.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 °.

Karlstad den 3 februari 1944.

HADAR GRUDE."

Det antecknades, att under granskningstiden anmärkning mot förslaget inkommit från

dels Johan Olsson såsom ägare av stadsågan 518 C,

dels Aktiebolaget Ekströms Bilaffär såsom ägare av stadsågan 542 Å och *dels* Kungl. Byggnadsstyrelsen för Kungl. Maj:t och Kronan såsom ägare av stadsågan 507 och tomten nr 1 i kvarteret Seminaristen.

Med anledning av anmärkningen från Kungl. Byggnadsstyrelsen beslöt nämnden att från förslaget utesluta den del av området, som vore belägen öster om Nya Hammarövägen.

I övrigt fann nämnden icke de inkomna anmärkningarna föranleda ändring i förslaget.

Byggnadsnämnden beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan, att fullmäktige ville, med den uteslutning som ovan beslutats, antaga ifrågavarande förslag till *dels* stadsplan och stadsplanebestämmelser för Södra landeriområdet och *dels* ändring i stadsplan och stadsplanebestämmelser för delar av stadsdelarna Kristinedal och Marieberg samt därå hos Konungen söka fastställelse.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 3 april 1944.*

§ 317.

Redogjorde stadsingenjören för ett av honom uppgjort förslag till stadsplan för del av Södra landeriområdet, vilket förslag varit för granskning tillgängligt å stadsingenjörskontoret tiden 21 februari—21 mars 1944.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till förslaget ifråga.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 80.

Beträffande framlagt förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för Södra landeriområdet m. m. beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning om anslag till pristävlan angående nybyggnad för Karlstads högre allmänna läroverk.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Genom beslut den 18 november 1943 tillsatte Stadsfullmäktige en kommitté med uppgift att utreda frågan om nybyggnad för högre allmänna läroverket samt beviljade ett anslag på 7,500 kronor för bestridande av kostnader i samband med utredningen. Vid sammanträde den 2 mars 1944 diskuterades inom denna kommitté sättet för utredningens bedrivande. Under diskussionen anfördes från flera håll, att det med hänsyn till det planerade företagets storlek och betydelse vore av största vikt att ett stort och allsidigt utredningsmaterial förebragtes. Kommittén uttalade som sin enhälliga mening, att detta icke kunde åstadkommas på det sätt, lokalstyrelsen vid sin framställning den 6 oktober 1943 tänkt sig, nämligen att man skulle uppdraga åt en eller två arkitekter att uppgöra förslag, utan endast därigenom att en offentlig pristävlan utlystes. En sådan pristävlan beräknades av kommittén draga en kostnad av 25,000 kronor, varvid 15,000 kronor avsågos för priser, 3,000 kronor för arvoden åt prisdomare, 3,000 kronor för inköp av tävlingsförslag samt 4,000 kronor för uppgörande av program, kartor m. m. samt oförutsedda utgifter.

Med hänsyn till vad som sålunda förekommit får kommittén värdsamt anhålla, att Stadsfullmäktige — förutom de 7,500 kronor, som tidigare be-

viljats — ville anslå ytterligare 17,500 kronor för anordnande av en offentlig pristävlan angående nybyggnad för Karlstads högre allmänna läroverk.

Karlstad den 21 mars 1944.

ELOV TENGBLAD.

Ordförande.

Fritz Helmer.
Sekreterare.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 mars 1944.*

§ 310.

Drätselkammaren hade att behandla en från läroverkskommittén härstädes inkommen skrivelse av den 21 mars 1944 med framställning om ett anslag på 17,500 kronor — utöver redan beviljade 7,500 kronor — för anordnande av en offentlig pristävlan angående nybyggnad för Karlstads högre allmänna läroverk.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion för sin del tillstyrka bifall till framställningen ävensom föreslå, att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 81.

Beträffande anslag för anordnande av en offentlig pristävlan angående nybyggnad för Karlstads högre allmänna läroverk beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit samt därjämte bemyndiga utredningskommittén för läroverkets nybyggnad att vidtaga alla de åtgärder, som kunna erfordras för pristävlingens genomförande.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Skrivelse från magistraten angående event. införande i stadens ordningsstadga av bestämmelser om skyldighet för ägare av cykel att å cykeln anbringa namnplåt, m. m.

Till stadsfullmäktige.

Länsstyrelsen i Malmöhus län fastställde den 23 juli 1943 ett av stadsfullmäktige i Landskrona antaget förslag om tillägg till den särskilda ord-

ningsstadgan för staden, enligt vilket följande bestämmelser skulle införas i § 4 av stadgan:

"Mom. 5. Velociped, som användes i allmän trafik, skall å lätt tillgänglig plats vara försedd med fast anbragt metallskylt, varav tydligt framgår ägarens namn samt därjämte antingen ägarens telefonnummer och hemort eller hans fullständiga adress. Det åligger såväl ägare som brukare av velociped att tillse, att denna föreskrift iakttages.

Vad sålunda stadgas skall dock ej gälla, där velociped allenast tillfälligtvis brukas inom staden.

Mom. 6. Velociped, som uppställes å allmän plats, skall vara låst på betryggande sätt."

Straffet för förseelse mot de sålunda tillagda föreskrifterna, vilka skulle träda i kraft den 1 oktober 1943, skulle liksom för annan förseelse mot stadgan vara böter fr. o. m. 2 t. o. m. 100 kronor.

Sedan Statens kriminaltekniska anstalt genom cirkulärskrivelse den 12 oktober 1943 till samtliga polismyndigheter för kännedom överlämnat avskrift av länsstyrelsens i Malmöhus län fastställelsesresolution och därvid meddelat, att Landskrona vore, anstalten veterligt, hittills den enda stad, som genom stadgande om låsning av cyklar sökte stävja cykelstölderna, har polismästaren i skrivelse till magistraten den 15 oktober 1943 hemställt, att magistraten ville till stävjande av de oroväckande många cykelstölderna i Karlstad medverka till att bestämmelser sådana som de i Landskrona antagna bleve utfärdade såsom tillägg till ordningsstadgan för Karlstads stad.

Med anledning av en skrivelse från landsfogden, däri denne framhållit att ifrågakommande bestämmelser i ordningsstadgan vore mycket lämpliga korrektiv att stävja de cykelstölder, som i synnerligen stor utsträckning förekomme i Värmlands län, har därefter länsstyrelsen i länet i en den 6 november 1943 till magistraten inkommen skrivelse anhållit, under åberopande av bestämmelserna i 20 § andra stycket ordningsstadgan för rikets städer, att magistraten ville lämna stadsfullmäktige tillfälle fatta beslut om antagande såsom tillägg till den för Karlstad gällande, av länsstyrelsen den 12 augusti 1937 fastställda ordningsstadgan av ifrågakomna, ovan återgivna bestämmelser.

Efter det att magistraten hos polismästaren anhållit om viss utredning i ärendet har polismästaren till magistraten inkommit med här bifogade skrivelse*) jämte promemoria från kriminalavdelningen. De i promemorian omförmälda metallskyltarna bifogas jämväl.

Givetvis tala åtskilliga skäl för införande i stadens ordningsstadga av bestämmelser i föreslaget syfte. Vad som talar däremot har i viss mån berörts i polismästarens bifogade skrivelse och framgår även av en redogörelse i Svenska Stadsförbundets Tidskrift 1943, häfte 8, sid. 442, för motsvarande ärendes handläggning i Malmö, där stadsfullmäktige avslagit framlagt förslag i ämnet.

I enlighet med länsstyrelsens föreskrift får magistraten härmed lämna stadsfullmäktige tillfälle att besluta i ärendet. Därest stadsfullmäktige anse, att föreslagna bestämmelser böra införas, torde beslut härutinnan böra innefatta, att till § 5 i ordningsstadgan för Karlstads stad skola fogas två nya moment, betecknade 7 och 8, av följande lydelse:

*) Skrivelsen finnes tillgänglig å stadsombudsmannens expedition.

”7. Cykel, som användes i allmän trafik, skall å lätt tillgänglig plats vara försedd med fast anbragt metallskylt, varav tydligt framgår ägarens namn samt därjämte antingen ägarens telefonnummer och hemort eller hans fullständiga adress. Det åligger såväl ägare som brukare av cykel att tillse, att denna föreskrift iakttages.

Vad sålunda stadgas skall dock ej gälla, där cykel allenast tillfälligtvis brukas inom staden.

8. Cykel, som uppställs å allmän plats, skall vara låst på betryggande sätt.”

Enligt § 40 i ordningsstadgan skulle överträdelse av sålunda tillagda bestämmelser komma att medföra bötesstraff fr. o. m. 2 t. o. m. 100 kronor.

Karlstad den 19 februari 1944.

På magistratens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 20 mars 1944.*

§ 238.

Aterföretogs till behandling av drättselkammaren den 28 februari 1944, § 185, bordlagda ärendet angående av polismästaren i magistraten väckt förslag till införande av bestämmelser i stadens ordningsstadga om skyldighet för ägare av cykel att å cykeln anbringa namnplåt samt att hava cykel, som uppställs å allmän plats, låst, vilket förslag av magistraten överlämnats till stadsfullmäktige.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder kammarens ledamöter enhälligt förklarade, att de funne, att de fördelar, som bestämmelserna möjligen skulle medföra, ej komme att uppväga olägenheterna av desamma.

Under åberopande av vad ovan under diskussionen anförts, beslöt drättselkammaren avstyrka bifall till förslaget.

Som ovan.

In fidem:

NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 82.

Beträffande ifrågasatt tillägg till 5 § i ordningsstadgan för staden avseende namnplåt å cykel m. m. beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte för sin del besluta, att nu ifrågasatta tillägg icke skola införas i ordningsstadgan för Karlstads stad.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Herrar Berglunds och Zetterlunds motion om viss ändring av ordningsstadgan för Karlstads stad.

Till Stadsfullmäktige.

Efter tillkomsten av polisens radiobilar har antalet brott mot Ordningsstadgan för Karlstads stad, vilka beivrats av myndigheterna, ökat rätt väsentligt. De flesta av dessa förseelser torde bestå av s. k. paråkning med cykel. Det är en rätt utbredd uppfattning att denna ökning i statistiken är en följd av polisens överdrivna nit och småkitslighet, och mången frågar sig om man icke kan finna en nyttigare sysselsättning för radiobilarna än att jaga fredliga cyklister på lugna gator. Även om det säkerligen är sant att det finns konstaplar som är överdrivet nitiska och småkitsliga, så är det dock ett faktum att de kan stödja sig på Ordningsstadga för Karlstads stad, vilken på denna punkt sträcker sig längre än den för hela riket gällande Vägstadgan. Ordningsstadgan för Karlstads stad stipulerar i paragraf 5 mom. 3: "Det är cyklande förbjudet: . . . att inom stadens tätbebyggda område färdas två eller flera i bredd." Vägstadgan säger däremot i paragraf 17: . . . "Å körbana må två eller flera cyklande icke färdas i bredd, då körbanan ej kan fritt överskådas eller då motorfordon eller fordon för dragare nalkas." (Kursiveringen vår.) Det är sålunda en ganska väsentlig skillnad.

När arbetet slutar på olika arbetsplatser torde det vara helt ogörligt att icke för åtminstone någon del av färden hem bryta mot denna punkt i ordningsstadgan. Det är dessutom icke alla stadens innevånare och ännu mindre folk från andra orter som känner till denna bestämmelse. Därför är det mången arbetare och anställd, som på sistone blivit en tia fattigare under färden hem från sitt arbete.

Då detta stadgande sålunda endast synes vara en anledning till irritation och icke på något sätt öka trafiksäkerheten i förhållande till vägstadgans bestämmelse föreslås

att stadsfullmäktige måtte besluta ändra Ordningsstadgan för Karlstads stad på så sätt att orden "att inom stadens tätbebyggda område färdas två eller flera i bredd" i paragraf 5 mom. 3 helt bortfaller.

Karlstad den 16 mars 1944.

OSKAR ZETTERLUND.

J. BERGLUND.

*Utdrag av protokoll, hållet hos trafiknämnden i
Karlstad den 21 mars 1944.*

§ 6.

Nämnden hade att yttra sig över en av herrar Oskar Zetterlund och J. Berglund i stadsfullmäktige den 16 mars 1944 väckt motion om "att stadsfullmäktige måtte besluta ändra ordningsstadgan för Karlstads stad på så sätt att orden 'att inom stadens tätbebyggda område färdas två eller flera i bredd' i § 5 mom. 3 helt bortföle".

Vid behandling av detta ärende var polismästaren Gustaf Ljungström närvarande:

Polismästaren hade i ärendet avgivit ett så lydande P. M.:

"P. M.

angående ifrågasatt avskaffande av bestämmelse i 5 § 3 mom. i Karlstads stads ordningsstadga.

Det är en allmän åsikt bland de trafikanter, som icke äro intresserade för trafik-kultur, att breddåkning å cykel är en ofarlig företeelse samt att de inskridanden, som göras för beivrande av dylik, grunda sig på kitslighet.

Givetvis är det icke farligt att åka i bredd på en väg, å vilken trafiken är obetydlig, om man rättar sig efter vägtrafikstadgans bestämmelse att upphäva breddåkningen, då motorfordon nalkas. Men inom tätbebyggda samhällen, där trafiken är livlig, är breddåkning ett utslag av bristande hänsyn till andra trafikanters rätt att färdas å gator och vägar. Den är dessutom riskabel därför att den ofta ställer andra trafikanter och i synnerhet bilförarna inför valet att antingen köra på den ena cyklisten eller att väja i trafiken med fara för andra trafikanter. Breddåkarna själva äro dessutom i ett sådant läge, att de vid alla uppkommande besvärliga trafiksituationer hava svårt att reda sig.

Den opinion, som år 1937 framdrog nu ifrågavarande bestämmelse, var sålunda uppenbarligen på rätt väg.

Då bestämmelsen tillkom, infördes vid polisen ett varningssystem. Detta visade sig vara alldeles ineffektivt. Dels kan en till fots patrullerande polisman icke ingripa mot andra syndare på cykel än sådana, som han kan direkt hejda, dels hava de utfärdade varningarna i allmänhet icke haft någon som helst verkan. Då ett par år gått, ersattes varningssystemet med åtal och rapporter samt en trafikpropaganda, som emellertid syntes vara bortkastad å breddåkarna.

Trots de åtgärder, som vidtogos, ökades breddåkningen i Karlstad så, att man gott kan tala om en skandal. Tidningarna intogo blänkare, där det klagades på företeelsen och många äro de påpekanden, som undertecknad av personer i mer eller mindre ansvarig ställning fått mottaga. Landsfogden avlät å tjänstens vägnar skrivelser, som äro att fatta som en uppmaning till inskridande mot ofoget.

Till detta skall läggas det förhållandet, att breddåkningen, som redan nu föranleder icke blott obehag för trafikanterna utan även trafikfaror och trafikolyckor, framdeles, då biltrafiken efter krigets slut återgår till den omfattning, som den haft före kriget och högst sannolikt inom kort mångdubblas, kommer att bliva ännu farligare.

På grund av allt detta beslöt undertecknad, då genom den nya polisorganisationen möjligheten att effektivt inskrida mot breddåkningen skapades, att göra detta och utfärdade därför bilagda order till verkets polismän i allmänhet och bilpatrullerna i synnerhet.

Ordern har haft effekt och irritationen hos de element, som äro mindre nogräknade ifråga om trafikkultur, bör räknas vara en ringa olägenhet mot den besparing av människoliv, som hejdandet av breddåkningen nu men i all synnerhet framdeles kan komma att medföra. Alla skäl tala för och inga mot, att breddcykling ej bör förekomma inom stadens tätbebyggda område, förrän trafikintensiteten på vissa huvudtrafikleder blir sådan, att filkörning med de särskilda bestämmelser, som gälla för dylik, måste införas. Motionen bör sålunda ej bifallas.

Motionen skjuter dessutom åtskilligt över målet. Om den bifalles försvåras visserligen de patrullerande konstaplarnas möjligheter att kontrollera breddkörning, men det är icke denna kontroll, som motionärerna velat komma åt utan den verksamhet, som i nu ifrågavarande avseende sker genom polisverkets bilpatruller. Denna blir emellertid i allra största omfattning oberörd av motionens öde. De förseelser, som dessa bilpatruller inrapportera — det är ungefär 98 % av förseelserna — äro i regel straffbara icke blott

enligt Ordningsstadgan för Karlstad utan även enligt Vägtrafikstadgans 17 §. Denna sista bestämmelse är oåtkomlig för motionärerna och måste av polisen tillämpas. Motionen är sålunda riktad i huvudsak mot det förhållandet, att polisen sin plikt likvärdigt söker upprätthålla en av Kungl. Maj:t och Riksdagen instiftad lagbestämmelse, vars syfte är att ordna trafiken på vägarna och bespara människorna egendomsskada, olyckor och död.

Karlstad i polismästarens expedition den 21 mars 1944.

GUSTAF LJUNGSTRÖM."

Polismästaren hade därjämte ingivit följande avskrift av i ovanintagna P. M. omförmälda order:

"MEDDELANDE.

Polispersonalen erinras om skyldigheten att noga övervaka trafiken i avsikt att söka förnä å allmänheten att ställa sig samtliga för trafiken gällande föreskrifter till efterrättelse.

Särskilt bör uppmärksamhet ägnas åt de ofta förekommande förseelserna mot 5 § i Ordningsstadgan för Karlstad och bland dessa i synnerhet bestämmelsen i punkt 3 sista stycket, vari förbjudes för cyklister att inom stadens tätbebyggda område färdas två eller flera i bredd.

Ett särfall är, då personer på grund av trafikstockning, t. ex. vid utrymmandet av en fabrik efter arbetstidens slut skulle komma att åka i bredd. I sådant fall bör trafikstockningens upplösande eftersträvas och inga rapporter ske.

I övrigt skall konstapel, om han med säkerhet iakttaget, att verklig "breddåkning" äger rum, exempelvis om två eller flera personer iakttagas åka i bredd en sträcka av omkring 20 meter eller mera, alltid rapportera förseelsen. Om konstapel iakttaget, att två eller flera cyklister åka vid sidan av varandra under sådana omständigheter, att han icke med säkerhet kan avgöra, om avsåtlig "breddåkning" äger rum eller om cyklisterna vid förbikörning råkat komma vid sidan av varandra, skall tillsägelse ske.

Karlstad i polismästarens expedition den 18 november 1943.

GUSTAF LJUNGSTRÖM.

Vidmeras i tjänsten:

GUSTAF LJUNGSTRÖM.

Polismästare."

I ärendet hade Föreningen Karlstads Bilcentral avgivit ett så lydande yttrande:

"Till Karlstads Trafiknämnd, Karlstad.

Sedan det kommit till Föreningen Karlstads Bilcentrals kännedom, att motlon skall föreläggas stadsfullmäktige rörande hävande av förbudet mot breddåkning med velociped får föreningen, som i hög grad motsätter sig en dylik ändring i trafikreglementet, hemställa, att Trafiknämnden söker motverka realiserandet av en dylik reform.

Föreningen får i sak andraga följande.

Genom breddåkning, som har till följd samtal mellan de åkande, slappas i hög grad vederbörandes uppmärksamhet å trafiken med som direkt följd en höjning av olycksfallsrisken. Under den tid förbudet mot breddåkningen varit i kraft, har det visat sig, att samma i väsentlig mån bidragit till trafikulturens höjande.

Karlstad den 21 mars 1944.

FÖRENINGEN KARLSTADS BILCENTRAL.

Ivar Carlsson.

Ordförande."

Efter diskussion beslöt nämnden under återopande av vad polismästaren anfört avstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 3 april 1944.*

§ 327.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en av herrar Oskar Zetterlund och J. Berglund väckt motion om sådan ändring av ordningsstadgan för Karlstads stad, att orden "att inom stadens tätbebyggda område färdas två eller flera i bredd" i § 5 mom. 3 helt bortfaller.

I ärendet hade trafiknämnden avgivit yttrande.

Det antecknades, att § 17 i gällande vägtrafikstadga hade följande lydelse: — — — "Å körbana må två eller flera cyklande icke färdas i bredd, då körbanan ej kan fritt överskådas eller då motorfordon eller fordon för dragare nalkas."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion förklara, att drätselkammaren med hänsyn bl. a. till ovan citerade lagbestämmelser icke ansåge sig kunna tillstyrka bifall till motionen. Samtidigt ville drätselkammaren emellertid begagna tillfället att för sin del framhålla vikten av att polisen vid tillämpning av gällande lagar och förordningar iakttog ett humant uppträdande och visade största möjliga urskillning.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 83.

Herrar Zetterlund och Berglund hade i framlagd motion föreslagit viss ändring av ordningsstadgan för Karlstads stad.

Då nu detta ärende företogs uppstod överläggning, varunder herr Helmer yrkade, att motionen skulle tillstyrkas.

Sedan överläggningen avslutats, beslöt beredningsutskottet, med instämmande i det av drätselkammaren gjorda uttalandet, hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att motionen icke skulle till någon fullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Herr Helmer reserverade sig till förmån för det av honom gjorda yrkandet, att motionen skulle tillstyrkas.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Hälsovårdsnämndens framställning angående ersättning till hallmästaren Erik Lundqvist för arbete med klassificering och stämpling av kött.

Utdrag av hälsovårdsnämndens i Karlstad protokoll den 10 november 1943.

§ 336.

Uti det genom nämndens beslut den 13 oktober 1943, § 314, bordlagda ärendet angående ersättning till hallmästaren Erik Lundqvist för arbete med klassificering och stämpling av kött vid nämndens köttbesiktningsbyrå hade från stadsveterinären inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

I anslutning till den av undertecknad förut till nämnden inlämnade skrivelsen angående klassificeringsavgifternas fördelning vid köttbesiktningsbyrån får jag härmed vördsamtt överlämna infortrade uppgifter från 11 olika köttbesiktningsbyråer inom landet. Av dessa synes framgå att köttbesiktningsbyrån i Trollhättan, Falun och Grästorp behåller 10 % av inlevererade klassificeringsavgifter, i Skövde erhåller klassificeraren hela avgiften men har själv fått betala utbildningen och får hålla färg och stämplor, i Alingsås erhåller klassificeraren hela avgiften med avdrag av 20 % intill dess stämplor och dylikt äro betalda. I Amål hela avgiften utan avdrag, likaså i Hova, i Fjugesta erhåller klassificeraren en lön av 60 kronor per månad. Vid samtliga ovan nämnda köttbesiktningsbyråer är klassificeraren fast anställd såsom besiktningsveterinär eller hallmästare.

I Borås erhåller klassificeraren hela avgiften oavkortad, i Karlskoga behåller byrån 10 öre för varje helt klassificerad djurkropp och 5 öre för varje halv djurkropp. Å båda platserna är klassificeraren ej fast anställd vid byrån. I Motala utföres klassificeringen av slakthusets klassificerare och behåller byrån endast en viss del för täckande av utgifter för porto m. m.

Karlstad den 29 oktober 1943.

H. BERG.
Stadsveterinär."

Vid skrivelsen hade fogats däri omnämnda uppgifter från köttbesiktningsbyråer.

Det antecknades, att Lundqvist, som på nämndens bekostnad genomgått kurs för utbildning i klassificering av kött, blivit, på därom av nämnden gjord framställning, av lantbruksstyrelsen godkänd såsom klassificerare vid köttbesiktningsbyrån, samt att ifrågavarande avgift för klassificering och stämpling av kött utginge enligt av lantbruksstyrelsen fastställd taxa.

Efter överläggning i ärendet beslöt nämnden hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville medgiva, att Lundqvist såsom ersättning för arbete med klassificering och stämpling av kött finge från och med den 1 januari 1944 tills vidare, sedan staden av influtna avgifter tillgodoräknat sig 10 öre för varje klassificering, uppbära återstoden av avgifterna.

Som ovan.

In fidem:
N. O. KARELL.

Utdrag av protokoll, hållet hos saluhallsstyrelsen i Karlstad den 25 februari 1944.

§ 8.

På remiss av stadsfullmäktige hade saluhallsstyrelsen att avgiva yttrande över en av hälsovårdsnämnden gjord framställning, att hallmästaren Erik Lundqvist såsom ersättning för arbetet med klassificering och stämpling av kött vid nämndens köttbesiktningsbyrå skulle från och med den 1 januari 1944 tills vidare, med avdrag av 10 öre för varje klassificering, bekomma härför inflytande avgifter.

Det antecknades att Lundqvist som hallmästare i saluhallen åtnjuter lön enligt lönegrupp 12, löneklass 16, samt för arbetet som vaktmästare hos köttbesiktningsbyrån ett arvode av kr. 400: — per år.

Efter överläggning beslöt saluhallsstyrelsen göra följande uttalande: Så länge nuvarande förhållandevis ringa tillförsel av kött till köttbesiktningsbyrån fortgår och besiktningen därför kan verkställas i saluhallen, synes det vara lämpligast att hallmästaren i saluhallen tjänstgör som vaktmästare och klassificerare hos köttbesiktningsbyrån. Uppdraget som klassificerare har otvivelaktigt ökat Lundqvists arbete.

Därjämte beslöt saluhallsstyrelsen för sin del tillstyrka bifall till hälsovårdsnämndens framställning samt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet därmed.

Som ovan.

In fidem:
STURE ANDERSSON.

UPPGIFT

över under år 1943 vid härvarande köttbesiktningsbyrå klassificerade djurkroppar. Klassificeringsavgiften utgår för storboskap och häst med 80 öre för hel kropp, halv kropp 50 öre, för svin, kalv och får 40 öre, för halvt svin, kalv eller får 25 öre.

Månad	Häst och storboskap $\frac{1}{2}$ kropp	Häst och storboskap $\frac{1}{2}$ kropp	Svin, kalv och får $\frac{1}{2}$ kropp	Svin, kalv och får $\frac{1}{2}$ kropp
Januari	28	0	100	8
Februari	24	1	99	5
Mars	39	0	90	13
April	44	0	181	27
Maj	39	0	169	14
Juni	50	0	159	9
Juli	55	0	144	1
Augusti	43	0	113	2
September	74	0	154	3
Oktober	68	0	199	10
November	66	0	175	31
December	59	0	214	61
Summa	589	1	1,797	184

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1944.

§ 292.

Företogs ånyo till behandling av drätselkammaren den 20 mars 1944, § 236, senast bordlagda ärendet angående framställning från hälsovårds-

nämnden, att hallmästaren vid saluhallen Erik Lundqvist såsom "ersättning för arbete med klassificering och stämpling av kött finge från den 1 januari 1944 tillsvidare sedan staden av influtna avgifter tillgodoräknat sig 10 öre för varje klassificering uppbära återstoden av avgifterna".

Saluhallsstyrelsen hade i den 25 februari 1944 avgivet yttrande för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Uppgifter hade införskaffats angående *dels* avgifter, som uttoges för klassificering av djurkroppar *dels* det antal djurkroppar, som klassificerats under år 1943.

Hallmästaren Lundqvist hade till drätselkammarens sammanträde inkommit med en skrivelse, vari han förklarade sig villig åtaga sig arbetet med klassificeringen "mot ersättning, som motsvarar de av Kungl. Lantmäteristyrelsen fastställda klassificeringsavgifterna med avdrag av 20 öre per klassificering, vilket sistnämnda belopp skall utgå till stadens kassa". Lundqvist hade hemställt, att de sålunda bestämda ersättningarna skulle utgå från och med den 1 januari 1944 och tillsvidare.

Under återopande av vad ovan anförts beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva, att hallmästaren vid saluhallen Erik Lundqvist såsom ersättning för arbete med klassificering och stämpling av kött från och med den 1 januari 1944 och tillsvidare skall få tillgodoräkna sig influtna klassificeringsavgifter, sedan staden tillgodoräknat sig 20 öre för varje klassificering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 84.

Beträffande ersättning till hallmästaren Erik Lundqvist för arbete med klassificering och stämpling av kött beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning om löneförhöjning åt badmästaren E. A. Carlström.

Till Styrelsen för Karlstads Badhus.

Härmed anhålles vördsamt om löneförhöjning från 11:te till 12:te lönegruppen, med för övrigt bibehållna förmåner.

Karlstad den 18 maj 1943.

E. A. CARLSTRÖM.

Badmästare.

Utdrag ur protokoll, hållet hos Badhusstyrelsen den 19 maj 1943.

§ 27.

Förelåg en förnyad skrivelse enligt Bil. F från badmästaren E. A. Carlström. Efter diskussion beslöt styrelsen att för sin del tillstyrka den av C. senast gjorda framställningen.

Som ovan.

Enligt uppdrag:
MATS RONGE.
Sekreterare.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1944.

§ 300.

I skrivelse av den 18 maj 1943 hade badmästaren E. A. Carlström hemställt om löneförhöjning "från 11:te till 12:te lönegruppen med för övrigt bibehållna förmåner".

I den 19 maj 1943 avgivet yttrande över nämnda framställning hade badhusstyrelsen tillstyrkt bifall till densamma.

Sedan lönenämnden hemställt om närmare motivering för den ifrågasatta löneförhöjningen, hade från badhusstyrelsen inkommit följande skrivelse:

"Utdrag ur protokoll från Badhusstyrelsens sammanträde den 15 september 1943.

§ 49.

På grund av återremiss enl. Bil. I från Lönenämnden ang. badmästare E. A. Carlströms löneförbättring ville styrelsen motivera sitt tidigare tillstyrkande med den väsentligt ökade badfrekvensen och därmed förknippat ökat arbete och ansvar, vartill komme att styrelsen haft för avsikt att efter badmästare C. J. Hellqvists avgång nöja sig med endast en badmästare. De till herr Carlström utgående naturaförmånerna (bostad, värme, ljus), värderades till Kr. 800:—.

Ehuru herr Carlströms, av styrelsen tillstyrkta framställning gällde en uppflyttning till 12 lönegruppen 13 löneklassen med bibehållande av tidigare naturaförmåner, ville styrelsen nu — därest lönenämnden av tekniska skäl önskade hyresförmånerna inarbetad i lönen — alternativt föreslå, att herr Carlström inplacerades i lönegrupp 14 löneklass 15, vilket för närvarande skulle innebära en höjning av Carlströms årsinkomst med cirka 200 kronor. Vid behandlingen av detta ärende stödde sig styrelsen på sin skrivelse av 18 augusti 1939 till stadsfullmäktige, vari bl. a. uttalas, att herr Carlström vid badmästare Hellqvists pensionering borde inplaceras i lämplig lönegrupp.

Enligt uppdrag:
MATS RONGE.
Skr."

I avgivet yttrande hade Karlstads Kommunaltjänstemannaförenings styrelse och särskilda delegerade för löneärenden förklarat sig icke hava "något att erinra mot bifall till framställningen, på sätt badhusstyrelsen föreslagit i sitt alternativa förslag i protokollet den 15 september 1943".

En av borgmästaren Erik Lundblad på badhusstyrelsens vägnar under-tecknad skrivelse till stadsfullmäktige av den 18 augusti 1939 angående godkännande av ny lönestat för badhuspersonalen föredrogs*).

I ärendet hade lönenämnden den 23 innevarande mars avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 23 mars 1944.

§ 35.

Aterföretogs till behandling av lönenämnden den 25 februari 1944, § 22, senast bordlagda ärendet angående ifrågasatt löneförbättring åt badmästaren E. A. Carlström.

Det antecknades, att Carlström efter beslut om anmälan av drätselkammaren den 30 juli 1940 vore ansluten till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa från och med den 1 januari 1940 samt att han vid inträdesansökan angivits tillhöra 12:e lönegruppen med en årslön av 3,480 kronor.

Efter diskussion beslöt nämnden uttala, att den ej funne tillräckliga skäl föreligga för bifall till framställningen under nu rådande förhållanden.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion att i likhet med lönenämnden avstyrka bifall till den ifrågavarande framställningen om förbättrade löneförmåner för badmästaren E. A. Carlström.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 85.

Badmästaren E. A. Carlström hade hemställt om löneförhöjning.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herr Österberg, med instämmande av herrar Andreas Johansson och Elof Larsson, yrkade bifall till badhusstyrelsens förslag, att badmästaren Carlström skulle inplaceras i 14 lönegruppen 15 löneklassen.

Herrar Helmer, Hardin och Johnson yrkade, i likhet med lönenämnden och drätselkammaren, att framställningen icke skulle bifallas.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöt beredningsutskottet med tre röster och ordförandens utslagsröst att hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla badhusstyrelsens förslag, att badmästaren Carlström skall inplaceras i 14 lönegruppen 15 löneklassen.

Tre röster avgåvos för förslaget, att framställningen icke skulle bifallas.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

*) Skrivelsen finnes tillgänglig å stadsombudsmannens expedition.

Framställning från belysningsstyrelsen om anslag till transformatorstation.

Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 25 februari 1944.

§ 22.

Angående uppförande av transformatorstation i firma Lindblads Rostfria Plåtslageri tillhörig byggnad inom kvarteret Hyveln förelåg från el-verkschefen följande framställning:

"FÖRSLAG

till anläggandet av transformatorstation i 'Lindblads Rostfria Plåtslageri'.

Då behov av kraft föreligger dels för Lindblads Plåtslageri, dels för H. V.-bageriet och övriga abonnenter i närheten, bör en transformatorstation anläggas för dessa behov och då lämpligen i Lindblads Plåtslageri, där utrymme upplåtes inom byggnaden.

Anläggningskostnad:

Instrumentering i 3 fält med 1 brytare	3,500:—
Transformator à 150 kVA finnes	—
Arbetskostnad och transporter m. m.	2,100:—
	<hr/>
	Kronor 5,600:—

Medel för anläggningens bestridande beräknas utgå från det i 1942 års bokslut avsatta beloppet för diverse kompletteringsarbeten.

Karlstad den 18 februari 1944.

J. THALEN."

Efter hållen överläggning beslöt styrelsen dels att föreslagna transformatorstation skulle komma till utförande, dels att kostnaden för densamma skulle bestridas av medel, som avsatts i bokslutet för år 1942, och dels att å beslutet söka stadsfullmäktiges godkännande.

In fidem: .

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 mars 1944.

§ 295.

Genom protokollsutdrag för den 25 februari 1944 hade belysningsstyrelsen hemställt om ett belopp av 5,600 kronor till anläggande av en transformatorstation i "Lindblads Rostfria Plåtslageri" samt föreslagit, att kostnaden för densamma skulle bestridas av medel, som avsatts i styrelsens bokslut för år 1942.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 86.

Beträffande anslag till transformatorstation i kvarteret Hyveln beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättselkammaren i ärendet tillstyrkt.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Framställning från kristidsnämnden om anslag till inköp
av dokumentskåp.**

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med anledning av bestämmelserna i statens livsmedelskommissions cirkulär nr 1670 angående förvaring av hos kristidsnämndens expedition inneliggande lager av inköpskort för ransonerade varor m. m., har kristidsnämnden, enligt bilagda utdrag av protokoll för den 3 mars 1944, beslutat inköpa ett dokumentskåp för en beräknad kostnad av omkring 1,200 kronor.

Vid tiden för ingivandet av anslagsäskande för kristidsnämndens behov av medel till kapitalutgifter för 1944 kunde åberopade bestämmelser icke förutses, varför till nämndens förfogande för kapitalutgifter stående kronor 200 icke förslå till det nu beslutade inköpet.

Under hänvisning till vad sålunda här ovan anförts har jag äran hemställa:

att stadsfullmäktige måtte bevilja kristidsnämnden ett tilläggsanslag för kapitalutgifter för år 1944 till ett belopp av kronor ettusentrehundra (1,300) för ifrågavarande ändamål.

Karlstad den 16 mars 1944.

På Karlstads stads kristidsnämnds vägnar:

O. MALMLÖF.

Ordförande.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 20 mars 1944.*

§ 259.

Drättselkammaren hade att yttra sig över en framställning från kristidsnämnden om anslag med 1,300 kronor för inköp av ett dokumentskåp för förvaring av å kristidsnämndens expedition inneliggande lager av inköpskort för ransonerade varor m. m.

Drättselkammaren beslöt tillstyrka bifall till framställningen samt förslå, att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 87.

Beträffande anslag till kristidsnämnden för inköp av dokumentskåp beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om anslag för avskrivning av viss del av värdet på brandstyrelsens bensinförråd.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 3 april 1944.*

§ 334.

Föredrogs följande protokollsutdrag från brandstyrelsen med därå tecknat yttrande av stadskamreraren angående avskrivning av värdet på brandstyrelsens bensinförråd:

"Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 6 mars 1944.

§ 69.

Angående nedskrivning av värdet å i brandstationens bensinförråd förvarad bensin hade från brandchefen inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Brandstyrelsen, Karlstad.

Betr. bensinförrådet å brandstationen.

I tidigare skrivelse till Brandstyrelsen har jag begärt få bensinförrådet överfört som förbrukningsartikel till inventarielängden samt varje år få värdet nedskrivet.

Jag får härmed föreslå att Brandstyrelsen ingår till Drätselkammaren med begäran att bensinförrådet överföres som förbrukningsartikel till inventarielängden, att värdet å bensinförrådet (15,312 liter) nedskrivs från 14,290:16 till 10,000:— år 1944,

till 7,500:— $\frac{1}{1}$ 1945, till 4,500:— $\frac{1}{1}$ 1946, till 1,500:— $\frac{1}{1}$ 1947.

Karlstad den 3 mars 1944.

A. A. ENGSTRÖM.
Brandchef.'

Efter föredragning härav beslöt brandstyrelsen hos drätselkammaren hemställa att bensinförrådet överföres som förbrukningsartikel samt att avskrivningar av värdet å bensinförrådet finge ske i enlighet med vad brandchefen i sin ovanintagna skrivelse föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
JOHN WIDING."

"YTTRANDE.

Med anledning av föregående förslag får jag härmed tillstyrka, att ett anslag på kronor 4,290:16 beviljas för avskrivning av värdet på brandstyrelsens bensinförråd.

Karlstad i drätselkontoret den 1 april 1944.

STELLAN WENDT."

I enlighet med förslaget beslöt drätselkammaren tillstyrka, att ett anslag på kronor 4,290:16 beviljades för avskrivning av värdet på brandstyrelsens bensinförråd samt föreslå, att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 88.

Beträffande anslag för avskrivning av viss del av värdet på brandstyrelsens bensinförråd beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från brandstyrelsen om anslag till omläggning av elektriska ledningar inom brandstationen m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 6 mars 1944.

§ 70.

Då vid inspektion av de elektriska ledningarna å brandstationen anmärktes, att ledningarna i den s. k. oljeboden måste borttagas ävenså att ledningarna till vissa lampor, som nu gingo utanför mätare omedelbart måste omläggas för inkoppling i mätare, hade brandchefen infordrat anbud på de erforderliga arbetena från tre av stadens elektriska firmor. Över de avgivna anbuden hade installationsmästaren vid elektricitetsverket avgivit infordrat utlåtande. Efter granskning av de avgivna anbuden hade brandstyrelsen beslutat antaga det av firman Elektromateriel avgivna anbudet på 1,449 kronor. Härtill beräknades tillkomma oförutsedda kostnader, varför styrelsen ansåge sig böra hemställa om ett anslag på högst 1,600 kronor för ifrågakarande arbetens utförande.

Det skulle antecknas, att genom ovan nämnda omläggning av de elektriska ledningarna en del mätare, som nu finnas, komma att borttagas och således medföra en minskning av utgiften för mätarehyror.

Brandstyrelsen beslöt hemställa,
att stadsfullmäktige måtte för omläggning av de elektriska ledningarna
med mera inom brandstationen anvisa ett anslag å högst 1,600 kronor.

Som ovan.

In fidem:

JOHN WIDING.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 mars 1944.*

§ 294.

Genom protokollsutdrag för den 6 mars 1944 hade brandstyrelsen hemställt om ett anslag på högst 1,600 kronor för omläggning av elektriska ledningar inom brandstationen m. m.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion för sin del tillstyrka bifall till framställningen samt hemställa, att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 89.

Beträffande anslag för omläggning av elektriska ledningar inom brandstationen beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Herr Per Larssons motion om bemyndigande för beredningsutskottet att avgiva yttranden i stadsfullmäktiges ställe i ärenden angående annan affärstid än den vanliga m. m.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

En hel del smärre ärenden belasta som bekant stadsfullmäktiges föredragningslista och inflyta i trycket, samt draga dryga tryckningskostnader. Ifrågavarande ärenden, t. ex. yttranden fullmäktige ha att avge till K. B. rörande ansökningar om utsträckt affärstid, handel med begagnade föremål och dylikt torde sakna mera allmänt intresse och skulle väl ej heller i sak bli lidande på om stadsfullmäktige ville överlåta på sitt beredningsutskott att avge dylika yttranden. I butikstängningslagen av den 18 juli 1942 (Sv. Förf.-saml. nr 654, 1942) återfinnes i 11 § en bestämmelse: "Kommunens

beslutande myndighet må uppdraga åt kommunal nämnd, beredning eller styrelse att avge sådant yttrande." Med åberopande av ifrågavarande bestämmelse får jag härmed hemställa att stadsfullmäktige ville åt sitt beredningsutskott överlåta att å stadsfullmäktiges vägnar avge yttranden i de ärenden som finnas närmare angivna i 11 § förenämnda lag och att för den händelse liknande lagbestämmelse som ovan citerats även finnes ifråga om avgivande av yttranden i ärenden rörande handel med begagnade föremål, det även överlåtes åt B. U. att å fullmäktiges vägnar avge yttranden i sådana ärenden.

Karlstad den 15 mars 1944.

PER LARSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 90.

Herr Per Larsson hade i framlagd motion hemställt, att stadsfullmäktige skulle överlåta åt beredningsutskottet att å stadsfullmäktiges vägnar avge yttranden i ärenden angående annan affärstid än den vanliga samt eventuellt även i ärenden rörande handel med begagnade föremål.

Enär stadsfullmäktige icke syntes lagligen berättigade att lämna beredningsutskottet generellt bemyndigande att på fullmäktiges vägnar avgiva yttranden i ärenden, som avses i Kungl. förordningen angående handel med vissa begagnade föremål m. m., beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige endast måtte bifalla motionen, i vad densamma avsåg ärenden angående annan affärstid än den vanliga.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Ansökan från Karlstads Bilagentur, Ljungberg & Larsson, att få idka handel med begagnade föremål.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 91.

Karlstads Bilagentur, Ljungberg & Larsson, Hamngatan 16, hade hos Länsstyrelsen anhållit om tillstånd att med Karl Gustaf Ljungberg som föreståndare idka handel med begagnade föremål.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningen.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Albertina Molinders ansökan om tillstånd att på Hotell Ritz få utskänka pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 nästkommande oktober, uti Hotell Ritz i Karlstad stad idka utskänkning av pilsnerdricka.

Vid ansökningen fogas:

- 1:o) Åldersbevis;
- 2:o) Myndighetsbevis;
- 3:o) Konkursbevis;
- 4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 8 mars 1944.

ALBERTINA MOLINDER.

Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.

§ 47.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av fru Albertina Olivia Molinder hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 oktober 1944, i Hotell Ritz, Herrgårdsgatan 22, utskänka pilsnerdricka klass II.

Sedan det antecknats, att sökanden för närvarande innehar enahanda rättighet, utan att nykterhetsnämnden veterligt någon olägenhet i nykterhetshänseende därav försports, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, under villkor att utskänkningen må äga rum endast vid måltid till spisande gäster, därvid med måltid förstås gäst mot betalning tillhandahållen lagad mat till ett pris, som ej understiger eller, där visst pris för måltiden ej avtalats, icke skälig kan anses understiga dubbla priset av den till måltiden utskänkta pilsnerdrickan, och att utskänkningen icke får ske i större myckenhet än $\frac{1}{3}$ liter pilsnerdricka till samma person vid ett och samma besök.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 92.

I anledning av Albertina Molinders ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka på Hotell Ritz, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Gerda Mellqvists ansökan om tillstånd att på Hushållsskolan få utskänka pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 nästkommande oktober, uti Hushållsskolan, i huset nr 18 vid Hamngatan i Karlstad stad idka utskänkning av pilsnerdricka.

Vid ansökningen fogas:

- 1:o) Åldersbevis;
- 2:o) Myndighetsbevis;
- 3:o) Konkursbevis;
- 4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 14 mars 1944.

GERDA MELLQVIST.

Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.

§ 46.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av fru Gerda Sofia Mellqvist hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, i huset nr 18 vid Hamngatan utskänka pilsnerdricka klass II.

Sedan det antecknats, att sökanden för närvarande innehar enahanda rättighet, utan att nykterhetsnämnden veterligt någon olägenhet i nykterhetskänseende därav försports, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, under villkor att utskänkningen må äga rum endast vid måltid till spisande gäster, därvid med måltid förstås gäst mot betalning tillhandahållen lagad mat till ett pris, som ej understiger eller, där visst pris för måltiden ej avtalats, icke skäpligen kan anses understiga dubbla priset av den till måltiden utskänkta pilsnerdrickan, och att utskänkningen icke får ske i större myckenhet än högst $\frac{2}{3}$ liter pilsnerdricka till samma person vid ett och samma besök.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUNNAR FORSBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 93.

I anledning av Gerda Mellqvists ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka på Hushållsskolan beslöt beredningsutskottet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Herr Hardin framhöll, att ansökningen borde avstyrkas.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

**Anna Jacobssons ansökan om tillstånd att i Café Gösta
Berling få utskänka pilsnerdricka.**

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 nästkommande oktober, uti Café Gösta Berling, i huset nr 13 vid Herrgårdsgatan i Karlstad stad idka utskänkning av pilsnerdricka.

Vid ansökningen fogas:

- 1:o) Åldersbevis;
- 2:o) Myndighetsbevis;
- 3:o) Konkursbevis;
- 4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 10 mars 1944.

ANNA JACOBSSON.

*Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med
nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.*

§ 49.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av fröken Anna Jacobsson hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, i Café Gösta Berling i huset nr 13 vid Herrgårdsgatan utskänka pilsnerdricka klass II.

Sedan det antecknats, att sökanden för närvarande innehar enahanda rättighet, utan att nykterhetsnämnden veterligt någon olägenhet i nykterhetshänseende därav försports, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, under villkor att utskänkningsen må äga rum endast vid måltid till spisande gäster, därvid med måltid förstås gäst mot betalning tillhandahållen lagad mat till ett pris, som ej under-

stiger eller, där visst pris för måltiden ej avtalats, icke skäligan kan anses understiga dubbla priset av den till måltiden utskänkta pilsnerdrickan, och att utskänkningsningen icke får ske i större myckenhet än högst $\frac{2}{3}$ liter pilsnerdricka till samma person vid ett och samma besök.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 94.

I anledning av Anna Jacobssons ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i Café Gösta Berling beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Henry Odéns ansökan om tillstånd att på Källaren Munken få utskänka pilsnerdricka.

Till Länsstyrelsen i Värmlands län.

Jämlikt bestämmelserna i § 13 i 1919 års Kungl. Förordning angående försäljning av pilsnerdricka får jag härmed anhålla om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 oktober 1944, eller den kortare tidrymd, som kan ifrågakomma, å Källaren Munken i fastigheten Vågen 1—3 med adressnummer Västra Torggatan 17, Karlstad, få utskänka pilsnerdricka i samband med måltid.

Härmed följa:

- 1) Aldersbevis.
- 2) Myndighetsbevis.
- 3) Konkursbevis.
- 4) Ett av Polismästaren i Karlstad den 14 januari 1944 utfärdat intyg.

Karlstad den 15 januari 1944.

HENRY ODÉN.

Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.

§ 48.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av direktören Henry Fredrik Odén hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1

oktober 1944, eller den kortare tid, som kunde ifrågakomma, i Källaren Munken i fastigheten Västra Torggatan 17, utskänka pilsnerdricka klass II.

Sedan det antecknats, att sökanden för närvarande innehar enahanda rättighet, utan att nykterhetsnämnden veterligt någon olägenhet i nykterhetshänseende därav försports, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, under villkor att utskänkningsen må äga rum endast vid måltid till spisande gäster, därvid med måltid förstås gäst mot betalning tillhandahållen lagad mat till ett pris, som ej understiger eller, där visst pris för måltiden ej avtalats, icke skälig kan anses understiga dubbla priset av den till måltiden utskänkta pilsnerdricka, och att utskänkningsen icke får ske i större myckenhet än högst $\frac{2}{3}$ liter pilsnerdricka till samma person vid ett och samma besök.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 95.

I anledning av Henry Odéns ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka på Källaren Munken beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Greta Hedmans ansökan om tillstånd att i Edsgatans Turisthotell få utskänka pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 nästkommande oktober, uti Edsgatans Turisthotell i Karlstad stad idka utskänkning av pilsnerdricka.

Vid ansökningen fogas:

- 1:o) Aldersbevis;
- 2:o) Myndighetsbevis;
- 3:o) Konkursbevis;
- 4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Edsgatan den 14 mars 1944.

GRETA HEDMAN.

*Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med
nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.*

§ 45.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av fru Greta Hedman hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, i Edsgatans Turisthotell utskänka pilsnerdricka klass II.

Nämnden beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, under villkor att utskänkningsrummet må äga rum endast vid måltid till spisande gäster, därvid med måltid förstås gäst mot betalning tillhandahållen lagad mat till ett pris, som ej understiger eller, där visst pris för måltiden ej avtalats, icke skäpligen kan anses understiga dubbla priset av den till måltiden utskänkta pilsnerdricka, och att utskänkningsrummet icke får ske i större myckenhet än högst $\frac{2}{3}$ liter pilsnerdricka till samma person vid ett och samma besök.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 96.

I anledning av Greta Hedmans ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i Edsgatans Turisthotell beslöt beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Herr Hardin framhöll, att ansökningen borde avstyrkas.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Helena Kässels ansökan om tillstånd att på Nickebo Restaurant få utskänka pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från den 1 nästkommande oktober, å Nickebo Restaurant, Råtorpsvägen 8, Karlstad, idka utskänkning av pilsnerdricka.

Vid ansökan fogas:

- 1:o) Åldersbevis;
- 2:o) Myndighetsbevis;
- 3:o) Konkursbevis;
- 4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 14 mars 1944.

HELENA KÄSSEL.

*Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med
nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.*

§ 44.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av fru Sofia Helena Kassel hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, i Nickebo restaurant med adress Råtorpsvägen 8 utskänka pilsnerdricka klass II.

Sedan det antecknats, att nämnden vid flera tillfällen tidigare avstyrkt bifall till liknande framställningar under hänvisning till att nykterhetsförhållandena i restauranten icke varit tillfredsställande samt nämnda förhållanden sedermera icke ändrats till det bättre, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville avstyrka bifall till framställningen.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 97.

I anledning av Helena Kässels ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II på Nickebo Restaurant beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Erik Anderssons ansökan om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 nästkommande oktober, i huset nr 5 vid Brogatan i Karlstad stad till avhämtning få försälja pilsnerdricka.

Vid ansökningen fogas:

- 1:o) Åldersbevis;
- 2:o) Myndighetsbevis;
- 3:o) Konkursbevis;
- 4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 7 mars 1944.

ERIK ANDERSSON.

*Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med
nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.*

§ 42.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av handlanden Hugo Johan Erik Andersson hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, i huset nr 5 vid Brogatan till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Sedan det antecknats, att sökanden för närvarande innehar enahanda rättighet, utan att nykterhetsnämnden veterligt någon olägenhet i nykterhetshänseende därav försports, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige villå tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 98.

I anledning av Erik Anderssons ansökan om tillstånd att i fastigheten Brogatan 5 få till avhämtning försälja pilsnerdricka beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 nästkommande oktober, i huset nr 46 vid

Kvarnbergsgatan i Karlstad stad idka försäljning av pilsnerdricka till avhämtning.

Vid ansökningen fogas:

- 1:o) Aldersbevis;
- 2:o) Myndighetsbevis;
- 3:o) Konkursbevis;
- 4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 7 mars 1944.

ADA JÖRNMARK.

Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.

§ 41.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av fru Ada Karolina Jörnmark hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 oktober 1944, i huset nr 46 vid Kvarnbergsgatan till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Sedan det antecknats, att sökanden för närvarande innehar enahanda rättighet, utan att nykterhetsnämnden veterligt någon olägenhet i nykterhetshänseende försports, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 99.

I anledning av Ada Jörnmarks ansökan om tillstånd att i fastigheten Kvarnbergsgatan 46 få till avhämtning försälja pilsnerdricka beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

N. F. Bergqvists ansökan för Karlstads Kaféaktiebolag om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshövande i Värmlands län.

Stadsfullmäktige i Karlstad beslöt den 17 september 1942 tillstyrka en ansökan om tillstånd för Karlstads Kaféaktiebolag att utskänka pilsner-

dricka under villkor, att bolaget träffade överenskommelse med bryggerierna i staden "antingen om överlåtelse på kafébolaget av den utminuterings av pilsnerdricka, som av Karlstads Bryggeriaktiebolag och Färjestads Bryggeriaktiebolag bedrevs i Tingvallastaden, eller också om rätt för kafébolagets styrelse att öva kontroll över dessa utminuteringsställen" (stadsfullmäktiges handlingar år 1942, ser. A, nr 8, sid. 31).

Ett avtal i berörda syfte kom sedermera till stånd mellan kafébolaget och A.-B. Wermlandsbryggerier (stadsfullmäktiges handlingar år 1942, ser. A, nr 8, sid. 32). Enligt § 6 i detsamma förklarade kafébolaget "sin avsikt vara att i de stadsdelar, där behöfliga utminuteringsrättigheter för pilsnerdricka nu saknas, söka förskaffa sig sådana, gällande detta i första hand stadsdelen Klara". I enlighet härmed sökte och erhöll kafébolaget tillstånd till utminuterings av pilsnerdricka bl. a. i huset Växnäsgatan 3, där försäljningen med länsstyrelsens medgivande ordnats enligt det s. k. Sundbybergs-systemet. I min framställning till länsstyrelsen den 6 oktober 1942 har jag närmare redogjort för innebörden av detsamma, varför jag här inkränker mig till att erinra om den grundprincipen, att försäljaren — en enskild firma — icke erhåller ersättning efter antalet försålda varor utan med ett på förhand bestämt belopp, oberoende av omsättningens storlek, varigenom sålunda det enskilda vinstintresset avkopplas.

Såsom ovan framgår har kafébolaget icke från början avsett att bedriva utminuteringsrörelse, utan har densamma tillkommit vid sidan av den egentliga verksamheten och huvudsakligen endast för att tillgodose av vederbörande myndigheter uttalade önskemål. Därutöver har bolaget sökt och erhållit tillstånd till utminuterings inom stadsdelen Haga, vilken föranledes av en ambitiös strävan att i nykterhetsvårdande syfte söka sanera de dittills ej tillfredsställande "pilsnerförhållandena" därstädes, en uppgift, varmed bolaget tror sig redan hava lyckats. I övrigt har kafébolaget icke haft något ekonomiskt intresse av att utöka denna del av sin verksamhet.

På senare tid har från olika håll gjorts hänvändelser till kafébolaget att söka erhålla utminuteringsrättigheter inom tvenne stadsdelar, där dylika hittills saknats, nämligen Romstad och Viken. Vad den förra av dessa beträffar är närmaste utminuteringsställe (Växnäsgatan 3) beläget på ett avstånd av 1,5—2 km. därifrån. För konsumenterna är det sålunda förenat med stort besvär att tillgodose ett lojalt behov av pilsnerdricka, och det synes därför berättigat att denna numera tätbefolkade stadsdel får tillgång till ett utminuteringsställe på närmare håll. Inom stadsdelen Viken avses närmast områdena omkring Wennbergsparken (Pilgården m. m.) och Rosenbadsområdet bära tillgodoses med ett utminuteringsställe, enär något dylikt icke finnes på närmare håll än vid Kvarnbergsgatan.

Kafébolaget har ansett sig för sin del icke bära ställa sig avvisande till de sålunda gjorda hänvändelserna. Särskilt har bolaget härvid funnit det vara i överensstämmelse med dess nykterhetsvårdande intressen att för egen del göra ansökan om ifrågavarande rättigheter, då i annat fall torde kunna förväntas att personer, som hava intresse av största möjliga försäljning, komma att söka och eventuellt erhålla dessa rättigheter.

Under hänvisning till det ovan anförda får jag — i egenskap av verkställande ledamot i bolagets styrelse — härmed vördsamt anhålla om tillstånd att fr. o. m. den 1 nästkommande juli och tillsvidare för Karlstads Kaféaktiebolags räkning försälja pilsnerdricka till avhämtning enligt det

s. k. Sundbybergssystemet vid öppen gata dels inom stadsdelen Romstad och dels inom stadsdelen Viken härstädes.

Följande handlingar bifogas:

åldersbetyg,
myndighetsbevis,
konkursbevis, samt
intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 6 mars 1944.

N. F. BERGQVIST.

*Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med
nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.*

§ 38.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av majoren Nils Folke Natanael Bergqvist för Karlstads Kaféaktiebolag hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att tills vidare från och med den 1 juli 1944 till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II i lokal vid öppen gata dels inom stadsdelen Romstad och dels inom stadsdelen Viken.

Efter diskussion beslöt nämnden hemställa,

dels att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen i vad densamma avsåge lokal vid öppen gata inom stadsdelen Romstad,

dels att stadsfullmäktige ville avstyrka bifall till framställningen i vad densamma avsåge lokal vid öppen gata inom stadsdelen Viken, enär behov av dylik försäljning där ej kunde anses förefinnas.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 100.

N. F. Bergqvist hade anhållit om tillstånd att för Karlstads Kaféaktiebolags räkning få försälja pilsnerdricka till avhämtning i lokal vid öppen gata dels inom stadsdelen Romstad, dels inom stadsdelen Viken.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Fritiof Gustafsons ansökan om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län, Karlstad.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att uti fastigheten Våxnäsgatan 54 i Karlstad till avhämtning få försälja pilsnerdricka klass II.

Vid ansökan fogas:

åldersbevis,
konkurs- och myndighetsbevis,
intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 24 februari 1944.

FRITIOF GUSTAFSON.

*Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med
nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.*

§ 43.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av fabrikören Fritiof Gustafson hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att i huset nr 54 vid Våxnäsgatan till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Sedan det antecknats, att nämnden tillstyrkt bifall till en framställning från Karlstads Kaféaktiebolag om tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II inom stadsdelen Romstad, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville avstyrka bifall till framställningen, enär behov av försäljningen icke skulle finnas, därest kafébolagets ansökan bifalles.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 101.

Fritiof Gustafson hade anhållit om tillstånd att i fastigheten Våxnäsgatan 54 få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Olle Sundholms ansökan om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 nästkommande oktober, i huset nr 39 vid Herrhagsgatan i Karlstad stad till avhämtning få försälja pilsnerdricka.

Vid ansökningen fogas:

- 1:o) Åldersbevis;
- 2:o) Myndighetsbevis;
- 3:o) Konkursbevis;
- 4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 3 mars 1944.

OLLE SUNDHOLM.

Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.

§ 40.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av handlanden Olof Georg Sundholm hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944, i huset nr 39 vid Herrhagsgatan till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Sedan det antecknats, att sökanden för närvarande innehar enahanda rättighet, utan att nykterhetsnämnden veterligt någon olägenhet i nykterhetskänseende därav försports, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 102.

I anledning av Olle Sundholms ansökan om tillstånd att i fastigheten Herrhagsgatan 39 få till avhämtning försälja pilsnerdricka beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Olga Widstrands ansökan om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 nästkommande oktober, i huset nr 2 vid Vänerslundsgatan i Karlstad stad idka försäljning av pilsnerdricka till avhämtning.

Vid ansökningen fogas:

- 1:o) Åldersbevis;
- 2:o) Myndighetsbevis;
- 3:o) Konkursbevis;
- 4:o) Intyg om ordentlighet och lämplighet.

Karlstad den 8 mars 1944.

OLGA WIDSTRAND.

*Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med
nykterhetsnämnden i Karlstad den 31 mars 1944.*

§ 39.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av handelsidkefskan Olga Hilda Wilhelmina Widstrand hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 oktober 1944, i huset nr 2 vid Vänerslundsgatan till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II.

Sedan det antecknats, att sökanden för närvarande innehar enahanda rättighet, utan att nykterhetsnämnden veterligt någon olägenhet i nykterhetshänseende därav försports, beslöt nämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1944.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.*

§ 103.

I anledning av Olga Widstrands ansökan om tillstånd att i fastigheten Vänerslundsgatan 2 få till avhämtning försälja pilsnerdricka beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Ledamot och suppleant i styrelsen för stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 104.

Till ledamot av styrelsen för Carl och Anna Lundins Minne för tiden till den 1 januari 1946 efter grosshandlaren Anders Löfberg, vilken redan år 1941 anhållit om befrielse från ifrågavarande styrelseuppdrag, beslöt beredningsutskottet föreslå hypoteksombudsmannen Harry Almqvist och till suppleant efter denne för samma tid fru Elsa Lovén.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Två ledamöter i nöjesplatskommittén.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 13 april 1944.

§ 105.

Till ytterligare ledamöter i nöjesplatskommittén beslöt beredningsutskottet föreslå herr Bengt Svensson och fru Tea Rundberg.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 25 Maj 1944.

N:o 5.

Framställning från magistraten om anslag till arkivfotografering.

Till stadsfullmäktige.

Stadens fastighetsbok, som för närvarande omfattar 29 band med i genomsnitt 500 upplägg i varje band, förvaras sedan lång tid i ett stålskåp i inskrivningsdomarens tjänsterum i rådhusets tredje våning. Detta stålskåp har angivits vara brandsäkert, men dess brandsäkerhet har vid ett tillfälle visat sig tvivelaktig. Och fastighetsregisterkommissionen, som haft att utöva tillsyn över fastighetsregistreringen i städerna, har efter ett av kommissionens ordförande år 1930 avlagt besök å rådhuset ifrågasatt, huruvida icke för förvaring av fastighetsboken bordå anordnas ett brandfritt valv.

För tryggheten i den ekonomiska samfärdseln, särskilt i vad avser fastighetsomsättningen och fastighetskrediten, är det av vikt, att fastighetsboken är brandsäkert förvarad. Fastighetsbokens uppgift är ju att göra alla lagfarts-, intecknings- och övriga inskrivningsärenden rörande fast egendom överskådliga. Med hänsyn härtill är fastighetsboken specialiserad med särskilt upplägg för varje fastighet, å vilket i jämnlöpande spalter antecknas alla inskrivningsärenden rörande fastigheten.

Magistraten har icke velat föreslå anordnande av brandfritt valv för förvaring av fastighetsboken, enär sådan åtgärd skulle i de av rådhusrätten och magistraten disponerade lokalerna vara förenad med stora tekniska svårigheter och ställa sig synnerligen kostsam. Med hänsyn till nuvarande osäkra förvaringssätt och till det ovissa tidsläget anser emellertid magistraten det vara påkallat att genom s. k. arkivfotografering av fastighetsboken bereda skydd mot de allvarliga olägenheter i den ekonomiska samfärdseln, som förstoring av fastighetsboken, helt eller delvis, skulle innebära, och mot de mycket stora kostnader, som ett försök till rekonstruktion av densamma på grundval av de till hovrätten insända reoverade exemplaren av lagfarts- och inteckningsprotokollen skulle medföra. Vid sådan arkivfotografering fotograferas varje upplägg i fastighetsboken på ett filmnegativ i storlek 24×36 millimeter. Enär ringa förvaringsutrymme åtgår för negativen, kunna de med lätthet förvaras i brandsäkert valv eller, vid behov, sändas till tryggare ort. Vid inträffad skada å fastighetsboken kan man av negativen erhålla förstoringar, med hjälp av vilka fastighetsboken på kort tid och för en relativt obetydlig kostnad kan tillförlitligt rekonstrueras. Provxemplar av negativ och förstoring bifogas. Arkivfotografering av fastighetsboken har, enligt uppgift, under senare tid utförts i Malmö, Norrköping, Hälsingborg, Örebro, Borås, Uppsala, Härnösand med flera städer.

I samband med fotografering av fastighetsboken anser magistraten lämpligt att fotografering sker jämväl av boken över förlagsinteckningar, som innehåller uppgift om ärenden rörande förlagsinteckningar, avseende företag inom Karlstads stad samt Värmlands län i övrigt med undantag av städerna Kristinehamn och Filipstad.

Enligt från Torins Foto Aktiebolag, specialfirma för arkivfotografering, infordrat anbud skulle kostnaden för fotografering av fastighetsboken med ett beräknat antal av 8540 upplägg belöpa sig till 1,071 kronor 90 öre, var till komma kostnader för resa för fotograf, för frakt för kamerautrustning och film samt för dagtraktamente för fotograf med 20 kronor för dag under cirka 6 dagar. Kostnaden för fotografering av boken över förlagsinteckningar med ett beräknat antal av 500 upplägg skulle belöpa sig till 55 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får magistraten hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja ett förslagsanslag å 1,500 kronor för arkivfotografering av fastighetsboken för staden och boken över förlagsinteckningar.

Karlstad den 5 april 1944.

På magistratens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 26 april 1944.*

§ 381.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 5 april 1944 hade magistraten på närmare anförda grunder hemställt om ett förslagsanslag på 1,500 kronor för arkivfotografering av dels fastighetsboken för staden dels boken över förlagsinteckningar.

Vid skrivelsen hade fogats en provkopia med tillhörande negativ från Torins Fotoaktiebolag, Stockholm.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion för sin del tillstyrka bifall till framställningen ävensom föreslå, att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskottet den 19 maj 1944.*

§ 107.

Beträffande framställning från magistraten om anslag till arkivfotografering beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Förslag angående införande av fritt läkarval för vissa stadens anställda m. m.

Till stadsfullmäktige.

Sedan andre stadsläkaren Arvid Högström, vilken den 27 september 1942 fyllt 65 år, erhållit entledigande från tjänsten från och med sagda dag, har tjänsten av magistraten kungjorts till ansökan ledig. Ehuru veterligen åtminstone två i staden praktiserande läkare önskat ifrågakomma till tjänsten, hade vid ansökningstidens utgång den 29 juli 1942 anmält sig endast en sökande, vilken emellertid senare återtog sin ansökan. Anledningen har tydligtvis varit, att Sveriges läkarförbund funnit lämpligt "blockera" tjänsten, enligt uppgift beroende därpå, att i kungörelsen angående tjänsten — vilken förbundet vägrat införa i Svenska läkartidningen — hade angivits, att blivande innehavare av tjänsten skulle vara underkastad den ändrade eller vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet, som kunde komma att stadgas i ny, i vederbörlig ordning fastställd instruktion.

Andre stadsläkartjänsten uppehålls sedan den 27 september 1942 på förordnande av legitimerade läkaren Karl Erik Tingvall.

I slutning till vad vid ledigförklarandet av andre stadsläkartjänsten förekommit uppdrog hälsovårdsnämnden åt en kommitté, bestående av förste stadsläkaren Erik Hidén, apotekaren Abdon Hamrin och rådmannen N. O. Karell, som erhållit i uppdrag att utarbeta förslag till revision av gällande instruktion av den 30 september 1918 för stadsläkarna, att därjämte och i första hand utreda frågan, huruvida icke i samband med införande av fritt läkarval för sådana personer, som av staden åtnjuta fri läkarvård, andre stadsläkartjänsten kunde indragas.

Med hänsyn till kommitténs uppdrag och uppläggningsen av det fortsatta utredningsarbetet har kommittén, under åberopande av innehållet i en av kommitténs ledamot Hidén upprättad promemoria angående beräknade kostnader för staden vid införande av fritt läkarval och indragning av andre stadsläkartjänsten, i skrivelse av den 3 december 1943 hos nämnden hemställt, att nämnden ville uttala, dels huruvida fritt läkarval borde införas och dels huruvida i samband med införande av fritt läkarval andre stadsläkartjänsten borde indragas.

Med anledning av kommitténs hemställan har nämnden genom beslut den 8 december 1943, § 376, i princip uttalat sig för fritt läkarval för sådana personer, som av staden åtnjuta fri läkarvård, samt uppdragit åt kommittén att jämte nämndens ordförande verkställa ytterligare utredning angående kostnaderna för staden vid införande av fritt läkarval i och för hemställan till stadsfullmäktige om beslut, huruvida sådan anordning skall införas.

Till komplettering av de i Hidéns promemoria lämnade uppgifterna angående kostnaderna för av stadsläkarna meddelad läkarvård kan nämnas, att dessa kostnader belöpte sig, på förste stadsläkaren år 1941 till 1,886 kronor, år 1942 till 2,004 kronor och år 1943 till 1,803 kronor samt på andre stadsläkaren år 1939 till 2,577 kronor, år 1940 till 2,436 kronor och år 1943 till 3,866 kronor.

Av den verkställda utredningen framgår, att vid införande av fritt läkarval för sådana personer, som av staden åtnjuta fri läkarvård, stadens årliga kostnader torde kunna beräknas till ungefär 6,000 kronor.

Härtill kommer, att det i samband med indragning av andre stadsläkartjänsten kan bliva erforderligt att inrätta en arvodestjänst för en läkare, som skall hava hand om sjukvården på Stagnellska sjukhemmet och de tre sjukavdelningarna på Klaraborg.

På grund av vad sålunda anförts får hälsovårdsnämnden, med överlämnande av kommitténs skrivelse till nämnden av den 3 december 1943 jämte därtill hörande bilagor, föreslå stadsfullmäktige besluta, att fritt läkarval skall införas för sådana personer, som av staden åtnjuta fri läkarvård, samt vidare hemställa om stadsfullmäktiges beslut, huru i samband med införande av fritt läkarval skall förfaras med avseende å andre stadsläkartjänsten.

Karlstad den 22 februari 1944.

På hälsovårdsnämndens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

Till hälsovårdsnämnden.

Nämnden har uppdragit åt en kommitté, bestående av undertecknade, att utarbeta förslag till ny instruktion för stadsläkarna samt att därjämte och i första hand utreda frågan, huruvida icke i samband med införande av fritt läkarval för sådana personer, som av staden åtnjuta fri läkarvård, andre stadsläkartjänsten kan indragas.

Med hänsyn till kommitténs uppdrag och uppläggningsen av det fortsatta utredningsarbetet får kommittén, under åberopande av innehållet i bilagda, av kommitténs ledamot Hidén upprättade promemoria (Bil. A.) angående beräknade kostnader för staden vid införande av fritt läkarval och indragning av andre stadsläkartjänsten hemställa, att nämnden ville uttala sin uppfattning om, dels huruvida sådant fritt läkarval bör införas, och dels huruvida i samband med införande av fritt läkarval andre stadsläkartjänsten kan indragas.

Kommittén är av den uppfattningen, att fritt läkarval bör införas, och att i samband därmed andre stadsläkartjänsten kan indragas, enär — av skäl, som framgår av promemorian — fördelarna av införande av fritt läkarval äro så stora, att de måste anses uppväga uppkommande merkostnader för staden.

Kommitténs ledamöter Hamrin och Karell vilja emellertid såsom tillägg till promemorian anföra följande: Förste stadsläkaren Hidén är, enligt villkor vid tjänstens tillsättande, underkastad den ändrade eller vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet, som kan komma att stadgas i ny, i vederbörlig ordning fastställd instruktion. På grund härav och då införande av fritt läkarval för sådana personer, som av staden åtnjuta fri läkarvård, kommer att medföra viss avlastning av arbete från förste stadsläkartjänsten, anse vi det rimligt, att — för den händelse andre stadsläkartjänsten indrages — Hidén i viss utsträckning påläggas sådana göromål beträffande den slutna sjukvården, som nu ankomma på andre stadsläkaren.

Hidén anser det ur sjukvårdssynpunkt olämpligt, att förste stadsläkaren påläggas någon del av de göromål beträffande den slutna sjukvården, som nu ankomma på andre stadsläkaren, och vill till stöd härför åberopa innehållet i bilagda skrivelse. (Bil. B).

De i staden praktiserande läkarna hava, under vissa förutsättningar, förklarat sig principiellt villiga att meddela sjukvård till sådana personer,

som av staden åtnjuta fri läkarvård, mot avgift enligt gällande sjukkassexta och att "utfärda intyg enligt avgiftsbesämmelser, som äro fastställda i Värmlands läkarförenings taxa mom. A och C".

Karlstad den 3 december 1943.

ABDON HAMRIN.

ERIK HIDÉN.

N. O. KARELL.

Bilaga A.

PROMEMORIA.

De ekonomiska konsekvenserna för stadens vidkommande vid indragning av 2:dre stadsläkartjänsten och införande av fritt läkarval framgår av nedanstående. Siffrorna givetvis approximativa.

Lönen till en blivande läkare vid stadens slutna sjukvård har angivits till samma belopp som i Linköping. Denna vård motsvarar till antalet sängplatser ungefär förhållandena i Karlstad. Grundlönen är 3,500 kr. jämte dyrtidstillägg. Härtill komma kostnaderna för den läkarvård som genom det fria läkarvalet skall meddelas det klientel, vilket enligt gällande instruktion för stadsläkarna åligger dem att behandla kostnadsfritt (fattigvårdens hjälpsökande, fast anställda kommunalarbetare, ordinarie polismän, brandmän etc.). För att få en uppfattning av dessa kostnader har förfarits på följande sätt. Med ledning av sjukjournalerna för dessa kategorier ha antalet besök på läkarmottagningen, i hemmet samt utförda laborationer kunnat beräknas. Dessa prestationer ha värdesatts enligt gällande sjukkassexta. Beräkningen omfattar tiden 1/10 1942 t. o. m. 30/9 1943 och utgör sammanlagda värdet av 1:ste och 2:dre stadsläkarens prestationer, c:a 6,000 kr. Denna siffra kan givetvis variera en hel del från år till år beroende på mindre eller större sjuklighet samt på antalet understödstagare hos fattigvården. Beräknas såsom förut antagits lönen åt en läkare för den slutna sjukvården 3,500 kr. jämte årliga pensionsavgifterna vid en beräknad tjänstetid av 28 år till 570 kr. eller tillhoppa 4,070 kr. blir stadens utgiftsökning vid införande av fritt läkarval c:a 10,000 kr.

En utgiftsminskning uppstår genom att lön och pensionsavgifter rörande 2:dre stadsläkaren bortfalla. Grundlönen utgör f. n. 1,500 kr., vartill kommer 750 kr. för skötsel av tuberkulosavdelningen på Klaraborg, eller således 3,250 kr. och de årliga pensionsavgifterna vid en beräknad tjänstetid av 28 år 500 kr. eller tillsammans 3,750 kr. Emellertid torde det vara riktigare att utgå från den grundlön, som en nytillträdande ordinarie 2:dre stadsläkare bör kunna påräkna efter en lönereglering. En sådan synes ofrånkomlig om 2:dre stadsläkartjänsten skall bibehållas, emedan hans arbetsbörda oavbrutet vuxit och någon löneförhöjning ej gjorts, sedan den 1 januari 1913. Den minsta grundlön som härvid kan komma ifråga vid nuvarande arbetsprestation torde vara 4,250 kr. Siffran är givetvis ungefärlig och sannolikt för låg. Till denna summa måste läggas årliga pensionsavgifter på 660 kr. vid beräkning av samma antal tjänsteår som ovan nämnts. Tillhoppa blir det 4,910 kr. eller i runt tal 5,000 kr.

En viss stegring i medicinkostnaderna vid införande av fritt läkarval kan tänkas ifrågakomma, men erfarenheterna från Halmstad och Linköping ge vid handen, att de äro obetydliga, varför hänsyn härtill ej tagits i denna beräkning.

Vid fritt läkarval kunna kostnaderna för läkare och medicin stiga, om klientelet får gå från den ena läkaren till den andra utan någon som helst

inskränkning. En viss kontroll härav bör ske genom att vederbörande för *samma sjukdom* hänvisas till en och samma läkare och endast på remiss från denne får vända sig till specialist eller annan läkare.

Sammfattningsvis kan man säga att fritt läkarval skulle innebära en merkostnad i stadens utgifter för dem som åtnjuta fri läkarvård på c:a 5,000 kr. Denna siffra, det må än en gång betonas, är approximativ. Möjligen kan den bli ett eller två tusen kronor lägre, alldenstund läkarbesöken sista året varit påtagligt flera jämfört med närmast föregående år. Det fria läkarvalets fördelar kunna ej undervärderas. Genom att fritt få välja söker sig den sjuke till den läkare han har förtroende för och genom förtroende skapas en kontakt mellan den sjuke och läkaren, som är nödvändig för att resultatet av läkarbesöket skall bli det bästa möjliga för den sjuke. Detta är alltid betydelsefullt men alldeles särskilt gäller detta vid nervösa sjukdomar, och då man vet, att minst 50 % av de sjuka i en läkares väntrum ha dylika åkommor i en eller annan form, förstår man även kvantitativt sett, vilken betydelse förtroendet till läkaren har. Som det nu är, måste den sjuke vända sig till en bestämd läkare, oavsett om han har förtroende för honom eller ej. Den sjukas inställning blir lätt den, med rätt eller orätt, att läkaren inte intresserar sig speciellt för "hans fall".

Även för läkarens del spelar den förtroendefulla kontakten med patienten stor roll. Han behöve dessutom ej längre ha känslan av att vara tvungen behandla ett reellt obegränsat antal sjukdomsfall utan ekonomisk gottgörelse i relation till arbetsprestationen. Principen betalning pr prestation inom det öppna sjukvårdsarbetet har vunnit alltmer terräng. Bland den sjuka allmänheten har den rönt förståelse och motsatsen förvåning. Så har det många gånger bland just det klientel, som enligt detta förslag avses att fritt få välja läkare, väckt åtskillig undran att läkaren ej blir betald för varje särskilt fall. Till sist kan nämnas, att i städerna Halmstad och Linköping, som ha den längsta erfarenheten av det fria läkarvalet, belåtenheten är stor såväl bland allmänhet som läkare. — Även om fördelen av fritt läkarval icke kan uppskattas i nakna siffror, är den likaväl en stor och värdefull realitet, som väl bör uppväga den ökade kostnad den medför för staden.

ERIK HIDÉN.

Förste stadsläkare.

Bilaga B.

Till Hälsovårdsnämnden.

Vid en eventuell indragning av 2:dre stadsläkartjänsten och införande av s. k. fritt läkarval kan den frågan kanske komma att diskuteras inom hälsovårdsnämnden, att den slutna sjukvård, som nu åligger 2:dre stadsläkaren helt eller delvis skulle överföras på 1:ste stadsläkaren. Till detta får jag anföra följande.

Den slutna sjukvården omfattar sammanlagt bortåt 100 sängar fördelade på 4 olika avdelningar (akut kroppssjuka, lungtuberkulösa, sinnessjuka och kroniskt kroppssjuka). I samband härmed har 2:dre stadsläkaren en mer eller mindre omfattande poliklinisk verksamhet bland ålderdomshemmets pensionärer och den där anställda personalen. Läkaren går ordinarie ronder 3 gånger i veckan på de olika avdelningarna, vid hemmet för kroniskt sjuka 2 gånger. Dessutom är han skyldig att vid förekommande behov dessemellan göra besök på avdelningarna.

Till platsantalet motsvarar stadens slutna sjukvård ett mindre lasarett, även om arbetet för läkaren ej är fullt jämförligt. Skulle detta arbete överföras på 1:ste stadsläkaren bleve det en avsevärt ökad arbetsbörda för denne och skulle svårligen låta sig förenas med hans nuvarande göromål, även om han befrias från sin andel i den öppna vården. Fullständig befrielse från densamma bleve det dock icke, då man måste räkna med, att en del av de till fri sjukvård berättigade även i fortsättningen komme att söka vård hos honom.

Svårigheten att förena en ensam stadsläkares åliggande med arbetet inom den slutna sjukvården har också insetts på andra ställen, där fritt läkarval införts. I Linköping, som har en slutna sjukvård med 120 sängplatser och som vid tiden för det fria läkarvalets införande hade en befolkning på något över 30,000 innevånare, d. v. s. ungefär vad Karlstad nu har, fanns redan vid sagda tid en särskild läkare för den slutna vården. Så vitt jag kunnat utröna, skedde ej någon utökning av stadsläkarens åligganden i samband härmed. I Halmstad infördes fritt läkarval 1933 och indrogs 2:dre stadsläkartjänsten. Staden hade då omkring 25,000 innevånare. Särskild läkare anställdes för den slutna sjukvården.

Man kan tänka sig, att förste stadsläkaren skulle överta en *del* av den slutna sjukvården, då närmast den som gäller de kroniskt sjuka å Stagnellska sjukhemmet, under det att sjukavdelningarna på Klaraborg finge sin egen läkare. En uppdelning av de olika avdelningarna inom Klaraborg på två skilda läkare finner jag ur sjukvårdsteknisk synpunkt synnerligen olämplig och kan ej komma i fråga. Alternativet med olika läkare på Stagnellska sjukhemmet och Klaraborg är ej heller lämpligt ur sjukvårdssynpunkt. Mellan dessa ställen sker ett tätt utbyte av patienter och det är givetvis till fördel för sjukvården, att samma läkare har hand om den på båda ställena. Han kan snabbt vidta erforderliga överflyttningar och har kännedom om beläggningens storlek och art på båda ställena. Det sistnämnda är det ej minst viktiga. De kroniskt sjuka äro ofta långliggare och för sin trivsel beroende av att få lämpliga medpatienter.

Erfarenheten från andra städer och vad jag i övrigt anfört gör, att jag anser det ur sjukvårdssynpunkt vara olämpligt, att den slutna sjukvården helt eller delvis överföres på stadsläkaren vid införande av fritt läkarval. Stadsläkarens hygieniska arbete komme att bli lidande, eftersom i konkurrensen med detta sjukvårdsarbetet i många fall av lätt naturliga skäl måste få gå före. Bästa lösningen är utan tvivel att inrätta en särskild läkartjänst för den slutna vården.

Karlstad den 27 november 1943.

ERIK HIDÉN.
Förste stadsläkare.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 8 maj 1944.*

§ 445.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 22 februari 1944 hade hälsovårdsnämnden på i skrivelsen närmare anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att fritt läkarval skall införas för sådana personer, som av staden åtnjuta fri läkarvård, samt vidare hemställt om stadsfull-

mäktiges beslut, huru i samband med införandet av fritt läkarval skall för-
faras med avseende å andre stadsläkartjänsten.

Efter diskussion och sedan drätselkammaren tagit del av vissa från
stadsförbundet införskaffade uppgifter*) angående lösandet av frågan om
fritt läkarval i andra städer, beslöt drätselkammaren hemställa, att stads-
fullmäktige ville besluta

att fritt läkarval skall införas för sådana personer, som,
utan att åtnjuta anstaltsvård, av staden åtnjuta fri läkarvård.

Drätselkammaren beslöt tillika föreslå, att stadsfullmäktige skulle be-
sluta, att andre stadsläkartjänsten skall indragas, varvid frågan om inrät-
tande av en arvodestjänst för läkare med uppdrag att handhava sjukvården
på Klaraborg och Stagnellska sjukhemmet borde prövas efter ny framställ-
ning av hälsovårdsnämnden.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.*

§ 108.

Beträffande fråga om fritt läkarval och indragning av andre stads-
läkartjänsten beslöt beredningsutskottet efter överläggning på yrkande av
herr Helmer att hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, att fritt läkarval skall
införas för sådana personer, som, utan att erhålla anstalts-
vård, av staden åtnjuta fri läkarvård, att träda i kraft snarast
från dag, som hälsovårdsnämnden hade att bestämma, samt

att stadsfullmäktige skulle i princip uttala sig för indrag-
ning av andre stadsläkartjänsten men slutligen avgöra ärendet
i denna del först i samband med frågan om ordnandet av
sjukvården på Klaraborg och Stagnellska sjukhemmet, varom
från hälsovårdsnämnden inföväntades förslag, däri jämväl
borde behandlas frågan om jourtjänsten.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående viss omorganisation å stadsombuds- mannaexpeditionen.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 8 maj 1944.*

§ 424.

Föredrogs följande skrivelse av stadsombudsmannen angående indragan-
de av stadskanslistbefattningen och viss omorganisation å stadsombuds-
mannaexpeditionen i samband därmed:

*) Uppgifterna finnas tillgängliga å stadsombudsmannens expedition.

"Till Drätselkammaren.

Sedan belyningsstyrelsen genom annons i ortstidningarna ledigförklarat en befattning som bokhållare å gas- och elverkens kontor, har styrelsen den 27 april 1944 till innehavare av nämnda befattning utsett kanslisten å stadsombudsmannens expedition John Widing. Befattningen tillträdades efter överenskommelse.

Frågan om ersättare för Widing blir härigenom aktuell. Som bekant har efter biträdande stadsombudsmannens hitkomst frågan om en fortsatt rationalisering av arbetet på stadsombudsmannens expedition varit uppe till behandling. Därvid har framhållits att stadskanslisten borde kunna ersättas av en ordinarie kvinnlig kontorist. Ehuru den nuvarande stadskanslisten blir svår att ersätta i vissa avseenden, torde en sådan förändring kunna ske, om ytterligare en god kvinnlig arbetskraft erhålles. Ifråga om de rena skrivgöromålen bör därigenom en förbättring uppnås. Emellertid kan jag ej underlåta att framhålla lämpligheten av inrättandet i samband därmed av en mellantjänst. Innehavaren av den nuvarande kontoristtjänsten får genom indragningen av stadskanslisttjänsten sitt ansvar och sin arbetsbörda väsentligt ökade. Jag ifrågasätter därför, att denna kontoristtjänst göres om till en tjänst som kanslibitråde med placering i 8:e lönegruppen.

Efter den ifrågasatta omorganisationen skulle kostnaderna jämfört med kostnaderna för det närvarande bli va:

Nuvarande organisation: 1 stadskanslistbefattning; nuvarande innehavaren i 13:e lönegruppen 17:e löneklassen avlöning f. n. inkl. rörligt tillägg	kr.	6,093:90	
1 kontoristbefattning i 6:e lönegruppen, avlöning f. n. inkl. rörligt tillägg	kr.	2,897:10	8,991:—
Föreslagen omorganisation: 1 kanslibitråde i 8:e lönegruppen, beg.-avlöning inkl. rörligt tillägg	kr.	3,296:70	
1 kontoristbefattning i 6:e lönegruppen, beg.-avlöning inkl. rörligt tillägg	kr.	2,897:10	6,193:80

Placeras den ifrågasatta mellantjänsten i 7:e lönegruppen bli motsvarande siffror 3,096:90 + 2,897:10, tillhoppa 5,994:—.

Staden gör, som synes, en besparing, vilket förslag man än väljer.

Vid bedömandet av kostnaderna för stadskansliet bör ihågkommas, att numera samtliga skrivgöromål för jämväl byggnadsnämnden, hälsovårdsnämnden, pollsnämnden och brandstyrelsen samt för åtskilliga kommittéer av mer eller mindre tillfällig art verkställas genom stadsombudsmannaexpeditionens försorg.

Under återopande av vad ovan anförts får undertecknad hemställa, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville tillstyrka

att kanslistbefattningen å stadsombudsmannens expedition icke återbesättes;

att i stället för den indragna kanslistbefattningen inrättas en mellantjänst, vars innehavare lämpligen benämnes kanslibitråde, med placering i 8:e lönegruppen i gällande lönerglemente och att nuvarande innehavaren av den ordinarie kontoristbefattningen å stadsombudsmannaexpeditionen förklarar berättigad att utan särskild ansökan och med tillgodoräkning av sin tjänstgöring såsom ordinarie i stadens tjänst innehava denna befattning;

att en ordinarie kontoristtjänst inrättas å stadsombudsmannaexpeditionen med placering i lönerglementets 6:e lönegrupp samt

att ifrågavarande omorganisation skall anses träda i kraft från den 1 i månaden efter det stadsfullmäktige fattat beslut i ärendet.

Därjämte hemställes, att drättselkammaren ville besluta att, utan avvaktande av stadsfullmäktiges beslut, låta utannonsera en kontoristbefattning å stadsombudsmannaexpeditionen i 6:e lönegruppen.

Karlstad den 28 april 1944.

GUSTAF PALMÉR."

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 4 maj 1944.

§ 51.

I till drättselkammaren ställd skrivelse av den 28 april 1944 hade stadsombudsmannen föreslagit,

att kanslistbefattningen å stadsombudsmannens expedition icke skulle återbesättas; att i stället för den indragna kanslistbefattningen skulle inrättas en mellantjänst, vars innehavare lämpligen kunde benämnas kanslibiträde, med placering i 8:e lönegruppen i gällande lönereglemente och att nuvarande innehavaren av den ordinarie kontoristbefattningen å stadsombudsmannaexpeditionen skulle förklarar berättigad att utan särskild ansökan och med tillgodoräknande av sin tjänstgöring såsom ordinarie i stadens tjänst innehava denna befattning;

att en ordinarie kontoristtjänst skulle inrättas å stadsombudsmannaexpeditionen med placering i lönereglementets 6:e lönegrupp samt

att ifrågavarande omorganisation skulle anses träda i kraft från den 1 i månaden efter det stadsfullmäktige fattat beslut i ärendet.

Lönenämnden beslöt efter diskussion för sin del tillstyrka bifall till ovannämnda förslag.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder röster höjdes såväl för att ärendet i dess helhet skulle omedelbart avgöras som för en bordläggning av ärendet i den del, detsamma avsåg uppflyttning av kontoristtjänsten å ombudsmannaexpeditionen i 8:e lönegruppen. I senare fallet borde utredas, vilka av stadens övriga kontoristbefattningar, som samtidigt borde uppflyttas i en högre lönegrupp.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drättselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att kanslistbefattningen å stadsombudsmannaexpeditionen icke skall återbesättas samt

att en ordinarie kontoristtjänst från och med den 1 juni 1944 skall inrättas å stadsombudsmannaexpeditionen med placering i 6:e lönegruppen i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet.

Beträffande framställningen i övrigt beslöt drättselkammaren uttala, att drättselkammaren för sin del ansåge lämpligt att ärendet i denna del bordlades för närmare utredning och förslag.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.*

§ 109.

Drätselkammaren hade föreslagit viss omorganisation av stadsombudsmannens expedition.

Beredningsutskottet beslöt efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta,

att kanslistbefattningen på stadsombudsmannens expedition icke skall återbesättas, samt

att en ordinarie kontoristtjänst från och med den 1 juni 1944 skall inrättas å expeditionen med placering i 6:e lönegruppen av det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Förslag angående omändring av en extra kontoristtjänst
å drätselkontoret till en ordinarie kontoristtjänst.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 26 april 1944.*

§ 387.

Föredrogs följande skrivelse av stadskamreraren angående *dels* tillsättande av vissa extra tjänster *dels* omändring av en extra kontoristtjänst å drätselkontorets debiteringsavdelning till en ordinarie tjänst i 6:te lönegruppen.

"Till Drätselkammaren.

Drätselkammaren uppdrog den 14 dennes åt herr ordföranden och stadskamreraren att tillsätta två lediga tjänster som extra kontorister på drätselkontorets debiteringsavdelning. Härmed anmäles, att uppdraget fullgjorts och att till innehavare av tjänsterna utsetts Maj-Britt Carlback, Akuregatan 4, Karlstad och Isa Andersson, Genvägen 5, Karlstad, vilka båda inplacerats i löneskala 2:3 med en lön f. n. av c:a 215:— kronor pr månad.

Därjämte får jag anmäla, att jag i samråd med herr ordföranden på försök anställt en pensionerad järnvägsman, Karl Nilsson, såsom försäljare av gaspolletter. Jag erinrar därvid om, att denna försäljning tidigare sköttes av automatinkasseren, men sedan olämpligheten i detta arrangemang konstaterats, har försäljningen skett genom olika yngre extra befattningshavare på drätselkontoret. Detta har vid personalbrist inneburit vissa olägenheter, då en person måst disponeras för försäljningen 2 å 3 dagar i veckan. Det vore därför fördelaktigt, att få denna verksamhet ordnad genom en äldre, deltidanställd person med arvode efter överenskommelse. Jag anhåller därför få återkomma med förslag, sedan erfarenheter av försöket vunnits.

Samtidigt får jag föreslå drätselkammaren att genom anslag kungöra en vakant kontoristbefattning i 6:e lönegruppen på drätselkontoret till ansökan ledig. Innehavaren av befattningen är avsedd att vara placerad på kommunalskatte- och löneavdelningen och till innehavare av befattningen torde komma att utses en av de nuvarande extra befattningshavarna.

De två extra tjänster som efter vad som framgår härövan nu blivit återbesatta, avse el-, gas- och vattendebiteringen. På avdelningen finnas en ordinarie tjänst som kontorist i 6:e lönegruppen och normalt två extra kontoristtjänster på el- och gasdebiteringen samt en extra kontoristtjänst på vattendebiteringen. Samtliga tjänster äro besatta med kvinnlig personal. Det är av stor betydelse, att debiteringsavdelningens arbete icke förryckes genom täta ombyten av personal. Det torde vara uteslutet, att en sådan organisation kan komma att genomföras, att de extra kontoristtjänsterna på avdelningen bliva obehövliga. Jag föreslår därför drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa, att åtminstone en av dessa tjänster förändras till ordinarie med tillsättande vid tidpunkt som drätselkammaren kan finna lämpligt.

Karlstad i drätselkontoret den 17 april 1944.

STELLAN WENDT.”

Drätselkammaren beslöt godkänna de av ordföranden och stadskamreraren vidtagna åtgärderna ifråga om tillsättande av extra befattningar samt jämväl ifråga om lönesättningen för dessa. Den vakanta kontoristbefattningen på drätselkontoret i 6:e lönegruppen skulle genom anslag kungöras till ansökan ledig.

Därjämte beslöt drätselkammaren efter diskussion hemsfälla, att stadsfullmäktige ville besluta

att i enlighet med ovanintagna förslag omändra den ena av de extra kontoristtjänsterna å drätselkontorets debiteringsavdelning till en ordinarie kontoristtjänst i 6:e lönegruppen i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet;

att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta ifrågavarande tjänst vid tidpunkt, som drätselkammaren kunde finna lämplig samt

att på innevarande år belöpande kostnader för den nyinrättade ordinarie befattningen, i den mån medel för ändamålet icke eljest finnas tillgängliga, skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 110.

Beträffande drätselkammarens förslag att ändra en extra kontoristtjänst på drätselkontoret till en ordinarie befattning beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från belysningsstyrelsen om inrättande av en ingenjörsbefattning i 15:e lönegruppen m. m.

Utdrag av belysningsstyrelsens i Karlstad protokoll den 5 april 1944.

§ 33.

Angående förstärkning av elverkets tekniska personal förelåg från elverkschefen följande skrivelse med bilagor:

"FÖRSLAG

till förstärkning av elverkets tekniska personal.

Förvaltningen av elverkets distributionsapparat under de senaste tio åren har givit vid handen, att en förstärkning av den tekniska personalen är ofrånkomlig.

Den tekniska personalen har sedan år 1910 haft följande sammansättning:

1910 t. o. m. 1/7 1919 Elverkschefen.

1/7 1919 t. o. m. 1920 Elverkschefen.

Biträdande ingenjör E. Adde.

1921 t. o. m. 1/7 1933 Elverkschefen.

Distributionsingenjör W. Stenborg.

1/7 1933 t. o. m. 1944 Elverkschefen.

Distributionsingenjör W. Stenborg.

Biträdande ingenjör A. Ullenius.

Under åren 1918—1931 har min arbetstid i stor utsträckning tagits i anspråk för Kohlsättersanläggningarna och för omfattande projekt och förhandlingar för Rottnerosfallens förvärvande, varom stadsfullmäktiges handlingar kunna lämna närmare besked. Under dessa år måste jag överflytta en del av mitt ordinarie arbete på distributionsingenjören, vilken därmed fick bära en betydligt större arbetsbörda än hans reglemente föreskrev.

På grund av fortgående ökning av distributionsingenjörens arbetsbörda blev det till sist nödvändigt att befria honom från bland annat ritningsgöromål och anlätades för dessa göromål ingenjör Ullenius från 1/7 1933.

Ing. Ullenius hade därjämte att utföra konstruktioner av transformatorstationer och ställverk. Visserligen kunde elverket till en del ha beställt färdiga ställverk från främmande firmor, men då verket behövde sysselsättning för montörerna under den kalla tiden av året, då yttre arbeten måste inställas, och dessutom gärna ville bereda härvarande smidesverkstäder arbete, föredrogs att utföra nämnda arbeten i egen regi.

Avläsning av industriabonnenternas mätare och kontrollen av deras förbrukning har sedan år 1941 övertagits av ing. Ullenius.

Sedan år 1941 är ing. Ullenius av länsstyrelsen förordnad som elverkets luftskyddsledare, ett uppdrag, som i betraktande av kraftförsörjningens betydelse under krigstid kräver ett betydande organisationsarbete.

Från det år, då behovet av Uddeholmskraft började överstiga frikraftbeloppet, och vi sålunda även måste taga avgiftsbelagd Uddeholmskraft i användning, blev det nödvändigt att utarbeta belastningsdiagram till ledning för kraftbehovets ekonomiska fördelning på disponibla kraftabonnemang, nämligen Dejeffors, Uddeholm och Ångkraftverket. Detta numera fortlöpande beräkningsarbete, som dragit en årlig kostnad av 2,500 kr., har utförts av ing. Ullenius. Sammanställning av de dagliga drifrapporterna från de primära transformatorstationerna för Dejeffors- och Uddeholmskraft, ävensom från omformarestationen och där befintliga summamätare och varaktighetsmätare för all till nätet utgående kraft samt för Ångcentralens drift har ävenledes övertagits av ing. Ullenius.

Beträffande sättet för inköp av råkraft och förvaltningskostnadernas beroende därav; vill jag erinra om följande förhållanden:

Karlstad torde vara ensam om det säregna förhållandet att inköpa kraft från två från varandra ekonomiskt oberoende kraftföretag. Övriga elverk distribuera kraft från endast ett kraftföretag. Att Karlstad kommit att intaga denna särställning beror på, att staden, som var bunden av kontrakt med Dejefors till år 1956, nödgades köpa fyllnadskraft för sitt växande kraftbehov från andra kraftkällor, först från Kohlsäters Kraftaktiebolag, sedan från Trollhättan och nu sist från Uddeholm. Denna uppdelning av behövlig kraft på två kraftföretag innebär gentemot inköp från ett företag en betydande merutgift i förvaltningskostnader. Dejeforsabonnemanget å 882 kW, till kr. 84,000 per år, får utnyttjas under alla timmar på året. För Uddeholmskraften utgår däremot dels effektavgift pr kW och månad, dels avgift pr uttagen kWh. Dessa abonnemang skola inpassas i belastningsdiagrammet så att de göra den ekonomiskt största nyttan. Om man avsätter årets 8760 timmar på en horisontell linje och effektbehovet i vertikal led får man en triangel, vars ytinnehåll representerar kilowattimmarna dels under viss effekt och dels under hela året. Då nu en viss effekt i basen innehåller flera kilowattimmarna än samma effekt högre upp är det givet att man lägger Dejeforsabonnemanget längst ner i triangeln och därovan Uddeholmskraften och högst upp ångkraften. På detta sätt erhåller man den mest ekonomiska utnyttjningen av kraftabonnemangen. Att kraftkontrakten äro gynnsamma, och att man lyckats anpassa dem på ekonomiskt sätt i belastningskurvan trots att de äro uppdelade på två kraftföretag framgår av följande kalkyl. Vår närmaste grannstad köper sin kraft till ett medelpris av 2,48 öre pr kWh., medan Karlstads elverk enligt Dejefors- och Uddeholmskontrakten betala 1,76 öre. Skillnaden utgör alltså 0,72 öre pr kWh och för hela kraftbeloppet, undantagandes frikraften från Uddeholm, innebär detta en skillnad på 108,000 kr. pr år. Så stor blir dock inte denna vinst i verkligheten, ty elverket måste betala omkostnader dels för speciella kraftöverföringsorgan och därmed förenade energiförluster dels vissa icke oväsentliga förvaltningskostnader som äro ofrånkomligt förbundna med kraftfördelningen på de olika abonnemangen.

Detta arbete, som är av rent teknisk art, har fördelats på så sätt, att ingenlör Ullenius utför vissa belastningsberäkningar, elverkschefen gör härpå grundade ekonomiska kalkyler och lämnar direktiv för kraftfördelningen, varefter distributionsingenjören har att verkställa fördelningen och tillse att kalkylerna visa sig ekonomiskt hållbara. Då elverkets kraftförbrukning undergår ständiga och ofta oförutsedda växlingar, måste nu berörda arbete alltsomoftast, kanske vecka efter vecka, göras om.

Med anställandet av ing. Ullenius avsågs i första hand att få till stånd viss lättnad i distributionsingenjörens alltför stora arbetsbörda. Emellertid har detta syfte icke uppnåtts på grund av dels den oväntat stora ökningen i kraftkonsumtionen och dels den mångfald bestämmelser, som under rådande kristid utfärdats beträffande kraftdisposition, materialåtgång och dylikt, vilka bestämmelser, enligt vad som meddelats från centrala driftledningen, torde komma att i avsevärd omfattning kvarstå flera år efter krigets upphörande.

Den under krisåren på grund av materialransonering eftersatta ledningsförstärkningen måste snarast utföras. Kablarna äro överbelastade, men var överbelastningen är störst, kan i brist på erforderlig teknisk personal icke på annat sätt avgöras än genom att sammanställa ingående klagomål över "dåligt ljus". Utan föregående mätning och kalkyl kan icke heller avgöras, vilka kablar, som i första hand böra förstärkas dels med hänsyn till omedelbart behov dels i avseende på väntad belastningsökning. Att tillfälligt och på måfå avhjälpa olägenheterna för att om ett par år till äventyrs få göra om proceduren är dålig ekonomi.

Det är dock icke enbart under krisåren försummad ledningsförstärkning, som skall utföras, utan därtill kommer erforderliga åtgärder för att möta den fortlöpande konsumtionsstegringen. Belysningsstyrelsen, som haft sin uppmärksamhet riktad på sistnämnda förhållande icke minst med hänsyn till behovet av stora anslag för ändamålet, har låtit 'Elektriska Prövningsanstalten' utreda stadens sannolika energiförbrukning till år 1960. Den konsulterade firman, som genom sin verksamhet har kontrakt med ett flertal elverk, har i utredningen kommit till att Karistad år 1960 vid ett antaget innevärnareantal av 40,000 personer torde behöva ett energibelopp av 45 millioner kilowattimmar. Förbrukningen år 1943 var drygt 20 millioner kWh.

En energiomsättning på 45 millioner kWh kräver en helt annan distributionsapparat än den nuvarande. Med nuvarande spänning av 3100 volt å högspänningskabelnätet skulle man vid sådan förbrukning nödgas tillgripa kabeldimensioner, som äro tekniskt och ekonomiskt olämpliga. Därför måste överföringsspänningen fördubblas, kanske tredubblas. Ett så omfattande arbete, övergång till högre spänning medför, kan självfallet icke utföras på en gång men projektarbetet i sin helhet bör göras genast och ligga färdigt som en stomme för det successiva utförandet. Var omläggningen först skall ske blir beroende på övriga kommunala arbeten, gatuomläggningar m. m. Även om det skulle visa sig ekonomiskt lämpligt att låta den konsulterade firman utföra hela detta program, kommer dock ett avsevärt detaljarbete att belasta den tekniska personalen å distributionskontoret.

Med den ökade konsumtionen stiger också behovet av ett kraftigare lågspänningsnät, vilket även skall kunna övertaga likströmsnätets belastning allt efter detta näts omläggning.

Det nuvarande växelströmsnätet är utrustat med endast en transformatorstation för varje distributionsområde, men i fortsättningen blir det sannolikt nödvändigt att sammankoppla flera distributionsområden, som då komma att förses med ström från flera parallellarbetande transformatorstationer. Här ovan nämnda kompletteringar och utvidgningar komma att kräva ett omfattande arbete på distributionskontoret.

I sina kalkyler för Uddeholmsavtalet beräknade ingenjör Hässler, att det då kontrakterade kraftbeloppet inclusive Dejforsabonnemanget med en beräknad uttagbar energimängd av 16 millioner kWh skulle räcka till år 1956, men redan år 1941 uttogs detta energibelopp. År 1943 var kraftuttaget drygt 20 millioner kWh. Det förhållandet, att vi med de kontrakterade effektbeloppen från Dejfors och Uddeholm kunnat utnyttja fler kilowattimmar, än Hässler beräknat, beror dels på att utnyttjningstiden för den abonnerade effekten varit längre, och dels på att ångkraftverket övertagit en större del av belastningsspetsen, medförande att den tingade kraften skjutits längre ned i belastningsdiagrammets bredare del med längre utnyttjningstid.

Emellertid är den abonnerade effekten nu fullt utnyttjad, och staden måste följaktligen omedelbart underhandla om ett avsevärt högre kraftbelopp, som åtminstone är tillräckligt för vårt behov till år 1960. De kommunala förtroendemän, vilka varit med om sådana förhandlingar, torde nog ha erfart, att detta arbete är mycket tidsödande och kommer att föranleda omfattande kalkyler från min sida. Jag torde därför nödgas överlåta en del av mitt ordinarie arbete under denna tid på distributionsingenjören.

Styrelsen har för övrigt redan ägnat denna betydelsefulla fråga uppmärksamhet och beslutat viss utredning.

Krav på ökad driftsäkerhet har alltmer gjort sig gällande från industrihåll, varför en ökad kontroll från den tekniska personalens sida för driftsäkerhetens höjande kommer att bli ett bestående arbete.

Då av det sagda med all tydlighet torde framgå, dels att de av ingenjör Ullenius sedan år 1933 å extra stat uppförda arbetsuppgifterna äro av permanent art och kräva

sin man, dels att betydande uppgifter med omläggning av högspänningsnätet och likströmsnätet omedelbart kräva ytterligare ingenjörskrafter, vill jag föreslå:

1) att för de av ingenjör Ullenius utförda arbetena inrättas en ordinarie befattning, benämnd 'biträdande ingenjör', med placering i lönegrupp 15 och att ingenjör Ullenius tilldelas denna befattning från 1 januari 1944, samt

2) att för de ytterligare arbetsuppgifter, som förestå beträffande påtalade omläggningar, anställs extra ingenjörskraft i mån av behov, en anställningsform, som valts med hänsyn till det förhållandet, att staden efter de nuvarande gas- och elverkschefernas avgång skall vara i största möjliga grad obunden vid nyanställning av ingenjörskrafter.

I 1944 års stat finnes anslag upptaget för en befattning som biträdande ingenjör. För avlöning av extra ingenjörskraft torde styrelsen bära hemställa om anslag för innevarande år med ett belopp av högst 8000 kronor att utgå av i 1942 års bokslut avsatta medel.

Karlstad den 5 januari 1944.

J. THALÉN."

Bilaga:

Sammanställning av den tekniska personalens sammansättning hos några av med Karlstad i storleksordning jämförliga elverk*).

Elverkets energiförbrukning åren 1933—1943*).

Instruktion för biträdande ingenjör.

"INSTRUKTION

för biträdande ingenjör vid elverket.

Biträdande ingenjören skall hava avlagt elektroteknisk examen vid tekniskt gymnasium eller vid Statens Elektrotekniska fackskola eller äga däremot svarande elektrotekniska kunskaper.

För befattningshavaren skall i övrigt gälla de bestämmelser, som innefattas i av Karlstads Stadsfullmäktige nu eller framdeles antaget 'Tjänste- och avlöningsreglementet för Karlstads stads befattningshavare'.

Biträdande ingenjören skall under distributionsingenjörens ledning biträda denne med förekommande göromål och bland annat utföra följande arbeten:

- 1) sammanföra driftdagrapporter från primära transformatorstationer, omformarestationen och bränslekraftverken i härför avsedd journal;
- 2) utarbeta belastningsdiagram till ledning för kraftbehovets ekonomiska fördelning på disponibla krafttillgångar;
- 3) utföra kartor över ledningsnät och gatubelysning;
- 4) utföra konstruktionsritningar för ställverk, transformatorstationer och instrumenteringar;
- 5) föra register över maskiner, transformatorer, kartor och ritningar;
- 6) avläsa industriabonnenternas mätare och kontrollera deras förbrukning, samt till distributionsingenjören rapportera dels eventuella felaktigheter rörande mätningresultaten dels eventuella belastningsökningar, som fordra större mätare och instrumentering, dels anmäla eventuella avvikelser från kontraktsbestämmelser.

*) Finnas tillgängliga på stadsombudsmannens expedition.

Härjämte förelåg ett angående ingenjören Axel Ullenius utfärdat läkarintyg enligt för anställning i stadens tjänst fastställt formulär.

Styrelsen beslöt till en början anteckna, att styrelsen, som sedan lång tid tillbaka varit fullt på det klara med, att en ökning av tekniska personalen vore ofrånkomlig, vid flera sammanträden ingående diskuterat vilka åtgärder, som lämpligen borde vidtagas.

Efter hållen överläggning beslöt styrelsen, som helt anslöt sig till av elverkschefen anförda synpunkter och gillade av denne framlagt förslag, hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville från och med den 1 april 1944 vid elverket inrätta en befattning som biträdande ingenjör med placering i lönegrupp 15 i gällande avlöningsreglementet för stadens befattningshavare att besättas med extra befattningshavaren Axel Robert Ullenius, samt

att fullmäktige ville lämna styrelsen medgivande att för bestridande av kostnaden för anställande vid elverket av extra ingenjörskraft under innevarande år disponera härför erforderligt belopp att bestridas av medel ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 4 maj 1944.

§ 54.

Lönenämnden hade att yttra sig över en framställning från belyningsstyrelsen att stadsfullmäktige skulle från och med den 1 april 1944 inrätta en befattning som biträdande ingenjör med placering i lönegrupp 15 i det för stadens befattningshavare gällande avlöningsreglementet samt att befattningen skulle besättas med extra befattningshavaren, ingenjören Axel Robert Ullenius.

Lönenämnden beslöt efter diskussion förklara, att lönenämnden för sin del icke hade något att erinra mot lönesättningen ifråga, därest varaktigt behov föreläge av en ingenjörstjänst i den lönegrupp belyningsstyrelsen föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 maj 1944.

§ 440.

Genom protokollsutdrag för den 5 april 1944 hade belyningsstyrelsen hemställt, att en befattning som biträdande ingenjör skulle inrättas vid elverket med placering i lönegrupp 15 att besättas med extra befattningshavaren vid elverket, ingenjören Axel Robert Ullenius, ävensom föreslagit,

att kostnaden för anställande vid elverket av extra ingenjörskraft under innevarande år skulle bestridas av "medel ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden".

I ärendet hade lönenämnden avgivit yttrande.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr Lundberg* yrkade bordläggning av ärendet under framhållande av att det vore oriktigt att konservera en gammal organisation vid den tidpunkt, då en översyn av verkets organisation i dess helhet vore omedelbart förestående. Herr Lundberg hänvisade till belyningsstyrelsens den 5 april 1944 fattade beslut angående hemställan, att drätselkammaren, på sätt kammaren funne lämpligt, skulle låta verkställa utredning över el- och gasverkskontorens organisation.

Herrar Liljeberg och Sjöstedt yrkade bifall till belyningsstyrelsens förevarande framställning om inrättande av en tjänst som biträdande ingenjör i 15:e lönegruppen.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion med fyra röster — mot tre för bifall till *herr Lundbergs* bordläggningsyrkande — att tillstyrka bifall till belyningsstyrelsens förevarande framställning om inrättande, dock först från den 1 juni 1944, av en befattning som biträdande ingenjör vid elverket med placering i lönegrupp 15 i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet att besättas med extra befattningshavaren vid elverket, ingenjören Axel Robert Ullenius.

Tillika beslöt drätselkammaren tillstyrka, att på innevarande år belöpande utgifter för angivna ändamål skulle bestridas av stadsfullmäktiges medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Därjämte beslöt drätselkammaren tillstyrka belyningsstyrelsens förslag att styrelsen skulle bemyndigas att för bestridande av kostnaden för anställande vid elverket av extra ingenjörskraft under innevarande år disponera härför erforderligt belopp ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden.

Mot drätselkammarens ovan nämnda beslut reserverade sig *herrar Lundberg, Ståhl och Byström* till förmån för det av *Herr Lundberg* under diskussionen framförda yrkandet, att ärendet skulle bordläggas i avvaktan på en översyn av el- och gasverkskontorens organisation.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 111.

Belysningsstyrelsen hade hemställt om inrättandet av en befattning som biträdande ingenjör med placering i 15 lönegruppen av det för stadens befattningshavare gällande avlöningsreglementet samt att befattningen skulle besättas med extra befattningshavaren Axel Robert Ullenius, varjämte styrelsen hemställt om anslag för anställande av extra ingenjörskraft.

Herr Helmer yrkade, att ärendet skulle bordläggas i avvaktan på den utredning angående el- och gasverkskontorens omorganisation, som igångsatts.

Herrar Pallin, Andreas Johansson och Johnson yrkade, att drätselkammarens förslag skulle tillstyrkas, med tillägg att biträdande ingenjören vid elverket skulle vara skyldig underkasta sig den ändring av instruktionen, som stadsfullmäktige eller belysningsstyrelsen kunde komma att bestämma.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i ärendet i enlighet med vad drätselkammaren tillstyrkt med tillägg, att biträdande ingenjören vid elverket skall vara skyldig underkasta sig den ändring av instruktionen, som stadsfullmäktige eller belysningsstyrelsen må komma att bestämma.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående kriminalkonstapeln Erik Magnoff Kjellbergs tjänsteårsberäkning i och för ålderstillägg.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 4 maj 1944.

§ 47.

Föredrogs följande protokollsutdrag från polisenämnden angående rätt för kriminalkonstapeln Erik Magnoff Kjellberg att i och för erhållande av ålderstillägg få tillgodoräkna sig tid, under vilken han kommenderats tjänstgöra vid Statens kriminaltekniska anstalt:

"Utdrag av protokoll, hållet hos polisenämnden i Karlstad den 23 februari 1944.

§ 39.

Angående rätt för kriminalkonstapeln Erik Magnoff Kjellberg att i och för erhållande av ålderstillägg tillgodoräkna sig tid under vilken han varit kommenderad att tjänstgöra som assistent vid Statens kriminaltekniska anstalt hade från polismästaren inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Polisenämnden.

Kriminalkonstapeln Erik Magnoff Kjellberg, som kommenderats till tjänstgöring som assistent vid Statens Kriminaltekniska anstalt från och med den 1 januari 1940, har numera den 1 februari 1944 återinträtt i sin tjänst vid härvarande kriminalavdelning.

Då kriminaltekniska anstalten inrättades förklarade Statsutskottet i sitt utlåtande, att anstalten måste påräkna medverkan av polisiära experter bland de kommunalanställda polistjänstemän — några andra polistjänstemän finnes praktiskt taget icke — samt att det vore att förvänta att kommunerna skulle med hänsyn till anstaltens betydelse för polsväsendet i dess helhet och för det särskilda polisarbetet å varje ort ställa dessa experter till förfogande. Man utgick sålunda från att kommunerna tyst medgäve, att kommunalanställda polismän skulle tillåtas fortsätta polisarbetet vid anstalten. I gengäld åtog sig staten att hålla kommunen skadelös för utgifterna för dessa tjänstemän under den tid, förordnandet varade, och staten har också därför betalt Kjellberg lön, som dels utgjorde kompensation för den lön, han gick miste om vid polisverket, dels särskilt arvode

för det mera kvalificerade arbetet vid anstalten. Dessutom har staten betalt den del av pensionsavgifterna för Kjellberg, som staden eljest skulle hava betalt under tiden för förordnandet.

Med utgångspunkt härifrån ansåg sig staten sålunda berättigad, att kommendera vissa polismän till Statens Kriminaltekniska Anstalt, bland dem Kjellberg. Det är visserligen sant, att ett ansökningsförfarande tillämpades, men detta skedde nog mest för att anstaltens styrelse skulle få tillfälle att granska vederbörandes förtjänster och det kan nog sägas, att fastän rätten att söka till anstalten var öppen för en var polisman, lönade det sig föga för annan än den anstalten anmodade insända betyg, att ingiva ansökan.

För de enskilda polismännen, som kommo in på anstalten, hade sålunda tjänstgöringen därstädes i realiteten formen av en kommendering — visserligen en förmånlig sådan — och därtill en kommendering från högsta ort. Det kan sägas, att Kungl. Socialdepartementet ingrep i ett fall, där polischefen ej önskade medgiva tjänstledighet åt vederbörande, och genomdrev dylik under hand.

Då sålunda det på ovan angivet sätt kan göras gällande, att Kjellberg i Stockholm fortsatt sin polismannatjänstgöring, synes mig icke 4 § a) i avlöningsreglementet böra utgöra hinder för honom att uppbära de ålderstillägg, som han skulle hava varit berättigad till, om han under den tid assistentförordnandet varat, tjänstgjort vid härvarande kriminalavdelning.

Jag hemställer, att Polisenämnden ville uttala sitt gillande av denna åsikt.

Därest Polisenämnden ej finner sig kunna utan vidare godtaga den mening, som ovan gjorts gällande, framhåller jag, att det anförda dock visar, att synnerliga skäl tala för att Kjellberg skall erhålla sagda ålderstillägg och anhåller, att Polisenämnden i sådant fall ville hos Stadsfullmäktige hemställa, att sagda ålderstillägg må utgå från och med den 1 februari 1944.

Karlstad i polismästarens expedition den 18 februari 1944.

GUSTAF LJUNGSTRÖM.

Efter föredragning härav och diskussion beslöt nämnden att hos stadsfullmäktige hemställa, att Kjellberg måtte för erhållande av ålderstillägg få tillgodoräkna sig den tid, han varit kommenderad vid Statens Kriminaltekniska Anstalt.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL."

Lönenämnden beslöt för sin del hos stadsfullmäktige tillstyrka, att Kjellberg måtte för erhållande av ålderstillägg få tillgodoräkna sig den angivna tjänstgöringstiden vid Statens kriminaltekniska anstalt på villkor, att Kjellberg lämnade en förbindelse till staden att, därest han inom en tid av tre år, räknat från den 1 februari 1944, lämnade stadens tjänst, till staden återbetala det merbelopp, Kjellberg komme att erhålla genom ett bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 8 maj 1944.*

§ 422.

I likhet med lönenämnden beslöt drätselkammaren tillstyrka, att kriminalkonstapeln Erik Magnoff Kjellberg skulle i och för erhållande av ålders-

tillägg få tillgodoräkna sig tid, under vilken han kommenderats tjänstgöra vid Statens kriminaltekniska anstalt, på av lönenämnden angivna villkor, att Kjellberg avgåve en förbindelse till staden att återbetala det merbelopp, han genom ett bifall till framställningen skulle erhålla, därest han under en tid av tre år, räknat från den 1 februari 1944, lämnade stadens tjänst.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 112.

Beträffande tjänsteårsberäkning för ålderstillägg åt kriminalkonstapeln Erik Magnoff Kjellberg beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättselkammaren i ärendet tillstyrkt.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Skrivelse från styrelsen för Kommunala flickskolan angående ersättning åt timlärare på realskollinjen vid tjänstledighet på grund av havandeskap m. m.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för kommunala flickskolan och den därmed kombinerade realskollinjen får härmed vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta, att timlärare på realskollinjen med full tjänstgöring (minst 24 veckotimmar) måtte från och med den 1 maj 1944 vid tjänstledighet på grund av havandeskap eller svaghet efter förlossning åtnjuta $\frac{3}{4}$ av timlärarearvodet under sammanlagt tre månader men skall, om ledigheten omfattar längre tid, avstå samtliga avlöningsförmåner.

Karlstad den 27 april 1944.

På styrelsens vägnar:

HARRY WARELL.

Ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 28 april 1944.

§ 43.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 27 april 1944 hade styrelsen för Kommunala Flickskolan och den därmed kombinerade realskollinjen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att timlärare på realskollinjen

med full tjänstgöring (minst 24 veckotimmar) måtte från och med den 1 maj 1944 vid tjänstledighet på grund av havandeskap eller svaghet efter förlossning åtnjuta $\frac{3}{4}$ av timlärararvodet under sammanlagt tre månader samt att för ledighet därutöver samtliga avlöningsförmåner skola avstås.

Lönenämnden beslöt för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 maj 1944.

§ 420.

I likhet med lönenämnden beslöt drätselkammaren tillstyrka bifall till en framställning från styrelsen för Kommunala flickskolan och den därmed kombinerade realskollinjen angående timlärares på realskollinjen rätt att åtnjuta visst, i framställningen närmare angivet arvode under havandeskap eller svaghet efter förlossning.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 113.

Beträffande ersättning i vissa fall åt timlärare vid den med kommunala flickskolan kombinerade realskollinjen beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning från sjuksköterskan Mia Anderson att få uppbära full pension.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad, som den 16/6 1916 tillträtt befattningen som sjuksköterska vid Karlstads fattigvårds sjukavdelningar och begärt att den 1 augusti 1944 få frånträda denna befattning, anhåller härmed vördsamt att få uppbära full pension trots att det ännu fattas 2 år i den stipulerade tjänstetiden.

Före 1916 har jag haft tjänstgöring dels å lasarett och dels i privat sjukvård.

Från den 1/6 1912 till den 1/6 1913 har jag tjänstgjort dels som ordinarie nattsköterska och dels som vikarierande avdelningssköterska å Kalmar lasarett samt från den 1/1 till 1/3 1914 vikarierat å Falu lasarettss medicinska avdelning. Den övriga tiden har jag tjänstgjort i privat sjuk-

vård. Min sammanlagda tjänstgöringstid blir alltså 33 år, vilket om så fordras kan styrkas med betyg.

Karlstad den 23 mars 1944.

MIA ANDERSON.

Protokoll hållet vid sammanträde med fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 4 april 1944.

§ 82.

Från sjuksköterskan Mia Anderson hade inkommit en till Stadsfullmäktige ställd skrivelse med hemställan att, oaktat ännu icke uppnådd föreskriven pensionsålder, få uppbära full pension.

Fattigvårdsstyrelsen beslöt överlämna skrivelsen till Stadsfullmäktige med uttalande, att styrelsen för sin del icke hade något att erinra mot bifall till framställningen.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

ERIC CARLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 4 maj 1944.

§ 50.

Sjuksköterskan vid Karlstads fattigvårds sjukavdelningar Mia Anderson hade i skrivelse till stadsfullmäktige av den 23 mars 1944 meddelat, att hon gjort framställning om att från den 1 augusti 1944 få frånträda sin befattning och samtidigt anhållit att "få uppbära full pension trots att det ännu fattas 2 år i den stipulerade tjänstetiden". Till stöd härför hade sökanden anfört en sammanlagd tjänstgöringstid inom sjukvården på omkring 33 år.

Fattigvårdsstyrelsen hade i den 4 april 1944 avgivet yttrande förklarat sig för sin del icke hava något att erinra mot ett bifall till framställningen.

Lönenämnden beslöt under hänvisning till gällande pensionsbestämmelser förklara sig förhindrad tillstyrka bifall till förevarande framställning om att sjuksköterskan Mia Anderson skulle få vid avgång från tjänsten den 1 augusti 1944 åtnjuta full pension oaktat hennes tjänstgöring hos staden icke uppginge till föreskrivet antal tjänsteår.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 maj 1944.

§ 423.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från sjuksköterskan Mia Anderson att vid avgång från sin befattning som sjuksköterska vid Karlstads fattigvårds sjukavdelningar få uppbära full pension, ehuru det fattades två år i den stipulerade tjänstetiden hos staden.

I ärendet hade fattigvårdsstyrelsen och lönenämnden avgivit yttranden.

I likhet med lönenämnden beslöt drätselkammaren avstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.*

§ 114.

Beträffande framställning från sjuksköterskan Mia Andersson om full pension beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige icke måtte bifalla den gjorda framställningen.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från folkskolestyrelsen om reservering av anslag.

Till Drätselkammaren.

Folkskolestyrelsen får härmed anhålla, att i 1943 års utgiftsstat för folkskola och fortsättningsskola upptagna pensionsbelopp, avseende efter 1 januari 1938 pensionerad lärarpersonal, måtte reserveras till år 1944.

Beloppen ha under år 1943 icke kunnat utbetalas, enär Kungl. Maj:ts beslut med anledning av stadsfullmäktiges den 19 mars 1942, § 84, beslutade underdåniga framställning i fråga om utbetalandet av dessa pensionsbelopp icke förelegat under sagda år.

Karlstad den 3 maj 1944.

För Karlstads Folkskolestyrelse:
AXEL RYDBORG.

C. G. Björkman.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 15 maj 1944.*

§ 450.

I skrivelse av den 3 maj 1944 hade Karlstads folkskolestyrelse anhållit att i 1943 års utgiftsstat för folkskola och fortsättningsskola upptagna pensionsbelopp, avseende efter 1 januari 1938 pensionerad lärarepersonal, måtte reserveras till år 1944.

På förslag av stadskamreraren beslöt drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.*

§ 115.

Beträffande folkskolestyrelsens framställning, att vissa anslag skulle få reserveras, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

**Framställning om medel till iordningställande av maskinist-
bostaden i badhuset m. m.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 8 maj 1944.*

§ 425.

Badhusstyrelsen hade genom protokollsutdrag för den 2 december 1943 hemställt om utredning av kostnaderna för iordningställande av maskinistbostaden i badhuset i enlighet med av hälsovårdsnämnden framställda önskemål, bl. a. att "dagerbelysningen" samt "erforderliga biutrymmen (skafferi) förbättrades". Med anledning härav hade drätselkammaren den 20 december 1943 uppdragit åt fastighetsförvaltaren att verkställa utredning och till drätselkammaren inkomma med besked angående kostnaderna för maskinistbostadens iordningställande i enlighet med hälsovårdsnämndens yrkande. Följande till badhusstyrelsen ställda skrivelse med förslag till förbättring av maskinistbostaden föredrogs:

"Till Badhusstyrelsen i Karlstad.

Aberopande hälsovårdsnämndens protokoll av den 2 december 1943, § 57, får under-teknad härmed överlämna ett av mig, på anmodan av Drätselkammaren, upprättat förslag till förbättring av maskinistbostaden i Varmbadhuset härstädes.

Förbättringarna som i första hand gäller bättre dagerbelysning och dessutom anordnande av biutrymmen såsom garderob och skafferi, äro utförbara, men kommer att medföra avsevärda kostnader på grund av bostadslägenhetens belägenhet i takvåningen.

Nuvarande köket och det innanför liggande rummet med en golvyta av resp. 12 kvm. och 11,50 kvm. får sitt dagerljus genom mindre takkupor vars totala fönsteryta i vardera rummet utgör 0,88 kvm.

FÖRSLAG.

Byggnadsarbete. För att erhålla bättre ljusförhållande föreslås att de tvenne takkuporna bortrivs och nytt frontparti uppföres i takfallet. Yttervägg härför utföres av dubbla lag 2" sp. plank som invändigt spräckpanelas och putsas samt utvändigt papp- och plåtbeklädes lika med yttertaket. Innertaket i nya frontpartiet putsas och yttertaket täckes med papp och plåt. Duglig plåt av det bortrivna skall tillvaratagas och användas till förutnämnda täckning. I frontpartiet insättes nya koppl. utåtgående fönster. Genom det nya frontpartiet erhålles i köket en fönsteryta av 1,20 kvm. och i rummet 1,80 kvm., och golvyta ökas med resp. 1,20 och 1,80 kvm., därjämte ökas rumsvolymen genom att full rumshöjd erhålles.

Inredning. I köket uppsattes väggar och dörrar för garderob och skafferl. Garderoben och skafferiet inredes med hyllor och förses med friskluftsventiler i yttervägg. Vid diskbänkens förlängning mot garderoben utföres ett mindre serveringsskåp. Över diskbänken uppsattes ett mindre skåp med skjutluckor.

Nuvarande vedspis utrivs och ersättes med en elektr. spis i likhet med Badmästarens kök. Befintlig arbetsbänk med mosaikskiva vid spisväggen bibehålles. Luckor och inrede i densamma justeras.

Målning. Ny vägg och takputs i köket underberedes för oljemålning. Nytt snickeri oljemålas. Övriga oljemålade putsytor ävensom snickeri tvättas, büttras och oljemålas en gång.

Det förändrade rummets tak limfärgstrykes. Snickeri behandlas lika som i köket. Väggarna tapetseras.

Elektr. ledningar. För den elektriska spisen framdrages erforderlig ledning. Vid såväl kökets som rummets fönstervägg framdrages el-ledning och anbringas infällda dubbelkontakter.

Vindskontor. Såväl Badmästarens som Maskinistens lägenheters garderobstrymmen äro otillräckliga, varför nuvarande vindskontoren bör göras mera användbara för klädförvaring.

Följande åtgärd föreslås:

Över befintliga vindskontor inlägges innertak av sp. bräder med papp ovanpå. Väggar och dörrar tätas. Hyllor och klädhängarelist uppsattes. De tvenne vindskontoren förses med elektr. belysning.

Vindstrymmet mellan vindstrappan och vindskontoren avröjes, och å den del som saknar golv bör trossfyllnaden kompletteras med torr sågspån, och inlägges golv av 1" sp. bräder.

Ovanstående ombyggnads- och reparationsarbeten komma att draga en kostnad av approximativt beräknat för

Byggnadsarbeten	Kr. 2,500:—
Målningsarbeten	" 700:—
El-spis jämte el-ledningar	" 650:—
	<hr/>
	Kronor 3,850:—

Karlstads stads Fastighetskontor den 15 april 1944.

OTTO FÖLDT."

Därjämte föredrogs följande protokollsutdrag från badhusstyrelsen:

"Utdrag ur protokoll fört vid Badhusstyrelsens sammanträde den 19 april 1944.

§ 8.

Drätselkammarens protokollsutdrag enl. Bil. C (§ 972) föredrogs, och samtidigt förelåg ett av stadens fastighetsförvaltare den 15 april 1944 uppgjort förslag enl. Bil. D till ombyggnads- och reparationsarbeten i maskinistens bostad och därmed sammanhängande utrymmen. Kostnaderna belöpte sig på approximativt Kr. 3,850:—.

Under förutsättning av Hälsovårdsnämndens godkännande av föreliggande förslag sade sig badhusstyrelsen för sin del icke ha något att invända mot det uppgjorda förslaget, och beslöt göra framställning till Drätselkammaren med begäran om arbetets utförande under juli månad och under nämnda förutsättning.

Som ovan.

Enligt uppdrag:
MATS RONGE.
Skr."

Efter antecknande av att stadsläkaren och bostadsinspektören icke hade något att invända mot det uppgjorda förslaget, beslöt drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till utförande av de ifrågavarande förbättringsarbetena i enlighet med fastighetsförvaltarens förslag. Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål bevilja ett belopp av 3,850 kronor; samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 116.

Beträffande medel till iordningställande av maskinistbostaden i badhuset med mera beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Förslag angående förvärv för staden av Carl Kristiansson tillhöriga stadsägan 1906+1907+1908 (Wåxnäsområdet).

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 april 1944.

§ 390.

Drätselkammarens tomtkommitterade hade i skrivelse till kammaren meddelat, att herr Carl Kristiansson erbjudit staden att inköpa honom tillhöriga fastigheten stadsägan 1906 + 1907 + 1908, med undantag av ett markområde å cirka 7500 kvadratmeter med därå uppförda byggnader, till ett pris av 20,000 kronor.

Efter antecknande av att stadsägan i areal innehölle 108322 kvadratmeter, varav cirka 50000 kvadratmeter åker, och av att fastighetens taxeringsvärde utgjorde 11,000 kronor, hade tomtkommitterade för sin del tillstyrkt bifall till inköp av nämnda fastighet på angivna villkor.

Drätselkammaren beslöt i enlighet med tomtkommitterades förslag hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att av herr Carl Kristiansson inköpa honom tillhöriga fastigheten, stadsägan 1906 + 1907 + 1908, med undantag av angivna markområde å cirka 7500 kvadratmeter med därå uppförda byggnader, för ett pris av 20,000 kronor samt

att medel för ändamålet skola bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 117.

Beträffande förvärv av stadsägan 1906 + 1907 + 1908 beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om anslag till reparationsarbeten å byggnader tillhörande Eriksbergs egendom.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 15 maj 1944.

§ 451.

Föredrogs följande skrivelse av fastighetsförvaltaren angående reparationer å Eriksbergs gård:

"Till Drätselkammaren, Karlstad.

Betr. reparationer å Eriksbergs gård.

Undertecknad får härmed avlämna kostnadsberäkning å reparationer i enlighet med beskrivning och förslag enligt särskild bilaga.

De föreslagna arbetena äro sådana som oundgängligen behöver utföras för gårdens drift. Sedermera om gården i fortsättningen skall drivas som självständigt jordbruk torde ifrågasättas om ej ny arrendatorsbostad behöver uppföras, de nuvarande arbetarebostäderna lyftas från marken, förses med grund och moderniseras och de gamla ladorna nedrivs och ersätts genom utbyggnad av stora ladan, som nu avses att repareras i samband med ladugården.

KOSTNADSBERÄKNING.

1. Arrendatorsbostaden.

Boasering av väggar	80:—	
Reparation av golv	120:—	
Insättning av kamin inkl. murning	130:—	
Justering av dörrar o. fönster, rep. av diskbänk och spis	60:—	
Komplettering av elektr. ledningar	75:—	
Målning och tapetsering	350:—	815:—

2. Arbetarebostaden.

Boasering av väggar	130:—	
Reparation av eldstäder	160:—	
Justering av dörrar och fönster	40:—	
Komplettering av elektr. ledningar	70:—	
Målning o. tapetsering i 3 rum och kök samt förstugor	450:—	850:—

3. Magasins- och redskapsbyggnad.

Reparation av papptak och takstrykning jämte nytäckning med c:a 180 m ² korrugerad plåt	1,500:—
--	---------

4. Stallbyggnaden.

Nya spilltergolv o. balkar	220:—	
Reparation av fönster o. innertak	80:—	
Förstärkning av takkonstruktion, reparation av papptak och tjärstrykning samt nyanläggning av c:a 90 kvm. korrugerad plåt..	750:—	
Släphissanordning	300:—	1,350:—

5. Ladugårdsbyggnad och lada.

Skiljevägg av plank, papp o. bräder	650:—	
9 st. nya fönster inkl. murningsarbeten	550:—	
4 st. nya dörrar	235:—	
Lagning av trasig väggputs samt kalkning	300:—	
Cementbeläggning å c:a 210 m ² golv	1,050:—	
Rep. av mjölkammaren	350:—	
Nya stolpar och häckar vid foderbordet	420:—	
Vattenledning och vattenkoppar vid foderbordet	500:—	
Rivning av gamla körbron till hörännet	80:—	
Ny bärande konstruktion för yttertaket över ladugård och lada..	3,000:—	
200 m ² golv med bjälkar, bärlinor och rösor i ladan (härtill delvis gammalt virke)	1,500:—	
Reparation av yttertaket	250:—	
Foderhiss inkl. montage	900:—	
Komplettering av elektr. ledningar	300:—	10,085:—
Upprensning av vattenledningen och diverse oförutsett	1,000:—	

Summa Kronor 15,600:—

På grund av svårigheter att på förhand kunna förutse alla brister och däröver lämna detaljerade och exakta kostnadskalkyler får jag anmäla att ovanstående kostnader äro approximativt beräknade.

Emedan arbeten såsom iordningställande av bostäder och istandsättande av foderutrymmen äro brådskande behöver dessa arbeten omgående igångsättas särskilt vad beträffar ladugårdsrännnet och ladan, som måste vara färdigt före höskördens bärgande.

Jag får med den föreslagna utredningen sålunda föreslå kammaren, att hos fullmäktige begära ett förslagsanslag av 15,600:— kronor för föreslagna arbeten. I beloppet är inberäknade 1,000:— kronor som kammaren beviljat som förskottsanslag för påbörjade reparationer i bostäderna.

Karlstad den 12 maj 1944.

OTTO FELDT,"

Vid skrivelsen hade fogats en utförligare beskrivning över de åtgärder, som fastighetsförvaltaren ansågo oundgängligen nödvändiga för avhjälpande av brister på byggnader å Eriksbergs gård.*)

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av 15,600 kronor till reparationsarbeten å Eriksbergs gård i huvudsaklig överensstämmelse med fastighetsförvaltarens förslag samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 118.

Beträffande anslag till reparationer å Eriksbergs gård beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Förslag angående borgen av staden till främjande av bostadsverksamheten.

Till Stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige beslöto den 15 april 1943, § 138, bemyndiga drätselkammaren att på närmare angivna villkor teckna stadens borgen för bostadsföretag härstädes under byggnadstiden och intill den dag, då beviljade statliga lån utbetalades. Nämnnda borgen skulle tecknas intill ett sammanlagt belopp vid varje särskild tidpunkt av 1,000,000 kronor och gälla längst intill 1945 års utgång.

Drätselkammaren har efter särskilda beslut tecknat ovan nämnd borgen för nio bostadsföretag till ett sammanlagt belopp av 1,000,000 kronor. Ansökningar om borgen ha emellertid inkommit från flera andra bostadsbyggare. Innan slutliga beslut meddelats och statliga lån utbetalats för de företag, som redan erhållit borgen, kan drätselkammaren dock icke ikläda sig ytterligare borgen. Drätselkammaren hade räknat med att Statens byggnadslånebyrå snabbare skulle kunna meddela slutliga beslut på föreliggande

*) Beskrivningen finnes tillgänglig å stadsombudsmannens expedition.

ansökningar men av särskilda skäl — bl. a. diskussion angående hyressättningen — har detta ännu icke låtit sig göra.

Drättselkammaren får jämlikt av kammaren den 8 maj 1944 fattat beslut under åberopande av vad ovan anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att giva drättselkammaren fortsatt bemyndigande att för bostadsrättsföreningar och enskilda företagare, som i Karlstad uppföra bostadshus, teckna stadens borgen för byggnadskreditiv under byggnadstiden och intill den dag, då beviljade statliga lån utbetalades, allt för belopp, motsvarande av byggnadslånebyrån preliminärt beviljade tertiärlån och tillägglån samt mot säkerhet av inteckning, liggande närmast efter den av byggnadslånebyrån godkända sekundärkrediten och mot fullmakt för staden att uppbära för byggnadsföretaget beviljade statliga lån;

att dylik borgen skall få tecknas för ytterligare 1,000,000 kronor, alltså för ett sammanlagt belopp vid varje särskild tidpunkt av högst 2,000,000 kronor, och gällande längst intill 1945 års utgång;

att bemyndiga drättselkammaren att fastställa de villkor i avseende å hyres- och byggnadskontroll m. m., som av kammaren kunde anses påkallade vid tecknande av förenämnda borgen samt

att underställa förevarande beslut om tecknande av stadens borgen Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Karlstad den 8 maj 1944.

På drättselkammarens vägnar:

AXEL KARLSSON.

Gustaf Palmér.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 119.

Angående stadens borgen för främjande av bostadsverksamheten beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drättselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om medel till vatten- och avloppsledningar samt gatuarbeten för ifrågasatt egnahemsområde å Kroppkärr m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 maj 1944.

§ 434.

Meddelade herr ordföranden, att från Karlstadsortens Egnahemsförening m. b. p. a. inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Drätselkammarens Tomtkommitté, Karlstad.

Vid det sammanträde, som ägde rum den 30 mars mellan Drätselkammarens Tomtkommitté och representanter för Karlstadsortens Egnahemsförening, anmodades föreningen att senast den 15 april inkomma med en något så när 'definitiv' lista över de personer, som önska uppföra ett eget hem, färdigt senast den 1 oktober 1945, å det område norr och nordväst om Kroppkärrs gård, som staden eventuellt komme att iordningställa för sådan bebyggelse.

Härmed bedja vi få överlämna avskrift av den lista, som föreningen av denna anledning framlade vid ett möte i Klara ordenshus långfredagen, och vilken lista sedan varit tillgänglig för teckning till och med denna dag.

Utöver de 48 personer, som finnes upptagna på denna lista, finnas på den preliminära listan minst 14 personer, vilka vi av olika anledningar ej kunnat få kontakt med, men som föreningens styrelse dock anser sig kunna förmoda komma att kvarstå även på den slutgiltiga listan.

Då det minimiantal, 55 st., som Tomtkommittén förutsatte för att kunna påbörja iordningställandet av området, sålunda torde få anses vara fyllt, anhåller föreningen härmed vördsamt att senast den 15:e nästkommande maj erhålla uppgift om, huruvida staden erhåller erforderligt tillstånd från Statens Arbetsmarknadskommission att igångsätta arbetena.

Karlstad den 14 april 1944.

KARLSTADSORTENS EGNAHEMSFÖRENING

m. b. p. a.

W. Hellstrand. L. Örtlund. K. Jonsson."

Av byggnadschefen uppgjorda kostnadsberäkningar över vatten- och avloppsledningar samt gatuarbete för egethemsområde norr om Kroppkärrs gård, första utbyggningsskedet, med tillhörande ritning och kalkylering av tomtpreis rörande nämnda egnahemsområde företeddes. Enligt byggnadschefens beräkningar komme tomternas försäljningsvärde för staden att uppgå till cirka 5,500 kronor för varje tomt om 800 kvadratmeter eller till omkring 7 kronor per kvadratmeter. Beräkningen hade gjorts med hänsyn till att de blivande egnahemsägarna i Kroppkärr borde, liksom övriga fastigheter inom Kroppkärr, betala andel i anläggningskostnaden för huvudledningarna till Kroppkärr enligt de s. k. Kroppkärrsvillkoren, utgörande för nya tomter inkopplingsavgift 300 kronor samt 9 kronor per rum och år under 25 år.

I avgivet yttrande hade bostadskommittén *dels* tillstyrkt framdragande av ifrågavarande ledningar *dels* föreslagit drätselkammaren att sälja tomter

inom det blivande egnahemsområdet i Kroppkärr till ett pris av 2,500 kronor per tomt à 800 kvadratmeter + 300 kronor i inkopplingsavgift per tomt. Beträffande tomter om annan areal än 800 kvadratmeter borde tomtpriiset uträknas efter à-priset.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av sammanlagt 248,450 kronor till dels vatten- och avloppsledningar samt gatuarbeten för det ifrågasatta egnahemsområdet dels i samband därmed vatten- och avloppsledningar för 30 st. äldre tomter inom Kroppkärrs-området, allt i huvudsaklig överensstämmelse med nu föredda specifikationer och ritning, litt. B 348, över vatten- och avloppsledningar samt gatuarbeten för Kroppkärrsområdet;

att medel för ändamålet skola bestridas genom upptagande av ett trettioårigt amorteringslån; samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning att upptaga ovannämnda lån och att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

P. M.

angående vatten- och avloppsledningar samt gatanläggning för
ifrågasatt egnahemsområde å Kroppkärr.

Då egnahemsområdet är beläget nordost och bortom den äldre bebyggelsen i Kroppkärr och det tidigare projekterade och under år 1942 påbörjade ledningsnätet för Kroppkärrsområdet tillsvidare icke är framdraget längre än till sydvästligaste delen, måste vissa huvudledningar för mellanliggande äldre Kroppkärrsbebyggelsen utföras innan ledningar kunna fortsättas till föreslagna egnahemsområdet.

Vid uppgörandet av ledningsförslaget för egnahemsområdet har hänsyn tagits till att så många äldre fastigheter som möjligt samtidigt skola erhålla ledningar eller i varje fall möjlighet att senare lätt kunna anknytas genom fortsatt ledningsutbyggnad, på sätt framgår av bilagda ritning litt. B 348, som är uppgjord i anslutning till tidigare år 1941 uppgjorda och i princip godkända förslaget till utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Kroppkärrs bebyggda del.

Kostnaderna för utförande av nu ifrågasatta utbyggnadsetapp framgår av specificerade beräkningar, daterade den 22 april 1944 och hava sammanfattats i följande:

SAMMANDRAG

av specificerade kostnadsberäkningar för utförande av:
dels ytterligare vatten- och avloppsledningar inom äldre bebyggda Kroppkärrsområdet,
dels 1:sta utbyggnad av vatten- och avloppsledningar jämte vissa gatuarbeten för föreslaget egnahemsområde vid Kroppkärrs gård, enligt ritning litt. B 348.

	Arbets- kostnad	Materiel o. kårslor	Summa för avlopp	Summa för vatten	Samman- drag
A. Ledningar för tomter inom gamla bebyggda delen av Kroppkärr.					
Ledningssträckor:					
S—AB—AD—AE					
Avlopp	15,100: —	8,800: —	23,900: —	—	} 31,300: —
Vatten	4,300: —	3,100: —	—	7,400: —	
U—AJ & AK—AN—AE					
Avlopp	8,380: —	6,220: —	14,600: —	—	} 22,300: —
Vatten	3,100: —	4,600: —	—	7,700: —	
Y—A & Å—AY—AK					
Avlopp	25,000: —	10,600: —	35,600: —	—	} 48,500: —
Vatten	5,600: —	7,300: —	—	12,900: —	
Kronor	61,480: —	40,620: —	74,100: —	28,000: —	102,100: —
B. Ledningar avsedda huvudsakligen för exploatering av tomter inom egnahemsområde vid Kroppkärrs gård.					
Ledningssträckor:					
U—BA					
Avlopp	25,100: —	17,350: —	42,450: —	—	} 55,250: —
Vatten	5,500: —	7,300: —	—	12,800: —	
BA—BY					
Avlopp	7,325: —	4,075: —	11,400: —	—	} 16,200: —
Vatten	2,490: —	2,310: —	—	4,800: —	
BA—BN—BX					
Avlopp	9,400: —	4,500: —	13,900: —	—	} 20,500: —
Vatten	3,650: —	2,950: —	—	6,600: —	
CA—CB & CC—CD					
Avlopp	6,325: —	2,475: —	8,800: —	—	} 11,800: —
Vatten	1,930: —	1,070: —	—	3,000: —	
Kronor	61,720: —	42,030: —	76,550: —	27,200: —	103,750: —
C. Gatuanläggningar inom egnahemsområdet, utförda såsom grusvägar, utan rännstenar.					
Gatusträckor:					
BB—BA	8,370: —	6,830: —	—	—	15,200: —
BA—BY	5,000: —	4,100: —	—	—	9,100: —
CF—BN—BX	8,500: —	5,600: —	—	—	14,100: —
CE—BB	2,600: —	1,600: —	—	—	4,200: —
Kronor	24,470: —	18,130: —	—	—	42,600: —

	Arbets- kostnad	Materiel o. kårslor	Summa kostnad
Sammandrag:			
Ledningar enl. mom. A.	61,480:—	40,620:—	102,100:—
Ledningar enl. mom. B.	61,720:—	42,030:—	103,750:—
Gatuanläggningar enl. mom. C.	24,470:—	18,130:—	42,600:—
Kronor	147,670:—	100,780:—	248,450:—

Karlstad den 8 maj 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.

KALKYLERING

av tomtpris för ifrågasatt exploatering av egnahemsområde å Kroppkärr.

Pr tomt om 800 m².

Medelkostnad för utförande av ledningar och gator å hela det för exploatering avsedda området,

enligt nu gällande å-pris ..... 3,400:—
 Markvärde 800 m² å 1:50 ..... 1,200:— 4,600:—

Kapitaliserat värde av "extra" avgift för vatten och avlopp, s. k. Kroppkärrsvillkoren, utgörande andel i kostnaderna för hela Kroppkärr gemensamma huvudledningar, tillöpsledningar och pumpstation, 9:— kr./rum i 25 år.

Beräknat på basis av egnahemsbygge om 3 rum + kök ..... 600:—
 Inkopplingsavgift enligt s. k. Kroppkärrsvillkoren, för nybyggnad 300:— 900:—

Summa Kronor 5,500:—

Karlstad den 15 april 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 120.

I anledning av drätselkammarens framställning om medel till ledningar och gatuarbeten på Kroppkärrsområdet beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Drätselkammarens framställning om medel till framdragande av vatten- och avloppsledningar i Tureborgsgatan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 maj 1944.

§ 408.

Föredrogs följande från herr Karl Johansson m. fl. ägare av fastigheter vid Tureborgsgatan inkomna framställning angående framdragande av vatten- och avloppsledningar i Tureborgsgatan:

"Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknade, ägare av fastigheter vid Tureborgsgatan, ha jämlikt skrivelse till Drätselkammaren den 14/2 1944 förpliktat oss uppfylla de s. k. 'Färjestadsvillkoren', vilka äro gällande för utsträckning av vatten- och avloppsledningar inom Färjestads bostadsområde.

Då vi nu äro beredda installera vatten och avlopp i våra fastigheter få vi härmed anhålla att staden ville snarast låta anlägga vatten och avloppsledningar i Tureborgsgatan.

Karlstad den 22 april 1944.

KARL JOHANSSON.

Färjestad 180.
Stadsäg. 2604.

AXEL JANSSON.

Färjestad 1100.
Stadsäg. 2605.

GUSTAF JOHANSSON.

Färjestad 1104.
Stadsäg. 2609.

IVAR KRISTOFFERSSON.

Färjestad 1105."

I avgivet yttrande hade byggnadschefen tillstyrkt ledningarnas framdragande för ett belopp av 3,400 kronor i enlighet med följande:

"KOSTNADSBERÄKNING

för utsträckning av vatten- och avloppsledningar i Tureborgsgatan å Färjestad.

Ritning litt. B 349.

90 lm. 2" galv. rör å 5:—	450:—
1 st. 2" avstängningsventil å 60:—	60:—
90 lm. 9" stengodsror å 5:—	450:—
1 st. 8" spolbrunn å 100:—	100:—
90 lm. rörgravsarbete å 20:—	1,800:—
Diverse och oförutsett	540:—
	<hr/>
	Summa Kronor 3,400:—

Karlstad den 26 april 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman."

Drätselkammaren beslöt tillstyrka, att ifrågakarande vatten- och avloppsledningar i Tureborgsgatan utfördes under förutsättning, att sökandena före arbetets utförande skriftligen förbunde sig att, i samband med

att staden vidtog inkoppling av ledningarna, till staden erlægga en inkopplingsavgift av 300 kronor per tomt för nybyggnad samt utöver gällande vattenavgift en särskild avgift av 9 kronor per rum och år under en tid av 25 år från den dag, inkoppling sker.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att under angivna förutsättning bevilja ett belopp av 3,400 kronor till ifrågavarande ledningars framdragande samt

att beloppet ifråga skall utgå av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 121.

Beträffande anslag till ledningar i Tureborgsgatan beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Drätselkammarens framställning om medel till utförande av gatuarbete i Solviksgatan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 maj 1944.

§ 410.

Sedan upplysts, att överenskommelse träffats mellan drätselkammaren och fru Inger Lefebore angående ersättning för framdragande av vatten- och avloppsledning i Solviksgatan och att fem tomter utefter nämnda gata vore avsedda att inom den närmaste framtiden bebyggas, beslöt drätselkammaren i enlighet med företedd, av byggnadschefen Erik Björkman uppgjord kostnadsberäkning hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett förslagsanslag högst å 10,000 kronor för utförande av det i kostnadsberäkningen närmare angivna gatuarbetet i Solviksgatan från Romstadsvägen till Västerstrandskolan samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

KOSTNADSBERÄKNING**å gatuarbete i Solviksgatan från Romstadsvägen till Västerstrandsskolan.**

F. n. terrasseras, hårdgöres och grusas körväg till 6 m. bredd, samt ordnas vägrenarne provisoriskt, i avsikt att senare, sedan bebyggelsen utförts, färdigställa gatan mera definitivt. Framställningen om gatans ordnande gäller nämligen tillsvidare för endast 5 av gatans 10 tomter, under det att bebyggelse å ytterligare tomter icke nu skall ske.

Matjordsborttagning, terrassering, bottning, hårdgöring och grusning av körbana, 1200 m ² à 6: —	7,200:—
Dagvattenbrunnar, 6 st. à 200: —	1,200:—
Terrassering av vägrenar	800:—
Arbetsledning, diverse och oförutsett	800:—

 Kronor 10,000:—

Karlstad den 8 maj 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskottet den 19 maj 1944.

§ 122.

Beträffande anslag till gatuarbete i Solviksgatan beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Som ovan.

 In fidem:
 S. ROTH.

Framställning från belysningsstyrelsen om medel till transformatorstation för Klaraområdet.

Utdrag av belysningsstyrelsens i Karlstad protokoll den 5 april 1944.

§ 30.

Angående uppförande av ny transformatorstation för stadsdelen Klara förelåg från elverkschefen följande framställning:

"FÖRSLAG**till transformatorstation för Klaraområdet.**

Distributionen av växelström inom Klara har hittills skett från en transformatorstation å Mejeriets tomt. Då nu denna transformator är fullastad och dessutom sannolikt måste flyttas inom området på grund av Mejeriets ombyggnad blir det nödvändigt, att för den fortsatta stegringen i Klaraområdets energibehov bygga en ny station på för området lämpligare plats, förslagsvis å Växnäsparkens nordvästra hörn.

Anläggningskostnad:

Transformatorhus av betong	10,000:—
Instrumentering	4,820:—
Transformator	6,180:—

 Summa kronor 21,000:—

Jag föreslår att styrelsen beslutar om omedelbart utförande av denna station samt hos stadsfullmäktige anhåller att för ändamålet få disponera 21,000 kronor ur det i 1942 års stat avsatta nybyggnadskapitalet.

Karlstad den 5 april 1944.

J. THALÉN."

Styrelsen, som biföll elverkschefens förslag, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa om anslag för ifrågavarande ändamål med 21,000 kronor att bestridas av medel ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 8 maj 1944.

§ 428.

Genom protokollsutdrag för den 5 april 1944 hade belyningsstyrelsen hemställt om att "ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden" få disponera ett belopp av 21,000 kronor till transformatorstation för Klaraområdet.

Drätselkammaren beslöt tillstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 123.

Beträffande anslag till transformatorstation för klaraområdet beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla belyningsstyrelsens framställning.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning från belyningsstyrelsen om anslag till anordnande av "ekonomiser" vid ångcentralen.

Utdrag av protokollet, hållet hos belyningsstyrelsen i Karlstad den 27 april 1944.

§ 55.

Angående anskaffande av en "ekonomiser" för ångcentralen förelåg från elverkschefen följande förslag:

"Förslag till anordnandet av 'ekonomiser' vid ångcentralen.

Då vårt kraftabonnemang hos Uddeholm i avseende på 'maximaleffekt' nu är fullt utnyttjad, skulle vi för att täcka väntad ökning i effektbehovet bli nödsakade att förhandla med Uddeholm därom. Belysningsstyrelsen har också för ett år sedan tillfrågat Uddeholms A.-B., om detsamma kunde och ville tillförsäkra staden dess kraftbehov intill

år 1960, efter en av Elektriska Prövningsanstalten uppgjord kraftprognos. Då Uddeholm på denna framställning meddelat, att bolaget under nuvarande förhållanden icke kunde lämna något positivt svar, har belysningsstyrelsen gått i författning om att uttröna möjligheten av kraftbehovets täckande från annat håll. Men även om denna undersökning komme att leda till önskat resultat, torde detsamma dock ej kunna realiseras, så länge kriget pågår.

De närmaste 3 årens ökning av kraftbehovet, som för ammunitionsfabrikens del börjar redan år 1945 med 1,5 mill. kWh och för det övriga behovet med c:a 1,3 mill. kWh per år, skulle sammanlagt under år 1947 utgöra 5,4 mill. kWh. Då förbrukningen innevarande år väntas uppgå till 21 mill. kWh, skulle förbrukningen år 1947 ha stigit från nuvarande 21 mill. kWh och maximalt 5,500 kW till 26,4 mill. kWh och maximalt 6,900 kW.

Skillnaden i maximeffekt mellan åren 1944 och 1947 utgör alltså 1,400 kW, men behovet av energi inom denna effekttökning utgör endast några % av den totala energiökningen. En prognos över maximeffekt och energi år 1947 har givit följande resultat:

Månad	Totalkraftbehov		Från Dejefors o. Uddeholm		Fyllnadskraft	
	kW	kWh	kW	kWh	kW	kWh
Januari	6146	2,403,300	4582	2,317,600	1564	85,700
Februari	5646	2,194,230	4582	2,154,100	1064	40,130
Mars	5400	2,250,730	4582	2,211,500	818	39,230
April	5150	1,942,640	4582	1,937,280	668	5,360
Maj	5100	1,959,800	4582	1,952,200	518	7,600
Juni	5075	1,941,000	4582	1,935,240	493	5,760
Juli	5000	1,963,800	4582	1,957,200	418	6,600
Augusti	5150	2,200,200	4582	2,191,600	568	8,600
September	5744	2,132,000	4582	2,104,740	1162	27,260
Oktober	5950	2,300,210	4582	2,241,610	1368	58,600
November	6700	2,576,200	4582	2,435,740	2118	140,460
December	6900	2,598,810	4582	2,450,310	2318	148,500
Summa	—	26,462,920	—	25,889,120	—	573,800

För att täcka beovet av fyllnadskraft med max. 2318 kW och 573,800 kWh föreslår jag, att ångcentralen tages i anspråk därför. Emellertid är den äldsta ångpannan, som varit i bruk i 30 år, angripen av frätskador och dessutom på grund av åldern mindre pålitlig, varför ångpanneföreningen satt ned trycket avsevärt och troligen kommer man att vid förestående inre besiktning föreskriva ytterligare trycksänkning. En ny panna bör således inköpas, men detta torde få anstå till efter fredsslutet.

Om denna här ovan behövlige belastningen skall tagas ur ångcentralen, anser jag det vara nödvändigt att omedelbart uskaffa en s. k. 'ekonomiser' för att därmed höja ångkapaciteten å den andra pannan. Genom denna åtgärd vinner vi en ökad effekt av 20 %.

Ekonomisern insättes i rökkanalen samt värmes med rökgas, vars värme hittills icke tillvaratagits. Man kan alltså säga, att ekonomisern betalar sig själv genom minskad bränsleåtgång.

Kostnad för ekonomiser.

Ekonomiser med en gasberörd yta av 456 m ² och utförd för ett driftstryck av 40 atö.	25,000:—
Diverse tillbehör, insättning, murningsarbeten, diverse o. oförutsedda utgifter	10,000:—
	<hr/>
	Summa Kronor 35,000:—

Karlstad den 25 april 1944.

J. THALEN.

Styrelsen, som biföll elverkschefens förslag, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa om anslag för ifrågavarande ändamål med kr. 35,000:— att bestridas av medel ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 15 maj 1944.

§ 448.

Genom protokollsutdrag för den 27 april 1944 hade belyningsstyrelsen hemställt om ett anslag på 35,000 kronor till anordnande av "ekonomiser" vid ångcentralen samt föreslagit, att utgifterna för ändamålet skulle bestridas av medel ur den i 1942 års bokslut avsatta investeringsfonden.

Drätselkammaren beslöt tillstyrka bifall till ovannämnda framställning från belyningsstyrelsen.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 124.

Beträffande belyningsstyrelsens framställning om anslag till anskaffande av "ekonomiser" vid ångcentralen beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställningar från drätselkammaren och belyningsstyrelsen ang. avsättning till dels delcrederekonto dels elverkets förnyelsefond m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 15 maj 1944.

§ 481.

Föredrogs följande protokollsutdrag från belyningsstyrelsen angående bokslut för elverket för år 1943 och angående förslag om avsättning till en elverkets förnyelsefond:

”Utdrag av protokollet, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 27 april 1944.

§ 50.

Elverkschefen framlade till behandling upprättat preliminärt förslag till bokslut för elverket för år 1943, varjämte i ärendet förelåg följande skrivelse från stadskamreraren:

Till Belysningsstyrelsen.

Enligt det framlagda bokslutet för elverkets verksamhet under år 1943 utgör nettovinsten att inlevereras till stadskassan kronor 403,317:07. I budgeten för år 1943 hade beräknats kronor 393,234:10.

Avskrivningar ha därvid verkställts med sammanlagt kronor 358,227:60, varav i enlighet med av elverkschefen upprättat förslag på anläggningar kronor 134,975:63 och på driftapparater 204,535:95. De höjda avskrivningsbeloppen äro väl motiverade med hänsyn till varaktighetstiden för anläggningar, ledningar m. m., särskilt om man beaktar att i stora delar en omläggning av elverkets ledningsnät och en övergång till annan ström-art planlagts.

Till elverkets bokslut från år 1942 fogades ett förslag från herrar Asplund, Tränck, Thalén och Wendt beträffande avskrivningar samt avsättning av medel, därvid anfördes att det komme att erfordras betydande penningmedel för planerade arbeten under åren 1943 och 1944. Vid budgetbehandlingen år 1943 diskuterades ingående frågan, huru medelsanskaffningen skulle planläggas för elverkets nyanläggningar, vilka enligt uppgifter från belysningschefen inom de närmaste åren uppgå till betydande summor, och det syntes vara en enhällig uppfattning inom budgetberedningen, att vinstmedel i god tid skulle avsättas för fyllande av dessa behov, såsom varje större affärsföretag, som arbetar efter sunda ekonomiska linjer, måste göra.

Som bekant råder en olikhet i den kommunala bokföringen och vanlig affärsbokföring i vad det angår avskrivningars inverkan på årsresultatet. Avskrivningarna i stadens bokslut få ej påverka uttaxeringen och således ej heller budgetavräkningen, varför avskrivningarna föras dels såsom driftsutgifter och dels såsom kapitalinkomster. Det är alltså icke tillräckligt att i bokslutet verkställa avskrivningar, om man avser att konsolidera företagens ställning, utan man måste samtidigt göra en avsättning till en fond eller en reservation.

Jag föreslår därför belysningsstyrelsen att hos stadsfullmäktige hemställa att stadsfullmäktige måtte till verkets förnyelsefond i enlighet med lagen om kommunal fondbildning av elverkets vinst för år 1943 avsätta kronor 200,000:— och att till denna fond även skall överföras de i 1942 års bokslut till en konjunkturinvesteringsfond avsatta medlen i den mån dessa icke redan förbrukats, för det fall att taxeringsmyndigheterna icke godkänna avsättningen såsom avdragsgill.

Karlstad i drätselkontoret den 17 april 1944.

STELLAN WENDT.

Efter hållen överläggning beslöt styrelsen, med godkännande av det gjorda förslaget till bokslut:

att avskrivningar skulle ske på anläggningar med kr. 134,975:63 och på driftapparater med kr. 204,535:95,

att hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville av elverkets vinstmedel för år 1943 avsätta kr. 200,000 till en elverkets förnyelsefond ävensom till samma fond överföra de i 1942 års bokslut till en konjunkturinvesteringsfond avsatta medlen i den mån dessa icke förbrukats; samt

att medel ur förnyelsefonden skulle av belysningsstyrelsen få disponeras efter stadsfullmäktiges för varje fall lämnade godkännande.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON."

Därjämte föredrogs en skrivelse från stadskamreraren med redogörelse för stadens huvudbokslut för år 1943 med tillhörande specialbokslut för vatten- och avloppsverken, centralförrådet, gasverket, elverket och elverkets materialförråd.

Det antecknades att vatten- och avloppsverkets bokslut hade avslutats den 2 februari, centralförrådets den 15 april och de övriga den 24 mars, och att de efter hand kunnat ställas till stadsrevisionens förfogande.

Vidare antecknades, att avsättning till delcrederekonto för skatterestantier skett efter samma principer som föregående år och att kontot utförts med 595,340:04 kr. under det att balanserade skatterestantier för året utgjorde 813,472:99 kr. Den av belysningsstyrelsen i likhet med föregående år föreslagna avsättningen till förnyelsefond med 200,000:— kr. hade iakttagits i bokslutet.

Stadskamreraren lämnade därutöver en muntlig kommentar över bokslutet och anförde bl. a., att budgeten för år 1943 hade beräknats med en viss marginal med hänsyn till det ovissa allmänna ekonomiska läget. Utvecklingen under år 1943 måste betraktas såsom gynnsam och hade medfört, att ett betydande överskott, som till stor del återfunnes på finansförvaltningen, hade uppstått. Detta syntes dock även bero på, att styrelser och delegationer sökt begränsa stadens utgifter.

Under den därpå följande överläggningen uttalades tillfredsställelse över bokslutets resultat. Det underströks, att det vore många gynnsamma faktorer, som påverkat budgetutfallet. Så hade t. ex. utgiften för fattigvård understigit den beräknade med 73,000:— kr., men detta överskott kunde ha förbytts i underskott, om konjunkturerna på arbetsmarknaden icke varit så goda. Vidare hade avsevärda besparingar gjorts på bränslekostnaderna för flera delegationer, tack vare den blida vintern. Det anfördes emellertid ytterligare att drätselkammaren under år 1943 i enlighet med stadsfullmäktiges beslut iklätt staden borgensansvar för bostadsbyggande, vilken borgen uppginge till betydande belopp och vore förenad med risker, som icke finge förbises. Det kunde i framtiden, då staden bl. a. hade ett stort byggnadsprogram — omfattande skolbyggnader, andra förvaltningsbyggnader och anläggningar — framför sig, bliva betungande, om man icke i tid reserverade medel för befarade förluster.

Delcrederekonto för skatterestantier borde därför lämpligen förändras till ett allmänt delcrederekonto för täckande av möjliga förluster på fordringar och förbindelser samt tillföras ytterligare 200,000:— kr.

I fråga om belysningsstyrelsens förslag ansåg drätselkammaren, att en avsättning med föreslaget belopp till en förnyelsefond, i likhet med vad stadsfullmäktige beslutade föregående år, vore väl motiverad med hänsyn till elverkets behov av medel för planerade nyanläggningar och omläggningar.

Överskottet på 1943 års skattestat utgjorde, sedan de föreslagna avsättningarna verkstälts, kronor 424,585:25.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöt drätselkammaren före-

slå stadsfullmäktige besluta *dels att* i huvudbokslutet för år 1943 i enlighet med belyningsstyrelsens förslag av elverkets vinstmedel för år 1943 avsätta 200,000: — kr. till en elverkets förnyelsefond, att till samma fond överföra de i 1942 års bokslut till en konjunkturinvesteringsfond avsatta medlen, i den mån dessa icke förbrukats, samt att medel ur förnyelsefonden få disponeras efter stadsfullmäktiges beslut för varje fall *dels ock att* till delcrederekonto i 1943 års huvudbokslut avsätta ytterligare 200,000: — kr.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 125.

Angående avsättning till delcrederekonto och elverkets förnyelsefond beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från fattigvårdsstyrelsen om medel till inköp och inmontering av en s. k. succésbrännare för Stagnellska sjukhemmet.

Protokoll hållet vid sammanträde med fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 4 april 1944.

§ 95.

Under förutsättning att Stadsfullmäktige ställde erforderliga medel till förfogande beslöt fattigvårdsstyrelsen låta inköpa och inmontera en s. k. succésbrännare å Stagnellska sjukhemmet för en beräknad kostnad av 2,375 kronor, därav för brännaren 2,150 kronor och för inmonteringen 225 kronor.

Fattigvårdsstyrelsen beslöt härjämte hos Stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville för ändamålet bevilja ett anslag av 2,375 kronor.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
ERIC CARLSSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 15 maj 1944.

§ 449.

Genom protokollsutdrag för den 4 april 1944 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt om ett anslag på tillhoppa 2,375 kronor till inköp och inmontering av en s. k. succésbrännare för Stagnellska sjukhemmet.

Drätselkammaren beslöt tillstyrka bifall till framställningen ävensom föreslå, att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 126.

Beträffande s. k. succésbrännare för Stagnellska sjukhemmet beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning från folkskolläraren Bo Strinning att få övertaga annan tilldelat slöjdstipendium från Mellqvistska stipendiefonden.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 26 april 1944.

§ 403.

Föredrogs följande från folkskolläraren Bo Strinning inkomna skrivelse angående slöjdstipendium från Mellqvistska stipendiefonden:

"Fjugesta den 13 april 1944.

Till Sekreteraren i Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad erhöi hösten 1940 (enl. protokoll av den 19 sept. 1940) ett slöjdstipendium av röntan å Mellqvistska slöjdstipendiefonden. Jag har på grund av att jag föregående somrar varit i militärtjänst icke kunnat utnyttja stipendiet, utan sökt och erhållit uppskov härmed. Förra sommaren hade jag redan anmält mig och blivit antagen till en kurs vid Nüüs slöjdseminarium, men som nämnt kom inkallelse i vägen även då. Det uppskov jag nu sist erhöi, var formulerat: 'drätselkammaren beslöt bevilja Strinning ett års sista uppskov med uppbärande av stipendiet ifråga, som alltså skulle vara lyft före utgången av år 1944'. Jag har redan nu anmält mig för deltagande i den tidigare kursen, som börjar den 10 juni. Men inkallelser kan naturligtvis komma även denna sommar och omöjliggöra mitt deltagande. Skulle i så fall jag inte kunna beviljas ytterligare uppskov? Jag kommer givetvis att göra allt för att få uppskov med militärtjänsten, men då jag är krigsplacerad vid ett grännsförband är det mycket svårt att få en uppskovsansökan beviljad, eftersom inkallelsen ofta gäller förstärkt försvarsberedskap och den del av stipendiet, som jag erhållit, endast utgör 169 kronor. Härmed är jag

inne på den fråga, som är den direkta anledningen till att jag lägger fram min sak redan nu.

Det är väl den nuvarande låga räntefoten, som gör att stipendiebeloppet, jag erhållit, är endast 169:— kr.? Detta förslår ju inte långt då i stipendievillkoren stipuleras, att slöjdkursen skall omfatta minst sex veckor. Den som erhöll stipendiet år 1941 fick efter vad jag hört, ett betydligt högre belopp än jag, vilket jag antar beror på att han kanske var ensam om stipendiet. År 1940, då jag efter min folkskollärareexamen sökte stipendiet, uppdelades det tillgängliga beloppet mellan mig och min klasskamrat Gösta Frödin, som lär ha varit min ende medsökande. Han har dock icke tagit ut sin del och ser sig ej heller någon möjlighet att ta ut densamma. Jag har erhållit hans skriftliga överlåtelse av hans del av stipendiet. Denna överlåtelse bifogar jag nu och undrar, om stadsfullmäktige kan tilldela mig även hans del eller om eventuellt drätselkammaren kan besluta härom?

Jag är mycket intresserad av slöjd och kommer under alla förhållanden att delta i en kurs i sommar, om inte militärtjänsten lägger hinder i vägen. Men då jag endast är extra ordinarie och har familj, måste jag, om jag inte kan erhålla större stipendium, låna en summa till slöjdkursen.

Jag vore synnerligen tacksam, om herr Roth ville meddela mig, hur jag bör förfara i den här frågan och ber på förhand om överseende med det extra besvär, jag föranleder.

Högaktningsfullt

BO STRINNING.

Folkskollärare.

Adr.: Box 313, Fjugesta. Tel. 253."

Därjämte föredrogs ett så lydande medgivande från Strinnings medstipendiat Gösta Frödin:

"Då jag hittills varit förhindrad att utta min del av det mig vid stadsfullmäktigesammanträde den 19 september 1940 tillsammans med Bo T. M. Strinning tilldelade slöjdstipendiet av Mellqvistska slöjdstipendiefonden och jag icke heller i sommar kan utnyttja densamma, förklarar jag mig härmed villig att avstå de mig tilldelade 169 kronorna för min medstipendiats, Bo Strinnings, räkning.

Karlstad den 1 april 1944.

GÖSTA FRÖDIN."

Det antecknades, att drätselkammaren den 27 september 1943, § 707, beviljat Strinning "ett års sista uppskov med uppbärandet av stipendiet ifråga, som alltså skulle vara lyft före utgången av år 1944".

Då hinder i flera fall uppkommit för angivna slöjdstipendiums lyftande genom inkallelserna till militär försvarsberedskap, vilket hinder givetvis icke kunnat förutses vid tidpunkten för donationens tillkomst, och då ett bifall till förevarande framställning icke kan antagas strida mot donators önskan, om han känt de faktiska förhållandena, beslöt drätselkammaren för sin del förklara sig icke hava något att erinra mot ett bifall till Strinnings framställning att få övertaga det Frödin tilldelade slöjdstipendiet.

På grund av ärendets beskaffenhet beslöt drätselkammaren tillika överlämna detsamma till stadsfullmäktige för avgörande.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.*

§ 127.

I anledning av framställning från folkskolläraren Bo Strinning, som jämte folkskolläraren Gösta Frödin år 1940 tilldelats Mellqvistska slöjdstipendiet, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte medgiva Strinning rätt att, utan ändring av de honom förelagda villkoren, uppbära jämväl det Frödin tilldelade stipendiet, som denne avstått från till Strinningns förmån.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Borgmästaren Gunnar Lindskogs framställning om medgivande att få med tjänsten förena uppdraget som ledamot av styrelsen för Karlstads Sparbank.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.*

§ 128.

Hos Länsstyrelsen hade borgmästaren Gunnar Lindskog anhållit om medgivande att få med tjänsten förena uppdraget som ledamot av styrelsen för Karlstads Sparbank.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till framställningen ifråga.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

N. F. Bergqvists ansökan för Karlstads Kaféaktiebolag om ändrade villkor för utskänkning av pilsnerdricka klass II i fastigheterna Västra Torggatan 19 och Östra Kanalgratan 8.

Till Länsstyrelsen i Värmlands län.

Genom resolutioner den 9 oktober 1942 och den 29 september 1943 har Länsstyrelsen lämnat mig, för Karlstads Kaféaktiebolags räkning, tillstånd att i fastigheten Västra Torggatan 19 och Östra Kanalgratan 8 i Karlstad idka utskänkning av pilsnerdricka, därvid Länsstyrelsen föreskrivit bl. a., att utskänkingslokalerna finge hållas öppna endast å följande tider, nämligen dels å vardagar, med undantag av lördag och dag före helgdag, från kl. 8 till

kl. 20, då utskänkning av pilsnerdricka finge äga rum utan samband med annan servering, dels å lördag och dag före helgdag från kl. 8 till kl. 19, då utskänkning av pilsnerdricka likaledes finge äga rum utan samband med annan servering, dels ock å sön- och helgdagar från kl. 8 till kl. 11 samt från kl. 13 till kl. 20, varvid emellertid utskänkning av pilsnerdricka finge äga rum endast till personer, vilka i lokalerna intoge lagad mat eller smörgåsar till minst samma pris som den beställda pilsnerdrickan betingade.

Med stöd av nämnda resolutioner driver Karlstads Kaféaktiebolag sedan november 1942 folkrestaurangen Örnen i den förstnämnda fastigheten samt ämnar bolaget omkring den 15 nästkommande april öppna en ny rörelse, folkrestaurangen Falken, i den nybyggda fastigheten Östra Kanalgatan 8.

Alltifrån starten har bolaget strävat efter att göra folkrestaurangen Örnen till ett billigt och populärt matställe, och bolagets avsikt är att bedriva den nya restaurangen i stadsdelen Haga efter samma riktlinjer. Den för dessa restauranger stipulerade tidiga stängningstiden utgör emellertid härvidlag ett betydande hinder för bolaget i jämförelse med stadens övriga restauranger och matserveringar. Bolaget har sålunda för närvarande inga möjligheter att tillhandahålla sina gäster kvällsmål, varom önskemål från skilda håll och vid skilda tillfällen uttalats. Till jämförelse må här endast framhållas, att å restaurang Munken, som är belägen intill folkrestaurangen Örnen, utskänkning av pilsnerdricka får ske ända till kl. 22 alla dagar. För att bolagets rörelser i detta avseende skola bli något så när jämställda med övriga restauranger och matserveringar anser bolaget det erforderligt, att dess båda restauranger få hålla öppet åtminstone till kl. 21 alla dagar utom å lördag och dag före helgdag, då utskänkningen — i likhet med å Stadskällarens 3. klass — bör upphöra redan kl. 19,30.

Bolaget anser sig redan hava gjort en god och nykterhetsfrämjande insats vid lösandet av pilsnerfrågan här i staden. Främst bör härvid beaktas, att bolaget i enlighet med de kommunala myndigheternas önskan numera övertagit och praktiskt taget utan egen vinst svarar för huvudparten av all försäljning av pilsnerdricka till avhämtning. Från alla håll har vitsordats såväl att ordningen på folkrestaurangen Örnen varit monstergill som att restaurangen i nykterhetshänseende skötts klanderfritt, och bolagets strävan skall givetvis allt framgent vara att driva sina restauranger på sådant sätt, att de ur ordnings- och nykterhetssynpunkt motsvara de högst ställda krav. En av förutsättningarna för att bolaget på bästa sätt skall kunna lösa dessa sina uppgifter är emellertid att dess ekonomi är god, och ett villfarande av önskemålen ifråga om tiden för öppethållande av bolagets restauranger skulle på ett verksamt sätt bidra till skapande av denna förutsättning.

Föreskriften för pilsnerdricka å söndagar får serveras allenast i samband med förtäring av lagad mat eller smörgåsar har bolaget funnit vara ändamålslös och endast ägnad att utgöra ett ständigt återkommande irritationsämne. Motsvarande bestämmelse gäller ju nämligen icke för spritrestaurangerna, varför sådana kafébolagets söndagsgäster, som icke önskat intaga mat till en beställd pilsnerdricka, i regel avlägsnat sig för att i stället besöka någon annan restaurang, där mattvång icke finnes, i första hand Stadskällaren. Ur nykterhetssynpunkt kan det uppenbarligen icke vara önskvärt, att folk tvingas till spritrestaurangerna för att erhålla en flaska pilsnerdricka.

På grund av det ovan anförda får jag för Karlstads Kaféaktiebolags räkning vördsamt hemställa,

dels att tiden för utskänkning av pilsnerdricka vid bolagets i ovan nämnda resolutioner omförmälda utskänkingsställen måtte utsträckas till kl. 21 alla dagar utom lördag och dag före helgdag, då utskänkningen bör upphöra kl. 19,30,

dels ock att föreskriften om mattvång å sön- och helgdagar måtte upphävas.

Karlstad den 14 mars 1944.

N. F. BERGQVIST.

Utdrag av protokoll, fört hos Nykterhetsnämnden i Karlstad den 28 april 1944.

§ 71.

På remiss av stadsfullmäktige hade nykterhetsnämnden att avgiva yttrande över en av majoren N. F. Bergqvist hos länsstyrelsen gjord ansökan om ändringar i de villkor, som i länsstyrelsens resolutioner den 9 oktober 1942 och den 29 september 1943 om tillstånd för Bergqvist för Karlstads Kaféaktiebolag att under vissa villkor idka utskänkning av pilsnerdricka klass II i fastigheterna Västra Torggatan 19 och Östra Kanalgatan 8, föreskrivits för utskänkningen. Ändringarna skulle innebära, *dels* att tiden för utskänkning av pilsnerdricka skulle utsträckas till klockan 21 alla dagar utom lördag och dag före helgdag, då utskänkningen skulle upphöra klockan 19,30, *dels* att villkoret för utskänkning av pilsnerdricka under sön- och helgdagar, att utskänkningen endast finge ske till personer, som i lokalerna intog lagad mat eller smörgåsar till minst samma pris som den beställda pilsnerdrickan betingade, skulle borttagas.

Nämnden beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka bifall till framställningen.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 129.

Hos Länsstyrelsen hade N. F. Bergqvist för Karlstads Kaféaktiebolag anhållit om ändrade villkor för utskänkning av pilsnerdricka.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Ingrid Hellstens ansökan om tillstånd att försälja begagnade föremål.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 130.

Hos Länsstyrelsen hade Ingrid Hellsten med firma Hellstens Bildslager anhållit om tillstånd att få idka handel med begagnade föremål med upp-lagsställe på tomten till Nygatan 15.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningen i fråga.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Val av ledamot i saluhallsstyrelsen.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 131.

Till ledamot av saluhallsstyrelsen efter stadsveterinären Hugo Berg beslöt beredningsutskottet föreslå länsveterinären Nils Andersson.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Val av ledamot i kristidsnämnden.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 19 maj 1944.

§ 132.

Till ledamot av kristidsnämnden efter filaren Karl Axelsson beslöt beredningsutskottet föreslå järnsvarvaren Fritz Ståhlbom.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 15 Juni 1944.

N:o 6.

Förslag till *dels* arbetsordning för stadsfullmäktige *dels* instruktion för stadsfullmäktiges beredningsutskott.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under de år jag tillhört fullmäktige har jag vid flera tillfällen varit ställd inför frågor av den beskaffenhet att en arbetsordning för stadsfullmäktige skulle kunnat giva besked om vad som i en sådan situation varit riktigt. År 1926 väcktes av Herr Zachrisson motion om en arbetsordning för stadsfullmäktige. Motionen blev avslagen, med i huvudsak den motiveringen att inom fullmäktige inarbetats en parlamentarisk praxis. Jag skall inte bestrida att en dylik praxis finnes, men å andra sidan får fullmäktige efter varje nyval en så stor förändring, att dessa nya ledamöter måste under längre eller kortare tid fråga sig vad som är i överensstämmelse med fullmäktiges arbetssätt.

Jag vågar därför hemställa, att denna gällande praxis utarbetas till en arbetsordning för stadsfullmäktige, dock med vissa här nedan nämnda tillägg.

Interpellationsrätten bör klart och tydligt angivas, de olika delegationernas chefstjänstemän bör, då ärenden hörande under dem behandlas, närvara vid fullmäktiges sammanträden, och om så begäres, lämnas tillfälle att inför fullmäktige klarlägga förekommande tekniska frågor. Även bör stadgandet i 22 § i lagen av den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad intagas i arbetsordningen, denna § gäller rätt för delegationsordförande m. fl. att delta i fullmäktiges förhandlingar.

Stadsfullmäktiges protokoll bör göras mera utförliga, i detsamma bör intagas alla under överläggningarna gjorda yrkanden, likaså bör även anges av vem de framförts. Vidare bör i protokollet inte enbart intagas antalet avgivna röster för och emot ett förslag som går till öppen omröstning, utan även en förteckning över hur de olika ledamöterna avgivit sina röster. En sådan bestämmelse torde vid många tillfällen lösa tvister om hur den eller den ledamoten avgivit sin röst.

Jag vågar av ovan anförda skäl vördsamt hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta att tillsätta en kommitté på 5 ledamöter, varav en utses bland magistraten, med uppdrag att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till en arbetsordning.

Karlstad den 14 januari 1931.

NILS O. HULT.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 januari 1943.*

§ 34.

Tidigare framlagt förslag till arbetsordning för Karlstads stadsfullmäktige beslöt beredningsutskottet överlämna till instruktionskommittén med begäran om dess yttrande.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

*Utdrag av protokoll, hållet hos instruktionskom-
mittén i Karlstad den 2 april 1943.*

§ 2.

Stadsfullmäktiges beredningsutskott hade den 14 januari 1943, § 34, hemställt om instruktionskommitténs yttrande över ett tidigare framlagt förslag till arbetsordning för Karlstads stadsfullmäktige.

Det antecknades, att ifrågakvarande förslag i god tid före sammanträdet varit utsänt till kommitténs ledamöter.

Vid behandling av detta ärende förekom först en principdiskussion angående stadsfullmäktigeärendenas beredning, varunder anfördes bl. a. följande: Stadsfullmäktige hade att välja mellan att bibehålla det nuvarande beredningsförfarandet oförändrat eller att genomföra vissa förenklingar i detsamma. Det borde därvid fastslås, att alla ärenden av mera allmän och principiell innebörd eller av större vikt, såsom hittills, borde beredas jämväl av beredningsutskottet. Emellertid borde vissa småärenden av uteslutande ekonomisk natur med fördel kunna behandlas enbart av drätselkammaren, t. ex. ett sådant ärende som anskaffande av en kontorsmaskin för drätselkammarens räkning. (Jfr stfmes tryckta handl. 1943, ser. A, sid. 46.) I en den 13 februari 1943 daterad skrivelse från Svenska Stadsförbundet angående stadsfullmäktigeärendenas beredning, som funnes tillgänglig vid dagens sammanträde, hade meddelats, att det "i ett flertal städer" överhuvud taget icke "funnes något beredningsutskott utan ankommer det på drätselkammaren att bereda ärendena till stadsfullmäktige". § 24 i gällande lag om kommunalstyrelse i stad innehölle bl. a. följande bestämmelse: "Innan ärende, som beretts annorledes än av drätselkammaren eller allmänt beredningsutskott, företages till avgörande i stadsfullmäktige, skall tillfälle lämnas kammaren eller utskottet att avgiva yttrande däröver". Om endast bagatellärenden — efter stadsfullmäktiges och dess ordförandes beprövande — undandroges utskottets behandling, kunde icke med fog resas den invändningen, att något avsteg från den demokratiska ordningen gjordes. En del ärenden bereddes endast av beredningsutskottet och icke av drätselkammaren. Det kunde då anses rimligt, att vissa, huvudsakligen drätselkammareärenden, bereddes av enbart drätselkammaren.

Skulle kommittén emellertid finna sig böra tillstyrka den hittillsvarande ordningen, att i princip alla ärenden skulle behandlas såväl av drätselkammaren som av beredningsutskottet, kunde en viss förenkling ifråga om utskrivningen och tryckningen av beredningsutskottets protokoll ske i de fall, då utskottet icke intog en från drätselkammaren avvikande ståndpunkt.

I Halmstad användes i dylika fall den metoden, att en stämpel sattes på drätselkammarens protokoll av följande lydelse: "Beredningsutskottet instämmer. Halmstad den — —. På utskottets vägnar". Denna påskrift inflöte sedan i det korrekturrättade stadsfullmäktigetrycket. Staden skulle genom de ovan nämnda förenklade förfaringssätten spara icke endast pengar genom minskade tryckningskostnader utan även tid för stadsfullmäktiges ledamöter vid genomgåendet av ärendena. Givetvis förutsattes, att stadsfullmäktigetrycket, såsom hittills, på förhand i så god tid som möjligt skulle utsändas till samtliga stadsfullmäktigeledamöter (senast lördagen före stadsfullmäktiges sammanträde) och det vore ju dock i sista hand stadsfullmäktige, som avgjorde ärendena. Varje enskild stadsfullmäktigeledamot hade, med vilket förfaringssätt man än valde, i full utsträckning kvar sin möjlighet att påverka stadsfullmäktiges beslut.

Sedan diskussionen, i vilken instruktionskommitténs samtliga fem ledamöter deltagit, förklarats avslutad, genomgicks föreliggande förslag till ny arbetsordning för stadsfullmäktige samt instruktion för stadsfullmäktiges beredningsutskott punkt för punkt och beslöt kommittén utan meningskiljaktighet tillstyrka bifall till följande förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige:

"Utöver vad i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad samt särskilda författningar är föreskrivet skall gälla följande

ARBETSORDNING

för

STADSFULLMÄKTIGE I KARLSTAD.

§ 1.

Stadsfullmäktige sammanträda, med undantag för juli och augusti månader, å tredje helgfria torsdagen i varje månad. Stadsfullmäktige sammanträda därjämte första eller andra helgfria dagen i januari månad.

Tid och pla
för samman-
träden.

Extra sammanträde hålles av anledning, som omförmäles i 19 § i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad.

Sammanträde skall hållas å stadsfullmäktiges sessionssal, därest hinder därför ej möter.

§ 2.

I lag föreskriven kallelse till sammanträde skall delgivas ledamot av stadsfullmäktige i tryckta exemplar.

Kallelse till
samman-
träden.

§ 3.

Stadsfullmäktiges förhandlingar ledas av ordföranden eller, då han är frånvarande eller jävig, av vice ordföranden eller, vid förfall för denne, av den, som stadsfullmäktige under ledning av den närvarande ledamot, vilken längst tillhört stadsfullmäktige, för tillfället utse.

Ledandet av
stadsfullmäkti-
ges förhand-
lingar och ord-
förandeskapet
mellan sam-
manträdena.

Vid både ordförandens och vice ordförandens frånvaro eller förhinder mellan sammanträdena skall den ledamot, som längst tillhört stadsfullmäktige, tjänstgöra såsom ordförande, så länge ordförandens och vice ordförandens förfall fortfara eller intill dess särskild ordförande blivit å sammanträde vald.

§ 4.

Upprop Vid sammanträdes början verkställs upprop enligt lista, vari fullmäktige förtecknats efter tjänstgöringsålder. Vid lika sådan följes ordningen i magistratens valprotokoll.

§ 5.

Stadsfullmäktiges handlingar, tryckning av. Handlingar i på stadsfullmäktiges prövning beroende ärenden ävensom stadsfullmäktiges protokoll skola tryckas, de förra före det stadsfullmäktiges sammanträde, då de skola företagas till avgörande, och i den omfattning ordföranden bestämmer. De tryckta handlingarna skola så snart som möjligt men senast två dagar före sammanträdet tillställas varje ledamot av stadsfullmäktige.

Ordföranden bestämmer, om ärende av brådskande beskaffenhet skall upptagas på föredragningslistan, oaktat handlingarna icke hunnit tryckas och utdelas till stadsfullmäktiges ledamöter.

§ 6.

Föredragningsordning. Ärendena föredragas i den ordning, vari de blivit upptagna å kallelse-listan, såvida ej stadsfullmäktige besluta ändring i föredragningsordningen.

§ 7.

Val. Val skall i de fall, författningarna sådant stadga, ske proportionellt, därest sådant yrkas av minst så många väljande, som motsvarar det tal, vilket erhålles, om samtliga väljandes antal delas med siffran för det antal personer, valet avser, ökad med 1.

Då val, som sker med slutna sedlar, ej är proportionellt, skall valsedel för att bliva gällande vara enkel, sluten, omärkt samt fri från tvetydigheter; sedlarna få ej vara av påfallande olika färg och format. Sedel må ej upptaga flera eller färre namn än det antal personer, valet avser. Personer med lika tillnamn åtskiljas genom sina förnamn eller dessas begynnelsebokstäver eller, om även de sistnämnda skulle vara lika, på annat sätt, så att ovisshet undanröjes. Där något namn å sedel är tvetydigt eller avser icke valbar person, är sedeln ogiltig.

§ 8.

Bordläggning. Begäres vid ärendes behandling å stadsfullmäktigesammanträde bordläggning av ärendet och förenar sig minst en tredjedel av de närvarande därom, skall ärendet uppskjutas till annan dag, som ordföranden har att bestämma och i vanlig ordning kungöra.

Såvida icke beslut därom fattas med vanlig röstövertikt, må bordläggning ej ske ifråga om val eller mera än en gång i samma ärende.

§ 9.

Diskussionsordning. Under stadsfullmäktiges överläggningar iakttages diskussionsordning sålunda, att stadsfullmäktige eller annan till deltagande i överläggningarna berättigad, som vill yttra sig, skall begära ordet och, efter upprop, säga sin mening från sin plats. Skulle någon i sitt yttrande avlägsna sig från ämnet,

eljest inblanda något, som ej hör dit, använda smädliga uttryck eller icke iakttaga ett höviskt uppträdande, bör ordföranden fästa hans uppmärksamhet därå till rättelse samt, om så finnes erforderligt, fråntaga honom ordet. Eljest må ej någon avbryta en talares anförande.

§ 10.

Vill stadsfullmäktig väcka förslag rörande stadens gemensamma ange- Motion.
lägenheter, skall sådant förslag vara skriftligen avfattat. Ärenden av olika beskaffenhet få icke i en och samma skrivelse sammanföras.

§ 11.

Uppstår fråga, huruvida ärende är av sådan beskaffenhet, att fullmäktige därmed äga taga befattning, skall denna fråga först avgöras, innan beslut fattas om ytterligare åtgärder. Fråga om sta
fullmäktig
ärende ell
ej.

§ 12.

Om ärende angår stadsfullmäktigeledamot enskilt, äger han deltaga i Ärendesom:
går stadsfu
llmäktigelec
mot enskil
överläggningarna men ej i besluten. Huruvida saken är av sådan beskaffenhet bestämmes, om skiljaktiga åsikter yppas, genom omröstning, däruti han dock själv må deltaga.

§ 13.

Stadsfullmäktig är skyldig, då ordföranden det fordrar, att skriftligen Yrkandes av
fattning.
avfatta sitt yrkande eller att diktera detsamma till protokollet.

§ 14.

På varje yrkande skall ordföranden framställa proposition med det un- Proposition o
votering.
dantag, som här nedan angives.

Begäres votering, skall voteringsproposition jämte kontraposition Reservation.
framställas till godkännande. Sedan proposition blivit godkänd, verkställs omedelbart omröstning efter upprop.

Vid alla omröstningar skall ordföranden anmoda två stadsfullmäktige att kontrollera omröstningen.

Ordföranden äger ej vägra proposition utom i det fall, att han finner yrkandet strida mot lag eller allmän författning eller denna arbetsordning. Skulle stadsfullmäktige vara av annan mening än ordföranden och därför påyrka proposition, äger ordföranden förklara överläggningen vilande och hänvisa frågan till beredningsutskottet, vilket det åligger att inom förelagd tid inkomma med motiverat utlåtande, varefter stadsfullmäktige fatta beslut. Besluta fullmäktige, att proposition skall framsällas, får den icke vägras.

Den som vid stadsfullmäktigesammanträde deltagit i avgörandet av ärende äger anföra reservation mot det fattade beslutet. Reservation skall anmälas innan sammanträdet avslutas samt, om den närmare utvecklas, avfattas skriftligen och avgivas sist vid justeringen av protokollet.

§ 15.

Ej må ärende utan stadsfullmäktiges beslut avskrivas. Ingiven ansökan Avskrivning av
stadsfullmäk-
tigateärende.
eller väckt motion må dock, innan den föranlett åtgärd, återtagas.

§ 16.

Interpellation. Vill stadsfullmäktig framställa spörsmål i ett ärende, som tillhör fullmäktiges handläggning, skall detsamma, skriftligen avfattat, ingivas till stadsfullmäktiges ordförande minst sex dagar före det sammanträde, vid vilket spörsmålet är avsett att framställas. Ärendet skall uppföras efter de ordinarie ärendena på föredragningslistan.

Stadsfullmäktige besluta utan föregående överläggning, huruvida interpellationen må tillåtas eller icke. Lämnas sådant medgivande, skall skrivelser i ärendet överlämnas till den det vederbör. Svar å interpellation, till vilken stadsfullmäktige lämnat sitt bifall, skall givas, så snart ske kan.

§ 17.

Stadsfullmäktiges protokoll innehåll. Stadsfullmäktiges protokoll skall innehålla uppgift å vid sammanträdet närvarande ledamöter och andra till deltagande i överläggningarna berättigade samt i korthet upptaga varje föredraget ärendes beskaffenhet, under diskussionen däri framställda yrkanden, som föranlett proposition, samt de i ärendet fattade besluten ävensom angiva, huruvida och mellan vilka yrkanden omröstning företagits samt antalet ledamöter, som med ja eller nej besvarat visst propositionsyrkande. Envar ledamot äger att senast vid protokollets justering skriftligen anföra de grunder, på vilka han stöder sin mening.

§ 18.

Ordförandens rätt att remittera ärenden. Mellan stadsfullmäktiges sammanträden inkommet ärende av beskaffenhet att yttrande däri erfordras av beredningsutskottet, nämnd eller styrelse eller av särskild av stadsfullmäktige utsedd kommitté, må av ordföranden dit remitteras. Om sådan remiss göre ordföranden anmälan vid fullmäktiges nästa sammanträde.

§ 19.

Val av sekreterare. Sekreterare hos stadsfullmäktige väljes av fullmäktige på sätt av fullmäktige beslutas.

Stadsfullmäktiges sekreterare skall jämväl vara sekreterare i beredningsutskottet. Vid förfall för sekreteraren äger ordföranden att för tillfället förordna annan person att fullgöra sekreterarens åligganden i enlighet med vad därom överenskommes.

§ 20.

Stadsfullmäktiges protokoll och handlingar. Stadsfullmäktiges protokoll och handlingar skola av sekreteraren hållas tillgängliga å tid och rum, som av stadsfullmäktige bestämmes. Efter ärendes avgörande skola handlingarna förvaras på stadsombudsmannens ansvar i stadens arkiv.

Ej må någon expedition utgå utan att vara justerad eller grunda sig på justerat protokoll.

Protokollsutdrag bestyrkes av sekreteraren.

Från stadsfullmäktige utgående brev, besvärsskrifter, framställningar och utlåtanden skola på stadsfullmäktiges vägnar undertecknas av ordföranden eller vid förfall för honom av vice ordföranden med kontrasignation av sekreteraren.

§ 21.

Stadsfullmäktiges ordförande eller, vid hans förhinder, vice ordförande, äge, ändock att han icke är ledamot av utskott eller kommitté, övervara dess förhandlingar rörande ärende, som av stadsfullmäktige eller dess ordförande remitterats för beredning eller yttrande till utskottet eller kommittén, samt deltaga i överläggningarna, men ej i beslutet.

Ang. ordförandens rätt att deltaga i sammanträde.

§ 22.

Av stadsfullmäktige tillsatta styrelser, delegationer och kommittéer skola vid början av varje år hos stadsfullmäktige anmäla val av ordförande och vice ordförande samt ingiva förteckning över till dem av stadsfullmäktige eller å dessas vägnar remitterade, men ej slutbehandlade ärenden.

Anmälan om ordförandeval.

Stadsfullmäktiges sekreterare skall varje år före januari månads utgång uppgöra och till trycket befordra förteckning över ledamöter för året i samtliga kommunala styrelser, nämnder och delegationer (häfte nr 1). Förteckning skall ock på enahanda sätt uppgöras över vid sista årsskiftet på stadsfullmäktiges prövning beroende, oavgjorda ärenden (häfte nr 2).

Förteckning över 1) ledamöter i styrelsen och delegationer. 2) oavgjorda ärenden.

§ 23.

Före februari månads utgång skall på sekreterarens ansvar uppgöras och tryckas register över i stadsfullmäktiges protokoll angivna ärenden för sistförflutna året. Stadsfullmäktiges tryckta handlingar skola med tillhörande register snarast möjligt bindas och utsändas till stadsfullmäktiges ledamöter samt därutöver till dem, som drätselkammaren bestämmer.

Register.

§ 24.

Stadsfullmäktige utse, på sätt i särskild instruktion finnes angivet, ett beredningsutskott för yttrande i ärenden, som av stadsfullmäktige eller dess ordförande för beredning överlämnas till utskottet. Beredningsutskottet skall bestå av sju ledamöter och fem suppleanter, vilka samtliga skola tillhöra stadsfullmäktige.

Utseende av beredningsutskott.

Beredningsutskottets ledamöter och suppleanter skola tillsammans utgöra stadsfullmäktiges valnämnd, vilken har att upprätta förslag till förekommande val.

§ 25.

Förslag till ändring i eller tillägg till denna arbetsordning väckas och behandlas på sätt här ovan är stadgat rörande andra förslag."

Ändringar i arbetsordningen.

"INSTRUKTION

för

STADSFULLMÄKTIGES BEREDNINGSMOTT.

§ 1.

Beredningsutskottet åligger att såsom sådant allmän beredningsutskott, som avses i 24 § i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, avgiva yttrande i ärenden, som av stadsfullmäktige eller dess ordförande för beredning överlämnas till utskottet; och skola i sådant hänseende företrädesvis

förekomma frågor av mera allmän innebörd samt därjämte sådana frågor, som icke äro av beskaffenhet att böra hänskjutas endast till drätselkammaren.

§ 2.

Beredningsutskottets ledamöter och suppleanter utgöra tillika stadsfullmäktiges valnämnd, vilken har att upprätta förslag till förekommande val.

§ 3.

Beredningsutskottet skall bestå av sju ledamöter och fem suppleanter, vilka bland stadsfullmäktige väljas för en tid av två år vid fullmäktiges första sammanträde under året, dock så att vartannat år väljas fyra ledamöter och tre suppleanter samt vartannat år tre ledamöter och två suppleanter. Stadsfullmäktig är ej skyldig att tjänstgöra såsom ledamot av beredningsutskott mer än två år av de fyra, för vilka han är vald i fullmäktige.

§ 4.

Utskottet skall varje år i december månad hos stadsfullmäktige anmäla, vilka av dess ledamöter och suppleanter, som äro i tur att vid årets slut avgå.

§ 5.

Avgår ledamot eller suppleant före utgången av den tid, för vilken han blivit vald, göre utskottet härom anmälan hos stadsfullmäktige som hava att utse ny ledamot eller suppleant för återstående tiden.

§ 6.

Utskottet väljer årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Äro varken ordföranden eller vice ordföranden tillstädes vid sammanträde, utse de närvarande ordförande för tillfället.

§ 7.

Utskottet må ej fatta beslut i något ärende med mindre än fem av dess ledamöter, eller fyra, om dessa äro om beslutet ense, närvara vid sammanträdet.

Vid omröstning gäller såsom utskottets beslut den mening, varom de flesta närvarande sig förena.

Vid lika röstetal gäller den mening, som av ordföranden biträdes.

Är ledamot förhindrad att bevista sammanträde, skall suppleant inkallas i hans ställe, varvid iakttages, att till tjänsteåren äldre suppleant inkallas före suppleant med kortare tjänstetid.

§ 8.

Vid beredningsutskottets sammanträden föres protokoll av stadsfullmäktiges sekreterare, som även i övrigt tjänstgör såsom sekreterare hos utskottet.

Vid förfall för sekreteraren äger ordföranden att för tillfället förordna annan person att fullgöra sekreterarens åligganden i enlighet med vad därom överenskommes."

Herr Lundberg reserverade sig beträffande sistnämnda förslag till instruktion till förmån för en sådan formulering av § 7, sista st., att inkallad suppleant — med ändring av vad som föreskrivits i nu gällande instruktion för beredningsutskottet av den 22 februari 1900 — såvitt möjligt skall tillhöra samma parti, som den frånvarande ledamot, som skall ersättas.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i
Karlstad den 19 april 1943.*

§ 309.

Ledamoten av drätselkammaren Nils O. Hult hade den 19 februari 1931, § 57, väckt motion angående antagande av en arbetsordning för stadsfullmäktige (se stfmes handl. 1931, ser. A, nr 2, sid. 73). I anledning av förevarande motion hade tillsatts en kommitté på fem personer med uppdrag att till stadsfullmäktige "inkomma med utredning och förslag i ärendet". Av denna kommitté vore för närvarande endast motionären aktiv inom den kommunala förvaltningen.

Det antecknades, att stadsfullmäktiges beredningsutskott den 14 januari 1943 till instruktionskommittén för yttrande överlämnat ett tidigare uppgjort förslag till arbetsordning för Karlstads stadsfullmäktige.

Av instruktionskommittén utarbetat förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige föredrogs jämte protokollsutdrag över kommitténs behandling av förevarande ärende. Därjämte föredrogs en av kommittén utarbetad instruktion för stadsfullmäktiges beredningsutskott, vars nu gällande instruktion tillkommit genom beslut av stadsfullmäktige den 22 februari 1900. (Viss ändring angående val av ledamöter i beredningsutskottet beslutad av stadsfullmäktige den 20 januari 1927, § 19.

Stadsombudsmannen meddelade, att ett antal nyare instruktioner från andra städer, bl. a. Hälsingborg, Halmstad, Lund och Örebro, legat till grund för nu förevarande förslag för Karlstads vidkommande. Det tidigare i Karlstad uppgjorda förslaget till arbetsordning och den ännu gällande instruktionen för beredningsutskottet hade emellertid ändrats i minsta möjliga mån, ehuru instruktionskommittén vidtagit vissa ytterligare moderniseringar.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr Hult* i egenskap av motionär framhöll, att han i detta sammanhang hade ett gammalt yrkande, som han icke ville göra avkall på, nämligen att av stadsfullmäktiges protokoll borde framgå, huru vid omröstning varje enskild stadsfullmäktigeledamot "röstat i huvudpropositionen". § 17 i instruktionskommitténs förslag till arbetsordning borde ändras i enlighet härmed.

Herr ordföranden framhöll med instämmande av *herr Liljeberg*, att enligt hans förmenande i princip alla ärenden borde behandlas jämväl av beredningsutskottet gärna med den förenkling av beredningsutskottets protokollföring, som av instruktionskommittén ifrågasatts.

Herr Lundberg yrkade bifall till instruktionskommitténs förslag ifråga om avfattningen av § 24 i dess förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige samt § 1 i förslaget till instruktion för beredningsutskottet. Därjämte upprepade *herr Lundberg* sitt vid instruktionskommitténs sammanträde i

ärendet gjorda yrkande, att vid förfall för ledamot av beredningsutskottet den ersättande suppleanten; såvitt möjligt, skulle tillhöra samma parti som den frånvarande ledamoten.

Herr Ståhl framhöll, att det vore svårt att se in i framtiden. Det kunde mycket väl hända, att ökningen av antalet ärenden, som stadsfullmäktige kunde få att behandla, kunde bliva så stor, att det vore en fördel att stadsfullmäktige icke hade bundit sig med en instruktion, vari föreskrivits, att alla ärenden skola beredas jämväl av beredningsutskottet.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, genomgicks föreliggande förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige samt instruktion för stadsfullmäktiges beredningsutskott punkt för punkt; och beslöt drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till instruktionskommitténs förslag till *dels* "Arbetsordning för stadsfullmäktige" *dels* "Instruktion för beredningsutskottet" med nedan angivna ändringar.

ARBETSORDNING FÖR STADSFULLMÄKTIGE.

§ 1, andra meningen erhåller följande lydelse: "Stadsfullmäktige sammanträda därjämte första eller andra helgfria dagen i januari månad året näst efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum."

§ 3. Såsom st. 3 tillkommer: "Ordförandeskapet i stadsfullmäktige under första året av valperioden skall intill dess ordförande för nämnda år blivit vald utövas av den ledamot, som tjänstgjort längst inom stadsfullmäktige".

§ 7, 2 st. ändras på följande sätt: "Vid val, som sker med slutna sedlar, skall valsedel etc. — — ogiltig".

§ 17 erhåller följande ändrade lydelse: "Stadsfullmäktiges protokoll skall innehålla uppgift å vid sammanträdet närvarande ledamöter och andra till deltagande i överläggningarna berättigade samt i korthet upptaga varje föredraget ärendes beskaffenhet, under diskussionen däri framställda yrkanden, som föranlett proposition, samt de i ärendet fattade besluten ävensom angiva, huruvida och mellan vilka yrkanden omröstning företagits, samt namnen å de ledamöter, som med ja eller nej besvarat huvudpropositionsyrkande.

Envar ledamot äger att senast vid protokollets justering skriftligen anföra de grunder, på vilka han stöder sin mening."

§ 24 erhåller följande ändrade lydelse: "Stadsfullmäktige utse, på sätt i särskild instruktion finnes angivet, ett beredningsutskott för yttrande i de ärenden, som skola avgöras av stadsfullmäktige. Frågor av principiell innebörd och av större vikt böra alltid beredas av beredningsutskottet. Jämväl andra stadsfullmäktigeärenden skola som regel beredas av beredningsutskottet. I undantagsfall och ifråga om ärenden av brådskande beskaffenhet bör ett ärende dock kunna avgöras av stadsfullmäktige efter beredning enbart av drätselkammaren och ankommer det i dylika fall på stadsfullmäktiges ordförande — eller vid förfall för denne på stadsfullmäktiges vice ordförande — att bestämma, när ärende är berett för avgörande.

Beredningsutskottets ledamöter och suppleanter skola tillsammans utgöra stadsfullmäktiges valnämnd, vilken har att upprätta förslag till förekommande val."

INSTRUKTION FÖR BEREDNINGsutskottet.

§ 1 erhåller följande lydelse: "Beredningsutskottet åligger att såsom sådant allmän beredningsutskott, som avses i 24 § i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, avgiva yttrande i de ärenden, som skola avgöras av stadsfullmäktige. Frågor av principiell innebörd och av större vikt böra alltid beredas av beredningsutskottet. Jämväl andra stadsfullmäktigeärenden skola som regel beredas av beredningsutskottet. I undantagsfall och ifråga om ärenden av brådskande beskaffenhet bör ett ärende dock kunna avgöras av stadsfullmäktige efter beredning enbart av drätselkammaren och ankommer det i dylika fall på stadsfullmäktiges ordförande — eller vid förfall för denne på fullmäktiges vice ordförande — att bestämma, när ärende är berett för avgörande."

§ 3 erhåller följande lydelse: "Beredningsutskottet skall bestå av sju ledamöter och fem suppleanter, vilka bland stadsfullmäktige väljas för en tid av två år. Året näst efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum, väljas ledamöter och suppleanter vid stadsfullmäktiges första sammanträde. Stadsfullmäktig är ej skyldig att tjänstgöra såsom ledamot av beredningsutskottet mer än två år av de fyra, för vilka han är vald i fullmäktige."

§ 4 utgår och ändras paragrafföljden i enlighet härmed.

§ 7 sista st. erhåller följande lydelse: "Jämväl suppleant inkallas till utskottets sammanträden. Har ledamot förfall, utövas rösträtt i första hand av suppleant tillhörande samma parti, som den frånvarande ledamoten. Suppleant har även rösträtt, när utskottet tjänstgör såsom valnämnd."

Efter arbetsordningen för stadsfullmäktige borde lämpligen, såsom skett i ett flertal andra städer, tryckas utdrag ur lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad. (Bil. A.)

Herr Lundberg reserverade sig mot drätselkammarens nu fattade beslut angående stadsfullmäktigeärendenas beredning med yrkande, att drätselkammaren skulle tillstyrka instruktionskommitténs förslag oförändrade i avseende på § 24 i arbetsordningen för stadsfullmäktige och i § 1 i instruktionen för beredningsutskottet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 136.

Efter motion av herr Nils O. Hult år 1931 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté med uppdrag att utarbete förslag till arbetsordning för fullmäktige.

Beredningsutskottet förehade den 14 januari 1943 det förslag, som framlagts, och beslöt att överlämna det till instruktionskommittén med begäran om dess yttrande. Sedan yttrande, jämväl innefattande omarbetat förslag till arbetsordning för fullmäktige samt förslag till ny instruktion för beredningsutskottet, avgivits av instruktionskommittén och drätselkammaren häröver avgivit yttrande, förehade beredningsutskottet ånyo ärendet den 13 maj 1943. Beredningsutskottet beslöt därvid uppskjuta ärendet i avvaktande

på yttrande i detsamma från en av utskottet då tillsatt kommitté, bestående av ordföranden herr Andreas Johansson, vice ordföranden herr Fritz Helmer och ledamoten herr Elov Tengblad samt sekreteraren Sven Roth, vilka bemyndigats att i ärendet samråda med borgmästaren Gunnar Lindskog.

Det antecknades, att kommitterade efter samråd med borgmästaren avlämnat förslag till arbetsordning för fullmäktige och instruktion för beredningsutskottet, samt att förslagen utsänts till fullmäktiges ledamöter för att kunna bli va föremål för överläggningar inom de olika partigrupperna. Erinringar mot förslagen hade även framförts, varjämte kommitterade önskat göra två tillägg till desamma.

Det antecknades vidare, att lagen om kommunalstyrelse i stad skulle i erforderliga delar ingå i det tryckta häfte, som komme att innehålla den av stadsfullmäktige antagna arbetsordningen.

Då beredningsutskottet nu återföretog ärendet, uppstod överläggning. Under densamma framställda yrkanden skulle för överskådlighetens skull endast antecknas, i den mån de avveko från beredningsutskottets slutliga beslut.

Avvikande yrkanden framställdes beträffande följande paragrafer i Arbetsordningen för stadsfullmäktige, nämligen:

- § 3. Herr Österberg yrkade, att 1 stycket 2 punkten skulle erhålla följande lydelse: "Valet förrättas under ledning av stadsfullmäktiges äldste ledamot, d. v. s. den som längsta tiden tillhört stadsfullmäktige".
- § 14. Herr Österberg yrkade sådan ändring av sista punkten i paragrafen, att i stället en särskild lista över de röstande med angivande av, om de röstat ja eller nej, skulle föras av vice ordföranden och läggas som bilaga till protokollet och att det tryckta protokollet alltså icke skulle komma att innehålla i paragrafen föreslagen uppgift härom.
- § 18. Herr Pallin yrkade, att uttrycket "till annan ledamot eller till delegation" i första raden skulle utbytas mot "till ordföranden i delegation".

Det skulle dessutom till protokollet antecknas, att beredningsutskottet på förslag av herr Österberg uttalade det önskemålet, att stadsfullmäktiges ledamöter skulle skriftligen underrättas om att begäran inkommit om rätt att få framställa interpellation och att därvid skulle meddelas, vem som begärt att få framställa frågan och vad densamma komme att avse.

Beredningsutskottet beslöt, vid genomgång av föreslagen paragraf för paragraf, att hemställa,

att stadsfullmäktige — med tillämpning från den 1 januari 1945 beträffande utökningen av antalet suppleanter i beredningsutskottet samt med tillämpning för ärendet i övrigt från den dag stadsfullmäktiges beslut i detsamma vunnit laga kraft — måtte godkänna följande förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige i Karlstad och instruktion för stadsfullmäktiges beredningsutskott:

”Utöver vad i lag om kommunalstyrelse i stad och särskilda författningar finnes stadgat skall gälla följande

ARBETSORDNING
för
STADSFULLMÄKTIGE I KARLSTAD.

§ 1.

Ordinarie sammanträde hålles tredje torsdagen i en var av månaderna januari—juni och september—december. Är den tredje torsdagen helgdag, hålles sammanträdet påföljande torsdag. Tid och plats för sammanträden.

Året näst efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum, hålles ordinarie sammanträde dessutom första eller andra söckendagen i januari månad. Sammanträde hålles i fullmäktiges sessionssal, om hinder ej möter.

§ 2.

Handlingar till ärenden, som skola behandlas av stadsfullmäktige, tryckas i den omfattning, ordföranden i samråd med vederbörande delegation bestämmer (A-trycket), och översändes jämte tryckt föredragningslista till fullmäktiges ledamöter senast tre dagar före sammanträdet. A-tryck och föredragningslista.

§ 3.

Vid förfall för både ordföranden och vice ordföranden utses tillfällig ordförande. Valet förrättas under ledning av stadsfullmäktiges äldste ledamot, d. v. s. den som längst tiden i en följd tillhört stadsfullmäktige, varvid mandattid före eventuellt avbrott icke medräknas. Hava två eller flera tillhört stadsfullmäktige samma antal år, anses den för äldre, som enligt magistratens protokoll tidigare inräknats i fullmäktige. Äldste ledare och tillfällig ordförande.

Äldste ledamoten utövar mellan sammanträdena ordförandeskapet vid förhinder för ordföranden, vice ordföranden och eventuell tillfällig ordförande.

§ 4.

Vid sammanträdes början verkställas upprop av stadsfullmäktiges ledamöter efter tjänstgöringsålder, beräknad på sätt i föregående paragraf angives, dock att vice ordföranden alltid uppropas först. Upprop.

Omröstning sker i samma ordning. Ordföranden röstar sist. Omröstning.

§ 5.

Ärendena behandlas i den ordning, vari de upptagits i den tryckta föredragningslistan, såvida ej stadsfullmäktige annat besluta. Ordning för ärendenas behandling.

§ 6.

Vill ledamot väcka förslag rörande stadens gemensamma angelägenheter (motion), skall förslaget vara skriftligen avfattat. Ärenden av olika beskaffenhet få icke sammanföras i en och samma skrivelse. Motion.

§ 7.

Vid omröstning för val eller tillsättande av tjänstebefattning skall valsedel för att bliva gällande vara enkel, sluten och omärkt. Valsedel.

Vid val, som ej är proportionellt, är valsedel ogill, om den upptager flera eller färre namn än det antal personer, valet avser, eller om det ej är fullt otvetydigt, vem som avses med något å sedeln upptaget namn, eller om den upptager namn på någon, som ej är valbar.

Personer med lika tillnamn åtskiljas genom sina förnamn eller förnamnens begynnelsebokstäver eller, om även dessa äro lika, på annat sätt så att all ovisshet undanröjes.

§ 8.

Förhandlings-
ordning.

Ledamot eller annan, som är berättigad att deltaga i stadsfullmäktiges förhandlingar, skall, om han därvid vill yttra sig, anmäla detta för ordföranden. Denne lämnar därefter var och en ordet i den ordning, vari det sålunda begärts.

Om ordföranden utöver vad som erfordras för ordförandeskapets utövning önskar yttra sig i ett ärende, skall han överlämna ledningen av ärendets fortsatta behandling till vice ordföranden eller, vid förhinder för denne, till annan ledamot, som av fullmäktige utses därtill.

Om någon i sitt yttrande inblandar sådant, som ej hör till ärendet, använder smädliga uttryck eller eljest icke iakttagit ett tillbörligt uppträdande, bör ordföranden fästa hans uppmärksamhet därpå, samt äger, om rättelse ej sker, främtaga honom ordet.

§ 9.

Yrkandes
avfattning.

Ledamot är skyldig att skriftligen avfatta sitt yrkande eller diktera detsamma till protokollet, om ordföranden så fordrar.

§ 10.

Behörighets-
frågor.

Uppstår fråga, huruvida ärende är av sådan art, att stadsfullmäktige äga taga befattning därmed, skall denna fråga avgöras, innan beslut fattas om ytterligare åtgärder.

§ 11.

Proposition.

Sedan överläggning avslutats i ärende, däri olika yrkanden framställts, skall ordföranden lämna en sammanfattande redogörelse för dessa.

Ordföranden må ej vägra proposition å yrkande i annat fall än då han finner yrkandet till form eller innehåll vara sådant, att stadsfullmäktige lagligen icke kunna bifalla detsamma.

Vägrar ordföranden att framställa proposition å gjort yrkande, skall han, såvida någon ledamot det äskar, till fullmäktiges avgörande hänskjuta frågan, om yrkandet må upptagas till prövning. Sådant avgörande sker efter det beredningsutskottet avgivit yttrande i frågan.

Begäres omröstning i annat ärende än val eller tillsättande av tjänstebefattning, skall förslag till voteringsproposition av ordföranden framställas till godkännande.

Vid alla omröstningar skola två av ordföranden anmodade ledamöter tjänstgöra som kontrollanter.

§ 12.

Bordläggning
och återremiss.

Yrkas bordläggning eller återremiss skall frågan härom avgöras, innan ärende företages till sakligt avgörande. Har såväl bordläggning som återremiss yrkats, avgöres först frågan om bordläggning.

§ 13.

Av stadsfullmäktige till behandling upptaget ärende får icke avskrivas, utan att fullmäktige så beslutat.

Avskrivnin
av ärend

§ 14.

Stadsfullmäktiges protokoll skall innehålla uppgift på dem, som deltagit i sammanträdet. Protokollet skall vidare i korthet upptaga varje ärendes beskaffenhet, under överläggning framställda yrkanden, som föranlett proposition, samt i ärendet fattade beslut. Protokollet skall därjämte angiva, huruvida och mellan vilka yrkanden omröstning företagits, samt, om någon ledamot så yrkar, även innehålla uppgift om, vilka ledamöter, som i slutlig omröstning vid ett ärendes sakliga avgörande, besvarat huvudpropositionen med ja och vilka som besvarat den med nej.

Protokollet
innehåll.

§ 15.

Stadsfullmäktiges protokoll tryckes särskilt för varje sammanträde, sedan protokollsjustering skett, och tillställs därefter varje ledamot.

Protokollet
tryckning
utdelning.

§ 16.

Andra mellan stadsfullmäktiges sammanträden inkomna ärenden än motioner, må, om så finnes påkallat, av ordföranden eller vid förfall för honom av vice ordföranden omedelbart remitteras för beredning. Sålunda remitterat ärende skall anmälas vid fullmäktiges nästa sammanträde, såframt ej ärendet då upptagits på föredragningslistan.

Underhand
remiss.

§ 17.

Ordföranden eller vid förhinder för honom vice ordföranden äger övervara delegations förhandlingar rörande ärende, som remitterats dit för beredning, samt delta i överläggningarna.

Rätt för or-
randen att
taga i dele-
tions samm-
träde.

§ 18.

Vill ledamot till annan ledamot eller till delegation framställa spörsmål i ärende, som tillhör stadsfullmäktiges handläggning (interpellation), skall spörsmålet, skriftligen avfattat med angivande av skälen för detsamma, ingivas till fullmäktiges ordförande senast sex dagar före det sammanträde, vid vilket spörsmålet är avsett att framställas.

Interpellatio

Spörsmålet, vilket icke får avse enskildas personliga förhållanden, anmäles efter de på föredragningslistan upptagna ärendena.

Fullmäktige besluta utan föregående överläggning, huruvida spörsmålet får framställas.

Besvaras icke senast vid närmast följande ordinarie sammanträde ett med fullmäktiges medgivande framställt spörsmål, skall spörsmålet, därest så yrkas av den som framställt detsamma, överlämnas till vederbörande delegation för yttrande, vilket bör avgivas till fullmäktiges ordförande senast tre dagar före närmast följande ordinarie sammanträde med fullmäktige.

§ 19.

Stadsfullmäktige utse, på sätt i särskild instruktion angives, ett beredningsutskott, som har att avgiva yttrande i alla ärenden, innan de upptagas

Berednings-
utskott.

till avgörande av fullmäktige, utom val till beredningsutskottet och drätselkammaren samt val av ordförande och vice ordförande i fullmäktige.

Beredningsutskottet skall bestå av sju ledamöter jämte lika antal suppleanter, vilka samtliga skola tillhöra fullmäktige.

§ 20.

Sekreterare.

Ordföranden och vice ordföranden samt beredningsutskottets ordförande utse för varje år sekreterare hos fullmäktige, vilken jämväl är sekreterare hos beredningsutskottet. Vid tillfälligt förfall för sekreteraren äger ordföranden förordna vikarie.

§ 21.

Protokoll och expeditioner.

Stadsfullmäktiges protokoll och handlingar skola hållas tillgängliga å tid och rum, som bestämmes av fullmäktige. Efter utgången av varje kalenderår skall protokollet med tillhörande handlingar överlämnas till stadens arkiv att där förvaras på stadsombudsmannens ansvar.

Från fullmäktige utgående expeditioner skola, försedda med sekreterarens kontrasignation, undertecknas på fullmäktiges vägnar av ordföranden eller vid förfall för honom av vice ordföranden. Ej må någon expedition utgå utan att grunda sig på justerat protokoll.

Protokollet och utdrag därav undertecknas av sekreteraren.

§ 22.

Anmälan om val och oavgjorda ärenden.

Varje av stadsfullmäktige tillsatt delegation skall årligen före januari månads utgång till fullmäktiges ordförande lämna uppgift om val av ordförande och vice ordförande samt skriftlig förteckning över de på remiss bekomna ärenden, vilka icke slutbehandlats före årsskiftet. Dessa förteckningar intagas i A-trycket.

Matrikel.

Sekreteraren skall årligen före mars månads utgång låta trycka en förteckning över ledamöterna för året i samtliga av fullmäktige tillsatta delegationer.

§ 23.

Register och inbindning.

Före februari månads utgång skall sekreteraren upprätta och till trycket befordra register till stadsfullmäktiges protokoll för sistförflutna året. Fullmäktiges tryckta protokoll med tillhörande tryckta handlingar och register skola snarast möjligt bindas och utsändas till fullmäktiges ledamöter samt därutöver till dem, som drätselkammaren bestämmer.

§ 24.

Ärendes expedition från drätselkammaren.

Till stadsfullmäktiges handläggning hörande ärende, vilket förevarit hos drätselkammaren, befordras i så god tid som möjligt före avsett fullmäktigesammanträde till trycket genom stadsombudsmannens expedition, vilken även ombesörjer korrekturläsning av denna del av ärendet.

INSTRUKTION

för

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD BEREDNINGSKOTT.

§ 1.

Beredningsutskottet åligger att avgiva yttrande i alla ärenden, som skola upptagas till avgörande av stadsfullmäktige, utom val till beredningsut-

skottet och drätselkammaren samt val av ordförande och vice ordförande i fullmäktige.

Om även annan delegation skall yttra sig i ett ärende, avgives beredningsutskottets yttrande sist.

§ 2.

Beredningsutskottet består av sju ledamöter med lika antal suppleanter, utsedda bland stadsfullmäktiges ledamöter för en tid av två kalenderår. Val sker dels på fullmäktiges första sammanträde under den fyraårsperiod, för vilken fullmäktige blivit valda, och dels på ordinarie decembersammanträdet under periodens andra år.

Därest valet icke verkställs enligt den proportionella valmetoden, skall likväl vid valet angivas, för vilken grupp varje ledamot och suppleant i utskottet blivit vald.

§ 3.

Avgår ledamot eller suppleant före mandattidens utgång, utses efterträdare för återstående del av mandattiden. Valet tillgår därvid så att den grupp, för vilken den avgångne blivit vald, uppsätter ett förslag på tre personer, av vilka stadsfullmäktige utse en.

§ 4.

Utskottet väljer årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Är varken ordföranden eller vice ordföranden tillstädes vid sammanträde, utses särskild ordförande för sammanträdet.

§ 5.

Till utskottets sammanträden kallas såväl ledamöter som suppleanter. Vid förfall för ledamot utövas dennes rösträtt i första hand av suppleant, som utsetts från samma grupp, samt i andra hand av icke eljest röstberättigad suppleant, som utsetts från annan grupp, varvid den har företräde, vilken utsetts från grupp med högre röstetal. Mellan suppleanter, utsedda från samma grupp, gäller den ordning, vari de inräknats eller anses hava inräknats vid valförrättningen.

§ 6.

Utskottet må ej fatta beslut i något ärende med mindre fem ledamöter eller röstberättigade suppleanter äro närvarande.

Såsom utskottets beslut gäller den mening, varom de flesta röstande förena sig. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträdes av ordföranden.

§ 7.

Då beredningsutskottet skall avgiva förslag ifråga om val eller tillsättande av tjänstebefattning, äga samtliga suppleanter rösträtt.

§ 8.

Beredningsutskottet äger erhålla upplysningar och utlåtanden i förekommande ärenden från andra delegationer ävensom kalla tjänstemän hos dessa att för särskilda fall biträda med erforderliga upplysningar.

§ 9.

Stadsfullmäktiges sekreterare är även sekreterare hos beredningsutskottet. Vid tillfälligt förfall för sekreteraren äger ordföranden förordna vikarie.

§ 10.

Utskottets protokoll justeras av ordföranden jämte två därtill utsedda ledamöter eller röstberättigade suppleanter.”

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Infordrat yttrande över i processlagberedningens betänkande intaget förslag till lag om val av borgmästare och lagfaren rådman i stad.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 maj 1944.

§ 493.

Länsstyrelsen hade infordrat stadsfullmäktiges yttrande över det i processlagberedningens Förslag till lag om införande av nya rättegångsbalken m. m. intagna förslaget till lag om val av borgmästare och lagfaren rådman i stad.

Drätselkammaren beslöt föreslå stadsfullmäktige att såsom yttrande i ärendet förklara sig icke hava något att erinra mot nämnda förslag till lag om val av borgmästare och lagfaren rådman i stad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 137.

Beträffande processlagberedningens förslag till lag om val av borgmästare och lagfaren rådman i stad beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra mot nämnda förslag.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Infordrat yttrande över av kommunalskatteberedningen avgivna betänkanden med förslag till omläggning av den kommunala beskattningen, m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 maj 1944.

§ 492.

Länsstyrelsen hade infordrat stadsfullmäktiges yttrande över av kommunalskatteberedningen avgivna betänkanden med Förslag till omläggning av den kommunala beskattningen, m. m., "Del I: Den kommunala beskattningen" samt "Del III: Den kommunala skatteutjämningen". Av drätselkammarens kommitterade utarbetat förslag till yttrande i ärendet föredrogs.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion att såsom eget förslag till yttrande i ärendet överlämna följande av kammarens kommitterade utarbetade skrivelse:

"Till Länsstyrelsen i Värmlands län.

Såsom infordrat yttrande över av kommunalskatteberedningen avgivna betänkanden med förslag till omläggning av den kommunala beskattningen m. m., Statens offentliga utredningar 1942: 34 (Del I) och 1943: 43 (Del III), få stadsfullmäktige i Karlstad anföra följande:

Del I. Den kommunala beskattningen.

Beträffande fastighetsbeskattningen har staden intet att erinra mot beredningens förslag om en övergång från det nuvarande garantiskattesystemet beträffande fastigheter till en fristående objektskatt. En av staden verkställd undersökning visar emellertid, att det skatteunderlag, som staden skulle erhålla, om repartitionstalet sättes till 0,026, icke skulle komma att motsvara skatteunderlaget enligt det nu tillämpade garantiskattesystemet. Staden föreslår därför, att repartitionstalet sättes till lägst 0,03. De av beredningen för utredning av denna fråga undersökta städerna (Simrishamn, Katrineholm, Örnsköldsvik och Haparanda) kan staden för sin del ej finna representativa.

Beredningens förslag angående nöjesskattens indragning till staten motsätter sig staden på det bestämdaste. Städerna hava som regel måst vidkännas betydande kostnader för anordningar för nöjeslivets ordnande, såväl engångsutgifter som årliga anslag — kostnader som städerna även framdeles måste dragas med. Därtill kommer att icke endast staten utan i hög grad även kommunerna hava ett synnerligen stort behov av inkomster för att möta det tryck som dyrtiden utövat och kommer att utöva. Beredningen yttrar på sid. 250 'Då staten helt eller delvis överlåter på kommunerna att utöva en viss skatteform, i stället för att själv taga denna i anspråk, har detta i själva verket samma ekonomiska innebörd som om staten tilldelade varje kommun ett allmänt statsbidrag'. Detta uttalande synes ägnat att befästa kommunernas farhågor för ett alltmera ökat intrång från statens sida i kommunernas fri- och rättigheter. Det bör icke vara av någon statens välvilja, som städerna tillerkännas rätt att genom nöjesskatt få ersättning för de utgifter, kommunerna själva haft för nämnda anordningar till sina invånares fromma. Staden vill i detta sammanhang framhålla, att förhållandet mellan å ena sidan kommunernas inkomstkällor och å andra sidan kommunernas utgifter genom dem av staten pålagda arbetsuppgifter, icke ensidigt bör rubbas. Kommunerna ha i regel mycket små möjligheter att frigöra sig från dem avillande utgifter. Det bör i detta sammanhang påpekas, att

den ifrågasatta indragningen av magistratsstädernas tolagsmedel ej heller bör ske med mindre överenskommelse träffas mellan staten och städerna härom.

Staden uttalar sin tillfredsställelse över beredningens förslag (sid. 253 ff.) om höjning av de beviljningsavgifter, som skola uttagas av utlänningar, för dessas medverkan vid vissa offentliga föreställningar.

Angående den ifrågasatta jordvärdestegringskatten upprepar staden, vad staden tidigare anfört rörande 1941 års sakkunnigas förslag till förordning om värdestegringskatt å fastighet (Statens offentliga utredningar 1942:39), nämligen, att de av städerna med skattemedel bestridda åtgärderna ifråga om gator, vatten- och avloppsledningar, stadsplaner, allmänna byggnader m. m. i mycket hög grad utgöra de egentliga orsakerna till en värdestegring av fastigheterna. Staden kan icke underlåta att giva uttryck för den uppfattningen, att, därest en jordvärdestegringskatt införes, densamma bör konstrueras som en rent kommunal skatt.

Del III. Den kommunala skatteutjämningen.

Ifråga förslaget i denna del vill staden med skärpa framhålla, att förslaget, sådant det utformats, kommer att verka i oförmånlig riktning för städerna i gemen. En skatteutjämning kommunerna emellan bör helt bekostas med statsmedel. Kommunernas invånare bidra till de statliga skatterna på grundval av taxering i vanlig ordning och sålunda i proportion till respektive städers och deras invånares förmåga.

Staden vill även i anslutning till beredningens uttalande på sid. 96 framhålla, att gällande lag om kommunal fondbildning icke giver städerna möjlighet att avsätta medel till en kommunal skatteutjämningsfond i den utsträckning, beredningen synes förutsätta. En rätt för kommunerna till friare fondbildning efterlyses därför. Det måste vara ett allmänt intresse, att kommunerna kunna föra en effektiv beredskapspolitik, då framtiden är oviss.

Karlstads stad får under återopande av vad ovan anförts sammanfattningsvis förklara, att staden tillstyrker förslaget till omläggning av den kommunala beskattningen (Del I) med undantag av de delar av förslaget, som avse nöjesskatten, jordvärdestegringskatten och tolagsmedeln. Staden avstyrker direkt förslaget till kommunal skatteutjämning i den utformning, detsamma erhållit. En skatteutjämning som sådan vill staden icke motsätta sig.

Karlstad den"

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 138.

Beträffande kommunalskatteberedningens förslag till omläggning av den kommunala beskattningen m. m. beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta avgiva yttrande i ärendet enligt drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från drätselkammaren om medel till inlösen av vissa byggnader å stadsägan nr 1055 inom stadsdelen Norrstrand, m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 maj 1944.

§ 486.

Meddelade herr ordföranden att i samband med förd process mellan Karlstads stad samt E. J. Skogström angående bättre rätt till jord, i vilket mål Kungl. Maj:t avkunnat dom den 23 december 1908, träffats avtal av den 10 april 1911 mellan staden, å ena, samt Lars Jonsson, å andra sidan, vilket avtal hade följande lydelse:

"ÖFVERLÅTELSEKONTRAKT.

Jag Lars Jonsson öfverlåter till Karlstads stad gravationsfritt med full äganderätt af det i berörda mål omtvistade området en areal af 10,000 kvadratfot eller 881 ⁵/₁₀ kvadratmeter af ägofiguren N:o 40 i Sundstad å Karlstads stads område, betecknade med N:o 14 å en af fanjunkaren A. E. Schyllander upprättad karta öfver Hagaborg, hvilket område är af E. J. Skogström genom köpebref den 14 mars 1905 såldt till Lars Jonsson och hans hustru Carolina Jonsson, utan ersättning för marken och i öfrigt på följande villkor:

1:o) Till de å området nu befintliga byggnader behåller Lars Jonsson tillsvidare äganderätten, och få desamma kvarstå å platsen och af Lars Jonsson fritt begagnas, intill dess ett år förflutit efter från Drätselkammarens sida skedd uppsägning, inom hvilken tid Lars Jonsson är skyldig att utrymma byggnaderna och frånträda området.

Sedan uppsägning af Drätselkammaren sålunda gjorts och byggnaderna utrymmts, betalar staden deras värde med tolf tusen (12,000) kronor, hvarefter äganderätten till dem öfvergår å staden.

Skulle dessförinnan byggnaderna i sin helhet afbrinna, frånträder Lars Jonsson genast området utan ersättning från stadens sida för byggnader.

Skulle byggnaderna åter delvis drabbas af eldskada, är ägaren skyldig att genast därom underrätta Drätselkammaren, som då är berättigad att inom åtta dagar därefter påfordra husens afträdande till staden mot erläggande af ofvannämnda lösesumma, minskad med den brandskadeersättning, som tillerkännes ägaren.

2:o) Lars Jonsson är berättigad att på annan person öfverlåta sina rättigheter och skyldigheter enligt mom. 1:o) här ofvan.

3:o) Staden betalar ensam lagfartskostnaden och är berättigad att söka lagfart på grund av detta kontrakt.

4:o) Därest det nu till staden öfverlåtna området skulle komma att i framtiden ingå i stadsplan och staden erhålla vederbörligt tillstånd att afhända sig jord därstädes, förbinder sig staden att till dåvarande ägare af å området uppförda byggnader utan ersättning åter öfverlåta området i fråga, i den mån det icke erfordras för gata eller öppen plats, enligt då antagen stadsplan.

Häraf äro två exemplar upprättade, hvaraf kontrahenterna tagit hvar sitt.
 Karlstad den 10 april 1911.

LARS JONSSON,

Karlstads Drätselkammare:
 VALDEMAR VENDEL.

/ Gustaf Braunerhielm.

På en gång närvarande vittnen:

G. ENANDER.

P. A. ZANDER."

Det antecknades, att Karlstads stad den 18 december 1911, § 212, erhållit lagfart å "10,000 kvadratfot eller 881,5 kvadratmeter af ägofiguren nr 40 i Sundstad på stadens område", varom bevis påtecknats ovannämnda överlåtelsekontrakt. Området ingår numera i stadsågan nr 1055.

Vidare antecknades, att den del av ifrågavarande markområde, som icke enligt fastställd stadsplan skall ingå i gatu- eller allmän platsmark, utgjorde 705 kvadratmeter.

Stadsombudsmannen upplyste, att med nuvarande ägaren av de å ifrågavarande markområde uppförda byggnaderna, länskögvaktaren Sixten Andersson, Mönsterås, förts förhandlingar, vilka resulterat i följande erbjudande från Anderssons sida:

"Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknad Sixten Andersson är ägare till byggnaderna å det markområde, som å en av fanjunkaren A. E. Schyllander upprättad karta över Hagaborg är betecknad med nr 40 i Sundstad med en areal av 881 ⁵/₁₀ kvm.

Genom ett den 10 april 1911 dagtecknat avtal mellan drätselkammaren i Karlstad å ena samt dåvarande ägarna å andra sidan, har Karlstads stad erhållit äganderätt till ifrågavarande markområde med rätt att ett år efter skedd uppsägning inlösa därpå befintliga byggnader för 12,000 kronor. I avtalet stadgas tillika, bl. a., att därest marken skulle komma att ingå i stadsplanen och byggnaderna av denna anledning måste rivas, densamma därest staden erhöle vederbörligt tillstånd till avhändelsen, skulle kostnadsfritt åter överlätas till byggnadernas ägare i den mån den icke enligt då gällande stadsplan inginge i öppen plats eller gata.

Staden har hittills ej tagit initiativ till inlösen av byggnaderna. Stadsplan för området är numera fastställd.

Jag tillåter mig härmed göra följande erbjudande:

- 1:o. Staden inlöser mig tillhöriga byggnader för 12,000 kronor samt
- 2:o. betalar mig fem kronor per kvm. för den del av marken, som ej enligt fastställd stadsplan skall ingå i allmän plats eller gata.

Mönsterås den 15 maj 1944.

SIXTEN ANDERSSON."

Drätselkammaren beslöt under åberopande av vad ovan anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att staden skall inlösa ovannämnda byggnader för ett belopp av 12,000 kronor samt därutöver till ägaren av byggnaderna betala ett belopp av 3,525 kronor, motsvarande 5 kronor per kvadratmeter för den del av ifrågavarande markområde,

som icke enligt fastställd stadsplan skall ingå i gata eller utgöra allmän platsmark samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 139.

Beträffande framställning från drätselkammaren om medel till inlösen av byggnader å stadsågan nr 1055 m. m. beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens framställning.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning om medel till utförande av skyddsrum för egnahem för barnrika familjer inom Färjestadsområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 maj 1944.

§ 490.

Sedan drätselkammaren den 14 april 1944, § 359, uppdragit åt stadsarkitekten att till drätselkammaren inkomma med förslag angående dels utförande av skyddsrum för de i staden år 1943 uppförda tio barnrikehusen inom Färjestadsområdet samt för ytterligare två blivande egnahem å stadsägorna n:ris 2640 och 2642 dels fördelning av kostnaderna för nämnda skyddsrum mellan angivna egnahemsägare, hade från stadsarkitekten inkommit följande skrivelse:

”Till Drätselkammaren.

Anmodad vidtagna underhandlingar med ägarna till tomtplatserna i kvarteret Röd-haken, å vilka föreslagits att uppföra skyddsrum, får jag anföra följande.

För tomtplatserna 2640 och 2642 har Drätselkammaren ännu icke medgivit försäljning. De föreslagna skyddsrummen å dessa tomtplatser kunna utgöra grund till ett visst typhus, som har en god plan och ofta valts av de byggande. Vid försäljning av tomtplatsen kan föreskrivas att detta typhus skall användas. Den såsom skyddsrum utförda delen av källaren skall av köparen till staden betalas med kronor 3,100:— varjämte han skall förbinda sig hava källaren disponibel som skyddsrum för 10 barnrika familjer i angränsande hus.

Uppförande av dessa skyddsrum drager en sammanlagd kostnad av:

Byggnadsarbetet ..... Kr. 7,900:—
SGD, 2 st. å 255:— ..... ” 510:—

SGL, 8 st. à 70:—	„	560:—
TV ventiler, 8 st. à 7:90	„	63:20
TK ventiler, 2 st. à 70:—	„	140:—
Målning	„	140:—
Diverse och oförutsedda	„	388:80
		<hr/>
		Kr. 9,700:—
Härav betalas av blivande två köpare	„	6,200:—
		<hr/>
resterande summa		Kr. 3,500:—
uppdelas på de 10 barnrika familjerna med kronor 350:— per familj.		

Enär luftskyddschefen flera gånger efterlyst skyddsrummens påbörjande får jag föreslå att Drätselkammaren måtte för ändamålet anskaffa 9,700 kronor samt giva undertecknad i uppdrag att omedelbart påbörja arbetet med dessa två skyddsrum å tomtplatserna n:ris 2640 och 2642 samt såsom entreprenör antaga lägsta anbudsgivaren byggmästaren O. Hansson.

Beträffande skyddsrummet å tomtplatsen 2643 får jag föreslå att detsamma får anstå tills vidare då någon uppgörelse med ägaren Boqvist icke synes möjlig att åstadkomma. Han är själv murare och har tänkt att på ledig tid själv uppmura sin grund.

Antalet personer, som skall skyddas utgöras av 48 stycken, men ifrågavarande 2 st. skyddsrum inrymma endast 44 personer, vilket dock torde kunna godtagas.

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 25 maj 1944.

OLLE LAGERGREN.”

Drätselkammaren beslöt efter diskussion att — under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande — låta uppföra ifrågavarande skyddsrum för en beräknad kostnad av 9,700 kronor och att kostnaderna skulle, på sätt stadsarkitekten föreslagit, fördelas mellan innehavarna av de ovannämnda tio barnrikehusen å Färjestad samt ägarna av de blivande egna hemmen å fastigheterna, stadsägorna n:ris 2640 och 2642.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av de i stadsarkitektens skrivelse närmare angivna skyddsrummen för egna hem för barnrika familjer i Färjestadsområdet bevilja ett belopp av 9,700 kronor samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 140.

Beträffande anslag till skyddsrum för egnahem för barnrika familjer inom Färjestadsområdet beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om kontant bidrag till byggnadsplats för eget hem för barnrik familj.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 5 juni 1944.

§ 524.

Drätselkammaren hade att behandla en till kammaren den 24 maj 1944 inkommen framställning från muraren Per Edvard Nordström, att staden skulle mot revers utlämna ett kontant belopp av 1,400 kronor för att möjliggöra statliga lån för av Nordström planerat eget hem å "en byggnadsplats om 1353,96 kvadratmeter, avstyckad från Svinbäcken 1⁰⁷ i Karlstad" vilken byggnadsplats Nordström i händelse av ett bifall till framställningen komme att förvärva från f. d. lokföraren David Ekelund, Karlstad, för ett pris av 1,400 kronor.

Det antecknades, att ledningar för vatten och avlopp icke funnes framdragna till ifrågavarande tomt, som emellertid eljest vore välbelägen och syntes väl värd det pris, säljaren begärt. Nordström hade förklarat, att han icke påfordrade framdragande av vatten- och avloppsledningar till byggnadsplatsen. Statens byggnadslånebyrå hade på förhandsförfrågan förklarat sig kunna bevilja bostadsanskaffningslån och tilläggsloan i ett fall som det förevarande, ehuru vatten- och avloppsledningar icke för det närvarande komme att framdragas till fastigheten ifråga.

Vidare antecknades, att Nordström, som hade fyra barn, födda respektive åren 1933, 1934, 1936 och 1938, hade en årsinkomst av 5,400 kronor och att familjen för närvarande hyrde en lägenhet på ett rum och kök om cirka 40 kvadratmeters golvyta för en kostnad av 504 kronor. Bostadens kvalitet betecknades såsom nöjaktig men utrymmet vore för litet för den Nordströmska familjen.

Därjämte antecknades, att stadsfullmäktige den 15 september 1938, § 178, beslutat åtaga sig att utan kostnad för statsverket eller vederbörande låntagare förmedla lån och bidrag av statsmedel för beredande av bostäder i egna hem åt mindre bemedlade, barnrika familjer, i vilket åtagande inginge, bl. a., skyldighet för staden att ställa tomtmark eller däremot svarande kapitalbelopp till förfogande. (Jfr. K. k. den 27 maj 1938; S. F. nr 247/1938, § 8, 2.) Stadsfullmäktige hade därjämte den 21 maj 1942, § 143, gjort det uttalandet, att där staden i fall som det förevarande hade att ställa tomtmark eller däremot svarande kapitalbelopp till förfogande, det senare alternativet endast skulle i särskilda undantagsfall användas.

I avgivet yttrande hade fattigvårdsstyrelsen meddelat, att Nordström år 1940, då han varit arbetslös tre månader, åtnjutit fattigvårdsunderstöd med sammanlagt 137 kronor, vilket belopp icke återgäldats. Nordström

häftade därjämte i skuld för oguldna kommunalutskylder till Karlstads stad för år 1938 med kronor 30: 42.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion för sin del tillstyrka bifall till att staden utfärdade förbindelse att i förevarande fall ställa ett belopp av 1,400 kronor, motsvarande värdet av byggnadsplatsen, till förfogande mot revers och inteckning i fastigheten för beloppet ifråga på villkor, att stadens fordran icke skulle förfalla till betalning eller löpa med ränta för tid, för vilken familjebidrag utginge. (Jfr. S. F. 247/1938, § 10.) Såsom ytterligare villkor borde gälla att Nordström *dels* före undertecknandet av stadens förbindelse erlade förfallna oguldna utskylder till staden *dels* att vatten- och avloppsledningar till byggnadsplatsen ifråga icke för det närvarande skulle framdragas. Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att staden i förevarande fall skulle utfärda en förbindelse att kontant utgiva 1,400 kronor, motsvarande värdet av nämnda byggnadsplats, mot ovan angiven revers och inteckning och på ovan närmare angivna villkor samt

att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 141.

Beträffande bidrag till tomt för eget hem för barnrik familj beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående uppförande av tre nya pensionärshem å tomter i kvarteret Notarien.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 maj 1944.

§ 494.

Sedan drätselkammaren den 15 maj 1944, § 453, uttalat sig för uppförande av tre pensionärshem, ett på vardera av tomterna n:ris 1, 5 och 6 i kvarteret Notarien inom stadsdelen Norrstrand härstädes, föredrogs nu följande skrivelse av stadsarkitekten angående ifrågavarande pensionärshem:

"Till Drätselkammaren.

Beträffande pensionärshem å tomterna n:ris 1, 5 och 6 i kv. Notarien får jag meddela, att å dessa tomter kunna uppföras samma hus som i kv. Vakten. Ritningar å dessa bifogas.

De tre byggnaderna i kv. Vakten drogo en kostnad av kr. 405,088: 83.

Då arbetslönerna under året stigit något, torde byggnadskostnaden nu komma upp till en summa av c:a 415,000:—.

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 23 maj 1944.

OLLE IAGERGREN."

Under framhållande av att behov föreläge i staden av ytterligare bostadshus för pensionärer och av att de i kvarteret Vakten uppförda pensionärshemmen visat sig lämpliga för sitt ändamål, beslöt drätselkammaren för sin del förorda ett omedelbart uppförande av tre pensionärshem av samma typ som de i kvarteret Vakten uppförda hemmen för en beräknad kostnad av i runt tal 415,000 kronor.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att låta uppföra ytterligare tre pensionärshem å ovan nämnda tomter, n:ris 1, 5 och 6 i kvarteret Notarien i huvudsaklig överensstämmelse med utförda ritningar för de år 1943 av staden uppförda pensionärshemmen i kvarteret Vakten, allt under förutsättning, att staden erhöle författningsenligt statsbidrag och därjämte finge tillstånd att upptaga ett 25-årigt amorteringslån för anskaffande av stadens beräknade andel, 66 procent av byggnadskostnaderna eller 273,900 kronor, för hemmen ifråga;

att bemyndiga drätselkammaren att för uppförande av ifrågavarande pensionärshem vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida kunde befinnas erforderliga, såsom sökande av statsbidrag och ingivande av underdånig framställning till Konungen om medgivande för staden att upptaga lån för stadens andel av kostnaderna.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 142.

Beträffande uppförandet av pensionärshem i kvarteret Notarien beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från badhusstyrelsen om anslag till reparationer å varmbadhuset.

Till Stadsfullmäktige.

Badhusstyrelsen har vid sammanträde denna dag beslutat hos Stadsfullmäktige göra framställning om att under sommarstängningen i juli månad innevarande år få utföra nedanstående arbeten:

1. Extra isolering av ångpannorna och motströmsapparaterna jämte div. reparationsarbeten i pannrummet i samband därmed, kostnadsberäknat till Kr. 1,075:— resp. Kr. 510:—, eller sammanlagt ..... Kr. 1,585:—
Arbetet sker på förslag av Ångpanneföreningen, med tillstyrkande av badhusets konstruktör, civilingenjören Gust. Heijkensköld, Stockholm, vilken i sin skrivelse påvisat en årlig återvinning i bränslekostnader av minst Kr. 1,000:—, tillfölje möjligheten av att genom dessa arbeten utnyttja den nu rådande, i flera avseenden besvärande överskottsvärmen i pannrummet.
2. På uttrycklig framställning av provinsialläkaren, doktor E. Edlund, föreslår badhusstyrelsen förbättrad luftventilering i tvättinrättningen genom placering av en propellerfläkt i ytterväggen närmast maskintvättstugan och tvenne friskluftventiler i yttervägg i mangelrummet
kostnadsberäknat, till ..... Kr. 495:—
vartill kommer kostnader för elektr. ledningar, håltagningar etc. .... „ 200:— 695:—
3. Vid badhusets om- och tillbyggnad 1938/39 utfördes bassängen i stora simhallen med botten och väggar av cementslipad betong, varvid avsågs att från U. S. A. senare erhålla speciella färger för slipyntans underhåll och lämpliga ytfärg. Kriget omöjliggjorde emellertid sådan import, varför slipyntan på bassängens botten och sidoväggar nu så gott som bortslitits. En behandling av dessa ytor är därför nu alldeles nödvändig och kan icke uppskjutas. Kostnaderna för en slipning beräknas till cirka Kr. 7,000:—.
Då emellertid badhusstyrelsen dels är medveten om att dylik slipning måste upprepas igen inom fem år och dels har anledning förmoda, att frätningarna i ytan kan omöjliggöra ytterligare en omslipning, föreslår badhusstyrelsen på grund härav och på grund av andra olika skäl, som ha med bassängens utseende, renhållning och hygien att göra, att bassängen nu helt kakelbelägges i enlighet med bifogade, av badhusombyggnadens entreprenör, Aktiebolaget Byggerallt, Karlstad, lämnat anbud, slutande på ett belopp av Kr. 14,950:—
Firman har beräknat kunna utföra arbetet under de fyra veckor badhuset är stängt i sommar (3—29 juli).

4. Målningsarbeten inom den del av karbads-
avdelningen, som särskilt utsättes för fukt Kr. 840:—
Målningsarbeten i bastu o. borstrum 1 tr upp „ 185:—
Målningsarbeten å ytterdörrarna vid entrén,
tandklinikern och cykelrummet ..... „ 95:— Kr. 1,120:—
5. Målning av yttertaket med svart Ocean plåtgärd..... Kr. 845:—
6. Urtagning och påfyllning av sand i vattenreningsfiltren jämte
inre ytbehandling av filter och cisterner ..... Kr. 600:—
Samtliga nu föreslagna arbeten belöpa sig på ..... Kronor 19,795:—

Karlstad den 31 maj 1944.

För Badhusstyrelsen:
BERTIL ÖSTERBERG.
Ordförande.

Mats Ronge.
Sekreterare.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 5 juni 1944.*

§ 537.

I skrivelse av den 31 maj 1944 hade badhusstyrelsen hemställt om ett anslag på tillhoppa 19,795 kronor till i skrivelsen närmare angivna reparationsarbeten m. m. i badhuset.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av 19,795 kronor till i badhusstyrelsens ovannämnda skrivelse närmare angivna arbeten för badhusets räkning samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 143.

Beträffande anslag till reparationer i badhuset beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående viss ändring i arbetsplanen för av stadsfullmäktige beslutat statskommunalt beredskapsarbete.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 maj 1944.

§ 508.

Föredrogs följande skrivelse av byggnadschefen angående statskommunala beredskapsarbeten *dels* huvudavloppsledning mellan Haga pumpstation och Hamngatan *dels ock* avloppsledningar i Norra Allén:

"P M.

angående statskommunala beredskapsarbetena i Karlstad.

- 1) Huvudavloppsledning mellan Haga pumpstation och Hamngatan.
- 2) Avloppsledningar i Norra Allén.

enligt förslag, ritningar och kostnadsberäkningar, som bilagts Arbetslöshetskommitténs i Karlstad skrivelse till Statens Arbetsmarknadskommission av 3 december 1943.

Statens Arbetsmarknadskommission har i skrivelser av 15 december 1943, nr Bc 574/43 och Bc 575/43, medgivit 'att såsom statskommunala beredskapsarbeten må utföras ovan angivna arbeten i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna förslag', samt medgivit statsbidrag baserat på en totalkostnad för nämnda företag av 188,000:— resp. 47,800:— kronor.

Arbetena hava nu framskridit sålunda:

Av arbetena enligt 1) **Haga—Hamngatan** äro ledningssträckorna mellan Haga pumpstation och Elverket så långt framskridna att de beräknas å nämnda sträcka bliva helt färdigställda om c:a sex veckor. Å sträckan mellan Elverket och Hamngatan har arbetet däremot ännu icke påbörjats.

Arbetena enligt 2) i **Norra Allén** beräknas bliva helt färdiga om c:a en vecka.

De nu utförda arbetena i Haga hava beträffande sträckan mellan pumpstationen och prämkanaalen icke kunnat verkställas inom den beräknade kostnadsramen, under det att delen mellan prämkanaalen och Elverket kunnat utföras för lägre kostnad än beräknat.

Verkliga kostnaden för arbetena i Norra Allén bliva även lägre än kostnadsberäkningen.

Förhållandet framgår av bilagda tablå utvisande de i Arbetslöshetskommitténs framställning av 3 december 1943 beräknade kostnaderna jämförda med hittillsvarande verkliga kostnader och på basis därav beräknade blivande totala kostnader.

Tablån utvisar att för färdigställande av även avd. III å huvudavloppsledningen fram till Hamngatan erfordras ytterligare Kr. 38,700:— utöver enligt stadsfullmäktiges beslut av 16 december 1943 och Statens Arbetsmarknadskommissionens skrivelse av 15 december 1943 anvisade medel. (Kr. 235,800:—.)

Förklaringen till fördyringen är följande:

När arbetet igångsatts och de övre lösare jordlagren bortschaktats visade sig att markbeskaffenheten på djupet för sträckan mellan pumpstationen och prämkanaalen bestod av mycket hård pinnmo blandad med stora stenar, samt därunder, närmast kanaalen, berg, vilket föranlett c:a 450 kbm. bergsprängning i den djupa rörgravens botten.

Detta hade man vid kostnadsförslagets uppgörande icke haft anledning räkna med, då å de ritningar, som legat till grund för den 1901—04 utförda äldre samlingsledningen å samma plats, icke fanns något berg markerat å nämnda sträcka.

Pinnmon var för övrigt så hård och stenig att med vanligt jordborr (sond) ett genomträngande av densamma för utrönande av eventuell bergförekomst icke kunde ske, varjämte marken ju var tjulad vid den tidpunkt då utredningen om ifrågavarande beredskapsarbete skedde.

På grund av tekniska skäl bl. a. lüget av befiutliga äldre gas- och el-ledningar har rörgravens bredd måst ökas med 0,5 m., medförande ökning i schaktmassorna med 565 kbm.

Omfattande försiktighetsåtgärder ha måst vidtagas för att skydda de parallellt med och inom själva rörgravens liggande äldre gas- och el-ledningarna, till förhindrande av ledningsbrott.

Samtliga dessa omständigheter hava givetvis föranlett att arbetet fördröjts och fördyrats.

Med hänsyn till den minskning i arbetslösheten som f. n. inträtt föreslås emellertid att ändring i arbetsplanen företages på det sätt:

a t t utförandet av avd. III å huvudavloppet mellan Haga pumpstation och Hamngatan, d. v. s. delen Elverket—Hamngatan, kostnadsberäknad till 63,000:— kronor, tillsvidare uppskjutes för att efter nytt beslut i Stadsfullmäktige och nytt medgivande från Statens Arbetsmarknadskommission framdeles återupptagas när ökad arbetslöshet inträder,

a t t i stället med anslutning vid pkt E å nya huvudavloppsledningen mellan Haga pumpstation och Elverket f. n. utföres avloppsledningar i Tyggårdsviken, enligt bifogade ritning litt. B 355 och kostnadsberäkning, slutande å Kr. 21,500:—.

Motivet för denna ändring av arbetsplanen är att avloppsledningar i Tyggårdsviken f. n. är av särskild vikt att få utförda, för att sedermera kunna verkställa utfyllningar därstädes för beredande av ytterligare tomter för upplag och magasin, något som under senaste tiden blivit särskilt aktuellt, bl. a. genom förfrågningar från Kooperativa Förbundet om magasin stomt. Utfyllningen avses ske bl. a. med sandmuddar från muddringar i yttre hamnens inseglingstränna och hamnbassäng, vilken muddring är aktuell med hänsyn till den uppgrundning som skett och sker genom sandavlagringen från Suttersälvens utlopp utanför hamnen.

Det är av såväl praktiska som ekonomiska skäl av vikt att nämnda avloppsledningar i Tyggårdsviken bliva utförda innan utfyllning sker, och om ledningarna icke nu komma till stånd måste sandmuddret från hamnens nödvändiga muddringar disponeras till andra platser utan att komma till omedelbar nytta för landvinning.

Upplysningsvis kan nämnas att det är den nu snart färdiga nya huvudavloppsledningen å delen mellan Haga pumpstation och Elverket som möjliggör nämnda utfyllning och samtidigt slopande av det reservmagasin för regnvatten som Tyggårdsvikens ofyllda del hittills utgjort.

Med åberopande av vad ovan anförts föreslås alltså att hos Statens Arbetsmarknadskommission begäres medgivande till den ändring i arbetsplanen, som ovan angivits.

Sammanlagda kostnaden för de arbeten som då f. n. skulle komma till utförande beräknas bliva:

För huvudavloppsledning mellan Haga pumpstation och Elverket (pkt E)	168,500:—
För avloppsledningar i Tyggårdsviken	21,500:—
	<hr/>
	190,000:—
För avloppsledningar i Norra Allén	43,000:—
	<hr/>
	Kronor 233,000:—

Dessa arbeten skulle alltså kunna utföras inom det av stadsfullmäktige 16 december 1943 och Statens Arbetsmarknadskommision 15 december 1943 anvisade anslaget av Kr. 235,800:—.

Karlstad den 30 maj 1944.

ERIK BJÖRKMAN."

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att i enlighet med ovanintagna förslag av byggnadschefen och under förutsättning av Arbetsmarknadskommisionens medgivande godkänna sådan ändring i arbetsplanen för ovan nämnda beredskapsarbeten, att utförandet av Avd. III å huvudavloppet mellan Haga pumpstation och Hamngatan, d. v. s. delen Elverket—Hamngatan, kostnadsberäknad till 63,000 kronor, tillvidare uppskjutes för att efter nytt beslut av stadsfullmäktige och förnyat medgivande av Statens Arbetsmarknadskommision framdeles återupptagas, när ökad arbetslöshet inträder, och att i stället avloppsledningar i Tyggårdsviken utföras med anslutning vid punkt E å nya huvudavloppsledningen mellan Haga pumpstation och Elverket för en beräknad kostnad av 21,500 kronor samt

att medel för nu angivna arbeten få disponeras av stadsfullmäktiges den 16 december 1943, § 391, beviljade anslag på tillhopa 235,800 kronor för beredskapsarbeten.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 144.

Beträffande förslag till ändring i arbetsplanen för av stadsfullmäktige beslutat statskommunalt beredskapsarbete beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag om viss ändring av redan fattat beslut om utförande av vatten- och avloppsledningar i Norra Allén.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 maj 1944.

§ 509.

Erinrade byggnadschefen om att stadsfullmäktige den 20 april 1944, § 124, beviljat ett anslag på 31,600 kronor för utförande av vatten- och avloppsledningar i Norra Allén samt uppdragit åt arbetslöshetskommittén att i samråd med drätselkammaren söka statsbidrag för arbetena ifråga. Den del av kostnaderna, vartill statsbidrag icke erhöles, skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat. Byggnadschefen meddelade, att det för närvarande icke funnes några ohjälpta arbetslösa i staden. Under sådana omständigheter borde lämpligen stadsfullmäktiges beslut i vad det avsåge uppdrag åt arbetslöshetskommittén att söka statsbidrag för nämnda arbeten återkallas.

Drätselkammaren beslöt under åberopande av vad ovan anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta vidhålla sitt den 20 april 1944, § 124, fattade beslut angående beviljande av ett anslag på 31,600 kronor för utförande av vatten- och avloppsledningar i Norra Allén utan uppdrag för arbetslöshetskommittén att söka statsbidrag för arbetena ifråga.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 145.

Beträffande ifrågasatt ändring av stadsfullmäktiges beslut den 20 april 1944, § 124, angående anslag till ledningar i Norra Allén beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta på sätt drätselkammaren föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om anslag för omläggning och stensättning av del av Växnäsgatan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 maj 1944.

§ 507.

Sedan drätselkammaren den 8 maj 1944, § 411, beslutat godkänna av gatukommitterade uppgjort förslag till omläggning och stensättning av Väx-

näsgatan mellan Sandbäcksgatan och Malmtorgsgatan, föredrogs nu följande från Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen inkomna medgivande till utförande av ifrågavarande arbete:

"Till drätselkammaren, Karlstad.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen får i anledning av Eder framställning den 9 maj 1944 härmed meddela, att styrelsen denna dag funnit skäl medgiva, att företaget ombyggnad och stensättning av Växnäsgatan mellan Sandbäcksgatan och Malmtorgsgatan må utföras på sätt, av byggnadschefen Björkman den 5 maj 1944 upprättad ändringsritning angiver.

Stockholm den 20 maj 1944.

KUNGL. VÄG- OCH VATTENBYGGNADSSTYRELSEN.
VÄGBYRAN.

Avdelningen för rikets städer.

Dag Blomberg.

Sven Lundberg."

Därjämte föredrogs följande skrivelse av byggnadschefen:

"Till Drätselkammaren.

Med hänvisning till drätselkammarens protokoll, § 411 1944, och Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens skrivelse till drätselkammaren av den 20 maj 1944 får jag föreslå att kammaren nu ingår till Stadsfullmäktige med begäran om anslag till stadens beräknade andel i kostnaden för omläggning och stensättning av Växnäsgatan mellan Sandbäck- och Malmtorgsgatorna, enligt den av Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen godkända ritningen ltt. C. 337.

Enligt den reviderade arbetsplanen av 5/5 1944, bilagd drätselkammarens protokoll, § 411 1944, beräknas statsbidraget respektive stadens andel i anläggningskostnaderna enligt följande:

Beräknad anläggningskostnad, varvid förutsattes att fri gatsten erhålles från statens förråd i Bohuslän	42,000:—
Statsbidrag:	
95 % av Kr. 39,200:—	37,240:—
Stadens kostnadsandel:	
5 % av Kr. 39,200:—	1,960:—
Icke statsbidragsberättigade kostnader	2,800:— 4,760:—
	<hr/>
Karlstad den 26 maj 1944.	Summa Kronor 42,000:—

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman."

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av angivna omläggning och stensättning av Växnäsgatan mellan Sandbäcksgatan och Malmtorgsgatan bevilja ett belopp av 4,760 kronor, motsvarande stadens beräknade andel i kostnaden för nämnda arbete samt att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 146.

Beträffande anslag för omläggning och stensättning av del av Våxnäs-
gatan beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i
ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Förslag till ändring av stadsplan och stadsplanebestäm-
melser för kvarteret Tapiren.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden
i Karlstad den 2 juni 1944.*

§ 300.

Jämlikt nämndens beslut den 5 maj 1944, § 269, hade ett av stads-
ingenjören Hadar Grude upprättat förslag till ändring av stadsplan och
stadsplanebestämmelser för kvarteret Tapiren hållits för granskning till-
gängligt från och med den 19 maj till och med den 1 juni 1944, därom dels
särskilda kallelsebrev med posten tillställts samtliga av förslaget berörda
markägare ävensom drätselkammaren i staden och dels kungörelse varit
införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands
Folkblad.

Stadsingenjören Hadar Grude företedde den till förslaget hörande kartan
ävensom följande beskrivning:

"BESKRIVNING

**över förslag till ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för
kvarteret Tapiren i Karlstad.**

Den för kvarteret gällande stadsplanen och stadsplanebestämmelserna är fastställd av
Kungl. Maj:t den 21/9 1934. Kvarteret är endast bebyggt med ett mindre bostadshus
efter Södra Kyrkogatan. Ändringen av stadsplan består endast i att kvarterets sydöstra
hörn avrundats för att underlätta trafiken härstädes. Ändringen av stadsplanebestäm-
melserna består i att å det med ringprickning markerade området får byggnad uppföras
i en våning. Skälet till denna ändring är att söka åstadkomma lokaler för en centralt
belägen bilserviceanläggning jämte garageutrymmen.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

M o m. i. Med B betecknat område får bebyggas endast för bostads- eller handels-
ändamål. Därjämte äger byggnadsnämnden medgiva inredning av lokaler för garage-
ändamål och efter hälsovårdsnämndens hörande för hantverksändamål.

Mom. 2. Med ringprickning betecknat område får bebyggas endast för handelsändamål, hantverksändamål, reparation och förvaring av automobiler samt försäljning av förnödenheter avsedda för motordrift. Inom sådant område får bostad icke anordnas.

§ 2.

Område, som icke får bebyggas.

Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnads höjd.

A med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan, än siffran i romben angiver.

§ 4.

Taklutning.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Karlstad den 4 maj 1944.

HADAR GRUDE,
Stadsingenjör."

Det antecknades, att under granskningstiden anmärkning inkommit från Kungl. Fångvårdsstyrelsen såsom ägare av mark inom kvarteret.

Med hänsyn till att den föreslagna ändringen i stadsplanen ej vore till nackdel för Kungl. Fångvårdsstyrelsen samt att ändringen vore lämplig för ett framtida ordnande av trafiken å Drottning- och Eneströmsgatorna, fann nämnden ej den inkomna anmärkningen föranleda ändring i förslaget.

Nämnden beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige ville antaga ifrågavarande förslag till ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för kvarteret Tapiren samt därå hos Konungen söka fastställelse.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 5 juni 1944.*

§ 526.

Beslöt drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till av byggnadsnämnden uppgjort förslag till ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för kvarteret Tapiren.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 147.

I anledning av framlagt förslag till ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för kvarteret Tapiren beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del
av Södra landeriområdet, m. m.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden
i Karlstad den 2 juni 1944.*

§ 299.

Sedan ett av stadsingenjören Hadar Grude upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Södra Landeriområdet och ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för delar av stadsdelarna Kristinedal och Marieberg efter granskningstidens utgång underställt Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen i egenskap av luftfartsmyndighet, hade från Kungl. styrelsen inkommit skrivelse med vissa erinringar emot förslaget i vad detta gällde stadsplanebestämmelserna för del av Södra Landeriområdet, i det Kungl. styrelsen önskade få intaget "en paragraf, som säger ifrån, att intet fast föremål får uppföras till högre höjd än 11,0 meter över det kringliggande markplanet".

Innan förenämnda skrivelse kommit nämnden tillhanda, hade byggnadsnämnden överlämnat förslaget jämte inkomna anmärkningar till stadsfullmäktige, varvid nämnden med anledning av en från Kungl. Byggnadsstyrelsen inkommen anmärkning undantagit viss del från förslaget. Stadsfullmäktige hade för sin del antagit förslaget den 20 april 1944, § 125.

Med anledning av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens ovannämnda önskemål hade byggnadsnämnden beslutat omarbета förslaget till stadsplanebestämmelser för del av Södra Landeriområdet i enlighet med detta önskemål samt ånyo utställt förslaget.

Förslaget hade hållits för granskning tillgängligt från och med den 19 maj till och med den 1 juni 1944, därom dels särskilda kallelsebrev med posten tillställts samtliga av förslaget berörda markägare ävensom drätselkammaren i staden och dels kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

Det ändrade förslaget till stadsplanebestämmelser för del av Södra Landeriområdet var så lydande:

"BESKRIVNING

över förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Södra Landeriområdet och ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för delar av stadsdelarna Kristinedal och Marieberg i Karlstad.

Stadsplaneområdet begränsas i väster av Klarälven, i norr av lasaretsområdet, i öster av Nya Hammarövägen och Jakobsbergsskogen samt i söder av den s. k. Biskopsängen. Den södra delen av området, Sommarro, är till större delen bebyggd och bebyggelsen omfattar huvudsakligen en- och tvåfamiljshus. Marken söder om området är reserverad för flygfält. Till detta går tre stycken vägar, Gamla Hammarövägen, Nya Hammarövägen och Sommarrovägen. Den senare vägen är i avstyckningsplanen för Sommarro upptagen till en bredd av 18 meter, beroende på att den då var avsedd som huvudväg för de till bostadsområden avsedda egendomarna Fredriksberg, Bjeffsen, Sjövik och Heddenäs, som numera utgöra flygfält. Då vägen sålunda endast i framtiden i huvudsak kommer att utgöra vanlig bostadsgata har bredden föreslagits minskad till 12 meter.

Ändringen av den av Kungl. Maj:t den 11/12 1931 fastställda stadsplanen för Kvarnberget och lasaretsområdet (Kristinedal) består endast i prickning av ett 30 meter brett markbälte utmed lasaretsområdets södra gräns för att åstadkomma ett från bebyggelse fritt område mellan eventuella byggnader å lasaretsområdet och det söder därom tilltänkta bostadsområdet. Ändringen av den av Kungl. Maj:t den 1/3 1929 fastställda stadsplanen för stadsdelen Marieberg består däruti, att Rosenborgsgatans förlängning från Hööksgatan söderut är ändrad att sammanfalla med nuvarande Nya Hammarövägen. Då den för detta område gällande stadsplanen upprättades, var avsikten den att Rosenborgsgatans fortsättning från Hööksgatan söderut skulle utgöra en från nuvarande vägen skild huvudinfartsled från Skoghall och Hammarön. Sedan flygfältet utbyggt i enlighet med föreliggande förslag, kommer, enligt generalplanen för Karlstad, förbindelsen med ovannämnda samhällen att givas helt annan sträckning och nuvarande vägen endast får betydelse som tillfartsväg till flygfältet.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:

§ 1.**Stadsplaneområdets användning.**

M o m. 1. Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

M o m. 2. Med BF betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Därjämte äger byggnadsnämnden medgiva inredning av lokaler för handelsändamål, garageändamål och efter hälsovårdsnämndens hörande för hantverksändamål, dock må å med BF II 1 betecknade områden lokaler för handelsändamål, garageändamål och hantverksändamål icke inredas.

§ 2.**Områden, som icke får bebyggas.**

M o m. 1. Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

M o m. 2. Med W betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas.

§ 3.**Byggnads läge å tomt.**

M o m. 1. Inom med BF betecknat område får å tomt uppföras endast en huvudbyggnad, dock må byggnadsnämnden kunna medgiva uppförande av ytterligare ett bostadshus om tomtens areal överstiger 1300 kvm. och tomtens form därtill är lämplig.

M o m. 2. Inom med BF betecknat område får å tomt bebyggd före den 1 januari

1930 byggnadsnämnden medgiva uppförande av uthus med den areal, som kan i varje särskilt fall anses skälig, dock högst 20 kvm.

M o m. 3. Inom med BF betecknat område får byggnad uppföras till högst $\frac{1}{5}$ del av tomtens yta. Huvudbyggnad jämte täckta utsprång och uthus där sådana förekomma, få icke uppföras till större sammanlagd areal än 200 kvm.

M o m. 4. Inom med BF betecknat område får endast fristående byggnader uppföras.

§ 4.

Byggnads höjd och våningsantal.

M o m. 1. A med BF II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan än 7,8 meter samt med högst 2 våningar.

M o m. 2. A med BF II 1 betecknat område får byggnad icke innehålla mer än en lägenhet.

M o m. 3. A med H jämte siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan, än siffran i romben anger.

M o m. 4. Inom stadsplaneområdet få fasta föremål såsom skorstenar, flaggstänger, radioantennor etc icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan än 11 meter.

§ 5.

Taklutning.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Karlstad den 3 maj 1944.

HADAR GRUDE."

Det antecknades att under granskningstiden anmärkning mot förslaget inkommit från

dels Anders Grumstedt såsom ägare av stadsägan 538,

dels ock A. Ellwén såsom ägare av stadsägan nr 539.

Nämnden fann ej de inkomna anmärkningarna föranleda ändring i förslaget.

Nämnden beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan, att fullmäktige ville antaga föreliggande ändrade förslag till stadsplanebestämmelser för del av Södra Landeriområdet samt därå hos Konungen söka fastställelse.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 5 juni 1944.*

§ 525.

Redogjorde stadsingenjören för av honom uppgjort ändringsförslag av tidigare utarbetat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Södra Landeriområdet, m. m., vilket ändrade förslag varit för granskning tillgängligt å stadsingenjörskontoret tiden 19 maj—1 juni 1944.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till det nu föreliggande förslaget till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Södra Landeriområdet, m. m.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 148.

Med anledning av erinran från Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens sida mot tidigare framlagt och av stadsfullmäktige den 20 april 1944 § 125 antaget förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Södra landeriområdet och ändring av stadsplan och stadsplanebestämmelser för delar av stadsdelarna Kristinedal och Marieberg hade byggnadsnämnden inkommit med ett på grund av den gjorda erinringen utökat förslag.

Det antecknades, att det nya förslaget icke omfattade det område öster om Nya Hammarövägen, som undantagits i stadsfullmäktiges förenämnda beslut.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige med upphävande av sitt ovannämnda beslut den 20 april 1944, § 125, måtte besluta för sin del antaga det nu framlagda förslaget och därpå söka Konungens ställelse.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående antagande av ny mätningstaxa för Karlstads stad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden
i Karlstad den 5 maj 1944.*

§ 266.

Angående ändring av mätningstaxa för Karlstads stad hade från stadsingenjören Hadar Grude inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Mätningstaxa för Karlstad är antagen av stadsfullmäktige den 16/6 1919. Dyllk taxa skall icke endast vara antagen av fullmäktige utan skall dessutom vara fastställd av Kungl. Maj:t. Som jag icke kunnat finna att så förfarits med gällande taxa, har jag gjort förfrågan hos Kungl. Lantmäteristyrelsen i ärendet, varvid styrelsen svarat att taxan icke är fastställd och att åtgärder bör vidtagas för att få sådan taxa fastställd. Nu gällande taxa är av föräldrad typ och bör omarbetas i enlighet med lantmäteristyrelsens förslag, alt. 2, som ger goda och enkla beräkningsgrunder och som i taxan inkluderar ersättning för hantlangning, resor, markering och kallelse.

Som ovannämnda förslag till taxa upptager högre mätningkostnader än de nu gällande, bör, för den händelse den antages, särskilt avtal träffas mellan staden och mätningmannen beträffande den del av inkomsterna som skall tilldelas mätningmannen.

På grund av vad ovan anförts får jag sålunda föreslå byggnadsnämnden att förslag till ny taxa i enlighet med lantmäteristyrelsens förslag, alt. 2, upprättas och förelägges stadsfullmäktige för att av fullmäktige antagas och vidarebefordras till Kungl. Maj:t för fastställelse.

Karlstad den 5 maj 1944.

HADAR GRUDE."

Grude hade därjämte ingivit
dels en till honom ställd skrivelse i ärendet från Kungl. Lantmäteristyrelsen så lydande:

"Till Stadsingenjören Hadar Grude, Karlstad.

I skrivelse till Kungl. lantmäteristyrelsen den 21 januari 1943 har Ni anhållit om lämpligt förslag till taxa för mätningförrättningar i Karlstad.

Med anledning härav får lantmäteristyrelsen såsom mönster överlämna exempel av vardera av de två taxetyper, som hittills fastställts för med Karlstad jämförbara städer. Taxan enligt alternativ 1 är av en äldre typ den s. k. normaltaxetyper och överensstämmer i fråga om uppställningen i viss mån med den hittills inom staden tillämpade mätningstaxan. Alternativ 2 representerar en nyare typ den s. k. malmötypen, vilken utmärkes av bl. a. att hantlangningskostnader m. m. inberäknats i planmätningstarifferna.

De översända förebilderna hava båda upprättats under den förutsättning att staden skall uppbära taxavgifterna, vilket förhållande numera särskilt i de större städerna är det vanligast förekommande. Är emellertid avsikten, att förrättningsmannen skall uppbära avgifterna, ordnas detta lämpligen på så sätt, att särskilt avtal i detta avseende träffas mellan staden och förrättningsmannen. Dock möter det intet hinder att i de översända förebilderna vidtaga sådana redaktionella förändringar att därav framgår, att förrättningsmannen äger uppbära taxavgifterna. I vart fall bör beträffande taxan enligt alternativ 2 observeras, att, för den händelse förrättningsmannen skall uppbära avgifterna, visst avtal mellan staden och förrättningsmannen måste träffas rörande hantlangningskostnader m. m., vilka som ovan nämnt äro inberäknade i planmätningstarifferna.

Befinnes någon av de översända taxetyperna lämplig även för Karlstad önskar styrelsen slutligen framhålla, att det med hänsyn till önskvärd likformighet mellan olika taxor av samma typ har ansetts angeläget, att taxor tillhörande samma taxetyp icke avvika från varandra vare sig i fråga om text eller innehåll.

Stockholm den 19 februari 1943.

På Kungl. lantmäteristyrelsens vägnar:

T. AGREN."

dels ock ett exemplar av vardera av de två i sistnämnda skrivelse omnämnda taxetyperna så lydande:

"Alternativ 1.

Mönster till ledning vid upprättande av

TAXA

för vissa mätningarbeten m. m. i Karlstad.

§ 1.

Staden äger uppbära:

1. För planmätning, vare sig utstakning å marken äger rum eller icke:

a) 1:a klassen: då arealen icke överstiger 1000 m² ..... kronor 25:—

- b) 2:a klassen: då arealen överstiger 1000 m²:
 för de första 1000 m² ..... kronor 25:—
 för varje fullt 100-tal m² därutöver till och med 5000 m² ..... „ 1:—
- c) 3:e klassen: då arealen överstiger 5000 m²:
 för de första 5000 m² ..... „ 65:—
 för varje fullt 100-tal m² därutöver till och med 20 000 m² ..... „ 0:75
- d) 4:e klassen: då arealen överstiger 20 000 m²:
 för de första 20 000 m² ..... „ 177:50
 för varje fullt 100-tal m² därutöver ..... „ 0:50
 dock att för planmätning av område med större areal än 20 000 m² i samband med annan åtgärd än bildande av fastighet för egentligt stadsbyggnadsändamål ersättning skall utgå efter dag-arvodesberäkning på sätt därom stadgas under punkt 14.
2. För karta, grundad på ny mätning:
- a) då kartan är upprättad i skala 1:400 och mätningsarvodet utgår enl.
 1:a klassen ..... „ 14:—
 2:a klassen ..... „ 20:—
 3:e klassen ..... „ 26:—
 4:e klassen för arealer till och med 30 000 m² ..... „ 30:—
 för varje fullt 10 000-tal m² därutöver ..... „ 4:—
- b) då kartan är upprättad i större skala än 1:400 höjes ersättningen med 25 %, under det att, då kartan är upprättad i mindre skala än 1:400, ersättningen sänkes med 25 % av under a) angivna belopp. I arvode enligt denna punkt innefattas även ersättning för den kopia av kartan, som i samband med mätningsförrättning till sökanden utlämnas.
3. För kopia av karta, utom i det fall att kopian efter vad under 2 sägs, skall avgiftsfritt utlämnas:
- a) på vanligt ritpapper:
 samma arvode som för karta, grundad på ny mätning.
- b) på kalkerväv:
 75 % av under a) angivna belopp.
4. För granskning av äldre karta med bevis om dess användbarhet:
 då besök på platsen icke erfordras ..... „ 5:—
 då besök på platsen erfordras ..... „ 10:—
5. För arealbevis ..... „ 5:—
6. För sammanträdes hållande samt upprättande av protokoll vid förrättning enligt 2 eller 5 kap. lagen om fastighetsbildning i stad .... „ 10:—
 Häri inberäknas lösen för en avskrift av protokollet till sökanden.
7. För upprättande efter markägares begäran av förslag till ändring i tomtindelning jämlikt 7 § andra och tredje styckena stadsplanelagen:
 a) då ändringen berör högst två tomter ..... „ 15:—
 b) för varje tomt därutöver ..... „ 5:—
8. För avskrift av protokoll eller annan handling, utom i det fall att avskriften efter vad under 6 sägs, skall avgiftsfritt utlämnas:
 för första sidan ..... „ 1:—
 för varje följande sida ..... „ 0:50
 dock minst 2 kronor.
9. För utstakning för nybyggnad utan sammanhang med planmätning jämte utstakningsbevis ..... „ 15:—

10. För avvägning:
a) i förening med utstakning för nybyggnad	kronor	5:—
b) vid andra tillfällen	„	10:—
11. För kontrollutstakning jämte bevis om byggnads rätta läge .....
12. För karta för nybyggnad jämte beskrivning .....
13. Då mätning verkställes i anslutning till utlagt triangel- eller polygonnät, utgår ersättning för beräkning i gällande koordinatsystem av koordinater för gränspunkter för varje sådan punkt med .....
14. Då ersättning för förrättning eller annan åtgärd ej kan beräknas efter ovan angivna grunder, utgår ersättningen efter dagberäkning: för hel dag med .....
- för del av dag i förhållande härtill, dock minst 8 kronor.
Med hel dag förstås här sju timmar. Ej må för samma dag beräknas mer än ett dagarvode.
I fall, som avses i undantaget under punkt 1 d), må efter dag beräknat arvode icke överstiga det belopp, som skulle erhållas, därest ersättningen beräknats enligt punkt 1 d).
15. Skulle, sedan förrättningsmannen på enskild persons begäran å utsatt tid inställt sig på uppgivet förrättningsställe, förrättningen genom sökandens förvållande efter en väntetid av minst en halv timme ej komma att försiggå, skall sökanden gälda ersättning för tidsspillan med:
då handräckning icke medföres	„	10:—
då handräckning medföres	„	15:—

§ 2.

Ersättning till god man, som biträder vid förrättning, utgår med 24 kronor för hel dag räknat. För del av dag beräknas ersättningen i förhållande till heldagsersättningen, dock lägst till 8 kronor.

§ 3.

Vid förrättning skall sakägare bekosta gränsmärken, kallelser till förrättningen och erforderlig hantlangning.

Tillhandahåller staden markeringsmateriel eller hantlangningspersonal vid förrättning, skall ersättning härför beräknas efter stadens självkostnad.

§ 4.

Uti de arvoden, som staden enligt § 1 i denna taxa äger uppbära, inberäknas ersättning för resekostnader och utskrivning av kallelser, ävensom kostnaden för upprättande vid förekommande förrättningar av koncepthandlingar (konceptkarta, protokoll o. d.), vilka enligt lag eller författning eller eljest skola förvaras under byggnadsnämndens eller annan myndighets vård."

"Alternativ 2.

Mönster till ledning vid upprättande av

T A X A

för stadsingenjörskontoret i Karlstad.

§ 1.

Staden äger uppbära:

1. För planmätning av administrativt eller rättsligen bildad tomt, stadsäga eller annat område, vare sig utstakning å marken äger rum eller icke:

- a) arealavgift, beräknad efter sidans längd i ett kvadratformigt område med mätningsområdets areal:
 för meter av sidans längd ..... kronor 0:80
 dock lägst ..... „ 10:—
- b) punktavgift, för varje inmätt och å karta redovisad gränspunkt, hushörn eller annan punkt med skarp begränsning ..... „ 0:80
 dock högst ..... „ 16:—
2. a) För karta grundad på nymätning ersättning enligt mom. 1 a. vari inbegripes jämväl ersättning för den kopia av kartan, som vid mätningförrättning skall utlämnas till sakägare.
 Därest flera områden redovisas å samma karta, beräknas ersättningen efter områdenas sammanlagda areal.
- b) För kopia av karta, utlämnad i andra fall än som avses under mom. 2 a:
 I. då kopian utföres å ritpapper, 50 % av avgiften under mom. 2 a samt
 II. då kopian utföres å kalkerväv, 30 % av samma avgift.
3. a) För hållande av sammanträde samt upprättande av protokoll vid förrättning enligt 2 eller 5 kap. lagen om fastighetsbildning i stad ..... „ 10:—
 Avgiften omfattar jämväl ersättning för den avskrift av protokoll, som skall utlämnas till sakägare.
- b) För avskrift av protokoll eller annan handling rörande stadens mätningväsende, utom i fall, som avses under mom. 3 a:
 för första sidan ..... „ 2:—
 för varje följande sida ..... „ 1:—
- c) För arealbevis eller annat tjänstebevis tecknat å karta eller annan handling ..... „ 5:—
4. För förslag till ändring av tomtindelning:
 a) för varje föreslagen tomt ..... „ 10:—
 b) för varje i sådan tomt ingående fastighet eller fastighetsdel utöver den första ..... „ 10:—
 c) för karta ersättning enligt mom. 2 b, varvid ersättningen beräknas efter den sammanlagda arealen för samtliga föreslagna tomter.
5. För tomtkarta för nybyggnad:
 a) för upprättande av sådan karta, ersättning enligt mom. 2 b I samt därutöver för beskrivning ..... „ 10:—
 b) för kopia av sådan karta samt avskrift av beskrivning ersättning enligt mom. 2 b II och mom. 3 b.
 c) för bevis om dugligheten av äldre tomtkarta, då besök å platsen erfordras ..... „ 10:—
 då besök å platsen icke erfordras ..... „ 5:—
6. För utstakning och kontroll:
 a) för utstakning vid nybyggnad, utsättning av hägnad o. d., för varje punkt ..... „ 5:—
 dock lägst ..... „ 20:—
 b) för kontroll av byggnadssockel, hägnad o. d. jämte bevis ..... „ 20:—

7. För avvägning:
a) i samband med åtgärd, som avses under mom. 6 a och 6 b	„	10:—
b) vid andra tillfällen	„	20:—
c) för bevis rörande avvägning, då sådant begäres	„	5:—
8. För utskrivande av kallelse till förrättning för varje sakägare .....
„	0:25
dock lägst	„ 2:—
- För kungörelse och delgivning i samband med förrättning erlägges stadens självkostnad.
9. För förrättning eller åtgärd, där ersättning ej kan beräknas enligt ovan angivna grunder, utgår ersättning efter dagberäkning för hel dag med 24 kronor för mätningsman och med 16 kronor för biträdande ingenjör. För del av dag beräknas ersättningen i förhållande till heldagsersättningen, dock lägst till 8 kronor.
Med hel dag avses här sju timmar. Ersättning för handräckning, resekostnader och markeringsmaterial utgår i fall, som i detta mom. avses, efter stadens självkostnad, dock lägst med 8 kronor.
10. För förrättningsmannens inställelse till förrättning, som genom förrättningssökandes förvällande icke kan äga rum, utgår ersättning för tidsspillan med:
då handräckning icke medföres	„	10:—
då handräckning medföres	„	15:—

§ 2.

För åtgärder, som avses i § 1 mom. 1 och 2, skall ersättningen, när fråga är om område med större areal än 20 000 kvadratmeter, avsett för annat än egentligt stadsbyggnadsändamål, utgå enligt bestämmelserna i mom. 9. På dyligt sätt beräknad ersättning må dock icke överstiga det belopp, som skulle hava utgått, därest reglerna i mom. 1 och 2 tillämpats.

§ 3.

Ersättning till god man, som biträder vid förrättning, utgår med 24 kronor för hel dag räknat. För del av dag beräknas ersättningen i förhållande till heldagsersättningen, dock lägst till 8 kronor.

§ 4.

Uti de ersättningar, som staden enligt denna taxa läger uppbära, inberäknas — utom i fall som avses under § 1 mom. 9 — ersättning för handräckning, resekostnader och markeringsmaterial ävensom för sådana koncepthandlingar (karta, protokoll o. d.), vilka enligt lag och författning eller eljest skola förvaras under byggnadsnämndens eller annan myndighets vård.”

Sedan stadsingenjören redogjort för de två taxetypernas innebörd, beslöt nämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville antaga den med alternativ 2 betecknade taxan, den s. k. malmötypen, samt hos Kungl. Maj:t söka fastställelse därå.

Nämnden beslöt vidare uppgöra förslag till avtal mellan staden och stadsingenjören angående fördelningen dem emellan av avgifterna.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 maj 1944.*

§ 491.

Enligt protokollsutdrag för den 5 maj 1944 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ny mätningstaxa för Karlstads stad, nämligen den i byggnadsnämndens protokoll intagna taxa, som betecknats med alternativ 2, den s. k. malmötypen.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att såsom ny mätningstaxa för Karlstads stad antaga den i byggnadsnämndens protokoll intagna, med alternativ 2 betecknade taxan samt

att hos Kungl. Maj:t söka fastställelse å stadsfullmäktiges beslut angående antagande av nämnda taxa.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMER.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 149.

Beträffande ny mätningstaxa för staden beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

**Förslag angående begränsning av det rörliga tillägget
på lönerna till stadens befattningshavare för tiden
1/4 1944—31/3 1945.**

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 maj 1944.*

§ 501.

Från lönenämnden hade inkommit följande protokollsutdrag med däri intaget förslag angående fortsatt begränsning av det rörliga tillägget på lönerna till stadens befattningshavare för tiden 1 april 1944—31 mars 1945:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 4 maj 1944.

§ 56.

Meddelade herr ordföranden, att stadsombudsmannen från Svenska stadsförbundet införskaffat förslag till ny överenskommelse angående fortsatt begränsning av det rörliga tillägget på lönerna till stadens befattningshavare. Förslaget med tillhörande skrivelse till lönenämnden hade följande lydelse:

'Stockholm den 3/5 1944.

Lönenämnden, Karlstad.

Med anledning av Eder skrivelse den 14 sistlidne mars översända vi härmed en promemoria med förslag till viss ändring i reglerna för det rörliga tillägget för stadens befattningshavare.

SVENSKA STADSFÖRBUNDET.

Henning Karlson.

/ Harry Wallin.'

FÖRSLAG

till viss ändring i reglerna för det rörliga tillägget för Karlstads stads befattningshavare.

1942 och 1943 års överenskommelser.

Vid förhandlingar 1942 träffades mellan staden och tjänstemännens organisation överenskommelse om att rörligt tillägg skulle utgå med 61 % så länge Socialstyrelsens levnadskostnadsindex med 1935 som bas inte uppnått talet 148. Då denna nivå nåtts, skulle tillägg utgå med 64 %, och vid ytterligare stegring till 152 skulle tillägget ökas till 66,5 %. Om index fortsatte att stiga, skulle höjningar av tillägget om 5 % erhållas för stegringar om 8 indexenheter.

År 1943 överenskommo parterna om den ändringen i reglerna, att stegring utöver index 152 skulle kompenseras något mer än enligt 1942 års uppgörelse. Om alltså levnadskostnaderna stegrades till lägst 160 indexenheter, skulle ytterligare tillägg utgå med 6,25 % i stället för tidigare föreskrivna 5 %. Denna ändring stod i överensstämmelse med den uppgörelse, som träffats mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen beträffande det s. k. ramavtalet, och överensstämde även med de nya reglerna för stats-tjänstemännens kristillägg. Om index sedermera nedginge till eller under 152, skulle tillägget i fråga bortfalla. Vissa särföreskrifter hade dessutom medtagits, för att eventuella ändringar i tilläggen alltid skulle sammanfalla med motsvarande ändringar i det statliga systemet. Om index komme att stiga till 168 skulle överenskommelsen upphöra att gälla.

Under år 1943 kvarstod index oförändrat på 153. Innevarande år har index i januari stigit med en enhet till 154, vilket läge blev oförändrat vid andra kvartalsskiftet. På grund härav har tillägget oförändrat utgått med 66,5 %.

1944 års regler för statens och industriens arbetstagare.

Det nya ramavtalet innebär vid jämförelse med tidigare uppgörelser närmast en ändring av återgångsreglerna. I likhet med vad tidigare gällt skola tilläggen, därest index stiger till 249 (lika med 160 i 1935 års indexserie), ökas med 5 %, och denna ökning skall kvarstå tills index nedgår till eller under 237 (152). I övrigt skola tilläggen kvarstå oförändrade även vid en nedgång under sistnämnda indextal. Först om index skulle falla till eller under 220 (140) öger Svenska Arbetsgivareföreningen rätt att uppsäga avtalet. Om index skulle stiga till lägst 257 (165) öger Landsorganisationen motsvarande uppsägningsrätt.

I proposition nr 180 för innevarande år har Kungl. Maj:t föreslagit, att en liknande ändring i återgångsreglerna vidtages för statstjänstemännens vidkommande beträffande kristilläggen. Förslaget har tillstyrkts av statsutskottet.

Förslag till viss ändring i reglerna för det rörliga tillägget för stadens befattningshavare.

Med hänvisning till det ovanstående föreslås, att reglerna för det rörliga tillägget för stadens befattningshavare ändras därhän, att nu utgående

rörligt tillägg skall kvarstå tills index nedgått till eller under index 140 samt att för tjänstemannasidans vidkommande överenskommelsen endast gäller så länge index understiger 165. I enlighet härmed föreslås följande ändrade lydelse:

'Rörligt tillägg utgår med 66,5 %. För den händelse Socialstyrelsens levnadskostnadsindex med 1935 som bas skulle stiga till lägst 160, skall ytterligare tillägg utgå med 6,25 %. Om det häremot svarande kristillägget till statens tjänstemän skulle komma att utgå dessförinnan, skall det nyssnämnda tillägget till stadens befattningshavare utgå från samma tid. Om index sedermera nedgår till eller under 152, skall det ytterligare tillägg, varom här är fråga, bortfalla. Även härvidlag gäller, att överensstämmelse skall råda beträffande tidpunkten för motsvarande ändring i de statliga kristilläggen. Det ytterligare tillägget på 6,25 % utgår icke på den del av avlöningen, som överstiger 500 kr. per månad.

Denna överenskommelse gäller till den 1 april 1945. Om index dessförinnan nedgår till eller understiger 140, äger staden rätt att uppsäga överenskommelsen att upphöra tidigast från och med ingången av den kalendermånad, som följer efter den, då index nått talet 140. Skulle åter indextalet stiga till lägst 165, äger Sveriges kommunaltjänstemannaförbund motsvarande rätt till uppsägning av överenskommelsen. Även härutinnan skall gälla den ovan berörda överensstämmelsen i fråga om tidpunkten för motsvarande ändringar i det statliga systemet.'

Lönenämnden beslöt tillstyrka bifall till förslaget ifråga. Lönenämnden hade alltså beslutat förorda följande förslag till överenskommelse:

'Rörligt tillägg utgår med 66,5 %. För den händelse Socialstyrelsens levnadskostnadsindex med 1935 som bas skulle stiga till lägst 160, skall ytterligare tillägg utgå med 6,25 %. Om det häremot svarande kristillägget till statens tjänstemän skulle komma att utgå dessförinnan, skall det nyssnämnda tillägget till stadens befattningshavare utgå från samma tid. Om index sedermera nedgår till eller under 152, skall det ytterligare tillägg, varom här är fråga, bortfalla. Även härvidlag gäller, att överensstämmelse skall råda beträffande tidpunkten för motsvarande ändring i de statliga kristilläggen. Det ytterligare tillägget på 6,25 % utgår icke på den del av avlöningen, som överstiger 500 kr. per månad.

Denna överenskommelse gäller till den 1 april 1945. Om index dessförinnan nedgår till eller understiger 140, äger staden rätt att uppsäga överenskommelsen att upphöra tidigast från och med ingången av den kalendermånad, som följer efter den, då index nått talet 140. Skulle åter indextalet stiga till lägst 165, äger Sveriges kommunaltjänstemannaförbund motsvarande rätt till uppsägning av överenskommelsen. Även härutinnan skall gälla den ovan berörda överensstämmelsen i fråga om tidpunkten för motsvarande ändringar i det statliga systemet.'

Som ovan,

In fidem:

GUSTAF PALMER."

Det antecknades, att Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelning nr 60 samt Föreningen Karlstads Polisbefäl och Karlstads Konstapelsförening under hand godkänt nämnda förslag till överenskommelse. Från Karlstads Kommunaltjänstemannaförening hade inkommit en så lydande skrivelse:

"Till lönenämnden.

Undertecknade, av Karlstads Kommunaltjänstemannaförening utsedda förhandlingsdelegerade, få härmed meddela, att vi för föreningens räkning efter inhämtande av Sveriges Kommunaltjänstemannaförbunds medgivande godkänna det förslag angående fortsatt begränsning av det rörliga tillägget på lönerna till stadens befattningshavare, som upptages i lönenämndens protokoll av den 4 maj 1944, § 56.

Karlstad den 26 maj 1944.

N. HERTING.   STELLAN WENDT.   A. ELIESON.
G. A. GUSTAFSON.   J. F. LÖF."

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta
att godkänna lönenämndens ovan angivna förslag till fortsatt begränsning av det rörliga tillägget på lönerna till stadens befattningshavare.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 150.

Beträffande begränsning av det rörliga tillägget på lönerna till stadens befattningshavare beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna lönenämndens förslag.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från Karlstads Kommunaltjänstemannaförening om ändrad tid för tillämpning av s. k. sommartid.

Till Stadsfullmäktige.

I till drätselkammaren ställd skrivelse av den 2 juni 1944, som härmed bifogas*), har Karlstads Kommunaltjänstemannaförening framhållit, att enligt § 14 i gällande tjänste- och avlöningsreglemente för stadens befattningshavare den dagliga tjänstgöringstiden för i paragrafen närmare angiven personal under tiden 1 juli—31 augusti må kunna inskränkas en timme, om och i den mån vederbörande nämnd eller styrelse finner göromålen det medgiva. Föreningen hemställer, att tiden för tillämpningen av sommartiden om möjligt ändras till tiden 15 juni—15 augusti.

Drätselkammaren får för sin del tillstyrka denna framställning och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

*) Skrivelsen finnes tillgänglig på stadsombudsmannens expedition.

att § 14 mom. 1, 3 st. i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet erhåller följande ändrade lydelse:

Under tiden 15 juni—15 augusti må den dagliga tjänstgöringstiden, om och i den mån vederbörande nämnd eller styrelse finner göromålen det medgiva, inskränkas en timme.

Karlstad den 5 juni 1944.

På drätselkammarens vägnar:
AXEL KARLSSON.

Gustaf Palmér.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 151.

Beträffande ändring av det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet i avseende på tillämpningen av s. k. sommartid beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från folkskolestyrelsen angående bibehållande å folkskoleexpeditionen av en tjänst som städerska och expeditionsvakt.

Till Stadsfullmäktige.

Under hänvisning till bifogade protokollutdrag får Karlstads folkskolestyrelse härmed vördsamt hemställa om, att en nu å folkskoleexpeditionen befintlig tjänst som städerska och expeditionsvakt måtte få bibehållas.

Karlstad den 14 april 1944.

Å Folkskolestyrelsens vägnar:
ELOF LARSSON.
Vice ordförande.

Axel Rydborg.

Utdrag ur Protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 11 april 1944.

§ 66.

Sedan folkskolestyrelsen vid sammanträde den 7 mars 1944, § 49, beslutat att till ekonominämnden återremittera frågan om inrättande av en

tjänst som städerska och expeditiönsvakt å folkskoleexpeditionen, hade nämnden beslutat anföra följande:

Enligt stadsfullmäktiges beslut av den 21 oktober 1943 har en biträdestjänst i 13:e lönegruppen tillsatts på folkskoleexpeditionen under förutsättning, att den nuvarande tjänsten som kvinnligt biträde på folkskoleexpeditionen indrogs. Ekonominämnden, som behandlat frågan om uppsägning av detta biträde, vill framhålla, att något dylikt biträde ej finnes men väl en städerska, som samtidigt tjänstgör som expeditiönsvakt. Denna befattningshavare kan enligt nämndens uppfattning icke avvaras, varför nämnden anhåller, att folkskolestyrelsen ingår till stadsfullmäktige med begäran, att tjänsten får bibehållas. Mot beslutet reserverade sig Fru Löfgren, som yrkade, att expeditiönsvakten skulle uppsägas och att enbart städerska skulle anställas.

Folkskolestyrelsen beslöt nu att bifalla ekonominämndens i ärendet sålunda gjorda anhållan.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 maj 1944.*

§ 496.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från folkskolestyrelsen att "en nu å folkskoleexpeditionen befintlig tjänst som städerska och expeditiönsvakt måtte få bibehållas".

Följande protokollsutdrag från lönenämnden föredrogs:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad
den 24 maj 1944.

§ 63.

Genom en framställning, som remitterats bl. a. till lönenämnden för yttrande, hade folkskolestyrelsen hemställt, att 'en nu å folkskoleexpeditionen befintlig tjänst som städerska och expeditiönsvakt måtte få bibehållas'.

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 21 oktober 1943, § 313, beslutat inrätta en biträdestjänst i 13:e lönegruppen å folkskoleexpeditionen 'under förutsättning att den nuvarande tjänsten som kvinnligt biträde å folkskoleexpeditionen vid den nya tjänstens inrättande indroges'.

Under framhållande av att lönenämnden i första hand hade att yttra sig i rena lönefrågor, beslöt lönenämnden förklara, att lönenämnden på sakens nuvarande ståndpunkt icke önskade yttra sig i förevarande ärende angående ifrågasatt indragning av en tjänst på folkskoleexpeditionen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr Ståhl* uttalade sin anslutning till vad fru Löfgren reservationsvis anfört vid folkskolestyrelsens sammanträde den 11 april 1944 (§ 66).

Herr Byström föreslog — med instämmande i herr Ståhls yttrande — att drätselkammaren skulle vidhålla sin vid sammanträde den 6 september 1943 (stfmes handl. 1943, ser. A, nr 10 sid. 8 ff.) intagna ståndpunkt, att den nuvarande tjänsten som kvinnligt biträde å folkskoleexpeditionen i samband med inrättandet av en biträdestjänst å folkskoleexpeditionen i 13:e lönegruppen borde indragas.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren i enlighet med herr Byströms förslag uttala sig för att den kvinnliga biträdes-tjänsten skulle, efter vederbörlig uppsägning av innehavaren av befattningen, indragas.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 152.

Folkskolestyrelsen hade hemställt, att en på folkskoleexpeditionen befintlig tjänst som städerska och expeditionsvakt skulle få bibehållas.

Beredningsutskottet beslöt efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag om understöd åt grovarbetaren Alfred Emanuelsson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 maj 1944.

§ 502.

Sedan drätselkammaren till lönenämnden för yttrande överlämnat en framställning från f. grovarbetaren Alfred Emanuelsson om "pension eller årligt understöd", föredrogs nu följande från lönenämnden inkomna skrivelse:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 24 maj 1944.

§ 64.

Aterföretogs till behandling av lönenämnden den 23 mars 1944, § 41, bordlagda ärendet angående framställning från f. grovarbetaren Alfred Emanuelsson om 'pension eller årligt understöd'.

I ärendet hade byggnadschefen avgivit följande yttrande:

'Emanuelsson, som är född den 5 mars 1874, har sedan den 21 mars 1924 varit anställd såsom grovarbetare i hamn- och gatuförvaltningarna. På grund av uppsägning

från stadens sida upphörde anställningen den 30 november 1943. Emanuelsson har icke varit medlem av pensionskassan.

Emanuelsson kan jämföras med bl. a. Albin Nyqvist, som genom stadsfullmäktiges beslut av 16 mars 1944 erhållit årligt understöd med Kr. 450:— jämte rörligt tillägg enligt s. k. ramavtalet.

Karlstad den 22 mars 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.

Lönenämnden beslöt för sin del förorda ett årligt understöd åt Emanuelsson på 450 kronor jämte rörligt tillägg därå enligt det s. k. ramavtalets bestämmelser, för närvarande 20,7 procent, att utgå retroaktivt från och med den 1 januari 1944.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMER."

Drättselkammaren beslöt efter diskussion hos stadsfullmäktige tillstyrka bifall till lönenämndens förslag i ärendet ävensom föreslå, att på innevarande år belöpande medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 153.

Beträffande understöd åt grovarbetaren Alfred Emanuelsson beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående tillägg till utgående kommunalarbetarepensioner.

Till Drättselkammaren i Karlstad.

Undertecknade pensionerade kommunalarbetare göra härmed till Stadsfullmäktige i Karlstad en vördsam anhållan om att vår pension höjes till samma belopp som Stadsfullmäktige på sammanträde den 19 oktober 1943 beslutade för de icke ännu pensionerade kommunalarbetare.

Vår anhållan är gjord på grund av de förhöjda levnadskostnaderna. Vi få även påpeka, att begäran om ökat pensionsunderlag och därmed ökad pension gjordes år 1934, vilken fråga av för oss obekant anledning ej blev behandlad av Stadsfullmäktige.

Karlstad den 29 februari 1944.

A. F. LARSSON.	O. THORSSON.	R. OLSSON.
O. LARSSON.	K. G. KAMPH.	K. I. PETTERSON.
C. J. TÖRNKVIST.	KARL PERSSON.	C. F. SVENSON.
B. J. HULTSTRÖM.	E. F. LARSSON.	W. E. NILSSON.
A. G. KARLSSON.	AND. JOHANSSON.	J. G. SVENSSON.
A. G. ANDERSON.	HENNING LUNDBERG.	WILH. ANDERSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 23 mars 1944.

§ 38.

Lönenämnden hade att yttra sig över en av f. d. montören A. F. Larsson m. fl. till drätselkammaren ställd framställning om förhöjning av till dem utgående pensioner.

Stadskamreraren hade i ärendet verkställt utredning angående de ekonomiska konsekvenserna av en höjning av de till f. d. kollektivt i stadens tjänst anställda arbetare utgående pensioner med belopp, motsvarande den av stadsfullmäktige den 21 oktober 1943 beslutade förhöjningen av pensionsunderlaget för kommunalarbetare. Av denna utredning framgick, att stadens merkostnad skulle bli 11,756 kronor 9 öre.

Stadskamreraren hade vidare anmärkt, att i fyra pensionsfall utginge pensionsbelopp från Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa, vilka belopp lämpligen ej kunde ändras. I händelse av en förhöjning av pensionerna, borde således i dessa fyra fall beviljas kommunal tilläggs pension med belopp, som svarade mot övriga höjningar.

Efter överläggning beslöt nämnden föreslå *dels* höjning från och med den 1/1 1944 av redan pensionerade kommunalarbetares pensioner med belopp, som motsvarade den av stadsfullmäktige den 21 oktober 1943, § 319, beslutade förhöjningen av pensionsunderlaget för kommunalarbetare *dels ock* beviljande från samma tid av kommunal tilläggs pension med av stadskamreraren angivna belopp till f. d. stadsarbetaren A. Hultströms änka, f. retorteldaren Norströms barn i första och andra giftet, f. gasverksarbetaren H. Björks änka samt f. montören H. Olssons änka.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

Bil. A.

KOSTNADSBERÄKNING

för höjning av pensioner, utgående till f. d. kollektivt anställda i stadens tjänst, i likhet med den av stadsfullmäktige den 21 oktober 1943 under § 319 beslutade ändringen av anmälda slutlönen för kommunalarbetare under femårsperioden 1/1 1944—1/1 1949.

Huvudtitel	Pensionär	Pension och rörl. tillägg pr år vid anmäld slutlön av 1,800:—	Pension och rörligt tillägg f. n. per år	Okn. i %	Mer-kostnad per år
5 A. f.	Snickare Johan Carlsson	1,245:—	829: 80	50	415: 20
	f. Körkarl And. Janssons änka	886:—	696: 20	27	189: 80
	f. Snickare K. J. Törnqvist	2,394:—	1,935:—	24	459:—
6 A. f.	Smed And. G. Karlsson	2,394:—	1,932: 60	24	461: 40
7 A. f.	Stadsarb. Alfr. Anderssons änka ..	681:—	528: 80	29	152: 20
	f. d:o B. J. Hultström	1,539:—	1,248: 60	23	290: 40
	f. d:o K. I. Pettersson	2,181:—	1,758: 60	24	422: 40
	f. d:o Em. Anderssons änka ...	886:—	696: 20	27	189: 80
	f. d:o A. Hultströms änka	636:—	492:—	29	144:—
	f. d:o S. A. Jonsson	1,605:—	1,306: 20	23	298: 80
	f. d:o J. G. Svensson	2,394:—	1,932: 60	24	461: 40
	f. d:o Ax. Janssons änka	825:—	641: 52	29	183: 48
	f. d:o A. Alfredssons änka	886:—	600: 80	47	285: 20
	f. d:o Henning Lundberg	2,436:—	1,802: 40	35	633: 60
	f. d:o Wilh. Andersson	2,394:—	1,932: 60	24	461: 40
	f. d:o Karl Fr. Svensson	2,394:—	1,935:—	24	459:—
	f. d:o And. G. Andersson	2,394:—	1,935:—	24	459:—
	f. d:o O. Larsson-Bruhn	2,394:—	1,935:—	24	459:—
7 B. f.	Förrädsvakt Karl Persson	1,539:—	1,078: 80	43	460: 20
8 A. f.	Mudderbas And. Johansson	2,394:—	1,932: 60	24	461: 40
13 A. f.	Vattenledn.-arb. Axel Karlsson ¹⁾ ..	320: 25	253: 50	26	66: 75
19 A. f.	Retorteldare K. O. Andersson	988:—	762: 40	30	225: 60
	f. d:o W. E. Nilsson	2,181:—	1,758: 60	24	422: 40
	f. Materialvakt Anderssons änka ...	886:—	696: 20	27	189: 80
	f. Montör Klas G. Kampf	2,214:—	1,787: 40	24	426: 60
	f. Retorteldare Oskar Thorsson	2,394:—	1,932: 60	24	461: 40
	f. d:o G. A. R. Olsson	2,394:—	1,932: 60	24	461: 40
	f. d:o E. F. Larsson	2,394:—	1,935:—	24	459:—
	f. d:o Norströms barn i första giftet	236:—	84:—	180	152:—
	f. d:o Norströms barn i andra giftet	236:—	84:—	180	152:—
	f. Gasverksarb. H. Björks änka	680:—	540:—	22	120:—
19 B. f.	Grovarb. Nils J. Bergmans änka ..	525:—	355: 56	48	169: 44
	f. Montör Axel Fr. Larsson	2,394:—	1,935:—	24	459:—
	f. d:o H. Olssons änka	696:—	552:—	26	144:—
Kronor		53,015: 25	41,759: 18		11,256: 07

1) Pension fr. o. m. 1/10 1944.

Karlstad i drätselkontoret den 4 mars 1944.

STELLAN WENDT.

/ G. Holmgren.

Bil. B.

KOSTNADSBERÄKNING

för tillägg å pensioner, utgående från S. K. P. för nedanstående befattningshavares efterlevande maka och barn.

Huvud-titel	Pensionär	Pension vid anmäld slutlön av 1,800:—	Pension f.n. per år	Mer-kostnad per år
7 A. f. Stadsarb. A. Hultströms änka		607: 60	476: 28	131: 32
19 A. f. Retorteldare Norströms barn i första giftet		228: —	178: 50	49: 50
f. Retorteldare Norströms barn i andra giftet		228: —	178: 50	49: 50
f. Gasverksarb. H. Björks änka		651: —	511: 50	139: 50
19 B. f. Montör H. Olssons änka		607: 60	477: 40	130: 20
	Kronor	2,322: 20	1,822: 18	500: 02

Karlstad i drätselkontoret den 4 mars 1944.

STELLAN WENDT.

/ G. Holmgren.

SAMMANDRAG.

	Pension vid anmäld slutlön av 1,800:—	Pension f.n. per år	Mer-kostnad per år
Höjning av pensioner från stadens pensionskassa	53,015: 25	41,759: 18	11,256: 07
Kommunala pensionstillägg till pensioner från S. K. P.	2,322: 20	1,822: 18	500: 02
	Kronor	55,337: 45	43,581: 36
			11,756: 09

Till Stadsfullmäktige.

Den 21 oktober 1943, § 319, beslöto stadsfullmäktige.

att pensionsunderlaget för de kommunalarbetare i stadens tjänst, varå det av Länsstyrelsen den 21 augusti 1924 fastställda pensionsreglementet för stadens befattningshavare samt befattningshavares efterlevande maka och barn ägde tillämpning, skulle under femårsperioden den 1/1 1944—1/1 1949 höjas för specialarbetare med 400 kronor och för grovarbetare med 600 kronor och sålunda för vardera utgöra 1,800 kronor;

att rörligt tillägg därå jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 19 februari 1942, § 53, skall utgå efter samma grunder som till stadens i tjänst varande befattningshavare, dock att det rörliga tillägget, om den fasta pensionen understiger 150 kronor i månaden, skall beräknas på ett pensionsunderlag, som med 30 kronor i månaden överstiger den fasta månadspensionen, varvid det belopp, på vilket det rörliga tillägget sålunda beräknas, icke får överstiga 150 kronor i månaden eller 160 procent av pensionens månadsbelopp.

Då angivna stadsfullmäktigebeslut icke berör redan pensionerade kommunalarbetare, har förre montören A. F. Larsson m. fl. i skrivelse av den 29 februari 1944 hemställt om förhöjning av till honom och övriga pensionerade kommunalarbetare utgående pensioner.

I den 23 mars 1944, § 38, avgivet yttrande över framställningen, har lönenämnden för sin del föreslagit *dels* höjning från och med den 1/1 1944 av redan pensionerade kommunalarbetares pensioner med belopp, som motsvarade den av stadsfullmäktige den 21 oktober 1943, § 319, beslutade förhöjningen av pensionsunderlaget för kommunalarbetare *dels ock* beviljande från samma tid av kommunala tilläggs pensioner med närmare angivna belopp till f. d. stadsarbetaren A. Hultströms änka, f. retorteldaren Norströms barn i första och andra giftet, f. gasverksarbetaren H. Björks änka samt f. montören H. Olssons änka.

Av stadskamreraren uppgjorda beräkningar över stadens kostnader vid ett bifall till lönenämndens förslag bifogas. (Bil. A och Bil. B.)

Drätselkammaren har vid skilda tillfällen behandlat förevarande framställning. Därvid har anmärkts, att nu ifrågavarande pensionärer borde inbetala vissa avgifter till staden för att icke komma i ett gynnsammare läge än de kommunalarbetare, som ännu icke pensionerats och sålunda hava att erlægga pensionsavgifter till staden. Å andra sidan borde dessa avgifter utgå i form av avdrag, icke med en tredjedel utan förslagsvis med 20 procent av det merbelopp per år, som kunde komma att tillerkännas varje särskild pensionstagare. Eljest skulle jämförelsen med de kommunalarbetare, som under den närmaste tiden komme att pensioneras, bli oförmånlig.

Drätselkammaren önskar framhålla, att ärendet berör fall, som sannolikt icke återkomma. Det anmälda pensionsunderlaget för nu ifrågavarande pensionärer har nämligen varit väl lågt. Staden synes därför böra bevilja dessa pensionärer ett särskilt tillägg till de utgående pensionsbeloppen, då eljest vissa orättvisor uppkomma ifråga om de pensionstagare, som avgått ur stadens tjänst innan det nya och högre pensionsunderlaget för kommunalarbetarna började tillämpas.

Drätselkammaren får under åberopande av vad ovan anförts och med bifogande av lönenämndens yttrande och övriga till ärendet hörande handlingar hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja de i kostnadsberäkningarna (Bil. A och Bil. B) angivna pensionstagarna förhöjningar av till dem utgående belopp på sätt, lönenämnden föreslagit, med avdrag, i varje särskilt fall, av 20 procent av det merbelopp per år, som skulle tillkomma varje särskild pensionstagare enligt kostnadsberäkningarna*) samt

att på innevarande år belöpande merkostnader för ett genomförande av föreliggande förslag skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Karlstad den 30 maj 1944.

På drätselkammarens vägnar:

AXEL KARLSSON.

Gustaf Palmér.

*) Exempelvis skall sålunda f. n., om drätselkammarens förslag bifalles, snickaren Johan Carlsson erhålla ett tillägg av kronor 415:20 med 20 procent avdrag därav, alltså: kronor 1,245:— — 83:04 = kronor 1,161:96.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 154.

Beträffande tillägg till utgående kommunalarbetarepensioner beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om anslag till utbildning i brandtjänst av vapenfria värnpliktiga.

*Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i
Karlstad den 8 maj 1944.*

§ 97.

Meddelade herr ordföranden, att, sedan styrelsen den 19 nästlidne april beslutat att hos stadsfullmäktige hemställa om anslag å 2,580 kronor för bestridande av kostnaderna för utbildning på fyra kurser av 40 vapenfria värnpliktiga, vilka enligt generalorder nr 200 den 27 januari 1944 skulle utbildas vid Karlstads stads brandkår, utkommit ny generalorder den 2 maj 1944 med nr 1682 angående utbildning i brandtjänst av dylika vapenfria värnpliktiga. Enligt sistnämnda generalorder skulle vid härvarande brandkår utbildas endast tolv vapenfria värnpliktiga, vilka skulle inrycka till tjänstgöring den 1 augusti 1944. Dessa tolv kunde utbildas på en kurs. Vidare hade fastighetsförvaltaren meddelat, att styrelsen för stadsbiblioteket förklarar sig förhindrad upplåta lokal i stadsbibliotekets byggnad för lektionsrum. Emellertid hade överenskommelse träffats med ABF härstädes om förhyrande av ett rum i de av förbundet disponerade lokalerna i fastigheten Östra Kanalgatan 2. Ersättning skulle utgå med två kronor per dag, under vilken lektion ägde rum. Enligt av brandchefen förut ingiven beräkning av kostnaden för utbildningen av de vapenfria värnpliktiga utgjorde densamma för en kurs med 10—12 deltagare med förläggning å Kungl. Värmlands Regemente 525 kronor enligt följande specifikation:

Materiel, slang m. m.	Kr. 150:—
Driftsbränsle	„ 125:—
Arvode till brandchefen och vice brandchefen	„ 200:—
Expenser	„ 50:—

Kronor 525:—

Härtill komme kostnaden för förhyrandet av lektionsrum. Undervisning i teoretiska ämnen komme att meddelas under 40 av kursens 60 dagar. Kostnaden för hyra för lektionsrum komme således att uppgå till 80 kronor.

Efter överläggning beslöt styrelsen, med återkallande av sin förut gjorda framställning om anslag å 2,580 kronor, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av på staden fallande kostnader för utbildning av tolv vapenfria värnpliktiga i brandtjänst vid härvarande brandkår anvisa ett anslag å 605 kronor.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 maj 1944.

§ 497.

Genom protokollsutdrag för den 8 maj 1944 hade brandstyrelsen hemställt om ett anslag på 605 kronor för utbildning av tolv vapenfria värnpliktiga i brandtjänst vid härvarande brandkår.

Drätselkammaren beslöt under åberopande av vad i brandstyrelsens skrivelse anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av 605 kronor för angivna ändamål att bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 155.

Beträffande anslag till utbildning av värnpliktiga i brandtjänst beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Motion av herr Hult om viss ändring i den för staden gällande brandordningen.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad får härmed hemställa att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Brandstyrelsen, att snarast möjligt inkomma med förslag till mera moderna bestämmelser av § 20 i Brandordningen för Karlstad stad av september 1924.

Karlstad den 17 februari 1944.

NILS O. HULT.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 maj 1944.*

§ 517.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 26 april 1944, § 399, bordlagda ärendet angående motion av herr Hult om införande av modernare bestämmelser i 20 § brandordningen för Karlstads stad.

Följande yttrande av brandstyrelsen i ärendet föredrogs:

"Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 3 april 1944.

§ 92.

Aterföretogs till behandling det av brandstyrelsen den 6 mars 1944, § 50, bordlagda ärendet angående begärt yttrande över herr Nils O. Hults motion 'att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt brandstyrelsen, att snarast möjligt inkomma med förslag till mera moderna bestämmelser av § 20 i brandordningen för Karlstads stad av september 1924'.

Herr ordföranden erinrade om, att efter framställning från Karlstads Fastighetsförening brandstyrelsen i skrivelse den 2 april 1936 hos stadsfullmäktige hemställt om att stadsfullmäktige ville besluta att antaga följande lydelse å § 20 i Brandordningen för Karlstad ävensom underställa beslutet Länsstyrelsen i länet för fastställelse:

§ 20.

1 mom. Inom varje gård, inom stadens icke planlagda område, skall av ägaren hållas minst följande brandredskap:

1 pyttsspruta eller av Statens provningsanstalt godkänd kemisk eldsläckningsapparat.

1 brandhake.

1 räddningsstege av sådan längd, som av brandsyneförrättaren godkännes samt

2 hinkar.

2 mom. Brandsyneförrättaren äger besluta, dels, att i boningshus av trä samt i sådant av sten med trätappor skall finnas den brandredskap, som kan anses vara erforderlig, dels, att i varje bostadslägenhet, som är belägen högre än två våningar, och ej försedd med minst två trappor, skall på lämpligt ställe, som vid brandsyn anvisas, finnas lätt tillgängliga repstegar eller livräddningslinor.

3 mom. Såväl sprutor som hinkar skola vara tydligt märkta i oljefärg med gårdens namn eller nummer. All brand- och livräddningsredskap skall hållas i fullgott skick och får ej användas för annat ändamål än det, varför den är avsedd, samt skall förvaras å lätt tillgängligt ställe, vilket vid brandsynen kontrolleras.'

Den 28 maj 1936 hade stadsfullmäktige antagit den föreslagna lydelsen. Beslutet hade emellertid icke underställts länsstyrelsen för fastställelse.

Efter överläggning beslöt brandstyrelsen, att såsom yttrande i ärendet hänvisa till ovanstående framställning från brandstyrelsen till stadsfullmäktige.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL."

Under återopande av vad ovan anförts beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att vidhålla sitt den 28 maj 1936, § 101, fattade beslut angående ovan angiven ändring av brandordningen samt

att underställa länsstyrelsen beslutet ifråga för fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 156.

Beträffande herr Hults motion om ändring av stadens brandordning beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drättselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Borgmästaren Gunnar Lindskogs framställning om medgivande att få med tjänsten förena uppdraget som ledamot av styrelsen för Karlstads Teateraktiebolag.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 157.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över en av borgmästaren Gunnar Lindskog hos Länsstyrelsen gjord framställning om medgivande att med tjänsten få förena uppdraget som ledamot av styrelsen för Karlstads Teateraktiebolag.

Beredningsutskottet beslöt efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Styrelsens för Karlstads skolor framställning för yrkesundervisning angående åtagande från stadens sida av vissa kostnader för skolorna.

*Utdrag ur protokollet vid sammanträde i styrelsen
för Karlstads skolor för yrkesundervisning den 5 maj
1944.*

Närvarande: herrar E. Strandman, ordförande, G. Ryrfeldt, P. Sandberg, K.-I. Asplund, fruarna Anna Lundblad och Aina Pettersson samt Hj. Bystedt, skolans rektor, sekreterare.

§ 2.

Beslutades ingå till Stadsfullmäktige med anhållan om "Stadsfullmäktiges åtagande av erforderliga kostnader för lärares avlöning samt för lokaler och materiell för tiden 1 juli 1944—30 juni 1945".

Protokollsutdrag, utvisande stadsfullmäktiges beslut härom, skall jämte bevis över att beslutet vunnit laga kraft vara inkommet till överstyrelsen för yrkesutbildning innan sökt statsbidrag kan beviljas, varvid föreskrivits, att i formuleringen av fullmäktiges beslut här ovan citerade lydelse skall finnas ordagrant intagen.

Karlstad som ovan.

In fidem:
HJ. BYSTEDT.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 158.

Beredningsutskottet hade att avgiva yttrande över en av styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning gjord framställning om "stadsfullmäktiges åtagande av erforderliga kostnader för lärares avlöning samt för lokaler och materiel för tiden 1 juli—30 juni 1945".

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag till reglemente för Karlstads Idrottsstyrelse.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.*

§ 159.

Beredningsutskottet hade att yttra sig över följande av Karlstads idrottsstyrelse till stadsfullmäktige avgivna förslag till

"REGLEMENTE FÖR KARLSTADS IDROTTSSTYRELSE.

§ 1.

Karlstads idrottsstyrelse har till uppgift

att handhava förvaltningen av stadens för idrott, lekar, bad och friluftsliv avsedda anläggningar, i den mån desamma icke enligt gällande författningar eller särskilda beslut av stadsfullmäktige tillhöra annan myndighets eller styrelses förvaltning;

att verka för iordningställandet av platser och lokaler för idrottsutövning och lek;

att biträda med lämpliga arrangemang för friluftsliv;

att understödja strävandena att utbilda idrottsledare;

att understödja propagandan för idrotts- och friluftsliv;

att handlägga eller yttra sig över andra med stadens idrotts- och friluftsliv sammanhängande frågor, vilka av stadsfullmäktige eller drätselkammaren för sådant ändamål överlämnas till styrelsen, samt

att föreslå åtgärder i övrigt, som från stadens sida kunna anses önskvärda till idrottens och friluftslivets befrämjande.

§ 2.

Styrelsen skall bestå av sju ledamöter med lika antal suppleanter, vilka skola utses av stadsfullmäktige efter utlåtande av beredningsutskottet, varvid dock beredningsutskottet, innan det avgiver sitt utlåtande, skall lämna i staden verksamma till Svenska Gymnastik- och idrottsföreningarnas Riksförbund anslutna organisationer tillfälle att till utskottet inkomma med förslag till ledamöter och suppleanter i styrelsen.

Valperioden för såväl ledamöter som suppleanter skall utgöra tre år, dock med den inskränkningen att fyllnadsval endast skall avse återstående del av den avgångnes mandattid.

Till styrelsens sammanträden kallas jämväl suppleanterna. Vid förfall för ordinarie ledamot utövar suppleant rösträtt i den ordning, stadsfullmäktige vid valet bestämmer.

§ 3.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande samt inom eller utom sig sekreterare och de övriga tjänstemän och funktionärer, som anses erforderliga, samtliga för löpande kalenderår. Styrelsen åligger att för densamma underlydande tjänstemän och funktionärer fastställa erforderliga instruktioner.

Ordföranden och vice ordföranden och ytterligare en av styrelsen utsedd person skall utgöra arbetsutskott, som äger handlägga de löpande ärendena.

§ 4.

Styrelsen sammanträder på ordförandens kallelse, när ordföranden finner sådant nödigt eller när minst tre av styrelsens ledamöter därom anhålla hos ordföranden.

Kallelse till sammanträde med uppgift om de till behandling föreliggande ärendena skall i god tid skriftligen delgivas ledamöterna.

§ 5.

Styrelsen är beslutför, när minst fem ledamöter eller suppleanter äro tillstädes.

Vid omröstning har ordföranden utslagsröst, om rösterna utfalla lika.

Val sker med slutna sedlar, då förslag därom framställles. Vid lika röstetal skilje lotten.

§ 6.

Vid sammanträde skall föras protokoll, som justeras av ordföranden och en vid sammanträdet därtill utsedd ledamot.

§ 7.

Sekreteraren åligger att på anmodan av ordföranden sammankalla styrelsen, uppsätta föredragningslistor, föra protokoll vid dess sammanträden, ombesörja styrelsens korrespondens, förvara inkommande och kopior av utgående skrivelser samt uppgöra förslag till årsberättelse.

§ 8.

För särskilda arbetsuppgifter äger styrelsen hos drätselkammaren anhålla om biträde av stadens tjänstemän.

§ 9.

Om så prövas erforderligt, äger styrelsen rätt att i av drätselkammaren godkänd omfattning på stadens bekostnad anlita andra sakkunniga biträden.

§ 10.

Styrelsen har att årligen före 1 april till stadsfullmäktige avgiva berättelse över föregående års verksamhet.”

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte antaga det framlagda reglementsförslaget.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag till fördelning av Mellqvistska slöjdstipendiet.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 8 juni 1944.

§ 160.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag angående fördelning av tillgängliga räntan, kronor 400: 87, å Mellqvistska slöjdstipendiefonden, beslöt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte besluta att i möjligast lika mån fördela beloppet mellan sökandena folkskollärarna Hans-Olof Silvemark och Karl Tryggve Storm med för vardera skyldighet att vid högre slöjdseminarium genomgå en slöjdkurs på minst sex veckor samt rätt att uppbära hälften av tilldelat belopp efter styrkt inskrivning vid sådan läroanstalt och återstoden efter fyra veckors undervisning därstädes.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 15 Juni 1944.

N:o 7.

Stadskamrerarens sammandrag av Karlstads stads räkenskaper ävensom redogörelse för förvalt- ningen av stadens donationer och fonder för år 1943.

1. Sammandrag av inkomster och utgifter för år 1943, vilka på-
verkat uttaxeringen ..... sid. 2
2. Tillgångar och skulder den $31/12$ 1943 ..... „ 6
3. Redogörelse för kommunalutskylderna ..... „ 8
4. Redogörelse för stadens fonderade lån ..... „ 10
5. Redogörelse för stadens donationer och fonder ..... „ 12

Ekonomiska förvaltningsberättelser för:

6. Brandväsendet ..... sid. 18
7. Hamnen ..... „ 26
8. Vatten- och avloppsverken ..... „ 30
9. Centralbiblioteket och föreläsninganstalten ..... „ 39
10. Fattigvården ..... „ 45
11. Barnavården ..... „ 61
12. Familjebidragsnämnden ..... „ 71
13. Hemsysternämnden ..... „ 79
14. Gasverket ..... „ 82
15. Elektricitetsverket, se serien A, N:o 8.

Sammandrag av inkomster och utgifter

Litt.	Delegation	Ingående reservation	Inkomster enligt stat	Inkomster enligt bok
1 A	Magistrat och rådhusrätt..	—	29,000:—	30,770:37
B 1	Polisväsen och fångvård..	—	134,974:93	142,806:74
2	Åklagarväsen	—	1,300:—	1,675:—
D 1 A	Allmänt luftskydd	1,857:70	4,000:—	43,124:08
B	Enskilt luftskydd och industriluftskydd	—	9,575:—	608:65
E	Kristidsnämnd	—	—	—
2 B	Mantalsskr., taxerings- o. kronouppbördsverk	—	13,400:—	17,788:57
C	Exekutionsverk	—	—	—
3 A	Stadsfullmäktige och deras beredningar	—	—	—
B	Stadsrevision	—	—	—
C	Drätselkammare	—	33,200:—	34,216:50
Ö	Allm. förvalt. Övr. anslag	2,302:40	2,000:—	—
4	Byggn.- o. stadsplaneväsen	13,057:61	3,600:—	11,543:67
5 A	Förvaltningsbyggnader ..	14,433:31	311,980:—	302,352:71
B	Regleringsfastigheter	—	119,980:—	126,418:61
C	Jordbruksegend. o. skogar	—	38,100:—	47,037:62
E 2	Pensionärshem	400:—	151,776:—	90,566:76
F	Aktier och andelar i byggnadsföretag	—	1,520:—	1,670:—
Ö	Övriga anslag	—	—	—
6 A	Brandväsen	2,368:58	46,010:—	80,902:12
B	Sotningsväsen	—	—	—
C	Skogsbrandväsen	—	—	—
7 A	Gatu- och parkförvaltning	55,572:33	166,703:59	319,374:57
B	Centralförråd	—	254,565:72	512,519:51
8 A	Hamnen	—	293,556:11	312,509:81
11 A	Allmän hälso- och sjukvård	—	50:—	117:—
13 A	Vattenledningsverk	—	499,035:—	573,313:02
B	Avloppsverk	7,100:—	152,990:—	122,611:42
C	Renhållningsväsen	2,822:04	98,300:—	97,689:63
D	Bekvämlighetsinrättningar	—	3,900:—	4,060:—
E	Badhus	601:02	120,000:—	135,140:03
14 A	Saluhall	—	28,775:—	31,775:94
C	Köttbesiktningbyrå	—	8,158:—	9,101:35
15 A	Folkskola o. fortsättnings-skola	9,906:—	541,264:—	598,886:48
C	Elementarlärov. för flickor	—	90,677:79	99,225:05
C	Kommunal flickskola	—	90,567:21	86,310:34
G	Allmänt läroverk	—	—	—
H	Skolor för yrkesundervisn.	—	17,730:—	18,287:39
L	Centralbibliotek	—	23,825:—	25,426:40
P	Föreläsninganstalt	—	1,450:—	2,414:83

för år 1943, vilka påverkat uttaxeringen.

Förskott till följande år	Förskott från föregående år	Utgifter enligt stat och beslut	Utgifter enligt bok	Utgående reservation	Överskott + Underskott —
—	—	141,540:32	137,939:80	630:—	+ 4,740:89
—	—	586,415:45	583,916:13	7,479:50	+ 2,851:63
—	—	21,777:—	21,339:22	—	+ 812:78
17,968:30	60,243:80	66,662:74	61,227:57	7,490:53	— 3,349:08
—	—	9,575:—	608:65	—	—
—	—	38,136:—	35,026:73	—	+ 3,109:27
—	—	56,566:05	55,234:30	—	+ 5,720:32
—	—	69,855:68	78,841:19	—	— 8,985:51
—	—	21,025:—	23,945:79	—	— 2,920:79
—	—	16,658:—	16,315:67	—	+ 342:33
—	—	173,875:94	180,882:96	—	— 5,990:52
—	—	26,016:50	24,147:82	2,131:40	+ 39:68
—	—	96,117:10	94,352:76	11,108:97	+ 11,656:65
21,745:93	—	456,821:19	475,888:64	22,028:08	— 14,543:58
304:—	—	147,806:30	154,435:96	—	+ 112:95
4,000:—	2,000:—	70,700:89	81,354:07	1,583:34	— 1,298:90
139,400:—	80,400:—	157,810:—	61,333:38	99,522:87	— 4,855:49
—	—	4,700:—	4,600:—	—	+ 250:—
—	—	3,000:—	2,189:57	—	+ 810:43
—	—	295,185:68	313,296:46	500:—	+ 18,649:92
—	—	82,100:—	73,850:02	—	+ 8,249:98
—	—	800:—	329:84	—	+ 470:16
170,206:87	214,653:57	615,057:63	815,820:54	21,770:66	— 58,736:96
—	—	259,565:72	513,811:26	—	+ 3,708:25
6,398:75	—	339,489:37	340,934:70	4,892:82	+ 19,014:30
—	—	59,260:47	55,884:17	—	+ 3,443:30
17,204:71	17,204:71	381,549:—	349,119:79	55,039:03	+ 51,668:20
110,017:06	68,220:—	283,888:—	213,150:64	96,750:—	— 7,494:16
—	—	104,420:—	107,115:30	—	— 483:63
—	—	3,902:—	3,911:26	—	+ 150:74
—	—	135,178:68	146,937:96	—	+ 3,981:77
—	1,500:—	42,019:54	42,182:85	—	+ 1,337:63
—	1,198:69	19,275:—	18,063:54	—	+ 956:12
—	—	1,119,765:14	1,123,743:85	15,378:—	+ 48,171:77
—	—	167,140:68	152,809:99	—	+ 22,877:95
—	—	136,519:04	132,488:81	—	— 226:64
261:50	—	26,800:—	16,786:08	10,357:78	— 82:36
—	—	57,381:—	39,938:77	—	+ 17,999:62
—	—	61,819:75	63,199:31	—	+ 221:84
—	—	3,430:—	3,974:88	—	+ 419:95

Litt.	Delegation	Ingående reservation	Inkomster enligt stat	Inkomster enligt bok
Ö	Undervisn.- och bildningsverksamhet. Övr. anslag	500:—	1,300:—	300:—
16 A	Fattigvård	—	260,500:—	286,116:39
B	Barnavård	—	63,775:—	69,193:38
C	Nykterhetsnämnd	—	750:—	703:05
D	Arbetslöshetskommitté ..	150:—	7,150:—	2,857:32
G	Familjebidragsnämnd ...	—	1,740,000:—	2,052,519:63
H	Hemsystemnämnd	—	200:—	456:77
Ö	Understödsverksamhet.			
	Övriga anslag	—	—	—
17 A	Allm. pensionsförsäkr. ...	—	—	—
B	Sjukkassor	—	—	—
18 E	Hyresnämnd	—	—	—
F	Vedkommitté	—	—	54,761:78
19 A	Gasverk	99,495:95	706,278:—	803,725:40
B	Elektricitetsverk	10,000:—	1,753,328:50	2,293,201:74
C	Elverkets materialförråd..	—	58,901:88	244,035:31
20	Finansförvaltning:			
	Underskott från år 1941	—	—	—
	Räntor o. lånekostnader	—	924,255:17	944,308:85
	Anslag till särsk. ändamål	—	—	—
	Medel t. oförutsedda utg.:			
	Årets anslag:			
	Stadsfullmäktige ..	—	—	—
	Drätselkammaren ..	—	—	—
	Egna fonder och reservationer	—	—	—
	Upplånat kapital	—	—	—
	Utlånat kapital	—	271,875:83	298,386:30
	Uppbördskonto för kommunalskatt	—	4,692,389:86	4,754,714:82
	Övr. skatter o. rättigheter	15,659:—	391,291:66	439,735:10
	Tomtförsäljningar och fastighetsförvärv	—	—	213,140:87
	Avsättning till fastighetsförsäljningsfonden	—	—	—
	Avsättn. till Amorteringsfonden för bostadslån ..	—	—	—
	Avsättn. t. delcrederekonto	—	—	—
	Avsättn. t. Förnyelsefonden	—	—	—
			14,163,959:25	
	Kronor	236,225:94		16,338,400:88
				17,520,533:55

Förskott till följande år	Förskott från föregående år	Utgifter enligt stat och beslut	Utgifter enligt bok	Utgående reservation	Överskott + Underskott —
2,750:—	1,750:—	22,600:—	21,750:—	1,250:—	+ 100:—
—	—	890,653:31	842,871:47	—	+ 73,398:23
—	—	139,617:56	139,969:86	—	+ 5,066:08
—	—	5,039:54	5,545:15	—	— 552:56
—	—	40,750:—	26,726:24	—	+ 9,881:08
—	—	1,892,680:—	2,175,667:56	—	+ 29,532:07
—	—	6,264:—	5,450:73	—	+ 1,070:04
—	—	14,200:—	13,998:—	100:—	+ 102:—
—	—	172,703:—	176,650:84	—	— 3,947:84
—	—	14,400:—	16,127:—	—	— 1,727:—
—	4,025:—	12,445:—	6,849:03	—	+ 1,570:97
17,384:91	42,540:60	—	29,606:09	—	—
100,000:—	100,000:—	622,424:69	715,313:61	75,732:43	+ 28,322:—
88,677:79	49,651:33	1,311,464:40	1,581,474:10	63,440:—	+ 255,450:—
—	—	58,901:88	244,035:31	—	—
—	—	241,272:36	241,272:36	—	—
—	—	521,441:10	488,901:08	—	+ 52,593:70
—	26,126:92	39,627:73	13,346:29	437:60	— 283:08
—	—	82,076:35	—	—	+ 82,076:35
—	—	22,809:82	—	—	+ 22,809:82
—	—	11,250:—	15,780:92	—	— 4,530:92
249,450:91	—	810,732:65	1,049,623:72	—	+ 10,559:84
—	—	—	—	—	+ 26,510:47
—	—	—	—	—	+ 62,324:96
—	—	870,000:—	870,000:—	—	+ 64,102:44
136:—	—	1,000:—	1,136:—	—	+ 213,140:87
—	—	—	213,140:87	—	—213,140:87
—	—	—	12,644:21	—	— 12,644:21
—	—	—	200,000:—	—	—200,000:—
—	—	—	200,000:—	—	—200,000:—
		14,163,959:25			
945,906:73	669,514:62		15,928,810:67	497,623:01	+ 424,585:25
			17,520,533:55		

Karlstad i drätselkontoret den 10 maj 1944.

STELLAN WENDT.

Karlstads

UTGÅENDE

December 31.

<i>Kassa Konto</i>	1,805: 66		
<i>Werml. Ensk. Bank A.-B., I</i>	176,668: 71		
<i>Werml. Ensk. Bank A.-B., II</i>	17,448: 64		
<i>A.-Bol. Göteborgs Bank, I</i>	1,459: 44		
<i>A.-Bol. Göteborgs Bank, II</i>	211,329: 71		
<i>A.-Bol. Svenska Handelsbanken</i> ..	13: 47		
<i>A.-Bol. Jordbrukarbanken</i>	11: 45		
<i>Karlstads Sparbank</i>	4: 08		
<i>Postgiro</i>	163,507: 42		
<i>Avräkning med donationsfonderna</i>	14,374: 60		
<i>Utlåning ur tillgängliga medel</i> ...	52,439: 78		
<i>Utgiftsförskott</i>	51,279: 50		
<i>Andelar i ekonomiska föreningar</i>	1,920: —		
<i>Diverse fordringar</i> ..	1,196,198: 47		
<i>d:o, skatterestantier</i>	813,472: 99	2,009,671: 46	
<i>Karlstads Bostads A.-Bol.</i>	286,140: 21		
<i>Förråd</i>	517,453: 75		
<i>Inkomstrest</i>	1,098,769: 10	4,604,296: 98	
<i>Skattestatens förskott å anslag</i> ..	945,906: 73		
<i>Fondstatens förskott å anslag</i> ...	43,435: —		
<i>Beslutad ej verkställd upplåning</i>	278,612: —	1,267,953: 73	5,872,250: 71
<i>Fastigheter</i>	9,617,702: 36		
<i>Anläggningar</i>	7,094,175: 44		
<i>Inventarier</i>	669,699: 90		
<i>Aktiers Konto</i>	89,326: —		
<i>Utlånat kapital</i>	723,377: 98		
<i>Kraftleveransavtalet med Uddeholms A.-B.</i>	1,196,539: 76		
<i>Fondkapital</i>	1,825,685: 89	21,216,507: 33	
		Kronor 27,088,758: 04	

Drätselverk.

BALANS 1943.

December 31.

<i>Avräkning med Kyrkorådet</i>	21,906: 51		
<i>Skattestatens överskott och under-</i> <i>skott:</i>			
<i>Översk. för år 1942</i> 356,840: 51			
<i>Översk. för år 1943</i> <u>424,585: 25</u>	781,425: 76		
<i>Inkomstförskott</i>	161,642: 53		
<i>Diverse skulder</i>	285,405: 96		
<i>Utgiftsrester</i>	1,116,662: 76		
<i>Delcrederekonto</i>	795,340: 04		
<i>Medel till brandförsvaret</i>	23,965: —		
<i>Affärsverkens avsättn. till skatter</i>	38,000: —		
<i>Maskinskaderegleringsmedel</i>	2,546: 25		
<i>Skattestatens reserverade anslag</i> .	<u>497,623: 01</u>	3,724,517: 82	
<i>Fondstatens reserverade anslag</i> ..	390,056: 08		
<i>Vänerns reglering</i>	97,089: 78		
<i>Brandskaderegleringsmedel</i>	31,117: 51		
<i>Väg- och brofonden</i>	85,628: 63		
<i>Amorteringsfonden för järnvägs-</i> <i>lån</i>	13,528: 27		
<i>Amorteringsfonden för bostadslån</i>	500,483: 11		
<i>Låneregleringsfonden</i>	118,077: 12		
<i>Amorteringsfonden för Färjestads-</i> <i>lånet o. d.</i>	31,381: 33		
<i>Skatteregleringsfonden</i>	110,000: —		
<i>Fastighetsförsäljningsfonden</i> ...	269,777: 17		
<i>Förnyelsefonden</i>	<u>500,593: 89</u>	2,147,732: 89	5,872,250: 71
<i>Upplånat kapital</i>	11,811,768: 18		
<i>Kapitalbehållning</i>	<u>9,404,739: 15</u>	21,216,507: 33	
		<u>Kronor 27,088,758: 04</u>	

Uppbörd av kommunalutskylder.

Årets debiterade kommunalutskylder utgjorde 5,099,978: 60
 varav för kyrkliga behov 345,263: 78

Härav har under året influtit:

vid 1:sta uppbördsstämman 1,609,444: 63
 „ 2:dra d:o ..... 1,313,723: —
 „ 3:dje d:o 1,258,014: 58
 genom stadsfogden 94,174: 36
 „ övrig indrivning 3,328: 70

Kronor 4,278,685: 27

Avkortat ej uppfört å restlängd 7,820: 34

Vid årets slut voro oguldna 813,472: 99

motsvarande 15,95 %.

De tre nästföregående uppbördsresultaten framgår av följande:

	1942	1941	1940
Debiterade kommunalutskylder	4,907,110: 88	4,082,125: 14	3,286,933: 26
därav för kyrkliga behov	321,900: —	321,300: —	270,650: —
Influtet:			
Vid 1:sta uppbördsstämman ..	1,524,686: 94	1,255,473: 69	1,055,958: 74
„ 2:dra d:o ..	1,268,509: 75	1,004,041: 03	809,330: —
„ 3:dje d:o ..	1,229,586: 16	963,641: 10	772,603: 75
genom stadsfogden	104,424: 09	78,244: 52	89,616: 62
„ övrig indrivning	1,384: 24	4,806: 93	3,982: 02
Vid årets slut oguldna	774,955: 33	768,340: 32	555,442: 13
Motsvarande	15,79 %	18,82 %	16,9 %

Av vid 1943 års ingång utestående restantier hava under året influtit Kronor 503,081: 81.

Motsvarande summan var under de tre sistförflutna åren:

År 1942 ..... 378,875: 17
 „ 1941 ..... 222,679: 35
 „ 1940 ..... 146,673: 14

Skatterestantier år 1943.

Skatten avser	Utestående vid årets början	Uppdebiterat under året	Inbetalt under året	Avkortat	Utestående vid årets slut
År 1932	126,570: 59	—	183: 36	—	—
„ 1933	127,526: 80	—	327: 02	—	127,199: 78
„ 1934	100,185: 24	—	189: 99	—	99,995: 25
„ 1935	100,591: 28	—	37: 40	—	100,553: 88
„ 1936	106,903: 93	—	369: 43	—	106,534: 50
„ 1937	129,576: 21	—	495: 70	—	129,080: 51
„ 1938	172,201: 41	—	3,417: 14	—	168,784: 27
„ 1939	276,614: 45	—	69,151: 07	—	207,463: 38
„ 1940	515,033: 09	—	161,842: 59	—	353,190: 50
„ 1941	774,955: 33	—	267,068: 11	—	507,887: 22
„ 1942	—	5,099,978: 60	4,278,685: 27	7,820: 34	813,472: 99
Kronor	2,430,158: 33	5,099,978: 60	4,781,767: 08	7,820: 34	2,614.162: 28

Stadens fonderade lån utgjordes vid 1943 års slut av:

L å n		Räntesats	Stottbet.-år	Ursprungligt lånebelopp	Under året verkställd kapital-nybetaling	Skuld 31/12 1943
1917 års lån hos	Kungl. Pensionsstyrelsen	4,76	1957	100,000:—	2,806:53	56,627:92
1920 " " "	Karlstads Sparbank	5	1960	500,000:—	18,672:54	309,843:38
1920 " " "	Riksförsäkringsanstalten	5 1/2	1960	300,000:—	7,524:17	195,601:83
1920 " " "	Karlstads Sparbank	3,4	1960	300,000:—	8,461:91	197,511:82
1920 " " "	Kungl. Pensionsstyrelsen	6,26	1960	130,000:—	3,283:88	83,446:58
1922 " " "	Riksförsäkringsanstalten	5,25	1947	291,000:—	16,389:27	74,625:15
1922 " " "	ur C. A. Fahlgrens stipendiefond	5 1/2	1962	10,500:—	224:28	7,595:74
1922 " " hos	Kungl. Postsparbanken (541)	5,26	1952	472,000:—	18,934:60	222,021:17
1925 " " "	Riksförsäkringsanstalten	5,16	1950	382,000:—	18,438:60	159,001:37
1926 " " "	Karlstads Sparbank	6	1946	7,395:—	488:19	1,616:05
1928 " " "	Göteborgs Sparbank	4,86	1955	565,000:—	20,200:—	332,800:—
1928 " " "	Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa	4,6	1953	300,000:—	12,748:34	154,953:82
1928 " " "	Riksförsäkringsanstalten	4,75	1953	200,000:—	8,500:68	104,176:29
1928 " " "	Statens Järnv. änke- och pupillkassa	4,8	1953	1,718,000:—	71,328:73	931,497:93
1928 " " "	Kungl. Generalpoststyrelsen (687)	4,76	1943	225,000:—	10,571:86	—
1928 " " "	d:o (7)	4,75	1948	500,000:—	30,956:92	158,783:23
1928 " " "	Svenska Livförsäkringsanstalten Trygg	4,0	1948	525,000:—	31,348:78	181,347:37
1929 " " "	Stockholms stads Sparbank	2,5	1959	1,078,000:—	25,979:25	501,498:39
1931 " " "	Kungl. Generalpoststyrelsen (877)	4 1/2	1956	381,945:—	14,357:36	245,464:19
1931 " " "	d:o (878)	4 1/2	1961	1,137,375:—	31,085:36	841,878:—
1931 " " "	Stockholms stads Sparbank (1923 års)	4 1/2	1943	1,332,500:—	51,787:16	—
1931 " " "	Kungl. Pensionsstyrelsen (1928 års)	4,6	1947	200,000:—	12,385:62	55,508:20
1933 " " "	Svenska Livförsäkringsanstalten Trygg	4,1	1958	755,900:—	565,610:15	—
1934 " " "	Riksförsäkringsanstalten	3,8	1959	250,000:—	8,310:30	185,273:56
1934 " " "	Stadens donationer och fonder (1924)	4	1944	111,530:08	12,713:25	13,221:77
1934 " " "	Kungl. Pensionsstyrelsen	3,8	1947	1,394,000:—	114,417:85	502,834:—
1935 " " "	d:o	3,1	1958	488,000:—	18,398:76	355,402:53
1935 " " "	Göteborgs Sparbank	3	1958	200,000:—	7,579:47	145,198:42
1935 " " "	Ränte- och Kapitalförsäkringsanstalten	3,19	1960	525,100:—	17,749:98	390,710:63
1936 " " "	Kungl. Postsparbanken (1191)	3,4	1960	1,084,100:—	36,039:33	841,222:30
1936 " " "	Stadens donationer och fonder	3,625	1956	143,000:—	6,181:07	104,017:59
1937 " " "	d:o	3	1962	156,500:—	4,976:14	128,734:61
1937 " " "	d:o	2,76	1962	485,300:—	15,751:38	396,894:52
1939 " " "	Svenska Livförsäkringsanstalten Trygg	2,7	1964	850,000:—	26,263:93	749,015:06
1939 " " "	Stockholms stads Sparbank	2,7	1959	155,025:—	6,442:45	130,253:74

L å n	Räntesats	Slutbetalnings-år	Ursprungligt lånchellopp	Under året verkställd kapitalavbetalning	Skuld 31/12 1943	
1939 års lån hos Stockholms stads Sparbank	2,725	1964	178,600:—	5,504: 59	157,442: 38	
1939 " " " Stadens donationer o. fonder (Donationsjordsfonden)	—	1964	65,000:—	2,600:—	54,600:—	
1940 " " " Kungl. Pensionsstyrelsen	4,75	1960	633,181:—	21,572: 67	571,353: 33	
1940 " " " d:o	4,75	1965	527,600:—	12,553: 79	491,620: 62	
1940 " " " Svenska Personal-Pensionskassan	4,25	1960	193,000:—	6,863:—	173,239:—	
1940 " " " d:o	4,15	1965	99,657: 83	2,543:—	92,327:—	
1941 " " " Kungl. Pensionsstyrelsen	4,2	1961	142,500:—	4,883: 78	132,929: 29	
1941 " " " Karlstads Sparbank	3,25	1951	363,209: 79	36,321:—	290,568:—	
1941 " " " d:o	3,4	1964	140,900:—	6,000:—	126,000:—	
1942 " " " d:o	3,4	1967	189,600:—	4,997: 52	182,166: 20	
Värmlands Hypoteksförening	—	—	17,832: 08	4,696: 63	12,494: 86	
Värmlands Stadshypoteksförening	4,6	1960	18,568: 11	266: 48	15,760: 53	
d:o	3,9	1984	3,225: 65	41: 04	3,125: 94	
Karlstads Sparbank	3,5	—	12,000:—	12,000:—	—	
1943 års lån hos A.-Bol. Göteborgs Bank	3,23	1953	210,000:—	—	210,000:—	
1943 " " " Stadens donationer och fonder	2,5	1958	200,000:—	—	200,000:—	
1943 " " " Karlstads Sparbank	3,5	1958	315,000:—	—	315,000:—	
I samband med inkorporeringen:						
Karlstads socken:						
1915 års lån hos Domkapitlet i Karlstad	5	1955	20,000:—	618: 11	10,330: 84	
1916 " " " Statens Pensionsanstalt	5	1956	26,000:—	765: 32	14,233: 03	
1923 " " " Kungl. Postsparbanken (574)	4	1952	55,000:—	26,776: 24	—	
			Kronor	20,665,044: 54	1,405,911: 24	11,811,768: 18

Redogörelse för förvaltningen av stadens donationer och fonder under år 1943.

Drätselkammaren.

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetal- ningar	Utbetal- ningar	Behållning vid årets slut
Amicitiafonden	2,016: 92	50: 42	50: 20	2,017: 14
Barnens dags fond 1908	73,460: 62	2,486: 70	2,900: —	73,047: 32
Bergerska fonden	4,939: 61	167: 20	195: 33	4,911: 48
C. H. Bolanders donationsfond ..	29,637: 03	1,050: —	1,050: —	29,637: 03
Borgarbrandkårens kassa	1,710: 41	42: 76	—	1,753: 17
Brandkårens kassa	5,035: 34	142: 98	—	5,178: 32
Ernst Broderssons fond	31,015: 64	1,059: 57	950: —	31,125: 21
Lektor Bures Minne	166: 56	4: 73	—	171: 29
Leontine Clarholms fond	15,797: 01	556: 72	—	16,353: 73
Donationsjordsfonden	562,563: 40	377,333: 14	108,807: 18	830,999: 36
Emma Dyrssens Minnesfond	5,677: 91	137: 90	161: 92	5,653: 89
Ekelundska Asylfonden	70,385: 43	2,578: 86	2,000: —	70,964: 29
Ekelundska fonden för sjukskö- terskor	80,033: 67	3,213: 20	—	89,246: 87
Eneströmska fonden	218,585: 99	7,626: 13	2,000: —	224,212: 12
C. A. Fahlgrens donationsfond ..	38,271: 16	1,086: 76	—	39,357: 92
C. A. Fahlgrens stipendiefond (Flickskolan)	7,498: 34	187: 46	159: 80	7,526: —
C. A. Fahlgrens stipendiefond (Lärlingsskolan)	16,158: 98	638: 57	795: —	16,002: 55
Flitpremiefonden	3,599: 94	189: 77	162: —	3,627: 71
Sven af Geijerstams donations- fond	53,676: 68	3,391: 72	1,500: —	55,568: 40
Greta Gullströms premiefond ..	629: 06	17: 53	13: —	633: 59
Carl Fredr. Göthbergs fond	40,805: 85	1,438: 08	1,420: —	40,823: 93
Karlstads stads Kulturfond	177,833: 30	20,784: 09	300: —	198,317: 39
Karlstads stads Olycksfallsför- säkringsfond	119,227: 53	10,657: 60	14,575: 10	115,310: 03
Karlstads stads Pensionsfond ..	553,244: 90	36,821: 71	14,550: 40	575,516: 21
P. F. Kylanders fond för behö- vande folkskolebarn	13,287: 15	449: 75	535: 35	13,201: 55
Konstutställningsfonden	2,271: 77	56: 79	—	2,328: 56
Hj. Lagerlöfs donationsfond	171,148: 58	10,211: 60	—	181,360: 18
Lagerlöfska fonden för sjukskö- terskehjälp	15,889: 39	538: 08	327: 15	16,100: 32
Carl och Anna Lundins Minne ..	307,927: 43	1,221: 63	33,994: 83	275,154: 23
Mæchels gåva	3,205: 20	91: 28	91: 01	3,205: 47
Carlos Malméns donationsfond ..	54: 92	1: 56	—	56: 48
Mellqvistska fonden för slöjd ..	13,932: 90	486: 87	170: —	14,249: 77
Mellqvistska fonden för studier	10,877: 51	398: 45	286: 89	10,789: 07
Fabrikör H. Narums testamente	100,867: 23	2,793: 18	3,200: —	100,260: 41
Axel Nermans donationsfond ..	47,139: 23	1,341: 97	1,000: —	47,481: 20
Alfred och Hilda Nybergs fond för fattiga sjuka	57,941: 64	1,907: 45	1,110: 60	58,738: 49
Alfred och Hilda Nybergs fond för Slummens barnkoloni	5,133: 34	125: 80	101: 29	5,157: 85
Rudolph Palmgrens fond	32,860: 72	1,112: 28	—	33,973: —

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetal- ningar	Utbetal- ningar	Behållning vid årets slut
Radiofonden	10,035: 56	369: 82	290: —	10,115: 38
Romstads Invallningsföretags fond	5,185: 16	145: 73	196: 82	5,134: 07
Emil Runes donationsfond	56,196: 51	1,573: 30	1,000: —	56,769: 81
Axel Sandwalls donationsfond..	203,700: 77	3,709: 78	3,338: 80	204,071: 75
Setterbergska fonden	15,783: 03	556: 23	—	16,339: 26
Per Aug. Sjöbergs donationsfond ..	6,649: 44	166: 24	—	6,815: 68
Maria Torsells stipendiefond ..	12,736: 23	313: 41	200: —	12,849: 64
Elin Wendts gymnastikpremie- fond	1,181: 08	28: 83	28: —	1,181: 91
Lilian och Kerstin Wennbergs stipendiefond	2,159: 67	53: 72	51: —	2,162: 39
Wennbergska fonden för Vikens fromma	30,237: 80	1,398: 74	—	31,636: 54
Fru Hilma Wennbergs fond för hjälp åt äldre behövande kvin- nor i Karlstad	—	20,400: —	320: —	20,080: —
Fröken Anna Wenströms dona- tionsfond för vård av skrofu- lösa barn	30,059: 81	1,011: 57	1,300: —	29,771: 38
Fonderade räntemedel	5,784: 25	30: 11	4,582: 83	1,231: 53
Kursregleringskonto	6,800: —	1,520: —	—	8,320: —
Kyrkans donationer och fonder	90,042: 66	18,512: 31	—	108,554: 97
Intressekonto	3,171: 11	3,061: 47	3,171: 11	3,061: 47
Karlstads Drätselkammare: Tillfällig fordran av fonderna	—	52,973: 47	38,598: 87	14,374: 60
Kronor	3,379,831: 87	598,225: 02	245,574: 48	3,732,481: 91

Folkskolestyrelsen.

Fondens namn	Behållning vid årets början	Inbetal- ningar	Utbetal- ningar	Behållning vid årets slut
Besparade premiemedel	143: 12	4: 08	—	147: 20
Fahlgrenska fonden	6,292: 80	268: 85	158: —	6,403: 65
Grundströmska fonden	9,792: 36	279: 06	—	10,071: 42
Otto Geijers beklädnadsfond ..	1,087: 57	46: 81	36: —	1,098: 38
Anna o. David Karströms fond	1,885: 44	76: 75	40: —	1,922: 19
Nilssonska fonden	6,800: 84	261: 40	345: —	6,717: 24
Kristina Nilssons Minnesfond ..	15,619: 04	714: 91	262: —	16,071: 95
Sängstipendiefonden	616: 64	17: 33	8: —	625: 97
P. F. och Julia Yhnells fond ..	2,193: 45	62: 50	—	2,255: 95
Intressekonto	138: 66	—	138: 66	—
Kronor	44,569: 92	1,731: 69	987: 66	45,313: 95

Fattigvårdsstyrelsen.

Donatorns namn eller fondens benämning	Behållning 1 jan. 1943		Inkomster, räntor och hyror	Utgifter		Behållning 31 dec. 1943	
	Fastighet	Kapital		Diverse	Understöd	Fastighet	Kapital
Austrinska, donerad av A. Austrin ...	—	785: 91	30: 63	—	26: 25	—	770: 29
Brukspatron M. Clarholms don.-fond..	—	11,462: 01	458: 48	—	458: 48	—	11,462: 01
Thure och Malvina Sandelins under- stödsfond	—	88,781: 24	3,558: 24	—	3,921: 24	—	88,418: 24
Bergmanska, donerad av C. Bergman..	—	1,500: —	60: —	—	60: —	—	1,500: —
Gratifikationsfonden, donerad av Grosshandlare O. F. Ahlmark	—	10,000: —	400: —	—	400: —	—	10,000: —
Kjellmanska, donerad av J. K. Kjellman	—	2,125: —	85: —	—	85: —	—	2,125: —
Lindkvistska, donerad av J. G. Lind- kvist	—	550: —	22: —	—	22: —	—	550: —
Maria Larsdotters julgävefond	—	2,043: 26	81: 73	—	80: —	—	2,044: 99
Lisa Larsdotter	—	3,500: —	140: —	—	140: —	—	3,500: —
Sundströmska fonden	—	3,000: —	120: —	—	120: —	—	3,000: —
Tinglöfska fonden	—	3,400: —	136: —	—	136: —	—	3,400: —
Vetterstenska fonden	—	1,200: —	48: —	—	48: —	—	1,200: —
Sjöstedska fonden	—	1,500: —	60: —	—	60: —	—	1,500: —
Fahlgrenska fonden	—	2,900: —	116: —	—	116: —	—	2,900: —
D. V. Göhles fond	—	1,050: —	42: —	—	28: —	—	1,064: —
Grundströmska fonden	—	6,000: —	240: —	—	240: —	—	6,000: —
Sven O. Petterssons fond	—	2,300: —	92: —	—	92: —	—	2,300: —
Mellkvistska fonden	—	2,772: 40	110: 89	—	50: —	—	2,833: 29
Vibelska fonden	—	2,000: —	80: —	—	80: —	—	2,000: —
Zanderska fonden	—	1,500: —	60: —	—	60: —	—	1,500: —
Göthlinska fonden	—	300: —	12: —	—	12: —	—	300: —
Rennerfeldtska fonden	—	100: —	4: —	—	4: —	—	100: —
Yhnellska fonden	—	3,329: 91	133: 19	—	65: 29	—	3,397: 81
W. Bäckmans donationsfond	—	4,067: 50	162: 70	—	160: —	—	4,070: 20
O. F. Ahlmarks donation av manglar..	—	2,750: —	—	—	—	—	2,750: —
Premieobligationsfonden	—	110: —	—	—	—	—	110: —
Felländerska fonden	—	22,476: 58	899: 08	—	899: 08	—	22,476: 58
Sundbergska donationen	47,600: —	56,479: 01	6,301: 41	2,307: 04	—	47,600: —	60,473: 38
Regleringsfonden	—	22,262: 27	1,086: 49	—	2,445: 30	—	20,903: 46
Summa Kronor	47,600: —	260,225: 09	14,539: 84	2,307: 04	9,808: 64	47,600: —	262,649: 25

Redogörelse för donationsmedlens placering.

Drätselkammaren.

Förteckning	Nom. värde	Bokföringsvärde
Obligationer:		
Svenska statens 3,5 % obl. av år 1941	5,000:—	4,925:—
Billeruds Aktiebolags 3,5 % obl. av år 1941	57,000:—	55,265:90
Uddeholms Aktiebolags 3,5 % obl. av år 1939	95,000:—	95,000:—
Svenska statens 4 % försvarsobl. av år 1940	100,000:—	100,000:—
Svenska statens 4 % försvarsobl. av år 1941	100,000:—	100,000:—
Svenska statens 3,5 % obl. av år 1941 (Nybergiska fonden)	21,000:—	21,000:—
Svenska statens 3,5 % obl. av år 1933 (Nybergiska fonden)	4,000:—	3,640:—
Svenska statens 3,5 % försvarsobl. av år 1942	240,000:—	240,000:—
A.-Bol. Mölnbacka-Trysils 3,5 % obl. av år 1942	138,000:—	135,339:65
Svenska statens premieobl. av år 1943	150:—	150:—
Teaterbyggnadsconsortiets premieobl. av år 1893	20:—	1:—
Upplupna, icke förfallna räntor	—	6,707:49
Aktier:		
Uddeholms Aktiebolag (Sven af Geijerstams fond)	35,000:—	32,725:—
Wermlands Enskilda Bank A.-B. (Emil Runes fond) ..	400:—	400:—
Wermlands Enskilda Bank A.-B. (Nybergiska fonden) ..	500:—	440:—
Aktiebolaget Skånska Banken (Nybergiska fonden)	50:—	50:50
Reverser:		
Styrelsen för Föreningen Pauvres Hontoux	—	50,000:—
Aktiebolaget C. J. Wennbergs Mek. Verkstad	—	25,000:—
Tomtlån	—	2,670:—
Karlstads Drätselkammare, 1937 års lån	—	128,734:61
Karlstads Drätselkammare, 1937 års lån	—	396,894:52
Karlstads Drätselkammare, 1943 års lån	—	200,000:—
Karlstads Teater Aktiebolag	—	60,000:—
Arbetarnas Bildningsförbund	—	2,250:—
Riksbyggens Bostadsrättsförening	—	33,385:60
Upplupna icke förfallna räntor	—	1,608:16
Wermlands Enskilda Bank A.-B.:		
Kapitalräkning	—	349,691:94
Aktiebolaget Göteborgs Bank:		
Kapitalräkning I	—	672,416:86
Kapitalräkning II	—	29,702:78
Aktiebolaget Svenska Handelsbanken:		
Kapitalräkning	—	341,216:25
Karlstads Sparbank:		
Motboksräkning	—	92,821:19
Lån ur C. A. Fahlgrens stipendiefond (Lärlingsskolan) ..	—	7,595:74
Lån ur Karlstads stads Pensionsfond	—	48,591:15
Lån ur Karlstads stads Olycksfallsförsäkringsfond	—	68,648:21
Lån ur Karlstads stads Donationsjordsfond	—	54,600:—
Sandwalska Barnhemmet	—	100,000:—
Fastigheten "Minnet"	—	256,112:36
Egnahemslån: Stående lån	—	14,900:—
Kronor	—	3,732,481:91

Folkskolestyrelsen.

Förteckning	Nom. värde	Bokföringsvärde
Obligationer:		
Svenska statens 4 % obl. av år 1933	16,700:—	16,700:—
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3,5 % obl. av år 1935	5,000:—	5,000:—
Wermlands Enskilda Bank A.-B:s 5 % förlagsbevis av år 1933	60:—	60:—
Karlstads Sparbank:		
Motboksräkning	—	23,553:95
Kronor	—	45,313:95

Fattigvårdsstyrelsen.

Förteckning	Nom. och bokföringsvärde
Konungariket Sveriges Hypotekskassa:	
3 % amorteringslån av år 1937	86,522:50
A.-B. Mölnbacka-Trysil:	
3½ % obligationer av 1942	40,350:90
Svenska Statens obligationer:	
1 st. 2¾ % av år 1929	10,000:—
3 % av år 1941	15,000:—
Försvarsobligationer	60,000:—
Karlstads Sparbank	25,610:26
Wermlands Enskilda Bank A.-B.	10,573:20
Premieobligationer:	
1 st. 1893 års teaterpremieobligation à 20:—	20:—
5 st. Norska Statens teaterpremieobligationer à 10:—	50:—
1 st. Svenska Statens premieobligation av år 1936	50:—
5 st. Svenska Statens premieobligationer av år 1936 à 50:—	250:—
3 st. 1889 års teaterpremieobligationer	60:—
Fastigheten Herrhagen 217	47,600:—
Mungelbod jämte 5 manglar	2,750:—
Fordringar av Karlstads Drätselkammare	2,412:39
Kronor	310,249:25

**Ekonomiska förvaltningsberättelser
för år 1943.**

Brandkårens verksamhet under år 1943.

Styrelse.

Ordförande: Forsgren, E., Direktör. 1/1—5/3 1944.

Landtgren, E., Fängelsedirektör. Från och med 5/3 1944.

v. „ Andersson, S., Apotekare.

Johansson, A., Skolvaktmästare.

Nilsson, H., Ingeniör.

Gräås, C. J., Sågverksarbetare samt

Pettersson, V., Ombudsman och

Brag, Å., Ingeniör, såsom suppleanter.

Såsom styrelsens sekreterare har rådman Karell tjänstgjort.

Brandstyrelsen har under året hållit 11 sammanträden.

Direktör Forsgren har under året flyttat från staden och därmed lämnat brandstyrelsen.

Eldsläckningsområde.

(Sifferuppgifterna lämnade av pastorsexpeditionen samt av stadsarkitektkontoret.)

Karlstads stad hade den 31 december 1943 30,721 innevånare och en areal inom jurisdiktionsgränsen av 7,500 har. Inom stadsplanen ligga c:a 445,5 har, och 1,379 tomter bebyggda.

Antalet bebyggda fastigheter inom planlagda delen utgjorde den 31 december 1943 1,459 därav 275 st. bebyggda med stenhus, 369 st. med rappade hus och 828 st. med trähus.

Taxeringsvärde å fastigheter.

För vilka fastighetsskatt erlägges	126,404,400:—
För vilka fastighetsskatt icke erlägges	15,487,300:—
	<u>Summa Kronor 141,891,700:—</u>

Personal.

Brandstyrkan består av:

Befäl: Brandchef,
Vice brandchef.

Yrkeskåren: 1 brandmästare,
1 verkmästare,
1 förste brandförman,
4 andre brandförmän, samt
15 brandmän.

Summa 22 man.

Inom yrkesbrandkåren har beträffande personalen följande förändringar inträffat:

Under tiden 1/1—30/5, 8/8—årets slut har brandmästare Sven Kylberg åtnjutit tjänstledighet för enskilda angelägenheter.

Under olika tider har brandmästaretjänsten uppehållits av brandbefälsaspiranterna Castler och Charpentier samt brandförman Lindh.

Under året har brandmännen C. G. Kull och B. Forsell genomgått Statens Brandskolas brandförmanskurs kat. I.

Hälsotillståndet å brandstationen har varit tillfredsställande. 143 sjukdagar hava förekommit, därav för olycksfall i tjänsten 108.

Övningar med yrkesbrandkårens personal hava, för såvitt omständigheterna det medgivit, ägt rum varje vardag utom lördagar.

Övningarna ha omfattat enskild utbildning, detaljövningar samt tillämpningsövningar med livräddnings- och eldsläckningsredskapen, rökövningar av olika slag, instruktionsläsning, orientering angående brandskåps och brandposters plats och läge, undervisning av materielens placering samt gymnastik.

Tjänstgöringen i övrigt har bestått i vakhållning, vidmakthållande och putsning av materielen, slangbindning, slangprovning, slanglagning, lokalers städning, eldning, renhållning av gård och gata, reparationsarbetens utförande m. m.

En dag i veckan, lördag, har varit anslagen till allmän rengöring inom stationen.

Brandmateriel.

Brandredskapen, som medtagits till utryckning vid vanlig eldsvåda, hava utgjorts av:

1 redskapsautomobil med bogserbar motorspruta om 800 lit./min. vid 9 kg./cm² tryck (A I).

1 redskapsautomobil med fast pump om 1,200 lit./min. vid 9 kg./cm² tryck samt avbröstbar mek. stege (A III).

1 redskapsautomobil med fast pump om 1,200 lit./min. vid 9 kg./cm² tryck och bogserbar motorspruta om 1,600 lit./min. vid 9 kg./cm² tryck (A II).

1 st. bogserbar motorspruta om 1,000 lit./min. vid 9 kg./cm² tryck.

Dessutom finnes till förfogande:

1 st. bogserbar motorspruta om 300 lit./min. vid 6 kg./cm² tryck.

10 st. bogserbara motorsprutor om 800 lit./min. vid 9 kg./cm² tryck.

2 st. bogserbara motorsprutor om 2,000 lit./min. vid 9 kg./cm² tryck.

Brandkårens avbröstbara stege är på grund av stark förslitning icke lämpad för sitt ändamål. Enl. Kommittén för Brandsläckningsväsendets

Ordnande i Sveriges Städer och Köpingar bör i Karlstad finnas minst 2 mekaniska stegar.

Brandkåren är i behov av följande materiel:

- 2 st. Magirusstegar,
- 1,000 meter 63 mm. slang,
- 1,000 meter 51 mm. slang,
- Radioanläggning å bilarna.

Därtill är utrymmet å nuvarande brandstationen för litet varför brandkåren är i stort behov av ny brandstation.

Frågor angående byggandet av ny brandstation bör därför snarast tagas upp till ny behandling.

Brandkårens verksamhet 1943.

Antalet utryckningar under året hava uppgått till 256 st.

För eldsvådor eller tillbud därtill	55	st.
„ soteldar	116	„
„ trängrök	7	„
„ undersökning	45	„
„ andra nödlägen.....?.....	10	„
„ annan orsak.....	12	„
„ falsk alarm	5	„
„ urbränning	6	„

eller tillsammans 256 ggr

oberäknat de övningar och alarm, brandchefen låtit verkställa för utrönande av kårens tjänstbarhet.

Brandskadeersättningarnas sammanlagda belopp för såväl fast som lös egendom utgör Kr. 288,230:46.

Hela brandförsäkringssumman för den egendom som till större eller mindre del blivit skadad av eld, utgör Kr. 2,222,517:—.

Alarmering har skett

genom signal från brandskåp	11	ggr.
„ signal från automatisk brandalarmanläggning	10	„
„ signal från brandskåp och telefon samtidigt	2	„
„ telefon	231	„
„ bud	2	„

Eldsvådor av betydenhet hava

- 1 gång krävt 11 slangledningarna från motorsprutor och från brandpost.
- 1 gång krävt 13 slangledningarna från motorsprutor och från brandpost.
- 1 gång krävt 2 slangledningarna från motorsprutor och från brandpost.
- 12 gånger krävt 1 slangledning från brandpost.
- 1 gång krävt 4 slangledningarna från brandpost.
- 3 gånger krävt 2 slangledningarna från brandpost.
- 7 gånger krävt 1 slangledning från motorspruta.

Slanglängden, som vid eldsvådor under året varit använd, utgör sammanlagt 8,322 meter.

Väglängden, som brandkåren vid utryckning till eldsvådeplatser tillryggalagt, utgör sammanlagt 237,100 meter eller i medeltal per utryckning 926 meter.

Av under året inträffade eldsvådor må nämnas:

Den 5 februari kl. 06,55 alarmerades brandkåren per telefon till Marielundsgatan 5. Vid kårens ankomst var ett rum på nedre botten i den helt av trä uppförda byggnaden övertänt. Elden spred sig snabbt via öppna dörrar och draperier till lägenhetens övriga rum. Medelst grenad ledning från brandpost samt enkel ledning från motorspruta var elden snart bekämpad. I släckningsarbetet deltog yrkeskåren samt borgarbrandkåren.

Den 19 mars kl. 08,10 alarmerades brandkåren till Lasarettet medelst dess automatiska brandalarm. Vid brandkårens ankomst brann det friskt i en kringbyggd trätrappa som förde upp till vindsvåningen i den till bostäder inredda byggnaden. Denna var ansluten till själva lasarettskomplexet. Elden spred sig snabbt till vinden. Vatten för eldsläckningen togs dels från 3 motorsprutor uppställda vid älven, dels från en brandpost inom lasarettområdet. 1,986 meter slang användes. I släckningsarbetet deltog förutom yrkeskåren även borgarbrandkåren samt vapenfria värnpliktiga.

Tisdagen den 1 juni kl. 14,40 meddelades per telefon att eld utbrutit i ett kronan tillhörigt förråd av rökgranater beläget i ett skyddsrum i Rudsberget. Den intensiva röken gjorde det svårt för manskapet att tränga in. Arbetet var riskfyllt, då även sprängämnen förvarades i förrådet. Medelst syrgasapparater och skum behärskade snart det utsända manskapet, del av yrkeskåren, situationen.

2 mekanoskumsprutor samt 4 syrgasapparater kommo till användning.

Tisdagen den 3 augusti kl. 16,40 alarmerades brandkåren från brandskåp till Ridhuset, där eld utbrutit i stallarna. Vid kårens ankomst voro nordöstra delen av stallängorna samt nordvästra halvan av kronans förrådsskjul övertända. Elden hade även fått fäste i nordvästra delen av ridhuset. Enär endast en inkörsport fanns på ridhuset och denna var belägen på den gavel, som redan var antänd, var det omöjligt att föra ut de bilar, smörjoljor m. m. som voro placerade där. På grund av byggnadens konstruktion, helt av trä, inriktades släckningsarbetet helt på eldens begränsning. 2 motorsprutor med 9 slangledningar, 2 brandposter med 4 slangledningar kommo till användning. Summa utlagd slang utgjorde 1,485 meter. I släckningsarbetet deltog förutom yrkeskåren även borgarkåren, hjälpbrandmän samt manskap från regementet.

Dagordning för yrkesbrandkåren.

Kl. 07,00—07,45 gymnastik.

„ 08,00 uppställning och städning till kl. 08,30.

„ 09,00 uppställning och fördelning till arbeten, övningar m. m.

„ 14,00 avslutas arbetet för dagen.

Lördagar avslutas arbetet kl. 13,00 likaså samtliga helgdagsaftnar med undantag av påsk-, pingst-, midsommar- och julafton, vilka samtliga äro arbetsfria för all personal.

Brandstyrkans verksamhet i övrigt.

Vakthållning. På telegrafvakt inom brandstationen är i likhet med föregående år, 2 man kommenderade varje dygn.

Vid offentliga föreställningar, då särskild eldfara ansetts föreligga, hava erforderligt antal brandmän varit kommenderade som brandbevakning. Under året hava 76 st. dylika vakter förekommit, och har bevakningen i regel bestritts av 2 man per gång.

Brandsyn har förrättats enligt 22 § av för staden gällande brandordning, varvid 693 anmärkningar och förelägganden hava gjorts.

Besiktningar hava av brandkårens befäl vid flera tillfällen verkställts å enskilda fabrikers och offentliga lokalers brandredskap och eldsläckningsanordningar m. m.

Permittering. Fridygn har av manskapet åtnjutits vart fjärde dygn från kl. 08,00 till kl. 08,00 följande dag. Dessutom ha undantagsvis beviljats kortare permissioner intill högst 2 timmar.

Diverse. Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad hava haft godheten under året kostnadsfritt lämna brandkåren sina respektive tidningar, och ber jag i anledning härav få framföra personalens tack. Besök i och för studerande av stadens brandväsende hava avlagts av brandbefäl, brandstyrelseledamöter, försäkringsledamöter m. fl. från andra städer.

Borgarbrandkåren.

Personalen vid årets slut utgjorde 28 man.

Avlöning utgår per år för reservbrandman med 50:— kr. För övning utgår ett arvode av 5:— kr. per tim., för tjänstgöring vid eldsvåda 3:— kr. per tim. samt vid vakthållning å stationen 2:— kr. per tim.

Övningar med borgarbrandkåren ha ägt rum 6 gånger om tillsammans 12 timmar under året, och ha dessa omfattat exercis med stegar, slangutläggning, handhavande av motorsprutor samt tillämpningsövningar. Vid ett par av dessa tillfällen ha yrkes- och borgarbrandkåren haft övningar tillsammans.

Till eldsvådor och vakthållning å brandstationen har borgarbrandkåren i sin helhet eller delar därav kallats 4 gånger under året. 3 gånger har vapenfria vpl. deltagit vid eldsvådor.

Alarmanläggningar.

Brandtelegrafan har under året fungerat tillfredsställande. Varje brandskåp provas en gång i veckan, serieledning, larmklockor, ringledning och telefoner dagligen.

Brandskåpens antal den 31 december 1943 var 65 stycken samt 1 bi-brandskåp.

Antalet automatiska brandalarmanläggningar anslutna till det kommunala brandtelegrafnätet, uppgår till 5 st.

Brandpostnätet.

Brandposternas antal den 31 december 1943 var 412 st. Under året ha 6 st. nya brandposter anlagts.

Luftskydd.

Avsevärd tid har tagits i anspråk för fortsatt luftskyddsutbildning. Samtliga elever vid Kommunala flickskolan, Högre allmänna läroverket och Herrhagsskolan ha genomgått grundläggande luftskyddsutbildning. Vid kortare kurser i brand- och luftskyddstjänst ha sjuksköterskeelever vid Länslasarettet och militärpoliserna utbildats. Med allmänna luftskyddets hjälpbrandmän har verkställts tillämpningsövningar. Under våren utbildades c:a 400 instruktörer för hemskyddet enligt följande kursplan:

1. Rökskydd och lätt eldsläckningsmateriel	2	tim.
2. Genomgång av tyngre eldsläckningsmateriel	1	„
3. Livräddning och transporter av skadade	1	„
4. Befälsövning	1½	„
5. Eldsläckningsspel och kritik	2	„

Utbildning av vapenfria värnpliktiga.

Under 1943 har 125 st. vapenfria värnpliktiga utbildats i brandtjänst enligt föreskriven kursplan, (se årsberättelse 1941) fördelade på 3 utbildningskurser om vardera 60 dagar.

Skogsbrandväsendet.

Övningar med skogsbrandfogdarna inom Karlstads skogsbranddistrikt har under året hållits 2 gånger. Skogseldsläckningsövningen den 22 juni var förlagd till Edsgatan—punkt 70,7—Mölnartorp—Alstersvik—Edsgatan.

Övningen omfattade:

1. Förberedande åtgärder vid skogseld.
2. Brandfogdens orientering å brandplatsen.
3. Hejdande av skogseld.
4. Eldgränsernas tryggande.
5. Brandområdets avsläckning.
6. Brandområdets bevakning.

Övrig utbildningsverksamhet.

Under juni månad anordnades vid brandkåren kurs för utbildning av brandbefäl kat. III i Statens Brandskolas regi. Kursens längd var 2 veckor. Brandbefäl från 17 brandkårer deltog i kursen.

I samband med årsmötet för Värmlands läns brandkårsförbund anordnades en 4 dagars kurs för brandbefäl och motorskötare inom Värmland. I kursen deltog 150 st. från c:a 80 olika brandkårer i Värmland.

I kursplanen ingick följande ämnen:

Eldsläckningslära	2 tim.
Vatten för eldsläckning	2 „
Förebyggande brandskydd	1 „
Rökskydd	3 „
Materielkännedom	1 „
Livräddning	1 „
Slangvård	1 „
Gruppens uppträdande	2 „
Tillämpningsövning i grupp och avdelning	4 „
Tillämpningsövning för motorskötare	4 „

Ambulansväsendet.

Med Värmlands läns landstings 2 sjuktransportvagnar, vilka mot ersättning från landstinget handhas av brandkåren, har under året verkställt 1,466 utryckningar, varvid transporterats 1,612 personer, därav 767 män och 845 kvinnor.

För olycksfall hava transporterats 101 personer, varav 71 män och 30 kvinnor.

För epidemifall hava transporterats 458 personer, varav 242 män och 216 kvinnor.

Karlstad i januari 1944.

A. A. ENGSTRÖM.

Hamnens förvaltningsberättelse för år 1943.

Jämlikt 2 § 3 mom. av för hamnstyrelsen gällande reglemente och i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1915 får hamnstyrelsen härmed avgiva föreskriven

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.

Styrelseledamöter, suppleanter och tjänstemän hava varit:

Styrelseledamöter.

	Invald	
Geijer, Herman, v. Konsul, ordförande	1/1	1907
Håkansson, J. A., Speditör, v. ordförande.....	1/1	1918
Sjöstedt, J. W., Stationsförman	20/12	1928
Wennberg, Simon, Disponent	16/5	1929
Hemmingson, Gustaf, Direktör	19/12	1929

Suppleanter.

Larsson, Per, Tillsyningsman	21/12	1931
Hanson, Gunnar, Kamrer	21/12	1931
Hanes, Alfred, Grosshandlare	21/12	1931

Tjänstemän.

Sekreterare: Bengzon, Magnus	26/6	1940
Kassör: Bengzon, Magnus	9/5	1932
Hamningeniör: Björkman, Erik, Byggnadschef	1/4	1910
Hamnkapt:n: Ros, Gunnar	1/4	1940
Hamnbokhållare: Öhström, Gustaf	15/10	1932
Tillfälligt skrivbiträde: tillfälligt anställda.		

Trafiken i hamnen

öppnades den 12 mars (5 maj)*) och pågick till den 7 januari 1944 (7/1 1943). Isbrytare har varit förhyrd under sammanlagt 32 dygn (33½).

I förhållande till föregående år har trafiken varit större. Antalet fartygsresor uppgick till 1,716 (1,674) och godsomsättningen uppgick till (angivet

*) Siffror inom ( ) angiva motsvarande föregående år.

i närmaste tusental uppgående kvantitet) 116,000 ton (111,000) och 181,000 kbm. (94,000), härav kommer på *inrikestrafiken* 65,000 ton (57,000), 106,000 kbm. (88,000) och på *utrikestrafiken* 50,000 ton (54,000), 4,000 kbm. (6,000). I flottar har därjämte 514,000 kbm. (447,000) rundvirke passerat genom hamnen. De mest förekommande varuslagen hava varit: trävaror, papper, pappersmassa, kol, koks, cement, foder- och gödningsämnen, järnvaror samt socker.

Hamnavgifter

har under året utgått med tillfällig förhöjning av 25 procent för inrikes trafik och 50 procent för utrikes trafik.

Debiterade hamnavgifter

utgjorde för inrikes trafik	Kr. 78,590: 32	(68,397: 77)
och för utrikes trafik	Kr. 26,237: 85	(30,172: 35)
	<hr/>	
Summa Kronor	104,828: 17	(98,570: 12)

Härav förhöjda hamnavgifter ..... Kr. 23,903: 70 (23,296: 38)
Sålunda visar årets uppbörd en ökning med 6,35 % mot föregående år.

Debiterade kranavgifter

utgjorde	Kr. 32,065: 34	(32,778: 02)
----------------	----------------	--------------

Arrenden och tomthyror

ha uppgått till:

enligt kontrakter	Kr. 101,576: 65	(100,636: 58)
tillfälliga platshyror	Kr. 134: 60	(489: 75)
	<hr/>	
Summa Kronor	101,711: 25	(101,126: 33)

Stadens fordonsvåg

har anlåtats för 855 (1,443) vägningar, som inbragt kr. 1,450: 55 (2,052: 82).

Jämförelse mellan hamnuppbörden under de fem sistförflutna åren:

	Fartyg	Gods ink.	Gods avg.	S:a kronor
1939	kr. 42,302: 35	107,142: 11	41,072: 23	190,516: 69
1940	„ 21,294: 22	50,987: 18	25,468: 10	97,749: 50
1941	„ 19,668: 70	39,410: 05	25,544: 76	84,623: 51
1942	„ 20,693: 79	43,743: 56	34,132: 77	98,570: 12
1943	„ 19,826: 23	53,738: 51	31,263: 43	104,828: 17

Förlust- och Vinsträkning.

<i>Utgifter:</i>		<i>Inkomster:</i>	
Personalkostnader	45,733: 91	Hushyror	6,529: 01
Underhåll	53,350: 75	Platshyror	83,919: 05
Driftskostnader	23,998: 93	Arrenden	17,657: 60
Allmänna utgifter	12,064: 09	Hamnavgifter	104,828: 17
Renhållning	9,305: 60	Kranavgifter	32,065: 34
Lokalomkostnader	7,102: 35	Måtthyror	268: —
Kontorsomkostnader	1,815: 23	Kranvågsavgifter	1,081: 30
Räntor	55,224: 10	Båtplatsavgifter	510: —
	<u>208,594: 96</u>	Inventariehyror	425: —
Avskrivningar	62,386: 11	Arbete mot ersättning	370: 61
		Diverse inkomster	2,469: 62
			<u>250,123: 70</u>
		Uttaxeringsmedel	20,857: 37
			<u>Kronor 270,981: 07</u>
	<u>Kronor 270,981: 07</u>		

Balansräkning.

<i>Tillgångar:</i>		
	Vid årets början	slut
Fastigheter	56,525: —	49,525: —
Anläggningar	1,702,200: —	1,687,200: —
Driftapparater	341,100: —	301,064: 05
Inventarier	2,814: 39	3,933: —
Diverse Debitorer	96: 80	3,792: 81
Sjöbergs Donationsfond	1: —	1: —
Hamnavgifter	7,027: 61	9,722: 31
Postgiro	4,997: 37	278: 61
Stadskassan	10,247: 77	—
Förskott till följande år	—	6,398: 75
	<u>Kronor 2,125,009: 94</u>	<u>2,061,915: 53</u>
<i>Skulder:</i>		
Drätselkammaren	1,811,027: 48	1,756,677: 14
Fastighetsförsäljningskonto	400: —	—
Diverse Kreditorer	9,955: 83	2,649: 66
Venerns Seglationsstyrelse	1,037: 90	—
	<u>1,822,421: 21</u>	<u>1,759,326: 80</u>
Kapital	302,588: 73	302,588: 73
	<u>Kronor 2,125,009: 94</u>	<u>2,061,915: 53</u>

På grund av rådande krigsförhållanden har trafiken på hamnen varit ringa. Underskott i hamnrörelsen för år 1943 har uppgått till 20,800 kronor (underskottet för år 1942 var 2,700:—) oaktat förhöjda hamnavgifter utgått.

Hamnens egna inkomster hava uppgått till 250,000:— (243,000:—). Budgetmässigt har hamnrörelsen lämnat ett överskott av 19,000:— (23,000:—) beroende på, att hamninkomsterna blivit större än som var i stat beräknat.

Karlstad i april 1944.

HERMAN GEIJER.

Ordförande.

Magnus Bengzon.

Berättelse rörande Karlstads Vattenlednings- och avloppsverk år 1943.

A. Vattenledningsverket.

I. Verkets värde och nyanläggningar:

Anläggningskostnad och bokfört värde 1/1 1943:

<i>Fastigheter:</i>	Anläggnings- kostnad	Bokfört värde
Pumpstationsbyggnad, byggnader för snabbfilter och kemikalietillsättningsapparater samt vat- tentorn	264,010: 83	114,487: 07
 <i>Driftapparater:</i>		
Pumpar, snabbfilter, kemikalietillsättningsappa- rater inklusive ledningar och instrumentering inom verket	203,183: 94	80,972: 37
 <i>Anläggningar:</i>		
Långsamfilter, lågreservoarer och brunnar	350,987: 39	174,139: 21
Huvudrörnätet	1,561,183: 66	951,710: 10
Servisledningar	220,812: 92	92,325: 87
Summa Kronor	2,600,178: 74	1,413,634: 62

Under år 1943 hava tillkommit:

Fastigheter:

Utvidgning av vattenverket.

Anslag av Stadsfullmäktige 19/11 1942, kronor	210,000: —.	
Utbetalt 1942	19,570: 43	
Utbetalt 1943	190,345: 96	190,345: 96
Verklig kostnad	209,916: 39	

Huvudledningar:

1. Vattenledning till kv. Skeppet.

Anslag av Stadsfullmäktige 17/4 1941, 19/11
1942, och 15/5 1943 kronor 1,900: —.

Verklig kostnad..... 1,900: —

2. *Vattenledning till kv. Ozen och Hyveln.*

Anslag av Stadsfullmäktige 17/9 1942, kronor 3,400:—.	
Verklig kostnad	3,400:—

3. *Vattenledning till kv. Grodan.*

Anslag av Stadsfullmäktige 17/6 1943, kronor 725:—.	
Verklig kostnad	725:—
	<u>6,025:—</u>

Servisledningar:

I 1943 års stat har för servisledningar, förslagsvis beräknats kronor 3,000:—.

Verklig kostnad	11,949: 87
	<u>Kronor 1,621,955: 45</u>

Avskrivningar:

å fastigheter, enligt amorteringsplan	2,896: 88	
å driftapparater, enligt amorteringsplan	6,283: 14	
å anläggningar, enligt amorteringsplan 44,176:66		
å anläggningar, extra avskrivningar .. 11,052:31	55,228: 97	64,408: 99
	<u>Bokfört värde 31/12 1943, Kronor 1,557,546: 46</u>	

Anläggningskostnad och bokfört värde 31/12 1943 fördelar sig sålunda:

<i>Fastigheter:</i>	Anläggningskostnad	Bokfört värde
Pumpstationsbyggnad, byggnad för snabbfilter och kemikalietillsättningsapparater samt vattentorn	454,356: 79	301,936: 15

Driftapparater:

Pumpar, snabbfilter, kemikalietillsättningsapparater, jämte ledningar inom verket	203,183: 94	74,689: 23
---	-------------	------------

Anläggningar:

Långsamfilter, lågreservoarer och brunnar	350,987: 39	168,352: 74
Huvudrörnätet	1,567,208: 66	916,305: 56
Servisledningar	232,762: 79	96,262: 78

Summa Kronor 2,808,499: 57 1,557,546: 46

Huvudrörnätets längd 31/12 1943 = 67,165 lm.

Uppsatta vattenmätare 31/12 1943 = 2,321 st.

II. Vattenverkets drift och underhåll.

a. Vattenförbrukning:

Från pumpstation å Sandgrund har under året till staden distribuerats sammanlagt 1,815,730 kbm. vatten mot 1,820,170 kbm. år 1942, alltså en minskning med 4,440 kbm., motsvarande 0,2 %.

Av förbrukningen hava 1,452,579 kbm. eller alltså 80 % distribuerats genom mätare och återstoden 363,151 kbm. eller alltså 20 % utgör omätt vatten.

Maximiförbrukningen pr dygn = 6,260 kbm. inträffade 12/11.

Medelförbrukningen pr dygn = 4,975 kbm.

Minimiförbrukningen pr dygn = 3,310 kbm. inträffade 26/4.

Förbrukning pr innevånare och dygn (innevånareantalet 31/12 1943 30,721 personer), utgör max. 204 liter, medeltal 162 liter och min. 108 liter:

Sammanställning av vattenförbrukningen 1900—1943.

	Totalförbrukningen	Dygnsförbrukningen pr inv.		
		max.	med.	min.
1900	267,077 kubikm.	158 lit.	61 lit.	20 lit.
1901	306,648	145	67	34
1902	285,696	114	61	32
1903	312,088	119	63	30
1904	384,038	105	72	26
1905	459,945	163	84	47
1906	454,962	179	80	18
1907	521,466	153	88	44
1908	605,460	144	100	56
1909	681,562	162	112	77
1910	739,187	177	118	66
1911	721,313	183	111	51
1912	702,010	162	107	47
1913	813,230	188	120	42
1914	862,730	207	126	63
1915	833,650	181	122	48
1916	880,590	194	129	54
1917	953,050	215	138	81
1918	1,050,130	232	152	57
1919	1,102,640	222	159	94
1920	1,097,660	223	154	90
1921	1,165,791	229	165	98
1922	1,209,560	267	169	102
1923	1,219,510	246	170	96
1924	1,180,700	246	163	62
1925	1,115,849	242	154	89
1926	986,700	213	135	70
1927	1,023,840	214	138	69
1928	1,056,310	234	142	71
1929	1,060,220	230	141	54
1930	1,043,635	219	138	73

	Totalförbrukningen	Dygnsförbrukningen	pr inv. min.		
		max.	med.		
1931	1,048,630 kubikm.	194 lit.	136 lit.	68 lit.	
1932	1,003,330 "	208 "	129 "	55 "	
1933	1,030,660 "	226 "	131 "	71 "	
1934	1,109,040 "	215 "	137 "	47 "	
1935	1,193,490 "	209 "	145 "	70 "	
1936	1,244,730 "	205 "	148 "	83 "	
1937	1,357,856 "	223 "	158 "	96 "	
1938	1,460,115 "	237 "	167 "	104 "	
1939	1,654,480 "	293 "	183 "	107 "	
1940	1,599,340 "	211 "	151 "	84 "	
1941	1,805,280 "	247 "	166 "	98 "	
1942	1,820,170 "	230 "	166 "	92 "	
1943	1,815,730 "	204 "	162 "	108 "	

Vattenförbrukningens fördelning till olika ändamål har uppskattats sålunda:

<i>Hushållsförbrukning</i> och liknande ändamål, inkl. till hushåll hämtat vatten från de allmänna vattenkastarna	1,155,865 kbm. = 63,7 %
<i>Industriell och liknande förbrukning</i> , inkl. varmbadhusets och regementets förbrukning	356,714 kbm. = 19,6 %
<i>Allmänna behov</i> , (vattning av gator och planteringar, vattenfontäner, spolning av avloppsledningar o. d.) samt verkets egen förbrukning och läckage	303,151 kbm. = 16,7 %

b. *Reningsverkets drift.*

Vattenverket har under året utvidgats med 2 nya snabbfilter på sammanlagt 50 m² yta samt med ytterligare en sedimenteringsbassäng om 500 m³ med därtill hörande 4 st. flockningsbassänger på sammanlagt 250 m³ volym.

Den tillbyggda delen sattes i drift den 1 september.

Det till staden distribuerade vattnet har renats genom fällning med aluminumsulfat, avlagring och snabbfiltrering.

Större delen av vattnet (c:a 75 %) har dessutom efter snabbfiltreringen filterrats i de gamla långsamfilterna.

Allt vatten har varit klorerat.

Snabbfilterna har renspolats 891 gånger (mot 995 år 1942). Gångtiden har i medeltal varit 47 timmar. De flesta spolningarna (108 st.) hava förekommit i juni, det minsta antalet i januari. Längsta drifttiden har varit 165 timmar, kortaste 8 timmar.

Filterhastighet i medeltal = 3,0 m./tim. och max. 5,0 m./tim.

Långsamfilterna hava varit i drift hela året. Filterrensningarna hava varit 61 st. (mot 79 år 1942), fördelade sig sålunda: filter I 16 gånger, II 16 gånger, III 16 gånger och IV 13 gånger.

Drifttiden för filterna i medeltal 24 dygn, max. 42 dygn och min. 11 dygn. Största filterhastigheten = 200 mm. pr tim.

Under sista kvartalet då de nya flockningsbassängerna och den nya sedimenteringsbassängen även tagits i anspråk har drifttiden för långsamfilterna förlängts med c:a 50 % och torde detta resultat kunna ytterligare förbättras.

Kemikalieåtgången har varit c:a 90,000 kg. aluminiumsulfat, c:a 42,000 kg. kalk, 1,000 kg. klor och 400 kg. ammoniak. Aluminiumsulfattillsatsen har i medeltal uppgått till 46 gr. pr kbm. råvatten.

Kontrollen av reningseffekten har såsom vanligt skett vid verkets laboratorium. Dagligen har kontrollerats vattnets fysikaliska egenskaper samt pH-värde i och för kontroll av avfärgningsprocessen och efterneutraliseringen. Kontroll av vattnets beskaffenhet i bakteriologiskt-hygieniskt avseende har utförts av Doktor Wassén i Göteborg. Resultaten hava varit tillfredsställande.

III. Årskostnader.

Utbetalningar och inbetalningar, jämförda med i statförslaget för 1943 beräknade, framgår av statavräkning.

Inkomsterna hava under året varit	493,961: 64
Utgifterna ställa sig sålunda:	
Räntor	71,024: 34
Avskrivningar	77,564: 51
Drift- och underhållskostnader	183,816: 32
	332,405: 17
	Överskott Kronor 161,556: 47

Motsvarande överskott under 1942 var 65,243: 60.

Kostnaden pr kbm. vatten = $\frac{332405:17}{1815730} = 18,3$ öre.

Vattenavgifterna hava utgått efter 30 öre/kbm. vid mätning och 6: 60 kr. pr rum vid ackordsberäkning.

B. Avloppsverket.

I. Verkets värde och nyanläggningar.

Anläggningskostnad och bokfört värde 1/1 1943:

<i>Fastigheter:</i>	Anläggningskostnad	Bokfört värde
Pumpstation i Haga	31,311: 71	10,744: 89
Pumpstation å Norrstrand	111,470: 62	91,680: 37
Maskinistbostad å Norrstrand	19,685: 13	16,404: 17
Pumpstation å Råtorp	15,000: —	14,730: —
Pumpstation å Kroppkärr	25,000: —	25,000: —
 <i>Driftapparater:</i>		
Pumpverket i Haga	45,043: 52	17,959: 36
Pumpverket i Tyggårdsviken	4,457: 95	951: 45
Pumpverket å Norrstrand	46,122: 60	27,673: 60
Pumpverket å Råtorp	10,000: —	9,600: —
Pumpverket å Kroppkärr	12,800: —	12,800: —
 <i>Anläggningar:</i>		
Huvudrörnätet	2,011,970: 51	1,486,270: 95
Servisledningar	195,146: 41	98,880: 52
	<hr/>	<hr/>
Summa Kronor	2,528,008: 45	1,812,695: 31

Under år 1943 hava tillkommit:

H u v u d l e d n i n g a r:

1. *Avloppsledning i kv. Skeppet.*

Anslag av Stadsfullmäktige 17/4 1941, 19/11 1942 och 15/4 1943, kronor 2,600: —.

Verklig kostnad ..... 2,600: —

2. *Avloppsledning till kv. Hyveln och Oxen:*

Anslag av Stadsfullmäktige 17/9 1942, kronor 4,500: —.

Verklig kostnad ..... 4,500: —

3. *Avloppsledning till kv. Grodan 7.*

Anslag av Stadsfullmäktige 17/6 1943, kronor 925: —.

Verklig kostnad ..... 925: —   8,025: —

S e r v i s l e d n i n g a r:

I 1943 års stat har för servisledningar

förslagsvis beräknats kronor ..... 3,900: —

Anslag av Drätselkammaren 20/9 1943   900: —

Summa anslag ..... 4,800: —

Verklig kostnad 10,673: 61   10,673: 61

1,831,393: 92

Avskrivningar:

å fastigheter, enligt amorteringsplan	3,620: 17		
å driftapparater, enligt amorteringsplan	3,828: 64		
å anläggningar, enligt amorteringsplan 47,441:53			
å anläggningar, extra avskrivningar .. 66,670:08	114,111: 61	121,560:42	
	<hr/>		
	Bokfört värde pr 31/12 1943 Kronor		1,709,833: 50

Anläggningskostnad och bokfört värde 31/12 1943 ställa sig sålunda:

<i>Fastigheter:</i>	Anläggningskostnad	Bokfört värde
Pumpstation i Haga	31,311: 71	10,205: 52
Pumpstation å Norrstrand	111,470: 62	89,673: 90
Maskinistbostad å Norrstrand	19,685: 13	16,049: 84
Pumpstation å Råtorp	15,000: —	14,460: —
Pumpstation å Kroppkärr	25,000: —	24,550: —

Driftapparater:

Pumpverket i Haga	45,043: 52	16,895: 62
Pumpverket i Tyggårdsviken	4,457: 95	943: 45
Pumpverket å Norrstrand	46,122: 60	25,828: 70
Pumpverket å Råtorp	10,000: —	9,200: —
Pumpverket å Kroppkärr	12,800: —	12,288: —

Anläggningar:

Huvudrörnätet	2,019,995: 51	1,388,171: 98
Servisledningar	205,820: 02	101,566: 49

Summa Kronor 2,546,707: 06 1,709,833: 50

Huvudrörnätets längd 31 /12 1943 = 52,355 lm.

II. Avloppsverkets drift och underhåll.

a. Pumpverkets och ledningarnas skötsel:

I pumpstationerna ha under året uppfordrats:

Haga pumpstation	863,134 kbm.
Råtorps pumpstation	118,908 „
Norrstrands pumpstation	1,276,938 „
Kroppkärrs pumpstation	54,838 „
	<hr/>
	Summa 2,313,818 kbm.

Uppfordring pr dygn:

Haga pumpstation max.	10,570 kbm.,	min.	1,458 kbm.,	med.-tal	2,358 kbm.
Råtorps „	max. 1,206 kbm.,	min.	108 kbm.,	med.-tal	325 kbm.
Norrstrands „	max. 11,592 kbm.,	min.	682 kbm.,	med.-tal	3,489 kbm.
Kroppkärrs „	max. 3,915 kbm.,	min.	9 kbm.,	med.-tal	150 kbm.

b. *Omkostnader:*

Enligt förlust- och vinstkonto hava utgifter och inkomster under året varit:

U t g i f t e r:

Räntor	82,388: 28	
Avskrivningar	66,618: 48	
Drift- och tillverkningskostnader	46,370: 27	195,377: 03
In k o m s t e r		1,040: —
	Brist Kronor	194,337: 03

Utbetalningar under året jämförda med i statförslaget för år 1943 beräknade framgår av statavräkning.

Karlstad i maj 1944.

ERIK BJÖRKMAN.

Vatten- och avloppsverkens förlust- och vinstkonto 1943.*Utgifter:***Vattenledningsverket:**

Personella utgifter	51,647: 01	
Kontorskostnader	1,050: 63	
Allmänna kostnader	7,938: 88	
Underhåll	25,702: 14	
Driftmateriel och förbrukningsartiklar	54,840: 21	
Drift- och tillverkningskostnader	25,036: 21	
Distributionskostnader	5,331: 04	
Restitutioner	153: 90	
Lokalkostnader	12,116: 30	
Räntor	71,024: 34	
Avskrivningar	77,564: 51	332,405: 17

Avloppsverket:

Personella utgifter	5,504: 50	
Kontorskostnader	212: 70	
Allmänna kostnader	631: 30	
Underhåll	11,584: 49	
Driftmateriel och förbrukningsartiklar	5,142: 39	
Drift- och tillverkningskostnader	19,183: 13	
Lokalkostnader	4,111: 76	
Räntor	82,388: 28	
Avskrivningar	66,618: 48	195,377: 03
	Kronor	527,782: 20

*Inkomster:***Vattenledningsverket:**

Hyor	2,130: —	
Ersättning för skötsel av brandposter	1,000: —	
Vattenavgifter	472,631: 99	
Mätarehyror	17,883: 02	
Arbete mot ersättning	316: 63	493,961: 64

Avloppsverket:

Hyor	540: —	
Ersättning för skötsel av gatubrunnar	500: —	1,040: —

Drätselverket:

Skillnad i denna räkning		32,780: 56
	Kronor	527,782: 20

Berättelse över Karlstads Stadsbiblioteks verksamhet år 1943.

Karlstads stadsbibliotek har med utgången av år 1943 avslutat sitt trettionde verksamhetsår. Den 30 maj 1930 godkände Kungl. Maj:t stadsbiblioteket som centralbibliotek för Värmlands län.

Styrelse.

Bibliotekets styrelse har under året utgjorts av rektorn Elov Tengblad, ordförande, folkskolläraren Nathan Johnson, vice ordförande, apotekaren Sven Andersson, centralbibliotekarien G. A. Gustafson, redaktören Carl Hasselgren, skolvaktmästaren Andreas Johansson och fabriksarbetaren Carl Johansson med fru Iris Dahl, elementarlärarinnan Laine Lindquist och handelsarbetaren Nils Nilsson som suppleanter.

Bibliotekarien är styrelsens sekreterare. Stadskassan handhar bibliotekets kassarörelse. Styrelsen har under året haft fyra protokollförda sammanträden.

Den 20 december 1942 avled styrelsens förre ordförande domkyrkokomminister Claes Joel Jacobsson efter att ha tillhört styrelsen i 24 år, de tre sista som ordförande. Själv en stor bokvän nedlade komminister Jacobsson ett synnerligen värdefullt och högt uppskattat arbete inom styrelsen.

Personal.

Bibliotekspersonalen har utgjorts av centralbibliotekarien G. A. Gustafson, förste assistenten fil. mag. Ingrid Danielson, andre assistenterna fil. kand. Dagny Jarelius och fil. kand. Lisa Möllerud samt biträdet Vera Warnqvist.

Som extra biträde i barn- och ungdomsavdelningen under sex eftermiddagstimmar i veckan har lärarinnan vid Karlstads folkskolor Märtha Nylén tjänstgjort.

Expeditionstider.

Biblioteket har hållits öppet under följande tider:

Huvudavdelningen:

måndagar—fredagar kl. 10—14 och 17—20.

lördagar kl. 10—18 (under juni—augusti kl. 10—14).

Barnavdelningen:

måndagar—fredagar kl. 11—12 och 17—19.

lördagar kl. 11—12 och 16—18.

Under juni och augusti har barnavdelningen varit öppen tisdagar och fredagar kl. 17—19.

Påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsaftnarna ha båda avdelningarna varit stängda.

För reparation av lokalerna har biblioteket varit stängt under tiden 5—31 juli.

Bokbestånd.

Biblioteket har under året ökat med 2,336 band och uppgår vid årets slut till 39,149 band. Fördelningen på de olika avdelningarna och tillväxten under året framgår av följande uppställning:

I. Bibliotekets huvudboksamling:	Vid årets början	Förvärvade under året	Avskrivna under året	Vid årets slut
Facklitteratur	19,403	1,047	14	20,436
Skönlitteratur på svenska språket	7,855	324	123	8,056
Skönlitteratur på främmande språk	1,687	73	—	1,760
Böcker för barn och ungdom	2,387	438	186	2,639
Summa	31,332	1,882	323	32,891
Därav i handboksamlingen	1,592	45	6	1,636
II. Vandringsbokbeståndet:				
Facklitteratur	3,374	323	1	3,696
Skönlitteratur på svenska språket	1,770	422	8	2,184
Skönlitteratur på främmande språk	208	10	—	218
Böcker för barn och ungdom	129	31	—	160
Summa	5,481	786	9	6,258

Till ovanstående kommer en del okatalogiserade medicinska arbeten och äldre officiellt tryck.

I lärummet ha 118 tidskrifter varit utlagda.

Utom Sveriges officiella statistik, Statens offentliga utredningar och annat officiellt tryck, som enligt Kungl. Maj:ts beslut tilldelas samtliga centralbibliotek, har biblioteket mottagit gåvor i form av böcker, tidskrifter och tidningar från följande personer och institutioner. Givare av smärre årstryck, redogörelser, reklamtryck o. d. äro här icke medtagna.

Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, Arbetarnas Bildningsförbund, Chalmers tekniska högskolas bibliotek, A.-B. De Laval, Försvarsväsendets underbefälsförbund, Göteborgs Högskola, herr A. Hass, Hermods korrespondensinstitut, dir. O. Holm, fil. d:r Arne Holmberg, Industritjänstemannaförbundet, Ingeniörsakademien, Karlstads Handelskammare, Karlstads-Tidningen, Karlstads stiftsråd, Karolinska institutets bibliotek, Kristinehamns sparbank, Kungl. Biblioteket, Lindstedts universitetsbokhandel, Nya Wermlands-Tidningen, Radiotjänst, Riksidrottsförbundet, Rochefeller Foundation, Råda hembygdsförening, Skandinaviska Banken, Stockholms Brandstodsbolag, Svenska furirförbundet, Svensk sjukkassetidning, Svensk snabbskrift, Svensk stenografitidning, Sveriges konditoritidning, Läroverksadjunkten Evert Wadenstein, Kungl. Vetenskapsakademien, Virsbo bruk, Värmlands allm. djurskyddsförening, Värmlands Brandstodsbolag, Värmlands Folkblad, Värmlands museum, Värmlands Hushållningssällskap, Värmlands läns landsting, Värmlands stadshypoteksförening, Vår sång, Örebro stadsbibliotek m. fl.

Låntagare.

Under året har 2,083 nya låntagare inregistrerats, varav 571 på barn- och ungdomsavdelningen. Hela antalet aktiva låntagare under år 1943 var 4,709, av vilka 280 äro bosatta utom staden.

Låneverksamhet.

Låneverksamheten utvisar någon minskning jämfört med år 1942. Till en del beror detta på att biblioteket varit stängt för reparation under juli månad. Utlåningen fördelar sig på bibliotekets olika avdelningar på följande sätt:

	Huvudavd.	Ungdomsavd.			
A. Bok- och biblioteksväsen	35	3			
B. Skrifter av allm. och blandat innehåll	291	206			
C. Religion	557	150			
D. Filosofi	890	—			
E. Uppfostran och undervisning	419	7			
F. Språkvetenskap	293	17			
G. Litteraturvetenskap	603	3			
Hd. Dansk och norsk skönlitteratur	679	9			
He. Engelsk skönlitteratur	1,863	2			
Hf. Tysk skönlitteratur	426	1			
Hj. Fransk skönlitteratur	149	—			
I. Skön konst	1,238	111			
J. Arkeologi	21	6			
K. Historia	2,709	389			
L. Biografi	2,789	697			
M. Antropologi	152	98			
N. Geografi	2,848	589			
O. Samhälls- och rättsvetenskap	665	7			
P. Teknologi	834	207			
Q. Ekonomi	949	292			
R. Gymnastik, sport och spel	464	420			
S. Krigsväsen	192	9			
T. Matematik	262	29			
U. Naturvetenskap	988	580	Vandrings-		
V. Medicin	603	14	bibliotek		
	Facklitteratur	20,918	3,846	2,040	26,786
Hc—Hce Skönlitteratur på svenska språket	41,334	20,182	2,459	63,975	
	Summa	62,252	24,028	4,499	90,761

Lånen av facklitteratur, inklusive skönlitteratur på främmande språk, uppgick till 33,6 % och antalet utlånade band per invånare i Karlstads stad var 2,07. (Stadens invånarantal den 31 dec. 1943 var 30,688.)

Med hänsyn till stad och landsbygd ter sig låneverksamhet (utom vandringsbiblioteken) på följande sätt:

Utlånade band (hemlån)	Till personer boende			
	inom kom- munen	utom kommunen		Summa
		Direkta lån	Förmed- lade av bibliotek	
Facklitteratur	16,134	1,616	51	17,801
Skönlitteratur på svenska språket	40,060	1,259	5	41,324
Skönlitteratur på främmande språk	2,818	288	11	3,117
Böcker för barn och ungdom	22,999	1,039	—	24,038
	82,011	4,202	67	86,280

Från andra bibliotek har förmedlats följande antal lån:

Kungl. Biblioteket	9
Chalmers tekniska högskolas bibliotek	3
Göteborgs stadsbibliotek	4
Karolinska institutets bibliotek	20

Lunds universitetsbibliotek	4
K. Musikaliska akademiens bibliotek	7
K. Statistiska centralbyråns bibliotek	1
Stockholms högskolas bibliotek	1
Svenska akademiens Nobelbibliotek	4
Svenska läkaresällskapets bibliotek	1
Uppsala stadsbibliotek	1
Uppsala universitetsbibliotek	49
K. Vetenskapsakademiens bibliotek	3
K. Veterinärhögskolans bibliotek	2
Örebro stadsbibliotek	1

110

Vandringsbibliotek.

168 vandringsbibliotek har under året avsänts till rekvisiter i följande kommuner:

Rekvirent	Kommun	Antal bibliotek
Brosjöters folkskola	Bro	2
ABF:s bibliotek, Värmlandsbro	Bro	3
ABF:s bibliotek, Liljedal	Ed	1
ABF:s bibliotek, Charlottenberg	Eda	4
ABF:s bibliotek, Amotfors	Eda	1
ABF:s bibliotek, Morast	Eda	2
Ekshärads folkbibliotek	Ekshärad	6
IOGT:s bibliotek, Basterud	Ekshärad	2
Folkskollärare John Skogar, Fastnäs by	Ekshärad	1
Flyttande folkhögskolekursen, Loffstrand	Ekshärad	1
Säldebrätens folkskola	Frykerud	1
Gillberga folkbibliotek	Gillberga	3
Grava folkbibliotek	Grava	4
Hynboholms spädbarnshem	Grava	3
Säms folkskola	Grums	1
Uvanå studiecirkelbibliotek	Gustaf Adolf	1
SLS-biblioteket, Huggenäs	Huggenäs	2
Lennart Olsson, Mörtnäs	Karlanda	1
Folkskollärare Sven Edén, Månserud	Karlanda	1
ABF:s studiecirkel, Karlstad	Karlstad	1
Karlstads socialdemokratiska kvinnoklubb	Karlstad	1
Straffängelset	Karlstad	2
Lässeruds studiecirkelbibliotek	Köla	2
Matilda Andersson, Växvik	Köla	1
Lungsunds folkbibliotek	Lungsund	1
Birgit Gustafsson, Edsbjörbyn	Långserud	1
Olof Andersson, Kättilsbyn	Långserud	3
ABF:s bibliotek, Vålberg	Nor	2
Långflons folkskola	Norra Finnskoga	1
K. E. Hultgren, Bastuknappen	Norra Finnskoga	1
Folkskollärare John Skogar, Astrands by	Norra Ny	1
ABF:s bibliotek, Lindfors	Nyed	2
ABF:s bibliotek, Gersheden	Ransäter	1
Silleruds folkbibliotek	Sillerud	2
Stora Kils folkbibliotek	Stora Kil	12
Sv. elektr. arbetarförb., Frykfors	Stora Kil	1
Joel Andersson, Bäck	Sunne	1
Svea Johansson, Gastjärn	Sunne	1
Sunnemo folkbibliotek	Sunnemo	1
Svanskogs socialdemokratiska ungdomsklubb	Svanskog	1
Tveta folkbibliotek	Tveta	2
Vitsands folkbibliotek	Vitsand	2
Björbysäterns folkskola	Vitsand	1
IOGT-biblioteket, Gränsjön	Ålgå	1
Landstingets verkstadsskola, Älvåsen	Älvsbacka	2

Rekvirent	Kommun	Antal bibliotek
ABF:s bibliotek	Östra Emtervik	1
Albert Elfstrand, Smedsby	Östra Emtervik	1
Östra Fågelviks folkbibliotek	Östra Fågelvik	11
Övre Ulleruds folkbibliotek	Övre Ullerud	1
IOGT-biblioteket, Förby	Övre Ullerud	2
Militärförläggningar		14
Skogshuggarkurser		51
		168

Antalet band, ingående i vandringsbiblioteken, framgår av följande sammanställning:

	Utsända under året	Återkomna under året
Antalet bibliotek	168	160
Antal i dessa bibliotek ingående band:		
Facklitteratur	1,998	1,865
Skönlitteratur på svenska språket	2,355	2,127
Skönlitteratur på främmande språk	24	6
Böcker för barn och ungdom	122	52
	4,499	2,050

I de under året återkomna vandringsbiblioteken har gjorts följande hemlån:

Facklitteratur	2,184
Skönlitteratur på svenska språket	3,547
Skönlitteratur på främmande språk	13
Böcker för barn och ungdom	169
	5,913

50 vandringsbibliotek ha återkommit utan någon länestatistik.

Sjukhusbiblioteksverksamhet.

Sedan år 1931 handhar centralbiblioteket skötseln av Karlstads central-lasarets bibliotek, förrättar bokinköpen, katalogiseringen och utlåningen. Två av centralbibliotekets assistenter sköter utlåningen, vardera under en dag i veckan, tisdagar och torsdagar kl. 9—13. Under samma dagar är biblioteket öppet för lasarettspersonalen under en halv timme samt dessutom måndagar kl. 16—17.

Följande sammanställning visar omfattningen av verksamheten:

Bokbestånd:

Vid årets början	2,078
Förvärvade under året	118
	2,196
Avskrivna under året	17
Vid årets slut	Summa band 2,179

Boklån:

Patienter:		
Facklitteratur	962	
Skönlitteratur	7,272	8,234
Personal:		
Facklitteratur	293	
Skönlitteratur	1,379	1,672
	Summa län	9,906

Övrig verksamhet.

Med anslag av Värmlands läns landsting och i samarbete med Värmlands centrala bildningsförbund har under året en kurs i biblioteksskötsel varit anordnad vid centralbiblioteket den 21—22 november. Kursen, som om-

Berättelse rörande Karlstads stads fattigvård under år 1943.

Sammanträden och därvid behandlade ärenden.

Styrelsen har under året hållit 12 ordinarie och 1 extra sammanträde. Vid styrelsens sammanträden hava bland annat föredragits och behandlats 1,936 (1,853) framställningar om understöd, varav 123 (79) avslagits.

Inkomst- och utgiftsstat för fattigvården.

(Utom för Stagnellska sjukhemmet.)

Som framgår av bilagda statavräkning hava utgifterna uppgått till 758,634: 89 (779,397: 78).

Kostnaderna för administrationen uppgå till 51,604: 51 (50,570: 74) mot i staten beräknade 54,747: 42 samt kostnaderna för öppna vården till 457,417: 33 (485,719: 66) mot i staten beräknade 482,568: 80 och kostnaderna för slutna vården till 249,613: 05 (243,107: 38) mot i staten beräknade 264,248: 88 kronor.

Av utgifterna för öppna vården hava 6,796: — kronor (7,803: 43) utbetalats till personer, vilkas fattigvårdsbehov orsakats av arbetslöshet.

I utgifterna för slutna vården ingå jämväl avskrivning å inventarier med 3,529 kronor 88 öre.

Inkomsterna hava uppgått till 245,908 kronor 09 öre (241,391: 90) mot i staten beräknade 227,400 kronor.

För fattigvårdsändamål hava direkt från Drätselkammarens stat utgått följande belopp, vilka sålunda ej finnas upptagna i fattigvårdsstyrelsens utgifts- och inkomststat.

Pensioner till f. d. befattningshavare	6,755: 34
Kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag	15,681: —

Förskott å folkpensioner hava beviljats i 43 fall med 5,049 kronor 20 öre, varav i 15 fall med ett sammanlagt belopp av 924 kronor voro oreglerade den 31 december 1943.

Förskott å barnbidrag har beviljats i 6 fall med 732 kronor 50 öre.

Inkomst- och utgiftsstat för Stagnellska sjukhemmet.

Såsom framgår av bilagda statavräkning hava utgifterna uppgått till 75,450 kronor 92 öre (71,137: 26) mot i staten beräknade 79,055 kronor 31

Siffror inom ( ) angiva siffror från föregående år.

öre. Inkomsterna hava uppgått till 34,737 kronor 42 öre (36,539: 77) mot i staten beräknade 29,100 kronor.

Styrelsen har i likhet med tidigare år låtit verkställa nedanstående approximativa beräkning av fordringar och skulder den 31 december 1943.

FORDRINGAR.

Från landstinget:

Enligt utgående balanskonto till Drätselkammaren	76,000:—
D:o Stagnellska sjukhemmet	5,000:—

Från främmande kommuner:

• Enligt utgående balanskonto	18,225: 52
-------------------------------------	------------

Från enskilda personer:

Enligt utgående balanskonto till Drätselkammaren	16,236: 99
--	------------

Från statsverket:

Enligt utgående balanskonto till Drätselkammaren	17,333: 80
Summa fordringar	132,796: 31

SKULDER.

Till främmande kommuner och enskilda personer:

Enligt utgående balanskonto	12,975: 58
Summa skulder	12,975: 58
Fordringar över skulder alltså kronor	119,820: 73

Fonder.

Av fondernas räntemedel hava i överensstämmelse med gällande bestämmelser utbetalats i understöd 7,363 kronor 34 öre.

Den av fattigvårdsstyrelsen och arbetslöshetskommittén gemensamt tillsatta kommittén för beviljandet av understöd till arbetslösa, vilken kommitté fungerat sedan år 1941 har under år 1943 haft 52 (36) sammanträden och därvid behandlat 339 (621) framställningar om understöd och beviljat 6,796 kronor (7,803: 43) i kontant understöd och 42 kbm. (112) ved till ett värde av 735 kronor (1,568:—).

Sjuk- och ålderdomshemmet Klaraborg.

Personal.

Tvättföreståndarinnan fröken Maria Andersson avgick efter uppnådd pensionsålder från sin befattning den 31 mars. Fröken Andersson, som tillträdde sin befattning den 24 oktober 1917, hade tillvunnit sig styrelsens aktning för ett synnerligen förtjänstfullt arbete i fattigvårdens tjänst.

Från och med den 15 juni 1943 har som tvättföreståndarinna anställts fröken Ingegerd Olsson.

Byggnaderna.

Plåttaket å ekonomibygnaden har under året målats.

Tuberkulosavdelningen.

Landstinget har efter avtal med fattigvårdsstyrelsen disponerat 10 vårdplatser å tbc.-avdelningen. Avtalet innebär att landstinget erlägger vårdavgift med 2 kronor 50 öre per dag och vårdad patient och att fattigvårdsstyrelsen av patienten eller dennes hemortskommun äger uppbära 1 krona per dag samt utgående statsbidrag 1 krona 50 öre per dag, därjämte skall landstinget erlägga 50 öre per dag för icke belagd vårdplats.

Verkstäderna m. m.

Bokbinderiet har liksom tidigare år huvudsakligast utfört arbete för stadens delegationer.

För anstaltens räkning hava under året tvättats 33,933 (30,456), för Stagnellska sjukhemmet 13,426 (11,048), för utomstående 1,252 (1,460) kg. samt för Sandwallska upptagningshemmet 1,515 kg.

Inkomsterna för utförda arbeten hava uppgått till 10,334: 79 (8,177: 07), varav bland annat märkas inkomster av bokbinderiet 1,712: 95 (1,246: 50), tvättinrättningen 5,930: 55 (4,330: 65) och manglarna 310: 50 (490: 50).

Diverse.

I likhet med tidigare år har styrelsen insamlat medel till utdelning av matvaror bland fattiga vid jultiden. Fattigvårdens insamling uppgick till 2,800: — kronor (2,585: —).

Mantalskrivning.

Liksom tidigare år har styrelsen låtit verkställa utredning i fall, då personer blivit mantalskrivna i staden utan att i behörig ordning hava avlämnat mantalsuppgifter. Efter sålunda gjorda utredningar har styrelsen funnit anledning överklaga mantalskrivningar i 125 (106) fall.

Hjälpbyråns verksamhet.

Byrån har under året anlåtats av 307 (287) hjälpsökande personer. Till dessa hjälpsökande hava utdelats 281 (265) nattlogi och 314 (291) måltider. 5 (4) hava erhållit respengar till hemorten.

Byråns verksamhet har omhänderhafts av fattigvårdsbyråns personal. Kvällsmottagningar hava omhänderhafts av jourhavande vaktmästaren.

Karlstad i mars 1944.

NILS O. HULT.
Ordförande.

Eric Ericson.

Styrelsen.

Föreståndare för distr. nr	Ordinarie ledamöter:	Styr.-ledamot sedan år	Vald till år
	Hult, Nils, Maskinist (ordförande fr. o. m. 1/10 1942)	1924	1945
	Lindkvist, Petrus, Handlande (v. ordförande fr. 1 nov. 1932)	1925	1943
	Norbäck, Gösta, Arbetsförmedlingsdirektör	1935	1945
8.	Bergkvist, Sven, Gjutare	1937	1945
6.	Karlsson, Adolf, Snickare	1923	1945
10.	Jonsson, Anna, Distriktsköterska	1927	1945
9.	Gröndahl, Axel, Köpman	1931	1945
5.	Sjöstedt, J. W., Stationsförman (t. o. m. 17/6 1943)	1927	1943
4.	Wiktorin, Helena, Stadsbarnmorska (ordin. fr. o. m. 18/6 1943)	1934	1943
1.	Kihlström, Viktor, Svarvare	1930	1943
2.	Melcher, Eskil, Direktör	1931	1943

Suppleanter:

12.	Sandell, Th., Banvakt	1934	1943
3.	Nilsson, Johan, Gjutare	1942	1945
11.	Olsson, Venzel, Köpman	1939	1945
7.	Strandlund, L. J., Köpman	1939	1945
	Nilsson, P. A., Ombudsman (fr. o. m. 18/6 1943) ...	1943	1946

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare.

	Anställd fr. o. m. den	
Ericson, Eric, Syssloman och ombudsman	1/11	1924
Flood, Gösta, Assistent.	1/1	1940
Ingvar, Albert, Kassör (anst. som kassör fr. o. m. 1/7 1938) ...	1/11	1930
Löf, J. F., Tillsyningsman	1/11	1918
Larsson, Per, Tillsyningsman	13/12	1932
Nilsson, Waldemar, Registrator	1/7	1922
Wallin, Agnes, Skrivbiträde	1/8	1929

Fattigvårdsanstalten Klaraborg.

Johansson, Gunnar, Vaktmästare	1/5	1929
Jansson, Herbert, Maskinist	1/5	1937
Skarman, Karl, Snickare	3/1	1917
Portvakter (Betty Lyrén och Malvina Karlsson)	9/2	1931
Nyström, Anna, Husmoder	15/10	1931
Wahlström, Gerda, Sjuksköterska	1/9	1929
Andersson, Maria, Sjuksköterska	16/6	1916
Rydén, Ruth, Undersköterska	3/9	1943
Broman, Gerda, Köksföreståndarinna	15/1	1941
Andersson, Maria, Tvättföreståndarinna (pens. 1/4 1943) ...	24/10	1917
Olsson, Ingegerd, Tvättföreståndarinna	15/6	1943

Dessutom 22 st. biträden under år 1943 så fördelade: på ålderdomsavdelningen 4 st., sjukavdelningarna 11 st., köket 4 st., tvätten 1 st., extra löpare 2 st. samt bagerska 1 st.

Kroniska Sjukhemmet.

Olsson, Karl, Vaktmästare	1/1	1925
Rabe, Ruth, Sjuksköterska	21/5	1927
Haglund, Hildur, Undersköterska	1/1	1942
Kilman, Tora, Kokerska	27/6	1933

Dessutom 7 biträden.

Tjänsteläkare.

Hidén, Erik, 1:e stadsläkare	1/1	1936
Tingvall, Erik, t. f. 2:e stadsläkare	27/9	1942

Sekreterare.

Carlsson, Eric, Länsnotarie	1/6	1936
-----------------------------------	-----	------

Jämförelse mellan stat och bok för fattigvården år 1943.

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —
	Verldiga utgifter.			
	I. Administration.			
a 1	Avlöningar enligt lönestaten....	39,914: —	33,892: 86	+ 6,021: 14
4	Semester- och vikariatsarvoden	1,000: —	4,154: 21	— 3,154: 21
6	Olycksfallsförsäkringsavgifter .	15: —	20: 87	— 5: 87
9	Avgifter till Sveriges Kommun- nalanställdas pensionskassa..	3,773: 42	3,566: 50	+ 206: 92
15	Cykelslitningsersättning	50: —	50: —	—
b 1	Kontorsutensilier	600: —	577: 80	+ 22: 20
2	Trycksaker	1,200: —	577: 75	+ 622: 25
3	Annonser	500: —	243: 48	+ 256: 52
4	Telefon, telegram och porto	2,600: —	3,377: 91	— 777: 91
d 7	Resekostnader	400: —	395: 20	+ 4: 80
9	Stämpelkostnader	250: —	141: 45	+ 108: 55
12	Tidskrifter	315: —	339: 25	— 24: 25
13	Kassafackhyra	30: —	30: —	—
o 1	Hyror	4,100: —	4,100: —	—
	Diverse utgifter	—	137: 23	— 137: 23
	Kronor	54,747: 42	51,604: 51	+ 3,142: 91
	II. Öppen vård.			
a 1	Avlöningar enligt lönestaten....	11,832: —	11,580: 10	+ 251: 90
4	Semester- och vikariatsarvoden	500: —	6: —	+ 494: —
6	Olycksfallsförsäkringsavgifter .	10: —	11: 65	— 1: 65
8	Avgifter till Sveriges Kommun- nalanställdas pensionskassa..	626: 80	636: 80	— 10: —
15	Cykelslitningsersättning	100: —	100: —	—
k 2	Understöd till i staden hemorts- berättigade:			
a	Kontant	240,000: —	230,943: 39	+ 9,056: 61
b	Matvaror	6,000: —	3,205: 88	+ 2,794: 12
d	Bränsle	55,000: —	43,880: 64	+ 11,119: 36
e	Beklädnad	14,500: —	10,607: 24	+ 3,892: 76
f	Sjukvård	12,000: —	14,812: 97	— 2,812: 97
g	Begravningskostnader	2,500: —	1,617: 80	+ 882: 20
11	Fattigvård till i annan kommun hemortsberättigade	60,000: —	56,468: 39	+ 3,531: 61
12	Ersättning till främmande kom- muner för fattigvård som ej kan återsökas av statsverket eller landstinget	15,000: —	15,247: 29	— 247: 29
13	Anslag till motarbetande av bettleriet	500: —	393: 80	+ 106: 20
14	Vårdkostnader att utsökas av landstinget	53,000: —	59,572: 36	— 6,572: 36
	Understöd och vårdkostnader att utsökas av staten	11,000: —	8,333: 02	+ 2,666: 98
	Kronor	482,568: 80	457,417: 33	+ 25,151: 47

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —
	III. Sluten vård.			
a 1	Avlöningar enligt lönestaten....	66,952:—	65,074:39	+ 1,877:61
3	Religion och kulturvård	250:—	250:—	—
4	Semester, vikariatsarvoden och extra hjälp	6,000:—	8,309:—	— 2,309:—
6	Kostnader för personalens:			
b	Sjukvård	300:—	189:22	+ 110:78
e	Olycksfallsförsäkr.-avgifter ..	50:—	50:79	— 0:79
8	Avgifter till Sveriges Kommun- alanställdas pensionskassa..	3,026:88	2,891:26	+ 135:62
d 1	Utskylder	450:—	—	+ 450:—
2	Försäkringsavgifter	450:—	399:66	+ 50:34
12	Tidningsprenumeration	300:—	242:—	+ 58:—
15	Övriga kostnader:			
a	Förbrukningsartiklar som ej tillhöra annan litt.	4,000:—	6,232:49	— 2,232:49
b	Radiolicenser	20:—	20:—	—
f	Begravningskostnader	800:—	698:—	+ 102:—
e 1	Underhåll av byggnader	10,000:—	8,798:51	+ 1,201:49
4	Underhåll av inventarier			
k 2	Kosthåll	65,000:—	59,211:80	+ 5,788:20
3	Beklädnad	5,000:—	3,615:70	+ 1,384:30
4	Sjukvård	6,500:—	9,392:52	— 2,892:52
14	Tobaksvaror	1,400:—	1,212:41	+ 187:59
15	Flit- och oppmuntringspengar..	5,500:—	5,334:75	+ 165:25
o 1	Hyror och arrenden	28,350:—	28,350:—	—
2	Uppvärmning	39,000:—	26,088:72	+ 12,911:28
3	Belysning och kraft	7,000:—	6,981:05	+ 18:95
4	Vattenavgifter	5,500:—	7,102:08	— 1,602:08
5	Utensilier för tvätt och renhåll- ning	3,000:—	4,167:70	— 1,167:70
u 1	Ränta å inventariers bokförda värde	1,900:—	1,471:12	+ 428:88
3	Avskrivning å inventarier	3,500:—	3,529:88	— 29:88
	Kronor	264,248:88	249,613:05	+ 14,635:83
	IV. Pensionsstat.			
	Pensioner till förutvarande be- fattningshavare	8,032:90	6,755:34	+ 1,277:56
	Kronor	8,032:90	6,755:34	+ 1,277:56
v	Kapitalutgifter.			
	Skattestat:			
4	Inköp av inventarier	1,500:—	871:99	+ 628:01
	Kronor	1,500:—	871:99	+ 628:01
	Verkliga inkomster.			
	Administration.			
	Sysslomannens ersättn. för hyra Barnavårdsnämndens ersättning	1,000:—	1,817:34	— 82:66
	för hyra	1,500:—	1,500:—	—
	Barnav.-nämndens andel i löner	6,000:—	6,000:—	—
	Kronor	9,400:—	9,317:34	— 82:66

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —
	Öppna vården.			
102	Från statsverket	10,500:—	7,835:06	— 2,664:94
103	„ landstinget	36,000:—	25,220:81	— 10,779:19
181	„ andra samhällen	60,000:—	56,761:77	— 3,238:23
182	„ enskilda personer	3,000:—	6,085:96	+ 3,085:96
183 a	„ Kungl. Pens.-styr. (landst.)	25,000:—	33,503:39	+ 8,503:39
183 b	„ Kungl. Pens.-styr. (staten)	300:—	460:60	+ 160:60
184	Understödtsgarens egendom ...	200:—	269:94	+ 69:94
	Kronor	135,000:—	130,137:53	— 4,862:47
	Slutna vården.			
	Personalinkomster (kost- o. hy- resersättning)	7,500:—	7,453:97	— 46:03
102	Från statsverket	6,000:—	6,490:—	+ 490:—
103	„ landstinget	8,000:—	16,161:—	+ 8,161:—
181	„ andra samhällen	3,500:—	10,620:55	+ 7,120:55
182	„ enskilda personer	13,000:—	17,085:10	+ 4,085:10
183 a	„ Kungl. Pens.-styr. (landst.)	8,000:—	9,492:95	+ 1,492:95
183 b	„ Kungl. Pens.-styr.	30,000:—	26,089:98	— 3,910:04
185	„ verkstäderna, tvättinrätt- ningen och trädgården ...	7,000:—	9,872:13	+ 2,872:13
	Landstingets patienter	—	2,723:10	+ 2,723:10
	Diverse inkomster	—	464:46	+ 464:46
	Kronor	83,000:—	106,453:22	+ 23,453:22
	Kapitalinkomster.			
	Skattestat:			
	Avskrivning å inventarier	3,500:—	3,529:88	+ 29:88
	Kronor	3,500:—	3,529:88	+ 29:88

Jämförelse mellan stat och bok för Stagnellska sjukhemmet år 1943.

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —
	Verkliga utgifter.			
a 1	Avlöningar enligt lönestaten ..	20,570:—	21,645:74	— 1,075:74
3	Religion och kulturvård	150:—	150:—	—
4	Semester, vikariatsarvodet och extra hjälp	1,200:—	2,062:08	— 862:08
6 b	Sjukvård till personalen	150:—	52:—	+ 98:—
e	Olycksfallsförsäkringsavgifter ..	60:—	59:04	+ 0:96
8	Avgifter till Sveriges Kommu- nalanställdas pensionskassa..	1,650:31	1,623:95	+ 26:36
d 1	Utskyldor	100:—	—	+ 100:—
2	Försäkringsavgifter	75:—	78:04	— 3:04
12	Tidningsprenumeration	100:—	122:—	— 22:—
15	Övriga kostnader:			
a	Förbrukningsartiklar som ej tillhöra annan littera	1,200:—	1,043:99	+ 156:01
b	Telefon och radolicenser	200:—	142:75	+ 57:25
f	Begravningskostnader	700:—	463:05	+ 236:95
e 1	Underhåll av byggnader	5,000:—	1,982:41	+ 3,017:59
4	Underhåll av inventarier			
k 2	Kosthåll	16,000:—	15,006:94	+ 993:06
3	Beklädnad	400:—	275:12	+ 124:88
4	Sjukvård	3,700:—	4,878:94	— 1,178:94
15	Uppmuntringspenningar	700:—	404:—	+ 296:—
o 1	Hyror och arrenden	10,000:—	10,000:—	—
2	Uppvärmning	9,000:—	5,748:44	+ 3,251:56
3	Belysning och kraft	2,500:—	1,865:61	+ 634:39
4	Vattenavgifter	700:—	305:85	+ 394:15
5	Tvätt och renhållning	4,000:—	5,293:24	— 1,293:24
u 1	Ränta å invent. bokförda värde	400:—	242:45	+ 157:55
3	Avskrivning å inventarier	500:—	1,941:—	— 1,441:—
	Diverse utgifter	—	64:28	— 64:28
	Kronor	79,055:31	75,450:92	+ 3,604:39
v	Kapitalutgifter.			
	Skattestat:			
4	Inköp av inventarier	500:—	1,158:33	— 658:33
	Kronor	500:—	1,158:33	— 658:33
	Verkliga inkomster.			
102	Ersättning från statsverket	9,800:—	10,668:80	+ 868:80
103	” ” landstinget	1,000:—	977:93	— 22:07
182	” ” enskilda pers... ..	6,000:—	13,513:53	+ 7,513:53
183	Fattigvården tillkommande pen- sioner	9,000:—	6,171:50	— 2,828:50
	Ersättning från personalen för naturaförmåner	3,300:—	3,405:86	+ 105:86
	Kronor	29,100:—	34,737:42	+ 5,637:42
	Kapitalinkomster.			
	Skattestat:			
	Avskrivning å inventarier	500:—	1,941:—	+ 1,441:—
	Kronor	500:—	1,941:—	+ 1,441:—

Sammandrag för fattigvården och Stagnellska sjukhemmet.

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —
	Fattigvården.			
	Verkliga utgifter	801,565: 10	758,634: 89	+ 42,930: 21
	Kapitalutgifter	1,500: —	871: 99	+ 628: 01
	Verkliga inkomster	227,400: —	245,908: 09	+ 18,508: 09
	Kapitalinkomster	3,500: —	3,529: 88	+ 29: 88
				+ 62,096: 19
	Stagnellska sjukhemmet.			
	Verkliga utgifter	79,055: 31	75,450: 92	+ 3,604: 39
	Kapitalutgifter	500: —	1,158: 33	— 658: 33
	Verkliga inkomster	29,100: —	34,737: 42	+ 5,637: 42
	Kapitalinkomster	500: —	1,941: —	+ 1,441: —
	Pensionsstat	8,032: 90	6,755: 34	+ 10,024: 48 + 1,277: 56
	Fattigvården			+ 62,096: 19
	Stagnellska sjukhemmet			+ 10,024: 48
	Pensionsstat			+ 1,277: 56
	Överskott i sammanlagda stat. . .			+ 73,398: 23

Jämförelse mellan fattigvårdsutgifter och antal understödstagare åren 1934—1943.

År	Stadens anslag till fattigvården	Sammanlagda antalet understödstagare						Folkmängd	Antal skatte-kronor	Antal understödstagare i proc. av folkmängden	Fattigvårdsutgifter per		
		Ut hemmen understödda	Ut-ackordade	Iningen å någon av fattigvårdsinrättningens avdeln.	Kroniska sjukhemmet	Å annan anstalt vårdade	Summa				Understöds-tagare	Innevånare i staden	Skatte-krona
1934	425,147: 97	2,729	10	233	—	283	3,255	25,622	226,476: —	12,70	130: 61	16: 59	1: 87
1935	456,208: 87	2,585	7	284	—	286	3,162	26,591	247,096: —	11,88	144: 29	17: 15	1: 84
1936	454,080: 83	2,393	3	251	25	162	2,834	26,920	270,520: —	10,53	160: 23	16: 87	1: 67
1937	434,919: 26	2,131	3	202	44	170	2,550	27,184	301,956: —	10,66	170: 56	15: 50	1: 04
1938	377,997: 54	2,386	3	276	55	154	2,874	27,866	337,783: —	10,31	131: 52	13: 56	1: 12
1939	391,608: 77	2,269	3	218	44	214	2,778	28,723	347,028: —	9,67	140: 96	13: 63	1: 12
1940	495,372: 48	2,285	2	199	61	219	2,766	28,698	385,167: 63	9,64	178: 96	17: 26	1: 28
1941	*)555,417: 12	2,443	1	154	52	274	2,924	29,304	392,346: —	13,39	189: 95	18: 95	1: 42
1942	600,930: 54	2,456	1	259	71	250	3,037	29,799	431,074: —	10,19	197: 86	20: 16	1: 39
1943	560,195: 64	1,831	1	232	63	216	2,343	30,272	508,167: —	7,70	239: 09	18: 50	1: 01

*) Häre ingår fr. o. m. 1941 även kostnaden för Stagnellska Sjukhemmet.

Sammandrag över familjer (personer) som under år 1943 åtnjutit understöd av fattigvårdsstyrelsen.

Ensam man (över 16 år)	Antal
utan barn under 16 år	259
med barn under 16 år	3
Ensam kvinna (över 16 år)	
utan barn under 16 år	572
med barn under 16 år	120
Gift par eller samboende	
utan barn under 16 år	144
med barn under 16 år	172
Barn under 16 år	
hemmavarande eller vårdade utom hemmet på fattigvårdens bekostnad	558
omhändertagna av barnavårdsnämnden	27
Understöd enligt	
fattigvårdslagen	1,232
lagen om kommunala pensionstillskott m. m.	41
Vård på fattigvårdsanstalt (även anstalt eller avdelning för kroniskt sjuka eller sinnessjuka, vilken tillhör fattigvården)	
Antal vårdtagare över 16 år: Män	107
Kvinnor	109
Antal vårdtagare under 16 år	—
Vård på sjukvårdsanstalt (ej tillhörande fattigvården) helt eller delvis på fattigvårdsstyrelsens bekostnad	
Antal vårdade över 16 år: Män	89
Kvinnor	113
Antal vårdtagare under 16 år	—
Antal personer (barn) för vilka utgått	
tilläggs pension	836
barnbidrag	113
bidragsförskott	79

Hos tillsyningsmännen gjorda framställningar om understöd m. m. fördelade å distrikten. Häri ingår ej ärenden behandlade vid styrelsens sammanträden.

År 1943 ..... Östra 3,244. Västra 2,067

Fördelning av understödstagare och fattigvårdsutgifter i olika grenar av fattigvården år 1943.

	Inre vården					
	Försörjnings- avdelningen	Sinnessjuk- avdelningen	Akuta sjuk- avdelningen	Tuberkulos- avdelningen	Summa	Kroniska sjukhemmet
Antal vårdplatser	93	24	22	15	154	34
Antal vård dagar	20,913	11,059	7,209	2,014	41,195	11,854
Antal vårdade	70	36	111	15	232	63
Medeltal vårdade per dag	57	30	19	5	111	32
Fattigvårdens bruttosumma	88,653 : 88	58,578 : 77	53,172 : 97	47,423 : 71	247,829 : 33	75,846 : 79
Fattigvårdsbekostnad per vårdplats och dag	2 : 61	6 : 68	6 : 62	8 : 66	—	6 : 11
Fattigvårdens inkomster	47,370 : 55	29,840 : 59	18,604 : 34	10,637 : 74	106,453 : 22	34,737 : 42
Vårdkostnad brutto per vård dag	4 : 23	5 : 29	7 : 37	23 : 50	—	6 : 39
Fördelning av uttaxerade medel	41,283 : 33	28,738 : 18	34,568 : 63	36,785 : 97	141,376 : 11	41,109 : 37
Vårdkostnad netto per vård dag	1 : 97	2 : 59	4 : 79	18 : 26	—	3 : 46

Tablå utvisande fördelning av inköpta och förbrukade matvaror under år 1943.

	Normal portion		Extra ägg m. m.	Extra grädde m. m.	Summa	Antal vård- dagar	å-pris per person och dag
	St.	Kr.					
Aldersomsavdelningen	20,913	19,449 : 09	290 : —	170 : —	18,194 : 31	20,913	0 : 87
Sinnessjukavdelningen	11,059	10,616 : 64	259 : —	168 : 54	10,063 : 69	11,059	0 : 91
Akuta sjukavdelningen	7,209	6,920 : 64	200 : —	184 : 10	6,562 : 52	7,209	0 : 91
Tuberkulosavdelningen	2,014	2,759 : 18	340 : 65	381 : 06	2,759 : 18	2,014	1 : 37
Ordinarie personal	13,864	15,250 : 40	—	—	19,409 : 60	13,864	1 : 40
Extra arbetslösa m. fl.	3,175	2,222 : 50	—	—	2,222 : 50	3,175	0 : 70
Summa	58,234	57,218 : 45	1,089 : 65	903 : 70	59,211 : 80	58,234	1 : 01

Tablå över skriftväxling i fattigvårdsmål vid Karlstads stads fattigvård
under åren 1942—1943.

	1943				1942			
	Inkomna skrivelser	Avlämnade skrivelser	Utslag	Andra skrivelser på grund av bestridande	Inkomna skrivelser	Avlämnade skrivelser	Utslag	Andra skrivelser på grund av bestridande
Karlstads sökande	—	148	—	—	—	183	—	—
Svar å dylika med godkännande	123	—	—	—	160	—	—	—
Svar å dylika med bestridande	25	—	—	—	23	—	—	—
Anhängiggjord talan hos K. B. enligt § 54 fattigvårdslagen	—	21	—	—	—	28	—	—
Påminnelser till K. B.	26	26	—	—	27	27	—	—
Påminnelser till K. K.	—	—	—	—	—	—	—	—
Av styrelsen återkallade fattigvårdsmål..	—	4	—	—	—	17	—	—
Överklagade utslag meddelade av K. B. ..	—	1	—	—	—	2	—	—
Av K. K. meddelade utslag	—	—	2	—	—	—	2	—
Av K. B. meddelade utslag	—	—	19	—	—	—	18	—
Skrivelser på grund av bestridande	—	—	—	3	—	—	—	6
Summa	174	200	21	3	210	257	20	6
Främmande kommuner sökande	73	—	—	—	111	—	—	—
Anmaning: godkänts	—	51	—	—	—	78	—	—
Anmaning: bestritts	—	22	—	—	—	33	—	—
Förklaring till K. B.	14	14	—	—	41	41	—	—
Förklaring till K. K.	3	3	—	—	—	—	—	—
Av K. B. meddelade utslag	—	—	5	—	—	—	14	—
Av K. K. meddelade utslag	—	—	—	—	—	—	2	—
Av styrelsen hos K. K. överklagade utslag meddelade av K. B.	—	—	—	—	—	1	—	—
Skrivelser på grund av bestridande	—	—	—	3	—	—	—	10
Summa	90	90	5	3	152	153	16	10
Summa skrivelser	264	290	26	6	362	410	36	16

Redogörelse för förvaltningen av fattigvårdens fonder år 1943.

Donatorns namn eller fondens benämning	Behållning 1 jan. 1943		Inkomster, räntor och hyror	Utgifter		Behållning 31 dec. 1943	
	Fastighet	Kapital		Diverse	Understöd	Fastighet	Kapital
Austrinska, donerad av A. Austrin ...	—	765: 91	30: 63	—	26: 25	—	770: 29
Brukspatron M. Clarholms don.-fond..	—	11,462: 01	458: 48	—	458: 48	—	11,462: 01
Thure och Malvina Sandelins under- stödsfond	—	88,781: 24	3,558: 24	—	3,921: 24	—	88,418: 24
Bergmanska, donerad av C. Bergman..	—	1,500: —	60: —	—	60: —	—	1,500: —
Gratifikationsfonden, donerad av Grosshandlare O. F. Ahlmark	—	10,000: —	400: —	—	400: —	—	10,000: —
Kjellmanska, donerad av J. K. Kjellman	—	2,125: —	85: —	—	85: —	—	2,125: —
Lindkvistska, donerad av J. G. Lind- kvist	—	550: —	22: —	—	22: —	—	550: —
Maria Larsdotters julgåvefond	—	2,043: 26	81: 73	—	80: —	—	2,044: 99
Lisa Larsdotter	—	3,500: —	140: —	—	140: —	—	3,500: —
Sundströmska fonden	—	3,000: —	120: —	—	120: —	—	3,000: —
Tinglöfska fonden	—	3,400: —	136: —	—	136: —	—	3,400: —
Vetterstenska fonden	—	1,200: —	48: —	—	48: —	—	1,200: —
Sjöstedtska fonden	—	1,500: —	60: —	—	60: —	—	1,500: —
Fahlgrenska fonden	—	2,900: —	116: —	—	116: —	—	2,900: —
D. V. Göhles fond	—	1,050: —	42: —	—	28: —	—	1,064: —
Grundströmska fonden	—	6,000: —	240: —	—	240: —	—	6,000: —
Sven O. Petterssons fond	—	2,300: —	92: —	—	92: —	—	2,300: —
Mellkvistska fonden	—	2,772: 40	110: 89	—	50: —	—	2,833: 29
Vibeliska fonden	—	2,000: —	80: —	—	80: —	—	2,000: —
Zanderska fonden	—	1,500: —	60: —	—	60: —	—	1,500: —
Göthlinska fonden	—	300: —	12: —	—	12: —	—	300: —
Rennerfeldtska fonden	—	100: —	4: —	—	4: —	—	100: —
Yhnellska fonden	—	3,329: 91	133: 19	—	65: 29	—	3,397: 81
W. Bäckmans donationsfond	—	4,067: 50	162: 70	—	160: —	—	4,070: 20
O. F. Ahlmarks donation av manglar..	—	2,750: —	—	—	—	—	2,750: —
Premieobligationsfonden	—	110: —	—	—	—	—	110: —
Felländerska fonden	—	22,476: 58	899: 08	—	899: 08	—	22,476: 58
Sundbergska donationen	47,600: —	56,479: 01	6,301: 41	2,307: 04	—	47,600: —	60,473: 38
Regleringsfonden	—	22,262: 27	1,086: 49	—	2,445: 30	—	20,903: 46
Summa Kronor	47,600: —	260,225: 09	14,539: 84	2,307: 04	9,808: 64	47,600: —	262,649: 25

Fondmedlens placering.

Förteckning	Nom. och bokföringsvärde
Konungariket Sveriges Hypotekskassa:	
3 % amorteringslån av år 1937	86,522 : 50
A.-B. Mölnbacka-Trysil:	
3½ % obligationer av 1942	49,350 : 90
Svenska Statens obligationer:	
1 st. 2¾ % av år 1929	10,000 : —
3 % av år 1941	15,000 : —
Försvarsobligationer	60,000 : —
Karlstads Sparbank	25,610 : 26
Wermlands Enskilda Bank A.-B.	10,573 : 20
Premieobligationer:	
1 st. 1893 års teaterpremieobligation å 20:—	20 : —
5 st. Norska Statens teaterpremieobligationer å 10:—	50 : —
1 st. Svenska Statens premieobligation av år 1936	50 : —
5 st. Svenska Statens premieobligationer av år 1936 å 50:—	250 : —
3 st. 1889 års teaterpremieobligationer	60 : —
Fastigheten Herrhagen 217	47,600 : —
Mangelbod jämte 5 manglar	2,750 : —
Fördringar av Karlstads Drätselkammare	2,412 : 39
Kronor	310,249 : 25

Barnavårdsnämndens berättelse för år 1943.

Barnavårdsnämnden får härmed avgiva berättelse över verksamheten under år 1943.

Styrelse.

Ordförande:

Carlsson, Eric, Länsnotarie.

Vice ordförande:

Starck, G., Överlärare.

Ledamöter:

Karlström, Fritz, Lasarettsläkare.

Engström, Ernst, Komminister.

Johansson, Andreas, Vaktmästare.

Gustavsson, Maja, Fru.

Johansson, Arvid, Snickare.

Jonsson, Anna, Distriktsköterska.

Johansson, Karin, Fru.

Suppleanter:

Holm, Herbert, Komminister.

Rudner, Ingrid, Småskollärarinna.

Hidén, Erik, 1:ste Stadsläkare.

Magnusson, Bertil, Folkskollärare.

Lagergren, Emeli, Fru.

Sand, Elsa, Fru.

Wiklund, Hjalmar, Folkskollärare.

Tjänstemän.

Nämndens sekreterare har varit assistent Gösta Flood.

A barnavårdsexpeditionen har tjänstgjort sysslomannen Eric Ericson och sysslomannaassistenten Gösta Flood, vilka tillika utföra arbetsuppgifter för fattigvårdsstyrelsen samt barnavårdsmanen Ingrid Hedström, t. f. barnavårdsmanen Hildur Jansson och skrivbiträdet Inez Jansson.

Barnavårdsföreståndare J. A. Frimodig har på grund av sjukdom varit tjänstledig sedan den 1 mars 1942.

Sandwallska barnhemmets personal har utgjorts av föreståndarinnan Berta Persson, en biträdande föreståndarinna, två barnavårdsbiträden och ett köksbiträde.

Barnhemmets läkare har varit t. f. andre stadsläkaren Erik Tingvall.

Inkomst- och utgiftsstat.

Som framgår av bilagda statavräkning hava utgifterna uppgått till 139,969 kronor 86 öre (131,304:98)*) mot i staten beräknade 139,617 kronor 56 öre och inkomsterna till 69,193 kronor 38 öre (71,143:07) mot i staten beräknade 63,775 kronor. Således har av det beviljade anslaget 5,066 kronor 8 öre ej behövt tagas i anspråk.

Sammanträden och ärenden.

Barnavårdsnämnden har under år 1943 hållit 11 ordinarie och 4 extra sammanträden.

Ledamot av den i § 16 lagen om samhällets barnavård angivna tremannanämnden har varit nämndens ordförande.

Åtgärder mot försumliga försörjare hava förekommit i 4 fall.

På begäran har avgivits 10 yttranden i adoptionsärenden.

Diverse.

På grund av ökat arbete inom nämndens arbetsområde har befintlig arbetskraft visat sig otillräcklig, varför nämnden ingått till Stadsfullmäktige med framställning att fr. o. m. den 1/1 1944 få anställa ytterligare en barnavårdsman, vilken framställning av Stadsfullmäktige bifallits.

Nämndens med fattigvårdsstyrelsens gemensamma expeditionslokaler äro otillräckliga, varför nämnden har för avsikt att i samråd med fattigvårdsstyrelsen snarast möjligt få en utökning av dessa lokaler till stånd.

Stadsfullmäktiges anslag å 500 kronor för vistelse å semesterhem eller dylikt åt utarbetade husmödrar från mindre bemedlade familjer har av nämnden fördelats mellan 7 personer.

Nämnden har under året gjort framställning hos Drätselkammaren om anordnande av tvenne lekplatser vintertid för barn under skolåldern. Framställningen vann icke Drätselkammarens bifall.

Nämnden har under året verkställt inventering av samtliga inom staden befintliga fosterhem, samt även inspekterat de flesta hem utom staden, i vilka nämnden har barn utackorderade.

Riksdagen har i likhet med föregående år beviljat anslag till fria resor för främjande av barns sommarvistelse å landet. Berättigade att erhålla fria resor voro barn födda 1929 eller senare, vilka erhållit rabattkort för inköp av livsmedel. Dessa barn erhöilo fria resor från sina hemorter till självvalda vistelseorter för sommaren på landsbygden och åter. Fri resa medgavs för en färdsträcka ej överstigande 50 mil. Utfärdandet av biljetter och rekvisitioner av sådana ävensom kontrollen över biljettmaterial och resor har ålegat barnavårdsnämnden. Barnavårdsnämnden har utfärdat biljetter och rekvisitioner i 281 fall.

Sandwallska barnhemmet.

Nämnden har under året beslutat, att regelbundna läkarbesök fr. o. m. den 1/1 1944 skulle verkställas å barnhemmet två gånger i månaden, och att läkaren därutöver liksom tidigare skulle besöka hemmet i mån av behov.

*) Siffrorna inom ( ) angiva motsvarande belopp föregående år.

Frågan om iordningställandet av ytterligare personalrum och källarutrymmen å hemmet har av nämnden varit föremål till behandling. Nämnden har därvid i samråd med stadsarkitekten konstaterat, att inom nuvarande byggnaden lämpliga utrymmen icke funnos att tillgå. Då behovet är trängande måste, så snart tidsläget det medgiver, en nybyggnad för personalrum och i samband därmed anordnandet av källarutrymmen komma till stånd.

Beträffande nämndens verksamhet i övrigt hänvisas till bilagda förteckningar och tablåer.

Karlstad i mars 1944.

För Barnavårdsnämnden:

ERIC CARLSSON.

Ordförande.

Eric Ericson.

Jämförelse mellan stat och bok för Barnavården år 1943.

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —
	Verkliga utgifter.			
	I. Öppen barnavård.			
a 1	Avlöningar enligt lönestaten	21,496:—	17,018:93	+ 4,477:07
2	Arvode till barnavårdsmännen	115:—	60:—	+ 55:—
3	Tillfälligt skrivbiträde	200:—	—	+ 200:—
4	Semester- och vikariatsarvoden	2,000:—	6,463:65	— 4,463:65
6	Olycksfallsförsäkringsavgifter	10:—	9:83	+ 0:17
8	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	1,030:43	877:18	+ 153:25
15	Slitning av cyklar	100:—	100:—	—
b 1	Kontorsutensilier	300:—	351:40	— 51:40
2	Trycksaker	600:—	664:54	— 64:54
3	Annonser	100:—	185:03	— 85:03
4	Telefon, telegram och porto	1,100:—	1,208:18	— 108:18
d 7	Resekostnader	500:—	1,324:20	— 824:20
9	Rätttegångskostnader	100:—	82:60	+ 17:40
12	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dylikt	245:—	255:25	— 10:25
15	Övriga kostnader	50:—	10:93	+ 39:07
e	Underhåll av inventarier	—	11:40	— 11:40
k 3	Beklädnad	1,500:—	964:95	+ 535:05
4 a	Sjukvårdskostnader att utsökas av landsting	7,500:—	5,989:91	+ 1,510:09
b	Läkare och medicin	400:—	362:48	+ 37:52
15	Flitpenningar	—	18:—	— 18:—
	Kostnader för barn:			
23 a	Med hemort i Karlstad (utackord.)	16,000:—	15,677:64	+ 322:36
b	Som tillhöra andra kommuner	13,000:—	14,161:93	— 1,161:93
d	För vilka ersättning erhålles av staten	1,200:—	1,058:84	+ 141:16
e	Barnbidragsförskott (varav ¼ utgör kommunens bidrag, ¾ erhålles av staten under år 1944 eller senare)	28,000:—	26,896:18	+ 1,103:82
24 a	Ersättning till främmande kommuner	7,000:—	9,609:21	— 2,609:21
b	Ersättning till inrättningar	4,000:—	6,042:57	— 2,042:57
o 1	Hyror	1,500:—	1,500:—	—
	II. Upptagningshemmet.			
a 1	Avlöningar enligt lönestaten	9,902:—	9,858:79	+ 43:21
4	Semester- och vikariatsarvoden	250:—	537:97	— 287:97
6 d	Läkare och sjukvård	—	58:—	— 58:—
e	Olycksfallsförsäkringsavgifter	10:—	9:79	+ 0:21
8	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	887:13	914:61	— 27:48
15	Slitning av cyklar	50:—	50:—	—
b 4	Telefon, telegram och porto	150:—	147:60	+ 2:40
d 1	Skatter	10:—	—	+ 10:—
2	Försäkringsavgifter	57:—	56:23	+ 0:77
7	Resekostnader	300:—	145:10	+ 154:90
12	Tidningsprenumeration, tidskrifter o. dylikt	30:—	33:25	— 3:25
15	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	700:—	1,142:17	— 442:17

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —	
e 1	Underhåll av byggnader	1,000:—	322:40	+ 677:60	
4	Underhåll av inventarier	75:—	502:99	— 427:99	
8	Underhåll av parken	1,000:—	1,107:23	— 107:23	
k 2	Kosthåll	8,000:—	9,441:32	— 1,441:32	
3 a	Beklädnad till barn	1,500:—	853:00	+ 646:91	
b	Beklädnad till mödrar	200:—	202:41	— 2:41	
14	Sjukvård och medicin	400:—	339:15	+ 60:85	
16	Flitpenningar	300:—	357:18	— 57:18	
o 2	Uppvärmning	4,300:—	630:32	+ 3,669:68	
3	Belysning	300:—	300:00	— 0:00	
4	Vattenavgifter	500:—	672:90	— 172:90	
5	Tvätt och renhållning	800:—	1,284:04	— 484:04	
q	Inköp av furage	200:—	14:—	+ 186:—	
u 1	Ränta å inventariers bokförda värde	50:—	57:59	— 7:59	
3	Avskrivning å inventarier	300:—	—	+ 300:—	
	Kronor	139,317:56	139,943:86	— 626:30	
	Skattestatens kapitalutgifter.				
v 4	Inköp av inventarier	300:—	26:—	+ 274:—	
	Kronor	300:—	26:—	+ 274:—	
	Verkliga inkomster.				
	I. Öppen barnavård.				
102	Ersättning från statsverket:				
a	Skyddsuffostran enl. 62 § Bvl. ..	1,200:—	1,174:65	— 25:35	
b	Bidragförskott	16,700:—	12,310:09	— 3,689:91	
103	Landstinget	7,000:—	2,038:35	— 4,961:65	
182 a	Främmande kommuner	10,000:—	13,223:54	+ 3,223:54	
b	Enskilda personer för barn, vilka icke åtnjuta bidragförskott	6,500:—	6,327:58	— 172:42	
f	Av barnafäder återbetalt bidragför- skott	6,000:—	9,004:01	+ 3,004:01	
f/42	Av personer återbetalda bidragför- skott avseende år 1942 och tidigare	400:—	1,124:08	+ 724:08	
g	Av Karlstads barnavårdsnämnd bevil- jade bidragförskott för omhänder- tagna barn	1,500:—	2,756:24	+ 1,256:24	
h	Kungl. Pensionsstyrelsen	2,500:—	4,802:90	+ 2,302:90	
i	Av Främmande kommuner beviljade bidragförskott för omhändertagna barn	2,000:—	1,406:27	— 593:73	
	II. Uppagningshemmet.				
102	Ersättning från statsverket	300:—	—	— 300:—	
182 d 1	Främmande kommuner	2,000:—	5,256:13	+ 3,256:13	
2	Enskilda personer	3,000:—	4,841:58	+ 1,841:58	
e	Bidrag från Axel Sandwalls dona- tionsfond	3,500:—	3,338:80	— 161:20	
201	Personalinkomster (kost- och hyres- ersättning)	1,575:—	1,589:16	+ 14:16	
	Kronor	63,475:—	69,193:38	+ 5,718:38	

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —
	Skattestatens kapitalinkomster.			
	Avskrivning å inventarier	300:—	—	— 300:—
	Kronor	300:—	—	— 300:—
	Sammandrag.			
	Skattestat:			
	Verkliga utgifter	139,317:56	139,943:86	— 626:30
	Kapitalutgifter	300:—	26:—	+ 274:—
	Verkliga inkomster	63,475:—	69,193:38	+ 5,718:38
	Kapitalinkomster	300:—	—	— 300:—
	Kronor			+ 5,086:08

Tablå över barn och unga personer, som under år 1943 varit föremål för förebyggande åtgärder eller (och) omhändertagna för skyddsuppfostran eller samhällsvård.

Barn och unga personer med vilka nämnden tagit befattning:	Antal
I äktenskap: män	128
kvinnor	64
Utom „ : män	53
kvinnor	35
Förebyggande åtgärder enligt 23 § beträffande barn under 16 år:	
Förmaning till föräldrarna	64
Varning till barnen	48
Övervakning	34
Omhändertagande för skyddsuppfostran (22 §) på grund av:	
Misshandel, vanvård, annan fara till liv eller hälsa	23
Föräldrarnas oförmåga att fostra barnet (fara för vanart)	16
Vanart	18
Lastbart levnadssätt	2
Omhändertagande för samhällsvård (29 §) på grund av:	
Nöd i hemmet	101
Kroppslig eller andlig sjukdom eller svaghet hos barnet	9
Värnlöshet (föräldrarna döda eller ha övergivit barnet)	14
Avgångna under redogörelseåret genom slutlig utskrivning eller på annat sätt	46
Överlämnade till enskilt hem:	
Inom kommunen	41
Utom „	38
Överlämnade till barnhem:	
Inom kommunen	58
Utom „	12
Överlämnade till skyddshem	17
Överlämnade till annan anstalt (t. ex. sjukvårdsanstalt)	16
Ingen åtgärd	98
Av barnavårdsnämnden villkorligt utskrivna enligt § 45	2

Tablå över fosterbarn under nämndens tillsyn år 1943.

I äktenskap:	Antal
Gossar	6
Flickor	10
Utom äktenskap:	
Gossar	34
Flickor	26
Vård i enskilt hem	76
Nyttillkomna under året	28
Avgångna under året	29
Vårdas utan ersättning i enskilt hem men står under tillsyn på grund av särskilt beslut av nämnden beträffande barnet	—

Tablå över barnvårdsmannaskap.

År	Kvarvarande från föreg. år	Nyttillkomna		Barnvårdsmannaskapet upphört				Faderskapet				
		I Karlstad	I annan kommun	Överdrigt	Föräldrar ingått äktenskap	Avliden och adoption	Till annan kommun	Fastställt genom		Kan ej fastställas	Under utredning	Priskänd
								Avtal	Dom			
1940	359	72	23	22	35	3	29	326	57	56	15	—
1941	367	62	20	18	30	12	37	317	65	50	16	—
1942	356	65	12	25	31	10	37	311	62	45	15	—
1943	313	66	18	21	21	6	31	287	62	31	10	7

År	Barn i äktenskap	Underhållsbidrag från fadern						Bidragsförskott		Barnet		
		Enligt avtal	Inbetalt direkt till			Föräldrarna sammunbo	Inflyter ej	Kronor	Gottgjort	Samhällsvård	Hos modern	Hos annan person
			Barnvårdsman		Moder							
			Frivilligt	Införsel								
1940	2	97,426: —	25,691: —	—	27,776: —	50	46	16,406: —	3,089: —	65	303	86
1941	2	99,110: —	18,299: —	16,960: —	25,265: —	52	66	18,125: —	4,276: —	62	300	80
1942	7	99,411: —	17,710: —	17,293: —	26,770: —	32	76	16,445: —	3,163: —	64	289	80
1943	8	94,235: —	15,572: —	18,063: —	25,390: —	38	64	16,755: —	4,300: —	59	273	65

Tablå över bidragsförskott.

År	Antal ansökningar			Antal barn, som åtnjuta bidrag	Utbetalat kronor	Av barnafäder återbetalt belopp kronor
	Inkomna	Beviljade	Avslagna			
1939	114	108	6	144	26,479: —	5,186: —
1940	119	110	9	141	26,196: —	7,017: —
1941	140	113	27	137	30,460: —	9,502: —
1942	129	118	11	141	27,836: —	8,083: —
1943	102	96	6	137	26,896: —	10,440: —

Tablå över behandlade mödrahjälpsärenden hos barnavårdsnämnden i Karlstad.

År	Antal ansökningar			Beviljat belopp		Summa Kronor	Återbetalda lån Kr.	Ej utbetalt belopp som återredo- visats till K. B. Kr.	Efter inbetal- ning å lån och återredo- visning har sålunda utbe- talats Kr.	Av Kungl. Maj:t lämnad be- frielse från åter- betalningsskyl- dighet av lån
	Inkomna	Beviljade	Avslagna	Utan åter- betalnings- skyldighet Kr.	Med åter- betalnings- skyldighet Kr.					
1939	170	133	37	23,026:30	100:—	23,126:30	50:—	1,414:29	21,712:01	—
1940	189	153	36	26,267:—	—	26,267:—	—	523:75	25,743:25	—
1941	235	197	38	30,600:—	—	30,600:—	—	1,223:—	29,377:—	—
1942	273	237	36	32,914:—	30:—	32,944:—	—	1,180:—	31,764:—	—
1943	274	216	58	30,523:—	212:—	30,735:—	—	2,789:—	27,946:—	—

Mödrahjälpens fördelning.

År	Kostför- bättring	Hekidnads- utrustning till moder	Utrrustning till barn	Barn- vagnar	Tandvård	Hemhjälp	Inackorde- ring i en- skilt hem	Inackorde- ring i spöd- barnshem	Hyses- bidrag	Summa
1939	10,880:—	1,632:79	3,754:21	130:—	926:—	1,185:—	2,404:—	2,214:30	—	23,126:30
1940	9,087:—	1,637:—	4,713:—	110:—	3,762:—	1,100:—	3,478:—	2,380:—	—	26,267:—
1941	9,020:—	2,715:—	4,542:—	410:—	9,044:—	1,142:—	1,786:—	1,940:—	—	30,600:—
1942	6,582:—	3,224:—	6,646:—	655:—	9,383:—	2,293:—	1,870:—	2,161:—	130:—	32,944:—
1943	6,054:—	2,315:—	7,292:—	780:—	8,781:—	2,021:—	2,035:—	983:—	474:—	30,735:—

Tablå utvisande kostnader för barnvården och dess fördelning på mantals-skrivningsinnevånare och bevilningskronor.

År	Kostnad		Antal		Nettokostnad	
	Brutto	Netto	Innevånare	Bevilnings-kronor	Fördelad på	
					Innevånare	Bevilln.-kr.
1939	113,874:—	55,155:—	28,723	347,028:—	1: 92	0: 16
1940	114,689:—	60,283:—	28,698	385,167:—	2: 10	0: 16
1941	138,269:—	68,178:—	29,304	392,346:—	2: 33	0: 17
1942	131,304:—	60,161:—	29,799	431,074:—	2: 02	0: 14
1943	139,969:—	70,776:—	30,272	508,167:—	2: 34	0: 14

Tablå utvisande kostnaderna per utspisnings- och vård dag på Sandwallska upptagningshemmet för barn och mödrar med späda barn.

År	Antal utspisningsdagar				Utspisningskostnad		Vårdkostnad			
	Personal	Mödrar	Barn	Summa dagar	För år och hela hemmet kr.	Per utspisningsdag kr.	Brutto pr		Netto pr	
							År kr.	Vård dag kr.	År kr.	Vård dag kr.
1941	2,190	670	6,083	8,943	7,538:—	0: 84	32,203:—	4: 78	20,171:—	2: 99
1942	1,825	392	6,592	8,809	8,648:—	0: 97	28,957:—	4: 15	16,386:—	2: 35
1943	1,825	667	7,970	10,462	9,441:—	0: 90	29,039:—	3: 36	14,014:—	1: 62

Tablå över beläggningen å Sandwallska upptagningshemmet.

År	Sammanlagda antalet vårdade barn	Antalet intagna mödrar	Beläggning			Barnens ålder			
			Medel	Högsta	Lägsta	Under 2 år	Under 2 år åtföljda av mödrar	Mellan 2—6 år	Mellan 6—16 år
1942	70	6	18	25	15	19	5	23	23
1943	74	4	22	28	19	17	5	25	27

Berättelse rörande Karlstads Stads familjebidragsnämnds verksamhet under år 1943.

Styrelse.

Som ordförande har tjänstgjort syssloman E. Ericson och som vice ordförande fru Iris Dahl.

Ledamöter:

1. Syssloman E. Ericson.
2. Fru Iris Dahl.
3. Fru Olga Karlsson.
4. Slöjdlärare Georg Klarström.
5. Ombudsman Henry Granqvist.

Suppleanter (personliga):

1. Advokat Folke Adelsohn.
2. Kassör Albin Ingvar.
3. Fröken Ingrid Gustavsson.
4. Köpman Axel Gröndahl.
5. Köpman Venzel Olsson.

Expedition och administration.

Nämndens expedition har i likhet med föregående år varit förlagd till Drottninggatan 38. Expeditionens föreståndare har varit fröken Lillie Abrahamsson. Dessutom har varit anställda ytterligare 6 till 9 personer.

Expeditionen har hållits öppen varje söckendag kl. 13—15. Ordföranden har haft mottagning tisdagar och fredagar kl. 14—15.

Nämndens utbetalningar gjordes till och med februari månad över drättselkammarens postgirokonto. Sedan Kungl. Maj:t genom beslut den 22 januari 1943 förordnat, att familjebidragsnämnd skall hava eget postgirokonto har nämnden från och med sistnämnda dag öppnat eget postgirokonto. Utbetalning av familjepenning har skett i efterskott var tionde dag. Bostadsbidrag för förhyrd lägenhet har utbetalats i förskott och bostadsbidrag för egen fastighet samt bränslebidrag månadsvis i efterskott. Bokföringen utföres såväl på drättselkontoret som på nämndens expedition. Attestering verkställes av ordföranden efter notering av expeditionens föreståndare.

Sammanträden.

Nämnden har under året haft 14 sammanträden.

Nämndens verksamhet.

Under berättelseåret ha hos nämnden registrerats 921 nya ansökningar om familjebidrag och hemortslöner. Hela antalet hos nämnden registrerade ansökningar uppgingo till 5,519 den 31 december 1943. Antalet besökande per dag å nämndens expedition har varierat mellan lägst 16 och högst 136. Medeltalet besökande per mottagningsdag under året har uppgått till 41 stycken.

Följande familjebidrag hava under året utgivits sedan avdrag verkställts för influtna återbetalningar, nämligen:

Månad	Fam-penning	Bostadsbidr.	Näringsbidr.	Sjukbidr.	Begr.-bidr.
Januari ...	62,609: 90	62,967: 26	1,067: 22	992: 59	—
Februari ...	103,842: 04	67,024: 93	4,341: 96	1,732: 78	—
Mars	53,403: 90	3,349: 92	—	—	—
April	96,237: 47	62,922: 39	1,591: —	1,444: 40	—
Maj	69,026: 82	21,280: 97	1,098: 60	886: 38	—
Juni	95,853: 48	53,717: 38	1,753: 39	555: 11	—
Juli	100,057: 61	51,868: 77	2,563: 63	335: 32	—
Augusti ..	156,541: 99	75,681: 87	3,149: 09	2,063: 72	50: —
September	133,520: 22	56,414: 95	3,750: 74	1,251: 58	—
Oktober ..	96,687: 32	49,538: 14	4,991: 53	2,075: 11	250: —
November .	84,404: 37	42,365: 56	2,804: 95	684: —	—
December .	84,151: 02	15,972: 93	2,018: 83	2,472: 85	150: —
	1,136,336: 14	563,105: 07	29,130: 94	14,493: 84	450: —

eller tillhopa 1,743,515: 99.

Följande hemortslöner hava under året utbetalats, nämligen:

	Vanlig hemortslön	Retroaktiv hemortslön
Januari	26,431: 26	7,875: —
Februari	39,267: 64	1,090: —
Mars	6,010: 50	315: —
April	28,303: 25	285: —
Maj	18,859: 07	—
Juni	22,968: 68	—
Juli	20,009: 57	—
Augusti	27,810: 61	—
September	47,488: 38	—
Oktober	61,825: 81	—
November	49,065: 10	—
December	32,567: 96	—
	380,607: 83	9,565: —

eller tillhopa 390,172: 83 kronor.

Av de utbetalade familjebidragen belöper sig ett belopp av 1,662,346 kronor och 80 öre å statsverket och 81,169 kronor och 19 öre på kommunen.

Övriga utgifter för nämndens verksamhet hava varit:

Arvode till ordföranden.....	2,400:—	
Avlöningar till kontorspersonalen	28,499: 19	
Post- och telefonavgifter	2,473: 14	
Trycksaker och kontorsutensilier	2,355: 90	
Uppvärmning och belysning	868: 78	
Lokalhyra	1,800:—	
Inventarier och diverse	2,562: 76	
		Kronor 40,959: 77

Nämndens sammanlagda utgifter under berättelseåret enligt
av nämnden förda räkenskaper ha utgjort:

Familjebidrag:

Statens andel (efter gjorda återbet.)	2,052,519: 63	
Kommunens andel (efter gjorda återbet.)	81,169: 19	
Administration m. m.	40,959: 77	122,128: 96
		Kronor 2,174,648: 59

Av stadsfullmäktige beviljade anslag för:

Administration	36,905:—	
Extra anslag för inköp av inventarier (drätselkam- maren)	775:—	37,680:—
Familjebidrag		115,000:—
		Kronor 152,680:—

Inkomster:

Balanserat förskott från statsverket från år 1942	7,435: 22	
Av staten gjorda inbetalningar	2,260,949: 40	
Av kommunen gjorda inbetalningar	96,925: 10	2,365,309: 72
Gjorda utbetalningar		2,133,688: 82
Innestående å nämndens postgirokonto 31/12 1943		231,620: 90
Härav utgjorde: Stadens medel	15,755: 91	
Statsverkets medel	215,864: 99	231,620: 90

Av drätselkontoret upprättad jämförelse mellan stat och bok bilägges.

Antalet utbetalningar under år 1943 uppgingo till 46,471 st., varav post-
giROUTbetalningar 46,170 st. och kontantutbetalningar 301 st.

Under året inkommo till nämnden 12 ansökningar om värnpliktslån med
ett sammanlagt lånebelopp av 17,400 kronor. Av dessa ansökningar har 2
tillstyrkts med tillhoppa 2,000 kronor, och 10 ansökningar med ett totalt
lånebelopp av 11,200 kronor helt avstyrkts.

Enligt vad nämnden erfarit har värnpliktslånenämnden helt eller delvis
beviljat 2 av dessa ansökningar med ett sammanlagt lånebelopp av 1,800
kronor och avslagit 10 ansökningar.

Över nämndens beslut hava under året sammanlagt 53 familjebidrags-
sökande anført besvär hos länsstyrelsen. I 42 fall hava besvären ogillats
och i 11 fall medfört ändring i familjebidragsnämndens beslut. I 4 fall

hava familjebidragssökande hos kammarrätten överklagat länsstyrelsens beslut. I intet fall har kammarrätten ändrat beslutet.

På grund av att dels vederbörande militärbefälhavare för sent inkommit med anmälningar om hempermitteringar, dels att en del familjebidragssökande i sina ansökningar uraktlåtit uppgiva havda inkomster under militärtjänstgöringen och dels att förbiseenden gjorts på nämndens expedition, ha i åtskilliga fall familjebidrag utbetalts obehörigt. Så snart sådana förhållanden blivit för nämnden kända, har nämnden ofördröjligen vidtagit åtgärder för de obehörigt utbetalda beloppens återkrav. Sålunda har under berättelseåret obehörigen utbetalts 71,829:48 kronor; av denna summa har under året återbetalts kronor 66,954:75. Vid årsskiftet återstod sålunda ett belopp av kronor 4,874:73 enligt följande fördelning:

	Militärmynd.	Fam.-bidr.-n.	Fam.-bidr.-sök.
Familjepenning	327: 95	651: 30	2,986: 74
Bostadsbidrag	514: 49	87: 20	76: 84
Hemortslöner	191: 21	39: —	—
	Kronor 1,033: 65	777: 50	3,063: 58

Vid helt utebliven återbetalning kommer på kommunen kronor 230: 34 och på staten kronor 4,644: 39.

	Kvarst. fordringar den 1/1 1943 Kr.	Återbetalt 1943 Kr.	Resterande fordringar 31/12 1943 Kr.	Statens andel: Kr.	Kommunens andel: Kr.
Från 1940	2,076: 42	1,251: 50	824: 92	749: 80	75: 12
„ 1941	2,427: 75	1,852: 55	575: 20	523: 18	52: 02
„ 1942	5,838: 33	3,221: 98	2,616: 35	2,419: 54	196: 81
	10,342: 50	6,326: 03	4,016: 47	3,692: 52	323: 95

I ett fall har på grund av felaktiga uppgifter en värnpliktig obehörigt uppburit näringsbidrag med sammanlagt kronor 2,644:20. Nämnden har anmält förhållandet till Statens Arbetsmarknadskommission för den åtgärd som kunde anses påkallad. Ärendet var vid 1943 års utgång ännu icke avgjort.

Över ansökningar om bidrag från Rikskommitténs länsavdelning för insamlade medel till neutralitetvaktens familjer har familjebidragsnämnden, sedan vederbörlig behovsprövning ägt rum, haft att avgiva särskilda yttranden. Sålunda har nämnden under året behandlat 314 ansökningar, av vilka 137 stycken bifallits av Rikskommitténs länsavdelning med ett sammanlagt understödsbelopp av 7,691:74 kronor. Därjämte har till julen i 10 fall utbetalts understöd med 215:— kronor.

Genom kungörelse den 13 januari 1943 har förordningen om familjebidrag till värnpliktiga av den 30 juni 1942 trätt i kraft fr. o. m. den 1 mars 1943.

Då en mera ingående redogörelse för den nya familjebidragsförordningen skulle taga allt för stort utrymme i anspråk, anser sig nämnden endast i korthet böra redogöra för några av de viktigaste bestämmelserna.

Grundbeloppen ha slopats. Beträffande bostadsbidraget skall efter hempermittering av den värnpliktige omräkning göras så, att han erhåller bostadsbidrag för det antal dagar militärtjänst fullgjorts.

En ny form av näringsbidrag har tillkommit, varigenom värnpliktiga under vissa förutsättningar kunna beviljas näringsbidrag för under värnpliktstjänstgöringen nedlagd rörelse intill ett belopp av 100:— kronor per månad.

Begravningsbidragen ha höjts till 250:— kronor för hustru och 150:— kronor för barn.

Möjlighet att bevilja familjebidrag till husföreståndarinna, även i de fall då hon icke har till uppgift att vårda den värnpliktiges minderåriga barn, har tillkommit. Härför erfordras dock Arbetsmarknadskommissionens medgivande.

Familjebidrag skall numera i sin helhet beviljas efter behovsprövning. Härvid skall tillämpas två slag av behovsprövning — normerad och fri behovsprövning. Den normerade behovsprövningen, för vilken vissa regler äro fastställda, skall endast tillämpas vid fastställandet av familjepening och bostadsbidrag för hustru och minderåriga barn till värnpliktiga, vilka äro inkallade till tjänstgöring enligt värnpliktslagen. Reglerna för den normerade behovsprövningen innebär i korthet, att, därest den värnpliktige under sin tjänstgöring icke bibehåller civil inkomst och ej heller familjemedlemmarna åtnjuta inkomster, familjepeningens maximum utgår. Föreligger emellertid sådan inkomst, som nyss nämnts, skall för denna inkomst avdrag ske från summan av familjepeningens maximum och bostadsbidraget enligt vissa regler. Bidragets storlek bestämmes vid normerad behovsprövning för familjen i dess helhet och icke för varje medlem för sig.

Fri behovsprövning skall tillämpas för värnpliktiga, som fullgöra frivillig militärtjänst och för värnpliktiga, vilka icke nämnts under normerad behovsprövning, ävenså vid beviljandet av annat familjebidrag än familjepening och bostadsbidrag. För bestämmandet av familjebidrag enligt fri behovsprövning äro särskilda föreskrifter meddelade.

Värnpliktiga, som fullgjort militärtjänst under minst 30 dagar i följd, erhålla familjebidrag fem dagar utöver tjänstgöringstiden. Detta gäller dock icke bostadsbidrag.

Kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna blir i jämförelse med tidigare fördelning fördelaktigare för kommunerna. Sålunda har staten numera helt övertagit kostnaderna för familjepening till vissa familjemedlemmar (hustru och barn under 16 år). Av kostnaderna för familjepening till andra familjemedlemmar samt för näringsbidrag för nedlagd rörelse och för sjukbidrag bestrider staten 80 %, av kostnaderna för bostads- och bränslebidrag 90 % och för näringsbidrag till i gång varande rörelse 95 %. Hemortslöner och begravningsbidrag betalas helt av staten. Administrationskostnaderna bestridas som hittills helt av kommunerna.

Medgivande har lämnats att utsändande över postgiro av familjebidrag och hemortslöner fr. o. m. den 1 mars 1943 må ske utan kostnad för familjebidragsnämnderna.

I samband med den nya familjebidragsförordningens ikraftträdande föreskrevs användandet av nya blanketter för ansökningar, avräkningar och redovisningar m. m., vilket vid omläggningen medförde ett avsevärt arbete för familjebidragsnämnden. För Karlstads vidkommande gjordes omläggningen tillika med sikte på att framdeles kunna utnyttja den å stadskassan befintliga Adremamaskinen för utskrifter av postgiro- och avräkningskort.

Då såväl de av Arbetsmarknadskommisionen fastställda formulären för avräkningskort som postgirokontorets utbetalningskort och listor ej lämpade sig för Adremasystem, har härför lämpliga formulär utarbetats och blivit vederbörligen godkända.

Karlstad i mars 1944.

För Karlstads familjebidragsnämnd.

ERIC ERICSON.

Ordförande.

Lillie Abrahamsson.

Jämförelse mellan stat och bok för Familjebidragsnämnden år 1943.

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —
	Verkliga utgifter.			
a 1	Avlöningar enligt lönestaten ..	28,500:—	25,315:19	+ 3,184:81
3	Extra skrivhjälp	1,000:—	5,584:—	— 4,584:—
6	Olycksfallsförsäkringsavgifter	—	13:97	— 13:97
10	Kommunens andel i familjebidrag (Balans från år 1942)		1,018:97	
	Familjepenning:			
10 a 1	Statens andel		154,661:57	
2	Kommunens andel		9,450:29	
16 a 5	3 § a-medl. (Statsbidr. 100%)		918,579:17	
6	3 § b-c medl. (Statsbidr. 80%)		53,645:11	
	Bostadsbidrag:			
10 d 1	Statens andel		116,489:46	
2	Kommunens andel		12,943:10	
16 b 7	Statsbidrag 90 %		433,672:51	
	Hemortslön:			
10 f	Statsbidrag 100 %	1,855,000:—	74,504:40	— 279,707:79
16 d 8	Statsbidrag 100 %		315,668:43	
	Näringsbidrag:			
10 e 1	Statens andel		4,832:97	
2	Kommunens andel		426:21	
16 e 9	14 § (Statsbidrag 95 %)		20,983:21	
10	15 § (Statsbidrag 80 %)		2,888:55	
	Sjukbidrag:			
10 b 1	Statens andel		2,452:88	
2	Kommunens andel		272:49	
16 f 11	Statsbidrag 80 %		11,768:47	
	Begravningsbidrag:			
16 g 12	Statsbidrag 100 %		450:—	
b 1	Kontorsutensilier	800:—	1,188:55	— 388:55
2	Trycksaker	500:—	1,167:35	— 667:35
3	Annonser	125:—	—	+ 125:—
4	Telefon och porto	1,200:—	2,473:14	— 1,273:14
d 7	Resekostnader	300:—	154:75	+ 145:25
15 d	Övriga utgifter	50:—	8:19	+ 41:81
e	Underhåll av inventarier	—	74:85	— 74:85
o 1	Hyror	1,800:—	1,800:—	—
2	Uppvärmning	780:—	604:65	+ 175:35
3	Belysning	200:—	264:13	— 64:13
5	Tvätt och inre renhållning	550:—	516:18	+ 33:82
	Kronor	1,890,805:—	2,173,872:74	— 283,067:74
	Skattestatens kapitalutgifter.			
v 4	Inköp av inventarier	1,875:—	1,794:82	+ 80:18
	Kronor	1,875:—	1,794:82	+ 80:18
	Verkliga inkomster.			
102	Från statsverket:			
	Statens andel i familjebidrag och hemortslöner	1,740,000:—	2,052,519:63	+ 312,519:63
	Kronor	1,740,000:—	2,052,519:63	+ 312,519:63

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —
	Sammandrag.			
	Skattestat:			
	Verkliga utgifter	1,890,805:—	2,173,872: 74	— 283,067: 74
	Kapitalutgifter	1,875:—	1,794: 82	+ 80: 18
	Verkliga inkomster	1,740,000:—	2,052,519: 63	+ 312,519: 63
	Kronor			+ 29,532: 07

Karlstad i drätselkontoret den 11 mars 1944.

STELLAN WENDT.

Sture Andersson.

Hemsystemnämndens berättelse för år 1943.

Hemsystemnämnden får härmed avgiva berättelse över verksamheten för år 1943.

Styrelse.

Löfgren, Esther, fru (ordförande).
Johansson, Karin, fru.
Ericson, Eric, syssloman.
Kristensson, Linnea, distriktöversköterska (suppleant).
Flood, Gösta, sysslomansassistent (suppleant).

Befattningshavare.

Johansson, Gunnel, hemsyster.
Steen, Alice, hemsyster.

Karlstads hemsystemnämnd har under året hållit 3 protokollförda sammanträden.

Syster Alice Steen tillträdde sin befattning den 15 januari 1944. Trots att under året två hemsystrar har funnits till förfogande har efterfrågan på arbetskraft varit större än tillgången. För att i någon mån avhjälpa detta ingick styrelsen till Stadsfullmäktige med begäran om ett extra anslag å tusen kronor för år 1944, till extra arbetskraft, vilken framställning avsågs av fullmäktige. I stadens budget för år 1944 ingick dock detta anslag å ettusen kronor för år 1944.

Styrelsen har under året ingått till Stadsfullmäktige med en begäran om att syster Alice Steen skulle åtnjuta samma löneförmån som Syster Gunnel Johansson, vilket stadsfullmäktige beviljade. Syster Alice Steen fick förhöjd lön fr. o. m. den 1 oktober 1943.

Styrelsen har under året till Länsstyrelsen avgivit yttrande över befolkningsutredningens utredning och förslag angående statsbidrag till social hemhjälpsverksamhet.

För att på bästa sätt ordna den extra hemsysterhjälp som möjliggjorts genom det i budgeten intagna anslaget å ettusen kronor beslutades att genom arbetsförmedlingen begära förslag på personer som vore villiga att ställa sig till förfogande vid behov, och som kunde anses lämpliga för hemsysterarbete.

Ansökan om hemhjälp göres hos arbetsförmedlingen som också fördelar hemsystemens arbete.

Enligt av stadsfullmäktige antagen instruktion äga alla hem principiell rätt till hemhjälp, dock äga hem med barn och i små ekonomiska omständigheter städse företräde. Avgiften är maximerad till fem kronor per dygn. Viss taxa har utarbetats för normalfamiljer, varvid särskilt är att märka, att hänsyn måste tagas till familjens storlek, skulder, föregående sjukdom eller arbetslöshet och i övrigt sådana anledningar att den ekonomiska ställningen ej överensstämmer med inkomsten.

Den fastställda taxan är sålunda:

Hemmets sammanlagda inkomst	taxa per dag	taxa per dygn
1,000—2,000	1: 25	1: 75
2,000—4,000	1: 75	2: 50
4,000—6,000	2: 50	3: 50
6,000—8,000	3: —	3: 50
8,000 och däröver.....	3: 50	5: —

Avvikelser från taxan kan medgivas av styrelsen.

Styrelsen äger rätt helt befria från avgiften.

Rapport om hemvårdarinnsans arbete avlämnas för varje särskilt tillfälle av arbetsförmedlingen till styrelsen och till stadskassan, som därefter utkräver avgiften härför.

Hemhjälp har icke fattigvårdskaraktär.

Avlöningsförmånerna för hemsystrarna äro: 1,620:— kronor per år i grundlön, ålderstillägg å 120:— kronor efter 3, 6 och 9 års tjänst, dyrtidstillägg enligt för stadens befattningshavare gällande grunder.

Semester 4 veckor.

I övrigt hänvisas till hemsystrarnas berättelser och bilagd tablå.

Karlstad i maj 1944.

KARIN JOHANSSON.

Vice ordf. i styrelsen för Karlstads Hemhjälp.

Jämförelse mellan stat och bok för hemsysternämnden år 1943.

Litt.		För året enligt stat	För året enligt bok	Överskott + Underskott —
	Verkliga utgifter.			
a 1	Avlöningar enligt lönestaten ...	5,304:—	5,147:51	+ 156:49
6 e	Olycksfallsförsäkringsavgifter .	10:—	—	+ 10:—
d	Läkare och sjukvård	—	6:73	— 6:73
8	Avgifter till Sveriges kommunalanställdas pensjonskassa..	400:—	49:86	+ 350:14
15	Velocipedslitningsersättning ...	100:—	100:—	—
b 1	Kontorsutensilier	100:—	—	+ 100:—
2	Trycksaker	—	27:33	— 27:33
3	Annonser	50:—	—	+ 50:—
4	Telefon, telegram och porto	275:—	119:30	+ 155:70
d 15 a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annat littera	25:—	—	+ 25:—
	Kronor	6,264:—	5,450:73	+ 813:27
	Verkliga inkomster.			
137	Ersättning för hemhjälp	200:—	456:77	+ 256:77
	Kronor	200:—	456:77	+ 256:77
	Sammandrag.			
	Skattestat:			
	Verkliga utgifter	6,264:—	5,450:73	+ 813:27
	Verkliga inkomster	200:—	456:77	+ 256:77
				+ 1,070:04

Karlstad i drätselkontoret den 4 maj 1944.

T. EKESTUBBE.

Sture Andersson.

Tablå rörande verksamheten år 1943.

År	Antal hjälp- fall	S:a arbets- tid		Ant. tim. ut- fört arb. hos samma fam.		Antal			Antal fall som åtnjut. fv.	Orsak till hjälpbehov			Hjälpfallen fördelade på		Barn- antal		Bostädernas beskaffenhet		
		dagrar	natt- tjänst	högsta	lågsta	Ej bet.	Erb. nedsatt avg.	Fullt bet.		Barns- börd	Sjuk- dom	Annan orsak	Famil- jer	Ensam- stående	högsta	lågsta	Gods	Mindre goda	Dåliga
1943	28 ¹⁾	260	30	312	9	—	—	—	—	3	23	2	26	2	5	1	16	5	7
1943	27 ²⁾	268	16	303	15	—	—	—	—	13	13	1	27	—	7	1	17	6	4

1) Två familjer ha åtnjutit hemsysterhjälp 2 gånger under året. Hemsyster: Syster Gunnel.

2) En familj har åtnjutit hemsysterhjälp 4 gånger och en familj 2 gånger under året. Hemsyster: Syster Alice.

Berättelse över Karlstads Gasverks verksamhet under år 1943.

Gastillverkning och förbrukning.

Gastillverkning och gasdistribution har även under år 1943 kunnat ske utan restriktioner, enligt Statens Bränslekommissions (SBK) direktiv, innebärande bl. a. sänkning av värmevärdet, ångning i ugnskamarne.

I samarbete med SBK och Svenska Gasverksföreningen har propagerats för sparsamhet med gasen i och för nedbringande av kolförbrukningen.

I samma syfte upphävde SBK tillsvidare fr. o. m. 1 oktober 1943 "varmvattenförbudet" i centraluppvärmda fastigheter. Minskningen i gaskonsumtionen i Karlstad på grund härav kan uppskattas till 12 % under månaderna oktober—december 1943.

Enligt stationsmätaren har årets gastillverkning varit 2,351,590 kbm. mot 2,392,800 under år 1942, utvisande alltså en minskning med 41,210 kbm. motsvarande 1,7 %.

Gasbehållning i klockorna från 1942	2,900 kbm.
Gastillverkning 1943	2,351,590 „
	Summa 2,354,490 kbm.
Gasbehållning i klockorna till 1944	3,200 „
	Gasförbrukningen 1943 alltså 2,351,290 kbm.

Då gasförbrukningen 1942 utgjorde 2,394,200 kbm. har alltså förbrukningen minskats med 42,910 kbm. eller 1,8 %.

Den förbrukade gasen fördelar sig sålunda:

Enskild förbrukning	2,074,689 = 88,2 %
Gasverkets egen förbrukning	30,000 = 1,3 %
Kondensation, felvisning och läckage	246,601 = 10,5 %
	Summa 2,351,290 kbm.

Största gasförbrukningen pr dygn ägde rum 23/12 med 8,400 kbm. motsvarande 0,36 % av årsförbrukningen och minsta förbrukningen pr dygn 25/12 med 4,030 kbm. Medelförbrukningen pr dygn 6,442 kbm.

Årsförbrukningen pr innevånare (31/12 1943: 30,721 inv.) har varit 76,5 kbm.

Lager 1/1 1943:	Kolförbrukning.	
Oberschlesiska Nusskol	359,000 ton	
Westfaliska Fettfein	267,000 „	
Westfaliska Fettnüsse	2,581,872 „	
Westfaliska Fettstück	513,000 „	3,720,872 ton
	Transport	3,720,872 ton

Transport 3,720,872 ton

Inköpt under året:

Oberschlesiska Stück	737,500 ton	
Oberschlesiska småkol	1,615,902 „	
Westfaliska Fettfein	820,500 „	
Westfaliska Fettnüsse	219,024 „	
Westfaliska Fettstück	1,124,048 „	
Westfaliska Fettförder	623,000 „	
Gasflammstück	57,500 „	
Gasflammförder	1,450,000 „	6,649,034 ton 10,369,906 ton

Kolförbrukning för gasberedning:

Oberschlesiska nusskol	359,000 ton	
Oberschlesiska småkol	953,390 „	
Westfaliska Fettfein	630,068 „	
Westfaliska Fettnüsse	2,010,085 „	
Westfaliska Fettstück	1,050,438 „	
Westfaliska Fettförder	77,040 „	
Gasflammstück	57,500 „	
Gasflammförder	1,098,790 „	6,237,509 ton

Lager 31/12 1943:

Oberschlesiska småkol	662,572 ton	
Oberschlesiska grobkol	737,500 „	
Westfaliska Fettfein	456,832 „	
Westfaliska Fettnüsse	791,111 „	
Westfaliska Fettstück	587,212 „	
Westfaliska Fettförder	545,060 „	
Gasflammförder	351,210 „	4,132,397 ton 10,369,906 ton

Gasutbyte pr ton förgasade kol = 377,0 kbm. med gasens kalorimetriska värmevärde i medeltal = 4,205 kal. (mot 4,214 kal. år 1942).

Inköpspriset pr ton (i gasverkets kollador) för under året levererade kol har i medeltal varit Kr. 54: 77 (mot 55: 97 år 1942).

Koks:

Biprodukter.

Lager 1/1 1943	12,930 hl.	
Utöver vad som åtgått till underfyrning av ugnar, pannor jämte annan gasverkets egen förbrukning har tillverkats	67,589 hl.	80,519 hl.
Under året har försålts och utlämnats	65,263 hl.	
Lager 31/12 1943	15,256 hl.	80,519 hl.

Netto-Koksutbyte pr ton förgasade kol = 10,8 hl.

Tjära:

Lager 1/1 1943	59,046 ton	
Tillverkning	172,608 ton	231,654 ton
Försålt	183,466 ton	
Lager 31/12 1943	48,180 ton	231,654 ton

Tjärutbyte pr ton förgasade kol = 27,7 kg.

Pris å gas och biprodukter m. m.

Gaspriset:

Enligt stadsfullmäktiges beslut av 18/12 1941:

Förbrukning pr kalenderår	Abonnemangsavgift	Förbrukningsavgift
0— 600 kbm.	4:— kr./år	22 öre/kbm.
601—1000 „	16:— „	20 „
1001—3000 „	36:— „	18 „
över 3000 „	156:— „	14 „

Förbrukningens fördelning i resp. grupper:

694,320 kbm. à 22 öre (automatmätare)	152,750: 40
941 „ „ 16 „	150: 60
708,359 „ „ 22 „	155,838: 98
144,645 „ „ 20 „	28,929:—
92,547 „ „ 18 „	16,658: 46
433,877 „ „ 14 „	60,742: 78
S:ma 2,074,689 kbm.	Kr. 415,070: 22
	Abonnemangsavgifter 32,324: 59
	Kr. 447,394: 81

Kokspriset:

Har under året varit reglerat enligt bestämmelser från Statens kolnämnd resp. Statens Bränslekommission.

	Okr. 80 mm.	Grovkr. 60/80 mm.	Krossn. I 40/60 mm.	Krossn. II. 25/40 mm.
1/1 —30/9	4: 68	4: 68	4: 78	5: 03
1/10—31/12	4: 71	4: 71	4: 81	5: 06

Priserna gälla fritt hemkört inom staden. Vid hämtning reduceras priserna med 15 öre/hl. Vid partier över 4 hl. har beviljats rabatter med 15—20 öre/hl. beroende på partiernas storlek.

Enligt Statens Bränslekommissions (SBK) bestämmelser har gasverket till dessa priser enligt s. k. hushållslicenser till sina gamla kunder direkt sålt c:a 40 % av kokskundernas normala bränslebehov.

Övrig koks, s. k. överskottskoks, har sålts till lagerhandeln för distribution till stadens kolhandlares kunder, enligt av SBK bestämda villkor och rabatter. Småkoks och stybb har mot industrilicenser sålts direkt till vissa industrier.

Gasmätare:

Vid årsskiftet 1943—1944 funnos följande antal gasmätare:

Lågantal ..	2	3	5	10	20	30	50	60	100	150	200	300
Vanliga uppsatta hos												
abonnenter	174	1514	656	569	222	62	10	5	9	1	1	1
*) (174)	1498	646	567	221	62	10	4	8	1	1	1	1
I lager (ej uppsatta)												
uppsatta)	10	99	40	11	24	11	—	—	1	—	—	—

*) Siffrorna inom ( ) avse år 1942.

<i>Automater</i>						
uppsatta hos						
abonnenter	—	731	890	879	41	21
	*) (—	736	893	880	41	20)
I lager (ej						
uppsatta)	—	6	8	14	5	1
Sammanlagda antalet uppsatta mätare						5786 (5763)
(Ökning från föregående år = 23 st.)						
Sammanlagda antal i lager varande						230 (255)
						<u>Summa st. 6016 (6018)</u>

Kostnader för gasens tillverkning och distribution.

<i>Löner och arvoden m. m.:</i>				
		Tillverkningen		Distributionen
Förvaltningen	13,909: 08		13,909: 07	
Ugnars drift	38,118: 24		—	
Apparaters drift	7,883: 70		—	
Ledn.-nät, bokf. o. inkasso .	—	59,911: 02	24,453: 31	38,362: 38

Förbrukningsmateriel m. m.:

Förvaltningen	1,030: 35		1,030: 34	
Kol m. m.	404,713: 89		—	
Apparaters drift	1,378: 66		—	
Ledn.-nät, mätare m. m. ..	—	407,122: 90	98: 53	1,128: 87

Underhållskostnader:

För ugnar och apparater ..	7,255: 75		—	
Ledn.-nät, mätare o. invent.	—	7,255: 75	4,264: 47	4,264: 47

Lokalkostnader:

Förvaltningen	—	1,250: —	—	1,250: —
---------------------	---	----------	---	----------

Försäkringsavgifter:

Förvaltningen	21: 84		21: 84	
För ugnar och apparater ..	2,916: 48		—	
För distr.-materiel m. m. ..	—	2,938: 32	482: 26	504: 10

Allmänna kostnader:

Förvaltningen	619: 50		619: 50	
Mätningkostnader	—		12,919: 20	
Skatter	10,297: 56		10,297: 56	
Uppvärmning, belysning, ren-				
hållning, mörkläggn. m. m.	2,804: 22		2,804: 22	
Restitutioner	—		307: —	
Räntor	22,632: 91	36,354: 19	16,474: 02	43,421: 50

*) Siffrorna inom ( ) avse år 1942.

Avskrivningar:

På fastigheter, ugnar och apparater	—	30,561: 67	
På ledningsnät, mätare och fordringar	—		32,646: 35
		545,393: 85	121,577: 67
Avgår nettoinkomst av biprodukter		268,661: 05	—
	Kronor	276,732: 80	121,577: 67

Tillverkningskostnad för gasen fördelad:

$$\text{Pr kbm. tillverkad gas} = \frac{276,732: 83}{2351590} = 11,8 \text{ öre/kbm. (9,7).}$$

$$\text{Pr kbm. försäld gas} = \frac{276,732: 83}{2074689} = 13,3 \text{ öre/kbm. (10,9).}$$

Distributionskostnad för gasen fördelad:

$$\text{Pr abonnent (5,786 mätare)} = \frac{121,577: 67}{5786} = 21,01 \text{ kr./abon. (23,86).}$$

$$\text{Pr kbm. försäld gas} = \frac{121,577: 67}{2074689} = 5,8 \text{ öre/kbm. (6,48).}$$

Nyanläggningar och avskrivningar.

Gasverkets bokförda värde 1/1 1943:

1. <i>Gamla gasverksanläggningen:</i>			
å fastigheter			24,531: 17
2. <i>Nya gasverksanläggningen:</i>			
å fastigheter	248,063: 51		
å driftapparater	385,141: 95		
å anläggningar	44,525: 08	677,730: 54	
3. <i>Gasmätare</i>			50,853: 85
4. <i>Rörrnätet (å anläggningar):</i>			
Huvudledningar	231,021: 17		
Servisledningar	50,573: 49	281,594: 66	
		Kronor	1,034,710: 22

Under året hava tillkommit:

Driftapparater:*Tillbyggnad av gasverkets ugnar:*

Anslag av Stadsfullmäktige 19/11 1942, kronor 300,000:—.

Arbetet påbörjades 1942 och beräknas färdigt 1944.

Utbetalt 1942	504: 05	
Utbetalt 1943	23,763: 52	23,763: 52
	<u>24,267: 57</u>	

Servisledningar:

Förslagsanslag i 1943 års stat kronor 1,500:—.		
Verklig kostnad för under året utförda servisledningar ..	1,627: 46	
	<u>1,060,101: 20</u>	

Avskrivningar:

å fastigheter	17,698: 98	
å driftapparater	12,862: 69	
å rörnätet	14,585: 05	
å gasmätare	17,029: 36	
å sålda gasmätare	75: —	17,104: 36
	<u>62,251: 08</u>	
		<u>997,850: 12</u>

Bokfört värde 31/12 1943 Kronor

Fördelade sig sålunda:

1. Gamla gasverksanläggningen:

å fastigheter:

Gasklocka å Kvarnberget (2,400 kbm.)	15,100: —	
Gamla apparathuset (verkstad)	—	15,100: —

2. Nya gasverksanläggningen:

å fastigheter:

Ångpannehus med manskapsbyggnad	43,038: 06	
Stora skorstenen	21,519: 03	
Apparathuset	75,747: —	
Förrådshus	5,164: 58	
Staket kring tomten	5,164: 58	
Gasklockan (2,500 kbm.)	77,468: 51	
Lagercisterner för tjära	11,189: 89	239,291: 65

å driftapparater:

Koltransportbana	38,734: 26	
Ugnar med överbyggnad, kolkross, koksläckningstorn o. transportbanor	180,759: 88	
Kokssorteringsverk	64,557: 10	
Maskiner o. apparater i apparathuset	68,860: 90	
Yttre ledningar för gas, vatten och ånga, inom gasverkstomten	17,215: 22	
Gaspump för gasklocka å Kvarnberget (placerad vid gamla verket) ..	2,151: 90	372,279: 26
Gasverkets utvidgning	24,267: 57	635,838: 48
3. Gasmätare		33,749: 49

4. Rörnätet:

Huvudledning mellan nya verket och stadsrörnätet	43,038: 06	
Huvudledningar	222,676: 39	
Servisledningar	47,447: 70	313,162: 15
		<hr/>
	Kronor	997,850: 12

Rörnätets längd 44,768 lm.

Karlstad den 20 april 1944.

ERIK BJÖRKMÄN.

Förlust- och Vinsträkning år 1943.*Utgifter:*

Gastillverkning	462,404: 22
Förvaltning	54,256: 64
Distribution	42,343: 35
Övriga driftkostnader	5,345: 36
Restitutioner	307: —
Skuldräntor	39,106: 93
Avskrivningar	63,208: 02

Drätselverket:

Nettovinst	50,612: 96
	<hr/>
	Kronor 717,584: 48

Inkomster:

Biprodukter	268,661: 05
Arbete mot ersättning	1,456: 62
Gasförbrukningen	447,394: 81
Stängningsböter	12: —
Inkomsträntor	60: —
	<hr/>
	Kronor 717,584: 48

Sammanställning av tekniska

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Gastillverkning i kbm.	1,042,960	1,144,600	1,173,260	1,273,580	1,389,060	1,415,462	1,465,802
Ökning	+10,01%	+9,75%	+2,5%	+8,55%	+9,07%	+1,9%	+3,68%
Minskning	—	—	—	—	—	—	—
Gasförbrukning i kbm.:							
för gatubelysningen	—	—	—	—	—	—	—
» enskild kok- o. lysgas	964,988	1,073,556	1,106,346	1,188,187	1,294,463	1,309,853	1,340,325
» gasverkets eget behov	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	20,000	20,000
» kondensation o. läckage	62,472	56,344	51,614	—	79,497	85,509	105,157
Summa förbrukning	1,042,460	1,144,900	1,172,960	1,203,187	1,388,960	1,415,362	1,465,482
Gasförbrukning pr innevånare							
kbm.	51,2	55,6	56,58	60,3	65,2	65,5	66,5
Största dygnsförbrukning ...	4,100	4,260	4,420	5,100	5,180	5,128	5,482
Minsta dygnsförbrukning ...	1,580	1,940	1,840	2,220	1,660	1,810	2,100
Kolförbrukning, ton.....	2,889	3,412	3,792	3,637	3,822	4,143	4,407
Gasutbyte pr 1,000 kg. kol ...	360,8	335,5	309,4	350,18	363,44	341,66	332,8
Koksutbyte pr ton kol, hl. (från ugnarna överbliven)	13,45	13,09	12,3	12,77	12,9	12,01	12,06
Tjäruutbyte pr ton kol., hl. kg.	33,22	29,93	35,31	18,15	30,7	39,0	35,0
Kolpris (inlagda i kolförrådet)	24: 48	25: 75	25: 88	24: 11	22: 92	22: 71	23: 09
Gaspris: lysgas	20 öre ¹)	18 öre ²)	18 öre ²)	18 öre ²)	18 öre ²)	18 öre ²)	18 öre ²)
kok- och kraftgas ...							
Utstående gasmätare	3,309	3,539	3,725	3,967	4,222	4,441	4,597
Därav automatmätare	804	955	986	1,087	1,256	1,413	1,609

resultat under åren 1928—1943.

1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
1,483,100 +1,18%	1,575,160 +6,21%	1,634,200 +3,75%	1,828,330 +10,62%	1,951,010 +6,29%	2,061,270 +5,65%	2,232,910 +7,69%	2,392,800 +7,18%	2,351,590 -1,7%
—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,367,365 20,000 95,855	1,446,202 20,000 109,158	1,474,757 20,000 139,543	1,597,951 ³⁾ 25,000 204,579 ³⁾	1,691,016 30,000 229,294	1,769,473 30,000 262,097	2,013,487 30,000 188,423	2,122,153 30,000 242,047	2,074,689 30,000 246,601
1,483,220	1,575,360	1,634,300	1,827,530	1,950,310	2,061,570	2,231,910	2,394,200	2,351,290
65,98	68,59	69,47	76,5	78,7	82,9	75,1	79,5	76,5
5,520	6,020	6,100	6,510	7,310	7,400	8,470	8,710	8,400
2,210	2,520	2,880	3,570	2,860	3,250	3,720	4,150	4,030
4,589	4,723	4,791	5,036	5,509	5,532	5,136	5,129	6,237
323,14	333,44	340,6	363,06	354,15	372,6	434,7	466,4	377
12,6	12,8	13,2	11,8	12,27	12,3	11,6	10,7	10,8
30,0	35,0	37,0	37,3	34,85	37,4	33,0	33,5	27,7
22:62	22:49	26:90	27,69	32,66	53,18	56:06	55:97	54,77
18 öre ²⁾	18 öre ²⁾	18 öre ²⁾	18 öre ²⁾	18/16 öre ⁴⁾	16/20 öre ⁴⁾	20 öre	22 öre ⁴⁾	22 öre ⁴⁾
4,766	4,977	5,164	5,326	5,622	5,750	5,766	5,763	5,786
1,759	1,966	2,122	2,171	2,404	2,527	2,569	2,570	2,562

1) Förbrukning under 50 m³ pr kvartal 20 öre

» mellan 50—1,000 » » » 18 »

» över 1,000 » » » 15 »

2) » 0—1,000 » » » 18 »

» över 1,000 » » » 15 »

» 10,000 » » år,

enligt särskild uppgörelse.

3) Missvisande på grund av förskjutning i avläsnings-
tider (för automatmätare kortare än ett år.)

	Grundavgift	Förbrukningsavgift		
		Fr. o. m. 1/4 1939:	Fr. o. m. 1/7 1940:	Fr. o. m. 1/1 1942:
4) Förbrukning 0—600 ...	4 kr./år	16 öre	20 öre	22 öre
» 601—1,000 ...	16 »	14 »	18 »	20 »
» 1,001—3,000 ...	36 »	12 »	16 »	18 »
» över 3,000 ...	156 »	8 »	12 »	14 »

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 29 Juni 1944.

N:o 9.

Herr Karl Hardins m. fl. motion angående åtgärder för lokalbristens i staden snara avhjälpande.

Till stadsfullmäktige.

Med anledning av en av herrar C. Alb. Andersson, Karl Hardin och Gösta Gustafsson i stadsfullmäktige den 21 oktober 1943 väckt motion (stadsfullmäktiges tryckta handlingar, ser A, nr 10, sid. 1) angående åtgärder för lokalbristens i stadens snara avhjälpande beslöto stadsfullmäktige "att utse särskilda delegerade, vilka skulle jämte representanter för Folkets Hus- och Hörsalsföreningarna utarbeta förslag till ekonomiska stödåtgärder åt berörda föreningar för lokalbristens i staden snara avhjälpande".

Såsom delegerade för ifrågavarande ändamål utsågo stadsfullmäktige herrar Karl Hardin, A. Dahlin och Axel Byström samt byggnadschefen Erik Björkman. Såsom representanter för Folketshusföreningen hava herrar Algot Larsson, K. G. Gustafson och Gunnar Johansson samt för Hörsalsföreningen herrar A. Hamrin, Olle Lagergren och Nils Herting deltagit i förhandlingarna.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 15 december 1938, § 287, samt den 15 februari 1940, § 31, beslutat att för anordnande av en idépristävlan ifråga om uppförande av Folkets Hus- och Hörsalsbyggnad bevilja sammanlagt 10,000 kronor av tillgängliga medel från Kulturfonden. Därjämte hava stadsfullmäktige den 15 maj 1941, § 129, beslutat *dels* att till föreningen Folkets Hus i Karlstad såsom gåva med full äganderätt och med tillträde omedelbart överlämna tomten nr 2 i kvarteret Hyttan på villkor, att på tomten snarast möjligt igångsattes arbeten för uppförande av en nybyggnad för Folkets Hus, *dels ock* att tomten nr 1 i samma kvarter skulle reserveras för en hörsalsbyggnad.

Det skall här erinras om att i den av Statens arbetsmarknadskommission verkställda utredning angående statlig, kommunal och statsunderstödd investeringsverksamhet efter kriget (Investeringsutredningen) för Karlstads stad på drätselkammarens förslag upptagits byggande av Medborgarhus, etapp a, Folkets Hus och etapp b, Hörsalsbyggnad.

Redan på ett tidigt stadium under kommitterades arbete framkom det att Hörsalsföreningen icke har några som helst medel till disposition och icke heller ansåg sig inom rimlig tid kunna anskaffa några medel för uppförande av etapp b, Hörsalsbyggnaden. Med anledning härav hava kommitterade måst taga sikte på att verkställa utredning endast angående etapp a, Folketshusbyggnad, och på grund av det skriande lokalbehovet i staden hava kommitterade för att i någon mån lindra detta behov funnit utförandet av denna etapp böra ske snarast möjligt. Tekniskt låter sig detta väl göra. Kommitterade hysa den uppfattningen, att även om andra föreslagna

anordningar vidtagas, stadens behov av samlingslokaler därigenom icke blir tillgodosett.

I en till kommitterade ingiven beräkning rörande kostnaderna för utförande av elapp a har Folketshusföreningen uppgivit anläggningskostnaden till 878,000 kronor och på basis härav uppgjort finansieringsplan, vilken här bilägges (Bil. 1). Då emellertid vissa planeringsarbeten å tomten även som inredningen ej medtagits häri och då i övrigt en del poster ansetts för lågt beräknade, hava kommitterade, efter ytterligare sakkunnig granskning av kalkylen, funnit att kostnaden för företaget bör beräknas till lägst 960,000 kronor, inklusive inredning.

Genom uttaxering redan anskaffade medel uppgå till 146,000 kronor. Lån ur statlig lånefond för samlingslokaler är beräknat till ett belopp av 299,000 kronor samt lån hos annan kreditgivare till 355,000 kronor. Ytterligare kapitaltillskott å 160,000 kronor är således erforderligt. I skrivelse till kommitterade, vilken skrivelse här bilägges (Bil.2), har Folketshusföreningen hemställt, att staden måtte tillskjuta det felande beloppet, 160,000 kronor.

Den i bilaga 1 intagna driftskalkylen utvisar inkomsten till ett belopp av 34,275 kronor och löpande utgifter till ett belopp av 26,175 kronor. I sistnämnda utgiftsbelopp äro emellertid ej upptagna utgifter för räntor och amorteringar. Till den del av sistnämnda utgifter, vilka ej täckas av överskott i driftskalkylen, har beslutats en uttaxering, vars storlek framgår av ovanstående finansieringsplan, nämligen med årliga belopp av 45,000 kronor under åren 1945—1950 och av 9,000 kronor under åren 1951—1955, eller tillhopa 315,000 kronor.

Av statslånet skola 150,000 kronor vara återbetalda inom 25 år och beräknas löpa med 4 procent ränta, under det att återstående del, 149,000 kronor, som är räntefri, under vissa villkor kommer att efterskänkas. Lånet å 355,000 kronor har beräknats kunna erhållas mot en räntesats av 3,75 procent.

Med stöd av ovanstående förutsättningar och siffror kan man komma till att vid utgången av år 1955 den amorteringspliktiga delen av statslånet 150,000 kronor, är återbetald samt att lånet å 355,000 kronor är nedbringat till 255,000 kronor. Därefter beräknas inkomster och utgifter komma att ungefärligen balansera.

I finansieringsplanen har upptagits "beräknat anslag från Karlstads stad" å 160,000 kronor. Då det från Folketshusföreningen har framhållits, att uttaxering utöver vad ovan angivits icke är möjligt att genomföra, hava kommitterade haft att taga ståndpunkt till frågan om stadens medverkan till möjliggörande av fastighetens byggande redan nu.

Då det är allmänt känt, att behovet av samlingslokaler i staden är mycket stort och att detta behov icke synes komma att bli tillgodosett i hela sin utsträckning inom den närmaste framtiden, och som det måste anses vara ett allmänt intresse att tillgodose ifrågavarande lokalbehov, finna kommitterade, att från stadens sida åtgärder omedelbart måste vidtagas för att i någon mån råda bot mot lokalbristen. Enär det enligt bilagda reglemente (Bil. 3) i villkor för erhållande av statslånet kommer att stipuleras bl. a., att inom Karlstads kommun verksamma föreningar och andra sammanslutningar, vilka icke uteslutande eller huvudsakligen hava till ändamål att

anordna nöjestillställningar, äga på vissa villkor förhyra samlingslokalerna i Folkets hus för sammanträden, samkväm, studiearbete, gymnastikövningar och offentliga tillställningar, tillgodoser folkethusbyggnaden i viss mån ovannämnda allmänna intresse och täcker dessutom en del av stadens lokalbehov.

Med stöd av vad ovan anförts föreslå kommitterade, att staden för utförandet av medborgarhusets etapp a, byggandet av Folkets hus, lämnar ett räntefritt lån å 160,000 kronor mot säkerhet av in-teckningar, liggande med förmånsrätt närmast efter säkerheten för statslånet och lånet å 355,000 kronor att amorteras under 12 års tid och på villkor, att mellan staden och Folkethusföreningen träffas hyresavtal på 12 år, innebärande, att sammanträdessalarna i byggnaden ställas till stadens förfogande, C-salen med förmånsrätt för staden och övriga sammanträdessalar i mån av stadens behov, då de äro lediga, ävensom eventuellt någon expediti-ionslokal. Denna upplåtelse skall ske mot en årlig hyra av 13,333 kronor 33 öre, vilket belopp skall användas till amortering å lånet från staden. Föreningen skall äga lyfta ifrå-gavarande lån, då byggnaden är färdig att tagas i bruk, från vilken tid hyresavtalet mellan staden och föreningen jämväl börjar löpa.

Anledning till att kommitterade föreslagit 12 år för lånets amortering och för hyrestiden är, att kommitterade räkna med att efter denna tids förlopp behoven av samlingslokaler i staden böra vara tillgodosedda.

Karlstad den 3 juni 1944.

A. DAHLIN.
KARL HARDIN.
AXEL BYSTRÖM.
ERIK BJÖRKMAN.
ALGOT LARSSON.

K. G. GUSTAFSSON.
GUNNAR JOHANSSON.
A. HAMRIN.
OLLE LAGERGREN.
N. HERTING.

Bil. 1.

FINANSIERINGSPLAN

för uppförandet av ett Folkets Hus i Karlstad.

Beräknad total kostnad för företaget.....	878,000:—
Beräknat lån ur Lånefonden.....	299,000:—
Fonderade medel och eget kapital	148,000:—
Lån i bank (Stående lån)	273,000:—
Beräknat anslag fr. Karlstads stad	160,000:—
	878,000:—

Amorteringstid utöver stående lån 11 år.

Långivare: (preliminär uppgift) Stående lån 3½ % därutöver 4 %.

Ränta: (preliminär uppgift) Enligt undersökning sannolikt Karlstads Sparbank.

För fullgörandet av ovanstående lån förbinda sig resp. till Karlstads F. C. O. och L. S. anslutna föreningar att enligt beräkning på en medlemssiffra av 4,500 uttaxera på följande sätt:

Under åren 1945—1950 erlägges 10:— kr. per medlem	270,000:—
Under åren 1951—1955 erlägges 2:— kr. per medlem	45,000:—

Summa Kronor 315,000:—

SAMMANDRAG

över beräknade inkomster och utgifter för Folkets Hus.

Inkomster.		Utgifter.	
Arlig kapitalinvestering.....	45,000:—	Räntor	15,535:—
Hyror	34,275:—	Amortering	37,585:—
		Löpande utgifter	26,175:—
	<u>Summa Kronor 79,275:—</u>		<u>Summa Kronor 79,275:—</u>

Arliga kapitalinvesteringen avser första periodens inbetalningar.

Från och med 1951 sjunker denna summa. Ränta och amortering beräknas samtidigt bli lägre, så att en utjämning äger rum.

Utgiftsposterna räntor och amortering gäller således endast för det första året.

Karlstad i maj 1944.

Föreningen Karlstads Folkets Hus i Karlstad u. p. a.

ALGOT LARSSON.

K. G. GUSTAFSSON.

BERÄKNING

av utgifter, som ej utgöres av räntor, amorteringar eller fonderingar.

Skatter	5,285:—
Löner och arvoden enligt specifikation	6,550:—
Renhållning	500:—
Vattenavgifter	475:—
Sotningsavgifter	35:—
Elektrisk kraft och belysning.....	2,400:—
Bränsle	7,000:—
Försäkringspremier	500:—
Reparationer	2,950:—
Bonvax, oljor, tvättmedel m. m.	500:—
	<u>Summa Kronor 26,175:—</u>

SPECIFIKATION ÖVER LÖNEBELLOPPEN.

Styrelsens arvoden	500:—
Revisorernas arvoden	150:—
Vice värd	300:—
Vaktmästare	3,600:—
2 st. stüderskor	2,000:—
	<u>Summa Kronor 6,550:—</u>

BERÄKNADE HYRESINKOMSTER.

Expeditionslokaler 7 st. à cirka 16 kvm. à 650:— Kr.	4,500:—
" 6 " " " 21 " " 850:— "	5,100:—
" 2 " " " 45 " " 1,200:— "	2,400:—
" 2 " " " 30 " " 1,000:— "	2,000:—
A. B. F:s Studiehem " 170 "	2,500:—
Arkiv	400:—

Möten och sammanträden:

A-sal, 239 sittplatser	2,300:—
B-sal, 169 "	1,700:—
C-sal, 102 "	1,100:—
D-sal, 76 "	1,500:—

Uthyrning av A och B-salarna till annat ändamål:

Uthyrning för filmföreläsningar	750:—
" " föreläsningar	225:—
" " konserter	250:—
" " dans och samkväm m. m.	3,000:—
Lunchrestaurangen	5,000:—
Källarelokaler	1,500:—
	<hr/>
	Summa Kronor 34,275:—

Karlstad i maj 1944.

Föreningen Karlstads Folkets Hus i Karlstad u. p. a.

ALGOT LARSSON.

K. G. GUSTAFSSON.

Bil. 2.

Till Kommittén för beredande av samlingslokaler i Karlstad.

Föreningen Karlstads Folkets Hus i Karlstad u. p. a. har under sin 25-åriga verksamhet arbetat på att få en byggnad för samlingslokaler till stånd. Såväl enskilda medlemmar som föreningar ha gjort betydande insatser för att få denna byggnad till stånd, men ha icke mäktat med de kostnader, som äro förknippade därmed.

Behovet av samlingslokaler i Karlstad är mycket stort och befintliga lokaler kunna icke på långt när täcka ett rikt utvecklat och ständigt ökande föreningslivs föreliggande behov. Detta gör, att alla föreningar ha nästan oöverkomliga hinder i sitt arbete att samla sina medlemmar till för fortsatt verksamhet nödvändiga sammankomster, och föreningslivet är dock ett naturligt uttryck för samhällsutvecklingen. Sammanslutningar på kulturlivets olika områden, för främjandet av ideella syften, med politiska eller fackliga uppgifter eller för främjandet av gemensamma yrkesintressen, äro ingalunda självändamål, utan fylla viktiga uppgifter inom det medborgerliga livet, icke minst då det gäller arbetet i det allmännas tjänst.

Någon kanske torde förmena att här angivna lokalbehov endast avser att komma en viss grupp av samhällets medlemmar till godo. Så är ingalunda förhållandet. De blivande lokalerna komma givetvis att stå till alla samhällsgruppers förfogande, oavsett politiska eller andra uppfattningar.

Aberopande vad vi sålunda anfört vilja vi vördsamt anhålla att hänsyn tages till det berättigade i vår framställning, samt hemställa att kommittén för beredandet av samlingslokaler i Karlstad

hos Drätselkammaren och Stadsfullmäktige måtte tillstyrka och förorda att Föreningen Karlstads Folkets Hus beviljas ett anslag på etthundrasextio tusen (160,000) kronor till hjälp för uppförandet av en byggnad innehållande samlingslokaler.

Karlstad i maj 1944.

Föreningen Karlstads Folkets Hus i Karlstad u. p. a.

ALGOT LARSSON.

K. G. GUSTAFSSON.

Ordförande

Kassör.

Bil. 3.**REGLEMENTE****för förvaltning av allmän samlingslokal.**

Reglemente angående förvaltningen av Karlstads Folkets Hus i Karlstad, antaget av Föreningen Karlstads Folkets Hus i Karlstad u. p. a. den 30 dec. 1943 och godkänt av statens nämnd för samlingslokaler den

Inledande bestämmelser.**1 §.**

Övannämnda fastighet, som äges av Föreningen Karlstads Folkets Hus i Karlstad skall av styrelsen förvaltas i enlighet med bestämmelserna i detta reglemente.

Styrelsens verksamhet.**2 §.**

Styrelsen utser inom eller utom sig en föreståndare att under styrelsens förmenskap handhava den dagliga förvaltningen av fastigheten samt antager den personal, som i övrigt är erforderlig för skötseln av fastigheten.

Styrelsen åligger att hava vård och tillsyn över fastigheten samt däri befintliga inventarier och vidtagna brandskyddsanordningar, att genom årliga besiktningar förvissa sig om att allt dyllt befinner sig i gott skick ävensom att tillse att fastigheten och inventarierna äro brandförsäkrade till nöjaktigt belopp samt att förvara alla tillhörande arkivalier, ritningar och andra handlingar.

Finner styrelsen erforderligt, att fastigheten undergår mer omfattande reparation eller att densamma omändras, utvidgas eller förses med nya inventarier av större värde, har styrelsen att efter vederbörlig beredning å föreningsammansträde framlägga förslag i frågan.

4 §.

Rörande förvaltningen skola föras särskilda räkenskaper, vilka skola avslutas med kalenderår.

Senast den 1 mars varje år skall styrelsen till revisorerna avlämna dels en av styrelsens ledamöter underskriven berättelse rörande förvaltningen under nästföregående år, dels ock en finansieringsplan för lokalverksamhetens bedrivande under löpande år.

Föreståndaren.**5 §.**

Det åligger föreståndaren

1) att i enlighet med styrelsens föreskrifter uppbära och redovisa fastigheten tillkommande medel;

2) att hava noggrann uppsikt över fastigheten samt däri befintliga inventarier och vidtagna brandskyddsanordningar, med skyldighet för föreståndaren att, om han finner någon förbättring av nöden, genast anmäla detta för styrelsens ordförande;

3) att, där ej annat följer av vad i 7 § stadgas, ombesörja uthyrningen av samlingslokalerna;

4) att efter styrelsens anvisningar föra journal över uthyrningen samt

5) att övervaka ordningen och, om något olagligt eller eljest otillbörligt förehas, vidtaga de åtgärder, som därav kunna föräledas.

Lokalernas upplåtande.**6 §.**

Inom Karlstads kommun verksamma föreningar och andra sammanslutningar, vilka icke uteslutande eller huvudsakligen hava till ändamål att anordna nöjeställningar,

liga på nedan stadgade villkor förhyra samlingslokalerna för sammanträde, samkväm, studiearbete, gymnastikövningar och offentliga tillställningar.

Lokalerna må jämväl, i den mån det kan ske utan nämnvärt förfång för ortens för- eningsliv, upplåtas åt andra sammanslutningar än nyss nämnts ävensom åt enskilda personer för anordnandet av föredrag, musikaliska, dramatiska och litterära föreställ- ningar, uppvisningar i gymnastik eller konstnärlig dans, filmföreläsningar samt andra liknande tillställningar, som icke äventyra ett sunt och fostrande nöjesliv.

7 §.

För åstadkommande av ett såvitt möjligt rättvis fördelning av lokalerna mellan dem, som önska förhyra densamma, skall styrelsen fastställa en uthyrningsplan, omfattande tiden den 1 april—den 30 september, och en dylik plan, omfattande tiden den 1 oktober— den 31 mars.

Den som önskar bli va upptagen i sådan plan, bör före den 1 mars respektive den 1 september hos styrelsen göra ansökan därom med angivande av den eller de tider och den eller de lokaler ansökan avser samt för vilket ändamål vederbörande lokal i varje sär- skilt fall skall begagnas.

Sedan dylik ansökan inkommit, upprättar styrelsen snarast möjligt förslag till ut- hyrningsplan och underrättar sökanden därom. Dessa skola därefter skyndsamt lämna sty- relsen meddelande, huruvida de önska hyra lokalerna i enlighet med förslaget. Med led- ning av vad sålunda förekommit fastställer styrelsen därefter uthyrningsplanen.

8 §.

Vid fastställande av uthyrningsplan skall styrelsen iakttaga, att lokalerna i skällig omfattning hållas tillgängliga för föreningslivet i orten, samt i övrigt förfara opartiskt och särskilt tillse, att såvitt möjligt rättvis fördelning sker mellan dem, som önska för- hyra lokalerna å lördagar, söndagar, helgaftnar och helgdagar.

För eget bruk äger lokalägaren att disponera lokalerna i större utsträckning än hyresgästerna. Även lokalägaren skall intagas i uthyrningsplanen.

Vid tveksamhet eller meningsskiljaktighet beträffande uthyrningsplanen kan samråd ske med statens nämnd för samlingslokaler.

9 §.

För tid, då lokal enligt uthyrningsplanen är ledig, må den uthyras av föreståndaren.

10 §.

Lokal skall vara utrymd å lördag eller helgdagsaftnar senast kl. 24 och eljest senast klockan 23, dock äger styrelsen för särskilt fall medgiva, att lokalen må användas längre än nu sagts.

11 §.

Styrelsen skall för de olika lokalutrymmena fastställa de hyror, vilka som regel skola utgå. Dessa hyror kunna fastställas till skilda belopp för olika årstider.

Styrelsen äger, när särskilda skäl därtill äro, för särskilt fall besluta, att hyra skall utgå efter för hyresgästen förmånligare grunder än de i hyrestablan fastställda.

12 §.

I hyran inberäknas även ersättning för städning, uppvärmning, belysning, elektrisk ström till biografapparat och bränsle till köksspis.

13 §.

Hyran skall erläggas innan den förhyrda lokalen tages i bruk, såvida ej överens- kommelse träffats om andra betalningsterminer.

14 §.

Hyresgäst skall gentemot lokalägaren ansvara för skada, som av medverkande vid eller deltagare i den av hyresgästen anordnade tillställningen vållas å fastigheten eller däri befintliga inventarier dock icke för skada genom brand.

15 §.

Underlåter hyresgäst att erlægga hyra eller att fullgöra skadeståndsskyldighet enligt 14 §. eller förmår hyresgäst icke att upprätthålla ordning under av honom anordnad tillställning, eller åsyftar eller innebär sådan tillställning något, som strider mot sedlighet eller allmän lag, skall föreståndaren genast därom göra anmälan hos styrelsens ordförande.

I anledning av sådan anmälan må styrelsen besluta, att hyresgästen tills vidare icke äger använda lokalerna.

Revision.

16 §.

Förvaltningen av fastigheten och räkenskaperna rörande denna förvaltning skola granskas av därtill utsedda revisorer (jämte en av kommunen utsedd revisor).

Revisor äger att när som helst inventera kassan samt granska alla räkenskaper och andra handlingar rörande förvaltningen; och må av revisor begärd upplysning angående förvaltningen ej av styrelse eller föreståndare förvägras.

Revisorerna skola för varje räkenskapsår över granskningen avgiva en av dem underskriven berättelse, som, efter det styrelsen lämnats tillfälle att taga del av densamma, framläggas å ordinarie årssammanträde jämte styrelsens förvaltningsberättelse och finansieringsplan för löpande år.

Sådant sammanträde skall hållas senast den 1 juni.

17 §.

Det åligger styrelsen atö för varje räkenskapsår inom en månad från det revisorernas berättelse framlades å årssammanträde till statens nämnd för samlingslokaler ingiva styrkt avskrift av styrelsens och revisorernas berättelse och finansieringsplan för löpande år ävensom av protokoll, upptagande de å sammanträdet i anledning av nämnda berättelse fattade beslut.

Finner nämnden nödigt att infordra ytterligare upplysningar, skola sådana ofördröjligen lämnas av styrelsen.

Styrelsen är pliktig att när som helst bereda nämnden eller dess ombud tillfälle att besiktiga fastigheten samt att granska alla räkenskaper och övriga handlingar rörande förvaltningen av densamma.

Ändring av reglemente.

18 §.

Förslag till ändring av detta reglemente kan väckas endast vid ordinarie årssammanträde. För giltighet av beslut om sådan ändring erfordras, så länge lokalägaren häftar för lån av statsmedel, att beslutet fastställs av statens nämnd för samlingslokaler.

Karlstad den 30 december 1943.

Föreningen Karlstads Folkets Hus i Karlstad u. p. a.

ALGOT LARSSON.

K. G. GUSTAFSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 19 juni 1944.*

§ 559.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 5 juni 1944, § 544, bordlagda ärendet angående av herr Karl Hardin m. fl. väckt motion om åtgärder för lokalbristens i staden snara avhjälpande.

Av särskilda delegerade jämte representanter för folketshus- och hörsalsföreningarna utarbetat förslag i ärendet, daterat den 3 juni 1944, föredrogs.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till kommitterades förslag i ärendet och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till Föreningen Folkets Hus i Karlstad av tillgängliga medel utlämna ett räntefritt lån på 160,000 kronor mot säkerhet av inteckningar, liggande med förmånsrätt närmast efter säkerheten för det blivande statslånet och för det i kommitterades skrivelse närmare angivna lånet å 355,000 kronor på villkor, att mellan staden och Folketshusföreningen träffas hyresavtal på 12 år angivande rätt för staden att disponera i kommitterades skrivelse närmare angivna lokaler i det blivande medborgarhuset mot en årlig hyra av kronor 13,333: 33;

att stadens årliga kostnad för hyra för nämnda lokaler tillsvidare skall bestridas medelst uttaxering;

att ovannämnda räntefria lån skall amorteras under en tid av 12 år genom årlig inbetalning till staden av kronor 13,333: 33 eller samma belopp, staden har att erlägga i årlig hyra för angivna lokaler i medborgarhuset; samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut i ärendet erforderliga åtgärder.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 22 juni 1944.*

§ 166.

Beträffande herr Karl Hardins m. fl. motion angående åtgärder för lokalbristens i stadens snara avhjälpande föredrogs till ärendet hörande handlingar.

Herr Österberg framhöll, att då han icke tidigare varit i tillfälle att ta del av dessa handlingar, han icke för dagen var beredd att ta ställning till förslaget.

Herr Helmer framhöll, att staden rimligtvis borde vara representerad i den styrelse, som skulle förvalta Folkets husfastigheten.

Beredningsutskottet beslöt efter slutad överläggning hemställa,
att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drät-
selkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Förslag om godkännande av tilläggsavtal rörande flyg- fältet.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 19 juni 1944.*

§ 587.

Sedan underhandlingar blivit förda mellan Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen i egenskap av luftfartsmyndighet, å ena, samt drättselkammaren, å andra sidan, angående upplåtelse till Kronan av ytterligare område att användas såsom flygplats till allmänt bruk, hade ett så lydande preliminärt avtal med därtill hörande karta upprättats:

"TILLÄGGSAVTAL.

Sedan mellan Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen i egenskap av luftfartsmyndighet, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar samt Karlstads stad genom dess drättselkammare den 11 och den 13 maj 1939 träffats avtal, varigenom staden på i avtalet angivna villkor till Kronan upplåtit ett å en till avtalet hörande karta med blå kantbe-teckning angivet område om cirka 129 hektar att användas såsom flygplats till allmänt bruk, upplåter staden härigenom till Kronan jämväl å vid detta tilläggsavtal fogad karta med streckad kantlinje angivet område om cirka 83 hektar för samma ändamål som i ovannämnda avtal. Bestämmelserna i avtalet av den 11 och den 13 maj 1939 skola i tillämpliga delar gälla.

Angående tillträdet av de med streckad kantlinje angivna områdena skall gälla följande:

1. Biskopsängen	tillträde 14 mars 1945.
2. Området öster om Nya Hammarövägen, med undantag av den del som ligger inom Mariebergsskogen	tillträde när dränerings- och planeringsarbetena för flygplatsen därstädes skola utföras.
3. Det område, som ligger inom Mariebergsskogen	tillträde när detsamma erfordras för permanenta hangarbyggnaders uppförande.
4. Nya Hammarövägen med vägmark	tillträde när ny väg och bro till Hammarön över Orrholmen anlagts och öppnats för trafik och nuvarande Hammaröbro och Hammarövägen avlysts för allmän trafik.
5. Jakobsbergs gård med gårdsplan, öppen jord och skog väster om Nya Hammarövägen, med undantag av manbyggnaden	tillträde när nuvarande Hammarövägen avlysts för allmän trafik och flygfältet öster om denna väg är färdigt för flygtrafik i direkt anslutning med fältet väster om samma väg.

Särskilda villkor: Skogen mellan Biskopsängen och Klarälven skall av staden nedhuggas när Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen finner detta vara för flygtrafiken erforderligt.

Detta avtal gäller endast under förutsättning av Kungl. Maj:ts samt stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande.

Av detta avtal hava två lika lydande exemplar upprättats och utväxlats.

Stockholm den

Karlstad den

KARLSTADS DRÄTSELKAMMARE.

Sedan drätselkammaren tagit del av avtalet ifråga och det område, upplåtelsen avsåge, av byggnadschefen demonstrerats på den till avtalet hörande översiktskartan, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna ovan intagna avtalsförslag samt bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för beslutets verkställande erforderliga åtgärder.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 22 juni 1944.

§ 167.

Beträffande tilläggsavtal för upplåtande av ytterligare område till flygplats beslöt beredningsutskottet efter överläggning hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Infordrat yttrande över framställning från Kammarkollegium angående befrielse för vissa städer från ersättningskyldighet, som ålagts dem i samband med stadsbildning eller inkorporering.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 juni 1944.

§ 561.

Länsstyrelsen hade infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en underdånig framställning från Kammarkollegium*) angående befrielse för vissa städer från ersättningskyldighet, som ålagts dem i samband med stadsbildning eller inkorporering.

Kammarkollegium hade, bl. a., hemställt, att Karlstads stad skulle vara

*) Framställningen finnes tillgänglig på stadsombudsmannens expedition.

befriad från skyldighet att utgöra fr. o. m. 1 januari 1944 till betalning förfallande belopp av ersättningen till, numera, Mellansysslets vägdistrikt, som ålagts staden i samband med Kungl. Maj:ts förordnande av den 24 mars 1933 om införlivning med Karlstads stad av Karlstads socken — med visst angivet undantag — samt vissa områden av Grava socken. Stadens nu återstående andel i vägdistriktets lån, fixerad enligt en av drätselkammaren den 7 november 1933 godkänd överenskommelse mellan staden och vägstyrelsen, utgjorde enligt samstämmiga uppgifter av staden och vägdistriktet kronor 16,658: 83.

Drätselkammaren beslöt föreslå stadsfullmäktige att såsom yttrande i ärendet förklara sig icke hava något att erinra mot ifrågakavande framställning från Kammarkollegium.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 22 juni 1944.*

§ 168.

Sedan stadsfullmäktiges yttrande infordrats över en underdånig framställning från Kommerskollegium angående vissa städers befrielse från ersättningsskyldighet, som ålagts dem i samband med stadsbildning eller inkorporering, beslöt beredningsutskottet i likhet med drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att erinra mot Kommerskollegiets ifrågakavande framställning.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utredning angående debitering av elektrisk energi till Nya Wermlands-Tidningen under åren 1937 och 1938 m. m.

Teknisk utredning av frågan om Karlstads stads elverk erhållit tillbörlig ersättning för verkets leveranser till Nya Wermlands-Tidningen under åren 1937—1938.

På uppdrag av utredningskommittén genom skrivelse av den 29 april 1943 har undertecknad gått igenom överlämnade handlingar och på platsen gjort erforderliga undersökningar. Av elverkets personal ha en del kompletterande upplysningar inhämtats. Under utredningens gång har undertecknad haft tillfälle att konferera med kommitténs ledamöter och Herr Gösta Bengzon, vilken senare lämnat redogörelser för sin ståndpunkt i hitörande frågor.

Utredningens omfattning.

Av bifogade förteckning, bil. 1, framgår vilka handlingar i ärendet, som genomgått.

Utredningen gäller huvudsakligen debiteringen av N. W. T. (Nya Werm-

lands-Tidningen) under åren 1937—1938. På begäran av kommittén ha för jämförelsens skull även de närmast föregående och efterföljande åren i viss grad beaktats. Likaledes har debiteringen vid Karlstads-Tidningen omnämmts. Då det visat sig, att debiteringen skett på ett säreget sätt, har det blivit nödvändigt att studera tarifferna och debiteringspraxis vid elverket. På begäran av kommittén har även framlagts nuvarande önskemål på hithörande områden, som framkommit under utredningsarbetet såväl vad som gäller N. W. T. som distributionen i allmänhet.

Gällande tariffer.

De av stadsfullmäktige den 19 november 1931 fastställda och den 19 januari 1933 justerade tarifferna gälla fram till den 1 januari 1937, då de av stadsfullmäktige den 19 november 1936 fastställda tarifferna trädde i kraft. Den 15 januari 1942 fastställde stadsfullmäktige nu gällande tariffer, på vilka emellertid ett tillägg av 20 % utgår.

De fastställda tarifferna inrymma vissa möjligheter för belyningsstyrelsen att tillämpa andra tariffer. I 1936 års taxa står i näst sista stycket: "Belysningsstyrelsen äger att bestämma om tillämpningen av taxorna även som rätt att där särskilda omständigheter föreligga bestämma om tillämpning även av andra taxor." I "Särtryck ur taxor", som funnits tillgängligt för allmänheten, stadgas: "Även andra kombinationer av taxorna kunna tillåtas, varom närmare meddelanden på elverkets affärskontor". Detta får anses endast innebära för elverket, att allmänheten finge framföra sina önskemål beträffande taxorna till elverket. Detta hade emellertid med detta stadgande icke givits befogenhet att besluta i ärendet. Sådan rätt finge anses tillkomma Belysningsstyrelsen, till vilken elverket således hade att anmäla ärendet. Någon ingående granskning av Stadsfullmäktiges, Drätselkammarens och Belysningsstyrelsens beslut i dessa frågor har ej ingått i denna utredning.

Såväl i tidigare som senare beslut av Stadsfullmäktige gällande tariffer finnas liknande bestämmelser. Det har emellertid vid utredningen framgått, att dessa Belysningsstyrelsens rättigheter i praktiken i stor utsträckning överlåtits till elverksledningen.

Det är tydligt, att styrelsen av praktiska skäl måste ha vissa möjligheter att handla självständigt på tariffområdet. De av Stadsfullmäktige beslutade bestämmelserna äro av praktiska skäl kortfattade och ej heller kunna alla de förekommande fallen vara förutsedda. Det är också praxis vid städernas elverk, att styrelserna ha en viss befogenhet, då det gäller tillämpningen av tarifferna.

I bilaga 2 lämnas en redogörelse för de tariffer, som tillämpats vid N. W. T.

Debiteringssystem.

Elverket inkopplar ej andra anläggningar än de, som utförts av elverket eller av sådana entreprenörer, som godkänts av Elverket och med vilka elverket har avtal. Vid nyanläggning eller utökning av en befintlig anläggning sker inkopplingen först sedan abonnenten underskrivit ett formulär (kort), å vilket entreprenören utskrivit en ansökan om besiktning och inkoppling. Härvid angives storleken och antalet av belastningsobjekten såsom lampor, motorer, värmelement etc. Även taxan angives. Efter besikt-

ning anslutes anläggningen och debitering sker efter de lämnade uppgifterna om belastningsobjekten, då det gäller ackord, och i övrigt efter elverkets mätareavläsningar.

Systemet överensstämmer i stort sett med vad som är brukligt och har tydligen som regel fungerat väl. Vid N. W. T. har emellertid systemet ej fungerat på vanligt sätt. Hur abonnenten, entreprenören och Elverket gjort avvikelser från systemet framgår av det följande.

Beskrivning av kraftleveransen till N. W. T.

Fram till och med år 1936 levererades enbart likström. Debitering skedde huvudsakligen efter ackord. Endast en obetydlig del av kraften uppmättes med kWh-mätare. Det går således ej att med stöd av avläsningar angiva hur stor den totala energiförbrukningen varit under denna tid. Detta är i och för sig ej anmärkningsvärt och fullt förklarligt genom att huvudsakligen ackordstaxor använts. Det är emellertid värt beaktande att anmälningarna till elverket genom de förutnämnda anmälningsblanketterna, som underskrivas av entreprenören och abonnent, i vissa fall ej avgivits i föreskriven ordning. Entreprenören, Ernst Rydahl Elektroteknisk Byrå och Maskinaffär, har å en efteranmälan av den 8/10 1937 antecknat, att redan den 2/11 1936 vissa belastningsobjekt inkopplats. Denna anmälan har icke underskrivits av abonnenten. På blanketten finns följande anmärkning: "Förestående belysningsinstallation anslöts av entreprenören till den förutvarande ljusinstallationen redan den 2 november 1936 men anmäldes då icke till Elverket, emedan abonnenten icke meddelat entreprenören att befintliga mätare fungera för andra ändamål än huvudbelysningsinstallationen i tryckeriet och att för denna istället finnes ackordsavtal utan strömbegränsare eller maximalbrytare". Denna anmärkning skulle tydligen vara en ursäkt för att anmälan skett nära ett år för sent. Av anmärkningen framgår, att Rydahl i viss mån lägger skulden på abonnenten för att denne ej meddelat honom hur de befintliga mätarna fungerade. Det borde emellertid ha varit entreprenörens sak att undersöka dessa förhållanden. Det är tydligt, att abonnenten även felat i sin anmälningsskyldighet och utan vidare kan påstås, att elverket även felat genom att icke kontrollera anläggningen. Elverket har dock sedermera genom elverkschefens besök på platsen under rättat sig om förhållandena och även gjort sådana efterdebiteringar, som elverket funnit skäliga.

Under 1936 och även tidigare har en utvidgning av abonnentens installation ägt rum. Under 1937 ökades installationen ytterligare och det har kunnat konstateras, att samtidigt en mycket stor ökning ägt rum i abonnentens verksamhet.

Av muntliga uppgifter och även av handlingarna framgår, att redan på ett tidigt stadium diskuterats möjligheterna för abonnenten att övergå till en högspänningstariff. Såväl abonnenten som elverkschefen ansågo tydligen, att de av Stadsfullmäktige fastställda tarifferna för likström och lågspänd växelström skulle ge ett alltför högt kraftpris, speciellt för den del av tryckeriverksamheten, som är förlagd till natten. Dessa höga belastningspetsar på natten förorsaka nämligen ej elverket några nämnvärda kostnader på grund av att elverkets övriga belastning huvudsakligen är koncentrerad till dagarna. Abonnenten har tydligen också ansett det för sin del vara svårt att acceptera så höga pris, som tarifferna ange. Han har därför

anskaffat ett eget bensindrivet maskineri, så att han själv skulle kunna framställa elektrisk kraft. Detta maskineri finns än i dag fullt monterat på platsen, ehuru det ej lär ha varit i drift.

Under 1936 t. o. m. 1938 pågick en ombyggnad av den elektriska anläggningen, som gick ut på att abonnenten skulle övergå från likström till högspänd växelström. Det har vid utredningen visat sig omöjligt att få full klarhet i vilka formella uppgörelser, som förelågo under åren 1937—1938. Det har tydligen varit en oklar situation för abonnenten. Ombyggnaden försiggick långsamt och tydligen utan någon bindande plan. När en ny stor press var uppsatt fanns t. ex. ännu ej växelström tillgänglig för den för driften nödvändiga omformaren. Växelström kunde först mottagas den 1/1 1938. För att den nya pressen överhuvudtaget skulle kunna komma igång, levererade elverket likström från en särskild servis, som framdrogs av elverket på abonnentens bekostnad.

Efter den 29 november 1937 fick elverket övertaga ledningen av montagearbetet hos abonnenten för att, som elverkschefen uttryckte det, kaos skulle undvikas. En montör, J. H. Johansson, övertog arbetet. Han var förut anställd hos Rydahl men övergick till abonnenten. Elverket övertog ansvaret för arbetet men erhöll ingen ersättning.

Hur debiteringen skedde under år 1936 och tidigare belyses av Ingeniör J. Thaléns skrivelse av den 5/9 1942, bilaga 3, och vårt yttrande härom, bilaga 4. Debiteringen under 1937 och 1938 framgår av Ingeniör Thaléns skrivelse av den 15/6 1943, bilaga 5, och vårt yttrande härom, bilaga 6. Debiteringen under år 1939 framgår av Ingeniör Stenborgs skrivelse av den 11/1 1940, bilaga 7, och vårt yttrande härom, bilaga 8. Debiteringen för efterföljande tid framgår av vårt yttrande om nuvarande debitering, bilaga 9.

Avgifterna under åren 1933—1942 framgå av nedanstående tablå.

År	Avgift kr/år	Energimängd kWh/år	Max.-effekt kW
1933	3,797: 67		
1934	3,859: 20		
1935	3,998: 50		
1936	4,694: 13		
1937	6,025: —	62,180 (61,180) beräkn.	
1938	5,657: —	118,500 delv. ber. (härav 13,500 förl.)	34 beräkn.
1939	6,402: 10	110,423 uppmätt	31, ³⁷ „
1940	6,772: 59	108,789 „	30, ⁴⁷ uppmätt
1941	(220: —) 6,195: 63	111,770 „ (121,770)	30, ⁴⁷ „
1942	5,934: 94 + 20 % (7,121:93)	109,210 „	31, ⁰⁵⁴ „

Underlagen för dessa siffror återfinnas i de förutnämnda bilagorna. Det bör särskilt framhållas, att i energiförbrukningen för år 1938 finns inräknat 13,500 kWh för beräknade omformningsförluster inom elverket.

Som man ser av tablån voro avgifterna t. o. m. 1935 tämligen oförändrade. 1936 började utvidgningen, som i stort sett avslutades under år 1938. Därefter har såväl förbrukning som avgifter hållit sig tämligen konstanta.

Leveransen t. o. m. 1937 skedde med likström. Vid debiteringen tillämpades 1936 visserligen fastställda tariffer, men dessa voro i vissa fall modifierade. År 1937 gjordes i avsaknad av installations- och förbrukningsuppgifter en konstruerad avräkning. Härigenom blevo avgifterna lägre än om de fastställda tarifferna skulle tillämpas efter bokstaven.

Under 1938 levererades fortfarande c:a hälften likström, men trots detta tillämpades högspänningstariffen för växelström. Men ej nog härmed, denna tillämpades på ett sådant sätt, att avgifterna blevo lägre än vid den fastställda tariffen. Från och med år 1939 har högspänd växelström levererats, men vid tillämpningen av tariffen har även här modifieringar gjorts, som förbilligat kraftpriset.

För debiteringarna under 1936 och tidigare ha felaktiga uppgifter om anslutningen förelagat. Elverket har emellertid efter bästa förmåga gjort efterdebiteringar, så att avgifterna enligt elverkets uppfattning skulle bliva skäliga. För 1937 har debiteringen skett helt godtyckligt. Några faktiska underlag för debiteringen ha ej kunnat åstadkommas. Den enda grunden för debiteringen har varit att den skulle vara skälig.

Från och med år 1938 föreligga tämligen goda möjligheter att bedöma kraftleveransens storlek. Här är endast en fråga om huruvida tariffen tillämpats på ett skäligt sätt. Att avgiften blivit billigare än vid en strikt tillämpning av den fastställda tariffen är tydligt.

Kraftleveransen sker nu normalt i form av växelström, som genom en omformare överföres till likström. För den förut omnämnda likströmsledningen för reserv, som bekostats av abonnenten, erlägges ingen avgift, trots att elverket står till tjänst med erforderliga maskiner för omformningen.

Debiteringen under de olika åren framgår av de förutnämnda bilagorna 3—8.

Kommittéledamoten Lundbergs betänkande av april 1943.

Betänkandet behandlar ett antal frågor vid debiteringen och utmynnar i ett sammandrag av återstående efterdebitering för år 1937. I ett särskilt yttrande om betänkandet, bilaga 10, ha vi närmare gått in på de häri berörda synpunkterna och samtidigt omnämnt en del frågor, som framställts av Herr Bengzon.

Debitering av Karlstads-Tidningen.

I bifogade yttrande, bilaga 11, är gjord en kort sammanställning av denna debitering.

SAMMANFATTNING.

Av det föregående framgår, att debiteringen av N. W. T. under 1936 och i viss mån tidigare skett på grundval av för låga uppgifter på den installerade effekten. Skulden till dessa felaktigheter måste i första hand läggas på abonnenten och dennes entreprenör men även elverket har skuld genom att kontrollen varit ofullständig. I dessa avseenden har emellertid rättelse

skett så tillvida att efterdebiteringar gjorts för de brister, som förorsakats av det ofullständiga underlaget. Elverkets efterdebiteringar ha emellertid skett så sent, att man ej med säkerhet kan veta, att allt blivit medtaget. Numera kan man ej med visshet avgöra, huruvida ytterligare felaktigheter föreligga.

Elverket har trots efterdebiteringarna genom en speciell tillämpning av tarifferna debiterat mindre än vad en strikt tillämpning av tarifferna skulle givit och såvitt man kan se även lägre än vad andra liknande abonnenter fått betala.

För 1937 har debiteringen varit helt godtycklig, d. v. s. ej formellt skett efter fastställda taxor utan efter skälighetssynpunkter, vilket har förklarats bero på den situation, som förelegat genom att ombyggnad ägt rum och färdigställandet av den elektriska anläggningen blivit avsevärt försenat.

Från och med 1938 har uppmätningen och debiteringen visserligen i huvudsak skett enligt gällande tariff, ehuru avvikelser ifråga om både tariffen och uppmätningen finnas, särskilt år 1938 men även fortfarande, ehuru i mindre utsträckning.

Då det är tydligt att elverksstyrelsen enligt Stadsfullmäktiges beslut haft rätt att göra modifieringar i tillämpningen av tarifferna och styrelsen för de mest kritiska åren, nämligen 1937 och 1938, formellt godkänt debiteringen torde några ersättningskrav på abonnenten för de förmåner, som abonnenten åtnjutit i förhållande till de fasta tarifferna, knappast kunna göras. Det är ej heller möjligt att på objektiva grunder nu göra en beräkning av de installerade effekter och den kraftförbrukning, som förelegat under de olika åren.

Det har av utredningen framkommit, att förhållandena vid debiteringen ej varit så klara och överskådliga, som man kunde önska. Det har under hela tiden förelegat och föreligger än i dag risker att elverket har erhållit eller erhåller mindre än vid en rationell tillämpning av gällande taxor. Emellertid har under utredningen ej framkommit något som tyder på att vederbörande icke sökt tillgodose stadens intressen och att ej staden fått tillbörlig ersättning. Förhållandena ha dock varit så egenartade, att den aktion, som föranlett utredningen, får anses berättigad. Debiteringen under framförallt åren 1936 och 1937 har tidvis varit av den art, att en undersökning varit motiverad.

Önskemålen för nuvarande tariffer och debiteringssystem framgår av bilaga 12.

Stockholm den 17 april 1944.

CHR. BECK-FRIIS.

Till Stadsfullmäktige.

Den 31 juli 1942, § 191, beslöto stadsfullmäktige, att en utredning skulle verkställas beträffande debiteringen av elektrisk energi till Nya Wermlands-Tidningen under åren 1937 och 1938. Utredningen anförtroddes åt elektriker H. Ericson samt herrar Hult, Wästlund, Lundberg och Liljeberg. Herr Ericson avsåde sig sedermera uppdraget på grund av bristande tid, varefter stadsfullmäktige den 15 april 1943, § 155, uppdrog åt civilingenjören Chr. Beck-Friis, Elektriska Prövningsanstalten A.-B., Stockholm, att vara sakkunnig utredningsman. Ordförande i kommittén har varit herr Hult.

Utredningen har bedrivits i följande ordning. Vid kommitténs första sammanträde den 1 september 1942 överlämnades allt tillgängligt materiel till dåvarande sakkunnige utredningsmannen, varvid kortfattade riktlinjer uppdrogos för utredningen. Den 29 april 1943 översändes utredningsmaterialet jämte en av kommittéledamoten Lundberg upprättad promemoria till utredningsmannen Beck-Friis. Den sakkunnige utredningsmannen har genom besök i Karlstad verkställt undersökningar på platsen både hos belyningsstyrelsen och hos abonnenten och införskaffat ytterligare underlag för utredningen. Vid två av kommitténs sammanträden har den sakkunnige varit närvarande. Kommittén har därvid beslutat att utredningen, som skulle omfatta åren 1937 och 1938, med nödvändighet måste beröra även åren 1936 och 1939 för jämförelses skull. Därjämte har kommittén uppdragit åt sin ordförande, åt belyningschefen och åt herr Gösta Bengzon att på begäran av den sakkunnige ställa sig till förfogande för upplysningar och överläggningar i ärendet.

Den sakkunnige utredningsmannen har avlämnat en den 17 april 1944 dagtecknad "Teknisk utredning av frågan om Karlstads stads elverk erhållit tillbörlig ersättning för verkets leveranser till Nya Wermlands-Tidningen under åren 1937 och 1938" med därtill hörande 12 bilagor. Utredningen har tillställts belyningsstyrelsen, belyningschefen, Nya Wermlands-Tidningen och hr Gösta Bengzon, vilka samtliga avgivit utlåtanden, varöver den sakkunnige avlämnat ett den 22 maj 1944 dagtecknat yttrande.

Hela utredningen med tillhörande bilagor och yttranden samt protokoll, omfattar i utskrift 163 maskinskrivna sidor. Kommittén har ur olika synpunkter icke ansett möjligt att nu låta hela utredningen inflyta i stadsfullmäktigetrycket. Till trycket befordras därför endast den sakkunniges utredning och yttrande utan bilagor, under det att övriga handlingar tillställas stadsfullmäktige som duplicerade avskrifter. Kommittén vill därvid överlämna åt stadsfullmäktige att besluta, huruvida även dessa handlingar skola tryckas.

Följande förteckning över de till utredningen hörande handlingar lämnas:

1. Av den sakkunnige överlämnad "Teknisk utredning av frågan om Karlstads stads elverk erhållit tillbörlig ersättning för verkets leveranser till Nya Wermlands-Tidningen under åren 1937—1938", dagtecknad den 12 april 1944, med tillhörande 12 bilagor.
2. Kommittéledamoten Lundbergs P. M. av april 1943.
3. Utdrag av belyningsstyrelsens protokoll den 10 maj 1944, § 63, innehållande styrelsens yttrande med därtill fogad reservation av hr Bengzon.
4. Belysningschefens den 12 maj 1944 dagtecknad "P. M. till ingenjör Beck-Friis önskemål av den 6 april 1944 beträffande elverkets tariff- och debiteringssystem i bilaga 12".
5. Belysningschefens skrivelse den 20 maj 1944 "Till N. W.-T.-kommittén" betr. hr Bengzons reservation i belyningsstyrelsen.
6. Hr Gösta Bengzons yttrande av den 14 maj 1944 "Till utredningskommittén över den sakkunniges tekniska utredning, med tillhörande bi-

- lagor' beträffande debiteringen av Nya Wermlands-Tidningen" med avseende på år 1938 och "efterdebiteringen för år 1937". (Bilagorna intagna i belysningsstyrelsens protokoll, se p. 3).
7. Nya Wermlands-Tidningens A.-B. skrivelse av den 13 maj 1944 till "Utredningskommitténs ordförande" med tillhörande icke undertecknade "P. M. rörande vissa mellanhavande mellan Nya Wermlands-Tidningen A.-B. och Karlstads elektricitetsverk" samt uttalanden av montören Herman Johansson och tryckeriföreståndaren V. Magnusson.
  8. Den sakkunniges "yttrande rörande herr Bengzons, Belysningsstyrelsens och Nya Wermlands-Tidningens till den 12 maj 1944 begärda inlagor rörande frågan om Karlstads stads elektricitetsverks debitering av N. W.-T." av den 22 maj 1944.
  9. Kommittéledamoten Lundbergs yttrande av den 25 maj 1944 betr. "Nya Wermlands-Tidningens promemoria".
  10. Kommittéledamoten Lundbergs yrkande om efterdebitering "Beträffande debiteringen av Nya Wermlands-Tidningen" med bilaga "Efterdebiteringen för år 1937" (Handlingarna likalydande med hr Bengzons reservation i Belysningsstyrelsen och dennes bilagor till yttrande av den 14 maj 1944). (p. 6.) (Intagna i belysningsstyrelsens protokoll, se p. 3).
  11. Kommittéledamoten Lundbergs yrkande om efterdebitering för åren 1921—1936 "Till Utredningskommittén", dagtecknad den 25 maj 1944. (Handlingar under p 1, utom bilagorna, och p. 8, inflyta i stadsfullmäktigetrycket. Samtliga handlingar äro duplicerade).

Kommitténs majoritet vill såsom eget yttrande hänvisa till den sakkunniges "Sammanfattning" av den tekniska utredningen. (Se Uk 1, sid. 6—8, Stadsfullmäktige ser. A. nr ?? sid. ??). Denna giver icke stöd åt den uppfattningen, att efterdebiteringar kunna göras på den grund att debiteringen ej formellt skett efter fastställda taxor. Därjämte vill kommitténs majoritet uttala, att en sådan efterdebitering säkerligen skulle medföra allvarliga konsekvenser såväl för abonnenterna som för staden. Det skulle nämligen bliva nödvändigt att göra en undersökning av ett stort antal debiteringar, emedan även andra abonnenter med speciell eller särartad förbrukning debiterats efter undantag från de fastställda taxorna.

Det kan icke vara ägnat att främja stadens industriella utveckling, om abonnenter på elektrisk energi måste räkna med ett osäkerhetstillstånd ifråga om debiteringens storlek.

Då den sakkunnige uttalat, att det under utredningen ej framkommit något, som tyder på, att vederbörande icke sökt tillgodose stadens intressen eller att staden ej fått tillbörlig ersättning, föreslår kommitténs majoritet, att stadsfullmäktige måtte besluta, *dels att* utredningen i dessa delar icke skall föranleda någon stadens vidare åtgärd och *dels att* kommittéledamoten Lundbergs nedan omnämnda yrkande om efterdebitering för åren 1921—1936 ej heller skall föranleda någon stadens åtgärd.

Kommittéledamoten Lundberg har genom en avgiven reservation yrkat, att kommittén skulle föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta *dels att* i enlighet med av honom gjorda beräkningar låta efterdebitera Nya

Wermlands-Tidningen för uttagen elektrisk energi under år 1937 med kr. 6,249:— och under år 1938 med kr. 2,884: 20, (se nr 10, sid 128—134) och *dels att* med anledning av en inför stadsfullmäktige den 31 juli 1942 föredragen skrivelse från Nya Wermlands-Tidningen A.-B. utsträcka utredningen till åren 1921—1936 och att för dessa år likaså i enlighet med av honom gjorda beräkningar låta efterdebitera tidningsföretaget med kr. 54,732:— (Se Uk. nr 11, sid. 135—140).

Beträffande den sakkunniges yttrande i bil. 12 till den tekniska utredningen om "önskemålen för nuvarande tariff- och debiteringssystem vid Karlstads elverk" (se Uk. 1, bil. 12, sid 47—50) tager kommittén för givet att belyningsstyrelsen samt en av drätselkammaren och belyningsstyrelsen gemensamt tillsatt kommitté för utredning om organisatoriska spörsmål skola noga beakta de synpunkter och förslag, som där framförts.

Sedan kommittén sålunda slutfört sitt uppdrag, får kommittén anmäla, att kostnaderna för den sakkunniges utredning uppgå till kr. 4,244: 91. Härtill komma resekostnader för omnämnda överläggningar i Stockholm med den sakkunnige, kr. 383: 25, vilka bestritts ur tillgängliga anslag. Kommittén får därför anhålla, att stadsfullmäktige med godkännande av kostnaderna beviljar ett anslag för ändamålet på kr. 4,244: 91 att täckas ur stadsfullmäktiges anslag för oförutsedda utgifter i årets stat.

Karlstad den 30 maj 1944.

NILS O. HULT.

G. LUNDBERG.

OLOF WÄSTLUND.

GUST. LILJEBERG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 juni 1944.

§ 558.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 5 juni 1944, § 528, bordlagda ärendet angående utredning beträffande debiteringen av till Nya Wermlands-Tidningen levererad elektrisk energi under åren 1937—1938 m. m.

Det antecknades, att avskrifter av *dels* den sakkunnige utredningsmannens, civilingenjören Chr. Beck-Friis, Stockholm, den 17 april 1944 daterade skrivelse i ärendet *dels ock* särskilda kommitterades yttrande av den 30 maj 1944 före sammanträdet utsänts till samtliga kammarens ledamöter, som jämväl erhållit avskrifter av skrivelser i ärendet av den 5 juni från *dels* herr G. Lundberg *dels* herr Gösta Bengzon, vilka sistnämnda skrivelser voro av följande lydelse:

"Vid drätselkammarens behandling av mitt yrkande om efterdebitering av NWT önskar jag här lämna en del ytterligare uppgifter, som underlättar bedömandet av denna fråga.

Den viktigaste punkten i anmärkningarna mot debiteringen av NWT under år 1938, det första år då taxa E. tillämpats för denna abonnent, är att den disponerade effekten, d. v. s. antalet kilowatt, icke blivit uppmätt eller debiterat på det sätt taxan uttryckligen föreskriver, nämligen att effektbeloppet skall vara medeltalet av de fyra högsta månadsavläsningarna under ett år. Häremot invänder elverkschefen, att det är orimligt att den högre belastning — 'tillfälliga spetsar' — som inträffar under natten då tidningen tryckes, skall läggas till grund för effektavgiften, synnerligast då denna natt-

effekt ändå inte i större utsträckning kan disponeras av elverket för andra ändamål. Invändningen är bestickande och innehåller rent principiellt en riktig synpunkt. I den gällande taxan, som antogs så sent som år 1942, har dock icke något undantag gjorts för natteffekten. Om en ändring av denna taxa, i enlighet med elverkschefens mening, ansetts motiverad skulle belyningsstyrelsen för länge sedan funnit anledning göra framställning därom. Orsaken till att denna ändring icke genomförts kan jag ej förklara på annat sätt än att vederbörande i detta fallet inte önskat ha någon klar och bindande bestämmelse att gå efter. Nu kunna i själva verket ytterligare stora förmåner döljas bakom denna förmildrande omständighet: 'tillfälliga spetsar under natten'. Elverksledningen har sålunda bestämt, att natten skall för NWT räknas från kl. 17 till kl. 8. De 'tillfälliga spetsarna under natten' kunna alltså infalla kl. 5 på eftermiddagen eller kl. 8 på morgonen. Dessa tider på dygnet brukar emellertid strömmen vara spärrad för vissa förbrukningsändamål eller belagd med särskilt hög avgift. En abonnent på taxa F. exempelvis, som under belyningsstid — vilken under vintern räknas från kl. 17 till kl. 21,30 — släpper på ström, får betala denna med 35 öre pr kilowattimme. Under denna tid anses natt råda på NWT; ingen effektmätning förekommer — endast en energiavgift å 2,2 öre pr kWh.

Den mätning, varefter effektavgiften utgått, har sålunda ägt rum under en mycket kort tid av dygnet, mellan kl. 8 fm. och kl. 5 em. Men inte ens den förmån som legat här har ansetts vara tillfyllest för NWT. Dageffekten har sålunda inte bestämts efter medeltalet av de fyra högsta månadsavläsningarna utan efter medeltalet av alla tolv under året gjorda avläsningarna. Det finnes upprättad en tabell, upptagande en avläsning för varje månad under år 1938 — avläsningarna gälla effekten under dagen, och här ingår alltså inte pressmotorernas effektbelopp. Medelvärdet av de fyra högsta siffrorna blir 39,8 kW, medan medelvärdet av alla tolv avläsningar blir 34,25 kW. Efter denna lägre siffra har effektavgiften för år 1938 beräknats. För åren efter 1938 gäller dock, att man lyckats uppfinna en räknemetod varigenom man lyckats komma under detta lägsta medelvärde. Räkningen för år 1938 godkändes av belyningsstyrelsen i februari 1939.

Drätselkammaren borde med anledning av dessa upplysningar kunna bilda sig en uppfattning om den verkliga innebörden av den favorisering NWT varit föremål för från elverkets sida. Jag vill fästa uppmärksamheten på följande passus i ingenjör Chr. Beck-Friis betänkande: 'Enligt kommunallagarna skola alla innevägnare vara lika berättigade. Det gäller även rätten till elektrisk kraft. Särskilt gäller detta då distributionen omhändertas av kommunen själv'. Nya Wernlands-Tidningen har härvidlag haft och har fortfarande en förmån, som icke tillkommer övriga likvärdiga abonnenter. Skillnaden mellan den effektsumma som framkommer av medeltalet av de fyra högsta månadsavläsningarna och den summa som framgår av medeltalet av alla tolv avläsningarna, är som synes 5,6 kW. Jag tänker härvid inte bara på vad staden hittills efterskänkt NWT på denna detalj utan även på vad staden i konsekvens härmed borde vara skyldig övriga abonnenter, som under dessa år fått sin effektstorlek fastställd efter taxans anvisningar. De ha rätt till och komma säkerligen också att kräva samma förmån som NWT haft under dessa år. Då avläsningsmaterialet finnes kvar, kan elverksledningen säkerligen också göra en tämligen exakt beräkning av de belopp staden har att i så fall återbära till dessa abonnenter. Elverksledningen torde även kunna beräkna de ekonomiska konsekvenserna av att övriga abonnenter för de gångna åren beviljas rätt till att räkna de billiga nattavgifterna redan från kl. 5 em. Vidare kunna ju alla abonnenter på taxa E. anse sig ha rätt att kräva att staden för dem håller en särskild reservledning för likström, som de kunna koppla till närhelst de ha intresse därav. Allt givetvis under förutsättning, att NWT icke tillhålls att för erhållna förmåner göra rätt för sig

enligt de demokratiska grundsatser som komma till uttryck i Ingeniör Beck-Friis ovan citerade uttalande.

Karlstad den 5 juni 1944.

G. LUNDBERG."

"Till Drätselkammaren.

I samband med drätselkammarens behandling av det betänkande, som kommittén för utredning av NWT:s eltaxor nu framlagt, önskar jag fästa kammarens uppmärksamhet på tre punkter som äro av stor betydelse men på vilka kommittén underlåtit att skapa fullständig klarhet.

Den första punkten gäller efterdebiteringen för NWT för år 1936. I en inlägga benämnd 'NWT:s energiförbrukning år 1936', bilaga 3 i Ingeniör Beck-Friis utredning, meddelar Ingeniör J. Thalén, att NWT för år 1936 erlagt ett belopp av kr. 4,794:13. Av denna summa äro kr. 990:30 efterdebiterade medel, nämligen två poster å tillsammans kr. 640:— från debiteringsnota nr 1 och två poster å sammanlagt kr. 350:33 från de biteringsnota nr 2. Jag bilägger här avskrifter av de två debiteringsnotor som åsyftas. Hela efterdebiteringssumman utgör som synes kr. 2,480:68. Jag bilägger även avskrift av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 23 februari 1939. Av detta framgår att Ingeniör Thalén vid en den 6 februari 1939 företagen avräkning med NWT för åren 1937 och 1938 krediterat företaget för kr. 2,175:— ut ifrån dessa debiteringsnotor. Kvarstående voro härefter kr. 305:68, varav på debiteringsnota nr 1 endast 58 öre. Av denna notas ursprungliga belopp har Ingeniör Thalén emellertid disponerat ytterligare kr. 640:— för efterdebitering för år 1936, vilket ju är orimligt. Men varken belysningsstyrelsen eller utredningskommittén har visat något intresse av att få denna transaktion klarlagd. Jag hemställer nu att drätselkammaren låter utreda innebörden av denna efterdebitering.

Den andra frågan gäller efterdebiteringen av motorerna till den nya tryckpress, som togs i bruk i början av nov. 1936. I 'P. M. rörande vissa mellanhavanden etc.' uppger NWT att den i efterdebitering för dessa motorer erlagt kr. 2,500:—. Beloppet är inte orimligt, vilket visas av hr P. G. Lundberg i dennes granskning av NWT:s P. M. Det framgår emellertid av de här förut åberopade efterdebiteringsnotorna, att NWT erlagt endast 68:— kr. i efterdebitering för dessa motorer. Innebär detta att NWT häftar i skuld för oguldna kr. 2,432:— å en av elverkschefen beslutad efterdebitering för pressmotorerna? Även denna fråga har utredningskommittén underlåtit att närmare utreda, varför jag hemställer att drätselkammaren även i detta fall skapar full klarhet.

För det tredje har utredningskommittén lämnat frågan öppen, huruvida NWT erlagt skälig ersättning till staden för de omfattande anläggningar elverket utförde åt denna abonnent i samband med industritariffens införande åren 1937—1938. I skrivelse till landsfogden den 15 januari 1938 meddelade nämligen Ingeniör Thalén, att sedan det uppstått kontrovers mellan Ingeniör Rydahl och NWT fick 'elverket ta hand om arbetet och på abonnentens bekostnad slutföra detsamma'. Redan dessförinnan hade emellertid elverket projekterat detta arbete, och Ingeniör Ullenius hade gjort ritningar till detsamma. Därtill kommer ännu ett dyrbart anläggningsarbete, som torde ha utförts vid denna tid. Elverket håller nämligen reservledning för likström från en särskild servis, som framdragits av elverket till abonnentens bekostnad, enligt upplysningar av Ingeniör Beck-Friis se sid 4 i inledningskapitlet av Beck-Friis utredning. Jag hemställer att drätselkammaren måtte komplettera kommitterades utredning med en undersökning om och i vad mån dessa anläggningsarbeten verkligen av elverket utförts på abonnentens bekostnad.

Karlstad den 5 juni 1944.

GÖSTA BENGZON.'

Följande skrivelse av stadskamreraren föredrogs:

"Till drätselkammaren.

På drätselkammarens uppdrag får jag härmed överlämna ett utdrag av debiterings- och uppbördslängderna för el. och gas betr. NWT under åren 1936, 1937, 1938 och 1939. Av utdraget framgår, att belysningskontorets "debiteringsnota nr 1" den 24 nov. 1937 och "debiteringsnota nr 2" den 20 jan. 1938 i vederbörlig ordning fakturerats och betalats. Dessutom har elverket vid 1:a uppbörden 1942 efterdebiterat dels kr. 14:— och dels kr. 613:73 för åren 1937 och 1938. Dessa senare räkningar ha icke betalats, utan drätselkontoret har överlämnat ärendet till stadsombudsmannen. Abonnenten invänder mot räkningarna, att utredningsresultatet skall avvaktas.

Vad beträffar NWT:s uppgift i "P. M. rörande vissa mellanhavanden etc.", att företaget erlagt kr. 2,500:— i efterdebiteringar, synes detta icke avse enbart de nya pressmotorerna. I vart fall har någon sådan efterdebitering icke gjorts eller beslutats, utan uppgiften torde avse den sammanlagda efterdebiteringen.

Debiteringen för de särskilda anläggningar, som elverket utfört åt NWT, återfinnes, såvitt jag kunnat finna, dels i en s. k. arbetsordning utställd på NWT vid 4:e uppbörden 1937 å kr. 2,468:06 och dels i en dylik utställd på direktör Ander och Herrgårdsgatan 15 vid 1:a uppbörden 1937 å kr. 1,147:20. (bil.)

Karlstad i drätselkontoret den 19 juni 1944.

STELLAN WENDT.
Stadskamrer."

Därjämte föredrogs följande från elverkschefen, ingenjören J. Thalén, till dagens sammanträde inkomna skrivelse:

"Till Drätselkammaren i Karlstad.

Betr. herr Lundbergs yttrande om N. W. T. d. 5 juni 1944.

Herr Lundberg yttrar följande:

1) att debiteringen av effektavgiften borde ha skett efter medelvärdet av de 4 högsta månadsavläsningarna jämlikt taxans bestämmelser och sålunda efter 39,8 kW i stället för medelvärdet av 12 månadsavläsningar, som var 34,25 kW.

2) att man lyckats finna en räknemetod, varigenom man lyckats komma under detta lägsta medelvärde.

Svar:

Högspänningstaxan tillämpas vid uppmätning av den sammanlagrade effekten å en mätare.

Av orsak, som jag tidigare redogjort för kunde förbrukningen ej mätas på endast en mätare, man var nödsakad använda två mätare och därmed fick man högre effekt än den, som en mätare skulle ha visat. Låt oss ta ett exempel: Å mätaren A registreras i ett visst ögonblick 15 kW och i samma ögonblick å mätaren B 10 kW. I nästa ögonblick visar A endast 10 kW men B har ökat till 15 kW. Summan av effekten å A och B blir i bägge fallen 25 kW. Men nu är mätarna så konstruerade, att effektvisarna stanna på den högsta effekten, som någonsin uppnåtts på varje mätare. A stannar på 15 kW från första ögonblicket och går ej tillbaka till 10 kW i nästa ögonblick, men B går upp till 15 kW och den adderade effekten blir 30 kW, vilket är felaktigt. Vid uppmätning genom en mätare hade man erhållit endast 25 kW, som ju var den i verkligheten använda maximeffekten. Under vissa förutsättningar kan man genom en sannolikhets-

kalkyl konstruera fram den sammanlagrade effekten, vilken så nära som möjligt närmade sig den verkliga. I denna beräkning utgår man från medeleffekterna för A o. B för hela årets förbrukning och till dessa medeleffekter, som utgöra stammen, lägges den resulterande spets-effekten. Denna matematiska beräkningsmetod är icke min uppfinning utan ingenjör Beck-Friis', som rekommenderat denna i en teknisk tidskrift, men uppfinningen, att jag med denna metod velat gynna N. W. T. på andra abonnenters bekostnad, är herr Lundbergs! Beräkningsmetoden gäller dock under förutsättning, att förbrukningslagen för A och B äro kommensurabla för samtidig användning. I föreliggande fall voro dessa förutsättningar mycket haltande, varför jag till herr Lundbergs iedsnad nödgas ytterligare reducera anspråken på sammanlagrad effekt till att utgöra medeltalet av de 12 månadseffekterna och kom därvid till 28 kW. Att jag kommit till rätt resultat vid den resulterande effektens uppskattning visade de faktiska mätningarna under år 1939.

3) att dageffekten beräknats för tiden 8—17, då andra abonnenter får betala ljuspris under vissa tider därav.

4) att elverksledningen bestämt, att natten skall räknas från 17—8.

Svar:

Ingenjör Stenborgs rapport om uppmätning av effekten från kl. 8—17 var avsedd för min räkning. Om jag vetat, att uppgiften skulle hamna hos en på området oerfaren person, hade jag naturligtvis aldrig utlämnat den för att undvika felaktiga slutledningar av uppgiften. Stenborg och jag visste emellertid, att om mätningen skedde under tiden 8—17 fick vi med maximeffekten för tiden före och efter pressens gångtid.

Denna upplysning kunde herr Lundberg ha fått genom en telefonförfrågning till mig, men då hade det förstås inte varit något att skriva om i den saken.

4) att alla abonnenter böra komma i åtnjutande av samma förmåner, varför man kan befara, att andra abonnenter kunna göra anspråk på retroaktiv ekonomisk kompensation i anledning av N. W. T:s specialtaxa.

När belysningsstyrelsen begagnar sig av sin av stadsfullmäktige givna rätt att för speciella abonnemang utfärda särskilda taxebestämmelser, gör styrelsen detta i medvetande om, att dylikt beslut kan bliva av prejudicerande art. Styrelsen undersöker först, om förut tillämpats särskild taxa för liknande abonnemang, och om så varit förhållandet, repeteras denna taxa, varom icke uppgöres ny taxa men då på sådant sätt, att denna kan ekonomiskt försvaras.

Beslut om dylika specialtaxor gäller 'tillsvidare' eller med kontrakt på viss tid.

När styrelsen erfarit, att en speciell taxa fått sådan spridning, att dessa taxor fylla ett allmänt behov, brukar styrelsen genom framställning till stadsfullmäktige, upptaga dem som officiella taxor.

Herr Lundbergs farhågor för ekonomiska betänkligheter mot styrelsens beslut om specialbehandlingen av N. W. T:s abonnemang äro obefogade.

5) att i den gällande taxa, som antogs så sent som år 1942, har dock icke något undantag gjorts för natteffekten. Om en ändring av denna taxa ansetts motiverad, skulle belysningsstyrelsen för länge sedan funnit anledning göra framställning därom. Orsaken till att denna ändring icke genomförts så sent, kan jag ej förklara på annat sätt, än att vederbörande i detta fallet inte önskat ha någon klar och bindande bestämmelse att gå efter. Nu kunna i själva verket ytterligare stora förmåner döljas bakom denna förmlidrande omständighet: 'tillfälliga spetsar under natten'.

Svar:

Denna mening innehåller felaktigheter och insinuationer av så ärekränkande art, att inga förmlidrande omständigheter kunna resas mot fördommandet av dylikt skrivsätt i kommunala förvaltningskretsar.

Taxan E infördes för många år sedan. År 1942 infördes kristillägg men någon ändring av taxeformen har ej gjorts.

Herr Lundbergs fingervisning om, att elverket borde ha gjort framställning till fullmäktige om tillägg till taxa E, kommer väl sent. Redan år 1937 skedde sådan framställning, men i Drätselkammaren mötte denna bestämt motstånd från en ledamot, som misstänkte, att taxan skulle bli till nytta för N. W. T. Då hade herr Lundberg haft tillfälle att yttra sig om belysningsstyrelsens förslag, men herr Lundberg föredrog då att spela 'den stumme'. Att under sådant förhållande 5½ år därefter söka göra sig bemärkt på andras bekostnad är cynisk propaganda för egen personlig utomordentlighet.

Karlstad den 19 juni 1944.

J. THALÉN."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr Hult* med instämmande av *herrar Wästlund och Liljeberg* yrkade bifall till kommitterades förslag, att *dels* utredningen ifråga om efterdebiteringen icke skulle föranleda någon stadens vidare åtgärd, *dels* kommittéledamoten Lundbergs yrkande om efterdebitering för åren 1921—1936 icke heller skulle föranleda till någon stadens åtgärd.

Herr Lundberg yrkade, med instämmande av *herr Byström*, bifall till sitt i kommitterades skrivelse av den 30 maj 1944 närmare angivna förslag, nämligen, att drätselkammaren skulle tillstyrka, att stadsfullmäktige måtte besluta att *dels* i enlighet med av Lundberg gjorda beräkningar låta efterdebitera Nya Wermlands-Tidningen för uttagen elektrisk energi under år 1937 med kronor 6,249:— och under år 1938 med kronor 2,884:20 *dels* med anledning av en inför stadsfullmäktige den 31 juli 1942 föredragen skrivelse från Nya Wermlands-Tidningen A.-B. utsträcka utredningen till åren 1921—1936 och att för dessa år, likaså i enlighet med av Lundberg gjorda beräkningar, låta efterdebitera tidningsföretaget med kronor 54,732.

Herr Ståhl ingav följande skrivelse i ärendet med yrkande bland annat att staden skulle föreslå Nya Wermlands-Tidningen en uppgörelse genom förlikning, eventuellt genom skiljedomsförfarande:

Genom den föreliggande utredningen synes vara klarlagt, att Nya Wermlands-Tidningens A.-B. debiterats strömlieferanser från staden enligt för företaget speciella grunder. Kommittén är enig därom, att detta förhållande "ej kan få fortgå" för att använda utredningsmannens egna ord, varför en ändring, om den ej redan kommit till stånd, synes böra och kunna införas fr. o. m. innevarande år.

Den mycket invecklade tekniska och juridiska frågan om debiteringar och ansvarighet kan här helt och hållet lämnas därhän. Av så mycket större vikt är däremot, att abonnenten ställt sig förstående till en omprövning av frågan. Både offentligt och i skrivelse till Belysningsstyrelsen har uttalats önskemål om en förnyad undersökning. I skrivelsen, återgiven i NWT den 19 juni 1942, yrkas, att en dylik utredning utsträcker "till tiden fr. o. m. 1921 intill denna dag". Detta förslag synes vittna om att abonnenten önskar medverka till en uppgörelse i godo av den gamla tvistefrågan.

För en vidsträckt opinion torde det främsta önskemålet i denna fråga just vara att bringa tvistigheterna till ett definitivt slut och att därmed förhindra nya upprivande och för vår sak skadliga stridigheter. I enlighet med denna uppfattning borde de föreliggande omständigheterna möjliggöra en lösning i den gemensamma överenskommelsens och den goda viljans tecken, innebärande förlikning eller, alternativt, skiljedom, som i sig borde innefatta även tvistefrågan rörande de senaste åren och för samtliga parter

självfallet vara definitivt bindande. Denna lösning, som givetvis inte kan påtvingas någon av parterna men så mycket starkare appellerar till deras goda vilja, har ansetts så väsentlig för att åvägabringa lugn och avspänning, att den följdriktigt bör utnyttas i ett yrkande. I enlighet därmed får jag hemställa, att drätselkammaren måtte föreslå stadsfullmäktige:

att debitering enligt tillämpliga grunder fr. o. m. 1944 genomföres och tillämpas för alla abonnentens elektriska anläggningar;

att beträffande debiteringarna t. o. m. år 1943 föreslå Nya Wermlands-Tidningens A.-B. förliknings- eller, alternativt, skiljedomsförfarande med för parterna bindande kraft.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren med sex röster — mot en för bifall till herr Lundbergs yrkande — hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, att *dels* utredningen ifråga om efterdebiteringen för åren 1937 och 1938 icke skulle föranleda någon stadens vidare åtgärd *dels* herr Lundbergs yrkande om efterdebitering för åren 1921—1936 icke heller skulle föranleda till någon stadens åtgärd.

Drätselkammaren beslöt tillika hemställa, att stadsfullmäktige ville av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett belopp av kronor 4,244: 91 till täckande av kostnaderna för ifrågavarande utredning.

Herr Lundberg reserverade sig mot drätselkammarens beslut i ärendet till förmån för det av honom framställda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 22 juni 1944.

§ 169.

Företog beredningsutskottet frågan om efterdebitering av elektrisk energi, som staden levererat till Nya Wermlands-Tidningen under åren 1937—1938 m. m.

Överläggning uppkom, varunder herrar Andreas Johansson och Österberg yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Herr Helmer yrkade, att beredningsutskottet skulle hemställa hos stadsfullmäktige att föreslå Nya Wermlands-Tidningen, att frågan om debiteringen före år 1939 skulle hänskjutas till en skiljenämnd.

Fru Gerdes instämde i herr Ståhls yrkande i drätselkammaren, att debitering enligt tillämpliga grunder skulle fr. o. m. år 1944 genomföras och tillämpas för alla abonnentens elektriska anläggningar, samt att stadsfullmäktige beträffande debiteringarna t. o. m. år 1943 skulle föreslå Nya Wermlands-Tidningens A.-B. förliknings- eller, alternativt, skiljedomsförfarande med för parterna bindande verkan.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Herr Helmer reserverade sig till förmån för det av honom framförda yrkandet.

Fru Gerdes reserverade sig till förmån för det av henne framförda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Axel Ekelunds ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 22 juni 1944.

§ 170.

Hos Länsstyrelsen hade Axel Ekelund anhållit om tillstånd att idka handel med begagnade föremål med upplagsställe på tomten till Kroppkärrsvägen 59.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka framställningen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 21 September 1944.

N:o 10.

Stadsrevisionens berättelse över verkställd granskning av 1943 års räkenskaper och förvaltning.

Inneliggande, denna dag från sakrevisorerna inkomna revisionsberättelse för år 1943 överlämnas härmed till stadsfullmäktige.

Karlstad den 8 juni 1944.

På magistratens vägnar:
GUNNAR LINDSKOG.

Till Magistraten i Karlstad.

Stadsrevisionen får härmed, jämlikt bestämmelserna i för densamma gällande instruktion, § 17, avgiva följande berättelse över granskningen av stadens räkenskaper och förvaltning under år 1943.

Bland den mångfald iakttagelser, som revisionen gjort i samband med sagda granskning och vilka dels muntligen, dels i särskilda skrivelser och memorial blivit föremål för kommunikering med därav berörda myndigheter, vill revisionen omnämna följande.

Tolkningen och tillämpningen av det utav stadsfullmäktige den 19 september 1940 antagna avlöningsreglementet för polispersonalen i Karlstads stads polisdistrikt har tidigare givit stadsrevisionen anledning till särskilda erinringar. Sålunda påtalade revisionen i berättelsen över 1940 års räkenskaper och förvaltning (stadsfullmäktiges handl. 1941, ser. A, nr 2, sid. 17) ett flertal dylika fall, vari revisionen varit av annan mening än polisenämnden. Detta resulterade också slutligen däri, att stadsfullmäktige i samband med behandlingen av revisionsberättelsen uttalade "den förväntan, att polisenämnden hädanefter ställde sig gällande avlöningsbestämmelser till efterrättelse".

Enligt stadsrevisionens mening har denna stadsfullmäktiges anmaning i ett flertal avseenden icke efterkommit av polisenämnden, utan hava vissa avlöningsbestämmelser tolkats godtyckligt, bl. a. ifråga om beräkning av ålderstillägg, avdrag vid bortovaro från tjänsten, lön under förordnanden, beklädnad och utrustning, beklädnadsersättning vid övergång från tjänst med fria kläder till tjänst med beklädnadsersättning, semester vid längre tjänstledighet och vid suspension, beklädnadsersättning vid tjänstledighet samt barnstillägg. Revisionen anser det därför nödvändigt, att särskilda åtgärder vidtagas i syfte att eliminera möjligheterna till dubbeltolkning, lämpligen genom en allmän överarbetning av reglementet ifråga.

Den 18 februari 1943 beslöto stadsfullmäktige (ser. B nr 3, sid. 5) bl. a. att godkänna en av polisenämnden föreslagen personalorganisation för sta-

dens polisväsende, omfattande sammanlagt 52 befattningshavare, varav 7 extra konstaplar, samt att stadsfullmäktiges medgivande framdeles skulle inhämtas till varje utökning av poliskåren, "alltså även ifråga om anställning av extra personal vid poliskåren". I nämnda personalorganisation hade bl. a. upptagits 1 överkonstapel med placering å luftskyddsbyrån.

Ett av motiven för den nya organisationen var — enligt vad som framgår av utredningskommitténs förslag (ser. A, nr 1, sid. 2) — att avveckla det tidigare tillämpade s. k. vikariatsystemet, d. v. s. att polischefen berättigats anställa vikarierande extra konstaplar i den mån han ansåg detta nödvändigt för utförande av erforderlig bevakning och för fyllande av vakanser i övrigt. Systemet ifråga ansågs nämligen vara till skada för tjänsten. Det vore "icke heller lämpligt", enligt kommitterades mening, "att i polischefens hand lägga möjligheten att tämligen oberoende av beviljade anslag anställa polispersonal".

Vid polisnämndens sammanträde den 2 november 1943 anmäldes, att poliskåren under föregående oktober månad rekryterats med 5 vikarierande extra konstaplar samt att det vore av betydelse att påvisa, att sådan ökning, som åsyftades i stadsfullmäktiges förutnämnda beslut angående personalorganisation, icke skett genom den nu verkställda nyrekryteringen. Till stöd härför framhölls, att i stadens polisväsen för närvarande funnes anställda (förutom statspolispersonalen) 58 polismän, medan personalstaten upptog endast 53 (!), varför sålunda antalet anställda med 5 överstege det i personalstaten fastställda antalet. Härvid vore dock att märka, att 4 polismän vore kommenderade till tjänst för hela rikets behov samt att 2 polismän vore försatta ur tjänst och 1 sjukskriven för längre tid, varför den avgång, "som kunde ersättas utan stadsfullmäktiges hörande", uppginge till 7 man. Härav vore, som ovan nämnts, 5 redan nyanställda, och beträffande de återstående beslöt polisnämnden uttala, "att hinder icke föreläge mot anställande av ytterligare två extra konstaplar på de villkor, som gällde för redan anställda dylika konstaplar".

Enligt stadsrevisionens mening måste de sålunda vidtagna rekryteringsåtgärderna anses stå i direkt strid mot stadsfullmäktiges ovannämnda beslut.

För det första har man nämligen grundat beräkningarna på en personalstat om 53 man, medan den fastställda staten omfattar allenast 52. Differensen har förklarats bero på att å luftskyddsbyrån tjänstgöra icke endast den i personalstaten för polisen upptagne överkonstapeln utan dessutom även 1 konstapel. Då emellertid båda dessa befattningshavare upptagits i luftskyddsnämndens utgiftsstat, har den faktiska utökningen av poliskåren från 52 till 53 man ansetts utan vidare vara medgiven. Stadsrevisionen, som för sin del väl inser, att den genom den extra kommenderingen till luftskyddsbyrån uppkomna vakansen behövde fyllas, anser likväl, att frågan härom — med hänsyn till stadsfullmäktiges uttryckliga föreskrift, att dess medgivande skall inhämtas till *varje* utökning av poliskåren — bort underställas fullmäktiges prövning.

Såsom av det tidigare anförda framgår hava — utöver staten och sålunda även utöver de 7 däri upptagna extra konstaplarna — anställts ytterligare 7 "vikarierande" extra konstaplar för fyllande av motsvarande antal vakanser, uppkomna genom bortkommendering av längre sjukledighet m. m. Enligt uppgift har en dylik extra rekrytering ansetts kunna ske "utan stads-

fullmäktiges hörande", enär nämnda fullmäktigebeslut innefattade ett medgivande därtill. Stadsrevisionen har sig icke bekant, huruvida detta verkligen varit stadsfullmäktiges mening, men finner det för sin del tvivelaktigt, då härom veterligen intet kommit till uttryck i tillgängliga handlingar.

I den fastställda personalstaten torde hava inbegripits erforderlig personal för tjänstens behöriga upprätthållande under "normala" tillfälliga vakanser, d. v. s. till följd av semester, kortare kommendering, sjukledighet o. d. Däremot synas inga vakanser till följd av längre tids kommenderingar och sjukledighet eller på grund av att personal försatts ur tjänstgöring — såsom sedermera faktiskt inträffat — hava beräknats vid statens uppgörande. Med hänsyn härtill torde visserligen den verkställda ökningen av poliskåren utöver fastställd stat i och för sig få anses förklarlig och nödvändig, men därigenom har i realiteten skett en återgång till det "vikariat-system", som tidigare ansetts förkastligt och till skada för tjänsten och vilket genom omorganisationen skulle avvecklas. Därest en fortsatt tillämpning av detta system nu skulle utan invändning få ske, torde man också nödgas räkna med att de betänkligheter åter få ny aktualitet, som utredningskommittén på sin tid uttalade rörande lämpligheten av att polispersonal anställas "tämmligen oberoende av beviljade anslag". På grund härav anser sig revisionen böra fästa stadsfullmäktiges uppmärksamhet på denna fråga, vilken synes böra föranleda förtydligande föreskrifter, huruvida och i vilken utsträckning extra polispersonal, utöver det i staten fastställda antalet, må för kortare eller längre tid anställas av vederbörande myndighet utan stadsfullmäktiges för varje särskilt fall lämnade medgivande.

Stadsrevisionen har tidigare vid olika tillfällen påtalat, att myndigheter verkställt upphandlingar eller låtit utföra entreprenadarbeten till betydande belopp utan att konkurrensanbud införskaffats. Dylika fall har revisionen iakttagit även vid granskningen av 1943 års förvaltning. Sålunda har brandstyrelsen låtit viss byggmästare utföra reparationsarbeten enligt av denne upprättad kostnadsberäkning, belöpande sig till 11,805 kronor, varav dock under år 1943 utförts arbeten endast för ett sammanlagt belopp av 4,630 kronor. Enligt uppgift hade styrelsen infortrat anbud allenast från bemälde byggmästare på grund av att han tidigare utfört reparationsarbeten vid brandstationen. Ett dylikt motiv för att utestänga andra anbudsgivare kan revisionen för sin del icke godkänna. För undvikande av dylika icke affärsmässiga förvaltningsåtgärder torde det kunna ifrågasättas, om det icke vore lämpligt att stadsfullmäktige fastställde särskilda upphandlingsföreskrifter, innefattande bl. a. förbud mot att verkställa upphandling eller låta utföra arbeten utan att konkurrensanbud infortras, då de sammanlagda kostnaderna på förhand kunna antagas uppgå till mer än visst belopp, förslagsvis 500 kr.

I samband härmed vill stadsrevisionen erinra om att den i berättelserna över 1938 och 1939 års räkenskaper och förvaltning föreslagit särskilda åtgärder för anordnande av en centraliserad upphandling. Sedermera tillsattes av drätselkammaren en kommitté för denna frågas utredning, och under 1942 var ett förslag utsänt på remiss till vederbörliga myndigheter. Ännu två år efteråt har emellertid intet slutgiltigt förslag framlagts till denna viktiga frågas lösning, vilket revisionen icke kan undgå att finna anmärkningsvärt.

I föregående års revisionsberättelse påtalades såsom oriktigt, att en i stadens tjänst anställd person, vilken efter uppnådd pensionsålder fått kvarstanna i arbetet under viss tid, därunder uppburit såväl pension som även full lön. Samma förhållande har observerats även vid den nu avslutade granskningen, i det att badhusstyrelsen låtit utbetala full lön under en månad till en pensionerad, vid badhuset tidigare anställd person, vilken under sagda tid uppburit även full pension. Enligt revisionens mening borde i förevarande fall hava utbetalts, utöver pensionen, endast skillnaden mellan denna och lönen.

Fortsatt tjänstgöring efter uppnådd pensionsålder har förekommit i ytterligare tvenne fall, berörande olika myndigheter. I samtliga tre nu omnämnda fall har avlöningsberäkningen skett enligt olika grunder, beroende på att reglementariska föreskrifter härför saknas. Revisionen anser det därför lämpligt att sådana inarbetas i avlöningsreglementet.

Ett annat avlöningsärende, som revisionen anser sig böra bringa till stadsfullmäktiges kännedom, gäller en övertidsersättning på icke mindre än 2,580 kronor, som belysningsstyrelsen beslutat tillerkänna en av elektricitetsverkets tjänstemän. Beloppet motsvarar en beräknad övertid av 860 timmar under år 1943, d. v. s. närmare 3 timmar per arbetsdag, à 3 kronor per timme. Beloppet har avförts på nio olika littera, varav intet avser avlöningskostnader; största delen (kr. 1,020:—) har debiterats litt. III e 10 a 2 b, kabelnät. Övertidsarbetet har utförts dels å vederbörandes kontor och dels i hemmet.

Stadsrevisionen anser det tvivelaktigt, huruvida denna utbetalning står i överensstämmelse med föreskrifterna i avlöningsreglementet, § 27, särskilt sista stycket, vari stadgas, att "övertidsersättning må ej tillkomma befattningshavare med arbete av sådan art, att kontroll över den ordinarie tjänstgöringstidens längd i allmänhet icke kan utövas, liksom ej heller, annat än i undantagsfall, befattningshavare, vars ordinarie tjänstgöringstid på grund av göromålens beskaffenhet måste vara underkastad vissa växlingar". Därjämte hade revisionen ansett det märkligt, dels att ersättningen samlats ihop till ett så stort belopp för hela året i stället för att, såsom bort ske, utbetalas månadsvis, dels ock att omfattningen av övertiden endast beräknats i efterhand och sålunda ingen exakt beräkningsgrund föreläggat. Den utbetalda ersättningen synes därför mera vara att likna vid en gratifikation. Ett godkännande utan vidare av en ersättning som den nu ifrågavarande skulle kunna tolkas såsom prejudicerande och medföra mindre önskvärda konsekvenser för framtiden. Enligt vad som under hand inhämtats, torde emellertid belysningsstyrelsen avse att med anledning av stadsrevisionens ställningstagande underställa denna fråga stadsfullmäktiges prövning.

I § 7 av den för stadsrevisionen gällande instruktionen stadgas, att revisionen skall, "då stadsfullmäktige så besluta, inom sig utse revisorer att deltaga i granskning av räkenskaper och förvaltning hos de institutioner, föreningar och andra sammanslutningar, vilka åtnjuta anslag av staden". Något dylikt beslut har hittills icke fattats av stadsfullmäktige, varför ifrågavarande organisationers användning av de anslagna medlen i huvudsak undandragit sig revisionens granskning. Icke heller synes något villkor angående rätt för stadsrevisionen att taga del av sagda föreningars räkenskaper hava föreskrivits i samband med anslagens beviljande, men väl hava

en del av dem till sin ansökan om medel fogat vederbörliga styrelse- och revisionsberättelser. Ur stadens synpunkt kan emellertid detta icke anses tillfyllest, utan för kontroll av att anslagna medel begagnas på ändamålsenligt sätt bör även ett stadens eget organ beredas tillfälle att, lämpligen stickprovsvis, företaga sakrevision av de understödda organisationernas räkenskaper. I detta syfte tillåter sig stadsrevisionen föreslå, dels att stadsfullmäktige måtte generellt uppdraga åt revisionen att, på sätt densamma finner lämpligt, granska de institutioners, föreningars och andra sammanslutningars räkenskaper, vilka åtnjuta anslag av staden, dels ock att stadsfullmäktige måtte vid framtida beviljade anslag för dylika ändamål fästa det villkoret, att mottagaren lämnar stadsrevisionen rätt att taga del av vederbörandes räkenskaper.

Under sistlidne oktober månad avlade stadsrevisionen samfällt besök vid ett antal av stadens verk och inrättningar. Sålunda besöktes elektricitetsverkets omformarestation och ångcentral, gasverket, vattenledningsverket och vattentornet å Kvarnberget, hamnanläggningarna, centralförrådet, brandstationen, varmbadhuset, saluhallen, luftskyddscentralen, Kommunala flickskolan, Tingvalla-, Tjäder-, Västerstrands- och Herrhagsskolorna, Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne samt Stagnellska sjukhemmet och Klaraborg.

Revisionen kan icke här närmare redogöra för de många iakttagelser, som därvid gjordes och vilka — i den mån åtgärder ansetts erforderliga — meddelats eller komma att meddelas resp. myndigheter, utan får revisionen begränsa sig till att meddela vissa allmänna intryck. Samtliga tekniska verk befunno sig sålunda enligt revisionens uppfattning i utmärkt skick, och det var med tillfredsställelse revisionen iakttog på skilda håll företagna åtgärder i syfte att begränsa åtgången av förbrukningsartiklar, exempelvis bränsleförbrukningen i ångcentralen. Brandstationen gav ett ogynnsamt intryck på grund av de trånga och otidsenliga lokalförhållandena med avseende på såväl materielrum som expeditioner och bostäder, och enligt revisionens åsikt torde en om- och tillbyggnad av den nuvarande brandstationen vara av behovet påkallad. Vid besöken i skolorna fäste sig revisionen särskilt för de otillfredsställande toalettanordningarna vid Tjäder- och Herrhagsskolorna samt de otillräckliga lokalerna för trä- och metallslöjden. Revisionen finner det för sin del vara en angelägenhet av vikt, att en genomgripande förbättring härutinnan snarast kommer till stånd.

Stadsrevisionen får slutligen meddela följande från drätselkontoret inhämtade uppgifter angående under år 1943 erlagda kommunalskattebelopp och skatterestantier m. m.

Den debiterade uppbörden uppgick till sammanlagt kr. 5,099,683: 52, varav under året inbetaltes kr. 4,286,210: 53 (= 84,06 %), och vid årets slut befintliga restantier utgjorde kr. 813,472: 99.

Vid ingången av år 1943 uppgick det sammanlagda beloppet av oguldna, icke preskriberade skatterestantier till kr. 2,430,158: 33. Härav inflöto under året kr. 503,081: 81 (= 24 %), och av detta belopp utgjordes kr. 5,020: 04 av restantier, som voro äldre än tre år och sålunda icke kunnat av exekutionsmyndigheterna indrivnas genom införsel.

Det vid 1943 års slut oguldna, icke preskriberade beloppet uppgick till ej mindre än kr. 2,614,162: 28, varav kr. 1,674,550: 71 belöpte sig på de senaste tre åren.

Med hänsyn till de avsevärda skatterestantierna vill stadsrevisionen ifrågasätta, om icke stadsfullmäktige borde, exempelvis genom lämplig propaganda, vidtaga åtgärder för vinnande av en mera allmän anslutning från allmänhetens sida till intressekassor o. d.

Stadens samtliga värdehandlingar och kassor hava av revisionen inventerats utan att anledning till erinran förefunnits.

Ansvarsfrihet tillstyrkes för samtliga myndigheters räkenskaper och förvaltning under år 1943.

Karlstad den 7 juni 1944.

	N. F. BERGQVIST.	
E. LÖFGREN.	ARNE NORSELL.	DAVID PALMQVIST.
FRTZ HELMER.	FILIP CARLSSON.	ERIC BERGSTRÖM.
O. KARLSSON.	PHILIP RUDD.	A. KRONVALL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 14 september 1944.*

§ 173.

Beredningsutskottet hade att avgiva yttrande över stadsrevisionens av magistraten överlämnade berättelse angående verkställd granskning av stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1943; och beslöt utskottet, efter tagen del av handlingarna, hemställa, att stadsfullmäktige måtte i enlighet med revisorernas tillstyrkan bevilja samtliga delegationer full ansvarsfrihet för 1943 års räkenskaper och förvaltning.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om anslag till samhällsundersökning och reklamkampanj rörande Karlstad.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 28 augusti 1944.*

§ 720.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 6 mars 1944, § 207, senast bordlagda ärendet angående en reklamkampanj för Karlstads stad.

Det antecknades, att förslag angående en reklamkampanj för staden inkommit från A.-B. Svenska Telegrambyrån, Göteborg, så tidigt som den 3 augusti 1943. Ärendet hade förut behandlats av drätselkammaren vid sammanträden den 16 augusti, 30 augusti, 6 september och den 20 september 1943 samt den 6 mars 1944. Vid sistnämnda sammanträde hade drätselkammaren uttalat, att kammaren icke hade något att erinra mot att program — utan förbindelse från stadens sida — för den ifrågasatta reklamkampanjen uppgjordes. Ärendet hade vilat i avvaktan på att en generalplan skulle uppgöras för Karlstad. Arbetet med utarbetandet av dylik generalplan för staden vore numera i princip slutfört. Intet hindrade därför att en sam-

hällsundersökning rörande Karlstad, innebärande en undersökning rörande befolkningsförhållanden, yrkesfördelning, bostadsbehov, tillgång till industritomter och andra tomter m. m. verkställdes.

Följande till drätselkammarens sammanträde inkomna skrivelse, vilken jämte till skrivelsen hörande bilagor i god tid före sammanträdet varit utsända till kammarens ledamöter och chefstjänstemän, föredrogs:

"Göteborg den 17 augusti 1944.

Till Drätselkammaren, Karlstad.

I anslutning till tidigare skrivelser från oss och vår Direktör Göran Tamms senaste besök den 9 ds hos Drätselkammarens ordförande Herr Axel Karlsson och Stadsombudsman Gustaf Palmér bedja vi härmed få hemställa, att Drätselkammaren måtte fatta ställning till det vid sammanträdet ifråga föreslagna programmet för reklam för Karlstads stad.

Vi taga oss härmed friheten rekapitulera programmet ifråga.

- I. Den rätta tidpunkten att igångsätta en kampanj för ernående av ökad inflyttning av industrier och lämpliga befolkningsgrupper torde vara omedelbart före ett fredsslut.
  - a. Det föreligger för närvarande en tendens till decentralisering av industrien. Sälunda har ett flertal Stockholmsindustrier flyttat ut till provinsstäder — jämför A.-B. Bolinder-Munktells flyttning till Eskilstuna.
Det gäller att i detta sammanhang hävda sig i konkurrensen, d. v. s. hos industriidkare och myndigheter skapa ett allmänt intryck, att Karlstad är den lämpliga orten för sådan förflyttning.
  - b. Omedelbart efter ett fredsslut kommer säkerligen industrien att undergå en avsevärd omställning, en omställning, som redan nu planeras. Denna omställning kommer förmodligen att innebära nyanläggningar skapande av dotterföretag o. dyl. Även i detta sammanhang är det synnerligen önskvärt, att Karlstads företräden framställas med de moderna metoder, som väl utformad reklam kan bjuda.
- II. Vi ha härmed nöjet föreslå Karlstad stad följande reklamkampanj:
  - a. En förberedande samhällsundersökning, avsedd att få fram vederhäftiga uppgifter, användbara i stadsackvisitionen för inflyttning och industriella nyanläggningar. Som bilaga I till denna skrivelse återfinnes en kortfattad P. M., som skildrar hur vi tänkt oss samhällsundersökningens uppläggande.
  - b. En annonskampanj, avsedd att införas i de största riks-, press- och landsortstidningarna samt en viss ekonomisk fackpress. Dessa annonser återfinnas i fotografiska kopior av våra blyertsskisser som bilaga II till denna skrivelse. Som bilaga III återfinnes en kostnadsplan för annonseringen ifråga.
  - c. Vidare föreslå vi en broschyr, vilken i skiss överlämnats till Drätselkammaren. Som bilaga IV återfinnas rubrikerna till de olika sidorna i denna broschyr. Broschyren är avsedd att distribueras med personligt 'säljande brev' till industriidkare, större hantverksföretag samt vissa statliga myndigheter samtidigt som annonsering i dagspressen pågår.
Vid utarbetandet av de här berörda reklamförslagen har stadens nya plan till regional lösning av stadsplanen legat till grund.
- III. Kostnaderna för en kampanj i enlighet med ovanstående beräkna vi till följande:
  - a. Samhällsundersökning ..... kr. 2,000:—
  - b. Annonskampanj ..... „ 16,000:—

c. Broschyr	„	4,800:—
Distribution av samma	„	1,000:—
Diverse kostnader	„	1,000:—
		<hr/>
		Summa kr. 24,800:—

Då det, såsom vi i början av denna skrivelse framhållit, är av synnerlig betydelse, att en kampanj såsom den föreslagna kan starta i rätt ögonblick, våga vi hemställa om skyndsammast möjliga behandling av ärendet. Det torde taga ungefär 2 månader att fullborda samhällsundersökningen och framställa den här endast i skisser förelagda annonskampanjen.

Vi emotse med allra största intresse Drätselkammarens meddelande i ärendet och teckna under tiden

Högaktningsfullt

A.-B. SVENSKA TELEGRAMBYRÅNS
ANNONSAVDELNING

G. Tamm."

Bil. P. U.

Annonser, Kostnadsplan, broschyrrubriker.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion enhälligt förorda, att en samhällsundersökning och annonskampanj av angivet slag snarast möjligt komma till utförande. Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett belopp av 25,000 kronor till bestridande av kostnaderna för utförande av en samhällsundersökning och annonskampanj rörande Karlstad; samt

att bemyndiga drätselkammaren att fatta närmare beslut angående utförandet av undersökningen och annonskampanjen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

PRELIMINÄRT UTKAST

till demografisk och ekonomisk-geografisk undersökning för Karlstad stad.

Drätselkammaren i Karlstad.

Karlstad.

Med utgångspunkt i de förhandlingar, som förts mellan Eder och vårt Göteborgskontor och hänvisande till ett förslag till generalplan för Karlstad stad samt brev från vårt kontor i Göteborg av den 11 juli, ha vi härmed nöjet framlägga våra synpunkter på utförandet av en demografisk och ekonomisk-geografisk undersökning för Karlstad stad.

I förbigående vilja vi dock först uppräknas de huvudpunkter för undersökningen, som angivits av vårt Göteborgskontor i ovan nämnda brev av den 11 juli. Undersökningen är i enlighet med denna skrivelse avsedd att lämna svar på i stort sett följande frågor.

1. Hur kommer tillgången på arbetskraft i olika åldrar att bli för Karlstads del? Till denna fråga räknas även befolkningsförhållanden, yrkesfördelning etc.

2. Kommer bostadsproduktionen att följa bostadsbehovet?
3. Vad kan erbjudas ifråga om industritomter?
4. Hur kommer Karlstad som industristad att stå sig i konkurrensen? Besked om driftskostnader (el. kraft), skatter etc.

Av brevet framgår det vidare att "undersökningen avser att klargöra, om inte Karlstad genom sitt läge mitt emellan avsättning och produktion har en avgjord fördel som industristad framför de flesta andra svenska städer. Inom räckhåll från Karlstad finns av allt att döma flera av våra viktigaste råvaror . . . . .".

I anslutning till ovanstående, bedja vi härmed rekommendera

dels en demografisk undersökning avseende att bland annat resultera i det på grund av befolkningsutvecklingen uppkommande bostadsbehovet

samt dels en ekonomisk-geografisk undersökning, vilken skall utröna förutsättningarna för förläggande av ytterligare industrier till Karlstad.

Den demografiska undersökningen är avsedd att kartlägga den nuvarande befolkningsituationen i Karlstad stad, att utföra en prognos rörande befolkningsutvecklingen fram till år 1960 samt det därav följande bostadsbehovet.

Undersökningen baseras på offentlig statistik, i första hand uppgifter från Statistiska Centralbyrån i Stockholm, Socialstyrelsen och allt det material, som kan ställas till förfogande av stadens myndigheter och företag.

Det statistiska materialet medger en redogörelse av den nuvarande befolkningens storlek och dess sammansättning med hänsyn till ålder, kön, civilstånd och yrke. Utöver detta lämnar materialet möjligheter att fastställa hushållsbildning och hushållsstruktur samt bostadsbeståndet.

Ovanstående befolkningsprognos kommer att grunda sig på olika alternativa antaganden om nettoinflyttningen. Dessa antaganden fixeras med utgångspunkt från ett större antal intervjuer med män i nyckelpositioner inom industri och förvaltning.

Den ekonomisk-geografiska undersökningen avser att undersöka de ekonomiska och geografiska betingelserna för industriens förläggning till Karlstad. Problem som här kunna upptagas till behandling äro bland andra förbindelserna med det naturliga omlandet och inhemska avsättningsorter, tillgång på råvaror, tillgång på industritomter och arbetskraft samt kostnad för dessa, transportkostnader från och till Karlstad, driftskostnader, skatter etc. De hjälpmedel som härvidlag kunna komma ifråga äro dels tillgänglig ekonomisk statistik från stat, kommun och företag samt dels personliga intervjuer med män i ledarställning inom industri och förvaltning.

Detta preliminära utkast kan givetvis utvidgas eller begränsas efter närmare utformade önskemål från uppdragsgivarens sida.

Stockholm den 2 augusti 1944.

A.-B. SVENSKA TELEGRAMBYRÅS
MARKNADSUNDERSÖKNINGSÄVDELNING
Emanuel Andersson

B. Jönsson

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Enligt protokoll den 14/9 1944:

S. ROTH.

Förslag angående inrättande av vissa tjänster i 8:e lönegruppen.

Till Drätselkammaren.

I samband med förslag angående indragning av en tjänst å stadsombudsmannaexpeditionen i 13:e lönegruppen väcktes förslag om inrättande där av en kvinnlig mellantjänst med placering i 8:e lönegruppen. Frågorna om rekryteringen av stadens kvinnliga kontorspersonal och om möjligheterna att genom öppnande av befordringsvägar behålla densamma ha även i övrigt varit aktuella de senaste åren. Svårigheterna att erhålla kompetent personal vid nytillsättningar och konkurrensen utifrån om stadens befintliga arbetskraft, som bjudits bättre avlöningsförhållanden både i privat och statlig verksamhet, ha givit anledning till eftertanke, om stadens lönelemente i detta avseende tillgodoser kravet på en förutseende lönepolitik. Från magistratshåll har i stadsfullmäktige uttalats farhågor för att staden i nuvarande läge icke skall kunna erhålla den bästa arbetskraften. Den kvinnliga personalen har under hand gjort framställningar till förvaltningscheferna om åtgärder för löneförbättring. Riskerna för att ordinarie personal skall övergå till andra arbetsgivare — liksom den allmänna personalbristen — utgöra för den kommunala organisationen en fara, som icke bör förbises. En jämförelse mellan lönerna för stadens kvinnliga kontorister och för motsvarande statliga befattningshavare utvisar, såsom framgår av de i bifogade tablå upptagna exemplen, att de förstnämnda högst avsevärt understiga de statliga lönerna.

Det torde i första hand ankomma på förvaltningscheferna att följa dessa förhållanden och att påkalla sådana åtgärder, som äro möjliga att genomföra för att hindra en för staden ogynnsam utveckling av frågan. Personalvården kan icke få eftersättas i ett företag av stadens storlek. Det bör här nämnas, att problemet diskuteras även i andra städer.

Underleknade vilja med utgångspunkt från det ovan anförda föreslå, att drätselkammaren såsom det centrala organet för stadens ekonomiska politik, dit personalfrågorna måste anses höra, föreslår inrättande av lämpligt antal kvinnliga ordinarie tjänster i högre lönegrupp än de nuvarande kontoristbefattningarna i 6:e lönegruppen.

Åtgärden motiveras även därmed, att stadens förvaltning utvecklats betydligt under de senaste åren. Detta är icke endast beroende på de olika kristidsåtgärderna, utan med stadens normala tillväxt och de ökade kommunala förvaltningsuppgifterna följer en bestående och växande arbetsbörda. Denna måste fördelas så, att vissa befattningshavare få större del av mera kvalificerat arbete. På grund av flera samverkande omständigheter anse vi, att åtgärden icke bör uppskjutas. De nya tjänsterna böra placeras i 8:e eller 9:e lönegruppen, om önskad effekt skall uppnås. Samtidigt bör motsvarande antal tjänster i 6:e lönegruppen indragas, så vitt icke behov av nyanställning eller ordinariegörande föreligger.

För vår del vilja vi föreslå följande antal nya tjänster, nämligen på polisverket 1, på kronouppbördskontoret 1, på stadsfogdekontoret 1, på stadsombudsmannaexpeditionen 1, på drätselkontoret 3, på stadsingenjörskontoret 1 och byggnadskontoret 1. Från fattigvårds- och barnavårdsbyrån föreslås f. n. ingen ändring, enär personalbehovet där torde böra lösas i

ett större sammanhang. Av de tjänster, som beräknas bliva indragna, äro 2 betecknade som 1:e kontorister, 1 som ritbiträde och 6 som kontorister, alla i 6:e lönegruppen.

Vi föreslå sålunda drätselkammaren besluta att efter yttrande av lönenämnden och berörda delegationer hos stadsfullmäktige hemställa om inrättande av nämnda tjänster i 8:e eller 9:e lönegruppen.

Karlstad den 2 juni 1944.

ERIK BJÖRKMAN.

A. ELLWÉN.

HADAR GRUDE.

N. HERTING.

GUSTAF LJUNGSTRÖM.

GUSTAF PALMÉR.

STELLAN WENDT.

TABLA

utvisande den ordinarie kvinnliga kontorspersonalens å landskontoret i Karlstad avlöningsförhållanden jämförda med Karlstads stads ordinarie kontoristers och förste kontoristers.

Landskontoret	Antal tjänster	Beg.-lön	Slutlön	Lönegrad
Kontorsbiträde	2	3,686	4,554	A 4
Kanslibiträde	2	4,334	5,215	A 7
Kontorist	1	4,774	5,737	A 9
Kansliskrivare	1	5,215	6,366	A 11
Staden:				Lönegrupp
Samtliga kontorister och förste kontorister		2,897	3,796	6

I samtliga löner ha inräknats nu utgående rörliga tillägg och kristillägg.
Karlstad den 1 juni 1944.

N. HERTING.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 augusti 1944.

§ 688.

Sedan drätselkammaren den 5 juni 1944 till lönenämnden för yttrande remitterat en från byggnadschefen m. fl. inkommen skrivelse med förslag angående inrättande av vissa tjänster i 8:e eller 9:e lönegruppen, föredrogs nu följande från lönenämnden inkomna yttrande i ärendet:

§ 72.

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 juli 1944.

I skrivelse av den 2 juni 1944 hade byggnadschefen, stadsfogden, stadsingenjören, kronokassören, polismästaren, stadsombudsmannen och stadskamreraren föreslagit inrättande av ett antal nya tjänster i 8:e eller 9:e lönegruppen samt indragning av motsvarande antal tjänster i 6:e lönegruppen, allt på I skrivelsen närmare anförda grunder.

Lönenämnden, som för sin del redan tillstyrkt inrättande av en av de ifrågasatta kvinnliga mellantjänsterna (jfr. stadsfullmäktiges protokoll den 25 maj 1944, § 165,) beslöt för sin del tillstyrka inrättande — med placering i 8:e lönegruppen — av samtliga de ifrågavarande nya tjänsterna, nämligen på polisverket 1, på kronouppbördskontoret 1, på

stadsfogdekontoret 1, på stadsombudsmannaexpeditionen 1, på drätselkontoret 3, på stadsingenjörskontoret 1 och på byggnadskontoret 1. Samtidigt beslöt lönenämnden tillstyrka indragande av motsvarande antal tjänster i 6:e lönegruppen vid respektive verk. Lönenämnden tillstyrkte inrättande av de nya tjänsterna, respektive indragning av motsvarande antal tjänster i 6:e lönegruppen, från och med den 1 oktober 1944.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion för sin del tillstyrka bifall till framställningen på sätt, lönenämnden föreslagit, ävensom hemställa, att de nyinrättade tjänsterna i 8:e lönegruppen skulle få ledigförklaras genom meddelanden å stadens anslagstavla i rådhuset. På innevarande år belöpande kostnader för ändamålet borde bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen på sätt lönenämnden och drätselkammaren tillstyrkt och föreslagit.

Enligt protokoll den 14/9 1944:

S. ROTH.

Herr Gösta Bengzons m. fl. motion med hemställan om utredning angående lokalbehovet för stadens hantverkare och mindre industriidkare.

Till Stadsfullmäktige.

Det är känt och omvittnat, att det i Karlstad sedan lång tid råder stor brist på arbetslokaler och övriga utrymmen för hantverkare och mindre industriidkare. Denna lokalbrist bereder f. n. dessa näringsidkare stora bekymmer, då den inte blott verkar hämmande på arbetet utan även omöjliggör utvidgning av företag, som eljest hade förutsättningar att utvidga sin verksamhet. En god illustration till de rådande svårigheterna på detta område kan man finna genom att närmare studera de förhållanden varunder de företagare få arbeta, som för sin verksamhet äro hänvisade till kvarteret Snigeln inom stadsdelen Haga. Och här är dock staden själv i några fall ägare till de uthyrda fastigheterna.

Större delen av här åsyftade yrkesutövare torde för sin rörelse vara beroende av ett någorlunda centralt läge, varför de inte utan vidare kunna hänvisas till stadens utkanter. Flertalet av dem äro därtill allt för små företagare för att kunna skaffa sig egen tomtmark och uppföra egna verkstadslokaler. Även bland dem som räknas som större hantverkare och som ha några anställda, finnas de som inte äro i behov av så stora arbetslokaler med därtill hörande utrymmen, att det skulle löna sig för dem att anskaffa egen verkstadsfastighet.

I denna tid av fredsplanering, yttrande sig bl. a. i det allmännas allt-mera omfattande stöd åt de produktiva krafterna och inte minst hantverket — bl. a. statens hjälp åt de nybildade företagareföreningarna — synes det mig såsom en välmotiverad åtgärd, att staden träder till och ger sina småföretagare den hjälp till självhjälp som ordnandet av deras lokalfrågor skulle innebära. Det gäller här närmast att samordna intressena och finansiera uppförandet av en för detta ändamål lämplig byggnad, vari större eller mindre lokaler finge hyras av dessa företagare. Förslagsvis vill jag nämna Tyggårdsviken som lämplig plats för en sådan byggnad.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag hemställa,
att stadsfullmäktige ger drätselkammaren i uppdrag
att verkställa utredning av lokalbehovet för stadens hantverkare och mindre industriidkare,
att utreda kostnaderna för och finansieringen av en dylik byggnad å lämplig plats samt
att inkomma till stadsfullmäktige med de förslag vartill denna utredning kan föranleda.

Karlstad 15 juni 1944.

GÖSTA BENGZON.

I ovanstående instämmer:

G. LUNDBERG.
F. HELMER.
IVAR FRANSSON.

SVEN ANDERSSON.
L. J. STRANDLUND.
AXEL BYSTRÖM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 3 juli 1944.*

§ 630.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en av herr Gösta Bengzon m. fl. hos stadsfullmäktige den 15 juni 1944 väckt motion med hemställan om utredning av lokalbehovet för stadens hantverkare och mindre industriidkare, m. m.

Drätselkammaren beslöt att med instämmande i motionens syfte tillstyrka bifall till den begärda utredningen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige ville besluta uppdraga åt drätselkammaren att verkställa den i motionen begärda utredningen.

Enligt protokoll den 14/9 1944:

S. ROTH.

Förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Strand.

Utdrag av byggnadsnämndens i Karlstad protokoll den 16 juni 1944.

§ 356.

Jämlikt nämndens beslut den 16 april 1943, § 162, hade ett av stadsingeniören Hadar Grude upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Strand hållits för granskning tillgängligt från och med den 28 april till och med den 29 maj 1943, därom författningsenligt *dels* kallelser utgått till markägare, vilkas rätt berördes av förslaget, ävensom drätselkammaren i staden, *dels ock* kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

Under granskningstiden hade anmärkningar mot förslaget inkommit från

dels Strands Fastighetsägareförening,

dels prosten A. Rune,

dels ock Carl Bergqvists sterbhus.

Med anledning av anmärkningarna hade nämnden efter drätselkammarens hörande uppdragit åt Grude att utarbeta ett i vissa delar ändrat förslag till stadsplan.

Jämlikt beslut den 4 februari 1944, § 72, hade det sålunda ändrade förslaget utställts till granskning under tiden från och med den 4 till och med den 18 april 1944, därom *dels* markägare, vilkas rätt berördes av förslaget, ävensom drätselkammaren underrättats genom särskilda kallelser *dels ock* kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

Grude företedde nu den till det ändrade förslaget hörande kartan ävensom följande beskrivning:

"BESKRIVNING

över förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Strand i Karlstad.

För stadsdelen gäller av länsstyrelsen i Värmlands län den ^{31/5} 1933 fastställd byggnadsplan jämte därtill hörande byggnadsbestämmelser.

Förslaget omfattar det stadsområde, som i norr och öster begränsas av Nordmark-Klarälvens järnväg, i söder av Wåxnäsgatan och i väster av parkområde. I den under utarbetande varande generalplanen för Karlstad är föreslagen en broförbindelse mellan stadsdelarna Strand och Kvarnberget. Som bronns läge icke är definitivt bestämd, men under alla förhållanden icke kommer att inverka på själva stadsplanen för Strand, kommer dess läge att fastslås i samband med stadsplaneförslag för angränsande stadsdelen Romstad. Samma är förhållandet med den i generalplanen upptagna vägen Karlstad—Skoghall, som är föreslagen utmed Nordmark—Klarälvens järnväg fram till stadsdelen Strand och eventuellt kommer att i viss mån beröra det väster om Strand belägna parkområdet, som på denna grund icke medtagits i föreliggande förslag.

Stadsdelen Strand är till största delen bebyggd och bebyggelsen utgöres till övervägande del av bostadshus av trä i en eller två våningar delvis med inredd vind.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:**§ 1.****Stadsplaneområdets användning.**

M o m. 1. Med B betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Därjämte äger byggnadsnämnden medgiva inredning av lokaler för handelsändamål, garageändamål och efter hälsovårdsnämndens hörande för hantverksändamål samt i undantagsfall av samlingslokaler.

M o m. 2. Med Tj betecknat område må bebyggas endast med sådan byggnad, som har samband med järnvägstrafik. Område betecknat med z skall dessutom hållas tillgängligt för allmän gatutrafik.

M o m. 3. Med W betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas. Område betecknat med z skall dessutom anordnas som järnvägsbro och hållas tillgänglig för järnvägstrafik.

§ 2.**Områden, som icke får bebyggas.**

Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

Byggnads läge å tomt.**§ 3.**

Med F betecknat område får bebyggas med endast en fristående huvudbyggnad å varje tomt. Dessutom äger byggnadsnämnden medgiva uppförande av ytterligare ett bostadshus om tomtens areal överstiger 1500 kvm. och tomtens form därtill är lämplig.

A tomt bebyggd före den 1 januari 1930 äger byggnadsnämnden medgiva uppförande av uthus med den areal, som byggnadsnämnden i varje särskilt fall prövar skäligen, dock högst 30 kvm.

§ 4.**Byggnads storlek, höjd och våningsantal.**

M o m. 1. Med F betecknat område får bebyggas till högst $\frac{1}{5}$ del av tomtens yta. Huvudbyggnad jämte täckta utsprång och uthus, där sådana förekomma, få icke uppföras till större sammanlagd areal än 200 kvm.

M o m. 2. Med II betecknat område får icke bebyggas med hus om flera än 2 våningar och icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan än 7,8 meter.

§ 5.**Taklutning.**

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.**Utfart från tomt.**

I med korta tvärstreck på ena sidan betecknad gräns får utfart från tomt icke anordnas.

Karlstad den $\frac{1}{4}$ 1943.

HADAR GRUDE."

Det antecknades, att under granskningstiden anmärkningar mot förslaget inkommit från
dels Georg Dahlin,

dels Th. Lundvall,
dels Carl Bergqvists sterbhus,
dels ock Vägförvaltningen i Värmlands län.

Grude hade över de mot båda förslagen inkomna anmärkningarna av-
givit ett så lydande yttrande:

”YTTRANDE

över förslag till stadsplan för stadsdelen Strand.

För stadsdelen Strand gäller en av framlidne stadsingenjören Gustaf Lovén och stadsarkitekten Olle Lagergren upprättad byggnadsplan, som fastställdes av Konungens Befallningshavande i Värmlands län den 31 maj 1933. Stadsdelen var till största delen byggd före inkorporeringen till staden år 1934. Någon plan för markens styckning synes icke förefunnits, varför markägarna i stort sett haft fria händer vid markens exploatering och en synnerligen olycklig styckning kommit till stånd. Så har till exempel upp till 120 meters breda kvarter skapats, vilket medfört tomter inne i kvarteret, under det att annat kvarter tillkommit med endast en bredd av 34 meter, utformat som en enda tomtrad med gator på ömse sidor, vilket får anses synnerligen oekonomiskt. Kvarterens utformande med en längd av cirka 300 meter får ävenledes anses olämpligt. Gatubredderna variera mellan 4,5—8 meter. Då byggnadsplanen fastställdes blev fastställelsen överklagad av några fastighetsägare å Strand, som framhöllo, att gatan som förbinder första och andra gatan bör utläggas till högst 8 meter, att förbindelsegatan mellan fjärde och femte gatan bör slopas och fjärde gatan framdragas till den längs järnvägen gående gatan samt att prickade områdena, som inlagts å byggnadsplanen för att möjliggöra framtida tvärförbindelse mellan andra och femte gatan, bör slopas. I senare skrivelse har samma fastighetsägare, med instämmande från ett stort antal fastighetsägare å Strand, vidare utformat sina erinringar mot planen och framlagt förslaget, att den längs järnvägen gående gatan skall fortsättas i omedelbar anslutning till första gatan. Stadsfullmäktige, som givits tillfälle yttra sig angående de anförda besvären, beslöt att hos Kungl. Maj:t anhålla att ifrågavarande byggnadsplan skulle lända till efterrettelse med den ändringen däri emellertid dels att den föreslagna tolv meter breda östligaste tvärgatan skall utgå, dels att den längs järnvägen gående gatan skall fortsätta i omedelbar anslutning till första gatan, dels och att den å planen upptagna fjärde gatan skall försätta i sin nuvarande riktning fram till den längs järnvägen gående gatan. I yttrande har Kungl. Byggnadsstyrelsen avstyrkt bifall till de anförda besvären. Kungl. Maj:t har genom resolution av den 15 okt. 1937 lämnat de anförda besvären utan bifall.

Förslag till stadsplan för stadsdelen Strand har av mig upprättats, vilket förslag varit utställt under tiden 28/4—29/5 1943. Som förhållandet å marken icke undergått någon förändring, syntes det mig vara lämpligt att vid förslaget upprättande i största möjliga utsträckning följa den fastställda byggnadsplanen dock med den ändringen att 1:sta, 3:dje och 4:de Villagatorna breddas till 8 meter samt att förbindelse mellan 1:sta och 5:te Villagatorna föreslogs. För byggnadsnämnden framlades även alternativt förslag, som upptog Idalagatans framdragande till Svanågatan. Under utställningstiden hava erinringar mot förslaget inkommit från styrelsen för Strands Fastighetsägareförening, prosten A. Rune samt C. Bergqvists sterbhus.

Beträffande anmärkningarna från styrelsen för Strands Fastighetsägareförening anser jag en bredd av 3,5 meter för Strands Tvärgata givetvis vara för ringa. Som all mark väster om stadsplaneområdet mellan järnvägen och Västra infarten är avsedd till park och visst område norr om Svanågatan reserverats för lekplatser, torde det för den relativt lilla stadsdelen vara väl sört för parkområde. Idalagatans framdragande till

Svanågatan utmed järnvägen kan ur ren plansynpunkt vara berättigad, men är i likhet med 3:dje Villagatans framdragande till Svanågatan oekonomiskt. Å planförslaget är icke medtaget något industrilområde öster om Wåxnäsbäcken, utan avses detta område ingå i stadsplaneförslaget för angränsande stadsdelen Romstad och inläggas som park när broförbindelsen Strand—Kvarnberget närmare fixerats.

Beträffande prosten A. Runes anmärkningar sammanfalla dessa med av fastighetsägareföreningens styrelse gjorda anmärkningar utom beträffande Runes förslag om 3:dje Villagatans slopande. Även detta förslag har diskuterats men icke godkänts på grund av protester från andra fastighetsägare vid denna gata.

Skrivelsen från C. Bergqvists sterbhus är till sist endast sterbhusets ersättningskrav för den händelse Idalagatan komme att framdragas till Svanågatan, varigenom vissa sterbhusets byggnader måste rivas.

Sedan byggnadsnämnden tagit del av de inkomna anmärkningarna och funnit, att ett tillmötesgående av de klagandes önskemål skulle medföra en avsevärd merkostnad för staden, beslöt nämnden att remittera ärendet för yttrande till drätselkammaren. Kam-maren, som fått del av anmärkningarna mot planen och å platsen studerat förhållandet, förklarade sig intet hava att erinra mot att fastighetsägarnas önskemål tillgodosåges. Nytt förslag upprättades där fastighetsägarnas önskemål i största utsträckning beaktades. Detta förslag har varit utställt under tiden $\frac{4}{4}$ — $\frac{18}{4}$ 1944. Mot detta förslag hade anmärkningar inkommit från Georg Dahlin och Th. Lundvall, som önskade att 3:dje Villagatan icke utdrages till Svanågatan och att tvärgatan mellan 3:dje och 4:de Villagatorna upptages. I dessa avseenden utgör anmärkningarna sålunda ett tillstyrkande av tidigare förslag. Anmärkning hade vidare inkommit från Carl Bergqvists sterbhus, som icke önskar Idalagatans framdragande till Svanågatan och därigenom ansluter sig till tidigare förslag. Slutligen har anmärkning inkommit från Vägförvaltningen i Värmlands län, som framhåller, att trafikförhållandena äro mindre tillfredsställande beträffande Wåxnäsgatan framför stadsdelen Strand, då gatan, som utgör såväl huvudled som lokalgata, har allt för många tillfarter på en relativt kort sträcka. En parallellgata inne i kvarteret torde vara svår att anordna med hänsyn till det stora antalet fastigheter, som då skulle spolieras. Likaså vore en uppsamlingsgata, med lokaltrafiken skild från huvudledstrafiken, svår att anordna vid dessa gatans anslutning till vägundergången under befintliga järnvägsbron. Trafiksvårigheterna torde för närvarande kunna bemästras om enkelriktad trafik anordnas i 1:sta, 2:dra, 3:dje och 4:de Villagatorna. I den upprättade generalplanen för Karlstad är rikshuvudvägen dragen norr om stadsdelen Strand, varigenom denna trafik avlastas, så snart vägen kommit till stånd. Likaledes kommer en avsevärd del av nuvarande trafiken å Wåxnäsgatan att avlastas denna gata då den tilltänkta bron Strand—Rosenborgsgatan kommit till stånd.

Karlstad den $\frac{20}{4}$ 1944.

HADAR GRUDE."

Under återopande av vad Grude i sitt yttrande anfört beträffande de mot det sist upprättade förslaget inkomna anmärkningarna fann nämnden icke desamma föranleda ändring i förslaget.

Nämnden beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan att fullmäktige ville antaga det sist upprättade förslaget till stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Strand samt därå hos Konungen söka fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 september 1944.*

§ 736. .

Redogjorde stadsingeniören för av honom uppgjort förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för området Strand; och föredrogs ett från byggnadsnämnden inkommet protokollsutdrag i ärendet av den 16 juni 1944, § 356.

Drätselkammaren beslöt, sedan kammaren tagit del av innehållet i överförslaget inkomna anmärkningsskrivelser samt av vad stadsingeniören och byggnadsnämnden i ärendet anfört, för sin del tillstyrka bifall till förslaget ifråga.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Till Stadsingeniören, Karlstad.

I anledning av till vägförvaltningen inkommet förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Strand får jag anföra följande.

Enär planen berör rikshuvudvägen Karlstad—Säffle, infartsvägen till staden väster ifrån, är det synnerligen önskvärt, att nuvarande, ur trafiksäkerhetssynpunkt mycket otillfredsställande utfarter till huvudvägen om möjligt icke bibehållas i planen.

Att på en vägsträcka av mindre än 500 meter anordna utfarter till huvudvägen är icke lämpligt, även om utfartsgatorna redan finnas. En uppsamlingsgata vore här nödvändig eller också en parallellgata längre in på kvarteren.

Min uppfattning i denna fråga grundar sig på dagliga erfarenheter under de 6½ år jag varit bosatt vid 4:de Villagatan. De cyklande strandbornas nonchalans beträffande vägmärken och trafikföreskrifter måste förr eller senare komma att resultera i trafikolyckor. Därest myndigheterna utövade bättre tillsyn å efterlevnaden av gällande trafikföreskrifter, skulle befintliga anordningar eventuellt kunna godtagas. Det är emellertid icke att förvänta, att polis kan patrullera på Strand under någon längre sammanhängande tid. Därför synes antalet utfarter för annat än gångtrafik från Villagatorna direkt till huvudvägen böra begränsas i största möjliga utsträckning.

Plushöjden för huvudvägen vid 2:dra Villagatan bör ändras till förslagsvis + 15,40.

Karlstad den 2 maj 1944.

A. PETERSSON.

Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Sedan vi tagit del av förslaget till stadsplan för stadsdelen Strand, få vi — i egenkap av ägare till fastigheten nr 14 vid första Villagatan — härmed äran framställa följande anmärkningar mot detsamma.

Enligt förslaget skulle en gata framdragas norr- och nordvästut från Idalagatan utmed järnvägen, för vilket ändamål en del av den oss tillhöriga tomtmarken skulle tagas i anspråk och till följd därav även en bostadsbyggnad och ett uthus borttagas. Vi kunna för vår del icke finna att vare sig trafikbehovet eller några andra omständigheter av betydelse för det allmänna utgöra tillräckligt motiv för ett dylikt våldförande på vår egendom. Tvärtom synes oss såväl ekonomiska som övriga förnuftskskul tala för att i

stillet utlägga den erforderliga trafikleden utmed Idalagatan, i vilket fall ingen byggnad behöver berövas den numera så knappa bostadsmarknaden.

Med anledning härav samt med hänsyn till de framtida förluster, som det nu föreliggande stadsplaneförslaget skulle medföra för vårt vidkommande, se vi oss nödsakade inlägga vår bestämda gensaga mot detsamma — i vad det berör vår fastighet — och ansluta vi oss i stillet till det av stadsingenjören tidigare uppgjorda förslaget, enligt vilket Idalagatan skulle breddas och erhålla en något ändrad riktning.

Vad stadsplaneförslaget i övrigt beträffar finna vi det egendomligt och vittnande om bristande framsynthet att ingen tvärförbindelse utlagts mellan de enligt vårt förmenande alltför långsträckta kvarteren.

Karlstad den 14 april 1944.

CARL BERGQVISTS STERBHUS.

Erik Sjöberg.

N. F. Bergqvist.

Till Karlstads Byggnadsnämnd.

Härmed få vi undertecknade vördsamt framställa anmärkning mot uppgjort förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för stadsdelen Strand av år 1944 samt hemställa att planen och bestämmelserna måtte ändras i följande avseenden.

1. att 3:e Villagatan icke må utdragas till Svanågatan.
2. att tvärgatan måtte upptagas från 3:e till 4:e Villagatan.
3. att tomtområdet mellan Svanågatan och järnvägen mellan 1:a och 4:e Villagatorna avsättes till öppen plan.

Som motiv härför få vi anföra följande:

När undertecknad Dahlin inköpte stadsägan 1747 B, 4:e Villagatan 16, upplystes att 3:e Villagatan icke skulle utdragas till Svanågatan, varför undertecknad Dahlin har kostat på tomten åtskillig jordfyllnad för att kunna iståndsätta trädgård.

För undertecknad Lundvall ägare av stadsägan 1957 om 821,94 kvm. blir tomten, som synes nu liten ännu mindre och på tre sidor omgiven av gator.

Genom utdragande av tvärgatan enligt tidigare förslaget mellan tomterna nr 7 och 9 å 3:e Villagatan blir marklösen mindre och de nedre tomterna vid 2:a och 4:e Villagatorna behöva icke minskas, varjämte undertecknad dessutom slippa ha gator på tre sidor om tomterna.

Beträffande förslaget till öppen plan mellan järnvägen och Svanågatan få vi framhålla, att barnen icke ha någon plan att leka på med undantag för den föreslagna planen vid Växnäs station, vilket är rätt lång väg för barnen från de första villagatorna.

Karlstad den 16 april 1944.

GEORG DAHLIN.

TH. LUNDVALL.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Enligt protokoll den 14/9 1944:

S. ROTH.

Förslag angående närmare bestämmande av plats för ett blivande daghem.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 28 augusti 1944.

§ 731.

Meddelade herr ordföranden, att borgmästarinnan Anna Lundblad i egenskap av ordförande i Föreningen Karlstads Barnträdgård — i och för gjord ansökan om bidrag från arvsfonden — anhållit om närmare besked angående platsen för det blivande daghemmet, till vars uppförande stadsfullmäktige den 20 april 1944, § 116, förklarar sig i princip villig att medverka intill ett belopp, motsvarande 30 procent av byggnadskostnaderna.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige med hänsyn till yrkesskolans behov ville — i stället för tidigare angivet område inom kvarteret Älgen — besluta att till Föreningen Karlstads Barnträdgård och Föreningen Karlstads Barnkrubba kostnadsfritt överlåta ett område om cirka 2,500 kvadratmeter i västra delen av kvarteret Tjädern för uppförande därå av ifrågavarande daghem för barn i förskoleåldern.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte besluta att på så sätt ändra sitt beslut den 20 april 1944, § 116, att tomten för daghemmet i stället bestämmas till ett område på c:a 2,500 kvadratmeter i västra delen av kvarteret Tjädern.

Enligt protokoll den 14/6 1944:

S. ROTH.

Förslag angående försäljning av fastigheten nr 1 i kvarteret Vävaren.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 juni 1944.

§ 551.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 11 oktober 1943, § 757, bordlagda ärendet angående framställning från herr Karl Gravander, Herrhagsgatan 14, Karlstad, att få inköpa tomten nr 1 i kvarteret Vävaren inom stadsdelen Norrstrand härstädes. Herr Gravanders skrivelse hade följande lydelse:

"Karlstad den 27/8 1943.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla att få inköpa en byggnadstomt i kvarteret Vävaren belägen intill Rudsvägen och Skepparegatan, för att å densamma snarast

möjligt uppföra ett kombinerat affärs- och bostadshus innehållande bland annat lokaler för konditori och brödförsäljning.

Högaktningsfullt
KARL GRAVANDER."

Följande förteckning av fastighetsförvaltaren angående hyresgäster i å tomten belägna byggnader föredrogs:

"Fastigheten Skepparegatan N:o 4.

Kontr.-nr	Numn	Kök	Rum	Uppsägn.-tid	Fördng	Hyresavg. per år
B 39 a/1	Gustaf Wahlström	1	2	3 mån.	1/10	330:—
	2 Harald Johansson	1	2	3 mån.	1/10	330:—
		2	4			660:—

Fastigheten Rudsvägen N:o 18.

B 40 a/1	Sven Aug. Jonsson	1	1	3 mån.	1/10	287: 04
	2 Rut Jonsson		1	3 mån.	1/10	180:—
	3 Fritz Lundh	1	1	3 mån.	1/10	372:—
	4 A. M:son Karlström	1	1	3 mån.	1/10	336:—
	5 Ingrid Pettersson		1	3 mån.	1/10	180:—
	6 Adolf Pettersson	1	1	3 mån.	1/10	287: 04
	7 Anna Lovisa Bergström ..	1	1	3 mån.	1/10	227: 04
	8 Karl Pettersson		1	3 mån.	1/10	143: 52
	9 Gunborg Olsson	1	1	3 mån.	1/10	240:—
		6	9			2,252: 64
Fastighet Skepparegatan 4		2	4			660:—
	S:a	8	13			2,912: 64

Karlstads stads fastighetskontor den 22/1 1944.

OTTO FELDT."

Tomtkommitterade hade tillstyrkt försäljning av tomten nr 1 i kvarteret Vävaren om 1852,56 kvadratmeter för en köpeskilling av 40,000 kronor.

Det antecknades, att vatten- och avloppsledningar funnes till tomten ifråga.

På villkor, att Gravander — under förutsättning av att arbetstillstånd söktes och erhöles — hade efter tillstånd av byggnadsnämnden och i enlighet med dess anvisningar å fastigheten uppfört ett kombinerat affärs- och bostadshus till den 1 april 1946, beslöt drätselkammaren tillstyrka försäljning till Gravander av fastigheten ifråga i enlighet med tomtkommitterades förslag och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till Gravander på ovan angivna villkor försälja fastigheten nr 1 i kvarteret Vävaren om 1852,56 kvadratmeter jämte därå uppförda byggnader för en köpeskilling av 40,000 kronor.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag på av kammaren angivet villkor.

Enligt protokoll den 14/9 1944:

S. ROTH.

Förslag angående förvärv av Storholmen vid Hammaröns sydspets.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 11 september 1944.

§ 735.

Föredrogs följande från jägmästaren Eric Darle inkomna skrivelse angående förvärv för staden av den s. k. Storholmen vid Hammaröns sydspets:

"Till Karlstads Stads Drätselkammare.

Undertecknad har under hand erfarit, att den s. k. Storholmen (med Skagens fyr) vid sydligaste spetsen av Hammarön vore till salu och att köp hölle på att avslutas.

Holmen, som är en allmänning tillhörig v:a Hovlanda byalag, omfattar enligt inhämtad uppgift från Lantmäterikontoret 13,9 har, varl dock inkluderar själva fyrområdet, som lär utgöra c:a 0,5 har och vilket icke ingår i köpet.

För att hindra, att ett, enligt min uppfattning, för Karlstad mycket värdefullt område skulle exploateras för stugebebyggelse i stor skala, begärde undertecknad, att få köpet på hand för 11,500:— kronor (vilket utgör knappa 9 öre per kvadratmeter.

Härmed avser jag att intressera Drätselkammaren för inköp av nämnda markområde under följande motivering.

En stad av Karlstads storleksordning blir alltmör i behov av friluftreservat och i stadens närmaste omgivningar finnes snart knappast ett obebyggt strandområde att uppbringa. Här erbjudes till ett mycket gott pris en lätt tillgänglig ö (halvö) med mycket ringa bebyggelse. Utom fyren finnes å holmen endast en liten lägenhet på ofri grund, som arrenderas av fru rådman Lidberg.

Läget är från natursynpunkt enastående och utan motsvarighet i stadens omgivningar med fri utsikt över Stor-Vänern. Marken består till stor del av flata klipphöllar närmast stranden, med skog inåt ön; närmast 'fastlandet' är denna av tämligen godartad beskaffenhet. Själva skogsvärdet motsvarar dock på långt när icke den tilltänkta köpeskillingen. Värdet ligger, som framgår av det anförda, i belägenheten och lämpligheten såsom fritidsområde. Avståndet från stadens centrum är c:a 1,5 mil med goda vägar och omnibussförbindelse. Endast de sista c:a 2 km. består av skogsväg och själva förbindelsen med holmen utgör en gångstig på en upplagd stenvall. Trots nuvarande relativt höga vattenstånd går man dock torrskodd över. Enligt vad säljarna meddelat har ägarna av fyren ('Skagens fyrs vänner') till underhåll av vägen från holmen erhållit den ersättning för beräknad skada å Storholmen, som utbetalats av Vänerus reglering.

Några närmare undersökningar om förhållandena har jag icke haft tillfälle att göra, men har besökt platsen ett flertal gånger under årens lopp senast den 27 aug. i år. Platsen torde för Kammarens ledamöter f. ö. vara så väl känd, att någon närmare beskrivning icke erfordras.

Att tillägga är endast, mer eller mindre ovidkommande, att möjlighet till djuphamnsanläggning lär finnas samt att en del spekulationer på dylikt redan uppträtt.

Blir det känt, att Staden är intresserad av området ifråga, kan man även vänta illojal konkurrens. Överhuvudtaget tål ärendet intet uppskov. Undertecknad har 'affären' på hand endast några dagar och skulle för egen del utan vidare köpa holmen men önskar att Staden får detta tillfälle.

Karlstad den 6 sept. 1944.

ERIC DARLE."

I skrivelse av den 11 september 1944 hade jägmästaren Darle meddelat, att han för att kunna tillförsäkra staden området tecknat bindande kontrakt med ägarna av Storholmen, Västra Hovlanda byalag, och att han vore villig att på oförändrade villkor överlåta området till staden.

Drätselkammaren beslöt att under uttalande av sin uppskattning av det initiativ, som här tagits, tillstyrka förvärv för staden av ifrågavarande område och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att inköpa den s. k. Storholmen vid sydligaste spetsen av Hammarön för en köpeskilling av 11,500 kronor; samt

att medel för ändamålet skola bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Enligt protokoll den 14/9 1944:

S. ROTH.

Framställning om anslag till iordningställande av trottoar utefter tomten nr 1 i kvarteret Trekanten vid Hagatorget.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 augusti 1944.

§ 692.

Föredrogs följande skrivelse av byggnadschefen angående iordningställande av trottoar utefter tomten nr 1 i kvarteret Trekanten vid Hagatorget:

"Till Drätselkammaren.

Sedan nybyggnaden å tomten nr 1 i kv. Trekanten vid Hagatorget nu nalkas sin fullbordan måste trottoarerna utanför densamma färdigställas.

I avvaktan på detta nybygges utförande blevo dessa trottoarer icke ombyggda i samband med Hagatorgets och kanalbrons ombyggnad 1930—40, utan ordnades endast provisoriskt. Nu måste de höjas och anpassas till torgets och brons nya högre nivå.

A delen utefter torget föreslås trottoaren belagd med sten i likhet med tidigare utförande, å delen utmed Östra Kanalgatan föreslås rännstenar av tuktad sten och makadamiserad grusad trottoarbeläggning.

Restaurangen Falken, som redan tagit sina lokaler i besittning, har anhållit att trottoarens iordningställande måtte ske omedelbart.

För utförandet erfordras ett anslag av Kr. 3,700:—

Karlstad den 19 juli 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björklman."

Med tillstyrkan av framställningen beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett belopp av 3,700 kronor för ovan angivna ändamål.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokoll den 14/9 1944:

S. ROTH.

Framställning om anslag till iordningställande av en provisorisk väg till ett planerat sommarstugeområde å Kroppkärr.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 19 juni 1944.

§ 562.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 30 maj 1944, § 506, bordlagda ärendet angående väg till ett planerat sommarstugeområde vid Kroppkärr.

I ärendet hade byggnadschefen avgivit följande yttrande:

"Efter verkställd besiktning och utredning meddelas, att en provisorisk väg kan ordnas med passage över Kroppkärrs gård för en kostnad av Kr. 4,100:— enligt bilagda specificerad kostnadsberäkning.

Om emellertid vägförbindelse skulle ordnas direkt ut till Östra infarten utan användning av vägen över Kroppkärrs gård, erfordras ett anslag av Kr. 8,000:—.

Karlstad den 25/9 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.”

Vid yttrandet fogad specificerad kostnadsberäkning slutade å ett belopp av 4,100 kronor.

Stadsingeniören meddelade, att han uppgjort plan för uthyrning av mark för sommarstugor å ifrågavarande område.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningsställande av en provisorisk väg till ifrågavarande område med passage över Kroppkärrs gård bevilja ett belopp av 4,100 kronor; samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

KOSTNADSFÖRSLAG

för iordningsställande av utfartsväg från sommarstugeområdet Kroppkärr.

Förslaget avser att förbättra en befintlig väg från Kroppkärrs gård till det berörda området vägens längd 400 m. bredd 3 m.

Röjning	400 lm.	—: 50	200:—
Trumma			50:—
Dikning	400 lm.	1: 50	600:—
Fyllnad från sidotag	240 m ³	6:—	1,440:—
Planering	1,200 m ²	—: 75	900:—
Vältning och justering	1,200 m ²	—: 25	300:—
Grusning	1,200 m ²	—: 20	240:—
			3,730:—
Arbetsledning m. m. c:a 10 %			370:—
		Summa Kronor	4,100:—

Karlstad edn 15/9 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR

Erik Björkman.”

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/9 1944:

S. ROTH.

Framställning om anslag till elektriska installationsarbeten å Kroppkärrs gård.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 september 1944.*

§ 737.

Föredrogs följande skrivelse av fastighetsförvaltaren angående elledninging å Kroppkärrs gård:

"Till Drätselkammaren, Karlstad.

Ang. elektriska ledningar å Kroppkärrs gård.

Undertecknad får härmed meddela att vid senaste revisionsbesiktningen av den elektriska installationen i byggnaderna å Kroppkärrs gård, de gamla ledningarna och armaturer blivit utdömda för omläggning. Redan vid den av elektriska nämnden företagna besiktningen för tre år sedan ifrågasattes omläggning av de bristfälliga ledningarna, men på grund av då rådande brist på material lämnades dispens för omläggningen tills vidare, dock med villkor att allvarligare isolationsfel och dyl. avhjälpes. Då numera material till installationerna går att erhålla, fordras att desamma utföras.

Nuvarande ledningar bestå av tråd på knap vars isolering är förtorkad och delvis sönderfallen. Sommartid när luften är torr i lokalerna kunna ledningarna tjänstgöra utan större risk, men så snart fuktig väderlek inträder blir ledningarnas ytterhölje spänningsförande, medförande risker för överslag.

Anläggningen omfattar följande:

1. Ladugården.

Ledningar upplägges till 9 ljuspunkter i ladugården och 2 ljuspunkter på höskullen. Armatur med förskruvningar för Edil uppsättes. Ledningarna utgöres av Edil. Strömbrytarna anbringas av bakelit med skyddat vred och försedda med förskruvningar.

Kostnad kr. 565:—

2. Stall och redskapsbod.

I stallet upplägges ledningar till 5 ljuspunkter, i skullen 1 ljuspunkt samt en i redskapsboden. I stallet och på skullen drages Edil och redskapsboden E. V. L. med svart omspinning. Strömbrytare och armatur utföres i likhet med ladugården.

Kostnad kr. 295:—

3. Lada.

I ladan upplägges E. V. L.-ledningar till 3 ljuspunkter. Strömbrytare och armatur i likhet med ladugården.

Kostnad kr. 280:—

4. Boningshuset.

I 4 rum och 1 kök upplägges kuhlo-ledningar till 11 ljuspunkter. Strömbrytare och väggkontakter av bakelit.

kostnad kr. 390:—

S:a kronor 1,530:—

Då ifrågavarande elektriska installationer behöva utföras för att undanröja de risker fortsatt användning av den befintliga bristfälliga installationen medför, och för att som försäkringstagare fylla brandförsäkringsvillkoren, får jag föreslå Drätselkammaren att ovanstående installationer verkställas omgående, och, för bestridande av kostnaden, hos Stadsfullmäktige begära ett anslag av sammanlagt kronor 1,530:—.

Karlstad den 1 september 1944.

OTTO FELDT."

Drätselkammaren beslöt tillstyrka bifall till fastighetsförvaltarens förslag och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av de i ovanintagna skrivelse närmare angivna elektriska installationsarbetena i byggnaderna å Kroppkärrs gård av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett belopp av 1,530 kronor.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/9 1944:

S. ROTH.

Framställning från belysningsstyrelsen om anslag till inköp av en transformator å 5000 kVA.

Utdrag av protokollet hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 24 augusti 1944.

§ 114.

Angående inköp av transformator hade från elverkschefen inkommit en så lydande framställning:

"Till Belysningsstyrelsen.

För att kunna tillhandahålla Ammunitionsfabriken dess kraftbehov till den under byggnad varande fabriken erfordras ökad transformatorutrustning, varför omedelbart inköp av en transformator med tillbehör är ofrånkomligt.

Beträffande storleken av denna utrustning skulle vi för ammunitionsfabrikens del visserligen kunna reda oss med en ökad effekt på 2000 kVA, men då ytterligare behov kräves undan för undan, bör transformatorn vara av den storleksordning, som förutsättes ifrågakomma i den på styrelsens försorg föranstaltade utredningen av en anläggning för det framtida kraftbehovet. Vid denna projektering har man funnit vara ekonomiskt lämpligt använda transformatorenheter om minst 5000 kVA. Vid för små enheter blir kostnaden för transformatorbyggnad och instrumentering för hög, ty denna är praktiskt taget lika för varje transformator, oavsett storleken, och uppgår till 50,000 kronor. pr transformator.

Jag föreslår alltså inköp fortast möjligt av en transformator om 5000 kVA, 50 kV. med tillbehör för en beräknad kostnad av 130,000 kronor.

Karlstad den 23/8 1944.

J. THALÉN."

Styrelsen beslöt anteckna, att på styrelsens föranstaltande utredning påginge till utrönande av stadens kraftbehov för närmaste 25-årsperiod och beträffande de anläggningar och omändringar, särskilt beträffande spänningstalet, som stode i samband härmed, att den av elverkschefen föreslagna transformatorn inginge i den utrustning, som under alla förhållanden måste anskaffas, att styrelsen hade för avsikt att före årets slut inkomma med fullständigt förslag i dessa avseenden, att elverkschefens framställning närmast föranletts av den kraftigt ökade förbrukning, varav Amf. bleve i behov till sommaren 1945 i anledning av pågående utbyggnader, samt att leveranstiden för ifrågasatta transformator vore omkring 9 månader.

På grund av vad sålunda anförts beslöt styrelsen hos Stadsfullmäktige hemställa om ett anslag å 130,000 kronor för inköp av en transformator å 5000 kVA med tillbehör att bestridas av medel ur den i 1943 års bokslut avsatta elverkets förnyelsefond.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Justerat:

ERNST LUNDHOLM. KARL-IVAR ASPLUND.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 september 1944.*

§ 752.

Genom protokollsutdrag, som den 7 september 1944 inkommit till drätselkammaren, hade belysningsstyrelsen på i skrivelsen närmare anförda skäl hemställt om ett anslag på 130,000 kronor till inköp av en transformator om 5000 kVA, 50 kV med tillbehör att bestridas av medel ur elverkets förnyelsefond.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder yrkades bordläggning med hänsyn till det begärda anslaget storlek och till att drätselkammaren icke på förhand haft tillfälle att sätta sig in i ärendet. Bl. a. uttalades önskvärdheten av att elverkschefen bereddes tillfälle att inför drätselkammaren lämna en muntlig redogörelse för behovet.

Sedan drätselkammarens ordförande meddelat, att elverkschefen personligen för honom framhållit behovet av den ifrågavarande transformatorn och ärendets brådskande natur, beslöt drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till framställningen under uttalande av att framställningar om anslag av den storleksordning, varom här vore fråga, borde inkomma till drätselkammaren i varje fall någon vecka före ärendets behandling i kammaren. Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett anslag på 130,000 kronor till inköp av en transformator å 5000 kVA, 50 kV med tillbehör samt

att medel för ändamålet skola bestridas ur elverkets förnyelsefond.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Enligt protokoll den 14/9 1944:

S. ROTH.

Förslag till specialtaxa för förbrukning av elektrisk energi för Geijers Motoraffär, Edman & Co. A.B.

Utdrag av protokollet hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 24 augusti 1944.

§ 106.

Angående separat krafttaxa för Geijers Motoraffär, Edman & Co A.-B förelåg från elverkschefen följande utredning och förslag:

"Förslag till taxa för Geijers Motoraffär.

Firman har gjort framställning om övergång till taxa E., högspänd ström. Då elverket har transformator i omedelbar närhet och då firman om ett par år skall flytta till egen fastighet inom Tingvallastaden, anser jag det från bägge parterers sida vara olämpligt, att firman uppsätter egen transformator och föreslår därför, att firmap erbjudes följande uppgörelse:

Fast årlig avgift 550:—.

Effektavgift 82:50 pr kW. och år efter medelvärdet av de 4 högsta månadsavläsningarna.

Förbrukningsavgift 2,42 öre pr kWh.

Transformatoravgift 400 kr. pr år, gällande för högst 30 kVA.

Abonnemangsavgift 33 kr. pr år.

Att gälla från 1/1 1944.

Karlstad den 23/8 1944.

J. THALÉN."

I likhet med elverkschefen fann styrelsen det uppenbart att det för såväl elverket som abonnenten vore till fördel att abonnenten i stället för att anskaffa egen transformator utnyttjade elverkets närbelägna transformator, särskilt med tanke på att omläggning av högspänningsnätet måste ske inom snar framtid.

Styrelsen, som för sin del tillstyrkte förslaget, beslöt hos stadsfullmäktige hemställa att fullmäktige ville godkänna detsamma.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Justerat:

ERNST LUNDHOLM.

KARL-IVAR ASPLUND.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 september 1944.*

§ 756.

Genom protokollsutdrag för den 24 augusti 1944, som den 7 september 1944 inkommit till drätselkammaren, hade belyningsstyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges beslut i anledning av ifrågasatt specialtaxa för Geijers Motoraffär, Edman & C:o A.-B.

Drätselkammaren beslöt för sin del hemställa,

att stadsfullmäktige ville godkänna föreliggande förslag till taxa för Geijers Motoraffär, Edman & C:o A.-B.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 14 september 1944.*

§ 185.

Beredningsutskottet hade att yttra sig över framlagt förslag till specialtaxa för förbrukning av elektrisk energi för Geijers Motoraffär, Edman & C:o A.-B.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herr Sven Andersson anförde följande: "Karakteristiskt för dessa anläggningar är att en hög topp effekt med låg utnyttningstid och motsvarande lågt energiuttag förekommer. För abonnenterna är det under sådana förhållanden ogynnsamt att betala elströmmen efter en kombinerad effekt och energitaxa. Särskilt ogynnsamt är i detta fall den rena högspänningstaxan med sin höga effektavgift.

Principen för debiteringen av elströmmen till dessa abonnenter bör därför vara att högspänningstaxan tillämpas för en reducerad effekt med normal utnyttningstid och att energiförbrukningen över denna effekt den s. k. abonnerade effekten debiteras efter kWh-pris, alltså i princip likartat med vad som gäller för den s. k. affärstaxan.

Vid Geijers Motoraffär har under 1943 effekten uppgått till 24 kW och energiuttaget till 34000 kWh, alltså ej fullt 1500 kWh pr kW. Vid firman Witalis Jansson & C:o har under året 1943 effekten registrerats till 41,5 kW och energiuttaget till 35000 kWh, sålunda ej fullt 900 kWh per kW.

Jag yrkar sålunda att i de separata avtalen mellan elverket och ovan nämnda firmor bestämmas en abonnemangsgräns på så sätt att en kW svarar mot en förbrukning av 4000 kWh samt att energiuttaget över denna gräns betalas med 10 öre per kWh. Enligt 1943 års avläsningsiffror skulle abonnemangsgränsen för Geijers Motoraffär komma att sättas vid 8,5 kW och för Witalis Jansson & C:o vid 8,75 kW. Vidare yrkar jag att i dessa avtal föreskrives att ingen effektmätning skall ske på natten samt att natten börjar kl. 17 och slutar kl. 8 f. m."

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad belysningsstyrelsen i ärendet föreslagit.

Herr Sven Andersson reserverade sig till förmån för det av honom gjorda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag till specialtaxa för förbrukning av elektrisk energi för firma Witalis Jansson & Co.

Utdrag av protokollet hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 24 augusti 1944.

§ 105.

Från handelsbolaget under firma Witalis Jansson & C:o förelåg följande framställning om specialtaxa för drift av bolagets hyvleri:

"Karlstad den 24 maj 1944.

Karlstads Elektricitetsverk, **Karlstad.**

Härmed få vi vördsamt anhålla om att få en billigare taxa å förbrukningen av elektrisk kraft i vårt hyvleri. Som det nu är bliva våra hyvlingskostnader, beroende på de höga strömvavgifterna, alldeles för dyra. Liknande industrier, som ligga strax utanför Karlstad, betala, i regel inte hälften en gång utav vad vi betala i strömvavgifter.

Med den stora förbrukning vi ha; skulle det inte vara möjligt att få en separat uppgörelse?

I förhoppning om förståelse i denna angelägenhet, ha vi äran teckna

Högaktningsfullt

WITALIS JANSSON & C:o
gm. John Westlund.

Från elverkschefen förelåg följande yttrande och förslag:

"Till Belysningsstyrelsen.

Betr. framställning från Witalis Jansson & C:o, Kanikenässågen, av den 24 maj 1944 om övergång till industritaxa E, för hyvleriet.

För hyvleriet erlägger abonnenten nu avgift enligt taxa D 2. Maximieffekten har utgjort 41,5 kW, energiförbrukningen 35090 kWh, årskostnaden 5,403:— kr. och medelpriset 15,3 öre kWh.

För denna tillverkning kan ett kWh-pris av 15 öre nog anses vara väl högt i konkurrens med andra hyvlerier. Orsaken till detta höga pris beror på den korta körtiden av endast 845 timmar pr år.

Abbonenten önskar tillämpa taxa E för uttagning å lågspänningssidan mot att han erlägger årlig ränta och amortering för transformatorutrustning samt avgift för transformatorförluster.

Energikostnaden skulle då utgöra:

fast avgift	550:—
41,5 kW à 82:50	3,423:75
35090 kWh à 2,42	849:18
Abonnemangsavgift	33:—
För transformator kostnad och transformatorförluster	400:—
	Kronor 5,255:93

Då årskostnaden enligt lågspänningstaxan D 2 utgjort 5,403:20, skulle en besparing för abonnenten uppkomma med 147:27 kr. Förtjänsten blev visserligen blygsam, men med väntad ökning i drifttiden torde besparingen bli större.

Jag föreslår, att styrelsen godkänner denna uppgörelse att tillämpas från 1/1 1944.
Karlstad den 22/8 1944.

J. THALÉN."

Efter hållen överläggning beslöt styrelsen, som för sin del icke hade något att erinra mot bifall till elverkschefens förslag, överlämna ärendet till stadsfullmäktige för avgörande.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Justerat:

ERNST LUNDHOLM.

KARL-IVAR ASPLUND.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 september 1944.*

§ 757.

Genom protokollsutdrag för den 24 augusti 1944, som den 7 september 1944 inkommit till drätselkammaren, hade belysningsstyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges beslut i anledning av ifrågasatt specialtaxa för handelsbolaget under firma Witalis Jansson & C:o för drift av bolagets hyvleri.

Drätselkammaren beslöt i likhet med belysningsstyrelsen tillstyrka bifall till elverkschefens förslag i ärendet.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 14 september 1944.*

§ 186.

Beredningsutskottet hade att yttra sig över framlagt förslag till specialtaxa för förbrukning av elektrisk energi för firman Witalis Jansson & C:o.

Vid ärendets företagande åberopade herr Sven Andersson, vad han anfört och yrkat vid överläggningen angående specialtaxa för Geijers Motoraffär.

Efter slutad överläggning beslöt beredningsutskottet hemställa,
att stadsfullmäktige måtte godtaga den av elverkschefen
föreslagna uppställningen.

Herr Sven Andersson reserverade sig till förmån för det av honom gjorda
yrkandet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning om anslag till skyddsrum i Saluhallen.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 3 juli 1944.*

§ 601.

Föredrogs följande skrivelse av fastighetsförvaltaren angående skydds-
rum i saluhallen:

"Till Drätselkammaren, Karlstad.

Angående skyddsrum i Saluhallen.

I anledning av anmärkning mot saluhallens skyddsrum har undertecknad, på uppdrag
av saluhallsstyrelsen, uppgjort förslag och kostnadsberäkning å erforderlig inredning och
luftreningsaggregat som slutade på Kronor 2,177:— och för vilka kostnader Stadsfull-
mäktige den 16 mars i år beviljat anslag till samma belopp.

Nya ritningar å skyddsrumsanläggningen har översänts till luftskyddsbyrån för
granskning, men har dessa återkommit med ytterligare krav på anordningar för att för-
bättra skyddsrummet. Dels fordras extra friskluftsintag med cirka 22 m. tubledning
och dels luftfördelningsledning av plåttrummor cirka 38 lm. från reningsaggregatet
och in till samtliga rum och dessutom evakueringsrör från klosettarna jämte 2 slussven-
tiler och 2 övertrycksventiler, allt enligt bifogade ritning.

Enligt infordrat anbud draga ovanstående ledningsarbeten, ventiler och montage en
kostnad av Kronor 980:—.

Då dessa kostnader ej räknats med i tidigare uppgjort förslag och åtgärderna
behöva utföras i samband med påbörjade arbeten får jag hemställa att Drätselkammaren,
ur anslaget för kammarens oförutsedda, måtte bevilja ett tilläggsanslag till förutnämnda
belopp att tillskjutas det av Stadsfullmäktige tidigare beviljade anslaget.

Karlstad den 14 juni 1944.

OTTO FELDT."

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta
att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års
stat för ovan angivna ändamål bevilja ett belopp av 980 kronor.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/9 1944:

S. ROTH.

Framställning från polisnämnden om anslag till inköp av polishjälmor m. m.

Utdrag av polisnämndens i Karlstad protokoll den 23 maj 1944.

§ 61.

Meddelade polismästaren, att för utrustning av polispersonalen för verksamhet under krig, varom omnämndes i lag den 17 december 1943 om polisens ställning under krig, det vore nödvändigt att anskaffa stålhelmar. Med undantag av att stålhelmar saknades vore polispersonalens utrustning komplett för nämnda verksamhet. Helmar måste anskaffas till all polispersonal utom statspolisen, varför det vore nödvändigt att inköpa ett antal av 53. Priset på helmar hade i februari 1940 varit 9 kronor 73 öre per st. men torde för närvarande vara något högre.

Efter överläggning beslöt nämnden bordlägga ärendet för införskaffande av offert å helmar.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

Utdrag av polisnämndens i Karlstad protokoll den 7 juni 1944.

§ 70.

Uti det under § 61 här ovan i protokollet antecknade ärendet angående inköp av 53 st. stålhelmar ingavs två så lydande handlingar:

"Eskilstuna den 31 maj 1944.

Karlstads Polis, Ordningsavdelningen, Karlstad.

Med anledning av Eder skrivelse hava vi härmed nöjet offerera Eder:

Stålhelmar, av Luftskyddsinspektionens fastställda modell, svartlackerade, försedda med emblem, som tillhandahållas oss av Eder utan kostnad för oss, till följande priser:

66 cm. = hattnummer 52—55 ..... Kr. 9: 35 pr st.

69 " = " 55—58 ..... " 9: 50 " "

72 " = " 58—81 ..... " 9: 65 " "

netto, per 30 dagar, frött Eskilstuna, exklusive emballage och omsättningsskatt.

Leverans kan ske c:a 1 vecka efter order.

Tacksamt emotseende Eder v/ beställning teckna vi

Högaktningfullt

ESKILSTUNA STALPRESSNINGS A.-B.
PRESSBOLAGET-ESKILSTUNA

Rickard Dahlgren

G. Malmgren."

"Stockholm den 1 juni 1944.

Karlstads polisverk, Herr Poliskommissarie John Bergdahl, Karlstad.

Med anledning av Eder förfrågan erbjuda vi oss härmed att leverera

Polisemblem för stål hjälm, förgyllda, med skruvar, till ett pris av kr. 4:— pr st.

D:o befälsmodell à kr. 4:65 pr st.

A ovanst. priser lämna vi 25 % rabatt.

Vidare tillkommer gällande oms.-skatt.

Leveranstid: c:a 8 dagar.

Betalningsvillkor: Netto pr extra kontant utan kassarabatt.

Vi emotse tacksamt Eder beställning och teckna

Högaktningsfullt

METALLFABRIKSAKTIEBOLAGET

C. C. Sporrang & C:o

(oläsl. namn)."

Därjämte meddelade polismästaren, att lägermössor, som under vinter-tid måste användas samtidigt med hjälmarna, torde kunna anskaffas till ett pris av högst 5 kr. per styck.

Polismästaren företedde därjämte det den 19 juli 1941 av Kungl. Maj:t fastställda polisutrustningsreglementet och hänvisade till detta reglementes 13 §, enligt vilken hjälmar och lägermössor ingingo i den för polisen föreskrivna tjänstestrustningen.

Polisnämnden beslöt hos Stadsfullmäktige hemställa om ett anslag å 1,000 kronor för inköp av 53 st. polishjälmar med emblem och lägermössor. Som ovan.

GUSTAF LJUNGSTRÖM.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 21 augusti 1944.*

§ 690.

Genom protokollsutdrag för den 7 juni 1944 hade polisnämnden hemställt om ett anslag på 1,000 kronor till inköp av 53 st. polishjälmar med emblem och lägermössor.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion tillstyrka bifall till framställningen ävensom föreslå, att medel för ändamålet skulle utgå av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Enligt protokollet den 14/6 1944:

S. ROTH.

Infordrat yttrande över av extra konstaplarna K. G. Jansson och Harry Lendrup anförda besvär angående lön under vistelse vid Statens Polisskola.

Till Länsstyrelsen i Värmlands län.

Undertecknade, extra poliskonstaplar i Karlstads stads polisdistrikt, få härmed värdsamt anförda besvär över Stadsfullmäktiges i Karlstad beslut av den 16 mars 1944 att icke tillerkänna oss någon lön under den tid vi bevistade Statens polisskola i Stockholm, nämligen den 25 juli—18 december 1943.

Som skäl för våra besvär få vi anförda följande:

Redan vid ett sammanträde med Stadsfullmäktige i Karlstad den 26 mars 1908 beslöts att polismännen i Karlstad vid *all* tjänstledighet skulle erhålla minst avlöningsförmånerna med avdrag av tjänstgöringspenningarna. Polismännens i Karlstad löner ha flerfaldiga gånger varit föremål för behandling i Stadsfullmäktige, någon ändring i dessa löneförmåner ha dock ej någon gång beslutats förrän i nu gällande lönereglemente, vilket fastställdes den 30 januari 1941.

Häri stadgas följande: "I vad mån ersättning bör utgå till polisman vid genomgående av Statens polisskola ankommer på Stadsfullmäktige att besluta i varje särskilt fall." I jämförelse med vad som förut gällt, måste väl detta beslut tolkas så, att lön i princip skall utgå, även om Stadsfullmäktige förbehållit sig rätt att utöva kontroll över utbetalandet av lön till polis-skoleelever. Ty det är väl knappast troligt, att Stadsfullmäktige genom detta beslut velat så avsevärt försämra polismännens i Karlstad ekonomi, som en vägran att utbetala lön under den tid, de bevistade polisskolan, skulle medföra.

För att kunna bliva ordinarie polisman fordras genomgåendet av Statens Polisskola, där den grundläggande utbildningen erhålles. Det måste ju vara både ett Statens och kommunens intresse, att poliskåren är så välutbildad som möjligt. Endast härigenom kan den lösa sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt, likaväl som polismaktens styrka växer, vilket betyder ökad trygghet mot brott och brottslingar. Det kan ju då inte anses rättvist, att en polisman *själv* skall bekosta en utbildning, som kommer *hela samhället* tillgodo.

Härutöver kan nämnas att en polismans rätt att upptaga lån är begränsad. Han får ej vara beroende av andra personer, och i ekonomiskt avseende bör han visa skötsamhet. Genom den lönepolitik som numera föres av Stadsfullmäktige i Karlstad, blir emellertid resultatet det rakt motsatta. En polisskoleelev har naturligtvis även han sina ordinarie utgifter såsom skatter, försäkringar m. m. Han måste även leva på en ort, där levnadsomkostnaderna äro betydligt högre. Följden härav måste bli den, att Karlstads polisskoleelever få sin ekonomi så undergrävd, att det dröjer flera år innan jämvikt åter uppnåtts.

Inom post-, tull- och telegrafverken, militärväsendet, Statens Järnvägar m. fl. utbetalas lön och i många fall även dagtraktamenten under utbildningstid. Varför skall då en polisman nödgas bekosta sin utbildning själv? Han om någon måste väl räknas till det allmännas tjänare. Stadsfullmäk-

tiges beslut kan också leda till oanade konsekvenser för poliskårens rekrytering i Karlstad.

Så gott som alla de större städerna i riket avlöna sina polismän, då de genomgå Statens polisskola. Man kan därför inte förstå, varför förhållandena i Karlstad skola vara så mycket annorlunda än i övriga städer. Vi kunna också hänvisa till ett fall, som nyligen avdömts av Rådhusrätten i Stockholm. Stadsfullmäktige i Stockholm hade beslutat, att poliskoleeleverna därstädes endast skulle erhålla halv lön under den tid, de bevistade polisskolan mot förut hel lön. Rådhusrätten undanröjde detta beslut, och ålade staden att utbetala hel lön.

Med stöd av ovan anförda skäl få vi därför vördsamt hemställa, att Länsstyrelsen måtte undanröja Stadsfullmäktiges i Karlstad beslut samt ålägga staden att till oss utbetala lön med avdrag av tjänstgöringspenningarna, för den tid vi bevistade polisskolan.

Karlstad den 13 april 1944.

KLAS-GEORG JANSSON.
Extra poliskonstapel.

HARRY LENDRUP.
Extra poliskonstapel.

*Utdrag av protokoll, hållet hos polisnämnden i
Karlstad den 23 maj 1944.*

§ 65.

För yttrande hade till polisnämnden överlämnats av extra konstaplarna K. G. Jansson och Harry Lendrup hos länsstyrelsen i Värmlands län anförda besvär över stadsfullmäktiges i Karlstad beslut den 16 mars 1944 att icke tillerkänna dem någon lön under vistelse vid Statens polisskola.

Efter överläggning beslöt nämnden, under hänvisning till sitt tidigare beslut av den 24 augusti 1943, tillstyrka, att halv lön utbetalades till ifrågasvarande konstaplar under den tid, de bevistade polisskolan.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i
Karlstad den 6 juli 1944.*

§ 73.

Beslöt lönenämnden för sin del föreslå, att stadsfullmäktige ville lämna utan avseende av extra konstaplarna K. G. Jansson och Harry Lendrup hos länsstyrelsen i Värmlands län anförda besvär över stadsfullmäktiges den 16 mars 1944 fattade beslut att icke tillerkänna dem någon lön under vistelse vid Statens polisskola.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 21 augusti 1944.*

§ 673.

I likhet med lönenämnden beslöt drättselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte lämna utan avseende av extra konstaplarna K. G. Jansson

och Harry Lendrup hos länsstyrelsen anförda besvär över stadsfullmäktiges den 16 mars 1944 fattade beslut att icke tillerkänna dem någon lön under vistelse vid Statens polisskola.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige ville besluta att såsom yttrande i ärendet hemställa, att Länsstyrelsen måtte lämna de anförda besvären utan avseende.

Enligt protokollet den 14/9 1944:

S. ROTH.

Framställning från brandstyrelsen angående brandchefens pensionsförhållanden.

Utdrag av brandstyrelsens i Karlstad protokoll den 5 juni 1944.

§ 115.

Företogs till förnyad behandling det vid styrelsens sammanträde den 8 maj 1944, § 99, bordlagda ärendet angående framställning från brandchefen om reglering av pensionsåldern.

Brandchefens framställning var så lydande:

"Till Brandstyrelsen, Karlstad.

Härmed får jag värdsamt anhålla, att Brandstyrelsen ville, efter verkställd utredning, hos stadsfullmäktige hemställa om skälilig reglering av brandchefens pensionsförhållanden.

I en skrivelse av den 1/4 1944 från Svenska Stadsförbundet, Stockholm, och i skrivelser från brandchefer vid yrkesbrandkårer i städer med innevånareantal understigande 25,000 ha uppgifter om pensionsbestämmelser lämnats. Vid granskning av dessa uppgifter finner man, att ingen stad i riket, där det finnes yrkesbrandkår, har så för brandchefen ofördelaktiga pensionsbestämmelser som Karlstad. Gängse pensionsålder för manlig kommunal befattningshavare i Karlstad är 67 år.

För brandchefer i skrivelsen omnämnda städer växlar pensionsåldern från 60 levnadsår och 25 tjänsteår till 67 levnadsår och 30 tjänsteår.

Jag får värdsamt föreslå, att pensionsförhållande för brandchef för erhållande full pensions fastställes enligt nedanstående alternativ.

Alt. I. 60 levnadsår och 25 tjänsteår.

Alt. II. 65 levnadsår och 30 tjänsteår.

Karlstad den 5 maj 1944.

A. A. ENGSTRÖM.
Brandchef."

Den av brandchefen åberopade utredningen från Svenska Stadsförbundet var av följande lydelse:

"Stockholm den 1/4 1944.
Gustav Adolfs Torg 14.

Brandchefen A. A. Engström,
Karlstad.

Pensionsålder för respektive befattningshavare inom de största städernas yrkesbrandkärer.

Härmed översändes de utlovade uppgifterna om brandkärspersonalens pensionsålder (resp. tjänsteår för full pension) i städer med invånarantal överstigande 25,000 (bil.) enligt tillgängliga uppgifter i (efter vad vi kunnat finna) gällande pensionsbestämmelser angående dessa förhållanden i respektive städer. Såsom framgår av anmärkningsvis lämnade uppgifter i tablan föreligger i Halmstad preliminärt förslag om höjning av pensionsåldern för därvarande brandchef.

SVENSKA STADSFÖRBUNDET.

Henning Karlsson.

/ Anna Jacobi.

Vidimeras:

GUNNAR LARSSON.

GÖSTA MAWE.

Avskrift.Mars 1944.

Svenska Stadsförbundet
Stockholm C
Gustav Adolfs Torg 14.

Pensionsålder resp. tjänsteår för full pension avseende
brandkärspersonal i städer med flera än 25,000 invånare.

Städer (storleksordning)	Gängse pensionsålder för manl. befattn.-h.	Brand- chef	Vice brand- chef	Över- brand- mästare	Brand- kapten resp. löjtn.	Brand- mästare	Brand- förman	Brand- man
Stockholm	65/30	65/30 (förord. viss tid)	60/30	60/30	55/25	55/25	55/25	55/25
Göteborg	65/30	57/25	57/25	57/25	57,25	57/25	52/27 ¹⁾	52/27 ¹⁾
Malmö	65/30	60/30	60/30	58/30	60/30	58/30	55/28	55/28
Norrköping	65/30	62/25	57/25	»Övrigt befäl»		57/25	—	55/30
Hälsingborg	65/30	60/25	60/30	—	—	55/30	55/30	55/30
Örebro	65/32	60/25	(även över- brandmäst.)	60/25	—	60/25	55/25	55/25
Borås	65/30	65/25	60/30	—	—	57/30	55/30	55/30
Linköping	65/30	60/25	60/25	»Övrigt befäl»		57/30	—	55/30
Eskilstuna	65/30	60/30	60/30	—	—	55/25	55/25	55/25
		(ej kameral personal)						
Västerås	65/30	60/25	60/30	—	—	60/30	55/30	55/30
Uppsala	65/35	60/25	60/30	—	—	55/30	55/30	55/30
Gävle	65/30	63/30	60/30	—	—	55/30	55/30	55/30
Jönköping	65/30	63/25	60/30	—	—	60/30	55/30	55/30
Karlskrona	65/30	62/25	60/25	—	—	57/30	55/30	55/30
Karlstad	67/30	»brandkårsbefäl»		—	—	55/30 ²⁾	—	55/30 ²⁾
Halmstad	65/30	62/30 ³⁾	(även brand- mästare)	—	—	57/30	57/30	55/30
Lund	65/30	65/30	(arv.-tjänst)	—	—	57/30	55/30	55/30

¹⁾ (Göteborg) D. K:s 1:sta avdelning (brandstyrelsen) skall i varje särskilt fall avgöra huruvida brandman skall avgå redan vid 52 års ålder.

²⁾ (Karlstad) = 30 tjänsteår "försåvitt stadsfullmäktige icke vid tjänstens tillsättande annorlunda besluta."

³⁾ (Halmstad) Enligt föreliggande förslag till nytt pensionsreglemente föreslås brandchefens pensionsålder höjd till 65 år.

Vidimeras:

GUNNAR LARSSON.

GÖSTA MAWE.

Pensionsålder resp. tjänsteår vid olika brandkårer.

Städer	Brandchef	v. Brandchef	Brandmästare	Verkmästare	Brandförman	Brandman
Växjö.....	—	57/27	57/27	—	57/27	57/27
Södertälje ..	60/	60/	60/	—	55/	55/
Falun	60/30	60/30	60/30	—	57/30	57/30
Kristianstad	Arv.-befattn.	57/30	—	—	57/30	57/30
Härnösand.....	65/255	60/30	60/30	—	60/30	60/30
Östersund	62/255	62/30	62/30	—	57/30	57/30
Luleå	60/	60/	—	—	60/	57/
Trollhättan	62/30	62/30	—	—	58/30	58-57/30
Kalmar	60/30	57/30	57/30	57/30	57/30	57/30
Landskrona	67/30	57/30	—	—	57/30	57/30
Karlskoga	62/30	Arv.-befattn.	60/30	—	57/30	57/30
Umeå.....	60/30	60/30	60/30	60/30	60/30	60/30

Vidimeras:

GUNNAR LARSSON.

GÖSTA MAWE."

Från herrar ordföranden, vice ordföranden och Andreas Johansson, som av styrelsen erhållit i uppdrag att verkställa utredning i ärendet, hade inkommit en så lydande redogörelse:

"Till Brandstyrelsen i Karlstad.

Till Brandstyrelsens sammanträde den 8 dennes hade från brandchefen inkommit en skrivelse (bil. till brandstyrelsens protokoll den 2/5 1944, § 99) med hemställan om att Brandstyrelsen ville efter verkställd utredning hos stadsfullmäktige hemställa om skälig reglering av brandchefens pensionsförmåner. Efter föredragning bordlades ärendet till kommande sammanträde och erhöles Ordföranden, vice Ordföranden och herr Andreas Johansson i uppdrag att verkställa den av brandchefen begärda utredningen och inkomma till Brandstyrelsen med förslag till frågans lösning.

Efter verkställd utredning få vi anföra följande:

Gängse pensionsålder för manlig kommunal befattningshavare i Karlstad är 67 år. Ett undantag härifrån utgör brandchefen, som skall avgå vid uppnådda 57 år. Vid granskning av bilagda uppgifter från 29 av Sveriges större städer med yrkesbrandkår beträffande brandchefs pensionsålder och tjänsteårsberäkning för erhållande av full pensionsrätt framgår, att förhållande äro avsevärt varierande. Sälunda är pensionsålderna för 1 brandchef 67 år, 4 st. 65 år, 2 st. 63 år, 6 st. 62 år, 12 st. 60 år och 2 st. 57 år (Göteborg och Karlstad), och för erhållande av full pensionsrätt varierar tjänsteårsberäkningen från 25—30 år. I Karlstad erhåller brandchefen full pensionsrätt vid fyllda 57 år och uppnådda 30 tjänsteår. Då nuvarande brandchef vid 57 år avgår med pension erhåller han med hänsyn till uppnådd ålder vid befattningens tillträde 24/30 av pensionsunderlaget.

Det synes därför utredningsmännen, som om antalet tjänsteår är för många i förhållande till pensionsåldern, så mycket mer som hänsyn måste tagas till de många skolor, som skola genomgå, innan vederbörande blir berättigad att söka brandchefsbefattning. Sådan befattning kan säkerligen ej erhållas före 30 års åldern, varför stadens brandchef enligt nu rådande ålders- och tjänsteårsbestämmelser icke hinner få tillräckligt antal tjänsteår för erhållande av full pensionsrätt. Sådant bör även enligt vår mening verka avskräckande för väl meriterut brandbefäl i 30 års åldern att söka befattningen som stadens brandchef.

Med hänsyn till, dels de olikartade förhållanden som äro rådande beträffande beräkning av pensionsålder och tjänsteår för brandchefer vid 29 st. större städer med yrkesbrandkår och dels då det synes oss märkligt, att staden kan avvåra en tjänsteman i chefsställning, långt innan hans arbetskraft är förbrukad, hemställa vi att Brandstyrelsen, innan densamma beslutar, inhämtar lönenämndens yttrande i ärendet.

Karlstad den 31 maj 1944.

E. LANDTGREN. SVEN ANDERSSON. ANDREAS JOHANSSON."

Efter ingående diskussion beslöt styrelsen, under åberopande av vad utredningsmännen ovan anfört, hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att innehavaren av befattningen såsom brandchef erhöles full pension vid uppnådda 30 tjänsteår och 63 levnadsår.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 augusti 1944.

§ 689.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från brandstyrelsen, att innehavaren av befattningen som brandchef härstädes skulle erhålla full pension vid uppnådda 30 tjänsteår och 63 levnadsår.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 6 juli 1944.

§ 76.

Genom protokollsutdrag för den 5 juni 1944, § 115, hade brandstyrelsen hemställt, att pensionsåldern för innehavaren av befattningen såsom brandchef härstädes skulle fastställas till 63 år.

Lönenämnden beslöt efter diskussion, varunder såväl högre som lägre pensionsålder för brandchefen diskuterades, för sin del tillstyrka bifall till förslaget, att pensionsåldern för brandchefen fastställdes till 63 år.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder framhölls, att det för stadens befattningshavare gällande pensionsreglementet vore i behov av omarbetning. Om ett nytt pensionsreglemente för stadens befattningshavare komme till stånd under de närmaste åren, vore det olämpligt att rycka ut en särskild befattning och bestämma pensionsåldern för innehavaren av denna befattning. Pensionsbestämmelser borde uppgöras för samtliga befattningshavare i ett sammanhang. — Befattningshavare, som önskade kvarstå i tjänst efter inträdd pensionsålder, kunde enligt det för stadens befattningshavare gällande pensionsreglementet erhålla tillåtelse av stadsfullmäktige "att utöver pensionsåldern tillsvidare kvarstå i sin innevarande befattning; gällande dock sådant medgivande endast för ett år i sänder och högst under tre år".

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren för sin del avstyrka bifall till förslaget angående fastställande för närvarande av ändrad pensionsålder för brandchefen, vilken borde hänvisas att, om han så önskade, göra framställning hos stadsfullmäktige om att få kvarstå i tjänst ett år i sänder efter uppnådd pensionsålder.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 14 september 1944.*

§ 190.

Brandstyrelsen hade hemställt, att innehavaren av befattningen såsom brandchef skulle erhålla full pension vid uppnådda 30 tjänsteår och 63 levnadsår.

Under framhållande av de stora olägenheter, som vore förknippade med de nuvarande pensionsbestämmelserna, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige, med avslag på den av brandstyrelsen nu gjorda framställningen, ville uppdraga åt lönenämnden att verkställa en omarbetning av de för stadens befattningshavare gällande pensionsbestämmelserna.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från styrelsen för Kommunala flickskolan i Karlstad angående terminsavgiften för elever på realskollinjen.

Till Stadsfullmäktige.

Styrelsen för kommunala flickskolan i Karlstad och den därmed kombinerade realskollinjen får härmed under hänvisning till § 4 i stadgar för realskollinjen hemställa, att stadsfullmäktige i Karlstad formligen beslutar, att terminsavgiften för fullt betalande elev på realskollinjen tills vidare fastställs till samma avgift som i kommunala flickskolan, nämligen 70 kronor.

Karlstad den 2 september 1944.

HARRY WARELL.
Ordförande.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 september 1944.*

§ 764.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 2 september 1944 hade styrelsen för Kommunala flickskolan i Karlstad hemställt, att stadsfullmäktige ville

besluta, att terminsavgiften för fullt betalande elev på realskollinjen tillsvidare fastställs till samma avgift som i Kommunala flickskolan, sjuttio kronor.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte bifalla flickskolestyrelsens framställning.

Enligt protokollet den 14/9 1944:

S. ROTH.

Framställning från Karlstads idrottsstyrelse om anslag.

Protokoll, fört vid sammanträde med Karlstads Idrottsstyrelse den 5 juni 1944.

Närvarande: Herrar Österberg, Wadenstein, Stolpe, Lundkvist, Olsson, Strandlund, Andersson, Hellgren och Helmer. Vidare hade herrar Darle och Runström efter särskild inbjudan infunnit sig till sammanträdet.

§ 1.

Från idrottsstyrelsens sektion för friluftsliv hade inkommit följande protokollsutdrag från sammanträde den 9 maj 1944: Bil. A.

I § 2 i nämnda protokoll upptagna förslag genomgås punkt för punkt, varefter idrottsstyrelsen beslöt:

- a) att tillstyrka förslaget angående upprättande av lämpligt antal fasta orienteringskontroller i terrängen omkring staden;
- b) att tillstyrka förslag om uppläggande av två stycken terrängbanor, varav en i Sanna-området å 2½ km. eller 5 km. och en vid Örsholmen å 2½ km.
- c) att tillstyrka förslaget angående att i pressen låta införa karta och beskrivning, upptagande de stugor, fasta kontroller och terrängbanor, som finnas och uppdrags åt Friluftskommittén att vidtaga i a, b och c angivna åtgärder;
- d) att ställa förslagen om utökande av antalet stugor och uppförande av bastuanläggning på framtiden;
- e) att uppdraga åt friluftskommittén att vidare utforma förslaget om lekplats vid Tyrstugan;
- f) att uppdraga åt friluftskommittén att på lämpligt sätt söka stimulera intresset för orientering i samarbete med i staden befintliga sammanslutningar, som arbeta för orienteringssporten;
- g) att stödja förslaget om anordnande av en friluftsfolkets dag under år 1944 eller 1945.

§ 2.

Herr Österberg redogjorde för huvuddragen av konsul Odéns förslag ifråga om badplats m. m. på Borgmästarholmen samt lämnade en redogörelse för drätselkammarens handläggning av ärendet och innehållet i hitills emottagna yttranden från regementschefen vid I 2 och byggnadschefen Björkman.

§ 3.

Herr Runström lämnade en redogörelse för planerade ombyggnadsarbeten å idrottplatsen Tingvalla samt förevisade i anslutning därtill upprättade ritningar.

§ 4.

Idrottsstyrelsen beslöt ingå till drätselkammaren med begäran om att 1,000 kronor ställdes till idrottsstyrelsens förfogande för att bestrida kostnaderna för av styrelsen beslutade åtgärder. Utbetalning skulle ske genom stadskassan på basis av vederbörligen attesterade verifikationer för varje särskilt fall.

§ 5.

Till justeringsmän för dagens protokoll utsågos Herrar Strandlund och Stolpe.

§ 6.

Då intet vidare förekom, förklarades sammanträdet avslutat.

Vid protokollet
FRITZ HELMER.

Justeras:

BERTIL ÖSTERBERG.

P. STRANDLUND. HANS STOLPE.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 21 augusti 1944.*

§ 693.

I skrivelse av den 5 augusti 1944 hade framställning gjorts, att ett anslag på 1,000 kronor skulle ställas till Karlstads idrottsstyrelsens förfogande för i bifogat protokollsutdrag för idrottsstyrelsen av den 5 juni 1944 närmare angivna åtgärder.

Drätselkammaren beslöt tillstyrka bifall till framställningen ävensom föreslå, att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Enligt protokollet den 14/9 1944:

S. ROTH.

Framställning om anslag till Karlstads Orkesterförening för arbetsåret 1944—1945.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads Orkesterförening ämnar i höst fortsätta den verksamhet, som föreningen nu kunnat upprätthålla i tjugofyra år. En förutsättning härför är, att föreningen allt fortfarande får åtnjuta det stöd, som stadsfullmäktige skänkt föreningens verksamhet.

Föreningen har för arbetsåret 1943—1944 erhållit dels understöd av stadsfullmäktige med 1,500 kronor och dels i statsunderstöd 2,350 kronor. Stadsfullmäktige, som tidigare anslagit 2,500 kronor för år till föreningens verksamhet, funno år 1940 med hänsyn till det rådande läget sig nödsakade att nedsätta anslaget till det ovan angivna. Dessa understödsbelopp hava kunnat förslå till hållande av fyra konserter tack vare synnerligen rimliga anspråk på ersättning från yrkesmusikernas sida samt därigenom, att lokaler för övningar och konserter upplåtits i högre allmänna läroverket.

Beträffande resultatet av orkesterns arbete torde kunna sägas, att det samma fortfarande såsom tillförne blivit synnerligen välvilligt bedömt. In-tresset för föreningens konserter har under arbetsåret 1943—1944 varit minst lika stort som under nästföregående arbetsår.

Med stöd av vad sålunda anförts och med hänvisning till bifogade styrelseberättelse för arbetsåret 1943—1944 ävensom under återopande därav, att de skäl, som varit bestämmande för stadsfullmäktiges bifall till föreningens tidigare framställningar om anslag, fortfarande förefinnas, får styrelsen för Karlstads Orkesterförening härmed vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige i likhet med föregående år måtte bevilja föreningen för arbetsåret 1944—1945 ett anslag av 1,500 kronor eller det av det nuvarande ekonomiska läget betingade högre belopp, som stadsfullmäktige kunna finna lämpligt. Föreningens ekonomiska ställning är nämligen beklagligtvis synnerligen svag, och då därjämte arvodena till orkestermedlemmarna, av vilka de flesta allt fortfarande äro yrkesmusiker, måste anses vara väl små, är föreningen givetvis mycket tacksam för varje bidrag till förbättring av ekonomien.

I samband härmed tillåter sig föreningen återopa, vad föreningen anført i sin framställning den 21 augusti 1942 till Stadsfullmäktige om anslag för arbetsåret 1942—1943.

Karlstad den 22 augusti 1944.

För Karlstads Orkesterförening:
VALDEMAR VENDEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 28 augusti 1944.

§ 718.

I skrivelse av den 22 augusti 1944 hade Karlstads Orkesterförening hemställt om ett anslag för arbetsåret 1944—1945 på 1,500 kronor eller det högre belopp, stadsfullmäktige kunde finna lämpligt.

Vid skrivelse hade fogats styrelse- och revisionsberättelse över förningens verksamhet och förvåitning för arbetsåret 1943—1944.

Då hälften av det anslag, varom här vore fråga, belöpte på sista halvåret 1944 och då stadsfullmäktige på denna grund hade att taga ståndpunkt till förevarande framställning redan före behandlingen av budgeten för nästkommande år, beslöt drätselkammaren nu för sin del tillstyrka ett anslag på 1,500 kronor till orkesterföreningen såsom bidrag till dess verksamhet för arbetsåret 1944—1945 ävensom föreslå, att beloppet ifråga skulle täckas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/9 1944:

S. ROTH.

Infordrat yttrande över socialvårdskommitténs betänkande angående lag om allmän sjukförsäkring.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 21 augusti 1944.

§ 675.

Länsstyrelsen hade infordrat stadsfullmäktiges yttrande över socialvårdskommitténs betänkande angående lag om allmän sjukförsäkring (Statens offentliga utredningar 1944: 16).

I ärendet hade fattigvårdsstyrelsen avgivit yttrande.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion att såsom eget förslag till yttrande i ärendet överlämna följande skrivelse:

"Till Länsstyrelsen i Värmlands län.

Såsom infordrat yttrande över socialvårdskommitténs betänkande angående lag om allmän sjukförsäkring (Statens offentliga utredningar 1944: 16) få stadsfullmäktige i Karlstad anföra följande:

Enligt förslaget skall beträffande såväl ersättning för sjukvård som sjukpenning sjukhjäpstiden vara 730 dagar för varje sjuklighetstillstånd, varvid emellertid skall iakttagas, att för tiden efter Ingången av den månad, under vilken försäkrad uppnått 67 års ålder, sådan sjukhjälp allenast må utgivas för sammanlagt 365 dagar. Denna bestämmelse bör lämpligen ändras så att jämväl ifrågavarande kategori försäkringstagare erhålla samma förmåner som övriga försäkringstagare. En fastställelse av förslaget i angivna del skulle nämligen komma att medföra att ifrågavarande försäkringstagare i stor utsträckning efter det angivna årets slut nödgades anlita fattigvården för sitt uppehälle i händelse av sjukdom.

Stadsfullmäktige få i övrigt tillstyrka förslaget med det tillägget, att staden instämmer i ett till stadsfullmäktiges kännedom kommet yttrande av Karlstads Erkända Lokal-

sjuk-kassa, att Karlstads stad bör utgöra eget centralsjuk-kasseområde, givetvis utan att detta bör inverka hindrande på att länets centralsjuk-kassa förläggas till Karlstad såsom varande länets centrum och största stad. Lämpligen borde i den blivande lagen intagas en bestämmelse att i landsting deltagande städer med ett invånarantal av förslagsvis minst 30,000 böra utgöra egna områden för centralsjuk-kassa.

Karlstad den"

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Protokoll hållet vid sammanträde med fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 5 juli 1944.

§ 153.

Genom remiss den 2 juni 1944 hade fattigvårdsstyrelsen lämnats tillfälle att avgiva yttrande över Socialvårdskommitténs betänkande ifråga om kostnadsberäkningar angående lag om allmän sjukförsäkring. Med anledning härav beslöt styrelsen, som ansåge sig böra inskränka sitt yttrande att allenast omfatta den del av förslaget, som berörde styrelsens verksamhetsområde, anföra följande.

"Av den stora befolkningsgrupp i städerna, som har regelbundet arbete och avtalsreglerade löner, torde övervägande delen redan nu vara ansluten till den frivilliga sjuk-kasserörelsen. Detta torde emellertid inte i samma utsträckning vara förhållandet på landsbygden. Den obligatoriska sjukförsäkringen torde därför inte få samma ekonomiska betydelse ur fattigvårds-synpunkt i städerna som på landsbygden.

Enligt förslaget till sjukförsäkringslagen skall beträffande såväl ersättning för sjukhusvård som sjukpenning sjukhjälpstiden vara 730 dagar för varje sjuklighetstillstånd, varvid emellertid skall iakttagas, att för tiden efter ingången av den månad, under vilken försäkrad uppnår 67 års ålder, sådan sjukhjälp allenast må utgivas för sammanlagt 365 dagar. Denna bestämmelse anser fattigvårdsstyrelsen böra modifieras till överensstämmelse med de förmåner, som de erkända sjuk-kassorna i detta hänseende nu lämna sina försäkringstagare, då en fastställelse av förslaget i denna del enligt styrelsens förmenande kommer att medföra, att den härav berörda befolkningsgruppen med i stort sett svag ekonomi men som hittills nöd-torftigt kunnat uppehålla sig kommer att i stor utsträckning nödgas anlita fattigvården.

I övrigt har styrelsen i huvudsak icke något att erinra mot förslaget".

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

NILS O. HULT.

In fidem:

ERIC CARLSSON.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte besluta att i ärendet avgiva det av drätselkammaren föreslagna yttrandet.

Enligt protokollet den 14/7 1944:

S. ROTH.

Infordrat yttrande över 1940 års skolutrednings betänkanden och utredningar, Del I—III jämte bilaga III.

Utdrag ur Protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 5 september 1944.

§ 132.

Sedan stadsfullmäktige anhållit om folkskolestyrelsens yttrande över 1940 års skolutrednings betänkande och utredningar del I—III (statens offentliga utredningar 1944: 20—22) jämte bilaga III (statens offentliga utredningar 1944: 23) hade folkskolestyrelsen vid sammanträde den 9 augusti beslutat att utse särskilda delegerade för avgivande av förslag till sådant yttrande och på grund härav ingavs nu till styrelsen följande skrivelse:

”Ehuru det utkast till ny skolorganisation, som inrymmer i 1940 års skolutrednings ovannämnda betänkanden och utredningar, innehåller så många högst behjärtansvärda uppslag och anvisningar i pedagogiskt och organisatoriskt hänseende, vilka äro väl värda omsorgsfulla överväganden, måste ställning dock först tagas till den mest avgörande frågan i hela det verkställda utredningsarbetet, nämligen den grund folkskolan såsom ett obligatoriskt led i vårt lands undervisningsväsen är avsedd att utgöra, eller vad som under den i dessa angelägenheter förda diskussionen betecknats såsom anknytningsfrågan. Enär denna grundläggande princip jämte därav följande konsekvenser är den del av skolutredningens betänkanden och utredningar, som kommer att utöva det största inflytandet på folkskolan, vill folkskolestyrelsen, vars verksamhet i ej ringa grad berör folkskolans organisatoriska förhållanden, i det följande endast uttala sig härom.

Den dubbla anknytning mellan folkskola och högre skolor, som blev en följd av 1927 års riksdags beslut, har för folkskolans vidkommande kommit att medföra mycket olyckliga organisatoriska konsekvenser. Genom nämnda beslut blev det bestämt, att övergång till högre skolor skall ske efter avslutad fjärde och sjätte klass i folkskolan. I praktiken är emellertid detta icke förhållandet. Visserligen övergår ett stort antal elever till läroverk och flickskola efter genomgången fjärde klass, men då femte klassen är avslutad sker en ny övergång av ett vanligen ej ringa antal elever, som antingen ej vunnit det sökta inträdet ett år tidigare eller ock av någon anledning uppskjutit övergången till den högre skolan. I verkligheten förefinnes alltså en tredubbel anknytning mellan folkskola och högre skola, nämligen efter avslutad fjärde, femte och sjätte folkskoleklass. Genom det numera rätt högt uppdrivna kravet på stora klassavdelningar, vilka i skolans eget intresse dessutom böra vara något så när jämnstora, kommer detta i skolorganisatoriskt hänseende att medföra betydande olägenheter. Vid övergången från fjärde till femte klass får, vad angår Karlstads skoldistrikt, antalet klassavdelningar minskas med i regeln två, vid övergången från femte till sjätte vanligen med ytterligare en, och i ogynnsamma fall medför slutligen övergången från sjätte till sjunde klass ytterligare reduktion av klassantalet. Denna klassminskning låter sig icke utföra utan upplösning av redan förefintliga klasser och bildandet av nya. Ombyten av lärare, förflyttningar till annan skola, nya klasskamrater och andra ofördelaktiga

konsekvenser bli för skolbarnen härigenom en oundviklig följd. Den i folkskolornas reglementen vanligen förekommande bestämmelsen att de barn, som på ett lägre stadium undervisats i en lärareavdelning, även på ett högre stadium böra få åtnjuta undervisning i en och samma lärareavdelning, och att samma avdelningslärare, så länge ske kan, bör bibehålla samma avdelning, blir genom denna tredubbla anknytning mycket illusorisk. Nu nämnda organisatoriska olägenheter, som på ett nära nog ödesdigert sätt drabba det övervägande flertalet av de åtminstone inom de större skoldistrikten undervisade barnen, anser styrelsen vara skäl nog att förorda en enda till ett så högt stadium som möjligt förlagd övergång från folkskola till högre skola.

En sexklassig, odifferentierad allmän barndomsskola med den lugna arbetsro, omsorgsfulla fostran och individuella tillsyn som är utmärkande för svensk folkskola, är enligt styrelsens mening den bästa grund och gemensamma utgångspunkt, som för närvarande kan erbjudas Sveriges barn.

Därest undervisning i främmande språk skall meddelas i folkskolan anser folkskolestyrelsen, att omfattande och grundliga försök böra anordnas innan generella bestämmelser härom utfärdas.

I övrigt vill folkskolestyrelsen ansluta sig till vad folkskolans representanter i 1940 års skolutredning anfört angående avveckling av den nuvarande dubbla anknytningen och ett fullständigt genomförande av en reform, varigenom folkskolans sjuätte klass blir en allmänt genomförd grund för den högre skolundervisningen.”

Folkskolestyrelsen beslöt nu att som sitt yttrande i ärendet godkänna det av delegerade sålunda avgivna förslaget.

— — — — —
Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen torsdagen den 7 september 1944 klockan 2 e. m.

R. LÖFGREN. JOHN SANDÉN. BERTIL ÖSTERBERG.

Rätt utdraget betygar:
AXEL RYDBORG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 11 september 1944.*

§ 760.

Sedan stadsfullmäktige beretts tillfälle att avgiva yttrande över 1940 års skolutrednings betänkannden och utredningar, del I—III jämte bilaga III (Statens offentliga utredningar 1944: 20—23) samt ärendet remitterats till folkskolestyrelsen, drättselkammaren och beredningsutskottet för yttrande, företogs nu detta ärende till behandling.

Det antecknades, att av folkskolestyrelsen avgivet yttrande i ärendet inkommit till drättselkammaren den 8 september 1944.

Vidare antecknades, att enligt remissen yttranden över betänkanterna, vilka sammanlagt omfattade 744 trycksidor, skulle vara inkomna till skolöverstyrelsen senast den 1 oktober 1944.

Då drätselkammaren icke haft tillfälle att taga del av betänkanterna ifråga, beslöt drätselkammaren för sin del avstå från att avgiva något yttrande i ärendet.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 14 september 1944.*

§ 195.

Stadsfullmäktige hade beretts tillfälle att avgiva yttrande över 1940 års skolutrednings betänkanterna och utredningar, del I—III jämte bilaga III.

Då beredningsutskottet nu företog detta ärendet uppstod överläggning, varunder herr Tengblad lämnade en redogörelse för huvudpunkterna i skolutredningens betänkanterna.

Herr Österberg yrkade, att beredningsutskottet skulle föreslå stadsfullmäktige att avstå från att avgiva yttrande i frågan med hänsyn till att olika intressen vore gällande beträffande densamma och tiden icke medgivit yttrande från en gemensam kommitté.

Herrarna Sven Andersson och Andreas Johansson samt fru Johansson yrkade, att utskottet skulle föreslå stadsfullmäktige att icke avgiva yttrande i ärendet.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige med hänsyn till den i förhållande till ärendets omfattning korta remisstiden skulle avstå från att avgiva yttrande i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Framställning från disponenten Ivar Tjerneld om ersättning från staden på grund av förorening av vattnet vid Alsters strandbad.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Stadens årligen ökande vattenförorening från slaskavlopp och VC-anläggningar har varit känd sedan flera år tillbaka, men vid Alster mera påtagligt först år 1942, då prov, tagna den 18/7 och 22/7 visade ofördelaktigt utslag "otjänligt för bad".

Då borde stadens hälsovårdsnämnd genast hava satt sig i förbindelse med undertecknad I. Tjerneld för att skaffa sig kännedom om de förhållanden, som finnas vid Alster. Då hade, vad som inträffade året därpå i juni 1943, icke behövt ske.

Redan då områdena vid Alster inköptes för att där ordna friluftreservat med strandbad, räknade jag med den värdefulla fördelen, som där finnes,

att Alsterälven med sitt rena vatten från flera sjöar uppe i Värmland skulle såsom *en flytande ridå* i framtiden avskärma den växande stadens väntade vattenförorening.

På vårsidan ser man isrännan utanför Alsterälven gå tvärs över sjön ända fram till Glovsön, men givetvis är avskärmningen beroende på större eller mindre vattenförning.

Hälsovårdsnämndens provtagning av vattnet den 29 maj 1943 skedde under särskilt ogynnsamma förhållanden. Provet togs *öster om strandbadets restaurangbyggnad* och under rådande stark sydvästlig vind.

Vassen, som normalt leder vattnet från Klarälven långt ut i sjön, var då icke uppväxt samtidigt som vattenförningen i såväl Klarälven som Alsterälven var liten. Därigenom blev föroreningen av fecalbakterier mera koncentrerad än vanligt och Alsterälvens avskärmning minskad.

Genom flera provtagningar har senare konstaterats, att även vid liten vattenförning i Alsterälven strandbadets vattenområde, som ligger *väster om restaurangen*, således närmast och bakom Alsterälvens utlopp i Alster-viken *visat rent vatten*.

De två sandplager, som ligga där och mest användas, även alltid av barnlägret, äro bäst iordningställda och rymma en stor mängd badande, varför badning längre bort åt öster icke behöver ske.

Hälsovårdsnämndens beteende att fredagen den 11 juni 1943 överlämna till tidningspressen vattenprovuppgifter, var beträffande Alsterbadet, med hänvisning till vad ovan framhållits, *obehövt och oförsiktigt*.

I stadens trenne tidningar infördes då under stora rubriker följande: "Karlstads badmöjligheter ha ytterligare minskats". "Även Alsters strandbad utdömt av hälsovårdsnämnden". Även infördes ett personligt uttalande av stadsläkaren att man bör undvika att bada vid vissa bad, bland vilka nämndes Alsters strandbad.

Att ett privat företag, som mest anlagts för att tjäna stadens innebyggare och skapats under mer än tjuugoårig *obeskrivbar möda och till stora kostnader*, utan betänkande slås ihjäl, blev för mig och många, som förstå att sätta värde på Alsters strandbad, en obehaglig överraskning.

Det slumpade sig så illa till, att kungörandet om vattenförorening skedde dagen före pingstaftonen med två efterföljande helgdagar med det vackraste väder, 25,0 grader varmt i skuggan.

Restauranginnehavarinna fru Lisa Wennergren hade rekvirerat hem mycket mat och led därigenom liksom hela sommaren stor förlust.

Badbarnslägret förbjöds att hålla till vid Alster och ordnades för detta, givetvis besvärligare och kostsammare, vid det längre bort belägna Bomstadsbadet. Den längre restiden inskränkte på effektiv baddid och måste företagas i buss, som medförde olägenhet i hygieniskt hänseende.

Kände vederbörande kanske inte till *den nya vattenlagen*, som trädde i kraft den 1 januari 1942? Den borde annars ha manat till viss försiktighet. Dess 8 Kap. 23 § på sidan 480 i lagboken säger följande:

Den, som avleder eller ämnar avleda kloakvatten till vattendrag, sjö eller annat vattenområde, vare skyldig att, i den mån det kan anses skäligt, vidtaga erforderliga åtgärder till *motverkande* av förorening."

§ 30 lyder: Vällar förorening genom kloakvatten olägenhet, som är av någon betydelse, skall, såframt ej olägenheten med hänsyn till förhållanden i orten skäligen bör tålas, *ersättning därför givas*. Kan ersättningen upp-

skattas på förhand, varde ersättningen för framiden bestämd efter ty i Kap. 9 skils, om det å någondera sidan påfordras. § 36 lyder: Sedan avloppsvattnet inletts i ledningen, är samhället ansvarigt för behövliga åtgärder till motverkande av förorening genom avloppsvattnet ävensom för skada, som vållas genom denna förorening.

Strandbadet blev med ens den 11 juni 1943 helt avfolkat. Uppfattningen var, att det ansågs förbjudet att bada där. Detta just, som jag hade för avsikt att på grund av mina några och sjuttio år avyttra anläggningen. Förlusten på friluftsområdet, strandbadet och vandrarhemmet samt på restaurangrörelsen blev betydlig.

Av fru Lisa Wennergrens arrendeavgift för restaurang med inventarier kr. 900: — mäktade hon blott betala kr. 300: —. Inkomster av bad och park samt vandrarhem blev blott 305: — kronor mot normalt under kriget över 2,000: — kronor och tidigare mycket mer. Parkvakt och diverse utgifter för avträden, renhållning, försäkringar o. d. gick till c:a 500: — kronor.

Strandbadet äges av mina barn och har såväl inköpts som anlagts för deras medel jämte upplånat kapital, som ännu är skuld, och är jag, såsom förvaltare pliktig att bevaka deras intressen. Överenskommet med dem är, att de skola nöja sig med en ersättning från staden för vållad skada av blott 2,000: — kronor för år 1943, fast förlusten var betydligt större.

Givetvis kan man ej vänta, att det skadade anseende Alsterbadet fick den ¹¹/₆ 1943 skall ha hunnit glömmas till instundande badsäsong. Möjligen kan detta ha skett efter det att staden har företagit någon åtgärd för att minska vattenföroreningen samt att detta kungjorts. Anläggandet av ett reningsverk för stadens kloakvatten blir en millionkostnad, så detta kan ju ej tänkas. Kostnad för dylikt framgår av att staden Nynäshamn på 6000 innevånare planerar 8 st. reningsverk för 40,000 kronor stycket enligt tidningsnotis nyligen. En minskning av vattenföroreningen kan ordnas genom att staden pålar en ledarm mellan Örsholmen och fastlandet åt norr där Friggagatan går. Då skulle vattnet föras till den älvgren, som pekar i sitt utlopp mer söderut, där vatten från Sätterholmsfjorden vid sydlig vind pressas in.

Då intet mot föroreningen kan hinna utföras till instundande sommar göres härmed en framställning om en ersättning även för 1944 av 2,000: — kronor utom bidragsbeloppet av kr. 400: — för biljettprissänkning.

Högaktningsfullt
IVAR TJERNELD.

Skattkärren den ¹⁵/₃ 1944.

Till stadsfullmäktige.

Vid sammanträde med hälsovårdsnämnden den 12 april 1944 uppdrogs åt undertecknade att avgiva yttrande med anledning av en av stadsfullmäktige till nämnden för yttrande remitterad skrivelse från Ivar Tjerneld, Skattkärren, däri anspråk framställes på ersättning från staden på grund av förorening av vattnet vid Alsters strandbad, vilken påstås härröra från i Klarälven utsläppt kloakvatten.

Närmaste anledningen till Tjernelds skrivelse är, att ett genom nämndens försorg i maj 1943 taget prov av vattnet vid strandbadet utvisade, att vattnet då var otjänligt för badändamål samt att förste stadsläkaren enligt

nämndens uppdrag genom tidningspressen underrättade allmänheten här- om. I enlighet med hälsovårdsstadgans bestämmelser har nämnden att verka för att tillgång till bad i öppet vatten beredes allmänheten. Detta förutsätter bland annat, att nämnden ur hälsosynpunkt kan rekommendera redan befintliga badställen. För att avgöra om vattnet vid dessa ställen lämpar sig för badning har nämnden de tre sista somrarna tagit vattenprov och låtit undersöka dessa vid statens bakteriologiska laboratorium. För- utom vid Alsters strandbad och andra platser i Karlstads närhet har även vattnet vid friluftsbaden i Klarälven undersökts. Resultatet av undersök- ningarna har delgivits tidningspressen för att allmänheten skulle erhålla vägledning om var den lämpligen borde bada.

Såsom framgår av bifogade sammanställning av resultaten från vatten- undersökningarna 1941—1943 ha verkställda prov visat, att vattnet ur bad- synpunkt varit otjänligt eller rent av hälsovådligt vid badställena i Klar- älven vid ett eller flera provtagningsstillfällen varje sommar.

I detta sammanhang förtjänar det framhållas, att hälsovårdsnämnden enligt beslut vid sammanträde den 9 juni 1943 i särskild skrivelse fäst drät- selkammarens uppmärksamhet på nämnda förhållande och framhållit, att det är en trängande nödvändighet att stadens innevånare beredas bättre möjligheter till friluftsbad. Detta påpekande var närmast föranlett av att antalet friluftsbad, som nämnden kunde rekommendera, ytterligare redu- cerats genom att vattenprovet vid Alsters strandbad i maj 1943 angav, att vattnet då var otjänligt för badändamål. Det hade för övrigt redan som- maren 1942 visat sig otjänligt i två olika prov. Vid senare provtagningar sommaren 1943 visade vattnet emellertid tillfredsställande beskaffenhet, vilket ock delgavs allmänheten genom tidningarna.

Redan i en skrivelse till hälsovårdsnämnden den 20 juni 1943 framhöll Tjerneld, om ock mera indirekt, att föreningen vid Alsters strandbad måste vara orsakad av smutsvattnet från Klarälven. Den nu föreliggande framställningen innehåller direkta påståenden i sådan riktning. Det är givetvis möjligt, att stadens kloakvatten kan ha förorenat vattnet vid strandbadet vid vissa provtagningsstillfällen, men det är ingalunda säkert. För att fastställa om så kan ha varit fallet kräves en synnerligen ingående undersökning, varvid bland annat andra tänkbara källor till förorening måste prövas. Även om förening av badvattnet genom kloakvattnet kan konstateras ske under vissa förhållanden, måste dessutom tagas i betrak- tande, att badplatsen i sitt nuvarande skick iordningstälts långt efter det staden börjat leda ut kloakvatten i Klarälven. Med hänsyn till det anförda måste de nu framställda ersättningsanspråken enligt vår mening avvisas såsom otillräckligt grundade.

Karlstad den 31 maj 1944.

GUNNAR LINDSKOG.

Hälsovårdsnämndens ordförande.

ERIK HIDÉN.

Förste stadsläkare.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 19 juni 1944.*

§ 580.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 15 mars 1944 hade disponenten Ivar Tjerneld, Skattkärr, framställt anspråk på ersättning från staden på grund av förorening av vattnet vid Alsters strandbad.

I den 31 maj 1944 på hälsovårdsnämndens vägnar avgivet yttrande hade hälsovårdsnämndens ordförande samt förste stadsläkaren anfört, att de framställda ersättningsanspråken måste avvisas såsom otillräckligt grundade.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att framställningen — under hänvisning till hälsovårdsnämndens skrivelse i ärendet — icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/9 1944:

S. ROTH.

Framställning om anslag till uppförande av bekvämlighetsinrättning norr om slussvaktarebostaden.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 17 juli 1944.

§ 662.

Företogs till förnyad behandling det vid drätselkammarens sammanträde den 15 maj 1944, § 457, bordlagda ärendet angående borttagande av bekvämlighetsinrättningen invid fastigheten tomten nr 1 i kvarteret Trekanten, Östra Kanalgatan 8, samt uppförande av en ny dylik å annan plats.

I skrivelse till drätselkammaren den 27 april 1944 hade byggnadsfirman Johan M. Andersson hemställt, att den bekvämlighetsinrättning, som funnes vid Kanalgatan, måtte borttagas före den 1 juli. Som skäl för sin framställning hade byggnadsfirman åberopat, dels att i den av firman uppförda nybyggnaden å tomten nr 1 i kvarteret Trekanten inrymdes en restauranglokal med fönster åt Kanalgatan dels ock att inrättningen ifråga med all säkerhet komme att verka mycket störande för fastighetens övriga hyresgäster.

Fastighetsförvaltaren hade i avgivet yttrande anfört, att fastighetsägarna utmed Östra Kanalgatans norra del sedan lång tid tillbaka klagat över ifrågavarande bekvämlighetsinrättnings placering och den otrevnad densamma förorsakade i grannskapet. Med hänsyn till att bekvämlighetsinrättningen vore placerad endast 12 meter från fastigheten i hörnet av Kanalgatan och Nygatan, ansåge fastighetsförvaltaren det nödvändigt att avlägsna densamma från sin nuvarande plats. Fastighetsförvaltaren hade för sin del föreslagit, att en ny inrättning skulle uppföras å området på västra sidan Kanalen, det s. k. Kanaltorget i Karlbergsgatans förlängning. En bekvämlighetsinrättning av samma typ, som funnes vid centralstationen och Herrhagsparken med ytterhus av järnplåt och trebåsig torfåttinredning, inklusive ledningar, kostade i uppförande cirka 3,850 kronor.

Efter diskussion angående placering av en ny bekvämlighetsinrättning beslöt drätselkammaren, att den nuvarande inrättningen vid Kanalgatan omedelbart skulle rivas, samt att en ny inrättning skulle placeras på området väster om Kanalen norr om slussvaktsbostaden.

Drätselkammaren beslöt därjämte hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av en ny bekvämlighetsinrättning på området väster om kanalen norr om slussvaktsbostaden i stället för den nu vid Kanalgatan befintliga bevilja ett belopp av 3,850 kronor samt

att medel för ändamålet skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

NILS TUNEL.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte återremittera ärendet till drätselkammaren och därvid uppdraga åt kammaren att söka erhålla annan plats för uppförandet av bekvämlighetsinrättningen.

Enligt protokollet den 14/9 1944:

S. ROTH.

Karl Uno Schützers ansökan om rätt att försälja begagnade föremål.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 september 1944.

§ 198.

Hos Länsstyrelsen hade Karl Uno Schützer anhållit om tillstånd att idka handel med begagnade cyklar och maskiner i fastigheten Fahlgrensgatan 5.

Beredningsutskottet beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka framställningen.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Yttrande i anledning av Mary Collvins besvär över meddelat tillstånd till utsträckt affärstid.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 september 1944.

§ 199.

Mary Collvin hade anfört underdåniga besvär över Länsstyrelsens beslut den 31 december 1943, varigenom hon meddelat tillstånd att från sin kiosk

vid Hamngatan 20 försälja tobaksvaror vardagar 9—19. I besvären yrkades rätt att försälja tobaksvaror jämväl under den övriga tid, då kiosken fick hållas öppen.

Beredningsutskottet beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka bifall till besvären.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Val av nämnd för 1945 års allmänna fastighetstaxering.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 14 september 1944.*

§ 200.

Beredningsutskottet, som hade att avgiva förslag till val av nämnd för 1945 års allmänna fastighetstaxering, beslöt föreslå stadsfullmäktige att till ledamöter i fastighetstaxeringsnämnden för staden utse ingenjören Gustaf Gudmundson med byggmästaren Oscar Gustafsson som suppleant, direktören Bertil Österberg med direktören David Haglund som suppleant samt byggnadssnickaren Allan Göransson med byggnadssnickaren Eric Eriksson som suppleant.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Val av ledamot och suppleant i brandstyrelsen.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 14 september 1944.*

§ 201.

Sedan ingenjören Holger Nilsson på grund av förestående resa till Sydamerika av sagt sig uppdraget som ledamot av brandstyrelsen, beslöt beredningsutskottet föreslå, att stadsfullmäktige med godkännande av avsägelsen ville utse till ledamot av brandstyrelsen för tiden till den 1 januari 1945 ingenjören Åke Brag och till suppleant efter denne för samma tid ingenjören Gustaf Gudmunson.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Val av kommunalombud vid mantalsskrivningen år 1944.

I enlighet med därom av mantalsskrivningsförrättaren i staden gjord hemställan får magistraten härmed föreslå, att stadsfullmäktige måtte till kommunalombud vid mantalsskrivningen innevarande år utse f. poliskon-

staplarna Henrik Janzén, Richard Söderlund och K. J. Lindh, automatinkasseraren Otto Skoglund, bokhållaren Eric Pehrsson, försäljaren Gunnar Strid, extra exekutionsbiträdet Allan Svensson och f. polisöverkonstapeln Eric W. Nordin ävensom till suppleant t. f. rådhusvaktmästaren Thorsten Andersson.

Magistraten har hos länsstyrelsen anhållit, att ombudens antal måtte fastställas till åtta.

Karlstad den 6 september 1944.

På magistratens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte utse av magistraten föreslagna personer till kommunalombud och suppleant vid mantalsskrivningen innevarande år.

Enligt protokollet den 14/9 1944.

S. ROTH.

Magistratens förslag angående prägling av en stadens egen medalj.

Till stadsfullmäktige.

Vid åtskilliga tillfällen har det förnummits som mindre tillfredsställande att möjlighet saknats att från stadens sida hedra en avgående tjänsteman eller förtroendeman med lämpligt utmärkelsetecken. Den enda kategorien av stadens anställda, som vid avgång ur väl vitsordad tjänst erhåller — genom länsstyrelsens försorg — dylikt utmärkelsetecken, är polispersonalen. Magistraten hyser den uppfattningen att det skulle vara ägnat att på lyckligt sätt framhäva värdet av arbetet i stadens tjänst — i förtroendemanna- eller tjänstemannaställning — och därmed i sin mån även lända staden till gagn, om den avslutade gärningen på angivet sätt hedrades i yttre måtto. Då det av olika skäl måhända är mindre lämpligt att övergå till utdelning av Patriotiska sällskapet eller Sällskapet Pro Patrias medaljer vid ifrågakommande tillfällen, synes det magistraten ligga närmast till hands att staden låter prägla en stadens egen medalj. Prägling bör ske i förslagsvis åttonde storleken och endast i guld, och utdelning, genom ett för ändamålet tillsatt mindre utskott bestående av särskilt omdömesgilla personer, bör, för att den därmed avsedda utmärkelsen skall erhålla och bibehållas vid hög valör, som regel icke ske efter kortare tjänstetid eller arbete i förtroendemannaställning än 30 år. Utdelning av medaljen bör kunna ske i lika mån till lägre som högre befattningshavare samt till kvinnor lika väl som till män. Det synes icke olämpligt att utdelningen till medaljörer, som under visst år avgått ur tjänst respektive lämnat sin förtroendeställning, sker exempelvis i anslutning till stadsfullmäktiges första sammanträde nästkommande år.

Magistraten vill föreslå, att frågan måtte, efter vederbörlig beredning i vanlig ordning, hänskjutes för utredning till en för ändamålet tillsatt kommitté.

Karlstad den 22 maj 1944.

På magistratens vägnar:
GUNNAR LINDSKOG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 5 juni 1944.*

§ 543.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 22 maj 1944 hade magistraten förklarat sig hysa "den uppfattningen att det skulle vara ägnat att på lyckligt sätt framhäva värdet av arbetet i stadens tjänst — i förtroende- eller tjänstemannaställning — och därmed i sin mån även lända staden till gagn, om den avslutade gärningen" hedrades med lämpligt utmärkelsetecken. Magistraten ifrågasatte därför, att staden skulle låta prägla en stadens egen medalj och föreslog, att frågan måtte, efter vederbörlig beredning i vanlig ordning, hänskjutas till en för ändamålet tillsatt kommitté.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion förklara sig för sin del icke hava något att erinra mot att en kommitté tillsattes för ändamålet.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR. †

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i
Karlstad beredningsutskott den 14 september 1944.*

§ 203.

I anledning av magistratens förslag om prägling av en stadens egen medalj beslöt beredningsutskottet föreslå

att stadsfullmäktige måtte för frågans utredning tillsätta en kommitté på tre personer och som ledamöter i denna kommitté välja magistratens ordförande borgmästaren Gunnar Lindskog, stadsfullmäktiges ordförande bankdirektören Anton Dahlin och drätselkammarens ordförande banförmannen Axel Karlsson.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 19 Oktober 1944.

N:o 11.

Förslag angående inköp från Axel Eriksson och Hilda Lindström av stadsägan nr 1940 inom Våxnäsområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1944.

§ 807.

Meddelade stadsombudsmannen, att på stadsfullmäktiges godkännande beroende avtal upprättats med ägarna av stadsägan nr 1940 om 31265,95 kvadratmeter angående förvärv åt staden av nämnda stadsäga för en köpeskilling av 3,000 kronor, som skulle erläggas kontant vid tillträdet den 1 november 1944. Fastigheten ägdes av f. lantbrukaren Axel Eriksson och fröken Hilda Lindström. Tomtkommitterade hade för sin del tillstyrkt, att staden för ovannämnda köpeskilling skulle förvärva fastigheten ifråga.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för en köpeskilling av 3,000 kronor förvärva Axel Eriksson och Hilda Lindström tillhöriga fastigheten, stadsägan nr 1940 om 31265,95 kvadratmeter samt

att medel för ändamålet skola bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Förslag angående påbyggnad av rådhusets norra flygel, m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1944.

§ 816.

Föredrogs följande från stadsarkitekten inkomna skrivelse angående påbyggnad av rådhusets norra flygel m. m.:

"Till Drätselkammaren.

Härmed inlämnas förslag till påbyggnad av rådhusets norra flygel för elverkets lokaler samt omändring av byggnadskontorets, allt för att hereda bättre utrymmen.

I kostnadsförslaget har även inräknats renovering av det rum, som nu disponeras av drätselkammarens ordförande samt mindre ändring i stadsarkitektens lokaler.

Kostnadsberäkning:

Byggnadsarbetet	32,000:—
Värme- och sanitäranläggning	3,100:—
El. installation med armatur	1,800:—
Ritningar och arbetsledning samt program för el. installation och värmeanläggning	900:—
Diverse och oförutsedda	3,200:—
	Kronor 41,000:—

Kostnader för gardiner och möbler äro ej inräknade.

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 23 september 1944.

OLLE LAGERGREN."

I ärendet hade kommittén för utredning av stadens kommunala lokalbehov avgivit yttrande.

Herr ordföranden framhöll, att behovet av ökade lokalutrymmen för de olika expeditionerna på rådhuset vore trängande. Lokalkommittén hade därför planerat att genom en nybyggnad för brandstationen å det för allmänt ändamål reserverade kvarteret Biet inom stadsdelen Sundsta bereda plats åt polisen i den nuvarande brandstationsbyggnaden, som med jämförelsevis små förändringar vore lämplig för detta ändamål. I avvaktan på genomförandet av dessa större projekt vore emellertid den ifrågasatta påbyggnaden av rådhusets norra flygel i hög grad önskvärd för att en omedelbar lättnad skulle kunna åstadkommas. De lokalutrymmen, som komme att utvinnas genom den nu ifrågasatta påbyggnaden komme under alla omständigheter att väl behövas för framtiden.

Drätselkammaren beslöt förorda den ifrågasatta påbyggnaden av rådhusets norra flygel och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande snarast möjligt av de i stadsarkitektens skrivelse närmare angivna arbetena bevilja ett belopp av 41,000 kronor samt

att medel för ändamålet skola täckas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Förslag angående utfyllnad av Tyggårdsviken.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 25 september 1944.*

§ 795.

Föredrogs följande från hamnstyrelsen inkomna protokollsutdrag angående Tyggårdsvikens utfyllnad:

”Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i Karlstad
den 29 augusti 1944.

§ 49.

Från hamningeniören hade inkommit skrivelse av den 25 juli 1944 med därtill fogad arbetsplan och kostnadsberäkning angående Tyggårdsvikens uppfyllning med muddermassa från muddring i yttre hamnen, se bil.

Efter det ärendet varit på cirkulation bland hamnstyrelsens ledamöter, upptogs ärendet nu till behandling, och beslöt hamnstyrelsen härvid efter hållen överläggning att hos stadsfullmäktige anhålla,

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av kr. 100,000 för arbetets utförande enligt den av hamningeniören uppgjorda arbetsplanen,

att stadsfullmäktige ville uppdraga åt hamnstyrelsen,

dels att hos Statens arbetsmarknadskommission hemställa om medgivande till arbetets igångsättande såsom beredskapsarbete under år 1945 med högsta möjliga statsbidrag, dels ock i övrigt vidtaga alla för arbetets utförande erforderliga åtgärder.

Som ovan.

In fidem:

MAGNUS BENGZON.”

Vid skrivelsen hade fogats en skrivelse av hamningeniören av den 21 juli 1944 jämte arbetsplan och kostnadsberäkning.

Med tillstyrkan av hamnstyrelsens förslag beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett anslag på 100,000 kronor för utfyllnad av Tyggårdsviken enligt den av hamningeniören uppgjorda arbetsplanen;

att uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Statens arbetsmarknadskommission hemställa om medgivande till arbetets igångsättande såsom beredskapsarbete under år 1945 med största möjliga statsbidrag och att i övrigt vidtaga alla för arbetets utförande erforderliga åtgärder;

att den del av kostnaderna för utförande av ifrågavarande arbete, som icke kan bestridas av statsmedel skall täckas medelset uttaxering under en tid av fem år eller den kortare tid, drätselkammaren kunde komma att föreslå samt

att kostnaderna för arbetena ifråga skola påföras hamnen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Till Hamnstyrelsen.

Ang. Tyggårdsvikens uppfyllning med muddermassor från muddring i yttre hamnen.

I september 1943 inkom till hamnstyrelsen från Kommerskollegium en cirkulärskrivelse med förfrågan om lämpligt s. k. investeringsarbete i Karlstads Hamn, avsett att komma till utförande för lindrande av eventuell arbetslöshet under budgetåren 1944/45, 1945/46 och 1946/47, under förutsättning av den för fredsförhållanden normala angelägenhetsbedömningen.

Såsom svar på denna cirkulärskrivelse föreslogs såsom lämpligt objekt arbete med utfyllande av Tyggårdsvikens ännu icke uppfyllda område, i avsikt att därstädes kunna bereda plats för ytterligare tomter till magasin, hantverk och smärre industrier, varvid uppgavs att fyllnadsmassorna skulle anskaffas genom muddring i yttre hamnen. Samtidigt meddelades att förutsättningarna för denna utfyllning med muddermassor vore att avloppsledningar bleve anlagda i Tyggårdsviken. Dessa måste anslutas till stadens huvudavloppsnät till Haga kloakpumpstation, så att man kunde slopa nuvarande dragdicket i Tyggårdsviken, jämte därtill hörande särskilda vattenuppfodringspump, placerad å udden mitt emot f. d. glasbruket.

Läget av dessa avloppsledningar måste givetvis anpassas till blivande stadsplan för Tyggårdsviken. Förslag till sådan plan, som i flera alternativ varit föremål för upprepade granskningar inom hamnstyrelsen i samband med förslaget till generalplan för staden och hamnen, blev icke godkänt av hamnstyrelsen och generalplaneberedningen förrän i maj d. å. och är den 16 juni 1944 av byggnadsnämnden godkänt och utställt till offentlig granskning, enligt § 19 stadsplanelagen.

Såsom framgår av härmed fogad skrivelse från 1:ste byråingeniör Gösta Hall i Kungl. Kommunikationsdepartementet (bil. 1)*) har Kommerskollegium i en till Statens investeringsutredning avgiven plan över arbeten, avsedda att vid arbetslöshet komma till utförande, förordat det av staden föreslagna muddrings- och utfyllnadsarbetet.

Sedermera har Statens investeringsutredning i skrivelse av 9 februari 1944 (bil. 2)*) dels meddelat att berörda företag intagits i preliminär investeringsplan beträffande handelshamnarne för budgetåret 1944/45 med ett belopp av Kr. 100,000:—, dels anhållit att detaljplanering av företaget i den mån så icke tidigare skett måtte av hamnförvaltningen skyndsamt utföras så att arbetet kan igångsättas med kortast möjliga varsel.

Detta innebär att för arbetets utförande kan erhållas statsbidrag under förutsättning av att sådan arbetslöshet i Karlstad föreligger att Statens Arbetsmarknadskommission, efter förnyad prövning, medgiver arbetets igångsättning såsom beredskapsarbete med statsbidrag.

Själva muddrings- och utfyllningsarbetet beräknas taga en tid av 5 à 5½ månader och med förberedelser såsom rännbyggnader, ut- och avrustningar av muddermaterielen m. m., blir hela byggnadstiden c:a 6½ à 7 månader. I korrespondansen med Statens investeringsutredning har jag därför framhållit att muddrings- och utfyllnadsarbetet, för att icke bliva onödigtvis fördyrat, bör utföras i ett sammanhang under en seglationsperiod april—oktober, och icke uppdelas på två säsonger. Detta bl. a. av det skälet att

*) Handlingarna finnas tillgängliga å stadsombudsmannens expedition.

mudderverket och mudderelevatorns ut- och avrustning icke skall behöva ske två gånger, samt bogserbåt icke behöva anskaffas under två seglations-säsonger.

Arbetstiden kommer då icke att infalla under statligt budgetår (1/7 1944—1/7 1945) utan under ett kalenderår, som alltså tidigast kan bli 1945.

För att säkerställa möjligheten att påbörja utfyllnaden våren 1945 föreslog jag genom skrivelse av 30/5 d. å. till drätselkammaren att avloppsledningarnes utförande, till en beräknad kostnad av Kr. 21,500:— måtte samordnas med de arbeten, som pågå med utförande av ny huvudavloppsledning mellan Haga pumpstation och Hamngatan. Detta har godkänts och anslag beviljats enligt stadsfullmäktiges beslut av 15/6 1944.

Statens arbetsmarknadskommision har också i skrivelse till Karlstads arbetslöshetskommitté av 21 juni 1944 medgivit att dessa ledningar omedelbart få utföras såsom beredskapsarbete med statsbidrag. Arbetet är igångsatt och beräknas att ledningarna bli färdiga i höst.

Den i april d. å. utarbetade, detaljerade arbetsplanen för själva muddrings- och utfyllnadsarbetet, jämte därtill hörande ritningar och kostnadsberäkning, slutande å Kr. 100,000:—, bilägges härmed (bil. 3) och föreslås, med hänvisning till vad ovan anförts, att hamnstyrelsen vid lämplig tidpunkt gör framställning till stadsfullmäktige om erforderligt anslag.

Karlstad den 25 juli 1944.

ERIK BJÖRKMAN.

Bil. 3.

ARBETSPLAN OCH KOSTNADSBERÄKNING

för utförande av muddring i Karlstads hamns inseglingsrännan, nuvarande hamnbassäng och blivande hamnbassäng samt muddermassornas utfyllande i Tyggårdsvikens ännu icke uppfyllda del, i och för dess användning till tomter för magasins- och hantverksbyggnader.

Den del av Tyggårdsviken, som behöver fyllas framgår av bifogade ritning litt. F 36 och sektioner å ritning litt. F 37. Erforderlig fyllnadsmassa är 48,000 kbm.

Innan denna fyllning verkställes är avsikten att utlägga de å ritning litt. F 36 visade avloppsledningarna. Detta arbete som beräknas kosta Kr. 21,500:— är avsett att under sommaren—hösten 1944 komma till utförande såsom statskommunalt beredskapsarbete med statsbidrag i samband med det liknande arbete, som sedan nyåret 1944 pågått mellan Haga pumpstation och vägporten i Hamngatan.

Anskaffandet av ovan angivna fyllnadsmassa, 48,000 kbm., avses ske genom muddring med Karlstads hamns eget mudderverk Björn, dels i inseglingsrännan till hamnen, dels i hamnbassängen, å platser som angivits å bifogade ritning litt. E. 85, samt muddrets bogserande i prämar till Tyggårdsviken, varest det med den av hamnen ägda mudderelevatoren lossas och på bockar upplagda rännor utspolas över det område, som skall fyllas.

Muddringen i hamnens inseglingsrännan är f. n. nödvändigt att snarast möjligt utföra, med hänsyn till att farleden, dels mitt för Röskär dels närmare yttre hamnen, f. n. icke håller erforderligt djup vid lågvatten i Väneren, och det är endast på grund av högre vattenstånd under de senare åren, som trafiken kunnat ostörd fortgå med fartyg av full last, med numera ökat djupgående.

I inseglingsrännan behöver f. n. muddras c:a 19,000 kbm. vid Röskär (område A å ritn. Litt. E 85), c:a 17,000 kbm. vid inseglingsrännans inre del (område B) återstående c:a 12,000 kbm. muddras i hamnbassängen (inom område C).

KOSTNADSBERÄKNING.

Fyllnads-(muddrings-)massa, 48,000 m³.Mudderverkets dagskapacitet (per 8 tim.) 400 m³.Muddringstid alltså $\frac{48000}{400} = 120$ dagar.

KOSTNADER:

	Arbetslöner	Materiel och körslor	Summa
För mudderverket			
enligt bilagd specifikation 120 dagar à 180:— ..	11,400:—	10,200:—	21,600:—
För elevatorn			
enligt bilagd specifikation 120 dagar à 145:— ..	9,600:—	7,800:—	17,400:—
För pråmarne			
enligt bilagd specifikation 120 dagar à 56:— ..	6,720:—	—	6,720:—
Bogserbåt			
enligt bilagd specifikation 120 dagar à 130:— ..	4,080:—	11,520:—	15,600:—
Extra bogsering			
förslagsvis	—	2,400:—	2,400:—
Rännbyggnaden i Tyggårdsviken:			
Bockar	2,500:—		
Rännor	3,000:—		
6"×6" sparrar	1,000:—		
Uppsättning och nedtagning	4,000:—	4,000:—	6,500:—
			10,500:—
Manskap på tippen			
för vallskötsel och terrassering 5 man i 120 da- gar = 600 dagsv. à 13:—	7,800:—	—	7,800:—
Muddermaterielens ut- och avrustning			
10 man i 25 dagar = 250 dagsv. à 14:—	3,500:—	—	3,500:—
Ersättningsdelar, reparation av slitage för mud- derverk och elevator	—	6,000:—	6,000:—
Arbetsledning, diverse och oförutsett	4,200:—	4,280:—	8,480:—
	<u>51,300:—</u>	<u>48,700:—</u>	<u>100,000:—</u>

Kostnad pr muddrad och utfylld m³ = $\frac{100000}{48000} = \text{Kr. } 2:08/\text{m}^3$.

Karlstad den 15 april 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.

SPECIFIKATION

å kostnader för muddermaterielens drift pr dag (8 tim.)

Mudderverket Björn	Arbetslöner	Materiel	Summa
Mudderbas	15:—	—	—
Vinchman	14:—	—	—
Maskinist	14:—	—	—
Hjälpejdare	13:—	—	—
3 besättningskarlar à 13:—	39:—	—	—
8 hl. kol = 3,5 m ³ 1:ma björkved à 20:—	—	70:—	—
Smörjmedel m. m.	—	15:—	—
	95:—	85:—	180:—
Mudderelevatorn			
Förman (samtidigt vinchman)	15:—	—	—
4 besättningskarlar à 13:—	52:—	—	—
1 man i slisken	13:—	—	—
Elektrisk kraft	—	50:—	—
Smörjmedel	—	15:—	—
	80:—	65:—	145:—
4 pråmar			
4 pråmkarlar à 14:—	56:—	—	56:—
Bogserbåt			
Enligt hamnkaptens utredning:			
Hyra pr dag	—	50:—	—
2 besättningskarlar (inkl. dagtr. à 17:—)	34:—	—	—
Pannved, 2,5 m ³ à 14:—	—	38:—	—
Oljor m. m.	—	8:—	—
	34:—	96:—	130:—

TYGGARDSVIKENS UTFYLLNING.

Kostnader för tomtmarkens ordnande.

För utfyllningen:

Enligt arbetsplan av 15/4 1944:			
Utfylld kubikmassa			48,000 m ³
Utfylld areal, brutto			23,300 m ²
Utfylld areal, tomtmark			14,700 m ²
Utfylld areal, gatumark			8,600 m ²
Kostnad pr m ³ utfyllning $\frac{100000}{48000} =$	Kr.		2,08/m ³
Kostnad för utfylld areal, brutto $\frac{100000}{23300} =$	Kr.		4,29/m ²
Kostnad för utfylld tomtmark $\frac{100000}{14700} =$	Kr.		6,80/m ²

För avloppsledningar:

Enligt arbetsplan av 30/5 1944:			
Kostnad pr m ² tomtmark $\frac{21500}{14700} =$	Kr.		1,45/m ²

För gatornas ordnande:

8,600 m² gatumark, terrasserad, grundförstärkt, makadamiserad och grusad samt försedd med dagvattenbrunnar à 7/m² = 60,200:—.

Fördelat på tomtmarken blir kostnaden = $\frac{60200}{14700} = \dots\dots\dots$ Kr. 4,00/m²

S:a kostnader pr m² tomtmark = $\dots\dots\dots$ Kr. 12,28/m²

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Förslag angående tilläggsavtal rörande flygfältet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 25 september 1944.

§ 794.

I skrivelse av den 18 september 1944 hade Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen hemställt, att Karlstads stad måtte *dels* medgiva Kronan rätt att framdeles utan stadens hörande utarrendera mark av till Kronan för flygplatsen upplåtna områden *dels* ock bekräfta, att Kronan äger rätt att uppbära arrende av sålunda upplåten mark.

Följande av stadsombudsmannen med anledning av ovannämnda skrivelse upprättade avtalsförslag föredrogs:

"A V T A L.

Såsom tillägg till mellan Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen i egenskap av luftfartsmyndighet, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, här nedan kallad Kronan, samt Karlstads stad genom dess drätselkammare, här nedan kallad staden, den 11 och den 13 maj 1939 samt den 19 juni och den 18 september 1944 tecknade avtal angående upplåtelse av mark till flygplats i Karlstad har denna dag följande överenskommelse träffats:

1:o) Staden medgiver Kronan rätt att framdeles utan stadens hörande utarrendera de markområden i Karlstad, som genom avtal mellan Kronan och staden av den 11 och den 13 maj 1939 samt den 19 juni och den 18 september 1944 upplåtits till Kronan att användas såsom flygplats till allmänt bruk, dock först från tidpunkt, då Kronan enligt nämnda avtal själv disponerar över marken ifråga.

2:o) Kronan äger rätt att — jämlikt § 6 i huvudavtalet av den 11 och den 13 maj 1939 — uppbära arrende av mark, som enligt vad i mom. 1) här ovan sagts utarrenderas av Kronan.

Av detta avtal hava två lika lydande exemplar upprättats och utväxlats.

Stockholm den

Karlstad den"

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna ovanintagna avtalsförslag samt bemyndiga drätselkammaren att genom sin ordförande och sekreterare med för staden bindande verkan underteckna avtalet ifråga.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad drätselkammaren föreslagit.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Framställning angående medel till ledningar och gator för Bellevueområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1944.

§ 832.

Föredrogs följande skrivelse av byggnadschefen angående ledningar och gator för ett planerat bostadsområde vid Bellevue:

"FÖRSLAG till bostadsområde vid Bellevue.

Enligt upprättat förslag till stadsplan har efter verkställda borrhningar och terrängundersökningar utförts kostnadsberäkningar för utförande av vatten- och avloppsledningar samt gator för det område varå ifrågasatts uppförande av hyreshus för bl. a. ammunitionsfabrikens (AMF) personal.

Såsom 1:sta utbyggnadsskede vore avsikten att endast iordningställa det område som med brun färg markerats å bilagda ritning litt. B 359, varest ledningar i huvudsak kunna utföras utan bergsprängning. Å detta område beräknas bli plats för 34 å 35 tomter med c:a 190 lägenheter.

I samband med exploateringen av detta område har föreslagits att nuvarande tillfartsvägen utmed Skoghallsbanan fram till avtagsvägen till AMF breddas från nuvarande 4 å 5 meter till 7 meter.

Vatten- och avloppsledningarna äro avsedda att kopplas å de ledningar utmed Skoghallsbanan, som utförts för AMF. Av dessa ledningar har staden utfört och bekostat vattenledningen (150 m/m) under det att AMF utfört och bekostat avloppsledningen (300 m/m). Underhandlingar ha skett med Försvarsväsendets fabriksstyrelse om denna inkoppling av Bellevueområdets ledningar, baserade på att staden skall äga rätt verkställa dylik inkoppling och insläppa avloppsvatten i ifrågavarande ledning i den omfattning och så länge som AMF icke själv utnyttjar ledningens fulla kapacitet, med skyldighet för staden att om ledningen blir överbelastad framdeles anlägga ny huvudledning ned mot älven, såsom antytts å planritningen litt. B 359.

Gatorna inom tilltänkta bostadsområdet utföres såsom grusade vägar utan stensatta rännstenar och kantstenar och utan särskilda gångbanor.

Beräknade kostnaderna för detta 1:sta utbyggnadsskede ställa sig i sammandrag sålunda:

SAMMANDRAG

av kostnader för vatten och avlopp samt gatuarbeten för bostadsområdet Bellevue, enligt ritning litt. B 359 och 360.

1:sta utbyggnadsetappen.

LEDNINGAR:

Ledningssträckor	Arbetskostnad	Materiel o. körslor	Summa för avlopp	Summa för vatten	Sammandrag för kostn. för vatten och avlopp
R—E—H					
Avlopp	5,800:—	4,200:—	10,000:—	—	19,800:—
Vatten	4,000:—	5,800:—	—	9,800:—	
K—L—T					
Avlopp	4,500:—	3,200:—	7,700:—	—	15,700:—
Vatten	3,000:—	5,000:—	—	8,000:—	
L—P och H—V					
Avlopp	2,500:—	1,000:—	3,500:—	—	8,100:—
Vatten	2,500:—	2,100:—	—	4,600:—	
Summa Kronor	22,300:—	21,300:—	21,200:—	22,400:—	43,600:—

GATUARBETEN:

Utföras såsom grusvägar utan rännstenar	Arbetskostnad	Materiel o. körslor	Summa kostnad
Gatusträckor			
R—E—H	5,800:—	5,900:—	11,700:—
K—L—T	4,400:—	4,800:—	9,200:—
L—P	2,000:—	1,700:—	3,700:—
Breddning av Ullebergsvägen	9,000:—	7,000:—	16,000:—
Summa Kronor	21,200:—	19,400:—	40,600:—

SAMMANFATTNING:

Ledningar	22,300:—	21,300:—	43,600:—
Gatuarbeten	21,200:—	19,400:—	40,600:—
Summa Kronor	43,500:—	40,700:—	84,200:—

Karlstad den 29 september 1944.

ERIK BJÖRKMAN."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp på sammanlagt 84,200 kronor till ledningar och gatuarbeten för ett planerat bostadsområde vid Bellevue samt

att medel för ändamålet skola förskottas av tillgängliga medel och täckas av till fastighetsförsäljningsfonden inflytande köpeskillingar för av staden försålda tomter.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens framställning.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Förslag till stadga för sopnedkast inom Karlstad stad.

Utdrag av protokoll, hållet hos hälsovårdsnämnden i Karlstad den 9 februari 1944.

§ 83.

Den 8 december 1943 beslöt hälsovårdsnämnden godkänna ett av kommittén för förberedande granskning av förste stadsläkarens förslag till renhållningsstadga till hälsovårdsnämnden ingivet förslag till Stadga för inrättande av sopnedkast inom Karlstads stad. Nämnden beslöt vidare hos byggnadsnämnden anhålla om yttrande, huruvida byggnadsnämnden för sin del ville godkänna förslaget samt medverka därtill, att detsamma bleve av stadsfullmäktige antaget och av länssyrelsen fastställt.

Från byggnadsnämnden hade inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

"Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 7 januari 1944.

§ 9.

Byggnadsnämnden hade att yttra sig över ett av hälsovårdsnämnden uppgjort förslag till stadga för inrättande av sopnedkast inom Karlstad.

Efter överläggning beslöt nämnden uttala, att den icke hade något att erinra emot det föreliggande förslaget.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL."

Nämnden beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att antaga föreliggande förslag till Stadga för inrättande av sopnedkast inom Karlstads stad samt

att hos länsstyrelsen hemställa om fastställelse å det-
samma.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

FÖRSLAG

till Stadga för inrättande av sopnedkast inom Karlstad stad.

§ 1.

För inrättande eller ändrande av sopnedkast med uppsamlingskäril utan lock erfordras hälsovårdsnämndens medgivande.

Den som vill inrätta eller ändra sådant sopnedkast skall därom till hälsovårdsnämnden ingiva skriftlig ansökan, åtföljd av ritning över anläggningen.

Anläggningen får ej tagas i bruk, förrän den blivit av vederbörande hälsovårdsinspektör godkänd.

§ 2.

Sopnedkast skall förläggas antingen vid trappa eller å annan lämplig plats.

§ 3.

Sopnedkastets schakt skall hava en inre diameter av 40—43 cm. Till schaktet hörande grenrör få ej hava större inre diameter än 30 cm.

Schakt med tillhörande grenrör skall utföras av glacerade stengodsror eller rör av annat lämpligt material. Rören skola väl sammanfogas i cement.

Schakt skall, där särskilda maskinella ventilationsanordningar ej inrättats, uppdragas över yttertakets samt förses med lämplig huv. Ovan översta nedkastöppningen må schaktet utföras av plåt eller dylikt och med inre diameter av minst 27 cm.

§ 4.

Lucka till grenrör skall vara av metall och tätt slutande samt placerad med underkanten minst 120 cm. ovan golv.

§ 5.

Soprum skall, med iakttagande av att som regel ett sopkäril erfordras för vart tredje hushåll, rymma så många sopkäril, att hämtning av sopor icke behöves ske mer än en gång i veckan.

Soprum skall vara helt avskilt från övriga utrymmen och lätt tillgängligt för hämtning av sopor.

Takhöjden i soprummet får i sin huvuddel ej vara lägre än 1,80 meter; dock äger hälsovårdsnämnden i särskilda fall medgiva lägre takhöjd.

§ 6.

I soprum och förrum skola golv, väggar och tak vara av stålslipad cement eller annat lämpligt material.

Dörr till soprum och förrum skall vara av järn eller invändigt klädd med plåt samt tätt slutande och försedd med anordning för självstängning.

Soprum skall vara försett med golvbrunn.

Soprum och förrum skola vara försedda med direkta friskluftsintag, som skola hava en storlek av högst 100 kvcm. och vara råttsäkra.

Förrum skall vara försett med evakueringsanordning, lämpligen mynnande i soprummet.

Vattenledning med tappkran och slang för spolning skall finnas i soprum eller förrum.

I soprum, förrum och eventuellt förekommande passage eller trappa skall finnas tillfredsställande belysningsanordning.

I soprum och förrum få ej förvaras ovidkommande föremål.

§ 7.

Mellan schaktets nedre del och sopkärlets överkant skall avståndet vara minst 20 och högst 40 cm.

§ 8.

Avfall, som nedlägges i sopnedkast, skall vara inlagt i paket. Flytande ämnen få icke hällas i sopnedkast.

Av hälsovårdsnämnden fastställt anslag angående sopnedkasts begagnande skall av fastighetsägaren uppsättas på lämplig plats invid varje nedkastlucka.

§ 9.

Sopkärl skall vara av modell, som blivit av nämnden godkänd.

§ 10.

Bryter någon mot föreskrifterna i denna stadga straffes med dagsböter, där ej straff enligt allmän lag eller författning bör följa å förseelsen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 15 maj 1944.

§ 466.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 20 mars 1944, § 239, senast bordlagda ärendet angående hälsovårdsnämndens förslag till stadga för sopnedkast inom Karlstads stad.

Följande av särskilda kommitterade ingivna skrivelse med förslag till ändrad lydelse av § 6 i hälsovårdsnämndens förslag föredrogs:

"Till Drätselkammaren.

Undertecknade, åt vilka drätselkammaren uppdragit att inkomma med förslag till ändring i vissa hänseenden i det 'förslag till stadga för sopnedkast inom Karlstads stad', som av hälsovårdsnämnden överlämnats till drätselkammaren, få efter granskning av nämndens förslag meddela följande.

För att möjliggöra inrättande av soprum utan golvbrunn och spolningsanordningar i fastigheter med sopförbränning, där soprummet är anordnat så, att sopkärlet helt upptager detsamma, föreslås följande lydelse å 6 §:

'§ 6.

I soprum och förrum skola golv, väggar och tak vara av stålslpad cement eller annat lämpligt material.

Dörr till soprum och förrum skall vara av järn eller invändigt klädd med plåt samt tätt slutande och försedd med anordning för självstängning.

Soprum och förrum skola vara försedda med direkta friskluftsintag, som skola hava en storlek av högst 100 kvcm. och vara rättsäkra.

Förrum skall vara försett med evakueringsanordning, lämpligen mynnande i soprummet.

Soprum skall vara försett med golvbrunn. Därjämte skall i soprum eller förrum finnas vattenledning med tappkran och slang för spolning. Dock må i fastighet, där sopförbränning äger rum, soprum, som helt upptages av sopkärlet, anordnas utan golvbrunn och förut nämnda anordningar för spolning.

I soprum, förrum och eventuellt förekommande passage eller trappa skall finnas tillfredsställande belysningsanordning.

I soprum och förrum få ej förvaras ovidkommande föremål.

I övrigt finna vi icke anledning föreslå någon ändring i hälsovårdsnämndens förslag.

Karlstad den 3 maj 1944.

NILS O. HULT.

NILS TUNEL"

Drätselkammaren beslöt tillstyrka bifall till hälsovårdsnämndens förslag till stadga för sopnedkast inom Karlstads stad med den av särskilda kommitterade föreslagna ändrade lydelsen av § 6 i förslaget.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla hälsovårdsnämndens framställning med av drätselkammaren föreslagen ändrad lydelse av 6 §.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Infordrad förklaring i anledning av anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 25/5 1944, § 168, angående tjänsteårsberäkning för kriminalkonstapeln Erik Mag-nof Kjellberg.

Översändes till magistraten i Karlstad, som ville över besvären infordra stadsfullmäktiges i Karlstad förklaring samt därmed jämte remisshandlingarna hit inkomma.

Karlstad i landskansliet den 20 juni 1944.

På tjänstens vägnar:

BERTIL GEIJER.

Till Länsstyrelsen i Värmlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anförda besvär över Stadsfullmäktiges i Karlstad beslut den 25 maj 1944, i vilket undertecknads ansökan att såsom tjänstetid för beräkning av ålderstillägg få inräkna tiden 1 januari 1940—31 januari 1944, då jag uppehållit en befattning som assistent vid statens kriminaltekniska anstalt i Stockholm, blivit bifallen under förut-

sättning, att jag skriftligen skulle förbinda mig att kvarstanna i stadens tjänst i 3 år eller eljest återbetala viss del av i anledning av beslutet utbetalda ålderstillägg. Besvären gälla nämnda villkor.

Avlönings- och pensionsreglementet för polispersonalen i Karlstads stads polisdistrikt § 2, stycket 4 a åberopas. I detta stadgande finnes ingenting nämnt om något sådant villkor, som av Stadsfullmäktige beträffande mig beslutats.

Under den tid jag varit assistent vid statens kriminaltekniska anstalt, har jag haft tjänstledighet från min befattning vid Karlstads poliskår, men har jag under denna tid befordrats till kriminalkonstapel. Jag har ej åtnjutit någon lön från polisverket i Karlstad under tiden, men har särskild överenskommelse träffats mellan statsverket och Karlstads stad beträffande min pension. Vid mitt tillträde av tjänsten i Stockholm utlovades från statsverket, att jag ej skulle förlora ekonomiskt på grund av assistentförordnandet vid eventuell återgång till tjänsten i Karlstad. I förarbetena till kungörelsen om inrättande av statens kriminaltekniska anstalt förutskickades, att kommunerna lojalt skulle ställa kvalificerade polismän till anstaltens förfogande. Detta var en nödvändig förutsättning för att anstalten skulle kunna komma till stånd. I ett fall förelåg svårighet för en kriminalkonstapel att erhålla tjänstledighet för att tillträda en assistentbefattning, men ordnades tjänstledighet genom statsmaktens ingripande. En kriminalkonstapel från Norrköping, som slutade sin anställning vid statens kriminaltekniska anstalt den 1 april 1944, befarade svårigheter beträffande rättigheten att få räkna tjänstetiden vid anstalten, när det gällde beräkning av ålderstillägg. För den skull rådgjorde han med anstaltens föreståndare, docenten Harry Söderman, som, efter konferens med vederbörande i Kungl. Socialdepartementet, uppgav, att ett eventuellt beslut av Stadsfullmäktige i Norrköping i för kriminalkonstapeln oförmånlig riktning säkerligen skulle bliva ändrat i högsta instans.

I 15 § 1 stycket lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket stadgas följande:

"Polisdistrikts kostnader för polispersonal, som i distriktet finnes anställd för hela rikets behov, samt för särskilda anordningar för polisväsendet i sin helhet skola gottgöras polisdistriktet av statsmedel."

Min tjänstgöring vid statens kriminaltekniska anstalt har utförts för rikets polisväsen i sin helhet, således jämväl för Karlstads polisväsen, och av den anledningen borde, enligt mitt förmenande, tjänstgöringen ifråga icke verka avbrytande på tjänsteårsberäkningen, utan borde min ansökan ha blivit beviljad utan inskränkningar. Bestämmelser i kommunala reglementen torde nämligen ej kunna inskränka på mig enligt polislagen tillkommande rättigheter.

Därest jag icke varit borta från min tjänst här i staden, skulle jag redan tidigare ha kommit i åtnjutande av samtliga ålderstillägg. Min ansökan innebär således ingen direkt förlust för staden. Föreskrivandet, att jag skulle förbinda mig att kvarstanna i Karlstads stads tjänst i 3 år eller i annat fall återbetala viss del av vad jag utbetallat i fråga om ålderstillägg, torde även vara att anse som ett sådant tvång, som omnämnes i avtalslagen, även om man kan tvista om huruvida bestämmelsen kan ha någon rättslig verkan. Min avlöning är icke så stor, att jag kan avstå från ifrågasvarande löneförmån, varför jag, därest Stadsfullmäktiges beslut vinner laga

kraft, nödgas godkänna det föreskrivna villkoret. För närvarande har jag ej för avsikt att söka befordran inom annat polisdistrikt, men därest sådant tillfälle skulle yppa sig, bör jag naturligtvis ha min frihet att utnyttja en sådan chans. Inom Karlstads poliskår är min enda möjlighet till befordran att övergå till ordningspolisen. Då emellertid mitt intresse och även min utbildning i yrket inriktats på kriminalpolitjänst, skulle jag naturligtvis hellre söka en befordran inom denna gren av polisverksamheten, även om jag därigenom måste flytta till annan ort. Om så skulle bliva fallet, lider Karlstads stad härigenom ingen ekonomisk förlust, enär min tjänstgöring vid statens kriminaltekniska anstalt *helt* bekostats av staten.

På grund av ovan anförda får jag härigenom vördsamt anhålla, att Länsstyrelsen ville upphäva det anförda stadsfullmäktigebeslutet i vad detsamma innefattar särskilt villkor för utbetalande till mig av ålderstillägg, alldestund jag, på grund av vad ovan anförts och med hänsyn till tjänstgöringens vid statens kriminaltekniska anstalt art utan vidare torde vara berättigad till ålderstillägget ifråga, varför Stadsfullmäktiges stipulerande av det påtalade särskilda villkoret måste anses kränka min enskilda rätt.

Karlstad den 27 maj 1944.

ERIC KJELLBERG.

Kriminalkonstapel.

*Utdrag av protokoll, hållet hos polisnämnden i
Karlstad den 22 augusti 1944.*

§ 79.

För yttrande hade stadsfullmäktige översänt av kriminalkonstapeln Eric Kjellberg hos länsstyrelsen anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1944, att såsom villkor för rätt för Kjellberg att såsom tjänstetid för beräkning av ålderstillägg få inräkna den tid, han uppehållit en befattning såsom assistent vid Statens kriminaltekniska anstalt, föreskriva, att han skriftligen skulle förbinda sig att kvarstanna i stadens tjänst i tre år eller eljest återbetala viss del av i anledning av beslutet utbetalda ålderstillägg.

I ärendet hade polismästaren till nämnden ingivit ett så lydande yttrande:

"Till Polisnämnden, Karlstad.

Anmodad att inkomma med yttrande angående kriminalkonstapeln Kjellbergs besvär över Stadsfullmäktiges i Karlstad beslut att vid beviljandet av vissa ålderstillägg knyta det villkoret, att Kjellberg skulle skriftligen förbinda sig att stanna i stadens tjänst i tre år, får jag anförda följande.

Kjellbergs duglighet är av den beskaffenhet, att jag helst skulle se, att han under alla förhållanden kunde bevaras åt polisverket. Fördens skull vore det fördelaktigt, om det av Stadsfullmäktige beslutade villkoret kunde anses vara giltigt.

Emellertid föreskrives i 7 § 1 mom. polislagen, att även annan polisman än sådan, som enligt 5 eller 6 § skall tjänstgöra vid Statspolisen eller såsom reservpolis, må tagas i anspråk för tjänstgöring utom det distrikt, för vilket han är anställd, under förutsättning att staten helt bestrider hans avlöning. Kjellberg har tagits i anspråk för sådan tjänstgöring och alla kostnader såväl till hans avlöning som till hans pensionering hava bestritts av statsmedel.

Bestämmelsen utgår givetvis från den förutsättningen, att polismannen icke skall på grund av sin tjänstgöring utom polisdistriktet lida någon minskning i löneförmåner. Tjänstgöringen ifråga bör sålunda tillgodoräknas vederbörande vid beräkning av tid för intjänande av ålderstillägg. Kjellberg äger sålunda en rätt till de ålderstillägg, som Stadsfullmäktige beslutat tillerkänna honom, och Stadsfullmäktige kan sålunda icke till sitt beslut knyta några villkor för att Kjellberg skall erhålla desamma.

Med stöd av ovanstående tillstyrker jag, att polsnämnden måtte hos Stadsfullmäktige hemställa, att Stadsfullmäktige med vidhållande av det ifrågavarande beslutet i övrigt måtte återkalla det villkor för giltigheten av beslutet, som Stadsfullmäktige fastställt.

Karlstad i polismästarens expedition den 18 augusti 1944.

GUSTAF LJUNGSTRÖM."

Efter överläggning beslöt nämnden att såsom eget yttrande åberopa vad polismästaren i ovan intagna skrivelse anført.

Herr ordföranden förbehöll sig rätt att senare taga ställning till frågan.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 oktober 1944.*

§ 829.

Sedan förklaring infordrats från stadsfullmäktige i anledning av anförda besvär av kriminalkonstapeln Eric Kjellberg över stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1944, § 168, angående rätt för Kjellberg att i och för ålderstillägg tillgodoräkna sig tid, då Kjellberg uppehållit befattning som assistent vid Statens kriminaltekniska anstalt, företogs nu detta ärende till behandling.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

*"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad
den 27 september 1944.*

§ 95.

Lönenämnden hade att yttra sig i anledning av infordrad förklaring på grund av anförda besvär av kriminalkonstapeln Eric Kjellberg över stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1944, § 168, angående rätt för Kjellberg att för ålderstilläggs erhållande få tillgodoräkna sig tid, då Kjellberg uppehållit befattning såsom assistent vid Statens kriminaltekniska anstalt. Stadsfullmäktige hade såsom villkor för tidens tillgodoräknande föreskrivit, att Kjellberg förbunde sig att, därest Kjellberg lämnade stadens tjänst inom tre år räknat från den 1 februari 1944, återbetala de merbelopp, Kjellberg komme att erhålla genom tillgodoräkandet av ifrågavarande tid.

Lönenämnden beslöt efter diskussion för sin del vidhålla sin vid nämndens sammanträde den 4 maj 1944 intagna ståndpunkt. Lönenämnden beslöt sålunda föreslå stadsfullmäktige att hemställa, att besvärerna icke skulle föranleda till någon länsstyrelsens åtgärd. Lönenämnden ville därvid framhålla, att staden under den tid, Kjellberg vistades vid Kriminaltekniska anstalten, gått miste om Kjellbergs arbetskraft. Skulle Kjellberg

få tillgodoräkna sig den tid, han varit anställd vid Kriminaltekniska anstalten, vore det rimligt, att Kjellberg efter den erhållna utbildningen genom att kvarstå i stadens tjänst vissa år låte sina vid Kriminaltekniska anstalten förvärvade kunskaper komma staden till godo.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr Loodin* uttalade, att Kjellberg enligt hans åsikt borde få tillgodoräkna sig tiden vid kriminaltekniska anstalten utan villkor, att Kjellberg skulle kvarstå viss tid i stadens tjänst.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren i likhet med lönenämnden föreslå stadsfullmäktige att såsom infordrad förklaring hemställa, att besvären ifråga icke skulle föranleda till någon länsstyrelsens åtgärd.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Framställning från t. f. kriminalkonstapeln Sture Blomberg om avlöning under vistelse vid Statens polisskola.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad, som vunnit inträde i den kurs av Statens Polisskolas överkonstapelsklass, som tager sin början den 1 september innevarande år och som beräknas vara avslutad i mars månad 1945, får härmed vördsamt anhålla att under nämnda tid få åtnjuta samtliga mig tillkommande löneförmåner.

Som stöd för denna min ansökan får jag anföra, att jag till skillnad för många vid Karlstads poliskår anställda, som genomgått överkonstapelsklassen, själv bekostat min utbildning i den lägre klassen (konstapelsklassen) av Statens Polisskola före min anställning vid Karlstads stads poliskår, varför Karlstads stad icke behövt vidkännas någon utgift härför.

Med anledning härav, väsentligt fördyrade levnadsomkostnader samt den långa tid, som skolan omfattar, under vilken tid jag måste sätta mig i skulder, som taga många år att återbetala, anhåller jag vördsamt, att Stadsfullmäktige måtte bifalla min ansökan.

Karlstad den 1 juli 1944.

STURE BLOMBERG.

t. f. kriminalkonstapel.

*Utdrag av protokoll, hållet hos polisenämnden i
Karlstad den 22 augusti 1944.*

§ 83.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 juli 1944, vilken remitterats till polisenämnden för yttrande, hade t. f. kriminalkonstapeln Sture Blomberg på anförda skäl hemställt, att han under den tid han bevistade Statens polis-skolas överkonstapelsklass måtte få åtnjuta samtliga honom tillkommande avlöningsförmåner.

Efter överläggning beslöt nämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja t. f. kriminalkonstapeln Sture Blomberg halv lön under den tid, han för genomgående av överkonstapelsklassen bevistade Statens polis-skola.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karl-
stad den 27 september 1944.*

§ 87.

Lönenämnden hade att yttra sig över en framställning från t. f. kriminalkonstapeln Sture Blomberg om avlöning under tid, då Blomberg bevisar Statens polis-skola för genomgång av skolans överkonstapelsklass.

I ärendet hade polisenämnden avgivit yttrande.

Lönenämnden beslöt för sin del tillstyrka, att t. f. kriminalkonstapeln Sture Blomberg under den tid, han bevistade Statens polis-skolas överkonstapelsklass, skulle tillerkännas hälften av de avlöningsbelopp jämte rörligt tillägg därå, som skulle hava tillkommit honom, om han i stället i vanlig ordning tjänstgjort i Karlstads stads polisdistrikt.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 oktober 1944.*

§ 825.

I till stadsfullmäktige ställd skrivelse av den 1 juli 1944 hade t. f. kriminalkonstapeln Sture Blomberg hemställt att få åtnjuta full avlöning under tid, Blomberg bevistade Statens polis-skolas överkonstapelsklass tiden 1/9 1944—mars 1945.

I ärendet hade polisenämnden och lönenämnden avgivit yttranden.

Med instämmande i lönenämndens förslag beslöt drätselkammaren tillstyrka, att Blomberg under den tid, han bevistade Statens polis-skolas överkonstapelsklass, skulle tillerkännas hälften av de avlöningsbelopp jämte rörligt tillägg därå, som skulle hava tillkommit honom, om han i stället i vanlig ordning tjänstgjort inom Karlstads stads polisdistrikt. Drätselkammaren beslöt tillika göra det förtydligandet, att med hälften av avlönings-

beloppet jämte rörligt tillägg därå avsåges hälften av den Blomberg tillkommande avlöningen såsom poliskonstapel vid ordningsavdelningen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Framställning från gatuförman Enar Wiklund om löneförbättring.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Härmed får jag vördsamt anhålla att drätselkammaren ville taga under omprövning frågan om min avlöning såsom gatuförman i staden.

Gatuförmannens lön utgår f. n. enligt 14 lönegruppen i stadens tjänste- och avlöningsreglemente, med grundlön av 3,000:— kronor.

Allteftersom staden utvecklats ha arbetena för gator, öppna platser och ledningar samt infartsvägarnes ordnande visat sig kräva ökade tekniskt-teoretiska kunskaper, varför jag med drätselkammarens tillstånd under år 1942—43 har genomgått Hässleholms tekniska skolas 22-månaderskurs, s. k. ingenjörskurs, inom väg- och vattenbyggnadsfacket, varefter jag tidigare, år 1934, avlade vägmästarekurs.

Härigenom har mina möjligheter och min kompetens att biträda vid utredningar och kostnadsberäkningar för samt handhavandet av arbetsledning vid stadens arbeten avsevärt ökats.

Jag bilägger avskrifter av dels mitt betyg från vägmästarekursen 1934, dels betyget från nu genomgångna ingenjörskursen samt prospekt utvisande kursernas omfattning.

Eftersom mina studier för mig voro mycket kostsamma och då staden nu och framdeles enligt min övertygelse har betydlig fördel av mina ökade kunskaper, vore jag tacksam om drätselkammaren ville tillstyrka att min årliga löneinkomst på något sätt ökades med åtminstone 800:— kronor.

Karlstad den 23 september 1944.

ENAR WIKLUND.

Gatuförman.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1944.

§ 828.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från gatuförmannen Enar Wiklund om årlig löneförbättring.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 27 september 1944.

§ 92.

I en till drätselkammaren ställd skrivelse av den 23 september 1944, som överlämnats till lönenämnden för yttrande, hade gatuförmannen Enar Wiklund hemställt om en årlig löneförbättring "med åtminstone 800 kronor". Wiklund hade som skäl för sin framställning anfört, att han — med drätselkammarens tillstånd — under åren 1942 och 1943 genomgått en 22-månaders kurs vid Hässleholms tekniska skola, vilken utbildning komme staden till godo. Studierna hade varit "mycket kostsamma".

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder framhölls, att det otvivelaktigt vore riktigt, att staden hade nytta av den utbildning, Wiklund förskaffat sig, därest Wiklund kvarstode i stadens tjänst.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt lönenämnden för sin del tillstyrka ett personligt årligt lönetillägg åt Wiklund på 800 kronor utan dyrtidstillägg, räknat från den 1 januari 1945.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR."

Med instämmande i vad lönenämnden anfört beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1945 tillerkänna gatuförman Enar Wiklund ett personligt årligt lönetillägg på 800 kronor utan rörligt tillägg så länge Wiklund innehade sin nuvarande befattning.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Framställning att montören vid Karlstads vattenverk Axel Karlsson skall få kvarstå i tjänst under ytterligare ett år.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 oktober 1944.

§ 854.

I skrivelse av den 17 september 1944 hade montören vid Karlstads vattenledningsverk Axel Karlsson anhållit att oaktat uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst ytterligare ett år räknat från den 1 oktober 1944.

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 21 oktober 1943, § 318, medgivit Karlsson att kvarstå i tjänst ett år efter uppnådd pensionsålder, d. v. s.

till den 1 oktober innevarande år. Som skäl för nämnda medgivande åberopades, att brist rådde på "montörer med den kompetens och ingående kännedom om vattenledningsverkets rörnät, som Karlsson besitter".

I ärendet hade byggnadschefen avgivit följande yttrande:

"Det skäl som föranledde att Karlsson förra året medgavs kvarstå i tjänst till 1 oktober 1944 föreligger även nu. Staden skall inom närmaste tiden påbörja större ledningsarbeten för vatten till ytterligare bostadsområden och vore det därför av stor nytta att Karlsson finge tillsvidare till den 1 oktober 1945 sysselsättas i dessa arbeten.

Karlstad den 30 september 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman."

På ovan anförda skäl beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva montören vid vattenledningsverket Axel Karlsson rätt att oaktat uppnådd pensionsålder kvarstå i stadens tjänst tillsvidare under ytterligare ett år, räknat från den 1 oktober 1944.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens framställning.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Framställning om avlöning till brandmannen Hjalmar Nilsson under sjukdom.

Utdrag av brandstyrelsens i Karlstad protokoll den 5 juni 1944.

§ 127.

Meddelade brandchefen, att brandmannen Hjalmar Verner Nilsson varit sjukskriven under tiden från och med den 20 september 1943 till och med den 14 maj 1944 samt att Nilsson enligt beslut av styrelsen under tiden 20 september 1943—19 mars 1944 jämlikt 46 § 2 mom. i tjänste- och avlöningsreglementet för Karlstads stads befattningshavare erhållit oavkortad avlöning. Under tiden 20 mars—14 maj 1944 hade Nilsson upphurit endast lön.

Det antecknades, att Nilsson enligt ett av honom i styrelsen företett läkarintyg under tiden 20 september 1943—19 mars 1944 lidit av sjukdom, som han ådragit sig i tjänsten. Det antecknades vidare, att Nilsson till lönenämnden, där ärendet jämväl förevarit till behandling, ingivit läkarintyg, daterat den 10 maj 1944, varav framginge, att "sjukdomstillståndet efter senaste undersökningstillfället den 31 mars 1944 icke vore att anse

såsom ådraget i tjänsten, då detsamma icke stått i direkt samband med Nilssons ursprungliga sjukdom", med anledning varav lönenämnden den 24 maj 1944 uttalat, "att Nilsson under tiden för nämnda sjukdom borde åtnjuta sjukavlöning enligt 46 § mom. 1 i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet".

Efter överläggning beslöt styrelsen, under uttalande av att den funne, att Nilsson under tiden 20—30 mars 1944 måste anses hava lidit av sjukdom, som han ådragit sig i tjänsten, hemställa, att stadsfullmäktige jämlikt 46 § 2 mom. i tjänste- och avlöningsreglementet för Karlstads stads befattningshavare ville besluta, att jämte lön tjänstgöringspengar skulle utgå till Nilsson under tiden 20 mars—30 mars 1944.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 oktober 1944.*

§ 826.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 17 juli 1944, § 650, bordlagda ärendet angående framställning från brandstyrelsen om avlöning till brandmannen Verner Hjalmar Nilsson under viss tids sjukdom.

Följande från lönenämnden inkomna yttrande i ärendet föredrogs:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad
den 27 september 1944.

§ 88.

Lönenämnden hade att yttra sig över en framställning från brandstyrelsen, att brandmannen Hjalmar Nilsson jämlikt 46 § 2 mom. i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet skulle tillerkännas oavkortad avlöning under tiden 20—30 mars 1944.

Efter tagen del av det av brandstyrelsen åberopade och i vissa delar citerade läkarintyget beslöt lönenämnden förklara sig icke hava något att erinra mot ett bifall till brandstyrelsens framställning.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR."

I likhet med lönenämnden beslöt drätselkammaren tillstyrka bifall till brandstyrelsens framställning, att Nilsson jämlikt 46 § 2 mom. i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet skulle tillerkännas oavkortad avlöning under tiden 20—30 mars 1944.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Framställning från brandmästaren Sven Kylberg om fortsatt tjänstledighet.

Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 25 september 1944.

§ 156.

I skrivelse till styrelsen hade brandmästaren Sven Kylberg anhållit om tjänstledighet under tiden 1 oktober—31 december 1944 för uppehållande av befattningen såsom vice brandchef vid Östersunds stads brandkår.

I avgivet yttrande hade brandchefen under förmälan, att fullgod ersättare för Kylberg funnes att tillgå, tillstyrkt framställningen.

Sedan det antecknats, att Kylberg under åren 1942—1944 varit tjänstledig under sammanlagt två år och en månad, beslöt styrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville bevilja Kylberg tjänstledighet från och med den 1 oktober 1944 till och med den 31 december samma år under villkor, att denne under tjänstledigheten avstode avlöning och beklädnadsersättning samt erlade på befattningshavaren belöpande del av pensionsavgifterna för samma tid.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1944.

§ 827.

Enligt protokollsutdrag för den 25 september 1944 hade brandstyrelsen tillstyrkt en framställning från brandmästaren Sven Kylberg om tjänstledighet tiden 1/10—31/12 1944 på vissa i styrelsens protokoll närmare angivna villkor.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 27 september 1944.

§ 90.

Enligt protokollsutdrag för den 25 september 1944 hade brandstyrelsen tillstyrkt en framställning från brandmästaren Sven Kylberg om tjänstledighet tiden 1/10—31/12 1944 på villkor, att Kylberg under tiden för tjänstledigheten avstode avlöning och beklädnadsersättning samt erlade på befattningshavaren belöpande del av pensionsavgifterna för samma tid.

Lönenämnden beslöt tillstyrka bifall till framställningen på de villkor, brandstyrelsen angivit, under uttalande tillika, att lönenämnden icke hade för avsikt att tillstyrka ytterligare tjänstledighet för Kylberg.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR."

Med instämmande i vad brandstyrelsen anfört beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja brandmästaren Sven Kylberg tjänstledighet tiden 1/10—31/12 1944 på villkor, att Kylberg under tiden för tjänstledigheten avstode avlöning och beklädnadsersättning samt erlade på befattningshavaren belöpande del av pensionsavgifterna för samma tid.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Förslag angående reglering av arvodet till skolläkaren vid kommunala flickskolan och den därmed förenade realskollinjen.

Till Stadsfullmäktige.

Kungl. Maj:t har genom beslut av den 15 juli 1944 (nr 584, 586/1944) föreskrivit, att vid kommunal flickskola skall vara anställd såväl en skol-läkare som en skolsköterska, samt meddelat närmare föreskrifter beträffande dessas uppgifter och anställningsvillkor och stadgat, att statsbidrag på vissa villkor skall utgå till avlöningen.

Skolsköterskan skall tjänstgöra 3 veckor vid höstterminens början och därefter 2 timmar per läsvecka mot ett arvode av Kronor 75:— per hel vecka och Kronor 3: 75 per timme av timtjänstgöringen.

Skolläkarens arvode utgår för en skola av kommunala flickskolans nuvarande storlek till Kronor 2: 75 per elev per läsår.

Då emellertid även för eleverna på realskollinjen fordras en skolläkare, får styrelsen för kommunala flickskolan i Karlstad och den därmed förenade realskollinjen härmed hemställa hos stadsfullmäktige, att stadsfullmäktige måtte besluta, att arvodet till skolläkaren på realskollinjen fr. o. m. 1 juli 1944 skall utgå med Kronor 2: 75 per läsår per elev, räknat efter antalet närvarande elever vid höstterminens början.

Karlstad den 29 september 1944.

HARRY WARELL.

Ordförande.

T A B L Å

över arvodet till skolläkaren och skolsköterskan vid kommunala flickskolan och den därmed förenade realskollinjen.

Skolläkarens arvode enligt 1944 års stat ..... 1,200:—

Skolläkarens arvode 1944 enligt ny författning och styrelsens förslag:

1/1—30/6 enligt tidigare beslut ..... 600:—

1/7—31/12 i kommunala flickskolan enligt lag	586:—	1,168:—	
1/7—31/12 i realskolan		110:—	1,278:—
Skolsköterskan: 1944:			
3 veckor à 75:— kronor		225:—	
Högst 10 veckor = 20 timmar à 3:75 kronor		75:—	300:—
		<u>Summa Kronor</u>	<u>1,578:—</u>
Därav utgår vid läsårets slut statsbidrag			434:—
Skolområdets totala kostnad 1944		Kronor	<u>1,144:—</u>
Utgifternas för år 1945:			
Skolläkaren i kommunala flickskolan	1,135:25		
Skolläkaren i realskolan	220:—		1,355:25
Skolsköterskan			486:50
		<u>Summa Kronor</u>	<u>1,841:75</u>
Statsbidrag vid läsårets slut			810:—
Skolområdets totala kostnad 1945		Kronor	<u>1,031:75</u>

Av tablan framgår, att skolområdets totala kostnad för skolläkarvården minskas genom statsbidraget trots den nya befattningen och det höjda läkararvodet. Statsbidraget utgår emellertid i efterskott efter läsår.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 oktober 1944.*

§ 835.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 29 september 1944 hade styrelsen för kommunala flickskolan i Karlstad och den därmed förenade realskollinjen hemställt om reglering av arvodet till skolläkaren på realskollinjen på sätt, i skrivelsen närmare angivits.

Vid skrivelsen hade fogats en tablå över arvodet till skolläkaren och skolsköterskan vid kommunala flickskolan och den därmed förenade realskollinjen.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till framställningen ifråga.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Förslag angående reglering av till skolläkaren vid folkskolorna utgående arvode.

Utdrag ur Protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 5 september 1944.

---

§ 135.

Sedan Kungl. Maj:t i kungörelse av den 15 juli 1944 (n:o 585) med bestämmelser angående den statsunderstödda hälsovården vid folk- och småskolor samt högre folkskolor i § 13 av samma kungl. kungörelse föreskrivit, att såsom villkor för statsbidrags utgående till hälsovård skall gälla, att till skolläkare utgår ett arvode av minst två kronor 50 öre för varje lärjunge, som är inskriven vid skola, där statsunderstödd hälsovård är anordnad, beslöt folkskolestyrelsen hos stadsfullmäktige hemställa, att, under förutsättning att bidrag ur statsmedel erhålles till hälsovården vid stadens folkskolor i enlighet med bestämmelserna i ovannämnda kungl. kungörelse, skolläkarens vid Karlstads folkskolor arvode, som av stadsfullmäktige senast reglerades den 18 oktober 1934, § 166, måtte bestämmas utgå från och med den 1 juli 1944 med två kronor 50 öre för varje lärjunge, som är inskriven vid folk- och småskolorna inom Karlstads skoldistrikt.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1944.

§ 834.

Genom protokollsutdrag för den 5 september 1944 hade folkskolestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige — under förutsättning av att statsbidrag erhöles till hälsovården i folkskolorna — ville besluta, att arvodet till skolläkaren vid Karlstads folkskolor från och med den 1 juli 1944 skulle utgå med kronor 2: 50 för varje lärjunge, som är inskriven vid folk- och småskolorna inom Karlstads skoldistrikt.

Efter antecknande av att arvodet till skolläkaren för närvarande utginge med ett belopp av 2,300 kronor, att elevantalet i folkskolorna för närvarande uppginge till cirka 2,000 samt att i statsbidrag komme att erhållas kronor 1: 25 per barn, beslöt drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt och föreslagit.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Framställning från Värmlands Fornminnes- och Museiförening om *dels* extra anslag för år 1944 *dels* anslag för år 1945.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Värmlands Fornminnes- och Museiförening, som under innevarande år från Karlstads stad åtnjutit ett anslag å 4,000 kr., varav 1,000 kr. avsett som bidrag för möjliggörande av 15 % dyrtidstillägg på årslönen till Värmlands museums intendent och vaktmästare, får härmed uttala sin tacksamhet för detta stöd och samtidigt vördsamt ansöka om ett motsvarande *anslag å 4,000 kr. för år 1945*, för vilket ändamål härmed bifogas dels årsberättelse för 1943 och ekonomisk redogörelse för verksamheten under samma år, dels också revisionsberättelse av den 31 maj 1944, dels slutligen den för 1944 uppgjorda inkomst- och utgiftsstaten.

Av denna senare framgår, att museiföreningens styrelse måst, på grund av för ringa driftskapital — liksom alla föregående år sedan den nya museibygnadens tillkomst — räkna med ett avsevärt deficit, nämligen för år 1944 icke mindre än 4,020 kr., trots att utgifterna nedskurits till så obetydliga belopp som 100 kr. till affischer och annonser, 100 kr. till frakter och transporter, 100 kr. till inventarier, 200 kr. till inredningsarbeten i museet, 300 kr. till underhåll av byggnaden, 200 kr. till inköp av konst och 255 kr. till inköp av kulturhistoriska föremål etc. Knappast något provinsmuseum i landet torde få arbeta under så tryckta omständigheter.

Genom konverteringar och den nuvarande låga ränteavskastningen hava föreningens rörliga tillgångar undan för undan minskat, varjämte 1943 års deficit på 7,709:07 kr. ytterligare försämrat situationen, därigenom att rörelsekapitalet minskats med detta belopp.

På grund av revisorsanmärkning år 1943, att inga pensionsfonder upplagts för vare sig intendenten eller vaktmästaren, vilka båda dock då varit 15 år i museets tjänst, gav årsmötet styrelsen i uppdrag att till innevarande års årsmöte inkomma med förslag till framtida pensionering av nämnda tjänsteinnehavare. Årsmötet 1944 fann också skäligt och nödvändigt att — trots den fatala ekonomiska situationen — besluta om avsättande av medel för dylik pensionering, varvid dock intendents pensionsålder, av brist på nödiga tillgångar, måste framskjutas till fyllda 70 år, under det att vaktmästarens avgångsålder bestämdes till 65 år. Genom tecknande av en livförsäkring på 15,000 kr. för vaktmästaren mot en årlig premie av 1,420:65 kr., vilken senare dock på grund av att fullt friskbetyg icke kunnat erhållas för honom sannolikt måste höjas till 1,609:80 kr., har museiföreningen sökt förhjälpa vaktmästaren till erhållande vid slutad tjänst av ett spar kapital för tryggande av ålderdomen, vilket — i händelse av hans frånfälle före fyllda 65 år — av försäkringsbolaget utbetalas till hans hustru. Vaktmästarens sammanlagda tjänstetid vid fyllda 65 år kommer att uppgå till 28 år. Denna pensioneringsform har av vaktmästaren godtagits.

Beträffande intendenten har en pension på 60 % av den nuvarande grundlönen (10,000 kr.) bestämts, alltså 6,000 kr. Årspremien härför till ovannämnda försäkringsbolag utgör 4,566:90 kr. Med en pensionering vid fyllda 70 år kommer intendentens tjänstetid att uppgå till 27 år.

Tilläggas även dessa båda årspremier, 1,420: 65 (resp. 1,609: 80) kr. och 4,566: 90 kr., till museiföreningens förutnämnda beräknade deficit för 1944, kommer detta att uppgå till s:a 10,007: 55 kr. (resp. 10,196: 70 kr).

Värmlands Fornminnes- och Museiförening, som känt sig förpliktigad att sörja för såväl museiintendentens som museivaktmästarens framtida pensionering, tillåter sig — under hänvisning till den kulturella betydelse, Värmlands museum haft och har för Karlstads stad, icke minst för den växande ungdomen, som där genom ständiga demonstrationer av intendenten för skolklasser och studiegrupper och genom de c:a 200 växlande utställningar av konst, hantverk och kulturhistoriskt material samt av socialt innehåll, vilka där av intendenten anordnats, fått nya impulser och bestående livsintryck — härmed vördsamt hemställa, att Drätselkammaren ville föreslå Stadsfullmäktige att för 1944 bevilja ett extra anslag på 2,800 kr. samt för 1945 ett motsvarande belopp till Värmlands Fornminnes- och Museiförening såsom bidrag till intendentens och vaktmästarens framtida pensionering. En liknande ansökan har inlämnats till Värmlands läns landsting.

Karlstad den 15 augusti 1944.

För Värmlands Fornminnes- och Museiförening:

IVAR VENNERSTRÖM.

Ordförande.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 september 1944.*

§ 758.

I skrivelse till drätselkammaren av den 15 augusti 1944 hade Värmlands Fornminnes- och Museiförening hemställt om *dels* ett extra anslag för innevarande år på 2,800 kronor *dels* ett anslag för år 1945 på motsvarande belopp "såsom bidrag till intendentens och vaktmästarens framtida pensionering". Därutöver hade begärts ett anslag för år 1945 på 4,000 kronor eller samma belopp som för innevarande år.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion att — utan att taga ställning till de enligt drätselkammarens mening höga pensionsåldrarna, 70 år för intendenten och 65 år för vaktmästaren — tillstyrka bifall till framställningen. Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för innevarande år bevilja ett extra anslag på 2,800 kronor till Värmlands Fornminnes- och Museiförening såsom bidrag till intendentens och vaktmästarens framtida pensionering, att tackas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat;

att för år 1945 bevilja Värmlands Fornminnes- och Museiförening *dels* motsvarande anslag, 2,800 kronor, såsom bidrag till intendentens och vaktmästarens pensionering *dels* därutöver 4,000 kronor, allt att uppföras i nästkommande års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad drätselkam-
maren i ärendet föreslagit.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag till kostnaderna för brandförsvaret inom staden.

Karlstads Stadsfullmäktige, Karlstad.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 har bolagets styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolaget och dess dotterbolag i någon större omfattning driva rörelse och vilka efter styrelsens beprövande äro därtill berättigade.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag har nu på grundval av bolagens sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget till 6,300: — kronor. Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år. Bidraget kommer att utbetalas i slutet av innevarande år.

Bolaget räknar med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvär i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för brandkårs- eller andra brandförsvärsutgifter och att bidragen alltså antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas såsom annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

Stockholm den 22 september 1944.

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODSBOLAG.

W. Sjöberg.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 2 oktober 1944.*

§ 805.

I skrivelse av den 22 september 1944 hade Städernas Allmänna Brandstodsbolag meddelat, att bolaget beslutat att för år 1944 såsom bidrag till

bestridande av kostnaderna för brandförsvaret till Karlstads stad överlämna ett belopp på 6,300 kronor.

Drättselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta
att med tacksamhet emottaga ifrågavarande bidrag till
brandförsvaret samt
att medlen ifråga skola reserveras för brandförsvarsändamål, som framdeles komme att av stadsfullmäktige beslutas.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige besluta i enlighet med drättselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Framställning från belysningsstyrelsen om anslag till inköp av inventarier.

Utdrag av protokollet hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 24 augusti 1944.

§ 117.

Angående begäran om tilläggsanslag för inköp av inventarier förelåg från elverkschefen följande skrivelse:

"Till Belysningsstyrelsen.

För inköp av nya inventarier enligt nedanstående specifikation erfordras ett tilläggsanslag av 2,000 kr.

I. Möbler för inredning av styrelserummet till Ingeniörs- och ritkontor 3 skrivbord, 3 stolar, 3 bokhyllor och 2 ritningsskåp ..... Kr. 2,400:—

II. Ny mekanisk stege som ersättning för en utsliten sådan ..... Kr. 2,040:—

Då disponibelt anslag för inventarier i 1944 års stat är otillräckligt, hemställer jag att styrelsen hos stadsfullmäktige anhåller om ett tilläggsanslag för ovanstående behov med 2,000 Kr.

Karlstad den 24/8 1944.

J. THALÉN."

Styrelsen beslöt i enlighet med elverkschefens framställning hos stadsfullmäktige hemställa om ett tilläggsanslag å 2,000 kronor för inköp av inventarier för elverkets behov.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 25 september 1944.*

§ 790.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 11 september 1944, § 753, bordlagda ärendet angående framställning från belysningsstyrelsen om anslag till inköp av inventarier för elverket.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion att med tillstyrkande av framställningen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett tilläggsanslag på 2,000 kronor till inköp av inventarier för elverkets behov samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 12/10 1944.

S. ROTH.

Uppskjutna ärendet angående ausvarsfrihet för belysningsstyrelsen m. m.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Belysningsstyrelsen
i Karlstad den 28 september 1944.*

§ 133.

Uti det under § 79 härovan i protokollet för den 22 juni 1944 antecknade ärendet angående av stadsrevisionen ifrågasatt skyldighet för styrelsen att för godkännande underställa stadsfullmäktige styrelsens beslut av den 23 december 1943, § 168, att tillerkänna distributionsingenjören Wilhelm Stenberg viss ersättning för övertidsarbete hade denna dag från lönenämnden inkommit följande protokollsutdrag:

Bil. A.

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 27 september 1944.

§ 84.

Föredrogs följande protokollsutdrag från belysningsstyrelsen angående övertidsersättning åt distributionsingenjören:

"Utdrag etc. — — — — Bil. 84 a.

"Utdrag etc. — — — — Bil. 84 b.

Lönenämnden beslöt efter diskussion uttala, att behovet av övertidsarbete i den omfattning, varom här vore fråga, bort på förhand bringas till belysningsstyrelsens känn-

dom så att styrelsen fått tillfälle att innan arbetet utförts taga ställning till frågan och beordra övertidsarbetets utförande. Utbetalning av ersättning för arbetet ifråga borde även hava skett månadsvis, i likhet med annan avlöning. Belysningsstyrelsen hade emellertid genom beslut den 23 december 1943, § 168, tillerkänt distributionsingenjören viss närmare angiven ersättning för övertidsarbete under år 1943 och därvid i efterhand godkänt övertidsarbetet ifråga och ersättningen för detsamma.

Då så skett och då lönenämnden förutsätter, att övertidsarbetet i förevarande fall icke kunnat kompenseras med ledighet å annan tid samt att föreskriven kontroll förekommit, anser lönenämnden, att tillräckliga beslut föreligga jämlikt § 27 i det för stadens befattningshavare gällande lönereglementet. Ärendet behöver sålunda i och för sig icke underställas stadsfullmäktiges prövning, ehuru summans storlek kunde hava motiverat att så skett.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMER."

Efter föredragning härav och hållen överläggning beslöt styrelsen överlämna lönenämndens yttrande till stadsrevisionen; och skulle med anledning av vad lönenämnden i sitt yttrande anfört ärendet icke föranleda någon styrelsens vidare åtgärd.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Justerat:

ERNST LUNDHOLM. GÖSTA BENGZON.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I den av stadsrevisionen den 7 sistlidne juni avgivna revisionsberättelsen tillstyrkte revisionen ansvarsfrihet för samtliga myndigheter. Härvid hade — såsom av berättelsen torde framgå — revisionen räknat med, att en i berättelsen särskilt omförmäld fråga angående av belysningsstyrelsen utbetald större övertidsersättning skulle, enligt vad som under hand uppgivits, underställas stadsfullmäktiges prövning. Då så icke skedde, beslöto stadsfullmäktige sedermera att i avvaktan på berörda framställning bordlägga frågan om ansvarsfrihet för belysningsstyrelsen.

Enligt ett här bifogat, till stadsrevisionen överlämnat utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen den 28 sistlidne september, då ifrågavarande ärende behandlades, har emellertid styrelsen beslutat, att detsamma icke skulle föranleda någon styrelsens vidare åtgärd. Belysningsstyrelsen har härvid hänvisat till ett av lönenämnden avgivet yttrande, vari nämnden, utgående från vissa förutsättningar, uttalat, att "tillräckliga beslut föreligga" jämlikt § 27 i avlöningsreglementet samt att ärendet sålunda i och för sig icke behöver underställas stadsfullmäktiges prövning, "ehuru summans storlek kunde hava motiverat att så skett". Vidare har lönenämnden i detta sammanhang biträtt den av revisionen uttalade meningen, att behovet av övertidsarbete bort av belysningsstyrelsen prövas i förväg samt att utbetalning av ersättningen bort ske månadsvis.

Med anledning av vad som sålunda inträffat samt till förekommande av att dylika ersättningar för framtiden utanordnas på olämpligt sätt och i större utsträckning än som är oundgängligen nödvändigt, anser sig revi-

sionen böra föreslå, att stadsfullmäktige — därest ansvarsfrihet för belyningsstyrelsen beviljas — måtte i anslutning härtill besluta uttala,

att övertidsarbete i den betydande omfattning, som i förevarande fall påtalats, icke bör förekomma med hänsyn till risken för minskad effektivitet i det ordinarie arbetet,

att i stället för övertidersättning bör i första hand jämlikt § 14 i avlöningsreglementet beredas motsvarande ledighet från det ordinarie arbetet,

att journaler över utfört övertidsarbete skola föras och månatligen bestyrkas av vederbörande myndighet eller förvaltningschef samt

att övertidersättning skall i förekommande fall utbetalas månadsvis,

Karlstad den 12 oktober 1944.

A stadsrevisionens vägnar:

N. F. BERGQVIST.

Ordförande.

Ivan Jonsson.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 oktober 1944.

§ 226.

Sedan stadsfullmäktige den 21 september 1944 beslutat uppskjuta frågan om ansvarsfrihet för belyningsstyrelsen, hade förnyat yttrande i ärendet avgivits av stadsrevisionen i anledning av till revisionen översänt protokollsutdrag från belyningsstyrelsen.

Beredningsutskottet förehade på grund härav ånyo frågan om yttrande över stadsrevisionens berättelse, i vad densamma avsåg belyningsstyrelsen.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning.

Herr Österberg yrkade med instämmande av fru Johansson och Herr Johnson, att beredningsutskottet skulle tillstyrka ansvarsfrihet för belyningsstyrelsen samt hemställa, att stadsfullmäktige remitterade det av stadsrevisionen framställda förslaget om ett uttalande från stadsfullmäktiges sida till lönenämnden och drätselkammaren för yttranden.

Herrar Helmer och Elof Larsson yrkade, att beredningsutskottet skulle tillstyrka ansvarsfrihet för belyningsstyrelsen men samtidigt hemställa, att stadsfullmäktige i anslutning härtill erinrade om

att övertidsarbete i den betydande omfattning, som i förevarande fall påtalats, icke bör förekomma med hänsyn till risken för minskad effektivitet i det ordinarie arbetet,

att i stället för övertidersättning bör i första hand jämlikt § 14 i avlöningsreglementet beredas motsvarande ledighet från det ordinarie arbetet, och

att övertidsarbete skall i förekommande fall utbetalas månadsvis, samt

att stadsfullmäktige därjämte skulle framhålla önskvärdheten av

att journaler över utfört övertidsarbete föras och månatligen bestyrkas av vederbörande myndighet eller förvaltningschef.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöt beredningsutskottet med 5 röster mot 2 — vilka avgåvos till förmån för det av herrar Helmer och Elof Larsson framställda förslaget. — hemställa,

att stadsfullmäktige skulle bevilja belysningsstyrelsen full ansvarsfrihet för 1943 års räkenskaper och förvaltning samt remittera det av stadsrevisionen framställda förslaget om ett särskilt uttalande från stadsfullmäktiges sida till lönenämnden och drätselkammaren för yttranden.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

N. F. Bergqvists ansökan för Karlstads Kaféaktiebolag om tillstånd att få till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Genom beslut den 29 september 1943, nr 24 - 248 Ek. Dm 1943, meddelade Konungens Befallningshavande tillstånd för undertecknad att i fastigheten nr 15 vid Nygatan härstädes till avhämtning försälja pilsnerdricka för Karlstads Kaféaktiebolags räkning.

Under hänvisning därtill får jag härmed vördsamt anhålla, att ifrågavarande tillstånd måtte från och med den 1 nästkommande oktober avse fastigheten *Nygatan 3*, dit bolaget kommer att flytta den i Nygatan 15 bedrivna rörelsen. Försäljningen på det nya stället avses komma att för bolagets räkning omhändershas av Haga Mjölkkaffär, allt i överensstämmelse med det s. k. Sundbybergssystemet, vilket vi tidigare medgivits att tillämpa i fastigheterna Våxnäsgatan 3 och Romstadsvägen 25.

Karlstad den 12 september 1944.

N. F. BERGQVIST.

Major.

Förestående ansökan tillstyrkes.

Karlstad den 11 oktober 1944.

På nykterhetsnämndens vägnar:

BERTIL GEIJER.

Ordförande.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 12 oktober 1944.

§ 227.

N. F. Bergqvist hade hos Länsstyrelsen anhållit att det honom meddelade tillståndet att i fastigheten Nygatan 15 till avhämtning försälja pilsnerdricka för Karlstads Kafébolags räkning skulle i stället avse Nygatan 3.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka framställningen.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Val av ledamot i trafiknämnden.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 12 oktober 1944.*

§ 228.

Till ledamot i trafiknämnden efter stationsinspektoren Sven Nordling
beslöt beredningsutskottet föreslå stationsskrivaren Gunnar Modelius.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 16 November 1944.

N:o 12.

Motion av herr Simon Warfält m. fl. angående fri skolmateriel för samtliga barn i stadens folkskolor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vårt lands låga födelsetal har som bekant aktualiserat frågan om vidtagande av åtgärder för lättande av bördorna för föräldrar med minderåriga barn. Den av regeringen tillsatta befolkningskommissionen har sålunda i olika betänkanden framkommit med förslag till hjälp åt barnaföderskor och till underlättande av barnens uppfostran. En del av dessa förslag äro redan lag, medan en del såsom de av bland andra stadsfullmäktige här i staden tillstyrkta förslagen om fria skolmåltider och om beklädnadsbidrag ännu icke hunnit föreläggas riksdagen.

På en annan del av uppfostrans område ha emellertid många kommuner redan vidtagit åtgärder, utan att invänta initiativ från statsmakterna. Vi syfta då på frågan om fri skolmateriel i folkskolan. Även om dessa utgifter stanna vid jämförelsevis blygsamma belopp för varje barn, kunna de dock för familjer i små omständigheter eller med flera barn bli betungande. I de fall, där föräldrarna icke förmå skaffa nödig skolmateriel, få givetvis skoldistriktet bekosta detta. Men därigenom komma dessa barn i en särställning, som ibland kan verka nedsättande för dem, särskilt som de icke kunna hjälpa, om deras föräldrar icke förmå skaffa dem vad de behöva. På grund av den mängd olika läroböcker, som användas, uppstå också extra kostnader för de barn, som flytta från ett skoldistrikt till ett annat, då detta i många fall medför, att nya läroböcker måste anskaffas.

Regeringen har också uppmärksammat detta spörsmål och uppdragit åt särskilda sakkunniga att utreda detsamma. I direktiven för de sakkunniga ansluter sig ecklesiastikministern helt till den av 1920 års skolmateriel-sakkunniga förordade principen, att fri undervisningsmateriel skall lämnas alla barn i folkskolan. Obligatorisk undervisning anses förutsätta, att skolmaterialen kostnadsfritt ställas till barnens förfogande. I vad mån kostnaderna böra fördelas mellan kommunerna och staten skola de sakkunniga utreda. Däremot förutsättes, att skoldistriktet icke skola medges rätt att själva bestämma, om de vilja medverka till fri skolmateriel eller icke.

Då det emellertid ännu är osäkert, när frågan om fri skolmateriel för folkskolans barn kommer att beslutas av statsmakterna, och av direktiven för ovan nämnda sakkunniga framgår, att ett beslut av kommunerna i denna fråga, innan staten behandlat detsamma, icke kommer att hindra ärendets lösning av riksdagen, anse vi att stadsfullmäktige i Karlstad böra besluta, att fri skolmateriel skall tillhandahållas alla barn i stadens folkskolor. Vi föreslå därför,

att stadsfullmäktige måtte besluta uppdraga åt folkskolestyrelsen, att utreda frågan om införande av fri skolmaterial åt alla barn i stadens folkskolor, och

att styrelsen sedan till stadsfullmäktige inkommer med förslag i ärendet.

Karlstad den 15 november 1938.

SIMON WARFÄLT. AXEL KARLSSON. C. ALB. ANDERSSON.
PER LARSSON. AXEL EDÉN.

Utdrag ur Protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 3 oktober 1944.

§ 154.

Sedan drätselkammaren i skrivelse till folkskolestyrelsen hemställt om förnyat yttrande angående beräknad årlig åtgång och kostnad för *dels* förbrukningsmateriel (såsom pennor, radérgummi, skrivböcker etc.), *dels* och läroböcker för barnen vid stadens folkskolor, hade ekonominämnden vid sammanträde den 4 april 1944, § 56, beslutat anhålla, att den av nämnden vid sammanträde den 13 december 1938, § 203, tillsatta kommittén ville verkställa den av drätselkammaren sålunda begärda utredningen, och hade i anledning härav följande utredning nu inkommit:

"Till Karlstads Folkskolestyrelsens Ekonominämnd.

Undertecknade, av folkskolestyrelsens ekonominämnd på sammanträde den 4 april 1944 utsedda att verkställa av drätselkammaren på sammanträde den 6 mars begärd förnyad utredning angående kostnaderna för fria läroböcker och fri förbrukningsmateriel för alla barn vid Karlstads folk- och fortsättningsskolor, få härmed vördsamt anföra följande:

Frågan om fri materiel i folkskolan har i många år varit aktuell och har vid upprepade tillfällen varit föremål för statsmakternas uppmärksamhet. Redan 1917 års riksdag hade att ta ställning till ett förslag om utredning i berörda avseende. Förslaget tillstyrktes av vederbörande utskott och vann även andra kammarens bifall.

Genom beslut den 14 augusti 1937 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för ecklesiastikdepartementet att tillkalla högst tre sakkunniga för att inom departementet biträda med utredning och avgiva förslag angående beredande av fria läroböcker och fri förbrukningsmateriel för folkskolans lärjungar.

Ur de sakkunnigas utredning och förslag må följande anföras:

De sakkunniga föreslå i sin avlämnade utredning, att läroböckerna lämnas till eleverna som gåva, men att därvid varje elev allenast av det allmänna erhålla en bok av varje slag samt att det vid överlåtandet av böckerna bör fästas det förbehåll, att de såväl vårdas på ett fullt tillfredsställande sätt som att de, vid elevs avflyttning från distriktet, återställas till detsamma, om så påfordras. Förbrukningsmateriel åter bör alltid ges som gåva.

Ifråga om kostnaderna för ifrågavarande ändamål föreslås

att staten principiellt svarar för samtliga kostnader för fria läroböcker och fri förbrukningsmateriel till eleverna i folk- och fortsättningsskolor,

samt att statsbidrag till skoldistriktet utgår med visst medelbelopp för elev och undervisningsår.

Kostnaderna för fria läroböcker och fri förbrukningsmateriel i folkskolan har av de sakkunniga beräknats till 8 kronor och 20 öre per barn och år. Motsvarande kostnad för fortsättningsskolan har satts till 3 kronor.

I sitt uttalande till statsrådsprotokollet vid tillkallandet av de sakkunniga förklarade sig ecklesiastikministern helt ansluta sig till den redan av 1920 års skolmaterielsakkunniga förordade principen, att fri skolmateriel skall lämnas samtliga barn inom folkskolan, enär obligatorisk undervisning måste anses förutsätta, att skolmaterielen kostnadsfritt ställes till barnens förfogande. Det torde sålunda finnas anledning förmoda, att proposition i ärendet förelägges riksdagen och att statsbidrag till fri materiel kommer att föreslås.

Här må emellertid nämnas, att ett icke ringa antal skoldistrikt redan nu på egen bekostnad infört fri skolmateriel för alla barn. 1920 års skolmateriel-sakkunniga konstaterade ett 70-tal dylika distrikt, och denna siffra hade hösten 1937 ökat till 245.

Här i staden tillhandahålles som bekant barn från familjer med svag ekonomi fri materiel efter ansökan och prövning i varje särskilt fall.

Betalande elever ha ävenledes tillhandahållits all materiel genom skolans förmedling. I detta syfte tillkom 1930 på Folkskolinspektörens initiativ en bokkasseorganisation, varigenom goda inköpsvillkor erhöles. Eleverna ha på grund härav fått göra sina inköp till rabatterade priser och återstående vinst på verksamheten har av den s. k. Bokkassan fonderats för att på lämpligt sätt användas till elevernas bästa. Sålunda har folkskolans gossmusikkår finansierats ur denna fond. För detta ändamål ha hittills utbetalats kr. 10,511:24. Fondens kapitalbehållning utgjorde den 31 dec. f. å. kr. 30,130:75.

Till grund för vår utredning av kostnaderna för fri materiel vid stadens folkskolor, ligga uppgifter från de olika läraravdelningarna vid stadens folkskolor om utdelning i medeltal per elev av fri, resp. försäld förbrukningsmateriel samt förteckningen över av folkskolestyrelsen i Karlstad antagna läroböcker. Beträffande priserna på läroböcker och förbrukningsmateriel ha kommitterade kalkylerat med Bokkassans försäljningspriser. I uppgifterna från seminariets övningskola åter är med undantag för ett fåtal artiklar räknat med bokhandelspriser. Då eleverna vid seminariet endast utgöra $\frac{1}{22}$ av hela det elevantal, som kalkylen gäller, har marginalen ej ansetts motivera omräkning av dessa priser.

Primärmaterialet angående förbrukningsmaterielen har behandlats på så sätt, att en medelkostnad per elev för varje skolår uträknats, denna kostnad har multiplicerats med antalet elever inom årsklassen, varefter kostnaderna per årsklass ha sammanlagts till en slutlig kostnadssiffra för samtliga barn.

Den beräknade totalkostnaden för såväl förbrukningsmateriel som läroböcker skulle sålunda för 2,289 elever komma att uppgå till 29,043:05 enligt bilaga 1. För att få fram utgiftsökningen för staden har från denna summa dragits dels Bokkassans årsvinst, dels i staten redan upptaget belopp för frimateriel åt mindre bemedlade. Nettoomkostnaden skulle sålunda utgöra kronor 16,549:21.

Kommitterade ha beräknat läroböckerna som gåva till eleverna. Endast vid elevs flyttning till annat skoldistrikt eller annan läroanstalt böra samtliga läroböcker återfordras. Dessa återlämnade läroböcker kunna lämpligen användas som ersättning för förkomna eller förstörda böcker.

Till förhindrande av slöseri och beaktande den för barnens karaktärsdanning så betydelsefulla fostran till ekonomiskt ansvar, bör vidare materieltilldelningen maximeras, så att varje barn endast erhåller ett på förhand bestämt antal blyertspennor, radérgummin o. s. v. per termin.

Vidare vilja vi påpeka den sannolika merkostnad för folkskolans gossmusikkår, som uppstår därigenom att Bokkassans inkomster upphöra, om helt fri materiel införes. Då

framgent för denna verksamhet ej kan räknas med mer än räntan å bokkassafonden, torde i årets stat upptaget anslag å kr. 500: — sedermera behöva höjas.

Vid fattande av beslut i föreliggande ärenden anse vi, att utöver vad som framgår av den ekonomiska utredningen, även följande synpunkter böra beaktas.

Då motionärerna i sin skrivelse som skäl för införande av fri materiel bl. a. anföra, att de elever, som på grund av ekonomiska förhållanden tilldelas fri materiel, komma i en oförvållad särställning, som givetvis kan verka deprimerande, vilja vi framhålla, att denna olägenhet tyvärr ej helt kan elimineras genom införandet av fri materiel för samtliga elever. Kvar står nämligen den påtalade kategoriklyvningen ifråga om avgifterna för tandvård och bespisning, av vilka de förra genom större belopp varje gång säkerligen äro mer betungande än utläggerna för skolmateriel. Föregående år inbetalades sålunda kr. 6,564: — i tandvårdsavgifter.

Ett genomförande av den av riksdagen beslutade folktandvårdsorganisationen även för Karlstads vidkommande skulle därför medföra ej blott en betydande ekonomisk lättnad för familjer med barn utan även en utgiftsminskning för staden på c:a 20,000: — kronor om året, då ifrågavarande kostnader enligt riksdagsbeslutet som bekant skola bestridas av landstinget.

Ur undervisningssynpunkt kommer fri materiel att bli till gagn, eftersom undervisningen i samtliga ämnen kunde påbörjas i full utsträckning redan från höstterminens första dag, då ej längre ansökningar om fri materiel behöfve infordras och prövas, innan klassläraren kunde erhålla behöfvlig materiel till alla elever.

Vidare upphörde därmed också den omdiskuterade men hittills nära nog ofrånkomliga kreditförsäljningen av läroböcker och övrig materiel.

Karlstad den 24 september 1944.

KARL-IVAR ASPLUND.

ARNE NORSELL.

HJ. WIKLUND."

Nämnden hade efter överläggning i ärendet beslutat föreslå folkskolestyrelsen att med överlämnande av den sålunda förebragta utredningen, varav framgår att stadens årliga merkostnad för det angivna syftet skulle komma att uppgå till cirka 16,500: — kronor, att vidhålla sitt den 13 juni 1939 fattade beslut i den utsträckning, som nu föreslagits.

Folkskolestyrelsen beslöt nu i överensstämmelse med vad av ekonominämnden sålunda föreslagits.

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 oktober 1944.*

§ 936.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 23 oktober 1944, § 897, senast bordlagda ärendet rörande motion av herr Simon Warfält m. fl. angående fri skolmateriel för samtliga barn i stadens folkskolor.

Från folkskolestyrelsen inkommet protokollsutdrag i ärendet av den 3 oktober 1944, § 145, med tillhörande utredning föredrogs ånyo.

Stadsombudsmannen meddelade, att överläraren Elof Larsson på gjord förfrågan under hand uttalat, att i årets stat upptaget anslag på 500 kronor för gossorkestern med hänsyn till att den i utredningen närmare angivna

fondens kapitalbehållning den 31 december 1943 utgjorde kronor 30,130:75 sannolikt icke behövde höjas inom de närmaste åren även om förslaget om fri skolmateriel för samtliga barn i stadens folkskolor förverkligades.

Sedan *herr Gidlund* yrkat bifall till förslaget, beslöt drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till detsamma. Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att samtliga barn i stadens folkskolor från och med den 1 januari 1945 skola erhålla fri skolmateriel i enlighet med föreliggande, av folkskolestyrelsen förordat förslag; samt

att för nästkommande år erforderliga kostnader för ändamålet skola uppföras i 1945 års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Förslag till ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för stadsdelen Kvarnberget.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 3 november 1944.

§ 652.

Jämlikt nämndens beslut den 15 september 1944, § 517, hade ett av arkitekten Cyrillus Johansson år 1940 upprättat och av stadsingeniören Hadar Grude år 1944 omarbetat förslag till ändring av stadsplan för stadsdelen Kvarnberget hållits för granskning tillgängligt från och med den 15 till och med den 28 oktober 1944, därom dels särskilda kallelsebrev med posten tillställts samtliga av förslaget berörda markägare ävensom drätselkammaren i staden och dels kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

Grude företedde den till förslaget hörande kartan ävensom följande beskrivning:

"BESKRIVNING

'Kvarnberget' är genom sitt höga läge och den vackra utsikten åt alla håll synnerligen väl ägnat att bli en eftersökt bostadsområde, helst som området ligger ganska nära stadens affärscentrum.

Stadsplaneområdet begränsas i öster av Kvarnbergsgatan, i söder av Hööksgatan, i väster av Rosenborgsgatan och i norr Älvgatan.

Trafikförhållandena för området äro följande: Områdets naturliga förbindelseled från stadens centrum, Stora Torget, är den som går Tingvallagatan, Älvgatan samt Mariebergsvägen. Denna sistnämnda gata har för att få bättre anknötning till terrängen

blivit omlagd så att den bekvämt leder upp till bergplatån och genom det nya gatunätet, vidare till platåns olika deler. Däremot har den tidigare genom området i nordsydlig riktning gående Mariebergsvägen, slopats såsom genomfartsled. Detta i avsikt att bortleda genomgångstrafik från bostadsområdet så att bostadsgatorna kunna göras lugna och trevliga och även relativt smala. Desamma föreslås att följa terrängens formationer; därigenom minskas även gatanläggningsekostnaderna.

Områdets nordsydliga genomgångstrafik hänvisas till Rosenborgsgatan på områdets västra sida och Kvarnbergsgatan på områdets östra sida.

Den trafik som i områdets södra del från Kvarnbergsgatan söker sig västerut går f. n. i Hööksgatan. Denna är dock genom gatunyttningar och tomtenheter en relativt dålig trafikled och det har därför i förslaget projekterats en ny gata ersättande den tidigare Älvdalsgatan. Denna nya Älvdalsgata är i bäge dragen mera sydligt än den gamla mot Seminariet och följer bättre terrängen. Den är utformad som en trafikled; den har således icke utfarter från angränsande tomter, utan är på båda sidor omgiven av ett parkbälte. Från Älvdalsgatan är även en uppfart till platån för dem som komma via Kvarnbergsgatan från centrum i staden.

De söder om denna nya ostvästliga genomfartsväg belägna kvarteren Rosen, Liljan, Violen äro redan till största delen bebyggda.

Norr om denna nya Älvdalsgatan, alltså på den egentliga högplatån, har bebyggelsen med nya bostadsområden koncentrerats.

Stadsdelens utnyttjande för bostadsändamål måste dock genom den i norra delen befintliga gasklockan bliva i viss mån inskränkt. Det har ansetts erforderligt att ett område omkring gasklockan friläggas från bebyggelse, detta bl. a. med hänsyn till faran vid flyganfall. Det har därför förutsatts att en rayon med c:a 100 m:s radie friläggas runt gasklockan. I förslaget är denna rayon upptagen till park, vilket för övrigt innebär en utvidgning av den tidigare projekterade Kvarnbergsparken. Den på detta område befintliga bebyggelsen skulle således så småningom försvinna; densamma har ej heller något större värde ehuru den delvis är pittoresk. De mot Älvgatan liggande kvarteren Alen och Sälgen och där befintliga industriområden ha i stort sett bibehållits oförändrade.

De återstående delarna av stadsplaneområdet, vilka till största delen äges av staden, föreslås att exploateras för bostadsbebyggelse, men har även där såsom framgår av förslaget inlagts en del parkområden.

Vattentornet dominerar bebyggelsen och särskilt väl ligger tornet i fonden av den gamla allépryddade väg som från Nordmarksgatan leder upp mot berget; denna väg har därför bibehållits och breddats.

Bebyggelsen är tänkt föreslagen med hyreshus i 3 och 4 våningar för de högst belägna områdena och med friliggande byggnader i 2 våningar för de lägre.

På grund av den bergiga terrängen är avsikten att inom vissa delar av stadsplaneområdet skapa en hustyp med endast delvis nedsprängd källare.

Stadsfullmäktige har den 16/9 1943 antagit ett förslag till stadsplan för stadsdelen Kvarnberget men då staden vid utarbetande av generalplan för Karlstad fann, att ifrågasvarande stadsdel med hänsyn till de goda grundförhållandena synnerligen väl lämpade sig för högre bebyggelse ävensom att folkskola erfordrades för stadsdelen Kvarnberget och angränsande områden, beslöt byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige icke måtte för fastställelse vidarebefordra det av fullmäktige den 16/9 1943 antagna förslaget till stadsplan för Kvarnberget utan giva byggnadsnämnden tillfälle omarbota stadsplaneförslaget i nämnda hänseende. Sedan fullmäktige den 17/2 1944 beslutat uppdraga åt byggnadsnämnden att inkomma med i berörda hänseende ändrat förslag, har byggnadsnämnden låtit verkställa dylik omarbetning.

För området gälla stadsplaner fastställda av Kungl. Maj:t den 11/12 1931 och den 13/11 1936. Området begränsas av stadsplaner fastställda den 13/11 1936 och 30/12 1939 i norr, den 22/12 1939 i öster, 1/3 1929 i söder och 11/12 1931 i väster.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

M o m. 1. Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

M o m. 2. Med B betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Därjämte äger byggnadsnämnden medgiva inredning av lokaler för handelsändamål, garageändamål och efter hälsovårdsnämndens hörande för hantverksändamål samt i undantagsfall av samlingslokaler.

M o m. 3. Med I betecknat område får bebyggas endast för industriellt ändamål. Inom området må bostäder uppföras endast för bevakningspersonal.

§ 2.

Områden, som icke får bebyggas.

M o m. 1. Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

M o m. 2. Med W betecknat område skall utgöra vattenområde och får icke utfyllas eller överbyggas.

§ 3.

Byggnads läge å tomt.

M o m. 1. Inom med F och Ö betecknade områden får å tomt uppföras endast en huvudbyggnad.

M o m. 2. Inom med F och Ö betecknade områden får å tomt bebyggd före den 1/1 1935 byggnadsnämnden medgiva uppförande av uthus med den areal, som kan i varje särskilt fall anses skälig, dock högst 20 kvm.

M o m. 3. Inom med F och Ö betecknade områden får byggnad uppföras till högst $\frac{1}{5}$ av tomtens yta. Huvudbyggnad jämte täckta utsprång och uthus, där sådana förekomma, få icke uppföras till större sammanlagd areal än 200 kvm.

M o m. 4. Med F betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

M o m. 5. Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående eller ock två med varandra sammanbyggda i gemensam tomtgräns.

M o m. 6. Inom med S betecknat område skall byggnader sammanbyggas i tomtgräns.

§ 4.

Byggnads höjd och våningsantal.

M o m. 1. A med I betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan än 10 meter.

M o m. 2. A med II, III och IV betecknade områden får byggnad icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan än 7,8, 11,3 och 14,3 meter samt med högst 2, 3 och 4 våningar respektive.

M o m. 3. A med H jämte siffrorna i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd över omgivande markens plan, än siffran i romben anger.

§ 5.

Taklutning.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

§ 6.

Utfart från tomt.

I med korta tvärstreck på ena sidan betecknad gräns får utfart från tomt icke anordnas.

§ 7.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödligt, må mindre avvikelser från höjdbestämmelserna i § 4 kunna medgivas.

Karlstad den 1/9 1944.

HADAR GRUDE.

Stadsingeniör."

Under granskningstiden hade anmärkningar mot förslaget inkommit från Kungl. Byggnadsstyrelsen i egenskap av förvaltare av kronan tillhörig mark inom kvarteret Seminaristen,

Carl Gustafsson, ägare av tomten nr 14 i kvarteret Violen,

Gustaf Gunnar Haglund, ägare av stadsägorna n:ris 501 E, 506 B och 1673.

David Lindskog, ägare av tomten nr 2 i kvarteret Timmermannen samt Oscar Wallers dödsbo, ägare av stadsägorna n:ris 501 D, 506 C och 1614 B.*)

Grude hade avgivit ett så lydande yttrande över de inkomna anmärkningarna:

"YTTRANDE

över anmärkningar mot förslag till stadsplan för stadsdelen Kvarnberget i Karlstad.

Sedan byggnadsnämnden uppdragit åt arkitekt Cyrillus Johansson att upprätta förslag till stadsplan för stadsdelen Kvarnberget, framlade denne år 1940 sådant förslag. Efter omarbetning överlämnades förslaget till stadsfullmäktige som vid sammanträde den 16/9 1943 antog detsamma. På grund av i samband med upprättande av generalplanen för Karlstad framställt önskemål om dels högre bebyggelse å de med avseende på grundförhållande härför lämpade områden och dels skapande av tomt för folkskola, beslöt byggnadsnämnden hos stadsfullmäktige göra framställning att byggnadsnämnden finge tillfälle ytterligare omarbete förslaget i dessa avseenden, vilken framställning stadsfullmäktige vid sammanträde den 17/2 1944 beslöt bifalla. Sedan förslaget sålunda ändrats och i sin helhet ånyo utställt, hade vissa erinringar mot förslaget inkommit och som yttrande beträffande dessa får jag anföra följande:

Statens järnvägar har i skrivelse av den 19/10 1944 förklarat sig icke hava något att erinra mot förslaget.

Kungl. Byggnadsstyrelsen har framställt den anmärkningen att om Hööksgatans höjdläge skulle ändras från nu befintligt, kostnaden för ändringen av staketet mot Seminariet skulle bekostas av staden. Anmärkningen får anses vara befogad men torde icke föranleda någon kostnad, då jämkningarna äro företagna för att få gatuhöjderna i överensstämmelse med befintliga förhållandet.

Ägaren av tomten nr 14 i kvarteret Violen, Carl Gustafsson, har framställt anmärkning mot att viss del av hans tomt kommer att ingå i gata samt att vissa fruktträd förstöres. Denna anmärkning är av ringa ekonomisk betydelse som regleras i enlighet med stadsplanelagen.

*) Anmärkningskrivelserna finnas tillgängliga å stadsombudsmannens expedition.

Ägaren av stadsägorna 501 E, 506 B och 1673, Gustaf Gunnar Haglund, har framställt anmärkning mot att dessa områden skola ingå i blivande skoltomt. Gjorda undersökningar hava visat, att föreslagna läget av skoltomten är det lämpligaste samt att ovan nämnda stadsägor äro avsedda att utgöra skolträdgård. Stadsägorna kommer givetvis att inlösas till fulla värdet eller också kan markbyte företagas, så att klaganden icke lider ekonomisk skada.

Ägaren av tomt nr 2 i kvarteret Timmermannen, David Lindskog, har framställt anmärkning mot att hans tomt kommer att omregleras i framtiden med därav föranledda ekonomiska förluster. Bebyggelsen i nämnda kvarter utgöres av mindre byggnader av äldre datum och sälunda av relativt ringa värde. En så genomgripande förändring av bebyggelsen, som förslaget innebär, måste givetvis medföra omreglering av vissa tomter, vilken omreglering dock icke nödvändigtvis måste medföra ekonomisk förlust för markägaren. Tilläggsförsäkring till brandförsäkring bör ju för dylika områden alltid tagas och skulle byggnaden brinna få fastighetsägaren ut hela försäkringsbeloppet, varefter merkostnaden i premier lätt kan omräknas i ökning av markpriset, vilken ökning torde bliva synnerligen blygsam.

Ägaren av stadsägorna 501 D, 506 C och 1614 B, Oscar Wallers sterbhus, har framställt anmärkning mot att stadsplanen skulle betydligt rubba sterbhusets planer på att behålla sin mark samt att ekonomisk förlust skulle vara ofrånkomlig. Vare sig sistnämnda stadsägor, som skall ingå i blivande skoltomt, av staden skall förvärvas genom köp eller expropriation är det långt ifrån självklart att markägaren kommer att lida ekonomisk förlust utan kan den ekonomiska frågan säkerligen lösas på ett tillfredsställande sätt exempelvis genom markbyte.

På grund av vad sälunda anförts får jag föreslå att inkomna besvärsskrivelser lämnas utan avseende.

Karlstad den 30/10 1944.

HADAR GRUDE."

Under återopande av vad Grude i sitt yttrande anført fann nämnden de inkomna anmärkningarna icke föranleda ändring i förslaget.

Nämnden beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan dels att stadsfullmäktige ville antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för stadsdelen Kvarnberget dels ock att stadsfullmäktige ville bemyndiga byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Slutligen beslöt nämnden uppdraga åt ordföranden att med vederbörlig kontrasignation efter stadsfullmäktiges beslut vidarebefordra ärendet.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 6 november 1944.*

§ 974.

Granskade drätselkammaren uppgjort förslag till ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för stadsdelen Kvarnberget.

Stadsingeniören demonstrerade förslaget å den till förslaget hörande kartan samt kommenterade muntligen anmärkningsskrivelserna, vilka

stadsingeniören och byggnadsnämnden icke funnit vara av den art, att det uppgjorda förslaget borde ändras. I samband härmed framhölls, att det hade varit önskvärt att ännu högre bostadshus tillåtits å området ifråga. Då det vore ett önskemål för staden, att ifrågavarande stadsplan fastställdes snarast möjligt, framfördes intet yrkande.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren förklara sig icke hava något att erinra mot föreliggande förslag till ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelserna för stadsdelen Kvarnberget.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige, med upphävande av sitt beslut den 16 september 1943, § 275, besluta i enlighet med vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteren Ormen och Sköldpaddan inom stadsdelen Haga.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 6 oktober 1944.

§ 568.

Jämlikt nämndens beslut den 15 september 1944, § 518, hade ett av stadsingeniören Hadar Grude upprättat förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteren Ormen och Sköldpaddan inom stadsdelen Haga hållits för granskning tillgängligt från och med den 21 september till och med den 4 oktober 1944 därom *dels* särskilda kallelsebrev med posten tillställts samtliga av förslaget berörda markägare ävensom drätselkammaren i staden erhållit underrättelse *dels ock* kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

Stadsingeniören Hadar Grude företedde den till förslaget hörande kartan ävensom följande beskrivning:

"BESKRIVNING

över förslag till ändring av stadsplanebestämmelser för kvarteren Ormen och Sköldpaddan inom stadsdelen Haga i Karlstad.

Den senaste stadsplanen med åtföljande stadsplanebestämmelser för stadsdelen Haga har fastställts av Kungl. Maj:t den 22/12 1939.

Så som byggnadskropparna och de föreslagna tomtgränserna inritats å stadsplanekartan har det tydligen varit stadsplane författarens mening att i stadsplanebestämmelserna intaga bestämmelser om fönsterrätt i fasadrättslinje. Bestämmelsen har tydligen uteglömts, varför avsikten med föreliggande förslag är att komplettera tidigare fastställda bestämmelser i berörda avseende.

Följande bestämmelse föreslås:

Fönster.

I med punkter på linje betecknad fasadrättslinje får byggnad förses med fönster på den höjd byggnadsnämnden prövar lämpligt ändock att byggnad lägges på mindre avstånd från tomträns än 6 meter.

Karlstad den 14/9 1944.

HADAR GRUDE.

Stadsingenjör."

Det antecknades, att under granskningstiden icke någon anmärkning inkommit mot förslaget.

Nämnden beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan *dels* att stadsfullmäktige ville antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanebestämmelserna *dels ock* att stadsfullmäktige ville bemyndiga byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse. Slutligen beslöt nämnden uppdraga åt ordföranden att med vederbörlig kontrasignation efter stadsfullmäktiges beslut vidarebefordra ärendet.

Som ovan.

In fidem:

NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 oktober 1944.

§ 926.

Stadsingenjören Hadar Grude företedde av honom uppgjort förslag till ändring av stadsplanebestämmelserna för kvarteren Ormen och Sköldpadan inom stadsdelen Haga.

Från byggnadsnämnden inkommet protokollsutdrag i ärendet av den 6 oktober 1944, § 568, föredrogs.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till förslaget ifråga.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Av lokalkommittén verkställd utredning över stadens lokalbehov samt framställning om anslag till ritningar.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 oktober 1944.

§ 929.

Föredrogs följande från lokalkommittén inkomna skrivelse med tillhörande bilagor angående anslag till ritningar rörande i skrivelsen närmare angivna byggnadsprojekt:

*”Utdrag av protokoll, hållet hos lokalkommittén i
Karlstad den 24 oktober 1944.*

§ 14.

Meddelade herr ordföranden, att drätselkammaren vid behandling den 9 oktober 1944 av lokalkommitténs skrivelser angående uppförande av nybyggnad för brandstation i kvarteret Biet samt lokaler för folktandvården uttalat, att lokalkommittén enligt drätselkammarens uppfattning borde inkomma med en generalplan för den byggnadsverksamhet, som kunde ifrågakomma för lösandet av stadens kommunala lokalbehov under de närmaste åren samt angeva den inbördes ordning, i vilken de olika projekten borde förverkligas.

Följande skrivelse av stadsarkitekten angående stadens kommunala lokalbehov och därtill hörande kostnader för huvudritningar m. m. föredrogs:

”Karlstads stads lokalfråga.

För ordnande av de olika nämndernas lokalbehov har efter diskussion i lokalkommittén framkommit vissa riktlinjer, för vilka här nedan närmare skall redogöras:

Rådhuset.

Det torde vara uteslutet att under de närmaste 20—30 åren åstadkomma någon nybyggnad för stadens nämnder. För det första kommer helt visst stadens budget under denna tidsperiod bliva hårt ansträngd av andra byggnadsprojekt, som måste förverkligas, och för det andra torde det bliva synnerligen svårt eller omöjligt att finna annat användningssätt för rådhusbyggnaden.

För ernående av bättre lokaler måste polisen och kronokassören, vilka äro oberoende av stadens nämnder i övrigt, beredas lokaler i andra byggnader. Hur detta skall tillgå skall närmare beskrivas.

Rådhusets olika nämnder.

Drätselkammarens sessionsrum skall kvarligga oförändrat. Stadsombudsmannens och stadsnotariens ämbetsrum och expedition ha förflyttats till byggnadskontorets gamla lokaler. Nytt rum för drätselkammarens ordförande har anordnats i stadsombudsmannens nuvarande rum.

Två nya sammanträdesrum tillkommer.

Stadskassan utvidgas i polisflygelns bottenvåning och kronokassörens lokaler anordnas till uppörtdskontor. Stadsrevisorn har förflyttats till bortre delen i polisflygeln.

Byggnadskontoret erhåller övre våningen i polisflygeln.

Elverkets lokaler är i stort sett oförändrade. Den nya trappan från Tingvallagatan medför en förflyttning av elverkets kamrer, men då denna trappa medför flera större fördelar bör denna kunna godtagas. Såväl byggnadskontoret som elverk erhåller egen ingång för allmänheten genom denna trappa.

Stadsarkitekten erhåller ytterligare ett rum, nämligen stadsnotariens nuvarande. Övriga lokaler oförändrade.

Stadsingenjörens lokaler utökades 1939 och ändras icke i detta förslag.

Fastighetsförvaltaren förflyttas till nuvarande ordonnanspolisens lokaler vid Tingvallagatan och erhåller därigenom ytterligare ett rum.

Överförmyndaren placeras i det ena rummet av fastighetsförvaltarens nuvarande lokal i södra flygeln.

Pensionsnämnden erhåller därvid bättre utrymmen i sina nuvarande lokaler, som icke ändras.

Polisens fångceller omändras till centralarkiv, där de olika nämnderna kunna erhålla var sitt bås för sådana handlingar, som endast undantagsvis behöver användas.

Polisens förhörsrum i bottenvåningen vid gården ändras till verkstad för vaktmästaren.

Stadsfullmäktiges sessionsrum bibehålles, men minskas och inredes så att det kan användas jämväl för rådhusrätten.

Magistratens lokaler utökas genom att domsalen anordnas i gemenskap med stadsfullmäktiges sessionsrum och den gamla domsalen omändras till 5 st. rum. Inalles erhållas åtta nya rum för magistraten.

Vad ovan beskrivits framgår närmare av bifogade ändringsritningar och ritningar, vilka visa nämndernas nuvarande lokalstorlekar.

Ritningarna äro i detalj icke färdiga, men skola, därest principen i stort sett godtages, dessa noggrannare utarbetas i samråd med de olika delegationerna.

Det ändringsförslag av elverkets och byggnadskontorets lokaler, som nu föreligger för stadsfullmäktiges godkännande, utgör ett led i den ombyggnad, vilken avses att ske då polisen avflyttat.

Brandstationen.

Brandstationens lokaler äro av sådant speciellt slag, att inläggande av densamma i äldre byggnader icke låter sig göra. Föreslås därför nybyggnad. Härför lämplig tomt har efter långt sökande slutligen funnits i kvarteret Biet på Sundsta. Undertecknad har i vidliggande skiss visat att området i stort sett är tillräckligt. Möjligen behöver en mindre remsa av parken vid västra gränsen tilläggas. Ritningarna kommer att utföras såsom examensarbete vid Tekniska Högskolan.

Polisen.

Stadens polis samt statspolisen kunna utan större förändringar inrymmas i gamla brandstationen, dit även lokaler för luftskyddsbyrån kunna förläggas. Skiss uppgjord efter polisverkets program bifogas.

Ordningsföljden av nybyggnads- och förändringsarbeten för ovannämnda institutioner bliver följande:

1. Nybyggnad för brandkåren.
2. Ombyggnad av gamla brandstationen till polishus, sedan brandkåren avflyttat.
3. Ombyggnad av rådhusets olika lokaler, sedan polisen avflyttat.

För länstadvården har föreslagits nybyggnad å tomt n:o 4 i kv. Karlsvik. Dessa lokaler böra icke beredas provisorisk lokal i äldre byggnad, om sådan av en händelse kunde uppbringas, enär speciella anordningar och den sanitära inredningen blir för dyrbar för att göras provisorisk.

Skolsjukvården och folkskolestyrelsens lokaler kunna lämpligen inredas i samma nybyggnad n:o 4, Karlsvik.

Kronokassörens och stadsfogdens lokaler kunna eventuellt förläggas till ovannämnda nybyggnad i Karlsvik om utrymmet härför är tillräckligt. Skall närmare undersökas om anordningen i princip godtages.

Läroverket, nybyggnad å Sundsta.

Gamla läroverket kan icke lämpligen anordnas för nämnder eller institutioner som fordra mindre rumsenheter än vad nuvarande klassrum betinga. En ombyggnad av läroverket till ämbetslokaler av bestående värde skulle medföra allt för stort ingrepp i den gamla byggnaden, för att bliva ekonomiskt fördelaktigt.

Gamla skolans mittparti vid aulan kan ombyggas till hörsalar och en av flyglarna kan möjligen inredas till bibliotek. Vid tiden då Läroverket flyttas finnes säkerligen användning även för den andra flygeln. Bör närmare undersökas om principen godtages.

Annexbyggnaden bör rivas för friliggande av kyrkan och gamla gymnasiet. Gymnastiklokalen kan inordningställas och uthyras till särskilda gymnastikföreningar.

Folkskolan.

En ny folkskola erfordras å Kvarnberget och en å Norrstrand. Storleken bör fixeras samt ritningar uppgöras.

Tillbyggnad å Herrhagsskolan för gymnastik, slöjdsalar samt toiletter. Ritning finnes uppgjord, men tarvar omarbetning.

Yrkesskolan.

Ritning till yrkesskola i kvarteret Älgen finnes uppgjord, men tarvar omarbetning.

Tullhus.

Nytt tullhus kommer att fordras efter kriget. Plats är föreslagen vid plåtskjulen vid Inre hamnen.

Hamnstyrelsens lokalfråga är avsedd att lösas i samband med tullhuset. Ritning är icke uppgjord.

Vänthall å Stora torget.

Olika förslag inlämnade till drätselkammaren.

Daghem för barn i kv. Tjädern.

Ritningar är under utarbetande.

Anordnandet av fattigvårdsstyrelsens, barnavårdsnämndens, hälsovårdsnämndens samt flickskolans olika lokalbehov har ännu icke dryftats inom lokalkommittén, men torde var för sig kunna lösas inom respektive byggnader.

EKONOMISK SAMMANSTÄLLNING I AVRUNDADE TAL.

Rådhuset:

första ombyggnad	40,000:— kr.
slutlig ombyggnad	100,000:— "
Polishus	150,000:— "
Brandstation	1,400,000:— "
Länstandvården etc., kv. Karlsvik	400,000:— "
Läroverket	3,000,000:— "

Folkskola:

Kvarnberget	800,000:— "
Norrstrand	1,000,000:— "
Gymnastikhus m. m., Herrhagsskolan	280,000:— "
Yrkesskola kv. Tjädern	300,000:— "
Tullhus	270,000:— "
Vänthall, Stora torget	80,000:— "
Daghem för barn	380,000:— "
Ombyggnad av gamla läroverket, fattigvårdsstyrelsens, barnavårdsnämndens etc. begärda lokaler kunna ännu icke kostnadsberäknas men uppskattas förslagsvis till	500,000:— "

Summa Kronor 8,700,000:—

KOSTNADER

för huvudritningar och arbetsbeskrivning samt konstruktioner.

Rådhuset, slutlig ombyggnad	1,600:— kr.
Polishus	2,200:— ”
Brandstation	13,000:— ”
Länstandvården etc.	5,000:— ”
Läroverket	27,000:— ”
Folkskola, Kvarnberget	8,500:— ”
” Norrstrand	10,000:— ”
Gymnastik, Herrhagsskolan	3,700:— ”
Yrkesskolan	4,000:— ”
Tullhus	3,600:— ”
Vänthall, Stora torget	1,300:— ”
Daghem för barn	4,800:— ”
Fattigvårdsstyrelsen etc.	6,000:— ”
Summa Kronor	90,700:—

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 17 oktober 1944.

OLLE LAGERGREN.”

Därjämte föredrogs följande sammanställning över stadens lokalbehov med ledning av inkomna svar från nedan angivna delegationer:

”SAMMANSTÄLLNING

över stadens lokalbehov med ledning av inkomna svar från nedan angivna delegationer.

Delegation	Nuvarande lokalbehov
Magistraten.	Nuvarande lokaler tillräckliga för närvarande. Efter nya rättegångsbalkens ikraftträdande 1/1 1947, möjligen 1/1 1948, erfordras hela tredje våningen i rådhuset för rådhusrätten och magistraten. Bliwande sessionssal bör så inrättas, att även stadsfullmäktiges sessioner kunna hållas där.
Fattigvårdsstyrelsen.	Klaraborg. Utökning av de för fattigvården och barnavården gemensamma expeditionslokalerna bör ske. Alternativt kan nybyggnad för kontorslokaler uppföras eller vaktmästarens och maskinistens å nedre botten i kontorsbyggnaden å Klaraborg belägna bostäder utnyttjas, varvid andra bostadslägenheter då få iordningställas för nämnda befattningshavare. Behov finnes även av rum för två å tre kvinnliga befattningshavare vid Klaraborg samt av samlingssal, verkstads- och förrådslokaler och magasin för vårdtagarnas kvarlåtenskap. För sistnämnda ändamål bör lämpligen uppföras en byggnad i anslutning till nuvarande byggnad för tvätt m. m., varvid jämväl en utvidgning bör ske för tvättinrättningens behov. Nytt bårhus behövs också. Beträffande Stagnellska sjukhemmet föreligger behov av matsalsutrymmen för biträdena samt ett personalrum.
Hälsovårdsnämnden.	Nämndens arkiv behöver utvidgas. En golvyta på 9 kvm. är tillräcklig under förutsättning av en rumshöjd på 3,20 meter. Ett arbetsrum på hälsovårdsnämndens byrå för förste stadsläkaren är ett önskemål. Den nuvarande cyanvåtekammaren i gamla gasverket är ett provisorium. Permanent lokalutrymme för cyanvåtekammare bör ordnas.

Delegation	Nuvarande lokalbehov
	(Den i gamla gasverket planerade avlusningsanstalten torde ej behöva iordningställas, då arméns sjukvårdsstyrelse inom staden planerat lokaler för avlusning av militär och civila i händelse av behov.)
Hamnstyrelsen.	Styrelsens lokaler i tullhuset för hamnen och sjömanshuset äro för närvarande tillräckliga. Ett önskemål är särskild uppgång till hamnens och sjömanshusets lokaler, då det är olämpligt med nuvarande gemensamma uppgång med tullen.
Belysningsstyrelsen.	Omedelbara åtgärder för lokalbehovets ordnande erfordras om icke arbetets effektivitet skall eftersättas. (Löses genom drätselkammarens framställning till stadsfullmäktige i oktober angående tillbyggnad av rådhusets norra flygel.) Efter nuvarande elverkschefens och gasverkschefens avgång, som beräknas ske 1948, kräves ytterligare i skrivelsen närmare angiven utvidgning.
Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning.	Styrelsen har ett oundgängligt behov av att snarast möjligt återfå gamla seminariebyggnaden med alla där befintliga lokaler jämte uthus och vaktmästarebostad. Vidare erfordras nybyggnad för yrkesskolorna i enlighet med styrelsens förslag i skrivelse till stadsfullmäktige av den 11 oktober 1941. (Efter behandling av lokalkommittén den 22 september 1944 och drätselkammaren den 2 oktober 1944 återremitterat till styrelsen för förnyat yttrande.
Komm. flickskolan.	Lokalerna för skolan tillräckliga.
Styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläs.-anstalt.	Bibliotekets utlåningsavdelning i trängande behov av ökat utrymme, då nuvarande trångboddheten allvarligt äventyrar bibliotekets fortsatta utvidgning och verksamhet. Under förutsättning av att stadens invånareantal är 30,000, behövs en sammanlagd golvyta på 815 kvm. Stiger invånareantalet till 40,000, behövs en sammanlagd golvyta av 1,015 kvm.
Karlstads folkskolestyrelse.	Följande större skolbyggnadsarbeten aktuella önskemål: <ol style="list-style-type: none"> 1) Ny skolbyggnad å Kvarnberget i Tjäderskolans ställe. 2) En mindre byggnad å Herrhagsskolans gårdstomt (i överensstämmelse med ritning av stadsarkitekten av den 11/4 1939 samt förslag av den 11/11 1938 för anordning av barnbespisningslokaler i södra delen av Herrhagsskolans källarvåning) erfordras för gymnastik- och slöjdundervisningen och för skolbarnens frukostbespisning samt för erhållande av hygieniska toalettanordningar. 3) Färjestads skola bör i sin helhet iordningställas — intill dess motiv finnes för uppförande av nya skolbyggnader inom norra stadsområdet öster om älven samt stadsdelarna Kroppkärr och Norrstrand. 4) Nya ändamålsenliga lokaler böra snarast iordningställas för folkskolornas hälsovård. Folkskolestyrelsen erinrar till slut om att folkskoleexpeditionen är förlagd till av styrelsen förhyrda lokaler.
Barnavårdsnämnden.	Utökning erfordras med ett rum för en barnavårdsman, ett rum för skrivbiträde, ett väntrum. Sandwallska barnhemmet: 3 st. personalrum för biträden, ett personalrum med sovalkov för biträdande föreståndarinna, ett rum och kök för gårdskar, 2 rum för väntande mödrar och ett reservrum samt mat- och rotfruktkällare.

Delegationen	Nuvarande lokalbehov
	Övriga behov: En lägenhet om 6—8 rum och kök för ynglingar, vilka sakna anhöriga. En lägenhet om 4—6 rum och kök för flickor, som sakna anhöriga. Dessutom erfordras i olika stadsdelar lokaler för barnkrubbe- och barnträdgårdsverksamhet.
Stadsrevisionen.	Den av revisionen för närvarande disponerade lokalen är tillräckligt stor för sitt ändamål. Ett önskemål vid en eventuell omläggning av lokalerna är, att revisionskontoret förlägges närmare drätselkontorets bokföringsavdelning.
Mantalskrivn.- o. kronouppb.-verk.	Lokalbehovet anses fyllt för närvarande. En omläggning av uppbořdsförfarandet och omorganisation av uppbořdsväsendet kommer sannolikt att 'starkt öka verkets lokalbehov, vilket dock är omöjligt att exakt förutse'.
Stadsfogdekontoret.	Lokalerna utgöras för närvarande av ett större och tre medelstora rum. Behovet anges till två större och tre medelstora kontorsrum jämte arkiv- och lunchrum. Trångboddheten stor.
Stadsarkitektkontoret.	Arkivutrymmet bör utökas, inom en tid av 10—15 år till det dubbla.
Stadsingenjörskontoret.	Lokalerna för närvarande tillräckliga. Önskvärt att lokalerna låge i samma våning.
Drätselkontoret.	Godtagbar lösning av drätselkontorets lokalfråga, om ytterligare ett eller två rum ställes till förfogande och vissa mellanväggar uppsättas. Om kontorets 'lokaler avses bli förlagda i annan fastighet med lämplig planlösning' anges lokalbehovet till 250 kvm. + 75 kvm. arkivutrymme.
Byggnadskontoret.	Kontorets lokalutrymmen uppgå för närvarande till 88 kvm.; erfordras 171 kvm. Fördelningen av sistnämnda areal angives närmare i svarskrivelsen.
Stadsombudsmannens exp.	Ytterligare ett rum om minst cirka 20 kvm. erfordras. Ett önskemål vore dessutom ett väntrum för allmänheten. Jämväl ytterligare minst ett sammanträdesrum saunt utökade arkivutrymmen behövas.
Brandkåren.	Nybyggnad för brandstationen erforderlig snarast möjligt. (Brandstationsbyggnaderna i Norrköping och Hälsingborg återopas.)
Polisen.	Lokalbehovet närmare dryftat mellan polisnämnden, polismästaren och stadsarkitekten.

Karlstad, oktober 1944.

LOKALKOMMITTÉN."

Herr Arvid Johansson föreslog, att kommittén skulle uttala, att kommittén i första hand önskade se förverkligade *dels* ny brandstation *dels* lokaler för folktandvården *dels* nybyggnad för yrkesskolorna *dels* ock skolbyggnad å Kvarnberget. Den inbördes ordningen för dessa projekt finge bli beroende på ritningarnas färdigställande samt beslut av vederbörande myndigheter, sedan projekten närmare utformats och kostnadsberäknats.

Stadsarkitekten framhöll, att lösandet av lokalsvårigheterna för i rådhuset inrymda delegationer förutsatte nybyggnad av brandstationen och iordningställande av nuvarande brandstationen för polisen.

Herr Helmer instämde i vad stadsarkitekten anfört om att brandstationen intoge en nyckelställning. Kommittén borde förordna ett igångsättande snarast möjligt av uppförandet av en ny brandstation i kvarteret Biet. Jämväl de övriga projekten borde utredas snarast möjligt. Igångsättandet av byggnadsarbetena finge bli en senare fråga, sedan ritningar och kostnadsberäkningar föreläge.

Herr Österberg erinrade om att ordnandet av en tillbyggnad vid Herrhagsskolan och åstadkommandet av tillfredsställande toalettanordningar vid denna skola i första hand borde ordnas. Jämväl en byggnad på den nu obebyggda tomten i Karlsvik för bl. a. folktandvården borde snarast möjligt komma till stånd. I detta sammanhang påtalade herr Österberg, att projektet angående ett idrottens hus icke återfunnes i stadsarkitektens förteckning över lokalbehoven.

Herr Rydberg framhöll, att det vore svårt att föreslå någon inbördes ordning mellan de olika skolprojekten. Ritningar funnes beträffande den tillbyggnad, som avsåges för Herrhagsskolan. Så snart stadsplan fastställts för Kvarnberget, kunde ritningar påbörjas beträffande uppförandet av en skola på Kvarnberget. Behovet av en skolbyggnad på Norrstrand vore väl så trängande men Tjäderskolans undermåliga beskaffenhet framtvingade skolbygge på Kvarnberget. Skolan på Kvarnberget borde lämpligen kunna byggas i två etapper, en första för att fylla det omedelbara behovet i Tjäderskolans ställe, och den andra etappen, då behov av ökade lokalutrymmen gjorde sig gällande.

Herr Arvid Johansson anförde, att ritningar snarast möjligt borde iordningställas för samtliga stadens kommunala lokalbehov, ehuru igångsättandet av arbetena finge ställas på framtiden.

Herr Elof Larsson framhöll, att brandstationsbygget borde komma i första rummet och att detta bygge intimt hörde samman med ordnandet av lokaler för polisen och vissa omändringsarbeten inom rådhuset.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt lokalkommittén enhälligt uttala, att i första hand en ny brandstation borde uppföras i kvarteret Biet och att i samband därmed lokaler för polisen borde iordningställas i nuvarande brandstationsbyggnaden ävensom av stadsarkitekten föreslagna omändringsarbeten i rådhuset.

Samtidigt borde emellertid ritningar och förslag framläggas angående tillbyggnad av toaletter å Herrhagsskolan samt ritningar angående skolbyggnad å Kvarnberget i Tjäderskolans ställe, varefter ritningar för ny skola å Norrstrand borde iordningställas.

Tillika borde — jämväl samtidigt och snarast möjligt — fullständiga ritningar och förslag framläggas rörande nybyggnad för yrkesskolorna samt nybyggnad för *dels* folktandvården *dels* folkskolornas hälsovård. Sistnämnda nybyggnad borde kunna inrymma jämväl lokaler för andra ändamål.

Kommittén vore angelägen att framhålla, att ritningar rörande det nya läroverket å Sundsta icke finge försummas genom den av kommittén nu föreslagna ordningen rörande förverkligandet av ovan angivna byggnadsprojekt. En pristävlan hade ju utlysts angående förslag till ny läroverksbyggnad i kvarteret Orion och tillkomsten av ett nytt läroverk måste under alla omständigheter taga så lång tid i anspråk, att arbetena för förverkligandet av den nya läroverksbyggnaden borde påbörjas utan dröjsmål.

Under hänvisning till vad ovan anförts beslöt kommittén hemställa, att i nästa års stat uppföres ett belopp på förslagsvis 50,000 kronor till ritningar för i första hand ovan angivna byggnadsföretag. För den händelse beloppet skulle visa sig otillräckligt, borde tilläggsanslag för ytterligare ritningar kunna beviljas under år 1945.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.”

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder den inberördes ordningen för de olika projektens förverkligande ingående diskuteras. Därvid framhölls bl. a., att en nybyggnad för läroverkets behov skulle innebära en lämplig början till en lösning av byggnadsfrågorna. Om den nuvarande läroverksbyggnaden kunde disponeras, kunde denna byggnads lokaler provisoriskt utnyttjas för skilda ändamål till dess ett beslut mognat om hur byggnaden lämpligen skulle utnyttjas.

Under diskussionen framfördes jämväl den tanken, att staden, som inom en överskådlig tid måste räkna med utgifter på i runt tal 10,000,000 kronor för olika nybyggnadsprojekt, borde, då detta låte sig göra, försälja läroverkstomten, som borde vara mycket begärlig för olika företagare och kunna inbringa staden en anseelig summa. Staden skulle därigenom slippa ifrån de säkert mycket betydande kostnaderna för ombyggnad av den nuvarande läroverksbyggnaden. Gent emot denna tanke framhölls, att ett beslut om försäljning av läroverkstomten sannolikt skulle skarpt klandras. Staden komme med säkerhet att inom en icke alltför avlägsen tidrymd bliva i behov av någon eller några centralt belägna tomter för stadshus eller någon annan större byggnad.

Stadsarkitekten framhöll, att det billigaste sättet att för de närmaste åren lösa lokalfrågorna för de olika delegationerna vore ett genomförande av de av honom föreslagna ändringsarbetena i rådhuset, vilka förutsatte, att polisen finge sina lokaler förlagda på annat håll. Att brandstationen upptagits som det första byggnadsprojekt, vilket borde förverkligas, berodde i första hand på trångboddheten i rådhuset och behovet av nya lokaler för polisen. Man kunde icke avvakta färdigställandet av den nya läroverksbyggnaden, då denna — som också rektor Tengblad framhållit — sannolikt icke kunde komma till utförande förrän om cirka fem år. Vissa av de övriga byggnadsprojekten måste lösas dessförinnan bl. a. frågan om ny brandstation.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, enade sig drätselkammaren om att förorda att de i lokalkommitténs skrivelse närmare angivna byggnadsprojekten skulle komma till utförande i första hand i följande ordning: Toalettanordningar för Herrhagsskolan, folkskolebyggnad å Kvarnberget i Tjäderskolans ställe samt nybyggnad för yrkesskolorna. Drätselkammaren åsyftade emellertid icke med detta uttalande, att något definitivt beslut skulle fattas angående ordningsföljden rörande de olika byggnadsprojekten utan förbehölle drätselkammaren sig rätten att inkomma med förnyat förslag angående byggnadernas förverkligande, sedan ritningar föreläge, så att de olika förslagen kunde närmare bedömas.

Under återopande av vad ovan anförts beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av 50,000 kronor till utförande av ritningar för i lokalkommitténs skrivelse närmare angivna byggnadsprojekt;

att medel för ändamålet skola bestridas medelst uttaxering i nästkommande års stat; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att, sedan ritningar utarbetats, inkomma med närmare förslag angående de olika byggnadsprojektens förverkligande.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Gatukommitterades förslag angående ny- och ombyggnader av gator, vägar och öppna platser under år 1945.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 oktober 1944.

§ 852.

Meddelade herr ordföranden, att stadens gatukommitterade föreslog ny- och ombyggnader under år 1945 av gator, vägar och öppna platser i den omfattning, som närmare framginge av följande kostnadssammandrag:

"KOSTNADSSAMMANDRAG

över ifrågasatta ny- och ombyggnader av gator, vägar och öppna platser år 1945.

1. Stadsdelen Haga.

Repslagaregatan.

Gatans ordnande med plantering närmast järnvägen. Justering och färdigställande av körbanan samt trottoaren och rännen på nordvästra sidan ..... 11,000:—

Östra Kanalgatan.

Rännen samt justering av grusade trottoaren mellan Hagatorget och Götgatan ..... 4,100:— 15,100:—

2. *Stadsdelen Herrhagen.***Parkgatan.**

Mellan Långgatan och Herrhagsgatan, rännsten samt justering
av grusade trottoaren ..... 1,700:—

Vasagatan.

Mellan Karlagatan och John Erikssonsgatan, utanför de under
senare åren nybyggda fastigheterna. Rännstenar, justering av
äldre samt ordnande av nya grusade trottoarer ..... 6,800:—

Herrhagsgatan.

Mellan Geljersgatan och Vasagatan, utanför de under senare
åren nybyggda fastigheterna. Rännstenar, justering av gru-
sade trottoarer och av körbanan ..... 2,000:—

Karlagatan.

Mellan Vasagatan och Tegnérsgatan. Rännsten å östra sidan,
justering av grusad trottoar samt å körbanan ..... 5,000:— 15,500:—

3. *Stadsdelen Tormestad.***Snickaregatan.**

Ordnande av 5,0 m. bred makadamiserad, grusad väg utmed
Håwe-bageriets tomt ..... 1,700:—

Örsholmsgatan.

Terrassering, makadamisering och grusning utanför tomt nr
1 i kv. Yxan ..... 1,400:— 3,100:—

4. *Stadsdelen Berget och Mariebergssområdet.***Jungmans- och Styrmansgatorna.**

Mellan Tingbergsgatan och Långövägen. Utförande av ränn-
stenar, dagvattenbrunnar och grusade trottoarer. Justering av
makadamiserade körbanorna ..... 18,000:—

Tingbergsgatan.

Mellan Styrmans- och Hööksgatorna. Rännsten och grusad
trottoar å östra sidan, 5 m. makadamiserad körbana ..... 8,800:—

Planteringen i kv. Måsen.

Lekplats jämte omgivande plantering ..... 13,000:—

Treffenbergsvägen.

Rännsten mellan Kvarnbergsgatan och Mariebergsvägen, samt
justering av grusade trottoaren ..... 1,900:—

Planteringen i kv. Alen.

Ordnande av plantering och lekplan, jämte anläggande av
dagvattenledning till älven ..... 7,300:— 49,000:—

5. *Stadsdelen Norrstrand.***Norra Allén mellan Alléplan och Kroppkärsvägen.**

Gatans ordnande påbörjas med terrassering, bottning, makadamisering och grusning av 8 m. bred körbana. Hela gatubreddens (20 m) ordnande avses ske senare i mån av bebyggelsens framskridande ..... 15,000:—

Gator vid kv. Pilen, Vargen och Väduren.

Fortsättning av påbörjade arbeten med terrassering, makadamiserade körbanor och grusade gångbanor, tillsvidare utan kantsten och rännstenar av tuktad sten, å Drottning Kristinas väg, Malmésgatan, Hertig Carls väg söder om kv. Pilen, Frödingsgatan norr om kv. Pilen ..... 10,000:—

Gylleniusgatan och Wibeligatan.

Norr om och närmast Pilgatan, samt ordnande av plantering vid Pilgatan ..... 14,500:—

Plantering i kv. Pilen.

Ordnas såsom lekplats med omgivande plantering, inkl. dagvattenavledning ..... 13,400:—

Sundstavägen.

Utanför kv. Spiran. 3 m. bred gräsmatta närmast kvart. samt terrassering, hårdgörning och grusning av återstående gatubreddens fram till nuvarande körbanan (ordnandet av asfalterad gångbana + cementerad cykelbana ingår i stadens investeringsplan, att utföras med statsbidrag, när sådant beviljats) ..... 6,000:— 58,900:—

6. *Stadsdelen Viken.***Konduktörsgatan.**

Mellan Vikengatan och Vänerngatan. Rännsten och grusad trottoar å östra sidan, samt 5,0 m. makadamiserad körbana ..... 10,500:—

7. *Stadsdelen Råtorp.***Råtorpsparken.**

Påbörjande av parkanläggningen med lekplats i å av Palenius skänkta markområdet, omfattande stubbrytning, rensning i skogen, avjämning av håligheter, grusade gångstigar, en 3,5 m. grusad väg genom mittpartiet samt lekplats med slänggungor, gungbräden, bänkar och sandlådor... 7,000:—

8. *Västra stadsområdet.***Väg till sommarstugeområdet i Katrineberg.**

Påbörjande av väg över Bergvik till och utmed stadsägorna 690 B, C, D, I, J, K, L, M, N, P m. fl., genom utförande av en 2,5 m. bred väg, med mötesplatser, lagd å nuvarande marknivå med avsikt att framdeles då så erfordras uppfylla vägbanan till nivå över h. v. y. i Vänern ..... 10,000:—

9. *Stadsdelen Färjestad.***Ljunggatan.**

Mellan Norra infartsvägen och Inkörningen till Ing 2 K. Ordnas till läge enligt stadsplaneförslaget med grusad körbana och grusade gångbanor, utan rännstenar och kantsten .....

9,800:—

Summa Kronor 178,900:—

Karlstad den 20 september 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman."

Det antecknades, att ovan intagna sammandrag i god tid före drätselkammarens sammanträde tillställts samtliga kammarens ledamöter.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till förslaget ifråga och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av sammanlagt 178,900 kronor till utförande av de i ovanintagna sammandrag närmare angivna ny- och ombyggnaderna av gator, vägar och öppna platser under år 1945;

att, då vissa av de kvarter och områden, som beröras av ifrågavarande arbeten, äro av donationsjords natur, bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om att medel till arbetena rörande dessa områden, vilka arbeten beräknats till kronor 68,666: 67, skola få utgå av stadens donationsjordsmedelsfond; samt

att medel till i kostnadsberäkningen upptagna arbeten, var till bidrag av donationsjordsmedel icke kunna erhållas, skola bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Framställning om anslag till vatten- och avloppsledningar för stadsdelen Kroppkärr, tredje utbyggnadsetappen.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 oktober 1944.

§ 950.

Företedde byggnadschefen av ritning åtföljt sammandrag av specificerade kostnadsberäkningar för vatten- och avloppsledningar inom Svinbäcken

och Kroppkärr, tredje utbyggnadsetappen, vilka kostnadsberäkningar slutade å ett belopp av 406,000 kronor.

Byggnadschefen erinrade om att ifrågavarande arbeten upptagits på förteckningen över stadens investeringsarbeten och utgjorde en direkt fortsättning på de arbeten rörande vatten- och avloppsledning för redan beviljade fastigheter inom Kroppkärrsområdet, vartill stadsfullmäktige tidigare beviljat medel. Den ifrågavarande tredje utbyggnadsetappen av nämnda arbeten vore avsedd att igångsättas endast om statsbidrag erhöles. Det vore emellertid av vikt, att beslut fattats angående nämnda arbetes utförande så att detsamma kunde igångsättas såsom kommunalt beredskapsarbete, så snart omständigheterna påkallade utförande av dylikt arbete.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av det å förteckningen över stadens investeringsarbeten upptagna arbetet: Vatten- och avloppsledning för stadsdelen Kroppkärr, tredje utbyggnadsetappen, bevilja ett belopp av 406,000 kronor under förutsättning *dels* att statsbidrag erhöles *dels* att staden erhöle tillstånd att för bestridande av den del av kostnaderna, vartill statsbidrag icke kunde erhållas, upptaga ett amorteringslån, förslagsvis på 25 år;

att uppdraga åt drätselkammaren att göra framställning om statsbidrag med största möjliga belopp till nämnda arbetens utförande och utfärda de förbindelser, som i samband därmed erfordras samt tillika göra framställning om medgivande för staden att upptaga lån för den del av kostnaden, vartill statsbidrag icke kan erhållas; samt

att bemyndiga drätselkammaren att å beslutet, såvitt det anginge upplåning, söka vederbörlig fastställelse ävensom att fatta beslut om tidpunkten för utförandet av nämnda tredje etapp av ifrågavarande ledningsarbete.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

SAMMANDRAG

av specificerade kostnadsberäkningar å vatten- och avloppsledning inom Svinbäcken och Kroppkärr. Enligt ritningar N:ris B 368, B 369 och B 370.

3:DJÖ UTBYGGNADSETAPPEN.

Denna 3:dje utbyggnadsetapp utgör fortsättning av *dels* de ledningsarbeten som utfördes såsom 1:sta etapp år 1942 med statsbidrag (statskommunalt beredskapsarbete), *dels* de ledningsarbeten, vilka såsom 2:dra etapp avses komma till utförande vintern

1944—45 i samband med vatten- och avloppsledningar för blivande egnahemsområde å Kroppkärr.

Ledningssträckor	Arbets- kostnad	Materiel och körslor	Summa kostnad avlopp	Summa kostnad vatten	Summa kost- nad för avlopp och vatten
AE—AF—AG—AH,					
avlopp	23,000:—	15,700:—	38,700:—	—	62,400:—
vatten	9,700:—	14,000:—	—	23,700:—	
AL—AO—AQ—AR— AS—AO—AP.					
avlopp	27,900:—	17,100:—	45,000:—	—	66,000:—
vatten	9,400:—	11,600:—	—	21,000:—	
AX—AZ'.					
avlopp	14,200:—	8,000:—	22,200:—	—	30,700:—
vatten	3,800:—	4,700:—	—	8,500:—	
AT—AU—AV'.					
avlopp	32,500:—	19,200:—	51,700:—	—	68,500:—
vatten	10,300:—	6,500:—	—	16,800:—	
Ä—Ö—AA'.					
avlopp	15,000:—	9,500:—	24,500:—	—	36,300:—
vatten	5,100:—	6,700:—	—	11,800:—	
E'—H—H'—J—K.					
avlopp	38,100:—	32,900:—	71,000:—	—	105,500:—
vatten	16,400:—	18,100:—	—	34,500:—	
H—L—M—N.					
avlopp	10,950:—	7,850:—	18,800:—	—	29,800:—
vatten	5,500:—	5,500:—	—	11,000:—	
Nödutlopp för Pumpstat.					
Vid O	4,600:—	2,200:—	6,800:—	—	6,800:—
Summa Kronor	226,450:—	179,550:—	278,700:—	127,300:—	406,000:—

Karlstad den 26 oktober 1944.

ERIK BJÖRKMAN.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Framställning om anslag till färdigställande såsom statskommunalt beredskapsarbete av huvudavloppsledningen mellan Haga pumpstation och Hamngatan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 november 1944.

§ 979.

Föredrogs följande skrivelse från Karlstads stads arbetslöshetsnämnd med hemställan, att drätselkammaren ville utverka erforderliga medel för igångsättande av arbeten till lindrande av arbetslösheten i staden:

"Till Drätselkammaren i Karlstad.

Tillsammans med direktören för länsarbetsnämnden samt byggnadschefen Björkman har arbetslöshetsnämnden ingående dryftat förhållandena på arbetsmarknaden för Karlstads del. Ehuru, som framgår av närslutna rapport för den 4 november 1944, situationen får anses gynsam, måste man räkna med en snart nog inträdande säsongmässig ökning av arbetslösheten i staden. Enligt nämndens uppfattning kommer om intet oförutsett inträffar arbetslöshetssiffran att före årets slut hava stigit till omkring etthundra. Antalet vid statliga beredskapsarbeten (Karlstads flygplats och arkivarbeten) sysselsatta torde intill årets slut icke komma att undergå någon nämnvärd förändring. De ohjälpta antalet torde sålunda kunna beräknas uppgå till minst 70 stycken före årets slut. Av dessa kunna möjligen ett tiotal hänvisas till skogsarbete medan de övriga av olika skäl — framförallt åldern — icke lämpligen kunna hänvisas till sådant arbete.

Nämnden är liksom tidigare av den bestämda uppfattningen, att anordnande av arbeten är den lämpligaste hjälpformen.

Vad angår frågan om lämpliga arbetsprojekt — med beaktande särskilt av rådande materialbrist — anser sig nämnden under återopande av närslutna skrivelse och kostnadsberäkning från byggnadschefen som lämpligt arbete i första hand böra föreslå färdigställande av huvudavloppsledningen mellan Haga pumpstation och Hamngatan, varigenom i medeltal 22 arbetare skulle kunna beredas sysselsättning under fem månader. Vidare vill kommittén föreslå, att kammaren ville utverka rätt att igångsätta även det av kammaren föreslagna ledningsarbetet vid Roseborg. Förstnämnda arbete borde lämpligen påbörjas redan under första hälften av december.

Båda arbetena synas kunna anordnas som statskommunala beredskapsarbeten och statsbidrag torde kunna påräknas med 40 % (arbetsbidrag 20 % och årskostnadsbidrag 20 %).

Därest statsbidrag skall begäras, skall staden uttryckligen förklara, att staden ansvarar för arbetenas färdigställande och framtida underhåll.

På grund av vad sålunda anförts får arbetslöshetsnämnden hemställa, att kammaren ville hos stadsfullmäktige utverka erforderliga medel för igångsättande under innevarande vinter av lämpliga arbeten för lindrande av arbetslösheten.

Karlstad den 4 november 1944.

För Karlstads stads arbetslöshetsnämnd:
HARRY JACOBSON."

En skrivelse av byggnadschefen av den 16 oktober 1944 till ordföranden i arbetslöshetsnämnden, av byggnadschefen uppgjord, reviderad kostnadsberäkning för färdigställande av ny huvudavloppsledning till Haga pumpstation samt rapport för den 4 november 1944 över arbetslösheten och hjälpåtgärderna i Karlstad föredrogos därjämte.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av 75,000 kronor till färdigställande av huvudavloppsledningen mellan Haga pumpstation och Hamngatan genom utförande av del III, d. v. s. delen mellan elverket och Hamngatan på villkor, att arbetet får utföras såsom kommunalt beredskapsarbete med statsbidrag;

att den del av kostnaderna, vartill statsbidrag icke kan erhållas, skall bestridas av i 1945 års stat uppfört anslag till arbetslöshetens bekämpande; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att fatta närmare beslut angående ifrågavarande arbetes utförande ävensom bemyndiga drätselkammaren att utfärda de förbindelser, som erfordras för erhållande av statsbidrag, vilken fullmakt för drätselkammaren skall gälla jämväl för del I och II av samma företag.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem: •
GUSTAF PALMÉR.

Till Ordföranden i Karlstads arbetslöshetsnämnd.

Under hänvisning till dels Karlstads arbetslöshetskommittés förslag i skrivelse till statens arbetsmarknadskommision av 3 juni d. å., med därtill fogade P. M. av 30 maj, dels stadsfullmäktiges i samband därmed den 15 juni d. å. fattade beslut får jag härmed meddela att, för den händelse arbetslöshetsnämnden nu avser att föreslå återupptagandet av arbetet med färdigställande av huvudavloppsledningen mellan Haga pumpstation och Hamngatan genom utförande av avd. III, delen mellan Elverket och Hamngatan, anslagsäskandet härför måste ske enligt bilagda kostnadsberäkning av 30 september 1944, slutande å Kr. 75,000:—, som reviderats med hänsyn tagen till erforderlig bergsprängning och till överensstämmelse med å-priser framkomna vid utförandet av avd. I—II.

Enligt denna reviderade kostnadsberäkning ökas arbetslönerna med Kr. 9,740:— och antalet dagsverken från 2,100 till 2,700 i förhållande till tidigare kostnadsberäkning av 29/11 1943, vilket medgiver sysselsättning av i medeltal 22 arbetare under c:a 5 månader löstundande vinter.

Karlstad den 16 oktober 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.

REVIDERAD KOSTNADSBERÄKNING

för anläggning av ny huvudavloppsledning till Haga pumpstation.

Avdelning III.

Delen mellan Elverket och Hamngatan.

Sträckan E—F—G—H. Längd = 290 met.

	å	Summa kostnad	Arbetskostnad	Materiel o. körslor
Kulvert Ø = 700 mm, 290 m	40:—	11,600:—	900:—	10,700:—
Nedläggning, 290 m	8:—	2,320:—	2,320:—	—
Schaktning och återfyllning, 2,200 m ³ ..	7:—	15,400:—	15,400:—	—
Bergsprängning, 240 m ³	40:—	9,600:—	7,200:—	2,400:—
Spåntning, 300 lm	60:—	18,000:—	9,000:—	9,000:—
Underlag för plankbädd, 290 lm	8:—	2,320:—	900:—	1,420:—
Grusfyllning, 290 lm	8:50	2,465:—	290:—	2,175:—
Inspektionsbrunnar, 3 st.	1,000:—	3,000:—	1,500:—	1,500:—
Vattenlänsning	—	300:—	150:—	150:—
Reparation, gator	—	1,000:—	500:—	500:—

Diverse och oförutsett — 10 %	—	6,000:—	3,045:—	2,955:—
Administration, arbetsledning, kontroll m. m. — 5 %	—	2,995:—	2,995:—	—
		Summa Kronor	75,000:—	44,200:—
				30,800:—

Karlstad den 30 september 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Framställningar om anslag för vatten- och avloppsledningar till Rosenborgsområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 oktober 1944.

§ 949.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 23 oktober 1944, § 887, bordlagda ärendet angående vatten- och avloppsledningar samt gator till Rosenborgsområdet.

Av byggnadschefen uppgjorda ritningar samt sammandrag över kostnaderna för dels vattentilloppsledningar till Rosenberg, Sommarroområdet, Romstad och Bellevue samt till Flygplatsen jämte kostnader för samtidigt nedlagda avloppsledningar och iordningställda gator å samma sträckor, slutande på ett sammanlagt belopp av 172,200 kronor, dels distributionsledningar för Rosenborgsområdet, företeddes*). Vattenledningarna å sträckan Q—P—O samt avloppsledningarna å sträckan O—P—AC för en arbetskostnad av 29,500 kronor och en kostnad för materiel m. m. av 20,800 kronor, tillhoppa 56,300 kronor, kunde utföras som rent vinterarbete, då det här till största delen vore fråga om bergsprängning. Övriga i sammandraget angivna arbeten måste utföras på sommaren. Beslut angående vinterarbetets utförande borde lämpligen fattas snarast möjligt för att arbetet vid behov skulle kunna igångsättas. Statsbidrag till arbetets utförande borde i händelse av arbetslöshet kunna erhållas.

I enlighet med byggnadschefens förslag beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av 56,300 kronor till utförande av ovan närmare angivna vatten- och avloppsledningar till Rosenborgsområdet;

*) Handlingarna finnas tillgängliga å stadsombudsmannens expedition.

att arbetet skall få utföras såsom vanligt arbete eller — om arbetslöshet inträder — såsom kommunalt beredskapsarbete med statsbidrag;

att den del av kostnaderna, vartill statsbidrag icke kan erhållas, skall bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oföretsedda utgifter i innevarande års stat; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla åtgärder och utfärda de förbindelser, som erfordras i samband med sökande av statsbidrag.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Förslag angående inköp av byggnader å staden tillhöriga stadsägan nr 1883.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 oktober 1944.

§ 925.

Sedan drätselkammaren den 25 september 1944, § 733, uppdragit åt fastighetsförvaltaren att träffa närmare överenskommelse med fru Ester Tjerneld om förvärv av ett Nils Tjernelds sterbhus, Skattkärr, tillhörigt bostadshus å för staden lagfarna stadsägoområdet 1883, meddelade nu stadsombudsmannen, att på stadsfullmäktiges prövning beroende överenskommelse träffats mellan sterbhuset och staden, enligt vilken staden för 3,000 kronor inköpte ifrågavarande bostadshus med tillträde den 1 april 1945.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av 3,000 kronor till inköp av ovan nämnda bostadshus med tillhörande uthusbyggnader samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oföretsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Förslag angående inköp av godsägaren Gustaf Eriksson tillhöriga byggnader å de s. k. Ämbetsägorna m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 oktober 1944.

§ 910.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 26 april 1944, § 389, senast bordlagda ärendet angående ifrågasatt inlösen av godsägaren Gustaf Eriksson, Hammars gård, Hammarön, tillhöriga byggnader å de s. k. Ämbetsägorna. Följande skrivelse av fastighetsförvaltaren föredrogs:

"Till Drätselkammaren, Karlstad.

Ang. Ämbetsägorna.

Undertecknad får härmed meddela, att efter förda förhandlingar med Godsägare Gustaf Eriksson, rörande honom, enligt kontraktsbestämmelsen i samband med frånträdande av arrendet å Ämbetsägorna, tillkommande ersättning för höstplöjning och gräsfrösådd, följande belopp beräknats utgöra skäligen ersättning.

För höstplöjning, 11 tld	Kr. 198:—
Gräsfrösådd å första årsvall, 38 kg. å 3:75	„ 142:50
Gräsfrösådd å andra årsvall, 60 kg. å 4:25 = 255:—, härav $\frac{3}{4}$ -delar..	„ 170:—
Gräsfrösådd å tredje årsvall, 70 kg. å 2:50 = 175:—, härav $\frac{1}{4}$ -del	„ 58:88

Kronor 568:83

Samtidigt har fortsatta förhandlingar förts angående inlösen av det å Ämbetsägorna, herr Eriksson tillhöriga boningshuset med uthus, och kan det meddelas, att herr Eriksson nu förklarar sig villig överlåta byggnaderna mot en ersättning av 4,000:— kronor, varil ingår jämväl ersättning för ovanstående höstplöjning och gräsfrösådd.

För att skilja på köpet av byggnader och ersättningen, torde lämpligen, för byggnaderna fastslås ett pris av 3,500:— kr., och ersättningsbeloppet till 500:— kr.

Då slutlig uppgörelse med herr Eriksson snarast bör träffas, och priset nu är väsentligt reducerat, får jag föreslå kammaren att köpet betr. ifrågavarande byggnader må avslutas till ett pris av 3,500:— kr. och att kammaren godkänner ett ersättningsbelopp av 500:— kr. för höstplöjning och gräsfrösådd.

Karlstad i fastighetskontoret den 19 oktober 1944.

OTTO FELDT."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion tillstyrka inköp av ifrågavarande byggnader samt jämväl av fastighetsförvaltaren föreslaget ersättningsbelopp på 500 kronor och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp på sammanlagt 4,000 kronor till dels inköp av godsägaren Gustaf Eriksson tillhöriga byggnader å de s. k. Ämbetsägorna dels ersättning åt Eriksson för höstplöjning och gräsfrösådd samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Framställning om kontant bidrag till byggnadstomt för eget hem åt byggnadsarbetaren Sven Arthur Jansson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 9 oktober 1944.

§ 844.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 2 oktober 1944, § 833, senast bordlagda ärendet angående framställning från byggnadsarbetaren Sven Arthur Jansson om kontant bidrag till byggnadsplats för eget hem med stöd av bostadsanskaffningslån och tillägglån.

Stadsombudsmannen meddelade, att han vid samtal med handlanden Samuel Forsén förmått denne att nedsätta priset på ifrågavarande byggnadstomt från kronor 3,219:65 till kronor 3,000:—.

Stadsingenjören förklarade såsom representant för tomtkommitterade, att ett pris av ungefär kronor 3:25 per kvadratmeter finge anses skäligt för tomten ifråga.

Det antecknades, att vatten- och avloppsledningarna funnes framdragna till ifrågavarande fastighet.

Vidare antecknades, att Jansson hade tre barn, födda åren 1939 och 1943 (tvillingar), att Janssons årsinkomst uppginge till 4,100 kronor, att Jansson för närvarande förhyrde en lägenhet om ett rum och kök med hall med en nyttig golvyta av 45 kvadratmeter för en hyra av 480 kronor per år, att Jansson icke åtnjöt fattigvårdsunderstöd samt att Jansson icke resterade för några skatter till staden.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till att staden ställde ett belopp av 3,000 kronor, motsvarande värdet av ifrågavarande byggnadsplats — stadsägan nr 3255 F om 919,0 kvm. — till förfogande mot revers och inteckning i fastigheten för beloppet ifråga på villkor, att stadens fordran icke skulle förfalla till betalning eller löpa med ränta för tid, för vilken familjebidrag utginge. (Jfr. S. F. 247/1938, §§ 8, 2 och 31, 1). Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att staden i förevarande fall skall till byggnadsarbetaren Sven Arthur Janssons förfogande ställa ett belopp av 3,000 kronor, motsvarande värdet av ovannämnda byggnadsplats för eget hem för barnrik familj mot ovan angiven revers och inteckning och på ovan närmare angivna villkor samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.
Enligt protokollet den 9/11 1944:
S. ROTH.

Arvode till drätselkammarens ordförande.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 23 oktober 1944.*

§ 881.

Företogs till behandling frågan om arvode till drätselkammarens ordförande för år 1945.

Efter antecknande av att arvodet till kammarens ordförande för innevarande år utginge med ett belopp av 3,000 kronor, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige jämväl för år 1945 ville bestämma arvodet till drätselkammarens ordförande till 3,000 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag
Enligt protokollet den 9/11 1944:
S. ROTH.

Arvode till fattigvårdsstyrelsens ordförande.

Protokoll hållet vid sammanträde med fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 4 oktober 1944.

§ 185.

Fattigvårdsstyrelsen beslöt hos Stadsfullmäktige föreslå, att fullmäktige ville bevilja styrelsens ordförande ett arvode för år 1945 av 1,200 kronor, eller samma belopp som för innevarande år.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
ERIC CARLSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 23 oktober 1944.*

§ 882.

Genom protokollsutdrag av den 4 oktober 1944 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt om ett arvode på 1,200 kronor för år 1945 till styrelsens ordförande eller samma belopp som för år 1944.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville för år 1945 tillerkänna fattigvårdsstyrelsens ordförande ett arvode på 1,200 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Arvode till lönenämndens ordförande.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 oktober 1944.*

§ 935.

Företogs till behandling frågan om arvode till lönenämndens ordförande för år 1945.

Efter antecknande av att arvode till nämndens ordförande för innevarande år utginge med ett belopp av 600 kronor, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige jämväl för år 1945 ville tillerkänna lönenämndens ordförande ett arvode på 600 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Arvode till barnavårdsnämndens ordförande.

*Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde med
Karlstads barnavårdsnämnd den 25 september 1944.*

§ 353.

Beslöt barnavårdsnämnden hos Stadsfullmäktige föreslå, att fullmäktige ville bevilja nämndens ordförande ett arvode för år 1945 av 800 kronor, eller samma belopp som för innevarande år.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
GÖSTA FLOOD.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 23 oktober 1944.*

§ 883.

Genom protokollsutdrag av den 25 september 1944 hade barnavårdsnämnden hemställt om ett arvode för år 1945 på 800 kronor till nämndens ordförande eller samma belopp som för år 1944.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville för år 1945 tillerkänna barnavårdsnämndens ordförande ett arvode på 800 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Arvode till ordförandena i pensionsnämnderna.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 23 oktober 1944.*

§ 885.

Beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige för år 1945 ville tillerkänna envar av ordförandena i stadens pensionsnämnder ett arvode av 1,000 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Arvode till familjebidragsnämndens ordförande.

Utdrag ur protokoll hållet vid sammanträde med familjebidragsnämnden i Karlstad den 19 september 1944.

§ 96.

Beslöt nämnden föreslå stadsfullmäktige att bevilja nämndens ordförande ett arvode för nästkommande år efter kronor 200: — per månad.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

År och dag som ovan.

Vid protokollet:
IRIS DAHL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 oktober 1944.

§ 884.

Genom protokollsutdrag för den 19 september 1944 hade familjebidragsnämnden hemställt om ett arvode på 200 kronor per månad till nämndens ordförande under år 1945 eller samma arvode som för år 1944.

Drätselkammaren beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillerkänna familjebidragsnämndens ordförande ett arvode av 2,400 kronor för år 1945 eller 200 kronor per månad att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Arvode till brandfogden i Karlstads stads skogsbrandrote.

Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 2 november 1944.

§ 171.

Styrelsen beslöt hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja brandfogden för stadens skogsbrandrote ett arvode för år 1945 av tvåhundra kronor.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 6 november 1944.*

§ 975.

Genom protokollsutdrag av den 2 november 1944 hade brandstyrelsen hemställt om ett arvode till "brandfogden för stadens skogsbrandrote" för år 1945 på 200 kronor.

Efter antecknande av att för innevarande år utginge ett arvode till brandfogden för stadens skogsbrandrote på 200 kronor beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige ville bevilja brandfogden för stadens skogsbrandrote ett arvode för år 1945 på 200 kronor att uppföras i utgiftsstaten för nämnda år.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Ifrågasatt arvode till ordföranden i Karlstads Hemhjälpssnämnd.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Arbetet inom Karlstads Hemhjälpssnämnd har ökats i hög grad, dels på grund av att hemsystrarnas antal stigit från en till fyra, dels på grund av påbjuden omorganisation.

I enlighet med beslut den 29/9 1944 får därför Karlstads Hemhjälpssnämnd vördsamt anhålla att Stadsfullmäktige måtte besluta att arvode skall utgå till ordföranden i nämnden och att detta bestämmas till kronor 300:— per år.

Karlstad den 29/9 1944.

För Karlstads Hemhjälpssnämnd:
ESTHER LÖFGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 23 oktober 1944.*

§ 886.

I skrivelse av den 29 september 1944 hade Karlstads Hemhjälpssnämnd hemställt om ett årligt arvode till ordföranden i nämnden på 300 kronor.

Det antecknades, att arvode icke tidigare utgått till ordföranden i hemhjälpssnämnden.

Herr ordföranden meddelade, att nuvarande ordföranden i nämnden, fru Esther Löfgren, förklarar, att hon, oavsett arvodesfrågan, icke hade för avsikt att kvarstå såsom ordförande i nämnden för nästkommande år.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder framhölls, att förmedlingen av hemsystrarnas arbete icke ombesörjdes av hemhjälp-nämnden och att ordförandeskapet i andra nämnder, där uppdragen voro oavlönade, vore minst lika krävande.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige ville lämna Karlstads Hemhjälp-nämnds framställning om arvode till ordföranden i nämnden för år 1945 utan bifall.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 november 1944.

§ 250.

Hemhjälpnämnden hade anhållit, att dess ordförande skulle tillerkännas ett årligt arvode på 300 kronor.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning, varunder herr Österberg yrkade, att hemhjälpnämndens framställning skulle tillstyrkas, och herr Hardin, att drätselkammarens förslag skulle tillstyrkas.

Beredningsutskottet beslöt härefter hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta, på sätt drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Förslag angående uträkning av löner och pensioner till kommunala flickskolans befattningshavare m. m.

Utdrag ur Protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 5 september 1944.

§ 137.

Till folkskolestyrelsen hade följande skrivelse inkommit:

"Till Karlstads Folkskolestyrelse.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 oktober 1943, § 313, har det ålagts mig att jämsides med min tjänst å folkskoleexpeditionen fortfarande handha de arbetsuppgifter för flickskolans räkning, som åvilat mig under min tjänstgöring på drätselkontoret. Dessa arbetsuppgifter bestå i månatliga avlöningsberäkningar för flickskolans lärar- och annan personal jämte därmed sammanhängande arbete, såsom förandet av avlönings-

kort, utskrift av avlöningslängder, avgivandet av löne- och andra ekonomiska uppgifter till olika myndigheter, löne- och pensionsutredningar angående lärarinnor, uppgörandet av förslag till utgifts- och inkomststat för skolan m. m.

För detta arbete erlagger styrelsen för flickskolan till Folkskolestyrelsen en årlig ersättning med 500 kronor enligt stat, som godkänts av stadsfullmäktige.

Då vid uppgörandet av avlöningar till lärarepersonalen vid såväl folk- som flickskola hänsyn måste tagas till under månaden åtnjutna tjänstledigheter och därav följande vikariat, kan avlöningsarbetet ej fördelas på hela månaden utan måste nödvändigtvis koncentreras till sista veckan. Härav följer, att det är omöjligt att medhinna arbetet på ordinarie arbetstid, varför fritiden måste i mycket stor utsträckning tagas i anspråk härför. Detta gäller även enbart arbetet med löneberäkningarna för folkskolans personal. Arbetet för flickskolans räkning har jag sedan många år nödgats utföra helt på fritid.

Med åberopande av vad jag sålunda anfört får jag vördsamt anhålla, att Folkskolestyrelsen måtte finna skäligt tillerkänna mig ovan angivna ersättningsbelopp som gottgörelse för det av mig på fritid utförda arbetet för flickskolans räkning med rätt för mig att månatligen i efterskott uppbära $\frac{1}{12}$ -del av årsbeloppet.

Karlstad den 26 februari 1944.

C. G. BJÖRKMAN."

Sedan folkskolestyrelsen vid sammanträde den 11 april 1944, § 65, beslutat att bordlägga förevarande ärende till dess styrelsens ordinarie utgifts- och inkomststat skulle behandlas, hade ekonominämnden, sedan ärendet i enlighet härmed ånyo upptagits till behandling, beslutat föreslå folkskolestyrelsen att avslå den i förevarande skrivelse gjorda framställningen, men att styrelsen därjämte måtte meddela drätselkammaren och styrelsen för kommunala flickskolan, att folkskolestyrelsen är av den åsikten, att Björkman från och med den 1 januari 1945 icke är i tillfälle att på tjänstetid utföra arbetet med uträkning och utbetalning av löner och pensioner till kommunala flickskolans befattningshavare, varföre styrelsen icke anser sig från och med nämnda tidpunkt kunna mottaga det arvodesbelopp å 500:— kronor, som för nämnda arbete utgår.

Härefter hade till folkskolestyrelsen följande skrivelse inkommit:

"Till Folkskolestyrelsen.

Vid sammanträde den 25 augusti 1944 har ekonominämnden beslutat föreslå Folkskolestyrelsen att meddela drätselkammaren och styrelsen för kommunala flickskolan, att Folkskolestyrelsen är av den åsikten, att undertecknad från och med den 1 januari 1945 icke är i tillfälle att på tjänstetid utföra arbetet med uträkning och utbetalning av löner och pensioner till kommunala flickskolans befattningshavare, varföre styrelsen icke anser sig från och med nämnda tidpunkt kunna mottaga det arvodesbelopp å 500 kronor, som för nämnda arbete utgår.

Då jag, som framgår av min skrivelse i ärendet av den 26 februari 1944, nödgats utföra ifrågavarande arbete för kommunala flickskolan helt på min fritid, varav åtskilliga semesterdagar, får jag härmed vördsamt anhålla, att Folkskolestyrelsen för detta övertidsarbete måtte för innevarande år tillerkänna mig skälig ersättning.

Arbetet för kommunala flickskolan tar i anspråk en tid av minst 200 timmar pr år, varav ca: 40 timmar åtgår för uppgörandet av statsbidragsrekvisitionen och statförslaget. Då övertidsersättning åt befattningshavare i den lönegrupp, jag tillhör, utgår med kr. 2: 45 pr timme, vartill kommer vissa tillägg vid natt- och söndagsarbete, torde det belopp

av 500 kronor för år, som kommunala flickskolan enligt stat har att för år 1944 erlægga till Folkskolestyrelsen för ifrågavarande arbete, tämligen väl motsvarar den ersättning, som i detta fall synes vara skälig. Beloppet är ju också ursprungligen fixerat just på grundval av den arbetstid, som beräknats åtgå pr år för utförandet av nämnda arbetsuppgifter.

Karlstad den 5 september 1944.

C. G. BJÖRKMAN."

Folkskolestyrelsen beslöt nu i enlighet med ekonominämndens ovan anförda förslag.

Som ovan.

In fidem:

AXEL RYDBORG.

Justerat å folkskoleexpeditionen torsdagen den 7 september 1944 klockan 2 e. m.

JOHN SANDÉN.

R. LÖFGREN. BERTIL ÖSTERBERG.

Rätt utdraget betygar:

AXEL RYDBORG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 9 oktober 1944.*

§ 859.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 25 september 1944, § 787, bordlagda ärendet angående uträkning av löner och pensioner till kommunala flickskolans befattningshavare m. m.

Följande från lönenämnden inkomna protokollsutdrag i ärendet föredrogs:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 27 september 1944.

§ 93.

Föredrogs följande från drätselkammaren inkomna protokollsutdrag angående uträkning av löner och pensioner till Kommunala flickskolans befattningshavare m. m.:

'Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 25 september 1944.

§ 787.

Genom protokollsutdrag från folkskolestyrelsen av den 5 september 1944 hade folkskolestyrelsen förklarat sig vara av den åsikten, att biträdet å folkskoleexpeditionen C. G. Björkman från och med den 1 januari 1945 icke vore i tillfälle att på tjänstetid verkställa uträkning av löner och pensioner till Kommunala flickskolans befattningshavare, vilket arbete, då den av Björkman innehavda tjänsten hos folkskolestyrelsen nyinrättades, förutsattes ingå i befattningshavarens tjänsteåligganden.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion överlämna ärendet till lönenämnden för yttrande.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMER.'

Folkskolestyrelsens protokoll i ärendet för den 5 september 1944, § 137, med tillhörande bilagor föredrogs.

Herr ordföranden meddelade, att flickskolestyrelsen inom den närmaste tiden ämnade tillstå drätselkammaren en skrivelse med begäran att uträkningen av löner och pensioner till flickskolans befattningshavare, vilken uträkning skedde på rektors ansvar, skulle verkställas av ett flickskolans eget skrivbiträde.

Under återopande av vad herr ordföranden anfört beslöt lönenämnden uttala, att lönenämnden icke hade något att invända mot att det i folkskolestyrelsens skrivelse angivna arvodesbeloppet på 500 kronor icke längre i staten uppfördes som en inkomst för folkskolestyrelsen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR."

Därjämte föredrogs en till stadsfullmäktige ställd skrivelse från styrelsen för kommunala flickskolan av följande lydelse:

"Till Stadsfullmäktige.

Folkskolestyrelsen i Karlstad har tillstått styrelsen för kommunala flickskolan ett protokollutdrag från sammanträde den 5 september 1944, vari folkskolestyrelsen beslutar meddela flickskolestyrelsen, att folkskolestyrelsen anser, att herr C. G. Björkman fr. o. m. den 1 januari 1945 icke är i tillfälle att göra löneuträkningar m. m. för flickskolan på tjänstetid, varför folkskolestyrelsen icke anser sig från nämnda tidpunkt kunna mottaga det arvodesbelopp av Kronor 500:—, som för nämnda arbete nu utgår.

Med anledning av denna skrivelse hemställer styrelsen för kommunala flickskolan i Karlstad och den därmed förenade realskollinjen, att stadsfullmäktige måtte besluta, att ovannämnda arvodesbelopp av Kronor 500:— per år, som hittills utgått till folkskolestyrelsen, fr. o. m. den 1 januari 1945 tills vidare ställas till flickskolestyrelsens förfogande i och för bestridande av kostnaderna för arbetets utförande.

Karlstad den 29 september 1944.

HARRY WARELL,
Ordförande."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion för sin del tillstyrka bifall till vad styrelsen för kommunala flickskolan föreslagit och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att i ovanintagna skrivelser angivna arvodesbelopp på 500 kronor för uträkning av löner och pensioner till kommunala flickskolans befattningshavare från och med den 1 januari 1945 tillsvidare skall ställas till flickskolestyrelsens förfogande i och för bestridande av kostnaderna för nämnda arbetes utförande.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Förslag angående ökad avsättning till stadens olycksfallsförsäkringsfond.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 oktober 1944.

§ 939.

Föredrogs följande skrivelse av stadskamreraren angående ökad avsättning till Karlstads stads olycksfallsförsäkringsfond:

"Till Drätselkammaren.

Den 21 september 1939, § 208, beslöto stadsfullmäktige på framställning av drätselkammaren 'att stadens delegationer tillsvidare skola till Karlstads stads olycksfallsförsäkringsfond inbetala fyrtio (40) procent av de försäkringsavgifter, som enligt av Riksförsäkringsanstalten lämnade uppgifter komma att belöpa sig på respektive delegationer samt att den sålunda beslutade ändringen i avgiftspåföringen skall tillämpas från och med innevarande års debitering'. (Se stfmges handl. 1939, ser. A, n:r 7, sid. 17.)

Inbetalda försäkringsavgifter, upplupna räntor och de avsättningar som utgått ur fonden, inkl. föreskrivet förvaltningsbidrag till Riksförsäkringsanstalten, har under åren 1939—1943 utgjort:

År	Inh. förs. avg.	Uppl. räntor	Utbetalningar
1939	5,465 : 25	3,925 : 43	8,499 : 72
1940	5,981 : 07	4,142 : 88	9,482 : 28
1941	6,030 : 02	4,136 : 28	8,312 : 89
1942	5,699 : 61	3,987 : 87	11,425 : 54
1943	6,704 : 17	3,953 : 43	14,575 : 10

På grund av inträffade skadefall, varav flera med invaliditetsersättningar, och den låga räntenivån har fondens behållning de senaste åren minskats. Den 31 dec. 1941 utgjorde behållningen kr. 120,965 : 59 och den 31 dec. 1943 var den kr. 115,310 : 03.

Jag anhåller därför att drätselkammaren måtte föreslå stadsfullmäktige att stadsfullmäktige med upphävande av sitt den 21/9 1939 i ärendet fattade beslut måtte bestämma att stadens styrelser, nämnder och delegationer fr. o. m. år 1945 och tillsvidare skola till Karlstads stads olycksfallsförsäkringsfond inbetala hela beloppet av de försäkringsavgifter, som enligt av Riksförsäkringsanstalten lämnade uppgifter belöpa sig på resp. förvaltningar.

Karlstad i drätselkontoret den 30 oktober 1944.

STELLAN WENDT."

I enlighet med förslaget beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med upphävande av sitt den 21 september 1939, § 208, fattade beslut bestämma, att stadens styrelser, nämnder och delegationer från och med år 1945 och tillsvidare skola till Karlstads stads olycksfallsförsäkringsfond inbetala hela beloppet av de försäkringsavgifter, som enligt av Riksförsäk-

ringsanstalten lämnade uppgifter belöpa på respektive förvaltningar.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.
Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Framställning från Karlstads idrottsstyrelse om anslag under nästkommande år.

Till Budgetberedningen i Karlstad.

Härmed få vi översända utdrag ur protokoll, fört vid sammanträde med Karlstads Idrottsstyrelse den 13 oktober 1944 varav framgår, att Idrottsstyrelsen anhåller att för budgetåret 1945 få ett anslag å sammanlagt kronor 35,000:— (trettiofemtusen).

Karlstad den 16 oktober 1944.

För Karlstads Idrottsstyrelse:

BERTIL ÖSTERBERG.

Ordförande.

Utdrag ur protokoll, fört vid sammanträde med Karlstads Idrottsstyrelse den 13 oktober 1944.

§ 2.

Behandlades frågan om idrottsstyrelsens anslagsbehov för budgetåret 1945. Efter diskussion och överläggning beslöts att till budgetberedningen anmäla anslagsbelopp för nedan angivna ändamål.

1) För tränings- och lekplatser: för iordningställande av tränings- och lekplatser i den omfattning, som beslutats vid styrelsens sammanträde den 25 april 1944, och varom framställning till drätselkammaren under april 1944 ingivits	Kr.	10,000:—
2) För badplatser: iordningställande av badplatsen å Örsholmen, omfattande upprensning av stranden inklusive påfyllning av sand, uppförande av hopptorn och ytterligare en brygga....	Kr.	5,000:—
3) för inomhusidrott: verkställande av utredning för uppförande av idrottens hus inklusive uppgörande av fullständiga ritningar och kostnadsförslag samt övriga förberedande åtgärder	Kr.	10,000:—
4) för friluftsliv: upprättande och utsättande av ytterligare, förslagsvis tio, fasta kontroller samt utgivande av broschyr, innehållande kartor och beskrivningar över Karlstads omgivningar, Kr.	Kr.	1,200:—

5) för vinteridrott: anläggning och underhåll av skridskobanor, förslagsvis landbanor å Lambergsplanen (Leret), i Vasaparken och å planen mellan badhuset och Tingvallabron samt sjöbanor å Sundstatjärnet, Mariebergsviken och Klarälven invid Klara- vik	Kr.	6,000:—
6) idrottsmaterialier och diverse	Kr.	2,800:—
	Summa Kr.	35,000:—

§ 7.

Då intet vidare förekom, förklarade ordföranden sammanträdet avslutat.

Vid protokollet:
FRITZ HELMER.

Justeras:

BERTIL ÖSTERBERG.
HANS STOLPE. ERIK ANDERSSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 6 november 1944.*

§ 967.

Sedan budgetberedningen till drätselkammaren för närmare förslag överlämnat en från Karlstads Idrottsstyrelse inkommen framställning av den 16 oktober 1944 om anslag i nästkommande års stat på sammanlagt 35,000 kronor till i skrivelsen angivna ändamål, företogs nu detta ärende till behandling.

Härvid uppstod diskussion, varunder framhölls, att under titeln "13 E. Anordningar för friluftsliv" i 1945 års stat uppförts ett anslag på 2,500 kronor till "Allmänna badplatser, underhåll och skötsel" samt ett anslag på 900 kronor till "Skridskobanor". Anslagsäskandet på 10,000 kronor till verkställande av utredning för uppförande av ett idrottens hus inklusive fullständiga ritningar och kostnadsförslag borde helt utgå med hänsyn till att kommittén för utredning av stadens kommunala lokalbehov (lokalkommittén) ansett, att vissa andra stora byggnadsprojekt vore än mer aktuella för staden.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att utöver ovan angivna anslag i 1945 års stat uppföra ytterligare ett anslag på 10,000 kronor till idrottsändamål på villkor, att Karlstads Idrottsstyrelse inkomme till drätselkammaren med närmare förslag angående anslaget fördelning.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMER.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit, med den ändringen, att anslaget höjes från 10,000 kronor till 15,000 kronor.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Framställning från luftskyddsnämnden om anslag till källarmursgenombrott.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 oktober 1944.

§ 900.

Föredrogs följande från luftskyddsnämnden inkomna protokollsutdrag med framställning om anslag till källarmursgenombrott:

”Utdrag av protokoll hållet vid sammanträde med luftskyddsnämnden den 29 september 1944.

§ 28.

Från luftskyddschefen hade inkommit en så lydande skrivelse:

”Till Luftskyddsnämnden, Karlstad.

Enligt 45 § civilförsvarslagen har kommun att bl. a. anordna källarmursgenombrott för enskilda skyddsrum. Statsbidrag utgår med $\frac{2}{3}$ av styrkta verkliga kostnaderna. Enligt den kostnadsberäkning, som av civilingenjör Bernt Wennqvist i samband med planläggningen av källarmursgenombrott verkstälts, belöper sig de totala kostnaderna för utförande av dylika genombrott i Karlstad till 43,825:— kronor. Av detta belopp erhålles $\frac{2}{3}$ eller 25,216:66 i statsbidrag. Stadens andel i kostnaderna blir således 14,608:34 kronor.

Då det synes sannolikt, att civilförsvarslagen inom den allra närmaste tiden kommer att träda i kraft och att bestämmelser angående utförande av källarmursgenombrott även kan komma att meddelas av civilförsvarsstyrelsen, får luftskyddschefen, för att snabbt kunna utföra de planerade källarmursgenombrotten, härmed hemställa, att luftskyddsnämnden hos stadsfullmäktige hemställer, att ett förslagsanslag å 14,608:34 kronor måtte ställas till nämndens förfogande för att på luftskyddschefens föredragning utan ordnas för utförande av genombrotten, därest order om verkställighet därom erhålles.

Samtidigt hemställes att nämnden hos stadsfullmäktige måtte hemställa, att av tillgängliga medel vid behov förskottteras 25,216:66 kronor eller samma belopp, som erhålles i statsbidrag.

Karlstad i luftskyddschefens expedition den 29 september 1944.

STELLAN WENDT.

Sven Rosenberg.

Efter föredragning och diskussion samt hållen överläggning beslöt nämnden att hos stadsfullmäktige hemställa om anvisande av de medel som av luftskyddschefen i skrivelse angivits.

Som ovan.

In fidem:
SVEN ROSENBERG.”

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till framställningen och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ett förslagsanslag på kronor 14,608:34 för ändamålet skall ställas till luftskydds nämndens förfogande för utanordning på förslag av luftskyddschefen i mån av behov och att beloppet ifråga skall täckas medelst uttaxering eller på annat sätt, som drätselkammaren framdeles, då behovet blir aktuellt, kan komma att föreslå, samt

att av tillgängliga medel vid behov skall få förskottas kronor 25,216:66, motsvarande beräknat statsbidrag för utförande av källarmursgenombrott i Karlstad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Framställning från brandstyrelsen om anslag till inköp av mekanisk stege.

Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 25 september 1944.

§ 166.

Angående anskaffande av en mekanisk stege hade från brandchefen inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Brandstyrelsen, Karlstad.

Härmed får jag ånyo vördsamt anmäla, att den mekaniska stegen befinner sig i ett sådant tillstånd, att det är med livsfara förenat att använda densamma, varför jag fritar mig från eventuella olyckshändelser i detta hänseende. För räddning av människoliv i nödläge, för vilken den är avsedd, vore det ansvarslöst använda så försliten materiel.

Jag får därför föreslå, att den omedelbart avföres ur brandväsendets inventarier. Samtidigt får jag föreslå inköp av en ny avbröstbar mekanisk stege. Denna stege kan dock icke jämföras med den maskindrivna stege jag tidigare föreslagit till inköp, utan är att anse som en ersättning för den förslitna stegen. När förhållandena på världsmarknaden det tillåta, kommer jag att göra förnyad framställning om inköp av en maskindrivna stege.

Som ytterligare skäl får jag framhålla att vi enligt brandförsvarskommittén äre skyldiga ha uppställda 2 st. mekaniska stegar för brandväsendets behov för att komma i åtnjutande av den premiesats som f. n. gäller för staden.

Jag får därför föreslå att Brandstyrelsen måtte ingå till Stadsfullmäktige med hemställen om anslag å kr. 12,000:— (tolvtusen) enligt nedanstående specifikation.

Stege, fritt fabriken	Kr. 10,750:—
Frakt, uppmontering, oförutsedda utgifter	„ 1,250:—
	<hr/>
	Summa Kronor 12,000:—

Karlstad den 25 september 1944.

A. A. ENGSTRÖM.
Brandchef.”

Efter överläggning beslöt styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande för brandkårens räkning av en mekanisk stege anvisa ett belopp av 12,000 kronor.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 23 oktober 1944.*

§ 899.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 9 oktober 1944, § 861, bordlagda ärendet angående framställning från brandstyrelsen om medel till inköp av en mekanisk brandstege.

Brandstyrelsens framställning i ärendet av den 25 september 1944 föredrogs ånyo.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder yrkades, av *herr Lundberg* med instämmande av *herrar Liljeberg och Byström*, att drätselkammaren skulle föreslå, att medel för ändamålet skulle täckas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat.

Herr Loodin yrkade, att medel skulle bestridas ur till staden överlämnade anslag för brandförsvaret, som icke förbrukats. Ett fonderande av dessa medel för framtida brandförsvarsändamål kunde inbjuda till slöseri, då det gällde anskaffande av ytterligare brandmateriel.

Även *herr vice ordföranden* framlade dylika synpunkter dock utan något yrkande.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren *dels* tillstyrka framställning om anslag för ändamålet *dels* — efter votering — med fyra röster hemställa, att medel till angivna ändamål skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i årets stat. Tre röster avgåvos för ett bifall till *herr Loodins* yrkande angående medelstäckningen.

Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av 12,000 kronor till anskaffande av en mekanisk brandstege för härvarande brandkårs räkning samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Framställning från hamnstyrelsen om medel för inköp av bogserbåt.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 30 oktober 1944.

§ 947.

Drätselkammaren hade att behandla en framställning från hamnstyrelsen i samband med hamnstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för hamnstyrelsen för år 1945 om ett anslag på 35,000 kronor till anskaffande av bogserbåt.

Byggnadschefen framhöll, att muddringsarbeten beräknades pågå en följd av år för älvregleringar, utfyllning av landområden samt blivande hamnutvidgning. Det vore då fördelaktigare för staden att inköpa en bogserbåt än att för en årlig hyra av 10,000 kronor förhyra en dylik båt. Båten föranledde icke något nytt personalbehov, då densamma kunde skötas av stadens chaufförer. Enligt införskaffade offerter kunde en bogserbåt anskaffas för angivna belopp.

Under åberopande av vad ovan anförts, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av 35,000 kronor till anskaffande av en bogserbåt för hamnens räkning; samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Förnyat förslag angående uppförande av bekvämlighetsinrättning å område norr om slussvaktbostaden.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 november 1944.

§ 966.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 23 oktober 1944, § 893, senast bordlagda ärendet angående uppförande av ny bekvämlighetsinrättning i stället för den borttagna bekvämlighetsinrättningen invid Haga torget.

Följande av särskilda kommitterade undertecknade skrivelse föredrogs:

”Till Drätselkammaren.

Kommitterade utsedda av drätselkammaren för att utreda frågan om placering av bekvämlighetsinrättningen i närheten av Hagatorget beslöto vid besök å platsen förordade det läge som å vidlagda karta betecknats med A.

Herr Lundberg hade avvikande mening och förordade platsen betecknad med B.

Karlstad den 30 oktober 1944.

ERIK BJÖRKMAN. NILS O. HULT. G. LUNDBERG.

OLOF WÄSTLUND. OLLE LAGERGREN.”

Byggnadschefen kommenterade de olika förslagen och framhöll, att herr Lundbergs förslag bl. a. hade den olägenheten, att inrättningen enligt detta förslag skulle komma att ligga mitt emot en mjölkbutik och att avståndet till närmaste bostadsfastighet vore blott obetydligt längre än avståndet mellan platsen för den gamla inrättningen och fastigheten nr 1 i kvarteret Tre-kanten.

Herr Lundberg yrkade bifall till sitt förslag, att den nya inrättningen skulle förläggas å den plats, som betecknats med B å den till ärendet hörande kartan.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att den ifrågavarande nya bekvämlighetsinrättningen skulle uppföras på området väster om kanalen norr om slussvaktbostaden på den plats, som utmärkts med A å den till ärendet hörande kartskissen; samt

att medel för ändamålet, 3,850 kronor, skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Herr Lundberg reserverade sig till förmån för sitt under diskussionen gjorda yrkande, att den nya bekvämlighetsinrättningen skulle uppföras å den av honom föreslagna platsen, betecknad med B å den till ärendet hörande kartan.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 9 november 1944.

§ 257.

Drätselkammaren hade avgivit förnyat förslag angående uppförande av bekvämlighetsinrättning å området norr om slussvaktbostaden.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning.

Herr Helmer yrkade, att beredningsutskottet skulle tillstyrka drätselkammarens förslag med den ändringen, att bekvämlighetsinrättningen skulle föreslås placerad på den med B betecknade platsen.

Herr Österberg yrkade, att framställningen skulle avstyrkas, vare sig inrättningen skulle uppföras på platsen A eller B.

Herr Elof Larsson yrkade, att beredningsutskottet skulle föreslå stadsfullmäktige, att placera inrättningen söder om slussvaktbostaden i närheten av järnvägen eller alternativt, om detta icke lät sig göra, avstyrka framställningen.

Herr Pallin framhöll, att den av drätselkammaren föreslagna platsen vore den bästa.

Sedan överläggningen förklarats avslutad och beredningsutskottet utan votering antagit dels till huvudproposition drätselkammarens förslag och dels till motproposition herr Österbergs förslag, beslöt beredningsutskottet med 4 röster mot 2 — vilka avgåvos till förmån för drätselkammarens förslag — hemställa,

att stadsfullmäktige måtte avslå det framlagda förslaget om uppförande av bekvämlighetsinrättning, vare sig denna skulle uppföras på den med A eller den med B på kartan be-tecknade platsen.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Belysningsstyrelsens förslag till utökning och förbättring av gatubelysningen inom staden.

Utdrag av protokollet, hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 5 oktober 1944.

§ 138.

Angående allmänna lyshållningen för år 1945 hade från gatubelysningsdelegerade inkommit följande skrivelse:

"Till Belysningsstyrelsen.

Undertecknade, av drätselkammaren och belysningsstyrelsen utsedda delegerade för uppgörande av förslag till förbättring och utökning av gatubelysningen hava granskat inkomna ansökningar om nya gatulampor och i övrigt övervägt vilka ändringar och kompletteringar av gatubelysningen, som nu äro oundgängligen nödvändiga.

Under året har utförts inventering av gatubelysningen för att möjliggöra övergång till den av drätselkammaren, efter yttrande från belysningsstyrelsen, beslutade nya formen för bokföring, littrering och debitering av gatubelysningen.

Gatubelysningsdelegerade få härmed överlämna

dels (bil. 2) redogörelse över inventeringsresultatet, vilket utvisar att gatubelysningen, fr. o. m. färdigställandet av lyshållningsförslaget för år 1944, bestreds av 2,161 st. lyktor med 2,315 st. lampor, varav 2,037 st. nattlampor, 233 st. afton-morgonlampor och 45 st. sommarlampor, vari inräknats trafikfyror och lampor för belysning av trafiktecken,

dels (bil. 1) lyshållningsförslag för år 1945, baserat på av elverket uppgjorda kostnadsberäkningar och förslag, av vilka delegerade kunnat tillstyrka resp. föreslå anläggningar omfattande totalt 135 st. lyktor med samma antal lampor, varav 83 st. nattlampor och 52 st. afton-morgonlampor, samt vidare tillstyrka sådan komplettering av den äldre

gatubelysningen att 93 st. nattlampor, inom distrikt med relativt tätt anordnade lyktor, kunna hållas släckta under natten och sålunda överföras till afton-morgonlampor.

dels (bil. 3) uppställningar för beräkning av strömkostnaden för såväl den nuvarande belysningen, som för den planerade utökningen år 1945, jämte å-prislista för de i belysningsanläggningarna nu förekommande lamptyperna.

Karlstad den 5 oktober 1944.

ERNST LUNDHOLM.   ERIK BJÖRKMAN.
GÖSTA BENZON.   NILS O. HULT."

Vid skrivelsen funnos fogade däri omförmälda tre bilagor, så lydande:

"LYSHÅLLNINGSFÖRSLAG FÖR ÅR 1945.

- I. Följande anläggningar för gatubelysning hava under året utförts utöver de i lyshållningsförslaget för innevarande år upptagna anläggningarna. Härav hava en del anläggningar, omfattande 18 st. lampor, tillkommit i enlighet med av drätselkammaren för varje särskilt fall fattat beslut, efter gatubelysningsdelegerades och belysningsstyrelsens yttrande; i några fall har dock i samband med pågående gatuarbeten, resp. med hänsyn till särskilda omständigheter, som nödvändiggjort omedelbara åtgärder, uppsatts sammanlagt 5 st. lampor.

1. Klara; Växnäsgatan.

Utöver de i lyshållningsförslaget för år 1944 upptagna lamporna för gångbana norr om teatern har, i samband med Växnäsgatans omläggning mellan Malmtors- och Sandbäcksgatorna, uppsatts en s. k. Sifafyr med 4 st. 25 w. nattlampor och en refugstolpe kompletterats med 1 st. 100 w. nattlampa.

Strömkostnaden för 4 st. 25 w. nattlampor ..... kr. 20:—
1 st. 100 w. nattlampa ..... „ 21:—

2. Haga; Nygatan och Ö:a Kanalgalan.

I samband med definitivt iordningställande av trottoarerna vid nybygget i kvart. Trekanten nr 1 har ansetts nödvändigt att komplettera gatubelysningen med tvenne lampor, varav 1 st. utefter Nygatan och 1 st. utefter Ö:a Kanalgalan. Lampeffekten utgör 100 w. vardera och båda lamporna inräknas som afton-morgonlampor.

Strömkostnaden för 2 st. 100 w. afton-morgonlampor ..... kr. 21:—

3. Lambersbron.

I samband med ombyggnad av Lambersbron utfördes omflyttning av ledningsstolparna och ansågs nödvändigt att samtidigt därmed komplettera belysningen med en gatulampa utförd som 60 w. nattlampa.

Strömkostnaden för 1 st. 60 w. nattlampa ..... kr. 12:50

4. Herrhagen; Vasagatan.

I avvaktan på komplettering av gatubelysningen bl. a. i Vasagatan enligt tidigare avhandlat förslag har ansetts absolut nödvändigt att provisoriskt å Vasagatan i närheten av korsningen med John Ericssonsgatan anordna en lampa, vilken utföres som 100 w. nattlampa upphängd i spänn.

Strömkostnaden för 1 st. 100 w. nattlampa ..... kr. 21:—

5. Klaravik; Romstadsvägen.

Vid Romstadsvägen 5 har på befintlig stolpe uppsatts 1 st. 60 w. nattlampa, samtidigt som närmast befintliga lampa flyttats för inlysning i Solviksgatan.

Strömkostnaden för 1 st. 60 w. nattlampa ..... kr. 12:50

6. Färjestad.

Vid Skyttegatan nr 3, Agatan nr 3 och Skogsbogatan nr 5 har på befintliga stolpar uppsatts sammanlagt 3 st. 60 w. nattlampor.

Strömkostnaden för 3 st. 60 w. nattlampor ..... kr. 37:50

7. Sjöstad.

A Sjöstadsvägen bortom Eriksrogatan har på befintliga stolpar uppsatts 2 st. nattlampor 60 w.

Strömkostnaden för 2 st. 60 w. nattlampor ..... kr. 25:—

8. Alsters samhälle.

Vid Alsters samhälle har staden övertagit drift och underhåll av 13 st. nattlampor 60 w. av vilka 6 st. förut befintliga lampor övertagits från A.-B. Alsters Industrier och 7 st. nyuppsatts på befintliga ledningsstolpar tillhörande dels Dejefors Kraft A.-B. och dels A.-B. Alsters Industrier.

För strömleverans till dessa lampor har elverket träffat avtal med ovannämnda företag.

Strömkostnaden för 13 st. 60 w. nattlampor ..... kr. 162:50

Enligt belysningsstyrelsens protokoll av den 5/4 1944, § 38, har framställning inkommit från Alstersbor (20 undertecknare) om att lampeffekten på uppsatta lampor måtte ökas från 60 w. till 100 w.

Delegerade anse sig hava starka skäl att avstyrka denna framställning.

II. Förslag till nya lampor på grund av inkomna skriftliga eller muntliga framställningar, vilka icke tidigare blivit föremål för lyshållningsdelegerades ställningstagande.

1. Tingvallastaden; N:a Strandgatan.

Enligt belysningsstyrelsens protokoll för 25 november 1943, § 147, har direktör Carl Lövenhielm gjort framställning om förbättrad gatubelysning i N:a Strandgatan mellan Älvgatan och V:a Torggatan. Avståndet mellan nuvarande lampor är 130 m. Föreslås uppsättandet av 1 st. afton-morgonbrinnande lampa å 100 w., anordnad å järnstolpe med jordkabelanslutning.

Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 505:—

Strömkostnaden för 1 st. 100 w. afton-morgonlampa ..... „ 10:50

2. Sjöstad; Magnegatan.

Enligt belysningsstyrelsens protokoll för 24 augusti 1944, § 98, har herr Curt Anderberg gjort framställning om att en lampa uppsattes i Magnegatan.

Då fördelningskabel för energileverans till nybyggnaderna i Magnegatan framdrages bör samtidigt förläggas gatubelysningskabel till lampa å trästolpe anbringad vid gränsen mellan tomterna 3 och 5.

Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 280:—

Strömkostnaden för 1 st. 60 w. nattlampa ..... „ 12:50

3. Romstad.

På grund av skriftlig ansökan från herr Gustav Andersson, Romstads Parkgata nr 10 om uppsättandet av en lampa på befintlig stolpe i nämnda gata föreslås delegerade anordnandet av 1 st. 60 w. nattlampa på avsett sätt.

Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 70:—

Strömkostnaden för 1 st. 60 w. nattlampa ..... „ 12:50

4. Sommarro.

På muntlig framställning av herr E. Tränk i samband med av elverket företagen inventering och revidering av belysningen vid Sommarro, föreslås, dels att en ny lampa anordnas i befintlig stolpe vid Fågelsångsvägen 4—6, där nuvarande lampavståndet mellan lamporna är drygt 90 m., dels att befintliga lampa å stolpe vid fastigheten 518 E, Fågelsångsvägens utmynnande i Hammarövägen, väljes 100 w. i stället för 60 w., som är normala lampeffekten inom sommarroområdet.

Anläggningskostnad för nya lampan	kr. 55:—
Strömkostnaden för 1 st. 60 w. nattlampa	„ 12:50
Strömkostnaden för ökning 100 w. mot 60 w.	„ 8:50

5. Svinbäcken; Lorensbergsgatan.

Vid Lorensbergsgatan 28 uppföres nu ett bostadshus av herr Gösta Zettergren, som muntligen anhållit om att en gatulampa anordnas i gatan. Ytterligare ett par bostadshus uppföres å de närmaste tomterna.

Föreslås att 1 st. nattlampa 60 w. anordnas i befintlig, nyuppsatt stolpe nordväst om Lorensbergsgatan 28 samt att den nu befintliga sista lampan mittför tomtragränsen mellan Lorensbergsgatan 26 och 28 flyttas söderut ett stolphäll.

I samband härmed föreslås att belysningen kompletteras i gatans sydliga del så att 1 st. ny 60 w. nattlampa anordnas i befintlig stolpe mitt för tomtragränsen mellan nr 4 och 6 och att närmaste åt norr befintlig lampa flyttas ett stolphäll åt norr varigenom ernås dels att ett c:a 140 m. långt lampavstånd reduceras till 90 m. och dels att den omflyttade lampan kommer att lysa in i vägen mot Folkebogatan.

Anläggningskostnaden beräknas till	kr. 150:—
Strömkostnaden för 2 st. 60 w. nattlampor	„ 25:—

Avstyrkta framställningar.

Förutom ovan under punkt I, 8 framfört avstyrkande angående utökning av lampeffekten för vägbelysningen vid Alster hava delegerade avsett sig böra avstyrka dels en skriftlig till belysningsstyrelsen, enligt protokoll för 25 november 1943, § 149, gjord framställning om en lampa i Lambergstigen vid tomterna 6 och 8, dels en skriftlig till elverket i skrivelse av den 6 september gjord framställning om en lampa vid tomterna 5, 7 och 9 å 5:te Villagatan, Strand, samt dels en till elverket inkommen muntlig ansökan om uppsättandet av en lampa vid Annedal öster om Gustavsbergssområdet.

III. Förslag till gatubelysning, som med hänsyn till redan skedd eller pågående bebyggelse, jämlikt erhållen specifikation från byggnadschefen, måste utföras.

1. Klaravik; Solviksgatan.

Enligt uppgift skall denna gata färdigställas år 1945 varvid gatubelysning bör anordnas förslagsvis med 3 st. lampor å trästolpar med luftledning. Lamporna väljas för 60 w. och tjänstgöra som nattlampor.

Anläggningskostnaden beräknas till	kr. 380:—
Strömkostnaden för 3 st. 60 w. nattlampor	„ 37:50

2. Sundsta; Dahlgrensgatan.

Denna gata skall lördringställas år 1945 och bör belysningen i samband därmed utföras. Föreslås uppsättandet av 1 st. natt- och 1 st. afton-morgonlampa 100 w. Utförande med jordkabel, impregnerade trästolpar och vanlig trästolparmatur.

Anläggningskostnaden beräknas till	kr. 800:—
Strömkostnaden för 1 st. 100 w. nattlampa	„ 21:—
Strömkostnaden för 1 st. 100 w. afton-morgonlampa	„ 10:50

3. Sundsta; Tysta gatan.

Denna gata är redan iordningställd mellan Malméngsgatan och Rudsvägen. För belysning av gatan föreslås uppsättandet av 2 st. impregnerade trästolpar försedda med vanlig trästolparmatur och med åtminstone tillfälligt anordnad anslutning till luftledning på en färdning, varvid lamporna avses skola väljas för 60 w. och tjänstgöra som nattlampor.

Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 280:—
Strömkostnaden för 2 st. 60 w. nattlampor ..... „ 25:—

4. Sundsta; Wibeligatan och Hertig Carls väg.

Gatorna iordningställas och bebyggelse pågår varför belysning bör ordnas. Föreslås uppsättandet av 3 st. natt- och 5 st. afton-morgonlampor 60 w. anordnade på impregnerade trästolpar och med jordkabel, som nedlägges samtidigt med fördelningskab-larna, varför grävningskostnad utgår.

Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 1,770:—
Strömkostnaden för 3 st. 60 w. nattlampor ..... „ 37:50
Strömkostnaden för 5 st. 60 w. afton-morgonlampor ..... „ 32:50

5. Sundsta; Drottning Kristinas väg och tvärgatorna mot Rudsvägen.

Delvis komma dessa gator att omedelbart tagas i bruk och komma i övrigt att fort-löpande iordningställas för trafik. Gatubelysning måste därför anordnas. På Drottning Kristinas väg iordningställes grusad trottoar endast på östra sidan. Enligt uppgift skall t. v. ingen bebyggelse ske å kvarteren väster om vägen. Detta för-hållande inbjuder till förslaget att vägbelysningen utföres provisoriskt med luftled-ning åtminstone intill dess materietillgången blir bättre.

Anläggningen föreslås tillfälligt utförd med 7 st. nattlampor och 9 st. aftonlampor 60 w. anordnade på trästolpar och i huvudsak med luftledning.
Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 2,200:—
Strömkostnaden för 7 st. 60 w. nattlampor ..... „ 87:50
Strömkostnaden för 9 st. 60 w. afton-morgonlampor ..... „ 58:50

6. Rudsvägen.

Den befintliga belysningen utefter Rudsvägen, från Tysta gatan i söder till Rundel-platsen i norr, utgöres av s. k. tvåvägsarmaturer monterade på lång stolparm på så sätt, att ljuset skall spridas ut i vägbanan och även nå östra sidan av vägen. Belysningen från dessa armaturer faller endast till mycket ringa del på den prome-nadväg, som numera är utlagd framför de stora boningshus, vilka byggts mot Rudsvägen å kvarteren Väduren, Vargen och Pilen, enär de mellan nämnda promenadväg och gatan växande träden till största delen hindra ljusspridningen in på promena-dvägen.

Det måste därför anses nödvändigt att belysningen på något sätt kompletteras. Tillfälligtvis torde frågan på enklaste och billigaste vis kunna lösas på så sätt, att på de befintliga stolparna uppsätts ytterligare en armatur liknande den befintliga, men riktad in mot promenadvägen. Försöksvis uppsättes sådan armatur endast på varannan stolpe, vilket gör 9 st., och bör man här räkna med en lampeffekt av 75 w. Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 500:—
Strömkostnaden för 9 st. nattlampor 75 w. .... „ 144:—

7. Norra Allén, Norrstrand.

Enligt förslag till gatuarbeten för år 1945 skall påbörjas ordnandet av nämnda gata mellan Alléplan och Kroppkärrsvägen. Meningen är att gatan, som får en total

bredd av 20 m., skall förses med två trädrader, vardera på c:a 4 m. avstånd från resp. tomgräns. För att tillfredsställande belysning skall kunna erhållas på såväl gångbanorna som körbanan, i framtiden då träden vuxit höga, torde gatubelysningen få vara ordnad endera med en stolprad i vardera trädraden med jämförelsevis tätt anbringade lampor (max. stolpavstånd c:a 35 m.) eller kanske ännu hellre med spänn över gatan med lampor hängande växelvis över vägbanan och gångbanorna, liksom utförandet är på Ö:a Torggatan.

På ena eller andra alternativet utförd belysningsanläggning skulle på ifrågavarande gatudel av c:a 400 m. längd erfordra c:a 16 à 22 st. lampor.

Anläggningskostnaden för en dylik anläggning utförd med trästolpar och jordkabel kan beräknas till c:a 6,000 kr.

Strömkostnaden kan beräknas till c:a 418:— kr. pr år och kostnaden för utbyte av lampor till c:a 100:— kr. pr år, allt beräknat efter 60 w. lampor varav 11 st. natt- och 11 st. afton-morgonlampor.

Liksom i fallet pos. 5 här ovan (Drottning Kristinas väg), anses riktigast att nu, på grund av krisläget och intill dess övriga här ovan antydda förhållanden påkalla ändring till mer permanent utförande, föreslå tillfälligt anordnad belysning med 6 st. nattlampor och 5 st. afton-morgonlampor vardera om 60 w. anslutna till luftledning.

Anläggningskostnaden beräknas till	kr. 1,500:—
Strömkostnaden för 6 st. 60 w. nattlampor	„ 75:—
Strömkostnaden för 5 st. 60 w. afton-morgonlampor	„ 32:60

Lampbyteskostnaden kan i detta fall beräknas till kr. 50:— pr år.

En genomräkning utvisar att man genom provisoriet kan inbespara c:a 700:— kr. pr år.

8. Marieberg; Jungmansgatan, Styrmansgatan, Långövägen.

Dessa gator äro öppnade för trafik och delvis bebyggda och komma trottoarerna, enligt program för gatuarbetena, att färdigställas år 1945. Gatubelysningen blev för ett par år sedan provisoriskt utförd med trästolpar och luftledning i avvaktan på bättre förhållanden i materialfrågan, och avsågs det permanenta utförandet i varje fall kunna uppskjutas till dess trottoarerna skulle iordningställas för gott. För att få enhetlighet i utförandet inom området föreslås, att järnstolpar med böjda master och armatur liknande förut befintlig användes utefter Långövägen förbi kvarteren Tärnan och Måsen samt i Jungmans- och Styrmansgatorna.

Anläggningen skulle komma att utgöras av 8 st. nattlampor och 5 st. afton-morgonlampor samtliga 100 w. Den hittillsvarande provisoriska belysningen utgöres av 13 st. nattlampor à 100 watt, som avföres i sammanräkningen av lyshållningsförslaget. Materiel, som nedtages från den befintliga anläggningen, överflyttas till andra, i lyshållningsförslaget upptagna anläggningar, delvis till närbelägen anläggning enligt följande pos. Återgångsvärdet av denna materiel har avräknats vid beräkning av kostnaden för anläggningen och har anläggningskostnaden på så sätt beräknats till .....

.....	kr. 4,500:—
Strömkostnaden för nya belysningen:	
8 st. 100 w. nattlampor à 21:—	kr. 168:—
5 st. 100 w. afton-morgonlampor à 10:50	„ 52:50
	<hr/>
	kr. 220:50

Utgår för gamla anläggningen:

13 st. 100 w. nattlampor à 21:— kr.	kr. 273:—
och uppstår härigenom en kostnadsminskning	„ 52:50

9. Marieberg; Tingbergsgatan.

I samband med pågående bebyggelse av kvart. Måsen bör belysning anordnas på Tingbergsgatan mellan Hööksgatan och Styrmansgatan. Då det beräknas att västra sidan av ifrågavarande gata icke inom närmaste tiden kommer att förses med trottoar föreslås att belysningen anordnas på tillfälligt sätt med trästolpar och luftledning och föreslås 1 st. natt- och 2 st. afton-morgonlampor, samtliga om 60 w. Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 400:—
 Strömkostnaden för 1 st. 60 w. nattlampa ..... „ 12:50
 Strömkostnaden för 2 st. 60 w. afton-morgonlampor ..... „ 13:—

10. Viken; Konduktörsgatan och Vänerngatan.

Bebyggandet av en del tomter i kvart. Orren och iordningställandet i samband därmed, av angivna gator, framkallar behovet av gatubelysning och föreslås att sådan utföres med 3 st. natt- och 3 st. afton-morgonlampor 60 w. anordnade på trästolpar och med anslutning till jordkabel, som till största delen förlägges tillsammans med fördelningskabeln.

Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 1,500:—
 Strömkostnaden för 3 st. 60 w. nattlampor ..... „ 37:50
 Strömkostnaden för 3 st. 60 w. afton-morgonlampor ..... „ 19:50

11. Kroppkärrs egnahemsområde.

Enligt uppgift beräknas gator i angivna område komma att utföras år 1945 i den mån tomter komma att säljas av staden och bebyggas. Omfattningen av i samband därmed beräknad erforderlig vägbelysning framgår av elverkets karta nr 464. I enlighet härmed föreslås omflyttning av tre lampor å huvudvägen och uppsättning av 25 st. nya lampor varav 11 st. afton-morgonlampor och 14 st. nattlampor samtliga 60 w. anordnade på trästolpar.

Såväl fördelningsledningar som ledningar för gatubelysningen äro hittills utförda som luftledning. Ännu har icke kunnat avgöras huruvida fördelningsledningarna för den nya bebyggelsen skall utföras med jordkabel eller luftledning. Sannolikt önskar fastighetsägarna få sina servisintag till fastigheterna utförda med jordkabel trots den högre kostnad de få vidkännas.

Blir detta det allmänna utförandet och uppfylles detta önskemål torde det draga med sig att även fördelningsledningarna förlägges som jordkabel. Oavsett vilket utförande som väljes för fördelningsledningar resp. serviser kan sannolikt för gatubelysningsanläggningen väljas antingen jordkabel eller luftledning.

Anläggningskostnaden beräknas till:

Alt. a) utförande med jordkabel ..... kr. 5,600:—
 Alt. b) utförande med luftledning ..... „ 3,600:—
 Strömkostnaden för 14 st. 60 w. nattlampor ..... „ 175:—
 Strömkostnaden för 11 st. afton-morgonlampor ..... „ 71:50
 Delegerade hava bestämt sig för att tillstyrka utförandet enligt alternativ B.

12. Bellevueområdet.

I samband med Amfabrikens tillbyggnad skall under år 1945 c:a 160 lägenheter färdigställas inom Bellevueområdet. Enligt uppgift rör det sig om en del av området som å elverkets karta nr 463 särskilt markerats.

Erforderlig gatubelysning kan beräknas få ungefär den omfattning som åberopad karta anger och således bestå av 9 st. nattlampor och 7 st. afton-morgonlampor och beräknas samtliga för 60 w.

Gatorna genom det planerade Bellevueområdet äro till stor del krökta och med oregelbundna brytningar varför det måste anses besvärligt att utföra ledningar som

luftledning. Man måste nog därför räkna med att använda jordkabel. Kabeln torde huvudsakligen kunna förläggas i samma kabelgrop som fördelningskablarna varigenom kostnaden för grävning ej behöver medräknas för gatubelysningsanläggningen. Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 4,200:—
 Strömkostnaden för 9 st. 60 w. nattlampor ..... „ 112:50
 Strömkostnaden för 7 st. afton-morgonlampor ..... „ 45:50

13. Haga; Repslagaregatan.

I samband med planerat iordningställande av trottoarer på Repslagaregatans nordvästra sida bör anordnas gatubelysning på delen mellan Ö. Kanalgratan och Marielsgatan, där hittills ingen belysning funnits.

Föreslår 1 st. natt- och 1 st. afton-morgonlampa 100 w. i utförande med järnstolpar och jordkabel.

Anläggningskostnaden beräknas till ..... kr. 600:—
 Strömkostnaden för 1 st. 100 w. nattlampa ..... „ 21:—
 Strömkostnaden för 1 st. 100 w. afton-morgonlampa ..... „ 10:50

Sammanräknat utgör den beräknade anläggningskostnaden för ovan specificerade förslag, avsedda att utföras under år 1945 kr. 23,290:— och den totala årliga ökningen i strömkostnaden för samtliga ovan upptagna nyanläggningar kr. 1,442:—.”

”Bil. 2. Gatubelysningen etc. — — — — —

”Bil. 3. Uppgifter etc. — — — — —

Styrelsen beslöt för sin del godkänna det av gatubelysningsdelegerade upprättade förslaget till allmän lyshållning för år 1945; och skulle förslaget överlämnas till magistraten.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Justerat:

ERNST LUNDHOLM,

GUSTAF WAHLQVIST.

Rätt avskrivet betygar:

HARRY JACOBSON.

Överlämnas till drätselkammaren med tillkännagivande, att förslaget icke föranlett någon erinran från magistratens sida.

Karlstad den 13 oktober 1944.

På magistratens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 23 oktober 1944.

§ 905.

Magistraten hade till drätselkammaren överlämnat från belysningsstyrelsen inkommet förslag angående ”allmänna lyshållningen för år 1945”.

Byggnadschefen meddelade, att förslaget i huvudsak kunde sägas avse belysning för sådana gator, som behövt iordningställas med hänsyn till bostadsgömdet.

Drättselkammaren beslöt efter granskning av det föreliggande förslaget att tillstyrka detsamma oförändrat. Drättselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna förevarande förslag angående den allmänna lyshållningen för år 1945, samt

att medel för ändamålet skola bestridas medelst uttaxering år 1945.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drättselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 9/11 1944:

S. ROTH.

Stadsrevisionens förslag angående myndigheternas indelning i revisionsgrupper.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Jämlikt bestämmelserna i §§ 2 och 3 av gällande instruktion för Karlstads stadsrevision får revisionen härmed äran ingiva bifogade förslag rörande myndigheternas indelning i revisionsgrupper ävensom rörande antalet revisorer och suppleanter samt inventerings- och besiktningsmän jämte suppleanter i varje grupp, allt avseende 1945 års räkenskaper och förvaltning.

Det uppgjorda förslaget överensstämmer med av stadsfullmäktige i oktober 1943, § 331 i protokollet, fattat beslut i samma ärende avseende 1944 års räkenskaper och förvaltning med undantag av att antalet ordinarie inventerings- och besiktningsmän i fjärde gruppen på grund av det omfattande arbetet föreslagits ökat från tre till fyra.

Karlstad den 27 oktober 1944.

Å stadsrevisionens vägnar:

N. F. BERGQVIST.

Ordförande.

Ivan Jonsson.

FÖRSLAG

till myndigheternas indelning i revisionsgrupper samt antalet revisorer och suppleanter i varje grupp, allt avseende 1945 års räkenskaper och förvaltning.

(Instruktion för Karlstads stadsrevision §§ 1—3).

Första gruppen:

Stadsfullmäktige och dess beredningar (endast för anvisade medel).

Magistraten (för medel, som ställts till förfogande för magistraten och rådhusrätten samt mantalsskrivningen och beskattningsväsendet liksom sportlerredovisningen från nämnda verk).

Drätselkammaren, för hela dess förvaltning inklusive vedkommittén och fonderna.
Lönenämnden.

Revisorer	4
Suppleanter	2
Inventerings- och besiktningsmän	4
Suppleant	1

Andra gruppen:

Belysningsstyrelsen.

Hamnstyrelsen

Badhusstyrelsen.

Saluhallsstyrelsen.

Revisorer	2
Suppleanter	2
Inventerings- och besiktningsmän	3
Suppleant	1

Tredje gruppen:

Fattigvårdsstyrelsen, inklusive dess fonder.

Hälsovårdsnämnden.

Barnavårdsnämnden.

Kristidsnämnden.

Nykterhetsnämnden.

Familjebidragsnämnden.

Styrelsen för hemhjälpn.

Radlofondsnämnden.

Pensionsnämnderna.

Hyresnämnden.

Revisorer	2
Suppleanter	2
Inventerings- och besiktningsmän	3
Suppleant	1

Fjärde gruppen:

Polisnämnden.

Luftskyddsnämnden.

Aklagarväsendet (för dess medelsförvaltning).

Byggnadsnämnden.

Brandstyrelsen.

Folkskolestyrelsen.

Flickskolestyrelsen.

Styrelsen för yrkesskolorna.

Styrelsen för stadsbiblioteket och föreläsningstanstalten.

Skönhetsrådet.

Trafiknämnden.

Medelsförvaltande kommittéer, utsedda av stadsfullmäktige.

Revisorer	2
Suppleanter	2
Inventerings- och besiktningsmän	4
Suppleant	1

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 30 oktober 1944.*

§ 948.

Med skrivelse av den 27 oktober 1944 hade stadsrevisionen överlämnat förslag till myndigheternas indelning i revisionsgrupper m. m.

Efter granskning av förslaget ifråga beslöt drätselkammaren förklara sig för sin del icke hava något att erinra mot detsamma.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla det av stadsrevisionen framlagda förslaget.

Enligt protokollet den 31/11 1944:

S. ROTH.

... ..
... ..
... ..

CHAPTER

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 21 December 1944.

N:o 13.

**Sammanställning
av specialstatförslag till
Utgifts- och inkomststat
för Karlstads stad
för år 1945**

1 A. Stadsfullmäktige och deras beredningar.

Fastställd stat år 1944	Litt.	<i>Verkliga utgifter.</i>	
2,000:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	2,600:—
400:—	3.	Tillfälligt skrivbiträde	400:—
			3,000:—
25:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa 25:—
17,000:—	2.	Trycksaker	Fa 20,000:—
700:—	3.	Annonser	Fa 700:—
100:—	4.	Porto	Fa 100:—
			20,825:—
300:—	d 7.	Resekostnader	Fa 300:—
700:—	o 1. *	Hyra för lokal och inventarier	700:—
500:—	2. *	Uppvärmning	500:—
150:—	3. *	Belysning	150:—
150:—	5. *	Renhållning	150:—
			1,500:—
<u>22,025:—</u>			<u>Kronor 25,625:—</u>

1 B. Stadsrevision.

		<i>Verkliga utgifter.</i>	
13,945:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	13,364:—
390:—	3.	Renskrivningskostnader	390:—
4:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	10:—
800:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa 800:—
			14,564:—
400:—	b	Kontorskostnader	Fa 400:—
1,100:—	o 1. *	Hyra för lokal	1,100:—
250:—	2. *	Uppvärmning	250:—
50:—	3. *	Belysning	50:—
150:—	5. *	Renhållning	150:—
			1,550:—
—	u 1. *	Ränta å inventariers bokförda värde	90:—
—	3. *	Avskrivning å inventarier	180:—
			270:—
<u>17,089:—</u>			<u>Kronor 16,784:—</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

—	* Avskrivning å inventarier	180:—
<u>—</u>		<u>Kronor 180:—</u>

1 C. Drätselkammare.

Verkliga utgifter.

130,516:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	129,180:—	
2,600:—	4.	Vikariatsarvoden	Fa 2,600:—	
50:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter ..	Fa 100:—	
7,000:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa 7,500:—	
4,819: 40	11.	Pensionskostnader	Fa 8,691:—	148,071:—
2,000:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa 3,000:—	
8,000:—	2.	Trycksaker	Fa 9,000:—	
4,000:—	3.	Annonser	Fa 5,000:—	
7,000:—	4.	Telefon, telegram och porto	Fa 7,000:—	24,000:—
100:—	d 2.	Försäkringsavgifter	Fa 150:—	
150:—	3.	Utredningskostnader	Fa 500:—	
1,000:—	7.	Resekostnader	Fa 1,000:—	
45:—	13.	Kassafackhyra	Fa 45:—	
	15.	Övriga kostnader:		
500:—	a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan littera	Fa 500:—	
2,500:—	b	Inkassering och utbärning av räkningar	Fa 3,000:—	
5,000:—	d	Ersättning till bankerna för uppbörd	Fa 5,000:—	10,195:—
500:—	e	Underhåll av inventarier	Fa 500:—	
6,000:—	o 1.	* Hyra för lokal	6,000:—	
2,500:—	2.	* Uppvärmning	2,500:—	
1,000:—	3.	* Belysning	1,000:—	
1,000:—	5.	* Tvätt och renhållning	1,000:—	10,500:—
3,000:—	u 1.	* Ränta å inventariers bokförda värde	4,000:—	
6,000:—	3.	* Avskrivning å inventarier	7,000:—	11,000:—
195,280: 40			Kronor	204,266:—

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

13,000:—	4.	Inköp av inventarier	Fa 13,000:—	
13,000:—			Kronor	13,000:—

Verkliga inkomster.

28,500:—	104.	* Ersättning för bokföring och uppbörd av vatten- gas- och elektricitetsverken, folkskola, flick- skola	28,500:—	
3,350:—	*	Ersättning av polisväsen och fångvård, bygg- nads- och stadsplaneväsen, brandväsen och		

	allmän hälso- och sjukvård för personalkost-		
	nader	3,350:—	
2,500:—	Ersättning av kyrkorådet	2,500:—	
200:—	105. Kartlösen	200:—	
<hr/>			
34,550:—		Kronor	34,550:—

Kapitalinkomster.

	Skattestat:		
6,000:—	* Avskrivning å inventarier	7,000:—	
<hr/>			
6,000:—		Kronor	7,000:—

1 Ö. Allmän förvaltning. Övriga ändamål.*Verkliga utgifter.*

100:—	b 2. Trycksaker	Fa 100:—	
200:—	3. Annonser	Fa 200:—	300:—
650:—	d 2. Försäkringsavgifter	Fa 650:—	
—	3. b Grundundersökningar av mark..	Fa 1,000:—	
2,500:—	6. Kostnader för avstyckningsför-		
	rättningar, kartor m. m.	Fa 2,500:—	
800:—	7. Resekostnader	Fa 800:—	
3,000:—	8. Representationskostnader	Fa 3,000:—	
4,500:—	9. Kostnader för inskrivningsären-		
	den, lagsökning m. m.	Fa 4,500:—	
	10. Föreningsavgifter:		
2,709:—	Svenska Stadsförbundet	2,754:—	
875:—	Svenska städernas förhandlings-		
	organisation	Fa 1,000:—	
300:—	Riksförbundet för bildande konst	300:—	
700:—	Värmlands länsförbund för civilt		
	luftskydd	700:—	
	12. Tidn.-prenumeration, tidskrifter o. d.:		
780:—	Svenska Stadsförbundet	780:—	
300:—	Övriga	300:—	
	15. Övriga kostnader:		
250:—	i Ersättning till ortsombudet för		
	statens bosättningslån	250:—	
200:—	ö Övriga kostnader	200:—	
600:—	30. Bidrag till Värmlands läns företagare-		
	förening	600:—	19,334:—
<hr/>			
18,464:—		Kronor	19,634:—

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

Verkliga utgifter.

89,343:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	90,355:—	
2,600:—	2.	Magistratens deputerade vid val och övriga valkostnader	—	
2,400:—	3.	Renskrivningskostnader	Fa 2,600:—	
2,500:—	4. a	Vikarier för magistratsledamöter Fa	3,200:—	
200:—	d	Övertidersättning (tjänstemän) Fa	200:—	
50:—	6. a	Sjukvårdsersättning	Fa 50:—	
25:—	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter ..	Fa 50:—	
6,000:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa 6,800:—	
29,912: 45	11.	Pensionskostnader	Fa 24,342:—	127,597:—
600:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa 700:—	
1,200:—	2.	Trycksaker och papper	Fa 1,200:—	
1,600:—	3.	Annonser	Fa 1,600:—	
1,100:—	4.	Telefon, telegram och porto	Fa 1,100:—	4,600:—
300:—	d 4.	Komplettering av registerkarta ..	Fa 300:—	
300:—	7.	Resekostnader	Fa 300:—	
900:—	12. a	Inköp av juridisk litteratur, in- bindning	Fa 1,000:—	
125:—	b	Tidningsprenumeration	Fa 125:—	
500:—	15.	Övriga kostnader	Fa 500:—	
350:—	19.	Komplettering av fastighetsböcker	Fa 350:—	2,575:—
200:—	e	Underhåll av inventarier	Fa 200:—	
3,000:—	o 1. *	Hyra för lokal	3,000:—	
2,000:—	2. *	Uppvärmning	2,000:—	
750:—	3. *	Belysning	750:—	
750:—	5. *	Tvätt och renhållning	750:—	6,500:—
—	u 1. *	Ränta å inventariers bokförda värde	400:—	
—	3. *	Avskrivning å inventarier	800:—	1,200:—
146,705: 45			Kronor	142,672:—

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

300:—	4.	Inköp av inventarier	Fa 800:—	
300:—			Kronor	800:—

Verkliga inkomster.

31,000:—	101.	Till stadskassan indragna sportler	1) 32,000:—	
31,000:—			Kronor	32,000:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

—	*	Avskrivning å inventarier	800:—	
—			Kronor	800:—

1) Härav 1,900:— kr. utgörande ersättning av statsverket för uteblivna sportler i fråga om lösen för in-teckningsförnyelser.

2 B 1. Polisväsen och fängvård.

I. STADENS POLIS.

Verkliga utgifter.

285,969: 75	a 1. a	Avlöningar enligt lönestaten	295,206:—	
150:—	2. *	Ersättning till drätselkammaren för personalkostnader	150:—	
2,000:—	3.	Extra tjänstgöring	Fa 5,000:—	
3,750:—	4.	Semester- och vikariatsarvoden	Fa 4,000:—	
1,400:—	6.	Kostnader för sjukvård o. olycksfall:		
315:—	d	Läkare och sjukvård	Fa 1,400:—	
15,500:—	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter	Fa 600:—	
33,950:—	7.	Beklädnadspersedlar	Fa 15,500:—	
3,600:—	8. a	Avgift till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	Fa 38,000:—	
60,575: 02	b	Avgifter till stadens pens.-fond	Fa 6,000:—	
2,000:—	11.	Pensionskostnader	Fa 63,616:—	429,472:—
2,200:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa 2,000:—	
600:—	2.	Trycksaker	Fa 1,800:—	
4,700:—	3.	Annonser	Fa 650:—	
3,500:—	4.	Telefon- och telegramavgifter	Fa 4,700:—	9,150:—
1,500:—	d 7.	Resekostnader:		
800:—	a	Kostnader för driftmedel till polisverkets bilar	Fa 6,000:—	
1,300:—	b	Reparationskostnader för d:o	Fa 2,500:—	
587: 90	d	Andra kostnader för d:o	Fa 1,500:—	
50:—	e	Kostnader för förhyrda bilar	Fa 400:—	
100:—	f	Övriga resekostnader	Fa 400:—	
900:—	12.	Tidningsprenumeration m. m.	Fa 50:—	
900:—	15.	Övriga kostnader:		
1,800:—	a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan littera	Fa 300:—	
300:—	b	Kontanta utlägg i tjänsten	Fa 900:—	
175:—	d	Specialundersökningar och expertutlåtanden	Fa 500:—	
1,400:—	e	Fångars och omhändertagnas vård och underhåll	Fa 1,800:—	
501: 05	f	Fotograferingskostnader	Fa 300:—	
600:—	h	Skadeersättningar	Fa 75:—	
100:—	i	Tjänsteutrustningar	Fa 1,200:—	
6,200:—	ö	Övriga	Fa 500:—	16,425:—
3,000:—	e	Underhåll av inventarier	Fa 600:—	
3,500:—	k	Sjukvårdsutensilier	Fa 100:—	
2,000:—	o 1. *	Hyra för lokaler	6,200:—	
	2. *	Uppvärmning	3,000:— 9,200:—	
	3.	Belysning	Fa 3,500:—	
	5.	Tvätt och renhållning	Fa 2,500:—	15,200:—

1,000:—	u 1. * Räkta å inventariers bokförda värde	1,500:—	
3,000:—	3. * Avskrivning av inventarier	3,000:—	4,500:—
<u>449,923: 72</u>		<u>Kronor</u>	<u>475,447:—</u>

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

2,500:—	4. Inköp av inventarier	Fa	2,500:—
<u>2,500:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>2,500:—</u>

II. STATSPOLISEN.

Verkliga utgifter.

86,524: 70	a 1. a Avlöningar enligt lönestaten	87,867:—	
250:—	4. Semester- och vikariatsarvoden.. Fa	300:—	
50:—	6. d Läkare och sjukvård	Fa 100:—	
85:—	e Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	200:—	
3,700:—	7. Beklädnadspersedlar	Fa 3,700:—	
13,100:—	8. a Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa 10,000:—	102,167:—
1,800:—	b 4. Telefon- och telegramavgifter	Fa	1,800:—
100:—	d 15. d Specialundersökningar och expert- utlåtanden	—	
200:—	e Fångars och omhändertagnas vård och underhåll	Fa 250:—	
25:—	h Skadeersättningar	Fa 25:—	
100:—	i Tjänsteutrustningar	—	275:—
4,280:—	o 1. Förhyrda lokaler	4,280:—	
250:—	3. Belysning	Fa 150:—	
800:—	5. Tvätt och renhållning	Fa 900:—	5,330:—
<u>111,264: 70</u>		<u>Kronor</u>	<u>109,572:—</u>

Verkliga inkomster.

	102. Anslag av statsverket:		
2,400:—	För hållande av reservpoliser	2,400:—	
110,250:—	För statspolisavdelningen	108,300:—	110,700:—
4,850:—	107. Hyror		1,200:—
11,715:—	200. Ersättning av luftskyddsväsen:		
	För 1 överkonstapel och 1 konstapel		14,857:—
50:—	202. Ersättning från Kungl. Medicinalstyrelsen för blodprovsanalys		50:—
<u>129,265:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>126,807:—</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

3,000:—	* Avskrivning å inventarier		3,000:—
<u>3,000:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>3,000:—</u>

2 B 2. Åklagarväsen.

Verkliga utgifter.

12,745: 10	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	14,326:—	
700:—	4.	Arvode till vikarie för polismäst. Fah	700:—	
5:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	10:—	
1,435:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa . . . . . Fa	1,450:—	
5,000:—	11.	Pensionskostnader	5,000:—	21,486:—
700:—	o 1.*	Hyra för lokal och inventarier	700:—	
100:—	2.*	Uppvärmning	100:—	
100:—	3.*	Belysning	100:—	
200:—	5.*	Tvätt och renhållning	200:—	
50:—	d:o	. . . . . Fa	50:—	1,150:—
<u>21,035: 10</u>			<u>Kronor</u>	<u>22,636:—</u>

Verkliga inkomster.

1,300:—	101.	Till stadskassan indragna sportler	1,300:—
<u>1,300:—</u>			<u>Kronor</u> 1,300:—

3 A-B. Mantalsskrivnings-, taxerings- och uppbördsverk.

Verkliga utgifter.

32,470:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	34,190:—	
1,400:—	2.	Diverse arvoden: Kostnader för emottagande av deklarationer . . . . . Fa	1,600:—	
3,500:—		Ersättning till ledamöter i taxer- ingsnämnderna . . . . . Fa	4,500:—	
1,200:—		Arvoden till mantalsombuden . Fa	1,200:—	
300:—	4.	Semester- och vikariatsarvoden.. Fa	300:—	
25:—	6. d	Medicin och dylikt . . . . . Fa	25:—	
15:—	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	30:—	
2,240:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa . . . . . Fa	2,300:—	
2,812: 59	11.	Pensionskostnader . . . . . Fa	2,839:—	46,984:—
400:—	b 1.	Kontorsutensilier . . . . . Fa	400:—	
2,000:—	2.	Trycksaker . . . . . Fa	2,300:—	
700:—	3.	Annonser . . . . . Fa	700:—	
500:—	4.	Telefon och porton . . . . . Fa	500:—	3,900:—
125:—	d 7.	Resekostnader . . . . . Fa	125:—	
75:—	12.	Litteratur och tidningar . . . . . Fa	100:—	
100:—	15. a	Förbrukningsartiklar tillhörande annan littera . . . . . Fa	100:—	

600:—	d 15. b Kostnader för utbärning av debet-		
	sedlar	Fa	600:—
2,200:—	d Ersättning till bankerna för upp-		
	börd	Fa	2,900:—
			3,825:—
175:—	e Underhåll av inventarier	Fa	225:—
4,450:—	o 1. * Hyra för lokal och inventarier		4,450:—
600:—	2. * Uppvärmning		600:—
200:—	3. * Belysning		200:—
500:—	5. * Tvätt och renhållning		500:—
			5,750:—
—	u 1. * Ränta å inventariers bokförda värde		450:—
—	3. * Avskrivning å inventarier		900:—
			1,350:—
56,587: 59		Kronor	62,034:—

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

—	4. Inköp av inventarier	Fa	400:—
—		Kronor	400:—

Verkliga inkomster.

14,500:—	101. Till stadskassan indragna sportler		16,600:—
400:—	107. Ersättning från landskontoret för hållande av		
	deklarationskontor		400:—
14,900:—		Kronor	17,000:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

—	* Avskrivning å inventarier		900:—
—		Kronor	900:—

3 C. Exekutionsverk.

Verkliga utgifter.

53,389:—	a 1. Avlöningar enligt lönestaten		57,995:—
5,000:—	2. Extra exekutionsbiträdenas pro-		
	visioner	Fa	5,000:—
750:—	4. Semester- och vikariatsarvoden..	Fa	2,500:—
25:—	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter ..	Fa	50:—
1,000:—	8. Avgifter till Sveriges Kommunal-		
	anställdas pensionskassa	Fa	1,800:—
5,460: 14	11. Pensionskostnader	Fa	8,790:—
400:—	15. Exekutionsbiträdenas cykelslit-		
	ningsersättning		400:—
			76,535:—

500:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa	500:—	
1,500:—	2.	Trycksaker	Fa	1,500:—	
50:—	3.	Annonser	Fa	100:—	
1,200:—	4.	Telefon, telegram och porto	Fa	1,300:—	3,400:—
—	d 2.	Försäkringsavgifter	Fa	25:—	
100:—	7.	Tjänsteresor i skatteärenden....	Fa	100:—	
75:—	12.	Tidningar och facklitteratur	Fa	75:—	200:—
150:—	e	Underhåll av inventarier	Fa		150:—
2,700:—	o 1.	Hyra för lokal med uppvärmning	Fa	2,700:—	
300:—	3.	Belysning	Fa	400:—	
750:—	5.	Tvätt och renhållning	Fa	800:—	3,900:—
—	u 3. *	Avskrivning å inventarier			100:—
<u>73,349: 14</u>				<u>Kronor</u>	<u>84,285:—</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

—	* Avskrivning å inventarier	100:—
—		<u>Kronor</u> 100:—

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.*Verkliga utgifter.*

58,755:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten		60,450:—	
1,850:—	2. *	Ersättning till drätselkammaren för personalkostnader		1,850:—	
1,000:—	3. b	Tillfälligt skrivbiträde å stads- ingenjörskontoret	Fa	1,000:—	
30:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter ..	Fa	30:—	
4,950:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa	5,300:—	
4,082: 52	11.	Pensionskostnader	Fa	4,097:—	72,727:—
	b	Kontorsutensilier:			
500:—	1. a	Stadsarkitektkontoret	Fa	500:—	
700:—	b	Stadsingenjörskontoret	Fa	700:—	
200:—	d	Arkivkopieringar	Fa	200:—	
	2.	Trycksaker:			
100:—	a	Stadsarkitektkontoret	Fa	100:—	
300:—	b	Stadsingenjörskontoret	Fa	300:—	
400:—	3.	Annonser	Fa	600:—	
650:—	4.	Telefon och telegram	Fa	650:—	3,050:—
400:—	d 3. a	Stadsplaneutredningar	Fa	400:—	
—	d	Generalplan	Ra	7,500:—	
—	f	Gatukostnadsbidrag	Ra	1,000:—	

300:—	d 4. a Fastighetsregistret	Fa	200:—	
4,000:—	d Nymätning	Ra	3,000:—	
500:—	5. Planmätning	Fa	500:—	
2,300:—	7. Resekostnader	Fa	2,300:—	
600:—	9. Protokollskostnader och dylikt ..	Fa	600:—	
100:—	12. Tidningsprenumerationer, tidskrif- ter och dylikt	Fa	100:—	
100:—	15. a Förbrukningsartiklar, som ej till- höra annan littera	Fa	100:—	
	ö Arkivutrustning:			
200:—	1 Stadsarkitektkontoret	Fa	200:—	
200:—	2 Stadsingeniörskontoret	Fa	200:—	16,100:—
	e 4. Underhåll av inventarier:			
75:—	a Stadsarkitektkontoret	Fa	75:—	
200:—	b Stadsingeniörskontoret	Fa	200:—	
100:—	20. Gatu- och husnummerskyltar ..	Fa	500:—	775:—
4,000:—	o 1. * Hyra för lokal		4,000:—	
1,300:—	2. * Uppvärmning		1,300:—	
600:—	3. * Belysning		600:—	
600:—	5. a * Tvätt och renhållning		600:—	
	b Rengöring av arkiv:			
—	1 Stadsarkitektkontoret	Fa	100:—	
—	2 Stadsingeniörskontoret	Fa	100:—	6,700:—
600:—	u 1. * Ränta å inventariers bokförda värde		1,000:—	
1,200:—	3. * Avskrivning å inventarier		2,000:—	3,000:—
90,892:52			Kronor	102,352:—

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

	4. Inköp av inventarier:			
100:—	a Stadsarkitektkontoret		500:—	
200:—	b Stadsingeniörskontoret		150:—	650:—
300:—			Kronor	650:—

Verkliga inkomster.

400:—	101. Kopiering av ritningar ur arkivet och proto- kollskostnader			
1,200:—				2,500:—
500:—	105. a Försäljning av turistkartor, plankartor m. m. ...			100:—
—	b Ersättning för mättningsförrättningar			2,000:—
2,000:—	122. b Kopiering å stadsingeniörskontoret			1,000:—
4,100:—			Kronor	5,600:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

1,200:—	* Avskrivning av inventarier			2,000:—
1,200:—			Kronor	2,000:—

5 A. Civilförsvaret.

Verkliga utgifter.

11,715:—	a	1. a	Ersättning till polisverket för hållande av personal Fa 14,857:—		
4,740:—		b	Lön till kvinnliga skrivbi- träden ..... Fa 4,740:—	19,597:—	
900:—		2. a	Avlöning till civilförsvaretschefen ..	1,920:—	
900:—			Arvode till utrymnings- och social- tjänstchefen (Rydborg)	900:—	
300:—			Arvode till vice utrymnings- och so- cialtjänstchefen (Starck)	900:—	
800:—			Arvode till 2:e vice socialtjänstchefen (Olsen)	300:—	
1,000:—		b	Arvode till stf. civilförsvaretschefen ..	800:—	
1,200:—			Tillsyn å förråden	3,500:—	
15:—		3.	Extra skrivhjälp samt ersättning till anlitade extra biträden .... Fa	1,200:—	
400:—		6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	15:—	29,132:—
1,200:—	b	1. a	Kontorsutensilier	Fa 250:—	
500:—		1. b	Kontorsutensilier	Fa 150:—	
2,250:—		2. a	Trycksaker	Fa 900:—	
30:—		2. b	Trycksaker	Fa 300:—	
100:—		3.	Kungörelser	Fa 500:—	
50:—		4. a	Telefon, telegram och porto .... Fa	4,289:—	
1,900:—		4. b	Telefon, telegram och porto .... Fa	270:—	6,659:—
1,200:—	d	2.	Försäkringsavgifter	Fa 30:—	
2,000:—		12.	Tidningar, facktidsskrifter och litteratur	Fa 100:—	
500:—		15. a	Förbrukningsartiklar, som ej till- höra annan littera	Fa 50:—	
—		15. o	Utbildning och övningar	Fa 6,900:—	
7,079:36		15. ö	Övriga kostnader	Fa 1,000:—	8,080:—
1,860:—	e	1.	Underhåll och förbättringar av offentl. skyddsrum och skydds- rum för aktiv personal	Fa 5,000:—	
300:—		4. a	Underhåll av invent. o. materiel Fa	500:—	
750:—		4. b	Underhåll o. tillsyn av motorfordon	3,480:—	8,980:—
336:85	o	1.	Hyror	Fa 7,080:—	
500:—		* D:o	.....	1,860:—	
673:70		3.	Belysning	Fa 300:—	
—		5.	Tvätt och renhållning	Fa 750:—	9,990:—
43,199:91	u	1. *	Ränta å inventariers bokförda värde	350:—	
		1.	Förräntning av kostnader för materiel	500:—	
		3. a *	Avskrivning å inventarier	700:—	
		b *	Avskrivning av förrådsmateriel ..	15,350:—	16,900:—
				Kronor	79,741:—

v

Kapitalutgifter.

Skattestat:

900:—	4. a Inköp av inventarier	Fa	400:—	
—	b Inköp av utrustning och materiel ..		18,000:—	18,400:—
900:—				Kronor 18,400:—

Verkliga inkomster.

—	102. Anslag av statsverket:			
	För avlöning till civilför-			
	svarschefen	1,920:—		
	För arvode till utrym-			
	nings- och socialtjänst-			
	chefen	900:—		
	För arvode till vice ut-			
	rymnings- och social-			
	tjänstchefen	900:—		
	För arvode till 2:e vice			
	socialtjänstchefen ...	300:—	4,020:—	
	För kontorsutensilier för			
	socialtjänsten	150:—		
	För trycksaker för social-			
	tjänsten	300:—		
	För telefon, telegram och			
	porto avseende social-			
	tjänsten	270:—		
	För luftskyddsabonnem.	1,540:—	2,260:—	
	För utbildning och övningar	4,600:—		
	För underhåll och för-			
	bättringar av offentliga			
	skyddsrum och skydds-			
	rum för aktiv personal	3,333:—		
	För underhåll och tillsyn			
	av motorfordonen ...	2,320:—	5,653:—	
	För inköp av utrustning o. materiel	12,000:—	28,533:—	
250:—	107. Ersättning av militärmyndigheterna för upp-			
—	låtelse av skyddsrum i Vikengatan n:o 16 ..		250:—	
—	180. Från Karlstads luftskyddsörening:			
	Bidrag till inköp av utrustning		5,000:—	
250:—				Kronor 33,783:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

673: 70	* Avskrivning å inventarier	700:—	
—	* Avskrivning av förrådsmateriel	15,350:—	16,050:—
673: 70			Kronor 16,050:—

5 C. Familjebidrag.

Verkliga utgifter.

31,440:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	31,440:—	
15:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	40:—	
1,725,000:—	16.	Familjebidrag .. Fa	1,860,000:—	
285,000:—		Hemortslöner .. Fa	380,000:—	2,240,000:—
				2,271,480:—
800:—	b 1.	Kontorsutensilier . . . . . Fa	800:—	
500:—	2.	Trycksaker . . . . . Fa	500:—	
125:—	3.	Annonser . . . . . Fa	125:—	
1,200:—	4.	Telefon och porto . . . . . Fa	1,400:—	2,825:—
300:—	d 7.	Resekostnader . . . . . Fa	300:—	
50:—	15. ö	Övriga utgifter . . . . . Fa	50:—	350:—
150:—	e	Underhåll av inventarier . . . . . Fa	150:—	
1,800:—	o 1.	Hyror	1,800:—	
600:—	2.	Uppvärmning . . . . . Fa	600:—	
200:—	3.	Belysning . . . . . Fa	200:—	
600:—	5.	Tvätt och inre renhållning . . . . . Fa	750:—	3,350:—
—	u 1.*	Ränta å inventariers bokförda värde	200:—	
—	3.*	Avskrivning å inventarier	400:—	600:—
2,047,780:—				Kronor 2,278,755:—

v

Kapitalutgifter.

Skattestat:

500:—	4.	Inköp av inventarier . . . . . Fa	500:—
500:—			Kronor 500:—

Verkliga inkomster.

1,930,000:—	102.	Från statsverket:	
		Statens andel i familjebidrag och hemorts-	
		löner	2,153,000:—
1,930,000:—			Kronor 2,153,000:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

—	*	Avskrivning å inventarier	400:—
—			Kronor 400:—

5 Ö. Försvarsväsen. Övriga ändamål.

Verkliga utgifter.

—	o	Ersättning till varmbadhuset för hemvärnslokal	700:—
—			Kronor 700:—

6 A 1. Stadsbrandväsen.

Verkliga utgifter.

142,807:—	a	1.	Avlöningar enligt lönestaten:		
	a		Yrkesbrandkåren	169,619: 66	
3,660:—	a	1. b	Borgarbrandkåren	Fah 3,940:—	
250:—		2. *	Ersättning till drätselkammaren för personalkostnader	250:—	
3,000:—		3. a	Extra kostnader vid eldsläckning och brandsyn	Fa 3,000:—	
8,000:—		4.	Semester- och vikariatsarvoden ..	Fa 9,100:—	
		6.	Kostnader för sjukvård o. olycksfall:		
500:—	d		Läkare och sjukvård	Fa 600:—	
675:—	e		Olycksfallsförsäkringsavgifter ..	Fa 675:—	
3,500:—	7. a		Beklädnadspersedlar	Fa 4,000:—	
	d		Hyresersättning till 4 st. brandmän som ej kunna beredas bostad inom brandstationen	500:—	
20,430: 07		8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa 21,000:—	
25,177: 68		11.	Pensionskostnader	Fa 27,432:—	240,116: 66
800:—	b	1.	Kontorsutensilier	Fa 800:—	
500:—		2.	Trycksaker	Fa 500:—	
50:—		3.	Annonser	Fa 50:—	
1,500:—		4.	Telefon, telegram och porto	Fa 1,800:—	3,150:—
550:—	d	2.	Försäkringsavgifter	Fa 900:—	
400:—	7. a		Resekostnader	Fa 400:—	
—	b	D:o	.....	Ra 400:—	
100:—		12.	Tidningsprenumerationer, tidskrifter och dylikt	Fa 100:—	
	d	15.	Övriga kostnader:		
50:—	a		Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan littera	Fa 50:—	
1,000:—	b	*	Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposter	Fa 1,000:—	
400:—	d		Underhåll och rensning av branddammar	Fa 400:—	
150:—	e		Skyltar till brandposter	Fa 150:—	
75:—	o		Luftskyddskostnader	Fa 75:—	3,475:—
5,500:—	e	1.	Underhåll av byggnader	Fa 5,500:—	
		4.	Underhåll av inventarier:		
500:—	a		Logements- o. andra inventarier ..	Fa 1,000:—	
2,000:—	b		Brandmateriel och redskap ...	Fa 2,000:—	
100:—	e		Förbrukningsartiklar	Fa 100:—	
2,500:—	10.		Underhåll av brandtelegrafen ...	Fa 2,500:—	11,100:—
1,500:—	f		Driftmateriel	Fa 1,500:—	
	g		Driftskostnader:		
2,200:—	14.		Motorsprutor och bilar	Fa 2,200:—	
200:—	15.		Elektrisk ström	Fa 200:—	2,400:—

10,000:—	n	4. Ambulansväsen	Fa	15,000:—	
14,000:—		5. a Bensindistribution	Fa	20,000:—	
—		b Avskrivning enl. Stfm. §133/44..	Fa	2,500:—	37,500:—
14,150:—	o	1. Hyror		1,325:—	
		* D:o		12,700:—	14,025:—
9,750:—		2. Uppvärmning	Fa	11,750:—	
1,500:—		3. Belysning	Fa	2,000:—	
1,200:—		4. Vattenavgifter	Fa	1,200:—	
1,350:—		5. Tvätt och renhållning	Fa	1,350:—	30,325:—
500:—	u	1. * Ränta å inventariers bokförda värde		700:—	
1,080:—		3. * Avskrivning å inventarier		2,388:—	3,088:—
<u>281,604:75</u>				<u>Kronor</u>	<u>332,654:66</u>

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

3,500:—	4. b Inköp av brandmateriel		3,500:—
<u>3,500:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>3,500:—</u>

Verkliga inkomster.

11,631:—	107. Hyresinkomster	10,058:—
1,200:—	121. Ersättning för eldsläckning	1,200:—
500:—	122. Ersättning för utförda arbeten	500:—
11,000:—	210. a Ambulansväsen	11,000:—
—	b D:o	5,000:—
14,000:—	211. Bensindistribution	20,000:—
<u>38,331:—</u>		<u>Kronor</u> 47,758:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

1,080:—	* Avskrivning å inventarier	2,388:—
<u>1,080:—</u>		<u>Kronor</u> 2,388:—

6 A 2. Skogsbrandväsen.

Verkliga utgifter.

200:—	a	2. Arvode		200:—
300:—		3. Extra kostnader vid eldsläckning	Fa	300:—
300:—	f	Driftsmateriel	Fa	300:—
<u>800:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>800:—</u>

6 B. Sotningsväsen.

Verkliga utgifter.

61,600:—	a	1. Ersättning till skorstensfejaremästaren		58,520:—
20,000:—		2. Extra sotning	Fa	20,000:—
500:—	b	Journaler telefon	Fa	500:—
<u>82,100:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>79,020:—</u>

6 Ö. Brandskydd. Övriga ändamål. Luftskyddets brandmateriel.

		<i>Verkliga utgifter.</i>	
500:—	e 4.	Underhåll av inventarier	Fa 500:—
450:—	o 1.	Hyra för förrådsrum	Fa 450:—
3,550:—	u 1.*	Ränta å inventariers bokförda värde	3,100:—
10,040:—	3.*	Avskrivning å inventarier	10,040:—
<u>14,540:—</u>			<u>Kronor 14,090:—</u>
 <i>Kapitalutgifter.</i>			
v Skattestat:			
1,000:—	4.	Inköp av brandmateriel	Fa 1,000:—
<u>1,000:—</u>			<u>Kronor 1,000:—</u>
 <i>Kapitalinkomster.</i>			
Skattestat:			
10,040:—	*	Avskrivning å inventarier	10,040:—
<u>10,040:—</u>			<u>Kronor 10,040:—</u>

7 A. Fastighetsförvaltning. Gemensam förvaltning.

		<i>Verkliga utgifter.</i>	
18,354:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	18,780:—
—	4.	Semester- och vikariatsarvoden..	Fa 500:—
1,000:—	5.	Arbetaresemester	Fa 1,000:—
	6.	Kostnader för sjukvård o. olycksfall:	
800:—	a	Sjuk- och olycksfallsersättning	Fa 800:—
100:—	d	Läkare och sjukvård	Fa 100:—
140:—	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter	Fa 140:—
2,190:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- ställdas pensionskassa	Fa 2,150:—
5,531:57	11.	Pensionskostnader	Fa 7,018:—
1,150:—	15.	Kostnader för hållande av automob- il i tjänsten samt 4 cykelslitnings- ersättningar	1,200:—
			<u>31,688:—</u>
250:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa 250:—
400:—	2.	Trycksaker	Fa 300:—
250:—	3.	Annonser	Fa 250:—
500:—	4.	Telefon, telegram och porto	Fa 500:—
			<u>1,300:—</u>
60:—	d 12.	Tidningsprenumeration	Fa 60:—

	d 15. Övriga kostnader:		
—	a Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan littera	Fa	100:— 160:—
—	e 4. b Underhåll av inventarier (möbler o. d.)	Fa	200:—
8,000:—	u 3. * Avskrivningar å inventarier		200:—
<u>38,725: 57</u>		<u>Kronor</u>	<u>33,548:—</u>
	<i>Kapitalinkomster.</i>		
	Skattestat:		
8,000:—	* Avskrivning å inventarier		200:—
<u>8,000:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>200:—</u>

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Verkliga utgifter.

	d 1. Utskylder	Fa	1,500:—	
2,300:—	2. Försäkringsavgifter	Fa	1,200:—	
1,000:—	15. Övriga kostnader:			
150:—	a Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan littera	Fa	150:—	
265:—	b Stadens ur	Fa	275:—	
600:—	o Luftskyddskostnader	Fa	300:— 3,425:—	
15,500:—	e 1. a Underhåll av byggnader	Fa	16,000:—	
500:—	4. a Redskap och inventarier för bygg- nader	Fa	500:—	
1,000:—	b Underhåll av inventarier (möbler o. d.)	Fa	1,000:— 17,500:—	
940:—	o 1. Hyror		205:—	
25,000:—	2. Uppvärmning	Fa	22,000:—	
4,000:—	3. Belysning	Fa	4,000:—	
1,000:—	4. Vattenavgifter	Fa	1,000:—	
8,500:—	5. Inre renhållning och tvätt	Fa	8,500:—	
2,500:—	6. Yttre renhållning	Fa	2,500:—	
300:—	7. Markiser och innanfönster	Fa	300:— 38,505:—	
318,000:—	u 1. * Räkna å fastigheters och inventariers bokförda värde		330,000:—	
<u>381,555:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>389,430:—</u>	
	<i>Kapitalutgifter.</i>			
	Skattestat:			
6,000:—	4. Inköp av inventarier		3,000:—	
<u>6,000:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>3,000:—</u>	

Verkliga inkomster.

	106. a *	Hyror av stadens förvaltningar:		
1,500:—		Stadsfullmäktige och deras beredningar	1,500:—	
1,550:—		Stadsrevisionen	1,550:—	
10,500:—		Drätselkammaren	10,500:—	
6,500:—		Magistrat och rådhusrätt	6,500:—	
9,200:—		Polisväsen och fångvård	9,200:—	
1,100:—		Åklagareväsen	1,100:—	
5,750:—		Mantalskrivnings-, taxerings- och uppborädsverk	5,750:—	
6,500:—		Byggnads- och stadsplaneväsen ..	6,500:—	
720:—		Civilförsvaret	720:—	
12,700:—		Brandväsen	10,500:—	
1,100:—		Gatu- och parkförvaltning	1,100:—	
3,000:—		Centralförråd	3,000:—	
2,500:—		Hamnen	2,500:—	
2,500:—		Gasverk	2,500:—	
7,500:—		Elektricitetsverk	7,500:—	
700:—		Vattenledningsverk	700:—	
15,000:—		Badhus	15,000:—	
500:—		Bekvämlighetsinrättningar	1,000:—	
15,000:—		Saluhall	15,000:—	
121,500:—		Folkskola och fortsättningsskola	121,500:—	
29,500:—		Kommunal flickskola	29,500:—	
6,100:—		Centralbibliotek	6,100:—	
32,400:—		Fattigvård	32,400:—	
10,000:—		Fattigvård (f. d. Epidemisjukhuset)	10,000:—	
1,500:—		Pensionsnämnden	1,500:—	
2,000:—		Kristidsnämnden	2,000:—	
800:—		Maskinistbostad (Hult)	—	305,120:—
	b	Övriga:		
17,000:—		Militärbefälsstaben (Yrkesskolan)	17,000:—	
780:—		Vaktmästarebostad (Yrkesskolan)	780:—	17,780:—
1,000:—	108.	Nederlagshyror (Tullen)	500:—	
2,400:—	115.	Arrenden för torgplatser å Stora torget	1,900:—	
328,800:—			Kronor	325,300:—

7 C. Exploateringsfastigheter.**Verkliga utgifter.**

9,000:—	d 1.	Utskylder	Fa	9,000:—	
1,000:—	2.	Försäkringsavgifter	Fa	1,200:—	
750:—	15. o	Luftskyddskostnader	Fa	500:—	10,700:—

23,000:—	e	2. Underhåll av byggnader	Fa	25,600:—	
700:—		4. Redskap och inventarier för byggnader	Fa	700:—	26,300:—
1,044:40	o	1. Hyror och arrenden		1,044:—	
500:—		3. Belysning	Fa	700:—	
1,250:—		4. Vattenavgifter	Fa	1,500:—	
100:—		5. Inre renhållning	Fa	100:—	
5,000:—		6. Yttre renhållning	Fa	6,500:—	9,844:—
37,000:—	u	1. * Räkta å fastigheters bokförda värde			37,000:—
79,344:40				Kronor	83,844:—

Verkliga inkomster.

51,000:—	107.	Lägenhetshyror		51,900:—
23,500:—	109. a	Tomt- och markarrenden		27,400:—
74,500:—			Kronor	79,300:—

7 D 1. Jordbruksfastigheter.*Verkliga utgifter.*

8,000:—	d	1. Utskylder	Fa	8,000:—	
1,200:—		2. Försäkringsavgifter	Fa	1,500:—	
1,500:—	15. o	Luftskyddskostnader	Fa	500:—	10,000:—
10,000:—	e	3. a Underhåll av byggnader	Fa	17,100:—	
500:—	e	Potatislotter	Fa	500:—	
150:—		4. Redskap och inventarier för byggnader	Fa	300:—	17,900:—
350:—	o	1. Hyror och markarrenden		—	
400:—		2. Uppvärmning		—	
50:—		3. Belysning	Fa	100:—	
500:—		4. Vattenavgifter	Fa	1,000:—	
100:—		6. Yttre renhållning	Fa	100:—	1,200:—
27,000:—	u	1. * Räkta å fastigheters bokförda värde			30,000:—
49,750:—				Kronor	59,100:—

Verkliga inkomster.

25,000:—	110.	Arrenden		19,100:—
2,700:—	112.	Arrenden för potatislotter		1,500:—
27,700:—			Kronor	20,600:—

7 D 2. Skogar.

Verkliga utgifter.

800:—	a 1. Avlöning enligt lönestaten	800:—	
25:—	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	50:—	
3,000:—	20. a Avverkningskostnader	4,000:—	
—	b Tillsyn och bevakning..... Fa	1,000:— ¹⁾	5,850:—
—	d 7. Resekostnader	Fa	50:—
1,000:—	e 3. a Uppröjning och rensning efter avverkning	Fa 1,000:— ²⁾	
1,000:—	b Upprensning av äldre diken och nydikning	Fa 1,500:— ³⁾	
—	d Markberedning och skogsodling.. Fa	1,500:— ³⁾	
—	e Vägarbeten (beredskapsarbete).. Ra	2,000:— ⁴⁾	6,000:—
<u>5,825:—</u>		Kronor	<u>11,900:—</u>

Verkliga inkomster.

11,000:—	111. Virkesförsäljning	8,000:—
<u>11,000:—</u>		Kronor <u>8,000:—</u>

1) Dessa kostnader ha tidigare oegentligt påförts avverkningskostnader.

2) Skogarna böra tillhyfsas och städas till allmänhetens trevnad.

3) Torrlägningsarbeten ha försummats i brist på arbetskraft likaså skogsodlingsåtgärder.

4) Vägarbeten skall endast igångsättas som beredskapsarbete.

Avser väg från travstallarna till anknätningsväg vid Fallängen, samt vid Hjärpe-tan event. drivningsväg (vinterbasvägar).

7 E. Hyresfastigheter.

Verkliga utgifter.

6,000:—	d 1. Utskylder	Fa 6,000:—	
800:—	2. Försäkringsavgifter	Fa 800:—	
750:—	15. o Luftskyddskostnader	Fa 500:—	7,300:—
15,000:—	e 2. Underhåll av byggnader	Fa 17,300:—	
300:—	4. Redskap och inventarier för bygg- nader	Fa 300:—	17,600:—
343:—	o 1. Hyror och arrenden	192:—	
15,000:—	2. Uppvärmning	Fa 15,000:—	
700:—	3. Belysning	Fa 800:—	
1,750:—	4. Vattenavgifter	Fa 2,000:—	
150:—	5. Inre renhållning	Fa 150:—	
2,000:—	6. Yttre renhållning	Fa 3,800:—	21,942:—
<u>25,000:—</u>	u 1. * Ränta å fastigheters bokförda värde.....		<u>25,000:—</u>
67,793:—		Kronor	<u>71,842:—</u>

Verkliga inkomster.

	106. b * Hyror av stadens förvaltningar:		
—	Brandstyrelsen (S:a Kyrkogat. 4)	2,200:—	
2,000:—	Allmän hälso- och sjukvård	2,000:—	
—	Köttbesiktningsbyrå	3,500:—	
3,300:—	Parkförvaltning	4,000:—	11,700:—
42,950:—	107. Lägenhetshyror		43,480:—
<u>48,250:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>55,180:—</u>

7 F 2. Bostadsförsörjning för äldre och änkor.

Verkliga utgifter.

200:—	b 4. Telefon	Fa	150:—
4,500:—	d 1. Utskylder	Fa	4,500:—
650:—	2. Försäkringar	Fa	800:—
100:—	e 2. Underhåll av byggnader	Fa	2,000:—
—	4. Redskap och inventarier för byggnader	Fa	500:—
9,000:—	o 2. Uppvärmning inkl. eldning	Fa	10,000:—
6,500:—	3. Belysning och kokström	Fa	6,500:—
1,300:—	4. Vattenavgifter	Fa	1,300:—
750:—	5. Inre renhållning	Fa	1,600:—
2,000:—	6. Yttre renhållning inkl. gårdskarlsarvode	Fa	2,500:—
22,500:—	u 1. * Räkna å fastigheters bokförda värde		22,500:—
<u>47,500:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>52,350:—</u>

Verkliga inkomster.

27,226:—	107. a Lägenhetshyror inkl. värme och vatten samt belysning		31,216:—
900:—	b * Förråd (Civilförsvar)		900:—
<u>28,126:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>32,116:—</u>

7 F 3. Stiftelsen Carl och Anna Lundins minne.

Verkliga utgifter.

—	b 2. Trycksaker	25:—	
—	4. Telefon, telegram och porto	70:—	95:—

—	d 1. Utskylder	700:—	
—	2. Försäkringsavgifter	80:—	
—	15. Övriga kostnader	25:—	805:—
—	e 1. Underhåll av byggnader	500:—	
—	4. Underhåll av inventarier	50:—	
—	8. Underhåll av parken	250:—	800:—
—	o 2. Uppvärmning	4,000:—	
—	3. Belysning	2,400:—	
—	4. Vattenavgifter	400:—	
—	5. Inre renhållning och tvätt	100:—	
—	6. Yttre renhållning	125:—	7,025:—
—		Kronor	8,725:—
<i>Verkliga inkomster.</i>			
—	107. Lägenhetshyror		8,160:—
—		Kronor	8,160:—

7 Ö. Fastighetsförvaltning. Övriga ändamål.

<i>Verkliga utgifter.</i>			
4,800:—	a 2. Arvode till kontrollant för nybyggnadsföretag		4,800:—
200:—	d 15. Övriga kostnader		200:—
4,415:—	u 1.* Ränta å aktier och andelar i byggnadsföretag	Fa	4,410:—
—		Kronor	9,410:—
9,415:—			
<i>Verkliga inkomster.</i>			
1,520:—	205. Utdelning å aktier		1,670:—
1,520:—		Kronor	1,670:—

8 A. Gatu- och parkförvaltning. Gemensam förvaltning.

<i>Verkliga utgifter.</i>			
44,848:—	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	46,250:— ¹⁾	
2,100:—	3.* Arbetarregistret och avlöningsbokföring	2,900:—	
250:—	4. Semester- och vikariatsarvoden.. Fa	500:—	
12,500:—	5. Arbetaresemester	Fa 12,500:— ¹⁾	
3,000:—	6. Kostnader för sjukvård o. olycksfall:		
600:—	a Sjuk- och olycksfallsersättning Fa	3,000:— ¹⁾	
2,500:—	d Läkare- och sjukvård	Fa 600:— ¹⁾	
	e Olycksfallsförsäkringsavgifter Fa	2,500:— ¹⁾	

4,250:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa	5,000:— ¹⁾	
5,000:—	9.	Beredskapsersättning	Fa	2,500:—	
24,654:86	11.	Pensionskostnader	Fa	32,874:—	
3,100:—	15.	Velociped- och automobilsitnings- ersättning		3,100:—	111,724:—
500:—	b 1.	Kontorskostnader	Fa	500:—	
100:—	2.	Trycksaker	Fa	100:—	
50:—	3.	Annonser	Fa	50:—	
900:—	4.	Telefon, telegram och porto	Fa	900:—	1,550:—
900:—	d 2.	Försäkringsavgifter	Fa	900:—	
1,500:—	3.	Utredningskostnader	Fa	1,500:—	
300:—	7.	Resekostnader	Fa	400:—	
50:—	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	Fa	50:—	
25:—	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej till- höra annan littera	Fa	25:—	2,875:—
200:—	e 4.	Underhåll av inventarier	Fa	200:—	
1,100:—	o 1. *	Hyra för lokal			1,100:—
—	u 1. *	Ränta å inventariers bokförda värde		100:—	
—	3. *	Avskrivning å inventarier		200:—	300:—
<u>108,427:86</u>				<u>Kronor</u>	<u>117,749:—</u>
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>			
		Skattestat:			
400:—	4.	Inköp av inventarier	Fa	3,500:— ²⁾	
400:—				<u>Kronor</u>	<u>3,500:—</u>
		<i>Kapitalinkomster.</i>			
		Skattestat:			
—	*	Avskrivning å inventarier			200:—
—				<u>Kronor</u>	<u>200:—</u>

1) Utgifterna för gatufogde, gatuförman och övriga arbetsförmän samt a 5, a 6 a, d, e, a 8 och e 21 fördelas vid årets slut å littera St. och Ejst. m. fl.

2) Häril ingår ritnings-arkivskåp samt möbler för byggnadskontorets utvidgning.

8 B. Gatuförvaltning.

Verkliga utgifter.

	e	Underhåll av:		
	St.	Statsbidragsberättigat underhåll av gator, vägar och broar:		
95,000:—	1.	Barmarksunderhåll Fa	105,000:—	
20,000:—	2.	Vinterunderhåll .. Fa	28,000:—	
2,300:—	3.	Broars underhåll och drift	Fa 4,000:—	

1,500:—	4.	Vägmärken, trafiktecken, skyddsräcken o. dylikt . . . . . Fa	2,000:—		
—	7.	Ev. övriga stadsbidragsberättigade utg. Fa	1,000:—		
2,250:—	8.	Diverse icke statsbidragsberättigade utgifter å för biltrafiken viktiga gator och vägar . . . . . Fa	2,000:—	142,000:—	
	Ej st.	Ej statsbidragsberättigat underhåll av gator, vägar och broar:			
52,000:—	1.	Barmarksunderhåll Fa	72,000:—		
46,000:—	2.	Vinterunderhåll .. Fa	37,000:—		
1,300:—	3.	Broars underhåll och drift . . . . . Fa	1,500:—		
—	4.	Vägmärken, trafiktecken, skyddsräcken o. dylikt . . . . . Fa	500:—		
3,750:—	8.	Diverse icke statsbidragsberättigade utgifter å övriga vägar och gator . . . . . Fa	4,000:—	115,000:—	
4,500:—	10.	Ledningar och rörnät Fa	4,500:—		
2,000:—	11.	Strandskoningar och kajer . . . . . Fa ¹⁾	12,000:—		
500:—	12.	Pålarmar . . . . . Fa	500:—		
1,000:—	16.	Diken (ej vid vägar) Fa	1,000:—		
400:—	17.	Livräddningsredskap Fa	400:—		
300:—	20.	Bilvägen . . . . . Fa	300:—		
—	21.	Trafikräkning . . . . . Fa	2) 1,000:—	19,700:—	276,700:—
500:—	g 2.	* Ersättning för skötsel av gatubrunnar . . . . . Fa	500:—		
750:—	4.	Flaggningskostnader, julgran o. d. . . . . Fa	750:—	1,250:—	
	i 1.	Allmän renhållning:			
500:—	b	Avstjälpn.-platser Fa	500:—		
44,000:—	d	Sopning av gator, broar o. allm. platser.. Fa	46,000:—		
4,000:—	e	Vattning av d:o .. Fa	4,000:—		
1,000:—	h	Rensning av diken (ej vid vägar) . . . . . Fa	1,000:—		
100:—	l	Renhålln.-materiel Fa	100:—		
9,500:—	3.	Allmänna vattenkastare	—		
50,000:—	4.	Allmän lyshållning . . . . . Fa	3) —	51,600:—	52,850:—
10,500:—	n	Arbete mot ersättning			10,500:—
353,650:—				Kronor	340,050:—

Verkliga inkomster.

75,000:—	102. a	Automobilskattemedel	106,020:—
10,500:—	122.	Arbete mot ersättning	10,500:—
	125.	Gatuamorteringar och dylikt:	
1,788: 06	a	Romstadsområdet	1,788: 06
815: 53	b	Sommarområdet	815: 53
300:—	d	Kv. Maskinisten	300:—
			2,903: 59
800:—	157.	Vågavgifter	800:—
89,203: 59			<u>Kronor 120,223: 59</u>

- 1) Häril ingår reparation av kajen utefter Klarälven vid kv. Björnen och Almen med kr. 10,000:—.
- 2) Utgifterna för gatufogde, gatuförman och övriga arbetsförmän samt a 5, a 6 a, d, e, a 8 och e 21 fördelas vid årets slut å littera St. och Ejst. m. fl.
- 3) För allmänna lyshållningen upprättas fr. o. m. 1945 särskilt statförlag.

8 C. Planteringar.*Verkliga utgifter.*

	e 8.	Underhåll av planteringar:	
42,000:—	a	Planteringarnas skötsel o. vård Fa	50,000:—
3,000:—	b	Mariebergsskogen	Fa 3,000:—
3,300:—	d *	Växthus (hyra)	3,300:—
1,200:—	g	Gödningsämnen	Fa 1,200:—
			57,500:—
4,000:—	13. a	Lekplatser	Fa 4,000:—
900:—	b	Skridskobanor	Fa 900:—
600:—	15.	Vattenkonster	Fa 600:—
			5,500:—
	g	Driftkostnader:	
	1.	Vattenkonster	
200:—	a	Stadsträdgården	Fa 200:—
150:—	b	Hamntorget	Fa 150:—
200:—	d	Herrhagsparken	Fa 200:—
250:—	e	Sandgrundsdammen	Fa 250:—
400:—	f	Mariebergsskogen	Fa 400:—
300:—	g	Wennbergsparken	Fa 300:—
500:—	h	Malmtorget	Fa 500:—
500:—	3.	Transport av trädgårdsoffor ..	Fa 600:—
			2,600:—
57,500:—			<u>Kronor 65,600:—</u>

8 Ö 1. Allmän belysning.*Verkliga utgifter.*

4,200:—	a 2.	Ersättning till lampskötare	Fa 4,200:—
5,000:—	e 20. a	Lampor	Fa 8,000:—

7,000:—	e 20. b Underhåll av lyktor	Fa	14,300:—
30,500:—	i 4. Strömkostnad	Fa	38,315:—
<u>46,700:—</u>		Kronor	64,815:—
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>	
		Skattestat:	
6,720:—	51. a Ändring och utökning enligt av Stadsfullmäktige 1944 godkänt lyshållningsförslag		23,290:—
3,000:—	b Oförutsedda ökningar	Fa	3,000:—
<u>9,720:—</u>		Kronor	26,290:—

8 Ö 2. Gatu- och parkförvaltning. Övriga ändamål. Centralförråd.

		<i>Verkliga utgifter.</i>	
11,247:—	a 1. Avlöningar: Enligt lönestaten	11,685:—	
3,500:—		Övrig personal	Fa 3,500:—
380:—	5. Arbetaresemester	Fa	50:—
	6. Kostnader för sjukvård o. olycksfall:		
50:—	a Sjuk- och olycksfallsersättning Fa	50:—	
10:—	d Medicin och dylikt	Fa	10:—
150:—	e Olycksfallsförsäkringsavgifter Fa	300:—	
1,745:—	8. Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	Fa	1,745:—
1,328:93	11. Pensionskostnader	Fa	3,675:—
50:—	15. Velocipedslitningsersättning	Fa	25:—
			21,040:—
300:—	b 1. Kontorsutensilier	Fa	300:—
100:—	2. Trycksaker	Fa	200:—
500:—	4. Telefon, telegram och porto	Fa	400:—
			900:—
50:—	d 1. Utskylder	Fa	50:—
600:—	2. Försäkringsavgifter	Fa	800:—
	15. Övriga kostnader:		
200:—	o Luftskyddskostnader	Fa	200:—
150:—	ö Övriga	Fa	100:—
			1,150:—
1,000:—	e 1. Underhåll av byggnader	Fa	1,500:—
4,000:—	4. Underhåll av inventarier	Fa	5,000:—
			6,500:—
4,000:—	n Arbeta mot ersättning	Fa	4,000:—
2,000:—	o 1. Lokal och platshyror	Fa	2,000:—
3,000:—	* Hyra för lokal		3,000:—
1,500:—	2. Uppvärmning	Fa	1,500:—
300:—	3. Belysning	Fa	300:—
500:—	5. Renhållning	Fa	500:—
			7,300:—
200,000:—	s Inköp av varor	Fa	200,000:—
12,000:—	u 1. * Räntor	Fa	12,000:—
5,000:—	3. * Avskrivning å inventarier	Fa	5,000:—
			17,000:—
<u>253,660:93</u>		Kronor	257,890:—

v

Kapitalutgifter.

Skattestat:

5,000:—	4. Inköp av inventarier	Fa	10,000:—
5,000:—		Kronor	10,000:—

Verkliga inkomster.

600:—	107. Hyror		600:—
4,400:—	122. Arbete mot ersättning		4,400:—
228,660:93	124. Försäljning av varor		228,390:—
3,000:—	180.* Ersättning för arbetarregistrets förande		5,000:—
12,000:—	197. Inventariehyror		14,500:—
248,660:93		Kronor	252,890:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

5,000:—	* Avskrivning å inventarier		5,000:—
5,000:—		Kronor	5,000:—

9 A 3. Hamn.

Verkliga utgifter.

32,410:—	a 1. Avlöningar enl. lönestaten 35,160:— Avgår beräknad andel av hamnservisens avlöning, som påföres drifts- och underhållskostnaderna	3,000:—	32,160:—
100:—	2.* Arbetsregistrets förande	300:—	
1,500:—	3. Tillfälligt skrivbiträde	Fa 1,800:—	
1,200:—	4. Semester- och vikariatsarvoden ..	Fa 1,200:—	
1,400:—	5. Arbetssemester	Fa 1,000:—	
1,000:—	6. Kostnader för sjukvård o. olycksfall:		
400:—	a Sjuk- och olycksfallsersättning Fa	1,000:—	
	e Olycksfallsförsäkringsavgifter Fa	400:—	
100:—	7. Naturaförmåner:		
2,750:—	a Beklädnadspersedlar	Fa 100:—	
500:—	8. Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa 2,750:—	
8,800:—	9. Beredskapsavlöning	Fa 500:—	
	11. Pensionskostnader	Fa 10,315:—	
150:—	15. Övriga:		
80:—	a Velocipedslitningsersättning	150:—	
300:—	b Verktygsslitningsersättning .. Fa	80:—	
	d Ersättning till hamnkaptenen för hållande av motorbåt i tjänsten	300:—	

100:—	a 15. e	Ersättning till hamnkaptenen för lyshållning	100:—	52,155:—
500:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa 500:—	
300:—	2.	Trycksaker	Fa 400:—	
100:—	3.	Annonser	Fa 100:—	
800:—	4.	Telefon, telegram och porto	Fa 800:—	1,800:—
500:—	d 1.	Utskylder	Fa 500:—	
6,000:—	2.	Försäkringsavgifter	Fa 6,000:—	
500:—	3.	Utredningskostnader	Fa 800:—	
300:—	7.	Resekostnader	Fa 300:—	
200:—	9.	Lösenkostnader	Fa 200:—	
225:—	10.	Föreningsavgifter	Fa 225:—	
50:—	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	Fa 50:—	8,075:—
		<i>Underhåll av:</i>		
1,200:—	e 1.	Förvaltningsbyggnader	Fa 9,500:— ¹⁾	
100:—	2.	Hysesfastigheter	Fa 100:—	
300:—	4.	Inventarier	Fa 300:—	
	5.	Driftapparater:		
15,000:—	n	Pråmar	Fa 15,000:—	
	o	Lyftkranar:		
500:—	A	Temperleykranen	Fa 500:—	
3,000:—	B	Titankranen	Fa 2,500:—	
3,500:—	C	Demagkranen	Fa 3,500:—	
800:—	D	Portalsvängkranen	Fa 800:—	
300:—	E-H	Fasta kranar	Fa 300:—	
1,500:—	p	Mudderverk	Fa 750:—	
750:—	q	Mudderelevator	Fa 500:—	
1,000:—	r	Kranskopor	Fa 3,000:—	
200:—	s	Kranvågen	Fa 200:—	
500:—	6.	Gator, torg och öppna platser	Fa 500:—	
800:—	8.	Planteringar och promenader ...	Fa 800:—	
5,000:—	9.	Vägar	Fa 3,000:—	
1,000:—	10.	Ledningar och rörnät	Fa 1,000:—	
300:—	11.	Strandskoningar och slänter	Fa 300:—	
800:—	12.	Pålarmar och vågbrytare	Fa 800:—	
100:—	14.	Stängsel	Fa 150:—	
500:—	16.	Diken	Fa 200:—	
250:—	19.	Belysningsstolpar och armatur ..	Fa 250:—	
	22.	Hamnbassänger och kanaler:		
1,500:—	a	Hamnbassängen	Fa 500:—	
250:—	b	Pråmkanalen	Fa 250:—	
	23.	Slussar:		
4,000:—	a	Slussportar	Fa 1,000:—	
200:—	b	Slussbassäng	Fa 200:—	

2,000:—	e	24. Kajer	Fa	2,000:—	
		25. Bryggor: Inre hamn			
1,000:—	a	Lastbryggor	Fa	3,000:—	
200:—	b	Lustbåtsbryggor	Fa	500:—	
200:—	d	Båttrappor, pontonbryggor o. d. Fa		100:—	
50:—	e	Hamnroddarebryggor	Fa	50:—	
500:—	26.	Upplagsplatser	Fa	500:—	
2,000:—	27.	Dykdalber	Fa	4,000:—	
1,500:—	28.	Fyror och sjömärken	Fa	1,500:—	
	29.	Spår:			
500:—	a	Järnvägsspår	Fa	500:—	
500:—	b	Kranspår å yttre hamnplanet., Fa		1,500:—	
1,000:—	30.	Järnvägsövergångar	Fa	1,000:—	
50:—	31.	Bekvämlighetsinrättningar	Fa	50:—	60,600:—
	g	<i>Driftskostnader:</i>			
15,000:—	17.	Lyftkranar	Fa	15,000:—	
10,000:—	18.	Isbråkning	Fa	10,000:—	
600:—	19. a	Fyrbelysning	Fa	600:—	
3,700:—	b	Hamnbelysning	Fa	3,700:—	
500:—	20.	Pejling	Fa	500:—	
350:—	22.	Hamnroddare	Fa	350:—	
300:—	23.	Bevakning vid hamnen	Fa	300:—	
50:—	35.	Övriga	Fa	50:—	30,500:—
	i	<i>1. Allmän renhållning:</i>			
50:—	a	Bekvämlighetsinrättningar ... Fa		50:—	
3,000:—	d	Sopning och annan renhållning Fa		3,500:—	
4,000:—	f	Snöplöjning och snöskottning Fa		4,000:—	
1,000:—	k	Järnvägsspår	Fa	1,000:—	
50:—	l	Renhållningsmateriel	Fa	50:—	8,600:—
	o	<i>1. Lokalkostnader:</i>			
2,500:—	a	Lokalhyra		2,500:—	
340:—	b	Stadskassans andel i platshyra ..		340:—	
1,509:—	d	Platshyra		1,509:—	
1,800:—	2.	Uppvärmning	Fa	1,800:—	
400:—	3.	Belysning	Fa	200:—	
300:—	4.	Vattenavgifter	Fa	300:—	
500:—	5.	Tvätt och renhållning	Fa	500:—	7,149:—
58,590: 71	u	1. * Räntor		55,722: 46	
65,000:—	3. *	Avskrivning å anläggningar och in-			
		ventarier		68,001: 95	123,724: 41
282,654: 71				Kronor	292,603: 41
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>			
		Skattestat:			
32,000:—	2.	Framdragande av treskenigt järnvägsspår vid			
		yttre hamnen			

100:—	4.	Inköp av inventarier	Fa	100:—
—		Utfyllning av Tyggårdsviken i samband med		
—		muddringar i yttre hamnen		100,000:—
64,793: 70	y 1.	Anskaffandet av bogserbåt för muddringsarb...		35,000:—
96,893: 70		Avbetalning å lån		67,701: 95
			Kronor	202,801: 95

Verkliga inkomster.

2,600:—	107.	Hushyror		2,600:—
84,500:—	109.	Platshyror		83,500:—
17,800:—	110.	Arrenden		17,500:—
90,000:—	126.	Hamnavgifter		90,000:—
35,000:—	127.	Kranhyror		35,000:—
400:—	128.	Båtplatsavgifter		500:—
800:—	200.	Diverse		1,800:—
231,100:—			Kronor	230,900:—

Kapitalinkomster.

Skattestat:

65,000:—	* Avskrivning å anläggningar och inventarier ..	68,001: 95
65,000:—		Kronor 68,001: 95

¹⁾ Härl ingår reparation av f. d. faktorsbostaden å Kanikenäsholmen, beräknad till 8,000:— kronor, som är avsedd till bostad för hamnförmannen. Nuvarande hamnförmansbostaden är i sitt nuvarande skick utdömd till bostad och kan ej anses vara ekonomiskt lönande att reparera.

11 A. Gasverk.*Verkliga utgifter.*

I. Förvaltning.

Löner och arvoden:

11,808:—	a 1.	Avlöningar enl. lönestaten	12,184: 50	
600:—	3.	Tillfällig skrivhjälp, ersättn. för arbetarereg. m. m.	Fa 900:—	
265: 01	8.	Pensionsavgifter	350:—	
500:—	9.	Beredskapsersättning	Fa 200:—	
17,909: 76	11.	Pensionskostnader ...	Fa 20,881:—	34,515: 50

Förbrukningsmaterial:

600:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa 300:—	
900:—	2.	Trycksaker	Fa 900:—	
300:—	3.	Annonser	Fa 100:—	
1,200:—	4.	Telefon, telegram, porton m. m.	Fa 1,200:—	2,500:—

	<i>Lokalkostnader:</i>		
2,500:—	o 1. * Hyra för kontorslokal ..	2,500:—	
50:—	d 2. Försäkringsavgifter .. Fa	50:—	2,550:—
	<i>Allmänna omkostnader:</i>		
20,000:—	d 1. Skatter	Fa 15,000:—	
300:—	3. Utredningskostnader ..	Fa 300:—	
500:—	7. Resekostnader	Fa 500:—	
700:—	10. Föreningsavgifter	Fa 700:—	
100:—	12. Tidningar, tidskrifter		
	m. m.	Fa 100:—	16,600:—
			56,165:50
	II. Gastillverkning.		
	A. Ugnar.		
6,193:—	a 1. Avlöningar enl. lönestaten	6,324:—	
250:—	4. Semester- o. vikariats- arvoden	Fa 250:—	
700:—	9. Beredskapsersättning	Fa 300:—	
26,500:—	g 8. a 1 Löner till arbetare ..	Fa 28,000:—	
1,800:—	5 Semesteravlön. enl. kollektivavtal ...	Fa 2,000:—	
500:—	6 Sjukvård enl. kollek- tivavtal	Fa 500:—	
250:—	7 Beklädnadsersättning enl. kollektivavtal	Fa 250:—	
1,987: 64	8 Pensionsavgifter ...	Fa 2,400:—	
	<i>Förbrukningsmaterial:</i>		
1,200:—	f 2. Elektrisk ström	Fa 1,000:—	
340,000:—	6. Kol till förgasning ...	Fa 350,000:—	
1,200:—	20. Övrig förbrukningsma- terial	Fa 1,200:—	
1,400:—	d 2. Försäkringsavg. å för- brukningsmaterial ..	Fa 1,400:—	
2,500:—	e 5. a Underhåll av kolkross och koltransp.	Fa 2,000:—	
2,000:—	b Underhåll av ugnar ..	Fa 2,000:—	397,624:—
	B. Apparater.		
	<i>Löner och arvoden:</i>		
8,500:—	g 8. a 1 Löner till arbetare ..	Fa 7,500:—	
250:—	5 Semesteravlön. enl. kollektivavtal ...	Fa 250:—	
100:—	6 Sjukvård enl. kollek- tivavtal	Fa 100:—	
75:—	7 Beklädnadsersättning enl. kollektivavtal	Fa 75:—	
279: 81	8 Pensionsavgifter ...	Fa 300:—	8,225:—

		<i>Förbrukningsmaterial:</i>			
700:—	f 2.	Elektrisk ström..... Fa	700:—		
2,500:—	15.	Reningsmassa ..... Fa	2,000:—		
1,500:—	20.	Övriga ..... Fa	1,000:—		
400:—	d 2.	Försäkringsavgifter .. Fa	400:—		
300:—	15. a	Allm. omkostnader .. Fa	300:—	4,400:—	
		<i>Underhållskostnader:</i>			
1,200:—	e 1.	Underhåll av byggn... Fa	800:—		
700:—	4.	Underhåll av maskin- inventarier ..... Fa	700:—		
2,500:—	5.	Underhåll av driftapp. Fa	2,000:—	3,500:—	413,749:—
		III. Distribution.			
		<i>Löner och arvoden:</i>			
11,988:—	a 1.	Avlöningar enl. lönestat..	12,425:—		
6,000:—	h 4. *	Ersättning till stads- kassan för bokföring..	6,000:—		
100:—	5.	Förrådskostnader .... Fa	100:—		
150:—	a 4.	Semester- o. vikariats- arvoden ..... Fa	150:—		
1,300:—	5.	Semesterersättning enl. kollektivavtal ..... Fa	1,000:—		
3,000:—	6.	Sjukvård enl. kollek- tivavtal ..... Fa	1,500:—		
200:—	7.	Beklädnadsersättning enl. kollektivavtal .. Fa	200:—		
2,977: 18	8.	Pensionsavgifter ..... Fa	2,600:—		
1,000:—	9.	Beredskapsersättning Fa	500:—		
300:—	15.	Motorcykel- och cykel- ersättning ..... Fa	300:—		
150:—	f 20.	Diverse förbruknings- material ..... Fa	150:—	24,925:—	
		<i>Underhållskostnader:</i>			
200:—	e 4.	Underhåll av inventarier och verktyg ..... Fa	200:—		
4,000:—	10. a	Underhåll av huvudled- ningar ..... Fa	4,000:—		
1,000:—	b	Underhåll av servisled- ningar ..... Fa	1,000:—		
400:—	d 2.	Försäkringsavgifter .. Fa	400:—		
150:—	15.	Allm. omkostnader .. Fa	150:—	5,750:—	
		<i>Mätningkostnader:</i>			
2,000:—	h 1.	Uppsättning och ned- tagning av mätare.. Fa	1,000:—		
5,000:—	e 5. g	Underhåll och ändring av mätare ..... Fa	5,000:—		

3,500:—	h 2.	Avläsning och inkas-			
		ring	Fa	3,500:—	
5,000:—	3.	Abonnemangskontroll	Fa	5,000:—	14,500:—
					45,175:—
		IV. Biprodukter.			
15,000:—	g 9. a	Koks	Fa	12,000:—	
1,200:—	b	Tjära	Fa	1,200:—	13,200:—
		VI. Övriga driftkostnader.			
500:—	o 2.	Uppvärmning av verket	Fa	300:—	
2,000:—	3.	Belysning av verket	Fa	2,000:—	
3,000:—	6.	Renhållning av verket	Fa	3,000:—	5,300:—
		VII. Hjälpplittera.			
	d 15. o	Luftskyddskostnader	Fa	1,000:—	
7,000:—	n	Arbete mot ersättning	Fa	7,000:—	
500:—	m	Restitutioner	Fa	500:—	
50,000:—	u 1. *	Räntor		45,000:—	
52,000:—	3. *	Avskrivningar		60,000:—	113,500:—
					647,089:50
643,333:40		<i>Driftöverskott:</i>			
		Att inlevereras till stadskassan			188:50
16,944:60					647,278:—
660,278:—				Kronor	

Kapitalutgifter.

Skattestat:

Nyanläggningar och utvidgningar med vinstmedel:

Ledningsnätet:

2,500:—	v 2. a	Huvudledningar och omläggningar inom områden, varest gasledningar förut finnes	Fa	2,500:—	
1,000:—	b	Servisledningar	Fa	1,000:—	3,500:—

Inventarier:

2,000:—	v 4. a	Mätare	Fa	2,000:—	
1,000:—	b	Övriga inventarier	Fa	1,000:—	3,000:—
6,500:—				Kronor	6,500:—

*Verkliga inkomster.**Gas:*

405,000:—	191.	Enskild förbrukning			405,000:—
-----------	------	---------------------------	--	--	-----------

Biprodukter:

230,000:—	192. a	Koks	220,000:—		
18,000:—	b	Tjära	15,000:—		235,000:—
7,000:—	122.	Arbeten mot ersättning			7,000:—
188:—	193.	Ledningsamortering			188:—
90:—	195.	Inkomsträntor			90:—
660,278:—				Kronor	647,278:—

Kapitalinkomster.

	Skattestat:	
52,000:—	* Avskrivningar	60,000:—
<u>52,000:—</u>		<u>60,000:—</u>
		Kronor

11 B. Elektricitetsverk.

Verkliga utgifter.

I. Förvaltning.

Löner och arvoden:

41,908:—	a 1.	Avlöningar enl. lönestaten	42,967: 50	
1,000:—	3.	Rithjälp, renskrivning, arbetarereg. m. m... Fa	2,500:—	
500:—	4.	Vikariat och semester Fa	500:—	
977:—	8.	Pensionsavgifter	1,000:—	
300:—	9.	Beredskapsersättning Fa	200:—	
1,067:—	11.	Pensionskostnader	1,074:—	48,241: 50

Förbrukningsmaterial:

1,000:—	b 1.	Kontorsutensilier .... Fa	1,200:—	
1,600:—	2.	Trycksaker	2,000:—	
600:—	3.	Annonser	600:—	
2,600:—	4.	Telefon, telegram och porto	2,600:—	6,400:—

Underhållskostnader:

200:—	e 4.	Kontorsinventarier	Fa	200:—
-------	------	--------------------------	----	-------

Lokalkostnader:

7,500:—	o 1.	* Hyra för kontorslokaler..	7,500:—	
100:—	3.	Belysning	Fa	100:—
200:—	d 2.	Försäkringsavgifter ..	Fa	200:—
				7,800:—

Allmänna kostnader:

4,000:—	d 3.	Utredningskostnader .	Fa	4,000:—
700:—	7.	Resekostnader	Fa	2,000:—
1,100:—	10.	Föreningskostnader ..	Fa	1,100:—
125:—	12.	Tidningar och diverse	Fa	150:—
				7,250:—

Skatter:

25,000:—	d 1. a	Kronoskatt	Fa	26,000:—	
80,000:—	b	Kommunalskatt	Fa	65,000:—	91,000:—
					160,891:50

		II. Tillverkning.			
		<i>Löner och arvoden:</i>			
31,869:—	a	1.	Avlöningar enl. lönestaten	33,100:—	
8,000:—		2.	Avlöning till extra personal	Fa 11,000:—	
800:—		5.	Semesteravlöningar	—	
400:—		6.	Sjukavlöningar, läkare och medicin	Fa 400:—	
50:—		7.	Beklädnadsersättning	Fa 50:—	
2,491:—		8.	Pensionsavgifter	Fa 2,400:—	
300:—		9.	Beredskapsersättning	Fa 300:—	
14,486:—		11.	Pensionskostnader ...	Fa 14,601:—	61,851:—
		<i>Förbrukningsmaterial:</i>			
17,000:—	f	5.	Bränsle för kraftalstring:		
600:—	d		Spån	Fa 20,000:—	
	4.e		Smörjolja	Fa 1,000:—	21,000:—
		<i>Övrig förbrukningsmaterial:</i>			
500:—	f	4.a	Kolborstar	Fa 500:—	
300:—		b	Syra	Fa 300:—	
500:—	d		Trassel, putsmedel m. m.	Fa 500:—	
500:—	9.		Vatten	Fa 500:—	1,800:—
		<i>Underhållskostnader:</i>			
500:—	e	1.	Fastigheter:		
	d		Mottagningsstat.	Fa 500:—	
2,000:—	b		Omformarestat.	Fa 2,000:—	
1,000:—	a		Ångreservstat.	Fa 1,000:—	3,500:—
3,000:—	e	5.	Maskiner:		
1,000:—	j		Huvudtransform. ...	Fa 3,000:—	
5,000:—	f		Diesel, omform. m. m. ...	Fa 5,000:—	
2,000:—	m		Ångreservstat.	Fa 5,000:—	
	o		Akkumulatorbatteri..	Fa 2,000:—	15,000:—
1,000:—	19.		Ställverk och instrumentering:		
2,000:—	a		Mottagningsstat.	Fa 2,500:—	
	b		Diesel och omform.	Fa 5,000:—	

200:—	e19. d	Angreserv- stat. .... Fa	200:—	7,700:—	
200:—	4.	Inventarier	Fa 200:—	26,400:—	
		<i>Lokalkostnader:</i>			
2,100:—	o 1.	Hyror	Fa 2,100:—		
100:—	2.	Uppvärmning	Fa 100:—		
500:—	g 15.	Belysning	Fa 500:—		
1,500:—	i 1.	Renhållning av gård och gata	Fa 1,500:—	4,200:—	
		<i>Försäkringar:</i>			
200:—	d 2. a	Olycksfallsförsäkring	Fa 200:—		
2,000:—	b	Brandförsäkring	Fa 3,500:—		
3,400:—	d	Maskinförsäkring	Fa 4,000:—		
187:—	e	Stormskadeförsäkring	Fa 187:—	7,887:—	
500:—	15. a	Allmänna kostnader		500:—	
		<i>Inköp av elektrisk kraft:</i>			
250,000:—	f 2. a	Avgift till stadens DK	Fa 250,000:—		
250,000:—	b	Avgift till Kraftverken	Fa 250,000:—	500,000:—	623,638:—
		III. Distribution.			
		<i>Löner och arvoden:</i>			
40,386:—	a 1.	Avlöningar enl. lönestaten	41,442:—		
18,000:—	h 4. *	Ersättning till stads- kassan för bokföring och inkassering	18,000:—		
—	a 3.	Lön för bitr. ingenjör (fr. Inv.-fond.)	—		
6,000:—	5.	Semesteravlöningar ..	Fa 6,000:—		
1,000:—	6.	Sjukavlöningar, läkare och medicin	Fa 1,000:—		
500:—	7.	Beklädnadspersedlar .	Fa 600:—		
5,113:—	8.	Pensionsavgifter	Fa 6,300:—		
3,000:—	9.	Beredskapsersättning	Fa 3,000:—		
3,066:—	11.	Pensionskostnader ...	Fa 4,324:—	80,666:—	
		<i>Förbrukningsmaterial:</i>			
	f 4.	Oljor:			
100:—	a	Smörjoljor	Fa 100:—		
100:—	b	Transformatorolja .	Fa 100:—		
1,000:—	20.	Övrig förbruknings- material	Fa 1,000:—	1,200:—	
		<i>Underhållskostnader:</i>			
500:—	e 1.	Fastigheter:			
	e	Förråds- byggn. Fa	1,000:—		

1,500:—	e 1. f	Distributions- transformator Fa	1,500:—	2,500:—
500:—	e 5.	Maskiner:		
	h	Omformare o. likrikt. Fa	500:—	
2,000:—	f	Distributions- transformator Fa	2,000:—	2,500:—
100:—	e 19.	Ställverk:		
	e	Omformare o. likrikt. Fa	100:—	
3,000:—	f	Distributions- transformator Fa	3,000:—	3,100:—
	e 10.	Ledningsnät:		
	a 1	Högspännings- ledningar:		
2,000:—	a	Luftnät Fa	2,000:—	
4,000:—	b	Kabelnät Fa	4,000:—	6,000:—
	a 2	Lågspännings- ledningar:		
10,000:—	a	Luftnät Fa	10,000:—	
12,000:—	b	Kabelnät Fa	12,000:—	22,000:—
	e 20. a 2	Hamnbelysning:		
—	a	Lampor Fa	250:—	
—	b	Övrigt Fa	350:—	600:—
3,000:—	e 4.	Inventarier, verktyg och cykelersättning .... Fa	5,000:—	41,700:—
		<i>Lokalkostnader:</i>		
1,200:—	o 1.	Hyror	Fa 2,800:—	
400:—	g 15.	Belysning	Fa 400:—	
1,500:—	i 1.	Renhållning	Fa 1,500:—	4,700:—
		<i>Försäkringar:</i>		
800:—	d 2. a	Olycksfallsförsäkring	Fa 800:—	
400:—	b	Brandförsäkring	Fa 1,000:—	
600:—	d	Ansvarsförsäkring ...	Fa 600:—	
2,800:—	e	Maskinskadeförsäkr.	Fa —	2,400:—
		<i>Allmänna kostnader:</i>		
800:—	d 7.	Resekostnader	Fa 800:—	
200:—	15.	Allmänna kostnader ..	Fa 200:—	
500:—	18.	Propaganda o. reklam	Fa 500:—	1,500:—

	Mätningkostnader:		
6,500:—	h 1.	Uppsättning o. nedtagning	Fa 6,500:—
4,500:—	e 5. g 1	Justering av mätare	Fa 4,500:—
1,000:—	2	Rep. och underhåll av mätapparater .	Fa 1,000:— 12,000:—
	Avläsning och inkassering:		
5,000:—	h 2. a	Ordinarie avläsning ..	Fa 5,500:—
2,500:—	b	Månads- och mellanavläsning	Fa 3,000:—
700:—	d	Avstängningskostn. ..	Fa 700:—
1,200:—	e	Dragning avtariffomst.	Fa 1,200:—
2,500:—	3.	Abonnemangskontroll	Fa 2,500:—
—	6.	Inköp av mätare	Fa 25,000:— 37,900:—
	Ombyggnadskostnader:		
30,000:—	h 5.	Ledningsnät	Fa 40,000:—
300:—	b	Installationer	Fa 300:—
200:—	d	Apparat- o. lampbyte .	Fa 200:—
—	7.	Servisledningar	Fa 6,000:— 46,500:—
	u 1. *	Räntor:	
50,000:—	b	Tillverkning	Fa 48,000:—
53,000:—	d	Distribution	Fa 52,000:— 100,000:—
	3. *	Avskrivningar:	
300:—	a	Förvaltning	Fa 300:—
130,000:—	b	Tillverkning o. distribution	Fa 150,000:— 150,300:—
	Hjälplittera:		
4,000:—	d 15. o	Luftskyddskostnader	Fa 4,000:—
25,000:—	n	Arbete mot ersättning	Fa 25,000:—
5,000:—	m	Restitutioner	Fa 5,000:— 34,000:— 512,866:—
1,224,425:—			1,297,395:50
	Driftsöverskott:		
410,279:—	Att inlevereras till stads-kassan		264,294:50
1,634,704:—		Summa Kronor	1,561,690:—
	Kapitalutgifter.		
	Skattestat:		
	Nyanläggningar och nyanskaffning av vinstmedel:		
	Förvaltning:		
700:—		Kontorsinventarier	Fa 700:—
	Tillverkning:		
8,000:—		Byggnad för träavfallsbränsle (Kr. 40,000:— med lika delar åren 1941—1945 enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 april 1940, § 78)	8,000:—

	Distribution:		
10,000:—	Inköp av distributionstransformator .... Fa		10,000:—
6,000:—	Servisledningar (se ord. stat)		—
	Inventarier:		
20,000:—	Mätare (se ord. stat)		—
7,000:—	Övriga inventarier	Fa	7,000:—
<u>51,700:—</u>		Kronor	<u>25,700:—</u>
	<i>Verkliga inkomster.</i>		
	196. Energiförbrukning:		
1,493,000:—	a 1 Ensk. förbrukning	1,420,000:—	
82,000:—	2 Abonnemangsavg.	80,000:—	1,500,000:—
	d Allmän förbrukning:		
29,944:—	1 Gatubelysning	30,000:—	
520:—	2 Hamnbelysning	1,250:—	1,531,250:—
	<i>Övriga inkomster.</i>		
3,300:—	107. Lägenhetshyror	4,500:—	
25,000:—	122. Ersättning för utförda arbeten ..	25,000:—	
300:—	143. Stängningsböter	300:—	
400:—	193. Ledningsamortering	400:—	
240:—	195. Inkomsträntor	240:—	30,440:—
<u>1,634,704:—</u>		Summa Kronor	<u>1,561,690:—</u>
	<i>Kapitalinkomster.</i>		
	Skattestat:		
130,300:—	* Avskrivningar		150,300:—
<u>130,300:—</u>		Kronor	<u>150,300:—</u>

11 Ö. Elektricitetsverkets materialförråd.

	<i>Verkliga utgifter.</i>		
	a Personella utgifter:		
6,313:—	1. Avlöningar enligt stat	6,332:—	
600:—	4. Vikariatersättningar	Fa 600:—	
500:—	8. Pensionsavgift	Fa 415:—	
1,000:—	9. Beredskapsersättning	Fa 1,000:—	8,347:—
100:—	b Kontorskostnader	Fa 100:—	
500:—	e Underhållskostnader	Fa 500:—	
50,000:—	s Inköp av varor	Fa 50,000:—	50,600:—
<u>59,013:—</u>		Kronor	<u>58,947:—</u>
	<i>Verkliga inkomster.</i>		
58,013:—	124. Försäljning av varor		57,947:—
1,000:—	197. Inventariehyror		1,000:—
<u>59,013:—</u>		Kronor	<u>58,947:—</u>

12 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Verkliga utgifter.

32,995:—	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	32,570:—	
		2. Diverse arvoden:		
440:—	a	Kostnad för jourtjänst av praktiserande läkare	1,000:—	
1,252:—	b	Läkaren för den slutna kroppsjukvården	3,500:—	
1,100:—	d *	Ersättning till drätselkammaren för personalkostnader	1,100:—	
1,750:—	4.	Semester- och vikariatsarvoden .. Fa	1,750:—	
35:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	70:—	
50:—	7. b	Beklädnadsersättning	50:—	
2,800:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	2,800:—	
10,355:56	11.	Pensionskostnader .... .. Fa	8,692:—	
75:—	15.	Cykelslitningsersättning	75:—	51,607:—
250:—	b	1. Kontorsutensilier	300:—	
600:—	2.	Trycksaker	1,000:—	
400:—	3.	Annonser	750:—	
850:—	4.	Telefon, telegram och porto .... Fa	1,000:—	3,050:—
1,100:—	d	7. Resekostnader (inkl. omnibusbiljetter)	1,200:—	
60:—	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	60:—	
100:—	15.	Övriga kostnader	300:—	1,560:—
50:—	e	Underhåll av inventarier	50:—	
600:—	k	6. Desinfektion och rättutrotning .. Fa	1,350:—	
500:—	8.	Livsmedelsundersökning	500:—	
800:—	9.	Bakteriologiska och kemiska undersökningar	800:—	2,650:—
1,700:—	o	1. Hyra för lokal:		
2,000:—		Könspolikliniken	1,700:—	
350:—		* Expeditionslokal och laboratorium	2,000:—	
—	5.	Tvätt och renhållning	650:—	4,350:—
50:—	u	1. * Ränta å inventariers bokförda värde	85:—	
—	3. *	Avskrivning å inventarier	170:—	255:—
60,262:56			Kronor	63,522:—

Kapitalutgifter.

Skattestat:

100:—	4.	Inköp av inventarier	Fa	400:—
100:—			Kronor	400:—

<i>Verkliga inkomster.</i>	
600:—	101. Till stadskassan indragna sportler ..... 600:—
30:—	107. Hyra för cyanväteekammare ..... 50:—
630:—	Kronor 650:—
<i>Kapitalinkomster.</i>	
Skattestat:	
50:—	* Avskrivning å inventarier ..... 170:—
50:—	Kronor 170:—

13 A. Vattenledningsverk.

<i>Verkliga utgifter.</i>	
32,674: 50	a 1. Avlöningar enligt lönestaten ..... 32,675:—
500:—	3. Tillfälligt skrivbiträde (inkl. andel i förande av arbetarregistret.. Fa 800:—
200:—	4. Semester- och vikariatsarvoden.. Fa 200:—
2,200:—	5. Arbetssemester ..... Fa 3,500:—
1,000:—	6. Kostnader för sjukvård o. olycksfall:
100:—	a Sjuk- och olycksfallsersättning Fa 1,000:—
200:—	d Läkare och sjukvård ..... Fa 200:—
4,650:—	e Olycksfallsförsäkringsavgifter Fa 500:—
1,500:—	8. Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa ..... Fa 4,650:—
12,827:—	9. Beredskapsersättning ..... Fa 1,000:—
350:—	11. Pensionskostnader ..... Fa 13,113:—
150:—	15. Velociped- och motorcykelslitnings- ersättningar ..... Fa 400:—
300:—	b 1. Kontorsutensilier ..... Fa 300:—
50:—	2. Trycksaker ..... Fa 800:—
550:—	3. Annonser ..... Fa 50:—
4,500:—	4. Telefon, telegram och porto .... Fa 550:—
625:—	d 1. Utskylder ..... Fa 3,300:—
1,500:—	2. Försäkringsavgifter ..... Fa 750:—
12,000:—	3. Utredningskostnader:
100:—	a Normalt återkommande utred- ningar beträffande rörnätets utvidgning ..... Fa 1,500:—
25:—	b Undersökningar etc. beträffande grundvatten ..... 12,000:—
150:—	7. Resekostnader ..... Fa 100:—
25:—	12. Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt ..... Fa 25:—
150:—	15. a Förbrukningsartiklar, som ej till- höra annan littera ..... Fa 150:—
25:—	ö Övriga ..... Fa 25:—
	58,038:—
	1,700:—
	17,850:—

	e	Underhåll av:		
4,000:—		1. Byggnader, bassänger m. m.	Fa 8,000:—	
3,000:—		4. Inventarier	Fa 3,000:—	
4,000:—		5. Driftapparater	Fa 10,000:—	
		10. Ledningar och rörnät:		
9,000:—	a	Huvudledningar	Fa 12,000:—	
2,000:—	b	Servisledningar	Fa 2,000:—	
1,000:—	d	Vattenkastare	Fa 1,000:—	36,000:—
	f	Driftmateriel o. förbrukningsartiklar:		
28,000:—		2. Elektrisk ström	Fa 30,000:—	
300:—		4. Maskinförnödenheter	Fa 300:—	
28,000:—		10. Vattenreningskemikalier	Fa 28,000:—	58,300:—
	g	Drift- och tillverkningskostnader:		
		4. Vattenförbrukning:		
18,000:—	a	Filtrering	Fa 15,000:—	
4,500:—	b	Uppfordring, extra maskinsköt- sel	Fa 4,500:—	
2,500:—	d	Vattenundersökning	Fa 2,500:—	
1,200:—	5.	Renhållning av bassänger och re- servoarer	Fa 1,200:—	23,200:—
	h	Distributionskostnader:		
1,400:—		1. Mätareuppsättning	Fa 1,400:—	
2,200:—		2. Mätareavläsning	Fa 2,200:—	
50:—		3. Tillsyn av privata ledningar och apparater	Fa 50:—	
2,500:—		4. * Ersättning till Stads-kassan för bokföring och uppbörd	2,500:—	6,150:—
200:—	m	Restitutioner	Fa 200:—	
800:—	n	Arbete mot ersättning	Fa 1,000:—	
700:—	o	1. * Hyra för lokal	700:—	
8,000:—		2. Uppvärmning	Fa 6,000:—	
1,500:—		3. Belysning	Fa 2,000:—	
1,200:—		5. Inre renhållning samt tvätt	Fa 1,500:—	
2,200:—		6. Yttre renhållning	Fa 3,000:—	13,200:—
77,000:—	u	1. * Ränta å anläggningars och inven- tariers bokförda värde	77,000:—	
81,000:—		3. * Avskrivning å anläggningar och inventarier	81,000:—	158,000:—
<u>360,426: 50</u>			<u>Kronor</u>	<u>373,638:—</u>

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

	2.	Ledningar och rörnät:		
3,000:—	b	Servisledningar	Fa 5,000:—	
—	3.	Driftapparater: Ny renvattenpump	Fa 18,000:—	
5,000:—	4.	Inköp av mätare och inventarier	Fa 4,000:—	
<u>8,000:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>27,000:—</u>

<i>Verkliga inkomster.</i>		
2,160:—	107. Hyror	2,160:—
850:—	122. a Arbeta mot ersättning	1,100:—
1,000:—	b * Ersättning för skötsel av brandposter	1,000:—
422,000:—	141. Vattenavgifter	500,000:—
18,000:—	142. Mätarehyror	18,000:—
25:—	143. Stängningsböter	25:—
<u>444,035:—</u>	Kronor	<u>522,285:—</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
81,000:—	* Avskrivning å anläggningar och inventarier ..	81,000:—
<u>81,000:—</u>	Kronor	<u>81,000:—</u>

13 B. Avloppsverk.

<i>Verkliga utgifter.</i>		
5,343: 50	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	5,490:—
225:—	5. Arbetssemester	Fa 225:—
	6. Kostnader för sjukvård o. olycksfall:	
100:—	a Sjuk- och olycksfallsersättning Fa	100:—
15:—	e Olycksfallsförsäkringsavgifter Fa	35:—
740:—	8. Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa 740:—
200:—	9. Beredskapsersättning	Fa 200:—
25:—	b 2. Trycksaker	Fa 25:—
175:—	4. Telefonavgifter	Fa 200:—
75:—	d 1. Utskylder	Fa 75:—
100:—	2. Försäkringsavgifter	Fa 100:—
2,000:—	3. Utredningskostnader	Fa 3,000:—
	e Underhåll av:	
1,500:—	1. Byggnader	Fa 2,000:—
100:—	4. Inventarier	Fa 100:—
2,000:—	5. Driftapparater	Fa 4,000:—
	10. Ledningar och rörnät:	
3,500:—	a Huvudledningar	Fa 4,000:—
500:—	b Servisledningar	Fa 500:—
	f Driftmateriel o. förbrukningsartiklar:	
100:—	1. Gas	Fa 100:—
7,000:—	2. Elektrisk ström	Fa 7,000:—
200:—	4. Maskinförnödenheter	Fa 200:—
50:—	5. Brännolja	Fa 50:—
	g Drift- och tillverkningskostnader:	
14,000:—	6. Pumpverken	Fa 15,000:—
5,000:—	7. Ledningar och rörnät	Fa 5,000:—
200:—	24. Rensning av Tyggårdsdiket	—
	Kronor	<u>20,000:—</u>

2,000:—	o	2. Uppvärmning	Fa	2,000:—	
500:—		3. Belysning	Fa	500:—	
250:—		5. Renhållning	Fa	400:—	2,900:—
90,000:—	u	1. * Räkta å anläggningars och inventariers bokförda värde		95,000:—	
60,000:—		3. * Avskrivning å anläggningar och inventarier		65,000:—	160,000:—
<u>195,898: 50</u>				<u>Kronor</u>	<u>211,040:—</u>
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>			
		Skattestat:			
		2. Ledningar och rörnät:			
4,000:—		b	Servisledningar	Fa	5,000:—
300:—		4.	Inköp av inventarier	Fa	300:—
<u>4,300:—</u>				<u>Kronor</u>	<u>5,300:—</u>
		<i>Verkliga inkomster.</i>			
540:—		107.	Hyror		540:—
500:—		122. *	Ersättning för skötsel av gatubrunnar		500:—
200:—			* Ersättning för Tyggårdsdikets rensning		200:—
<u>1,240:—</u>				<u>Kronor</u>	<u>1,240:—</u>
		<i>Kapitalinkomster.</i>			
		Skattestat:			
60,000:—		*	Avskrivning å anläggningar och inventarier ..		65,000:—
<u>60,000:—</u>				<u>Kronor</u>	<u>65,000:—</u>

13 C. Renhållningsväsen.

		<i>Verkliga utgifter.</i>			
86,500:—	i	2.	Ersättning till renhållningsverket:		
16,120:—		a	Sophämtning	Fa	86,500:—
1,800:—		b	Latrinhämtning	Fa	16,146:—
		d	Skötsel av soptipp	Fa	1,800:—
					<u>104,446:—</u>
	u	1. *	Räkta å inventariers bokförda värde	250:—	
		3. *	Avskrivning å inventarier	500:—	750:—
<u>104,420:—</u>				<u>Kronor</u>	<u>105,196:—</u>
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>			
		Skattestat:			
		4.	Inköp av latrinkärl	Fa	3,500:—
				<u>Kronor</u>	<u>3,500:—</u>
		<i>Verkliga inkomster.</i>			
98,000:—		151.	Hämtningsavgifter		103,000:—
<u>98,000:—</u>				<u>Kronor</u>	<u>103,000:—</u>
		<i>Kapitalinkomster.</i>			
		Skattestat:			
		*	Avskrivning å inventarier		500:—
				<u>Kronor</u>	<u>500:—</u>

13 D. Varmbadhus och tvättinrättningar.

Verkliga utgifter.

27,152:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	26,865:—	
10,905:—	2.	Övriga avlöningskostnader (tillf.) Fa	9,780:—	
1,000:—	4.	Semester- och vikariatsarvoden . . Fa	1,000:—	
75:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	150:—	
50:—	7.	Värme (kockgas)	—	
2,360:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa . . . . . Fa	2,360:—	
12,058:—	11.	Pensionskostnader . . . . . Fa	9,347:—	49,502:—
50:—	b 1.	Kontorsutensilier . . . . . Fa	75:—	
250:—	2.	Trycksaker . . . . . Fa	200:—	
700:—	3.	Annonser . . . . . Fa	600:—	
650:—	4.	Telefon, telegram och porto . . . . Fa	650:—	1,525:—
1,400:—	d 1.	Utskylder . . . . . Fa	1,400:—	
700:—	2.	Försäkringsavgifter . . . . . Fa	700:—	
20:—	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt . . . . . Fa	20:—	
50:—	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej till- höra annan littera . . . . . Fa	50:—	
50:—	ö	Övriga utgifter . . . . . Fa	100:—	2,270:—
3,000:—	e 1.	Underhåll av byggnader . . . . . Fa	7,000:—	
500:—	4.	Underhåll av inventarier . . . . . Fa	400:—	
1,000:—	5.	Underhåll av driftapparater . . . . Fa	1,000:—	8,400:—
	f	Driftmateriel o. förbrukningsartiklar:		
5,500:—	2.	Elektrisk ström . . . . . Fa	5,000:—	
50:—	4.	Maskinförnödenheter . . . . . Fa	75:—	
31,000:—	6.	Bränsle (kol och ved) . . . . . Fa	30,000:—	
7,000:—	9.	Vatten och vattenrening . . . . . Fa	7,000:—	
	13.	Badutensilier:		
3,200:—	a	Tvål och såpa . . . . . Fa	3,000:—	
200:—	b	Badborstar . . . . . Fa	200:—	
50:—	d	Salt . . . . . Fa	40:—	
125:—	e	Tallbarrsolja . . . . . Fa	125:—	
500:—	f	Övriga . . . . . Fa	700:—	
4,500:—	14.	Tvättutensilier . . . . . Fa	4,500:—	50,640:—
15,000:—	o 1. *	Hyra för lokal	15,000:—	
50:—	2.	Uppvärmning . . . . . Fa	50:—	
500:—	3.	Belysning . . . . . Fa	500:—	
275:—	5.	Renhållning . . . . . Fa	500:—	16,050:—
500:—	u 1. *	Ränta å inventariers bokförda värde	500:—	
800:—	3. *	Avskrivning å inventarier	800:—	1,300:—
131,220:—				Kronor 129,687:—

	v	<i>Kapitalutgifter.</i>	
		Skattestat:	
5,000:—	4.	Inköp av inventarier	Fa 2,000:—
5,000:—			Kronor 2,000:—
		<i>Verkliga inkomster.</i>	
7,700:—	107.	Hyror (inkl. Hemvärnslokal o. maskinistbost.)	7,665:—
650:—		Hyror, tillfälliga	1,000:—
110,000:—	156.	Badavgifter	91,000:—
450:—	157.	Hundbadet	450:—
17,500:—	185.	Tvättinrättningen	20,000:—
136,300:—			Kronor 120,115:—
		<i>Kapitalinkomster.</i>	
		Skattestat:	
800:—	*	Avskrivning å inventarier	800:—
800:—			Kronor 800:—

13 E. Anordningar för friluftsliv.

		<i>Verkliga utgifter.</i>	
1,500:—	a	Karlstads Gymnastikförening (barnläger)	1,500:—
400:—	b	Alsters Strandbad	400:—
400:—	d	Karlstads Scoutkår	—
500:—	e	Frälsningsarméns barnkoloni	500:—
5,000:—	f	Karlstads Skollovskoloniförening	5,000:—
1,500:—	e 19.	Allmänna badplatser, underhåll och skötsel Fa	2,500:—
—	g	Karlstads Idrottsstyrelse	35,000:—
9,300:—			Kronor 44,900:—

13 Ö. Bekvämlighetsinrättningar.

		<i>Verkliga utgifter.</i>	
3,267:—	a 1.	Avlöningar	4,827:—
—	4.	Semestervikarie	Fa 200:—
2:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	5:—
200:—	d 15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan littera	Fa 250:—
600:—	e	Underhållskostnader	Fa 500:—
500:—	o 1. *	Hyra för lokaler	1,000:—
400:—	2.	Uppvärmning	Fa 400:—
100:—	3.	Belysning	Fa 100:—
500:—	4.	Vattenavgifter	Fa 500:—
2,000:—	5.	Inre renhållning och tvätt	Fa 500:—
—	6.	Yttre renhållning	Fa 100:—
7,569:—			Kronor 8,382:—

Verkliga inkomster.

4,000:—	152. Kabinettsavgifter	4,000:—
<u>4,000:—</u>		<u>Kronor 4,000:—</u>

14 A. Saluhall.

Verkliga utgifter.

5,811: 60	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	5,815:—	
50:—	3. Renskrivningskostnader	Fa 50:—	
300:—	4. Semester- och vikariatsarvoden..	Fa 300:—	
10:—	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter ..	Fa 20:—	
25:—	7. Beklädnadspersedlar	Fa 25:—	
400:—	8. Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa 400:—	
3,835: 35	11. Pensionskostnader	Fa 3,857:—	10,467:—
10:—	b 1. Kontorsutensilier	Fa 10:—	
25:—	2. Trycksaker	Fa 50:—	
100:—	4. Telefon och telegram	Fa 100:—	160:—
1,400:—	d 1. Utskylder	Fa 1,400:—	
100:—	2. Försäkringsavgifter	Fa 100:—	
125:—	15. a Förbrukningsartiklar, som ej till- höra annan littera	Fa 100:—	
—	ö Övriga kostnader	Fa 25:—	1,625:—
1,500:—	e 1. Underhåll av byggnader	Fa 26,150:—	
50:—	4. Underhåll av inventarier	Fa 50:—	26,200:—
15,000:—	o 1. * Hyror	15,000:—	
5,000:—	2. Uppvärmning	Fa 5,000:—	
2,000:—	3. Belysning	Fa 2,500:—	
550:—	4. Vattenavgifter	Fa 550:—	
2,500:—	5. Renhållning	Fa 2,500:—	25,550:—
50:—	u 1. * Ränta å inventariers bokförda värde	50:—	
75:—	3. * Avskrivning å inventarier	100:—	150:—
<u>38,916: 95</u>		<u>Kronor</u>	<u>64,152:—</u>

v *Kapitalutgifter.*

	Skattestat:		
25:—	4. Inköp av inventarier	Fa 50:—	
<u>25:—</u>		<u>Kronor</u>	<u>50:—</u>

Verkliga inkomster.

50:—	157. Vågavgifter	50:—
29,500:—	161. Hallhyror	31,000:—
<u>29,550:—</u>		<u>Kronor 31,050:—</u>

Kapitalinkomster.

	Skattestat:		
75:—	* Avskrivning å inventarier		100:—
<hr/> 75:—		Kronor	<hr/> 100:—

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Verkliga utgifter.

11,255:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten .... Fa	10,695:—	
300:—	2.	Besiktningsveterinärens ställföreträdare	Fa 300:—	
	3.	Tillfällig personal:		
400:—	d	Vaktmästare	Fa 2,000:—	
—	e	Klassificerare	Fa 900:—	
550:—	4.	Semester- och vikariatsarvoden..	Fa 550:—	
20:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter ..	Fa 30:—	
	8.	Kostnader för pensionering:		
570:—	a	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa ...	Fa 2,000:—	
801:50	b	Avgifter till Karlstads stads pensionsfond	—	
2,954:26	11.	Pensionskostnader	2,874:—	19,349:—
25:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa 50:—	
100:—	2.	Trycksaker	Fa 100:—	
250:—	4.	Telefon och telegram	Fa 150:—	300:—
20:—	d 2.	Försäkringsavgifter	Fa 20:—	
150:—	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan littera	—	
24:24	ö	Övriga kostnader	Fa 300:—	320:—
25:—	e	Underhåll av inventarier	Fa 25:—	
50:—	k 5.	Utensilier för laboratoriet	Fa 50:—	
25:—	9.	Bortforsling och destruktion av avfall	Fa 25:—	75:—
1,000:—	o 1.	* Hyra för lokal	3,000:—	
20:—	2.	* Uppvärmning	500:—	
—	3.	Belysning	Fa 75:—	
200:—	5.	Inre renhållning och tvätt	Fa 350:—	3,925:—
120:—	u 1.	* Ränta å inventariers bokförda värde	120:—	
200:—	3.	* Avskrivning å inventarier	250:—	370:—
<hr/> 19,060:—			Kronor	<hr/> 24,364:—
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
25:—	4.	Inköp av inventarier	Fa 50:—	
<hr/> 25:—			Kronor	<hr/> 50:—

Verkliga inkomster.

7,500:—	162.	Besiktningavgifter	10,178:—
—		Klassificeringsavgifter	1,600:—
2,906:—	201.	Ersättning för mikroskopistens avlöning	1,390:—
<u>10,406:—</u>		Kronor	<u>13,168:—</u>

Kapitalinkomster.

200:—	Skattestat:		
200:—	* Avskrivning å inventarier		250:—
		Kronor	<u>250:—</u>

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.*Verkliga utgifter.*

51,132:—	a	I. Administration.	
	1.	Avlöningar enl. lönestaten	51,245:—
	2.	Diverse arvoden:	
		Överläraren i:	
		ö:a distr.	500:—
		v:a distr.	400:—
		forts.-skolan .	200:—
		4 tillsyn.-lärare	550:—
		2 skolgångstill-	
		syningsmän ..	530:—
		1 föreståndare:	
		för träslöjd ..	100:—
		för pappslöjd .	66:—
		för syslöjd ...	200:—
2,846:—		1 materialföre-	
		ståndare	150:-Fa 2,696:—
500:—	3.	Renskrivningskostn... Fa	400:—
300:—	4.	Semester- och vikariats-	
		arvoden	Fa 300:—
—	6. d	Läkare och sjukvård . Fa	200:—
10:—	e	Olycksfallsförsäkringsav-	
		gifter	Fa 15:—
5,000:—	8.	Avgifter till Sveriges Kom-	
		munalanställdas pens-	
		kassa (vaktmästare och	
		städerskor m. fl.) .. Fa	5,000:—
	11.	Pensionskostnader:	
9,016: 85		ekonomipersonal .. Fa	9,060:—
24,332: 43		lärarpersonal	Fa 22,865:— 91,781:—
600:—	b	1. Kontorsutensilier .... Fa	600:—
3,000:—	2.	Trycksaker	Fa 3,500:—
700:—	3.	Annonser	Fa 600:—
2,000:—	4.	Telefon, telegram och	
		porto	Fa 2,000:— 6,700:—

100:—	d 1.	Utskylder	Fa	20:—		
1,000:—	2.	Försäkringsavgifter ..	Fa	3,600:—		
—	3.	Utredningskostnader .	Fa	100:—		
8,000:—	7.	Skolskjutsar och rese-				
		kostnader	Fa	9,000:—		
200:—	12.	Tidningar, tidskrifter och				
		dylikt	Fa	200:—		
1,500:—	14. *	Ersättning till stadskassan				
		för bokföring och kassa-				
		förvaltning		1,500:—		
100:—	15. ö	Övriga kostnader	Fa	200:—	14,620:—	113,101:—
		II. Undervisning i folkskola.				
	a 1.	Avlöningar enl. lönestaten:				
553,227:—		ämneslärare		581,485:—		
87,376:—		övningslärare		88,090:—		
	2.	Diverse arvoden:				
		för undervisning i:				
480:—		3 slöjdgrup-				
		per å 160:—	480:—			
360:—		2 slöjdgrup-				
		per å 180:—	360:—			
300:—		dyrtidstillägg				
		å slöjdarv.	300:—			
—		kristillägg				
		å slöjdarv.	150:—			
1,670:—		trädgårds-				
		skötsel	1,670:—			
6,000:—		timarvoden	7,000:—			
45,000:—		vikariatsarvo-				
		den å extra				
		lärare m. fl.	45,000:—	Fa	54,960:—	
300:—	a 6. e	Olycksfallsförsäkringsav-				
		gifter	Fa	300:—		
9,200:—	8.	Avgifter till Sveriges Kom-				
		munalanställdas pen-				
		sionskassa	Fa	9,200:—	734,035:—	
2,000:—	j 1.	Skolköksmateriel	Fa	3,000:—		
6,000:—	2.	Slöjdmateriel	Fa	9,000:—		
4,500:—	3.	Annan undervisnings-				
		materiel	Fa	5,000:—		
2,500:—	4.	Skolträdgård	Fa	2,500:—	19,500:—	753,535:—
		III. Undervisning i fortsättningsskola.				
20,560:—	a 1.	Avlöningar enl. lönestaten		20,510:—		
1,500:—	2.	Diverse arvoden: tim-				
		arvoden	Fa	3,000:—		
5:—	6. e	Olycksfallsförsäkrings-				
		avgifter	Fa	5:—	23,515:—	

1,200:—	j 1.	Skolköksmateriel .... Fa	1,200:—	
500:—	2.	Slöjdmateriel ..... Fa	500:—	
500:—	3.	Annan undervisnings-		
		materiel ..... Fa	500:—	
—	4.	Frivilliga kurser ..... Fa	500:—	2,700:—
				26,215:—
		IV. Särskilda anordningar till undervis-		
		ningens främjande.		
335:—	l 1. a	Avlöning enligt lönestaten	330:—	
—		b Timarvoden ..... Fa	700:—	
3,500:—	2.	Böcker och dylikt .... Fa	3,500:—	
400:—	3.	Frakter och dylikt .. Fa	400:—	4,930:—
2,100:—	k 21.	Skolresor (därav 100 kr. till semina-		
		riets övningsskola) ..... Fa	2,100:—	7,030:—
		V. Socialpedagogiska anordningar.		
9,150:—	a 1.	Avlöningar enl. lönestaten	12,280:—	
1,500:—	8.	Avgifter till Sveriges Kom-		
		munalanställdas pen-		
		sionskassa ..... Fa	800:—	13,080:—
500:—	k 4.	Gossorkestern ..... Fa	500:—	
1,800:—	5.	Medicin och sjukvårds-		
		utensilier ..... Fa	2,000:—	
25,000:—	16.	Tandvård ..... Fa	22,000:—	
3,000:—	17.	Skolbad (utensilier) . Fa	3,000:—	
20,000:—	18.	Barnbespisning ..... Fa	25,000:—	
200:—	19.	Skodon och skolagning Fa	200:—	
500:—	20.	Folkskoleunderstöd .. Fa	500:—	
2,000:—	21.	Fortsättningsskoleunder-		
		stöd ..... Fa	2,000:—	
8,000:—	22.	Fri undervisnings-		
		materiel ..... Fa	10,000:—	65,200:—
				78,280:—
		VI. Lokaler, skolmöbler o. d.		
30,000:—	e 1.	Underhåll av byggn... Fa	50,000:—	
4,000:—	4.	Underhåll av invent... Fa	4,500:—	54,500:—
4,900:—	o 1.	Hyor ..... Fa	4,000:—	
125,650:—	*	D:o ..... Fa	125,650:—	
45,000:—	2.	Uppvärmning ..... Fa	45,000:—	
5,000:—	3.	Belysning ..... Fa	5,000:—	
2,500:—	4.	Vattenavgifter ..... Fa	2,500:—	
37,000:—	5.	Tvätt och renhållning Fa	42,000:—	224,150:—
				278,650:—
		VII. Förräntning och avskrivning.		
3,300:—	u 1. *	Ränta å inventariers bokförda värde	3,500:—	
3,000:—	3. *	Avskrivning å inventarier ..... Fa	3,000:—	6,500:—
1,191,850:28				Kronor 1,263,311:—

v		<i>Kapitalutgifter.</i>	
		Skattestat:	
5,000:—	4. Inköp av inventarier	Fa	8,500:—
5,000:—		Kronor	8,500:—
		<i>Verkliga inkomster.</i>	
	102. Statsbidrag:		
6,655:—	till avlöning åt folkskolinspek-		
	tören	6,280:—	
350,500:—	till avlöning åt folk- och småskol-		
	lärare	323,800:—	
8,000:—	till avlöning åt fortsättningsskol-		
	lärare	8,700:—	
11,000:—	till avlöning åt slöjdlärare	10,000:—	
3,000:—	till avlöning för undervisning i		
	hushållsgöromål	3,800:—	
40,000:—	till avlöning åt vikarier för lärare	40,000:—	
2,300:—	till prov. avlöningsförbättring åt		
	lärare i slöjd o. hushållsgöromål	2,300:—	
63,130:—	till rörligt tillägg åt folk- och små-		
	skollärare med vikarier	72,000:—	
67,340:—	till kristillägg åt d:o	76,700:—	
1,836:—	till barntillägg åt d:o	1,350:—	
6,000:—	till dyrtidstillägg åt lärare i slöjd		
	och hushållsgöromål	6,300:—	
2,800:—	till kristillägg åt d:o	2,900:—	
9,800:—	till byggnadsbidrag till nya under-		
	visningslokaler	13,080:—	
3,750:—	till byggnadsbidrag till redan be-		
	fintliga undervisningslokaler ..	3,750:—	
650:—	till hyresbidrag till förhyrda un-		
	dervisningslokaler	875:—	
2,500:—	till underhålls- och materielbidrag	2,585:—	
1,000:—	till skolbiblioteket	1,000:—	
9,600:—	till tjänstebostadsbidrag	9,600:—	
900:—	till bidrag till skolskjutsar	970:—	
—	till bidrag till barnbispisningen..	6,700:—	
—	till bidrag till skolläkarens arvode	2,500:—	595,190:—
500:—	104. Ersättning av kommunala flickskolan för per-		
	sonalkostnader		
5,000:—	107. a Hyror för lärar- och vaktmästarbo-	4,500:—	
	städer		
—	b Hyror för skollokaler	1,000:—	5,500:—
—	167. Lärares pensionsavgifter till Statens pensions-		
	anstalt	22,000:—	
596,261:—		Kronor	622,690:—
		<i>Kapitalinkomster.</i>	
		Skattestat:	
3,000:—	* Avskrivning å inventarier		3,000:—
3,000:—		Kronor	3,000:—

15 D. Kommunal flickskola.

Verkliga utgifter.

		I. Administration:			
4,970:—	a 1.	Avlöningar enl. lönestaten	5,920:—		
200:—	2.	Arvoden åt vikarier	—		
100:—	6. d	Läkare och sjukvård . Fa	100:—		
100:—	7.	Naturaförmåner, lyse i vaktm.-bostad . . . . . Fa	100:—		
	11.	Pensionskostnader:			
7,100:—		lärarpersonal . . . . . Fa	7,100:—		
4,020:—		ekonomipersonal .. Fa	5,000:—	18,220:—	
300:—	b 1.	Kontorsutensilier . . . . . Fa	300:—		
2,200:—	2.	Trycksaker . . . . . Fa	2,200:—		
450:—	3.	Annonser . . . . . Fa	550:—		
500:—	4.	Telefon, telegram och porto . . . . . Fa	540:—	3,590:—	
100:—	d 1.	Utskylder . . . . . Fa	100:—		
90:—	2.	Försäkringsavgifter .. Fa	90:—		
200:—	7.	Resekostnader . . . . . Fa	300:—		
20:—	10.	Föreningsavgifter . . . . . Fa	20:—		
100:—	12.	Tidningsprenumeration, tidskrifter . . . . . Fa	100:—		
500:—	14. *	Ersättning till drätselkammaren för bokföring och kassaförvaltning	500:—		
500:—		Ersättning till folkskolan för personalkostnader .	—		
300:—	15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan litt. Fa	100:—		
200:—	ö	Övriga . . . . . Fa	400:—	1,610:—	23,420:—
		II. Undervisning:			
		Avlöning enl. lönestaten:			
200,503:—	a 1.	F flickskolelinjen	199,058:—		
21,406:—		R realskolelinjen	21,780:—		
—		Ö övergångsstat	2,315:—	223,153:—	
200:—	4. b	Avgift till vikariatskassan	100:—		
60:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter . . . . . Fa	60:—		
300:—	8. a	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa . . . . . Fa	300:—		
400:—	b	Avgifter till statsunderstödda pensionsinrättningar . . . . . Fa	60:—		
250:—	20.	Arvoden för värntjänstövningar . . . . . Fa	250:—		

—	a 21.	Arvoden för föredrag och kurser	Fa	200:—	970:—	
2,000:—	j 1.	Skolköksmateriel	Fa	2,100:—		
300:—	2.	Böcker och dylikt	Fa	700:—		
1,500:—	3.	Annan undervisningsmateriel	Fa	1,500:—		
100:—	4.	Skolträdgård	Fa	100:—	4,400:—	228,523:—
		III. Socialpedagogiska anordningar:				
1,200:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten		1,840:—		
50:—	k 4.	Sjukvård	Fa	50:—		
75:—	5.	Medicin och sjukvårdsutensilier	Fa	75:—		
1,000:—	7.	Skolbad	Fa	1,000:—		
654:—	18.	Barnbespisning enligt lönestaten		655:—	1,780:—	3,620:—
		IV. Lokaler, skolmöbler och dylikt:				
5,040:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten		5,235:—		
1,000:—	e 1.	Underhåll av byggn. . .	Fa	1,000:—		
500:—	4.	Underhåll av invent. .	Fa	500:—		
200:—	8.	Underhåll av lekplan och trädgård	Fa	200:—	1,700:—	
29,525:—	o 1.*	Hyor och arrenden		29,525:—		
9,000:—	2.	Uppvärmning	Fa	9,000:—		
1,800:—	3.	Belysning	Fa	1,800:—		
600:—	4.	Vattenavgifter	Fa	600:—		
2,000:—	5.	Tvätt och renhållning	Fa	2,000:—	42,925:—	49,860:—
		V. Förräntning och avskrivning:				
1,200:—	u 1.*	Ränta å inventariers bokförda värde		1,200:—		
1,200:—	3.*	Avskrivning å inventarier		1,200:—		2,400:—
304,013:—					Kronor	307,823:—
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>				
		Skattestat:				
1,000:—	4.	Inköp av inventarier			1,500:—	
1,000:—					Kronor	1,500:—
		<i>Verkliga inkomster.</i>				
102,590:—	102. a	Statsbidrag till lön (efter avdrag av huvudmansavgift och pensionsavdrag samt procent av statsbidragsförskott)		104,750:—		
17,214:—	b	Statsbidrag till rörligt tillägg		16,750:—		
18,365:—	d	Statsbidrag till kristillägg		17,800:—		
—	e	Statsbidrag till socialpedagogiska anordningar		815:—		140,115:—

	107. Hyror:		
775:—	a för vaktmästarbostad	775:—	
500:—	b övriga	1,000:—	1,775:—
53,400:—	166. a Skolvavgifter	55,000:—	
1,400:—	b Skolköksavgifter	1,500:—	56,500:—
9,060:—	167. Lärarinnornas pensionsavgifter		7,300:—
100:—	171. Bidrag från vikariatskassan		100:—
203,404:—		Kronor	205,790:—
	<i>Kapitalinkomster.</i>		
	Skattestat:		
1,200:—	* Avskrivning å inventarier		1,200:—
1,200:—		Kronor	1,200:—

15 G. Allmänt läroverk.

Verkliga utgifter.

2,600:—	a 7. Ersättning till statsverket för rektor från- gången hyresersättning	2,600:—
7,500:—	d 3. Utredning om nytt läroverk	—
4,000:—	e Underhåll	Fa 4,000:—
2,000:—	k 17. Skolbad	Fah 2,000:—
67,000:—	u 1. * Räkta å fastigheters bokförda värde	67,000:—
83,100:—		Kronor 75,600:—

15 H. Yrkesundervisning.

Verkliga utgifter.

	I. Administration:		
2,300:—	a 1. Avlöningar enligt lönestaten	5,300:—	
25:—	b 1. Kontorsutensilier .... Fa	25:—	
375:—	2. Trycksaker	Fa 500:—	
330:—	3. Annonser	Fa 500:—	
300:—	4. Telefon och porto .... Fa	200:—	1,225:—
50:—	d 1. Utskylder	Fa 50:—	
40:—	2. Försäkringsavgifter .. Fa	40:—	
—	10. Föreningsavgifter .... Fa	91:—	181:—
	II. Undervisning:		
23,183:—	a 1. Avlöningar enl. lönestaten	24,830:—	
60:—	6. Olycksfallsförsäkrings- avgifter	Fa 120:—	
1,000:—	11. Pensionskostnader ... Fa	1,009:—	25,959:—
3,400:—	f Förbrukningsmateriell	Fa 3,400:—	
1,600:—	j Undervisningsmateriell	Fa 3,000:—	32,359:—

		III. Åtgärder till undervisningens fromma:		
880:—	d	Premier och stipendier . . . . . Fa	880:—	
300:—	l	Bibliotekskostnader . . . . . Fa	300:—	1,180:—
		IV. Lokaler, skoimöbler och dylikt:		
100:—	e	1. Underhåll av lokalerna Fa	1,000:—	
150:—		4. Underhåll av invent. . Fa	300:—	1,300:—
7,000:—	o	1. Hyra för lokal	7,000:—	
3,200:—		2. Uppvärmning . . . . . Fa	3,200:—	
1,000:—		3. Belysning . . . . . Fa	1,200:—	
150:—		4. Vattenavgifter . . . . . Fa	150:—	
1,900:—		5. Tvätt och renhållning Fa	2,000:—	13,550:—
				14,850:—
		V. Förräntning och avskrivning:		
350:—	u	1. * Räkta å inventariers bokförda värde	500:—	
300:—		3. * Avskrivning å inventarier	1,000:—	1,500:—
47,993:—			Kronor	56,595:—
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
400:—		4. Inköp av inventarier . . . . . Fa	1,100:—	
400:—			Kronor	1,100:—
		<i>Verkliga inkomster.</i>		
		102. Statsunderstöd:		
11,800:—		för undervisningen	11,400:—	
600:—		för undervisningsmateriell	1,300:—	
1,300:—		för förbrukningsmateriell	1,300:—	
150:—		för biblioteket	150:—	14,150:—
2,000:—	107.	Folkskolans andel i vissa utgifter		2,000:—
250:—	166.	Skolavgifter		600:—
600:—	168.	Elevavgifter för förbrukningsmateriell		800:—
700:—	169.	Avkastning av donationer och fonder		700:—
180:—	170.	Gåvomedel		180:—
17,580:—			Kronor	18,430:—
		<i>Kapitalinkomster.</i>		
		Skattestat:		
300:—		* Avskrivning å inventarier	1,000:—	
300:—			Kronor	1,000:—

15 I. Anordningar för gymnastik och idrott.

		<i>Verkliga utgifter.</i>		
1,500:—	a	Karlstads Gymnastikförening	1,500:—	
800:—	b	Karlstads Simsällskap	500:—	
11,200:—	d	Idrottsplatsen Tingvalla	9,575:—	
1,200:—	e	Karlstads Skytteförening	1,200:—	
—	f	Karlstads Idrottsföreningars Samarbetskommitté	400:—	
14,700:—			Kronor	13,175:—

15 J. Centralbibliotek.

Verkliga utgifter.

30,710:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	31,385:—	
100:—	3.	Renskrivningskostnader o. dylikt Fa	200:—	
300:—	4.	Semester- och vikariatsarvoden . . Fa	500:—	
11: 17	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter . . Fa	10:—	
1,795:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa . . . . . Fa	1,795:—	
986: 75	11.	Pensionskostnader . . . . . Fa	1,035:—	34,925:—
300:—	b 1.	Kontorsutensilier . . . . . Fa	400:—	
800:—	2.	Trycksaker . . . . . Fa	800:—	
150:—	3.	Annonser . . . . . Fa	150:—	
1,100:—	4.	Telefon, telegram, porto . . . . . Fa	1,200:—	2,550:—
47:—	d 2.	Försäkringsavgifter . . . . . Fa	47:—	
225:—	7.	Resekostnader . . . . . Fa	225:—	
750:—	14.	Kurskostnader . . . . . Fa	750:—	
100:—	15.	Övriga . . . . . Fa	100:—	1,122:—
300:—	e	Underhåll av inventarier . . . . . Fa	200:—	
14,500:—	l	Bokinköp och bindning . . . . . Fa	15,500:—	
6,100:—	o 1.*	Hyror	6,100:—	
	2.*	Uppvärmning		
900:—	3.	Belysning . . . . . Fa	900:—	
2,000:—	5.	Tvätt och renhållning . . . . . Fa	2,000:—	9,000:—
475:—	u 1.*	Ränta å inventariers bokförda värde	475:—	
325:—	3.*	Avskrivning å inventarier	325:—	800:—
61,974: 92			Kronor	64,097:—

Kapitalutgifter.

		Skattestat:		
700:—	4.	Inköp av inventarier . . . . . Fa	700:—	
700:—			Kronor	700:—

Verkliga inkomster.

	102.	Statsbidrag:		
9,600:—		Stadsbiblioteket	9,600:—	
10,000:—		Centralbiblioteket	10,000:—	19,600:—
	103.	Landstingsbidrag:		
1,000:—		Biblioteksverksamheten	1,000:—	
750:—		D:o vid Centrallasarettet	750:—	
750:—		Kursverksamhet	750:—	2,500:—
1,200:—	176.	Övertidsavgifter m. m.	1,200:—	
200:—	180.	Övriga inkomster	200:—	1,400:—
23,500:—			Kronor	23,500:—

Kapitalinkomster.

		Skattestat:		
325:—	*	Avskrivning å inventarier	325:—	
325:—			Kronor	325:—

15 P. Föreläsningsanstalt.

Verkliga utgifter.

500:—	a 1.	Avlöning enligt lönestaten	500:—	
		2. Diverse arvoden:		
1,400:—	a	Föreläsare	Fa 1,500:—	2,000:—
10:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa 10:—	
400:—	2.	Trycksaker	Fa 400:—	
700:—	3.	Annonser	Fa 700:—	
20:—	4.	Telefon, telegram, porto	Fa 20:—	1,130:—
50:—	d 15. j	Föreläsares resekostnader	Fa 50:—	
10:—	ö	Övriga	Fa 25:—	75:—
10:—	e	Underhållskostnader	Fa 10:—	
25:—	l	Bokinköp	Fa 10:—	
350:—	o 1.	Hyror	Fa 350:—	
250:—	5.	Tvätt och renhållning	Fa 250:—	600:—
<u>3,725:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>3,825:—</u>

Verkliga inkomster.

	102.	Statsbidrag:		
350:—		Till föreläsningar	450:—	
1,300:—	177.	Årskort och inträdesbiljetter	1,400:—	1,850:—
100:—	178.	Kursavgifter	—	—
<u>1,750:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>1,850:—</u>

15 Ö. Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga ändamål.

Verkliga utgifter.

2,000:—	a	Karlstads stifts- och läroverksbibliotek	2,000:—
600:—	b	Hembygdsgilletts ungdomslag	600:—
1,500:—	d	Karlstads Orkesterförening	1,500:—
500:—	e	Kungl. Värml. Regementes Musikkår	500:—
1,000:—	f	Karlstads Rödakorskår	1,000:—
	g	Mariebergsskogs nämnden:	
500:—		Underhållningsprogram	500:—
1,000:—		Städning och portvakt	1,000:—
250:—		Fågelutfodring	250:—
3,000:—	h	Värmlands Fornminnes- och Museiförening ..	6,800:—
200:—	i	Värmlands läns Turisttrafikförening	500:—
700:—	j	Karlstads Barnträdgård	1,400:—
—	k	Karlstads Fackliga Centralorg. Musikkår	1,000:—
1,700:—	l	Arbetarnas Bildningsförbunds lokalavdelning i Karlstad	2,000:—
500:—	m	Värmlands Hemslöjd	500:—
900:—	n	Värmlands Hemslöjd (vävstuga)	2,000:—
500:—	o	Sångföreningen Manhem	500:—

250:—	p	Fågelskyddsrådet	250:—
500:—	q	Karlstads Teaterförening	1,000:—
—	r	Föreningen Armémusikens vänner	300:—
—	s	Arbetarnas Bildningsförbunds Musikcirkel ...	800:—
15,600:—			Kronor 24,400:—

16 B 1. Fattigvård. Gemensam förvaltning.

Verkliga utgifter.

40,075:—	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	39,350:—	
1,000:—		4. Semester- och vikariatsarvoden.. Fa	1,000:—	
20:—		6. Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	20:—	
3,570:—		8. Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	3,570:—	
50:—	15.	Cykelslitningsersättning	50:—	43,990:—
600:—	b	1. Kontorsutensilier	600:—	
800:—		2. Trycksaker	800:—	
500:—		3. Annonser	500:—	
4,000:—		4. Telefon, telegram och porto	4,000:—	5,900:—
600:—	d	7. Resekostnader	600:—	
—		8. Representationskostnader	300:—	
250:—		9. Stämpelkostnader	300:—	
340:—	12.	Tidskrifter	340:—	
30:—	13.	Kassafackhyra	30:—	1,570:—
4,100:—	o	1. * Hyror	4,100:—	
55,935:—			Kronor 55,560:—	

Verkliga inkomster.

1,900:—		Sysslomannens ersättning för hyra	1,900:—
1,500:—	*	Barnavårdsnämndens ersättning för hyra	1,500:—
6,000:—	*	Barnavårdsnämndens andel i löner	6,000:—
9,400:—			Kronor 9,400:—

16 B 2 A. Fattigvård. Sluten vård.

Verkliga utgifter.

66,818:—	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	72,776:—	
250:—		3. Religion och kulturvård	250:—	
7,000:—		4. Semester- och vikariatsarvoden samt extra hjälp	7,000:—	
300:—	6. b	Sjukvård	300:—	
50:—	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter Fa	60:—	
3,400:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	3,400:—	
6,242: 85	11.	Pensionskostnader	9,072:—	92,858:—

450:—	d 2.	Försäkringsavgifter	Fa	450:—	
300:—	12.	Tidningsprenumeration	Fa	335:—	
	15.	Övriga kostnader:			
4,000:—	a	Förbrukningsartiklar, som ej till- höra annan littera	Fa	5,000:—	
20:—	b	Radiolicenser	Fa	120:—	
800:—	f	Begravningskostnader	Fa	800:—	6,705:—
10,000:—	e 1.	Underhåll av byggnader			} Fa 10,000:—
	4.	Underhåll av inventarier			
60,000:—	k 2.	Kosthåll	Fa	60,000:—	
5,000:—	3.	Beklädnad	Fa	5,000:—	
8,000:—	4.	Sjukvård	Fa	8,000:—	
1,400:—	14.	Tobaksvaror	Fa	1,400:—	
5,500:—	15.	Flit- och uppmuntringspenningar	Fa	6,500:—	80,900:—
28,350:—	o 1.*	Hyror och arrenden		28,350:—	
35,000:—	2.	Uppvärmning	Fa	35,000:—	
7,500:—	3.	Belysning och kraft	Fa	7,500:—	
6,400:—	4.	Vattenavgifter	Fa	7,000:—	
3,000:—	5.	Utensilier för tvätt och renhåll- ning	Fa	4,200:—	82,050:—
1,500:—	u 1.*	Ränta å inventariers bokförda värde		1,500:—	
2,950:—	3.*	Avskrivning å inventarier		3,500:—	5,000:—
<u>264,230: 85</u>				<u>Kronor</u>	<u>277,513:—</u>

v *Kapitalutgifter.*

Skattestat:

1,500:—	4.	Inköp av inventarier	Fa	1,500:—
<u>1,500:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>1,500:—</u>

Verkliga inkomster.

7,800:—		Personalinkomster (kost- och hyresersättning)		7,800:—
6,000:—	102.	Från statsverket		6,000:—
8,000:—	103.	Från landstinget		15,000:—
5,000:—	103. a	För inackordering å t. b. c.-av-d.		—
8,000:—	181.	Från andra samhällen		8,000:—
10,000:—	182.	Från enskilda personer		12,000:—
8,000:—	183. a	Från Kungl. Pensionsstyrelsen (Landst.) ...		8,000:—
24,500:—	b	Från Kungl. Pensionsstyrelsen		25,000:—
7,000:—	185.	Från verkstäderna, tvätinrättningen och träd- gården		7,000:—
<u>84,300:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>88,800:—</u>

Kapitalinkomster.

Skattestat:

2,950:—	*	Avskrivning å inventarier		3,500:—
<u>2,950:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>3,500:—</u>

16 B 2 B. Fattigvård. Stagnellska sjukhuset.

		<i>Verkliga utgifter.</i>		
21,628:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	22,629:—	
150:—	3.	Religion och kulturvård . . . . . Fa	150:—	
1,800:—	4.	Semester, vikariatsarvoden och extra hjälp . . . . . Fa	2,500:—	
150:—	6. b	Sjukvård till personalen . . . . . Fa	150:—	
60:—	e	Olycksfallsförsäkringsavgifter . . Fa	60:—	
1,650: 31	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa . . . . . Fa	1,650:—	27,139:—
75:—	d 2.	Försäkringsavgifter . . . . . Fa	75:—	
100:—	12.	Tidningsprenumeration . . . . . Fa	100:—	
	15.	Övriga kostnader:		
1,200:—	a	Förbrukningsartiklar, som: ej tillhöra annan littera . . . . . Fa	1,200:—	
150:—	b	Telefon och radiolicenser . . . . . Fa	200:—	
600:—	f	Begravningskostnader . . . . . Fa	600:—	2,175:—
5,000:—	{ e 1.	Underhåll av byggnader . . . . . Fa		5,000:—
	4.	Underhåll av inventarier . . . . . Fa		
15,000:—	k 2.	Kosthåll . . . . . Fa	15,000:—	
400:—	3.	Beklädnad . . . . . Fa	400:—	
4,000:—	4.	Sjukvård . . . . . Fa	5,000:—	
600:—	15.	Uppmuntringspenningar . . . . . Fa	600:—	21,000:—
10,000:—	o 1. *	Hyror och arrenden	10,000:—	
6,000:—	2.	Uppvärmning . . . . . Fa	6,000:—	
2,000:—	3.	Belysning och kraft . . . . . Fa	2,000:—	
800:—	4.	Vattenavgifter . . . . . Fa	800:—	
4,600:—	5.	Tvätt och renhållning . . . . . Fa	5,300:—	24,100:—
250:—	u 1. *	Ränta å inventariers bokförda värde	250:—	
500:—	3. *	Avskrivning å inventarier	500:—	750:—
76,713: 31			Kronor	80,164:—
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
600:—	4.	Inköp av inventarier . . . . . Fa	600:—	
600:—			Kronor	600:—
		<i>Verkliga inkomster.</i>		
10,000:—	102.	Ersättning från statsverket	10,000:—	
2,800:—	103.	Ersättning från landstinget	2,000:—	
10,000:—	182.	Ersättning från enskilda personer	11,000:—	
7,000:—	183.	Fattigvården tillkommande pensioner	6,000:—	
3,300:—		Ersättning från personalen för naturaförmåner	3,300:—	
33,100:—			Kronor	32,300:—
		<i>Kapitalinkomster.</i>		
		Skattestat:		
500:—	*	Avskrivning å inventarier	500:—	
500:—			Kronor	500:—

16 B 3. Fattigvård. Öppen vård.

Verkliga utgifter.

12,024:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	12,024:—	
500:—	4.	Semester- och vikariatsarvoden. . Fa	500:—	
12:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter . . Fa	12:—	
636:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa . . . . . Fa	636:—	
1,421: 40	11.	Pensionskostnader . . . . . Fa	1,421:—	
100:—	15.	Cykelslitningsersättning	100:—	14,693:—
	k 2.	Understöd till i staden hemorts- berättigade:		
235,000:—	a	Kontant . . . . . Fa	245,000:—	
5,000:—	b	Matvaror . . . . . Fa	5,000:—	
40,000:—	d	Bränsle . . . . . Fa	40,000:—	
12,000:—	e	Beklädnad . . . . . Fa	12,000:—	
14,000:—	f	Sjukvård . . . . . Fa	14,000:—	
2,100:—	g	Begravningskostnader . . . . . Fa	2,100:—	318,100:—
60,000:—	11.	Fattigvård till i annan kommun hemortsberättigade . . . . . Fa	55,000:—	
16,000:—	12.	Ersättning till främmande kom- muner för fattigvård som ej kan återsökas av statsverket eller landstinget . . . . . Fa	16,000:—	
500:—	13.	Anslag till motarbetande av bett- leriet . . . . . Fa	500:—	
59,000:—	14.	Vårdkostnader att utsökas av landstinget . . . . . Fa	59,000:—	
11,000:—		Understöd och vårdkostnader att utsökas av staten . . . . . Fa	11,000:—	141,500:—
<u>469,293: 40</u>				<u>Kronor 474,293:—</u>

Verkliga inkomster.

10,500:—	102.	Från statsverket	10,500:—
36,000:—	103.	Från landstinget	31,000:—
60,000:—	181.	Från andra samhällen	55,000:—
4,000:—	182.	Från enskilda personer	4,500:—
30,000:—	183. a	Från Kungl. Pensionsstyrelsen (Landst.)	32,000:—
300:—	b	Från Kungl. Pensionsstyrelsen (staten)	300:—
200:—	184.	Understödstagares egendom	200:—
<u>141,000:—</u>			<u>Kronor 133,500:—</u>

16 C 1. Allmän barnavård.

Verkliga utgifter.

25,055: 20	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	24,855:—
115:—	2.	Arvode till barnavårdsmännen . . Fa	60:—
200:—	3.	Tillfälligt skrivbiträde . . . . . Fa	200:—

2,700:—	4. Semester- och vikariatsarvoden.. Fa	4,500:—	
10:—	6. Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	20:—	
880:—	8. Avgifter till Sveriges Kommunal- anställdas pensionskassa	Fa 880:—	
100:—	15. Cykelslittningsersättning	Fa 150:—	30,665:—
300:—	b 1. Kontorsutensilier	Fa 300:—	
600:—	2. Trycksaker	Fa 800:—	
200:—	3. Annonser	Fa 200:—	
1,200:—	4. Telefon, telegram och porto	Fa 1,200:—	2,500:—
1,200:—	d 7. Resekostnader	Fa 1,200:—	
100:—	9. Rättegångskostnader	Fa 100:—	
255:—	12. Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	Fa 275:—	
50:—	15. Övriga kostnader	Fa 50:—	1,625:—
—	e 4. Underhåll av inventarier	Fa	25:—
1,500:—	k 3. Beklädnad	Fa 1,200:—	
7,500:—	4. a Sjukvårdskostnader att utsökas av landstinget	Fa 7,500:—	
400:—	4. b Läkare och medicin	Fa 800:—	9,500:—
	Kostnader för barn:		
16,000:—	k23. a Med hemort i Karlstad (utackor- derade)	Fa 16,000:—	
13,000:—	b Som tillhöra andra kommuner..	Fa 15,000:—	
1,200:—	d För vilka ersättning erhållas av staten	Fa 1,200:—	
28,000:—	e Bidragsförskott (varav $\frac{1}{4}$ utgör kommunens bidrag, $\frac{3}{4}$ erhålles av staten under år 1946 eller senare)	28,000:—	60,200:—
	Ersättning till:		
7,000:—	k 24. a Främmande kommuner	Fa 7,000:—	
6,000:—	b Främmande inrättningar	Fa 6,000:—	
1,500:—	o 1. * Hyror	1,500:—	
—	182 f/43. $\frac{3}{4}$ av återbetalda bidragsförskott att redovisas till staten	500:—	15,000:—
115,065: 20		Kronor	119,515:—

Verkliga inkomster.

	Ersättning från Statsverket:		
1,500:—	102. a Skyddsuppfostran enl. 62 § Bvl.	1,500:—	
16,000:—	b Bidragsförskott	12,000:—	13,500:—
7,000:—	103. Landstinget	5,000:—	
10,000:—	182. a Främmande kommuner	14,000:—	
5,300:—	b Enskilda personer för barn, vilka icke åtnjuta bidragsförskott	6,000:—	
6,000:—	f Av barnafäder återbetalt bidragsför- skott	10,000:—	

700:—	f/43. Av personer återbetalda bidragsförskott avseende år 1943 och tidigare	700:—	
2,000:—	g Av Karlstads barnavårdsnämnd beviljade bidragsförskott för omhändertagna barn	2,000:—	
3,500:—	h Kungl. Pensionsstyrelsen	3,500:—	
1,500:—	i Av främmande kommuner beviljade bidragsförskott för omhändertagna barn	1,500:—	42,700:—
53,500:—		Kronor	56,200:—

16 C 2. Barnhem.

Verkliga utgifter.

11,072: 61	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	13,323:—	
—		2. Arvode till läkare	500:—	
375:—		4. Semester- och vikariatsarvoden.. Fa	600:—	
100:—		6. d Läkare och sjukvård	Fa 100:—	
10:—		e Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	20:—	
915:—		8. Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	Fa 915:—	
50:—		15. Cykelslittningsersättning	50:—	15,508:—
—	b	1. Kontorsutensilier	Fa 25:—	
170:—		4. Telefon, telegram och porto	Fa 170:—	195:—
10:—	d	1. Skatter	Fa 10:—	
57:—		2. Försäkringsavgifter	Fa 57:—	
300:—		7. Resekostnader	Fa 200:—	
35:—		12. Tidningsprenumeration, tidskrifter och dylikt	Fa 35:—	
950:—		15. Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan littera	Fa 1,200:—	1,502:—
800:—	e	1. Underhåll av byggnader	Fa 1,000:—	
200:—		4. Underhåll av inventarier	Fa 200:—	
1,000:—		8. Underhåll av parken	Fa 1,200:—	2,400:—
9,000:—	k	2. Kosthåll	Fa 10,000:—	
1,500:—		Beklädnad:		
200:—		3. a Barn	Fa 2,000:—	
450:—		b Mödrar	Fa 200:—	
300:—		4. Sjukvård och medicin	Fa 600:—	
—		15. a Flitpenningar	Fa 300:—	
—		b Leksaker	Fa 100:—	13,200:—
3,500:—	o	1. Hyror	660:—	
300:—		2. Uppvärmning	Fa 3,500:—	
500:—		3. Belysning	Fa 300:—	
1,200:—		4. Vattenavgifter	Fa 600:—	
—		5. Tvätt och renhållning	Fa 1,200:—	6,260:—

200:—	q	Inköp av furage	Fa	50:—
50:—	u	1. * Räkta å inventariers bokförda värde	50:—	
300:—		3. * Avskrivning å inventarier	300:—	350:—
<u>33,544: 61</u>			<u>Kronor</u>	<u>39,465:—</u>
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>		
		Skattestat:		
900:—	4.	Inköp av inventarier	Fa	900:—
<u>900:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>900:—</u>
		<i>Verkliga inkomster.</i>		
		Ersättning från:		
100:—	102.	Statsverket		100:—
2,000:—	182. d 1	Främmande kommuner		3,000:—
3,000:—	182.	2 Enskilda personer		3,000:—
3,300:—	e	Bidrag från Axel Sandwalls donationsfond		3,300:—
1,575:—	201.	Personalinkomster (kost- och hyresersättning)		1,550:—
<u>9,975:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>10,950:—</u>
		<i>Kapitalinkomster.</i>		
		Skattestat:		
300:—	*	Avskrivning å inventarier		300:—
<u>300:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>300:—</u>

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

		<i>Verkliga utgifter.</i>		
600:—	a	1. Avlöningar enligt lönestaten	600:—	
150:—		2. Revisionsarvode	150:—	
—		6. Olycksfallsförsäkringsavgifter .. Fa	150:—	900:—
3,000:—	d	Övriga administrationskostnader	Fa	3,000:—
1,000:—	k 26.	Arbetslöshetshjälp:		
	b	Arbetslösas placering å främmande arbetsplatser samt dagavgifter	Fa 30,000:—	
20,000:—	d	Dagunderstöd	Fa 15,000:—	
2,000:—	f	Hyresbidrag	Fa 2,500:—	
500:—	g	Understöd till elever vid verkstadsskolor och beredskapskurser	Fa 2,500:—	50,000:—
800:—	o	Lokalkostnader		800:—
6,000:—	v 25.	Anslag till bedrivande av matavfallsinsamlingen	Fa 5,000:—	
150,000:—		Anslag till lindrande av arbetslösheten	Fa 100,000:—	105,000:—
<u>184,050:—</u>			<u>Kronor</u>	<u>159,700:—</u>

Verkliga inkomster.

	102. Statsbidrag:		
	b	Arbetslösas placering å främmande arbetsplatser samt dagavgifter	6,000:—
4,000:—	d	Dagunderstöd	3,000:—
400:—	f	Hyresbidrag	500:—
375:—	g	Understöd till elever etc.	1,250:—
<u>4,775:—</u>			<u>Kronor 10,750:—</u>

16 F. Nykterhetsvård.

Verkliga utgifter.

1,500:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	2,100:—	
50:—	3.	Renskrivningskostnader	Fa 50:—	
1:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgift	Fa 1:—	2,151:—
350:—	b	Kontorskostnader	Fa 350:—	
1,600:—	k 25. a	Interneringskostnader	Fa 1,600:—	
1,000:—	b	Utrustningspersedlar	Fa 1,250:—	
200:—	d	Resekostnader	Fa 200:—	
150:—	e	Läkarundersökningar	Fa 150:—	
50:—	f	Övriga	Fa 50:—	
—	g	Övervakningskostnader	Fa 600:—	3,850:—
<u>4,901:—</u>			<u>Kronor 6,351:—</u>	

v *Kapitalutgifter.*

		Skattestat:	
730:—	4.	Inköp av inventarier	—
<u>730:—</u>			<u>Kronor —</u>

Verkliga inkomster.

650:—	102.	Statsbidrag	500:—
<u>650:—</u>			<u>Kronor 500:—</u>

16 H. Social hemhjälpverksamhet.

Verkliga utgifter.

5,410:—	a 1.	Ävlöningar enligt lönestaten	10,825:—	
—	2.	Arvode till nämndens ordförande ..	300:—	
1,000:—	3.	Tillfällig personal	Fa 2,000:—	
10:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter ..	Fa 20:—	
400:—	8.	Avgifter till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa	Fa 800:—	
100:—	15.	Velocipedslitningsersättning	Fa 200:—	14,145:—

100:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa	100:—	
—	2.	Trycksaker	Fa	50:—	
50:—	3.	Annonser	Fa	100:—	
275:—	4.	Telefon, telegram och porto	Fa	630:—	880:—
25:—	d 15. a	Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan littera			25:—
<hr/> 7,370:—				Kronor	15,050:—
		<i>Verkliga inkomster.</i>			
200:—	137.	Ersättning för hemhjälp			200:—
200:—				Kronor	200:—

16 Ö. Socialvård. Övriga ändamål.

Verkliga utgifter.

6,000:—	a	Barnkrubban		6,000:—	
800:—	11.	Pensionskostnader		838:—	
300:—	b	Vita Bandet		300:—	
100:—	d	Värmlands läns blindförening		100:—	
250:—	e	Nykterhetsföreningarna		250:—	
300:—	f	Motorförarnas Helnykterhetsförbund		300:—	
—	g	Karlstads Nykterhetsvänners Representantkommitté		500:—	
<hr/> 7,750:—				Kronor	8,288:—

18 A. Folkpensionering.

Verkliga utgifter.

		I. Pensionsnämnderna:			
4,000:—	a 1.	Arvoden till ordförandena enligt lönestat	4,000:—		
350:—	2.	Arvode till ledamöter	Fa	350:—	
3:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgifter ..	Fa	5:—	
150:—	b	Kontorskostnader	Fa	150:—	
50:—	d 12.	Prenumerationskostnader	Fa	75:—	
1,500:—	o 1. *	Hyra för lokal		1,500:—	
		II. Övriga utgifter:			
177,000:—	d 15. b	Pensionstillägg och understöd ..	Fa	210,000:—	
13,000:—	d	Kommunala pensionstillägg och sjukvårdsbidrag (att utbetalas genom fattigvården)	Fa	15,000:—	
<hr/> 196,053:—				Kronor	225,000:—
				Kronor	231,080:—

18 B. Sjukförsäkring.

Verkliga utgifter.

		Bidrag till:	
	a	Karlstads Erkända Sjukkas, 2 kr. per medlem	
	b	Karlstads Mekaniska Verkstads erkända sjuk-	
		kassa, 2 kr. pr medlem	
	d	Svenska Typografförbundets erkända Central-	
		sjukkas Karlstadsavdeln., 2 kr. pr medlem	
	e	Karlstads Spinneri- & Väveri A.-Bol. arbetares	
		sjuk- och begravningskassa, 1 kr. pr medlem	
	f	C. J. Wennbergs Mek. Verkstads arbetares un-	
		derstödsförening, 1 kr. pr medlem	
	g	Möbelaktiebolaget Larsson & C:o arbetares sjuk-	
		kassa, 1 kr. pr medlem	
	h	Aktiebolaget Walfriid Svensson & C:o Möbelfa-	
		briks arbetares sjukkas, 1 kr. pr medlem . .	
22,000:—	i	Avdelning n:o 115 av Framtidsförbundets sjuk-	22,000:—
		kassa i Karlstad, 1 kr. pr medlem	
	j	Sveriges träarbetares erkända centralsjukkas	
		lokalavdelning n:o 29, 2 kr. pr medlem	
	k	Karlstads arbetareförenings understödsförening,	
		bildad före 1934, 1 kr. pr medlem	
	l	Säveåns Aktiebolags arbetares sjuk- och begrav-	
		ningskassa, 1 kr. pr medlem	
	m	Avdelning n:o 689 av Framtidsförbundets sjuk-	
		kassa i Edsgatan, 1 kr. pr medlem	
	n	Avdelning n:o 1384 av Framtidsförbundets sjuk-	
		kassa i Alster, 1 kr. pr medlem	
	o	Aktiebolaget J. P. Nyströms Orgel- och Piano-	
		fabriks lokalsjukkas, 1 kr. pr medlem	
22,000:—			Kronor 22,000:—

19 A. Kristidsnämnd.

Verkliga utgifter.

15,355:—	a 1.	Avlöningar enligt lönestaten	14,155:—	
12,000:—	3.	Tillfällig personal	Fa 12,000:—	
50:—	6.	Olycksfallsförsäkringsavgift	Fa 50:—	26,205:—
500:—	b 1.	Kontorsutensilier	Fa 500:—	
500:—	2.	Trycksaker	Fa 500:—	
1,600:—	3.	Annonser	Fa 1,600:—	
500:—	4.	Telefon och telegram	Fa 500:—	3,100:—
50:—	d 15. a	Förbrukningsartiklar, som ej till-		
		höra annan littera	Fa 50:—	
200:—	ö	Övriga utgifter	Fa 200:—	250:—

50:—	e	Underhåll av inventarier	Fa	50:—	
2,000:—	o	* Lokalkostnader		2,000:—	
—	u	1. * Räkta å inventariers bokförda värde	100:—		
—		3. * Avskrivning å inventarier	200:—	300:—	
<hr/> 32,805:—				<hr/> Kronor	31,905—
	v	<i>Kapitalutgifter.</i>			
		Skattestat:			
1,500:—	4.	Inköp av inventarier	Fa	400:—	
<hr/> 1,500:—				<hr/> Kronor	400:—
		<i>Kapitalinkomster.</i>			
		Skattestat:			
—	*	Avskrivning å inventarier		200:—	
<hr/> —				<hr/> Kronor	200:—

19 B. Hyresnämnd.

Verkliga utgifter.

5,650:—	a	2. Arvoden och ersättningar	Fa	5,650:—	
300:—		3. Skrivbiträde m. m.	Fa	300:—	5,950:—
50:—	b	1. Kontorsutensilier	Fa	50:—	
200:—		2. Trycksaker	Fa	200:—	
150:—		3. Annonser	Fa	150:—	
500:—		4. Telefon och porto	Fa	500:—	900:—
150:—	d	7. Resekostnader	Fa	150:—	
25:—		12. Litteratur	Fa	25:—	175:—
100:—	ö	Övriga omkostnader	Fa	100:—	
<hr/> 7,125:—				<hr/> Kronor	7,125:—

20. Finansförvaltning.

Verkliga utgifter.

		Räntor och lånekostnader:			
472,780: 32		Räkta å upplånat kapital	Fa	467,993: 09	
21,000:—		Räkta å tillfälliga lån		—	467,993: 09
		Anslag till särskilda ändamål:			
—		Ersättning till Forshaga köping		1,077: 93	
150: 72		Ersättning till Mellansysslets Tingslag..		—	
2,000:—		Hyresersättning till 1:e Komministern..		2,000:—	3,077: 93
		Medel till oförutsedda utgifter:			
500,000:—		Anslag till stadsfullmäktiges förfogande		500,000:—	
44,261: 95		Anslag till drätselkammarens förfogande		48,650: 30	548,650: 30

	Egna fonder och reservationer:		
	För kulturella ändamål reserverade medel:		
12,500:—	Kulturfonden	Fa	12,500:—
—	Avsättning till skatteregleringsfonden..		<u>180,000:—</u> 192,500:—
	Skatter och rättigheter:		
850,000:—	Skatteavkortningar		—
300,000:—	Avsättning till delcrederekonto		—
20,000:—	Restitution å kommunalskatt		<u>20,000:—</u> 20,000:—
<u>2,222,692: 99</u>			<u>Kronor 1,232,221: 32</u>
	Kapitalutgifter.		
	Skattestat:		
	Upplånat kapital:		
798,126: 28	Avbetalning å lån att bestridas genom uttaxering		<u>847,863: 97</u>
<u>798,126: 28</u>			<u>Kronor 847,863: 97</u>
	Fondstat:		
	Upplånat kapital:		
	Avbetalning å lån att bestridas med medel från amorteringsfonden:		
2,849: 48	för järnvägslån		2,959: 55
23,063: 58	för byggnadslån		25,162: 74
400: 61	för Färjestadslånet och liknande		<u>849: 98</u> 28,972: 27
<u>26,313: 67</u>			<u>Kronor 28,972: 27</u>
	Verkliga inkomster.		
	Överskott mot skattestat:		
356,840: 51	Överskott för år 1943		<u>424,585: 25</u>
<u>356,840: 51</u>			<u>Kronor 424,585: 25</u>
	Räntor och lånekostnader:		
	* Räntor från andra förvaltningar:		
—	Stadsrevision		90:—
3,000:—	Drätselkammare		4,000:—
—	Magistrat och rådhusrätt		400:—
1,000:—	Polisväsen och fångvård		1,500:—
—	Mantalskrivnings- taxerings- och upp- bördsverk		450:—
600:—	Byggnads- och stadsplaneväsen		1,000:—
336: 85	Civilförsvaret		350:—
—	Familjebidrag		200:—
500:—	Stadsbrandväsen		700:—
3,550:—	Brandskydd. Övriga ändamål		3,100:—
318,000:—	Förvaltningsfastigheter		330,000:—
37,000:—	Exploateringsfastigheter		37,000:—
27,000:—	Jordbruksfastigheter		30,000:—

25,000:—	Hyresfastigheter	25,000:—	
22,500:—	Bostadsförsörjning för åldringar och änkor	22,500:—	
4,415:—	Fastighetsförvaltning. Övriga ändamål	4,410:—	
—	Gatu- och parkförvaltning. Gemensam förvaltning	100:—	
12,000:—	Övriga ändamål. Centralförråd	12,000:—	
58,590:71	Hamn	55,722:46	
50,000:—	Gasverk	45,000:—	
103,000:—	Elektricitetsverk	100,000:—	
53,844:29	Elektricitetsverk (Kohlsäterslänen) ...	45,017:28	
—	Allmän hälso- och sjukvård	85:—	
77,000:—	Vattenledningsverk	77,000:—	
90,000:—	Avloppsverk	95,000:—	
—	Renhållningsväsen	250:—	
500:—	Varmbadhus och tvättinrättningar	500:—	
50:—	Saluhall	50:—	
120:—	Köttbesiktningsbyrå	120:—	
3,300:—	Folkskola och fortsättningsskola	3,500:—	
1,200:—	Kommunal flickskola	1,200:—	
67,000:—	Allmänt läroverk	67,000:—	
350:—	Yrkesundervisning	500:—	
475:—	Centralbibliotek	475:—	
1,500:—	Fattigvård. Slutet	1,500:—	
250:—	Fattigvård. Stagnellska sjukhemmet....	250:—	
50:—	Barnhem	50:—	
—	Kristidsnämnd	100:—	966,119:74
4,155:23	Aktiebolaget Smålägenheter	3,013:22	
22,000:—	Subventionslån	20,000:—	
1,146:74	Kyrkorådet	550:24	
10,000:—	Fondröntan (Donationsjordsfonden) ...	10,000:—	
1,000:—	Bankräntor	1,000:—	34,563:46
1,000,433:82			Kronor 1,000,683:20
Skatter och rättigheter:			
4,954,636:92	Allmän kommunalskatt: 561,759:37		
	skattekrönor å		
	varav beräknas inflyta:		
—	Skatterestantier	350,000:—	
2,646:82	Skogsaccis	3,931:40	
13,500:—	Hundskatt	14,000:—	
100,000:—	Nöjesskatt	100,000:—	
500:—	Artistskatt	500:—	
500:—	Bötesandelar	500:—	
10,000:—	Tolagsmedel	10,000:—	
132:66	Tullfrihetsersättning	132:66	
8,000:—	Stämmoböter	8,000:—	487,064:06
5,089,916:40			Kronor

Kapitalinkomster.**Skattestat:****Utlånat kapital:**

3,760: 25	Avbetalning å lån till Aktiebolaget Smålägenheter ..	3,496: 43
30,291: 59	Avbetalning å subventionslån	31,000: —
196,155: 71	* Elektricitetsverket (Kohlsäterslånen)	204,982: 72
64,793: 70	* Hamnen	67,701: 95
—	Kyrkorådet	596: 50
<u>295,001: 25</u>		<u>Kronor 307,777: 60</u>

Fondstat:**Egna fonder och reservationer:**

26,313: 67	Disponerat ur amorteringsfonderna	28,972: 27
<u>26,313: 67</u>		<u>Kronor 28,972: 27</u>

Bilagor till
Utgifts- och inkomst-
staten

Lönestat för år 1945.

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönefr.	Löne-klass	Lön	Intjänta älderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag för 1945
				Antal	Belopp					
1 A. Stadsfullmäktige o. deras beredningar.										
Sekreterare (Roth)	—	—	—	—	—	2,000:—	—	2,000:—	—	2,000:—
Lönenämndens ordförande	—	—	—	—	—	600:—	—	600:—	—	600:—
Kronor										2,600:—
1 B. Stadsrevision.										
Stadsrevisor (Jonsson)	25	27 II	5,640:—	2	480:—	—	—	6,120:—	1	6,120:—
Kontorsbiträde	—	—	—	—	—	—	—	2,400:—	1	2,400:—
Rörligt tillägg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,340:—
Kristillägg å biträdets lön	—	—	—	—	—	—	—	—	—	504:—
Kronor										13,364:—
1 C. Drätselkammare.										
Ordförande	—	—	—	—	—	3,000:—	—	3,000:—	—	3,000:—
Stadskamrer (Wendt)	33	34 II	7,800:—	1	300:—	—	—	8,100:—	1	8,100:—
Stadskassör (Löfgren)	20	22 II	4,440:—	2	480:—	—	—	4,920:—	1	4,920:—
1:ste Stadsbokhållare (Ekestubbe)	17	21	3,720:—	4	960:—	—	—	4,680:—	1	4,680:—
Stadsbokhållare (Forsell) ¹⁾	13	17	235:—	4	75:—	—	—	310:—	1	310:—
d:o (Holmgren)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
d:o (Malm)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
d:o (Westerlind)	13	14 I	2,820:—	1	2) ^{135:—}	—	—	2,955:—	1	2,955:—
d:o (Vakant) ³⁾	13	13 I	2,585:—	—	—	—	—	2,585:—	1	2,585:—
Bokhållare (Andersson)	9	11 III	2,100:—	2	360:—	—	—	2,460:—	1	2,460:—
1:ste Kontorist (Carlsson)	8	12	1,980:—	4	660:—	—	—	2,640:—	1	2,640:—
Kontorist (Möller)	8	12	1,980:—	4	660:—	—	—	2,640:—	1	2,640:—
d:o (Lidbjörk)	8	10 I	1,980:—	2	300:—	—	—	2,280:—	1	2,280:—
d:o (Carlsson) ⁴⁾	6	9 III	1,740:—	3	360:—	—	—	2,100:—	1	2,100:—
d:o (Nilsson)	6	6 II	1,740:—	—	—	—	—	1,740:—	1	1,740:—
Automatinkassare (Skoglund)	6	7 I	1,740:—	1	120:—	—	—	1,860:—	1	1,860:—
Stadsombudsman (Palmér)	34	35 II	8,100:—	1	300:—	—	—	8,400:—	1	8,400:—
Stadsnotarie (Tunel)	22	22 III	4,920:—	—	—	—	—	4,920:—	1	4,920:—
Kontorist (Karlsson)	8	9 II	1,980:—	1	120:—	—	—	2,100:—	1	2,100:—
d:o (Rinman)	6	6 I	1,740:—	—	—	—	—	1,740:—	1	1,740:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42,710:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löne-klass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
Extra personal:										
Kontorist (Holmgren, S.-O.) ⁵⁾	—	—	2,448:—	—	—	—	—	2,448:—	—	2,448:—
d:o (Strand) ⁵⁾	—	—	2,448:—	—	—	—	—	2,448:—	—	2,448:—
d:o (Andersson) ⁵⁾	—	—	2,256:—	—	—	—	—	2,256:—	—	2,256:—
d:o (Carlbäck) ⁵⁾	—	—	2,244:—	—	—	—	—	2,244:—	—	2,244:—
d:o (Rosenberg) ⁵⁾	—	—	1,836:—	—	—	—	—	1,836:—	—	1,836:—
Springpojkar ⁶⁾	—	—	2,000:—	—	—	—	—	2,000:—	—	2,000:—
Extra biträden	—	—	4,000:—	—	—	—	—	4,000:—	—	4,000:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,368:—
									Kronor	129,180:—
1) Pensionerad den 1 februari 1945.										
2) 1:sta ålderstillägget fr. o. m. 1 april 1945.										
3) Vakant fr. o. m. den 1 febr. 1945.										
4) Tjänstgör å Stadsfogdekontoret.										
5) Rörligt tillägg enl. ramavtalet.										
6) Utan rörligt tillägg.										
2 A. Magistrat och Rådhusrätt.										
Borgmästare (Lindskog)	—	—	17,000:—	2	2,000:—	—	—	1)19,000:—	1	19,000:—
1:ste Rådman (Mæchel)	—	—	11,000:—	2	1,000:—	—	—	2)12,000:—	1	12,000:—
2:dre Rådman (Jacobsson)	—	—	11,000:—	2	1,000:—	—	—	2)12,000:—	1	12,000:—
3:dje Rådman (Karell)	—	—	11,000:—	—	—	—	—	2)11,000:—	1	11,000:—
Kanslist (Nyqvist)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
d:o (Andersson)	13	17	2,820:—	4	3)780:—	—	—	3,600:—	1	3,600:—
Kontorist (Bergman)	6	10	1,740:—	4	4)405:—	—	—	2,145:—	1	2,145:—
d:o (Larsson)	6	7 III	1,740:—	1	120:—	—	—	1,860:—	1	1,860:—
d:o (Lindgren)	6	7 II	1,740:—	1	120:—	—	—	1,860:—	1	1,860:—
Rådhusvaktmästare (Svensson)	10	11 II	2,280:—	1	180:—	—	—	2,460:—	1	2,460:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,710:—
									Kronor	90,355:—
1) Rörligt tillägg å kr. 7,200:— med ½ % av det tal, varmed levnadskostnadsindex överstiger 185.										
2) Rörligt tillägg å kr. 7,200:— med ½ % av det tal, varmed levnadskostnadsindex överstiger 171.										
3) 4:de ålderstillägget fr. o. m. 1/7 1945.										
4) 4:de ålderstillägget fr. o. m. 1/10 1945.										

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag för 1945
			Antal	Belopp					
2 B 1. Polisväsen och fängvård.									
Kriminalkommissare P. Zandén	—	4,500:—	3	1,350:—	—	1)275:—	6,125:—	1	6,125:—
Poliskommissarie J. L. Bergdahl	—	4,500:—	3	1,350:—	—	1)275:—	6,125:—	1	6,125:—
Kriminalöverkonstaplar:									
A. Jansson, P. H. Jansson	—	3,250:—	3	975:—	—	1)225:—	4,450:—	2	8,900:—
K. H. Ohlsson	—	3,050:—	3	915:—	2)360:—	1)225:—	4,550:—	1	4,550:—
Överkonstaplar:									
G. Malmby, A. G. Sköld, H. Örtberg, C. G. Aslund, J. A. Wingren, vakant ..	—	3,050:—	3	915:—	—	1)225:—	4,190:—	6	25,140:—
Bitr. överkonstaplar:									
G. A. Carlson	—	2,850:—	3	855:—	—	1)225:—	3,930:—	1	3,930:—
N. A. Hallin	—	2,850:—	2	570:—	—	1)225:—	3,645:—	1	3,645:—
Kriminalkonstaplar:									
E. Andersson, O. Lindqvist, J. Holm, E. Kjellberg, S. Rosenberg, G. A. Holm, E. Modin, vakant	—	2,850:—	3	855:—	—	1)225:—	3,930:—	8	31,440:—
R. Israelsson	—	2,850:—	1	285:—	—	1)225:—	3,360:—	1	3,360:—
Poliskonstaplar:									
Asker, Stejnäck, Johannesson, Gewert, Wahl, Fransson, C. E. Carlsson, Fall- berg, Boman, Eriksson, Forsén	—	2,600:—	3	780:—	—	3)	3,380:—	11	37,180:—
F. L. Carlsson ⁴⁾	—	2,600:—	2 III	585:—	—	3)	3,185:—	1	3,185:—
Dahlström, Törnqvist, Ander, Thåström, Berggren	—	2,600:—	2	520:—	—	3)	3,120:—	5	15,600:—
Bergström ⁵⁾	—	2,600:—	1 II	390:—	—	3)	2,990:—	1	2,990:—
Aberg, Blomberg, Hedén, Nilsson, Modh, Ekehäll, Hammar, Guldbbrandsson, Rahm, Djerf, A. Janson, Lundell, Björk, Strååt ⁶⁾	—	2,600:—	1 III	325:—	—	3)	2,925:—	14	40,950:—
Hedesund, Asker, Dahl	—	2,600:—	1	260:—	—	3)	2,860:—	3	8,580:—
Vakant	—	2,600:—	—	—	—	3)	2,600:—	1	2,600:—
Extra Konstaplar:									
J. A. Larsson	—	2,600:—	3	780:—	—	3)	3,380:—	1	3,380:—
Gullö, K. G. Jansson	—	2,600:—	1	260:—	—	3)	2,860:—	2	5,720:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
Extra personal:										
Kontorist (Willsson) ⁴⁾	—	—	2,052:—	—	—	—	—	2,052:—	1	2,052:—
Skrivbiträde ⁵⁾	—	—	1,680:—	—	—	—	—	1,680:—	1	1,680:—
Rörligt tillägg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	445:—
									Kronor	34,190:—
1) 3:dje ålderstillägget fr. o. m. 1/7 1945.										
2) 2:dra ålderstillägget fr. o. m. 1/7 1945.										
3) 3:dje ålderstillägget fr. o. m. 1/4 1945.										
4) Rörligt tillägg enligt ramavtalet.										
5) Utan rörligt tillägg.										
3 C. Exekutionsväsen.										
Stadsfogde (Ellwén)	—	—	4,000:—	2	800:—	—	2,400:—	7,200:—	1	7,200:—
Exekutionsbiträde (Sjöström)	12	16	2,640:—	4	840:—	—	—	3,480:—	1	3,480:—
d:o (E. G. Carlsson)	12	16	2,640:—	4	840:—	—	—	3,480:—	1	3,480:—
d:o (Sonnö)	12	13	2,640:—	1	180:—	—	—	2,820:—	1	2,820:—
d:o (Emanuelsson)	12	13	2,640:—	1	180:—	—	—	2,820:—	1	2,820:—
d:o (Forsberg)	12	15	2,640:—	3	600:—	—	—	3,240:—	1	3,240:—
d:o (M. Carlsson)	12	12	2,640:—	—	—	—	—	2,640:—	1	2,640:—
Extra exekutionsbiträden ⁵⁾	—	—	1,680:—	—	—	—	—	3,360:—	2	3,360:—
1:ste Kontorist (Sjölin) ¹⁾	8	10	1,980:—	2	300:—	—	—	2,280:—	1	2,280:—
Extra Kontorsbiträde (Ek) ²⁾	—	—	3,300:—	—	—	—	—	3,300:—	1	3,300:—
d:o d:o (Johansson) ³⁾	—	—	2,100:—	—	—	—	—	2,580:—	1	2,580:—
d:o d:o (Olsson) ⁴⁾	—	—	3,000:—	—	—	—	—	3,000:—	1	3,000:—
Rörligt tillägg, 67 %	—	—	—	—	—	—	—	17,795:—	—	17,795:—
									Kronor	57,995:—
1) Fröken Sjölin beräknas bliva uppflyttad i 8:e lönegruppen, där hon vid uppgörandet av detta förslag hänförts till löneklass, som upptager samma avlöning hon f. n. har.										
2) Beträffande fröken Ek hänvisas till skrift (Bil. A).										
3) Beträffande fröken Johansson hänvisas till skrift (Bil. B).										
4) Beträffande fröken Olsson har extra anslag efter Kr. 250:— i mån. utgått innevarande år.										
5) Ang. detta anslag hänvisas till blif. skrift (Bil. O).										

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löne-klass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
4. Byggnads- och stadsplaneväsen.										
Stadsarkitekt (Lagergren)	23	27	5,160:—	4	960:—	—	—	6,120:—	1	6,120:—
Stadsingenjör (Grude)	23	26	5,160:—	3	1)600:—	—	—	5,760:—	1	5,760:—
Ritare (Strömwall)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
1:ste Mätare (Tränck)	14	18	3,000:—	4	960:—	—	—	3,960:—	1	3,960:—
2:dre Mätare (Andersson)	13	17	2,800:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Mätarebiträde (Eriksson)	9	11 III	2,100:—	2	360:—	—	—	2,460:—	1	2,460:—
Ritbiträde (Qvarnström)	9	10 III	2,100:—	1	180:—	—	—	2,280:—	1	2,280:—
Karriterska (Westman)	8	10 II	1,980:—	2	300:—	—	—	2,280:—	1	2,280:—
Ritare (Hedlund)	13	16 III	2,820:—	3	660:—	—	—	3,480:—	1	3,480:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23,480:—
Extra personal:										
Mätbiträde (Thomasson) ²⁾	—	—	2,640:—	—	—	—	—	2,640:—	—	2,640:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	550:—
								Kronor		60,450:—
1) 3:dje ålderstillägget fr. o. m. 1/7 1945.										
2) 20,7 % rörligt tillägg.										
5 C. Familjebidrag.										
Ordföranden Eric Ericson	—	—	—	—	—	2,400:—	—	2,400:—	1	2,400:—
Exp.-förestånd. Iris Dahl	—	—	4,200:—	—	—	—	—	4,200:—	1	4,200:—
Kontorsbiträden	—	—	17,700:—	—	—	—	—	17,700:—	6	17,700:—
Skrivbiträden	—	—	7,140:—	—	—	—	—	7,140:—	3	7,140:—
								Kronor		31,440:—
6 A 1. Stadsbrandväsen.										
Brandchef (Engström)	26	30	5,880:—	4	1,020:—	—	1)200:—	7,100:—	1	7,100:—
Vice Brandchef (Wahlström)	17	17 III	3,720:—	—	—	—	1)200:—	3,920:—	1	3,920:—
Yrkeskåren:										
Brandmästare (Kylberg)	16	18 III	3,480:—	2	480:—	—	1)200:—	4,160:—	1	4,160:—
Verkmästare (Stålbom)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	1)200:—	3,920:—	1	3,920:—
1:ste Brandförman (Lindh)	12	16	2,640:—	4	840:—	—	1)200:—	3,680:—	1	3,680:—
Brandförman (Åkervall)	12	16	220:—	4	70:—	—	1) 16:66	306:66	1	306:66

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löne-klass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
Brandförman (Back, Jansson, Johansson)	12	16	2,640:—	4	840:—	—	1)200:—	3,680:—	3	11,040:—
Brandförman (vakant)	12	16	2,640:—	4	840:—	—	1)200:—	3,680:—	1	3,680:—
Brandmän (Kraft, Nilsson, Karlsson, Olsson, Back)	11	15	2,460:—	4	780:—	—	1)200:—	3,440:—	5	17,200:—
Brandmän (Forsell, A. Larsson, Kull)	11	14 III	2,460:—	3	540:—	—	1)200:—	3,200:—	3	9,600:—
Brandman (Lindh)	11	14 II	2,460:—	3	540:—	—	1)200:—	3,200:—	1	3,200:—
Brandman (Ihl)	11	14 I	2,460:—	3	2)405:—	—	1)200:—	3,065:—	1	3,065:—
Brandman (B. Forsell)	11	13 III	2,460:—	2	360:—	—	1)200:—	3,020:—	1	3,020:—
Brandman (Henriksson)	11	13 I	2,460:—	2	3)315:—	—	1)200:—	2,975:—	1	2,975:—
Brandman (Löved)	11	13 I	2,460:—	2	4)270:—	—	1)200:—	2,930:—	1	2,930:—
Brandmän (Johansson, Måve)	11	12 III	2,460:—	1	180:—	—	1)200:—	2,840:—	2	5,680:—
Brandmän ⁵⁾	11	11 I	2,460:—	—	—	—	1)200:—	2,660:—	4	10,640:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73,503:—
Borgarbrandkåren:										Kronor 169,619: 66
Brandchef (Engström)	—	—	—	—	—	5)300:—	—	300:—	1	300:—
Borgarbrandman	—	—	—	—	—	5)130:—	—	130:—	28	3,640:—
										Kronor 3,940:—
1) Beklädnadsbidrag jämte fria utryckningspersedlar.										
2) Tredje ålderstillägget fr. o. m. 1/10 1945.										
3) Andra ålderstillägget fr. o. m. 1/4 1945.										
4) Andra ålderstillägget fr. o. m. 1/7 1945.										
5) Fri tjänstebeklädnad.										
6) Beroende på Stadsfullmäktiges beslut.										
7. Fastighetsförvaltning.										
A. Gemensam förvaltning.										
Fastighetsförvaltare (Feldt)	21	25	4,680:—	4	960:—	—	1)1,000:—	6,640:—	1	6,640:—
Ritare och kontorist (Bothén)	11	11 III	2,460:—	—	—	—	—	2,460:—	1	2,460:—
Vaktmästare (Berg) V-milo	10	13 I	2,280:—	3	2)405:—	—	—	2,685:—	1	2,685:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,995:—
										Kronor 19,780:—
1) Automobiliättningsersättning.										
2) 3:dje ålderstillägget fr. o. m. 1/10 1945.										

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
7 D 2. Skogar.										
Skogsförvaltare (Darle)	—	—	—	—	—	800:—	—	800:—	—	800:—
									Kronor	800:—
8. Gatu- och parkförvaltning.										
A. Gemensam förvaltning.										
Byggnadschef (Björkman)	37	41	1) 4,500:—	4	1,100:—	—	—	5,600:—	1	5,600:—
Byggnadschefsassistent (Forsgren)	24	28	2) 3,600:—	4	640:—	—	—	4,240:—	1	4,240:—
Byggnadsbokhållare (Elleson)	15	19	2) 1,620:—	4	480:—	—	—	2,100:—	1	2,100:—
Gatufogde (Andersson)	20	24	4,440:—	4	960:—	—	—	5,400:—	1	5,400:—
Gatuförman (Wiklund)	14	17 I	3,000:—	3	3) 660:—	5) 800:—	4)	4,460:—	1	4,460:—
Stadsträdgårdsmästare (Glinge)	17	21	3,720:—	4	960:—	—	—	4,680:—	1	4,680:—
Kontorist (Enström)	8	10 III	1,980:—	2	300:—	—	—	2,280:—	1	2,280:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17,490:—
									Kronor	46,250:—
1) Resterande lön återfinnes å 9 A 3, 11 A, 13 A och 13 B.										
2) Resterande lön återfinnes å 13 A.										
3) 3:dje ålderstillägget fr. o. m. 1/4 1945.										
4) Velocipedslitningsersättning Kr. 50:—.										
5) Personligt tilläggsarvode å Kr. 800:— såsom gatuförman, utan dyrtidstillägg.										
8 Ö. Centralförråd.										
Förrådsförvaltare (Svärd)	14	18	3,000:—	4	960:—	—	—	3,960:—	1	3,960:—
Förrådsbokhållare (Holmgren)	10	13 II	2,280:—	3	540:—	—	—	2,820:—	1	2,820:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,905:—
									Kronor	11,685:—
9 A 3. Hamn.										
Sekreterare (Bengzon)	—	—	—	—	—	400:—	—	400:—	—	1) 400:—
Hamnkassör (Bengzon)	—	—	4,000:—	—	—	—	—	4,000:—	1	1) 4,000:—
Hamningenlör (Björkman)	—	—	2,000:—	—	100:—	—	—	2,100:—	1	2,100:—
Hamnbokhållare (Öhström)	12	16	2,640:—	4	840:—	—	—	3,480:—	1	3,480:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
Hamnkaptan (Ros)	19	20	4,200:—	1	240:—	—	2) 3) 4)	4,440:—	1	4,440:—
Hamnförman (Öberg)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	3)	3,720:—	1	3,720:—
Slussvakt ⁵⁾ (Vakant)	7	7	1,860:—	—	—	—	—	1,860:—	1	1,860:—
Hamnservis (Olsson)	9	13	2,100:—	4	720:—	—	3)	2,820:—	1	2,820:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,340:—
									Kronor	35,160:—
1) Utan rörligt tillägg.										
2) Ersättning för lyshållning Kr. 100:—.										
3) Velocypedslättningsersättning Kr. 50:—.										
4) Ersättning för hållande av motorbåt i tjänsten Kr. 300:—.										
5) Vakant från 1 juni 1944.										
11 A. Gasverk.										
I. Förvaltning.										
Gasverkschef (Björkman)	—	—	5,500:—	—	—	—	—	5,500:—	1	5,500:—
Sekreterare (Jacobson) ¹⁾	—	—	—	—	—	300:—	—	300:—	1	300:—
Kontorschef (Edström) ¹⁾	21	25	1,170:—	4	240:—	—	—	1,410:—	1	1,410:—
Bokhållare (Österberg) ¹⁾	13	15 II	705:—	2	105:—	—	—	810:—	1	810:—
Bokhållare (Widing) ¹⁾	13	17	705:—	4	225:—	—	—	930:—	1	930:—
Kontorist (Lerje) ¹⁾²⁾	6	6/7	435:—	1	22:50	—	—	457:50	1	457:50
Dyrktidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,777:—
									Kronor	12,184:50
II. Tillverkning:										
Gasmästare (Johansson)	14	17 II	3,000:—	3	720:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Dyrktidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,604:—
									Kronor	6,324:—
III. Distribution.										
Verkmästare (Andersson)	14	17 II	3,000:—	3	720:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Gasverksbokhållare (Nilsson)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Dyrktidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,985:—
									Kronor	12,425:—
1) ¼ av förmånerna.										
2) 2:dra ålderstillägget fr. o. m. ¼ 1945.										

Tjänst och tjänst innehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
11 B. Elverk.										
I. Förvaltning:										
Elverkschef (Thalén)	35	39	8,400:—	4	1,200:—	—	600:—	10,200:—	1	10,200:—
Kontorschef (Edström) ¹⁾	21	25	3,510:—	4	720:—	—	—	4,230:—	1	4,230:—
Bokhållare (Österberg) ¹⁾	13	15 II	2,115:—	2	315:—	—	—	2,430:—	1	2,430:—
Bokhållare (Widing) ¹⁾	13	17	2,115:—	4	675:—	—	—	2,790:—	1	2,790:—
Kontorist (Lerje) ¹⁾²⁾	6	6/7	1,305:—	1	67:50	—	—	1,372:50	1	1,372:50
Sekreterare (Jacobson) ¹⁾	—	—	—	—	—	900:—	—	900:—	1	900:—
Extra biträden	—	—	—	—	—	6,600:—	—	6,600:—	3	6,600:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,445:—
										Kronor 42,967:50
II. Tillverkning:										
Maskinmästare (Stelner)	14	14 II	3,000:—	—	—	—	—	3,000:—	1	3,000:—
Eldare (Gewert)	11	13 II	2,460:—	2	360:—	—	—	2,820:—	1	2,820:—
1:ste Maskinist (Hagberg)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Maskinist (Håkansson)	12	16	2,640:—	4	840:—	—	—	3,480:—	1	3,480:—
Maskinist (Wedberg)	12	16	2,640:—	4	840:—	—	—	3,480:—	1	3,480:—
Maskinist med begränsad tjänstg. (Olsson)	11	13 I	2,460:—	2	360:—	—	—	2,820:—	1	2,820:—
Dyrtidstillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,780:—
										Kronor 33,100:—
III. Distribution:										
Distributionsingeniör (Stenberg)	24	28	5,400:—	4	960:—	—	—	6,360:—	1	6,360:—
Biträdande ingenjör (Ullenius) ³⁾	15	18/19	3,240:—	3-4	840:—	—	—	4,080:—	1	4,080:—
Verkmästare (Andersson)	14	18	3,000:—	4	960:—	—	—	3,960:—	1	3,960:—
Övermontör (Larsson)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Installationsmätare (Windahl)	13	16 I	2,820:—	3	660:—	—	—	3,480:—	1	3,480:—
Mätarejusterare (Larsson)	10	14	2,280:—	4	720:—	—	—	3,000:—	1	3,000:—
Dyrtidstillägg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,842:—
										Kronor 41,442:—
1) $\frac{3}{4}$ av förmånerna.										
2) Från $\frac{1}{4}$ 1945 klass 7.										
3) Från $\frac{1}{7}$ 1945 klass 19.										

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönebr.	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
11 Ö. Elverkets materialförråd.										
Förrådsförvaltare (Moberg)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Dyrtidstillägg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,612:—
									Kronor	6,332:—
12 A. Allmän hälso- och sjukvård.										
1:ste Stadsläkare (Hidén)	—	—	5,000:—	—	—	—	—	5,000:—	1	5,000:—
2:dre Stadsläkare (Vakant)	—	—	2,500:—	—	—	1)	—	2,500:—	1	2,500:—
Stadsveterinär (Vakant)	28	28 I	2) 1,696:—	—	—	—	—	1,696:—	1	1,696:—
Hälsovårdsinspektör (Berg)	14	18	3,000:—	4	960:—	—	3)	3,960:—	1	3,960:—
d:o (Nyman)	13	14 III	2,820:—	1	180:—	—	3)	3,000:—	1	3,000:—
d:o (Bernsten)	13	14 II	2,280:—	1	180:—	—	3)	3,000:—	1	3,000:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,414:—
									Kronor	32,570:—
1) Kr. 750:— jämte rörligt tillägg såsom läkare vid tbc-avd. & Klararaborg.										
2) Resterande lön återfinnes å 14 C.										
3) Velocipedslitningsersättning Kr. 25:—.										
13 A. Vattenledningsverk.										
Byggnadschef (Björkman)	37	41	1) 1,800:—	—	—	—	—	1,800:—	—	1,800:—
Byggnadschefsassistent (Forsgren)	24	28	2) 1,800:—	4	320:—	—	—	2,120:—	—	2,120:—
Byggnadsbokhållare (Elieson)	15	19	2) 1,620:—	4	480:—	—	—	2,100:—	—	2,100:—
Vattenledningsförmän (Olsson)	14	18	3) 2,000:—	4	4) 520:—	—	5)	2,520:—	1	2,520:—
Bitr. vattenledningsförmän (Andersson)	12	13 II	3) 1,320:—	1	90:—	—	—	1,410:—	1	1,410:—
Maskinmästare (Pettersson)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
1:ste Maskinist (Olsson)	12	14 III	2,640:—	2	360:—	—	—	3,000:—	1	3,000:—
2:dre Maskinist (Gewert)	11	14 III	2,460:—	3	540:—	—	—	3,000:—	1	3,000:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,005:—
									Kronor	32,675:—
1) Resterande lön återfinnes å 8 A, 9 A 3, 11 A och 13 B.										
2) Resterande lön återfinnes å 8 A.										
3) Resterande lön återfinnes å 13 B.										
4) 4:de ålderstillägget fr. o. m. 1/10 1945.										
5) Velocipedslitningsersättning Kr. 50:—.										

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänsta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
13 B. Avloppsverk.										
Byggnadschef (Björkman)	37	41	1) 700:—	—	—	—	—	700:—	—	700:—
Vattenledningsförman (Olsson)	14	18	2) 1,000:—	4	3) 260:—	—	—	1,260:—	—	1,260:—
Bitr. vattenledningsförman (Andersson) ..	12	13 II	2) 1,320:—	1	90:—	—	4)	1,410:—	—	1,410:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,120:—
									Kronor	5,490:—
1) Resterande lön återfinnes å 8 A, 9 A 3, 11 A och 13 A.										
2) Resterande lön återfinnes å 13 A.										
3) 4:de ålderstillägget fr. o. m. 1/10 1945.										
4) Velocipedslitningsersättning Kr. 50:—.										
13 D. Varmbadhus och tvättinrättningar.										
Föreståndare (M. Ronge)	—	—	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	1	1,000:—
Kassörska (A. Rolff)	7	8 I	1,860:—	1	120:—	—	—	1,980:—	1	1,980:—
Bitr. kassörska (G. Rhodin)	—	—	600:—	—	—	—	—	600:—	—	600:—
Badmästare (E. A. Carlström)	11	13 I	2,460:—	2	1) 225:—	—	—	2,685:—	1	2,685:—
Maskinist (G. Carlsson)	11	15	2,460:—	4	780:—	—	—	3,240:—	1	3,240:—
Baderska (L. Karlsson)	2	6	1,260:—	4	480:—	—	—	1,740:—	1	1,740:—
d:o (H. Bernhård)	2	6	1,260:—	4	480:—	—	—	1,740:—	1	1,740:—
d:o (H. Sundellus)	2	6	1,260:—	4	480:—	—	—	1,740:—	1	1,740:—
Tvättförest. (E. Carlsson)	1	5	1,140:—	4	480:—	—	—	1,620:—	1	1,620:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag, 67 % å kronor 15,345:— + barntillägg 240:—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,345:—
										10,520:—
										26,865:—
Tillfälligt anställda:										
Baderska (B. Eklund)	—	—	2,160:—	—	—	—	—	2,160:—	—	2,160:—
Badm. bitr. (A. Magnusson)	—	—	3,300:—	—	—	—	—	3,300:—	—	3,300:—
Tvättbiträde (M. Dahl)	—	—	2,160:—	—	—	—	—	2,160:—	—	2,160:—
d:o (H. Fredriksson)	—	—	2,160:—	—	—	—	—	2,160:—	—	2,160:—
										9,780:—
									Kronor	36,645:—
1) Tillägg 2 börjar 1/10.										

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag för 1945
				Antal	Belopp					
13 Ö. Bekvämlighetsinrättningar.										
Kabinettsvakt (Jonsson) ¹⁾	—	—	900:—	—	—	—	—	900:—	—	900:—
d:o (Nilsson) ¹⁾	—	—	900:—	—	—	—	—	900:—	—	900:—
d:o (Karlsson) ¹⁾	—	—	900:—	—	—	—	—	900:—	—	900:—
Reuhållningsarb. (Fröding) ²⁾	—	—	1,560:—	—	—	—	—	1,560:—	—	1,560:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	567:—
									Kronor	4,827:—
1) Rörligt tillägg enl. ramavtalet.										
2) Utan rörligt tillägg.										
14 A. Saluhall.										
Hallmästare (Lundqvist)	12	16	2,640:—	4	840:—	—	1)	3,480:—	1	3,480:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,335:—
									Kronor	5,815:—
1) 10 % å inlevererade vägavgifter.										
14 C. Köttbesiktningsbyrå.										
Besiktningsveterinär (Vakant)	28	28 I	1)4,664:—	—	—	—	—	4,664:—	1	4,664:—
Mikroskopist och kassörska (Birath-Lindh)	2	6	1,260:—	4	480:—	—	—	1,740:—	1	1,740:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,291:—
									Kronor	10,695:—
1) Resterande lön återfinnes å 12 A.										
15 A. Folkskola och fortsättningsskola.										
I. Administration:										
Folkskollinspektör (Rydborg)	34	38	8,100:—	4	1,200:—	1,000:—	—	10,300:—	1	10,300:—
Biträde (Björkman)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Skrivbiträde (Starck)	—	—	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	1	1,000:—
Vaktmästare (Larsson, A. Johansson, H.J. Johansson, Stam)	10	14	2,280:—	4	720:—	—	—	3,000:—	4	12,000:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänta Alderstillslägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945										
				Antal	Belopp															
Ahlqvist) 1—3 kvart.	10	11	1,710:—	1	135:—	—	—	—	—	—										
4 kvart.	10	12	570:—	2	90:—	—	—	2,505:—	1	2,505:—										
(Jonsson)	10	11	2,280:—	1	180:—	—	—	2,460:—	1	2,460:—										
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18,900:—										
Barntillägg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	360:—										
II. Undervisning i folkskola:										51,245:—										
Folkskollärare:																				
(Larsson, Starck, Sundelius, H. Johansson, Gustavson, Wiklund ¹), K. Bengtsson, Lindgren, Kästel, Husberg, Johnson, Erlandsson, Lindberg, Asplund ²), Bäckström, G. Bengtsson, Gunnar Johansson, Henriksson, Magnusson, Norsell, Gustav Johansson)											17	21	7,011:—	—	—	—	—	7,011:—	21	147,231:—
(Pettersson)											17	20	6,621:—	—	—	—	—	6,621:—	1	6,621:—
(Larsson)											17	19	6,231:—	—	—	—	—	6,231:—	1	6,231:—
(Vakant) 2. halvåret											17	17	2,740:50	—	—	—	—	2,740:50	1/2	2,740:50
E. o. folkskollärare:											En									
(Landin)											15	19	6,231:—	—	—	—	—	6,231:—	1	6,231:—
(Hagström ³), Sundström ³)											15	18	5,856:—	—	—	—	—	5,856:—	2	11,712:—
(Sjöstedt ⁴)											15	16	5,118:—	—	—	—	—	5,118:—	1	5,118:—
(Damström) 1. halvåret											15	15	2,430:—	—	—	—	—	2,430:—	1/2	2,430:—
Folkskollärarinnor:																				
(Starck, Ekström, Nilsson, Eriksson, Lindgren, Olzon, Holm, Hedström, Wisén, Agda Lindberg, Bengtsson, Johansson, Astrid Lindberg, Landin, Helin, Bergdahl)											17	20	6,621:—	—	—	—	—	6,621:—	16	105,936:—
(Sundqvist)											17	19	6,231:—	—	—	—	—	6,231:—	1	6,231:—
(Edström ⁵), 2. halvåret											17	18	2,928:—	—	—	—	—	2,928:—	1/2	2,928:—
E. o. folkskollärarinnor:											En									
(Emanuelsson, Jörnmark)											15	17	5,481:—	—	—	—	—	5,481:—	2	10,962:—
(Jacobsson) 1. halvåret											15	15	2,430:—	—	—	—	—	2,430:—	1/2	2,430:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
III. Undervisning i fortsättningsskola:										
Fortsättningsskollärare:										
(Wiklund, Asplund)	19	23	6,990:—	—	—	—	—	6,990:—	2	13,980:—
Dyrtidstillägg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,638:—
Kristillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,460:—
Barntillägg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	432:—
										20,510:—
IV. Särskilda anordningar till undervisningens främjande:										
Skolbibliotekarie (Johnson)	—	—	—	—	—	250:—	—	250:—	1	250:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80:—
										330:—
V. Socialpedagogiska anordningar:										
Skolläkare (Jonsson)	—	—	—	—	—	5,000:—	—	5,000:—	1	5,000:—
Skolsköterska (Norsell)	8	10	1,980:—	2	300:—	—	—	2,280:—	1	2,280:—
Baderskor (Löfgren, Falck)	—	—	—	—	—	1,440:—	—	1,440:—	2	2,880:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,120:—
										12,280:—
VI. o 2. Uppvärmning:										
Eldare (Johnson)	6	10	1,740:—	4	540:—	—	—	2,280:—	1	2,280:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,520:—
										3,800:—
									Summa	757,740:—

- 1) Tjänstledig för tjänstgöring i fortsättningsskolan. Vik.: H. Landin.
- 2) Tjänstledig för tjänstgöring i fortsättningsskolan. Vik.: G. Sundström.
- 3) B. Hagström uppehåller e. o.-tjänst. G. Sundström vik. för tjänstledig lärare.
- 4) I. Sjöstedt uppehåller e. o.-tjänst.
- 5) Tjänstledig första halvåret för enskilda angelägenheter. Vik.: E. Jacobsson.

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	LöneET.	Löne-klass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
15 D. Kommunal flickskola.										
I. Administration:										
Ombudsman (Johansson)	—	—	—	—	—	500:—	—	500:—	1	500:—
Skrivbiträden:	—	—	—	—	—	700:—	—	—	—	—
Som skrivbiträde på expeditionen	—	—	—	—	—	500:—	—	1,200:—	—	1,200:—
För uträkning av löner m. m.	—	—	—	—	—	—	—	2,280:—	1	2,280:—
Vaktmästare (Andersson)	10	10	2,280:—	—	—	—	—	—	—	1,520:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120:—
Börntillägg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300:—
Arvodet åt vik. vaktmäst., förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	300:—	—	—
										5,920:—
II. Undervisning:										
Flickskolelinjen:										
Rektor (Sjöberg)	—	23	7,875:—	—	—	2,475:—	—	10,350:—	1	10,350:—
Ämneslärarinnor: 12 st.	—	21	7,011:—	—	—	—	—	7,011:—	12	84,132:—
E. o. ämneslärarinnor 1 st.	—	17	5,481:—	—	—	—	—	5,481:—	1	5,481:—
Extra ämneslärarinnor 1 st.	—	17	5,481:—	—	—	—	—	5,481:—	1	5,481:—
Extra ämneslärarinnor 1 st.	—	15	4,860:—	—	—	—	—	4,860:—	1	4,860:—
Gymnastiklärare, 30 vtr 1 st.	—	20	6,621:—	—	—	—	—	6,621:—	1	6,621:—
Teckningslärare, 33 vtr 1 st.	—	20	7,284:—	—	—	—	—	7,284:—	1	7,284:—
Skolkökslärare, 31½ vtr 1 st.	—	18	6,150:—	—	—	—	—	6,150:—	1	6,150:—
Slöjdlärare, 28 vtr 1 st.	—	18	5,468:—	—	—	—	—	5,468:—	1	5,468:—
E. o. slöjdlärare, 26 vtr 1 st.	—	13	3,798:—	—	—	—	—	3,798:—	1	3,798:—
Timlärare i läsämne:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
med adj.-komp.: 10 vtr à 267.	—	—	2,670:—	—	—	—	—	2,670:—	—	2,670:—
utan adj.-komp.: 5 vtr à 234.	—	—	1,170:—	—	—	—	—	1,170:—	—	1,170:—
Timlärare i övningsämne:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
i musik, 16 ½ vtr à 195	—	—	3,220:—	—	—	—	—	3,220:—	—	3,220:—
i gymnastik, 12 vtr à 195	—	—	2,340:—	—	—	—	—	2,340:—	—	2,340:—
Bibliotekarie	—	—	—	—	—	200:—	—	200:—	1	200:—
Arvodet åt vik. lärare, förslagsanslag....	—	—	5,000:—	—	—	—	—	5,000:—	—	5,000:—
Rörligt tillägg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21,695:—
Kristillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23,140:—
										199,058:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
Realskolelinjen:										
Studierektor (Warell)	—	—	—	—	—	666:—	—	666:—	1	666:—
Timlärare i:										
läsämne, 95 vtr å 180	—	—	17,100:—	—	—	—	—	17,100:—	—	17,100:—
musik, 3 vtr å 165	—	—	495:—	—	—	—	—	495:—	—	495:—
gymnastik, 6 vtr å 165	—	—	990:—	—	—	—	—	990:—	—	990:—
teckning, 6 vtr å 165	—	—	990:—	—	—	—	—	990:—	—	990:—
slöjd, 4 vtr å 160	—	—	640:—	—	—	—	—	640:—	—	640:—
Arvoden åt vik. lärare, förslagsanslag	—	—	899:—	—	—	—	—	899:—	—	899:—
Lönstillskott åt lärarinnan Sofia Geijer ...	—	—	2,315:—	—	—	—	—	2,315:—	—	2,315:—
III. Socialpedagogiska anordningar:										24,095:—
Skolläkare (Uddenberg)	—	—	—	—	—	1,350:—	—	1,350:—	1	1,350:—
Skolsköterska	—	—	—	—	—	490:—	—	490:—	1	490:—
Förestånd. för bespisn.	—	—	—	—	—	540:—	—	540:—	1	540:—
Rörligt tillägg enl. ramavtal, förslagsansl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	115:—
										2,495:—
IV. Renhållning:										
Städerskor:										
1:a städ.	—	—	—	—	—	1,010:—	—	1,010:—	1	1,010:—
2:a "	—	—	—	—	—	1,425:—	—	1,425:—	1	1,425:—
3:e "	—	—	—	—	—	925:—	—	925:—	1	925:—
4:e "	—	—	—	—	—	810:—	—	810:—	1	810:—
Arvoden åt vik. städerskor, förslagsanslag	—	—	—	—	—	200:—	—	200:—	—	200:—
Rörligt tillägg enl. ramavtal, förslagsansl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	865:—
										5,235:—
15 H. Yrkesundervisning.										
I. Administration:										
Rektor	—	—	—	—	—	1,800:—	—	—	—	—
Skrivhjälp	—	—	—	—	—	500:—	—	—	—	—
Vaktmästare	—	—	—	—	—	3,000:—	—	—	—	5,300:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löne- klass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlönning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
II. Undervisning:										
Kurser för handel:										
200 timmar à 4:—	—	—	—	—	—	800:—	—	—	—	—
100 „ à 4:50	—	—	—	—	—	450:—	—	—	—	—
600 „ à 5:—	—	—	—	—	—	3,000:—	—	—	—	4,250:—
Kurser för metallarbetare:										
450 timmar à 5:—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,250:—
Kurser för snickare:										
450 timmar à 5:—	—	—	—	—	—	2,250:—	—	—	—	—
220 „ à 4:50	—	—	—	—	—	990:—	—	—	—	3,240:—
Kurser för målare:										
220 timmar à 5:—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,100:—
Kurser för elektriker:										
200 timmar à 4:50	—	—	—	—	—	900:—	—	—	—	—
50 „ à 5:—	—	—	—	—	—	250:—	—	—	—	1,150:—
Kurser i vävning:										
720 timmar à 3:60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,592:—
Kurser i husligt arbete:										
2000 timmar à 3:60	—	—	—	—	—	7,200:—	—	—	—	—
700 „ à 4:—	—	—	—	—	—	2,800:—	—	—	—	—
24 „ à 4:50	—	—	—	—	—	108:—	—	—	—	—
28 „ à 5:—	—	—	—	—	—	140:—	—	—	—	10,248:—
									Kronor	30,130:—
15 J. Centralbibliotek.										
Centralbibliotekarie (Gustafson)	27	31	6,120:—	4	1,080:—	—	—	7,200:—	1	7,200:—
1:ste assistent (Danielson)	14	18	3,000:—	4	960:—	—	—	3,960:—	1	3,960:—
2:dre assistent (Jarelius)	12	13	2,640:—	1	165:—	—	—	2,805:—	1	2,805:—
2:dre assistent (Möllerud)	12	12	2,640:—	—	—	—	—	2,640:—	1	2,640:—
Biträde (Warnqvist-Björk)	4	6	1,500:—	2	240:—	—	—	1,740:—	1	1,740:—
Timarvode:										
För skötseln av centralasarettets biblio- tek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	750:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,290:—
									Kronor	81,385:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Löne- gr.	Löne- klass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlönning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
15 P. Föreläsninganstalt.										
Föreståndaren	—	—	—	—	—	500:—	—	500:—	—	500:—
									Kronor	500:—
16 B 1. Fattigvård, Gemensam förvaltning.										
Ordföranden (Hult)	—	—	—	—	—	1,200:—	—	—	—	1,200:—
Sekreteraren (Carlson)	—	—	—	—	—	620:—	—	—	—	620:—
Sysselman (Ericson)	31	35	7,200:—	4	1,200:—	—	—	8,400:—	1	8,400:—
Assistent (Flood)	18	19	3,960:—	1	240:—	—	—	4,200:—	1	4,200:—
Kassör (Ingvar)	15	19	3,240:—	4	960:—	—	—	4,200:—	1	4,200:—
Registrator (Nilson)	13	17	2,820:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Kontorist (Wallin)	6	10	1,740:—	4	405:—	—	—	2,145:—	1	2,145:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,865:—
									Kronor	39,350:—
16 B 2 A. Fattigvård. Slutna vård.										
Vaktmästare (Johansson)	11	15	2,460:—	4	780:—	—	1)	3,240:—	1	3,240:—
Maskinist (Jansson)	11	13	2,460:—	2	360:—	—	1)	2,820:—	1	2,820:—
Eldare	—	—	2,600:—	—	—	—	2)	2,600:—	2	2,600:—
Vedgårdsförman (Rönberg)	—	—	3,276:—	—	—	—	5)	3,276:—	1	3,276:—
Snickare (Skarman)	10	14	2,280:—	4	720:—	—	1)	3,000:—	1	3,000:—
Portvakt (2 kvinnl.)	—	—	—	—	—	2,400:—	3)	—	2	2,400:—
Husmoder (Nyström)	7	11	1,860:—	4	600:—	—	1)	2,460:—	1	2,460:—
Sjuksköterska (Wahlström)	7	11	1,860:—	4	600:—	—	1)	2,460:—	1	2,460:—
d:o (Anngren)	6	6	1,740:—	—	—	—	1)	1,740:—	1	1,740:—
d:o (Rydén)	4	4	1,500:—	—	—	—	1)	1,500:—	1	1,500:—
Köksförest. (Broman)	5	6	1,620:—	—	120:—	—	1)	1,740:—	1	1,740:—
Tvättförest. (Olsson)	4	4	1,500:—	—	—	—	1)	1,500:—	1	1,500:—
Bagerska	—	—	980:—	3	252:—	—	4)	1,152:—	1	1,152:—
1:sta bitr. i köket	—	—	780:—	2	168:—	—	4)	948:—	1	948:—
5 st. bitr. å sinnessjukhuset	—	—	780:—	5	420:—	—	4)	780:—	5	4,320:—
1:sta bitr. å sinnessjukhuset	—	—	840:—	1	84:—	—	4)	924:—	—	924:—
15 st. bitr. å sjukvårds-, köks- och ålder- domsavdelningen	—	—	744:—	14	1,176:—	—	4)	744:—	15	12,336:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönektr.	Löneklass	Lön	Intjänta Ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlönning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
1 bitr. i tvätten	—	—	1,560:—	—	—	—	6)	1,560:—	1	1,560:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,000:—
Ersättning för mat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,400:—
Beklädnadsersättning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400:—
								Kronor		72,776:—
1) Helt dyrtidstillägg.										
2) Fri mat samt dyrtidstillägg enl. ramavtal.										
3) Fri bostad, ljus och värme värd. till 400:— kr. Dyrtidstillägg enl. ramavtal.										
4) Dyrtidstillägg enl. ramavtal, fritt vivre samt kostpengar under semester.										
5) Dyrtidstillägg enl. ramavtal.										
6) Fri mat.										
16 B 2 B. Fattigvård. Stagnellska sjukhemmet.										
Vaktmästare (Olsson)	11	15	2,460:—	4	780:—	—	1)	3,240:—	1	3,240:—
Sjuksköterska (Rabe)	6	10	1,740:—	4	540:—	—	1)	2,280:—	1	2,280:—
d:o (Haglund)	4	5	1,500:—	1	120:—	—	1)	1,620:—	1	1,620:—
Kokerska (Kilman)	4	7	1,500:—	3	360:—	—	1)	1,860:—	1	1,860:—
7 st. sjukvårds- och köksbiträden	—	—	744:—	8	672:—	—	4)	744:—	7	5,880:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,264:—
Ersättning för mat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400:—
Beklädnad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85:—
								Kronor		22,629:—
1) Helt rörligt tillägg.										
4) Rörligt tillägg enl. ramavtal, fritt vivre samt kostpengar under semester.										
16 B 3. Fattigvård. Öppen vård.										
Tillsyningsman (Löf)	13	17	2,280:—	4	900:—	—	—	3,720:—	1	3,720:—
Tillsyningsman (Larsson)	13	16	2,280:—	3	660:—	—	—	3,480:—	1	3,480:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,824:—
								Kronor		12,024:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvodet	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
16 C 1. Allmän barnavård.										
Ordföranden (Carlsson)	—	—	—	—	—	800:—	2)	800:—	1	800:—
Sekreteraren (Flood)	—	—	—	—	—	620:—	2)	620:—	1	620:—
Barnavårdsförest. (Frimodig)	—	—	3,000:—	4	960:—	—	1)	3,960:—	1	3,960:—
Barnavårdsman (Hedström)	—	—	2,280:—	1	180:—	—	1)	2,460:—	1	2,460:—
Barnavårdsman	—	—	2,280:—	—	—	—	1)	2,280:—	1	2,280:—
Kontorist	—	—	1,740:—	—	—	—	1)	1,740:—	1	1,740:—
Andel i sysslomannens o. assistentens löner	—	—	6,000:—	—	—	—	3)	6,000:—	—	6,000:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,995:—
									Kronor	24,855:—
1) Helt dyrtidstillägg.										
2) Utan rörligt tillägg.										
3) Utbetalas till Karlstads Fattigvårdsstyrelse.										
16 C 2. Barnhem.										
Föreståndarinnan (Persson)	—	—	1,980:—	4	660:—	—	1)	2,640:—	1	2,640:—
Biträde (Johansson)	—	—	1,380:—	4	480:—	—	1)	1,860:—	1	1,860:—
Biträden	—	—	4,575: 80	—	—	—	2)	4,575: 80	5	4,575: 80
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,962: 20
Beklädnadsersättning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85:—
Ersättning för mat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200:—
									Kronor	13,323:—
1) Helt dyrtidstillägg.										
2) Dyrtidstillägg enligt ramavtal, fritt vivre samt kostpenningar under semester.										
16 E. Arbetslöshetsunderstöd.										
Ordförande (Jacobson)	—	—	—	—	—	600:—	—	600:—	—	600:—
									Kronor	600:—
16 F. Nykterhetsvård.										
Sekreterare (Forsberg)	—	—	—	—	—	300:—	—	300:—	—	300:—
Ombudsman (Aslund)	—	—	—	—	—	1,800:—	—	1,800:—	—	1,800:—
									Kronor	2,100:—

Tjänst och tjänsteinnehavarens namn	Lönegr.	Löneklass	Lön	Intjänta ålderstillägg		Arvoden	Diverse förmåner	Summa avlöning	Antal tjänster	Anslag år 1945
				Antal	Belopp					
16 H. Social hemhjälpverksamhet.										
Hemvårdarinna (Steen)	4	5 II	1,500:—	1	120:—	—	1)	1,620:—	1	1,620:—
d:o (Hedlund)	4	5 II	1,500:—	1	120:—	—	1)	1,620:—	1	1,620:—
d:o (Persson)	4	5 II	1,500:—	1	120:—	—	1)	1,620:—	1	1,620:—
d:o (Svensson)	4	5 II	1,500:—	1	120:—	—	1)	1,620:—	1	1,620:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,345:—
									Kronor	10,825:—
18 A. Folkpensionering.										
Ordf. i 1:sta pensionsdistriktet	—	—	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	—	1,000:—
Ordf. i 2:dra d:o	—	—	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	—	1,000:—
Ordf. i 3:dje d:o	—	—	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	—	1,000:—
Ordf. i 4:de d:o	—	—	—	—	—	1,000:—	—	1,000:—	—	1,000:—
									Kronor	4,000:—
19 A. Kristidsnämnd.										
Ordförande (Malmlöf)	—	—	—	—	—	1,800:—	—	1,800:—	—	1,800:—
Föreståndare (Malmlöf)	—	—	6,600:—	—	—	—	—	6,600:—	—	6,600:—
Expeditor (Ljungberg)	—	—	4,200:—	—	—	—	—	4,200:—	—	4,200:—
Rörligt tillägg, förslagsanslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,555:—
									Kronor	14,155:—

Pensionsstat för år 1945.

21 DECEMBER 1944

— 99 —

SERIEN A. N: o 13

N a m n	Arlig pension	H ä r a v :		Dyrtids- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
1 C. Drätselkammare.					
f. Stadsombudsman Svenssons änka	2,725 : 12	—	2,725 : 12	2,373 : 88	5,099 : —
f. Stadsbokhållare A. W. Forssell ¹⁾	2,365 : —	—	2,365 : —	1,685 : —	4,050 : —
	5,090 : 12	—	5,090 : 12	4,058 : 88	9,149 : —
Avgår pensionsfondens tillskott	255 : —	—	255 : —	203 : —	458 : —
Kronor	4,835 : 12	—	4,835 : 12	3,855 : 88	8,691 : —
¹⁾ Pensionerad den 1 februari 1945.					
2 A. Magistrat och Rådhusrätt.					
f. Borgmästare Lindholms änka	2,000 : —	—	2,000 : —	1,340 : —	3,340 : —
f. Rådman Lidbergs änka	2,000 : —	—	2,000 : —	1,340 : —	3,340 : —
f. d:o R. Rhodin	6,000 : —	4,000 : —	2,000 : —	3,216 : —	9,216 : —
f. Borgmästare Lundblads änka	2,000 : —	—	2,000 : —	1,340 : —	3,340 : —
f. Rådman Gust. E. Bergs änka	2,000 : —	—	2,000 : —	1,340 : —	3,340 : —
f. Kontorist Karin Gullberg	1,630 : 80	—	1,630 : 80	1,206 : 20	2,837 : —
	15,630 : 80	4,000 : —	11,630 : 80	9,782 : 20	25,413 : —
Avgår pensionsfondens tillskott	582 : —	—	582 : —	489 : —	1,071 : —
Kronor	15,048 : 80	4,000 : —	11,048 : 80	9,293 : 20	24,342 : —
2 B 1. Polisväsen och fängvård.					
f. Pollskonstapel J. O. Nordström	1,536 : —	1,536 : —	—	1,206 : —	2,742 : —
f. d:o E. Törnqvist	390 : —	390 : —	—	418 : —	808 : —
f. Överkonstapel C. Widner	2,400 : —	2,400 : —	—	1,608 : —	4,008 : —
f. Pollskonstapel Augustsons änka	748 : 80	—	748 : 80	743 : —	1,491 : 80
f. Överkonstapel Aug. Stålfors	2,739 : —	—	2,739 : —	1,835 : —	4,574 : —
f. d:o G. A. Möller	2,739 : —	—	2,739 : —	1,835 : —	4,574 : —

N a m n	Arlig pension	H ä r a v:		Dyrtdis- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
f. Poliskonstapel J. R. Söderlund	2,170: 20	—	2,170: 20	1,454: —	3,624: 20
f. d:o G. A. Andersson	2,331: —	—	2,331: —	1,562: —	3,893: —
f. d:o Rasks änka	802: 20	—	802: 20	778: —	1,580: 20
f. d:o Larsons änka	—	—	—	1,256: —	1,256: —
f. d:o Svärds änka	1,123: 08	—	1,123: 08	994: —	2,117: 08
f. Överkonstapel M. I. Blomberg	2,739: —	—	2,739: —	1,835: —	4,574: —
f. Poliskonstapel Wadells änka	802: 20	—	802: 20	778: —	1,580: 20
f. d:o K. H. Janzén	2,406: 60	—	2,406: 60	1,613: —	4,019: 60
f. d:o C. E. Johansson	2,493: —	—	2,493: —	1,670: —	4,163: —
f. d:o Oscar Nilson	2,493: —	—	2,493: —	1,670: —	4,163: —
f. d:o C. J. Lindh	2,493: —	—	2,493: —	1,670: —	4,163: —
f. Överkonstapel Björks änka	960: —	—	960: —	885: —	1,845: —
f. Detektivkonstapel Aug. Söderqvist	600: —	600: —	—	250: —	850: —
f. Rådhusvaktmästare Gunnar Malm	—	—	—	1,670: —	1,670: —
f. Överkonstapel O. J. Finnström	2,880: —	—	2,880: —	1,929: 92	4,809: 92
f. d:o J. A. Andersson	2,514: —	—	2,514: —	1,685: —	4,199: —
Avgår pensionsfondens tillskott	37,360: 08	4,926: —	32,434: 08	29,344: 92	66,705: —
Kronor	1,622: —	—	1,622: —	1,467: —	3,089: —
	35,738: 08	4,926: —	30,812: 08	27,877: 92	63,616: —
2 B 2. Åklagarväsen.					
f. Stadsfiskal Albert Nelson	5,000: —	5,000: —	—	—	5,000: —
Kronor	5,000: —	5,000: —	—	—	5,000: —
3 A-B. Mantalsskrivnings-, taxerings- och uppbördsverk.					
f. Kronokassör Johanssons änka	1,782: —	—	1,782: —	1,206: —	2,988: —
Avgår pensionsfondens tillskott	1,782: —	—	1,782: —	1,206: —	2,988: —
Kronor	89: —	—	89: —	60: —	149: —
	1,693: —	—	1,693: —	1,146: —	2,839: —

N a m n	Arlig pension	H ä r a v :		Dyrtids- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
2 C. Exekutionsverk.					
f. Stadsfogde Lindhs änka	1,084: 80	1,084: 80	—	968: 20	2,053: —
f. Exekutionsbiträde Bergs änka	1,012: 20	—	1,012: 20	919: 80	1,932: —
f. d:o G. Wallentin	3,120: —	—	3,120: —	2,090: —	5,210: —
Avgår pensionsfondens tillskott	5,217: —	1,084: 80	4,132: 20	3,978: —	9,195: —
	207: —	—	207: —	198: —	405: —
Kronor	5,010: —	1,084: 80	3,925: 20	3,780: —	8,790: —
4. Byggnads- och stadsplaneväsen.					
f. Stadsingenlör G. Lovéns änka	2,583: —	—	2,583: —	1,730: —	4,313: —
Avgår pensionsfondens tillskott	2,583: —	—	2,583: —	1,730: —	4,313: —
	129: —	—	129: —	87: —	216: —
Kronor	2,454: —	—	2,454: —	1,643: —	4,097: —
5. Fastighetsförvaltning.					
f. Byggnadsförman Nilsons änka	606: —	—	606: —	647: —	1,253: —
f. Snickare Johan Carlsson	609: —	—	609: —	570: —	1,179: —
f. Körkarl Anders Jansson	434: —	—	434: —	420: —	854: —
f. Byggnadssnickare C. J. Törnqvist	1,302: —	—	1,302: —	1,015: —	2,317: —
f. d:o Johan Olsson	924: —	—	924: —	860: —	1,784: —
Avgår pensionsfondens tillskott	3,875: —	—	3,875: —	3,512: —	7,387: —
	194: —	—	194: —	175: —	369: —
Kronor	3,681: —	—	3,681: —	3,337: —	7,018: —
6 A 1. Stadsbrandväsen.					
f. Brandman Edv. Bjurström	1,578: 60	—	1,578: 60	1,206: —	2,784: 60
f. Brandförman Fr. Carlsson	2,027: 40	—	2,027: 40	1,358: —	3,385: 40

N a m n	Årlig pension	H ä r a v :		Dyrtids- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
f. Brandman Aug. Strömwall	2,413: 80	—	2,413: 80	735: —	3,148: 80
f. Brandförman Larssons änka	885: —	—	885: —	512: —	1,397: —
f. d:o S. M. Gydemo	2,778: —	—	2,778: —	840: —	3,618: —
f. d:o A. Küllmer	2,655: —	—	2,655: —	803: —	3,458: —
f. Smed Anders Gust. Karlsson	1,302: —	—	1,302: —	1,015: —	2,317: —
f. Brandmästare A. M. Ahlzén	2,397: —	—	2,397: —	1,600: 20	3,997: 20
f. Brandförman K. W. Akervall ¹⁾	2,343: —	—	2,343: —	1,570: —	3,913: —
f. Sotaremästare Wolgasts änka	600: —	600: —	—	225: —	825: —
	18,979: 80	600: —	18,379: 80	9,864: 20	28,844: —
Avgår pensionsfondens tillskott	919: —	—	919: —	493: —	1,412: —
Kronor	18,060: 80	600: —	17,460: 80	9,371: 20	27,432: —
¹⁾ Pension fr. o. m. den 1 februari 1945.					
8 A. Gatu- och parkförvaltning. Gemensam förvaltning.					
f. Stadsarbetare L. J. Persson	873: —	873: —	—	826: —	1,699: —
f. d:o B. J.-Hultström	783: —	—	783: —	710: —	1,493: —
f. d:o K. I. Petersons änka	1,173: —	—	1,173: —	940: —	2,113: —
f. d:o Em. Andersons änka	434: —	—	434: —	420: —	854: —
f. Gatuförman C. V. Norberg	2,194: 80	—	2,194: 80	1,470: —	3,664: 80
f. Stadsarbetare A. Hultströms änka	131: 32	—	131: 32	590: 88	722: 20
f. d:o S. A. Jonsson	825: —	—	825: —	735: —	1,560: —
f. d:o J. G. Svensson	1,302: —	—	1,302: —	1,015: —	2,317: —
f. d:o Ax. Jansons änka	405: —	—	405: —	397: —	802: —
f. d:o Henning Lundberg	1,260: —	—	1,260: —	1,118: —	2,378: —
f. d:o A. Alfredsons änka	434: —	—	434: —	400: —	834: —
f. d:o Wilh. Anderson	1,302: —	—	1,302: —	1,015: —	2,317: —
f. d:o C. Fr. Svenson	1,302: —	—	1,302: —	1,015: —	2,317: —
f. d:o And. G. Anderson	1,302: —	—	1,302: —	1,015: —	2,317: —
f. Stadssträdgårdsmästare Granqvists änka	430: —	430: —	—	170: —	600: —
f. Stadsarbetare O. Larsson-Bruhn	1,302: —	—	1,302: —	1,015: —	2,317: —
f. d:o Karl R. Olsson	1,302: —	—	1,302: —	1,113: —	2,415: —
f. d:o K. J. Gustafsson ¹⁾	814: 50	—	814: 50	726: 50	1,541: —
f. d:o K. J. Gustafsson	450: —	450: —	—	95: —	545: —

N a m n	Årlig pension	H ä r a v :		Dyrtdis- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
f. Trädgårdsarbetare C. J. Brattén	450:—	450:—	—	95:—	545:—
f. Stadsarbetare E. A. Nyqvist	450:—	450:—	—	95:—	545:—
f. D:o Alfr. Emanuelson	450:—	450:—	—	95:—	545:—
Avgår pensionsfondens tillskott	19,369:62 814:—	3,103:— —	16,266:62 814:—	15,071:38 753:—	34,441:— 1,567:—
Kronor	18,555:62	3,103:—	15,452:62	14,318:38	32,874:—
1) Pensionerad den 1 april 1945.					
8 Ö. Centralförråd.					
f. Förrådsvakt Karl Persson	783:—	—	783:—	669:—	1,452:—
f. Snickare Anders Fr. Olsson	1,302:—	—	1,302:—	1,114:—	2,416:—
Avgår pensionsfondens tillskott	2,085:— 104:—	— —	2,085:— 104:—	1,783:— 89:—	3,868:— 193:—
Kronor	1,981:—	—	1,981:—	1,894:—	3,875:—
9 A 3. Hamn.					
f. Hamnförman Svanströms änka	646:60	—	646:60	674:40	1,321:—
f. Hamnkamrer I. Olssons änka	1,105:—	—	1,105:—	982:—	2,087:—
f. Mudderbas Anders Johanson	1,302:—	—	1,302:—	1,015:—	2,317:—
f. Hamnkaptän Österbergs änka	1,156:—	—	1,156:—	1,016:—	2,172:—
f. Slussvakt Frit. Magnusson	1,755:—	—	1,755:—	1,206:—	2,961:—
Avgår pensionsfondens tillskott	5,964:60 298:—	— —	5,964:60 298:—	4,893:40 245:—	10,858:— 543:—
Kronor	5,666:60	—	5,666:60	4,648:40	10,315:—
11 A. Gasverk.					
f. Bokhållare J. Parks änka	189:70	—	189:70	187:30	377:—
f. Mätareövermontör Olssons änka	644:20	—	644:20	672:80	1,317:—
f. Retorteldare K. O. Andersson	480:—	—	480:—	465:—	945:—

N a m n	Årlig pension	H ä r a v :		Dyrtids- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
f. Retorteldare W. B. Nilsson	1,173: —	—	1,173: —	940: —	2,113: —
f. Materialvakt Andersons änka	434: —	—	434: —	418: —	852: —
f. Montör Klas G. Kamph	1,194: —	—	1,194: —	951: —	2,145: —
f. Verkmästare Larssons änka	735: 20	—	735: 20	733: 80	1,469: —
f. Retorteldare Osk. Thorsson	1,302: —	—	1,302: —	1,015: —	2,317: —
f. Gasmästare A. W. Lindh	2,812: 20	—	2,812: 20	1,884: 80	4,697: —
f. Retorteldare G. A. R. Olsson	1,302: —	—	1,302: —	1,015: —	2,317: —
f. d:o E. F. Larsson	1,302: —	—	1,302: —	1,015: —	2,317: —
f. d:o Norströms barn, Göte och Britta	49: 50	—	49: 50	128: 50	178: —
f. d:o Norströms barn, Erik och Stig	49: 50	—	49: 50	128: 50	178: —
f. Montör H. Björks änka	139: 50	—	139: 50	618: 50	758: —
Avgår pensionsfondens tillskott	11,806: 80	—	11,806: 80	10,173: 20	21,980: —
Kronor	590: —	—	590: —	509: —	1,099: —
	11,216: 80	—	11,216: 80	9,664: 20	20,881: —
11 B. Elektricitetsverk.					
I. Administration.					
f. Bokhållare J. Parks änka	569: 10	—	569: 10	561: 90	1,131: —
Avgår pensionsfondens tillskott	569: 10	—	569: 10	561: 90	1,131: —
Kronor	29: —	—	29: —	28: —	57: —
	540: 10	—	540: 10	533: 90	1,074: —
II. Tillverkning.					
f. Maskinist A. S. Nyhlén	1,423: 20	—	1,423: 20	1,194: 80	2,618: —
f. d:o Alfred Sund	968: 40	—	968: 40	800: 60	1,859: —
f. d:o Karl A. Rosén	1,822: 20	—	1,822: 20	1,220: 80	3,043: —
f. d:o Wallénius änka	609: 60	—	609: 60	649: 40	1,259: —
f. Eldare Adolf Andersson	940: 20	—	940: 20	870: 80	1,811: —
f. Maskinmästare Gewerts änka	681: —	—	681: —	697: —	1,378: —
f. Maskinist A. J. Forsberg	2,037: —	—	2,037: —	1,365: —	3,402: —
Avgår pensionsfondens tillskott	8,481: 60	—	8,481: 60	6,888: 40	15,370: —
Kronor	425: —	—	425: —	344: —	769: —
	8,056: 60	—	8,056: 60	6,544: 40	14,601: —

N a m n	Årlig pension	H ä r a v :		Dyrtdis- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
III. Distribution.					
f. Grovarbetare Nils J. Bergmans änka	261:—	—	261:—	244:—	505:—
f. Installationsmästare Bolanders änka	—	—	—	947:—	947:—
f. Montör Axel Fr. Larsson	1,302:—	—	1,302:—	1,015:—	2,317:—
f. Montör H. Olssons änka	130:20	—	130:20	651:80	782:—
	1,693:20	—	1,693:20	2,857:80	4,551:—
Avgår pensionsfondens tillskott	84:—	—	84:—	143:—	227:—
Kronor	1,609:20	—	1,609:20	2,714:80	4,324:—
12 A. Allmän hälso- och sjukvård.					
f. Stadsläkare Söderbaums änka	1,000:—	1,000:—	—	911:—	1,911:—
f. Tillsyningsman O. Sandberg	1,083:—	1,083:—	—	967:—	2,050:—
f. Stadssjuksköterska Gerda Flach	500:—	500:—	—	538:—	1,038:—
f. Barnmorska Lovisa Eriksson	104:70	104:70	—	—	104:70
f. Stadsläkare H. Severins änka	1,600:—	—	1,600:—	1,206:—	2,806:—
f. Stadsveterinär H. Bergs änka	658:58	—	658:58	441:44	1,100:—
	4,946:26	2,687:70	2,258:56	4,061:44	9,007:70
Avgår pensionsfondens tillskott	112:70	—	112:70	203:—	315:70
Kronor	4,833:56	2,687:70	2,145:86	3,858:44	8,692:—
13 A. Vattenledningsverk.					
f. Vattenledningsförman Gustafsons änka	405:—	405:—	—	434:—	839:—
f. d:o A. W. Gustafson	2,448:—	—	2,448:—	1,640:—	4,088:—
f. Maskinist A. Norberg	1,936:80	—	1,936:80	1,298:20	3,235:—
f. d:o B. Larsson	1,763:40	—	1,763:40	1,205:60	2,969:—
f. Bltr. Vattenledningsförman Gustafsons änka	—	—	—	1,353:—	1,353:—
f. Vattenledningsarbetare Axel Karlsson	633:—	—	633:—	665:—	1,298:—
	7,186:20	405:—	6,781:20	6,595:80	13,782:—
Avgår pensionsfondens tillskott	339:—	—	339:—	330:—	669:—
Kronor	6,847:20	405:—	6,442:20	6,265:80	13,113:—

N a m n	Arlig pension	H ä r a v :		Dyrtids- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
13 D. Varmbadhus och tvättinrättningar.					
f. Kassörska Amelie Vendel	880:—	880:—	—	831:—	1,711:—
f. Badmästare A. W. Wejnerud	1,752: 60	—	1,752: 60	1,208:—	2,958: 60
f. Baderska Beda Grahn	1,029:—	—	1,029:—	931:—	1,960:—
f. Kassörska Anna Övergaard	795:—	—	795:—	774:—	1,569:—
f. Badmästare Hellqvists änka	810:—	—	810:—	784:—	1,594:—
	5,266: 60	880:—	4,386: 60	4,526:—	9,792: 60
Avgår pensionsfondens tillskott	219: 30	—	219: 30	228: 30	445: 60
Kronor	5,047: 30	880:—	4,167: 30	4,299: 70	9,347:—
14 A. Saluhall.					
f. Hallmästare Reinh. Ohlsson	2,430:—	—	2,430:—	1,630:—	4,060:—
	2,430:—	—	2,430:—	1,630:—	4,060:—
Avgår pensionsfondens tillskott	121: 50	—	121: 50	81: 50	203:—
Kronor	2,308: 50	—	2,308: 50	1,548: 50	3,857:—
14 C. Köttbesiktningbyrå.					
f. Besiktningveterinär Bergs änka	1,811: 04	—	1,811: 04	1,213: 96	3,025:—
	1,811: 04	—	1,811: 04	1,213: 96	3,025:—
Avgår pensionsfondens tillskott	90: 50	—	90: 50	60: 50	151:—
Kronor	1,720: 54	—	1,720: 54	1,153: 46	2,874:—
15 A. Folkskola och fortsättningskola.					
F. d. lärare och lärarinnor.					
Före 1/1 1938 pensionerad lärarpersonal:					
Augusta Lundgren	635:—	635:—	—	276:—	911:—
Vendela Borgman	686: 28	686: 28	—	300: 22	986: 50
Albertina Olsson	476: 10	476: 10	—	207: 90	684:—
Ida Bore	727: 20	—	727: 20	316:—	1,043: 20
Hedvig Tubbin	654: 60	—	654: 60	284: 40	939:—

N a m n	Årlig pension	H ä r a v :		Dyrtdids-tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe-ringsmedel	från pen-sionsfonden		
Hilma Hallgren	507: 60	—	507: 60	220: 20	727: 80
Helena Setterblad	678: 60	—	678: 60	296: 40	975: —
Hilma Eklund	507: 60	—	507: 60	220: 20	727: 80
Ernst Strandman	712: 80	—	712: 80	312: 20	1,025: —
Elin Danielsson	507: 60	—	507: 60	220: 20	727: 80
Gerda Pettersson	423: —	—	423: —	184: —	607: —
Anna Ljungkvist	626: 40	—	626: 40	272: 10	898: 50
Helene Strandman	325: 80	—	325: 80	140: 20	466: —
Viktoria Henze	190: 80	—	190: 80	80: 20	271: —
Marika Roth	1,345: 20	—	1,345: 20	588: 20	1,933: 40
Annie Norberg	2,311: 80	—	2,311: 80	992: 20	3,304: —
Efter 1/1 1938 pensionerad lärarpersonal:					
A. R. Gustafson	1,050: —	—	1,050: —	—	1,050: —
Emilia Nyrén	405: —	—	405: —	—	405: —
Elsa Ödqvist	399: —	—	399: —	—	399: —
Ida Ödqvist	399: —	—	399: —	—	399: —
Thyra Freding	387: —	—	387: —	—	387: —
Hanna Virén	573: —	—	573: —	—	573: —
Lisa Jahrl	534: —	—	534: —	—	534: —
Signe Bergström	375: —	—	375: —	—	375: —
Irma Grundy	363: —	—	363: —	—	363: —
Sara Svensson	363: —	—	363: —	—	363: —
D. E. Gelin	624: —	—	624: —	—	624: —
Ragnhild Dyhlén	522: —	—	522: —	—	522: —
Anna Svensson	345: —	—	345: —	—	345: —
Maria Svensson	303: —	—	303: —	—	303: —
Maria Nilsson	63: —	—	63: —	—	63: —
Astrid Eklund (2. halvåret)	169: 50	—	169: 50	—	169: 50
Greta Roth (2. halvåret)	163: 50	—	163: 50	—	163: 50
Änkor efter lärare:					
Clara Lindh	478: —	478: —	—	210: —	688: —
Stina Svensson	160: —	—	160: —	—	160: —
F. d. vaktmästare:					
Kristine Svensson	842: 40	—	842: 40	799: 60	1,642: —

N a m n	Arlig pension	H ä r a v :		Dyrtdids- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
F. d. gårdskarlar:					
A. G. Andersson	887:76	887:76	—	209:24	1,097:—
F. d. baderska:					
Matilda Nilsson	377:—	377:—	—	459:—	836:—
F. d. städerskor:					
Augusta Persson	396:—	396:—	—	82:—	478:—
Anna Johannesson	412:50	412:50	—	85:50	498:—
Augusta Wik	214:50	214:50	—	44:50	259:—
Maria Jansson	480:—	480:—	—	100:—	580:—
Maria Bergman	214:50	214:50	—	44:50	259:—
Karin Nordström	542:76	542:76	—	126:24	669:—
Emma Nilsson	543:30	543:30	—	125:70	669:—
Matilda Duberg	320:85	320:85	—	67:15	388:—
Hildur Andersson	552:—	552:—	—	130:—	682:—
Anna Brattén (understöd)	480:—	480:—	—	100:—	580:—
Änka efter befattningshavare:					
Alma Norsell (understöd)	360:—	360:—	—	150:—	510:—
	25,615:95	8,056:55	17,559:40	7,644:05	33,260:—
Avgår pensionsfondens tillskott	930:—	—	930:—	405:—	1,335:—
Kronor	24,685:95	8,056:55	16,629:40	7,239:05	31,925:—
15 D. Kommunal flickskola.					
F. d. lärarinnor:					
Anna Danielsson	685:20	—	685:20	694:—	1,379:20
Astrid Tengberg	2,084:72	—	2,084:72	—	2,084:72
Märta Undén-Lundgren	1,224:80	—	1,224:80	—	1,224:80
Edit Ahrenlöf	1,999:88	—	1,999:88	—	1,999:88
Sophie Wendt	805:40	—	805:40	—	805:40
F. d. vaktmästare och städerskor:					
EJ. Fredriksson	2,115:—	—	2,115:—	1,410:—	3,525:—

N a m n	Arlig pension	H ä r a v :		Dyrtdis- tillägg	Summa Kronor
		av uttaxe- ringsmedel	från pen- sionsfonden		
Matilda Axelsson	411:—	—	411:—	94:—	505:—
Selma Olsson	1,038:—	—	1,038:—	217:—	1,255:—
Avgår pensionsfondens tillskott	10,364:—	—	10,364:—	2,415:—	12,779:—
Kronor	550:—	—	550:—	129:—	679:—
	9,814:—	—	9,814:—	2,286:—	12,100:—
15 H. Yrkesundervisning.					
f. Teckningslärare N. Cäsars änka	500:—	500:—	—	536:—	1,036:—
Avgår pensionsfondens tillskott	500:—	500:—	—	536:—	1,036:—
Kronor	—	—	—	27:—	27:—
	500:—	500:—	—	509:—	1,009:—
15 J. Centralbibliotek.					
f. Biblioteksbiträde Julia Mossberg	750:—	750:—	—	300:—	1,050:—
Avgår pensionsfondens tillskott	750:—	750:—	—	300:—	1,050:—
Kronor	—	—	—	15:—	15:—
	750:—	750:—	—	285:—	1,035:—
16 B 2 A. Fattigvård, Sluten vård.					
f. Maskinist Anderssons änka	605:60	—	—	647:40	1,253:—
f. Köksförestånd. E. Andersson	1,509:—	—	—	1,206:—	2,715:—
f. Tvättförestånd. M. Andersson	1,218:—	—	—	1,057:—	2,275:—
f. Sjuksköterskan M. Andersson	1,632:—	—	—	1,197:—	2,829:—
Kronor	4,964:60	—	—	4,107:40	9,072:—
16 B 3. Fattigvård, Öppen vård.					
f. Tillsyningsman Linds änka	706:40	—	—	714:60	1,421:—
Kronor	706:40	—	—	714:60	1,421:—

Specifikation å amortering och ränta under år 1945.

Nr	Motsvarande belopp i staten för år 1944			Slutbe- teln. år	Ursprungligt lånebelopp	Skuld 1/1 1945	Annuitet år 1945			
	Amortering	Ränta					Amortering	Ränta		
Amorteringslån:										
2	2,939: 84	2,689: 83	1917 års lån hos	Kungl. Pensionsstyrelsen	1957	100,000: —	53,688: 08	3,079: 49	2,550: 18	
3	13,348: 95	12,632: 11	1920	Karlstads Sparbank	1959	500,000: —	296,494: 43	14,016: 39	11,859: 78	
4	3,456: 28	4,380: 95	1920	"	Kungl. Pensionsstyrelsen	1959	130,000: —	79,990: 30	3,637: 74	4,199: 49
5	7,938: —	10,758: 10	1920	"	Riksförsäkringsanstalten	1959	300,000: —	187,663: 83	8,374: 59	10,321: 51
6	8,751: 84	6,641: 64	1920	"	Karlstads Sparbank	1960	300,000: —	188,759: 98	9,051: 93	6,341: 55
8	17,249: 71	3,917: 82	1922	"	Riksförsäkringsanstalten	1947	291,000: —	57,375: 44	18,155: 32	3,012: 21
10	236: 60	417: 76	1922	"	ur C. A. Fahlgrens stipendiefond	1962	10,500: —	7,359: 14	249: 61	404: 75
11	19,928: 67	11,656: 11	1922	"	hos Kungl. Postsparbanken	1952	472,000: —	202,092: 50	20,974: 92	10,609: 86
21	19,400: 41	7,941: 97	1925	"	Riksförsäkringsanstalten	1950	382,000: —	139,600: 96	20,412: 40	6,929: 98
24	512: 59	80: 80	1926	"	Karlstads Sparbank	1946	7,395: —	1,103: 46	538: 22	55: 17
27	74,752: 51	42,917: 84	1928	"	Statens Järnvägars Änke- och Pupillkassa	1953	1,718,000: —	856,745: 42	78,340: 63	39,243: 60
28	13,341: 51	6,976: 19	1928	"	Sveriges Kom.-anst. Pens.-kassa	1953	300,000: —	141,612: 31	13,962: 28	6,355: 42
29	8,909: 26	4,843: 82	1928	"	Riksförsäkringsanstalten	1953	200,000: —	95,267: 03	9,337: 48	4,415: 60
30	21,200: —	16,140: 80	1928	"	Göteborgs Sparbank	1955	565,000: —	311,600: —	22,200: —	15,112: 60
32	32,444: 84	7,161: 44	1928	"	Kungl. Generalpoststyrelsen	1948	500,000: —	126,338: 39	34,004: 26	5,602: 02
33	32,884: 87	8,886: 02	1928	"	Svenska Lifförsäkr.-anst. Trygg	1948	525,000: —	148,462: 50	34,496: 23	7,274: 66
39	15,010: 71	10,878: 89	1931	"	Kungl. Postverket	1956	381,945: —	230,453: 48	15,693: 79	10,195: 81
40	32,499: 95	37,522: 95	1931	"	d:o	1961	1,137,375: —	809,378: 05	33,978: 89	36,044: 01
44	26,763: 49	22,135: 93	1933	"	Svenska Lifförsäkr.-anst. Trygg	1944	—	—	—	—
45	8,626: 09	7,040: 40	1934	"	Riksförsäkringsanstalten	1959	250,000: —	176,647: 47	8,953: 89	6,712: 60
47	13,221: 77	528: 88	1934	"	"Stadens donationer och fonder"	1944	—	—	—	—
48	118,765: 73	19,107: 69	1934	"	Kungl. Pensionsstyrelsen	1944	—	—	—	—
50	7,806: 85	4,238: 81	1935	"	Göteborgs Sparbank	1958	200,000: —	137,391: 57	8,041: 07	4,001: 10
51	18,969: 12	10,723: 46	1935	"	Kungl. Pensionsstyrelsen	1958	488,000: —	336,433: 41	19,557: 16	10,126: 30
52	18,320: 73	12,318: 71	1935	"	Ränte- och kapitalförsäkrings- anstalten i Stockholm	1960	525,100: —	372,389: 90	18,909: 81	11,729: 63
68	37,275: 09	28,287: 39	1936	"	Kungl. Postsparbanken	1960	1,084,100: —	803,947: 21	38,553: 22	27,009: 26
69	6,405: 13	3,770: 64	1936	"	"Stadens donationer och fonder"	1956	143,000: —	97,612: 46	6,637: 32	3,538: 45
70	5,125: 42	3,862: 04	1937	"	d:o	1962	156,500: —	123,609: 19	5,279: 18	3,708: 28
71	16,184: 54	10,914: 60	1937	"	d:o	1962	485,300: —	380,709: 98	16,629: 62	10,469: 52
74	26,973: 05	20,223: 41	1939	"	Svenska Lifförsäkr.-anst. Trygg	1964	850,000: —	722,042: 01	27,701: 33	19,495: 13
75	6,616: 40	3,427: 53	1939	"	Stockholms Sparbank	1959	155,025: —	123,637: 34	6,795: 04	3,246: 48

Nr	Motsvarande belopp i staten för år 1944			Sub- lån. år	Ursprungligt lånebelopp	Skuld 1/1 1945	Annuitet år 1945	
	Amortering	Ränta					Amortering	Ränta
76	5,654:59	4,213:26	1939 års lån hos Stockholms Sparbank	1964	178,600:—	151,787:79	5,808:67	4,057:07
77	26,628:73	12,204:60	1939 " d:o	1959	601,674:99	474,869:66	27,294:45	12,090:03
78	22,597:38	26,602:60	1940 " Kungl. Pensionsstyrelsen	1960	633,181:—	548,755:95	23,670:75	25,503:73
79	13,150:09	23,039:67	1940 " d:o	1965	527,600:—	478,470:53	13,774:72	22,400:20
80	2,600:—	—	1939 " "Stadens donationer och fonder" (Donationsjordsfonden)	1964	65,000:—	52,000:—	2,600:—	—
81	7,155:—	7,362:—	1940 " Svenska Personal-Pens.-kassan..	1960	193,000:—	166,084:—	7,459:—	7,058:—
82	2,649:—	3,832:—	1940 " d:o ..	1965	99,657:83	89,678:—	2,759:—	3,722:—
83	5,088:90	5,476:16	1941 " Kungl. Pensionsstyrelsen	1961	142,500:—	127,840:39	5,302:63	5,257:95
85	36,321:—	9,443:44	1941 " Karlstads Sparbank	1951	363,209:79	254,247:—	36,321:—	8,263:02
86	6,000:—	4,233:—	1941 " d:o	1964	140,900:—	120,000:—	6,000:—	4,029:—
87	5,168:87	6,150:09	1942 " d:o	1967	189,600:—	176,997:33	5,346:11	5,972:85
89	18,108:52	6,825:—	1943 " Aktiebolaget Göteborgs Bank ..	1953	210,000:—	191,891:48	18,697:06	6,236:46
90	13,333:33	5,000:—	1943 " "Stadens donationer och fonder"	1958	200,000:—	186,666:67	13,333:33	4,666:67
91	—	—	1944 " Karlstads Sparbank	1958	315,000:—	298,711:98	16,863:09	10,308:65
92	—	—	1944 " "Stadens donationer och fonder"	1969	270,600:—	270,600:—	10,824:—	9,471:—
93	—	—	1944 " d:o ..	1947	384,068:27	384,068:27	123,278:83	13,058:32
94	—	—	1943 " Amorteringsfonden för bost.-lån Ny upplåning	1958	249,450:91	235,986:30	14,015:26	—
	7,000:—	9,500:—			—	—	20,000:—	25,000:—
			Övertagna lån:					
54	12,955:36	2,553:38	1928 års lån hos Kungl. Pensionsstyrelsen	1947	200,000:—	42,552:84	13,551:31	1,957:43
56	275:25	555:30	Värmlands Hypoteksförening	1965	18,568:11	15,485:28	284:30	545:68
72	82:70	450:30	d:o	1996	13,000:—	12,412:18	85:57	447:43
84	42:66	127:73	Värmlands Stadshypoteksförening	1984	3,225:64	3,083:28	44:34	125:96
95	—	—	Värmlands Hypoteksförening	1999	35,642:79	35,214:47	435:77	1,101:13
			Karlstads socken (i samband med inkorporeringen)					
53	649:02	516:54	1915 års lån hos Domkapitlet i Karlstad	1955	20,000:—	9,681:82	681:47	484:09
59	803:59	711:65	1916 " Statens Pensionsanstalt	1956	26,000:—	13,429:44	843:77	671:47
61	2,316:01	959:07	1923 " Kungl. Postsparbanken	1944	—	—	—	—
			Tillfälliga lån:					
—	—	20,000:—	Bankräntor och dylikt	—	—	—	—	—
—	—	1,000:—	Andra räntor	—	—	—	—	—
	824,439:95	493,780:32			17,237,719:33	11,548,920:50	866,836:24	452,993:09
			Kronor					

Översikt

över låneskuldens fördelning på olika delegationer.

	Låneskuld 1/1 1945	Räntor år 1945	Amortering år 1945
1. Rätts- och ordningsväsen:			
D 1 A. Allmänt luftskydd	254,247 : —	8,263 : 02	36,321 : —
5. Fastighetsförvaltning:			
A. Förvaltningsbyggnader	1,668,140 : 23	66,310 : 42	128,074 : 46
B. Regleringsfastigheter	623,773 : 90	24,005 : 34	53,966 : 61
C 1. Jordbruksegendomar	539,238 : 11	15,801 : —	29,056 : 77
E 2. Pensionärshem	447,597 : 33	15,443 : 85	16,170 : 11
F. Aktier och andelar i bygg- nadsföretag	7,407 : 97	188 : 60	425 : 79
7. Gatu- och parkförvaltning:			
A. Gator, vägar och dylikt	939,004 : 70	34,250 : 18	76,571 : 47
8 A. Hamnen	935,221 : 09	36,661 : 42	87,418 : 67
13. Allmän hygien:			
A. Vattenledningsverk	952,005 : 66	35,345 : 95	86,932 : 09
B. Avloppsverk	1,147,471 : 62	41,170 : 98	65,025 : 75
19. Industriella verk:			
A. Gasverk	866,469 : 10	28,106 : 32	58,847 : 40
B. Elektricitetsverk	1,828,793 : 16	71,437 : 38	137,196 : 86
20. Finansförvaltning:			
Utlånat kapital:			
Subventionslån	1,192,558 : 77	44,146 : 25	61,746 : 39
Den kyrkliga kommunen..	16,059 : 15	429 : 24	614 : 56
Lånekostnader	50,942 : 39	2,233 : 65	4,830 : 57
Diverse	79,990 : 30	4,199 : 49	3,637 : 74
Kronor	11,548,920 : 48	427,993 : 09	846,836 : 24

BILAGOR

til

statförslaget för år 1945,

innehållande styrelser och
nämnders framställningar
och motiveringar

1 B. Stadsrevision.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Angående specialförslag över stadsrevisionens utgifter för år 1944.

Drätselkammaren har i cirkulärskrivelse till styrelser och delegationer bland annat framhållit, att "vid upptagandet i statförslaget av anslag till extra personal bör antecknas, om prövning skett beträffande behovet av extra befattningshavare".

Med anledning härav får stadsrevisionen meddela, att sådan prövning ägt rum och att revisionen därvid funnit, att göromålen på revisionskontoret äro av den omfattningen, att stadsrevisorn icke ensam kan medhinna desamma utan äger jämlikt gällande instruktion för stadsrevisionen, § 24, på stadens bekostnad erhålla biträde.

Karlstad den 28/9 1944.

A stadsrevisionens vägnar:

N. F. BERGQVIST.

Ordförande.

Ivan Jonsson.

1 Ö. Allmän förvaltning. Övriga ändamål.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Stadsfullmäktige för år 1944 beviljat Värmlands läns företagareförening u. p. a. ett anslag å 600 kronor såsom bidrag till föreningens administrationskostnader, får föreningen, som för sin verksamhet är beroende av fortsatt bidrag från statliga och kommunala myndigheter, hemställa, att Stadsfullmäktige benäget ville för enahanda ändamål bevilja föreningen ett anslag för år 1945 med samma belopp.

Karlstad den 1 september 1944.

För Värmlands läns företagareförening u. p. a.

IVAR VENNERSTRÖM.

Ordförande.

Eric Carlsson.
Sekreterare.

Bil.: Förvaltningsberättelse m. m. för år 1943.

2 B 1. Polisväsen och fängsvård.

Utdrag av protokoll, hållet hos polisenämnden i Karlstad den 26 september 1944.

§ 93.

Genomgicks upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för år 1945 för polisväsen och fängsvård.

Till förslaget hade uppgjorts en så lydande motivering:

"P. M. ang. förslag till Polisverkets stat för år 1945.

I. a 1 a. har ökat cirka 10,000 kronor, därför att nu uppförts en extra konstapel å luftskyddet, varjämte ålderstilläggen ökat.

a 3. Ur denna post utgår ersättning för övertidstjänstgöring och tjänstgöring vid sådana tillställningar, då ersättningen till polismännen ej ersättes av enskilda. Ökad med

3,000 kronor med hänvisning till, att t. o. m. augusti 1944 utbetalts under detta anslag 5,805 kronor.

a 4. Här har ett väsentligt överskridande redan ägt rum (c:a 27,000 kronor). Detta är emellertid motiverat med att ersättare måst förordnas för 1) två ordinarie polismän, som varit kommenderade för hela rikets behov under år 1944, 2) två polismän, som under avsevärda tider under året varit försatta ur tjänst, 3) en ordinarie polisman, som under året på grund av sjukdom ej varit i tjänst. Därjämte har i staten ej räknats med en extra konstapel för luftskyddet. Därjämte har vikarieersättning utgått vid vakanser, varvid en besparing å a 1 a, som hittills uppgått till c:a 10,000 kronor men som kan beräknas uppgå till 15,000 kronor eller mera för hela året, uppkommit, medan a 4 debiterats motsvarande belopp.

Alla dessa utgifter bero mer eller mindre på tillfälligheter, som ej kunna beräknas. Med anledning härav anser jag för närvarande endast bör upptagas 4,000 kronor under denna post eller ett belopp, som motsvarar lön åt vikarie åt den på grund av sjukdom tjänstefria konstapeln.

d 7 1. Väsentliga förhöjningar hava verkställts (liksom även två sänkningar) av de under d 7 upptagna fem posterna. Höjningarna grunda sig på de under 1944 vunna erfarenheterna om resekostnadernas storlek.

d 15 a. Höjningen grundar sig på erfarenhet från år 1944.

o 5. Kostnaderna hava under år 1944 ökat.

II. De under II gjorda höjningarna (statspolisens) grunda sig på under år 1944 vunna erfarenheter. Utgifterna göras av statspolisens föreståndare under överinseende av statspolisintendenten och staten erlägger ersättning för dessa utgifter.

Karlstad den 30 september 1944.

GUSTAF LJUNGSTRÖM."

Nämnden beslöt godkänna förslaget och skulle detsamma jämte motiveringen överlämnas till drätselkammaren.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

3 C. Exekutionsverk.

Till Magistraten i Karlstad.

För stadsfogdekontorets räkning finnes för närvarande anställda en ordinarie och två extra kvinnliga kontorsbiträden förutom ett kvinnligt biträde, som jämlikt förordnande är sysselsatt med uppläggande av kortregister över skatterestantier.

Fröken Inga-Lisa Ek har som extra kontorsbiträde tjänstgjort å stadsfogdekontoret sedan den 1 januari 1938 och under hela denna tid skött sina åligganden, huvudsakligast bestående i redovisningsgöromål jämte korrespondens, på ett mycket förtjänstfullt sätt. Fröken Ek är nu 27 år gammal. Innan hon anställdes å stadsfogdekontoret hade hon avlagt realskolexamen, genomgått Schartaus Handelsinstituts tvååriga kurs samt någon tid haft plats på privat kontor.

Fröken Eks avlöning utgår med 235 kronor i månaden, utan dyrtidstillägg, sedan år 1941 enligt då fastställt anslag.

Med hänsyn till det ansvarsfulla arbete, som fröken Ek har att utföra, hennes kvalifikationer och lämplighet, måste det framstå som uppenbart, att hon i avlöningshänseende varit och är dåligt placerad. Att fröken Ek likväl stannat kvar på sin plats, torde främst hava berott på att hon hoppats bliva ordinarie i stadens tjänst.

Som arbetsförhållandena äro å stadsfogdekontoret med fortgående ökning i arbets-

uppgifterna, synes det mig orimligt med endast ett ordinarie kontorsbiträde. Någon minskning i arbetsuppgifterna framdeles kan icke tänkas, allra minst därest den föreslagna uppbörsreformen skulle bli genomförd. Medelförvaltningen å stadsfogdekotoret kommer då att bli synnerligen omfattande och komplicerad. Redan den antagna ändringen av införsellagen, som träder i kraft den 1 januari 1945, kommer att utöka arbetet å stadsfogdekotoret väsentligt. Enligt ifrågavarande ändring skall arbetsgivare, hos vilken meddelats införsel, avredovisa innehållna belopp varje månad. För närvarande är det regel, att arbetsgivaren redovisar först sedan hela skattebeloppet, därför införsel meddelats, till fullo innehållits.

Då det, hur man än ser saken, är alldeles uteslutet, att ett mindre antal än två kvinnliga kontorsbiträden komma att vara anställda å stadsfogdekotoret, får jag härmed vördsamt hemställa att Magistraten vidtager åtgärder för att fröken Inga-Lisa Ek från och med år 1945 blir uppförd som kontorsbiträde å ordinarie stat i lönegrupp 6, samt att hon ifråga om löneklass får tillgodoräkna sig sin tjänstgöring å stadsfogdekotoret som extra kontorsbiträde sedan den 1 januari 1938 eller 7 års väl vitsordad tjänst.

Skulle detta mitt förslag mot förmodan icke vinna bifall, måste jag hemställa om vidtagande av sådana åtgärder att anslaget till fröken Eks avlöning från och med nästa år höjes, så att hon kan avlönas med 275 kronor i månaden, vilket skulle ungefär motsvara den lön hon skulle ha att bekomma som ordinarie och placerad i löneklass 8 i gällande avlöningsreglemente.

Karlstad i stadsfogdens kontor den 26/9 1944.

A. ELLWEN.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Som extra kontorsbiträde å stadsfogdekotoret har fröken Gunnel Johansson tjänstgjort sedan den 1 oktober 1943 och har hon enligt 1944 års stat uppburit lön med 150 kronor i månaden.

Fröken Johansson, som tidigare innehaft kontorsplats hos privat företagare, har visat sig vara mycket lämplig för arbetsuppgifterna å stadsfogdekotoret. Hon arbetar snabbt och säkert och det skulle bli svårt att ersätta henne med annan lika lämplig. Med 150 kronor i månaden är emellertid hennes arbete underbalt, varför jag måste hemställa att det ifrågavarande extra kontorsbiträdet i 1945 års stat tillförsäkras en lön av 215 kronor i månaden, vilket jag anser vara minimum.

Karlstad i stadsfogdens kontor den 26/9 1944.

A. ELLWEN.

5 A. Civilförsvaret.

Utdrag av protokoll hållet vid sammanträde med luftskyddsnämnden den 29 september 1944.

§ 26.

Redogjorde luftskyddschefen för det för år 1945 upprättade statförslaget.

Efter hällen överläggning beslöt nämnden

att för sin del godkänna det av luftskyddschefen upprättade statförslaget; samt att uppdraga åt luftskyddschefen att efter utskrift av statförslaget överlämna det samma till drätselkammaren.

Som ovan.

In fidem:
SVEN ROSENBERG.

P. M.**angående nya och höjda utgiftsposter i statförslaget för år 1945.**

Anledningen till att anslaget för "ersättning till polisverket för hållande av personal", a 1 a, höjts, har sin grund därlä i 1945 års stat medtagits såväl pensionskostnader för båda till byrån kommenderade befattningshavare som barn tillägg och beklädnadsbidrag. Summan har erhållits från stadskassan och grundar sig på den beräkning som där gjorts beträffande den genomsnittliga årslönen för överkonstapel och konstapel.

Anslaget a 2 c "tillsyn å förråden" har i 1945 års stat beräknats till 3,500:— kronor mot i 1944 års stat anvisade 1,000:— kronor. Vid nuvarande beredskapsgrad avlönas förrådsförvaltaren av statsmedel. Skulle lindring i beredskapsläget inträda kan luftskyddschefen författningsenligt icke hålla statsavlönad personal i tjänst, utan blir då staden skyldig att själv svara för kostnader som uppstå i samband med skötsel och tillsyn av förråden.

I anslaget b 4 a "telefon, telegram och porto" har medräknats även kostnaderna för samtliga luftskyddsabonnemang. Statsbidrag för dessa erhålles emellertid med $\frac{3}{4}$.

Anslaget d 15 o "Utbildning och övningar" har höjts från 1,900:— till 6,900:— kronor. Anledningen därtill är bestämmelserna i 45 § 2 mom. civilförsvarlagen.

Till underhåll och förbättringar av offentliga skyddsrum och skyddsrum för aktiv personal, litt. e 1, har i statförslaget upptagits 5,000:— kronor. Anledningen därtill är att under år 1945 skyddsrum måste iordningställas för socialtjänstcentralen samt vissa förbättringsarbeten utföras å de s. k. skärmskydden, som under år 1940 uppsattes å vissa platser inom staden. Då $\frac{3}{4}$ av beloppet erhålles i statsbidrag blir det ingen merkostnad för staden.

Anslaget till underhåll och tillsyn av motorfordon, litt. e 4 b, är nytt och har ett belopp av 60:— kronor ansetts erforderligt för varje fordon.

Anslaget till inköp av utrustning och materiel, litt. v 4 b är även nytt och har föranlets av planerat inköp av utrustning, främst brandmateriel, till blockgrupperna. Stadens andel i denna utgiftspost blir emellertid endast 1,000:— kronor, då statsbidrag erhålles med 12,000:— kronor och 5,000:— kronor erhålles i bidrag från Karlstads luftskydds-förening.

6 A 1. Stadsbrandväsen.

Till Brandstyrelsen, Karlstad.

Ang. statförslag för år 1945.

Förslag till förändringar från föregående stat:

Litt. a 1 a. Yrkesbrandkåren.

1945 års statförslag Kr. 169,819:66, 1944 års stat Kr. 142,807:—.

I statförslaget har medräknats merkostnaderna i avlöning för 4 nyanställda brandmän, vilket är beroende av Stadsfullmäktiges beslut.

Litt. a 1 b. Borgarbrandkåren.

1945 års statförslag Kr. 3,940:—, 1944 års stat Kr. 3,660:—.

För borgarbrandkåren, som består av 28 man, har föregående år räknats med 12 övningstimmar/man. Det har visat sig att detta är för liten övningstid, varför i 1945 års statförslag har föreslagits 14 övningstimmar/man, vilket utgör en merkostnad av 2 övningstimmar för 28 borgarbrandmän å 5 kr./tim. = 280 kr.

Litt. a 4. Semester- och vikariatsarvoden.

1945 års statförslag Kr. 9,100:—, 1944 års stat Kr. 8,000:—.

Om 4 man nyanställes måste semestervikarier anställas i ytterligare 100 dagar/år. (Varje man har 25 dagars semester.) Merkostnaden härför utgör Kr. 1,083:33.

Litt. a 6 d. Läkare och sjukvård.

1945 års statförslag Kr. 600:—, 1944 års stat Kr. 500:—.

Under den del av året, som förflutit har det visat sig att anslaget för läkare och sjukvård ej är tillräckligt. Med anledning härav samt med tanke på ev. nyanställning av 4 man har litt. a 6 d föreslagits höjt med Kr. 100:—.

Litt. a 7. Beldädnadspersedlar.

1945 års statförslag Kr. 4,000:—, 1944 års stat Kr. 3,500:—.

Se motivering till litt. a 1 a.

Litt. a 7 d.

Under de gångna åren har hyresersättning utgått till 3 st. brandmän, E Löved, G. Måwe och S. Lind, vilka ej kunnat beredas bostad inom brandstationen. Denna ersättning har utgått med kr. 125:— per man och år. Enär ännu en brandman, M. Johansson, före detta års utgång ingår äktenskap och icke kan beredas bostadsmöjligheter inom brandstationen, anhålles att ett anslag å kr. 500:— måtte beviljas såsom hyresersättning för ovannämnda brandmän.

Litt. a 8. Avgift till Sveriges Kommunalanställdas pensionskassa.

1945 års statförslag Kr. 21,000:—, 1944 års stat Kr. 20,430:07.

Uppgifterna ha inhämtats från stadskassan.

Litt. b 4. Telefon, telegram och porto.

1945 års statförslag Kr. 1,800:—, 1944 års stat Kr. 1,500:—.

Enl. § 12 i den nya brandstadgan lämnar brandchef brandsynföreläggande. Detta kommer att inverka på litt. b 4 så tillvida att portoavgifterna ökas.

Litt. d 2. Försäkringsavgifter.

1945 års statförslag Kr. 900:—, 1944 års stat Kr. 550:—.

På grund av att olycksfallspremierna har höjts, har litt. d 2 föreslagits höjt med kr. 350:—.

Litt. d 7 b. Resekostnader.

1945 års statförslag Kr. 400:—, 1944 års stat Kr. 0:—.

För Brandstyrelsens räkning har föreslagits ett reservationsanslag å kr. 400:— att användas för studier av nya brandstationer.

Litt. e 4 a. Logements- och andra inventarier.

1945 års statförslag Kr. 1,000:—, 1944 års stat Kr. 500:—.

Brandkårens förråd av lakan, handdukar m. m. har till stora delar förbrukats varför förrådet måste kompletteras. Se i övrigt motivering a 1 a.

Litt. n 4. Ambulansväsen.

1945 års statförslag Kr. 15,000:—, 1944 års stat Kr. 10,000:—.

På grund av att omsättningen ökats har såväl litt. n 4 som litt. 210 höjts med Kr. 5,000:—.

Litt. n 5 a. Bensindistribution.

1945 års statförslag Kr. 20,000:—, 1944 års stat Kr. 14,000:—.

Enl. Stadsfullmäktiges beslut § 133/44 har bensinförrådet, som ej får förbrukas, upptagits i staten.

Litt. n 5 b. Avskrivning enl. Stfm. § 133/44.

Enl. Stadsfullmäktigebeslut § 133/44 skall bensinförrådet nedskrivas med Kr. 2,500:—.

Litt. o 2. Uppvärmning.

1945 års statförslag Kr. 11,750:—, 1944 års stat Kr. 9,750:—.

På grund av att vedpriserna ha stigit med c:a 20 % och någon tilldelning av fossilt bränsle ej utgått, har detta littra föreslagits höjt med kr. 2,000:—.

Litt. o 3. Belysning.

1945 års statförslag Kr. 2,000:—, 1944 års stat Kr. 1,500:—.

En del av den ström som förbrukas å brandstationen har tidigare "gått" på mätare. Under året har de elektriska ledningarna justerats så att all ström numera "går" på mätare.

Karlstad den 25 september 1944.

A. A. ENGSTRÖM.

Brandchef.

6 B. Sotningsväsen.

Till Brandstyrelsen, Karlstad.

Angående statförslag för sotningsväsendet år 1945.

Litt. a 1. Ersättning till skorstensfejaremästaren.

1945 års statförslag Kr. 58,520:—, 1944 års stat Kr. 61,600:—.

På grund av svårigheterna att sota vedeldade pannor och avsaknaden av erfarenheter hur lång tid dylika pannor taga i anspråk för sotning höjdes sotningstaxan de första krigsåren. Nu ha erfarenheter erhållits och sotningen går mera rutinmässigt. Med anledning härav föreslås sotningstaxan sänkt med 5 %, vilket innebär att litt. a 1 sänkes med kr. 3,080:—.

Detta skulle innebära att taxan för sotning i Karlstad blir i ungefärlig överensstämmelse med det av Statens Priskontrollnämnd granskade och godkända normalförslaget för nya sotningstaxan.

Karlstad den 25 september 1944.

A. A. ENGSTRÖM.

Brandchef.

13 D. Varmbadhus och tvättinrättningar.

Utdrag ur protokoll, hållet hos Badhusstyrelsen i Karlstad den 12 september 1944.

§ 40.

Styrelsen beslöt att i det kommande statförslaget upptaga ett hyresbelopp av 700 kronor pr år, från den 1 januari 1945 räknat, för hemvärnslokalen i badhuset, men överlät samtidigt åt budgetsberedningen att avgöra huruvida denna åtgärd vore bokföringsmässigt lämplig.

§ 42.

Statförslaget för år 1945 uppgjordes och godkändes.

Under litt. e 1 (underhåll av byggnader) beräknades ett belopp av 4,000 kronor för inköp av gång- och korkmattor i ett flertal lokaler inom badhuset, målningsarbeten i tvättinrättningen, reparation av dörrarna i bastu- och tvagningsrum, nya balj- och borstbänkar i tvättrummen samt div. smärre målnings- och reparationsarbeten.

Under litt. 107 (hyror) upptogs enl. § 40 här ovan en hyra av 700 kronor för hemvårnslokalen. Under samma litt. upptogs maskinistens bostadshyra med 600 kronor (badmästarens hyra, 800 kronor, är däremot icke upptagen under något inkomstilltera).

In fidem:
MATS RONGE.

13 E. Anordningar för friluftsliv.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed har Karlstads Gymnastikförening äran anhålla om anslag att utgå under år 1945.

1) för gymnastikens främjande inom Karlstad, kronor 1,500:—,

2) för daglägret för barn, kronor 1,500:—,

eller samma anslag som föregående år.

Karlstads Gymnastikförening bedriver sin verksamhet i sju gymnastiksalar med c:a 800 aktiva gymnaster i åldrar från småbarn till högre medelålder. Med denna bredd våga vi kalla vår verksamhet samhällsgagnande. Som gymnastikföreningens utgifter överstiger inkomsterna äro vi mycket beroende av och synnerligen tacksamma för högsta möjliga anslag.

Föreningens års- och revisionsberättelser äro under utarbetande, varför Styrelsen anhåller att få inkomma med dessa så snart de föreligga i färdigt skick.

Karlstad den 25 september 1944.

SVEN NORDENBERG,

Ordförande.

Sekreterare.

HERMAN HEDIN.

Vakant.

Kassör.

Till Karlstads Stadsfullmäktige och Karlstads Drätselkammare,

Sekreteraren, Karlstad.

Härmed ingives framställning om anslag av fyrahundra (400) kronor att av staden utbetalas till Alsters strandbad för sommaren 1945. Bidragets erhållande har största värdet såsom ett uttryck för att drätselkammaren och staden därigenom visar förståelse för det värde strandbadet vid Alster har för många Karlstadsbor.

Det blir synd om dessa för det fall d. s. k. "badintresset" i staden sedan väl tio år tillbaka i sin framtidsblindhet kommer mig att avveckla strandbadet, ty att dela upp det återstående i tomter eller på annat sätt överlämna det till enskilt intresse är icke omöjligt.

Ett sammandrag av räkenskaper för sommaren närslutes. De svåra förhållanden, som nu råda, särskilt för restaurangrörelsen, minskar ju inkomsten därifrån, så att vad som där betalas knappt torde täcka fördärv och slitning av inventarier.

Högaktningsfullt
IVAR TJERNELD.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Karlstads Scoutkår, som bildades år 1912 och under ett 30-tal år verkar bland pojkar i alla samhällsskikt, ser sig nu åter nödsakad att hänvända sig till Stadsfullmäktige i Karlstad med begäran om understöd. De inkomster kåren disponerar i form av avgifter, genom scouternas försålda märken samt tillskott från garantföreningen samt Barnens Dag visa sig ej förslå, då kåren nu, förutom amorteringar å lån i kårens stuga, även har omfattande reparationsarbeten å nämnda stuga, vilka arbeten visat sig nödvändiga för att förhindra byggnadens förfallande.

Karlstads Scoutkår vågar därför vördsamt anhålla om anslag från Karlstads kommun med Fyrahundra (400:—) kronor och att Drätselkammaren med tillstyrkan måtte framlägga denna vår begäran inför Stadsfullmäktige.

Karlstad den 9 november 1944.

för Karlstads Scoutkår:

H. MURMAN.

K. s.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med varmt tack för det anslag av Femhundra (500) kronor, som Frälsningsarméns slumstation i Karlstad erhållit innevarande år till barnkolonien vid Lindås, Östra Fågelvik, anhålla vi härmed vördsamt att Stadsfullmäktige godhetsfullt ville bevilja oss samma summa för år 1945.

Upplysningar om barnkolonien kunna lännas av slumstationens föreståndarinna, brigadör Ebba Jonsson, Attkantsgatan 18, telefon 107 77.

Stockholm den 8 september 1944.

D. WICKBERG.

Ledare av Frälsningsarmén i Sverige.

JUDIT ORDELL.

Sekr. för Kvinnl. Soc. Arbetet.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Karlstads skollovskoloniförening anhåller härmed vördsamt om ett anslag å kronor 5,000:— för 1945 års verksamhet.

Karlstad den 3 september 1944.

För Karlstads skollovskoloniförening:

GUNNAR LINDSKOG.

Ordförande.

Carl Olsen.

Sekreterare.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

På uppdrag av styrelsen för Värmlands Blåbands Ungdomsförbunds barnkoloni får undertecknad härmed vördsamt anhålla att Stadsfullmäktige må bevilja barnkolonin ett anslag av kronor tvåhundra (200:—) för hjälp till bestridande av omkostnaderna för 1945 års planerade barnkoloni.

Under innevarande år har ungdomsförbundet bedrivit koloniverksamhet och vistades barnen därstädes 51 dagar. Barnantalet var sammanlagt 16 och därav 6 från Karlstad.

Vi ha i år haft glädjen från staden mottaga ett anslag å kronor 200:—, som varit till god hjälp för oss.

Utdrag från räkenskaperna bifogas*).

Karlstad den 14 november 1944.

ERIC LINDBÄRG.

Sekr. och kassör i barnkolonin.

*) Finnes tillgänglig i stathandlingarna.

14 A. Saluhall.

Utdrag av protokoll, hållet hos saluhallsstyrelsen i Karlstad den 28 september 1944.

§ 32.

Upptog saluhallsstyrelsen till behandling frågan angående förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1945.

Efter genomgång av de olika posterna uppgjordes och godkändes följande statförslag:

"14 A. Saluhall — — — — — Bil. 32 A.

Följande anteckningar gjordes:

Litt. e 1. Underhåll av byggnader:

Underhållsanslaget för saluhallen har under en följd av år varit nedprutat till kr. 1,000:— till 1,500:— per år. Med dessa anslag har endast oundgängligen nödvändiga reparationer eller ändringar kunnat utföras. Följden därav har blivit att större underhållsarbeten blivit åsidosatta. Styrelsen konstaterade vid besiktning av lokalerna i saluhallen den 29 juni 1944, att ett mera omfattande reparations- och underhållsarbete nu vore synnerligen nödvändigt. Den 14 sept. 1944 företogo därför herrar ordföranden och vice ordföranden jämte Fastighetsförvaltaren en inventering av erforderliga reparations- och underhållsarbeten.

Från Fastighetsförvaltaren hade till dagens sammanträde följande kostnadsberäkning inkommit:

"Kostnadsberäkning — — — — — Bil. 32 B.

Styrelsen anser, att de i kostnadsberäkningen upptagna arbetena vore synnerligen påkallade och nödvändiga för förebyggande av svåra byggnadsskador, samt för att bringa saluhallens livsmedelsbutiker i överensstämmelse med de hygieniska fordringar, som nu måste ställas på dylika butiker. Arbetena borde därför komma till utförande under år 1945. Förslaget slutsumma, kr. 24,650:—, jämte ett ordinarie underhållsanslag av kr. 1,500:—, sammanlagt kronor 26,150:—, har därför upptagits under detta littera.

Litt. o 3. Belysning:

Anslaget har under flera år visat sig otillräckligt, varför en höjning med 500:— kr. anses nödvändigt.

Litt. 161. Hallhyror:

Hyresinkomsterna har beräknats till kr. 31,000:— mot kr. 29,500:— i 1944 års stat.

Som ovan.

In fidem:

STURE ANDERSSON.

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

Till Drätselkammaren.

Med överlämnande av förslag till utgifts- och inkomststat för år 1945 jämte tillhörande löne- och pensionsstater får folkskolestyrelsen härmed i nedanstående P. M. närmare motivera i statförslaget vidtagna höjningar av anslagsposter.

Litt. I d 2. Försäkringsavgifter:

Beloppet har höjts med 2,500 kronor på grund av folkskolestyrelsens beslut att teckna ansvarsförsäkring för skolbarnen.

Litt. III j 4. Frivilliga kurser:

Anslagsposten har tillkommit i staten på grund av folkskolestyrelsens beslut att ordna frivilliga kurser i hushållsgöromål för gossar i fortsättningsskolan.

Litt. IV i 1 b. Timarvoden:

Anslagsposten har tillkommit i staten på grund av folkskolestyrelsens beslut att inrätta skolbibliotek vid Västerstrandsskolan. Bibliotekarien där avlönas tills vidare pr timme.

Litt. V a 1. Avlöningar enl. lönestaten:

Anslagsbeloppet har höjts med 2,700 kronor på grund av ökning av skolläkarens arvode med motsvarande belopp, vilken ökning betingas av att statsbidrag till skolläkarens avlöning erhålles endast under förutsättning, att hans arvode utgår med visst fastställt minimibelopp för år. Statsbidragsbeloppet, f. n. 2,500:— kronor, är upptaget i inkomststaten.

Litt. V k 18. Barnbespisning:

Anslagsposten har höjts med 5,000 kronor på grund av att föregående anslag visat sig vara otillräckligt för genomförandet av den speciella sammansättning av måltiden, som föreskrivits av medicinalstyrelsen för att skoldistriktet skola kunna erhålla statsbidrag till bespisningen. Sådant statsbidrag har förut icke utgått.

Litt. VI e 1. Underhåll av byggnader:

Posten har höjts med 20,000 kronor på grund av att föregående anslag, med hänsyn till de avsevärt stegrade materialpriserna, synes bliva otillräckligt för de oundgängligen nödvändiga reparationsarbeten, som äro avsedda att utföras under år 1945.

Karlstad den 9 september 1944.

För Karlstads Folkskolestyrelse:

J. SANDÉN.

Ordförande.

C. G. Björkman.

15 H. Yrkesundervisning.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning får härmed insända statförslag för år 1945. Beträffande större ändringar i förhållande till 1944 års statförslag meddelas följande motiveringar.

Ett anslagsäskande är nytt: årsavgift för skolan, 25 kronor, och för varje styrelseledamot och suppleant à 6 kronor i Svenska yrkesskolföreningen. Ett dyllikt anslag är

bruksligt vid andra yrkesskolor, avgiften tillför medlemmarna "Tidskrift för praktiska ungdomsskolor", som i sina 8 nummer per år innehåller viktiga meddelanden från yrkeskoliväsendet i landet jämte artiklar i aktuella yrkesskolfrågor. Större höjningar av anslagsposter ha skett under litt. IV e 1 från 100 till 1000 kronor med tanke på att skolan vid avflyttning från folkskoleseminariet kan bli nödsakad att där utföra mindre reparationer och under II j och v 4 med tanke på en eventuell inflyttning i en nybyggd verkstadsskolebyggnad. Lön till vaktmästare under I a 1 är upptagen till 3000 kronor för det fall, att skolan under höstterminen 1945 återflyttat till sina lokaler i kvarteret Älgen. För närvarande betalar skolan 60 kronor i månaden för vaktmästaregöromålen.

Karlstad den 3 oktober 1944.

Å styrelsens vägnar:
ERNST STRANDMAN.
Ordförande.

H. j. Bystedt.
Rektor.

15 I. Anordningar för gymnastik och idrott.

Till Budgetberedningen, Drätselkammaren, Karlstad.

Med bifogande av en tabell över inkomster och utgifter vid Örsholmsbadet under säsongen 1944 får Karlstads Simsällskap härmed vördsamt anhålla, att i likhet med föregående år ett belopp av Attahundra (800) kronor måtte ställas till sällskapets förfogande såsom bidrag till simlärlön för år 1945, under villkor att kostnadsfri simundervisning meddelas vid ovannämnda bad varje söckendag mellan kl. 10 och 13. Dessutom tjänstgör vederbörande som ordningsvakt, livräddare och sjukvårdare till kl. 19,30, frånsett två timmars middagsrast.

För Karlstads Simsällskap.

HANS STOLPE.
Sekreterare.

T A B L A

över räkenskaperna, avseende stadens anslag till simundervisningen år 1944.

Inkomster:	
Stadens anslag	800:—
Förlust	13:05
	Kronor 813:05
Utgifter:	
Telefon och annonser	56:50
Försäkringar	61:40
Sjukvård	3:50
Arvoden för simundervisningen	650:—
Materialier	41:65
	Kronor 813:05

Karlstad den 22 sept. 1944.

För Karlstads Simsällskap:
KLAS VALLEN.   BENGT WIRIDEN.
v. Ordf.   Kassör.

Transumt av protokoll, fört vid sammanträde med styrelsen för Idrottsplatsen Tingvalla å Stadskällaren i Karlstad den 5 september 1944.

§ 8.

Jämlikt för idrottsplatsen fastställt reglemente hade styrelsen att uppgöra och till drätselkammaren ingiwa förslag till utgifts- och inkomststat för arbetsåret 1944—1945.

Därvid konstaterades till en början, att tvenne stycken målburar för ishockey vid denna sports start inköpts av herr Olle Hellgren och sedan hela tiden använts å Tingvalla vid alla matcher. Då dessa burar ju böra tillhöra idrottsplatsens fasta utrustning, syntes det icke riktigt, att en enskild person skulle bekosta desamma. Styrelsen beslöt förden skull att inköpa dessa målburar för ett belopp av 200 kronor under förutsättning att medel härtill genom anslag från staden ställdes till styrelsens förfogande.

Vidare vore det oundgängligen nödvändigt att ytterligare vändkors inköptes, särskilt ett avsett att användas till fribiljetter, och beslöts att inköpa sammanlagt 3 st. vändkors till ett pris per styck av 325:— kronor eller tillsammans 975:— kronor, likaledes under förutsättning att medel härtill kunde påräknas från staden.

Sedan flera år tillbaka har A.-B. Elektromateriel en högtalaranläggning uppmonterad å Tingvalla, vilken sedan direkt av bolaget uthyres till arrangörerna. Då det såväl för idrottsplatsen som arrangörerna syntes ekonomiskt och lämpligt, att idrottsplatsen själv vore innehavare av en dylik anläggning beslöts att inköpa en sådan till ett beräknat pris av 2,500:— kronor. Medel till denna utgift ansåg sig styrelsen emellertid icke kunna åstadkomma utan ville uttala en förhoppning om att staden även härutinnan ville träda hjälpsande emellan.

Med hänsyn till vad här ovan antecknats och förhållandena i övrigt beslöt styrelsen uppgöra följande

F Ö R S L A G

till utgifts- och inkomststat för Idrottsplatsen Tingvalla för arbetsåret 1944—1945.

U t g i f t e r.

Avlöningar	5,000:—	
Årlig nyanskaffning av inventarier	500:—	
Förvaltningskostnader	1,000:—	
Vintersäsongens driftskostnader	7,000:—	
Sommarsäsongens driftskostnader	2,500:—	
Årliga reparationer och underhåll	1,000:—	
Diverse och oförutsedda utgifter	500:—	17,500:—
Inköp av målburar	200:—	
Inköp av vändkors	975:—	
Inköp av högtalaranläggning	2,500:—	3,675:—
		<hr/>
	Kronor	21,175:—

I n k o m s t e r.

Beräknad behållning från arbetsåret 1943—1944		—
Beräknade hyresintäkter		
Vintersäsongen	6,000:—	
Sommarsäsongen	5,000:—	
Serveringen	600:—	11,600:—
Brist att täcka genom beräknade anslag från Karlstads stad		9,575:—
		<hr/>
	Kronor	21,175:—

Styrelsen beslöt sammanfattningsvis att med överlämnande av detta statförslag samt kassarapport per den 5/9 1944 hos drätselkammaren hemställa dels att kammaren måtte fastställa förslaget, dels också att kammaren hos stadsfullmäktige för idrottsplatsen måtte utverka

1) ett förvaltningsbidrag å	5,900:—
2) ett extra anslag för inköp av målburar	200:—
3) ett extra anslag för inköp av vändkors	975:—
4) ett extra anslag för anskaffande av högtalaranläggning	2,500:—
	Kronor 9,575:—

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 9.

Efter diskussion beslutade styrelsen vidare att upplysa budgetberedningen om att den planerade ombyggnaden av Idrottsplatsen Tingvalla med banor, läktare och vaktmästarebostad torde belöpa sig till omkring 350,000:— kronor.

Vid protokollet:
ERIK ANDERSSON.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Åberopande tidigare framställningar om anslag för sin verksamhet, vilka för innevarande år tillförts föreningen ett stadsanslag å 1,200 kronor, och med överlämnande av bestyrkta avskrifter av års- och revisionsberättelserna för år 1943, får Karlstads Skytteförening, med åberopande av vad föreningen anfört i sin skrivelse den 18 september 1942 angående skuld och kostnaderna för paviljongbygget m. m. härmed äran anföra följande.

Föregående års stadsanslag åtgick huvudsakligast för ränta å och amortering av föreningens lån hos staden å 7,000 kronor. För nästa år erfordras penningmedel för — utom ordinarie årliga utgifter, amortering och förräntning av lån — ompipning av gevär, diverse ändrings- och reparationsarbeten samt fri ammunition till yngre skyttar i största möjliga utsträckning.

För att föreningen även under år 1945 skall kunna fullgöra sina förbindelser och upprätthålla största möjliga bredd för skytteörelsen i Karlstad, får Karlstads Skytteförening härmed vördsamt hemställa, att Drätselkammaren benäget ville utverka ett stadsanslag å 1,200 kronor att tilldelas skytteföreningen för dess verksamhet under år 1945.

Karlstad den 1 september 1944.

För Karlstads Skytteförening:

S. SJÖHOLM.

Ordförande.

Johan Ottersten.
Sekreterare.

Till Drätselkammaren. Karlstad.

Karlstads Idrottsföreningars Samarbetskommitté, som för sin verksamhet under det gångna arbetsåret haft förmånen av ett anslag från Karlstads stad med 200 kronor, gör härmed en vördsam hemställan, att kommittén även under instundande arbetsår måtte beviljas ett anslag som hjälp i det idrottsliga arbetet. Då kommittén i ekonomiskt hänseende utslutande är hänvisad till föreningarnas årsavgifter, kan arbetet näppeligen bedrivas i den omfattning, som vore önskvärt. Tack vare hjälp från Karlstads stad i form av anslag kunde de kurser och studiecirklar, som planerats, fullföljas. Vi komma, så snart årsberättelsen är klar, att översända ett exemplar till Drätselkammaren tillika

med revisionsberättelsen. Arsmötet beräknas hållas i mitten av oktober. Då ett flertal nya kurser äro färdiga att startas i höst och då kommittén dessutom planerar ett samarbete med norska och danska idrottskamrater här i Karlstad i form av samkväm och gemensamma kurser, våga vi hemställa, att Karlstads Drätselkammare för innevarande arbetsår måtte bevilja kommittén ett anslag på kronor 400:—.

Karlstad den 28 september 1944.

Karlstads Idrottsföreningars Samarbetsskommitté.

A. GUNNAR OLSSON.

Ordförande.

Erik Bolje.

Sekreterare.

15 Ö. Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga ändamål.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

För år 1944 erhöi Karlstads sifts- och läroverksbibliotek av Stadsfullmäktige i Karlstad ett anslag på 2,000 kronor, varav 888 kronor komma att utgå som ersättning åt bibliotekarierna för bibliotekets öppethållande åtta timmar i veckan utöver eljest fastställd expeditionstid, cirka 70 kronor till telefonavgifter och återstoden cirka 1,040 kronor till bokbindning. Av det till bindning avsedda beloppet har hittills blott en obetydlig del tagits i anspråk, men böcker och tidskrifter ha vid sommarferiernas början — sommarferierna, då utlåningen är inskränkt till ett minimum, är lämpligaste tiden för bindning — skickats till bindning i en omfattning, som motsvarar hela det återstående beloppet. Från bokbindaren väntas sändningarna åter under höstens lopp, varefter hela det särskilda bindningsanslaget är förbrukat. Stora delar av det nyförvärvade och aktuella bokförrådet äro dock fortfarande obundna. Atskilliga arbeten, särskilt serieverk, kunna endast erhållas häftade, och i övrigt tvingas biblioteket av de knappt tillmätta anslagen — i statsanslag utgick under läsåret 1943—1944 blott 300 kronor — att köpa det mesta av nyförvärven i obundet skick. Det särskilda anslaget till bokbindning är sålunda ytterst behöfligt och alldeles nödvändigt, om biblioteket skall kunna behålla sin en gång uppnådda ställning som flitigt anlitad långgivare åt lärare och elever vid stadens högre undervisningsanstalter, åt idkare av fortsatta studier över huvud taget och åt forskare av skilda slag, icke minst i stadens och landskapets kultur- och personhistoria.

Jag får därför vördsamt hemställa, att Stifts- och läroverksbiblioteket måtte för år 1945 erhålla dels ett anslag på 1,000 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för bibliotekets öppethållande under läseterminerna ytterligare åtta timmar i veckan utöver den tid, det eljest skulle vara tillgängligt för besökande, ävensom av kostnaden för telefon på biblioteket, dels också ett anslag på likaledes 1,000 kronor att användas till bokbindning.

Karlstad den 11 september 1944.

NILS LINDAHL.

Bibliotekarie.

Bilagor:*)

- 1) Uppgifter rörande boklån och låntagare vid Karlstads stifts- och läroverksbibliotek.
- 2) Tablå över biblioteks- och materialkassan vid Högre allm. läroverket i Karlstad.

Ovanstående framställning tillstyrkes.

ELOV TENGBLAD.

Rektor.

*) Finnes tillgängliga i stathandlingarna.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Hembygdsgillet i Karlstad har under en följd av år åtnjutit förmånen av anslag till sin verksamhet från Stadsfullmäktige, under innevarande år 600 kronor. Detta har varit av synnerligen stor betydelse för gilletts verksamhet, varför gillet till fullmäktige frambrar ett vördsamt tack.

Hembygdsgillet verkar efter samma linjer som under föregående år att föra ungdom samman med vår fäderneärvda kultur och att härunder verka för "ett sunt nöjesliv i förening med god arbetsvilja". Övningar i folkdans och folkvisedans, arbetsaftnar i handaslöjd och vävning, sång- och musikverksamhet samt utbildningskurser stå alltjämt på gilletts program. Den av en stödförening för gilletts räkning förvärvade gillestugan ute på Hammarön har under sommartid varit medelpunkten för verksamheten.

Gillet är förvissat om att dess verksamhet fyller ett behov i stadens ungdomsliv. I förhoppning om att alltjämt äga Stadsfullmäktiges bevägenhet får Hembygdsgillet vördsamt anhålla,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja 600 kronor till Hembygdsgilletts verksamhet under år 1945.

Karlstad den 1 oktober 1944.

För Hembygdsgillet i Karlstad.

SIGURD GUSTAVSON.

Ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Stadsfullmäktige hava till Karlstads Orkesterförenings verksamhet under arbetsåret 1944—1945 anslagit ett belopp av 1,500 kronor. Föreningens styrelse får härigenom framföra sitt tack för den uppskattning av föreningens strävanden, som Stadsfullmäktige sålunda visat.

Såsom framhållits i styrelsens tidigare framställningar om anslag — särskilt i augusti 1942 — är emellertid föreningens ekonomi synnerligen svag. Med anledning härav och med hänsyn till det sjunkande penningvärdet synes en förhöjning av anslaget från Stadsfullmäktige vara väl motiverad. Härtill kommer, att föreningen, som under arbetsåret 1944—1945 firar sitt 25-årsjubileum, saknar medel för bekostande av vissa anstalter, som äro önskvärda i samband med jubiléet, bland annat anskaffandet av förtjänsttecken åt de orkestermedlemmar, vilka under föreningens hela verksamhet medverkat i orkestern.

På grund av det sålunda anförda vågar styrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige behagade bevilja Karlstads Orkesterförening ett tilläggsanslag för arbetsåret 1944—1945 å 1,000 kronor.

Karlstad den 17 oktober 1944.

För Karlstads Orkesterförening:

VALDEMAR VENDEL.

Ordförande.

Ernst Stridsberg.
Sekreterare.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under ett flertal år har regementets musikkår under sommarmånaderna utfört ett antal friluftskonserter å allmänna platser i staden. Såsom ekonomisk ersättning härför hava Stadsfullmäktige välvilligt utanordnat kronor 500:— per år, vilket belopp tillförts musikkårens enskilda pensionskassa.

Med anledning härav har jag äran anhålla, att Stadsfullmäktige även nästkommande

år måtte ställa samma belopp till förfogande för ovannämnda ändamål under förutsättning att minst sex friluftskonserter anordnas.

Beträffande tider och platser anhåller jag att få träffa överenskommelse direkt med Magistraten.

Karlstad den 28 augusti 1944.

F. GREVILLIUS.

Regementschef.

F. Dahlberg.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads Rödakorskår anhåller härmed vördsamt att stadsfullmäktige i likhet med föregående år måtte tillerkänna kåren ett anslag, avsett att användas till hyresersättning för kårens undervisningslokal belägen Pilgården 1, samt till inköp av förbandsmateriel m. m.

Kåren anhåller att anslaget för år 1945 måtte utgå med Kronor 1,000:— (Ettusen), som föregående år. Hyran för lokalen utgår med Kronor 600:— + värmertillegg per år.

Angående kårens verksamhet har denna genom att medlemmarna i stor utsträckning varit utkallade till beredskapstjänstgöring rubbats. Trots detta har under år 1944 kåren fullgjort olycksfallsberedskap 25 gånger med tillsammans 189,6 tjänstgöringstimmar. Antalet utbildningstimmar har varit 248, samt 350 elever erhållit undervisning.

Karlstad den 26 sept. 1944.

EDVIN AGVALL.

Ordförande.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Mariebergsskogs nämnden av Värmlands Fornminnes- och Museiförening, som innevarande år åtnjutit ett anslag från Karlstads stad å 1,750:— kr., får härmed uttrycka sin tacksamhet härför och samtidigt vördsamt ansöka om motsvarande anslag för 1945, nämligen 500:— kr. till avgiftsfria konserter i Mariebergsskogen, 500:— kr. till parkens avstädnung under året, 500:— kr. som bidrag till parkvaktens avlöning och 250:— kr. till fåglarnas och djurens underhåll, summa 1,750:— kr.

Redan föregående år hemställde Mariebergsskogs nämnden, på grund av därom från allmänheten framställda önskemål, att antingen anslaget till avgiftsfria konserter måtte ökas till 1,000:— kr. eller ock att Drätselkammaren ville vid tilldelandet av anslag till Värmlands Regementes musikkår bestämma att ett visst antal av denna musikkårs frilkonserter måtte förläggas till Mariebergsskogen. Då det visat sig, att allmänheten — synbarligen genom den utökning och förbättring av serveringsmöjligheterna, som blivit en följd av regimförändring i Mariebergsskogen genom anställande av ny parkchef och ny föreståndarinna för serveringsrörelsen, — i betydligt högre grad än något föregående år sökt sig sommartid till den vackra parken såväl under vardagseftermiddagar som på söndagarna, men då det visat sig svårigheter för Mariebergsskogs nämnden att för det beviljade anslaget (500:— kr.) till avgiftsfria konserter tillmötesgå allmänhetens önsningar i den utsträckning, som begärts och nämnden hoppats kunna, tillåter sig Mariebergsskogs nämnden även nu återkomma med en liknande vördsam hemställan: att anslaget till avgiftsfria konserter antingen välvilligast måtte något höjas, exempelvis till 1,000:— kr., eller ock att Drätselkammaren måtte bestämma, att åtminstone viss del av de frilkonserter, som Värmlands Regementes musikkår och andra musikkörer äro skyldiga att i händelse av anslag utföra, må förläggas till Mariebergsskogen.

Karlstad den 28 augusti 1944.

För Mariebergsskogs nämnden:

DAVID HAGLUND.

Ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Värmlands läns Turisttrafikförening anholder hos Stadsfullmäktige i Karlstad om ett anslag till Föreningens allmänna verksamhet under år 1945 med Kronor 500:—.

Turist- och reselivet har som känt är under krigsåren stegrats beträffande inomlandstrafiken, vilket till allra största delen är att hänföra till den ständigt stegrade reslust som skapats hos breda lager av vårt folk genom en väl skött och rätt avvägd turistpropaganda samt underlättad i sin utbredning genom tillkomsten av semesterlagen. Med den arbetstakt, som numera även i Sverige fordras på många områden, är också turismen en nödvändighet för såväl individen som kommunen och staten. Samhället har inte råd att förmena den kroppsligt eller andligt hårt arbetande den avspänning och återhämtning, som ledigheten med luft- och platsombyte medför. Turismen är en källa till folkhälsa och livsmod samt ger ny kraft åt individen att fortsätta sin dagliga gärning. Man behöver blott se den stortartade utveckling som Folkrorelsernas Reseorganisation RESO nått fram till med anläggningar runt om i landet och vilka årligen besöks i stegrat antal. Samma är förhållandet med våra värmländska hotell och pensionat. Så snart kommunikationerna göra det möjligt för folk att taga sig fram till olika platser reser man även dit. För närvarande uppleva vi en havs- och fjällepok, d. v. s. att den stora massan semestrar om somrarna lockas till kusterna och om vintern till fjällen. Men för den mycket stora grupp människor, som ha sin ordinarie vistelse inom dessa områden liksom för slättbygdernas folk är Värmland en synnerligen lämplig tillflykt under semester tiden. Föreningens reklamverksamhet under de senaste åren tar även sikte härpå och i år har bl. a. en studieresa för journalister och resebyråmän arrangerats med deltagare från Göteborg och Malmö.

Numera är förståelsen för turismens betydelse på de flesta håll ganska allmän och att samhället har nytta av en utökad turisttrafik även rent ekonomiskt belyses i det följande. Många städer och kommuner i för varje år ökat antal lämna också årligen ekonomiskt stöd, ofta av betydande storlek, till sina läns turisttrafikföreningars verksamhet. Sälunda beviljar Uddevalla 6,000:— kronor, Örebro 1,000:—, Sundsvall 2,000:—, Göteborg 10,000:—, Visby 500:—, Leksands socken 500:—, Leksand-Norets municipalsamhälle 500:—, Linköping 500:—, Vadstena 200:—, Sigtuna 100:—, och Ystad 200:— för att ta några exempel ur högen. Envar torde inse att turismen betyder ökade dagkassor för trafikföretag av alla slag, hotell, pensionat och restauranger. Men i turismens spår följer även livligare omsättning inom ortens affärsliv. En undersökning, företagen av de stora riksturistorganisationerna i samarbete med statliga organ, har givit vid handen att när en turist — eller annan resande främling — färdas genom ett landskap eller ett samhälle går hans resekostnader, d. v. s. biljetter och dylikt till 20 %, måltider 23 %, logis 25 %, smärre rundturer, skjutsar på platsen och liknande 7 %, varuinköp direkt hos ortens handlande 12 %, nöjen 8 % och övriga utgifter 5 % av varje dags totala resekostnad. Ortens företagare utanför den direkt turistbetonade delen av näringslivet kunna alltså räkna med omkring 25 % av turismens — främlingens — pengar. Härtill kommer så de inkomster som enligt ovanstående tillfalla hotell och näringsställen med c:a 48 %. Alla dessa, som i första hand komma i kontakt med resenärerna måste emellertid göra återköp i sin tur och på detta sätt komma även industrier, verkstäder, hantverkare, lantbrukare, trädgårdsodlare m. fl. i åtnjutande av en stegrad turisttrafik. Den ökade omsättning över hela linjen av företagare som blir följden härav resulterar i stegrat antal skattekröner för kommunen.

Om hänsyn sålunda toges till den ovedersägligt stora nytta även i ekonomiskt hänseende, som en väl skött turisttrafik gör för såväl den enskilda kommunen som länet och

landet i sin helhet kan uppmantrande och stöd av den arbetande turistorganisationen anses som en samhällelig angelägenhet av stor vikt.

Karlstad den 28 september 1944.

För Värmlands läns Turisttrafikförening:

DAVID HAGLUND.

Arbetsutskottets v. ordförande.

GUST. LILJEBERG.

Styrelseledamot för Karlstad.

CARL-MAGNUS BRATTSTRÖM.

Föreningens sekreterare.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads Barntädgård anhåller härmed vördsamt, att stadsfullmäktige ville för år 1945 bevilja Barntädgården ett anslag av 1,400 kr. till dess samhällsnyttiga verksamhet. För innevarande år hava stadsfullmäktige lämnat Barntädgården ett bidrag av 700 kr. för vilket bidrag vi samtidigt framföra vårt tack.

Karlstads Barntädgård, som är ansluten till Pedagogiska Föreningen för Förskoleåldern arbetar här i staden sedan år 1924. Barntädgårdens uppgift är främst att vara ett stöd för hemuppfostran och sysselsättas barnen där med efter deras individuella ålder och utveckling anpassade arbeten och lekar under väl utbildad och kompetent ledning.

Anledningen till att styrelsen anser sig nödsakad att nu anhålla om förhöjt anslag från stadsfullmäktige är den ökade tillströmningen av barn till Barntädgården samt ökade löneomkostnader.

Till och med våren 1943 kunde Barntädgården samtidigt taga emot högst 60 barn. Till följd av den allt större tillströmningen av barn blev det hösten 1943 nödvändigt att utöka barntädgårdens lokaler med två rum, vilka tidigare av styrelsen uthyrts. Härigenom blev det möjligt att taga emot ytterligare 40 barn. Trots denna utvidgning av verksamheten vänta ständigt ett 10-tal barn på att erhålla plats. Hyran för förenämnda två rum uppgår till 600 kronor per år, exklusive kostnader för värme och lyse.

År 1943 utgick lön till lärarinnan med 2,700 kronor och till biträdande lärarinnan med 1,200 kronor. Med hänsyn till i arbetsmarknaden rådande löneläge och med hänsyn till bristen på utbildade lärarinnor har styrelsen ansett sig böra höja lönen för lärarinnan till 3,000 kronor samt för biträdande lärarinnan till 2,025 kronor. Dessa löner torde alljämt ligga under vad som på många platser betalas. Till jämförelse vill styrelsen nämna, att 1941 års befolkningsutredning i sitt förslag angående statsbidrag till institutioner för halvöppen barnavård föreslagit, att till utbildade barntädgårdslärarinnor i Karlstads dyrortsgrupp skulle utgå en minimilön av 3,450 kronor med fyra ålderstillägg vart och ett om 180 kronor.

Under tidigare år har som regel några svårigheter icke mött att utan kostnader erhålla erforderliga biträden åt lärarinnorna. Dessa biträden hava utgjorts av flickor, vilka för sin utbildning vore i behov av praktik från barntädgårdsverksamhet. Till följd av den rådande bristen på kvinnlig arbetskraft har det under innevarande år blivit nödvändigt att avlöna dessa biträden i den mån det över huvudtaget varit möjligt att erhålla sådana. Dessa lönekostnader torde för innevarande år icke komma att understiga 500 kr.

Det ökade barnantalet har givetvis medfört ökade inkomster genom de avgifter barnen erlägga. En stor del av dessa avgifter ha emellertid gått till höjda materialkostnader och förslå icke till täckande av ovan angivna utgifter.

På grund av det anförda får Styrelsen för Karlstads barntädgård vördsamt hem-

ställa, att stadsfullmäktige ville bifalla vår framställning och för år 1945 bevilja Barnträdgården ett anslag av 1,400 kronor.

Karlstad den 29 september 1944.

För Styrelsen för Karlstads Barnträdgård.

Enligt uppdrag:

ANNA LUNDBLAD.

Bertil Geijer.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Karlstads Fackliga Centralorganisations Musikkår, som tidigare åtnjutit anslag från Karlstads stad, får härmed ånyo vördsamt anhålla om anslag för sin fortsatta verksamhet. På grund av beredskapsinkallelserna har musikkåren under två år måst inställa sin verksamhet, men nu lyckats återupptaga densamma. För att åstadkomma ett gott resultat fordras dock kapital. Musikkåren har nu förbrukat sina kontanta tillgångar, och står i skuld till ledare samt för lokalhyra. Intresset för musikkåren har också blivit stor, så nyrekrytering sker av yngre krafter, varför flera instrument måste anskaffas.

Efter denna vintersäsong torde musikkåren åter vara kapabel att ge friluftskonserter i stadens parker, vilket också kåren får förbinda sig till, därest anslag erhålles.

Med vad ovan sagts, får vi därför vördsamt hemställa om ett anslag å Kr. 1,000:—.
Karlstad den 29 sept. 1944.

För Karlstads Fackliga Centralorganisations Musikkår:

KNUT PALLIN.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

För samhället i dess helhet är det synnerligen tillfredsställande, att trots tidslägets svårigheter det fria och frivilliga folkbildningsarbetet kan fortgå i sådan omfattning och med sådan inriktning som hittills skett. Sin inte minsta betydelse har denna verksamhet som en effektiv form för den upplysningsverksamhet som under rådande förhållanden är så behövlig i alla de aktuella frågorna på arbetsmarknadens, folkförsörjningens och de stora världshändelsernas områden.

Under sådana förhållanden är det att hoppas att inte blott det stora intresse, som hittills ägnats det fria bildningsarbetet skall bestå, utan också att folkbildningsverksamheten röner ökat stöd från statsmakternas och kommunernas sida, varför utan stora svårigheter skulle uppstå för att i ökad omfattning utveckla denna samhällsgagnande verksamhet.

Med tack för årets anslag ber styrelsen för Arbetarnas Bildningsförbunds Karlstadsavdelning att få hänvisa till sin verksamhets- och revisionsberättelse och får styrelsen med stöd av vad ovan framförts härmed vördsamt anhålla om ett anslag för år 1945 av 2,000 kr. att mot redovisning användas till Arbetarnas Bildningsförbunds studiecirkel och föreläsningsverksamhet inom Karlstad, så att det även i fortsättningen skall ges möjlighet till ett effektivt och gagneligt studiearbete.

Över verksamheten under föregående år bilägges redogörelse i form av verksamhets- och revisionsberättelse.

Karlstad den 11 september 1944.

För A. B. F:s Karlstadsavdelning:

ALGOT LARSSON.

Ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Föreningen Värmlands Hemslöjd har sedan ett trettiotal år tillbaka hållit vävskola för stadens kvinnliga ungdom. Under senare år har härför uppburits hyresbidrag från Stadsfullmäktige, numera 500 kr. Avlöning till lärarinnor och alla övriga omkostnader ha helt bestritts av Värmlands Hemslöjd.

Skolans verksamhet har dock lidit avbräck på grund av svårighet att erhålla lämplig lokal. Den har från början varit inhyt vid sidan av affärsverksamhetens väverskor tills under år 1942 detta av utrymmesskäl blev omöjligt. Från 1 jan. 1943 förhyrdes genom kontrakt med Drättselkammaren köttbesiktningens ledigblivna lokaler att användas för såväl vävstugan som sociala vävstugan mot årlig hyra av ett för allt 1,800 kr. Då staden nu behöver dessa lokaler för dess ursprungliga ändamål, är Värmlands Hemslöjd uppsagd till 1 nov. i år. Enda lokal, som f. n. finnes hyresledig och kan anses lämplig för Värmlands Hemslöjds aktuella behov, betingar en årshyra å 3,000 kr., vartill kommer värmertilägg. Denna betydande merutgift för ett ideellt ändamål vågar Värmlands Hemslöjd ej ensam påtaga sig utan vill hänvisa till den skrivelse, som samtidigt härmed avges till Stadsfullmäktige rörande föreningens sociala vävstuga.

De av vävskolan anordnade kurserna äro helt individuellt lagda efter elevernas kunnsighet och önskemål. Den som önskar lära en speciell teknik äger sålunda i den mån vävstolar finnas lediga när som helst börja och avsluta sin kurs. Såväl nybörjare som mer försigkomna elever mottagas, och dessa elever kunna sålunda helt anpassa sin utbildning efter sin lediga tid. Till dylik kursverksamhet utgår ej statsbidrag, oaktat den måste anses fylla ett synnerligen stort behov bland kvinnor, som ha förvärvsarbete eller hem att sköta.

Med stöd av vad här framhållits får Föreningen Värmlands Hemslöjd vördsamt anhålla,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 500 kr. som hyresbidrag till Föreningen Värmlands Hemslöjds vävskola under år 1945.

Karlstad den 7 oktober 1944.

Föreningen Värmlands Hemslöjd u. p. a.

IVAR VENNERSTRÖM.

Ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Föreningen Värmlands Hemslöjd har under senare år anordnat social vävstuga i staden för psykiskt klena kvinnor. Härtill har Stadsfullmäktige fr. o. m. år 1942 givit i årligt anslag, dels 600 kr. i hyresbidrag och dels 300 kr. i materiellbidrag. Vävstugan upprättades i samråd med förste provinsialläkaren dr E. Edlund och dåvarande assistenten vid Arbetsförmedlingens kvinnliga avdelning fröken M. Nordström. En samtidig framställning om bidrag jämväl till inköp av vävstolar avvisades av fullmäktige, då Värmlands Hemslöjd förklarat sig tills vidare eventuellt kunna låna sådana. Övriga kostnader för vävstugans drift ha helt bestritts av Värmlands Hemslöjd.

Vävstugan har varit inrymd vid sidan av föreningens vävskola. I skrivelse till fullmäktige som samtidigt med här föreliggande ingives, redogöres för vävskolans och därmed även för vävstugans lokalsvårigheter.

I vävstugans verksamhet, som drives i samråd med Arbetsförmedlingen, ha i regel deltagit omkring 8 elever. Deras anknytning till verksamheten har varit rätt växlande och beroende av omständigheterna. Genom att elevernas tillverkning i den mån den haft saluvärde införlivats med Värmlands Hemslöjds produktion ha arbetslöner kunnat ut-

betalas och klientelet sålunda funnit sig fylla en uppgift i det allmänna näringslivet och därmed vunnit ökad tillförsikt om egna livsmöjligheter.

Under sistlidna vårtermin inleddes samarbete med Karlstads folkskolor, varvid vävstugan anordnade vävkurser för flickor ur hjälpklasserna. Resultatet blev över förväntan gott. Dylika kurser äro planlagda även för innevarande läsår. I den statliga ungdomsvårdskommitténs nyligen framlagda betänkande angående psykisk barna- och ungdomsvård framhålles bl. a. å sid. 234 o. f., att en påfallande hög procent vanart faller på barn och ungdom, som varit mer eller mindre efterblivna i förståndsavseende. Åtgärder, som syfta till denna ungdomskategori's bästa, måste då anses vara av stort socialt värde, och detta torde jämväl gälla Värmlands Hemslöjds kurser för hjälpkolans flickor.

Slutligen bör nämnas, att Värmlands Hemslöjd i mån av utrymme kommer att ta emot flickor ur den egentliga folkskolan och fortsättningsskolan, som anmält sig till vävning i den av stadens folkskolor nyligen igångsatta fritidsverksamheten.

Av vad här framhållits torde framgå, att det är synnerligen angeläget att vävstugans verksamhet fortsätter och därtill utvecklas. Ur ungdomsvårdssynpunkt vore det otvivelaktigt en förlust om verksamheten på grund av lokalsvårigheter skulle nedläggas.

För närvarande uppbär Värmlands Hemslöjd till vävskolans och vävstugans verksamhet kommunalt hyresbidrag å tillsammans 1,100 kr. (Därav till vävskolan 500 kr. och till vävstugan 600 kr.) Värmlands Hemslöjd erlägger härutöver i hyresandel 700 kr. förutom övriga driftskostnader. Den lokal, som nu eventuellt skulle kunna erhållas för nämnda verksamheter, betingar en hyres- och bränslekostnad å c:a 3,300 kr., innebärande en ytterligare merutgift för Värmlands Hemslöjds ideella verksamhet å 2,200 kr., som föreningen ej ensam mäktar påtaga sig. Önskvärt är därför, att Stadsfullmäktige höjer sitt hyresanslag med ytterligare minst 500 kr. för vävstugan, vilket skulle innebära, att stadens sammanlagda hyresanslag höjdes från 1,100 kr. till 1,600 kr. och Värmlands Hemslöjds hyreskostnad från 700 kr. till 1,700 kr.

Såsom här ovan framhållits avvisade Stadsfullmäktige en år 1942 ingiven framställning om ett engångsanslag till inköp av vävstolar. För närvarande äro samtliga Värmlands Hemslöjds egna vävstolar hårt anlitade för den egna produktionen och kunna inte utan stora svårigheter avvaras. Minst 6 nya vävstolar erfordras för vävstugans drivande, betingande en kostnad för inköp och utrustning å 600 kr. Värmlands Hemslöjd dristar sig nu inkomma med förnyad anhållan om ett anslag å 600 kr. för nämnda ändamål.

I anslutning till ovanstående synpunkter får Föreningen Värmlands Hemslöjd vördsamst hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja dels ett årligt hyresanslag å 1,100 kr. och dels ett engångsanslag å 600 kr. till inköp av vävstolar för Värmlands Hemslöjds vävstuga och slutligen 300 kr. i materielbidrag för år 1945.

Karlstad den 7 oktober 1944.

Föreningen Värmlands Hemslöjd u. p. a.

IVAR VENNERSTRÖM.

Ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under återopande av Drätselkammarens skrivelse taga vi oss härmed friheten anhålla om utbekommande av ett anslag å kronor femhundra (500:—).

Vi bilägga ett utdrag ur föreningens räkenskaper för tiden 1/7 1943—30/6 1944, således under en period av ett år.

Såsom ett tillägg till räkenskapsutdraget vilja vi framhålla, att vi under det år som gått låtit körens sångare genomgå en utbildningskurs i röstvärd under ledning av en

sångpedagog, och är det den i räkenskaperna upptagna posten, kr. 165:—, som avser arvode för denna kurs. Vi hava ansett det nödvändigt med en dylik utbildning, vilken är ägnad att höja körens standard, och är det vår avsikt att fortsätta med dylika kurser, när vi anse oss kunna anslå medel härtill.

Våra räkenskaper per den 30/6 i år utvisar, som av utdraget framgår, ett tillgångs-saldo å kronor 45:82, och då våra utgifter för den kommande perioden 1/7 1944—30/6 1945 torde uppgå till ungefär samma belopp som för den föregående perioden, eller cirka 850:— kronor, äro vi väl i behov av det begärda anslaget. Detta räcker ej heller enbart att täcka våra kommande utgifter, men hoppas vi givetvis att själva genom engagemang kunna sjunga in resten.

Med stöd av ovanstående våga vi hoppas på stadens fortsatta stöd för vår verk-samhet genom att bevilja oss det anslag, varom vi begärt.

Karlstad den 28 september 1944.

För Sångöreningen Manhem:

OLLE LJUNGDAHL,

Dirigent.

ERIC V. JOHANSSON. EUGÉN ANDERSON.

Ordförande.

Sekreterare.

IVAR ANDERSSON,

Kassör.

Till Karlstads Drätselkammare.

Sammanlutningen Fågelskyddsrådet i Karlstad får härmed vördsamt anhålla, att Drätselkammaren, i likhet med vad som skett under föregående år, godhetsfullt måtte bevilja erforderligt anslag för öppethållande av vakar i Klarälven vintern 1944—1945 och för utfodring av de änder, som här komma att övervintra.

Karlstad den 29 september 1944.

För Fågelskyddsrådet: Enligt uppdrag:

SVEN C:SON SVENAEUS,

Ordförande.

Folke Persson,

Sekreterare.

Till Stadsfullmäktige.

Karlstads Teaterförening, lokalavdelning av RPO, får härmed vördsamt anhålla om ett anslag å kronor ettusen (1,000:—) för sin verksamhet under budgetåret 1945.

Avskrifter av års- och revisionsberättelserna, varav framgår såväl verksamhetens omfattning som det ekonomiska resultatet därav, bifogas.

En förteckning över RPO-avdelningar i landet, som under spelåret 1942—1943 åtnjutit kommunalt anslag, bifogas.

Karlstad den 30 september 1944.

Karlstads Teaterförening, Lokalavdelning av RPO.

KNUT SÖDERQVIST,

Henning A:son Svensheden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Föreningen Armémusikens vänner i Karlstad har under en följd av år för sin verksamhet erhållit ett anslag av 300:— kronor ärligen, för vilket vi vördsamt tackar.

Efter krigets utbrott 1940 blev ett stort antal av musikkåren inkallade till militärtjänst och även föreningens styrelse, varigenom en del av vår verksamhet som motiverar vår anslagsansökan, nedlades. Med anledning härav har föreningen icke ingivit någon ansökan om anslag. Under år 1943 sedan militärinkallelserna minskats och efter särskild organisation har föreningen fullt återupptagit sin verksamhet och är musikkåren åter fullständigt organiserad. Under år 1943—44 har således musik utförts under sommaren på olika ställen i staden och på sjukhus m. m.

Då således föreningen åter är i full verksamhet få vi härmed vördsamt anhålla att få komma i åtnjutande för år 1945 av det årliga anslag 300:— kronor, som vi en följd av år erhållit och som gjort möjligt för oss att driva vår verksamhet.

Karlstad den 29 september 1944.

A Föreningen Armémusikens vänner

DAVID HAGLUND,

Ordförande.

ELIS HEYMAN,

Kårchef.

ERIC FRÖDIN,

Musikmästare.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Arbetarnas Bildningsförbund har här i staden sedan ett 10-tal år en stråkorkester (musikcirkel) med uppgift att samla musikintresserad ungdom och ge dem tillfälle till dels individuell musikundervisning, dels ensemblespel. Repertoaren har hela tiden stått på en hög konstnärlig nivå. Under årens lopp ha åtskilliga offentliga framträdanden ägt rum, som blivit föremål för stor uppskattning från allmänhetens sida. Cirkelns viktigaste uppgift är emellertid att bereda ungdom i vår stad tillfälle till förädlade fritidssysselsättning och den planerar f. n. att utvidga sin musikpedagogiska verksamhet. Hittills har denna verksamhet — fränsett ett årligt anslag från landstinget på 100:— kronor — måst bedrivas för medel, som inlutit dels genom medlemsavgifter, som av lätt insedda skäl icke kunna sättas alltför högt, dels genom de blygsamma inkomsterna från orkesterens offentliga framträdanden dels slutligen genom på frivillig väg insamlade medel. Endast tack vare att dirigent och instruktörer arbetat för mycket låga arvoden och att övningslokaler ställts till förfogande gratis (inom högre allmänna läroverket) har cirkelns affärer gått ihop.

Då vi emellertid anse, att den verksamhet, som av A. B. F:s musikcirkel bedrivs här i staden, är av i hög grad allmännyttig art, och att den följaktligen förtjänar stöd av det allmänna, få vi härmed vördsamt anhålla, att Karlstads stadsfullmäktige för år 1945 måtte bevilja cirkeln ett anslag på kronor Attahundra (800:—). Staförslag för cirkelns verksamhet under år 1945 bilägges.

Karlstad den 4 oktober 1944.

ELOV TENGBLAD.

Ordf.

AXEL LARSSON.

Kassör.

16 F. Nykterhetsvård.

Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med nykterhetsnämnden i Karlstad den 29 september 1944.

§ 130.

Jämlikt 57 § i lagen om kommunalstyrelse i stad hade nykterhetsnämnden av magist-

raten anmodats att senast den 2 oktober 1944 till drätselkammaren inkomma med förslag till inkomst- och utgiftsstat för nämndens verksamhet under år 1945.

Nämnden beslöt att antaga följande förslag till sådan stat:

"16 C. Nykterhetsnämnd etc. — — — — — Bil. § 130.

Nämnden beslöt därjämte, att som motivering beträffande föreslagen höjning av vissa poster i staten anföra följande:

k 25 b, utrustningspersedlar.

Anslaget för år 1944 utgjorde 1,000 kronor. Av dessa medel hade till och med augusti månad förbrukats 831 kronor 52 öre. Då behovet av utrustningspersedlar under årets återstående månader icke kunde förväntas bli förhållandevis mindre, torde det bli nödvändigt att äska tilläggsanslag. Då ett anslag på 1,000 kronor för detta ändamål icke visat sig vara tillräckligt, vilket kunde förklaras med det stora antalet interneringsfall och de höga priserna på kläder och skodon, vore en höjning av anslaget med 250 kronor till 1,250 kronor nödvändig.

Övervakningskostnader.

Socialstyrelsen hade ofta rekommenderat övervakning som en lämplig hjälpåtgärd beträffande framför allt yngre spritmissbrukare. Nämnden hade emellertid icke så ofta som önskvärt varit kunnat förordna om övervakning, beroende på att det vore svårt att få tag på personer, villiga att åtaga sig så tidsödande och grannliga uppgifter. Nämndens ombudsman kunde endast hinna med ett mindre antal övervakningsuppdrag. Det vore troligt, att det skulle gå lättare att anskaffa lämpliga övervakare, om en mindre ersättning för uppdraget kunde utlovas. För övervakning av villkorligt dömda personer utginge av statsmedel en ersättning av — utom för första månaden — 2 kronor pr månad. Här ifrågasvarande övervakning vore ett väsentligt svårare uppdrag. Nämnden ville därför föreslå en ersättning av 5 kronor pr månad, vilket utgjorde ett belopp av 60 kronor pr övervakad person och år. För år 1945 ville nämnden begära ett anslag av 600 kronor för tio övervakningar.

Ombudsmannens arvode.

Nämndens arbete har under de senaste åren ökat avsevärt. Nämndens akter angående alkoholmissbrukare uppginge för närvarande till ett antal av 270. Under år 1943 hade företagits 28 utredningar angående anmälda fall av rusdrycksmissbruk. Från nämnden hade samma år expedierats 642 skrivelser av olika slag. Till systembolaget ha avgivits 255 yttranden och 199 intyg för körkortsansökan hade utfärdats. Detta arbete hade till allra största delen fallit på nämndens energiske ombudsman, vilken i genomsnitt arbetade tre timmar pr dag för nämndens räkning. Särskild skrivhjälp anlätades icke. Nämnden ville föreslå en höjning av ombudsmannens arvode från 1,200 kronor till 1,800 kronor, vilket sistnämnda belopp icke heller det i och för sig vore skällig ersättning för det arbete som utfördes.

Förslag hade även väckts, att nämnden borde anskaffa en lokal, där nämnden kunde förvara sina handlingar och för utredningar m. m. mottaga personer, som vore föremål för åtgärd från nämndens sida. Med hänsyn till den ökade omfattningen av nämndens verksamhet kunde det i längden icke anses tillfredsställande att för detta ändamål skulle användas ombudsmannens bostad eller arbetsrum. Nämnden beslöt att i avvaktan på frågans närmare utredning för närvarande icke äska anslag till förhyrning av lokal och anskaffande av inventarier till densamma.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

16 H. Social hemhjälpsverksamhet.

Till Drätselkammaren, Karlstad.

Karlstads Hemhjälpsnämnd har under år 1944 disponerat en summa av kr. 2,000:— för att i trängande fall, då alla hemsystrarna varit upptagna, kunna lämna kvalificerad hemhjälp. Denna möjlighet har för nämnden såväl som för de hjälpsökande varit av mycket stor betydelse. Då statsanslag för kommunalt anställd extra hemhjälp ställts i utsikt, har nämnden sökt sådant inom föreskriven tid för en befattningshavare, samt upptagit en summa på kr. 2,000:— i statförslaget.

Med anledning av det ovan anförda får Karlstads Hemhjälpsnämnd vördsamt anhålla, att Drätselkammaren måtte för år 1945 ställa samma summa — kr. 2,000 — till nämndens förfogande.

Karlstad den 29/9 1944.

För Karlstads Hemhjälpsnämnd.
ESTHER LÖFGREN.

16 Ö. Socialvård. Övriga ändamål.

Till Karlstads Stadsfullmäktige, Karlstad.

Styrelsen för Föreningen Karlstads Barnkrubba får härmed vördsamt anhålla om ett anslag å kronor 6,000:— som bidrag till verksamhetens bedrivande under år 1945. Avskrift av revisionsberättelse och balansräkning biläggas. I och för ansökans komplettering bedja vi få inkomma med budgetförslag senare.

Karlstad den 28 september 1944.

För Styrelsen för Föreningen Karlstads Barnkrubba.

ESTHER LÖFGREN.
Ordförande.

Maja Redell.
Sekreterare.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Karlstads lokalavdelning av Vita Bandet, som av Stadsfullmäktige även under år 1944 erhållit anslag för sin verksamhet, för vilket den genom dess styrelse frambär ett vördsamt tack, anhåller härmed om fortsatt anslag under innevarande år. Redogörelse för föreningens och dess ungdomsavdelnings verksamhet under år 1943 bifogas.*)

Karlstad den 7 juni 1944.

HILDA SÖDERQVIST.
Ordförande.

*) Finnes tillgängliga i stathandlingarna.

Drätselkammaren, Karlstad.

Karlstads Arbetsnämnd för de blinda får härmed göra en vördsam förfrågan, huruvida vi för vår verksamhet kunde påräkna något bidrag från Karlstads stad.

Karlstad den 7 november 1944.

Karlstads Arbetsnämnd för de blinda.
HILMA ÖRSTRÖM.
Ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Motorförarnas Helykterhetsförbunds avdelning i Karlstad får härmed framföra sitt värdsamma tack för det ekonomiska stöd avdelningen haft förmånen få mottaga under en följd av år.

På grund av det rådande tidsläget är ju motortrafiken alltjämt väsentligt inskränkt, men trots detta lämnar trafiksäkerheten, såsom den dagliga erfarenheten visar, mycket övrigt att önska. Den allt mer ökade användningen av cykel har nödvändiggjort, att trafiksäkerhetspropaganda för närvarande i allt större omfattning måste ägna största uppmärksamhet åt cyklisterna och även fotgängarna.

Tack vare det av Stadsfullmäktige under förra året utökade anslaget till avdelningen hava vi avsevärt utökat vår propaganda bland cyklisterna och fotgängarna genom ordnandet av upplysnings- och propagandakurser samt utdelning av för cyklisterna särskilt utarbetade litteratur.

Avdelningen har under innevarande år således intensifierat sin verksamhet i trafik-säkerhetens tjänst och kommer att under hösten, enligt uppgjort program, att anordna trafiklektioner, studiecirklar för unga blivande motorförare samt trafikundervisning i militärföreläggningarna.

Programmet för nästkommande år måste utvidgas särskilt med hänsyn till efterkrigs-trafiken, som väl är att vänta komma att sättas i gång omedelbart efter fredsslutet och då med hänsyn till de många under krigsåren tillkomna cyklisterna torde bli det svåraste problemet för såväl myndigheter som trafikorganisationerna att lösa.

Vår verksamhet är ju så väl känd, att vi anse onödigt besvära med ytterligare upp-räkningar utan slutar med att framhålla, att vårt behov för nästkommande år är särskilt stort och få vi därför värdsamt anhålla om samma anslag, som innevarande år nämligen 300:— kronor.

Karlstad den 29 september 1944.

För M. H. F:s Karlstadsavdelning:

DAVID HAGLUND.

Ordförande.

Hugo Wernmo.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Karlstads Nykterhetsvänners Representantkommitté, som är samarbetsorgan för 20 inom staden verksamma ideella organisationer med tillhoppa ungefär 2,700 medlemmar, hemställer, att Stadsfullmäktige måtte bevilja kommittén anslag till dess verksamhet under år 1945 med Femhundra kronor.

Kommittén bedriver på olika sätt upplysning i alkoholfrågan och propaganda för en nykter livsföring. Sälunda har kommittén innevarande år bl. a. anskaffat och utdelat broschyrer till ungdomen i staden för ett nettobelopp av ungefär 350 kronor samt dels arrangerat ett mycket välbesökt nykterhetsfolketsdagmöte och dels stått såsom medarrangör vid en talrikt besökt länskonferens i alkoholfrågan i Karlstad den 4—5 mars. Under nästkommande år beräknas verksamheten kunna ytterligare effektiviseras, om erforderliga medel härför kunna erhållas.

Karlstad den 3 oktober 1944.

För Representantkommitténs styrelse:

ARVID N. ESKEL.

Ordförande.

18 B. Sjukförsäkring.

Framställningar*) om bidrag för nästkommande år ha inkommit från följande sjuk kassar, nämligen:

- a) Karlstads Erkända sjukkasse.
- b) Karlstads Mekaniska Verkstads personals erkända sjukkasse.
- c) Svenska Typografförbundets erkända centralsjukkassas karlstadsavdelning.
- d) Karlstads Spinneri- & Väveri A.-B:s Arbetares Sjuk- och Begravningskasse.
- e) A.-B. C. J. Wennbergs Mekaniska Verkstads arbetares understödsförening.
- f) Möbelaktiebolaget Larsson & Comp:s sjukkasse.
- g) Sjukkassan vid A.-B. Walfr. Svensson & Comp. Möbelfabrik.
- h) Avdelning 115 av Framtidsförbundets sjukkasse i Karlstad.
- i) Sveriges Träarbetares erkända centralsjukkassas lokalavdelning n:o 29.
- j) Karlstads Arbetareförenings Understödsförening.
- k) Säfveåns A.-B. Arbetares Sjuk- och Begravningskasse.
- l) Avdelning 689 Edsgatan av Framtidsförbundets sjukkasse.
- m) Avdelning 1384 Alster av Framtidsförbundets sjukkasse, samt
- n) A.-B. J. P. Nyströms Orgel- & Pianofabriks lokalsjukkasse.

---

*) Finnes tillgängliga i stathandlingarna.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 21 December 1944.

N:o 14.

Handlingar till Utgifts- och inkomststat för Karlstads stad för år 1945

Till stadsfullmäktige.

Till magistraten har drätselkammaren överlämnat dels specialstatförslag till utgifts- och inkomststat för Karlstads stad för år 1945 (stadsfullmäktiges tryckta handlingar den 21 december 1944, ser. A, nr 13), dels en till stadsfullmäktige ställd skrivelse från budgetberedningen jämte en av beredningen uppgjord promemoria över beredningens behandling av nämnda förslag, dels en likaledes till stadsfullmäktige ställd skrivelse från drätselkammaren, av vilken senare skrivelse inhämtats bl. a., att kammaren för sin del godtagit av budgetberedningen vidtagna, i dess skrivelse redovisade åtgärder i fråga om ändring av vissa anslag enligt specialförslagen, dels ock av drätselkammaren upprättad sammanställning av specialförslagen med de ändringar och tillägg, som kammaren ifrågasatt.

I anledning härav har magistraten vid sammanträde denna dag, jämlikt 57 § lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, förehaft det föreliggande statärendet till behandling, och får magistraten i enlighet med därom fattat beslut till stadsfullmäktige såsom förslag till utgifts- och inkomststat för år 1945 överlämna drätselkammarens omförmälda sammanställning med därtill hörande handlingar.

Magistraten föreslår därjämte, att uppbörden av utskylderna för den borgerliga och den kyrkliga kommunen skall ske gemensamt samt fördelas på tre uppbördsstämmor.

Karlstad den 30 november 1944.

På magistratens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

Till Stadsfullmäktige.

Drätselkammaren får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för Karlstads stad för år 1945 jämte skrivelse från budgetberedningen och promemoria över dess arbete samt övriga till staten hörande handlingar.

Drätselkammaren har på gemensamt sammanträde denna dag mellan kammaren och budgetberedningen för sin del godtagit av budgetberedningen vidtagna åtgärder ifråga om ändring av vissa anslag enligt specialstaterna.

I likhet med budgetberedningen har drätselkammaren enhälligt beslutat tillstyrka, att uttaxeringen för år 1945 fastställas till 10 kronor per skatte-krona.

Under åberopande av vad ovan anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

1) att godkänna och fastställa bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1945;

2) att till fyllande av de kommunala behoven under år 1945 enligt skattestaten, inräknat kyrkans m. fl. behov, å de skattskyldiga inom staden uttaxera 10 kronor per skatte-krona enligt 1944 års taxeringslängder;

3) att fästa vederbörande nämnders, styrelser och befattningshavares uppmärksamhet på dels nödvändigheten av att iakttaga största möjliga sparsamhet vid utnyttjandet av de anslagna medlen dels och därpå, att överskott å visst detaljanslag icke får användas till utfyllnad av brist å annat detaljanslag utan särskilt medgivande;

4) att, därest detaljanslag skulle visa sig otillräckligt, vederbörande nämnd eller styrelse skall till drätselkammaren ingiva till stadsfullmäktige ställd framställning om tilläggsanslag eller om rätt att överskrida anslag, dock att drätselkammaren skall äga befogenhet att avgöra, om överskridandet av ett detaljanslag skall påkalla stadsfullmäktiges beslut, då vederbörande specialstat i dess helhet icke överskrides;

5) att vad under punkt 4) här ovan angivits, icke skall gälla stadens affärsdrivande verk (vatten- och avloppsverken, gas- och elektricitetsverken samt hamnen) utom ifråga om administrationskostnader;

6) att efter framställning för nästkommande år bevilja följande under titlarna 1 Ö, 13 E, 15 I och 15 Ö hörande anslag, nämligen:

till Värmlands läns företagareförening	600:—
„ Karlstads Gymnastikförening (barnläger)	1,500:—
„ Karlstads Gymnastikförening	1,500:—
„ Karlstads Stifts- och läroverksbibliotek	2,000:—
„ Hembygdsgilletts ungdomslag	600:—
„ Karlstads Orkesterförening*)	2,500:—
„ Kungl. Värmlands Regementes Musikkår	500:—
„ Karlstads Rödakorskår	1,000:—
„ Mariebergsskogs nämnden	1,750:—
„ Värmlands Fornminnes- och Museiförening*)	6,800:—
„ Värmlands Turisttrafikförening*)	500:—
„ Karlstads Barnträdgård	1,400:—
„ Karlstads Fackliga Centralorganisations Musikkår**)	1,000:—
„ Arbetarnas Bildningsförbunds lokalavdelning i Karlstad	1,700:—
„ Värmlands Hemslöjd	500:—
„ Värmlands Hemslöjd (vävstuga*)	1,400:—
„ Sångföreningen Manhem	500:—
„ Fågelskyddsrådet	250:—
„ Karlstads Teaterförening*)	1,000:—
„ Föreningen Armémusikens Vänner**)	300:—
„ Arbetarnas Bildningsförbunds musikcirkel**)	500:—

7) att efter framställningar för år 1945 bevilja följande under titeln 16 Ö. hörande anslag, nämligen:

till Barnkrubban	6,000:—
„ Vita Bandet	300:—
„ Karlstads arbetsnämnd för de blinda**)	100:—
„ Nykterhetsföreningarna	250:—
„ Motorförarnas Helnykterhetsförbund	300:—
„ Karlstads Nykterhetsvänners representantkommitté**)	500:—
„ Semesterbidrag åt husmödrar	2,000:—

*) Anslaget höjt.   **) Nytt anslag.

8) *att* för nästkommande år bevilja anslag till i statförslaget under 18 B. Sjukförsäkring upptagna sjukkassor efter enahanda grunder som för innevarande år eller 2 kronor per medlem för de erkända och 1 krona per medlem för de icke erkända sjukkassorna med ett sammanlagt belopp av förslagsvis 22,000 kronor;

9) *att* uppställa det villkoret för beviljande av anslag från staden till institutioner, föreningar och andra sammanslutningar, att mottagaren lämnar stadsrevisionen rätt att taga del av vederbörandes räkenskaper samt uppdraga åt stadsrevisionen att, på sätt densamma finner lämpligt, granska räkenskaperna för dylika sammanslutningar, som åtnjuta anslag från staden;

10) *att* till skatteutjämningsfonden avsätta ett belopp av 155,000 kronor;

11) *att* avsätta 250,000 kronor till särskild fond för *dels* byggnad för toalettanordningar m. m. vid Herrhagsskolan *dels* nybyggnad för yrkesskolorna och att avsätta ytterligare medel för samma ändamål i samband med framläggande av 1944 års bokslut, därest läget så medger;

12) *att* göra det uttalandet, att då tidsförhållandena eller andra förhållanden föranledde, att hos staden anställd arbetskraft bleve sysslolös eller icke fullt sysselsatt, en omplacering i stadens intresse borde verkställas mellan olika förvaltningar;

13) *att* i enlighet med förslag av budgetberedningen icke avsätta något särskilt belopp till Karlstads stads pensionsfond under nästkommande år.

Karlstad den 29 november 1944.

På drätselkammarens vägnar:

AXEL KARLSSON.

Gustaf Palmér.

Till Stadsfullmäktige.

Budgetberedningen får härmed överlämna uppgjord promemoria över beredningens förslag till utgifts- och inkomststat för Karlstads stad för år 1945.

Alla nya anslag och alla av budgetberedningen vidtagna ändringar i styrelsernas och nämndernas specialförslag hava särskilt angivits i budgetberedningens promemoria.

Ifråga om den tekniska uppställningen märkes, att titelindelningen är väsentligt förändrad. Denna förändring har vidtagits, sedan Svenska stadsförbundet genom cirkulärskrivelse, som kommit staden tillhanda den 7 oktober 1944, meddelat, att Kungl. Maj:t — i syfte att anknyta den statskommunala finansstatistiken till kommunernas räkenskaper — genom beslut den 14 september 1944 fastställt nytt formulär för den kommunala finansstatistiken, bl. a. för städerna.

I enlighet med gällande överenskommelse mellan staden och befattningshavarna angående begränsning av det rörliga tillägget på befattningshavarnas löner utgår dylikt tillägg för närvarande med 66,6 procent, då 1935 års index utgör 155. I 1945 års budget har det rörliga tillägget liksom för år 1944 beräknats till 67 procent med de avvikelser, som äro betingade av särskilda beslut ifråga om vissa befattningshavare. Marginalen för löner utgör sålunda för nästa år endast 0,6 procent.

Framställningar från sjukkassor om bidrag för år 1945 hava iakttagits efter samma grunder som för innevarande år.

Medel har icke heller för nästkommande år ansetts böra avsättas till Karlstads stads pensionsfond.

Låneanniteterna uppgå till 1,344,000 kronor mot 1,318,000 kronor i 1944 års statförslag.

Överskottet för år 1943 utgör kronor 424,585: 25 mot kronor 356,840: 51 för år 1942.

Skatteunderlaget har stigit med 10,₂ (10,₄) procent från föregående år. Skatteunderlaget höjdes år 1943 med 18 procent (14) och året därförut med 9,₀ procent (8,₈). (Siffrorna inom parentes angiva medeltalet för riket.)

Skattekrönorna utgöra sålunda enligt kronokassörens sammandrag av taxeringslängderna för Karlstads stad för år 1944 kronor 561,759: 37 mot kronor 508,167: 89 för år 1943.

Vid uppbörden innevarande år hava inbetalats 80,₇₀ procent av debiterat skattebelopp. Inbetalningen till årets slut har beräknats bliva omkring 82,₅ procent av debiterat belopp. Under år 1943 har vid uppbörderna och genom indrivning inbetalats 84,₀₅ procent av debiterat belopp, under det att 15,₉₅ procent måst balanseras vid årsskiftet.

Även om skattebetalningen sålunda i år visat någon försämring, är budgetläget, såsom framgår av ovan angivna siffror, gott. Ovissheten inför framtiden, bl. a. oron för ökad arbetslöshet och för ett vikande skatteunderlag samt beräknade stora utgifter för staden för nyanskaffningar för elverket och för nybyggnader för kommunala behov i avsevärd utsträckning, inbjuder dock till försiktighet och motiverar, att en alltför stor skattesänkning icke göres. En förutsättning för den skattesänkning, budgetberedningen föreslår, är, att taxorna ifråga om vatten, gas och elektrisk energi bibehållas oförändrade.

Budgetberedningen har beräknat att av det föreslagna utdebiterade beloppet, kr. 5,224,632: 14 skall inflyta kr. 4,255,000 eller c:a 81,₅ %.

I budgeten har beräknats att inbetalningen av äldre skatterestantier skall för år 1945 uppgå till 500,000 kr. Vid behandlingen av innevarande års budget beräknades, att inkomsten av äldre skatterestantier skulle tillföras delcrederekontot.

Till skatteutjämningsfonden föreslår budgetberedningen en avsättning av 155,000 kr.

Budgetberedningen har beslutat föreslå en avsättning på 250,000 kronor till särskild fond för dels byggnad för toalettanordningar m. m. i Herrhagskolan, dels nybyggnad för yrkesskolorna. Beredningen rekommenderar ytterligare avsättning för samma ändamål i samband med framläggande av 1944 års bokslut, därest läget så medger.

Anslaget till oförutsedda utgifter till stadsfullmäktiges förfogande har upptagits till 500,000 kronor eller samma belopp som i 1944 års stat.

Till drätselkammarens förfogande till oförutsedda utgifter har upptagits ett belopp av kronor 48,405: 30.

På fondstaten har uppförts sammanlagt kronor 139,205: 60.

På sätt budgetberedningen sålunda utfört och beräknat de olika posterna i statförslaget uppgår skattestatens verkliga utgifter till sammanlagt kronor 13,867,129: 73 och skattestatens kapitalutgifter till kronor 1,253,572: 59 eller summa utgifter å skattestatens kronor 15,120,702: 32. Skattestatens verkliga

inkomster uppgå till kronor 10,073,519: 77 och kapitalinkomsterna till kronor 792,182: 55 eller tillhopa kronor 10,865,702: 32. Skillnaden mellan skattestatens inkomster och utgifter är alltså kronor 4,255,000: —.

Tilläggas utgifterna för den kyrkliga kommunen, kronor 393,249: 38, blir det belopp, som återstår att täcka genom uttaxering, kronor 4,648,249: 32.

Under nu angivna förutsättningar erfordras en uttaxering per skatte-krona med kronor 10: — varav kronor 9: 30 för den borgerliga kommunen och 70 öre för den kyrkliga kommunen. Jämfört med innevarande års uttaxering innebär staförslaget, i det skick det nu föreligger, en sänkning med 50 öre per skatte-krona.

Karlstad den 17 november 1944.

På budgetberedningens vägnar:

AXEL KARLSSON.

Gustaf Palmér.

P. M.

i anledning av budgetberedningens behandling av föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för Karlstads stad för år 1945.

1. (3) Allmän förvaltning.

C. Drätselkammare.

Verkliga utgifter.

- a 6. d "Läkare och sjukvård". Under denna titel har med hänsyn till beräknade utgifter upptagits ett belopp av 50 kronor.

Verkliga inkomster.

105. "Kartlösen". Härunder upptaget anslag på 200 kronor har överförts till titeln "1 Ö. Allmän förvaltning. Övriga ändamål" under d 15 l. Beloppet har höjts med 800 kronor till 1,000 kronor.

Ö. Övriga ändamål.

Verkliga utgifter.

- d 3. b Grundundersökningar vid tomtförsäljningar. Denna utgifts-post på 1,000 kronor är ny.
e Till "Utförande av ritningar för byggnadsprojekt" har med hänsyn till stadsfullmäktiges beslut den 16/11 1944 uppförts ett belopp av 50,000 kronor.

2. (1) Rätts- och ordningsväsen.

A. Magistrat och rådhusrätt.

Verkliga utgifter.

- a 15. Under rubriken "Cykelslittningsersättning" har uppförts ett anslag på 50 kronor såsom bidrag till rådhusvaktmästaren för hållande av cykel.

B 1. Polisväsen och fängvård.*Verkliga utgifter.*

- I.
- a 1. Lönestaten har korrigerats i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 18 februari 1943, § 66, varvid en i statförslaget upptagen kriminalöverkonstapel överförs till överkonstaplarna.
  - b 3. "Annonser". Anslaget för detta ändamål har höjts med 150 kronor till 800 kronor.
  4. "Telefon- och telegramavgifter". Jämväl detta anslag har höjts från 4,700 kronor till 5,500 kronor.
- II.
- o 3. Anslaget till "Belysning" har höjts med 100 kronor till 250 kronor.

B 2. Åklagarväsen.*Verkliga inkomster.*

101. "Till stadskassan indragna sportler". Beräknade inkomster under denna rubrik hava höjts från 1,300 kronor till 1,700 kronor.

3. (2) Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.**A—B. (B) Mantalsskrivnings-, taxerings- och uppbördsverk.***Verkliga utgifter.*

- a 4. Under rubriken "Ersättning till biträde åt taxeringsnämnderna" har uppförts ett anslag på 3,000 kronor till taxeringsassistent, vilket belopp utgått även under år 1944.

C. Exekutionsverk.*Verkliga utgifter.*

- a 2. b Under rubriken "Exekutionsbiträdenas provisioner" har uppförts ett nytt anslag på 3,000 kronor.
- b 2. Anslaget till "Trycksaker" har höjts med 500 kronor till 2,000 kronor.

4. (4) Byggnads- och stadsplaneväsen.*Verkliga utgifter.*

- d 3. d Under rubriken "Generalplan" har upptagits ett belopp av 7,500 kronor med hänsyn till att kostnaderna för uppgjord generalplan för staden böra bestridas av medel i nästkommande års stat.
- o 5. b 1 och 2. Under rubriken "Rengöring av arkiv" har upptagits två nya anslag, vardera på 100 kronor för stadsarkitektkontoret och stadsingenjörskontoret. Anslagen avse rengöring, som icke ingår i den kontrakterade rengöringen för nämnda lokaler.

Verkliga inkomster.

105. b Under rubriken "Ersättning för mättningsförrättningar" har uppförts ett anslag på 2,000 kronor, som beräknas inflyta med hänsyn till av stadsfullmäktige den 15 juni 1944, § 208, antagen ny mätningstaxa för Karlstads stad.

5. Försvarsväsen.

A. Civilförsvar. (1 D 1 A. Allmänt luftskydd).

Verkliga utgifter.

Samtliga anslag under denna titel äro bruttoanslag, då statsbidrag jämlikt civilförsvarslagen den 15 juni 1944 utgår till de ändamål anslagen avse. Tidigare under titeln "1 D 1 A. Allmänt luftskydd" uppförda anslag voro nettoanslag. I statsbidrag har beräknats 28,533 kronor.

- e 4. b Anslaget till "Underhåll och tillsyn av motorfordon" på 3,480 kronor är nytt.

Skattestatens kapitalutgifter.

- v 4. b Anslaget till "Inköp av utrustning och materiel" på 18,000 kronor är nytt och avser bl. a. inköp av brandsprutor, s. k. blockpumpar, för 15,000 kronor, vartill statsbidrag erhålles med 10,000 kronor. Staden förväntas därjämte erhålla ett bidrag på 5,000 kronor från luftskyddsföreningen.

6. Brandskydd.

(6. Brand- och sotningsväsen.)

A 1. Stadsbrandväsen. (A. Brandväsen).

Verkliga utgifter.

Brandstyrelsen har i sitt statförslag upptagit medel för fyra nya brandmanstjänster. Då budgetberedningen i avsaknad av beslut angående utökande av brandkåren med fyra nya brandmän icke ansett sig böra beräkna medel för ändamålet, har posten "a 1. Avlöningar enligt lönestaten" justerats i enlighet härmed. Av samma skäl hava anslagen a 4. "Semester- och vikariatsarvodet", a 7. "Beklädnads-persedlar" samt e 4. a "Logements- och andra inventarier" nedsatts med respektive 1,100 kronor, 500 kronor och 200 kronor till respektive 8,000 kronor, 3,500 kronor och 800 kronor.

- e 4. d Till "Hyresersättning till 4 st. brandmän, som ej kunna beredas bostad inom brandstationen" har upptagits ett nytt anslag på 500 kr.
d 7. b Till "Resekostnader" har såsom reservationsanslag upptagits ett nytt anslag på 400 kronor.

- n 5. b Till "Avskrivning av bokförda värdet på brandstyrelsens bensinför-
råd" har upptagits ett nytt anslag på 2,500 kronor (Jfr. stadsfullmäk-
tiges beslut den 20/4 1944, § 133.)
- o 2. Anslaget till "Uppvärmning" har sänkts med 1,750 kronor till 10,000
kronor.

7. Fastighetsförvaltning. Gemensam förvaltning.

(5. Fastighetsförvaltning.)

B. Förvaltningsfastigheter. (5 A. Förvaltningsbyggnader.)

Verkliga utgifter.

- e 4. c Till "Telefonväxelanläggning i rådhuset" har upptagits ett nytt an-
slag på 14,000 kronor.

C. Exploateringsfastigheter. (5 B. Regleringsfastigheter.)

Verkliga utgifter.

- e 2. Anslaget till, respektive inkomsten från, "potatislotter" har överförs
från 7 D 1. Jordbruksfastigheter e 3 e.

D 2. Skogar. (5 C 2. Skogar.)

Verkliga utgifter.

- e 3. e Anslaget till "Vägarbeten" (beredskapsarbeten) har strukits, då det
ifrågasatta arbetet, liksom övriga beredskapsarbeten, bör utföras för
medel, som anslås till arbetslöshetens bekämpande.

F 2. Pensionärshem. (5 E 2. Pensionärshem.)

Verkliga utgifter.

- d 1. Anslaget till "Utskylder" har sänkts med 1,000 kronor till 3,500 kr.

F 3. Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne. (16 M.)

Verkliga utgifter.

- o 3. Anslaget till "Belysning" har sänkts med 565 kronor till 1,835 kro-
nor med hänsyn till staden medgiven rabatt.

8. (7) Gatu- och parkförvaltning.

B. Gatuförvaltning.

Verkliga utgifter.

- e Underhåll:

- St. 7. "Ev. övriga statsbidragsberättigade utgifter". Under denna post, som
är ny, har upptagits ett anslag på 1,000 kronor.

- Ejst. 4. Anslag till "Vägmärken, trafiktecken, skyddsräcken o. d." har upptagits med 500 kronor. Posten är ny.
- e 21. För "Trafikräkning" har uppförts ett nytt anslag på 1,000 kronor.

Kapitalutgifter.

"Ny- och ombyggnader av gator, vägar och öppna platser". Under denna rubrik har med hänsyn till stadsfullmäktiges beslut den 16/11 1944 uppförts ett anslag på sammanlagt belopp av 178,900 kronor att bestridas av fastighetsförsäljningsfonden och stadens donationsjordsmedelsfond.

C. Planteringar.

Verkliga utgifter.

- e 8. d Anslaget till "Växthus (hyra)" har höjts med 700 kronor till 4,000 kronor.

9. (8) Hamnförvaltning.

A 3. Hamn.

Verkliga utgifter.

- a 15. e Anslaget till "Ersättning till hamnkaptenen för lyshållning" har på förslag av den s. k. naturakommittén strukits. Särskild mätare kommer att uppsättas för strömförbrukningen i hamnkaptensens kontor samt för ytterbelysningen.
- d 3. Anslaget till "Utredningskostnader" har med anledning av cirkulär från statens investeringsutredning på framställning av hamnstyrelsen höjts med 1,500 kronor till 2,300 kronor.
- o 3. Anslaget till "Belysning" har höjts med 100 kronor till 300 kronor.

Kapitalutgifter.

Skattestat:

- v 4. Anslag på 35,000 kronor till "Anskaffande av bogserbåt för muddringsarbeten" har strukits med hänsyn till att stadsfullmäktige den 16/11 1944 fattat beslut om att anslag för ändamålet skall utgå av medel i 1944 års stat.

11. (19) Industriella verk.

A. Gasverk.

Verkliga utgifter.

VII. Hjälpplittera.

- d 15. o Anslaget till "luftskyddskostnader" på 1,000 kronor är nytt.

B. Elektricitetsverk.*Verkliga utgifter.***III. Distribution.****e 20. Offentlig belysning:**

- a. 2 "Hamnbelysning". Anslagen under "a Lampor" och "b Övrigt" på respektive 250 och 350 kronor äro nya.
- h 6. Till "Inköp av mätare" har upptagits ett belopp av 25,000 kronor. Tidigare ha medel för ändamålet uppförts under kapitalutgifter.
- 7. Anslaget på 6,000 kronor för servisledningar är nytt.

Verkliga inkomster.

- 196 a 1 och 2. Under "Enskild förbrukning" och "Abonnemangavgifter" beräknade inkomster hava höjts med resp. 73,000 kr. och 2,000 kr. eller till samma belopp som för innevarande år. Budgetberedningen har nämligen ansett att el- och gastaxorna icke böra sänkas under rådande ovissa förhållanden.

12. Hälso- och sjukvård.**(11. Allmän hälso- och sjukvård.)****A. Allmän hälso- och sjukvård.***Verkliga utgifter.*

- a 2. a Anslag till "Kostnad för jourtjänst av praktiserande läkare" har höjts med 500 kronor till 1,500 kronor.
- d 15. a Anslaget på 100 kronor till "Förbrukningsartiklar, som ej tillhöra annan littera" har höjts till 300 kronor och rubricerats d 15 ö. "Övriga kostnader".

13. (13) Allmän hygien.**A. Vattenledningsverk.***Verkliga utgifter.*

- a 11. Anslaget till "Pensionskostnader" har med hänsyn till inträffat dödsfall sänkts med 3,882 kronor till 9,231 kronor.

Skattestatens kapitalutgifter.

- v 3. Anslaget till "Driftapparater: ny renvattenpump" på 18,000 kronor är nytt.

B. Avloppsverk.*Verkliga utgifter.*

- f 2. Anslaget till "Elektrisk ström" har sänkts med 1,000 kronor till 6,000 kronor.

E. Anordningar för friluftsliv.

Verkliga utgifter.

- g Anslaget till Karlstads Idrottsstyrelse på 35,000 kronor har med hänsyn till beslut av stadsfullmäktige den 16/11 1944 sänkts med 20,000 kronor till 15,000 kronor.
- h Till Värmlands Blåbands Ungdomsförbunds barnkoloni har uppförts ett anslag på 200 kronor.
- d Till "Karlstads Scoutkår" har på grund av senare gjord framställning upptagits ett anslag på 400 kronor.
- e 13. b Anslag till "Underhåll av skridskobanor" på 900 kronor har överförts från 8 C Parkförvaltning.
- 19. Anslaget till "Underhåll och skötsel av allmänna badplatser" å 2,500 kronor har överförts från 7 A Gatuförvaltning (i 1944 års stat).

ö. (D.) Bekvämlighetsinrättningar.

Verkliga utgifter.

- a 4. Till "Semester- och vikariatsarvoden" har uppförts ett nytt anslag på 200 kronor.
- o 6. Anslaget på 100 kronor till "Yttre renhållning" är nytt.

14. (14) Livsmedelshygien- och livsmedelstillförsel.

A. Saluhall.

Verkliga utgifter.

- d 15. ö För "Övriga kostnader" har uppförts ett nytt anslag på 25 kronor.

C. Köttbesiktningssbyrå.

Verkliga utgifter.

- a 3. e Till klassificerare har jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 20/4 1944, § 129, uppförts ett anslag på 900 kronor.
- o 3. Anslaget på 75 kronor till "Belysning" är nytt.

15. (15) Undervisnings- och bildningsverksamhet.

A. Folkskola och fortsättningsskola.

Verkliga utgifter.

I. Administration.

- a 6. d För "Läkare och sjukvård" har uppförts ett nytt anslag på 200 kronor.
- d 3. Till "Utredningskostnader" har uppförts ett nytt anslag på 100 kronor.

IV. Särskilda anordningar

till undervisningens befrämjande.

- l 1. d Till "Timarvoden" har uppförts ett nytt anslag på 700 kronor.

V. Socialpedagogiska anordningar.

- k 22. Anslaget till "Fri undervisningsmateriel" har med hänsyn till stadsfullmäktiges den 16/11 1944 fattade beslut om fri materiel till samtliga barn i stadens folkskolor höjts med 16,000 kronor till 26,000 kronor.

D. Kommunal Flickskola.

Verkliga utgifter.

I. Administration.

- a 7. Till "Naturaförmåner: lyse i vaktmästarebostaden" har uppförts ett nytt anslag på 100 kronor.

II. Undervisning.

- a 4. b Till "Avgift till vikariatskassan" har upptagits ett nytt anslag på 100 kronor.
21. Anslaget till "Arvoden för föredrag och kurser" på 200 kronor är nytt.

H. Skolor för yrkesundervisning.

Verkliga utgifter.

I. Administration.

- d 10. Till "Föreningsavgifter" har upptagits ett nytt anslag på 91 kronor.

I. Anordningar för gymnastik och idrott.

(15 ö. Övriga anslag.)

- f Under f) till Karlstads Idrottsföreningars samarbetskommitté (KIS) uppfört anslag på 400 kronor har strukits. Kostnaderna för detta ändamål bör bestridas av under 13 E Anordningar för friluftsliv g) till Karlstads Idrottsstyrelse upptaget anslag på 15,000 kronor.

ö. Övriga ändamål.

- d På särskild framställning av Karlstads Orkesterförening har anslaget till föreningen för nästkommande år höjts med 1,000 kronor till 2,500 kronor.
- k Till Karlstads Fackliga Centralorganisations musikkår har uppförts ett anslag på 1,000 kronor, varav 500 kronor beräknas utgöra normalanslag och återstoden beräknas såsom extra anslag för nästa år till anskaffning av instrument.
- l Begärda anslaget till "A. B. F:s lokalavdelning i Karlstad" har sänkts med 300 kronor till 1,700 kronor eller till samma belopp som för innevarande år.
- m Värmlands Hemslöjd (Vävstuga). För ändamålet begärt anslag på 2,000 kronor har sänkts till 1,400 kronor, varav 500 kronor beräknas utgöra ersättning för ökad hyreskostnad för ny lokal.

- q Av Karlstads Teaterförening begärt förhöjt anslag på 1,000 kronor har bibehållits för beredande av vidgade möjligheter för skolgång, även från stadens folkskolor, att bevista teaterföreställningar.
- r Anslaget till "Föreningen Armémusikens Vänner" på 300 kronor är nytt.
- s Begärt anslag till Arbetarnas Bildningsförbunds musikcirkel har sänkts med 300 kronor till 500 kronor. Jämväl detta anslag är nytt.

16. Socialvård.

(16. Understödsverksamhet.)

B 1. (16 A). Fattigvård. Gemensam förvaltning.

Verkliga utgifter.

- d 8. Anslaget på 300 kronor till "Representationskostnader" har strukits, då enligt budgetberedningens åsikt representationsanslag av principiella skäl endast böra uppföras under 1 Ö. Allmän förvaltning.

E. Arbetslöshetsunderstöd. (D. Arbetslöshetskommitté.)

Verkliga utgifter.

- v 25. Under "Anslag till lindrande av arbetslösheten" har upptagits ett belopp av 200,000 kronor.

F. Nykterhetsvård. (C. Nykterhetsnämnd.)

Verkliga utgifter.

- k 25. g För "Övervakningskostnader" har upptagits ett nytt anslag på 600 kronor.

H. Social hemhjälpverksamhet. (16 H. Hemhjälpnämnd.)

Verkliga utgifter.

- a 2. Begärt anslag på 300 kronor för arvode till nämndens ordförande har strukits med hänsyn till att stadsfullmäktige den 16/11 1944 beslutat, att dylikt arvode icke skall utgå.

ö. Övriga ändamål. (16 ö. Övriga anslag.)

Verkliga utgifter.

- d För "Värmlands läns blindförening" uppfört anslag på 100 kronor har överförs till "Karlstads arbetsnämnd för de blinda", som är den inom Karlstad verkande organisationen för de blinda.
- h Till semesterbidrag åt husmödrar har uppförts ett anslag på 2,000 kronor, varifrån utdelning såsom förut bör ske till behövande husmödrar efter beslut av barnavårdsnämnden.

Sammandrag

av taxeringslängderna för Karlstads stad för år 1944.

Taxeringsvärde å fast egendom:

för vilken fastighetsskatt erlägges

jordbruksfastighet:

jordbruksvärde	2,003,300:—	
skogsvärde	569,300:—	
tomt- och industrivärde	720,400:—	3,293,000:—

annan fastighet:

markvärde	24,303,000:—	
byggnadsvärde	102,619,400:—	126,922,400:—
för vilken fastighetsskatt <i>icke</i> erlägges		130,215,400:—
		15,552,300:—

Summa taxeringsvärde å all fast egendom Kronor 145,767,700:—

Antal skattekronor och skatteören:

för jordbruksfastighet:

för jordbruksvärde	1,001: 65	
„ skogsvärde	227: 72	
„ tomt- och industrivärde	360: 20	1,589: 57
„ <i>annan fastighet</i>	63,461: 20	65,050: 77
„ <i>inkomst</i>		496,708: 60

Summa skattekronor och skatteören 561,759: 37

Skogsaccis: accispliktigt rotvärde 142,960 å 2: 75 kronor .. 3,931: 40

Karlstad i kronouppbördskontoret den 1 november 1944.

N. HERTING.

Uppgift

å skattekronor och skatteören samt uttaxering åren 1900—1945.

1899/1900	34,263: —	4: —	1922/1923	236,563: 16	7: —
1900/1901	36,460: 14	4: 75	1923/1924	185,662: 21	7: —
1901/1902	46,652: 66	5: —	1924/1925	185,392: 86	8: —
1902/1903	46,112: 68	5: —	1925/1926	179,872: 86	8: 50
1903/1904	50,308: 28	5: —	1926/1927	180,556: 03	8: 80
1904/1905	51,942: 19	5: —	1927/1928	188,099: 88	8: 80
1905/1906	53,052: 54	5: —	1928/1929	195,606: 74	8: 80
1906/1907	57,900: 69	5: 80	1929/1930	217,780: 47	8: 40
1907/1908	86,226: 78	5: 75	1930/1931	238,394: 32	7: 95
1908/1909	79,902: 62	7: —	1931/1932	246,582: 67	7: 95
1909/1910	79,659: 74	7: 20	1932/1933	228,502: 07	8: 65
1910/1911	76,004: 58	7: 50	1933/1934	232,666: 66	9: 50
1911/1912	81,494: 60	6: 85	1934/1935	226,476: 96	9: 40
1912/1913	86,011: 30	6: 50	1935/1936	247,096: 66	8: 90
1913/1914	97,486: 20	6: 50	1936/1937	270,520: 06	8: 90
1914/1915	102,160: 30	6: 60	1937/1938	301,956: 06	8: 50
1915/1916	104,770: 20	6: 81	1938/1939	337,783: 03	8: 50
1916/1917	122,817: 70	8: —	1939/1940	347,028: 43	9: 30
1917/1918	179,627: 90	8: 25	1940/1941	385,167: 63	10: 50
1918/1919	230,592: —	9: 25	1941/1942	392,345: 98	12: 50
1919/1920	305,187: 76	9: —	1942/1943	431,074: 62	11: 80
1920/1921	394,688: 31	8: —	1943/1944	508,167: 89	10: 50
1921/1922	340,043: 53	7: 25	1944/1945	561,759: 37	10: —

Sammandrag av specialstater.

Huvudtitel	Utgifter			Inkomster			Uttaxerings- sammandrag	
	Skattestat		Fondstat	Skattestat		Fondstat	Utgifter utöver inkomster	Inkomster utöver utgifter
	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Inkomster		
1. Allmän förvaltning:								
A. Stadsfullmäktige o. de- ras beredningar	25,625 :—	—	—	—	—	—	25,625 :—	—
B. Stadsrevision	16,784 :—	—	—	—	180 :—	—	16,604 :—	—
C. Drätselkammare	203,056 :—	13,000 :—	—	34,350 :—	7,000 :—	—	174,706 :—	—
Ö. Övriga ändamål.....	69,634 :—	—	—	1,000 :—	—	—	68,634 :—	—
2. Rätts- och ordningsväsen:								
A. Magistrat o. rådhusrätt	142,047 :—	800 :—	—	32,000 :—	800 :—	—	110,047 :—	—
B. 1. Polisväsen o. fängvård	587,069 :—	2,500 :—	—	126,807 :—	3,000 :—	—	459,762 :—	—
2. Aklagarväsen	22,636 :—	—	—	1,700 :—	—	—	20,936 :—	—
3. Mantalsskrivnings- o. be- skattningsväsen:								
A-B. Mantalsskrivnings-, taxerings- och upp- bördsverk	65,034 :—	400 :—	—	17,000 :—	900 :—	—	47,534 :—	—
C. Exekutionsverk	91,045 :—	—	—	—	100 :—	—	90,945 :—	—
4. Byggn- o. stadsplaneväsen	102,352 :—	650 :—	—	5,800 :—	2,000 :—	—	95,402 :—	—
5. Försvarsväsen:								
A. Civilförsvar	79,741 :—	18,400 :—	—	33,783 :—	16,050 :—	—	48,308 :—	—
C. Familjebidrag	2,278,755 :—	500 :—	—	2,153,000 :—	400 :—	—	125,855 :—	—
Ö. Övriga ändamål.....	700 :—	—	—	—	—	—	700 :—	—
6. Brandskydd:								
A. Brandväsen:								
1. Stadsbrandväsen	303,311 :—	3,500 :—	—	47,758 :—	2,388 :—	—	256,665 :—	—
2. Skogsbrandväsen	800 :—	—	—	—	—	—	800 :—	—
B. Sotningsväsen	79,020 :—	—	—	—	—	—	79,020 :—	—
Ö. Övriga ändamål.....	14,090 :—	1,000 :—	—	—	10,040 :—	—	5,050 :—	—
7. Fastighetsförvaltning:								
A. Gemensam förvaltning	34,548 :—	—	—	—	200 :—	—	34,348 :—	—
B. Förvaltningsfastigheter	403,430 :—	3,000 :—	—	325,300 :—	—	—	81,130 :—	—
C. Exploateringsfastig- heter	84,344 :—	—	—	80,800 :—	—	—	3,544 :—	—

Huvudtitel	Utgifter			Inkomster			Uttaxerings- sammandrag	
	Skattestat		Fondstat	Skattestat		Fondstat	Utgifter utöver inkomster	Inkomster utöver utgifter
	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Inkomster		
D. Jordbruksegendomar o. skogar:								
1. Jordbruksegendomar . . .	58,600:—	—	—	19,100:—	—	—	39,500:—	—
2. Skogar	9,900:—	—	—	8,000:—	—	—	1,900:—	—
E. Hyresfastigheter	71,842:—	—	—	55,180:—	—	—	16,662:—	—
F. Bostadsförsörjning:								
2. Bostadsförsörjning för äldringar och änkor . . .	51,350:—	—	—	32,116:—	—	—	19,234:—	—
3. Stiftelsen Carl o. Anna Lundins Minne	8,160:—	—	—	8,160:—	—	—	—	—
Ö. Övriga ändamål	9,410:—	—	—	1,670:—	—	—	7,740:—	—
8. Gatu- o. parkförvaltning:								
A. Gemensam förvaltning	117,749:—	3,500:—	—	—	200:—	—	121,049:—	—
B. Gatuförvaltning	340,050:—	68,666:87	110,233:33	188,890:26	—	—	219,826:41	—
C. Planteringar	65,400:—	—	—	—	—	—	65,400:—	—
Ö. Övriga ändamål:								
1. Allmän belysning	64,815:—	26,290:—	—	—	—	—	91,105:—	—
2. Centralförråd	257,890:—	10,000:—	—	252,890:—	5,000:—	—	10,000:—	—
9. Hamnförvaltning:								
A. 3. Hamn	294,103:41	167,801:95	—	230,900:—	68,001:95	—	163,003:41	—
11. Industriella verk:								
A. Gasverk	647,089:50	6,500:—	—	647,278:—	60,000:—	—	—	53,688:50
B. Elektricitetsverk	1,297,395:50	25,700:—	—	1,636,690:—	150,300:—	—	—	463,894:50
Ö. Elektricitetsverkets Materialförråd	58,947:—	—	—	58,947:—	—	—	—	—
12. Hälso- och sjukvård:								
A. Allmän hälso- och sjuk- vård	63,522:—	400:—	—	650:—	170:—	—	63,102:—	—
13. Allmän hygien:								
A. Vattenledningsverk	369,756:—	27,000:—	—	522,285:—	81,000:—	—	—	206,529:—
B. Avloppsverk	210,040:—	5,300:—	—	1,240:—	65,000:—	—	149,100:—	—
C. Renhållningsväsen	105,196:—	3,500:—	—	103,000:—	500:—	—	5,196:—	—

Huvudtitel	Utgifter			Inkomster			Uttaxerings- sammmandrag	
	Skattestat		Fondstat	Skattestat		Fondstat	Utgifter utöver inkomster	Inkomster utöver utgifter
	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Inkomster		
D. Varmbadhus och tvätt- inrättningar	129,687 :—	2,000 :—	—	120,115 :—	800 :—	—	10,772 :—	—
E. Anordningar för fri- luftsliv	26,400 :—	—	—	—	—	—	26,400 :—	—
Ö. Övriga ändamål: Bekvämlighetsinrätt- ningar	8,382 :—	—	—	4,000 :—	—	—	4,382 :—	—
14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel:								
A. Saluhall	64,152 :—	50 :—	—	31,050 :—	100 :—	—	33,052 :—	—
C. Köttbesiktningbyrå ..	24,364 :—	50 :—	—	13,168 :—	250 :—	—	10,996 :—	—
15. Undervisnings- och bild- ningsverksamhet:								
A. Folkskola och fortsätt- ningsskola	1,279,311 :—	8,500 :—	—	622,690 :—	3,000 :—	—	662,121 :—	—
D. Kommunal flickskola .	307,823 :—	1,500 :—	—	205,790 :—	1,200 :—	—	102,333 :—	—
G. Allmänt läroverk	75,600 :—	—	—	—	—	—	75,600 :—	—
H. Yrkesundervisning ...	56,595 :—	1,100 :—	—	18,430 :—	1,000 :—	—	38,265 :—	—
I. Anordningar för gym- nastik och idrott	13,075 :—	—	—	—	—	—	13,075 :—	—
J. Centralbibliotek	63,697 :—	700 :—	—	23,500 :—	325 :—	—	40,572 :—	—
P. Föreläsninganstalt ..	3,825 :—	—	—	1,850 :—	—	—	1,975 :—	—
Ö. Övriga ändamål	24,200 :—	—	—	—	—	—	24,200 :—	—
16. Socialvård:								
B. Fattigvård:								
1. Gemensam förvaltning	55,260 :—	—	—	9,400 :—	—	—	45,860 :—	—
2. A. Sluten	277,513 :—	1,500 :—	—	88,800 :—	3,500 :—	—	186,713 :—	—
B. Stagnellska sjuk- hemmet	80,164 :—	600 :—	—	32,300 :—	500 :—	—	47,964 :—	—
3. Öppen	474,293 :—	—	—	133,500 :—	—	—	340,793 :—	—
C. Barnavård och ung- domsskydd:								
1. Allmän	117,912 :—	—	—	56,200 :—	—	—	61,712 :—	—

Huvudtitel	Utgifter			Inkomster			Uttaxerings- sammandrag	
	Skattestat		Fondstat	Skattestat		Fondstat	Utgifter utöver inkomster	Inkomster utöver utgifter
	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Inkomster		
16 O. 2. Barnhem	39,465:—	900:—	—	10,950:—	300:—	—	29,115:—	—
E. Arbetslösh.-understöd .	259,700:—	—	—	10,750:—	—	—	248,950:—	—
F. Nykterhetsvård	6,351:—	—	—	500:—	—	—	5,851:—	—
H. Social hemhjälpsverk- samhet	14,750:—	—	—	2,100:—	—	—	12,650:—	—
Ö. Övriga ändamål	10,288:—	—	—	—	—	—	10,288:—	—
18. Allmän försäkring:								
A. Folkpensionering	231,080:—	—	—	—	—	—	231,080:—	—
B. Sjukförsäkring	22,000:—	—	—	—	—	—	22,000:—	—
19. Kristidsförvaltning:								
A. Kristidsnämnd	31,905:—	400:—	—	—	200:—	—	32,105:—	—
B. Hyresnämnd	7,125:—	—	—	—	—	—	7,125:—	—
20. Finansförvaltning:								
a Överskott för år 1943 (se nedan)								
b Räntor o. lånekostnader	467,993:09	—	—	1,000,683:20	—	—	—	532,690:11
c Anslag till särskilda ändamål	3,077:93	—	—	—	—	—	3,077:93	—
d Medel till oförutsedda utgifter	548,405:30	—	—	—	—	—	548,405:30	—
e Egna fonder och reser- vationer	417,500:—	—	—	—	—	139,205:60	417,500:—	—
f Upplånat kapital	—	847,863:97	28,972:27	—	—	—	847,863:97	—
g Utlånat kapital	—	—	—	—	307,777:60	—	—	307,777:60
h Skatter och rättigheter	20,000:—	—	—	637,064:06	—	—	—	617,064:06
Kronor	13,867,129:73	1,253,572:59	139,205:60	9,648,934:52	792,182:55	139,205:60	6,861,229:02	2,181,643:77
Överskott för år 1943 ...	—	—	—	424,585:25	—	—	—	424,585:25
Allmän kommunalskatt ..	—	—	—	4,255,000:—	—	—	—	4,255,000:—
Kronor	13,867,129:73	1,253,572:59	139,205:60	14,328,519:77	792,182:55	139,205:60	6,861,229:02	6,861,229:02
	15,120,702:32			15,120,702:32				

Drätselkammarens

sammanställning av specialförslagen till Karlstads stads utgifts- och inkomststat för år 1945.

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
1. Allmän förvaltning:						
A. Stadsfullmäktige och deras beredningar.						
Enligt drätselkammarens förslag ..	25,625:—	—	—	—	—	—
B. Stadsrevision.						
Enligt stadsrevisionens förslag	16,784:—	—	—	—	180:—	—
C. Drätselkammare.						
Posten a 1 Avlöningar enligt löne- staten sänkes med kr. 1,260:— till kr. 127,920:—.						
En ny post litt. a 6 d Läkare och sjukvård upptages med kr. 50:—.						
Inkomstposten 105 Kartlösen över- flyttas till titel 1 Ö. Övriga ändamål, i övrigt enligt drätselkamma- rens förslag	203,056:—	13,000:—	—	34,350:—	7,000:—	—
Ö. Allmän förvaltning. Övriga ändamål.						
En ny post litt. d 3 e Utförande av ritningar för byggnadsprojekt kr. 50,000:— upptages.						
Inkomstposten 105 Kartlösen över- flyttas från titel 1 C och upptages med kr. 1,000:—, i övrigt enligt drätselkammarens förslag	69,634:—	—	—	1,000:—	—	—

	Verkliga inkomster	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
2. Rätts- och ordningsväsen:						
A. Magistrat och rådhusrätt.						
Posten a 1 Avlöningar enligt löne- staten sänkes med kr. 675:— till kr. 89,680:—.						
En ny post litt. a 15 Cykelsltnings- ersättning kr. 50:— upptages, i övrigt enl. magistratens förslag ..	142,047:—	800:—	—	32,000:—	800:—	—
B 1. Polisväsen och fångvård.						
Följande poster ökas: I b 3 Annon- ser med kr. 150:— till kr. 800:—, b 4 Telefon- och telegramavgifter med kr. 800:— till kr. 5,500:—, o 3 Belysning med kr. 1,000:— till kr. 4,500:—, II o 3 Belysning med kr. 100:— till kr. 250:—, i övrigt enligt polismännens förslag	587,069:—	2,500:—	—	126,807:—	3,000:—	—
B 2. Äldgarväsen.						
Inkomstposten 101 Till stadskassan indragna sportler ökas med kr. 400:— till kr. 1,700:—, i övrigt enligt polismännens förslag	22,636:—	—	—	1,700:—	—	—
3 A-B. Mantalsskrivnings-, taxerings- och uppbörsverk:						
Under litt. a 2 a upptages en post, Arvode till taxeringsassistent med kr. 3,000:—, i övrigt enligt ma- gistratens förslag	65,034:—	400:—	—	17,000:—	900:—	—

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga Inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
3 C. Exekutionsväsen.						
Posten a 1 Avlöningar enligt löne- staten ökas med kr. 3,290:— till kr. 61,225:—.						
Under litt. a 2 b upptages exeku- tionsbiträdenas provision med kr. 3,000:—.						
Posten b 2 Trycksaker ökas med kr. 500:— till kr. 2,000:—, i övrigt enligt magistratens förslag	91,045:—	—	—	—	100:—	—
4. Byggnads- och stadsplaneväsen:						
Enligt byggnadsnämndens förslag ..	102,352:—	650:—	—	5,600:—	2,000:—	—
5. Försvarsväsen:						
A. Civillförsvär.						
Enligt luftskyddsnämndens förslag ..	79,741:—	18,400:—	—	33,783:—	16,050:—	—
C. Familjebidrag.						
Enl. familjebidragsnämndens förslag	2,278,755:—	500:—	—	2,153,000:—	400:—	—
Ö. Övriga ändamål.						
Enligt drätselkammarens förslag ...	700:—	—	—	—	—	—
6. Brandkydd:						
A. Brandväsen.						
1. Stadsbrandväsen.						
Posten a 1 Avlöningar enligt löne- staten sänkes med kr. 25,793:86 till kr. 143,826:—.						

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
Posterna a 4 Semester- och vikariats- arvoden, a 7 a Beklädnadspersed- lar sänkes med resp. kr. 1,100:— och kr. 500:— till resp. kr. 8,000:— och kr. 3,500:—.						
Posten e 4 a Logements- och andra inventarier sänkes med kr. 200:— till kr. 800:—.						
Posten o 2 Uppvärmning sänkes med kr. 1,750:— till kr. 10,000:—, i övrigt enl. brandstyrelsens förslag	303,311:—	3,500:—	—	47,758:—	2,388:—	—
2. Skogsbrandväsen.						
Enligt brandstyrelsens förslag	800:—	—	—	—	—	—
B. Sotningsväsen.						
Enligt brandstyrelsens förslag	79,020:—	—	—	—	—	—
Ö. Övriga ändamål.						
Enligt brandstyrelsens förslag	14,090:—	1,000:—	—	—	10,040:—	—
7. Fastighetsförvaltning:						
A. Gemensam förvaltning.						
Enligt drätselkammarens förslag ...	34,548:—	—	—	—	200:—	—
B. Förvaltningsfastigheter.						
En ny post e 4 d Telefonväxelanlägg- ning i Rådhuset kr. 14,000:— upp- tages, i övrigt enligt drätselkam- marens förslag	403,430:—	3,000:—	—	325,300:—	—	—

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
7 C. Exploateringsfastigheter.						
En post litt. e 3 Underhåll av potatislotter kr. 500:— och en inkomstpost litt. 109 b Arrende av potatislotter överflyttas från titel 7 D 1 Jordbruksfastigheter, i övrigt enligt drätselkammarens förslag....	84,344:—	—	—	80,800:—	—	—
D 1. Jordbruksfastigheter.						
Utgiftsposten e 3 e och inkomstposten 112 överflyttas till titel 7 C Exploateringsfastigheter, i övrigt enligt drätselkammarens förslag..	58,600:—	—	—	19,100:—	—	—
2. Skogar.						
Posten e 3 e Vägarbeten kr. 2,000:— utgår, i övrigt enligt drätselkammarens förslag	9,900:—	—	—	8,000:—	—	—
E. Hyresfastigheter.						
Enligt drätselkammarens förslag ...	71,842:—	—	—	55,180:—	—	—
F. Bostadsförsörjning.						
2. Bostadsförsörjning för äldre och änkor.						
Posten d 1 Utskylder sänkes med kr. 1,000:— till kr. 3,500:— i övrigt enl. drätselkammarens förslag	51,350:—	—	—	32,116:—	—	—
3. Stiftelsen Carl och Anna Lundins Minne.						
Posten o 3 Belysning sänkes med kr. 565:— till kr. 1,835:—, i övrigt enligt drätselkammarens förslag..	8,160:—	—	—	8,160:—	—	—

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
7 ö. Övriga ändamål.						
Enligt drätselkammarens förslag ..	9,410:—	—	—	1,670:—	—	—
8. Gatu- och parkförvaltning:						
A. Gemensam förvaltning.						
Enligt drätselkammarens förslag ..	117,749:—	3,500:—	—	—	200:—	—
B. Gatuförvaltning.						
Av Stadsfullmäktige den 17/11 1944 anslagna medel till ny- och om- byggnad av gator och vägar m. m. 178,900:— samt en inkomstpost, Bidrag ur Donationsjordsfonden kr. 68,666:87 uppföres, i övrigt enligt drätselkammarens förslag	340,050:—	68,666:87	110,233:33	188,890:28	—	—
C. Planteringar.						
Posten e 8 d Växthus (hyra) höjes med kr. 700:— till kr. 4,000:—. Posten e 13 b Skridskobanor kr. 900:— överflyttas till titel 13 E Anordningar för friluftsliv, i övrigt enligt drätselkammarens förslag..	65,400:—	—	—	—	—	—
ö. Övriga ändamål.						
1. Allmän belysning.						
Enligt drätselkammarens förslag ..	64,815:—	26,290:—	—	—	—	—
2. Centralförråd.						
Enligt drätselkammarens förslag ..	257,890:—	10,000:—	—	252,890:—	5,000:—	—

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
9. Hamnförvaltning:						
A 3. Hamn.						
Posten a 15 e Ersättning till hamnkaptenen för lyshållning kr. 100:— strykes.						
Posten d 3 Utredningskostnader höjes med kr. 1,500:— till kr. 2,300:—.						
Posten o 3 Belysning höjes med kr. 100:— till kr. 300:—.						
Posten v 4 Anskaffande av bogserbåt för muddringsarbeten utgår, i övrigt enligt hamnstyrelsens förslag	294,103 : 41	167,801 : 95	—	230,900 : —	68,001 : 95	—
11. Industriella verk:						
A. Gasverk.						
Enligt belysningsstyrelsens förslag..	647,089 : 50	6,500 : —	—	647,278 : —	60,000 : —	—
B. Elektricitetsverk.						
Inkomstposterna 196 a 1 och a 2 höjes med resp. 73,000:— och 2,000:— till resp. kr. 1,493,000:— och kr. 82,000:—, i övrigt enligt belysningsstyrelsens förslag	1,297,395 : 50	25,700 : —	—	1,636,690 : —	150,300 : —	—
Ö. Elektricitetsverkets materialförråd.						
Enligt belysningsstyrelsens förslag..	58,947 : —	—	—	58,947 : —	—	—
12. Hälso- och sjukvård:						
A. Allmän hälso- och sjukvård.						
Enligt hälsovårdsnämndens förslag	63,522 : —	400 : —	—	650 : —	170 : —	—

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
13. Allmän hygien:						
A. Vattenledningsverk.						
Posten a 11 Pensionskostnader sänkes med kr. 3,882:— till kr. 9,231:—, i övrigt enligt drätselkammarens förslag	369,756:—	27,000:—	—	522,285:—	81,000:—	—
B. Avloppsverk.						
Posten f 2 Elektrisk ström sänkes med kr. 1,000:— till kr. 6,000:—, i övrigt enligt drätselkammarens förslag	210,040:—	5,300:—	—	1,240:—	65,000:—	—
C. Renhållningsväsen.						
Enligt hälsovårdsnämndens förslag	105,196:—	3,500:—	—	103,000:—	500:—	—
D. Varmbadhus och tvättinrättningar.						
Enligt badhusstyrelsens förslag	129,887:—	2,000:—	—	120,115:—	800:—	—
E. Anordningar för friluftsliv.						
Under litt. d Karlstads Scoutkår upptages ett anslag å kr. 400:—. Från titel 8 C. Planteringar överflyttas ett anslag till underhåll av skridskobanor kr. 900:—. Posten g Karlstads Idrottsstyrelse sänkes med kr. 20,000:— till kr. 15,000:—. Ett nytt anslag å kr. 200:— till Värml. Blåbands Ungdomsförbunds barnkoloni uppföres, i övrigt enligt förslaget	26,400:—	—	—	—	—	—
Ö. Bekvämlighetsinrättningar.						
Enligt drätselkammarens förslag ..	8,382:—	—	—	4,000:—	—	—

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
14. Livsmedelshygien och livsmedels- tillförel:						
A. Saluhall.						
Enligt saluhallsstyrelsens förslag ..	64,152:—	50:—	—	31,050:—	100:—	—
C. Köttbesiktningsbyrå.						
Enligt förslaget	24,364:—	50:—	—	13,168:—	250:—	—
15. Undervisnings- och bildnings- verksamhet:						
A. Folkskola och fortsättningsskola.						
Posten IV/k 22 Fri undervisnings- materiel ökas med kr. 16,000:— till kr. 26,000:—, i övrigt enligt folkskolestyrelsens förslag	1,279,311:—	8,500:—	—	622,690:—	3,000:—	—
D. Kommunal flickskola.						
I lönestaten upptagna belopp för vi- karier överflyttas till ordinarie staten under litt. a 4, i övrigt enl. flickskolestyrelsens förslag	307,823:—	1,500:—	—	205,790:—	1,200:—	—
G. Allmänt läroverk.						
Enligt drätselkammarens förslag ...	75,600:—	—	—	—	—	—
H. Yrkesundervisning.						
Enligt styrelsens förslag	56,595:—	1,100:—	—	18,430:—	1,000:—	—

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
15 I. Anordningar för gymnastik o. idrott.						
Posten b Karlstads Simsällskap ökas med kr. 300:— till kr. 800:—.						
Posten f Karlstads Idrottsföreningars samarbetskommitté kr. 400:— strykes, i övrigt enligt förslaget ..	13,075:—	—	—	—	—	—
J. Centralbibliotek.						
Posten a 1 Avlöningar enligt löne- staten sänkes med kr. 400:— till kr. 30,985:—, i övrigt enligt biblio- teksstyrelsens förslag	63,897:—	700:—	—	23,500:—	325:—	—
P. Föreläsninganstalt.						
Enligt biblioteksstyrelsens förslag ..	3,825:—	—	—	1,850:—	—	—
Ö. Övriga ändamål.						
Posten d Karlstads Orkesterförening ökas med kr. 1,000:— till kr. 2,500:—.						
Posten l Arbetarnas Bildningsför- bunds lokalavdelning i Karlstad sänkes med kr. 300:— till kr. 1,700:—.						
Posten m Värmlands Hemslöjd (väv- stuga) sänkes med kr. 600:— till kr. 1,400:—.						
Posten s Arbetarnas Bildningsför- bunds musikcirkel sänkes med kr. 300:— till kr. 500:—, i övrigt en- ligt förslaget	24,200:—	—	—	—	—	—

	Verklign utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verklign inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
16. Socialvård:						
B. Fattigvård.						
1. Gemensam förvaltning.						
Posten d 8 Representationskostnader strykes, i övrigt enligt fattigvårds- styrelsens förslag	55,260:—	—	—	9,400:—	—	—
2A. Slutet.						
Enligt fattigvårdsstyrelsens förslag	277,513:—	1,500:—	—	88,800:—	3,500:—	—
B. Stagnellska sjukhemmet.						
Enligt fattigvårdsstyrelsens förslag	80,164:—	600:—	—	32,300:—	500:—	—
3. Öppen.						
Enligt fattigvårdsstyrelsens förslag	474,293:—	—	—	133,500:—	—	—
C. Barnavård och ungdomsskydd.						
1. Allmän.						
Posten a 1 Avlöningar enligt löne- staten sänkes med kr. 1,603:— till kr. 23,252:—, i övrigt enligt barnavårdsnämndens förslag	117,912:—	—	—	56,200:—	—	—
2. Barnhem.						
Enligt barnavårdsnämndens förslag	39,465:—	900:—	—	10,950:—	300:—	—
E. Arbetslöshetsunderstöd.						
Posten v 25 Anslag till arbetslöshe- tens lindrande höjes till 200,000:— kr., i övrigt enligt förslag	259,700:—	—	—	10,750:—	—	—

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
F. Nykterhetsvård.						
Enligt nykterhetsnämndens förslag..	6,351:—	—	—	500:—	—	—
H. Social hemhjälpsverksamhet.						
Posten a 2 Arvode till nämndens ord- förande strykes. En ny inkomst- post litt. 103 Bidrag av landstinget upptages kr. 1,900:—, i övrigt enl. hemhjälpsnämndens förslag	14,750:—	—	—	2,100:—	—	—
Ö. Övriga ändamål.						
Anslaget å kr. 100:— till Värmlands läns blindförening överflyttas på Karlstads Arbetsnämnd för de blinda.						
Ett anslag på kr. 2,000:— till se- mesterbidrag åt husmödrar uppta- ges, i övrigt enligt förslaget.	10,288:—	—	—	—	—	—
18. Allmän försäkring:						
A. Folkpensionering.						
Enligt förslaget	231,080:—	—	—	—	—	—
B. Sjukförsäkring.						
Enligt förslaget	22,000:—	—	—	—	—	—
19. Kristidsförvaltning:						
A. Kristidsnämnd.						
Enligt kristidsnämndens förslag ...	31,905:—	400:—	—	—	200:—	—

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
19 B. Hyresnämnd.						
Enligt hyresnämndens förslag	7,125:—	—	—	—	—	—
20. Finansförvaltning:						
a. Överskott från år 1943	—	—	—	424,585: 25	—	—
b. Räkter och länekostnader.						
Enligt förslaget	467,993: 09	—	—	1,000,683: 20	—	—
c. Anslag till särskilda ändamål.						
Enligt förslaget	3,077: 93	—	—	—	—	—
d. Medel till oförutsedda utgifter.						
Verkliga utgifter.						
1. Till stadsfullmäktiges förfogande ..	500,000:—	—	—	—	—	—
2. Till drätselkammarens förfogande. Beloppet sänkes med kr. 200:— ...	48,405: 30	—	—	—	—	—
e. Egna fonder.						
Avsättning till skatteregleringsfond sänkes med kr. 25,000:— till kr. 155,000:—.						
Avsättning till byggnadsfond för toi- lettanordning för Herrhagssko- lan och nybyggnad för yrkesskolan uppföres kr. 250,000:—.						
Å fondstatens inkomster uppföres bi- drag ur Fastighetsförsäljningsfon- den med kr. 110,233: 33 till av stadsfullmäktige den 16/11 1944 anslagna medel till ny- och om- byggnad av gator och vägar m. m., i övrigt enligt förslaget	417,500:—	—	—	—	—	139,205: 60

	Verkliga utgifter	Kapital- utgifter	Fondstat utgifter	Verkliga inkomster	Kapital- inkomster	Fondstat inkomster
h. Skatter och rättigheter.						
Inkomstposten Skatterestantier ökas med kr. 150,000:— till kr. 500,000:—, i övrigt enl. förslaget	20,000:—	—	—	637,064: 06	—	—
f. Upplånat kapital.						
Enligt förslaget	—	847,863: 97	28,972: 27	—	—	—
g. Utlånat kapital.						
Enligt förslaget	—	—	—	—	307,777: 60	—
h. Skatter och rättigheter.						
Allmän kommunalskatt: 561,759: 37 skattekronor à 9:30 = 5,224,362: 14 varav beräknas in- flyta	—	—	—	4,255,000:—	—	—
Kronor	13,887,129: 73	1,253,572: 59	139,205: 60	14,328,519: 77	792,182: 55	139,205: 60
	15,120,702: 32			15,120,702: 32		
Kyrkliga kommunen 0: 70	393,249: 38					

ANSLAGSBETECKNINGAR.

Fasta anslag utan särskild beteckning:

Anslag, som icke få överskridas eller reserveras.

Förslagsanslag:

Anslag, som få överskridas men icke reserveras ..... Fa

Förslagsanslag, högst:

Anslag, som varken få överskridas eller reserveras ..... Fah

Reservationsanslag:

Anslag, som få reserveras och överskridas ..... Ra

Reservationsanslag, högst:

Anslag, som få reserveras men icke överskridas ..... Rah

Teckenförklaring.

* Omföringspost inom budgeten.

STADSFULLMÄKTIGES I KARLSTAD HANDLINGAR

Ser. A.

Den 21 December 1944.

N:o 15.

Framställning om arvode till brandstyrelsens ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad har sedan den 18 februari 1943 varit ledamot i brandstyrelsen och har sedan nämnda dag även varit styrelsens ordförande.

Med hänsyn till den alltmera växande arbetsbörda, som är förenad med ordförandeuppdraget och den tid utövandet av uppdraget kräver, får jag vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna mig ett arvode för ifrågavarande uppdrag, och får jag tillika föreslå, att arvodet bestämmas till 500 kronor per år.

Karlstad den 21 november 1944.

E. LANDTGREN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 november 1944.*

§ 1041.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning av den 21 november 1944 från brandstyrelsens ordförande, fängelsedirektören Einar Landtgren, om ett årsarvode till ordföranden i brandstyrelsen på 500 kronor.

Drätselkammaren beslöt under uttalande av att drätselkammaren till fullo uppskattade det förtjänstfulla arbete, som utfördes av brandstyrelsens ordförande, förklara sig av principiella skäl förhindrad att tillstyrka bifall till framställningen ifråga.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet har av hänsyn till att framställningen torde böra avgöras i samband med andra arvodesfrågor funnit skäligt hemställa,

att stadsfullmäktige icke bifalla den nu gjorda framställningen.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning om arvode till sekreterare åt Karlstads Hembjälpnämnd.

Karlstad den 27. 11. 1944.

Till Karlstads Drättselkammare.

Arbetet inom Karlstads Hembjälpnämnd har, alltefter som hemsystrar-
nas antal ökats, blivit alltmera arbetskrävande.

Hembjälpnämnden anhåller därför med stöd av bifogade protokollsut-
drag, att Drättselkammaren måtte besluta, att ett sekreterarearvode på kr.
300: — skall utgå till nämnden.

För Karlstads Hembjälpnämnd:

ESTHER LÖFGREN.

Ordförande.

*Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
Karlstads Hembjälpnämnd den 24/11 1944.*

§ 82.

Nämnden beslöt att hos Drättselkammaren anhålla om ett sekreterarear-
vode på kr. 300: —. Uppdrogs åt ordföranden att ombesörja skrivelsen.
Denna § förklarades omedelbart justerad.

Dag som ovan.

ESTHER LÖFGREN.

Ordförande.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 4 december 1944.*

§ 1076.

I skrivelse till drättselkammaren den 27 november 1944 hade Karlstads
Hembjälpnämnd hemställt att ett belopp på 300 kronor skulle ställas till
nämndens förfogande till arvode åt sekreterare.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder ifråga-
sattes, att stadsnotarien utan särskild ersättning skulle tjänstgöra såsom
sekreterare i nämnden.

Härtill genmälde *stadsombudsmannen*, att stadsnotarien, i varje fall icke
för det närvarande, borde tilldelas flera sekreterareuppdrag, avsedda att
utföras huvudsakligen å ordinarie arbetstid, då därigenom syftet att åstad-
komma en avlastning för stadsombudsmannen skulle omintetgöras. Redan
nu vore stadsnotarien (och den ena av de kvinnliga kontoristerna) huvud-
sakligen sysselsatt med sekreterareuppdrag och därmed sammanhängande
göromål, som pålagts stadsombudsmannaexpeditionen i och med inrättandet
av den biträdande juristtjänsten. Att stadsnotarien skulle utföra vissa
sekreterareuppdrag hade förutsatts vid tjänstens inrättande, men man finge
icke bortse från att en manlig arbetskraft, som helt varit sysselsatt med de
på stadsombudsmannaexpeditionen förekommande göromålen, indragits. —
Om stadsnotarien erhöle vederbörligt tillstånd att på övertid — och mot

särskild ersättning som stimulans och som ett välkommet tillskott till lönen — fullgöra visst uppdrag, hade stadsombudsmannen icke något att erinra däremot.

Herr ordföranden framhöll, att det i och för sig icke syntes orimligt, att visst sekreterarearvode ställdes till hemhjälpnämndens förfogande. Därigenom skulle det sannolikt bli lättare att få lämplig person att åta sig ordförandeskapet i nämnden. Med hänsyn till att arvode till sekreteraren i polisnämnden, respektive brandstyrelsen, innan stadsnotarien ålades sköta nämnda sekreterareskap, utgått med ett belopp av 150 kronor per år, ifrågasatte herr ordföranden ett arvode på 200 kronor per år till sekreteraren i hemhjälpnämnden.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren för sin del tillstyrka, att ett arvode på 200 kronor ställdes till hemhjälpnämndens förfogande såsom sekreterarearvode att utgå tillsvidare och så länge stadsnotarien av andra göromål finge anses hindrad att åta sig uppdraget att vara sekreterare i nämnden. Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1945 ställa ett belopp av 200 kronor till hemhjälpnämndens förfogande för avlöning av sekreterare;

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i nästkommande års stat; samt

att beslutet skall underställas länsstyrelsen för fastställelse.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning angående inrättande av en ordinarie kontoristbefattning å stadsfogdekontoret m. m.

Till stadsfullmäktige.

Under hänvisning till innehållet i bilagda skrivelse från stadsfogden får magistraten härmed hemställa, att den i staten för innevarande år under 2 C. *Exekutionsverk* upptagna kontorsbiträdesbefattningen med avlöning av 2,820 kronor för år utan rörligt tillägg måtte fr. o. m. den 1 januari 1945 bytas mot en ordinarie befattning som kontorist med avlöning enligt lönegrupp 6 att besättas med extra befattningshavaren Inga-Lisa Ek. Läkarintyg angående Inga-Lisa Ek enligt det för anställning i stadens tjänst fastställda formuläret bifogas.

Karlstad den 14 oktober 1944.

På magistratens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

Till Magistraten i Karlstad.

För stadsfogdekontorets räkning finnes för närvarande anställda en ordinarie och två extra kvinnliga kontorsbiträden, förutom ett kvinnligt biträde, som jämlikt förordnande är sysselsatt med uppläggande av kortregister över skatterestantier.

Fröken Inga-Lisa Ek har som extra kontorsbiträde tjänstgjort å stadsfogdekontoret sedan den 1 januari 1938 och under hela denna tid skött sina åligganden, huvudsakligast bestående i redovisningsgöromål jämte korrespondens, på ett mycket förtjänstfullt sätt. Fröken Ek är nu 27 år gammal. Innan hon anställdes å stadsfogdekontoret hade hon avlagt realskolexamen, genomgått Schartaus Handelsinstituts tvååriga kurs samt någon tid haft plats på privat kontor.

Fröken Eks avlöning utgår med 235 kronor i månaden, utan dyrtids-tillägg, sedan år 1941 enligt då fastställt anslag.

Med hänsyn till det ansvarsfulla arbete, som fröken Ek har att utföra, hennes kvalifikation och lämplighet, måste det framstå som uppenbart, att hon i avlöningshänseende varit och är dåligt placerad. Att fröken Ek likväl stannat kvar på sin plats, torde främst hava berott på att hon hoppats bliva ordinarie i stadens tjänst.

Som arbetsförhållandena äro å stadsfogdekontoret med fortgående ökning i arbetsuppgifterna, synes det mig orimligt med endast ett ordinarie kontorsbiträde. Någon minskning i arbetsuppgifterna framdeles kan icke tänkas, allra minst därest den föreslagna uppbojdsreformen skulle bliva genomförd. Medelförvaltningen å stadsfogdekontoret kommer då att bliva synnerligen omfattande och komplicerad. Redan den antagna ändringen av införsellagen, som träder i kraft den 1 januari 1945, kommer att utöka arbetet å stadsfogdekontoret väsentligt. Enligt ifrågavarande ändring skall arbetsgivare, hos vilken meddelats införsel, avredovisa innehållna belopp varje månad. För närvarande är det regel, att arbetsgivaren redovisar först sedan hela skattebeloppet, därför införsel meddelats, till fullo innehållits.

Då det, hur man än ser saken, är alldeles uteslutet, att ett mindre antal än två kvinnliga kontorsbiträden komma att vara anställda å stadsfogdekontoret, får jag härmed vördsamt hemställa att Magistraten vidtager åtgärder för att fröken Inga-Lisa Ek från och med år 1945 blir uppförd som kontorsbiträde å ordinarie stat i lönegrupp 6, samt att hon ifråga om löneklass får tillgodoräkna sig sin tjänstgöring å stadsfogdekontoret som extra kontorsbiträde sedan den 1 januari 1938 eller 7 års väl vitsordad tjänst.

Skulle detta mitt förslag mot förmodan icke vinna bifall, måste jag hemställa om vidtagande av sådana åtgärder att anslaget till fröken Eks avlöning från och med nästa år höjes, så att hon kan avlönas med 275 kronor i månaden, vilket skulle ungefär motsvara den lön hon skulle ha att bekomma som ordinarie och placerad i lönegrupp 6, löneklass 8 i gällande avlöningsreglemente.

Karlstad i stadsfogdens kontor den 26/9 1944.

A. ELLWÉN.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 november 1944.*

§ 1033.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning, att extra kontorsbiträdestjänsten å stadsfogdekontoret skulle utbytas mot en ordinarie

befattning som kontorist i 6:e lönegruppen och besättas med extra befattningshavaren Inga-Lisa Ek.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

”Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 15 november 1944.

§ 106.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 14 oktober 1944 varöver lönenämnden hade att yttra sig, hade magistraten hemställt, att den i staten för innevarande år under 2 C Exekutionsverk upptagna kontorsbiträdesbefattningen med en avlöning av 2,820 kronor för år utan rörligt tillägg måtte från och med den 1 januari 1945 utbytas mot en ordinarie befattning som kontorist med avlöning enligt lönegrupp 6 att besättas med extra befattningshavaren Inga-Lisa Ek.

En skrivelse i ärendet av den 26 september 1944 från stadsfogden föredrogs.

Lönenämnden beslöt efter diskussion för sin del tillstyrka att ifrågakvarande extra befattning från och med den 1 januari 1945 utbyttes mot en ordinarie befattning som kontorist i 6:e lönegruppen i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet.

Därjämte beslöt lönenämnden tillstyrka att extra befattningshavaren Inga-Lisa Ek från angivna datum skulle förklaras som innehavare av nämnda befattning och uppbära lön enligt 6:e lönegruppen 7:e löneklassen. Jämlikt bestämmelserna i 21 § avlöningsreglementet skulle Ek, som hade rätt att räkna sig fyra års tjänstgöring hos staden till godo, utöver det första intjänade ålderstillägget, som berättigade henne till en uppflyttning från 6:e till 7:e löneklassen, hava intjänat ett år på nästa ålderstillägg. Ek hade sålunda rätt att uppflyttas i 8:e löneklassen från och med den 1 januari 1947. De följande ålderstilläggen skulle på vanliga villkor erhållas efter treårsintervaller.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.”

I likhet med lönenämnden beslöt drättselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att den ifrågakvarande extra kontorsbiträdesbefattningen å stadsfogdekontoret från och med den 1 januari 1945 skall utbytas mot en ordinarie kontoristbefattning i 6:e lönegruppen; samt

att extra befattningshavaren Inga-Lisa Ek skall förklaras såsom innehavare av ovannämnda ordinarie befattning med rätt att från angivna datum uppbära lön enligt 6:e lönegruppen 7:e löneklassen.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drättselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Angående fortsatt förordnande av två extra exekutionsbiträden samt dessas avlöningsförmåner.

Till stadsfullmäktige.

Sedan magistraten den 14 i denna månad, i enlighet med därom av stadsfogden gjord hemställan, föreslagit stadsfullmäktige medgiva att under 1945 finge fortfarande förordnas två extra exekutionsbiträden med en fast lön av 140 kronor i månaden samt med rätt att tillgodonjuta sex procent provision å av dem indrivna, i Karlstad debiterade kommunalutskylder, har stadsfogden i bilagda, denna dag till magistraten inkomna skrivelse anhållit att ifrågavarande exekutionsbiträdens avlöningsförmåner måtte i stället bestämmas till kontant avlöning enligt lönegrupp 12 löneklass 12 utan rörligt tillägg, alltså med 220 kronor i månaden, jämte rätt till provision i likhet med övriga exekutionsbiträden. Den utförliga motivering, som stadsfogden förebragt, synes fullt övertygande, och magistraten vill därför med frånträdande av sitt tidigare förslag upptaga stadsfogdens senare förslag som sitt eget. Magistraten kan så mycket hellre göra detta, som det senare förslaget otvivelaktigt, åtminstone enligt förhållandena i närvarande stund, medför besparing för staden samt blivande beslut i saken avses skola gälla endast tills vidare under 1945.

Karlstad den 21 oktober 1944.

På magistratens vägnar:

GUNNAR LINDSKOG.

Till Magistraten i Karlstad.

I samband med uppgörandet av förslag till stat för år 1945 för exekutionsverkets vidkommande har jag i skrivelse till Magistraten den 26/9 1944 hemställt om utverkande av anslag även för nästa år till två extra exekutionsbiträden med samma avlöningsförmåner, som hittills varit gällande för dessa biträden, nämligen 140 kronor i månaden jämte provisioner å indrivna utskylder, vilka provisioner för kommunalutskylderna till Karlstad stad utgått med 6 % i stället för författningensliga tidigare 3 och numera 4 %.

Då jag gjorde framställningen ifråga, var det beträffande avlöningsförmånerna min avsikt att senare få till stånd ändrade avlöningsbestämmelser. Det torde emellertid vara riktigast, att beslut härom utverkas redan i samband med statens fastställande.

De nu gällande avlöningsförmånerna för ifrågavarande exekutionsbiträden äro fastställda av stadsfullmäktige den 19/2 1942, § 49, och den 20/5 1943, § 169. Angående vad som tidigare anförts ifråga om behovet av dessa extra exekutionsbiträden får jag hänvisa till stadsfullmäktiges handlingar Ser. A, nr 2, sid. 3 år 1942 och nr 5, sid. 4 år 1943. Magistraten hade, liksom jag själv vid överläggningar i ärendet med Magistratens ordförande, föreslagit att de ifrågavarande extra exekutionsbiträdena skulle avlönas enligt lönegrupp 12, löneklass 12 i avlöningsreglementet jämte provisionsersättning enligt gällande författningar och i likhet med de övriga exekutionsbiträdena. För min del blev därför stadsfullmäktiges beslut i avlöningsfrågan en oangenäm överraskning, dels då jag fruktade, att de olika provisionsersättningarna — alla övriga exekutionsbiträdena ägde uppbara endast

författningsenliga 3 % å kommunalutskylder — skulle förorsaka besvärligheter vid tillämpningen samt försvåra eller rent av omöjliggöra en ändamålsenlig arbetsordning. Mina farhågor härvidlag hava i viss mån redan besannats. Då stadsfullmäktige fastställde en högre provision åt de extra exekutionsbiträdena för indrivna kommunalutskylder, var det givetvis för att dessa utskylder ur indrivningssynpunkt skulle ägnas minst lika stort intresse som restförda kronoutskylder och värnskatter, för vilka senare utskylder indrivningsprovisionen då utgjorde 6 %. Stadsfullmäktige, som i sitt beslut talar endast om kommunalutskylder, torde härvidlag icke hava tänkt på den omständigheten att ett exekutionsbiträde har att i stor utsträckning taga befattning med jämväl kommunalutskylder, debiterade i andra kommuner och som handräckningsvis indrivnas här i staden. Möjligen har stadsfullmäktige tänkt sig att dessa extra exekutionsbiträden skulle uteslutande ägna sig åt indrivning av kommunalutskylder debiterade i Karlstad stad. Detta låter sig emellertid icke göra. Ett exekutionsbiträde är exekutionsbiträde och angående vad ett exekutionsbiträde har att göra finnes föreskrifter i lag. Men även om dessa extra exekutionsbiträden satts att arbeta endast med indrivningen av kommunalutskylder till Karlstad stad, skulle detta icke i realiteten betytt annat, än att de övriga exekutionsbiträdena, som i så fall ensamma fortfarande skulle svarat för indrivningen av kronoutskylder, värnskatter, omsättningsskatter och böter, beslutade i Karlstad eller efter handräckning inkomna från annat håll, måst i ännu större utsträckning än tidigare ägna sig åt indrivningen av sist berörda utskylder och böter jämte arbetet å expeditionen med uppgifterna till de halvårsvis återkommande balans- och avkortningslängderna rörande ifrågavarande restantier. Som det är med stadsfogdens ansvar förenligt att utskylderna till såväl stat som kommun i görligaste mån indrivnas, vad tiden beträffar, i den ordning de äro taxerade och till betalning förfallna, kan jag icke avdela någon eller några av exekutionsbiträdena att arbeta enbart med indrivningen av det ena eller det andra slaget av utskylder, något som ej heller ur praktisk synpunkt kan förekomma. En person, som exempelvis resterar för kommunalskatt, resterar merendels även för krono- eller värnsskatt. Det måste då åligga samma exekutionsbiträde att hos denne person indriva och redovisa såväl kommunal- som kronoskatten.

Numera och ifråga om skatter, som uppförts eller uppföras i restlängd efter den 1 juli 1943, existerar icke någon skillnad i indrivningsprovision för krono- och kommunalutskylder (K. F. 30/4 1943; S. F. 211 och 213 år 1943). I båda fallen utgår indrivningsprovisionen med 4 % mot tidigare 6 % för kronoutskylder och värnskatter samt 3 % för kommunalutskylder. Ett exekutionsbiträde, även om detta avlönas så gott som enbart med indrivningsprovisionerna, har därför numera ingen anledning att intressera sig mera för indrivningen av kronoutskylder än för indrivningen av kommunalutskylder. Skälet för stadsfullmäktiges tidigare beslut att höja provisionen för indrivna kommunalutskylder till 6 % eller till likhet med då utgående provisionen för kronoutskylderna har härigenom förfallit. Det framstår också numera desto mera oegentligt att exekutionsbiträdena i samma stad och med samma arbetsuppgifter skola uppbära helt olika provisionsersättningar vid indrivningen av samma slag av restantier.

Den omständigheten, att de extra exekutionsbiträdena för närvarande äro ur inkomstsynpunkt så helt beroende av provisionerna, måste också med

nödvändighet leda till vissa intressekollisioner med de övriga exekutionsbiträdena, vilket särskilt måste tänkas bliva förhållandet vid indrivningen av större restantier.

Ett exekutionsbiträde, som dagligen mottager för redovisning ett flertal penningbelopp, tidvis av betydande storlek, bör enligt min åsikt avlönas så att hans ekonomiska existens icke helt och hållet blir beroende av en så pass oviss och ojäm inkomst, som indrivningsprovisionerna utgöra. Härtill kommer att provisionerna för de extra exekutionsbiträdena framdeles komma att sjunka, alldenstund balanslängderna numera redan bearbetats åtskilligt, särskilt för så vitt angår större poster och poster, som varit relativt lätta att få in. Men även det stora antalet mindre poster måste bearbetas vidare och dessa poster vålla i allmänhet lika mycket besvär som de större posterna. Därför och för arbetet med senare och kommande restlängder, vilka äro och förväntas bliva av betydande omfattning, jämte för arbetet med de i ovanligt hög grad ökade handräckningsärendena, avseende skatter och böter beslutade å andra orter, — enbart under första hälften av innevarande år inkom till stadsfogden c:a 4000 handräckningsskrivelser avseende å andra orter debiterade skatter, varje sådan skrivelse i allmänhet omfattande flera personer och poster — måste de ifrågavarande extra exekutionsbiträdena bibehållas tills vidare.

För åstadkommandet av en bättre arbetsordning vid restindrivning, för tillförsäkrandet åt de extra exekutionsbiträdena av en något säkrare ekonomisk existens samt för avlöningssystemets bringande i bättre överensstämmelse med föreskrifterna i hithörande författningar, för så vitt avser utgående provisionersättningarna, får jag därför vördsamt hemställa, att Magistraten i samband med behandlingen av statförslaget för nästa år ville utverka ändrade avlöningsförmåner för de extra exekutionsbiträdena från och med nästa år, nämligen så att avlöningsförmånerna komma att utgå med kontant lön enligt lönegrupp 12, löneklass 12, utan rörligt tillägg, jämte provisioner enligt lag och i överensstämmelse med vad som gäller för de ordinarie exekutionsbiträdena.

Karlstad i stadsfogdens kontor den 19/10 1944.

A. ELLWÉN.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 15 november 1944.

§ 107.

Lönenämnden hade att yttra sig över en framställning från magistraten och stadsfogden om fortsatt förordnande under år 1945 av två extra exekutionsbiträden med "kontant avlöning enligt lönegrupp 12 löneklass 12 utan rörligt tillägg, alltså 220 kronor i månaden jämte rätt till provision i likhet med övriga exekutionsbiträden".

Lönenämnden beslöt efter diskussion tillstyrka bifall till framställningen, innebärande sålunda ett fortsatt förordnande under år 1945 av två extra exekutionsbiträden med en kontant avlöning av 220 kronor i månaden utan rörligt tillägg jämte rätt till provision i likhet med övriga exekutionsbiträden.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 november 1944.*

§ 1032.

Magistraten och stadsfogden hade hemställt om fortsatt förordnande under år 1945 av två extra exekutionsbiträden med "kontant avlöning enligt lönegrupp 12 löneklass 12 utan rörligt tillägg, alltså med 220 kronor i månaden, jämte rätt till provision i likhet med övriga exekutionsbiträden".

I ärendet hade lönenämnden avgivit yttrande.

I likhet med lönenämnden beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva att under år 1945 finge fortfarande förordnas två extra exekutionsbiträden med en fast lön motsvarande den kontanta avlöningen enligt lönegrupp 12 löneklass 12 utan rörligt tillägg, alltså 220 kronor i månaden, jämte rätt till provision i likhet med övriga exekutionsbiträden; samt

att kostnaderna för ändamålet skola täckas genom ut-taxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den ¹⁴/₁₂ 1944:

S. ROTH.

Framställning angående bemyndigande för fattigvårdsstyrelsen att anställa en kanslist i 10:e lönegruppen m. m.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

De senare årens utveckling å socialvårdens område har kännetecknats av strävan att i största möjliga utsträckning få till stånd en centralisering av de socialvårdande organens verksamhet, en strävan som även vunnit statsmakternas stöd genom den år 1937 tillsatta socialvårdskommittén, som fått till uppgift att verkställa en allmän översyn av socialvårdslagstiftningen och vad därmed äger samband.

Många städer och större landskommuner hava ansett sig icke kunna invänta socialvårdskommitténs slutliga förslag till socialvårdens ordnande. Sälunda har 43 städer sammanfört de socialvårdande organen fattigvårdsstyrelse, barnavårdsnämnd, nykterhetsnämnd, pensionsnämnd, arbetslöshetskommitté m. fl. till en central byrå.

I Karlstad är som bekant endast fattigvården och barnavården sammanförda till en byrå, vilket skedde år 1928. Härvid bibehölls emellertid barnavårdsnämndens kassarörelse vid drätselkontoret. Detta har medfört be-

tydande nackdelar i form av dubbelarbete och osäkerhet vid återsökningar och redovisningar till stat, främmande kommuner och enskilda personer.

På grund av alltmer ökade arbetsuppgifter har byråns personal tid efter annan måst utökas. Förhållandena vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån hava emellertid nu blivit sådana, att en ytterligare utökning av personalen är ofrånkomlig och viss omorganisation nödvändig för arbetets behöriga gång. Sålunda må framhållas, att den nuvarande personalen ej medhinner erforderliga hembesök. Detta gäller såväl i fattigvårds- som barnavårdsärenden. Särskilt trängande är behovet av hembesök i mödrahjälpärenden. Bevakandet av fordringar hos enskilda personer är ej tillfredsställande. Med nuvarande personal medhinner ej heller grundligare undersökningar i ärenden rörande förebyggande fattigvård eller ifråga om ärenden, som gäller inköp av beklädnadsutrustningar etc. Behovet av en tjänsteman som övervakare för barn, som böra stå under barnavårdsnämndens övervakning, ävensom för hem, vilka av barnavårdsnämnden eller fattigvårdsstyrelsen bör ställas under tillsyn, gör sig särskilt märkbar.

Dessa förhållanden har föranlett sysslomannen att framlägga förslag till viss omorganisation och utökning av personalen vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån. Hans förslag, vilket för närvarande är under behandling av fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden, har dock i avvaktan på socialvårdskommitténs förslag till revidering av socialvårdslagarna och med hänsyn till bristen på lämpliga kontorslokaler inom staden begränsats till att omfatta delegationerna fattigvårdsstyrelse och barnavårdsnämnd, vilka för närvarande har gemensamma expeditioner. I förslaget ingår bland annat dels att barnavårdsnämndens kassarörelse överföres från drättselkontoret till fattigvårdens kassaexpedition, dels att barnavårdsnämndens kassarörelse överföres till den gemensamma kassaexpeditionen, dels att fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens bokföring i viss utsträckning utföres å drättselkontoret dels ock att för den gemensamma kassaexpeditionen anställs en kassakontrollant.

Fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden, som i princip uttalat sig för förslaget i sin helhet, har beslutat uppdraga åt sina respektive ordförande att hos Stadsfullmäktige göra den framställning, som vore erforderlig för att den ifrågasatta omorganisationen av kassarörelsen skulle kunna genomföras från och med den 1 januari 1945. Beträffande övriga delar av förslaget har vederbörande delegationer uppdragit åt en gemensam kommitté att överarbeta detsamma.

Vid sammanträde med fattigvårdsstyrelsen, varvid det föreliggande förslaget behandlades, närvaro Stadskamreraren och Stadsrevisorn, vilka båda ansågo förslaget ifråga om kassarörelsernas och bokföringens omläggning lämplig.

Härutöver må framhållas, att kassakontrollen för närvarande utövas av registratorn, vilken har sitt arbete förlagt till angränsande lokal, ett förhållande som ur kontrollsynpunkt ej kan anses tillfredsställande. Därtill kommer, att registratorns arbetsuppgifter har sådan omfattning, att han bör befrias från befattningen med kassakontrollen jämte en del andra göromål, som kunna överföras till annan befattningshavare, då lämpligen en särskild kassakontrollant.

På grund av vad som sålunda anförts, få undertecknade hemställa att Stadsfullmäktige måtte besluta:

att barnavårdsnämndens kassarörelse från och med den 1 januari 1945 överföres till fattigvårdens kassaexpedition;

att fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens bokföring i den omfattning drätselkammaren och fattigvårdsstyrelsen finner lämpligt utföres av drätselkontoret;

att fattigvårdsstyrelsen bemyndigas anställa en särskild kassakontrollant, vilken med hänsyn till de kvalificerade arbetsuppgifter han får sig anförtrodda utöver kontrollantskapet lämpligen bör placeras i 10 lönegruppen i för staden gällande tjänste- och avlöningsreglemente.

Karlstad den 16 november 1944.

För Karlstads Fattigvårdsstyrelse

NILS O. HULT.

Ordförande.

För Karlstads Barnavårdsnämnd

ERIC CARLSSON.

Ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med anledning av stadsfullmäktiges remiss den 16 innevarande november av fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens skrivelse angående överföring av barnavårdsnämndens kassarörelse från stadskassan till fattigvårdsstyrelsens kassaexpedition och därmed sammanhängande omläggning av bokföringen m. m. får stadsrevisionen, med remisshandlingens återställande, härmed vördsamt meddela, att revisionen icke har något att erinra mot den föreslagna omorganisationen, alldenstund densamma synes medföra ökad intern kontroll ifråga om fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsmännens kassarörelse.

Karlstad den 23/11 1944.

A stadsrevisionens vägnar:

N. F. BERGQVIST.

Ordförande.

Ivan Jonsson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1944.

§ 1067.

Fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden hade i skrivelse av den 16 november 1944 angående överförande av barnavårdsnämndens kassarörelse från stadskassan till fattigvårdsstyrelsens kassaexpedition och därmed sammanhängande omläggning av bokföringen m. m. hemställt, att fattigvårdsstyrelsen skulle bemyndigas att anställa en särskild kassakontrollant i 10:e lönegruppen.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 29 november 1944.

§ 118.

Lönenämnden hade att yttra sig över en gemensam skrivelse från fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden av den 16 november 1944 angående överföring av barnavårdsnämndens kassarörelse från stadskassan till fattigvårdsstyrelsens kassaexpedition och därmed sammanhängande omläggning av bokföringen m. m., i vilket sammanhang hem-

ställt, att fattigvårdsstyrelsen skulle bemyndigas att anställa en särskild kassakontrollant i 10:e lönegruppen.

Lönenämnden beslöt efter diskussion förklara sig icke hava något att erinra mot att den ifrågavarande befattningen som kassakontrollant, därest fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens förslag komme att genomföras, placerades i 10:e lönegruppen i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr Hult* tillstyrkte bifall till förslaget. Befattningen borde emellertid icke benämnas kassakontrollant utan "kanslist, tillika kassakontrollant", vilken benämning närmare motsvarade den ifrågavarande befattningshavarens arbetsuppgifter.

Jämväl *stadskamreraren* tillstyrkte för sin del bifall till förslaget i de delar, detsamma berörde drätselkontoret.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att anställa en kanslist, tillika kassakontrollant med placering i 10:e lönegruppen och med de arbetsuppgifter, som närmare angäves i ovannämnda gemensamma skrivelse av fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden; samt

att medel för ändamålet skola täckas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1944.

§ 266.

I inkommen gemensam skrivelse hade fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden bl. a. hemställt om bemyndigande för fattigvårdsstyrelsen att anställa en kanslist i 10:e lönegruppen.

Beredningsutskottet beslöt efter överläggning hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att barnavårdsnämndens kassarörelse från och med den 1 januari 1945 överföres till fattigvårdens kassaexpedition;

att fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens bokföring i den omfattning drätselkammaren och fattigvårdsstyrelsen finner lämpligt utföres av drätselkontoret;

att fattigvårdsstyrelsen bemyndigas anställa en kanslist, tillika kassakontrollant, med placering i 10:e lönegruppen av det för staden gällande tjänste- och avlöningsreglementet; samt

att medel för ändamålet skola täckas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Drättselkammarens förslag angående omplacering av tjänster.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 15 november 1944.

§ 109.

Föredrogs följande från drättselkammaren inkomna protokollsutdrag angående omplacering av den av stadsbokhållaren A. W. Forssell nu innehavda stadsbokhållaretjänsten och den tjänst å centralförrådet i 10:e lönegruppen, som nu innehades av förrådsbokhållaren Hugo Holmgren:

"Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren i Karlstad den 30 oktober 1944.

§ 952.

Sedan drättselkammaren uppdragit åt herrar ordföranden, vice ordföranden och Lundberg samt stadskamreraren att till drättselkammaren inkomma med förslag angående återbesättande av den ledigförklarade befattningen efter stadsbokhållaren Alf Westerlind, som avflyttat från staden, meddelade herr ordföranden, att kommitterade till innehavare av befattningen från och med den 1 november 1944 enhälligt beslutat föreslå bokhållaren å drättselkontoret Sture Andersson.

Det upplystes, att kommitterade i samråd med byggnadschefen beslutat föreslå, att då stadsbokhållaren A. W. Forssell den 18 januari 1945 avginge med pension, ett utbyte skulle ske mellan drättselkontoret och byggnadskontoret av den av Forssell innehavda stadsbokhållaretjänsten och den tjänst vid centralförrådet i 10:e lönegruppen, som nu innehades av förrådsbokhållaren Hugo Holmgren. Holmgren, som skötte avlöningsbokföringen för samtliga stadens arbetare, hade skött sig på ett föredömligt sätt och borde icke förbigås, då en möjlighet till befordran yppades. Ett utbyte av tjänster i angivna lönegrupper skulle emellertid utan svårighet kunna ske på nämnt sätt och därvid borde även Holmgren kunna erhålla avlöning från februari 1945 i enlighet med lönevillkoren för 13:e lönegruppen. Två tjänster i 13:e lönegruppen på stadsbokhållare Forssells avdelning å drättselkontoret erfordrades numera icke.

Drättselkammaren beslöt att utse bokhållaren Sture Andersson till innehavare från och med den 1 november 1944 av den ledigblivna stadsbokhållaretjänsten efter stadsbokhållaren Alf Westerlind med placering från nämnda datum i 13:e lönegruppen 13:e löneklassen.

Frågan om omplacering av ovan nämnda tjänster i 13:e, respektive 10:e, lönegruppen på sätt, ovan angivits, från den 1 februari 1945 remitterades till lönenämnden för yttrande.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR."

Lönenämnden beslöt för sin del tillstyrka bifall till den ifrågasatta omplaceringen av nämnda tjänster från och med den 1 februari 1945.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 november 1944.*

§ 1030.

Sedan drätselkammaren till lönenämnden för yttrande överlämnat ett förslag angående omplacering av den av stadsbokhållaren A. W. Forssell nu innehavda stadsbokhållaretjänsten och den tjänst å centralförrådet i 10:e lönegruppen, som nu innehades av förrådsbokhållaren Hugo Holmgren, hade lönenämnden i den 15 november 1944 avgivet yttrande för sin del tillstyrkt bifall till den ifrågasatta omplaceringen av nämnda tjänster från och med den 1 februari 1945.

I likhet med lönenämnden beslöt drätselkammaren tillstyrka bifall till omplaceringen ifråga från den 1 februari 1945.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet tillstyrkt.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning rörande badmästaren E. A. Carlströms löneförmåner.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 4 december 1944.*

§ 1066.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 27 november 1944, § 1034, bordlagda, av stadsfullmäktige återremitterade ärendet angående badmästaren E. A. Carlströms löneförmåner.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

”Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 15 november 1944.

§ 104.

Stadsfullmäktige hade den 20 april 1944, § 130, till lönenämnden återremitterat en framställning om löneförbättring för badmästaren E. A. Carlström. (Jfr. stadsfullmäktiges handlingar för den 20 april 1944, ser. A, nr 4, sid. 39 ff.)

Herr ordföranden meddelade, att sedan lönenämnden senast behandlat detta ärende, hade en särskilt tillsatt kommitté för utredning angående stadens befattningshavare tillkommande naturaförmåner, den s. k. naturakommittén, angående badmästarens naturaförmåner uttalat, att dessa vid lämpligt tillfälle borde inarbetas i lönen. Ett sådant tillfälle borde enligt naturakommitténs åsikt erbjuda sig, då stadsfullmäktige till lönenämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet återremitterat frågan om badmästarens löne-

förmåner och då denna fråga ännu icke behandlats av vederbörande myndigheter. Med hänsyn till vad sålunda förekommit tillstyrkte herr ordföranden, att befattningen som badmästare vid varmbadhuset placerades i 13:e lönegruppen och att Carlström från och med den 1 januari 1945 skulle erhålla lön enligt 13:e lönegruppen 15:e löneklassen i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet. Den Carlström nu tillkommande naturaförmånen av fri bostad med värme och lyse, värderad till 800 kronor årligen, borde i stället indragas.

I enlighet med herr ordförandens förslag beslöt lönenämnden för sin del tillstyrka, att badmästarebefattningen från och med den 1 januari 1945 placerades i 13:e lönegruppen och att Carlström från och med sagda datum såsom innehavare av ovannämnda befattning skulle uppbära avlöningsförmåner enligt 13:e lönegruppen 15:e löneklassen samt att den Carlström tillkommande naturaförmånen av fri bostad med värme och lyse skulle indragas från och med nämnda datum.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR."

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till lönenämndens förslag och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att badmästarebefattningen från och med den 1 januari 1945 skall placeras i 13:e lönegruppen i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet och att badmästaren E. A. Carlström från och med nämnda datum skall uppbära avlöning enligt 13:e lönegruppen 15:e löneklassen mot det att den av Carlström innehavda naturaförmånen av fri bostad med värme och lyse indrages, så att Carlström hade att betala ett belopp av 800 kronor — för det närvarande — för nämnda förmån.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1944.

§ 268.

Företog beredningsutskottet frågan om badmästaren E. A. Carlströms löneförmåner.

Vid ärendets företagande yrkade herr Österberg, att badmästaren Carlström skulle placeras i 13 lönegruppen 16 löneklassen.

Sedan överläggningen avslutats, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit, med tillägg att medel för ändamålet skola täckas genom uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

S. ROTH.

Förslag angående löneförbättring för baderskorna och tvätterskan vid badhuset.

Bil. H.

Till Styrelsen för Varmbadhuset, Karlstad.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund anser skäl föreligga att hemställa om Styrelsens medverkan till bättre avlöningsförmåner för baderskorna och tvätterskan på varmbadhuset. Under nuvarande förhållanden synes det förbundsstyrelsen oskäligt, att dessa våra medlemmar alltjämt skola bibehållas vid hittillsvarande låga löneläge. Vi rikta därför en vädjan till Styrelsen att bifalla vår hemställan, att baderskorna och tvätterskan måtte placeras i lönegrupp 3.

Tacksamma vore vi för ett meddelande angående Styrelsens behandling av denna vår hemställan.

Stockholm den 7 september 1944.

SVERIGES KOMMUNALTJÄNSTEMANNAFÖRBUND.

För förbundsstyrelsen:

Folke Bergholtz.

Utdrag ur protokoll, hållet vid Badhusstyrelsens sammanträde den 12 september 1944.

§ 35.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbunds skrivelse enl. Bil. H skulle utan något uttalande från styrelsens sida överlämnas till Lönenämnden.

Som ovan.

In fidem:

MATS RONGE.

Skr.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 27 september 1944.

§ 89.

En av badhusstyrelsen till lönenämnden för kännedom översänd skrivelse från Svenska Kommunaltjänstemannaförbundet angående avlöningsförhållandena för baderskorna och tvätterskan vid härvarande badhus beslöt lönenämnden överlämna till Karlstads Kommunaltjänstemannaförening för yttrande.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 november 1944.

§ 1035.

Företogs till behandling frågan om avlöningsförhållandena för baderskorna och tvätterskan vid härvarande badhus.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 15 november 1944.

§ 105.

Sedan lönenämnden den 27 september 1944, § 89, till Karlstads Kommunaltjänstemannaförening för yttrande överlämnat en av badhusstyrelsen till lönenämnden överlämnad skrivelse från Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund angående avlöningsförhållandena för baderskorna och tvätterskan vid härvarande badhus, föredrogs nu följande från Karlstads Kommunaltjänstemannaförening inkomna skrivelse i ärendet:

"Till Lönenämnden.

Såsom yttrande över Sveriges Kommunaltjänstemannaförbunds av Badhusstyrelsen överlämnade framställning om löneförbättring åt tvätterskan och baderskorna vid varmbadhuset får Karlstads Kommunaltjänstemannaförening anföra följande.

Den av vårt förbund gjorda framställningen i ärendet har givetvis tillkommit efter framställning från föreningen sedan de berörda befattningshavarna begärt föreningens medverkan för ernående av något förbättrade avlöningsförhållanden.

Föreningen anser, att den lönesättning, som gjorts för baderskorna och tvätterskan vid varmbadhuset redan från början måste anses vara alldeles för låg. En begynnelse-lön om kronor 158:— resp. 174:— och en slutlön om kronor 224:— resp. 241:— inkluderande nuvarande rörliga tillägg kan under inga förhållanden anses skäligen, allra helst som de ifrågavarande tjänsterna äro sluttjänster och icke torde medgiva sina innehavare möjligheter till förbättrad löneställning genom befordran till annan tjänst.

Genom den försämring av penningvärdet, som ägt rum efter tillkomsten av avlöningsreglementet för stadens befattningshavare, har givetvis för dem i likhet med för andra löntagare en avsevärd sänkning av reallönen inträtt, en försämring som stadens befattningshavare jämväl fått finna sig i, då det gällt att förebygga en hotande inflation. Det synes emellertid på sistone blivit klart inom på detta område tongivande kretsar, att de, som i lönehänseende äro sämst ställda, likväl måste beredas någon gottgörelse. Det är givet, att deras förmåga, att bära en sänkning av reallönen måste vara synnerligen liten. Om man sänker sig så lågt på löneskalan som till lönerna för de nu berörda befattningshavarna, måste detta faktum bli mycket påtagligt och jämte andra skäl tala starkt för en löneförbättring.

Det förtjänar påpekas, att de berörda befattningshavarna utgöra ett litet fåtal, en tvätterska och tre baderskor. De ekonomiska konsekvenserna för staden, måste för den skull bli synnerligen ringa. Då några ytterligare befattningshavare i detta löneläge förutom biträdet på stadsbiblioteket, för vilken biblioteksstyrelsen gjort framställning om löneförbättring, icke finnas, torde ej heller några konsekvenser i form av ytterligare framställningar vara att påräkna.

Det är givetvis såväl förbundets som föreningens avsikt att därest så skulle visa sig erforderligt anhålla om förhandlingar för att därvid få tillfälle att ytterligare utveckla våra synpunkter. Det har emellertid synts oss önskvärt att icke behöva tillgripa denna vidlyftiga apparat för att vinna gehör för denna vår blygsamma framställning. Vi äro fortfarande övertygade om, att Lönenämnden kommer att välvilligt beakta de synpunkter, som tala för vår framställning och tillåta oss hemställa, att lönenämnden vill tillstyrka vår framställning om de berörda befattningshavarnas placering i lönegrupp 3 och med

denna tillstyrkan återställa ärendet till Badhusstyrelsen, som efter att ha tagit del av våra skäl såsom vi hoppas, jämväl kommer att ställa sig förstående.

Karlstad den 31 oktober 1944.

KARLSTADS KOMMUNALTJÄNSTEMANNAFÖRENING.

N. Herting.

A. Elieson.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder framhölls, att baderskornas fasta löner i samband med avskaffandet av drickspenningssystemet år 1939 ökades med 1,436 kronor för år. Trots detta finge baderskornas löner för det närvarande anses onormalt låga. Därtill komme att badfrekvensen och därmed arbetsbördan betydligt ökat år från år.

Under åberopande av vad som under diskussionen anförts, beslöt lönenämnden för sin del tillstyrka, att baderskorna och tvätterskan från och med den 1 januari 1945 placeras i lönegrupp 3 i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR."

Drätselkammaren beslöt tillstyrka bifall till vad lönenämnden föreslagit och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att baderskorna och tvätterskan vid härvarande badhus från och med den 1 januari 1945 skola placeras i lönegrupp 3 i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet; samt

att kostnaderna för ändamålet skola täckas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den ¹⁴/₁₂ 1944:

S. ROTH.

Framställning om löneförbättring åt automatinkasseraren.

Till Drätselkammaren.

Undertecknad, Otto Vilhelm Skoglund, ber att till Drätselkammaren få göra följande framställning:

Befattningen som automatinkasserare är placerad i lönegrupp 6. Befattningens placering är baserad på de förhållanden, som rådde vid tidpunkten för befattningens placering i nämnda lönegrupp. Nu har befattningen väsentligt ändrats, dels har automatmätarnas antal ökats år från år, dels tillkommer numera en del kontorsarbete bl. a. adressering av alla räkningar för ljus och gas, vilket sker medelst adresseringsmaskin. Därjämte vill jag

framhålla, att jag i egenskap av familjeförsörjare har mycket svårt att reda mig med nuvarande lön.

Jag anhåller därför vördsamt att Drättselkammaren ville taga denna sak under prövning och tillåter jag mig föreslå om inte en placering i lönegrupp 10 vore under dessa förhållanden den mest lämpliga.

Karlstad den 4 oktober 1944.

OTTO V. SKOGLUND.

Automatinkasserare.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drättselkammaren
i Karlstad den 27 november 1944.*

§ 1031.

Sedan drättselkammaren till lönenämnden för yttrande överlämnat en framställning från automatinkasseraren Otto Vilhelm Skoglund om löneförbättring, föredrogs nu följande från lönenämnden inkomna yttrande i ärendet:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 15 november 1944.

§ 108.

Lönenämnden hade att yttra sig över en framställning av den 4 oktober 1944 från automatinkasseraren Otto Vilhelm Skoglund om löneförbättring.

I ärendet hade stadskamreraren avgivit följande yttrande:

'Automatinkasseraren har till arbetsuppgift dels att tömma och avläsa automatmätare samt redovisa influetna polletter och mynt och dels att i den mån arbetstiden medger biträda vid utförande av förekommande göromål på drättselkontorets debiteringsavdelning. De senare göromålen anser jag icke vara av samma vikt som de förra. De huvudsakliga göromålen äro visserligen icke kvalificerade, men de äro arbetskrävande och medföra ett betydande ansvar för omhänderthavda värden, vilket ökas alltefter det antalet automatmätare stiger. På grund härav, och enär löneläget för befattningen synes vara för lågt, tillstyrker jag en omprövning av befattningens placering i lönegrupp.

Karlstad i drättselkontoret den 17 oktober 1944.

STELLAN WENDT.'

I den 31 oktober 1944 avgivet yttrande över framställningen hade Karlstads Kommunaltjänstemannaförening för sin del tillstyrkt bifall till densamma.

Då den nuvarande lönen för automatinkasseraren finge anses vara för låg med hänsyn till det ansvar automatinkasseraren hade för omhänderthavda värden och då automatinkasserarens arbete ökat i omfattning av skäl, som närmare anförts i sökandens egen skrivelse, beslöt lönenämnden för sin del tillstyrka, att automatinkasserarebefattningen från och med den 1 januari 1945 uppflyttades i 8:e lönegruppen i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMER."

Under återopande av vad lönenämnden anført beslöt drättselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att den för närvarande av herr Otto Vilhelm Skoglund innehavda automatinkasserarebefattningen från och med den 1

januari 1945 skall uppflyttas i 8:e lönegruppen i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet; samt

att kostnaderna för ändamålet skola täckas medelst uttaxering.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning från belyningsstyrelsen angående uppflyttning av kontoristbefattningen vid belyningsverken i 8:e lönegruppen.

Utdrag av protokollet, hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 22 juni 1944.

§ 88.

Angående uppflyttning av kontoristbefattningen vid belyningsverken i högre lönegrupp förelåg från elverkschefen följande framställning:

"Till Belysningsstyrelsen.

I anslutning till bifogade framställning till DK om 'Inrättande av lämpligt antal kvinnliga ordinarie tjänster i högre lönegrupp än de nuvarande kontoristbefattningarna i 6:e lönegruppen' finnes anledning framhålla, att befattningen som 'kontorist å belyningsverken' med lika motivering är fullt berättigad att flyttas från nuvarande 6:e till föreslagna 8:de event. 9:de lönegruppen.

Utan att närmare ingå på arbetsuppgifterna för befattningen ifråga kan utan överdrift sägas, att de ligga på samma plan och delvis över de i förstnämnda framställning angivna befattningarna hos andra delegationer. Befattningshavaren vid verken har sålunda, som exempel, att under beredskaps-, sjukdom-, lunch- och semestertid för ordinarie bokhållare utan ersättning uppehålla dessa befattningar (lönegrupp 13). I sammanhanget kan ock kraftigt understrykas den i meromnämnda framställningen anförda motiveringen om risken att 'personal skall övergå till andra arbetsgivare', vilket vid verkens affärskontor inträffat ett flertal gånger med extra personal, som av förstäliga skäl ej kunnat avlönas med belopp, som överstiger vad i lönegrupp 6 anges.

Det vill därför synas vara erforderligt, att styrelsen med biträdande av i meromnämnda framställda anförd motivering m. m. vidtager enahanda åtgärder för att få befattningen som kontorist vid belyningsverken placerad i 8:de eller 9:de lönegruppen.

Karlstad den 20 juni 1944.

J. THALÉN.

K. G. Edström."

Styrelsen beslöt inhämta lönenämndens yttrande i ärendet.

Som ovan.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokollet, hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 5 oktober 1944.

§ 147.

Uti det under § 88 härövan i protokollet för den 22 juni 1944 antecknade ärendet angående uppflyttning av kontoristbefattningen vid belysningsverken i högre lönegrupp hade från lönenämnden inkommit detta protokollsutdrag:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 27 september 1944.

§ 85.

Genom protokollsutdrag för den 22 juni 1944 hade belysningsstyrelsen erinrat om en framställning om inrättande av lämpligt antal kvinnliga ordinarie tjänster i högre lönegrupp än kontoristbefattningarna i 6:e lönegruppen. Ingeniör Thalén hade framhållit, att befattningen som kontorist å belysningsverken vore av beskaffenhet att en uppflyttning från 6:e till 8:e eller 9:e lönegruppen vore fullt motiverad.

Det antecknades, att belysningsstyrelsen genom protokollsutdrag för den 5 april 1944, § 35, beslutat 'att låta verkställa utredning över el- och gasverkskontorens organisation' och att drätselkammaren med anledning härav den 15 maj 1944 utsett särskilda representanter att tillsammans med representanter för belysningsstyrelsen verkställa ifrågavarande utredning.

Med hänsyn till att utredning sålunda påginge angående el- och gasverkskontorens organisation beslöt lönenämnden att för sin del för det närvarande avstyrka den ifrågasatta uppflyttningen av kontoristbefattningen vid belysningsverken.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMER."

Efter tagen del av lönenämndens yttrande i ärendet beslöt styrelsen framhålla att det enligt styrelsens bestämda mening icke föreläge anledning att göra frågan om uppflyttning av ifrågavarande befattning i högre lönegrupp beroende av resultatet av organisationskommitténs utredning. Av befattningshavaren ifråga komme även framgent att krävas arbetsuppgifter av den art, som vore fullt jämförbara med de uppgifter, som åvila innehavarna av de kontoristbefattningar, som jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 september 1944 uppflyttats i 8:e lönegruppen.

Under åberopande härav och med bestyrkande av vad elverkschefen i ärendet anförde beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa,

att fullmäktige ville, med indragande av motsvarande tjänst i 6:e lönegruppen, från och med den 1 januari 1945 inrätta en tjänst som kontorist vid belysningsverken med placering i 8:e lönegruppen.

Som ovan.

In fidem:

HARRY JACOBSON.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 6 november 1944.

§ 958.

Genom protokollsutdrag av den 5 oktober 1944 hade belysningsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige "ville, med indragande av motsvarande tjänst i 6:e lönegruppen, från och med den 1 januari 1945 inrätta en tjänst som kontorist vid belysningsverken med placering i 8:e lönegruppen".

I likhet med lönenämnden, vars yttrande i ärendet fanns intaget i belyningsstyrelsens protokoll, beslöt drätselkammaren efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för det närvarande avstyrka den begärda uppflyttningen av kontoristbefattningen vid belyningsverken i 8:e lönegruppen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige lämna belyningsstyrelsens förevrande framställning utan bifall.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning från biblioteksstyrelsen om löneförbättring för biblioteksbiträdet Vera Warnqvist-Björk.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 november 1944.

§ 1047.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från biblioteksstyrelsen om löneförbättring för biblioteksbiträdet Vera Warnqvist-Björk.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 15 november 1944.

§ 110.

Föredrogs följande från styrelsen för Karlstads stadsbibliotek inkomna framställning om löneförbättring för biblioteksbiträdet Vera Warnqvist-Björk:

'Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads stadsbibliotek och föreläsningssanstalt den 27 september 1944.

§ 24.

Från biblioteksbiträdet Vera Warnqvist-Björk hade följande skrivelse inkommit:

'Till Styrelsen för Karlstads stadsbibliotek.

Undertecknad, som sedan 1940 tjänstgjort vid Karlstads stadsbibliotek såsom biblioteksbiträde med full tjänstgöring och lön enligt lönegrupp 2 (f. n. löneklass 4), får härmed värdsamt anhålla om någon löneförbättring.

Jag vore tacksam, om jag från och med år 1945 uppflyttades i lönegrupp 4, löneklass 6, vilket skulle betyda en löneförhöjning med 240 kronor för år räknat.

Karlstad den 21 september 1944.

Vördsamt

VERA WARNQVIST-BJÖRK.'

Vid behandlingen av föreliggande framställning meddelades, att fru Björk tjänstgjort i stadsbiblioteket som extra timavlönad arbetskraft med 2 à 3 timmars tjänstgöring om dagen sedan hösten 1924 fram till år 1930, att hon fr. o. m. sistnämnda år t. o. m. 1939 varit antagen som heltidsanställt extra biblioteksbiträde med en lön av 100 kronor i månaden utan dyrtidstillägg samt att fru Björk fr. o. m. 1940 åtnjuter lön i lönegrupp 2 löneklass 4 enligt stadens tjänste- och avlöningsreglemente.

Det framhölls vidare, att fru Björk under sin långa tjänstgöring plikttröget och med stor noggrannhet fullgjort sitt arbete i biblioteket.

Styrelsen, som även fann den utgående lönen för låg, beslöt att för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Som ovan.

In fidem:

G. A. GUSTAFSON.

Lönenämnden, som delade biblioteksstyrelsens uppfattning, att den till Warnqvist-Björk utgående avlöningen, jämväl med hänsyn tagen till att Warnqvist-Björks timtjänstgöring vore väl låg, beslöt för sin del tillstyrka, att den av Warnqvist-Björk innehavda befattningen från och med den 1 januari 1945 uppflyttades i lönegrupp 3 samt att fru Björk såsom innehavare av nämnda befattning från och med sagda datum skulle erhålla lön enligt lönegrupp 3 löneklass 5, innebärande en total löneökning per år av kronor 199 : 80.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMER."

I likhet med lönenämnden beslöt drätselkammaren tillstyrka att den av Warnqvist-Björk innehavda befattningen från och med den 1 januari 1945 uppflyttades i lönegrupp 3 i det för stadens befattningshavare gällande tjänste- och avlöningsreglementet samt att Björk såsom innehavare av nämnda befattning från och med sagda datum skulle utfå avlöning enligt lönegrupp 3 löneklass 5.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMER.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige besluta på sätt drätselkammaren i ärendet tillstyrkt, med tillägg att medel för ändamålet skola täckas genom uttaxering.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning från brandstyrelsen angående brandmännens fridygnsförhållanden och i samband därmed angående utökning av personalstyrkan med fyra brandmän.

Till Brandstyrelsen i Karlstad.

Det vid Karlstads brandkår för närvarande tillämpade fridygnssystemet infördes för mer än sju ton år sedan. Enligt detta system erhåller brandpersonalen fridygn vart fjärde dygn.

Under de år som gått, sedan systemet infördes, har brandpersonalens

arbetsfält vidgats högst betydligt. Härvid må särskilt nämnas ambulans-tjänsten med dess mångdubbling av personalens natt- och helgdagstjänstgöring. Vid jämförelse med brandkårerna i de flesta städer av ungefär Karlstads storlek framstår vår kår såsom synnerligen missgynnad, i vad avser personalens fritidsförhållanden. Merendels är brandpersonalen i dessa städer tillförsäkrad fridygn vart tredje dygn. I samband härmed kunna vi icke underlåta påpeka, att ingen kategori av Karlstads stads arbetare med arbetsförhållanden liknande brandmännens har så lång tjänstgöring och till följd därav dåliga fritidsförhållanden som brandmännen.

Mycket annat, som styrker nödvändigheten av en revidering av det nu tillämpade fridygnssystemet, kan andragas. Det ovan anförda hoppas vi dock skall vara tillräckligt för att Brandstyrelsen må kunna inse det berättigade i en begäran från oss i angivet hänseende.

Med en absolut förvisning härom hemställa vi härmed att fridygnnsfrågan vid härvarande brandkår måtte ordnas i enlighet med ett av oss utarbetat förslag, vilket bifogas denna skrivelse. Såsom framgår av förslaget avses brandpersonalen erhålla fridygn vart tredje dygn samt dubbelfridygn vart tjugofjärde dygn. Denna lösning av frågan anse vi vara en rimlig begäran från brandpersonalens sida. För genomförande av detta fridygnssystem erfordras en utökning av kåren med fyra man (från 20 till 24). Den närmare utformningen av vårt förslag framgår av bilagan.

Genom införande av systemet med fridygn vart tredje dygn skulle de brandmän (för närv. fem st), som står i begrepp att gifta sig när som helst och bilda familj och som under inga förhållanden kunnat beredas bostad inom brandstationen utan tvingats förhyra bostad ute i staden, erhålla möjlighet att vistas i hemmen och ägna sig åt sina familjer under sammanlagt fyrtiofem dagar ytterligare per år i förhållande till vad fallet är för närvarande. Vad detta skulle betyda för både dem själva och icke minst deras familjer måste stå klart för vem som helst. I samband härmed må framhållas, att — utöver nyssnämnda fem brandmän — ytterligare fem redan nu bor utanför brandstationen och kan komma i samma ställning som de ovan nämnda och sålunda på grund av den absoluta avsaknaden av nödiga bostäder inom stationen äro tvingade att anskaffa lägenheter ute i staden.

Under åberopande av det sålunda anförda få vi hemställa, att Brandstyrelsen måtte tillmötesgå vår hemställan och i förekommande fall göra erforderliga framställningar hos Stadsfullmäktige.

Därest Brandstyrelsen skulle anse ytterligare upplysningar från vår sida erforderliga i ärendet, vore vi synnerligen tacksamma för ett meddelande därom.

Karlstad den 4 mars 1943.

Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelning nr 60:

sektion Brandmännen.

ANDERS KRAFT.

Ordförande.

FÖRSLAG

till personalutökning vid Karlstads brandkår.

1. Enligt Tjänste- och Avlöningsreglemente för Karlstads stads befattningshavare åtnjuter personalen vid brandkåren semester under 21—30

dagrar + söndagar. Detta gör för all brandkårens personal summa dagar per år:

1 brandmästare med 25 dagar	25 dagar
1 verkmästare med 35 dagar	35 „
5 brandförmän med 35 dagar/man	175 „
3 brandmän med 35 dagar/man	105 „
12 brandmän med 25 dagar/man	300 „
	Summa 640 dagar

Tidigare åtnjöt samtlig personal endast 14 dagars semester. Detta gjorde för all brandkårens personal summa dagar per år:

1 brandmästare med 14 dagar	14 dagar
1 verkmästare med 14 dagar	14 „
5 brandförmän med 14 dagar/man	70 „
15 brandmän med 14 dagar/man	210 „
	Summa 308 dagar

Trots att semestertiden ökats (332 dagar) och denna tid motsvarar mer än en brandmans tjänstgöringstid (en brandmans tjänstgöringstid = 240 dagar), har personalen ej ökats.

2. Under nuvarande förhållanden åtnjuter personalen semester under maj t. o. m. september månader med fyra man åt gången. Härför erfordras semestervikarier. Brandstyrkans slagkraft kan emellertid ej vara densamma med så många vikarier på samma gång. Därtill äro månaderna maj t. o. m. september de eldfarligaste månaderna på året särskilt med tanke på skogsbrand.

Jag får därför föreslå:

att personalstyrkan ökas med två man och för att eliminera semester-vikariatsproblemet fördela semestrarna över hela året med två man åt gången. Utryckningsstyrkan utökas ej på detta sätt, utan de två nya brandmännen ersätta semesterledig personal.

Semestervikarier 2 st. under 5 mån. à 325 kr./mån. .... = 3,250:—

Semestervikarier 2 st. under 5 mån. à 275 kr./mån. .... = 2,750:—

Summa kronor 6,000:—

Två yrkesbrandmän under ett år med en grundlön av $2 \times$

$(2,460 + 200) + 66,5 \% \times 2 \times (2,460 + 200) \dots\dots = 8,857:80$

3. Brandmännens yrkesorganisation har hemställt om bättre fridygnsförhållanden. För närvarande åtnjuter personalen fritt vart fjärde dygn, men begära få vart tredje dygn fritt. För att brandkårens utryckningsstyrka ej skall minskas under sådana förhållanden erfordras en utökning av 4 man.

Fyra mans utökning gör en merkostnad av $4 \times (2,460 +$

$200) + 4 \times 66,5 \% \times (2,460 + 200) \dots\dots = 17,715:60$

Om man jämför förhållandena med andra städer som ur eldsläcknings-synpunkt äro jämförbara med Karlstad, så finner man

att i en stad åtnjuter personalen fritt vart annat dygn (Norrköping),

att i sju städer åtnjuter personalen fritt vart tredje dygn (Gävle, Karlskrona, Västerås, Uppsala, Borås, Jönköping, Hälsingborg),

att i fem städer åtnjuter personalen fritt vart fjärde dygn (Halmstad, Örebro, Eskilstuna, Kalmar, Jönköping).

Underhandlingar föres förutom i Karlstad i Halmstad, Örebro, Eskilstuna och Linköping om övergång till "vart tredje dygn fritt". Från Linköping har kommit en begäran om gemensamt ställningstagande för ovan nämnda städer i denna fråga.

Jag får därför föreslå:

att för brandförmän och brandmän införes systemet "vart tredje dygn fritt",

att brandstyrkan med anledning härav utökas med fyra man.

4. Ökningen av brandkårens personal för med sig ombyggnader av brandstationen samt personalens utflyttning från brandstationen, så att logementsystem införes.

Karlstad i brandchefens expedition den 30 september 1943.

A. A. ENGSTRÖM.

Brandchef.

Stockholm den 29/10 1943.

Stadsombudsmannen, Karlstad.

Brandkårens storlek, utgifter för brandväsendet, respektive till avlöningar åt yrkesbrandkåren, fridygnsförhållanden, semestervikarier jämte kostnader för dessa samt brandkårens utryckningsfrekvens i jämförliga städer.

Angående fridygnsförhållandena kan följande meddelas. I Norrköping tillämpas vart annat dygns tjänstgöring; i Hälsingborg, Borås, Västerås, Gävle, Uppsala, Jönköping, Karlskrona äro brandmännen lediga vart 3:dje dygn, vartill kommer Lund, där 4 dygn av 13 äro fria, och Landskrona med vart 4:de dygn fritt och vart 16:de dygn en dubbel fridag. I Örebro, Eskilstuna, Linköping, Halmstad, Kalmar, Kristianstad, Östersund tillämpas vart 4:de dygn fritt och i Sundsvall erhålles "fridag vart 4:de dygn, söndagarna oräknade, och vart 3:dje söndagsdygn". Fridygn vart 5:te tillämpas i Karlskoga och Trollhättan.

SVENSKA STADSFÖRBUNDET.

Henning Karlson.

Anna Jacobi.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 november 1944.

§ 1011.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 6 november 1944, § 963, senast bordlagda ärendet angående brandmännens fridygnsförhållanden.

Följande från lönenämnden inkomna yttrande i ärendet med däri intagna protokollsutdrag från brandstyrelsen föredrogs:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 27 september 1944.

§ 96.

Föredrogs följande protokollsutdrag från brandstyrelsen angående brandmännens fridygnsförhållanden:

'Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 5 juni 1944.

§ 113.

Meddelade herr ordföranden att med anledning av beslut, fattat vid förhandlingar den 24 maj 1944 angående framställning från brandmännen om att erhålla ökat antal fridygn, åt brandstyrelsen uppdragits att närmare utreda frågan angående möjligheten att inom nuvarande till brandstyrelsens förfogande stående lokaler ordna förläggning av brandkårspersonalen, i händelse denna utökades med fyra man, samt att denna utredning skulle tillställas lönenämnden. Herr ordföranden meddelade vidare, att med anledning därav sammanträde hållits med representanter för Svenska Kommunalarbetareförbundet avdelning 60, från vilket sammanträde förelåg ett protokoll så lydande:

'Protokoll hållet vid sammanträde å brandchefsexpeditionen den 1/6 1944 kl. 19,00 angående bostadsfrågans lösande i händelse av införande av 'vart tredje dygn fritt' för brandpersonalen.

§ 3.

I händelse av införandet av 'vart tredje dygn fritt' fordrade brandchefen att förutom de nu befintliga 2 logementen skulle anskaffas 3 logement samt 1 kök. Härför erfordras att två familjebostäder utrymmas.

Efter överläggning meddelade delegerade från avd. 60 att brandman Anders Forssell förklarat sig villig avflytta från brandstationen under förutsättning att han erhöi ett hyresbidrag av 250:— kr. per år. Under denna förutsättning skulle brandman A. Forssells och brandförman K. Backs lägenheter användas till logement samt förman Back flytta över till den lägenhet som blir ledig efter förman Akervalls pensionering.

§ 4.

Då brandmännen E. Löved, S. Lindh och G. Måwe åtnjuta ett hyresbidrag av 125:— kr. per år vardera, framställde ordföranden frågan, om dessa skulle nöja sig med denna summa även i händelse att Forssell erhöi 250:— kr. per år. Samtliga förklarade sig nöjda med 125:— kr. per år.

In fidem:

P. WAHLSTRÖM.'

Brandmannen Anders Forssell hade till styrelsen ingivit en så lydande förbindelse:

'Till Brandstyrelsen i Karlstad.

Undertecknad, Anders Forssell, förbinder sig härmed att ställa, av mig förhyrd, lägenhet å Brandstationen till förfogande för omändring till logement under förutsättning att fridygnsprågan löses i enlighet med brandpersonalens förslag och att jag erhåller en hyresersättning av 250:— kr. per år.

Karlstad den 4 juni 1944.

ANDERS FORSSELL.
Brandman.'

Styrelsen beslöt bordlägga ärendet till nästkommande sammanträde.

Som ovan.

In fidem:

NILS TUNEL.'

'Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 17 juli 1944.

§ 132.

Aterföretogs till behandling det vid styrelsens sammanträde den 5 juni 1944, § 113, bordlagda ärendet angående brandmännens fridygnsförhållanden och den därmed sammanhängande frågan om utökning av brandkårspersonalen och ordnandet av förläggning åt densamma.

Herr ordföranden meddelade, att förhandlingar ånyo hållits med representanter för Svenska kommunalarbetsförbundets avdelning 60 samt att brandmannen Anders Forssell därvid förklarar sig villig avstå från sin tjänstebostad på brandstationen utan ersättning, varom han förut framställt krav.

Efter överläggning beslöt styrelsen meddela lönenämnden, att genom omändring av två av de nuvarande familjebostäderna inom brandstationen till logement förläggning kunde ordnas för brandkårspersonalen, därest denna utökades med fyra man i och för omläggning i enlighet med förut av brandchefen framlagt förslag av tjänstgöringen så, att vart tredje dygn bleve fridygn och vart 24:e dygn s. k. dubbelfridygn.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.'

Det antecknades, att förhandlingar mellan å ena sidan brandmännen och deras organisationer och å andra sidan staden genom dess lönenämnd angående brandmännens fridygnsförhållanden ägt rum dels den 9 februari 1944 dels den 25 maj 1944. Vid sistnämnda tillfälle enades parterna om att brandstyrelsen skulle närmare utreda frågan angående möjligheter att inom nuvarande till brandstyrelsens förfogande stående lokaler ordna förläggning av brandkårspersonalen i händelse denna utökades med fyra man. Brandstyrelsen hade nämligen genom protokollsutdrag för den 3 april 1944 meddelat lönenämnden, att en utökning av antalet fridygn icke kunde ske med bibehållande av nuvarande personalstyrka. Av alternativa förslag framlagda av brandchefen, hade brandstyrelsen för sin del förordat en utökning av kåren med fyra man från nuvarande 20 brandmän till 24 brandmän med 'vart tredje dygn fritt och vart tjugofjärde dygn dubbelritt'.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder framhölls, att en omreglering av brandmännens fridygnsförhållanden vid lämplig tidpunkt — helst så snart som möjligt — borde företagas. Det ankomme icke på lönenämnden att avgöra om medel för anställande av ytterligare fyra brandmän skulle ställas till förfogande eller icke. Lönenämnden hade fullgjort sitt uppdrag i och med att förhandlingar hållits mellan parterna, varvid olika synpunkter på brandmännens fridygnsförhållanden kommit till uttryck.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt lönenämnden att genom utdrag av nämndens protokoll i ärendet överlämna ärendet till drätselkammaren för vidare behandling.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMER."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr Gidlund* yrkade bifall till brandstyrelsens framställning, att brandmännen skulle erhålla "vart tredje dygn fritt och vart tjugofjärde dygn dubbelritt" samt att brandkårspersonalen för möjliggörande härav skulle utökas med fyra man så att personalstyrkan sammanlagt komme att uppgå till 24 brandmän.

Herr Liljeberg yrkade avslag på framställningen. Andra städer såsom Örebro, Linköping och Halmstad hade icke ansett sig under rådande förhål-

landen böra utöka brandstyrkan. En utökning av brandkårspersonalen utgjorde dock en nödvändig förutsättning för ändrade fridygnsförhållanden. Frågan om utökad ledighet och nyanställning vid brandkåren borde åter upptagas till behandling, då mera normala tider inträtt.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren med fyra röster — mot tre för bifall till herr Gidlunds förslag — hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för det närvarande avslå förevarande framställning om ändrade fridygnsförhållanden för brandkårspersonalen och därav föranledd utökning av nämnda personal med fyra man.

Mot detta drätselkammarens beslut reserverade sig herrar ordföranden och Gidlund till förmån för det av herr Gidlund framställda yrkandet om ett bifall till framställningen ifråga.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1944.*

§ 273.

Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelning nr 60, sektion Brandmännen, hade hemställt om sådan ändring av fridygnssystemet för brandpersonalen i Karlstad, att denna erhöll fridygn vart tredje dygn samt dubbelfridygn vart tjugufjärde dygn. För genomförandet av den föreslagna ändringen skulle erfordras en utökning av brandkåren med fyra man, vilket i lönehänseende komme att medföra en merkostnad av för närvarande kronor 17,715: 60.

Drätselkammaren hade hemställt, att stadsfullmäktige skulle för det närvarande avslå framställningen om ändrade fridygnsförhållanden för brandkårspersonalen och därav föranledd ökning av nämnda personal med fyra man.

Vid ärendets företagande uppstod överläggning.

Herrar Andreas Johansson och Hardin yrkade, att beredningsutskottet skulle tillstyrka det framlagda förslaget, att brandmännen skulle erhålla vart tredje dygn fritt och vart tjugufjärde dygn dubbelfritt samt att brandkårspersonalen för möjliggörande härav skulle utökas med fyra man så att personalstyrkan sammanlagt kommer att uppgå till 24 brandmän.

Herrar Pallin och Gustafsson förklarade sig instämma med herrar Andreas Johansson och Hardin.

Herr Johnson yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan överläggningen avslutats, beslöt beredningsutskottet med 4 röster mot 3 — vilka avgåvos till förmån för herrar Andreas Johanssons och Hardins förslag — hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Mot beslutet reserverade sig herrar Andreas Johansson och Hardin till förmån för det av dem framställda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Motion av herr P. A. Nilsson samt framställning från brandmästaren M. A. Alsén angående Alséns pensionsför- måner.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I skrivelse till Brandstyrelsen den 26 maj 1942 hemställde före brandmästaren vid Karlstads Brandkår, Magnus Alsén, om erhållande av full pension oaktat att han vid uppnådd pensionsålder icke hade fulla tjänsteår. Med hänsyn till att Alsén ägnat hela sin levnad åt brandyrket i *kommunal* tjänst ansåg sig brandstyrelsen och Stadsfullmäktiges beredningsutskott ha väl grundad anledning för sin tillstyrkan av framställningen. Då frågan den 18 mars 1943 förelåg till beslut ansåg sig Stadsfullmäktige ändock icke vilja bifalla framställningen.

Jag tillåter mig komma med en hemställan att Fullmäktige, med hänsynstagande till brandstyrelsens sakkunniga tillstyrkan och vad jag här nedan ytterligare har att anföra, ville taga frågan till förnyad prövning.

Alsén anställdes hos Karlstads Brandkår den 1 maj 1921 och har alltså vid avgång ur tjänst den 1 januari 1943 en tjänstetid hos staden om c:a 22 år.

Dessförinnan har han varit i tjänst hos Uppsala stad 1906 till 1917, eller 11 år, hos Sandviken 1917, eller 1 år och hos Falu stad 1918 till 1921 eller 3 år, tillsammans 37 år, allt i *kommunal* tjänst, vilket skulle väl räcka till full pension om det varit en och samma arbetsgivare.

Sedan pensionsfrågan för stadens befattningshavare 1924 löstes i och med antagandet av det ännu gällande pensionsreglementet, medgives ju numera befattningshavare i kommunal tjänst rätt, att vid övergång från tjänst hos en kommun till annan, befattningshavaren i pensionshänseende får tillgodoräkna sig tjänsteåren hos före kommunale arbetsgivaren.

I det yttrande stadskamrern den 11 dec. 1942 avgivit i ärendet, och vilket kanske i viss mån påverkat riktningen av Stadsfullmäktiges beslut säger denna bl. a. "att förutsättningen för ett undantag från regeln att 30 tjänsteår fordras för erhållande av full pension, *borde* vara den, att vederbörande nämnd eller styrelse, *före* tillsättandet av en befattningshavare, som icke vid pensionsålderns inträde uppnår för full pension erforderligt antal tjänsteår, gör framställning hos Stadsfullmäktige, att full pension det oaktat tillförsäkras honom. För ett beslut i sådan riktning böra dock vägande skäl förebringas".

I förevarande fall torde man utan vidare kunna säga att goda skäl kunna förebringas — Alsén har i 37 år gjort uteslutande kommunal brandtjänst och beträffande de uppgifter han ställts inför vid de många eldsvådor vid vilka han fört befälet, har han av brandsakkunniga och andra fått högsta betyg för utmärkt ledning, vilket även medfört belöningar och utmärkelser.

Enligt egen utsago erhöll Alsén vid sin anställning 1921, av dåvarande brandstyrelsen muntlig försäkran om att han icke skulle förlora några av de förmåner han vore tillförsäkrad av Falu stad, vari bl. a. inginge full pensionsförmån. Beträffande pensionen hos Karlstads stad ansågs det såsom en given sak att full pension utginge då den tiden komme.

Om alltså 1924 års pensionsreglemente *icke* hade kommit till, utan pensionering nu skulle ha skett enligt gammal praxis, torde avkortad pension i detta fall icke kommit ifråga.

Beträffande åsikten om att redan vid anställningens början, i liknande fall som detta, framställning om full pension bör göras, så delar jag denna uppfattning, men att basera fallet på sådan grund när anställningen ligger c:a 20 år tillbaka i tiden och innan pensionsreglementet kom till, kan ju icke vara rättvist, men väl kan detta system tillämpas på befattningshavare, som numera nyanställas.

Jag anser icke heller rättvist att de nyanställda lämnas en sådan chans att reglera sin pensionsfråga om de äldre skola lämnas helt åt sitt öde.

Jag vill även erinra om att den låga pensionsåldern om 57 år vid brandkåren hidrager i hög grad till svårighet för brandbefäl överhuvud taget, att erhålla fulla tjänsteår, emedan brandtjänsten kräver lång utbildningstid både av teoretisk och i ännu högre grad praktisk erfarenhet, innan befälsbefattning kan erhållas.

Med stöd av vad ovan sagts tillåter jag mig härmed vördsamt anhålla att Fullmäktige ville ännu en gång pröva brandmästare Alséns pensionsfråga och jag hoppas att Fullmäktige skall finna anledning bifalla framställningen.

Karlstad i september 1944.

P. A. NILSSON.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I skrivelse till Brandstyrelsen den 26 maj 1942 hemställde undertecknad om erhållande av full pension, vilken för min del utginge med avkortat belopp på grund av att jag icke hade stadgat antal tjänsteår. Med hänsyn till att jag ägnat hela min levnad åt brandyrket i *kommunal* tjänst ansåg sig brandstyrelsen och Stadsfullmäktiges beredningsutskott ha goda grunder för sin tillstyrkan av framställningen. Då frågan den 18 mars 1943 förelåg till beslut, ansåg sig Stadsfullmäktige ändock icke vilja bifalla framställningen.

Jag tillåter mig inkomma med en ny hemställan om att Fullmäktige, med hänsynstaganden till brandstyrelsens sakkunniga tillstyrkan, och vad jag här nedan har att anföra, ville taga frågan till förnyad prövning.

Jag anställdes hos Karlstads Brandkår den 1 maj 1921, och har alltså vid min avgång ur tjänst med pension den 1 januari 1943 en tjänstetid hos staden om c:a

.....	22 år
Dessförinnan har jag varit i tjänst, hos dels	
Uppsala stad 1906 till 1917, eller	11 år,
dels Sandviken 1917	1 år
och dels i Falun 1918 till 1921, eller	3 år

Tillsammans 37 år,

allt i kommunal tjänst, vilket skulle väl räcka till full pension om det varit en och samma arbetsgivare.

Sedan pensionsfrågan för stadens befattningshavare 1924 löstes i och med antagandet av det ännu gällande pensionsreglementet, medgives ju numera befattningshavare i kommunal tjänst rätt, att vid övergång från tjänst hos en kommun till annan, befattningshavaren i pensionshänseende får tillgodoräkna sig tjänsteåren hos förre kommunala arbetsgivaren.

I det yttrande stadskamrern den 11 dec. 1942 avgivit i ärendet, och vilket

kanske i viss mån påverkat riktningen av Stadsfullmäktiges beslut säger denne bl. a. "att förutsättningen för ett undantag från regeln att 30 tjänsteår fordras för erhållande av full pension, *borde* vara den, att vederbörande nämnd eller styrelse, *före* tillsättandet av en befattningshavare, som icke vid pensionsålderns inträde uppnår för full pension erforderligt antal tjänsteår, gör framställning hos Stadsfullmäktige, att full pension det oaktat tillförsäkras honom. För ett beslut i sådan riktning böra dock särskilt vägande skäl förebringas".

I förevarande fall torde man utan vidare kunna säga att goda vägande skäl kunna förebringas: undertecknad har i 37 år gjort uteslutande *kommunal* brandtjänst och beträffande de uppgifter jag ställts inför vid de många eldsvådor, vid vilka jag fört befälet, har jag av brandsakkunniga, brandslotsbolag och andra, fått högsta betyg för utmärkt ledning, och även medfört belöningar och utmärkelser.

Dessutom erhöll jag vid min anställning 1921, av dåvarande brandstyrelsen, muntlig försäkran om att jag icke skulle förlora några av mina förmåner hos Falu stad, däri bl. a. ingick full pensionsförmån. Beträffande pensionen hos Karlstads stad ansågs det såsom en given sak att full pension utginge då den tiden kommer.

Om alltså 1924 års pensionsreglemente *icke* hade kommit till, utan pensionering nu skulle ha skett enligt gammal praxis, torde avkortad pension i detta fall icke kommit ifråga.

Beträffande åsikten om att redan vid anställningens början, i liknande fall som mitt, framställning om full pension bör göras, så delar jag denna, men att basera fallet på sådan grund, när anställningen togs redan för över 20 år sedan, och innan pensionsreglementet kom till, kan ju dock icke vara rättvist, men väl kan detta system tillämpas på befattningshavare, som numera nyanställes.

Jag anser icke heller rättvist att de nyanställda lämnas en sådan chans att reglera sin pensionsfråga om de äldre skola lämnas åt sitt öde.

Jag vill även erinra om att den låga pensionsåldern om 57 år, vid brandkåren bidrager i hög grad till svårighet för brandbefäl över huvud taget att erhålla fulla tjänsteår, emedan brandtjänsten kräver lång utbildning av både teoretisk och ännu högre grad praktisk erfarenhet, innan befälsställning kan erhållas.

Med stöd av vad ovan sagts får jag härmed vördsamt anhålla att Fullmäktige ville ännu en gång pröva min pensionsfråga och jag hoppas att Fullmäktige skall finna anledning att bifalla min framställning.

Karlstad den 23 maj 1944.

M. A. ALSÉN.

f. d. vice brandchef och brandmästare.

Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 5 september 1944.

§ 145.

Brandstyrelsen hade att yttra sig över en av f. d. brandmästaren M. A. Alsén hos stadsfullmäktige gjord framställning om erhållande av full pension, ehuru Alsén icke uppnått för erhållande av dylik pension föreskrivet antal tjänsteår.

Herr ordföranden erinrade om att styrelsen den 16 november 1942 haft att behandla en liknande framställning från Alsén och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville tillerkänna Alsén full pension, ehuru han ej uppnått fullt antal tjänsteår.

I till styrelsen avgivet yttrande av den 3 november 1942 hade brandchefen tillstyrkt Alséns tidigare framställning under hänvisning *dels* till dennes i olika kommuner fullgjorda långa tjänst inom brandyrket *dels ock* till avsaknaden intill år 1924 av generella pensionsbestämmelser för Karlstads stads befattningshavare.

Efter överläggning beslöt styrelsen, under hänvisning till sin tidigare i frågan intagna ståndpunkt, tillstyrka bifall till den nu föreliggande framställningen.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i
Karlstad den 2 november 1944.*

§ 191.

Stadsfullmäktige hade för yttrande överlämnat en av herr P. A. Nilsson hos stadsfullmäktige gjord framställning om förnyad prövning av frågan om utbetalande av full pension till f. brandmästaren Magnus Alsén.

Efter överläggning beslöt styrelsen, under hänvisning till vad styrelsen tidigare i yttrande över en framställning av samma slag från Alsén anfört, tillstyrka, att denne erhöles full pension.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 november 1944.*

§ 1037.

Drätselkammaren hade att behandla *dels* en förnyad framställning av den 23 maj 1944 från f. d. brandmästaren M. A. Alsén om full pension *dels* en av herr P. A. Nilsson hos stadsfullmäktige den 21 september 1944 väckt motion, att stadsfullmäktige ännu en gång skulle pröva Alséns pensionsfråga.

I ärendet hade lönenämnden avgivit följande yttrande:

*”Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad
den 15 november 1944.*

§ 112.

I en till stadsfullmäktige ställd skrivelse av den 23 maj 1944 hade f. d. brandmästaren M. A. Alsén hemställt om full pension.

Brandstyrelsen hade i den 5 september 1944 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Lönenämnden hade samtidigt att behandla en av herr P. A. Nilsson hos stadsfullmäktige den 21 september 1944 väckt motion, att stadsfullmäktige 'ville ännu en gång pröva brandmästare Alséns pensionsfråga'.

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 18 mars 1943, § 117, avslagit en framställning från brandmästare Alsén om full pension från staden.

Vidare antecknades, att lönenämnden den 15 januari 1943, då frågan om Alséns pension första gången behandlades, uttalat, att lönenämnden för sin del avstyrkte bifall till framställningen med hänsyn till frågans prejudicerande betydelse och till att något bärande skäl för att göra något undantag i Alséns fall icke förebragts.

Med vidhållande av sin tidigare i ärendet intagna ståndpunkt beslöt lönenämnden för sin del avstyrka bifall till nu föreliggande framställningar om full pension till f. d. brandmästaren M. A. Alsén.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR."

Under återopande av vad lönenämnden anfört beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att brandmästaren M. A. Alséns ovannämnda framställning samt herr P. A. Nilssons motion i ärendet icke skola föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1944.

§ 274.

I skrivelse av den 23 maj 1944 hade förre vice brandchefen och brandmästaren M. A. Alsén anhållit, att stadsfullmäktige skulle ännu en gång pröva hans pensionsfråga och därvid för pension tillgodoräkna honom hans tjänsteår inom brandyrket även på andra ställen än i Karlstad.

I motion av september 1944 hade herr P. A. Nilsson hemställt, att stadsfullmäktige skulle finna anledning bifalla den av brandmästaren Alsén gjorda framställningen.

Vid ärendets företagande yrkade herr Andreas Johansson, att beredningsutskottet skulle tillstyrka brandmästare Alséns anhållan.

Sedan överläggningen avslutats, beslöt beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bifalla, vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Mot beslutet reserverade sig herr Andreas Johansson till förmån för det av honom gjorda yrkandet.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Framställning från montören vid vattenledningsverket Axel Karlsson att i och för pension få tillgodoräkna sig tjänst-tjänstgöringstid efter uppnådd pensionsålder.

Utdrag av protokoll, hållet hos lönenämnden i Karlstad den 15 november 1944.

§ 116.

Föredrogs följande från montören vid vattenledningsverket Axel Karlsson inkomna skrivelse med framställning om att för blivande pension få tillgodoräkna sig den tid, Karlsson berättigats kvarstå i stadens tjänst efter uppnådd pensionsålder:

"Till Drätselkammaren.

Undertecknad, som den 1 oktober 1943 inträdde i pensionsåldern, har genom Stadsfullmäktiges beslut av dels den 21/10 1943 och dels den 19/10 1944 medgivits rätt att kvarstå i tjänst under ytterligare 2 år. Då jag vid pensionsålderns inträde (= 62 år) endast har 13 tjänsteår hos staden och detta kommer att medföra betydligt avkortad pension, får jag härmed vördsamt anhålla att i pensionshänseende få tillgodoräkna mig jämväl de tjänsteår, som jag medgivits kvarstå i tjänst utöver pensionsåldern.

Karlstad den 13 november 1944.

AXEL KARLSSON.

Montör vid vattenledningsverket."

Lönenämnden beslöt för sin del avstyrka bifall till framställningen.
Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 november 1944.

§ 1040.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från montören vid vattenledningsverket Axel Karlsson att i och för pension få tillgodoräkna sig den tid, Karlsson berättigats kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder.

I ärendet hade lönenämnden avgivit yttrande.

I likhet med lönenämnden beslöt drätselkammaren avstyrka framställningen.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige lämna montören Axel Karlssons framställning utan bifall.

Enligt protokollet den ¹⁴/₁₂ 1944:

S. ROTH.

Framställning om tilläggsanslag för indelning av Karlstads stads skogar.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1944.

§ 1069.

Föredrogs följande från stadens skogsförvaltare, jägmästaren Eric Darle inkomna skrivelse med framställning om ett tilläggsanslag på 5,000 kronor för arbete med indelning av Karlstads stads skogar:

”Till Karlstads Stads Drätselkammare.

Det skogsindelningsarbete, beträffande staden tillhöriga skogar, vartill undertecknad av Kungl. Domänstyrelsen förordnats, närmar sig sin fullbordan. Kartor med tillhörande handlingar (med vissa mindre undantag) överlämnas härmed till Drätselkammaren för granskning.

Beträffande arbetets utförande får jag framhålla, att det på grund av det tillgängliga stomkartsmaterialets beskaffenhet och ofullständighet vållat stora svårigheter och kostnader. Självfallet har jag dock velat framlägga kartor och handlingar av bästa möjliga standard och i tillräckligt antal exemplar.

Grundmaterialets beskaffenhet och skogsmarksarealens splittring på mångfalden av skiften med vitt skilda belägenheter ha dock vållat större kostnader och vida större tidsutdräkt än på förhand kunnat beräknas. Det kan nämnas, att arealen, c:a 1050 hektar, c:a 750 har skogsmark och 300 har impediment fördelar sig på c:a 50 skiften. På grund härav har jag ej heller själv kunnat handlägga alla detaljer av arbetet utan måst inskränka mig till att leda och övervaka det hela.

För denna skogsindelning beviljades för år 1943 ett anslag av 3,000:— kr., som dock nu vida överskridits varjämte en del utbetalningar återstå.

De havda och beräknade kostnaderna fördela sig som följer:

Kopiering och kartarbeten	c:a	1,000:—
Karttryck och uppklistring		500:—
Material		200:—
Hantlangning vid mätning		1,700:—
Förmanskostnader		1,300:—
Räkne- och skrivarbeten		2,000:—
Konsultationer		100:—
Eget arvode		1,000:—
Extra och oförutsedda utgifter		200:—
	Summa	8,000:—

Härav framgår, att anslaget vida överskridits. Orsaken härtill har jag ovan något vidrört och kan om så påfordras i detalj redogöra för dessa utgifter, men vill nu inskränka mig till att peka på de tre förstnämnda dryga posterna, som icke kunnat undvikas samt det förhållandet, att utarbetet dragit vida längre tid och kostnad än beräknats på grund av ägosplittringen och den klena tillgången på god arbetskraft.

Indelningen och kartläggningen har som synes dragit en kostnad av c:a 8:— kr. per hektar. Vid rådfrågning på Stiftsnämnd och Statsrevir, som besitta erfarenheter i detta hänseende, har det framgått, att kostnaden icke kan betraktas såsom särskilt onormal. På småskiftesskogar kan dessa kostnader tvärt emot uppgå till ända till 12:50 per har.

Den av undertecknad beräknade ersättningen under de två år arbetet dragit belöpa sig till knappa 1: — kr. per hektar och torde icke kunna betraktas såsom hög.

Med stöd av det anförda får jag därför vördsamt hemställa, att Kammaren måtte godkänna mina åtgöranden i ärendet; bevilja begärt arvode och föranstalta om ett tilläggsanslag för skogsindelningen av 5,000: — kronor.

Karlstad den 30 november 1944.

ERIC DARLE."

Skogsförman J. Dané, som infunnit sig för att närvara vid drätselkammarens behandling av detta ärende, lämnade en utförlig redogörelse för det ifrågavarande mycket omfattande arbetet.

Sedan herr Dané avträtt, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett tilläggsanslag på 5,000 kronor för ifrågavarande skogsindelningsarbete.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Herr Bertil Österbergs motion angående inrättande av deklarationsbyrå för stadens innevånare.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Vid sammanträde den 20 januari 1944 beslöto Stadsfullmäktige att tillsätta en taxeringsassistent med uppgift att biträda taxeringsnämnderna i taxeringsarbetet. Förslaget har ursprungligen kommit från budgetberedningen, vilken ansett, att en dylik åtgärd skulle gynnsamt påverka taxeringsresultatet. Att Stadsfullmäktige delade denna uppfattning är tydligt, enär beslutet om taxeringsassistent fattades enhälligt och utan debatt. Att få fram ett rättvist taxeringsresultat måste gillas av alla rättänkande medborgare, och att denna fråga har icke blott kommunal utan även statlig betydelse bevisas av den skärpning av taxeringsförfarandet, som Kungl. Maj:ts förordning av 17 december 1943 innebär. Genom denna förordning har icke blott kontrollen av de deklarationspliktiges uppgifter högst väsentligt skärpts utan också kraven på deklaranterna själva blivit betydligt större och straffen för oaktsamhet och vårdslöshet strängare. Men har det förut för många varit svårt att finna sig till rätta vid uppgörande av deklARATIONEN, måste det efter de många nyheterna i senaste taxeringsförordningarna bliva än värre att få fram den mest rättvisa och riktiga beräkningen av inkomsterna och att ej göra fel vid uppgiften om tillåtna avdrag. Lika viktigt som det ur samhällelig synpunkt är att kontrollen över deklARATIONERNA blir effektiv, lika viktigt är det att samhället står den enskilda medborgaren

till tjänst vid deklarationens uppgörande. Att en sådan vägledning är behövlig kunna alla de vittna om, som något sysslat med deklarerationer eller sett vilka felaktigheter, som många deklareranter helt ofrivilligt göra sig skyldiga till. Taxeringsnämndernas ordförande äro visserligen skyldiga att stå deklareranterna till tjänst med upplysningar och privata personer eller firmor åtaga sig mot arvode att upprätta deklarerationer, men nämndordförandena kunna omöjligen hinna med att betjäna alla hjälpbehövande inom sin rayon och små inkomsttagare böra utan kostnad för sig få den hjälp, som de behöva. I det senare fallet bör enligt mitt förmenande kommunen träda emellan. Genom den nu avslutade deklarationsperioden har frågan ånyo blivit föremål för intresse, varför det vore lämpligt att få den utredd tills allmänheten nästa gång ställes inför sina deklarationsbestyr.

Jag hade tänkt mig, att kommunen cirka tre veckor före varje 15 februari upprättade en deklarationsbyrå för stadens innevånare, där dessa fingo gratis vägledning vid uppgörande av löne- och enklare inkomstdeklarerationer och att kommunen ordnade med lokal och personal för byrån ifråga, eventuellt i samband med uppsamling av deklarerationer. Beträffande mera invecklade deklarerationer skulle dessa hänvisas till någon deklarationskunnig person eller firma, med vilken staden träffat avtal och överenskommit om arvode, vilket senare deklareranten hade att betala.

Med hänvisning till vad jag ovan anfört, får jag härmed vördsamt föreslå att för framtiden en deklarationsbyrå för stadens innevånare inrättas och drives på kommunens bekostnad.

Karlstad den 17 februari 1944.

BERTIL ÖSTERBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 20 november 1944.*

§ 1013.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en motion av herr Bertil Österberg angående inrättande på stadens bekostnad av en deklarationsbyrå för stadens invånare.

I ärendet hade av drätselkammaren tillsatta kommitterade avgivit följande yttrande:

"Till Drätselkammaren,

Sedan drätselkammaren till den kommitté, som tillsatts för handläggande av frågor i samband med taxeringsassistentens verksamhet, för yttrande överlämnat en av herr Österberg i stadsfullmäktige väckt motion angående inrättandet av ett kommunalt deklarationskontor i staden, få undertecknade anföra följande.

Frågan om inrättande av deklarationskontor för lämnande av råd och hjälp åt allmänheten i deklarationsfrågor samt upprättande av deklarerationer har tidigare varit aktuell. Sälunda gjordes på hösten år 1940 från ordföranden i taxeringsnämnden i 7 distriktet, Axel Karlsson, en förfrågan till stadsförbundet om de åtgärder, som av olika städer vidtagits i sådant syfte. Stadsförbundet lämnade den 12/11 1940 en del uppgifter i frågan inhämtade med ledning av i förbundet förda anteckningar eller tidigare erhållna upplysningar. Stadsförbundets skrivelse bifogas i avskrift. På förnyad förfrågan i juni år 1944 lämnade Stadsförbundet den 5/7 denna upplysning, att ingenting vore att nu tillägga, utom möjligen för jämförelse med de för år 1940 angivna anslagen i utgifts-

staterna för vissa av städerna att motsvarande anslag i innevarande års stater utgöra: Hälsingborg = 1940, Eskilstuna 10,000:— kr., Gävle 600:— kr. och Kristianstad 300:— kr.

Därutöver har kommittén inhämtat upplysningar från Göteborg, att den av mantalskontoret årligen anordnade deklarationsbyrån för allmänheten synes fylla sitt ändamål. Byrån är där organiserad så, att frivillig arbetskraft, i regel arbetslösa kontorsanställda eller eljest tillgänglig arbetskraft, i lokal, som av mantalskontoren ställes till förfogande, på bestämda tider lämnar allmänheten råd och hjälp vid upprättande av enklare deklara-tioner mot en ersättning, som av allmänheten lämnas direkt till vederbörande. Avgiften utginge med 75 öre å 1:— kr.

Kommittéerade anse, att en under sakkunnig ledning upprättad kommunal deklara-tionsbyrå vore av värde både för allmänheten och för staden. De största svårigheterna äro emellertid dels att få lämpliga lokaler för verksamheten och dels att erhålla lämplig personal. På grund av den kända lokalbristen är det omöjligt att vid den tid, då deklara-tionerna skola utföras, disponera utrymmen i de allmänna förvaltningsbyggnaderna. Det torde ej heller vara möjligt att mot en skäligen kostnad hyra lokaler. Kommittéerade ha efter överläggningar funnit, att det för allmänhetens bekvämlighet vore lämpligast att deklara-tionskontoren fördelades på de olika stadsdelarna. Genom en underhandsförfrågan har kommittén fått besked, att det synes möjligt att få disponera lokaler i vissa skolor.

Det är icke möjligt, och måhända ej lämpligt, att disponera stadens ordinarie perso-nal för ändamålet, men kommittén anser det dock ej utsiktslöst att komma i kontakt med personer, som äro villiga att i de av staden anvisade lokalerna tillhandagå allmänheten med upprättande av deklara-tioner, varvid endast enklare deklara-tioner borde ifrågakom-ma. Avgiften för en enkel deklara-tion torde kunna sättas till förslagsvis 1:— kr., och denna bör lämpligast betalas direkt till vederbörande medhjälpare.

Det torde emellertid vara nödvändigt, att staden lämnar en viss instruktion för de personer, som åtaga sig att tjänstgöra på deklara-tionsställena, genom anordnande av en kortare kurs. Likaså torde det vara nödvändigt, att staden uppdrager åt en sakkunnig att förestå verksamheten och att lämna upplysningar i frågor, som kunna uppstå vid deklara-tionernas uppsättande. Kostnaderna för staden kunna vid en organisation som den föreslagna inskränkas till arvoden till ledaren av instruktionskursen och till före-ståndaren för verksamheten samt även kostnader för annonsering.

Enligt vad ovan anförts kan det f. n. ej med bestämdhet avgöras om frågan är möjlig att lösa, men kommittéerade få dock föreslå, att drätselkammaren föreslår stadsfullmäk-tige besluta att på det sätt bifalla motionen att stadsfullmäktige uppdraga åt drätsel-kammaren att så vitt möjligt inrätta deklara-tionskontor såsom kommittéerade föreslagit och att anslå förslagsvis 500 kronor för ändamålet.

Karlstad den 20 november 1944.

AXEL KARLSSON. N. HERTING. STELLAN WENDT."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herr ord-föranden* yrkade bifall till kommitterades förslag. I taxeringsarbetet visade det sig tyvärr alltför ofta att de ingivna deklara-tionerna — även sådana, vartill vederbörande deklara-nter haft hjälp av personer, som åtog sig att upprätta deklara-tioner för allmänheten — vore bristfälliga. Taxerings-nämndernas ordförande vore arbetstyngda och hade icke alltid möjlighet att lämna anvisningar för deklara-tionernas upprättande i den utsträckning, som skulle vara önskvärt. Enligt kommitterades förslag vore det icke fråga om ett stort centralt deklara-tionskontor utan om deklara-tionskontor i olika stadsdelar i den mån möjlighet funnes att anskaffa lokaler och lämplig personal för ändamålet.

Herr Gidlund instämde med herr ordföranden i att behov föreläge av en av staden kontrollerad hjälpverksamhet för rådgivning och upprättande av deklARATIONER.

Efter ytterligare ett par inlägg av *herrar Liljeberg och Loodin*, vilka utan att yrka avslag dock ställde sig mera tveksamma till nyttan av de föreslagna deklARATIONSKONTOREN, beslöt drättselkammaren i enlighet med kommitterades förslag hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drättselkammaren att såvitt möjligt inrätta deklARATIONSKONTOR på sätt, kommitterade föreslagit; samt

att bevilja ett belopp av 500 kronor för angivna ändamål av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1944 års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drättselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Förslag till stadsplan för del av Västra Landeriområdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos byggnadsnämnden i Karlstad den 6 december 1944.

§ 752.

Jämlikt nämndens beslut den 6 oktober 1944, § 569, hade ett av stadsingeniören Hadar Grude upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Västra Landeriområdet hållits för granskning tillgängligt från och med den 15 till och med den 28 oktober 1944, därom dels särskilda kallelsebrev med posten tillställts samtliga av förslaget berörda markägare ävensom drättselkammaren i staden och dels kungörelse varit införd i Nya Wermlands-Tidningen, Karlstads-Tidningen och Värmlands Folkblad.

Under granskningstiden hade anmärkning mot förslaget inkommit från Nordmark—Klarälvens Järnvägar.

Med anledning av den inkomna anmärkningen hade stadsingeniören enligt nämndens uppdrag omarbetat det utställda förslaget.

Drättselkammaren, Nordmark—Klarälvens Järnvägar och vägdirektören i länet hade skriftligen godkänt det ändrade förslaget.

Stadsingeniören företedde den till förslaget hörande kartan ävensom följande beskrivning:

"BESKRIVNING

över förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av stadsdelen
Västra Landeriområdet i Karlstad.

Stadsplaneområdet begränsas i väster av Nordmark—Klarälvens Järnväg, i norr mot parkområde, i öster mot framtida väg till Skoghall och i söder mot gamla vägen till Zak-

risdal. Inom området finnes fyra stycken byggnader av villatyp. Området är avsett att bebyggas med bostadshus för ammunitionsfabrikens personal. I generalplanen för Karlstad är upptagen en väg Karlstad—Skoghall, som angränsar ifrågavarande område. Även i övrigt ansluter sig områdets planering till stadens generalplan. Med hänsyn till närliggande flygfält har i bestämmelserna intagits ett moment, som begränsar höjden av fasta föremål inom stadsplaneområdet.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

M o m. 1. Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

M o m. 2. Med B betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål.

M o m. 3. Med H betecknat område får bebyggas för bostads- och handelsändamål. Därjämte äger byggnadsnämnden medgiva inredning av lokaler för garageändamål och efter hälsovårdsnämndens hörande för hantverksändamål samt i undantagsfall av samlingslokaler.

M o m. 4. Med z betecknat område utgör järnvägsområde, tillgängligt för allmän gatutrafik.

§ 2.

Område som icke får bebyggas.

Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnads läge å tomt.

M o m. 1. Inom med F betecknat område får å tomt uppföras endast en huvudbyggnad.

M o m. 2. Inom med F betecknat område får byggnad uppföras till högst $\frac{1}{6}$ av tomtens yta. Huvudbyggnad jämte täckta utsprång få icke uppföras till större sammanlagd areal än 200 kvm.

M o m. 3. Med F betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 4.

Byggnads höjd och våningsantal.

M o m. 1. A med II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,8 meter samt med högst två våningar.

M o m. 2. A med H jämte siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd, än siffran i romben anger.

M o m. 3. Inom stadsplaneområdet få fasta föremål såsom skorstenar, flaggstänger, radioantennor etc. icke uppföras till större höjd än 12 meter.

§ 5.

Taklutning.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Utfart från tomt.

I med korta tvärstreck på ena sidan betecknad gräns får utfart från tomt icke anordnas.

Karlstad den 22 september 1944.

HADAR GRUDE.
Stadsingenjör."

Stadsingenjören hade därjämte avgivit ett så lydande yttrande:

"YTTRANDE

**över förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av
Västra Landeriområdet i Karlstad.**

Sedan byggnadsnämnden utställt ett av undertecknad upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Västra Landeriområdet, hade under utställningstiden inkommit anmärkning mot förslaget från Nordmark—Klarälvens Järnvägar, som framhåller önskemålet av skenfri korsning för vägförbindelsen mellan staden och ammunitionsfabriken. För att få frågan om järnvägsövergången klarlagd, har sammanträde hållits mellan representanter för Nordmark—Klarälvens Järnvägar, Försvarets Fabriksstyrelse, Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, Karlstads stad och vägdirektören i Värmlands län. Det konstaterades att järnvägstrafiken å ifrågavarande bandel var så ringa, att plankorsning vore fullt godtagbart, men att korsningens läge borde flyttas från nu befintlig plats cirka 100 meter norrut. I enlighet med denna överenskommelse uppritades förslag till jämkning av det tidigare utställda stadsplaneförslaget, vilket godkändes av byggnadsnämnden vid sammanträde den 1 december 1944, varvid ävenledes beslöts att berörda sakägare skulle omedelbart underrättas. Från dessa har skriftliga godkännande inkommit, ävenledes har vägdirektören i Värmlands län skriftligen meddelat att han intet har att erinra mot det jämkade förslaget. Som höjderna å genomfartsvägen till Skoghall icke äro avsedda att nu fastställas, kunna de, om så anses nödvändigt, vid vägens stakning mera ingående utredas. Tidigare har nämnda genomfartsväg stakats, men har på grund av olämplig sträckning frångåtts vid upprättande av generalplan för staden.

Karlstad den 5 december 1944.

HADAR GRUDE."

Nämnden beslöt överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige med hemställan, att stadsfullmäktige dels ville antaga det föreliggande förslaget till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av Västra Landeriområdet dels ock bemyndiga byggnadsnämnden att hemställa om fastställelse av detsamma.

Slutligen beslöt nämnden uppdraga åt ordföranden att med vederbörlig kontrasignation efter stadsfullmäktiges beslut vidarebefordra ärendet.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 4 december 1944.*

§ 1077.

Granskade drätselkammaren uppgjort förslag till stadsplan för del av Västra Landeriområdet.

Sedan stadsingenjören närmare demonstrerat förslaget på den till detsamma hörande kartan, beslöt drätselkammaren förklara sig för sin del icke hava något att erinra mot detsamma.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Förslag till viss ändring av 20 § brandordningen.

Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 2 november 1944.

§ 172.

Sedan stadsfullmäktige den 15 juni 1944 beslutat antaga ett av brandstyrelsen uppgjort förslag till ändrad lydelse av 20 § i den för staden gällande brandordningen samt underställa länsstyrelsen sitt beslut med hemställan om fastställelse, hade länsstyrelsen översänt ärendet till riksbrandinspektören under anhållan om yttrande.

Länsstyrelsen hade därefter överlämnat handlingarna i ärendet till magistraten med anmodan att lämna stadsfullmäktige tillfälle att i ärendet fatta det beslut, vartill av riksbrandinspektören avgivet yttrande kunde föranleda.

Stadsfullmäktige hade remitterat ärendet till brandstyrelsen för yttrande. Riksbrandinspektörens yttrande var så lydande:

"Till Länsstyrelsen i Värmlands län, Karlstad.

Betr. brandordningen.

Med anledning av länsstyrelsens remiss den 5 oktober 1944 beträffande ändring av § 20 i Karlstads brandordning får statens brandinspektion meddela följande.

Statens brandinspektion har icke något att erinra mot den av stadsfullmäktige beslutade ändringen av Karlstads brandordning. Inspektionen anser sig dock böra påpeka önskvärdheten av att den för luftskyddets brandtjänst fastslagna brandmaterielen upptages såsom nödvändig för resp. fastigheter i det icke planlagda området. Sålunda föreslår brandinspektionen att § 20 1 mom. får följande lydelse: 'Inom varje gård, inom stadens icke planlagda område, skall av ägaren hållas minst följande brandredskap:

1 pyttsspruta (handpump med fotplatta jämte en galvaniserad hink, rymmande 15 liter) med tillhörande minst 5 meter slang;

2 galvaniserade hinkar

1 svabb

1 skyffel

1 pikya

1 låda för 20—100 liter sand

1 brandhake samt

1 räddningsstege av sådan längd, som av brandsyneförrättaren godkännes.'

Remisshandlingarna återgå härmed.

Stockholm den 24 oktober 1944.

PER LUNDGREN.

Edo Kelter."

Från brandchefen hade till styrelsen inkommit yttrande i ärendet så lydande:

"Till Brandstyrelsen.

Efter att ha tagit del av remisshandlingarna i ärendet ang. ändring av § 20 i stadens brandordning får jag fästa uppmärksamheten på att för stadens icke planlagda område föreskrives viss brandredskap, utgörande hemskyddens brandutrustning, då däremot för stadens planlagda område dylik utrustning ej av Statens brandinspektion föreskrives, vilket jag finner ologiskt.

Jag får därför föreslå, att § 20 mom. 1 erhåller följande lydelse:

§ 20.

1 mom. Inom varje gård inom stadens planlagda område skall av ägaren hållas minst följande brandredskap:

- 1 pyttsspruta (handpump med fotplatta jämte en galvaniserad hink, rymmande 15 l.) med tillhörande minst 5 meter slang,
- 2 galvaniserade hinkar,
- 1 svabb,
- 1 skyffel,
- 1 pikyxa, samt
- 1 låda för 20—100 l. sand.

Inom varje gård inom stadens icke planlagda område skall förutom ovan nämnd brandredskap även finnas:

- 1 brandhake samt
- 1 räddningsstege av sådan längd, som av brandsynförrättaren godkännes.

Karlstad den 2 november 1944.

A. A. ENGSTRÖM."

Efter överläggning beslöt styrelsen att såsom eget yttrande åberopa, vad brandchefen i ovanintagna skrivelse anfört, ävensom hemställa, att stadsfullmäktige ville antaga den av brandchefen föreslagna lydelsen av 20:de paragrafens första moment. Styrelsen beslöt tillika hemställa, att stadsfullmäktige ville antaga följande ändrade lydelse av samma paragrafs andra moment:

"2 mom. Brandsynförrättaren äger besluta dels att i boningshus av trä samt i sådant av sten med trätrappor skall finnas, utöver vad i 1 mom. föreskrives, den brandredskap, som han anser vara erforderlig, dels ock att i varje bostadslägenhet, som är belägen högre än två våningar och ej är försedd med minst två trappor, skall på lämpligt ställe, som vid brandsyn anvisas, finnas lätt tillgängliga repstegar eller livräddningslinor."

20 § i brandordningen skulle således erhålla följande lydelse:

§ 20.

1 mom. Inom varje gård inom stadens planlagda område skall av ägaren hållas minst följande brandredskap:

- 1 pyttsspruta (handpump med fotplatta jämte en galvaniserad hink, rymmande 15 l.) med tillhörande minst 5 meter slang,
- 2 galvaniserade hinkar,
- 1 svabb,
- 1 skyffel,
- 1 pikyxa, samt
- 1 låda för 20—100 l. sand.

Inom varje gård inom stadens icke planlagda område skall förutom ovan nämnd brandredskap även finnas:

1 brandhake samt

1 räddningsstege av sådan längd, som av brandsyneförvärdaren godkännes.

2 m o m. Brandsyneförvärdaren äger besluta dels att i boningshus av trä samt i sådant av sten med trätappor skall finnas, utöver vad i 1 mom. föreskrives, den brandredskap, som han anser vara erforderlig, dels ock att i varje bostadslägenhet, som är belägen högre än två våningar och ej är försedd med minst två trappor, skall på lämpligt ställe, som vid brandsyn anvisas, finnas lätt tillgängliga repstegar eller livräddningslinor.

3 m o m. Såväl sprutor som hinkar skola vara tydligt märkta i oljefärg med gårdens namn eller nummer. All brand- och livräddningsredskap skall hållas i fullgott skick och får ej användas för annat ändamål än det varför den är avsedd, samt skall förvaras å lätt tillgängligt ställe, vilket vid brandsynen kontrolleras."

Som ovan.

In fidem:

NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 november 1944.

§ 1012.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 6 november 1944, § 964, bordlagda ärendet angående förslag till ändring av 20 § brandordningen.

Drätselkammaren beslöt att under hänvisning till riksbrandinspektörens i brandstyrelsens protokoll för den 2 november 1944 intagna yttrande av den 24 oktober 1944 hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att brandstyrelsens nu förevarande framställning om ändring av brandordningen icke skall föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige vidhålla sitt den 15 juni 1944, § 215, fattade beslut i ärendet.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning om medel till utförande av vatten- och avloppsledningar samt gatuarbeten i Vänerngatan.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 november 1944.

§ 1009.

Föredrogs följande skrivelse av byggnadschefen angående vatten- och avloppsledningar samt gatuarbeten i Vänerngatan:

"Till Drätselkammaren.

Sedan tomter i kvarteren söder om Vänermsgatan, mellan Konduktörs- och Rosenbadsgatorna, av drätselkammaren upplåtits och avse att upplåtas till bebyggelse medför detta att Vänermsgatan måste ordnas med ledningar och gatubeläggning.

Enligt bilagda specificerade kostnadsberäkning beräknas kostnaderna härför bliva:

Vattenledning	7,400:—
Avloppsledning	4,400:—
Gätans ordnande med makadamiserad körbana, grusade trottoarer och rännstenar av tuktad sten	30,000:—

Kronor 41,800:—

Karlstad den 3 november 1944.

KARLSTADS STADS BYGGNADSKONTOR.

Erik Björkman."

Det antecknades, att större delen av ifrågavarande områden, för vilka gator och ledningar behövde iordningställas, vore av donationsjords natur.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp av sammanlagt 41,800 kronor till utförande av de i ovanintagna skrivelse närmare angivna lednings- och gatuarbetena i Vänermsgatan samt uppdraga åt drätselkammaren att fatta närmare beslut angående tidpunkten för arbetenas utförande;

att, då vissa delar av de områden, som beröras av ifrågavarande arbeten, äro av donationsjords natur, bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om att medel till avlopps- och gatuarbeten rörande dessa områden, vilka arbeten beräknats till 19,149 kronor, skola få utgå av stadens donationsjordsmedelsfond; samt

att medel till i kostnadsberäkningen upptagna arbeten, var till bidrag av donationsjordsmedel icke kunna erhållas, skola bestridas av fastighetsförsäljningsfonden.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Förslag angående försäljning av den s. k. tullhustomten till Kooperativa Förbundet

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 november 1944.

§ 1049.

Föredrogs en från kommitterade angående tomt och upplagsplats åt Kooperativa Förbundet inkommen skrivelse med förslag till kontrakt angående försäljning till Kooperativa Förbundet av den s. k. tullhustomten.

Herr ordföranden meddelade, att på önskan av Kooperativa Förbundet en särskild bestämmelse intagits i kontraktsförslaget angående järnvägsspår. Efter denna justering vore kontraktet av följande lydelse:

"KÖPEKONTRAKT.

Emellan Kooperativa Förbundet, Stockholm, här nedan kallat köparen, å ena, samt Karlstads stad, här nedan kallad staden, å andra sidan, är under förutsättning av att erforderlig stadsplaneändring fastställes samt av Kungl. Generaltullstyrelsens och stadsfullmäktiges i Karlstad godkännande följande avtal träffat:

1:o) Staden överlåter till köparen den i Karlstad befintliga s. k. tullhustomten på omkring 3900 kvadratmeter för en köpeskilling av kronor 39:47 per kvadratmeter.

2:o) Fastigheten överlåtes gravationsfri i befintligt skick med därå uppförda byggnader.

3:o) Köpeskillingen erlägges, så snart arbetstillstånd för nytt tullhus erhållits. Staden förbinder sig att snarast möjligt ombesörja ritningar och arbetstillstånd för nytt tullhus och att, så snart ritningar godkänts och arbetstillstånd erhållits, ombesörja uppförande av nytt tullhus.

4:o) Köparen tillträder den genom detta kontrakt försälda fastigheten, så snart den nya tullhusbyggnaden är färdig för inflyttning.

5:o) Under förutsättning av Kungl. Järnvägsstyrelsens medgivande förbinder sig staden att utföra och bekosta anläggningen av ett normalspår från befintligt spår vid Inre hamnen till och utefter östra delen av nu ifrågakvarande tomt på villkor, att köparen bidrager till denna spåranläggning med ett belopp av tiotusen (10,000) kronor.

Parterna äro ense om att söka åstadkomma framdragande av en tredje skena för möjliggörande av trafik med Nordmark—Klarälvens Järnvägar, då detta är ett önskemål för båda parter, som snarast möjligt bör förverkligas.

6:o) Köparen förbinder sig att omedelbart efter tillträdet av tomten låta nedriva å densamma nu befintliga byggnader och att därå, under förutsättning av att byggnadstillstånd erhålles, snarast möjligt därefter uppföra ett modernt affärskomplex. Är nybyggnad — under förutsättning av att ovannämnda byggnadstillstånd erhålles — icke uppförd å tomten senast två år från tillträdet, erlägger köparen till staden såsom vite ett belopp av 50,000 kronor.

7:o) Erforderliga åtkomsthändingar tillhandahållas av staden, som jämväl betalar kostnaderna för mätning av tomten.

8:o) Med köpet förenade lagfartskostnader betalas av köparen.

9:o) Skatter och onera, som förfalla till betalning efter tillträdesdagen betalas av köparen, för tiden dessförinnan av staden.

Av detta kontrakt äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 27 november 1944.

På drätselkammarens vägnar:	KOOPERATIVA FÖRBUNDET.
AXEL KARLSSON.	Förening u. p. a.
Gustaf Palmér.	Ernst Persson.

Bevittnas:

Bevittnas:

A. G. Karlsson.	Gudrun Rinman.	K. Persson.	E. Eklöf."
-----------------	----------------	-------------	------------

Drätselkammaren beslöt för sin del hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för stadens räkning godkänna ovan intagna förslag till köpekontrakt mellan staden och Kooperativa Förbundet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens framställning.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning angående godkännande av bytesavtal mellan staden och verkstadsarbetaren Herman Johansson.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1944.

§ 1061.

Meddelade stadsombudsmannen, att mellan Karlstads stad och verkstadsarbetaren Herman Johansson, Wibeligatan 12, Karlstad, den 29 november 1944 undertecknats ett av stadsfullmäktiges godkännande beroende bytesavtal rörande mark i kvarteren Delfinen och Flygfisken inom stadsdelen Sundsta härstädes.

Drätselkammaren beslöt att med tillstyrkan överlämna avtalet till stadsfullmäktige för godkännande.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

AVTAL.

Emellan Karlstads stad genom dess drätselkammare, å ena, samt verkstadsarbetaren Herman Johansson, Wibeligatan 12, Karlstad, å andra sidan, är denna dag under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande följande avtal träffat:

1:o) Staden överlåter till Johansson, å bifogad, av stadsingenjören Hadar Grude upprättad karta, med rött färglagda områden, nämligen dels 827,55 kvadratmeter av stadsägoområdet nr 888, 21,40 kvadratmeter av stadsägan nr 898 E och 97,65 kvadratmeter av stadsägan nr 902, allt avsett att ingå i blivande tomten nr 12 i kvarteret Delfinen, dels ock 258,49 kvadratmeter av stadsägoområdet 887, 189,00 kvadratmeter av stadsägan nr 903 och 152,00 kvadratmeter av gamla Sundstavägen, allt avsett att ingå i blivande tomten nr 1 i kvarteret Flygfisken. Samtliga områden utgöra tillsammans 1546,00 kvadratmeter.

2:o) Johansson överlåter till staden dels stadsägan nr 905 om 177,06 kvadratmeter dels ock 707,66 kvadratmeter av stadsägan nr 1662, eller tillhoppa 884,72 kvadratmeter, varjämte Johansson till staden överlåter å stadsägan nr 1662 befintlig byggnad.

3:o) De av Johansson överlåtna stadsägorna skola gå i utbyte mot lika stor areal av de av staden till Johansson överlåtna områdena. För överskjutande mark erlägger Johansson ett belopp av Fyratusenåttahundrafemtiosex (4856) kronor 20 öre, i vilket belopp jämväl ingår ersättning för all gatumark utmed tomten nr 12 i kvarteret Delfinen och tomten nr 1 i kvarteret Flygfisken.

4:o) Tillträde av marken äger rum å ömse sidor den 1 april 1945, då Johansson har att till staden erlägga mellanavgiften 4856 kronor 20 öre; tillträde av den å stadsägan nr 1662 befintliga byggnaden sker den 1 september 1945 och skall byggnaden genom Johanssons försorg vara riven och bortförd senast den 1 oktober 1945.

5:o) De överlåtna områdena lämnas å ömse sidor fria från penninginteckningar.

6:o) Lagfartskostnaderna betalas av respektive markemottagare.

7:o) Parterna förbinda sig å ömse sidor tillhandahålla varandra för lagfarts vinnande nödiga handlingar.

8:o) Skatter och onera, som belöpa på tiden före tillträdesdagen, betalas av säljaren, för tiden därefter av köparen.

Av detta bytesavtal äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Karlstad den 29 november 1944.

På drätselkammarens vägnar:

AXEL KARLSSON.

HERMAN JOHANSSON.

Gustaf Palmér.

Egenhändiga namnteckningarna bevitna:

A. G. KARLSSON.

GUUDRUN RINMAN.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige godkänna det upprättade bytesavtalet.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Folkskolestyrelsens framställning angående uppförande av en nybyggnad vid Herrhagsskolan för nya toaletter m. m.

Till Karlstads stadsfullmäktige.

Under hänvisning till bifogade protokollsutdrag jämte därtill anslutna handlingar får folkskolestyrelsen härmed vördsamt hemställa att Stadsfull-

mäktige ville besluta att en byggnad å Herrhagsskolans gårdsplan i enlighet med det ingivna förslaget uppföres samt att erforderliga medel för detta ändamål beviljas.

Karlstad den 11 november 1944.

Å Folkskolestyrelsens vägnar:

J. SANDÉN.

Ordförande.

Axel Rydberg.

Utdrag ur Protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 7 november 1944.

§ 170.

Sedan utredning och förarbeten för erhållande av nya toiletter och för avhjälpande av i övrigt vid Herrhagsskolan förekommande brister blivit utförda, hade folkskolestyrelsen uppdragit åt dess byggnadskommitté att fullfölja det i ärendet påbörjade utredningsarbetet. Sedan byggnadskommittén på grund härav och dessutom i frågan till folkskolestyrelsen ingiven särskild framställning ånyo tagit ärendet under övervägande, hade kommittén beslutat att anföra följande:

"Under överläggningarna rörande förbättring av vissa förhållanden vid Herrhagsskolan har städse framhållits, att dessa förhållanden äro så intimt förbundna med frågan om uppförande av ett nytt skolhus å Norrstrand, att den ena av dessa frågor icke kan avgöras oberoende av den andra. Då en mycket stor del av de skolbarn, som äro bosatta inom Norrstrandsområdet, nu åtnjuta undervisning i Herrhagsskolan, har det gjorts gällande, att en skolbyggnad å Norrstrand skulle medföra en så stor avlastning vad avser barnantalet inom Herrhagsskolan, att denna senare skola icke skulle komma att kräva några ytterligare utrymmen eller att de, som vore erforderliga, skulle kunna efter vissa omändringsarbeten inrymmas inom den egentliga skolans murar. Denna åsikt skulle kunna anses riktig, därest de skolpliktiga barnens antal inom hela skoldistriktet framdeles icke kom att vara högre än för närvarande är fallet. Födelsestatistiken talar emellertid ett annat språk. För jämförelse be kommitterade få lämna en förteckning över antalet födda barn inom Karlstads stad under åren 1930—43 (anmärkas bör dock, att införlivning med Karlstads stad av Karlstads landsförsamling och vissa delar av Grava kommun ägde rum den 1 januari 1934, varigenom likväl endast de mindre skolorna vid Råtorp, Färjestad, Kroppkärr och Alsters bruk tillfördes skoldistriktet:

År 1930	256 barn	År 1937	357 barn
„ 1931	259 „	„ 1938	411 „
„ 1932	270 „	„ 1939	412 „
„ 1933	240 „	„ 1940	423 „
„ 1934	321 „	„ 1941	418 „
„ 1935	337 „	„ 1942	535 „
„ 1936	373 „	„ 1943	576 „

De barn, som åtnjuta undervisning inom stadens folkskolor äro, på några få undantag när, födda under åren 1931—37.

Vad angår Herrhagsskolan har verkställd undersökning givit vid handen att de barn, som äro födda år 1943 och bosatta inom stadsområdena Herrhagen, Lamberget, Tormestad och Örsholmen och naturligen böra få sin skolgång förlagd till Herrhagsskolan, och vilka

år 1950 skola börja sin skolgång, till antalet äro så många, att enbart de komma att med nuvarande skolorganisation bilda så många klassavdelningar, att Herrhagsskolans alla lärosalar därför måste tagas i anspråk. Det förtjänar också anföras, att det nu pågående arbetet inom 1940 års skolutredning och därav följande beslut eventuellt kan komma att medföra, att övergång från folkskola till högre skolor kommer att ske, icke såsom nu i regeln är fallet efter genomgången fjärde folkskoleklass, utan efter avslutad sjätte klass i folkskolan, ävensom att en obligatorisk åttonde folkskoleklass kommer att inrättas, vilket allt kommer att medföra stegrat behov av skollokaler.

Av allt detta framgår tydligt och klart, dels att planering av ett nytt skolhus å Norrstrand snarast bör påbörjas, och dels, vilket i förevarande fall skulle bevisas, att alla Herrhagsskolans nuvarande undervisningslokaler fortfarande äro väl behöfliga för sitt ändamål och icke tåla något som helst intrång vare sig för anordning av sanitära anläggningar eller för något annat.

Sedan länge ha planer varit å bane att söka åstadkomma en förbättring av toilettförhållandena vid Herrhagsskolan. Skolbarnens därstädes nu befintliga toletter kunna icke sägas fylla de anspråk på hygien, som numera rimligtvis böra uppställas på sanitära anordningar av detta slag inom en större skolbyggnad. Förslag ha framkommit om att inom det egentliga skolhuset söka åstadkomma toletter för skolbarnen, men dels äro möjligheterna härför mycket ogynnsamma, och dels medger icke skolans övriga förhållanden, i enlighet med vad ovan anförts, någon reducering av dess utrymmen, utan att andra skapas i dess ställe. Den enda godtagbara lösningen synes därför vara, att nya toletter för skolbarnen anordnas vid Herrhagsskolan i, såsom nu är fallet, fristående byggnad å skolans gårdsplan.

Sedan undervisningsplanen för rikets folkskolor i full utsträckning tillämpats vid folkskolorna inom staden, ha möjligheterna att i överensstämmelse härmed tillgodose undervisningen i gymnastik och att sörja för skolbarnens fysiska fostran varit föga gynnsamma. Klagomål från skolans lärare ha mycket ofta försports, och redan innan obligatorisk sjukklassig folkskolekurs infördes, meddelade förste gymnastikkonsulenten hos Kungl. Skolöverstyrelsen i skrivelse till folkskolestyrelsen, att 'de till buds stående lokaler medgiva icke att undervisningen i gymnastik med lek och idrott bedrives enligt undervisningsplanens bestämmelser'. Enligt den för Karlstads folkskolor gällande läroplanen skall undervisning i gymnastik med lek och idrott med det antal klassavdelningar, som under innevarande läsår äro förlagda till Herrhagsskolan, meddelas under sammanlagt 71 lektionstimmar pr vecka. Med sex lektioner varje dag blir det endast möjligt att disponera ifrågavarande gymnastiksal under 36 veckotimmar. Att likväl undervisningen i gymnastik kunnat uppehållas har varit och är fortfarande möjligt endast genom att i stor utsträckning två klassavdelningar fått bilda en gymnastikavdelning, samt genom att samtliga småskoleklasser och någon klass ur den egentliga folkskolan fått sin gymnastikundervisning förlagd till skolans högtidssal. Men att bilda gymnastikavdelningar på 60—70 barn och meddela undervisning i skolans hörsal, där inga egentliga gymnastikredskap finnas, låter sig i undervisningens eget intresse icke annat än som provisorium göra och kommer helt säkert icke utan anmärkning från folkskolans överordnade myndigheter att få fortsätta, sedan de yttre förhållandena medge en ändamålsenligare anordning. Anföras kan ock, att det ligger inom möjligheternas gränser, att det ökade intresset för skolans hälsovård och omsorgen om skolbarnens fysiska fostran kommer att medföra, att undervisningen i gymnastik än ytterligare kommer att ökas. Det torde därför vara tydligt ådagalagt, att vid Herrhagsskolan finnes ett trängande behov av ytterligare en gymnastiksal.

Ett annat krav, som under de senare åren ytterligare aktualiserats, är det som avser särskilda barnbespisingningslokaler. Inga nya och större skolbyggnader uppföras numera,

utan att detta behov blir tillgodosett. Hela den socialpedagogiska anordning, som innefattas i skolbarnsbespisning, har ursprungligen tillkommit på de lokala skolmyndigheternas initiativ, och kostnaderna ha helt bestritts av kommunerna. Från och med läsåret 1942—43 har emellertid skolbarnsbespisningen så tillvida blivit en statens angelägenhet, som bidrag ur statsmedel från och med nämnda tid kan erhållas jämväl till skoldistrikt i stad, varvid staten dock icke underlåtit att uppställa vissa villkor för erhållande av ifrågavarande anslag. Ett sådant villkor är, att vid rekvisition av statsbidrag skall fogas intyg av tjänsteläkare, att denna ur sanitär synpunkt godkänt lokal samt övriga anstalter och anordningar för bespisningen, jämte intyg av hälsovårdsnämnden i kommunen, att nämnden övervakat, att bespisningen skett i enlighet med i utfärdad kungörelse meddelade föreskrifter. Vid den kontroll, som i överensstämmelse härmed ägt rum, har vederbörande tjänsteläkare redan anmärkt på de hygieniska förhållandena, som i samband med skolbarnsbespisningen råda vid Herrhagsskolan. Vid denna skola finnas nämligen härför inga särskilda lokaler, utan bespisningen har försiggått dels i den utrymda vaktmästarebostaden, till vilken barnen endast kunna komma genom att passera den lokal, vari maten tillagas, dels ock i skolkökets matsal samt i korridorer, för tidigare uppvärmningssystem använd värmekammare eller t. o. m. i skolans lärosalar. Skulle en ökad bespisningsfrekvens uppstå, eller skulle en förbättring av kosthållet och därav betingad mera omfattande anordning för matens tillagning bli beslutad, varom utredning redan pågår, så ligger det utanför skolans förmåga att uppfylla de krav vad utrymmen och hygieniska fordringar angå, som härav med nödvändighet måste bli en följd. Det torde vara allmänt bekant, att mycket omfattande åtgärder för en avsevärd förbättring av skolbarnsbespisning inom hela vårt land för några år sedan av statliga myndigheter planerats, men att kristiden med dess livsmedelknapphet synes vara orsaken till, att dessa planer ännu icke antagit mera fast form. De anförda förhållandena ge alltså vid handen, att åtgärder böra vidtagas för att tillförsäkra skolbarnen vid Herrhagsskolan tillräckliga och hygieniska bespisningslokaler.

De sålunda förefintliga bristerna vid Herrhagsskolan skulle på ett rationellt sätt kunna lösas, om det av stadsarkitekten för detta ändamål uppgjorda ritningsförslaget komme till utförande. Detta förslag innebär, att Herrhagsskolans nuvarande tre gosslöjdsalar inredas till bespisningslokaler, där minst 200 barn samtidigt skulle kunna erhålla bespisning. För bespisningen erforderligt köksutrymme skulle kunna erhållas i en intill slöjdsalarna befintlig värmekammare, som numera icke användes för sitt ursprungliga ändamål. I särskild byggnad å skolans gårdsplan skulle i stället för den nuvarande mycket skrymmande och olämpliga ekonomibyggnaden kunna inredas toletter för skolbarnen, en mindre gymnastiksal samt lokaler för gossarnas slöjdundervisning ävensom för slöjdundervisningen behövliga bilokaler, vilka nu nästan helt saknas, samt för skolan i sin helhet nödvändiga ekonomiutrymmen. Alla för barnens undervisning behövliga lokaler inom Herrhagsskolan skulle därmed på en gång erhållas och de socialpedagogiska och hygieniska anordningarna bli väl tillgodosedda vid denna stadens största skolbyggnad.

Statsbidrag för den del av byggnaden, som utgöres av gymnastik- och slöjdlokalerna, torde kunna erhållas.

Att lokalförhållandena även vid Herrhagsskolan vidlåda brister framgår dessutom också av de enrningar, som av stadsrevisionen i berättelse av den 7 juni 1944 blivit gjorda, varvid revisionen anför: 'Vid besöken i skolorna fäste sig revisionen särskilt för de otillfredsställande toalettanordningarna vid Tjäder- och Herrhagsskolorna samt de otillräckliga lokalerna för trä- och metallslöjden. Revisionen finner det för sin del vara en angelägenhet av vikt, att en genomgripande förbättring härutinnan snarast kommer till stånd'.

De större skolbyggnadsarbeten, som för folkskolornas vidkommande närmast böra komma till utförande, omfatta en ny skolbyggnad å Norrstrand, en ny skolbyggnad i Tjäderskolans ställe å Kvarnberget samt ovan omnämnda byggnad å Herrhagsskolans gårdsplan. Utan att dessa byggnadsföretag bringas till utförande blir det icke möjligt att om 5 å 6 år med de lokalmöjligheter, som nu stå till folkskolornas förfogande, bereda plats för alla de klassavdelningar, vilka som följd av barnantalets storlek då måste med nödvändighet upprättas, eller att sörja för de socialpedagogiska anordningar, som numera pläga vara förbundna med folkskolorna.

Av de nämnda tre större byggnadsarbetena befinna sig planerna på nya skolhus å Norrstrand och å Kvarnberget under utredning, men på grund av den rundliga tid, handläggningen av dylika ärenden bruka kräva, kan tidpunkten för planernas förverkligande icke med bestämdhet förutses.

Vad angår uppförandet av en byggnad på Herrhagsskolans gårdsplan är emellertid det förberedande arbetet härmed avslutat, och åtgärder för dess förverkligande böra snarast vidtagas."

Sedan yttrande begärts av statens folkskolinspektör, skolläkaren, dennes vikarie och förste gymnastikkonsulenten i Kungl. Skolöverstyrelsen hade följande skrivelser inkommit:

"Till Folkskolestyrelsen i Karlstads skoldistrikt.

Sedan jag vid inspektionsförrättning å Herrhagsskolan funnit, dels att de nu tillgängliga utrymmen för undervisning i gymnastik äro otillräckliga och de för skolan avsedda toalettanordningarna mycket otillfredsställande, dels att biutrymmen för slöjd-undervisningen äro alltför knappa samt att tillräckliga utrymmen för skolbarnsbespisningen fattas, får jag härigenom hos Folkskolestyrelsen förorda åtgärder för berörda bristers avhjälpande så snart ske kan.

Tillika får jag framhålla, att intet synes vara att erinra, för den händelse det finnes lämpligt att utnyttja den nuvarande ekonomibyggnadens tomt vid tillgodoseendet av det byggnadsbehov, som nu är i fråga.

Karlstad den 5 november 1944.

EINAR ATTERFORS."

"Till Karlstads folkskolestyrelse.

I egenskap av skolläkare vid Karlstads folkskolor har undertecknad i slutet av vårterminen och början av höstterminen 1944 företagit hygien-inspektion av förhållandena vid Herrhagsskolan. Inspektionen gällde därvid närmast lokaler och anordningar för skolbarnsbespisning och gymnastik samt pissoarer och avträden.

Lokaler och anordningar för skolbarnsbespisning. Några särskilda lokaler för detta ändamål ha ej funnits utan skolbarnsbespisningen har provisoriskt fått anordnas i överblivna utrymmen. De lokalteter, som nu disponeras — en tom vaktmästarebostad, skolkökets matsal, en överbliven värmekammare eller rent av korridorer och klassrum — fylla icke elementära fordringar. Framför allt den anordningen att maten tillagas i vaktmästarebostadens kök, som samtidigt får tjäna som genomgångsrum för alla barn, som skola in och ut till den innanför belägna matsalen, måste betecknas som ur hygienisk synpunkt icke försvarlig. Frånsett svårigheten, för att inte säga omöjligheten, att hålla snyggt i ett kök, där massvis med barn skola ränna fram och tillbaka med smutsiga skor etc., innebär arrangemanget uppenbara risker för uppkomsten av smittosjukdomar, som spridas med födan. Därtill kommer att det pedagogiska moment, som ligger i att barnen få vänja sig vid renlighet och ordning vid måltiderna helt bortfaller eller t. o. m. förbyts i sin motsats.

Jämlikt gällande författningar för utflyendet av statsbidrag till skolbarnsbespisningar har undertecknad i egenskap av skolläkare att utfärda intyg om lokalernas tjänlighet för sitt ändamål. Därest förhållandena i fortsättningen förbli oförändrade och någon bättring icke stülles i utsikt inom rimlig tid, kan det icke anses stå i överensstämmelse med en läkares tjänstemannaansvar att utfärda ett sådant intyg.

Gymnastiklokaler. Den gymnastikbyggnad, som finnes vid Herrhagsskolan, kan icke göras till föremål för några egentliga erinringar. Emellertid tillgodoser denna gymnastiklokal endast ungefär halva behovet om man tar hänsyn till det antal barn, som där skola få sin gymnastikundervisning. Att samtidigt undervisa 2 klasser, innebär icke bara pedagogiska, utan även bestämda hygieniska olägenheter. Behovet av en ny gymnastiklokal, som komplement till den redan befintliga, kan sålunda ur läkarsynpunkt livligt tillstyrkas.

Pissoarer och avträden. De pissoarer och avträden, som finnas vid Herrhagsskolan, äro i stort sett desamma, som då skolan byggdes någon gång i början av detta århundrade, vilket torde tala sitt tydliga språk om deras nivå i jämförelse med nutida krav på skolhygien. Det förhållandet att bara torrklosetter finnas vid en skola med ett så stort barnantal, som vid Herrhagsskolan, måste i och för sig betecknas som olämpligt. Därtill kommer, att lokalerna äro helt förslitna med halvruvtna väggar, urgröpt golv o. s. v. Samma gäller även om pissoarerna, där det ständigt tycks råda en stank av stillastående, ruttande urin, vilken icke kan avlägsnas på grund av själva det skick i vilket lokaliteten befinner sig.

De toalettanordningar, som finnas vid Herrhagsskolan, befinna sig tydligen i det skick, som står det rena snusket och förfallet nära.

Slutsatser. De hygieniska anordningar, som finnas vid Herrhagsskolan, äro sålunda långt ifrån tillfredsställande och vad beträffar pissoarer och avträden direkt förkastliga. Dessa omständigheter, som skulle vara klandervärda i fråga om vanlig bebyggelse, framstå nära nog skandalösa när det gäller en allmän institution, som därtill har att vänta det uppväxande släktet vid ordning och hygien.

I egenskap av skolläkare med ansvar för den hygieniska standarden vid Herrhagsskolan, ser jag mig därför nödsakad att icke blott tillstyrka utan direkt kräva en annan tingens ordning. Det projekt till nybyggnad av lokaler för bl. a. skolbarnsbespisning, gymnastik och toaletter, som framlagts av folkskolestyrelsens byggnadskommitté, kan därför ur läkarsynpunkt varmt förordas. Den enda anmärkningen, som man ur läkarsynpunkt skulle kunna göra mot ritningarna synes mig vara, att pojknarnas pissoar borde ha sin särskilda ingång och icke så som föreslagits att avträdet i viss mån blir genomgångsrum för pojknarna när de skola ut och in från pissoaren.

Karlstad den 2/11 1944.

GUSTAF JONSSON.
Skolläkare."

"Till Folkskolestyrelsen i Karlstad.

Med anledning av förrättade inspektioner får jag framhålla följande önskemål:

II. Beträffande lokalfrågan.

Det är nödvändigt att förbättra undervisningsmöjligheterna i gymnastik vid Herrhagsskolan. Att sammanslå tvenne klasser till en gymnastikavdelning är synnerligen olämpligt och måste betraktas som ett beklagligt provisorium, som snarast bör avhjälpas.

Att förlägga sådan undervisning med 2 klasser samtidigt till högtidssalen, som saknar erforderliga redskap, omklädningsrum m. m., kan icke godkännas annat än för kortare tid.

Jag får därför hemställa, att folkskolestyrelsen måtte besluta ingå till stadsfullmäktige med begäran om utredning och anslag till uppförande av ytterligare en gymnastiksal till Herrhagsskolan, när byggnadstillstånd kan erhållas, samt modernisering snarast av den nuvarande lokalen enligt av mig förut lämnade anvisningar.

Stockholm den 7 oktober 1944.

AXEL BERG von LINDE.
Förste gymnastikkonsulent."

På anmodan hade stadsarkitekten utarbetat ritningar till ifrågavarande byggnad och härför uppgjort följande beskrivning:

"Beskrivning till nybyggnad för Herrhagsskolan i Karlstad.

Grundbotten består av plinno.

Grundplattor och grundmurar utföras av betong.

Yttergrundmurarna isoleras å insidan med 15 cm. högporös gasbetong.

Ytterväggar utföras av 1½ stens tegel, som kalkputsas å båda sidor. Därest tegel icke skulle kunna anskaffas utföras ytterväggarna av 25 cm. siporex eller gasbetong.

Sockel av cementputs.

Yttertak av enkupigt taktegel.

Bärande mellanväggar av 1 stens tegel.

Övriga tunnare mellanväggar av gasbetongplattor.

Bjälklagen utföras av armerad betong.

I träslöjdssalar med tillhörande utrymmen läggs golv av trä å reglar. I gymnastiksalen utföras golv av dubbla lager furubröder med pappmellanlägg. I toletter och duschrums golvplattor, i omklädningsrum och torkrum asfaltplattor, i korridorer och trappor kalksten. I övriga källarutrymmen stålslipad cement.

Centralvärmeanläggning från pannrummet i gamla skolbyggnaden. Evakueringen skall utföras självverkande utom från omklädningsrum, tork- och duschrums, som förses med mekanisk evakuering.

Målning: alla väggar och tak kalkfärgas utom i omklädningsrum och duschrums samt toletter där väggar oljemålas. Väggarna i tolettavdelningen beklädas med kakelplattor.

Byggnaden har preliminärt kostnadsberäknats till kronor 290,000:—. Redskap för gymnastik och slöjdssalar samt möbler och gardiner äro icke inräknade.

Karlstad i stadsarkitektkontoret den 23 oktober 1944.

OLLE LAGERGREN."

I anledning av vad som sålunda befunnits konstaterat och utrett, hade styrelsens byggnadskommitté under enträget framhållande av, att åtgärder för tillgodoseende av folkskolornas lokalbehov snarast måste på grund av den starka barnökningen inom staden vidtagas, enhälligt beslutat föreslå folkskolestyrelsen att hos stadsfullmäktige göra hemställan om, att fullmäktige ville besluta, att en byggnad i huvudsaklig överensstämmelse med av stadsarkitekten den 23 oktober 1944 uppgjort ritningsförslag måtte komma till utförande, samt att erforderliga medel för detta ändamål bleve beviljade.

Under framhållande av att folkskolestyrelsen ämnar, så snart det pågående utredningsarbetet hunnit avslutas, hos stadsfullmäktige inkomma med förslag till dels en ny skolbyggnad å Kvarnberget i Tjäderskolans ställe dels ock till en ny skolbyggnad å Norrstrand, beslöt nu styrelsen att bifalla vad dess byggnadskommitté i förevarande ärende föreslagit.

Till protokollet anhöll ledamoten Strandlund att få anteckna följande reservation:

"Såsom reservant mot folkskolestyrelsens beslut den 7 november 1944 angående nybyggnad å Herrhagsskolans tomt för toaletter, slöjdsalar m. m. får jag härmed motivera denna min reservation.

Enligt mitt yrkande skulle de projekterade arbetena utföras i två etapper. Den första etappen, omfattande sanitetsanläggningar samt de övriga lokaler som inrymmas i västra halvan av byggnadsprojektet anser jag bör komma till utförande omedelbart, emedan behovet av bättre hygieniska förhållanden är odisputabelt. Genom att låta andra etappen, således resten av byggnadsprojektet, anstå tillsvidare skulle för denna erforderligt, betydande kapital kunna användas till det mycket viktigare ändamålet att anskaffa skollokaler å Norrstrandsområdet.

Karlstad den 8 november 1944.

L. J. STRANDLUND."

Som ovan.

In fidem:
AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1944.

§ 1074.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en framställning från folkskolestyrelsen angående uppförande av en byggnad å Herrhagsskolans gårdsplan "för erhållande av nya toaletter och för avhjälpande av i övrigt vid Herrhagsskolan förekommande brister".

Vid folkskolestyrelsens framställning fogade bilagor, innefattande yttranden av dels statens folkskoleinspektör dels ordinarie och tjänsteförrättande skolläkarna dels förste gymnastikkonsulenten A. Berg von Linde dels ock beskrivning rörande ifrågavarande nybyggnad föredrogs. Därjämte föredrogs en vid folkskolestyrelsens protokoll fogad reservation av herr L. J. Strandlund, utmynnande i att de planerade nybyggnadsarbetena vid Herrhagsskolan borde kunna utföras i två etapper, den ena omedelbart för tillgodoseende av de sanitära kraven och den andra framdeles vid lämplig tidpunkt.

I ärendet hade lokalkommittén avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos lokalkommittén i Karlstad den 30 november 1944.

§ 17.

Föredrogs inkommet utdrag av protokoll, hållet hos folkskolestyrelsen den 7 november 1944, § 170, angående uppförande av en byggnad å Herrhagsskolans gårdsplan för erhållande av nya toaletter och för avhjälpande av i övrigt vid Herrhagsskolan förekommande brister.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder folkskolinspektören framhöll nödvändigheten av att ifrågavarande tillbyggnad för toalettanordningar m. m. vid Herrhagsskolan snarast möjligt komme till stånd. På de senaste 38 åren hade ingen ändring vidtagits beträffande toalettanordningarna vid Herrhagsskolan. Såväl vederbörande skolläkare som statens folkskolinspektör hade tillstyrkt det nu föreliggande för-

slaget. Folkskollnspektören framhöll, att beträffande anordningar för toaletterna statsbidrag icke kunde påräknas.

Sedan jämväl herrar Österberg och Elof Larsson tillstyrkt bifall till framställningen, beslöt lokalkommittén utan meningsskiljaktighet för sin del tillstyrka bifall till folkskolestyrelsens nu föreliggande förslag angående uppförande av en särskild byggnad å Herrhagsskolans gårdsplan för toalettanordningar m. m.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR."

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder herr Lundberg förklarade sig instämma i den av herr Strandlund anförda reservationen. En nybyggnad för toaletterna vore oundgängligen nödvändig. Stadens nyligen framlagda, omfattande nybyggnadsprogram gäve anledning till återhållsamhet, där så kunde ske. De ifrågavarande arbetena borde, i enlighet med herr Strandlunds förslag mycket väl kunna utföras i två etapper.

På fråga förklarade *stadsarkitekten*, att ett bifall till reservanternas förslag kunde beräknas innebära en besparing med omkring en tredjedel av kostnaderna.

Herr *Sjöstedt* yrkade, med instämmande av herr *Dahlin*, bifall till folkskolestyrelsens förslag i ärendet.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till folkskolestyrelsens förslag och sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av en nybyggnad å Herrhagsskolans gårdsplan för nya toaletter m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar bevilja ett belopp av 290,000 kronor;

att medel till bestridande av kostnaderna skola utgå av tillgängliga medel i 1945 års stat eller, om sådana icke finnas, genom upptagande av ett 25-årigt amorteringslån; samt

att frågan om upptagande av lån för ändamålet och om lånebeloppets storlek skall anstå i avvaktan på närmare förslag av drätselkammaren, sedan bokslutet för år 1944 framlagts samt närmare kostnadsberäkningar uppgjorts för ifrågavarande nybyggnad.

Mot drätselkammarens nu fattade beslut reserverade sig herr Lundberg till förmån för bifall till herr Strandlunds ovan nämnda reservation i ärendet.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Förslag angående uppförande av en nybyggnad för yrkes- skolornas räkning.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då 1918 års yrkeskolstadga kom till som ett uttryck för riksdagens beslut om förbättrad yrkesundervisning, hade den föregåtts av årlånga diskussioner. En av de starkaste motiveringarna för ett beslut i positiv riktning var sannolikt den, att statsmakterna beträffande utbildningsmöjligheter i långt mindre grad sörjt för den ungdom, som ville ägna sig åt praktiska yrken, än för den, som valde de s. k. intellektuella.

Efter år 1918 följde också i synnerhet i städerna en utveckling av yrkeskolväsendet, som dock blev ganska ojämn på grund av att statsmakterna lagt beslutanderätten och en stor del av kostnaderna på kommunerna. I de flesta städer och större samhällen uppstodo lärlingskolor med övervägande teoretisk undervisning, i vissa fall kompletterad med manuella övningar. Bäst blevo dessa senare tillgodosedda vid verkstadsskolorna, som nu finnas i de flesta städer av Karlstads storleksordning. I dessa senare skolor, där ej verkstadsskolor inrättats, har dock verkstadsarbete införts som ett centralt ämne i s. k. lärlingskurser, som vanligen omfatta ett eller högst två teoretiska ämnen utom det centrala manuella. Bland städer med invånarantal överstigande tjugo tusen, i vars yrkesskolor verkstadsarbete på det ena eller andra här angivna sättet förekommer, synes Karlstad ligga sist beträffande så väl kursernas som arbetstimmarnas antal.

Ännu ogynnsammare blir vår stads ställning, om man vid jämförelsen tar hänsyn till beskaffenheten av de lokaler och deras inredning, vari det praktiska arbetet i yrkesskolan framlever sin blygsamma tillvaro. Under stora svårigheter upprätthålles verkstadsarbete för snickare och för metallarbetare i slöjdlokaler, som yrkesskolan får låna av folkskolan. Självfallet äro dessa ej rustade för undervisning av vuxna elever, vartill kommer, att arbete där kan förekomma för yrkesskolan endast å de tider, då folkskolan ej behöver lokalerna för sina elever. Varje yrkesskolans elev får där endast tre timmars undervisning i veckan, emedan lokalerna ej medgiva vidlyftigare arbeten. Det torde befinnas anmärkningsvärt, att i hela Karlstad finnes ett enda rum för undervisning i mekaniskt verkstadsarbete, och dess enda maskinutrustning är en svarv och en horrmaskin. Och dock representera mekaniska verkstäder stadens största yrkesområde. I stadens enda lokaler för undervisning i träarbete, nämligen folkskolans slöjdlokaler, finnes ingen enda arbetsmaskin. Ingen av hyvelbänkarna där har dimensioner, som passa för en vuxen arbetare. För ynglingar, som vilja utbildas till bilmekaniker, elektriker eller målare, samtliga motsvarande för staden viktiga yrkesområden, finnas inga utbildningsanstalter inom staden.

Som en av tidsläget givna motivering för snara åtgärder med den praktiska utbildningens ordnande bör framhållas sannolikheten av en utbredd arbetslöshet efter kriget. Det har på senare tid inom och utom landet utbildats den åsikten, att under fallande konjunkturen är bästa tiden att giva yrkesutbildning åt största antalet individer för erhållande av potentiella kraftskikt, färdiga att tagas i anspråk, då arbetslösheten släpper, en åtgärd, som är gynnsamt dubbelverkande, i det att samtidigt sysselsättning beredes arbetslösa under nedgångstiden.

Karlstads skolor för yrkesundervisning har innevarande arbetsår 430 elever. Skolans utveckling från dess början år 1920 framgår av följande femårsperiodiska uppgifter: elevantalet var år 1920 = 51, år 1925 = 124, år 1930 = 201, år 1935 = 360 och år 1940 = 400. Dessa siffror och ett närmare studium av deras fördelning på olika yrkesavdelningar visa, att skolan mötes med stort förtroende överallt, där den kan erbjuda goda utbildningsvillkor. Lärarnas arbete, stimulerat av elevernas arbetsiver, har präglats av uppoffrande framåtanda. Men i fråga om möjligheten att införa eleverna i modern teknik och moderna arbetsmetoder står skolan beträffande de manliga lärjungarna på samma ståndpunkt som vid seklets början eller tidigare under den gamla aftonskolans tid.

Beträffande de årliga driftkostnaderna för yrkesskolorna kan meddelas att staten lämnar bidrag med intill två tredjedelar av lärarelöner samt hälften av kostnaderna för verktyg, maskiner och förbrukningsmaterieil. För lokaler och fast inredning få kommunerna, som äro skolans ägare, ensamma bära kostnaden. Vissa städer av Karlstads storlek uppbära numera ett årligt statsbidrag av trettio till fyrtio tusen kronor för sina yrkesskolor. För Karlstad uppgår motsvarande summa till omkring nio tusen kronor, vilket kan tjäna som en måttstock på den ringa utvecklingen av dess yrkeskolväsen.

För att tillmötesgå den manliga ungdomens för varje år stegrade önskan om förbättrade utbildningsmöjligheter i praktiska yrken får styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning under hänvisning till här framlagd motivering för stadsfullmäktige framlägga en plan till uppförande av en nybyggnad inom samma tomtområde, där yrkesskolans lokaler nu äro belägna i kvarteret Älgen. Enligt denna plan, som framgår av bilagd ritning, utförd av stadsarkitekt O. Lagergren, skulle byggnaden uppföras i tre våningar, varav den första och andra skulle inrymma verkstadslokaler för respektive metallarbetare och snickare och den översta delas på lokaler för yrkesmålning i ena hälften och för elektriker i den andra hälften. Lokaler-na för yrkesmålning kunna, emedan de finge obetydlig fast inredning, lätt ändras för annat yrke, som eventuellt komme att alternera därmed. Nedersta våningen är avsedd att kunna rymma en svetsningsavdelning för så väl elektrisk som gassvetsning jämte avdelningen för mekaniskt verkstadsarbete.

I denna byggnad skulle i vardera av nu nämnda fem avdelningar kunna undervisvas 16—18 elever. Sammanlagt komme således omkring 90 elever att kunna samtidigt sysselsättas. Sedan beror det på grundligheten i utbildningen, om flera elevgrupper i samma yrkesgrupp skola växla med varandra under veckans olika dagar, om en grupp skall ha dagundervisning och en annan kvällsundervisning, eller om en grupp skall under en viss längre tid ensam disponera den lokal, som avsetts för ifrågavarande yrke.

Hela byggnaden har kostnadsberäknats till 200,000 kronor.

Om nybyggnad av något slag på grund av tidsläget över huvud taget nu icke kan igångsättas, måste styrelsen böja sig för ett sådant faktum. Men i annat fall håller styrelsen före, att verkstadslokaler för yrkesskolan böra ha företrädesrätt. Andra institutioner och organisationer kunna vara trångbodda och på grund därav erfara svårighet vid verkställandet av sig anförtrodda uppgifter. Men yrkesskolan är hemlös, i totalt avsaknad av egna arbetslokaler och arbetsmöjligheter beträffande praktisk utbildning av

manlig ungdom. Med beklämning måste skolan avvisa ideligen upprepade krav från denna ungdom på kurser för svetsning av olika slag, för smide, för elektrotekniska arbeten, för målning — så väl vanlig målning som dekorationsmålning — och framför allt i grundläggande kvalificerat verkstadsarbete i metall och trä.

Styrelsen får därför hos stadsfullmäktige värdsamt anhålla, att fullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att låta uppföra en byggnad för verkstadsarbete åt stadens yrkesskolor i huvudsaklig överensstämmelse med bifogade ritningar.

Karlstad den 11 oktober 1941.

Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning:

ERNST STRANDMAN.

Ordförande.

Hj. Bystedt.

Sekreterare.

Skolans rektor.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning har tidigare insänt en den 11 oktober 1941 daterad anhållan till Stadsfullmäktige om uppförande av en byggnad för verkstadsarbete åt yrkesskolorna. Då denna fråga ännu kvarstår olöst men skolans lokalbrist med varje år blir allt svårare att bemästra, får styrelsen härmed insända en förnyad anhållan i denna sak.

På grund av de erfarenheter, som vunnits under senaste år, varom styrelsen inhämtat kännedom dels genom personligt besök vid landets ledande yrkesskolor, dels genom byggnadsplanens granskning av den byråchef inom Kungl. Överstyrelsen för yrkesutbildning, som senare inom Överstyrelsen har ett föredraga ärendet om de blivande lokalernas godkännande, och av en expert, som deltagit i planeringen av Statens centrala verkstadsskolor, ha vissa ändringar vidtagits å de ritningar över den planerade byggnaden, som år 1941 bifogades den då till Stadsfullmäktige ingivna anhållan. Dessa ändringar innebära dock ingen utökning av de uppgifter, byggnaden avsetts för, och byggnadens omfång och byggnadssätt ha endast obetydligt ändrats. Till följd av det allmänna prisläget måste dock kostnaderna nu kalkyleras högre. Den år 1941 beräknade kostnaden 200,000 kronor, som erhöles efter beräkningar utförda av större firmor i staden inom byggnads-, värme- och sanitets- samt elektriska installationsfacket, har nu ansetts böra höjas med 40 %, varjämte en något ökad kostnad nu tillkommer på grund av pannrummets förläggning till en källare under huset. På grund härav beräknas byggnaden, om den uppföres under år 1945, komma att kosta 300,000 kronor.

En utförlig kostnadsberäkning av alla detaljer har ansetts lämpligen böra uppskjutas till tiden efter det Stadsfullmäktige fattat principbeslut i frågan på grund dels av det nuvarande prislägets labilitet, dels av hopade göromål på stadsarkitektkontoret nu vid årets slut. Det anses, att den verkliga byggnadskostnaden under år 1945 med samma sannolikhet kan komma att ligga något under som något över 300,000 kronor.

Med stöd av vad här anförts får styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning härmed hos Stadsfullmäktige värdsamt anhålla dels om uppförande under år 1945 av en byggnad för verkstadsarbete åt yrkesskolan

i kvarteret Älgen enligt här bifogade ritningar och dels anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för detta ändamål anvisa ett förslagsanslag av tre hundra tusen (300,000) kronor.

Karlstad den 28 november 1944.

Enligt styrelsens uppdrag:

ERNST STRANDMAN.

Styrelsens ordförande.

Hj. Bystedt.

Skolans rektor.

Styrelsens sekreterare.

Utdrag ur Protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 3 november 1942.

§ 120.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 16 oktober 1941 för yttrande till folkskolestyrelsen överlämnat en från styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning inkommen framställning om att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt drätselkammaren att för en beräknad kostnad 200,000 kronor låta uppföra en byggnad för verkstadsarbete åt stadens yrkesskolor i huvudsaklig överensstämmelse med av stadsarkitekten uppgjorda ritningar, hade folkskolestyrelsens byggnadskommitté föreslagit styrelsen att som sådant yttrande anföra, att, enär nämnda byggnadsföretag icke inverkar på folkskolornas lokalbehov, folkskolestyrelsen saknar anledning att taga någon ställning till frågan.

Folkskolestyrelsen beslöt i enlighet med byggnadskommitterades sålunda avgivna förslag.

Som ovan.

In fidem:

AXEL RYDBORG.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 4 december 1944.

§ 1073.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 3 juli 1944, § 602, bordlagda ärendet angående framställning från styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning om medel till uppförande av en nybyggnad för yrkesskolans räkning i huvudsaklig överensstämmelse med av stadsarkitekten uppgjorda ritningar.

Från ovannämnda styrelse hade inkommit en förnyad framställning av den 28 november 1944, enligt vilken kostnaderna för en nybyggnad för yrkesskolorna — med hänsyn till den stegring av byggnadskostnaderna, som inträffat, sedan styrelsens den 11 oktober 1941 daterade framställning ingavs — beräknades till 300,000 kronor i stället för till 200,000 kronor.

I ärendet hade lokalkommittén avgivit följande yttrande:

”Utdrag av protokoll, hållet hos lokalkommittén i Karlstad den 30 november 1944.

§ 18.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 28 november 1944 hade styrelsen för Karlstads skolor för yrkesundervisning hemställt att för 'ett förslagsanslag' på 300,000 kronor få uppföra en nybyggnad för yrkesskolorna i kvarteret Älgen i huvudsaklig överensstämmelse med vid skrivelsen fogade ritningar.

Stadsarkitekten framhöll, att de smärre ändringar ifråga om ritningarna, som kunde förekomma, icke komme att påverka kostnadsberäkningarna i fördyrande riktning. Lokalkommittén kunde därför, om kommittén så önskade, hos stadsfullmäktige tillstyrka, att den ifrågavarande byggnaden komme till utförande i huvudsaklig överensstämmelse med de nu föreliggande ritningarna.

Herr Elof Larsson framställde det yrkandet att kommittén skulle förorda, att den ifrågavarande nybyggnaden för yrkesskolorna placerades på lämplig plats vid Drottninggats förlängning. Byggnaden borde icke ligga i gatulinjen utan förses med en liten förgård mellan byggnaden och gatan.

Gent emot herr Elof Larsson framhöll stadsarkitekten, att man velat reservera det av herr Larsson omnämnda området vid Drottninggatan för en blivande yrkesbestämd högre folkskola, vars skolsalar behövde söderläge. Byggnadsplatsen vid Drottninggatan, som hade en sträckning av cirka 100 meter utefter denna gata, skulle icke bliva rationellt utnyttjad av nu ifrågavarande byggnad för yrkesskolorna. Platsen kunde dessutom icke bebyggas förrän V. militärbefälsstabens barackbyggnader på platsen borttagits.

Sedan herrar Arvid Johansson och Österberg tillstyrkt uppförande av den ifrågasatta nybyggnaden på den föreslagna platsen i kvarteret Älgen, beslöto kommitterade tillstyrka uppförande snarast möjligt av en nybyggnad för yrkesskolorna på den föreslagna platsen i kvarteret Älgen i huvudsaklig överensstämmelse med nu föreliggande ritningar.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.”

Drätselkammaren beslöt efter diskussion för sin del enhälligt tillstyrka, att en nybyggnad för yrkesskolorna snarast möjligt komme till utförande i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande, av stadsarkitekten uppgjorda ritningar. Drätselkammaren beslöt sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av en nybyggnad för yrkesskolorna i kvarteret Älgen i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar bevilja ett belopp av 300,000 kronor;

att medel till bestridande av kostnaderna skola utgå av tillgängliga medel i 1945 års stat eller, om sådana icke finnas, genom upptagande av ett 25-årigt amorteringslån; samt

att frågan om upptagande av lån för ändamålet och om lånebeloppets storlek skall anstå i avvaktan på närmare förslag av drätselkammaren, sedan bokslutet för 1944 framlagts och närmare kostnadsberäkningar uppgjorts för nu ifrågavarande nybyggnad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.
Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Ang. fullföljande av stadens avtal beträffande ammunitionsfabriken vid Zakrisdal.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 6 november 1944.*

§ 981.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 9 oktober 1944, § 843, bordlagda ärendet angående stadens avtal rörande ammunitionsfabriken vid Zakrisdal.

Herr ordföranden meddelade, att ett sammanträde ägt rum den 1 november 1944 mellan honom och vissa stadens chefstjänstemän, å ena sidan, samt å andra sidan, representanter för försvarets fabriksstyrelse, nämligen generaldirektören Aste, byråchefen Broomé, byrådirektören Frendin samt föreståndaren för ammunitionsfabriken härstädes, ingenjör Sandgren. Därvid hade närmare angivits omfattningen av den nya utbyggnaden av fabriken, ungefärliga tidpunkterna för arbetenas utförande samt antalet anställda i fredstid vid fabriken. Detta antal komme att uppgå till omkring 300. Staden hade baserat sin medverkan till det mellan staden och dåvarande Arméns fortifikationsstyrelse till den 1 december 1938 ingångna avtalet angående överlåtelse av mark för ammunitionsfabrikens räkning på denna siffra, varför Kronan finge anses hava fullgjort sina åtaganden enligt avtalet. Staden hade sålunda att ersätta Kronan med kronor 265,049: 33 för dess utlägg för expropriationen samt att utgiva överlåtelsehandlingar å det överlåtna området. Från nämnda belopp skulle enligt § 1 i ovannämnda avtal avgå kronor 40,000:— för lösen av bostadsbyggnader å Skogstorpet och Grundviken. Det belopp, som staden hade att till Kronan utgiva för expropriationen, utgjorde sålunda kronor 225,049: 33.

Drätselkammaren beslöt härefter hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att i expropriationsersättning bevilja ett belopp av kronor 225,049: 33 att utbetalas till Arméns fortifikationsförvaltning;

att bemyndiga drätselkammaren dels att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om att få upptaga ett 25-årigt amorteringslån på kronor 225,049: 33 dels ock att göra framställning om att ifrågavarande lån skall få upptagas ur stadens donationsjordsmedelsfond; samt

att likaledes bemyndiga drätselkammaren att med för staden bindande verkan vidtaga alla åtgärder i samband med nämnda expropriation, såsom utfärdande, respektive emot-

tagande, av vederbörliga överlåtelsehandlingar rörande ifråga-
varande exproprierade markområden, m. m.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens
förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Infordrat yttrande över förslag från kommissionen för ekonomisk efterkrigsplanering angående kontanthjälp åt arbetslösa m. m.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 december 1944.*

§ 1086.

Stadsfullmäktiges yttrande hade infordrats före den 28 december 1944
över förslag av kommissionen för ekonomisk efterkrigsplanering angående
variering av kontanthjälp åt arbetslösa efter konjunkturerna, m. m.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herrar
ordföranden och stadsombudsmannen* i korthet redogjorde för förslaget
innehörd.

Under diskussionen framhölls jämväl, att remisstiden med hänsyn till
de myndigheter, som bort yttra sig över betänkandet, vore absolut otillräck-
ligt och att drätselkammaren på grund härav borde föreslå stadsfullmäktige
att avstå från att yttra sig samtidigt som stadsfullmäktige borde framhålla
önskvärdheten av att staden finge god tid på sig att taga del av det be-
tänkande, som kunde bli en följd av utredning i de hänseenden, varom
kommissionen i sitt nu föreliggande yttrande väckt förslag.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren före-
slå stadsfullmäktige besluta

att med hänsyn till den otillräckliga remisstiden avstå från
att yttra sig över förevarande förslag av kommissionen för
ekonomisk efterkrigsplanering men att samtidigt hemställa,
att staden skulle beredas tillfälle att i god tid få yttra sig över
det betänkande, som kunde bli en följd av den av kom-
missionen föreslagna utredningen.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige besluta i enlighet med vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Drätselkammarens förslag angående subvention från stadens sida i form av borgen på sekundärlånen för bostadsbyggnadsföretag med stöd av statliga tertiärlån och tilläggsån.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 november 1944.

§ 1019.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 20 november 1944, § 994, bordlagda ärendet angående frågan om staden skulle lämna subvention i form av borgen på sekundärlånen för bostadsföretag med stöd av statliga tertiärlån och tilläggsån.

I ärendet hade bostadskommittén avgivit följande yttrande:

"Utdrag av protokoll, hållet hos bostadskommittén den 16 november 1944.

§ 21.

Företogs till behandling frågan om staden skulle lämna subvention i form av borgen på sekundärlånen i sådana fall, då slutligt beslut icke redan förelåge. (Jfr. drätselkammarens beslut den 30/10 1944, § 951.)

Det antecknades, att chefen för Statens byggnadslånebyrås tertiärlåneavdelning, Allan Rosén, på inbjudan av Värmländska Sparbanksföreningen den 8 innevarande november hållit ett föredrag i Karlstad angående de principer ifråga om utlåning och värdering m. m., som Statens byggnadslånebyrå tillämpade ifråga om bostadsföretag med stöd av statliga tertiärlån och tilläggsån. Byråchefen Rosén hade därvid framhållit att de medelstora städerna alltmåra lämnade subvention till bostadsföretagen i form av borgen på sekundärlånen. Rosén ville dock icke tillråda borgen längre än upp till 70 % på avkastningsvärdet, enär borgen utöver 70 % av avkastningsvärdet endast i mycket ringa utsträckning komme att räknas städerna till godo samtidigt som städerna iklidde sig ett ansvar, som egentligen borde åvila staten.

Bostadskommittén beslöt efter diskussion enhälligt tillstyrka att staden för samtliga bostadsföretag härstädes med stöd av statliga tertiärlån och tilläggsån för vilka slutliga beslut den 1 december 1944 icke förelåge, skulle efter drätselkammarens prövning från fall till fall teckna borgen mellan 60 och 70 % av avkastningsvärdet för nämnda företag.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR."

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att, efter prövning från fall till fall, för bostadsföretag i Karlstad med stöd av statliga tertiärlån och tillägglån, för vilka slutliga beslut icke förelåge den 1 januari 1945, teckna stadens borgen för belopp liggande mellan 60 och 70 procent av avkastningsvärdet;

att ovannämnda borgen under tiden från och med den 1 januari 1945 till och med 1946 års utgång skall få tecknas intill ett sammanlagt samtidigt belopp av högst 2,000,000 kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa förevarande beslut om tecknande av stadens borgen Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Drätselkammarens förslag angående tecknande av borgen för bostadsbyggnadsföretag med stöd av statliga lån för den del av tillägglånen, som överstiger avkastningsvärdet.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 november 1944.

§ 1054.

Företogs till behandling frågan om stadens borgen jämlikt 14 § sista st. i kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tillägglån för vissa bostadsbyggnadsföretag för den del av tillägglånen, som överstiger avkastningsvärdet.

I ärendet hade bostadskommittén avgivit yttrande den 25 innevarande november.

I enlighet med bostadskommitténs yttrande beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att jämlikt 14 § sista st. i kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tillägglån för vissa bostadsbyggnadsföretag bemyndiga drätselkammaren att, efter prövning från fall till fall, beträffande flerfamiljshus teckna stadens borgen för den del av tillägglånen för dylika bostadsföretag, som överstiger avkastningsvärdet;

att ovannämnda borgen under tiden från och med den 1 januari 1945 och till och med 1946 års utgång skall få tecknas intill ett sammanlagt belopp av högst 500,000 kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa förevarande beslut om tecknande av stadens borgen Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Drätselkammarens förslag angående tecknande av borgen enligt 12 § 2 mom. 2 st. kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tillägglån för vissa bostadsbyggnadsföretag.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 november 1944.

§ 1055.

Företogs till behandling frågan om stadens borgen för den förlust, som annorledes än genom avskrivning jämlikt 12 § 2 mom. 2 st. i kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tillägglån för vissa bostadsbyggnadsföretag i dess ändrade lydelse enligt kungl. kungörelsen den 30 juni 1943, kunde uppkomma å den räntefria stående delen av tertiärlån för enfamiljshus.

I ärendet hade bostadskommittén avgivit yttrande.

I enlighet med bostadskommitténs förslag beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att, efter prövning från fall till fall, teckna stadens borgen för den förlust, som annorledes än genom avskrivning jämlikt 12 § 2 mom. 2 st. i kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tillägglån för vissa bostadsbyggnadsföretag — i dess nu gällande lydelse — kunde uppkomma å den räntefria stående delen av tertiärlån till enfamiljshus*);

att ovannämnda borgen under tiden från och med den 1 januari 1945 och till och med 1946 års utgång finge tecknas intill ett sammanlagt belopp av 100,000 kronor; samt

*) (Jfr. stadsfullmäktiges handlingar 1943, ser. A, nr 7, sid. 22 ff.)

att bemyndiga drätselkammaren att underställa förevarande beslut om tecknande av stadens borgen Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning från belysningsstyrelsen om medel till inköp av en omformare eller järnlikriktare m. m.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 25 november 1944.

§ 1015.

Föredrogs följande från belysningsstyrelsen inkomna framställning angående inköp av en omformare eller järnlikriktare:

"Utdrag av protokoll, hållet hos belysningsstyrelsen i Karlstad den 23 november 1944.

§ 170.

Angående inköp av omformare eller järnlikriktare förelåg från elverkschefen följande förslag:

Till Belysningsstyrelsen.

Brådskande inköp av omformare eller järnlikriktare.

Då glaskärnen till kvicksilverlikriktarna nu äro i det närmaste förstörda genom överbelastning under driftavbrott å det ena kraftnätet, stå vi inför en brydsam situation. De tre gamla roterande omformarna, vilkas ålder är 19, 28 och 33 år, kunna endast leverera 50 % av maximalbehovet. Att från Tyskland erhålla nya kärn inom rimlig tid får väl anses vara utsiktslöst. De två hela kärnen tog 4 månader i frakt från fabriken.

Vi övergick till likriktaresystemet av två skäl, det ena att vi sparade 10 % energi eller 400,000 kWh. pr år, det andra skälet att vi kunde minska behovet av batterireserv. Förutsättningen att kunna spara batterireserv var dock den, att likriktarna hade så stor kapacitet, att desamma under stadens maximala behov av ström kunde gå halvlastade med två likriktare på vardera nätet (Uddeholm och Dejefors). Då nu likriktareffekten genom likriktarekärnens förstörelse så decimerats, att de funktionsdugliga likriktarna måste gå fullastade från Uddeholm eller Dejefors, kan befaras, att vid eventuellt kraftavbrott även dessa gå samma öde till mötes som de likriktare, vilka skadades under det nysstimmade totalavbrottet å likströmsnätet.

Inför denna allvarliga situation vill jag på det bestämdaste tillråda belysningsstyrelsen att omedelbart inköpa antingen en begagnad omformare (motorgenerator) eller en järnlikriktare om sådan kan erhållas på kort tid. En begagnad men dock praktiskt taget ny omformare å 750 hkr. kan erhållas från firman Myrén & C:o, Göteborg.

Omformaren är dock lindad för 25 perioders ström mot vårt periodtal av 50 och måste omlindas, men denna omlindning har utlovats utförd på en månad.

Huruvida en järnlikriktare kan erhållas, har Asea lovat meddela om lördag.

Anslag.

En omformare eller järnlikriktare	25,000:—
Fundament, byggnad, ledningar, instrumentering och diverse utgifter	25,000:—
	<u>50,000:—</u>
	Kronor 50,000:—

Karlstad den 23/11 1944.

J. THALÉN.

Efter i ärendet hållen överläggning beslöt styrelsen på av elverkschefen anförda skäl att lämna elverkschefen uppdrag att, under förutsättning av drätselkammarens godkännande, omedelbart verkställa inköp av en omformare eller järnlikriktare, samt att hos stadsfullmäktige för ifrågavarande ändamål hemställa om anslag med 50,000 kronor.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:

HARRY JACOBSON."

Elverkschefen, ingenjör Thalén, som kallats att närvara, då detta ärende behandlades, kompletterade sin skrivelse till belysningsstyrelsen med en närmare redogörelse för situationen för dagen och förklarade, att det vore nödvändigt att en omformare eller järnlikriktare inköptes och att staden ställde medel till förfogande för ändamålet.

Efter diskussion och sedan ingenjör Thalén besvarat framställda frågor, bl. a. frågan om behovet icke kunnat förutses tidigare och om icke styrelsen bort beräkna medel för ändamålet i sitt förslag till utgiftsstat för år 1945, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa ett belopp av 50,000 kronor till belysningsstyrelsens förfogande för inköp av en omformare eller järnlikriktare;

att medel för ändamålet skola bestridas av elverkets förnyelsefond.

Som ovan:

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12. 1944:

S. ROTH.

Framställning från belysningsstyrelsen om anslag till elverkets luftskydd.

Utdrag av protokoll, hållet hos Belysningsstyrelsen i Karlstad den 24 augusti 1944.

§ 115.

Aterföretogs till behandling det här ovan under § 91 i protokollet för den 22 juni 1944 antecknade ärendet angående effektivisering av elverkets brandredskap med mera.

Från Elverkschefen förelåg följande yttrande:

"Betr. Luftskyddsledarens framställning den 20/6 1944 om utökad anslag för luftskyddet.

Detta ärende, som förelades styrelsen i sammanträde den 22/6 1944, bordlades i avvaktan på luftskyddschefens yttrande. I skrivelse av den 23/8 1944 har luftskyddschefen nu yttrat sig i ärendet och 'på det livligaste tillstyrkt' luftskyddsledarens framställning.

I luftskyddsledarens framställning ingå 2 avdelningar, den ena upptagande anslag för materiel och arbeten, som äro upptagna i den av länsstyrelsen godkända luftskyddsplanen och utgörande ett utökad anslag på 5,000 kr., och den andra avdelningen upptagande förslag till inköp av en större motorspruta för 3,940 kr.

Den första avdelningen å 5,000 kr. kan elverket på grund av länsstyrelsens fastställande av luftskyddsplanen ej komma ifrån, varför jag hemställer att styrelsen beviljar detta anslag men samtidigt anhåller om stadsfullmäktiges godkännande därav.

Inköpet av motorspruta är huvudsakligen betingat av nu rådande förhållanden, då stadens brandkår ej anses vara tillfyllest. Utgående från den förutsättningen, att de av brandteknisk personal vid luftskyddsövning påtalade bristerna måste avhjälpas och sådan material anskaffas, som av luftskyddschefen 'på det livligaste' tillstyrkes, måste under-teknad, av länsstyrelsen tillsatt ansvarig chef för elverkets luftskydd, ävenledes föreslå inköp av en större motorspruta för ett belopp av 3,940 kr.

Karlstad den 24/8 1944.

J. THALÉN."

Härvid fanns fogat detta utlåtande:

"Sedan luftskyddsledaren vid Elverket i Karlstad, ingenjör A. Ullenius, hemställt om luftskyddschefens utlåtande, avsett att biläggas framställning om anslagsöskanden för anskaffande av ytterligare luftskydds- och brandmateriel vid elverket i Karlstad, får luftskyddschefen härmed anföra följande.

De av brandchefen förordade åtgärderna synes vara nödvändiga för att skapa ett fullgott brandförsvar vid elverket.

Då anskaffande av även övrig i framställningen angiven materiel synes vara nödvändig för att upprätthålla föreskriven luftskyddsberedskap vid elverket och då det dessutom synes vara av utomordentligt värde att denna beredskap göres så stark som möjligt, vill luftskyddschefen på det livligaste tillstyrka bifall till den gjorda framställningen.

Karlstad i luftskyddschefens expedition den 23 augusti 1944.

STELLAN WENDT.

Sven Rosenberg."

Vad först angick frågan om anskaffande av diverse brandmaterial enligt brandchefens skrivelse av den 22 juni 1944 och utverkande av ytterligare

anslag för elverkets luftskydd för innevarande år med 5,000 kronor, fann styrelsen i likhet med elverkschefen det med hänsyn till föreliggande omständigheter ofrånkomligt att medel ställdes till förfogande för ifrågavarande ändamål.

Med avseende å frågan om inköp av motorspruta med utrustning för ett belopp av 3,940 kronor fann sig styrelsen — om än med viss tvekan — med hänsyn till vad luftskyddschefen i ärendet anfört böra förorda inköp härav.

På grund av vad sålunda anförts beslöt styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville för ifrågavarande ändamål bevilja anslag å tillhopa 8,940 kronor.

In fidem:
HARRY JACOBSON.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 6 november 1944.*

§ 957.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 30 oktober 1944. § 944, senast bordlagda ärendet angående anslag på tillhopa 8,940 kronor för elverkets luftskydd.

Vid behandling av detta ärende uppstod diskussion, varunder *herrar Liljeberg samt stadskamreraren* i egenskap av luftskyddschef tillstyrkte bifall till framställningen. Därvid framhölls dock, att elverkets gamla spruta borde säljas, om en större motorspruta anskaffades.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett belopp på sammanlagt 8,940 kronor till elverkets luftskydd för ändamål, som närmare angåves i belysningsstyrelsens protokoll i ärendet; samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Tillika beslöt drätselkammaren uttala, att kammaren förutsatte, att den gamla motorsprutan försåldes, därest medel erhöles för anskaffande av en motorspruta med större kapacitet.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning om anslag till utbyte av armatur i flickläroverket.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med anledning av att styrelsen för kommunala flickskolan i Karlstad funnit armaturen i vissa skollokaler högst otillfredsställande, då den icke

lämnar erforderlig ljusstyrka trots en ganska hög strömförbrukning, har styrelsen för skolan under året infordrat anbud och föranställt om provhängning av armatur, varefter den vänt sig till stadens Elektricitetsverk i och för utredning.

Efter verkställd utredning har styrelsen beslutat hemställa hos Stadsfullmäktige om ett anslag på Kronor 2,100:— för att utbyta armaturen i aulan, kollegierummet, rektorsexpeditionen, lärarinnerummet och 19 lärosalar mot ändamålsenlig armatur.

Karlstad den 24 november 1944.

På styrelsens vägnar:

HARRY WARELL,

Ordförande.

Till Styrelsen för Karlstads Kommunala Flickskola.

Jämlikt erhållet uppdrag att utreda behovet av och inkomma med förslag till anskaffande av nya belysningsarmaturer i vissa av flickskolans lokaler få vi härmed lämna följande redogörelse.

Behovet av bättre belysning är påtagligt inom de lokaler där skriv- och läsarbete utföres. Vi hava uppmätt belysningsstyrkan bl. a. i aulan liksom i ett flertal andra lokaler, där äldre, omodern armatur ännu finnes, och konstaterat, att belysningsstyrkan är endast 25 à 35 lux, vilket är knappt hälften av det värde, som normalt anses vara godtagbart för skolsalar.

För att i någon mån förbättra belysningen har man på en del ställen sökt hjälpa sig fram genom att insätta lampor med större ljusstyrka, som emellertid måst anordnas utan bländningsskydd och som därför snarare försämrar än förbättrar resultatet, då därigenom bländning uppstår.

Den oeftergivligt nödvändiga ökningen av belysningen uppnås genom installerandet av tidsenliga armaturtyper, som äro så konstruerade, att de fördela ljuset från lampan på sådant sätt, att tillräcklig belysning utan bländningsverkan erhålles.

Behov av nya armaturer anses föreligga dels för aulan, som inte allenast användes som samlingssal utan även som skrivsal, dels för kollegierum, rektorsrum och lärarinnerum samt slutligen för 19 st. klassrum.

Som bekant har provhängning av armatur utförts dels i aulan och dels i några av klassrummen. Enligt erhållna direktiv hava vi även för aulan utvalt sådana armaturtyper, som i första hand tillgodose kravet på god belysning med lägsta möjliga strömförbrukning.

För klassrummen hade redan tidigare avsetts, att armaturer med runda glasglober skulle inköpas, när dessa företedde lägsta anskaffningskostnaden. Det kunde dock ifrågasättas om icke annan armaturtyp trots högre inköpspris kunde ställa sig billigare i årlig driftskostnad, beroende på bättre ljusutbyte och motsvarande lägre strömkostnad. Det har emellertid vid genomräkning visat sig, att brinntiden i detta fall är så kort att skillnaden i strömkostnaden icke räntar och amorterar den högre anskaffningskostnaden för en tekniskt sett bättre armaturtyp, detta särskilt om man tager hänsyn till det förhållandet, att av den högre energikostnad, som den billigare armaturtypen drager, viss del återkommer till stadens gemensamma

kassa såsom inkomst från elverket. Vi vilja därför tillstyrka, att för klassrummen väljes armatur med glasglober av 250 mm. diam.

I enlighet med den kostnads kalkyl, som på grundval av infordrade anbud uppställdes vid Styrelsens sammanträde i augusti månad, skulle kostnaden för anskaffandet av erforderlig armatur, uppsättningskostnad m. m. uppgå till sammanlagt kr. 2,100:—.

Vi vilja på det livligaste tillstyrka, att denna synnerligen välbehövliga förbättring kommer till utförande.

Karlstad den 13 nov. 1944.

KARLSTADS STADS ELEKTRICITETSVERK.

J. Thalén.

W. Stenborg.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 4 december 1944.*

§ 1068.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 24 november 1944 hade styrelsen för Karlstads kommunala flickskola hemställt om ett anslag på 2,100 kronor för utbyte av armatur i flickläroverket i enlighet med förslag och kostnadsberäkning av Karlstads stads elektricitetsverk.

Drätselkammaren beslöt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett belopp av 2,100 kronor till utbyte av armatur i flickläroverket.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Brandstyrelsens framställning om anslag till inköp av brandbilspump jämte sugslangar.

*Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i
Karlstad den 2 november 1944.*

§ 176.

Angående inköp av en fast brandbilspump hade från brandchefen inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Brandstyrelsen i Karlstad.

Den första oktober detta år var brandkåren kallad till yttre hamnen, där eld utbrutit. Från brandstationen uttryckte som vanligt två fordon, nämligen:

redskapsvagn A I första fordon, utan fast pump men med bogserbar motorspruta, stegvagn A III med fast pump.

Den till redskapsvagnen A I kopplade bogserbara motorsprutan kördes ned till öppet vattentag, för att användas som uppfordringsverk för vatten. Vid startförsök med motorsprutan visade det sig, att den ej gick att starta, varför stegvagnen fick köras ned till vattentaget och medelst den fasta pumpen å fordonet uppfordrades vatten.

Hade vid detta tillfälle även fast pump funnits å redskapsvagnen hade situationen kunnat klaras på enklare sätt, då denna vagn är mycket mindre och lättare att manövrera.

Med anledning härav får jag föreslå att brandstyrelsen hos stadsfullmäktige hemställer om ett extra anslag för inköp av en fast brandbilspump.

Offert från Albin Motor bifogas.

Karlstad den 31 oktober 1944.

A. A. ENGSTRÖM.
Brandchef."

Enligt från Albin Motor i Kristinehamn infordrat anbud uppginge kostnaderna för en brandbilspump typ Albin-300-F till 3,100 kronor exklusive montering, vilken utfördes å brandstationen. Härtill komme kostnader för sugslangar med 76 kronor.

Efter överläggning beslöt styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett anslag å 3,176 kronor för inköp av en brandbilspump jämte sugslangar.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 november 1944.

§ 1026.

Aterföretogs till behandling av drätselkammaren den 20 november 1944, § 1008, bordlagda ärendet angående framställning från brandstyrelsen om ett anslag på 3,176 kronor för inköp av brandbilspump jämte sugslangar.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat för ovan angivna ändamål bevilja ett belopp av 3,176 kronor.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Brandstyrelsens framställning om anslag till utbildning i brandtjänst av vapenfria värnpliktiga.

Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 5 september 1944.

§ 136.

Angående anslag till täckande av på staden fallande kostnader för utbildning av fjorton vapenfria värnpliktiga i brandtjänst hade från brandchefen inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Brandstyrelsen, Karlstad.

Betr. 80-dagars utbildning av vapenfria i brandtjänst.

Enligt go 2627/1944 skall den 5/12 1944 till Karlstads brandkår inrycka 14 st. vapenfria värnpliktiga.

Med anledning härav får jag hos Brandstyrelsen hemställa att ingå till Stadsfullmäktige med begäran om ett anslag å 900 kr. för bestridande av kostnader för kursens hållande.

KOSTNADSBERÄKNING.

Materiel, slang m. m.	Kr. 200:—
Driftsbränsle	„ 225:—
Arvode till Brandchef och v. Brandchef	„ 320:—
Expenser	„ 75:—
Hyra för föreläsningssal	„ 80:—
	<hr/>
	Kronor 900:—

Karlstad den 31 augusti 1944.

A. A. ENGSTRÖM,
Brandchef."

Brandchefen meddelade nu, att kursen skulle pågå under 80 dagar samt att de under densamma utbildade vapenfria skulle krigsplaceras härstädes och ingå i allmänna luftskyddets brandtjänst.

Efter överläggning beslöt styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville för angivet ändamål anvisa ett belopp av 900 kronor.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

Utdrag av protokoll, hållet hos brandstyrelsen i Karlstad den 2 november 1944.

§ 182.

Den 5 september 1944 beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa om ett anslag å 900 kronor till täckande av på staden fallande kostnader för utbildning av fjorton vapenfria värnpliktiga i brandtjänst.

Från drätselkammaren, som förehåft ärendet till behandling den 25 september 1944, hade inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

"Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 25 september 1944.

§ 792.

Genom protokollsutdrag för den 5 september 1944 hade brandstyrelsen hemställt om ett anslag på 900 kronor till utbildning i brandtjänst av fjorton vapenfria värnpliktiga. Efter tagen del av kostnadsberäkningen uppstod diskussion.

Sedan diskussionen förklarats avslutad, beslöt drätselkammaren att genom utdrag av detta protokoll ifrågasätta, att undervisningen för ifrågavarande värnpliktiga kunde förläggas till ordinarie arbetstid i syfte att det i kostnadsberäkningen angivna arvodet till brandchefen och vice brandchefen för meddelandet av undervisningen skulle kunna utgå.

I avvaktan på förnyat besked från brandstyrelsen i ärendet beslöt drätselkammaren tillsvidare bordlägga detsamma.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR."

Brandchefen hade i ärendet avgivit ett så lydande yttrande:

"Till Brandstyrelsen i Karlstad.

Vid sammanträde den 5 september detta år beslöt brandstyrelsen i § 136 att för utbildning av vapenfria värnpliktiga under 80 dagar hos stadsfullmäktige hemställa om ett anslag å 900:— kronor för kursens bedrivande.

När detta ärende behandlades av drätselkammaren (§ 792) beslöt kammaren bordlägga frågan med motivering att det ifrågasattes huruvida icke undervisningen för ifrågavarande värnpliktiga kunde förläggas till ordinarie arbetstid.

Med anledning härav får jag meddela att detta ej låter sig göra om det timantal skall kunna hållas som enligt kursplanen fordras för att de vapenfria under den stipulerade tiden skola kunna utbildas så att de kunna användas i brandtjänst.

Den effektiva arbetstiden vid brandkåren utgöres av 5½ timma per dag, men för de vapenfria värnpliktiga enligt kursplanen av 8 timmar per dag.

Karlstad i brandchefens exp. den 31 okt. 1944.

A. A. ENGSTRÖM.
Brandchef."

Efter överläggning beslöt styrelsen, under åberopande av vad brandchefen i ovanintagna skrivelse anfört, vidhålla sin framställning om anslag å 900 kronor för ifrågavarande ändamål.

Som ovan.

In fidem:
NILS TUNEL.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 27 november 1944.*

§ 1027.

Återföretogs till behandling av drätselkammaren den 20 november 1944, § 995, senast bordlagda ärendet angående anslag till utbildning i brandtjänst av vapenfria värnpliktiga.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att av sina medel till oförutsedda utgifter i innevarande års stat bevilja ett belopp av 900 kronor för angivna ändamål.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning från läroverksstyrelsen om anslag till bokhyllor m. m.

Utdrag ur protokoll, fört vid sammanträde med lokalstyrelsen vid högre allm. läroverket i Karlstad den 10 november 1944.

§ 6.

Föredrogs följande skrivelse från lektor Lindahl:

"Sedan allt tillgängligt hyllutrymme på bibliotekets nyare avdelning — upptagande böcker tryckta efter år 1900 — numera tagits helt i anspråk, får jag anhålla, att ökad plats beredes på denna avdelning genom fortsatt omändring och modernisering av de gamla vägghyllorna i stora bibliotekssalen. Av utrymmesskäl måste hyllorna göras mer än manshöga, vilket nödvändiggör anskaffandet av ett antal mindre trappstegar, förslagsvis 8 stycken.

Bibliotekets stora samling av kartor har hittills förvarats i mycket ålderdomliga och svårhanterliga papp-pärmar, som ligga på hyllor, vilka nu äro behövliga för andra ändamål. Jag anhåller, att ett dokumentskåp av modern konstruktion inköpes. Slutligen behövs ett ökat antal bord på biblioteket. Då de hittillsvarande arbets- och forskarborden i stora salen visat sig vara för små och opraktiska, föreslår jag, att de flyttas till andra rum inom lokalerna, där de väl behövas, och att fyra stycken större och bekvämare bord anskaffas.

Enligt ingivna anbud skulle kostnaderna för vad som ovan föreslagits uppgå till följande:

Omändring av bokhyllor i stora bibliotekssalen.....	Kr. 575:—
8 st. trappstegar à 20:—	„ 160:—
1 st. dokumentskåp i björk	„ 330:—
4 st. arbetsbord à 60:—	„ 240:—

Summa kronor 1,305:—

Karlstad den 6 november 1944.

NILS LINDAHL."

Med instämmande i vad lektor Lindahl sålunda anfört och med framhållande av att läroverket självt saknade medel för detta ändamål beslöt styrelsen att ingå till Stadsfullmäktige med begäran om ett anslag på 1,305:— kronor för ändamålet.

In fidem:

GUNNAR SÖDERSTRÖM.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 27 november 1944.

§ 1043.

Genom protokollsutdrag för den 10 november 1944 hade lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket hemställt om ett anslag på 1,305 kronor till bokhyllor för läroverksbiblioteket m. m.

Drätselkammaren beslöt för sin del tillstyrka bifall till framställningen och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till bokhyllor för läroverksbiblioteket m. m. bevilja ett belopp av 1,305 kronor; samt

att medel för ändamålet skola bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Framställning från arbetslöshetsnämnden att nämnden till täckande av blivande brist på anslaget till dagavgifter skall få taga i anspråk anslagen för dagunderstöd och för lindrande av arbetslösheten.

Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 november 1944.

§ 988.

Föredrogs följande från Karlstads stads arbetslöshetsnämnd inkomna skrivelse med hemställan, att drätselkammaren ville medgiva, eller därest så finnes erforderligt hos stadsfullmäktige utverka, att nämnden till täckande av blivande brist på anslaget till dagavgifter finge taga i anspråk vad som resterar på anslaget för dagunderstöd och för lindrande av arbetslösheten:

”Till Drätselkammaren.

På framställning av arbetslöshetsnämnden ställde stadsfullmäktige genom beslut den 16 mars 1944, § 93, till nämndens förfogande ett belopp av 15,000 kronor för bestridande av kostnaden för dagavgifter för av nämnden till statliga reservarbeten hänvisade arbetslösa. Framställningen hade föranletts av meddelande från Statens arbetsmarknads-kommission, att kommissionen icke ansett sig kunna förlänga den staden till och med 1943 års utgång medgivna befrielsen från erläggande av sådan avgift.

Vid den tidpunkt, då anslaget begärdes, räknade nämnden med att en snar förbättring i arbetsmarknadsläget skulle inträda. Så blev emellertid icke fallet utan nämnden nödgades tvärtom, med kommissionens medgivande, placera ytterligare ett antal arbetslösa vid Karlstads flygplats och även några ungarlar vid Alstersvägen, vilka senare dock efter kort tid kunde omplaceras i öppna marknadens arbeten. Trots upprepade försök från såväl länsarbetsnämnden som arbetslöshetsnämndens sida lyckades det icke att i öppna marknadens arbeten placera mera än huvuddelen av de vid flygplatsen sysselsatta, beroende på att dessa till största delen utgjordes av äldre personer och sådana som man av en eller annan anledning icke kunde begära, att de skulle antaga arbete utom hemorten. Erinras bör törhända i detta sammanhang, att det snara iordningställandet av flygplatsen är för staden av största vikt och intresse. Nämnden har allt fortfarande nitton arbetslösa placerade vid flygplatsen.

Höjningen av dagunderstödsbeloppen från och med den 1 mars 1944 medförde en motsvarande höjning av dagavgiften, som efter nämnda dag utgår med kr. 4:25 för familjeförsörjare och kr. 2:75 för icke familjeförsörjare.

Av det anförda framgår att nämndens kostnader för dagavgifter kommit att stiga till ansevärd belopp. Nämnden har, trots att från Arbetsmarknadskommisionen utlovats räkning för varje månad, hitintills endast erhållit räkning å kostnaden för dagavgifter under årets första kvartal, vilken räkning belöpte sig på något över kr. 16,000:—. Det är förenat med stor svårighet att lämna en någotsånär exakt uppgift om till vilket belopp kostnaden för dagavgifter kommer att uppgå för innevarande år. Kostnaden torde dock icke komma att understiga kr. 50,000. På kostnaden utgår sedvanligt årskostnadsbidrag med 20 procent.

Som en följd av att nämnden valt att hänvisa de hjälpsökande till statliga reservarbeten i stället för att bevilja dagunderstöd, resterar å i årets stat upptaget anslag för dagunderstöd kr. 12,021:90. Av resterande anslaget för dagunderstöd torde någon större del icke behöva tagas i anspråk under innevarande år, därest nämndens tidigare gjorda framställning om anordnande av lämpliga kommunala beredskapsarbeten vinner bifall.

På grund av vad sålunda anförts får nämnden hemställa, att drättselkammaren ville medgiva eller, därest så befinner sig erforderligt, hos stadsfullmäktige utverka, att nämnden till täckande av blivande brist å anslaget för dagavgifter får taga i anspråk vad som resterar å anslagen för dagunderstöd och för lindrande av arbetslösheten.

Karlstad den 6 november 1944.

För Karlstads stads arbetslöshetsnämnd:

HARRY JACOBSON.

Det antecknades, att efter täckande av bristen å anslaget till dagavgifter på föreslaget sätt, av anslaget för lindrande av arbetslösheten skulle återstå kronor 10,234:95 samt av anslaget för dagunderstöd kronor 12,021:90.

Drättselkammaren beslöt hos stadsfullmäktige tillstyrka bifall till förenämnda framställning av Karlstads stads arbetslöshetsnämnd.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla arbetslöshetsnämndens framställning.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Skrivelse från Svenska Stadsförbundet angående medverkan "vid den kommunala revisionen".

Till Stadsfullmäktige.

Angående medverkan vid den kommunala revisionen.

I likhet med tidigare år kommer Svenska stadsförbundet att under år 1945 genom sin revisionsavdelning medverka vid den kommunala revisionen. Som bekant innebär denna medverkan, att revisionsavdelningen under led-

ning av förbundets bokföringskonsulent, som är av Stockholms handelskammare auktoriserad revisor, i de särskilda fallen anvisar biträden vid den kommunala revisionen, vilka väljas bland revisorer med olika kompetens och ersättningskrav. Revisorerna, som godkänts av förbundet, äro bosatta på skilda orter i ländet. Dyliskt biträde har hitintills under år 1944 påkallats av och förmedlats till 41 städer, 9 köpingar och 1 municipal-samhälle.

Ehuru väl bortfallandet av det under första verksamhetsåren utgående statsbidraget kunnat motivera någon ersättning för själva arbetet med förmedling av uppdrag, är det förbundets avsikt att detta även i fortsättningen skall utföras kostnadsfritt för medlemmarna, som således endast ha att svara för de till revisorerna utgående ersättningsbeloppen.

De *kostnader*, med vilka staden har att räkna, äro i första hand beroende på den grupp av revisorer, från vilken man önskar erhålla revisorn. Grupperna äro följande:

- Av handelskammare auktoriserad revisor,
- Av handelskammare godkänd granskningsman,
- Revisor med teoretisk utbildning från handelshögskola eller annan revisionsutbildning.

Samtliga revisorer äga självfallet praktisk erfarenhet från kommunala revisioner. Flera av revisorerna hava dessutom mångårig förvaltningserfarenhet.

För auktoriserade revisorer torde man böra räkna med ett *arvode per dag* av högst 70 kr. Men revisorer med högre anspråk finnas också anmälda. När auktoriserad revisor uppdrar en viss del av revisionen åt en assistent, växla arvoden för denne mellan 25 och 35 kr. allt efter vederbörandes kompetens. Godkända granskningsmän förutsätta ett arvode på 25—50 kr. För den tredje kategorien variera arvoden mellan 20—35 kr.

Utöver dagarvudet tillkomma *dagtraktamenten och reseersättningar*. Auktoriserade revisorer begära som regel ett dagtraktamente på 20 à 25 kr., godkända granskningsmän 20 à 24 kr. och övriga revisorer 15 à 20 kr. Reseersättning begäres som regel för resa i andra klass på järnväg från respektive hemort. Genom kombination av olika uppdrag söker man från förbundets sida verka för ett nedbringande av dessa ersättningar.

Ehuru revisorernas kostnader stegrats väsentligt, ha dock ökade ersättningar i regel kunnat undvikas. Arvoden till revisorerna äro sålunda i stort sett oförändrade från tidigare år, medan dagtraktamentena efter framställning i några fall höjts med mindre belopp, när de tidigare varit låga.

Antalet dagar för ett uppdrags utförande är naturligen helt beroende av *uppdragets art och omfattning*. Det är av stor vikt, att städerna själva så noggrant som möjligt ange sina önskemål, så att en tidsödande skriftväxling feke blir behövlig. Avses ett mera fortlöpande biträde med upprepade besök under året, kan det visa sig lämpligt, att genom förbundet förhandlingar föras med revisorer med den fordrade kompetensen. Samma förfaringssätt kan tillämpas vid s. k. återgående revisioner (se nedan).

De revisorer, som anvisas av förbundet, äro avsedda att under dess överinseende fungera såsom sakkunnigt biträde åt de kommunvalda revisorerna, när dessa gå att fullgöra sina åligganden enligt gällande kommunallag. De äro därvid underkastade ansvar och tystnadsplikt. Uppdraget kan avse större eller mindre del av revisionen. Revisorernas biträde kan påkallas

inför själva årsrevisionen, när räkenskaperna redan färdigställt. Men revisorerna kunna också få i uppdrag att under räkenskapsåret, i vissa fall på i förväg icke tillkännagiven tid, utföra mer eller mindre omfattande uppgifter i den fortlöpande granskning, som påvilat de kommunvalda revisorerna i form av stickprovsgranskningar, inventeringar m. m. "Återgående" revisioner för ett större eller mindre antal år utföras också. Likaså kunna revisorerna anlitas för undersökning, huruvida en stads kontrollanordningar kunna anses betryggande.

Däremot böra förbundets revisorer *icke* anlitas för omläggning av budget och räkenskaper. För sådant arbete har förbundet som bekant till medlemmarnas tjänst sin redan omnämnda konsulent.

Förbundet förutsätter, att ett anlitage av dess revisorer sker *enbart genom förbundet*, som vid sin uppgörelse med revisorerna förbehållit sig, att dessa icke sluta direkta överenskommelser, då det icke gärna kan vara i städernas intresse att till förbundets revisionsavdelning anslutna revisorer utöva självständig ackvisitionsverksamhet hos städerna.

Alla upplysningar angående förbundets revisionsverksamhet, som önskas, kunna erhållas från förbundet.

Med det anförda har förbundet velat ge städerna en möjlighet att vid den kommande statbehandlingen taga ställning till frågan om anlitage av stadsförbundets revisionsavdelning. Med ledning av här ovan lämnade prisuppgifter torde redan nu kostnaderna för revisionen kunna preliminärt beräknas.

Därest Eder stad önskar använda sig av revisionsavdelningens tjänster, torde detta genom vederbörligt organ benäget meddelas till Svenska stadsförbundet, postadress Gustaf Adolfs torg 14, Stockholm, *före den 15 januari 1945*, med angivande av arten av det biträde, som önskas, och den maximi-kostnad, staden är beredd att räkna med.

Stockholm i september 1944.

SVENSKA STADSFÖRBUNDET.

Henning Karlson.

Med anledning av stadsfullmäktiges remiss den 19 sistlidne oktober av Svenska stadsförbundets cirkulärskrivelse *angående medverkan vid den kommunala revisionen* får stadsrevisionen, med remisshandlingens återställande, härmed vördsamt anföra följande.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 juni 1937 att anställa en fast avlönad stadsrevisor. Enligt den av stadsfullmäktige den 20 februari 1941 fastställda instruktionen för Karlstads stadsrevision skall den fast anställda stadsrevisorn dels hava avlagt ekonomisk examen vid svensk handelshögskola med sådana vitsord, som krävas för erhållande av auktorisation såsom revisor, och dels genom praktisk verksamhet hava förvärvat erfarenhet i räkenskaps- och förvaltningsfrågor.

Den nuvarande fast anställda stadsrevisorn uppfyller till alla delar dessa villkor och har även erhållit auktorisation av Handelskammaren i Karlstad, varför hans kompetens fullt motsvarar den i Stadsförbundets skrivelse omnämnda främsta gruppen av revisorer. Med hänsyn härtill och då sedermera även medel ställts till förfogande för anställande av ett biträde åt

stadsrevisorn, måste stadens behov av arbetskraft för här ifrågavarande ändamål anses för närvarande vara tillgodosett.

På grund härav får stadsrevisionen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att Stadsförbundets ovanberörda skrivelse icke skall för närvarande till någon vidare åtgärd föranleda.

Karlstad den 2 november 1944.

A stadsrevisionens vägnar:

N. F. BERGQVIST.

Ordförande.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 20 november 1944.*

§ 1003.

Drätselkammaren hade att yttra sig över en cirkulärskrivelse från Svenska Stadsförbundet angående medverkan "vid den kommunala revisionen".

I den 2 november 1944 avgivet yttrande hade stadsrevisionen på i skrivelsen närmare anförda grunder hemställt, att Svenska Stadsförbundets skrivelse icke skulle till någon vidare åtgärd föranleda.

Med instämmande i vad stadsrevisionen anført beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ifrågavarande skrivelse från Svenska stadsförbundet icke skall föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Som ovan.

In fidem:

GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Förslag angående arvode till ledamöterna i fastighets-taxeringsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enär arbetet med fastighetstaxeringen i Karlstad är synnerligen tidsödande och enär nämnda arbete i betydligt högre utsträckning än vad vi räknat med inkräftar på vår civila yrkesutövning, få vi härmed vördsamt anhålla, att vårt arvode måtte höjas från nuvarande kronor fem per sammanträde till kronor tio per sammanträde.

Vi vilja tillägga, att arvodet till ledamöterna i fastighetstaxeringsnämnderna i åtskilliga städer är betydligt högre än i Karlstad och utgår i en del fall med kronor femton per sammanträde.

Karlstad den 21 november 1944.

ALLAN GÖRANSSON.

GUST. GUDMUNDSSON.

BERTIL ÖSTERBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 4 december 1944.*

§ 1079.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 21 november 1944 hade herrar A. Göransson, G. Gudmundsson och B. Österberg anhållit, att ledamöternas i fastighetstaxeringsnämnden i Karlstad "arvode måtte höjas från nuvarande kronor fem per sammanträde till kronor tio per sammanträde".

Det antecknades, att enligt införskaffade uppgifter arvode till ledamot av fastighetstaxeringsnämnd utginge med följande belopp: i *Västerås* med 2 kronor per ledamot och timme, dock högst 10 kronor per dag; i *Halmstad* med högst 10 kronor per dag; i *Eskilstuna* med 10 kronor till varje ledamot för varje sammanträde samt i *Lund* med 5 kronor per sammanträde. I *Örebro* beräknades arvodet komma att utgå med 7 kronor per sammanträdesdag eller samma arvode, som där tidigare utgått.

Drätselkammaren beslöt efter diskussion hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till envar av ledamöterna i årets fastighetstaxeringsnämnd skall utgå arvode med kronor 5:— per sammanträde om minst två timmar samt kronor 7: 50 per sammanträde om minst tre timmar och tid därutöver.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,

att stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

**Framställning från herr J. Berglund angående införande
av kommunala kungörelser i tidningen Nya Värmland.**

Till Stadsfullmäktige.

Med stöd av § 20 i Lag om kommunal-styrelse i stad får undertecknad härmed föreslå

att stadsfullmäktige måtte besluta att kommunala kungörelser från och med den 1 januari 1945 jämväl skall införas i tidningen Nya Värmland.
Karlstad den 16 november 1944.

J. BERGLUND.

*Utdrag av protokoll, hållet hos drätselkammaren
i Karlstad den 11 december 1944.*

§ 1083.

Drätselkammaren hade att behandla en framställning från herr J. Berglund "att stadsfullmäktige måtte besluta att kommunala kungörelser från och med den 1 januari 1945 jämväl skall införas i tidningen Nya Värmland".

Drätselkammaren beslöt för sin del föreslå stadsfullmäktige besluta
att kungörelse om stadsfullmäktiges sammanträden från
och med den 1 januari 1945 skall införas jämväl i tidningen
Nya Värmland.

Denna § förklarades omedelbart justerad.

Som ovan.

In fidem:
GUSTAF PALMÉR.

Beredningsutskottet hemställer,
att stadsfullmäktige besluta i enlighet med drätselkamma-
rens förslag.

Enligt protokollet den 14/12 1944:

S. ROTH.

Förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1944.*

§ 300.

Beredningsutskottet, som hade att yttra sig över avgivet förslag till ut-
gifts- och inkomststat för år 1945, beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågavarande förslag
till utgifts- och inkomststat för år 1945 samt jämväl i övrigt
bifalla, vad drätselkammaren i sin i handlingarna intagna
skrivelse av den 29 november 1944 hemställt, ävensom

att stadsfullmäktige ville bestämma, att uppbörden av ut-
skylderna för den borgerliga och den kyrkliga kommunen
skall ske gemensamt och fördelas på tre uppbördsstämmor.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.

Inga Robertsons ansökan om tillstånd att på restaurang Gösta Berling få utskänka pilsnerdricka.

Till Konungens Befallningshavande i Värmlands län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla, att den rättighet att ut-
skänka pilsnerdricka klass II, som innehaves av fröken Anna Jacobsson,
Restaurant Gösta Berling, Herrgårdsgatan 13, Karlstad, överflyttas på mig.

Vid ansökan fogas:
Åldersbetyg,
Konkurs- och myndighetsbevis,
Intyg om ordentlighet och lämplighet.
Karlstad den 16 oktober 1944.

INGA ROBERTSON.

Undertecknad, innehavare av ovan omförmälda rättighet, medgiver härmed överflyttning av rättigheten ifråga på fröken Inga Robertson, Karlstad.
Karlstad den 16 oktober 1944.

ANNA JACOBSSON.

*Utdrag av protokoll, fört vid sammanträde med
nykterhetsnämnden i Karlstad den 24 november 1944.*

§ 157.

På remiss av stadsfullmäktige hade nämnden att avgiva yttrande över en av Inga Robertson, Karlstad, hos länsstyrelsen gjord ansökan om fastställelse å ett mellan Anna Jacobsson och Inga Robertson träffat avtal om överlåtelse från Anna Jacobsson till Inga Robertson av rätten att i fastigheten Herrgårdsgatan 13 (Café Gösta Berling) utskänka pilsnerdricka klass II.

Nämnden beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till ansökan.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan.

In fidem:

GUNNAR FORSBERG.

*Utdrag av protokoll, hållet hos stadsfullmäktiges
i Karlstad beredningsutskott den 14 december 1944.*

§ 301.

Beredningsutskottet hade att yttra sig över en ansökan till Länsstyrelsen om medgivande, att det Anna Jacobsson meddelade tillståndet att utskänka pilsnerdricka klass II på Restaurang Gösta Berling fick överflyttas på Inga Robertson.

Beredningsutskottet beslöt hemställa,

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningen.

Som ovan.

In fidem:
S. ROTH.